KARL MAY

Winnetou (1893)

CUVÂNT ÎNAINTE.

De câte ori gândul mă poartă la pieile-roşii, de atâtea ori îmi amintesc, fără să vreau, de Turcia. Oricât de ciudat, faptul are o justificare. Deşi indianul şi turcul au foarte puține trăsături comune, totuşi există ceva care îi aseamănă: într-un grad mai mare sau mai mic, socotelile cu ei au fost încheiate. Despre turc nu se discută altfel decât ca despre „omul bolnav"

[1], în timp ce indianul – aşa susțin toți cei care cunosc situația – e „pe moarte".

Da, rasa pieilor-roşii este pe moarte! Acest pacient uriaş, doborât de o soartă cumplită ce nu cunoaşte îndurare, zace întins de la Țara de Foc până dincolo de Marile Lacuri ale Americii de Nord. Împotrivirea lui disperată a fost în van. Forțele i s-au stins treptat. Abia de mai respiră.

Răzvrătirile periodice ale trupului său golaş sunt convulsiuni care anunță sfârşitul.

Are vreo vină, a meritat indianul acest sfârşit prematur?

Dacă acceptăm ideea că tot ce trăieşte are dreptul la viață şi că un atare adevăr se referă atât la individ, cât şi la specia întreagă, atunci indianul are şi el dreptul la existență, asemenea omului alb; el poate chiar să pretindă libertatea de a se dezvolta din punct de vedere social şi statal potrivit personalității sale. Unii afirmă că indianul nu ar poseda însuşirile necesare pentru a-şi făuri un stat. Oare aşa să fie? Eu spun răspicat: Nu! Însă n-am de gând să

KARL MAY

Winnetou (1893)

CUVÂNT ÎNAINTE.

De câte ori gândul mă poartă la pieile-roşii, de atâtea ori îmi amintesc, fără să vreau, de Turcia. Oricât de ciudat, faptul are o justificare. Deşi indianul şi turcul au foarte puţine trăsături comune, totuşi există ceva care îi aseamănă: într-un grad mai mare sau mai mic, socotelile cu ei au fost încheiate. Despre turc nu se discută altfel decât ca despre „omul bolnav”

[1], în timp ce indianul – aşa susţin toţi cei care cunosc situaţia – e „pe moarte”.

Da, rasa pieilor-roşii este pe moarte! Acest pacient uriaş, doborât de o soartă cumplită ce nu cunoaşte îndurare, zace întins de la Ţara de Foc până dincolo de Marile Lacuri ale Americii de Nord. Împotrivirea lui disperată a fost în van. Forţele i s-au stins treptat. Abia de mai respiră.

Răzvrătirile periodice ale trupului său golaş sunt convulsiuni care anunţă sfârşitul.

Are vreo vină, a meritat indianul acest sfârşit prematur?

Dacă acceptăm ideea că tot ce trăieşte are dreptul la viaţă şi că un atare adevăr se referă atât la individ, cât şi la specia întreagă, atunci indianul are şi el dreptul la existenţă, asemenea omului alb; el poate chiar să pretindă libertatea de a se dezvolta din punct de vedere social şi statal potrivit personalităţii sale. Unii afirmă că indianul nu ar poseda însuşirile necesare pentru a-şi făuri un stat. Oare aşa să fie? Eu spun răspicat: Nu! Însă n-am de gând să

dovedesc aceasta printr-o lucrare savantă. Omul alb a avut norocul să urce un lung drum istoric, trecând de la treapta vânătorii la păstorit, apoi la agricultură şi, în sfârşit, la civilizaţia industrială. Indianul nu a parcurs o asemenea evoluţie. Totuşi unii îi cer să realizeze saltul gigantic de la treapta cea mai de jos la cea mai de sus, fără a lua în considerare faptul că, sărind astfel, ar putea să cadă şi să se rănească mortal.

Natura vie se guvernează după o lege cruntă: cel mai slab e nevoit să cedeze în faţa celui mai tare. Când e vorba însă de oameni, această lege sălbatică trebuie să devină mai clementă, pentru că o lege de asemenea veşnică este ca şi iubirea între oameni. Putem să spunem oare că faţă de indianul muribund s-a aplicat o astfel de clemenţă?

Primii albi nu numai că s-au bucurat de toată ospitalitatea indienilor, dar aproape că au fost divinizaţi. Şi cu ce răsplată s-au ales indienii? Ţara ce o stăpâneau le-a fost răpită; nimeni nu o poate nega. Cine a citit istoria „vestiţilor” conchistadori ştie cât sânge a curs şi câte cruzimi s-au săvârşit; iar exemplul lor a fost continuat de urmaşi. Omul alb a venit cu vorbă mieroasă pe buze, dar purtând cuţitul tăios la brâu şi în mâini arma încărcată. El făgăduia iubire şi pace, dar semăna ură şi sânge. Indianul trebuia să se retragă pas cu pas. De repetate ori i s-au promis drepturi „veşnice” asupra teritoriului care de fapt îi aparţinea, pentru ca după scurt timp să fie alungat din nou mai departe, tot mai departe. I s-au „cumpărat” pământurile, cu plata în obiecte fără valoare, de care nu se putea folosi. Ori nu i se plătea nimic. În schimb, a fost blagoslovit cu otrava perfidă a „apei de foc”, precum şi cu vărsatul sau cu alte boli rele, dezgustătoare, care au decimat triburi întregi, depopulând satele. Dacă indianul încerca să-şi apere drepturile, i se răspundea cu gloanţe; şi din nou trebuia să se retragă, cedând în faţa superiorităţii armelor omului alb. Plin de amărăciune, se răzbuna pe feţele palide, ca indivizi; urmau atunci acele masacre

odioase printre indieni. Şi astfel, vânătorul de odinioară, mândru, curajos, viteaz, iubitor de adevăr şi profund devotat prietenilor săi, a devenit un om bănuitor, prefăcut, care se furişează pe ascuns; nu el a vrut-o, ci omul alb l-a obligat să fie aşa.

Unde au dispărut hergheliile de mustangi, din mijlocul cărora indianul îşi alegea cu îndrăzneală calul de călărie? Unde sunt bizonii care hălăduiau, milioane, în prerie şi îl hrăneau? Din ce trăieşte indianul de azi? Din făina şi carnea pe care le primeşte? Dar cum arată făina? Amestecată cu ipsos şi cu alte murdării, încât nici nu poţi să o consumi?

Unui trib i se promit o sută de „vaci grase”, dar pe drum acestea se transformă în două-trei vite jigărite, a căror carne nu ar sătura nici măcar un vultur mâncător de stârvuri. Sau poate că indianul ar trebui să se apuce de agricultură? Dar este el sigur că va ajunge să-şi strângă recolta, el, omul lipsit de drepturi, mâncat mereu mai departe, fără a i se da putinţa de a se aşeza undeva? Înainte vreme puteai să admiri figura semeaţă, frumoasă a indianului zburând peste savana întinsă pe mustangul lui cu coada în vânt; şi cât de mizer, de obidit arată el azi în zdrenţele sale, care nici măcar nu sunt în stare să-i acopere goliciunea trupului! Indianul care altădată înfrunta cu mâna goală pe ferocele urs cenuşiu se furişează acum prin unghere ca un câine râios, pentru a cerşi o ciosvârtă de carne sau pentru… a fura.

Da, indianul a ajuns un om bolnav, un muribund, iar noi, la căpătâiul lui, aşteptăm să-i închidem ochii. Să stai la căpătâiul unui muribund este un lucru foarte grav, dar de mii de ori mai grav e să stai la căpătâiul unei rase sortită morţii. În acest din urmă caz, se pot pune multe, foarte multe întrebări şi mai ales următoarea: ce ar fi înfăptuit această rasă dacă i s-ar fi lăsat timp şi spaţiu pentru a-şi valorifica forţele şi talentele, înlăuntrul ei ca şi în afară? Ce forme specifice de cultură pierde omenirea prin dispariţia acestei rase? Indianul, aflat astăzi pe moarte, avea un

caracter ferm, nu se lăsa asimilat; era oare acesta un motiv ca să-l omori, nu putea fi păstrat în viaţă? Dacă pentru prevenirea dispariţiei bizonilor s-a găsit un azil protector în Parcul Naţional din Montana şi cel din Wyoming, de ce oare nu se găseşte şi un loc unde să poată trăi, propăşind în linişte, fostul stăpân legitim al ţării?

Ce rost mai au însă astfel de întrebări în pragul morţii! Ce să ajute reproşurile, când nimic nu mai poate ajuta! Pot numai să deplâng situaţia, dar nu s-o schimb; pot să umblu îndoliat, dar nu pot învia nici o victimă. De ce mă refer la persoana mea? Pentru că sunt unul dintre aceia care i-a cunoscut pe indieni de-a lungul mai multor ani şi am cunoscut îndeosebi pe unul a cărui făptură deosebit de luminoasă şi minunată sălăşluieşte adânc şi la loc de cinste în inima mea, în gândurile mele. Dintre toţi prietenii el a fost cel mai bun, cel mai credincios, oricând gata să se sacrifice pentru alţii, un adevărat tip reprezentativ al rasei sale. Şi aşa cum rasa îi e osândită la moarte, a pierit şi el, răpus de un glonte ucigaş al duşmanului. A fost cel mai nobil fiu al acestei naţiuni în agonie, pe care o iubesc şi azi, aşa cum l-am iubit şi pe el. Mi-aş fi dat bucuros viaţa ca să-l salvez, precum şi el şi-a pus de mii de ori viaţa în primejdie pentru mine. Dar în timp ce mie nu mi-a fost dată fericirea să-l scap de la moarte, el a murit salvându-şi prietenii. Şi totuşi, dispariţia lui nu e decât fizică, pentru că Winnetou, căpetenia cea mare a apaşilor, va continua să trăiască în paginile cărţilor mele. Scriindu-le, voi căuta să-i ridic un monument binemeritat. Şi dacă tu, cititorule, privindu-l cu ochii minţii, vei judeca fără părtinire poporul pe care această căpetenie l-a întruchipat atât de fidel, atunci voi fi întru totul mulţumit.

AUTORUL

Part 1 Volumul I

Chapter 1 UN „GREENHORN”

Ştii dumneata, dragă cititorule, ce înseamnă cuvântul greenhorn? Ei bine, e o poreclă foarte supărătoare şi

jignitoare pentru cel căruia i se adresează. Green, în englezeşte, înseamnă verde; iar prin horn – corn, în limba noastră – se înţelege antena, adică acel mănunchi de firişoare subţiri cu care gâza pipăie împrejurimile. Un greenhorn este deci un om încă verde, adică necopt, un nou-sosit în ţinuturi necunoscute lui, un ins care trebuie să-şi întindă bine antenele dacă nu vrea să se facă de râs.

Un greenhorn nu se ridică de pe scaun pentru a-l ceda unei doamne care se apropie; salută pe stăpânul casei înainte de a se înclina în faţa doamnei şi domnişoarei de gazdă; îşi încarcă arma vârând gloanţele de-a-ndoaselea, sau bagă mai întâi dopul, apoi cartuşul şi abia la urmă praful de puşcă. Un greenhorn ori nu ştie deloc limba engleză, ori o vorbeşte prea corect şi înflorit; îi este groază de englezeasca „yankeilor” şi chiar de idiomul folosit prin regiunile cu codri neumblaţi; nu-i intră nimic în cap şi încă mai puţin îi vine pe limbă.

Greenhorn-ul ia un racoon drept un oposum şi o mulatră cât de cât frumoasă drept o metisă. Un greenhorn fumează ţigarete şi nu poate suferi tutunul tocat. Când un greenhorn e pălmuit de un „paddy”, adică de un irlandez, dă fuga să se plângă judecătorului de pace, în loc să-l împuşte fără multă vorbă pe individul cu pricina, cum ar face un yankeu autentic. Un greenhorn ia urmele paşilor de curcă drept urme de urs şi o ambarcaţie uşoară, destinată sportului, drept un vapor cu aburi de pe Mississippi. Un greenhorn se sfieşte să-şi urce cizmele pline de noroi pe genunchii călătorului de alături şi să soarbă supa ca şi când ar horcăi un bivol în agonie. Un greenhorn cară după el în prerie buretele de spălat cât un dovleac uriaş, precum şi zece livre de săpun; îşi bagă în buzunar o busolă care, după trei sau patru zile, indică toate punctele cardinale afară de nord. Un greenhorn notează opt sute de expresii ale indienilor şi, când întâlneşte prima piele-roşie, bagă de seamă că a expediat din greşeală însemnările într-un plic celor de acasă, reţinând în schimb scrisoarea destinată lor. Un

greenhorn, deşi a studiat timp de zece ani astronomia, poate să se uite alţi zece ani la cerul înstelat fără să afle cât e ceasul. Un greenhorn îşi vâră cuţitul de vânătoare la brâu în aşa fel, încât, atunci când se pleacă, să-i intre vârful în coapsă. Un greenhorn aprinde în Vestul sălbatic un foc de tabără atât de semeţ, încât vâlvătaia se înalţă cât prăjina şi apoi se miră că indienii l-au dibuit şi au tras în el. În sfârşit, un greenhorn e, ca să zic aşa, un greenhorn – şi un asemenea greenhorn eram pe-atunci chiar eu.

Dar să nu se creadă cumva că aş fi ştiut sau măcar bănuit vreo legătură între mine şi această poreclă jignitoare! Nicidecum! Pentru că tocmai asta e cea mai de seamă ciudăţenie a oricărui greenhorn: el îi socoteşte „boboci” pe toţi în afară de sine.

Dimpotrivă, mă credeam foc de deştept şi de priceput; făcusem doar ceea ce se cheamă studii şi nu tremurasem niciodată înaintea unui examen. Că de fapt viaţa este adevărata şcoală, unde dai examene zi de zi şi ceas de ceas, obligat fiind să treci prin nenumărate probe – toate acestea mintea mea tânără de atunci nu voia să le priceapă. Unele împrejurări neplăcute din patrie şi, aş putea spune, un fel de neastâmpăr înnăscut, m-au mânat peste ocean, către Statele Unite, unde condiţiile de parvenire ale unui tânăr sârguincios erau pe atunci mult mai bune şi mai prielnice decât azi. Poate că în statele din est aş fi putut găsi mai uşor o slujbă bună, dar mă atrăgea vestul.

Lucrând scurtă vreme ba ici, ba colo, am agonisit destul pentru a mă echipa cuviincios şi pentru a-mi asigura buna dispoziţie. Am ajuns astfel la Saint Louis. Acolo, norocul m-a adus într-o familie germană, unde am găsit, până una alta, adăpost ca meditator. Venea aici, în familie, un oarecare mister Henry, om ciudat, meşter de puşti, care-şi făcea cu pasiune de artist meseria şi se recomanda el însuşi, cu o mândrie patriarhală: „Mister Henry, the Gunsmith” – domnul Henry, făuritorul de puşti.

Bărbatul acesta era un mare iubitor de oameni, deşi părea mai curând contrariul, deoarece, în afară de pomenita familie, nu avea legături de prietenie cu nimeni, iar pe clienţi îi trata rece şi aspru, încât nu-l căutau decât pentru calitatea produselor sale. Îşi pierduse soţia şi copiii într-o împrejurare îngrozitoare, despre care nu vorbea niciodată; totuşi, după unele aluzii ale sale, bănuiam că fuseseră ucişi într-un atac neaşteptat. Asta îl făcea atât de aspru în aparenţă şi poate că nici dânsul nu-şi dădea seama cât de grosolan se purta; dar în fond era blând şi bun şi am observat adeseori cum i se umezeau ochii când povesteam despre patrie şi despre ai mei, la care ţineam şi ţin din toată inima.

De ce bătrânul acesta ursuz îmi arăta preferinţă tocmai mie, tânărul străin?

Asta n-am înţeles-o până ce, într-o bună zi, m-a lămurit chiar dânsul. De când mă aflam în familia respectivă, omul venea pe acolo mai des ca înainte, trăgea cu urechea la lecţiile mele, se punea în preajma mea, cercetându-mă şi rugându-mă chiar să-l vizitez. Nu mai făcuse nimănui o asemenea favoare şi de aceea mă feream să abuzez de ea. Dar reţinerea mea nu părea să-i fie pe plac; îmi amintesc şi astăzi chipul său mânios când, într-o seară, căutându-l acasă, m-a întâmpinat răstit şi, la respectuosul meu salut good evening – bună seara, mi-a răspuns:

— Unde naiba v-aţi ascuns ieri, sir?

— Acasă.

— Şi alaltăieri?

— Tot acasă.

— Ia nu-mi mai vindeţi braşoave!

— Spun adevărul, mister Henry.

— Pshaw. Fleacuri! O pasăre tânără ca dumneavoastră nu stă ghemuită în cuib, ci îşi vâra pliscul pretutindeni, numai unde trebuie nu!

— Şi unde, mă rog, ar trebui să mi-l vâr, dacă-mi permiteţi?

— Ei, unde! Aici, la mine, bineînţeles! Voiam încă de multă vreme să vă întreb ceva.

— Şi de ce n-aţi făcut-o?

— Fiindcă n-am vrut! Înţeles?

— Şi când o să vreţi?

— Poate chiar astăzi.

— Atunci n-aveţi decât să mă întrebaţi. Voia dumneavoastră!

Mă privi mirat drept în faţă, clătină din cap nemulţumit, apoi izbucni:

— Voia mea! Ca şi când unui greenhorn ar trebui să-i cer mai întâi voie când vreau să-i vorbesc!

— Greenhorn? Întrebai, încreţindu-mi fruntea, căci mă simţeam adânc jignit. Vreau să sper, mister Henry, că aţi rostit acest cuvânt fără intenţie şi fără control.

— Nu vă faceţi iluzii, sir! Am vorbit cu toată chibzuiala; sunteţi un greenhorn şi încă un greenhorn sadea! Ceea ce scrie-n cărţi, fireşte, v-a intrat în cap. Să te cruceşti, nu alta, câte mai învăţaţi voi ăştia, de dincolo! Orice tinerel ştie pe dinafară distanţa de-aici până la stele, ştie ce-a scris regele Nabucodònosor pe cărămizi şi cât cântăreşte aerul pe care nici măcar nu-l poate vedea! Şi fiindcă ştie toate astea, se crede băiat deştept! Dar ia băgaţi-vă nasu-n viaţă, aşa, vreo cincizeci de ani, adânc în viaţă! Atunci veţi afla şi poate nici atunci, ce înseamnă adevărata înţelepciune! Tot ce cunoaşteţi până acum e o nimica toată – absolut nimic! Şi ceea ce sunteţi în stare să faceţi e şi mai puţin.

Nici măcar cu puşca nu ştiţi să trageţi!

Spusese toate acestea pe un ton de adânc dispreţ şi cu o asemenea siguranţă de sine, încât ai fi zis că se bizuie pe temeiuri serioase.

— Dacă ştiu să trag cu puşca? Hm! Răspunsei zâmbind. Să fie asta întrebarea ce voiaţi să mi-o puneţi?

— Întocmai, asta e. Aştept răspunsul!

— Daţi-mi mai întâi o puşcă bună şi apoi vă răspund. Înainte, nu!

Meşterul puse deoparte ţeava de puşcă la care tocmai lucra, se ridică, se apropie de mine, mă privi cu ochi uimiţi şi strigă:

— Să vă dau o puşcă, sir? Nici prin gând nu-mi trece! Nicidecum!

Puştile mele nu ajung decât în mâini cărora le pot fi încredinţate cu cinste!

— Am asemenea mâini! Mă încumetai eu.

Mă mai privi o dată, piezişş, se aşează iar, îşi reluă lucrul la ţeava şi mormăi ca pentru sine:

— Ce mai greenhorn. Zău că mă scoate din pepeni cu îndrăzneala lui!

Îl lăsai să creadă ce vrea, căci îl cunoşteam; scosei un trabuc şi-i dădui foc.

Timp de un sfert de oră păstrarăm tăcere. Dar mai mult bătrânul nu putu răbda; ridică ţeava la lumină, se uită prin ea şi zise:

— Să tragi cu puşca e mai greu decât să caşti gura la stele sau să dezlegi ce scrie pe cărămizile lui Nabucodònosor. Înţeles? Aţi ţinut vreodată o puşcă în mâini?

— Cred şi eu!

— Când?

— Demult şi nu o singură dată.

— Şi aţi ochit? Aţi apăsat pe trăgaci?

— Da.

— Şi aţi nimerit?

— Fireşte!

Lăsă să-i scape din mână ţeava pe care o cercetase, mă privi din nou şi rosti:

— Da, aţi nimerit, fireşte, dar ce?

— Ţinta, bineînţeles!

— Cum? Şi vreţi s-o cred şi pe asta?

— Nu insist să mă credeţi pe cuvânt; aş vrea să vă conving; e purul adevăr!

— Dracu' să vă ia, sir! Cine să vă priceapă? Sunt sigur că aţi trage peste zid, chiar dac-ar fi înalt de douăzeci de coţi şi lat de cincizeci şi totuşi îmi vindeţi toate astea cu o mutră atât de hotărâtă şi serioasă, încât simt că se răsuceşte fierea în mine! Eu nu sunt un puşti pe care să-l meditaţi. Limpede? Un greenhorn cu nasu-n cărţi, ca dumneavoastră, pretinde că ştie să ochească! A cotrobăit prin tot felul de hârţoage turceşti, arăbeşti şi prin alte tâmpenii şi mai zice că a găsit timp să tragă cu puşca. Luaţi, vă rog, din cui, gun-ul acela vechi, puşca de colo, duceţi-o la ochi ca şi când aţi ţinti! E un doborâtor de urşi, cea mai bună armă pe care am avut-o vreodată în mână.

Luai puşca din cui şi o dusei la ochi.

— Hello! Strigă meşterul, încât tresării. Ce treabă-i asta? Umblaţi cu arma de parc-ar fi un bastonaş şi totuşi e cea mai grea puşcă din câte cunosc! Sunteţi chiar atât de puternic?

Drept răspuns, îl apucai cu dreapta de surtuc şi de cureaua pantalonilor şi îl ridicai în sus.

— Thunder-storm! Mai să fie! Strigă el şi mai tare. Daţi-mi drumul!

Sunteţi mai puternic şi decât Bill al meu!

— Bill al dumneavoastră? Dar despre cine-i vorba?

— Feciorul meu care… dar să lăsăm asta! E mort, ca şi ceilalţi.

Făgăduia să ajungă un băiat destoinic, dar pe când lipseam de acasă, s-a dus şi el. Îi semănaţi la statură, aveţi cam aceiaşi ochi şi în gură o limbă ca a lui. De aceea dumneavoastră… na, restul nu vă priveşte!

O expresie de adâncă mâhnire i se ivi pe chip; îşi trecu mâna peste faţă şi continuă, de astă dată ceva mai calm:

— Dar, sir, cu asemenea muşchi e mare păcat că aţi tăbărât asupra cărţilor. Trebuie să vă antrenaţi…

— Ceea ce am şi făcut.

— Zău?

— Da!

— Box?

— Nu se obişnuieşte la noi. Dar de la gimnastică şi de la luptă dreaptă nu mă dau în lături.

— Călărie?

— Da.

— Scrimă?

— Am dat şi lecţii.

— Ia nu mai minţiţi atâta!

— Poate doriţi să încercaţi?

— Mulţumesc! Îmi ajunge ce-am văzut până acum. Afară de asta, mai am şi de lucru. Aşezaţi-vă la loc!

Se reîntoarse la strung. Conversaţia se desfăşură apoi aproape monosilabic. Henry părea să clocească în minte ceva foarte important. Deodată, îşi ridică ochii spre mine şi întrebă:

— V-aţi ocupat cândva de matematică?

— Era unul din obiectele mele preferate.

— Aritmetică, geometrie?

— Fireşte!

— Topografie?

— Îmi făcea mare plăcere. Ieşeam adeseori, aşa, fără nici o treabă, la câmp cu teodolitul şi ridicam planuri.

— Şi ştiţi să măsuraţi, adică să măsuraţi cu adevărat?

— Bineînţeles. Am participat atât la măsurători orizontale, cât şi la cele de altitudine, deşi nu pot să afirm că sunt specialist în geodezie.

— Well… foarte bine, foarte bine!

— Dar de ce vă interesează, mister Henry?

— Oi fi având motivele mele. Înţeles? Nu e nevoie s-o ştiţi acum; veţi afla la timp. Trebuie mai întâi… hm! Da, trebuie mai întâi să mă încredinţez cum staţi cu mânuirea puştii.

— N-aveţi decât să mă puneţi la încercare!

— Asta am s-o şi fac, fireşte, am s-o şi fac! Vă puteţi bizui pe mine!

La ce oră începeţi mâine dimineaţă lecţiile?

— La opt.

— Atunci poftiţi aici la orele şase. Vom urca sus, la poligonul de tir, unde-mi încerc eu puştile.

— De ce aşa devreme?

— Fiindcă nu vreau să mai aştept. Ard de nerăbdare să vă dovedesc că sunteţi un greenhorn şi nimic mai mult. Dar acum, destul!

Am altceva de făcut; ceva mult mai important.

Părea să fi terminat lucrul la ţeava de puşcă. Scoase dintr-un dulap o bucată de fier în formă de prismă şi începu să-i pilească muchiile. Observai că fiecare latură a piesei avea câte un orificiu.

Se cufundase atât de adânc în lucrul lui, încât părea să fi uitat cu totul de mine. Ochii îi scânteiau şi, de câte ori îşi cerceta mai îndeaproape lucrarea, constatam că o privea cu o expresie de adâncă dragoste. Piesa aceea de fier părea să aibă pentru el o valoare deosebită. Eram curios să ştiu de ce; aşadar, îl întrebai:

— Nu cumva e şi asta o componentă a vreunei puşti, mister Henry?

— Da, îmi răspunse, ca şi când abia atunci şi-ar fi amintit de prezenţa mea.

— Nu cunosc nici un sistem de armă care să aibă o asemenea piesă.

— Cred şi eu! Dar o să fíe. I se va spune, desigur, „sistem Henry”.

— Ah, o nouă invenţie?

— Yes!

— Atunci vă rog să-mi iertaţi curiozitatea. E de bună seamă un secret.

Privi îndelung fiecare gaură în parte, întoarse piesa pe toate feţele, o cercetă de câteva ori la capătul ţevii şi zise în cele din urmă:

— Da, e un secret; dar am încredere în dumneavoastră. Sunt convins că puteţi păstra o taină, deşi sunteţi un greenhorn în lege; de aceea am să vă spun ce-o să iasă de-

aici. Va fi o carabină, o carabină cu repetiţie. Douăzeci şi cinci de focuri!

— Cu neputinţă!

— Ia mai ţineţi-vă pliscul! Nu sunt atât de prost, încât să mă apuc de ceva irealizabil.

— Păi, în cazul acesta se cer încărcătoare pentru douăzeci şi cinci de gloanţe!

— Am!

— Atunci trebuie să fie foarte mari şi greu de mânuit.

— Nu-i decât un singur încărcător; se mânuieşte uşor şi nu stânjeneşte deloc. Fierul ăsta e încărcătorul.

— Hm! Nu mă pricep în meseria dumneavoastră, dar ce facem cu temperatura? N-o să se încingă ţeava peste măsură?

— Nici gând! Materialul ţevii şi tratamentul ce-l aplic sunt secretul meu. Afară de asta, parcă e totdeauna nevoie să tragi toate cele douăzeci şi cinci de focuri la rând?

— Nu prea!

— Păi, vedeţi? Această piesă de fier devine un butoiaş care se roteşte excentric; douăzeci şi cinci de orificii conţin tot atâtea gloanţe.

După fiecare împuşcătură butoiaşul se mişcă atât cât să ajungă în dreptul ţevii glonţul următor. De ani de zile mă lupt cu ideea asta; nu izbuteam în nici un chip; acum pare să meargă. Ca făurar de puşti, am de pe-acum un nume respectabil, dar de-aci încolo am să ajung renumit şi voi câştiga bănet, nu glumă!

— Dar veţi trăi cu conştiinţa încărcată.

Preţ de câteva clipe mă privi drept în ochi, apoi întrebă:

— Cu conştiinţa încărcată? Cum aşa?

— Credeţi oare că un ucigaş poate avea conştiinţa curată?

— Zounds! La naiba! Vreţi să spuneţi că aş fi un ucigaş?

— Pentru moment, nu.

— Adică aş putea deveni un ucigaş?

— Da. A înlesni omorul e tot atât de grav ca şi când l-ai săvârşi tu însuţi.

— Să vă ia dracu'! Mă voi feri pe cât posibil ca să ajung părtaş la vreun omor.

— La unul singur, fireşte, se poate; ce te faci însă cu masacrul?

— Cum asta? Nu înţeleg!

— Dacă veţi face o armă care trage în serie douăzeci şi cinci de focuri şi dacă o astfel de armă începe pe mâna oricărei haimanale, atunci se va dezlănţui dincolo, în prerii, în pădurile seculare şi în văgăunile munţilor, un măcel înspăimântător; bieţii băştinaşi vor fi împuşcaţi ca lupii şi în câţiva ani nu va mai exista un singur indian.

Vreţi să vă încărcaţi astfel conştiinţa?

Mă privi lung şi în tăcere.

— Şi, urmai eu, dacă oricine poate cumpăra această armă, veţi vinde, ce-i drept, în scurtă vreme mii de bucăţi, dar caii sălbatici şi bizonii vor fi stârpiţi până la unul şi, o dată cu ei, tot felul de vânat de care pieile-roşii au nevoie pentru hrană. Sute şi mii de braconieri se vor înarma cu carabina dumneavoastră şi se vor îndrepta spre vest.

Sângele oamenilor şi al animalelor va curge şiroaie şi, foarte curând, ţinuturile de dincoace şi de dincolo de Munţii Stâncoşi vor fi pustiite.

— 's death! Ho! Strigă el deodată. Ia spuneţi, sunteţi chiar atât de proaspăt venit din Germania!

— Da.

— Şi n-aţi mai fost nicicând pe-aici?

— Nu.

— Nici în Vestul sălbatic?

— Nici.

— Aşadar, un greenhorn desăvârşit! Şi totuşi, acestui „boboc” îi turuie gura de parc-ar fi strămoşul tuturor indienilor şi-ar fi trăit aici o mie de ani şi mai trăieşte încă! Omuleţule, să nu-ţi închipui că mă poţi scoate cumva din fire! Şi chiar de-ar fi aşa cum spuneţi, n-o să-mi treacă

niciodată prin minte să deschid o fabrică de armament. Sunt un însingurat şi vreau să rămân singur. N-am poftă să-mi bat capul cu sute de lucrători sau cu şi mai mulţi.

— Dar aţi putea, totuşi, pentru a câştiga bani, să vă patentaţi invenţia şi să vindeţi brevetul?

— Puteţi aştepta mult şi bine, sir! Până acum am avut totdeauna din ce trăi şi cred că şi de-aci încolo am să ştiu s-o scot la capăt. Şi-acum, hai, căraţi-vă acasă! Destul pentru azi! Nu am chef să ascult ciripit de pui abia răsărit din găoace; mai întâi să-nveţe zborul, pe urmă, mă rog, să fluiere sau să cânte!

Nici gând să-i iau în nume de rău aceste expresii brutale. Aşa era dânsul şi îi cunoşteam prea bine tâlcul cuvintelor. Mă îndrăgise şi, de bună seamă că dorea, pe cât îi sta în putere, să mă servească, să-mi fie de folos. Ne scuturarăm zdravăn mâinile şi plecai.

Nu bănuiam câtă însemnătate avea să aibă pentru mine seara aceea, nici nu-mi trecea prin minte că doborâtorul de urşi, căruia meşterul îi zicea „bătrânul gun” ca şi carabina neterminată a lui Henry, vor juca un rol atât de mare în viaţa mea. Mă bucura însă perspectiva dimineţii următoare, căci într-adevăr trăsesem în trecut la ţintă mult şi cu succes şi eram întru totul convins că voi câştiga preţuirea bunului, ciudatului şi bătrânului meu prieten.

A doua zi dimineaţa, exact la ora şase, mă înfăţişai la dânsul. Mă aştepta în prag; îmi strânse mâna şi, în timp ce chipul lui aspru se însenina de un zâmbet şiret, îmi spuse:

— Welcome, sir! Bun venit, domnule! Văd că faceţi o mutră de parc-aţi fi sigur de izbândă. Credeţi că veţi nimeri zidul de care vă vorbeam aseară?

— Sper.

— Well, atunci să mergem! Iau cu mine o puşcă mai uşoară şi dumneavoastră o să căraţi doborâtorul de urşi; nu-mi vine să trag după mine o asemenea greutate.

Îşi agăţă de umăr o puşcă uşoară cu două ţevi, iar eu înşfăcai arma aceea grea cu care meşterul nu voia să se

împovăreze. Ajunşi la poligon, Henry încarcă amândouă armele şi trase mai întâi cu puşca lui două focuri. Apoi venii eu la rând, cu doborâtorul de urşi. Nu cunoşteam încă bine arma. De aceea, la primul glonţ nu nimerii decât marginea neagră a discului; al doilea glonţ lovi mai bine, iar al treilea găuri exact centrul discului; celelalte trecură toate prin gaura lăsată de al treilea. Mirarea lui Henry creştea cu fiece împuşcătură; a trebuit să trag şi cu arma lui uşoară şi, când izbutii la fel de bine, bătrânul sfârşi prin a exclama:

— Ori îl aveţi pe dracu', sir, ori sunteţi sortit să fiţi un om al vestului! N-am mai pomenit un greenhorn să tragă cu atâta precizie!

— Nu-l am pe dracu, mister Henry, râsei eu. De o astfel de alianţă mă lipsesc.

— Atunci, nu aveţi numai menirea, ci şi datoria să deveniţi un om al vestului. Vă trage inima la aşa ceva?

— De ce nu?

— Well, vom vedea ce se poate face cu acest greenhorn. Ştiţi să şi călăriţi?

— La nevoie.

— La nevoie? Hm!

— Pshaw Mare lucru şi călăria! Să încaleci, asta-i cel mai greu.

Dar dacă mă văd în şa, nu mă mai răstoarnă nici un cal din lume.

Mă privi cercetător, să vadă dacă am vorbit serios sau în glumă.

Făcui o mutră cât se poate de nevinovată, după care el mi se adresă iar:

— Credeţi cu adevărat? Vreţi cumva să vă ţineţi cu mâinile de coamă? Atunci vă înşelaţi. Aţi spus bine: încălecatul e cel mai greu lucru, căci treaba asta o faci singur. Descălecatul e mult mai uşor, îţi poartă de grijă calul, de aceea merge cu mult mai lesne.

— Numai că, în ce mă priveşte, nu apelez la serviciile calului.

— Aşa? Vom vedea! Aţi vrea să faceţi o probă?

— Cu plăcere!

— Bine. Atunci haideţi! Nu-i decât ceasul şapte şi mai aveţi o oră întreagă. Să mergem la Kim Korner, geambaşul; are el un cal dereş care o să vă cam dea de furcă.

Ne înapoiarăm în oraş şi intrarăm la geambaş. Acolo se afla un mare manej de călărie, înconjurat de grajduri. Ne întâmpină chiar Korner în persoană şi ne întrebă ce poftim.

— Acest june, sir, susţine că nici un cal nu-l poate arunca din şa, răspunse Henry. Ce părere aveţi, mister Korner? N-aţi vrea să-l vedeţi cocoţat pe dereşul dumneavoastră?

Negustorul mă cercetă cu privirea, dădu apoi satisfăcut din cap şi răspunse:

— Osatura pare bună şi destul de elastică; afară de asta, tinerii nu-şi frâng gâtul atât de lesne ca oamenii mai în vârstă. Dacă gentlemanul vrea să încerce calul, n-am nimic împotrivă.

Dădu poruncile cuvenite şi, după puţin, doi argaţi aduseră din grajd calul gata înşeuat. Animalul era cât se poate de neastâmpărat şi căuta să le scape din mâini. Bătrânului meu Henry începuse să-i fie teamă pentru mine; mă rugă chiar să renunţ la încercare. Dar mie, mai întâi de toate, nu-mi era deloc frică şi apoi consideram examenul ca o chestiune de onoare. Cerui o cravaşă şi o pereche de pinteni; apoi, ce-i drept, după unele tentative nereuşite, mă avântai în şa. Argaţii săriră grăbiţi în lături, iar calul se sălta pe toate patru picioarele, mai întâi în sus, apoi într-o parte. Mă ţinui vârtos în şa, deşi nu-mi vârâsem încă bine picioarele în scări; dar mă sileam să le vâr. Când izbutii, calul începu să se cabreze; văzând că nu-i ajută la nimic, o porni glonţ spre zid, ca să mă strivească, dar cravaşa îl corectă curând. Se încinse o luptă crâncenă, pentru mine de-a dreptul primejdioasă, între călăreţ şi cal. Întrebuinţai toate mijloacele de care dispuneam, puţina dibăcie şi neîndestulătoarea mea pricepere de atunci, precum şi forţa genunchilor mei şi, în fine, biruii. Când descălecai, îmi

tremurau picioarele de încordare, iar calul, leoarcă de sudoare, părea nins cu spumă. Asculta acum de fiecare îndemn al meu.

Pe negustor îl cuprinse grija de cal. Porunci să fie învelit în pături şi plimbat încet de dârlogi; apoi se întoarse către mine:

— Asta, domnule, nu mi-aş fi închipuit-o! Credeam că o să vă întindeţi pe jos la prima smucitură. Fireşte că nu-mi datoraţi nimic şi, dacă vreţi să-mi faceţi o favoare, mai poftim şi cuminţiţi-mi până la urmă bestia. Nu mă zgârcesc la zece dolari; animalul e de rasă şi, dacă învaţă să asculte, realizez o afacere bună.

— Cum doriţi. Mi-ar face chiar multă plăcere! Răspunsei.

De când descălecasem, Henry nu mai scoase o singură vorbă, mulţumindu-se să mă privească şi să clatine din cap. Apoi îşi lovi palmele şi strigă:

— Acest greenhorn e fără îndoială nemaipomenit, sau măcar neobişnuit! Mai-mai să-l înăbuşe din strânsoare pe bietul animal în loc să cadă plăcintă în nisip! Cine v-a învăţat călăria, sir?

— Întâmplarea. O întâmplare care mi-a potrivit între pulpe un armăsar unguresc de pustă, atât de sălbatic, încât nu răbda pe nimeni în spinare.

L-am domolit încetul cu încetul, dar mi-am pus şi viaţa-n joc.

— Mulţumesc de asemenea creaturi! Atunci se cuvin laude bătrânului meu jilţ care n-are nimic împotrivă când mă odihnesc în el.

Haideţi! M-a prins ameţeala. Dar nu de florile mărului v-am văzut cum trageţi şi călăriţi. Vă puteţi bizui pe asta!

Plecarăm fiecare spre casele noastre. În timpul acelei zile şi în următoarele două, meşterul nu s-a mai arătat şi nici eu nu avui prilejul să trec pe la el; dar în a treia zi, după-prânz, m-a căutat acasă; ştia că era ziua mea liberă.

— Aţi avea chef să faceţi o plimbare cu mine?

— Încotro?

— La un gentleman căruia i-ar face plăcere să vă cunoască.

— De ce tocmai pe mine?

— Nu-i greu de ghicit: omul n-a mai văzut până azi un greenhorn.

— Atunci merg! O să mă cunoască dumnealui, n-aveţi grijă.

Henry mă privea cu atâta şiretenie, încât bănuiam că-mi pregătise o surpriză. Străbăturăm câteva străzi şi ne oprirăm la un birou în care se intra din stradă printr-o uşă mare de sticlă. Meşterul mi-o luă repede înainte; nici nu-mi lăsase vreme să citesc firma aurie zugrăvită pe geam. Dar desluşii ceva ca „Office şi Surveying”, adică birou de măsurători de terenuri. Aflai curând că nu mă înşelasem.

Înăuntru, trei domni ne primiră foarte prietenos şi curtenitor; pe mine mă cercetară din cale-afară de curioşi. Mesele erau încărcate cu hărţi, cu planuri. Printre mese – tot soiul de instrumente de măsurat.

Ne aflam la un serviciu de geodezie.

Nu înţelegeam ce scop urmărea prietenul meu cu această vizită; n-avea de făcut nici o comandă şi nici vreo informaţie de cerut; părea să fi venit numai de dragul unei discuţii amicale. În orice caz, conversaţia luă în curând un curs vioi şi nu s-ar fi zis că avea vreo legătură cu obiectele de pe masă; îmi convenea, fiindcă puteam astfel să particip mai activ la discuţii decât în cazul când s-ar fi abordat subiecte pur americane sau de altă natură, care nu-mi erau încă destul de familiare.

Henry părea să se intereseze de astă dată deosebit de mult de ştiinţa măsurării terenurilor; voia să ştie totul şi eu mă lăsai cu plăcere antrenat în discuţie; în cele din urmă, ajunsesem să răspund eu la întrebări, să descriu întrebuinţarea diverselor instrumente, să explic felul cum se desenează hărţile şi cum se ridică planurile. Eram într-adevăr un greenhorn desăvârşit, căci nu le ghicisem intenţiile. Abia după ce mă pronunţasem cu privire la

natura şi la deosebirile dintre metoda de stabilire a coordonatelor pe de o parte şi metoda polară şi diagonală pe de altă parte, dintre măsurătoarea perimetrelor şi procedeul repetării, după ce explicasem calculul trigonometric şi observasem că cei trei domni îi fac cu ochiul meşterului Henry-abia atunci lucrul îmi deveni suspect; mă ridicai de la locul meu, arătându-mi intenţia de a pleca. Bătrânul nu se împotrivi. La despărţire furăm salutaţi şi mai amical ca la început.

Ne depărtasem suficient ca să nu ne mai zărească funcţionarii din birou. Atunci Henry se opri locului, îmi puse mâna pe umăr şi, în timp ce faţa îi strălucea de satisfacţie, îmi strigă:

— Sir, domnule, omule, tinere, greenhorn ce sunteţi, mi-aţi făcut o mare bucurie! Sunt de-a dreptul mândru de dumneavoastră!

— De ce?

— Aţi întrecut cu mult atât recomandările mele, cât şi aşteptările acelor oameni.

— Recomandări? Aşteptări? Nu înţeleg!

— Nici nu-i nevoie. Dar chestiunea e cât se poate de simplă. Aţi afirmat nu demult că vă pricepeţi în topografie şi, pentru a mă convinge că n-a fost doar o fanfaronadă, v-am introdus la acei gentlemeni, buni cunoscuţi de-ai mei, ca să vă sondeze. A fost o încercare mai mult decât binevenită; le-aţi arătat ce vă poate căpăţâna!

— Fanfaronadă? Mister Henry, dacă mă credeţi capabil de aşa ceva, nici n-am să mai trec pe la dumeavoastră!

— Nu vă faceţi de râs! Doar n-o să-i răpiţi unui nătărău bătrân ca mine bucuria de a vă vedea! Ştiţi: din pricina asemănării cu feciorul meu… Aţi mai fost pe la geambaş?

— Zilnic.

— Şi i-aţi călărit dereşul?

— Da.

— Iese ceva din calul ăsta?

— Cred şi eu! Mă tem însă că eventualul cumpărător nu se va înţelege cu el tot atât de bine. Calul s-a obişnuit cu mine şi pe oricare altul îl aruncă jos.

— Mă bucură, mă bucură nespus! Aşadar, nu vrea să fie încălecat decât de un greenhorn… Haideţi acum cu mine pe uliţa asta dosnică.

Ştiu aici un faimos dining-house, un birt, unde se mănâncă bine şi se bea şi mai bine. Se cade sărbătorit examenul pe care l-aţi trecut astăzi cu atâta succes.

Nu-l puteam înţelege pe bătrân; părea cu totul schimbat. El, singuraticul, omul atât de retras, să cineze într-un dining-house! Până şi la faţă arăta altfel, iar glasul îi era mai limpede, mai tineresc ca de obicei. Examen, aşa spusese. Cuvântul m-a surprins dar poate că-l folosea fără a-i da vreo importanţă.

De atunci venea zilnic pe la mine şi mă trata ca pe un prieten drag pe care ţi-e teamă să nu-l pierzi. Dar nu-mi îngăduia ca, pe temeiul acestei simpatii, să mă umflu în pene; avea totdeauna frâna pregătită şi aceasta era fatalul cuvânt greenhorn.

În chip cu totul ciudat se schimbase în acest răstimp şi purtarea familiei unde lucram ca mediator. Părinţii îmi acordau în mod vizibil mai multă atenţie, iar copiii deveniseră mai afectuoşi. Îi surprindeam aruncându-mi priviri al căror tâlc nu izbuteam să-l dezleg; le-aş putea numi pline de dragoste amestecată cu regrete.

Cam la trei săptămâni de la curioasa noastră vizită în biroul mai sus pomenit, stăpâna casei mă rugă să nu ies seara în oraş, deşi era ziua mea liberă, ci să iau cina în familie. Ca motiv al acestei neobişnuite invitaţii mi-a invocat faptul că vor fi de faţă mister Henry şi alţi doi domni, dintre care unul se numeşte Sam Hawkens şi e, în lumea vestului, o personalitate. Eu, ca un greenhorn ce mă aflam, nu auzisem de acest nume, totuşi mă bucurai la gândul că voi cunoaşte un adevărat westman şi încă unul atât de renumit.

Cum eram de-ai casei, nu trebuia să aştept mai întâi sunetul clopoţelului, aşa că intrai în sufragerie cu câteva minute mai devreme.

Spre surprinderea mea, constatai că aspectul obişnuit al încăperii fusese transformat ca pentru o festivitate. Mica Emmy, fetiţa de cinci ani, se afla singură în sufragerie şi îşi vârâse degetul în compotul cu mure.

Cum mă zări şi-l retrase, ştergându-l în grabă cu buclele ei blonde.

Când, privind-o mustrător, o ameninţai cu degetul, alergă spre mine şi-mi ganguri câteva cuvinte la ureche. Ca să-i iert purtarea, îmi destăinui secretul pe care, în ultimele zile, îl ţinuse ascuns în inimioara ei. Crezui că nu înţeleg bine, dar la stăruinţele mele, copila repetă: „Serbarea ta e de bun rămas”.

Ospăţul meu de despărţire! Cu neputinţă! Cine ştie prin ce confuzie ajunsese copilul să înţeleagă anapoda rostul acestei mese. Am ascultat-o zâmbind.

Se auziră apoi voci în salonaşul de alături; sosiseră oaspeţii, iar eu trecui dincolo pentru a-i saluta. Veniseră tustrei în acelaşi timp, aşa cum se înţeleseseră – fapt pe care îl aflai mai târziu. Henry mă prezentă unui bărbat tânăr, cam rigid şi stângaci, care se numea mister Black şi apoi lui Sam Hawkens, omul din vest.

Omul din vest! Mărturisesc deschis că, în clipa când privirea mea uluită se opri asupra lui, trebuie că arătam foarte puţin deştept. O astfel de apariţie nu mai întâlnisem de când sunt. Fireşte că, mai târziu, am văzut altele şi mai şi. Era omul şi aşa destul de ciudat, dar ciudăţenia lua proporţii prin faptul că aici, în acest salon luxos, dumnealui se înfăţişa ca şi când s-ar fi aflat departe, în plin vest sălbatic şi anume, cu pălăria pe cap şi cu puşca în mână. Imaginaţi-vă cum arăta!

Sub borul lat al pălăriei de pâslă, care, în ce priveşte vechimea, culoarea şi forma, ar fi provocat dureri de cap şi celui mai calm observator, se detaşa dintr-o pădure de păr –

barbă şi mustăţi, atârnând melancolic, un cogeamite nas de dimensiuni aproape înspăimântătoare, care ar fi putut servi cu cinste de arătător oricărui cadran solar. Din pricina acestei bărbi uriaşe, în afara organului olfactiv atât de măreţ edificat, nu se vedeau pe restul figurii decât doi ochişori mici, isteţi, înzestraţi cu o mobilitate neobişnuită şi cu o expresie de şiretenie şăgalnică. Ne uitam unul la altul cu aceeaşi atenţie; abia mai târziu aflai de ce prezentasem atâta interes pentru dânsul.

Aşadar, această porţiune superioară a făpturii sale se planta pe un trup invizibil până la genunchi, pierdut într-o haină de vânătoare din piele de ţap, destinată pe cât se părea unei persoane mult mai voluminoase şi dând acestui om mărunţel o înfăţişare de copil care, în joacă şi-ar fi pus halatul bunicului. De sub veşmântul acesta mai mult decât abundent, se iţeau o pereche de picioare subţiri, încovoiate ca secera, scufundate în nişte jambiere rupte şi atât de vechi, încât trebuie să fi ostenit până atunci cel puţin două decenii, după care ieşeau la iveală cizmele indiene; într-acestea, la nevoie, posesorul ar fi putut intra cu totul.

Faimosul westman ţinea în mână o flintă pe care numai cu cea mai mare precauţie aş fi atins-o; semăna mai curând a măciucă decât a puşcă. În acele clipe, cu greu mi-aş fi putut închipui o caricatură mai şarjată a vreunui vânător de prerie, dar nu avea să treacă mult timp până să recunosc pe deplin valoarea acestui original omuleţ.

După ce mă cercetă atent, îl întrebă pe meşterul de puşti, cu o voce subţirică de copil:

— O fi ăsta tânărul greenhorn de care mi-aţi vorbit, mister Henry?

— Yes! Încuviinţă meşterul.

— Well! Nu-mi displace. Nădăjduiesc să-i placă şi dumisale Sam Hawkens, hi-hi-hi-hi!

Cu acest râs piţigăiat şi neobişnuit pe care, mai târziu, aveam să-l aud de mii de ori, îşi întoarse faţa către uşa care tocmai se deschidea.

Intrară stăpânul şi stăpâna casei, salutându-l pe vânător cu deosebită prietenie, ceea ce dădea de bănuit că nu-l întâlneau acum pentru întâia oară… Apoi furăm invitaţi să trecem în sufragerie.

Am dat urmare invitaţiei. Spre mirarea mea, Sam Hawkens nici nu-şi scosese pălăria. Abia după ce ni se indicaseră locurile la masă, arătă spre puşcociul lui şi zise:

— Un adevărat westman şi cu atât mai mult eu, nu-şi lasă niciodată puşca din ochi. Pe mult stimata mea Liddy am s-o agăţ acolo, de cârligul perdelei.

Aşadar, puşcociul se chema Liddy. Mai târziu am aflat că era în obiceiul oamenilor din vest să-şi trateze armele ca pe nişte fiinţe dragi şi să le boteze.

Agăţă deci puşca şi dădu să-şi anine alături faimoasa pălărie; când şi-o scoase, constatai cu groază că toată podoaba lui capilară rămăsese în fundul pălăriei. Ţeasta lui jupuită de piele şi roşie ca sângele era într-adevăr înfricoşătoare. Doamnei îi scăpă un ţipăt şi copiii se porniră să urle cât îi ţinea gura. Dar Sam se întoarse către noi şi rosti calm:

— Nu vă speriaţi, doamnelor şi domnilor! Nu e nimic grav. Aveam propriul meu păr în deplină proprietate şi îl purtam cu cinste din anii copilăriei, de pe când mergeam încă de-a buşilea; nici un avocat din lume n-ar fi îndrăznit să-mi pună în discuţie dreptul la părul din cap, până au tăbărât pe mine o duzină sau două de pawnes, băştinaşi de pe Mississippi şi mi l-au smuls cu piele cu tot. A fost o senzaţie a dracului de neplăcută, dar am suportat-o cu vrednicie, hi-hi-hi! M-am dus apoi la Tekama şi mi-am cumpărat un alt scalp, dacă nu mă-nşel, îi zice „perucă” şi m-a costat destule blănuri de biber, trei baloturi grele. Nu-i nimic. Pielea cea nouă e mult mai practică, mai ales în timpul verii; o pot scoate la nevoie, când transpir, hi-hi-hi-hi!

Îşi cocoţă pălăria pe flintă şi îşi potrivi peruca la loc, pe cap. Apoi îşi scoase haina şi o aşează pe spătarul scaunului.

Haina, care fusese ţesută şi cârpită de foarte multe ori, petic peste petic, ajunsese atât de ţeapănă şi de groasă, încât cu greu s-ar fi lăsat străpunsă de o săgeată indiană.

Acum picioarele lui subţiri şi strâmbe se vedeau pe de-a-ntregul.

Partea de sus a trupului îi era strânsă într-un surtuc de piele, vânătoresc. La brâu purta un cuţit şi două pistoale. După ce se înapoie la locul lui, îmi aruncă întâi mie, apoi doamnei de gazdă, o privire şireată şi glăsui:

— N-ar vrea cumva my lady, până a nu ne pune pe mâncat, să-l informeze pe acest greenhorn despre ce e vorba, dacă nu mă-nşel?

Expresia „dacă nu mă-nşel” era un tic. Doamna consimţi, se întoarse către mine, arătă spre celălalt oaspete, mai tânăr şi începu:

— Desigur, nu ştiţi încă, domnule, că mister Black este succesorul dumneavoastră.

— Suc… ceso… rul meu? Bâlbâii eu uluit.

— Da! Sărbătorim astăzi plecarea dumneavoastră din această casă – nu-i aşa? Şi ne-am văzut nevoiţi să căutăm un alt meditator.

— Plecarea… mea?

Astăzi mulţumesc soartei că n-am fost fotografiat în clipa aceea, căci trebuie să fi arătat ca o personificare a zăpăcelii.

Da, sir, plecarea dumneavoastră! Îmi surâse ea cu o bună dispoziţie pe care n-o prea găseam la locul ei, pentru că mie nu-mi venea deloc să zâmbesc. Ar fi trebuit, poate, urmă ea, să stabilim mai întâi un termen, dar pentru că v-am îndrăgit cu toţii, n-am fi vrut să vă întârziem în căutarea norocului. Regretăm din toată inima că plecaţi şi vă facem cele mai bune urări. Plecaţi, în numele Domnului, chiar mâine.

— Să plec? Mâine? Încotro? Îngăimai cu greutate.

Atunci Sam Hawkens, care şedea lângă mine, mă bătu pe umăr şi răspunse râzând:

— Încotro? Cu mine, spre Vestul sălbatic. Aţi trecut cu laude examenul, hi-hi-hi-hi! Ceilalţi experţi pornesc călare mâine în zori şi n-au timp să vă aştepte; trebuie să veniţi fără multă vorbă. Eu, Dick Stone şi Will Parker am fost angajaţi călăuze de-a lungul lui Canadian River până în New Mexico. Nu cred că aţi prefera să rămâneţi un greenhorn şi să staţi mereu în acelaşi loc!

Atunci mi-a căzut ca un văl de pe ochi. Aşadar, totul fusese pus la cale dinainte! Expert topograf! Poate pentru noile drumuri de fier aflate în proiect. Ce idee grozavă! Nici n-a mai fost nevoie să-i descos; căpătai lămuririle fără să le mai cer; bătrânul, bunul meu Henry, mă apucă de mână şi-mi zise:

— V-am mai spus, de altfel, de ce mi-aţi căzut cu tronc la inimă.

Vă aflaţi aci la oameni cumsecade, însă o slujbă de meditator, sir, nu e potrivită pentru dumneavoastră. Trebuie să plecaţi în vest. Am intervenit pentru asta la „Atlantic and Pacific Company” şi, fără să bănuiţi, aţi fost supus unui examen. L-aţi trecut cu bine. Iată angajamentul!

Îmi întinse hârtia; dintr-o ochire, citii salariul meu probabil, simţeam că-mi sar ochii din orbite.

— Veţi porni călare; vă trebuie aşadar un cal bun. Am cumpărat dereşul pe care l-aţi îmblânzit; păstraţi-l din partea mea. Şi de arme e nevoie; vă ofer doborâtorul meu de urşi, pe care eu nu-l pot folosi, dar cu care dumneavoastră aţi tras drept în centrul discului. Ei, sir, ce spuneţi?

Mai întâi n-am spus nimic; apoi, când mi-a revenit graiul, am încercat să refuz darurile, însă fără succes. Aceşti oameni atât de buni hotărâseră să mă facă fericit şi un refuz al meu i-ar fi rănit adânc.

Spre a curma, cel puţin pentru moment, orice alte formalităţi, doamna luă loc la masă, încât ne văzurăm obligaţi să-i urmăm exemplul; atacarăm bucatele şi discuţia fu întreruptă.

Abia după cină aflai ce trebuia să ştiu. Calea ferată avea să parcurgă distanţa de la Saint Louis prin Indian Territory, New Mexico, Arizona şi California, până la coasta Pacificului. Se elaborase un plan de cercetare şi de măsurare în secţiuni aparte a acestui lung traseu.

Secţiunea căreia fuseserăm repartizaţi eu şi alţi trei experţi, sub conducerea unui inginer-şef, se afla între ţinutul de la izvoarele lui Rio Pecos şi cursul sudic al lui Canadian River. Cele trei călăuze încercate, Sam Hawkens, Dick Stone şi Will Parker trebuiau să ne conducă într-acolo, unde ne aştepta un întreg detaşament de oameni ai vestului, bărbaţi curajoşi, însărcinaţi cu securitatea noastră. Fireşte că mai contam şi pe sprijinul trupelor din forturi. Era, în orice caz, inutil ca lucrurile ce le aflam în acea seară să mă mai tulbure. Mă liniştea în acelaşi timp faptul că oamenii se îngrijiseră până în cele mai mici amănunte chiar şi de echipamentul meu. Nu-mi mai rămânea altceva de făcut decât să mă prezint colegilor care mă aşteptau în locuinţa inginerului-şef. Mă dusei acolo, însoţit de Henry şi de Sam Hawkens şi mă bucurai de o primire cât se poate de amicală. Ştiau că fusesem luat prin surprindere şi, ca urmare, nu-mi reproşară întârzierea.

După ce, în dimineaţa următoare, îmi luasem rămas bun de la gazdele mele, îl căutai pe Henry. Acesta îmi opri repede avalanşa de mulţumiri, scuturându-mi mâna cu toată căldura şi adresându-mi-se în felul lui aspru:

— Tacă-vă clanţa, sir! Dacă vă trimit pe alte meleaguri, apoi vreau ca gun-ul meu să aibă iarăşi un cuvânt de spus. Când vă întoarceţi, binevoiţi a pofti până la mine să-mi povestiţi câte aţi petrecut şi învăţat.

Se va vedea atunci dacă aţi rămas ceea ce sunteţi şi nu vă credeţi a fi.

— Adică un greenhorn cum scrie la carte!

Zicând acestea, mă împinse pe uşă afară. Dar, înainte de a o închide, îi zării ochii înlăcrimaţi…

Chapter 2 KLEKIH-PETRA.

Ne aflam către sfârşitul superbei toamne nord-americane şi, de mai bine de trei luni, în plină activitate. Dar nu ne îndeplinisem încă sarcinile, în timp ce oamenii din celelalte sectoare se întorseseră în bună parte acasă. Întârzierea noastră se datora următoarelor două împrejurări: întâi de toate, lucram într-o regiune foarte dificilă. Linia ferată trebuia să treacă prin prerii şi să urmeze cursul sudic al lui Canadian River; aşadar, direcţia ce ni se indicase ducea până la izvoarele fluviului şi pornea de la New Mexico peste văi şi trecători. Dar sectorul nostru se găsea între Canadian River şi New Mexico şi ne revenea nouă misiunea de a stabili pe teren direcţia prevăzută. Pentru aceasta făceam drumuri lungi călare, cu multă pierdere de vreme şi umblam mult pe jos, executând măsurători complicate. Toate astea înainte de a putea trece la construcţia propriu-zisă. În plus, regiunea era foarte primejdioasă, mişunau diferite triburi de indieni, kiowaşi, comanşi, apaşi, care nici nu voiau să audă de o cale ferată pe pământurile lor. Trebuia să fim atenţi, să ne ferim, să fim în permanentă stare de alarmă, ceea ce, bineînţeles ne stânjenea mult activitatea şi încetinea ritmul.

Din pricina indienilor eram nevoiţi să renunţăm la vânat. Altminteri i-am fi pus pe urmele noastre. Ne procuram cele necesare transportându-le din Santa Fe în care cu boi. Dar şi acest mijloc de aprovizionare era, din păcate, foarte nesigur. Ne vedeam adeseori obligaţi ca, în aşteptarea carelor, să întrerupem măsurătorile.

Alte greutăţi proveneau din însăşi componenţa grupului nostru.

Am arătat în primul capitol că, la Saint Louis, fusesem întâmpinat cât se poate de amical de către inginerul-şef şi cei trei experţi. Primirea de care m-am bucurat atunci mă îndreptăţea să sper într-o conlucrare rodnică; dar mă aştepta o cruntă dezamăgire.

Colegii mei erau nişte veritabili yankei, care vedeau în mine un greenhorn şi un dutshmann cuvânt rostit cu

intenţie injurioasă, cum ai spune „şoacăţ”.

Urmăreau să câştige bani, fără să le pese prea mult dacă-şi îndeplinesc conştiincios datoria. Şi iată că eu le stăteam în cale. Simpatia ce mi-o arătaseră la început mi-au retras-o cât se poate de repede. Ce-i drept, faptul nu mă demoraliza şi-mi vedeam de treabă. În scurt timp mi-am dat seama că nici cunoştinţele lor nu erau prea strălucite; îmi repartizau cele mai grele lucrări şi îşi făceau viaţa cât mai uşoară. Eu le acceptam. Totdeauna am fost de părere că omul e cu atât mai puternic, cu cât duce mai multe sarcini în spinare.

Mister Bancroft, inginerul-şef, era cel mai pregătit dintre toţi; din păcate, îi plăcea prea mult rachiul. Sosiseră de la Santa Fe câteva butoiaşe pline şi de-atunci Bancroft se ocupa mai mult de alcool decât de instrumentele de măsurat. Se întâmpla uneori să zacă beat-turtă câte o jumătate de zi pe pământul gol. Riggs, Marcy şi Wheeler, cei trei experţi, suportau, ca şi mine de altfel, o câtime din costul băuturii şi, pentru a nu rămâne în pagubă, beau şi ei pe întrecute. Fireşte că nici aceşti gentlemeni nu se aflau totdeauna în cea mai bună formă.

Cum eu nu consumam nici o picătură de rachiu, ajunsesem să duc greul muncii, pe când dumnealor beau cu schimbul şi dormeau ca să-şi alunge ameţeala. Dintre toţi, Wheeler îmi era totuşi mai apropiat; avea măcar atâta bun-simţ ca să recunoască eforturile pe care eu, fără a fi obligat, le depuneam în locul lor. E limpede că, în asemenea condiţii, lucrul suferea.

Nici restul grupului nu lăsa mai puţin de dorit. La sosirea noastră, găsirăm în sector pe westmanii care ne aşteptau. Eu, ca novice, nutream la început o stimă deosebită pentru aceşti oameni, dar constatai mult prea curând că aveam de-a face cu nişte inşi de un nivel moral foarte scăzut.

Calificativ injurios dat străinilor, în special nemţilor; şobolan.

Le revenea misiunea de a face de gardă şi de a ne ajuta în muncă.

Din fericire, timp de trei luni nu se întâmplă nimic şi nu avui prilejul de a apela la această foarte îndoielnică apărare. Iar în ce priveşte ajutorul în muncă, pot să afirm fără exagerare că-şi dăduseră întâlnire aici doisprezece dintre cei mai înrăiţi pierde-vară ai Statelor Unite.

Nu e greu de înţeles că, în astfel de împrejurări, stăteam extrem de prost cu disciplina.

Bancroft era, după titlu şi sarcină, şeful nostru şi îşi dădea chiar aerul de a fi. Numai că nimeni nu-l asculta. Când emitea un ordin, râdeau de el. Atunci pornea să înjure cum n-am mai auzit om înjurând şi alerga la butoiaşul cu rachiu, unde-şi afla răsplata pentru efortul făcut. Nici Riggs, Marcy şi Wheeler nu se purtau altfel. Aveam deci toate motivele să iau în mâinile mele frâul, dar o făceam pe nesimţite.

Un ins ca mine, tânăr şi lipsit de experienţă, n-ar fi fost luat în serios.

Dacă m-aş fi încumetat, nedibaci, să le vorbesc de sus şi să dau ordine, atunci totul s-ar fi soldat cu un hohot de râs. Trebuia să procedez cu prudenţă, asemenea unei soţii inteligente care ştie să-şi strunească şi să-şi conducă bărbatul nărăvaş fără ca el să-şi dea seama. E drept că aceşti westmeni jumătate sălbăticiţi şi greu de astâmpărat nu mă scoteau din greenhorn; totuşi se lăsau, în mod inconştient, conduşi de mine; îi făceam să creadă că nu se supuneau decât propriei lor voinţe.

Aveam, în acest sens, un sprijin excelent în Sam Hawkens şi în ceilalţi doi însoţitori, Dick Stone şi Will Parker. Erau tustrei oameni întregi şi, ceea ce nu puteam şti încă la prima mea întâlnire cu micul Sam – la Saint Louis —, erau toţi bărbaţi încercaţi, săritori, deştepţi şi curajoşi, renumiţi până hăt-departe. Se ţineau mai mult în preajma mea, izolaţi de ceilalţi, dar în aşa fel, ca să nu-i jignească. Mai ales Sam Hawkens, cu toată înfăţişarea lui caraghioasă, ştia să se impună acelui colectiv îndărătnic şi de câte ori, cu tonul lui jumătate aspru, jumătate glumeţ, dobândea

ascultare, mă făcea să înţeleg că-mi acordă asistenţă în vederea scopului ce-l urmăream.

Se statorniciseră între el şi mine, în mod tacit, relaţii pe care cel mai bine le-aş defini prin cuvântul „suzeranitate”. Mă luase sub protecţia lui ca pe un om căruia n-ar fi nevoie să-i ceri în prealabil părerea. Eu eram greenhorn-ul, iar el încercatul om din vest, ale cărui vorbe şi fapte urma să le consider infailibile. De câte ori aveam timp şi se ivea prilejul, îmi oferea sfaturi teoretice şi practice în tot ce interesa existenţa mea de om al vestului. Şi dacă astăzi, credincios adevărului, trebuie să recunosc că Winnetou mi-a fost dascăl în clasele superioare, mărturisesc cinstit că Sam Hawkens m-a instruit în cursul elementar. Mi-a confecţionat cu propria-i mână un lasso şi îngăduia să mă exersez cu această periculoasă unealtă asupra măruntei sale făpturi şi asupra calului său. Când mi-am însuşit, în fine, îndemânarea de a strânge fără greş, dintr-o aruncătură, laţul în jurul ţintei, s-a bucurat din inimă şi mi-a strigat:

— Foarte frumos, tânărul meu sir; aşa e bine! Numai să nu vă îngâmfaţi de pe urma laudelor mele! Un profesor trebuie să laude din când în când şi pe cel mai netot dintre elevii săi. Am fost dascălul multor tineri westmeni care au învăţat meşteşugul mai repede ca dumneavoastră, însă cu stăruinţă veţi ajunge, poate, peste şase-opt ani, să ieşiţi din stadiul greenhorn-ului. Până atunci, vă puteţi mângâia cu vechiul adevăr că prostul poate uneori să-l ajungă, ba chiar să-l întreacă pe deştept, dacă nu mă-nşel!

Spunea toate astea la modul cel mai serios din lume şi eu mă prefăceam că-l cred; ştiam însă că altele erau gândurile lui.

Din toate învăţămintele lui, cele practice îmi erau îndeosebi necesare, pentru că eram atât de prins în treburile zilnice, încât dacă n-ar fi fost Sam Hawkens, n-aş fi găsit răgazul să mă exersez în diversele meşteşuguri specifice vânătorului de prerie. De altfel, ţineam exerciţiile

astea în cel mai mare secret; le făceam la o asemenea depărtare de tabără, încât nu puteam fi observaţi. Sam hotărâse aceasta şi când l-am întrebat de ce, mi-a răspuns:

— De dragul dumneavoastră, sir! Sunteţi atât de neîndemânatic, încât mi-ar fi ruşine dacă v-ar zări dumnealor. Acuma ştiţi de ce, hi-hi-hi-hi! Să nu vă faceţi inimă rea!

Prin urmare, în ce priveşte mânuirea armelor şi pregătirea fizică, nimeni din tot colectivul n-ar fi dat un ban pe mine; faptul însă nu mă supăra câtuşi de puţin.

Cu toate obstacolele pomenite, ajunserăm în cele din urmă atât de departe, încât, peste o săptămână, am fi putut realiza joncţiunea cu sectorul vecin. Pentru a transmite mai departe această ştire, ne trebuia un curier. Bancroft luă misiunea asupra sa. Va face drumul călare luându-şi însoţitor pe unul din westmeni. Se mai făcuseră comunicări şi mai înainte, cu alte ocazii; eram în permanentă legătură prin curieri atât cu sectorul din spatele nostru, cât şi cu cel din faţă.

Ştiam că inginerul însărcinat cu conducerea întregului şantier era un om foarte capabil.

Sosi şi dimineaţa de duminică în care Bancroft hotărâse să pornească la drum. Crezu necesar să golească mai întâi un păhărel împreună cu fârtaţii lui. Numai eu nu fusesem chemat, iar Hawkens, Stone şi Parker nu dădură urmare invitaţiei. Se încinse un chef teribil, aşa cum bănuisem. Şi cheful se prelungi până când Bancroft abia mai reuşea să lege două vorbe. Camarazii de beţie ţinură pasul cu el şi, până la urmă, nu erau mai puţin piliţi decât şeful. Cine să mai plece la drum în asemenea stare? Indivizii făcură şi acum ceea ce obişnuiau să facă şi în alte ocazii: se retraseră în tufişuri şi adormiră buştean.

Cum s-o descurcăm? Curierul trebuia să plece şi oamenii ăştia aveau să doarmă mult şi bine, până seara. Aş fi preferat să pornesc chiar eu; dar puteam s-o fac? Eram convins că, până la înapoierea mea, cel puţin patru zile

lucrul ar fi rămas pe loc. Pe când mă sfătuiam cu Sam Hawkens, acesta arătă cu mâna spre apus şi zise:

— Nu mai e nevoie să plecaţi, sir. Puteţi preda mesajul celor doi oameni care sosesc acum. Iată-i!

Zării într-adevăr doi călăreţi care se apropiau. Erau doi albi şi într-unul din ei îl recunoscui pe bătrânul scout, cercetaşul care mai fusese de câteva ori pe şantierul nostru şi ne adusese veşti de la sectorul învecinat. Alături călărea un bărbat mai tânăr care nu purta haine de westman. Pe acesta nu-l mai văzusem.

Le ieşii în întâmpinare. Când ajunsei în dreptul lor, călăreţii se opriră şi tânărul se interesă de numele meu. Auzind cum mă cheamă, mă privi amical şi zise:

— Aşadar, dumneavoastră sunteţi tânărul gentleman care face aici toată treaba, în timp ce alţii trândăvesc! Îmi daţi voie să mă recomand, sir. Sunt White.

Era însuşi şeful sectorului învecinat unde urma să fie trimis curierul nostru. Trebuia să existe un motiv serios ca să se deplaseze chiar dânsul până aici. Descăleca, îmi întinse mâna, după care îşi plimbă privirea peste tabăra noastră, căutând parcă pe cineva. Îi zări pe oamenii adormiţi prin tufişuri, cu butoiaşul de rachiu alături şi un zâmbet amar i se ivi pe faţă.

— Sunt beţi? Întrebă el.

Confirmai cu capul.

— Toţi?

— Da. Mister Bancroft se pregătea să plece spre dumneavoastră şi, la despărţire, a oferit câte un păhărel. Am să-l trezesc şi…

— Staţi! Mă opri. Lăsaţi-l să doarmă! Prefer să stau de vorbă cu dumneavoastră în absenţa lor. Să ne retragem mai la o parte. Nu-i treziţi! Cine sunt cei trei bărbaţi cu care eraţi adineauri?

— Sam Hawkens, Will Parker şi Dick Stone, însoţitorii noştri încercaţi, călăuze.

— Ah, Hawkens, vânătorul acela mărunţel şi ciudat! Vrednic om!

Am auzit de numele lui. Să vină tustrei cu noi.

Făcui semn celor trei, după care întrebai:

— Aţi venit în persoană, mister White. E ceva important care v-a adus încoace?

— Nimic altceva decât dorinţa de a face puţină rânduială; aş vrea să stăm de vorbă. Noi am terminat, ne-am realizat sarcinile în sectorul nostru. Aici însă, la dumneavoastră, lucrul întârzie.

— Terenul e dificil şi…

— Ştiu, ştiu! Mă întrerupse. Din păcate, ştiu totul. Dacă n-aţi fi depus dumneavoastră singur eforturi întreite, Bancroft s-ar mai găsi cu lucrările ca la început.

— Nu e cazul, mister White. Cum de-aţi ajuns la concluzia greşită că numai eu singur aş fi activ? Este, în orice caz, de datoria mea…

— Domol, sir, domol! Au circulat curieri între noi şi au văzut ce se petrece. Am tras cu urechea la comentariile lor. Sunteţi prea generos apărându-i pe aceşti beţivani. Totuşi, vreau să cunosc întreg adevărul.

Şi cum, din câte aud şi văd, sunteţi un om prea discret ca să-mi dezvăluiţi realitatea, vă voi scuti de întrebări; mă voi adresa lui Sam Hawkens. Hai să ne aşezăm!

Ajunsesem la corturile noastre. White se aşează pe iarbă şi ne îndemnă să-i urmăm exemplul. Apoi începu să-i iscodească pe rând, pe Sam Hawkens, pe Stone şi pe Parker. Îi mărturisiră totul, fără să îngroaşe deloc adevărul. Totuşi, aruncai şi eu din când în când o vorbă pentru a îndulci anume asprimi şi a-mi apăra colegii, deşi intervenţiile mele nu reuşeau să influenţeze impresia lui White. Dimpotrivă, mă rugă în câteva rânduri să nu mă mai ostenesc degeaba.

După ce află totul, îmi ceru să-i arăt desenele şi jurnalul de şantier.

Nu eram obligat să-i satisfac cererea. O făcui însă pentru a nu-l jigni şi pentru că vedeam că-mi acordă multă încredere. Cercetă totul cu luare-aminte, iar eu – luat de întrebări – nu putui nega faptul că eram unicul autor al desenelor şi al însemnărilor. Ceilalţi nu interveniseră nici măcar cu o virgulă, necum cu vreun cuvânt.

— Dar de aici nu reiese munca ce a prestat-o fiecare, constată el.

Aţi mers prea departe cu lăudabila dumneavoastră colegialitate!

Sam Hawkens se amestecă în vorbă, zâmbind cu tâlc:

— Băgaţi-i mâna în buzunarul de la piept, mister White! Veţi găsi o drăcie de tinichea în care au locuit cândva sardele. Peştii au dispărut şi acuma cutia e plină de hârtii. E jurnalul lui intim, dacă nu mă-nşel.

Acolo lucrurile sună altfel decât în rapoartele oficiale menite să muşamalizeze trândăvia colegilor.

Sam ştia că-mi făcusem însemnări personale şi că le purtam într-o cutie goală de sardele. Îmi era penibil că mă dăduse de gol. White mă rugă să-i arăt hârtiile. Să fi refuzat? Meritau oare colegii să fac şi munca lor, fără să aud un cuvânt de mulţumire şi apoi să mai şi trec faptul sub tăcere? Nu voiam să le provoc neplăceri, dar nici să mă port urât cu White. Îi dădui, deci, însemnările, cu condiţia de a nu dezvălui nimănui conţinutul lor. Citi, îmi restitui jurnalul şi zise:

— De fapt, ar trebui să iau aceste file şi să le predau la locul cuvenit. Colegii dumneavoastră sunt nişte netrebnici, care n-ar merita drept plată nici un dolar; în schimb, dumneavoastră ar trebui să încasaţi onorariul întreit. În fine, cum doriţi! Vă atrag doar atenţia că veţi face bine păstrând cu grijă aceste notiţe. Vă vor fi cândva de folos. Şi acum, hai să-i trezim pe faimoşii gentlemeni!

Se ridică în picioare şi dădu alarma. „Gentlemenii” ieşiră la iveală cu ochii cârpiţi de somn şi cu feţele buhăite. Bancroft era gata să facă urât că i se tulburase somnul, dar

deveni cuviincios după ce-l informai că a sosit mister White de la sectorul vecin. Nu se văzuseră până atunci şi prima grijă a lui Bancroft fu să-i ofere musafirului un pahar de rachiu; dar nu dădu peste omul potrivit. White se folosi de prilej pentru a trece la un perdaf în lege, cum Bancroft, desigur, nu mai înghiţise până atunci. Era atât de uluit, încât amuţi pentru o vreme.

Apoi se repezi la White, îl apucă de braţ şi se răsti la el.

— Hei, domnule, fără multă vorbă! Vreau să ştiu cum vă cheamă?!

— Aţi auzit doar! Mă cheamă White.

— Şi ce sunteţi, mă rog?

— Inginerul-şef al sectorului învecinat.

— Şi are cineva dintre noi dreptul să se amestece în treburile dumneavoastră?

— Cred că nu.

— Păi, vedeţi! Mă numesc Bancroft şi sunt inginerul-şef al acestui sector. Nimeni nu are dreptul să-mi poruncească. Şi cu atât mai puţin dumneavoastră!

— Într-adevăr, stăm amândoi pe aceeaşi treaptă ierarhică, răspunse calm White. Niciunul din noi nu poate să-i ordone celuilalt. Dar când constată că se aduc pagube întreprinderii în care lucrează amândoi, atunci are datoria să-l facă atent pe colegul său. Scopul vieţii dumneavoastră pare să fie butoiul cu rachiu. Am numărat aici şaisprezece oameni care, acum două ore, când am sosit, erau cu toţii beţi, aşa că…

— Două ore? Îl întrerupse Bancroft. Sunteţi de atâta vreme aici?

— Întocmai. Am cercetat desenele şi m-am interesat de autorul lor. Păi, aţi dus-o aici ca trântorii, în timp ce un singur om, cel mai tânăr dintre toţi, a cărat în spinare tot greul!

Atunci Bancroft se repezi spre mine şi-mi şuieră printre dinţi:

— Asta dumneata i-ai spus-o şi nimeni altul! Încearcă să negi, mincinos ordinar şi perfid!

— Nu, răspunse White. Tânărul dumneavoastră coleg s-a purtat ca un gentleman şi nu v-a vorbit decât de bine. V-a luat apărarea şi vă sfătuiesc să-i cereţi scuze.

— Să-i cer scuze? Nici prin gând nu-mi trece! Rânji batjocoritor Bancroft. Acest greenhorn nu poate deosebi un triunghi de un pătrat şi-şi vâră în cap că e expert. Dacă n-am progresat, e din pricina lui.

Toate le face pe dos şi ne trage îndărăt. Şi acum, în loc s-o recunoască, ne mai şi bârfeşte în faţa altora. Aşteaptă numai, că…

Nu mai continuă. Răbdasem luni de zile în tăcere şi-i lăsasem pe aceşti oameni să mă creadă cum voiau. Acum sosise clipa să le arăt că se înşală. Îl apucai deci pe Bancroft de braţ şi-l strânsei atât de tare, încât, de durere, înghiţi în sec.

— Mister Bancroft, aţi băut prea mult şi aţi dormit prea puţin.

Sunteţi încă beat, aşadar consider că n-aţi spus nimic.

— Eu, beat? Eşti nebun! Se răţoi el.

— Da, beat! Căci dac-aţi fi treaz şi aţi profera injuriile cu bună ştiinţă, aş fi nevoit să vă culc la pământ ca pe un derbedeu obraznic, înţeles? Mai susţineţi că sunteţi treaz?

Continuam să-i strâng braţul. Desigur, nu şi-ar fi închipuit vreodată că ar putea să se teamă de mine; dar acum era limpede că se speriase. Nu-i lipsea forţa fizică; dar expresia feţei mele părea să-l înspăimânte… Chemă în ajutor pe şeful celor doisprezece westmeni care ne fuseseră ataşaţi pentru securitate:

— Mister Rattler, puteţi răbda ca omul acesta să mă ameninţe?

Oare nu sunteţi aici pentru a ne apăra?

Acest Rattler era un găligan înalt, lat în spete, care părea să aibă o forţă cât trei-patru oameni la un loc, un tip brutal şi totodată colegul preferat întru beţie al lui Bancroft. Nu

mă putea suferi şi se folosi bucuros de prilej ca să-şi dea arama pe faţă. Se apropie grăbit, îmi apucă braţul, în timp ce eu îl mai strângeam pe-al lui Bancroft şi răspunse:

— Nu, mister Bancroft, asta n-o pot răbda. Băieţaşul însă nu şi-a rupt încă primii ciorăpei şi cutează să ne înfrunte pe noi, oameni în toată firea, să ne insulte, să ne bârfească. Ia mâna, băiete, de pe mister Bancroft, altminteri îţi arăt eu ce greenhorn de nimica îmi eşti!

Provocarea mă viza pe mine. De altfel, preferam, să mă răfuiesc cu el decât cu inginerul-şef… îmi smulsei braţul din strânsoarea lui:

— Eu, băieţaş, eu, greenhorn?] Retrage-ţi imediat cuvintele, mister Rattler, că de nu, te culc la pământ!

— Tu, pe mine? Râse el. Ia te uită greenhorn-u, neghiobul care îşi închipuie că…

Nu mai putu continua; îl lovii cu pumnul în tâmplă. Omul se prăbuşi ca un sac şi rămase aşa, buimăcit. Câteva clipe, domni tăcere adâncă; apoi, unul din camarazii lui Rattler strigă:

— All devils! Pe toţi dracii! Să privim liniştiţi cum veneticul ăsta îl loveşte pe şef? Ticălosul! Pe el, băieţi!

Se năpusti asupra mea. Îi implântai piciorul în burtă. E un mijloc sigur pentru a-l doborî pe adversar din prima clipă. Numai că trebuie să te reazemi bine în celălalt picior. Individul se prăbuşi. Îngenuncheai rapid lângă dânsul şi îi repezii în tâmplă pumnul meu nimicitor. Mă ridicai apoi, scosei pistoalele de la brâu şi strigai:

— Cine vine la rând? Să poftească!

Întreaga bandă a lui Rattler ar fi avut, desigur, chef să răzbune înfrângerea camarazilor. Se uitau întrebători unul la altul. Dar eu îi prevenii:

— Ascultaţi ce vă spun: cine face un singur pas spre mine sau pune mâna pe armă, se alege cu un glonţ în scăfârlie! Credeţi ce poftiţi despre un greenhorn. Mi-e totuna; dar în ce priveşte un greenhorn german, vreau să vă asigur că se poate măsura oricând cu vreo doisprezece westmeni ca voi!

Atunci Sam Hawkens trecu lângă mine şi rosti:

— Eu, Sam Hawkens, vreau să vă previn la rândul meu, dacă nu mă-nşel, că acest tânăr greenhorn se află sub deplina mea ocrotire.

Cine cutează să se atingă de un fir de păr din capul lui se alege cu un glonţ în burtă. Vorbesc foarte serios; băgaţi la cap, hi-hi-hi-hi!

Dick Stone şi Will Parker găsiră de cuviinţă să se posteze de-a dreapta şi de-a stânga mea, ca să arate că sunt şi ei, întru totul, de părerea lui Sam Hawkens. Atitudinea lor i-a intimidat pe agresori. Se depărtară murmurând în barbă blesteme şi ameninţări şi ocupându-se apoi cu stăruinţă de camarazii loviţi, ca să-i readucă în simţiri.

Bancroft înţelese că e mai cuminte să se strecoare în cortul lui şi să dispară. White mă urmărise tot timpul cu ochii holbaţi. Clătină din cap şi zise cu o uimire nereţinută:

— Dar, sir, e îngrozitor! N-aş vrea cu nici un preţ să cad în mâinile dumneavoastră. Ar trebui să vi se spună Shatterhand, ceva ca Pumn-de-fier, dacă reuşiţi dintr-o singură lovitură să doborâţi o namilă de om, tare ca stejarul. N-am mai văzut aşa ceva!

Porecla păru să-i placă mărunţelului Hawkens. Chicoti voios:

— Shatterhand, hi-hi-hi-hi! Nu-i decât un greenhorn şi iată că are şi un supranume. Şi încă unul grozav! Deh, când Sam Hawkens se ocupă de un greenhorn, apoi să ştiţi că scoate ceva dintr-însul, dacă nu mă-nşel. Shatterhand, Old Shatterhand, Bătrânul Pumn-de-fier!

Seamănă taman cu Old Firehand, Bătrânul Mână-de-foc şi ăla om al vestului, zdravăn ca ursul. Voi ce ziceţi, Dick, Will?

Nu apucai să aud răspunsul lor, deoarece îmi îndreptasem toată atenţia asupra lui White, care, luându-mă de mână şi trăgându-mă mai la o parte, zise:

— Îmi place de dumneavoastră, sir! N-aţi dori să veniţi cu mine?

— Chiar dac-aş dori, nu am voie, mister White.
— De ce?
— Datoria mea e să rămân aici.
— Îmi asum răspunderea.
— Asta nu ajunge, dacă eu însumi nu-mi iau răspunderea. Am fost trimis aici, în acest sector şi n-am dreptul să-l părăsesc până nu terminăm lucrările.
— Le termină Bancroft, împreună cu ceilalţi.
— Dar când şi cum? Nu, nu! Trebuie să rămân aici.
— Gândiţi-vă că vă aflaţi în primejdie!
— Cum aşa?
— Mai întrebaţi? Doar v-aţi făcut din aceşti oameni nişte duşmani de moarte.
— Eu nu le-am făcut nimic.
— Asta-i adevărat sau, mai bine zis, a fost adevărat până mai adineauri. Acum, însă, i-aţi buşit pe doi dintre ei şi duşmănia lor va fi cruntă.
— Se poate, dar nu mă tem. Tocmai pumnii mei le impun respect; nu vor îndrăzni să mă provoace; de altfel, Hawkens, Stone şi Parker sunt de partea mea.
— Cum doriţi. Voinţa e raiul omului, dar nu o dată se transformă în iad. Aş fi avut nevoie de dumneavoastră. Nu veţi refuza, sper, să mă însoţiţi măcar o bucată de drum!
— Când?
— Imediat.
— Vreţi să şi plecaţi, mister White?
— Da. Am găsit aici o situaţie care-mi taie pofta să rămân mai mult decât e nevoie.
— Totuşi, trebuie să mâncaţi ceva înainte de plecare, sir!
— Nu e cazul. Avem în coburi alimente berechet.
— Şi nu vă luaţi rămas-bun de la Bancroft?
— N-am chef.
— Păi, aţi venit ca să discutaţi cu dânsul chestiuni de serviciu.
— Negreşit, însă astea le pot discuta şi cu dumneavoastră. Voi găsi mai multă înţelegere. Aş vrea,

înainte de toate, să vă previn împotriva pieilor-roşii.

— V-au ieşit cumva în drum?

— N-am văzut decât urmele lor. Acum e sezonul în care caii sălbatici, adică mustangii, precum şi bizonii pornesc spre miazăzi; băştinaşii îşi părăsesc satele şi se apucă de vânat, ca să-şi procure carne. Kiovaşii nu sunt primejdioşi; cu ei ne-am înţeles în privinţa căii ferate. Însă comanşii şi apaşii nu vor să ştie de nimic. Aceştia nu trebuie să ne zărească. În ce mă priveşte, mi-am încheiat lucrările în sector şi părăsesc regiunea. Grăbiţi-vă să terminaţi şi aici! Terenul devine din zi în zi mai primejdios. Puneţi şaua pe cal şi întrebaţi-l pe Sam Hawkens dacă nu vrea să ne însoţească.

Sam Hawkens era, fireşte, gata la datorie. De fapt, aş fi vrut să lucrez. Dar era duminică, ziua Domnului, în care fiecare creştin ar trebui să se reculeagă şi să se ocupe de îndatoririle sale sufleteşti, chiar dacă s-ar afla în junglă. Pe deasupra, o zi de odihnă mi se cuvenea şi mie. Intrai deci în cortul lui Bancroft şi îl informai că astăzi nu voi lucra şi că plec împreună cu Sam Hawkens.

— Ci du-te la dracu' şi rupeţi-vă gâtul amândoi! Îmi răspunse mânios.

N-aş fi bănuit atunci că această urare avea cât pe-aci să se împlinească.

Trecuseră zile de când nu mai urcasem în şa. Dereşul meu nechează bucuros când îi legai harnaşamentul. Se dovedise a fi un cal minunat şi eram de pe acum nerăbdător să-l informez şi pe bătrânul Henry, meşterul în puşti, despre valoarea calului ce mi-l dăduse în dar.

Călăream voioşi în acea frumoasă dimineaţă de toamnă, discutând despre perspectivele marii construcţii feroviare şi despre multe altele.

White îmi dădu sfaturi privind joncţiunea cu sectorul lui şi, către prânz, poposirăm lângă un curs de apă, ca să ne înfruptăm niţel. White şi cercetaşul care-l însoţea porniră

apoi mai departe, în timp ce noi mai zăbovirăm puţin tăifăsuind.

Înainte de a încăleca şi a face cale-întoarsă, mă aplecai să beau apă din căuşul palmei. Zării atunci, prin transparenţa cristalină a apei, o urmă pe fundul pârâului. Părea să fie urma unui picior de om. I-o arătai şi lui Sam. Dânsul o cercetă cu luare-aminte şi rosti:

— Mister White a avut multă dreptate când ne-a prevenit împotriva indienilor.

— Crezi că e o urmă de indian?

— Clar! Un mocasin, adică un fel de opincă indiană. Şi acum, când aţi aflat, ce simţiţi, sir?

— Eu? Nu simt nimic!

— Ei, aş! Doar trebuie să simţiţi câte ceva, să cugetaţi la câte ceva.

— La ce altceva să cuget decât că a trecut pe aici o piele-roşie?!

— Aşadar, nu vă e frică deloc?

— Nici nu-mi pasă!

— Nu vă îngrijorează măcar?

— Nici asta.

— Deh, nu cunoaşteţi pieile-roşii!

— Sper să-i cunosc. Sunt, desigur, la fel cu ceilalţi oameni şi anume duşmani faţă de duşmanii lor şi prieteni faţă de prieteni. Cum nu intenţionez să-i întâmpin cu duşmănie, presupun că n-aş avea motive să mă tem.

— Nu sunteţi decât un greenhorn şi aşa veţi rămâne toată viaţa?

Să nu vă bizuiţi prea mult pe imaginaţie în ceea ce priveşte felul de a vă purta cu indienii, pentru că o să iasă pe dos. Ceea ce urmează să se întâmple nu e în voia dumneavoastră. Veţi afla în curând adevărul şi n-aş dori ca lecţia ce-o veţi primi să vă coste o ciozvârtă bună de carne din propriul dumneavoastră trup, dacă nu chiar viaţa!

— Cam când crezi să fi trecut indianul pe-aici?

— Să tot fie vreo două zile. O să-i găsim urmele şi în iarbă, dacă nu s-or fi şters între timp.

— Să fi fost o iscoadă?

— O iscoadă, da, în căutare de bivoli. Cum în clipa de faţă domneşte pacea între triburile din partea locului, nu poate fi vorba de un războinic în misiune. Individul a fost cât se poate de neprevăzător, probabil un tânăr.

— Cum aşa?

— Un războinic încercat nu calcă într-o apă atât de puţin adâncă şi nu lasă urme care să nu se şteargă imediat. O asemenea prostie n-o poate realiza decât un prostănac, un greenhorn roşu, precum dumneavoastră sunteţi unul alb, hi-hi-hi-hi! Şi greenhorn-ii albi sunt de obicei încă mai neghiobi decât cei roşii. Să ţineţi minte asta, sir!

Chicoti reţinut, mai mult în sinea lui, apoi se pregăti să încalece.

Acestui Sam, dragul de el, îi plăcea să-şi arate afecţiunea faţă de mine, amintindu-mi cu orice prilej că mă socoteşte un neisprăvit.

Am fi putut să ne întoarcem pe acelaşi drum, dar în calitatea mea de expert aveam datoria să studiez terenul. Făcurăm de aceea un drum paralel.

Dădurăm astfel într-o vale destul de largă, cu vegetaţie bogată; povârnişurile, străjuind jur-împrejur, erau acoperite la poale cu tufăriş, iar în creştet cu păduri. Valea era întinsă, cam de o jumătate de oră de mers şi atât de lină, încât o puteai cuprinde cu ochiul până la capăt. Abia înaintaserăm câţiva paşi, că Sam îşi struni calul şi îşi pironi privirile în zare.

— High-day! Valeu! Exclamă el. Uite-i! Chiar ei sunt. Capul coloanei!

— Cine? Întrebai.

Vedeam departe, în faţa noastră, vreo optsprezece-douăzeci de puncte negre, care se deplasau încet.

— Ei, cine! Mă îngână Sam, foindu-se în şa. Nu vă e ruşine să mai puneţi asemenea întrebări? Ah, da, am uitat

ca sunteţi un greenhorn colosal! Indivizi de teapa dumneavoastră nu văd nici cu ochii holbaţi. Aveţi, vă rog, bunătatea, preastimate sir, să ghiciţi ce sunt punctuleţele alea la care s-au oprit frumoşii dumneavoastră ochi!

— Să ghicesc? Hm! Le-aş lua drept căprioare, dacă n-aş şti că animalele acestea trăiesc în turme sau în grupuri de cel mult zece laolaltă; afară de asta, dacă ţin seama de distanţă, trebuie să constat că sălbăticiunile de colo, oricât de mărunte ar părea, sunt totuşi mai mari decât căprioarele.

— Căprioare, hi-hi-hi-hi! Râse el. Căprioare aici, la izvoarele Canadian Riverului?! Asta le întrece pe toate! Dar raţionamentul de la coadă nu e chiar atât de prost. Într-adevăr, animalele de colo sunt mult mai mari decât căprioarele.

— Ah, dragă Sam, n-or fi cumva bivoli?

— Fireşte că bivoli! Bizoni autentici, veritabili, care au pornit în pribegie; sunt cei dintâi pe care-i văd anul acesta. Dar aflaţi că mister White avea dreptate: bizoni şi indieni. N-am văzut decât o urmă de picior indian, în schimb, bivolii, iată-i în mărime naturală în faţa ochilor noştri. Mai aveţi ceva de spus în această problemă?

— Să mergem în direcţia lor!

— Bineînţeles.

— Să-i privim!

— Să-i privim? Adică să căscăm gura la ei? Întrebă el, în timp ce mă măsura chiorâş şi surprins.

— Da. N-am mai văzut bizoni şi aş dori să-i văd mai de aproape.

Se deşteptase în mine interesul zoologului; lui Sam lucrul i se părea de-a dreptul bizar. Îşi împreună mâinile a mirare şi zise:

— Să-i vedeţi şi atât, să-i cercetaţi… întocmai ca un băieţaş care se zgâieşte prin crăpătura cuştii la iepurii de casă! Of, greenhorn, câte mi-a fost dat să pătimesc de pe

urma dumneavoastră! Eu, unul, nu vreau să-i privim, ci să-i vânăm. Înţelegeţi? Să-i vânăm!

— Azi, în sfânta zi de duminică?

Întrebarea mi-a scăpat de pe buze fără să gândesc. Sam se mânie de-a binelea şi se răsti la mine:

— Binevoiţi, rogu-vă, să vă ţineţi gura! Ce-i pasă unui westman de duminică, atunci când îi răsar în faţă primii bivoli! Aici e vorba de carne, înţeles? Şi încă ce fel de carne, dacă nu mă înşel! Pulpa de bizon e mai grozavă decât ambrozia din cer, sau cum dracu-i zice, din care se înfruptau vechii zei ai grecilor. Trebuie să-mi asigur o pulpă de bizon, fie şi cu preţul vieţii! Vântul bate în direcţia noastră; asta-i bine. Aici, pe stânga, în partea de nord a văii, e soare mult; în dreapta e umbră; dacă ne adăpostim acolo, bivolii n-or să ne zărească uşor.

Haideţi! Îşi cercetă arma, pe „Liddy” a lui, ca să se convingă dacă ambele ţevi sunt în ordine şi îşi îndemnă calul spre sud. Îmi examinai şi eu doborâtorul de urşi. Observându-mă, Sam îşi opri calul şi întrebă:

— Nu, zău, vă bate gândul să participaţi la vânătoare, sir?

— Fireşte.

— Lăsaţi-vă de năzbâtii, dacă nu doriţi ca, în zece minute, să fiţi fleaşcă! Bizonul nu e un canar, să-l ţii pe deget şi să-l pui să cânte, înainte de a vă încumeta la asemenea ispravă, trebuie să mai treacă multe vijelii şi zile senine peste Munţii Stâncoşi.

— Dar vreau să…

— Tăceţi din gură şi ascultaţi ce vă spun! Mă întrerupse el cu un ton pe care nu-l mai folosise faţă de mine. N-am chef să vă am pe conştiinţă. Ar fi să vă aruncaţi singur în gura morţii. Altă dată faceţi ce poftiţi. Acum, însă, nu vă permit!

Dacă nu ne-am fi avut atât de bine, i-aş fi dat un răspuns usturător; aşa însă mă mulţumii să tac şi călării la pas către poalele pădurii.

Revenind la un ton mai blând, Sam ţinu să mă lămurească:

— Sunt vreo douăzeci de capete, precum văd eu. Dar închipuiţi-vă că vă aflaţi în faţa unei mulţimi de o mie de bizoni mugind prin savană! Am văzut şi turme de câte zece mii de capete, dacă nu mai multe. Asta era, ca să zic aşa, pâinea indianului; albii i-au răpit-o.

Băştinaşul cruţă vânatul, fiindcă acesta îi asigură hrana; doboară atât cât îi trebuie. Albul, în schimb, s-a năpustit asupra turmelor ca o fiară de pradă; după ce s-a săturat, încă mai ucide, numai pentru a vărsa sânge. Dacă mai durează mult, nu rămâne urmă de bivol şi apoi, în scurtă vreme, dispare şi ultimul indian. Mai mare jalea! La fel se întâmplă cu hergheliile de cai. Găseai mii de mustangi laolaltă. Azi abia dacă întâlneşti cirezi de câte o sută de capete.

Între timp, fără a fi observaţi, ajunseserăm cam la patru sute de paşi de turmă. Hawkens opri calul. Bizonii păşteau sub deal liniştiţi.

Cel mai aproape de noi era un taur bătrân, uriaş, pe care îl priveam cu uimire. Măsura, de bună seamă, vreo doi metri în înălţime şi trei în lungime; pe atunci nu mă pricepeai încă să apreciez greutatea unui bizon; astăzi pot spune că taurul acela cântărea pe puţin treizeci de chintale. O masă uriaşă de carne. Dăduse peste o băltoacă de nămol şi se bălăcea într-însa.

— Ăsta e conducătorul turmei, îmi şopti Sam. E cel mai primejdios dintre toţi. Cine îl atacă trebuie mai întâi să-şi fi semnat testamentul. Eu mi-am ales bivoliţa aia tânără din dreapta. Fiţi atent unde o pocnesc! Sub lopăţica umărului, pieziş, în inimă; e procedeul cel mai sigur, exceptând împuşcătura în ochi. Dar cine-i nebunul care să iasă în faţa bizonului ca să-l împuşte în ochi! Staţi aici şi pitiţi-vă, cu cal cu tot, după tufişuri! Când mă vor zări, bizonii or s-o ia la fugă.

Vor trece chiar pe aici. Nu cumva să vă părăsiţi locul înainte de mă întorc eu şi vă strig!

Aşteptă până mă strecurai cu calul între tufişuri, după care porni călare, încet, fără zgomot. Citisem adeseori cum se vânează bizonul; în privinţa asta nu mai aveam ce afla, dar e o mare diferenţă între hârtia pe care se tipăresc asemenea descrieri şi ţinutul sălbatic unde se desfăşoară vânătoarea. Vedeam pentru întâia oara bizoni. Ce sălbăticiuni mai vânasem până atunci? S-ar zice că niciuna, în comparaţie cu aceste fiinţe gigantice şi atât de primejdioase. Părea că aş fi în totul de acord cu interdicţia lui Sam de a participa şi eu la vânătoare; dar avea să se întâmple contrariul. La început, mă hotărâsem să observ şi să trag cu urechea; acum însă, simţeam un imbold puternic la acţiune. Sam pusese ochii pe o bivoliţă tânără. Ruşine! Îmi ziceam. Pentru aşa ceva nu-ţi trebuie curaj; un bărbat adevărat alege taurul cel mai puternic!

Calul meu deveni foarte neastâmpărat; juca mereu din copite; nu mai văzuse nici el bizoni, îi era frică şi încerca s-o ia din loc. Abia de-l puteam reţine. Nu era oare mai potrivit să-l mân pe urmele taurului?

Stăteam liniştit, chibzuind în sinea mea, cumpănind între da şi nu.

Hotărârea o luai sub inspiraţia momentului.

Sam se apropiase până la vreo trei sute de paşi de turmă. Dădu apoi pinteni calului şi porni în galop pe lângă taurul cel grozav în direcţia bivoliţei. Animalul încremenise şi nu mai avu timpul să fugă; Sam o ajunse din urmă; văzui cum trage din goană. Bivoliţa tresări şi îşi înclină capul. Nu apucai să mai observ dacă se prăbuşise, deoarece ochii mei fură atraşi în altă parte.

Taurul se încorda, uitându-se după Sam Hawkens. Ce animal puternic! Capul mare, fruntea bombată, coarnele scurte, dar viguroase, încovoiate în afară, coama deasă şi încâlcită în jurul grumazului masiv şi al pieptului musculos. Înfăţişării sale de o forţă brutală, elementară, i se adăugă

acum încordarea supremă, ameninţătoare a greabănului. Da, era o făptură extrem de periculoasă; dar la vederea ei simţeam pur şi simplu îndemnul de a măsura dibăcia omului cu marea forţă sălbatică, dezlănţuită.

Am vrut, n-am vrut? Nu ştiu nici eu. Sau poate că dereşul o zbughise cu mine-n spinare! Ţâşni de după tufişuri şi dădu s-o ia la stânga; eu îl mânai spre dreapta, în direcţia taurului.

Acesta mă auzi şi se întoarse către mine; zărindu-mă, îşi lăsă capul în pământ pentru a lua în coarne cal şi călăreţ. Sam răcnea din toate puterile, dar nu mai aveam răgazul să-mi opresc ochii asupra lui. Nici să trag nu era posibil; pe de o parte, bizonul nu se afla în bătaia puştii, pe de altă parte – calul nu voia să mă asculte; se repezea înspăimântat de-a dreptul în coarnele vrăjmaşe. Ca să ne prindă în coarne, taurul se înţepeni pe picioarele dindărăt, depărtate şi îşi repezi capul cu putere în sus; încordându-mi toată fiinţa, izbutii să-l abat un pic pe dereşul meu; se avântă dintr-un salt arcuit tocmai dincolo, în spatele taurului; o clipă doar şi coarnele mi-ar fi atins piciorul. Sărirăm drept în băltoaca unde taurul se bălăcea mai înainte; îmi dădui seama de situaţie şi mă eliberai din scări; norocul meu, căci dereşul alunecă şi ne prăbuşirăm.

Nici astăzi nu-mi dau seama de iuţeala cu care se petrecuseră toate, dar ştiu că mă ridicasem în picioare lângă băltoacă, fără să las puşca din mână. Taurul se răsuci şi înainta în salturi stângace în direcţia calului care se sculase între timp şi se pregătea de fugă. Astfel, bizonul, ajungând în dreptul ţevii, îmi oferea coasta lui drept ţintă; luai arma la ochi; sosise clipa ca doborâtorul meu de urşi să-şi spună pentru întâia oară cuvântul. Încă un salt şi bizonul ajunse lângă dereşul meu; apăsai pe trăgaci; taurul se opri din plină goană.

Să fi fost numai spaima bubuiturii, sau îl nimerisem? Nu ştiam; trăsei al doilea glonţ. Animalul ridică încet capul,

scoase un muget care-mi pătrunse toate mădularele, se clătină câteva clipe, apoi se prăbuşi.

Îmi venea să chiui de bucuria izbânzii, dar aveam altceva mai important de făcut. Calul meu, lipsit de călăreţ, o luase la vale, spre dreapta, în timp ce Sam Hawkens, de cealaltă parte a văii, galopa de zor, urmărit de un alt taur nu cu mult mai mic.

Trebuie să ştiţi că bizonul, odată stârnit, îl urmăreşte pe vânător şi se ia la întrecere în viteză cu calul. El desfăşoară în acest scop un curaj şi o perseverenţă pe care nimeni nu i le-ar bănui.

Astfel şi acest taur se ţinea strâns pe urmele călăreţului. Hawkens era nevoit să gonească în zigzag, făcând piruete îndrăzneţe, ceea ce obosea calul; oricum, n-ar fi putut rezista cât bizonul. Era, deci, nevoie urgentă de ajutor. Nu-mi rămânea vreme să controlez dacă taurul meu era mort sau nu; încărcai repede ambele ţevi ale doborâtorului de urşi şi alergai în partea cealaltă a văii. Sam mă văzu; căuta să se apropie şi îşi îndreptă calul în direcţia mea. A fost o mare greşeală, căci sălbăticiunea, care nu-l slăbea deloc, se trezi deodată într-o situaţie avantajoasă; calul alerga pieziş prin faţa lui. Văzui cum îşi pune capul în pământ şi cu o singură izbitură din coarne aruncă în sus şi cal şi călăreţ; apoi, în timp ce victimele se rostogoleau la pământ, nu le dădu răgaz, continuând să-i atace cu furie. Sam strigă după ajutor.

Mă aflam la vreo sută şi cincizeci de paşi depărtare şi nu mai aveam timp de pierdut. Fireşte că mai de aproape împuşcătura ar fi fost mai sigură; dar încă o clipă de şovăială şi Sam ar fi fost zdrobit. Chiar greşind ţinta, speram să alung totuşi dihania de lângă prietenul meu.

Mă proptii în picioare, luai la ochi omoplatul stâng al fiarei – şi trăsei.

Bivolul îşi înălţa capul, de parc-ar fi voit să adulmece şi se răsuci fără grabă. Mă văzu şi se repezi spre mine, dar cu oarecare încetineală, încât izbutii să-mi încarc iarăşi arma.

Eram gata şi trag tocmai când bestia ajunsese la vreo treizeci de paşi de mine. Dar nu mai putea; fuga ei încetinise cu mult; venea cu capul atârnând, cu ochii injectaţi şi dilataţi peste măsură, venea tot mai aproape, mai aproape, ca o fatalitate oarbă. Atunci îngenuncheai şi dusei arma la ochi. La gestul meu, bizonul se opri în loc şi îşi înălţă puţin capul ca pentru a mă vedea mai bine. Ochii lui fioroşi se aflau în bătaia puştii mele; îi slobozii un glonţ în ochiul drept, altul în cel stâng. O scurtă cutremurare şi animalul căzu.

Sării repede în picioare, ca să alerg în ajutorul lui Sam. Dar nu mai era nevoie. Omuleţul gonea spre mine.

— Hello îl strigai. Mai trăieşti? Nu eşti rănit?

— Nicidecum! Mă asigură el. Numai şoldul drept mă doare în urma căzăturii. Ori te pomeneşti că-i stângul, dacă nu mă-nşel. Nu-mi prea dau seama.

— Şi calul?

— E pierdut. Mai răsuflă, bietul, însă taurul l-a sfârtecat. Trebuie să-i curmăm suferinţa, să-l împuşcăm. Sărmanul dobitoc! Cu bizonul cum stăm? E mort?

— Sper; hai să ne convingem.

Ceea ce şi făcurăm. Era mort de-a binelea. Atunci Hawkens, oftând din adâncul rărunchilor, zise:

— Dar ştiu că mi-a dat de furcă boul ăsta bătrân şi brutal! Orice vacă m-ar fi tratat cu mai multă delicateţe. Deh, nu te poţi aştepta de la bou să se poarte ca o doamnă, hi-hi-hi-hi!

— Cum de i-a venit ideea năstruşnică să se lege de dumneata?

— Păi, n-aţi văzut cum?

— Nu.

— Ei, doborâsem bivoliţa şi abia putui reţine calul, care mă ducea în galop către taurul ăsta uriaş. Individul s-a supărat şi a dat să mă ia în coarne. Am apelat la Liddy şi am tras repede glonţul ce mai rămăsese pe ţeavă. Se pare însă că n-am izbutit să-l cuminţesc pe adversar, căci îmi arătă o dragoste grozavă, căreia pas de-i mai răspunde! Mă hărţuia

în fel şi chip, încât nu aveam vreme să-mi încarc puşca. O zvârlii cât colo, că tot nu mai folosea la nimic; trebuia să am mâinile libere, ca să-mi stăpânesc mai bine calul, dacă nu mă-nşel.

Biata gloabă, a făcut ce-a putut, dar n-a reuşit să scape.

— Pentru că ai greşit şi ai cotit brusc. Trebuia să călăreşti în cerc; ai fi putut să-ţi salvezi calul.

— Să-l salvez? Vorbiţi ca un moşneag sfătos. Nu mă aşteptam din partea unui greenhorn!

— Pshaw! Au şi greenhorn-ii partea lor bună!

— Nu zic ba. Dacă nu eraţi aici, zăceam acum ca şi sărmanul meu cal, zdrobit şi sfârtecat. Hai să-l vedem.

Îl găsirăm într-o stare jalnică. Măruntaiele îi atârnau afară; gemea de durere. Sam ridică de jos puşca pe care o lepădase, o încarcă şi-i dărui bietului animal lovitura de graţie. Apoi îi scoase harnaşamentul şi spuse:

— De-acum pot să-i ţin locul şi să duc şaua în spinare. Iată ce ponoase tragi, dacă-ţi pui mintea cu un bou!

— Ei, da! Şi de unde iei alt cal?

— Numai grija asta să-mi rămână! N-am decât să prind unul, dacă nu mă-nşel.

— Un mustang?

— Da. Bizonii se află aici, în drum spre miazăzi. Curând se ivesc şi caii; cunosc eu regula.

— Mă laşi să asist la capturarea mustangului?

— Fireşte! Trebuie s-o învăţaţi şi pe asta. Ia să-l cercetăm niţel pe taurul ăl bătrân! Poate că mai trăieşte. Asemenea Matusalemi au de obicei şapte vieţi.

Animalul era mort. Acum, că zăcea nemişcat, puteam măsura mai bine formele lui colosale. Sam îşi plimbă ochii pe toată acea enormă suprafaţă inertă şi făcu o mutră indescriptibilă. Clătină din cap:

— De necrezut! Absolut neverosimil! Ştiţi unde l-aţi lovit?

— Unde?

— Exact la fix. E un exemplar dintre cei mai vârstnici şi, desigur, aş fi cumpănit de zece ori până a mă da la el. Ştiţi

ce sunteţi, sir!

— Ce?

— Cel mai uşuratic ins de pe faţa pământului. Asta sunteţi!

— Oho!

— Întocmai, cel mai uşuratic din câţi trăiesc pe lume.

— N-am suferit nicicând de asemenea boală.

— Atunci v-aţi îmbolnăvit acum. E clar? Vă dădusem dispoziţii să nu vă atingeţi de bizoni, să staţi pitulat în tufiş. De ce n-aţi respectat ordinul!

— Nu ştiu nici eu.

— Aşa! Va să zică nici nu ştiţi de ce. Asta nu înseamnă a fi uşuratic?

— Nu cred. Va fi fost vreun motiv temeinic.

— Atunci trebuie să-l cunoaşteţi!

— Poate chiar faptul că mi-ai dat un ordin şi că eu, din principiu, nu mă supun la ordine.

— Prin urmare, dacă cineva vă poartă de grijă şi vă previne împotriva primejdiei, atunci vă încăpăţânaţi şi vă aruncaţi orbeşte într-însa?

— Doar n-am venit aici, în vest, ca să mă feresc de primejdiile locului!

— Foarte bine. Însă dumneavoastră nu sunteţi decât un greenhorn şi trebuie să vă păziţi. Şi dacă n-aţi voit să mă ascultaţi, de ce v-aţi legat tocmai de animalul ăsta uriaş, de ce nu de o bivoliţă, colea mărunţică?

— Fiindcă procedez cavalereşte.

— Cavalereşte! Ia te uită la greenhorn-ul ăsta, care mi-o face pe cavalerul, dacă nu mă-nşel, hi-hi-hi-hi!

Se ţinea de burtă şi râdea. Pe urmă, printre hohote:

— Dacă vi se năzare că sunteţi cavaler, faceţi-l cel puţin pe Toggenburg. Pentru un Bayard sau un Roland n-aveţi stofă. Îndrăgostiţi-vă de o bivoliţă şi aşteptaţi zilnic în soarele amurgului:

Până ce iubita vine Şi în vale se aţine.

Şi chiar în cazul ăsta s-ar putea să vă pomeniţi, spre seară, în calitate de hoit devorat de lupi şi de vulturii negri. Un westman, când se apucă de o treabă, nu umblă cu cavalerisme. Important e să iasă cu folos.

— Păi, acesta e şi cazul meu.

— Cum adică?

— Am ales taurul, fiindcă are mai multă carne decât o bivoliţă.

Mă privi o clipă descumpănit, apoi strigă:

— Mai multă carne? Iată că tinerelul a ucis taurul pentru carnea lui, hi-hi-hi-hi! Îmi vine să cred că v-aţi îndoit de curajul meu când am ochit bivoliţa.

— Asta nu, deşi ar fi fost mai curajos să alegi un exemplar puternic.

— Ca să mă îndop cu carne de taur? Vai, sir, că grozav de deştept îmi sunteţi! Taurul ăsta poartă pe puţin optsprezece-douăzeci de ani în spinare. E un munte de piele şi oase, de tendoane şi vine. Carnea de pe dânsul nu se mai cheamă carne; e tare ca pielea tăbăcită; puteţi s-o fierbeţi sau s-o frigeţi o săptămână încheiată, că tot nu e bună de mestecat. Orice westman cu experienţă preferă bivoliţa, pentru că are o carne gingaşă, gustoasă. Iată deci o dovadă în plus că sunteţi un greenhorn perfect. N-am avut timp să vă urmăresc. Ia spuneţi, vă rog, cum s-a desfăşurat atacul dumneavoastră asupra taurului?

Îi povestii. După ce terminai, mă fixă cu ochii holbaţi de mirare, clătină iarăşi din cap şi rosti drept concluzie:

— Coborâţi în vale şi aduceţi calul! Avem nevoie de el ca să transportăm carnea. O luăm cu noi.

Îi ascultai îndemnul. Sincer vorbind, eram dezamăgit de purtarea lui. Înregistrase istorisirea mea fără să scoată un cuvânt. Mă aşteptasem măcar la o vorbă de laudă. Dar el se mulţumi să tacă şi mă trimise după cal. Totuşi, nu-i purtam pică. Nu eram omul care să pună prea mare preţ pe laude.

Adusei calul. Sam îngenunche lângă bivoliţa răpusă, îi jupui cu îndemânare coapsa dindărăt şi scoase la iveală

carnea.

— Aşa! Făcu el satisfăcut. Avem deseară o friptură cum de mult n-am păpat. Coapsa asta şi harnaşamentul le încărcăm în spinarea calului dumneavoastră. Carnea o împărţim cu Will şi Dick. Ceilalţi, dacă, li-e poftă, n-au decât să vină încoace şi să ia rămăşiţele.

— Dacă stârvul nu va fi consumat între timp de vulturi şi de alte dihănii!

— Aşa? Mare deştept, n-am ce zice! Doar îl acoperim cu crengi şi, pe deasupra, cu bolovani. Numai ursul sau vreo altă namilă ar fi în stare să-l dezvelească.

Tăiai câteva crengi groase din tufişul apropiat, adusei şi bolovani.

Acoperirăm leşul bivoliţei, apoi încărcarăm halca de carne şi harnaşamentul în spinarea calului meu. Întrebai:

— Dar taurul?

— Ce să facem cu el?

— Nu ne poate folosi?

— Absolut deloc.

— Nici pielea?

— Sunteţi cumva tăbăcar? Eu, nu!

— Totuşi, am citit undeva că pieile de bizon netăbăcite se pot păstra în aşa-numitele „caches”.

— Aşa, aţi citit? Păi, dac-aţi citit, înseamnă că trebuie să fie adevărat, pentru că tot ceea ce scrie despre Vestul sălbatic e adevărat, colosal de adevărat, nezdruncinat de adevărat, hi-hi-hi-hi! E drept că există aici oameni care vânează animalele pentru pielea lor; am fost şi eu printre ei. Dar noi nu ne ocupăm cu aşa ceva şi nu e cazul să cărăm după noi o piele grea şi mare cât toate zilele.

Pornirăm. Deşi pe jos, am ajuns într-o jumătate de oră la tabăra noastră, situată chiar în apropierea văii unde vânasem primul, mai bine zis, primii doi bizoni din viaţa mea.

Faptul că ne întorceam pe jos, precum şi lipsa calului lui Sam stârniră senzaţie.

— Am vânat bizoni şi un taur mi-a spintecat calul, lămuri Hawkens.

— Bizoni, bizoni, bizoni! Izbucniră glasuri din toate părţile. Unde?

Spuneţi, unde?

— La jumătate de oră de aici. Am adus o coapsă. Restul vă aparţine.

— Luăm noi restul, nici o grijă! Strigă bucuros Rattler, care se purta ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat între noi. Unde se află?

— Mergeţi călare pe urmele lăsate de noi şi o să-l găsiţi. Doar aveţi şi ochi, dacă nu mă-nşel!

— Câte exemplare erau?

— Douăzeci.

— Şi câţi bivoli aţi răpus?

— O bivoliţă.

— Atât? Şi ceilalţi?

— Au luat-o din loc. Căutaţi-i. Eu, unul, nu i-am întrebat pe unde vor să se plimbe, hi-hi-hi-hi!

— O bivoliţă! Doi vânători şi, din douăzeci de capete, împuşcă numai o bivoliţă! Observă cineva cu dispreţ.

— Faceţi mai mult dacă vă ţin curelele, sir! Probabil că i-aţi fi doborât pe toţi şi chiar de două ori pe-atâţia. De altfel, veţi mai găsi acolo o pereche de tauri bătrâni, de câte două decenii fiecare, împuşcaţi de tânărul nostru gentleman.

— Tauri! Tauri bătrâni! Se auziră exclamaţii. Să tragi în nişte tauri de douăzeci de ani! Numai un greenhorn e capabil de asemenea prostie!

— Mă rog, puteţi să şi râdeţi, dar mai întâi mergeţi şi vedeţi taurii cu pricina. Aflaţi că greenhorn-ul mi-a salvat viaţa.

— Ei? Cum asta?

Erau curioşi să asculte povestea. Dar Sam le răspunse:

— N-am chef de istorisiri. Să vă spună dânsul dacă vrea. Şi dacă vreţi carne, mergeţi de v-o luaţi.

Soarele dădea în asfinţit. Închipuindu-şi că nici eu n-aveam poftă de taclale, oamenii încălecară şi o luară din loc. Plecară toţi; nimeni nu voia să rămână. Nu aveau încredere unul în celălalt. În lumea vânătorilor cinstiţi, unde domnesc raporturi amicale, fiece vânat aparţine tuturor; însă acest spirit de echipă lipsea aici. Am aflat pe urmă că, la înapoiere, se aruncaseră cu toţii, ca nişte sălbatici, asupra bivoliţei, încercând fiecare, cu certuri şi blesteme, să-şi taie o cât mai mare şi mai bună halcă de carne.

Pe când erau plecaţi, Sam şi cu mine descărcarăm de pe cal poverile – coapsa de bizon şi harnaşamentul. Apoi mă depărtai cu dereşul meu, ca să-i scot zăbala şi să-l priponesc. Îmi făcui un timp de lucru, pe când Sam, dincolo, găsi momentul potrivit să povestească lui Parker şi lui Stone aventura noastră. Între noi se afla un cort. Astfel, colegii nu mă văzură când mă apropiai. Din spatele cortului îl auzeam limpede pe Sam:

— Aşa e cum vă spun, puteţi să mă credeţi. Se apucă flăcăul şi se leagă de cel mai mare şi mai puternic dintre tauri. Ei şi îl doboară dintr-un foc ca un vânător de clasa întâi. Fireşte, l-am făcut de uşuratic, l-am şi ocărât. Asta numai aşa, ca să nu şi-o ia în cap. Acum ştiu însă cu cine am de-a face.

— Şi eu, consimţi Stone. Să vedeţi ce westman iese dintr-însul!

— Şi ce repede! Completă Parker.

— Yes! Întări Hawkens. Măi băieţi, aflaţi că e născut pentru aşa ceva. Pe cuvânt că e născut! Şi are nişte muşchi, domnule! N-a tras el deunăzi carul nostru, ăla greu, singur, fără nici un ajutor?! Unde izbeşte, nu mai răsare iarba. Dar îmi făgăduiţi?

— Ce? Întrebă Parker.

— Nici o laudă faţă de el!

— Şi de ce?

— Ca să nu-l apuce fumurile.

— A, nu!

— Ba da! Băiatul e modest, n-am ce zice. Dar nu e bine să-l lauzi pe om în faţă; se strică şi cel mai bun caracter. Să-i spuneţi, ca şi până acum, greenhorn. De fapt, chiar şi este, cu toate calităţile sale de westman. Însuşirile trebuiesc dezvoltate, omul trebuie să mai înveţe şi să mai treacă prin multe încercări.

— Totuşi i-ai mulţumit că ţi-a salvat viaţa?

— Nici gând!

— Zău? Îmi închipui ce părere şi-o fi făcut despre tine!

— Nu-mi pasă de părerea lui, dacă nu mă-nşel. Desigur că mă socoteşte o canalie tâmpită, nerecunoscătoare. Nu face nimic. Principalul e să nu-l apuce ifosele şi să rămână om. Ca să fiu sincer, zău că-mi venea să-l îmbrăţişez şi să-l sărut!

— Ptiu! Să-l săruţi! Îmbrăţişarea, mai treacă-meargă, dar sărutul…

Asta nu!

— Şi de ce, mă rog? Se indignă Sam.

— Mai întrebi? Nu te-ai uitat niciodată în oglindă? Nu te-ai privit în vreo apă limpede, ca să-ţi admiri graţioasa mutră? Obrazul ăsta, barba şi mai ales nasul! Cui i se năzare, omule, să te sărute pe locul unde s-ar presupune că ai gură? Pentru asemenea ispravă se cere un ins lovit de insolaţie ori cu creierul congelat!

— Hm! Află că e tare drăguţ ceea ce spui. Sunt, va să zică, urât! Şi tu drept cine te crezi? Doar nu-ţi închipui că eşti frumos? Scoate-ţi-o din cap! Îţi dau cuvântul meu că, dacă ne-am prezenta amândoi la un concurs de frumuseţe, eu m-aş alege cu premiul întâi, iar tu cu un loz necâştigător, hi-hi-hi-hi! Dar nu de asta-i vorba, ci de greenhorn-ul nostru. N-am găsit cu cale să-i mulţumesc şi nici n-am s-o fac. În schimb, frigem coapsa şi-i dăm porţia cea mai bună. I-o tai cu mâna mea. Merită omul! Iar mâine, ştiţi ce am de gând?

— Ce? Se interesă Stone.

— Îi fac o mare bucurie.

— Cum anume?

— Îl las să prindă un mustang.

— Te duci după mustangi?

— Păi, am nevoie de un cal. Deocamdată, pentru vânătoare, mi-l împrumuţi pe-al tău. Cum astăzi s-au ivit bizonii, înseamnă că vin şi mustangii. Cred că ajunge s-o iau călare către prerie, unde am lucrat alaltăieri şi am jalonat drumul. Trebuie să se găsească acolo mustangi; ăştia au obiceiul să iasă în larg.

Plecai de lângă cort şi, trecând pe după un tufiş, mă apropiai din cealaltă parte de cei trei vânători. Nu voiam să le dau de bănuit că aş fi ascultat discuţia.

Încinserăm focul, apoi băturăm în pământ, de ambele laturi, câte o crăcăna şi sprijinirăm în ele frigarea, de fapt o cracă vânjoasă şi dreaptă. Fârtaţii înfipseră în ea coapsa de bivoliţă şi Sam Hawkens, cu deosebită măiestrie, porni să răsucească încet şi cu grijă frigarea.

Mă amuzam în taină de înfăţişarea lui caraghioasă.

După ce se întoarseră cu ce mai rămăsese din bivoliţă, Rattler şi ceilalţi ne urmară pilda. Aprinseră câteva focuri, însă acolo, la ei, lucrurile nu se desfăşurau la fel de paşnic. Fiecare era grăbit să-şi frigă mai repede porţia de carne; se produse înghesuială şi harţă. Până la urmă, fură nevoiţi să mănânce carnea pe jumătate crudă.

Mie mi se rezervase într-adevăr bucata cea mai bună; cântărea pe puţin trei livre şi o mâncai toată. Dar aceasta nu făcu pe nimeni să mă creadă mâncău; dimpotrivă, consumam totdeauna mai puţin ca alţii. Pentru un neiniţiat în materie, ar fi de necrezut ce cantitate uriaşă de carne poate şi chiar trebuie să înghită un westman pentru a-şi demonstra virtuţile.

Hrănindu-se normal, un om are nevoie, în afară de materii anorganice, de anume raţii de albumină şi carbonaţi, pe care şi le procură în cantitate suficientă dacă trăieşte într-o regiune civilizată. Omul din vest, care nu pătrunde sau nu are timp să poposească, uneori luni de zile,

într-un ţinut populat, se hrăneşte exclusiv cu carne lipsită de carbonaţi; este deci nevoit să mestece porţii enorme pentru a-şi asigura organismul cu cele necesare. Că astfel consumă prea multă albumină care nu ajută nutriţiei – aceasta îl lasă rece. Am văzut un bătrân vânător devorând la prânz nu mai puţin de opt livre de carne şi când l-am întrebat dacă e sătul, mi-a răspuns zâmbind:

— N-am încotro, s-a isprăvit carnea. Dacă aţi binevoi să-mi daţi o bucată din porţia dumneavoastră, n-aţi avea mult de aşteptat până să dispară.

În timp ce mâneam, westmenii de dincolo discutau despre vânătoarea noastră de bizoni. Părea că, după ce găsiseră hoiturile celor doi tauri, îşi făcuseră cu totul altă idee despre „prostia” ce o săvârşisem.

A doua zi dimineaţă, mă prefăcui că vreau să încep lucrul. Atunci se apropie de mine Sam:

— Lăsaţi instrumentele, sir. Avem ceva mai interesant de făcut.

— Ce anume?

— O să aflaţi. Pregătiţi-vă, ieşim călare.

— Să ne plimbăm? Întâi munca şi apoi…

— Pshawl Aţi muncit destul. De altfel, cred că până la amiază suntem înapoi. Atunci puteţi, din partea mea, să măsuraţi şi să calculaţi cât vă place.

Îl înştiinţai pe Bancroft şi pornirăm. Pe drum, Sam o făcea pe misteriosul, iar eu simulam că nu ştiu despre ce e vorba. Am parcurs traseul măsurat de noi, până am ajuns în preria de care pomenise Sam în ajun.

Să tot fi numărat în lăţime vreo două mile engleze şi de două ori pe-atât în lungime; era înconjurată de coline împădurite. Tăiată de un pârâu destul de lat, preria nu ducea lipsă de umezeală şi era bogată în ierburi grase. Ieşeai spre nord printr-o mică trecătoare, între doi munţi, iar la sud se întindea o vale. Hawkens se opri pentru câteva clipe şi măsură întinderea cu ochi scrutători. Apoi ne urmarăm drumul de-a lungul pârâului, către nord. Deodată,

Sam scoase o exclamaţie, îşi struni calul de împrumut, descăleca, trecu apa şi grăbi către un loc unde iarba era călcată. Cercetă locul, se înapoie, urcă din nou în şa şi porni iar, însă nu spre nord, ci cotind în unghi drept; astfel ajunserăm, peste puţin, la marginea de vest a preriei. Aici Sam descăleca şi îşi lăsă calul să pască după ce îl priponi cu grijă. De când descoperise urma, nu mai scosese o vorbă. Dar pe chipul lui bărbos răsărise o lumină aidoma soarelui revărsat peste ţinutul acela împădurit, în sfârşit, mă îndemnă şi pe mine:

— Descălecaţi, sir şi legaţi-vă bine calul! Vom aştepta aici.

— De ce să-l leg? Întrebai eu, deşi cunoşteam motivul.

— Fiindcă altminteri s-ar putea să-l pierdeţi. Am văzut de multe ori cum, în asemenea situaţii, caii o zbughesc.

— Ce fel de situaţii?

— Adică, nu ghiciţi?

— Hm!

— Încercaţi!

— Mustangi?

— Cum de v-aţi gândit tocmai la mustangi? Întrebă el, cântărindu-mă din ochi.

— Păi, am citit.

— Ce?

— Dacă nu-i legi bine, caii domesticiţi fug şi se alătură celor sălbatici.

— Dracu' să vă ia! Toate le-aţi citit! Prin urmare, nu-i chip să vă fac o surpriză. De aceea îmi plac oamenii care nu ştiu să citească.

— Ai plănuit vreo surpriză?

— Desigur.

— O vânătoare de mustangi?

— Ei da!

— N-ar fi fost posibil. Surpriza presupune să nu te aştepţi dinainte la ea. Or, dumneata, în orice caz, trebuia să mi-o divulgi încă înainte de apariţia cailor.

— Asta-i drept, hm! Aflaţi că mustangii au şi fost pe-aici.

— Te referi la urme?

— Întocmai. Au trecut ieri. O avangardă. Cum s-ar spune, cercetaşii. Trebuie să ştiţi că animalele astea sunt grozav de deştepte.

Au ofiţeri ca în armată, iar căpetenia e, de obicei, un armăsar încercat, puternic şi curajos. Fie că pasc sau se găsesc în deplasare, herghelia e totdeauna flancată de armăsari; urmează iepele şi abia la mijloc se află mânjii. Asta pentru ca armăsarii să poată apăra mamele şi puii.

V-am mai arătat în câteva rânduri cum se prinde mustangul cu un lasso. Aţi reţinut?

— Fireşte.

— V-ar plăcea să prindeţi unul?

— Da.

— Atunci, sir, vi se oferă prilejul chiar astăzi, înainte de prânz!

— Mulţumesc. N-am să mă folosesc de ocazie.

— All devils! Pe toţii dracii! De ce nu?

— N-am nevoie de încă un cal.

— Un westman nu se întreabă dacă are sau nu are nevoie de încă un cal!

— Acela nu e un westman cinstit cum mi-l închipui eu.

— Şi, mă rog, cum ar trebui să fie?

— Mi-ai vorbit ieri de vânătorii de stârvuri, de albii care ucid în masă bizoni, fără să aibă nevoie de carnea lor. Consider că o asemenea faptă e o fărădelege faţă de animale şi faţă de oamenii roşii cărora li se răpeşte hrana. Eşti de acord?

— Sunt!

— La fel cu caii. Nu vreau să le răpesc libertatea, fără să am conştiinţa că o fac de nevoie.

— Frumos, sir, foarte frumos! Aşa s-ar cuveni să gândească, să vorbească şi să facă orice om şi creştin. Dar cine v-a spus că trebuie neapărat să capturaţi un mustang, să-i răpiţi libertatea? V-aţi exersat în mânuirea lasso-ului şi e vorba să încercaţi acuma pe viu. Limpede?

— Asta-i cu totul altceva. Sunt de acord.

— Bun. În schimb, pentru mine, lucrul e serios. Trebuie să-mi fac rost de un cal. V-am mai spus-o şi repet: să vă ţineţi bine în şa, să vă struniţi bine calul în clipa când lasso-ul se strânge şi urmează smucitura. Dacă nu, veţi fi aruncat din şa, mustangul o ia la goană şi vă trage după el. Atunci vă pomeniţi fără cal şi ajungeţi pedestraş de rând, cum sunt eu în clipa de faţă.

Ar fi vrut să continue, dar tăcu deodată şi-mi arătă cu mâna defileul dintre cei doi munţi situaţi la capătul nordic al preriei. Apăruse acolo un cal, unul singur, un cal liber. Se plimba încet, fără să se atingă de ierburi, îşi întorcea capul când într-o parte, când în alta şi trăgea aerul pe nări.

— Îl vedeţi? Şopti Sam.

De emoţie, vorbea în şoaptă, deşi calul nu putea să ne simtă.

— Nu vă spuneam eu că sosesc? Ăla de colo e un cercetaş, care a luat-o înaintea hergheliei pentru a vedea dacă ţinutul e sigur. Viclean armăsar! Cum scrutează şi adulmecă în toate direcţiile! Pe noi nu ne poate auzi, ne bate vântul în faţă; tocmai de aceea am ales locul acesta.

Deodată, mustangul porni la trap; alergă înainte, o coti la dreapta, pe urmă la stânga şi dispăru în defileul de unde apăruse.

— L-aţi observat bine? Întrebă Sam. Cât de chibzuit se poartă şi cum foloseşte fiecare tufiş sau ridicătură de teren ca să nu fie văzut!

Un cercetaş indian n-ar face-o mai bine.

— Adevărat. Sunt de-a dreptul uluit!

— Acum s-a întors la ai săi, ca să raporteze patrupedului său comandant că nu e nici o primejdie. Dar se înşală, hi-hi-hi-hi! Pun rămăşag că în cel mult zece minute vor fi aici. Băgaţi de seamă! Ştiţi cum o să procedăm?

— Ei?

— Dumneavoastră călăriţi repede înapoi, către ieşirea din prerie şi aşteptaţi acolo. Iar eu o iau călare în jos şi mă

ascund în pădure.

Când soseşte herghelia, o las să treacă şi mă reped apoi pe urmele ei.

Atunci caii o vor lua la goană înspre dumneavoastră; ieşiţi deci la iveală şi mustangii fug îndărăt, în direcţia mea. Îi hăituim aşa încolo şi încoace, până ce ne alegem doi cai din cei mai buni; pe aceştia îi prindem; îl păstrez pe cel care mi-o plăcea mai mult, iar celuilalt îi dăm drumul. Suntem înţeleşi?

— Nu mă pricep deloc la vânătoarea de cai; în schimb, dumneata eşti meşter, deci trebuie să-ţi execut întocmai poruncile.

— Well, aveţi dreptate. Am ţinut destui mustangi între coapsele mele; i-am strunit şi stăpânit; pot spune că n-aţi nimerit-o rău zicându-mi „meşter”. Şi acum, plecaţi de-aici, altminteri trece timpul şi noi nu am ajuns încă la faţa locului.

Încălecarăm din nou şi o pornirăm în direcţii diferite; el spre nord, eu spre sud, până la intrarea prin care pătrunsesem în prerie. Cum doborâtorul meu de urşi era prea greoi pentru acţiunea ce ne aştepta, stânjenindu-mi mişcările, m-aş fi lipsit deocamdată de el; dar citisem şi auzisem că un westman serios se desparte numai atunci de puşca lui când e absolut sigur că nu-l pândeşte nici un pericol.

Ceea ce, evident, nu era cazul. În orice clipă se putea ivi un indian sau o sălbăticiune; îmi păstrai de aceea puşca, strângându-i cureaua ca să nu mă lovească în timpul mersului.

Acum aşteptam cu înfrigurare apariţia cailor. Mă oprisem la marginea preriei, lângă pădure, legasem capătul lasso-ului de oblânc şi laţul mi-l aşezasem dinainte, ca să-l am la îndemână.

Hotarul de jos al preriei era atât de departe, încât din locul unde mă aflam n-aş fi putut zări apariţia mustangilor.

Animalele nu puteau să intre în câmpul meu vizual decât după ce Sam i-ar fi gonit spre mine.

Nu trecu nici un sfert de oră şi zării în depărtare o mulţime de puncte negre care se îngroşau repede în timp ce urcau panta. Mai întâi de mărimea unor rândunele, păreau să capete pe rând dimensiunile unor pisici, apoi ale unor câini sau viţei, până când se apropiară suficient, ca să-şi arate proporţiile reale. Erau mustangii, care, în goană sălbatică, se îndreptau spre mine.

Măreaţă era priveliştea ce-mi ofereau aceste splendide animale!

Coamele lor fluturau în vânt, cozile păreau nişte penaje în zbor. Erau cel mult trei sute de capete şi totuşi pământul se cutremura sub copitele lor. Un armăsar bălan alerga înaintea celorlalţi, un exemplar minunat, care te ispitea să-l prinzi, dar nici unui vânător din prerie nu i-ar trece prin gând să călărească pe un bălan: animalul, vizibil de departe, l-ar trăda duşmanului.

Sosise momentul să mă arăt. Ieşii dintre copaci şi efectul se produse fulgerător; bălanul din fruntea hergheliei sări îndărăt, ca şi când ar fi fost lovit de un glonţ; herghelia se opri brusc; un fornăit puternic şi înfricoşat. Asta însemna: „Escadron, stânga-mprejur!” Şi bălanul o luă la goană către coada hergheliei pentru a-şi întoarce trupa înapoi, la baza de pornire.

Îi urmam la pas; nu eram grăbit. Ştiam că Sam îi va goni iarăşi în direcţia mea. Între timp mă izbi un amănunt pe care căutam să-l desluşesc. Deşi mustangii nu se opriseră în faţa mea decât o fracţiune de secundă, mi se păruse totuşi că unul dintre ei n-ar fi cal, ci catâr.

Poate mă înşelam, însă aveam impresia că nu. Mi-am propus să fiu atent a doua oară. Catârul se găsea în primele rânduri, chiar după conducătorul bălan; părea deci nu numai acceptat de ceilalţi mustangi, dar şi investit cu un rang înalt.

Nu trecu mult şi herghelia se apropie iarăşi de mine, dar, văzându-mă, făcu din nou calea întoarsă. Jocul acesta se repetă încă o dată şi atunci constatai că nu mă înşelasem: era un catâr printre ei, un catâr şarg, cu dungi negre pe spinare. Făcea asupră-mi o impresie foarte bună. În pofida capului său mare şi a urechilor lungi, era un animal deosebit de frumos. Catârii sunt mai potoliţi decât caii, au călcătura mai sigură şi nu ameţesc pe marginea prăpastiei. Aceste calităţi trag considerabil în cumpănă. Fireşte că trebuie ţinut cont şi de încăpăţânarea lor. Am văzut catâri care preferau să fie biciuiţi de moarte decât să se mişte cu un pas, deşi nu erau împovăraţi şi nici drumul nu era rău. Nu voiau şi basta!

Mi se părea că acest catâr dădea dovadă de multă vitalitate. Ochii îi luceau mai inteligent, mai scăpărător decât cei ai cailor; de aceea, mi-am pus în gând să-l prind. Se vede treaba că fugise de la stăpânul său, în toiul unei vânători de cai sălbatici şi rămăsese în familia mustangilor.

Şi iată că Sam gonea din nou spre mine întreaga trupă. Ne apropiasem atât de mult unul de celălalt, încât ne vedeam clar. Mustangii nu mai aveau încotro: nici să înainteze, nici să se întoarcă. Se repeziră deci în lături. Ii urmăream pas cu pas. Herghelia se despărţi în două şi îl văzui pe catâr la mijloc. Alerga împreună cu bălanul. Era un animal neobişnuit de iute şi de perseverent. Mă aţinui în apropiere.

Sam părea să fi pus ochii pe acelaşi grup.

— Haide, ne aruncăm în mijlocul lor, sir! Eu o iau pe stânga, dumneavoastră pe dreapta! Îmi strigă el.

Dădurăm pinteni-cailor. Nu numai că ţinurăm pasul cu mustangii, dar ne şi apropiarăm de ei cu atâta iuţeală, încât îi ajunserăm din urmă înainte să fi atins liziera pădurii. Acolo, în pădure, nu le convenea să intre. Se întoarseră şi încercară să treacă de noi. Ca să le tăiem calea, gonirăm unul spre celălalt; caii se îngrămădiră ca un cârd de orătănii în care a pătruns uliul. Bălanul şi catârul ţâşniră

dintre ai lor, galopând printre noi; ne luarăm după ei. II auzii pe Sam, care-şi rotea lasso-ul în jurul capului, gata să-l lanseze:

— Va să zică tot greenhorn aţi rămas! Şi veţi rămâne în veci!

— De ce?

— Aţi pus ochii pe bălan. Curat ca un greenhorn, hi-hi-hi-hi!

I-am răspuns, dar nu mă auzi. Râsul lui zgomotos îmi acoperi cuvintele. Poftim, crede că-l urmăresc pe bălan! N-are decât s-o creadă!

Lăsai catârul în pace şi mânai în lături, unde mustangii sforăiau şi nechezau speriaţi, învălmăşindu-se şi alergând fără ţintă. Sam se apropiase de catâr tocmai bine ca să poată arunca lasso-ul. Laţul nimeri precis şi se încolăci în jurul gâtului. Acum, călăreţul trebuia să strângă zdravăn frâul şi, aşa cum mă sfătuise atât de grijuliu pe mine, să schimbe direcţia calului cu o sută optzeci de grade, ca să reziste smuciturii în clipa când lasso-ul se va fi întins la maximum. Sam procedă întocmai, dar cu o secundă prea târziu; calul lui încă nu se întorsese bine şi încă nu se proptise în picioare, când smucitura, extrem de puternică, îl smulse din loc. Sam Hawkens zbură din şa, făcu o tumbă splendidă prin aer şi căzu la pământ. Calul îşi reveni şi alergă de-a lungul lasso-ului care, în felul acesta, se destinse. Iar catârul, care se ţinuse tare, profită de răgaz; porni la galop trăgând după sine şi calul – lasso-ul fiind bine legat de oblânc – şi o luă spre largul preriei.

Dădui fuga la Sam, să văd dacă nu e rănit. Omuleţul se ridicase între timp şi îmi strigă speriat:

— La naiba! Uite că mârţoaga lui Dick Stone o şterge cu catâr cu tot! Nici măcar adio nu mi-a spus, dacă nu mă-nşel!

— Eşti lovit?

— Nu. Descălecaţi rapid şi daţi-mi calul dumneavoastră. Am nevoie de el.

— La ce?

— Se înţelege că pentru a-i ajunge pe fugari. Hai, descălecaţi, fără vorbă!

— Mă opun categoric! Rişti să mai faci o tumbă şi atunci s-ar duce dracului amândoi caii.

Îmi îndemnai calul iarăşi pe urmele catârului, care o luase o bună bucată înainte, dar intrase în conflict cu calul lui Sam. Unul trăgea într-o parte, altul în cealaltă şi se încurcau reciproc, legaţi fiind de acelaşi lasso. Îi ajunsei deci repede din urmă. Nici nu găsii necesar să mă folosesc de lasso-ul meu, ci apucai lasso-ul lui Sam, care lega amândouă animalele şi mi-l înfăşurai bine în jurul mâinii. Acum eram sigur că voi supune catârul. Îl lăsai mai întâi să alerge, pe urmă pornii la galop cu ambii cai după el. Totodată trăgeam din ce în ce mai tare de funie, încât laţul se strângea necontenit. Puteam să dirijez astfel animalul, să-l stăpânesc destul de bine. Mă prefăcui că slăbesc lasso-ul şi îl îndemnai pe catâr să facă un ocol şi să ajungă în dreptul lui Sam. În sfârşit, strânsei laţul cu atâta putere, încât fugarul nu mai avu scăpare. Îşi pierdu răsuflarea şi căzu.

— Ţineţi-l bine până pun mâna pe ticălos. Apoi daţi-i drumul! Îmi strigă Sam.

Sări şi, în ciuda faptului că animalul căzut zvârlea violent din picioare, se lipi de el.

— Acum! Ordonă Sam.

Slobozii strânsoarea. Catârul îşi reveni şi se săltă în sus. Atunci Sam, la iuţeală, se cocoţă în spinarea lui. Animalul stătu câteva clipe nemişcat, ca încremenit de spaimă; începu apoi să sară ba înainte, ba îndărăt. Deodată, se repezi brusc, pe toate patru picioarele în lături, se cabra ca o pisică furioasă. Dar Sam, mărunţelul, se ţinu bine.

— Nu mă dă el jos! Îmi strigă. Acum o să-şi încerce ultima şansă şi o s-o ia la goană. Aşteptaţi aici; îl potolesc eu şi-l aduc înapoi!

De data asta, Sam se înşelă. Catârul nu o luă la goană, ci se aruncă fulgerător la pământ, dându-se de-a berbeleacul.

Bietul Sam! Putea să-i frângă gâtul. Fu nevoit să descalece. Coborâi şi eu de pe cal, apucai lasso-ul care se târa pe pământ şi-l înfăşurai în jurul unei tufe puternice, între timp, catârul, eliberat de călăreţ, sări din nou în picioare, încercă s-o zbughească, dar tufa rezistă; lasso-ul se încorda şi laţul se strânse în jurul gâtului; animalul se prăbuşi iarăşi la pământ.

Retras mai la o parte, Sam Hawkens îşi pipăia coastele, şoldurile şi făcea o mutră de parcă ar fi mâncat varză acră cu magiun de prune.

Zise:

— Lăsaţi-o dracului de bestie! Pe asta n-o domoleşte nimeni, dacă nu mă-nşel.

— Atât ar mai lipsi! Nu mă las eu umilit de un catâr al cărui tată n-a fost gentleman, ci măgar sadea. Va trebui să asculte. Fii atent!

Slobozii lasso-ul şi mă aşezai, cu picioarele desfăcute, pe animalul culcat. Cum simţi că-şi recapătă răsuflarea, se şi ridică de jos cu mine în spinare. Acum, înainte de orice, era nevoie de o puternică strânsoare a genunchilor şi întru aceasta îl depăşeam cu mult pe micul Sam.

Coastele calului trebuie să se moaie între coapsele călăreţului; animalul îşi simte mădularele strivite şi se înspăimântă de moarte. În timp ce catârul, după vechea-i metodă, încerca să mă arunce la pământ, cum procedase adineauri cu Sam, apucai lasso-ul ce-i atârna de gât şi îl făcui colac, ţinându-l strâns lângă laţ. De câte ori observam că animalul dădea să se culce, spoream strânsoarea laţului; cu această manevră şi cu forţa genunchilor ţineam catârul în picioare.

Era o luptă cruntă, cum s-ar spune, corp la corp; năduşeam din toţi porii, dar catârul asuda şi mai tare; trupul îi era leoarcă şi botul împroşca fulgi mari de spumă. Mişcările îi deveniseră mai slabe şi mai necontrolate; fornăitul mânios trecu într-un fel de tuse seacă.

Apoi animalul se culcă sub mine, nu din voia lui, ci din slăbiciune.

Rămase aşa, liniştit, cu ochii daţi peste cap. Atunci răsuflai şi eu adânc; mă simţeam ca şi când s-ar fi rupt în mine toate vinele şi tendoanele.

— Heavens, Cerule, ce om! Strigă Sam. Sunteţi mai tare chiar decât animalul ăsta! De-ar fi să vă priviţi în oglindă, v-aţi speria.

— Cred şi eu!

— V-au ieşit ochii din cap, buzele vi s-au umflat, fălcile s-au învineţit.

— Asta pentru că un greenhorn nu se dă bătut cu una, cu două, pe câtă vreme un meşter în vânatul mustangilor, fiind mai deştept, se lasă păgubaş. Bineînţeles, după ce i se întâmplă ca propriul său cal să se agaţe de un catâr şi s-o pornească, în doi, la plimbare.

Mă privi mai mult decât jalnic şi mă rugă plângăreţ:

— Ci tăceţi odată, sir! Vă asigur că şi cel mai destoinic vânător o poate păţi la fel. Aţi avut ieri şi azi două zile bune.

— Sper să mai apuc şi altele. În schimb, pentru dumneata au fost tare proaste. Ce-ţi fac, ca să spun aşa, oscioarele?

— Habar n-am! Le voi cerceta mai târziu. De îndată ce mă simt mai bine, mă apuc să le număr. Deocamdată, îmi par zdrobite. De când mă ştiu, n-am încălecat asemenea dobitoc. Sper că l-aţi învăţat minte!

— Nu-l vezi cum zace sfârşit de puteri, mai-mai să ţi se rupă inima! Să-i punem şaua şi zăbala. Îl încaleci şi porneşti spre casă.

— Păi, o să-şi arate iar năravul!

— Ba deloc! A pătimit destul. E un animal deştept şi o să te poţi felicita că l-ai, prins.

— Cred şi eu. De altfel, pusesem de la început ochii pe el. În schimb, dumneavoastră, alegându-l pe bălan, aţi făcut o mare prostie.

— Eşti convins?

— Fără îndoială.

— Nu asta te întreb. Vreau să ştiu dacă eşti convins că-l alesesem pe bălan.

— Atunci, pe care?

— Tot pe catâr.

— Ei, las-o încurcată!

— Oi fi eu greenhorn, dar atâta lucru ştiu şi eu: un cal bălan nu se potriveşte cu vânătorul din Vestul sălbatic. Catârul, însă, mi-a plăcut de la prima ochire.

— Vă pricepeţi la cai, nimic de zis!

— Aş dori să te pricepi şi dumneata tot atât de bine la oameni, dragă Sam! Şi acum vino să ridicăm animalul de jos.

Am sculat catârul în picioare. Stătea supus şi tremura tot. Nu se împotrivi nici când i-am pus şaua, nici când i-am vârât zăbala între dinţi. Şi când Sam îl încăleca, dădu ascultare frâului, ca un cal domestic, obişnuit cu călăria.

— A mai avut stăpân, constată mărunţelul. Şi stăpânul trebuie să fi fost un bun călăreţ. E evident. O fi fugit de acasă. Ştiţi ce nume-i dau?

— Ei?

— Mary. Am călărit cândva un catâr cu numele ăsta. Ce nevoie să-mi mai bat capul ca să-i găsesc alt nume?!

— Aşadar, catârul Mary şi puşca Liddy?

— Exact. Drăguţ, nu-i aşa? Iar acum, daţi-mi voie să vă cer un mare hatâr.

— Bucuros. Ce doreşti?

— Să nu vorbiţi nimănui despre păţania mea! Vă voi fi profund recunoscător.

— Prostii! Doar e un lucru de la sine înţeles şi nu e nevoie de recunoştinţă.

— Totuşi vi se cuvine. Ce-ar mai râde banda din tabără dacă ar afla cum s-a pricopsit Sam Hawkens cu noua şi graţioasa lui Mary! Ar face un haz teribil. Dacă nu divulgaţi nimic, am să…

— Taci, te rog! L-am întrerupt. E păcat să-ţi mai baţi gura în legătură cu afacerea asta. Eşti dascălul şi prietenul meu.

Nu mai am nimic de adăugat.

Ochişorii lui mici şi jucăuşi se umeziră şi îl auzii strigând cu entuziasm:

— Da, sunt prietenul dumneavoastră, sir. Şi dac-aş şti că mă îndrăgiţi niţeluş, ar fi o nespusă bucurie şi mângâiere pentru bătrâna mea inimă.

Ii întinsei mâna:

— Dragă Sam, pot să-ţi fac această bucurie. Fii sigur că-mi eşti foarte apropiat, să zicem ca un… Ei! Ca un unchi cumsecade şi curajos, îţi ajunge?

— Pe deplin, sir, pe deplin! Sunt fericit. Şi de fericire sunt gata să vă satisfac, chiar acum, orice dorinţă. Vreţi… vreţi… de pildă, s-o mănânc pe Mary, sub ochii dumneavoastră, cu piele şi păr cu tot?…

Sau preferaţi să mă transform în marinată, să mă fac tocană şi să mă înghit eu însumi? Sau…

— Stai! L-am oprit, amuzat. Ar fi să te pierd în ambele cazuri; în primul rând, ai crăpa, în al doilea, ai muri de indigestie, pentru că ţi-ai consuma şi peruca, iar stomacul n-ar mistui-o. Mi-ai făcut destule servicii şi sper să-mi mai faci destule şi de-aci încolo. Rămâi, aşadar, în viaţă, împreună cu Mary şi mai bine vezi să ajungem cât mai repede în tabără. Vreau să lucrez.

— Să lucraţi! Ca şi când aici aţi fi stat degeaba! Dacă nici asta n-a fost muncă, atunci nu mai ştiu cum să-i zic.

Legai cu lasso-ul calul lui Dick Stone de-al meu şi pornirăm. Mustangii, fireşte, dispăruseră de mult; catârul asculta supus de călăreţul său, încât Sam exclamă de repetate ori în cursul drumului:

— Are şcoală Mary asta! Şcoală bună! Simt şi constat la fiece pas că voi călări, de azi încolo, ca niciodată. Îşi aminteşte cele învăţate mai demult şi uitate apoi în familia mustangilor. Cred că n-are numai temperament, ci şi caracter.

— Şi dacă nu-l are, poţi să i-l formezi dumneata. Nu-i încă prea bătrână.

— Cam câţi ani îi daţi?

— Cinci, nu mai mulţi.

— Exact părerea mea. Voi controla mai pe urmă dac-am apreciat bine. Numai dumneavoastră vă datorez animalul. Am avut două zile rele, foarte rele, iar dumneavoastră glorioase. Aţi fi bănuit oare că veţi învăţa atât de repede, una după alta şi vânătoarea de bizoni şi cea de mustangi?

— De ce nu? Aici, în vest, trebuie să te aştepţi la orice. Sper să-mi însuşesc şi alte soiuri de vânătoare.

— Hm! Da. Vă urez să vă descurcaţi la fel de bine. Mai cu seamă ieri viaţa vă atârna de un fir de păr. Prea v-aţi expus. Nu uitaţi că sunteţi un greenhorn. Şade băiatul cuminte, lasă să se apropie taurul şi-l plesneşte drept în ochi! Unde s-a mai pomenit aşa ispravă? Sunteţi încă ageamiu/nesocotiţi puterea bizonului. Altă dată fiţi mai prudent şi nu vă încredeţi prea mult în ştiinţa dumneavoastră! Vânătoarea de bizoni e extrem de primejdioasă. N-o întrece decât una singură.

— Care?

— Cea de urşi.

— Nu cumva te referi la ursul negru cu botul galben?

— La baribal? Nicidecum! Acela e un animal paşnic şi blajin, pe care l-ai putea deprinde să calce rufe şi să tricoteze. Mă refer la ursul grizzly, ursul cenuşiu din Munţii Stâncoşi. Cum aţi citit de toate, probabil că l-aţi întâlnit şi pe dumnealui prin cărţi.

— Da.

— Bucuraţi-vă că nu v-a ieşit în cale. Când se ridică în labele dinapoi, e cel puţin cu două picioare mai înalt ca dumneavoastră; dintr-o muşcătură vă face capul chisăliţă, iar când e atacat şi îl apucă furia, nu se lasă până nu-l sfâşie şi nu-l nimiceşte pe adversar.

— Sau adversarul pe el.

— Oho! Din nou iese la iveală cât de uşuratic sunteţi. Vorbiţi de ursul acesta puternic şi de neînvins cu o nepăsare de parc-ar fi vorba de ursuleţul spălător, mărunt şi paşnic.

— Nu-l subapreciez chiar atâta. Însă de neînvins, cum zici dumneata, nu cred să fie. Orice fiară poate fi învinsă, deci şi ursul grizzly.

— Şi asta aţi citit-o?

— Da.

— Hm! Nu cred că tocmai cărţile multe prin care aţi umblat sunt pricina neseriozităţii de care daţi dovadă. Sunteţi doar un băiat destul de înţelegător, dacă nu mă-nşel. Aţi fi în stare să atacaţi un grizzly aşa cum aţi făcut ieri cu bizonii?

— Dacă n-aş avea încotro, da!

— Dacă n-ar avea încotro! Auzi neghiobie! Orice om are încotro, numai să vrea.

— Adică, dacă e laş, o poate lua la sănătoasa. Asta vrei să spui?

— Aici nu e vorba de laşitate. Nu e nici o ruşine să fugi din faţa unui grizzly. Şi, dimpotrivă, dacă-l stârneşti, e curată sinucidere.

— În cazul acesta, părerile noastre diferă. Dacă mă atacă prin surprindere şi nu-mi lasă timp să fug, trebuie să mă apăr. Dacă se dă la un prieten, trebuie să-i sar prietenului în ajutor. Iată două împrejurări în care nu pot şi n-am dreptul s-o şterg. Afară de asta, îmi închipui că un westman curajos atacă ursul grizzly chiar dacă nu e strictă nevoie, pentru a face inofensivă o fiară atât de periculoasă şi, la urma urmei, pentru coapsele şi labele ei, care trebuie că au un gust delicios.

— Sunteţi incorigibil şi mă tem pentru pielea dumneavoastră. Să-i mulţumiţi Cerului dacă n-o să faceţi nicicând cunoştinţă cu asemenea coapse şi labe! Deşi sunt convins că nu există pe lume delicatesă mai gustoasă; întrece până şi carnea de bivoliţă.

— Cred că aici n-ai motive să tremuri pentru soarta mea. Ori există şi prin părţile astea urşi cenuşii?

— De ce n-ar exista? Ursul grizzly se plimbă prin întregul masiv muntos; urmează cursul apelor şi pătrunde uneori

până-n prerie. Pe cine-l simte, vai de capul lui! Mai bine să nu vorbim!

N-am fi bănuit niciunul că în ziua următoare vom relua tema şi încă la un mod cu totul diferit, căci sălbăticiunea atât de temută ne va ieşi în cale. De altminteri, nici nu mai aveam timp de taifas; ajunseserăm la tabără. În lipsa noastră, echipa înaintase cu măsurătoarea o bună bucată de drum. Bancroft şi cei trei experţi ai săi se puseseră temeinic pe treabă; voiau să arate ce pot. Apariţia noastră stârni senzaţie.

— Un catâr, un catâr! De unde-l ai, Hawkens? Ia spune! De unde?

— Mi-a fost expediat direct pe adresa mea, răspunse Sam cu toată seriozitatea.

— Imposibil! De la cine, cum?

— Prin poştă, recomandat expres, cu banderolă şi timbru de doi cenţi. Doriţi să vă arăt?

Unii izbucniră în râs, alţii înjurau. Dar Sam îşi atinsese scopul:

Nu-l mai întrebară nimic. Nu ştiu dacă barem cu Dick Stone şi cu Will Parker s-a dovedit mai comunicativ, căci m-am alăturat repede echipei, apucându-mă de măsurători. Până în asfinţit, înaintarăm atât de departe, încât a doua zi dimineaţă ar fi fost să continuăm măsurătorile în valea unde apăruseră bizonii. Seara, discutând cu Sam, îl întrebai dacă nu cumva există riscul de a fi opriţi din lucru de către alţi bizoni, care, după toate aparenţele, îşi aveau drumul pe-acolo. Noi făcuserăm cunoştinţă cu o trupă de avangardă; ne puteam aştepta să apară şi grosul turmei. Dar Sam era de altă părere:

— Nici pomeneală, sir! Bizonii nu sunt mai proşti decât mustangii.

Avangărzile fugărite de noi şi-au avertizat întreaga trupă. Vor lua, cu siguranţă, altă direcţie şi se vor feri cu străşnicie să mai treacă pe-aici.

Cum se crăpă de ziuă, ne mutarăm tabăra în partea superioară a văii. Hawkens, Stone şi Parker n-au participat la mutarea corturilor:

Sam îşi pusese în gând să-şi mai dreseze catârul, iar Stone şi Parker îl însoţiră în prerie, spre locul unde fusese capturat animalul şi care se preta destul de bine pentru antrenamente de călărie.

Noi, experţii, ne ocuparăm mai întâi cu fixarea jaloanelor, la care ne ajutară şi câţiva dintre oamenii lui Rattler, în timp ce dânsul, împreună cu alţi chiulangii, hoinărea prin împrejurimi. Am ajuns până în zona unde doborâsem cei doi tauri. Spre mirarea mea, constatai că taurul cel bătrân dispăruse. Cercetarăm terenul şi descoperirăm o dâră lată, care se pierdea în pădurice; iarba fusese călcată pe o lăţime de vreo doi coţi.

— Extraordinar! Cum e posibil? Exclamă Rattler. Când am fost aici după carne, i-am cercetat îndeaproape pe amândoi taurii. Erau morţi.

Şi uite că bătrânul mai era în viaţă!

— Crezi? Îl întrebai.

— Păi! Ori vă-nchipuiţi că un bivol mort mai poate să se scoale şi să plece?

— Nu e musai să plece. S-ar putea să-l care cineva.

— Aşa? Şi cine, mă rog?

— Nişte indieni, de pildă. Am descoperit mai sus urma unui picior de indian.

— Zău? Multă minte mai zace în capul unui greenhorn! Pe unde dracu' să fi venit indienii?

— Or fi venit pe undeva.

— Păi, sigur! Se vede că au căzut din cer. Altminteri, ar trebui să le zărim urmele. Or, aşa, e imposibil să fie vorba de indieni. Adevărul e că bivolul a mai avut viaţă în el şi, când s-a trezit, a luat-o târâş spre pădurice; acolo, desigur că şi-a dat duhul. Hai să vedem!

Porni cu oamenii lui de-a lungul dârei. Se aştepta, probabil, să merg şi eu. Dar nu m-am dus. Îmi displăcuse

aroganţa cu care mi-a vorbit. Şi, apoi, aveam treabă. În fond, mi-era indiferent ce-a devenit hoitul bătrânului taur. Mă apucai de lucru. Dar nici n-am atins bine jalonul, că din pădurice străbătură concomitent câteva strigăte de spaimă. Răsunară vreo trei împuşcături, după care vocea lui Rattler:

— Sus, în copaci, iute! Altfel sunteţi pierduţi! Ăsta nu ştie să se caţăre!

Care „ăsta”? De cine vorbea? În clipa aceea unul din oamenii lui Rattler ţâşni din pădurice, ca şi când moartea l-ar fi apucat de mânecă.

— Ce-i, ce s-a întâmplat? Îi strigai.

— Un urs, un urs uriaş, un grizzly! Anunţă el, în timp ce gonea ca din puşcă pe lângă mine. Atunci se auzi un glas îngrozit, cutremurător:

— Ajutor, ajutor! Valeu, m-a prins!

Aşa nu urlă decât un om care vede cum se cască înaintea lui gura morţii. Omul se afla, deci, în mare primejdie; trebuia să-i vin în ajutor. Dar cum? Îmi lăsasem puşca în cort, ca să nu mă deranjeze la lucru. Nu fusese o imprudenţă, de vreme ce noi, experţii, ne aflam sub ocrotirea unor oameni înarmaţi. Să mă fi repezit mai întâi până la cort? Între timp, bietul om ar fi fost sfâşiat. Trebuia să sar imediat în ajutorul lui. Nu aveam la mine decât cuţitul şi cele două pistoale.

Dar ce fel de arme sunt astea împotriva unui urs grizzly? Acesta e o rudă apropiată a ursului din peşteri, specie azi dispărută şi aparţine, mai mult timpurilor preistorice decât prezentului. Atinge o lungime de nouă picioare. Mai târziu aveam să răpun namile din acestea care cântăreau câte cinci sute de kilograme. Forţa muşchilor săi e colosală; târăşte după el cu uşurinţă un cerb, un mânz sau o juncă de bizon. Călăreţul nu poate să-i scape decât dacă posedă un cal extrem de iute şi rezistent la fugă; altfel, ursul cenuşiu îl ajunge din urmă.

Datorită uriaşei sale puteri, curajului şi perseverenţei fără margini, răpunerea unui grizzly este considerată de

indieni ca un act de vitejie supremă.

Mă năpustii, aşadar, în pădurice. Urma ducea până departe în interior, unde creşteau copaci înalţi. Până acolo îl târâse ursul pe taur.

Şi tot de acolo venise. Iată de ce nu-i zăriserăm urma; se ştersese sub greutatea hoitului târât.

Clipa era grea. În spate vociferau colegii mei, experţii, alergând spre corturi ca să-şi aducă armele; în faţa mea ţipau westmenii şi răcnetul celui căzut în ghearele ursului sfâşia văzduhul.

Mă apropiam în salturi; auzeam acum şi mormăitul ursului. De fapt, expresia nu e proprie, pentru că tocmai asta îl deosebeşte pe uriaşul grizzly de celelalte specii de urşi: dihania nu mormăie. Sunetul ce-l scoate la mânie sau durere e un horcăit, o gâfâială ciudată, puternică, precipitată.

În sfârşit, ajunsei la faţa locului. Iată şi trupul bizonului, complet sfârtecat. În dreapta şi în stânga mea strigau westmenii urcaţi în copaci şi simţindu-se acolo în oarecare siguranţă, pentru că nu s-a mai văzut, decât rareori, ca un grizzly să se caţere în copac. Drept în faţă, dincolo de leşul taurului, cineva încercase să se urce într-un copac, dar fusese surprins de urs. Omul atârna acum sprijinit cu pieptul de o cracă şi îmbrăţişând trunchiul copacului, în timp ce ursul, ridicat în două labe, râcâia cu ghearele coapsa şi pântecul nenorocitului. Bietul om era sortit morţii! Nu-l mai puteam salva şi, dacă m-aş fi întors în acea clipă, nimeni n-ar fi avut dreptul să-mi reproşeze ceva. Însă priveliştea mă impresiona teribil. Ridicai de jos una din puştile abandonate de westmeni. Din păcate, nu mai avea gloanţe. Atunci mă răsucii brusc, sării peste hoitul bizonului şi, din toate puterile de care dispuneam, izbii în căpăţâna ursului cu patul puştii. Ridicolă încercare! Puşca se sfărâmă ca sticla; nici cu securea de măcelărie nu crapi o asemenea ţeastă. Obţinui totuşi un oarecare succes: abătui atenţia ursului de la victima sa. Fiara întoarse capul spre mine, nu

grăbit, cum ar proceda o felină sau un câine sălbatic, ci alene, ca şi când s-ar fi mirat de tentativa mea neghioabă. Măsurându-mă ochii lui mici şi înfundaţi, ursul părea să chibzuiască dacă face să rămână lângă victima lui, sau să se ia după mine. Aceste clipe îmi salvară viaţa, căci mă fulgeră o idee, singura care mi-ar fi putut ajuta în situaţia dată.

Scosei unul din pistoale, mă apropiai de urs, care nu-şi întorsese decât capul spre mine şi trăsei patru gloanţe la rând, drept în ochi, aşa cum făcusem, nu departe de-aici, cu cel de-al doilea taur. Fireşte că totul s-a petrecut mai repede ca gândul. Apoi sării în lături şi, urmărind mişcările ursului, scosei de la brâu cuţitul de vânătoare.

Rămânând pe loc, aş fi plătit cu viaţa, căci fiara orbită ţâşni de lângă copac şi se aruncă în direcţia unde stătusem cu o clipă mai înainte. Nu dădu de mine şi, cu suflarea otrăvită, cu izbituri năprasnice de labă, porni să mă caute. Se agita ursul ca scos din minţi, se răsucea pe toate patru labele, scormonea pământul, făcea salturi dezordonate, însă nu reuşea să mă găsească, pentru că, spre norocul meu, ţintisem perfect şi îl orbisem. S-ar fi putut conduce după miros, dar era stăpânit de atâta furie, încât nu mai uza de simţurile şi de instinctul lui.

În cele din urmă, îşi îndreptă atenţia asupra rănilor sale, neglijând pe vrăjmaşul care i le provocase. Se aşeză şi, ridicând capul, îşi trecu labele din faţă peste ochii însângeraţi. Horcăia şi îşi arăta colţii. Mă apropiai repede şi-i vârâi de două ori cuţitul între coaste. Întinse o labă spre mine, dar sării în lături. Nu-l nimerisem în inimă şi mai avu putere să mă caute, stăpânit de un nou acces de furie. Toate acestea durară vreo zece minute. Fiara pierduse mult sânge şi era vizibil istovită. Se aşeză iarăşi ca să-şi pipăie ochii. Profitai de prilej ca să-i aplic alte două lovituri de cuţit. De astă dată nimerii mai bine. Ursul căzu, pe când eu mă retrasei iarăşi. Apoi se ridică şi făcu, horcăind, câţiva paşi înainte, se clătină, căzu iar, dădu să se ridice pe labele dindărăt, însă nu mai avu putere şi se rostogoli de câteva

ori, într-un efort zadarnic de a se pune pe picioare. În sfârşit, se întinse cât era de lung şi rămase nemişcat.

— Slavă Domnului! Exclamă Rattler, de sus, din copac. Gata cu bestia! Am scăpat dintr-o primejdie grozavă.

— Nu prea sesizez ce fel de primejdie vă păştea, i-am răspuns.

Doar aţi avut destulă grijă de pielea voastră. Puteţi coborî!

— Nu, încă nu. Vezi mai întâi dacă ursul e mort de-a binelea.

— E mort.

— De unde ştii? Habar n-ai ce dârzenie zace întrânsul. Hai, vezi odată!

— S-o fac pentru dumneata? Dacă vrei să te convingi, cercetează-l personal. Doar eşti un westman renumit, pe când eu nimic altceva decât un greenhorn.

Acestea zise, mă apropiai de camaradul lui, care rămăsese agăţat în copac. Nu mai răcnea, nici nu mişca. Chipul îi era crispat de groază şi ochii, larg deschişi, mă fixau ca de sticlă. Carnea de pe ambele coapse îi fusese smulsă până la os; din pântec îi ieşeau măruntaiele, îmi stăpânii tulburarea şi îi strigai:

— Dă-ţi drumul! Te ajut să cobori!

Nu-mi răspunse şi nu trăda în nici un fel că m-ar fi înţeles. Mă adresai camarazilor lui, cerându-le să-mi dea o mână de ajutor. Însă faimoşii westmeni nu se lăsară convinşi să coboare din copac până n-am urnit ursul din loc, întorcându-l de câteva ori, ca să le dovedesc că e mort.

Abia atunci se lăsară în jos şi-mi ajutară să-l coborâm pe camaradul lor atât de groaznic mutilat. Nu era lucru uşor. Bietul om se cramponase de trunchiul copacului şi cu greu i-am descleştat mâinile. Murise.

Acest sfârşit tragic nu părea să-i tulbure pe „vitejii” lui Rattler; plecară fără să le pese nici de camaradul ucis, nici de urs. Iar şeful le spuse:

— S-a întors macazul! A vrut ursul să ne mănânce şi când colo, îl vom frige noi. Hai, băieţi, repede, să-l jupuim de piele, să alegem carnea de pe coapse şi labe!

Scoase cuţitul şi îngenunche lângă urs, gata de operaţie. Nu m-am sfiit să intervin:

— Trebuia să-ţi arăţi vitejia încercându-ţi cuţitul asupra ursului viu. Acum ai întârziat. Nu te mai osteni degeaba!

— Cum? Sări el ca ars. Te opui să-mi tai şi eu o ciosvârtă?

— Exact, mister Rattler.

— Cu ce drept?

— Cu dreptul celui care a răpus ursul.

— Zău? Care greenhorn poate ucide un grizzly cu cuţitul? Noi l-am împuşcat. Cum l-am zărit, am şi tras în el.

— Şi v-aţi cocoţat de urgenţă în copaci! Asta da, e adevărat, foarte adevărat!

— Dar gloanţele noastre îl nimeriseră; de pe urma lor a pierit, nu din câteva înţepături pe care dumneata i le-ai aplicat pe când îşi dădea duhul. Ursul ne aparţine şi facem cu el ce poftim. Asta e!

Dădu chiar să se pună pe treabă. Dar îl prevenii:

— Jos mâna, mister Rattler; altminteri te-nvăţ eu să ţii seama de vorbele mele. Ai înţeles?

Îşi înfipse totuşi cuţitul în blana ursului. Atunci îl apucai – aşa cum îngenunchease lângă animalul răpus – cu ambele mâini de şolduri, îl ridicai în aer şi-l repezii într-un copac, de-i trosniră ciolanele, în acea clipă de mânie, nu-mi păsa dacă-i frângeam vreun mădular.

Pe când Rattler mai zbura pe sus, îmi smulsesem de la brâu cel de-al doilea pistol cu încărcătura neatinsă, ca să fac faţă unui eventual atac.

Rattler se puse din nou pe picioare şi, fulgerându-mă cu ochii turbaţi, îşi juca în aer cuţitul. Strigă:

— Asta mi-o plăteşti! M-ai lovit şi altă dată; am eu grijă să nu se mai întâmple!

Dădu să mai facă un pas spre mine, dar îl ameninţai cu pistolul:

— Dacă mai faci un pas, îţi găuresc scăfârlia! Jos cuţitul! Număr până la trei. Aşadar: unu… doi…

Ţinea cuţitul strâns în mână şi aş fi tras cu adevărat, poate nu chiar în cap, dar i-aş fi găurit mâna cu două-trei gloanţe. Trebuia, în sfârşit, să-i impun respectul. Noroc că n-a mai fost nevoie să descarc pistolul. În momentul critic, răsună o voce străină:

— Aţi înnebunit, oameni buni? Sunteţi doar albi. Ce motiv aveţi să vă duşmăniţi într-atâta?! Staţi!

Privirăm în direcţia de unde venea glasul şi văzurăm un bărbat ivit dintre copaci. Era scund, uscăţiv, cocoşat. Purta veşminte şi arme ca ale pieilor-roşii. Nu se deosebea bine, dacă e alb sau băştinaş. Profilul lui prelung aducea parcă a indian, pe când culoarea feţei, deşi arsă de soare, părea să fi fost totuşi albă. Avea capul descoperit; pletele negre îi atârnau până pe umeri. Îmbrăcămintea se alcătuia din pantaloni de piele, dintr-o cămaşă vânătorească, tot de piele şi din nişte mocasini simpli. Era înarmat cu puşcă şi cuţit. Ochii îi erau deosebit de inteligenţi şi, cu toată statura lui diformă, omul nu apărea deloc ridicol. De altfel, numai oamenii răutăcioşi şi obtuzi strâmbă din nas când observă un defect sau o infirmitate fizică. Rattler aparţinea acestui soi de oameni. Zărindu-l pe noul venit, pufni în râs:

— Hello, de unde ai răsărit, pocitanie? E posibil, oare, ca aici, în frumosul nostru vest, să existe şi asemenea creaturi?

Străinul îl măsură îndelung, apoi răspunse calm şi măsurat:

— Fii mulţumit că ai trupul sănătos. De altfel, nu trupul e principalul, ci inima şi mintea. Or, în privinţa asta, nu mă sfiesc să mă compar cu dumneata.

Schiţă cu mâna un gest de dispreţ şi se întoarse spre mine:

— Dar ştiu că aveţi ceva putere, sir! Ce tur de forţă, să proiectezi în aer, la o asemenea distanţă, pe un ins atât de greu! Mă tem că nu prea aveţi pereche. O plăcere să priveşti, zău aşa!

Pipăi cu vârful mocasinului hoitul ursului şi continuă, cu o nuanţă de regret:

— Aşadar, iată exemplarul după care umblam noi! Am venit prea târziu. Păcat!

— Aţi vrut să-l vânaţi? Întrebai.

— Da. L-am descoperit ieri urma şi am bătut regiunea de-a lungul şi de-a latul, în cruciş, în curmeziş. Iar acum, când am ajuns, în sfârşit, la faţa locului, trebuie să constatăm că lucrul s-a făcut şi fără noi.

— Observ, sir, că vorbiţi la plural. Nu sunteţi singur?

— Nu. Mai sunt încă doi gentlemeni.

— Cine?

— Vă voi spune după ce voi afla cine sunteţi dumneavoastră. Ştiţi că pe aceste meleaguri nu poţi fi niciodată destul de prudent. Te întâlneşti mai curând cu oameni răi decât cu semeni cumsecade.

Rostind acestea, îşi mută privirea spre Rattler şi spre ai lui. Apoi reluă, amical:

— În definitiv, un gentleman se cunoaşte din prima clipă şi-ţi câştigă pe loc încrederea. Am ascultat din întâmplare ultima parte a discuţiei voastre şi-mi dau oarecum seama cum stau lucrurile.

— Suntem experţi, sir, îl lămurii. Un inginer-şef, patru specialişti, trei călăuze şi doisprezece westmeni însărcinaţi cu securitatea.

— Hm! Nu prea faceţi impresia unui bărbat care are nevoie de ocrotire. Va să zică sunteţi experţi. Vă aflaţi aici în interes de serviciu?

— Da.

— Şi ce însărcinări aveţi?

— Măsurăm şi jalonăm traseul pentru o cale ferată.

— Care va trece prin această regiune?

— Exact.

— Aţi cumpărat, aşadar, terenul?

Ochii îi deveniră mai ageri, chipul mai grav. Părea că interogatoriul lui are motive serioase.

— Sunt angajat pentru măsurători, îi explicai. Muncesc în branşa mea şi nu mă preocup de alte probleme.

— Da, da! Sper însă că ştiţi care e situaţia. Terenul pe care vă aflaţi aparţine indienilor apaşi din tribul mescalerilor. Pot să afirm cu toată hotărârea că aceştia nici nu au vândut pământul, nici nu l-au cedat în vreun fel oarecare.

— Şi ce te privesc pe dumneata lucrurile astea? Interveni Rattler cu glas răstit. Nu te băga unde nu-ţi fierbe oala. Vezi-ţi de treburile dumitale!

— Asta şi fac, sir, pentru că sunt eu însumi un apaş, un mescalero.

— Dumneata?! Îţi arde de glume? Trebuie să fie cineva orb ca să nu observe că eşti alb!

— Vă înşelaţi. Decât să vă luaţi după pielea mea, mai bine întrebaţi-mă de nume. Mă cheamă Klekih-Petra.

În limba apaşilor, ale cărei dialecte nu le cunoşteam pe atunci, acest nume înseamnă „Părintele-Alb”. Rattler părea să mai fi auzit numele, căci, afectând o admiraţie ironică, făcu un pas înapoi şi exclamă:

— Ah, Klekih-Petra, vestitul dascăl al apaşilor! Păcat că sunteţi cocoşat; trebuie că nu-i uşor să-i convingeţi pe idioţii ăia roşii ca să nu vă ia în râs.

— O, nu face nimic, sir. Sunt obişnuit ca idioţii să râdă de mine.

În schimb, oamenii cu mintea întreagă n-o fac. Şi acum, că ştiu cine sunteţi şi ce căutaţi, pot să vă spun cine sunt însoţitorii mei. Cel mai bine ar fi să vi-i arăt.

Strigă un cuvânt indian şi dinăuntrul pădurii se iviră două făpturi extrem de interesante; se apropiau de noi încet, cu prestanţă. Erau indieni, tată şi fiu după asemănare.

Cel în vârstă avea trupul bine legat şi statura mai mult decât mijlocie. Atitudinea lui respira nobleţe şi mişcările trădau o mare agilitate fizică. Chipul lui grav, autentic indian, era mai puţin prelung şi colţuros decât al majorităţii

băştinaşilor. Privea calm, aproape blajin, cu o concentrare lăuntrică profundă care impunea, probabil, respect membrilor de rând ai tribului. Umbla cu capul descoperit. Părul negru, lung şi împletit, se aduna ca un coif împodobit cu o pană de vultur, semn al rangului său de şef, de căpetenie. Purta mocasini, jambiere cu ciucuri şi un surtuc de vânătoare din piele durabilă, croit simplu. La cingătoare avea un cuţit şi câteva pungi pline cu acele mărunţişuri de care un om al vestului nu se poate lipsi. Punguliţa cu „medicamente” îi atârna de gât alături de „pipa păcii” cu vatra scobită în lut sfânt. Strângea în mână o puşcă cu două ţevi şi cu partea lemnoasă prinsă în ţinte de argint. Era arma care, mai târziu, sub denumirea „Puşca de argint”, avea să aducă fiului său, Winnetou, o uriaşă celebritate.

Tânărul purta veşminte aidoma cu ale tatălui său, dar lucrate cu mai multă eleganţă. Mocasinii – împodobiţi cu păr de porc ghimpos, iar jambierele şi surtucul de vânătoare – tivite cu fir roşu. Şi de gâtul lui atârna o punguliţă cu „medicamente” şi un calumet, adică pipa păcii. Drept arme avea, ca şi bătrânul, un cuţit şi o puşcă cu două ţevi. Umbla şi el cu capul descoperit şi cu părul strâns în chică.

Numai pana de vultur lipsea. Atât de lung îi era părul, încât, în ciuda strânsorii, cădea bogat şi greu până pe umeri. L-ar fi invidiat orice femeie cu asemenea păr des, frumos şi negru ca abanosul. Chipul acestui tânăr apărea şi mai nobil decât al bătrânului, iar pielea obrajilor, de un arămiu deschis, reflecta nuanţe uşoare de bronz. Avea, pe atunci, după cum am ghicit şi mi s-a confirmat mai târziu, exact vârsta mea şi făcu asupră-mi, chiar din prima clipă, o impresie profundă. Presimţeam că e un suflet bun şi înzestrat cu înalte calităţi. Ne cântăream reciproc cu priviri lungi, cercetătoare şi mi se părea că desluşesc în ochii lui serioşi, umbriţi, catifelaţi, un licăr prietenos, asemenea unui salut pe care soarele l-ar trimite, printre nori, pământului.

— Iată prietenii şi însoţitorii mei, rosti Klekih-Petra. Acesta e Inciu-Ciuna, adică „Soarele-cel-bun”, marea căpetenie a mescalerilor, recunoscut ca şef şi de celelalte triburi de apaşi. Iar aici stă Winnetou, fiul lui, care, cu toată tinereţea, numără de pe acum mai multe fapte vitejeşti decât zece vieţi de războinici luate laolaltă. Numele lui va fi cândva celebru pe tot cuprinsul savanelor şi al Munţilor Stâncoşi.

Prezentarea suna cam exaltat, însă – după constatările mele de mai târziu – nu era deloc exagerată. Rattler râse în batjocură:

— Un ţingău ca ăsta să fi comis atâtea fapte? Zic dinadins „comis”, căci isprăvile lui trebuie să fi fost numai hoţii, pungăşii, tâlhării.

Las' că ştim noi. Roşii nu se ţin decât de furturi şi prădăciuni.

Era o insultă gravă. Cei trei străini se prefăcură a nu-l fi auzit. Se apropiară de urs şi îl priviră atent. Klekih-Petra se aplecă să-l vadă mai îndeaproape.

— A murit de cuţit, nu de glonţ! Constată el.

Ascultase, probabil, disputa cu Rattler şi voia să confirme că adevărul e de partea mea.

— Rămâne de văzut, replică Rattler. Ce ştie un dascăl cocoşat despre vânătoarea de urşi? Jupuim fiara de piele şi atunci vedem limpede care a fost rana mortală. Nu permit nici unui greenhorn să-mi fure dreptul meu.

Winnetou se aplecă şi el asupra ursului, pipăi rănile şi, ridicându-se, mă întrebă:

— Cine i-a înfipt cuţitul?

Vorbea o englezească foarte curată.

— Eu, am răspuns.

— De ce tânărul meu frate alb nu a tras cu puşca?

— Nu aveam la mine decât cuţitul.

— Dar văd aici nişte puşti!

— Astea nu-mi aparţin. Stăpânii lor le-au părăsit şi s-au căţărat în copaci.

— Când umblam pe urmele ursului, am auzit din depărtare un răcnet de spaimă. De unde venea glasul acela?

— De aici.

— Uf! Numai veveriţele şi nevăstuicile se refugiază în pomi când se apropie duşmanul. Bărbatul, însă, trebuie să lupte şi dacă are curaj va găsi şi puterea de a învinge, oricât de primejdios ar fi animalul.

Tânărul meu frate alb a dovedit curaj. Atunci de ce i se spune greenhorn?

— Fiindcă mă aflu pentru întâia oară şi de puţină vreme aici, în vest.

— Feţele palide sunt oameni ciudaţi. La ei un tânăr care cutează, înarmat doar cu cuţitul, să se apropie de ursul grizzly, e poreclit greenhorn; în schimb, cei care, de frică, se cuibăresc prin copaci şi urlă îngroziţi, se cred nişte westmeni destoinici. Oamenii roşii sunt mai drepţi. La ei, viteazul nu trece drept laş, nici laşul drept viteaz.

— Fiul meu a rostit adevărul, încuviinţă tatăl într-o englezească mai puţin corectă. Acest tânăr curajos cu faţa albă nu mai e un greenhorn. Cine ucide în felul acesta un grizzly merită cinstirea unui erou.

Iar dacă o face pentru a-şi salva camarazii care s-au refugiat în copaci, atunci trebuie să se aştepte la mulţumiri şi nu la ofense din partea lor. Howgh! Să ieşim în câmp deschis şi să vedem ce caută feţele palide în acest ţinut.

Câtă deosebire între însoţitorii noştri albi şi aceşti indieni atât de dispreţuiţi! Fără să fi avut vreo obligaţie, doar din spirit de dreptate, oamenii roşii au intervenit în favoarea mea. Gestul cerea şi curaj. Nu erau decât trei la număr şi se expuneau unei primejdii reale. Ce-ar fi fost dacă westmenii noştri şi-ar fi ieşit din pepeni?! La aceasta, însă, păreau a nu se fi gândit.

Trecură încet, demn, pe lângă noi şi ieşiră din pădurice. Îi urmarăm.

Inciu-Ciuna observă jaloanele înfipte în pământ, se opri, îşi întoarse calm privirea spre mine şi întrebă:

— Ce se petrece aici? Vor feţele palide să măsoare pământul?

— Da.

— În ce scop?

— Se va construi un drum pentru calul de foc.

Din ochii lui fugi liniştea, calmul acela meditativ. Luceau mânioşi acum. Mă întrebă precipitat:

— Te numeri şi tu printre oamenii însărcinaţi să măsoare pământul?

— Da.

— Şi ai lucrat?

— Da.

— Şi eşti plătit?

— Da.

Mă cântări din ochi, dispreţuitor. Şi glasul său trăda revoltă când se adresă lui Klekih-Petra:

— Învăţăturile tale sunt frumoase, dar nu se potrivesc cu viaţa.

Iată un tânăr alb cu inimă vitează şi cu ochi cinstiţi. Dar când îl întrebi ce caută aici, afli că e plătit ca să ne fure pământul. Oamenii albi pot fi mai plăcuţi sau mai urâţi la faţă, dar toţi au unul şi acelaşi suflet.

Sincer vorbind, n-aş fi găsit argumente în apărarea mea; mă simţeam ruşinat până-n adâncul conştiinţei. Şeful indian avea dreptate; era întocmai cum spusese dânsul. Cum să mă mai mândresc de profesiunea mea de topograf, cu principiile morale şi cu credinţa în Dumnezeu?

Inginerul Bancroft rămăsese în cort împreună cu ceilalţi trei experţi.

Urmăriră de acolo, printr-o deschizătură, lupta mea cu ursul. Abia când ne văzură sosind, riscară să iasă din ascunziş; se arătară surprinşi, chiar uimiţi de prezenţa celor trei indieni; fireşte că ne întâmpinară cu întrebări.

Voiau să afle cum am scăpat de urs. Atunci Rattler se grăbi să spună:

— Noi l-am doborât. I-am scurtat zilele cu puşca. Îi mâncăm la prânz labele, iar pulpa o păstrăm pentru deseară.

Cei trei străini se uitară la mine, să vadă dacă permit asemenea lăudăroşenii mincinoase.

— Eu susţin, observai calm, că ursul a pierit de cuţitul meu. Iată aci trei cunoscători care confirmă faptul. Dar poate că atâta nu-i de ajuns. Când se întorc Hawkens, Stone şi Parker, să decidă ei şi mă voi supune. Până atunci, ursul rămâne neatins.

— Pe dracu'! Doar n-o să mă iau după judecata lor! Explodă Rattler. Mă duc cu oamenii mei, spintec ursul şi cui se încumetă să-mi stea împotrivă, îi ciuruiesc burta cu pistolul!

— Nu mai face pe grozavul, mister Rattler, că acuşi îţi moi oasele!

Eu nu mă tem de pistolul dumitale cum te-ai temut dumneata de urs.

Pe mine nu mă faci să mă caţăr în pomi; asta să-ţi intre-n cap! Vreţi să vă duceţi în pădure? Mă rog, n-am să vă reţin. Dar aştept să vă ocupaţi de camaradul vostru ucis, care trebuie înmormântat. Doar n-o să-l lăsaţi acolo!

— Cum, a murit cineva? Întrebă speriat Bancroft.

— Da, Rollins, răspunse Rattler. Bietul om a plătit cu viaţa din cauza prostiei altuia. S-ar fi putut salva.

— Ce vorbeşti?! Din a cui prostie?

— Era gata să se urce, ca şi noi, în copac; ar fi avut tot timpul.

Dar acest greenhorn s-a repezit prosteşte şi a stârnit fiara. Ei şi ursul, înfuriat, s-a năpustit pe bietul Rollins şi a rupt carnea de pe el.

De astă dată Rattler mersese prea departe cu calomnia. De mirare, îmi pierise glasul. Să înfăţişezi astfel lucrurile chiar în prezenţa mea!

Eram la capătul răbdării. Mă adresai, deci, hotărât, lui Rattler:

— Asta-i convingerea dumitale, mister?

— Yes! Făcu el fără să şovăie. Şi, aşteptându-se la un atac, îşi scoase pistolul.

— Va să zică Rollins s-ar fi putut salva, dar l-am împiedicat eu?

— Yes!

— Eu ştiu însă că ursul îl înşfăcase încă înainte de sosirea mea.

— Minciună!

— Well, atunci ai să simţi adevărul!

Acestea zise, i-am smuls cu mâna stângă pistolul şi cu dreapta i-am tras o palmă, încât a zburat vreo şase-opt paşi şi s-a rostogolit la pământ. Sări însă în picioare, trase cuţitul din teacă şi se repezi la mine ca o fiară turbată. Parai lovitura cu braţul stâng şi îl izbii cu pumnul drept în obraz. Pramatia căzu buştean la picioarele mele.

— Uf, uf! Făcu mirat Inciu-Ciuna, uitând, de admiraţie, obişnuitul calm indian. Dar în clipa următoare se şi văzu pe faţa lui că regretă acest omagiu necontrolat.

— Asta zic şi eu! Figura lui Shatterhand! Constată expertul Wheeler.

Fără să dau atenţie acestor vorbe, nu-i pierdeam din ochi pe camarazii lui Rattler. Erau vădit furioşi, dar nimeni nu îndrăznea să mă atace. Mormăiau, înjurau între ei şi atât.

— Ocupaţi-vă mai serios de Rattler, mister Bancroft, mă adresai inginerului-şef. Nu i-am făcut nici un rău şi-mi caută ceartă cu lumânarea. Mă tem să nu ajungem aici, în tabără, la ciomăgeală şi chiar la omor. Concediaţi-l. Sau, dacă preferaţi, plec eu.

— Oho, sir, chiar aşa de prost nu stau lucrurile!

— Ba da, chiar foarte prost. Iată-aci cuţitul şi pistolul lui. Când îşi va veni în fire, nu i le restituiţi până nu se va fi calmat. Vă declar solemn: nu fac decât să-mi apăr pielea şi dacă mă mai ameninţă cu arma, îl împuşc fără multă vorbă.

Dumneavoastră mă numiţi greenhorn, dar cunosc şi eu legile preriei. Pe acela care mă ameninţă cu cuţitul sau cu glonţul am dreptul să-l împuşc pe loc.

Fireşte că rostisem toate acestea nu numai pentru Rattler, ci şi pentru westmenii lui, care tăceau cu toţii mâlc.

Acum Inciu-Ciuna îi vorbi inginerului-şef:

— Urechea mea a auzit că eşti mai-marele peste aceste feţe palide.

Aşa e?

— Da, confirmă inginerul.

— Atunci, aş vrea să discut cu tine.

— Ce?

— Ai s-o afli. Văd că stai în picioare. Când se adună la sfat, bărbaţii trebuie să şadă.

— Vrei să fii oaspetele nostru?

— E cu neputinţă. Cum să-ţi fiu eu oaspete, când de fapt tu te afli pe pământul meu, în pădurile mele, în preria mea? Cine sunt feţele palide de colo, care se apropie?

— De-ai noştri.

— Atunci să vină şi ei la sfat.

Sam, Dick şi Will se întorceau de la călărie. Ca westmeni încercaţi, nu-i prea miră prezenţa indienilor, dar se arătară îngrijoraţi aflând cine anume erau tatăl şi fiul.

— Şi cine-i a treia persoană? Mă întrebă Sam.

— Klekih-Petra, aşa îl cheamă. Rattler i-a zis dascăl.

— Klekih-Petra, învăţătorul? Ah, îl ştiu din auzite, dacă nu mă-nşel. E un tip misterios, un alb care trăieşte de mult printre apaşi.

Pare să fie misionar sau chiar popă. Mă bucură că-l văd. Lasă că-i aflu eu odată rostul, hi-hi-hi-hi!

— Dacă va fi şi el de acord.

— Doar n-o să mă muşte de nas! S-a mai întâmplat ceva?

— S-a întâmplat.

— Adică?

— Ceva foarte serios.

— Ei, hai, daţi-i drumul!

— Am săvârşit o faptă de care m-ai prevenit alaltăieri.

— Habar n-am despre ce spuneţi! V-am prevenit eu de multe.

— Ursul grizzly.

— Cum… unde… ceee?! A trecut pe-aici?

— Şi ce mai urs!

— Dar unde? Glumiţi, desigur!

— Nu glumesc deloc. Aici, jos, în pădurice. Târâse după el hoitul taurului celui bătrân.

— Formidabil! Şi aşa ceva să se petreacă tocmai în absenţa mea!

Aveţi victime?

— A murit un om, unul Rollins.

— Şi dumneavoastră? Mă-ntreb ce-aţi făcut? Sper că v-aţi ţinut deoparte.

— Da.

— Excelent! Dar nu prea-mi vine să cred.

— Crede şi fii liniştit. Ursul nici nu m-a zgâriat măcar. În schimb, am reuşit să-i bag de patru ori cuţitul între coaste.

— Deştept, n-am ce zice! Nu cumva l-aţi atacat cu cuţitul?

— Ce era să fac? N-aveam puşca la mine.

— Guguman! Greenhorn! Auzi dumneata, îşi cară până aici cogeamite doborâtorul de urşi, iar când răsare ursul, apelează la cuţit în loc să tragă cu puşca! Cine-ar crede! Şi cum s-a întâmplat?

— Cum-necum, însă Rattler susţine că dânsul a răpus fiara, nu eu.

Îi povestii amănuntele, precum şi conflictul cu Rattler.

— Uşuratic mai sunteţi! Mă mustră Sam. Nici n-a văzut individul cum arată un grizzly şi se repede la el, ca şi când ar avea de-a face cu un căţeluş! Trebuie să văd şi eu chiar acum, pe loc, animalul. Dick, Will, haideţi! Să judecăm ce ispravă va fi făcut iarăşi greenhornul ăsta!

Era gata să plece. Dar tocmai atunci Rattler îşi reveni din leşin şi Sam îl avertiză:

— Ascultă-ncoa! Mister Rattler, am o vorbuliţă! Te-ai legat iarăşi de prietenul meu. Dacă mai îndrăzneşti o dată, voi avea grijă să fie şi ultima oară. Răbdarea mea s-a sfârşit. Ţine minte!

Plecă, însoţit de Stone şi de Parker. Furios şi crispat, Rattler mă săgeta cu privirea plină de ură, dar nu rosti un cuvânt. Semăna cu o bombă gata să explodeze.

Indienii şi Klekih-Petra se aşezaseră tustrei în iarbă. Inginerul-şef şedea în faţa lor. Discuţia încă nu începuse. Voiau să aştepte înapoierea lui Sam şi să-i asculte concluzia. Omuleţul reveni în grabă, strigând încă de departe:

— Ce neghiobie să tragi într-un grizzly şi să fugi! Dacă nu te ţine cureaua, nu tragi, îi dai pace. Atunci nici el nu te atacă. Sărmanul Rollins! Arată îngrozitor! Ei, cine a doborât ursul?

— Eu! Sări Rattler.

— Dumneata? Cu ce?

— Cu puşca.

— Well, e adevărat. Aşa a fost.

— Cred şi eu!

— Ursul a murit împuşcat.

— Aşadar, îmi aparţine! Aţi auzit, oameni buni? Sam Hawkens mi-a dat dreptate! Triumfă Rattler.

— Cum să nu! Glonţul dumitale a trecut pe lângă căpăţâna ursului şi i-a ciupit vârful urechii. Or, se ştie că un biet ursuleţ ca ăsta, vreau să spun un grizzly, moare subit dintr-o ciupitură, hi-hi-hi-hi! Şi dac-aţi tras mai mulţi întrânsul, atunci aflaţi că, de spaimă, aţi nimerit pe de lături; numai un singur glonţ i-a zgâriat urechea; altă urmă de glonţ nu există. În schimb, se constată patru răni adânci provocate de cuţit: două lângă inimă şi alte două chiar în inimă. Ei, cine a înjunghiat ursul?

— Eu! Mă anunţai.

— Singur?

— Singur.

— Atunci vânatul e al dumneavoastră. Dar procedând în spirit de echipă, dumneavoastră luaţi blana, iar carnea se împarte tuturor. Cum anume o împărţim, hotărâţi personal. Aşa e obiceiul în Vestul sălbatic.

Ce-ai de spus, mister Rattler?

— Du-te dracului!

Blestemă printre dinţi şi o luă în direcţia carului, unde se afla butoiaşul cu rachiu. Îl văzui umplându-şi paharul şi golindu-l dintr-o dată. Bănuiam că va bea până la neştire.

Aşadar, chestiunea fusese lămurită. Acum Bancroft îl invită pe şeful indian să-şi formuleze dorinţa.

— Nu e o dorinţă. E ordin, răspunse semeţ Inciu-Ciuna.

— Nu primim ordine! Îl corija, la fel de semeţ, inginerul.

Pe chipul apaşului trecu o umbră; dar se stăpâni şi reluă pe un ton reţinut:

— Fratele meu alb va fi atât de bun să-mi răspundă la câteva întrebări, dar să-mi spună adevărul. Are el o casă în ţara lui?

— Am.

— Poate şi o grădină?

— Da.

— Şi ar îngădui fratele meu ca vreun vecin să taie drum prin această grădină?

— Nu.

— Ţările de după Munţii Stâncoşi şi de la răsărit de Mississippi sunt ale feţelor palide. Ce-aţi zice dacă indienii ar veni acolo şi s-ar apuca să construiască o cale ferată?

— Ar fi alungaţi.

— Fratele meu grăieşte adevărat. Iată însă că feţele palide vin aici, pe pământul nostru, ne răpesc mustangii, ne ucid bivolii, caută aur şi pietre scumpe. Iar acum mai vor să taie şi un drum lung pentru calul lor de foc. Pe acest drum vor veni din ce în ce mai mulţi, vor năvăli asupra noastră, ne vor lua şi puţinul cu care am rămas. Ce să facem în cazul acesta?

Bancroft tăcea.

— Nu cumva drepturile noastre pot fi călcate în picioare? Vă ziceţi creştini, vorbiţi de iubirea între semeni. Şi, în acelaşi timp, credeţi că aveţi dreptul de a fura şi jecmăni, iar nouă ne cereţi purtare cinstită.

Aşa arată dragostea? Susţineţi că Dumnezeul vostru e părintele tuturor oamenilor, fie roşii sau albi. Nu cumva pentru noi e tată vitreg şi pentru voi tată bun? Oare nu e aceasta ţara oamenilor roşii? Ne-aţi răpit-o. Şi ce am primit în schimb? Jale, jale şi restrişte! Ne mânaţi îndărăt şi ne înghesuiţi mereu mai mult; peste puţin ne vom înăbuşi.

De ce o faceţi? De nevoie? Nu vă ajunge locul? Alta e pricina. În ţările voastre mai încap foarte mulţi oameni, dar lăcomia nu vă dă pace.

Fiecare din voi râvneşte să stăpânească o ţară; pe când omului roşu, adevăratului stăpân, nu-i lăsaţi un locşor unde să-şi culce capul. Klekih-Petra, care şade aici, lângă mine, mi-a vorbit de cartea voastră sfântă. Cică ar scrie într-însa că cel dintâi om a avut doi feciori, din care unul l-a răpus pe celălalt şi sângele a strigat la cer. Ce se întâmplă acum cu cei doi fraţi, cel roşu şi cel alb? Nu sunteţi voi ucigaşul Cain, iar noi sărmanul Abel, al cărui sânge strigă la cer? Şi încă mai pretindeţi să ne lăsăm ucişi fără să ne apărăm? Nu! Noi ne apărăm şi ne vom apăra! Ne-aţi alungat din loc în loc, tot mai departe şi mai departe. Acum ne-am aşezat aici. Credeam să ne odihnim, în sfârşit şi să răsuflăm. Şi uite că veniţi iarăşi ca să treceţi drumul de fier prin inima noastră. Oare nu avem şi noi acelaşi drept pe care-l ai tu asupra casei şi grădinii tale? Dac-ar fi să ne luăm după legile noastre, ar trebui să vă ucidem pe toţi. Dar noi nu cerem decât ca măcar legile voastre să ne considere oameni ca şi pe voi. Faceţi oare aşa? Nu! Legile voastre au două feţe. Le întoarceţi după cum vă place. Tu zici că vrei să tai pe aici un drum. Ne-ai cerut permisiunea?

— N-am nevoie de ea.

— Şi de ce nu ai nevoie? Sunteţi aici în ţara voastră?

— Aşa cred.

— Greşeşti. Ne-ai cumpărat cumva pământul?

— De ce să-l cumpăr?

— Ţi l-am dăruit?

— Mie unuia, nu.

— Nici altcuiva. Dacă eşti om cinstit şi te-a trimis cineva să construieşti aici drumul, trebuia să-l întrebi mai întâi cu ce drept o face. Şi dacă ţi-ar fi spus că are acest drept, atunci să-i fi cerut dovezi.

Tu, însă, nici nu l-ai întrebat, nici dovezi nu i-ai cerut. Vă interzic să mai înaintaţi cu măsurătorile!

Rostise ultimele cuvinte apăsat, cu dârză hotărâre. Acest om mă uluia. Citisem multe cărţi despre indieni, despre felul lor de a vorbi, dar încă nu auzisem o asemenea cuvântare. Inciu-Ciuna se exprima într-o englezească limpede, curentă; logica lui, ca şi vocabularul erau cele ale unui om cultivat. Să-i fi datorat oare aceste cunoştinţe lui Klekih-Petra, „învăţătorul”?

Inginerul-şef se afla în mare încurcătură. Dac-ar fi vrut să fie cinstit şi sincer, n-ar fi găsit nici o ripostă acestor învinuiri. Ce-i drept, încercă să le combată, dar nu avea la îndemână decât false subtilităţi, răstălmăciri, sofisme. Iar când şeful indian îl puse din nou la punct, strâmtorându-l, Bancroft apelă la mine:

— Dar, sir, nu auziţi ce se discută? Interveniţi şi dumneavoastră, rostiţi un cuvânt!

— Mulţumesc, mister Bancroft; dar eu mă găsesc aici nu în calitate de avocat, ci de expert. Procedaţi şi în această chestiune după propria dumneavoastră voinţă. Eu am sarcina să măsor terenul, nu să ţin discursuri.

Atunci şeful apaşilor interveni categoric:

— Nici nu aştept discursuri. Am declarat că nu vă tolerez aici.

Doresc să vă întoarceţi chiar astăzi de unde aţi venit. Hotărâţi dacă vă supuneţi sau nu. Eu şi fiul meu Winnetou vă lăsăm singuri. Revenim după un răgaz pe care feţele palide îl numesc o oră. Atunci îmi veţi da răspunsul. Dacă

părăsiţi aceste locuri, rămânem fraţi; dacă nu, dezgropăm securea războiului. Aceasta o spune Inciu-Ciuna, căpetenia tuturor apaşilor. Am zis! Howgh!

Howgh este o expresie indiană, care întăreşte cele spuse, un fel de „amin”, sau italienescul „basta”, adică aşa rămâne, aşa va fi şi nu altfel.

Se ridică şi Winnetou îi urmă exemplul. Plecară, depărtându-se fără grabă şi dispărând apoi după un cot al văii. Klekih-Petra rămase locului. Inginerul-şef îi ceru sfatul. La care „învăţătorul” răspunse:

— Faceţi cum credeţi, sir! Personal, sunt cu totul de părerea şefului. Se comite o adevărată crimă faţă de rasa roşie. Dar fiind şi eu alb, ştiu că indianul se opune în van. Dacă veţi pleca, mâine vor veni alţii care să ducă la capăt opera voastră. Mă simt totuşi dator să vă previn: Inciu-Ciuna nu glumeşte.

— Încotro s-a dus?

— După cai, ca să-i aducă încoace.

— Aţi venit călare?

— Bineînţeles. Am ascuns caii după ce observasem apropierea ursului. Vizuina unui grizzly n-o cauţi călare.

Se ridică şi plecă de lângă noi pentru a evita alte întrebări şi stăruinţe. Mă luai totuşi după el.

— Îmi permiţi, sir, să vă însoţesc? Vă promit să nu vă deranjez întru nimic, nici cu vorba, nici cu fapta. O fac numai pentru că mă interesează enorm Inciu-Ciuna şi Winnetou.

Nu mă grăbii să-i mărturisesc că şi dânsul îmi stârneşte mult interes.

— Poftim, acceptă Klekih-Petra, însoţiţi-mă câţiva paşi. M-am izolat de albi şi de preocupările lor; nici nu mai vreau să ştiu de ei. Dar dumneavoastră îmi plăceţi. Haide să ne plimbăm împreună. S-ar părea că sunteţi cel mai înţelegător dintre toţi oamenii aceştia. Oare mă-nşel?

— Sunt cel mai tânăr aici şi îmi lipseşte abilitatea. Poate că nici n-am să ajung vreodată prea abil. Pesemne că de

aceea şi fac impresia unui om cu inimă bună şi cu bun-simţ.

— Nu aveţi destulă abilitate? Orice american este mai mult sau mai puţin versat în materie.

— Nu sunt american.

— Dar ce, dacă nu vă supără întrebarea?

— Nu am nici un motiv să-mi reneg patria. Sunt german.

— German? Înălţă el mirat capul. Atunci, dragul meu compatriot, fii bine venit! Se vede că de aceea m-am simţit din prima clipă atras către dumneata… Priveşte-mă, aşadar: sunt un german care a devenit apaş desăvârşit! Nu ţi se pare ciudat?

— Nicidecum. Căile Domnului par uneori ciudate, dar sunt, de fapt, foarte fireşti.

— Căile Domnului! De ce vorbeşti despre Dumnezeu şi nu despre providenţă, soartă, fatum?

— Pentru că sunt creştin şi nu vreau să fiu lipsit de Dumnezeu.

— Ai dreptate şi eşti un om fericit! Da, ai dreptate: Căile Domnului par adesea neobişnuite, sunt însă totdeauna foarte fireşti.

— Cele mai mari minuni sunt consecinţele unor legi naturale şi cele mai obişnuite fenomene ale naturii sunt mari minuni. Un german, un om studiat, un învăţat şi acum indian în toată regula; pare miraculos, nu-i aşa? Dar împrejurările care m-au adus aici sunt într-adevăr foarte fireşti.

Chiar dacă la început acceptase cu oarecare rezervă să-l însoţesc, acum părea bucuros să-şi descarce inima. Mi-am dat foarte curând seama că are un caracter deosebit, dar am evitat să-i pun vreo întrebare, oricât de neînsemnată, privind trecutul lui. În ciuda discreţiei sale, Klekih-Petra se interesă îndeaproape de condiţiile existenţei mele.

I-am dat explicaţii amănunţite, aşa cum părea să aştepte din parte-mi.

Ne depărtasem nu prea mult de corturi şi ne aşezarăm la umbra unui arbore. Acum puteam să-i observ mai bine

trăsăturile feţei şi expresia. Viaţa săpase brazde adânci pe figura lui, desene ale mâhnirii, dungi chinuite ale îndoielii, zigzaguri ale sărăciei, grijilor şi privaţiunilor.

De câte ori ochii acestui om trebuie să fi privit cu încruntare, cu mânie, cu teamă sau desperare! Dar acum ochii săi erau limpezi şi calmi ca nişte lacuri de pădure cu adâncimi străvezii şi netulburate.

După ce aflase despre mine tot ce l-ar fi putut interesa, dădu din cap şi rosti gânditor:

— Te afli abia la începutul luptei de al cărei sfârşit mă apropii eu.

Numai că, pentru dumneata, lupta va fi exterioară, nu un zbucium profund al conştiinţei… La mine a fost altfel. Eu l-am pierdut pe Dumnezeu de când mi-am părăsit patria… Am pribegit din ţară în ţară, am încercat de toate, fără să-mi găsesc nicăieri liniştea. De câte ori nu m-am aflat în pragul sinuciderii! Pentru a-mi întări sufletul, m-am retras de lume şi de oameni şi m-am refugiat la marginile civilizaţiei…

Aici l-am găsit pe omul roşu împotrivindu-se desperat pieirii. Vedeam ucigaşi zdrobindu-i pieptul; mi se chircea inima de durere, de revoltă şi mânie. Soarta îi era pecetluită; nu-l puteam salva. Dar m-am dus printre apaşi şi m-am deprins cu felul lor de a fi. Am fost primit cu încredere şi am dobândit succese. Aş vrea să-l cunoşti mai bine pe acest Winnetou care, de fapt, e opera mea. Tânărul acesta e deosebit de capabil. Dac-ar fi fost fiul vreunui domnitor european, ar fi ajuns un mare comandant de oşti sau un glorios prinţ al păcii. Dar ca urmaş al unei căpetenii de indieni, se va pierde împreună cu întreaga lui rasă.

Tare aş vrea să fiu până în ziua morţii alături de el, în orice pericol sau nenorocire! Doar e copilul meu spiritual; îl iubesc mai mult decât pe mine însumi şi, dacă mi-ar fi dat norocul să-mi nimerească în inimă glonţul care i-ar fi destinat, atunci aş muri bucuros în locul lui, cu gândul că prin aceasta îmi răscumpăr păcatele săvârşite cândva.

Tăcu şi îşi înclină fruntea. Eram adânc mişcat. Îmi dădeam seama că, după o asemenea mărturisire, orice replică ar suna strident. Îi luai mâna într-a mea şi i-o strânsei cu toată căldura. Îmi înţelese gestul, încuviinţă din cap şi-mi strânse la rândul lui mâna. Trecu un lung răstimp până să reia vorba.

— Nu ştiu ce m-a făcut să-ţi destăinuiesc toate astea. Te văd acum pentru întâia oară şi poate că nu ne vom mai revedea. Dar uite, ciudat, mi s-a muiat deodată inima şi mă simt trist. E o „tristeţe” care nu mă doare. Mă simt ca şi cum ar cădea frunzele de toamnă. Oare această frunză a vieţii mele cum se va rupe ea din arborele veşniciei?

Se va desprinde lin, firesc şi paşnic? Sau se va frânge prea timpuriu?

Privi melancolic în josul văii. Se zăreau venind de acolo Inciu-Ciuna şi Winnetou. Veneau călare, ducând de frâu şi calul lui Klekih-Petra. Ne ridicarăm în picioare şi pornirăm spre tabără. Ajunserăm o dată cu apaşii. Rattler stătea sprijinit de car, buhăit şi aprins la faţă; se holba la noi. Băuse atât de repede şi fără măsură, încât atinsese limita; nu mai putea. Groaznic om, decăzut şi cretinizat! Avea o privire rea şi vicleană, ca un taur gata de atac. Am hotărât în sinea mea să nu-l pierd din ochi.

Inciu-Ciuna şi Winnetou descălecară şi veniră spre noi. Stăteam acum cu toţii într-un cerc larg.

— Cum s-au hotărât fraţii mei albi: rămân sau pleacă? Întrebă căpetenia.

Inginerul-şef plasă o idee de compromis care se născuse între timp în capul lui:

— Chiar dacă am vrea să plecăm, ne mai trebuie câtva timp până primim ordinul cuvenit. Expediez chiar astăzi un curier la Santa Fe pentru noi dispoziţii. Abia după aceea voi fi în măsură să vă dau răspunsul.

Ideea nu era chiar proastă; până să se întoarcă curierul, am fi putut termina lucrările. Dar şeful apaşilor o respinse ferm:

— N-am să aştept atâta. Fraţii albi trebuie să-mi răspundă imediat.

Între timp, Rattler îşi umpluse încă un pahar cu rachiu şi se apropia de noi. Credeam că se va lega de mine, dar el se adresă indienilor, bălăbănindu-şi limba în gură.

— Dacă indenii trag un pa 'ar cu mine, atunci le facem pe plac şi ne cărăm, al'minteri: ţţţ! Să înceapă ăsta tânăru'. Uite, mă Winnetou, bea apa de foc!

Şi-i întinse paharul. Winnetou refuză şi se dădu cu un pas înapoi.

— Cum, mă, nu vrei să tragi o duşcă cu mine? Va să zică mă ofensezi? Na! Îţi arunc rachiul în faţă, indian afurisit! Dacă nu-ţi con vine să-l bei, atunci linge-l!

Înainte ca vreunul dintre noi să-l fi putut opri, beţivanul zvârli conţinutul paharului cu rachiu în obrazul tânărului apaş. Pentru indieni un asemenea gest e o jignire cumplită şi totuşi beţivanul se bucură de toleranţă; Winnetou îi repezi doar un pumn în faţă, atât de puternic, încât provocatorul căzu la pământ.

Apoi Rattler se ridică, făcând vizibile eforturi. Mă pregăteam să intervin, bănuind că va trece la acte de violenţă. Dar nu se petrecu nimic. Îl fixă doar ca turbat pe tânărul apaş şi, clătinându-se printre blesteme, se întoarse la butoiul lui.

Winnetou îşi şterse faţa şi, ca şi tatăl său, păstră o expresie neschimbată, împietrită, care nu trăda deloc furtuna dinăuntru.

— Mai întreb o dată, reluă Inciu-Ciuna, întreb pentru ultima oară:

Vor părăsi feţele palide, încă astăzi, această vale?

— Nu avem voie să plecăm, fu răspunsul.

— Atunci plecăm noi. Pace nu mai poate fi.

Mai făcui o încercare de conciliere, dar în van; cei trei se îndreptară spre caii lor. Atunci răsună glasul lui Rattler:

— Căraţi-vă la naiba, potăi roşii! Dar pentru pumnul ce l-am primit, tu, ăla tânărul, ai să-mi plăteşti!

Neaşteptat de repede, judecând după starea în care se găsea, îşi smulse puşca din car şi o puse la ochi, ţintind asupra lui Winnetou.

Acesta stătea nemişcat şi fără nici o acoperire. Glonţul ameninţa să-l lovească. Totul se petrecuse cu atâta iuţeală, încât nici o eschivă nu l-ar ti putut salva. Atunci Klekih-Petra strigă, cuprins de spaimă:

— La o parte, Winnetou!

Sări în faţa tânărului apaş, ocrotindu-l. Puşca trosni, Klekih-Petra, descumpănit de forţa loviturii, îşi duse mâna la piept, se clătină câteva clipe şi căzu. Dar în acelaşi moment se prăbuşi şi Rattler, izbit în obraz de pumnul meu. Mă repezisem la el pentru a-l împiedica să tragă, însă prea târziu. Exclamaţii de groază izbucniră din toate piepturile.

Numai cei doi indieni rămaseră tăcuţi. Îngenunchează lângă omul care-şi jertfise viaţa în numele dragostei pentru prietenul său şi-i cercetară în linişte rana. Glonţul îl lovise foarte aproape de inimă; sângele ţâşnea gâlgâind. Mă apropiai şi eu în grabă. Klekih-Petra zăcea cu ochii închişi; faţa îi pălea din ce în ce, pustiindu-se.

— Ia-i capul pe genunchi, l-am îndemnat pe Winnetou. Dacă va deschide ochii şi te va zări, moartea îi va fi mai uşoară.

Winnetou mă ascultă fără a rosti un cuvânt. Nici nu clipea. Privea ţintă la faţa muribundului. Acesta îşi ridică încet pleoapele şi îl văzu aplecat asupra lui; un surâs fericit se răspândi pe chipul său palid. Şopti:

— Winnetou, si-ya, Winnetou – fiul meu, Winnetou!

Privirea-i aproape stinsă păru să caute pe cineva. Mă recunoscu şi-mi vorbi în germană:

— Rămâi cu el… credincios lui… opera mea… s-o continui…

Îşi întinse braţul a rugă. Îi luai mâna într-a mea.

— Aşa va fi. Te asigur. Aşa va fi!

Înfăţişarea lui deveni ciudată, nefirească; rosti cu vocea din ce în ce mai slabă:

— Frunza mea cade… frântă… nu lin… uşor… e ultima ispăşire…

Mor aşa… aşa… cum am dorit…

Acum înţelegeam mai bine semnificaţia spovedaniei lui… „Voinţa providenţei”, spusese el.

Îşi împreună mâinile; încă un şuvoi de sânge izbucni din rană; capul îi căzu într-o parte. Îşi dăduse sufletul.

Îşi dorise să moară cândva pentru Winnetou. Cât de repede i s-a împlinit dorinţa!

Winnetou culcă în iarbă capul mortului, se ridică încet şi-l privi întrebător pe Inciu-Ciuna. Am rupt tăcerea:

— Iată-l acolo pe ucigaş. Eu l-am lovit. Faceţi cu el ce credeţi de cuviinţă!

— Apă de foc!

Doar atât, trei cuvinte, rosti şeful apaşilor. Dar cu câtă înverşunare şi dispreţ!

— Vreau să fiu prietenul şi fratele vostru. Merg cu voi. Vorbele îmi scăpară de pe limbă aproape fără voia mea. Inciu-Ciuna mă scuipă în obraz ca pe o scârbă:

— Câine râios! Tâlhar plătit de-ai tăi ca să ne furi pământul!

Încearcă numai să ne urmezi, că te fărâm!

Pe oricare altul, dacă mi-ar fi vorbit astfel, l-aş fi luat în pumni. Şi totuşi, de ce n-am ripostat? Simţeam oare că merit, ca un intrus, ca un nechemat în ţară străină, această corecţie? Am tolerat-o poate mai mult din instinct. Dar prietenia nu mai puteam să le-o ofer, în ciuda făgăduinţei ce o dădusem lui Klekih-Petra.

Coechipierii mei amuţiseră asistând la cele întâmplate. Se întrebau ce vor face apaşii. Aceştia, făcând totală abstracţie de prezenţa noastră, suiră cadavrul pe cal şi-l legară strâns de şa; apoi încălecară, potriviră trupul mortului în aşa fel, încât făcea impresia unui călăreţ viu şi, în sfârşit, porniră, susţinându-l de ambele părţi, în pasul măsurat şi solemn al cailor. Nu proferară nici o injurie, nici un cuvânt de răzbunare; nici nu-şi mai întoarseră privirile

spre noi; şi tocmai faptul acesta era de rău augur, mai rău decât în cazul când ne-ar fi ameninţat cu o moarte cumplită.

— A fost groaznic şi perspectiva se arată şi mai gravă! Observă Sam Hawkens. Uite-l colo pe ticălos; tot mai zace în nesimţire de pe urma rachiului şi a pumnului dumneavoastră. Ce facem cu el?

Nu dădui nici un răspuns. Pusei şaua pe cal şi pornii în neştire.

Trebuia să fiu singur ca să-mi revin cât de cât după acest înfricoşător coşmar ce se derulase într-o jumătate de oră. Se întuneca de-a binelea când, ostenit şi lânced, zdrobit trupeşte şi sufleteşte, mă înapoiam în tabără…

Chapter 3 WINNETOU ÎNCĂTUŞAT.

În timpul absenţei mele, pentru a nu fi obligaţi să care ursul la prea mare distanţă, oamenii îşi mutară tabăra în apropierea păduricii unde zăcea namila ucisă de mine. Era un grizzly atât de greu, încât a fost nevoie de efortul conjugat a zece bărbaţi voinici pentru a-l scoate din pădurice şi a-l târî până la focul ce fusese încins.

Cu toată ora târzie, la întoarcerea mea, toţi, afară de Rattler, erau încă treji. Nelegiuitul îşi continua somnul beţiei; a trebuit să fie dus pe sus şi căzu în iarbă ca un butuc. Sam jupuise ursul, lăsând carnea neatinsă. După ce-am descălecat şi mi-am dus calul la conovăţ, venii şi eu lângă foc.

— Pe unde-mi umblaţi, sir? Mă întrebă Sam. V-am aşteptat în chinuri; ne lăsa gura apă şi nu-l puteam căsăpi pe moş Martin fără să fiţi de faţă. Deocamdată l-am dezbrăcat de blană. Mare meşter o fi fost blănarul; i-a croit-o exact pe măsură; nici pomeneală de cută, hi-hi-hi-hi! Sper că veţi fi de acord, nu-i aşa? Ei şi acum stabiliţi, vă rog, cum să-l împărţim. Am vrea să frigem o bucăţică înainte de culcare.

— Îl împărţiţi cum credeţi! Am răspuns. Carnea e a tuturor.

— Well, atunci să vă spun ceva. Partea cea mai bună sunt labele; nu se află pe lume ceva mai gustos. Numai că trebuie să stea un timp până se fezandează. Delicioase devin labele ursului abia când viermii încep să colcăie în ele. Dar nu putem aştepta până atunci; mă tem că apaşii vin curând să ne tulbure masa. E de preferat deci să frigem chiar de îndată labele şi să ne desfătăm cu ele înainte ca pieile-roşii să ne vină de hac. Aveţi ceva împotrivă, sir?

— Nu, nimic.

— Well, atunci să ne apucăm de treabă; poftă de mâncare avem, dacă nu mă-nşel.

Detaşă labele de restul trupului şi întocmi porţii, câte una de fiecare persoană. Mie îmi reveni porţia cea mai bună, tăiată de la un picior din faţă; o înfăşurai în hârtie şi o pusei deoparte, pe când ceilalţi se grăbiră să-şi frigă hartanele lor. E drept că-mi era foame, însă oricât de paradoxal ar părea, nu aveam poftă de mâncare. Din pricina călăriei îndelungi şi obositoare, simţeam nevoia să mănânc, dar îmi era cu neputinţă să iau ceva în gură. Nu reuşeam să alung din minte scena crimei. Mă vedeam alături de Klekih-Petra; îi auzeam glasul ca într-o ultimă spovedanie şi mă obsedau ultimele sale vorbe rostite ca într-o presimţire a apropiatei morţi. Da, frunza vieţii sale nu s-a desprins cu uşurinţă şi lin; fusese smulsă cu forţa şi anume de către un semen de-al lui. Şi de ce şi în ce fel! Ucigaşul zăcea acolo, încă beat şi năuc.

Aş fi vrut să-l împuşc, dar îmi era scârbă de dânsul. Acelaşi dezgust îi determinase, probabil şi pe cei doi apaşi să nu-l răsplătească pe merit.

„Apa de foc”, atât spusese Inciu-Ciuna, cu cel mai adânc dispreţ. Câte învinuiri, câte imputări nu cuprindeau aceste cuvinte!

Dacă mă consola totuşi ceva în această sângeroasă întâmplare, era faptul că bietul Klekih-Petra murise lângă inima celui drag şi că propria-i inimă captase glonţul destinat lui Winnetou. Dar rugămintea lui de a-i continua

opera, de a face legământ de prietenie cu tânărul apaş? De ce să-mi fi adresat tocmai mie această rugăminte? Cu puţine minute înainte îşi exprimase îndoiala că am putea să ne revedem vreodată; aşadar, nu credea că drumul vieţii mele ar putea duce în lumea apaşilor; şi iată că, pe neaşteptate, îmi încredinţează o sarcină a cărei îndeplinire e în strânsă legătură cu această lume. Să fi fost o vorbă spusă la întâmplare? Să fie dat muribunzilor, în clipa când se despart de viaţă, când o aripă a sufletului lor flutură deja „dincolo”, să întrevadă viitorul? S-ar zice că aşa este, pentru că, mai târziu, mi-a fost menit să-i împlinesc într-adevăr dorinţa, deşi acum se părea că întâlnirea cu Winnetou nu-mi poate aduce decât pierzania.

Şi de ce, mai ales, m-am grăbit să-i dau muribundului promisiunea mea? Din milă? Probabil. Dar mai exista un motiv, chiar dacă în clipa respectivă nu eram conştient de el: Winnetou mă impresionase profund, ca nimeni altul până atunci. Era exact de vârsta mea şi totuşi cât de superior mie! Sesizasem aceasta din prima clipă… Limpezimea gravă, mândră a ochilor săi catifelaţi, siguranţa calmă a ţinutei şi a fiecărui gest, precum şi umbra melancolică a unei mâhniri adânci şi tainice pe care credeam că o desluşesc pe chipul lui frumos şi tânăr mă cuceriseră subit. Cât de impunătoare îi era purtarea, ca şi aceea a tatălui său! Orice alt om, fie alb sau roşu, s-ar fi năpustit de îndată asupra ucigaşului şi l-ar fi omorât; ei însă nu l-au învrednicit cu nici o privire şi chipurile lor n-au tresărit măcar, n-au trădat nici o fărâmă din ceea ce se petrece în adâncul inimii. Şi pe asemenea oameni îi duşmănim!… Şedeam aşa, tăcut, în timp ce colegii mâncau cu poftă carnea friptă; şedeam ghemuit lângă foc şi-mi scurmam gândurile; până ce Sam Hawkens mă trezi din meditaţie:

— Ce-i cu dumneavoastră, sir? Nu vă e foame?

— Nu mănânc.

— Aşa? Şi vă dedaţi la exerciţii intelectuale! N-ar trebui să vă lăsaţi în voia acestui obicei. Şi pe mine mă

zgândăreşte întâmplarea de adineauri, ba chiar foarte mult; însă un westman trebuie să se deprindă cu asemenea incidente. Nu degeaba li se spune acestor ţinuturi the dark and bloody grounds, adică întunecoase şi însângerate.

Vă asigur că terenul de aici e îmbibat la fiece pas cu sânge, iar insul care posedă un nas atât de simţitor, încât nu suportă mirosul sângelui, mai bine rămâne acasă şi bea apă îndulcită. Nu vă puneţi povestea la inimă şi daţi-mi lăbuţa aceea, să v-o frig.

— Mulţumesc, Sam; nu, zău, nu mănânc! V-aţi decis ce faceţi cu Rattler?

— Am discutat, fireşte, cazul.

— Ei şi ce pedeapsă aţi stabilit?

— Pedeapsă?! Credeţi că e nevoie de pedeapsă?

— Hotărât lucru.

— Aşa! Şi cum socotiţi să procedăm? Să-l ducem cumva la San Francisco, la New York sau la Washington şi să-l dăm în judecată pentru crimă?

— Fleacuri! Noi înşine suntem autoritatea care are dreptul să-l judece. Trebuie să se supună legilor vestului.

— Ia te uită câte ştie acest greenhorn despre legile Vestului sălbatic!

Nu cumva v-aţi ostenit până încoace, din bătrâna Germanie, ca s-o faceţi pe judecătorul suprem? Ori sunteţi rudă cu Klekih-Petra sau măcar prieten?

— Ştii bine că nu.

— Iată punctul principal. Într-adevăr, Vestul sălbatic are legile sale specifice, trainice. Vestul cere ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, sânge pentru sânge, cum scrie în Biblie. Dacă se săvârşeşte un omor, cel îndreptăţit poate să-l ucidă pe făptaş fără întârziere, sau ia fiinţă un tribunal care dă verdictul şi-l execută imediat. Astfel ne debarasăm de ticăloşii care, altminteri, ar sări în capul vânătorilor cinstiţi.

— Ei bine, să alcătuim un tribunal.

— Pentru asta e nevoie mai întâi de un acuzator.

— Eu voi fi acuzatorul.

— Cu ce drept?

— Cu dreptul omului care nu poate tolera ca o asemenea crimă să nu fie pedepsită.

— Pshaw\'7dVorbiţi exact ca un greenhorn. Vă puteţi constitui acuzator în două ipoteze: mai întâi, dacă cel ucis v-a fost rudă, prieten sau camarad; ceea ce nu e cazul, aţi recunoscut şi dumneavoastră. În al doilea rând, aţi putea deveni acuzator al ucigaşului dacă aţi fi chiar, dumneavoastră cel ucis, hi-hi-hi-hi! Sunteţi cumva respectivul?

— Ascultă, Sam, chestiunea nu e dintre acelea care se pretează la spirite!

— Ştiu, ştiu! Am precizat lucrurile numai pentru a nu da loc la confuzii; fiindcă, în cazul unui omor, cel dintâi care ar avea dreptul sfânt de a cere pedepsirea ucigaşului ar fi, desigur, însăşi victima. Prin urmare, nu aveţi nici o justificare să vă dirijaţi în acuzator şi ne aflăm cu toţii în aceeaşi situaţie. Iar unde nu există acuzator, nu poate fi nici judecător. Lipseşte, aşadar, temeiul de a forma un tribunal.

— Va să zică, Rattler să scape nepedepsit?!

— Nicidecum. Nu vă pripiţi! Vă dau cuvântul meu că-şi va primi răsplata tot atât de sigur cum glonţul plecat din buna mea Liddy îşi atinge ţinta. Las' că vor avea grijă apaşii.

— Atunci pedeapsa ne va lovi şi pe noi!

— Foarte probabil. Dar vă imaginaţi că, ucigându-l pe Rattler, am evita primejdia? Toţi suntem o apă. Apaşii nu-l consideră numai pe el drept asasin, ci şi pe noi; cu siguranţă că, dacă le cădem în mâini, ne tratează ca atare.

— Chiar dacă ne dezbărăm de el?

— Chiar şi atunci. Ne curăţă fără să întrebe dacă Rattler se mai află printre noi. Dar cum aţi vrea să scăpăm de el?

— Să-l alungăm.

— În privinţa asta, ne-am şi sfătuit. Am ajuns la concluzia că, mai întâi, n-avem dreptul să-l alungăm din mijlocul nostru şi, al doilea, chiar de-am avea un asemenea drept, n-ar fi cuminte s-o facem.

— Zău, Sam, nu te-nţeleg! Dacă un om nu mi-e pe plac, mă despart de el. Dar încă un ucigaş! Suntem oare obligaţi să tolerăm mai departe printre noi o astfel de canalie şi pe deasupra un beţivan înrăit, care ne poate provoca noi şi noi încurcături?

— Din păcate, suntem obligaţi. Rattler a fost angajat, ca şi noi, adică eu, Stone şi Parker, pentru paza dumneavoastră şi numai cei care l-au angajat, care îl plătesc au calitatea să-l concedieze. Trebuie să ne menţinem în cadrul legal.

— Cadru legal! Faţă de cine? Faţă de un om care calcă în picioare zi de zi legile umane!

— Ei şi! Admit că teza dumneavoastră e foarte justă; totuşi, nu trebuie să comitem o greşeală, sub pretext că altul a comis o crimă, vă spun cinstit: înainte de toate, respectul autorităţii. De aceea noi, westmenii, care ţinem eventual loc de autoritate, avem toate motivele să ne păstrăm reputaţia neştirbită. Şi pe urmă, daţi-mi voie să vă întreb, ce-ar face Rattler dacă l-am alunga?

— Îl priveşte!

— Şi pe noi de asemenea! Căci am fi în orice clipă ameninţaţi; aproape sigur că ar umbla să se răzbune. E de preferat, deci, să rămână printre noi, sub ochii noştri, decât să-l gonim şi pe urmă dumnealui să ne dea târcoale şi să expedieze cui vrea el câte un glonţ în cap.

Sper că acum veţi fi şi dumneavoastră de acord.

Vorbind astfel, mă privi cu tâlc şi-mi făcu semn cu ochiul către oamenii lui Rattler. U pricepui bine: dacă l-am pedepsi, probabil că aceştia ar face cauză comună cu banditul.

Îmi spuneam şi eu la fel. Nu aveam nici o încredere în ei. De aceea i-am răspuns lui Sam:

— Înţeleg. După ce mi-ai expus situaţia, recunosc şi eu că e preferabil ca lucrurile să meargă de la sine. Acum însă, mă îngrijorează apaşii. Nu încape îndoială că vor reveni ca să ne-o plătească.

— Se vor întoarce, de bună seamă şi aceasta cu atât mai sigur, cu cât n-au proferat nici o ameninţare. Au procedat nu nu tot foarte demn, dar şi foarte înţelept. Dacă s-ar fi răzbunat pe loc şi presupunând că n-am fi ripostat, ceea ce nu prea cred, atunci numai Rattler şi-ar fi luat porţia. Dar ei ne condamnă pe toţi, pentru că ştiu că Rattler e dintr-ai noştri şi pentru că, din pricina măsurătorilor, ne socotesc duşmani trimişi aici ca să le răpească ţara şi avutul. Iată de ce s-au stăpânit şi ne-au părăsit fără să ridice măcar un deget împotriva noastră. Cu atât mai sigur e că se vor întoarce pentru a pune mâna pe noi toţi. Dacă izbutesc, atunci ne aşteaptă o moarte chinuitoare şi lungă, fiindcă stima de care se bucura la ei Klekih-Petra cere o îndoit şi întreit de cumplită răzbunare.

— Şi toate acestea din pricina unui beţivan! Vor veni, desigur, în număr mare.

— Absolut! Întrebarea e când vor veni. Am avea încă timp să ne retragem; ar însemna însă să lăsăm totul în părăsire şi lucrul, aproape gata, să rămână neterminat.

— Asta trebuie s-o evităm, chiar dacă n-ar fi decât pe jumătate posibil.

— Când puteţi încheia lucrările, dacă-i daţi zor? Cum credeţi?

— Cam în cinci zile.

— Hm! După câte ştiu, apaşii nu au prin împrejurimi nici o aşezare; cei mai apropiaţi mescaleri se află cel puţin la trei zile călare de aici.

Dacă nu mă-nşel, Inciu-Ciuna şi Winnetou, ţinând seama de transportul cadavrului, vor avea de călărit cam patru zile înainte de a-şi mobiliza oamenii, apoi trei zile pentru înapoiere, fac în total şapte.

Prin urmare, dacă apreciaţi că vă trebuie cinci zile, sunt de părere că puteţi îndrăzni să continuaţi măsurătorile.

— Şi dacă socoteala dumitale e greşită? Cei doi apaşi pot, deocamdată, să lepede cadavrul într-un loc sigur şi să se întoarcă pentru a ne lovi pe ascuns. E foarte probabil. La

fel, s-ar putea să întâlnească în drum o trupă de-a lor; e chiar de presupus că au prieteni pe aproape; m-ar mira ca doi indieni şi pe deasupra căpetenii, să plece din satul lor fără nici un fel de însoţitori. Şi cum sezonul vânătorii de bizoni a început, mai apare şi eventualitatea ca Inciu-Ciuna şi Winnetou să facă parte dintr-un grup de vânători aflaţi prin împrejurimi, de care s-au despărţit vremelnic. Toate acestea trebuiesc luate în seamă, dacă e să judecăm lucrurile cu toată prudenţa.

Sam Hawkens clipi cu unul din ochişorii lui se strâmbă a mirare şi exclamă:

— Good luck! Deştept mai sunteţi şi, vai, prea înţelept aţi grăit!

Astăzi puiul e cu mult mai isteţ decât găina, dacă nu mă-nşel. Dar, ca să fiu sincer, ceea ce-aţi spus nu e chiar de lepădat. Vă dau deplină dreptate. Trebuie să socotim toate probabilităţile. De aceea e necesar să aflăm încotro au apucat-o cei doi apaşi. Cum se crapă de ziuă, le iau urma.

— Merg şi eu, se oferi Will Parker.

— Şi eu! Sări Dick Stone.

Sam Hawkens se gândi o clipă, apoi răspunse:

— Rămâneţi frumuşel pe loc. E nevoie să staţi aici. Înţeles?

Şi se uită semnificativ spre oamenii lui Rattler. Avea dreptate. Dacă aceşti înşi dubioşi rămân aici de capul lor, n-ar fi exclus ca, de îndată ce şeful s-ar trezi, să se dedea la scene neplăcute. Era deci mai bine ca Stone şi Parker să nu plece din tabără.

— Totuşi, Sam, nu te poţi hazarda de unul singur! Obiectă Will.

— Aş putea, dac-aş vrea. Dar nu vreau! Replică Sam. Găsesc eu însoţitor.

— Pe cine?

— Pe greenhorn-ul ăsta. Şi arătă spre mine.

— Nu, nu-i permit să plece, se opuse inginerul-şef.

— De ce, mister Bancroft?

— Am nevoie de el.

— Aş putea să ştiu pentru ce anume?

— Pentru lucru, se înţelege. Ca să terminăm în cinci zile, ne trebuiesc toate forţele. Nu mă pot lipsi de nimeni.

— Ah, da, toate forţele… Până acum n-aţi prea folosit toate forţele; mai curând a trebuit să muncească unul singur pentru toţi; ei bine, să lucreze acum toţi pentru unul.

— Mister Hawkens, doar n-ai de gând să-mi porunceşti?! Îţi interzic!

— Să nu exagerăm. O simplă remarcă e departe de-a fi un ordin.

— Dar aşa sună!

— Posibil, nu vreau să vă contrazic. Cât despre lucrările dumneavoastră, nu cred să întârzie chiar atât de mult, dacă mâine veţi avea patru inşi în loc de cinci. Înţelegeţi, nu-i aşa, că am un anume motiv să-l iau cu mine pe acest tânăr greenhorn, poreclit Old Shatterhand.

— Îmi dai voie să aflu şi eu motivul?

— De ce nu? Vreau să vadă şi dânsul cum mă furişez pe urmele indienilor, să înveţe cum se desluşeşte o urmă; ar putea să-l intereseze şi să-i folosească.

— Dar pe mine nu mă interesează.

— Ştiu. Mai am însă şi un alt motiv; drumul pe care urmează să pornesc e pe alocuri destul de primejdios. Aşadar, e în avantajul nostru reciproc să fiu însoţit de un fecior zdravăn, care, pe deasupra, ştie să şi mânuiască perfect doborâtorul de urşi.

— Nu pricep întru cât acest lucru ar fi în avantajul nostru.

— Nu? Mă mir㠔 Sunteţi, de altfel, un gentleman neobişnuit de inteligent, răspunse Sam, nu fără o nuanţă de ironie. Ce-aţi zice, de pildă, dac-aş da peste nişte duşmani ce se îndreaptă spre tabăra noastră şi care mi-ar face felul? Cine v-ar mai putea pune în gardă asupra primejdiei ce vă paşte? Aţi fi atacaţi prin surprindere şi ucişi toţi până la unul. Dar avându-l cu mine pe acest greenhorn, care cu

mâinile lui de cucoană poate culca la pământ, dintr-o lovitură, pe cel mai puternic adversar, am toate şansele să mă întorc teafăr. Sunteţi de acord?

— Hm! Înţeleg.

— Şi acum vine principalul: trebuie să-l iau mâine cu mine ca să nu se işte iarăşi cine ştie ce conflict care s-ar termina prost. Ştiţi că Rattler îi poartă pică. Şi când acest amator de rachiu se va dezmetici dimineaţa, e foarte probabil să se repeadă la omul care l-a scos din funcţiune astăzi pentru a doua oară. Trebuie, cel puţin mâine, să-i ţinem departe unul de altul. Vi-l las pe Rattler, de care n-am nevoie şi-l iau pe dumnealui. Mai aveţi ceva împotrivă?

— N-am. Să plece.

— Well. Suntem înţeleşi! Constată Sam şi, întorcându-se spre mine, continuă: Aţi auzit ce treabă grea vă aşteaptă mâine. Se prea poate să n-avem clipă de răgaz nici pentru mâncare sau odihnă. Vă întreb în consecinţă, dacă nu v-aţi hotărât să devoraţi barem o părticică din laba de urs.

— Ei, în cazul acesta, hai să încerc!

— Încercaţi. Ajunge şi atât. Cunosc eu problema, hi-hi-hi-hi! O singură încercare şi nu vă mai opriţi până nu consumaţi toată porţia.

Daţi-o încoace, să v-o frig. Un greenhorn nu se pricepe în astfel de operaţii. Fiţi atent şi învăţaţi cum se procedează! Altă dată, de-ar fi să mai prepar asemenea delicatesă, nu păpaţi nimic; o mănânc eu toată.

Sam, dragul de el, nu vorbea fără temei: de îndată ce opera fu gata şi dădui de gustul fripturii, mă năvăli o poftă de mâncare cum de mult nu încercasem; uitai de preocupările mele şi mâncai şi mâncai până la ultima firimitură.

— Aţi văzut! Se bucură Sam. Pariez că e mult mai plăcut să mănânci dintr-un grizzly decât să te lupţi cu el. Aţi constatat-o pesemne şi singur. Acum mai tăiem câteva bucăţi zdravene din coapsă şi le punem la frigare. Mâine le luăm la drum ca provizii; în asemenea deplasări se poate să

n-ai timp pentru vânătoare şi nici posibilitatea să aprinzi focul. Dumneavoastră, sir, culcaţi-vă şi trageţi un pui de somn; pornim în revărsat de zori şi avem nevoie de toată vigoarea trupului.

— Well, mă duc la culcare. Dar mai întâi, ia spune, ce cal ţi-ai ales pentru mâine?

— Ce cal? Niciunul.

— Atunci?

— Auzi întrebare! Vă imaginaţi că am să încalec un crocodil sau ca să zic aşa, vreo altă pasăre? Călăresc pe catârul meu, pe Mary.

— Eu n-aş face-o.

— Şi de ce, mă rog?

— Încă nu-ţi cunoşti suficient animalul.

— În schimb, mă cunoaşte el. Îmi poartă un respect grozav, dobitocul, hi-hi-hi-hi!

— Totuşi, la o expediţie cum e aceea de mâine, nu strică să fim foarte prevăzători, să chibzuim cu grijă. Un cal nesigur poate să strice totul.

— Într-adevăr? Râse Sam.

— Da, subliniai. Ştiu că fornăitul unui cal poate costa viaţa călăreţului.

— Ah, ştiţi şi asta? Deştept băiat, n-am ce zice! Tot din cărţi aţi cules-o?

— Exact.

— Mi-am închipuit! Trebuie că e nespus de interesant să citeşti asemenea cărţi. Dacă n-aş fi westman, m-aş duce în est, m-aş instala comod pe o canapea şi aş citi numai poveşti frumoase despre indieni.

Cred că aşa poţi ajunge grăsun şi rotofei, deşi nu te-alegi cu laba de urs decât pe hârtie. Sunt foarte curios dacă bunii gentlemeni care scriu asemenea istorii au trecut vreodată dincolo de Mississippi!

— Probabil că majoritatea au trecut.

— Aşa? Credeţi?

— Cred.

— Eu nu. Am serioase motive să mă îndoiesc.

— Şi motivele ar fi?…

— Vi le spun, sir. Ştiam şi eu cândva scrisul, dar l-am uitat; astăzi n-aş mai fi în stare să-mi aştern numele pe hârtie sau pe tăbliţa de şcolar. O mână care a strunit atâta vreme caii, a tras cu puşca, a mânuit cuţitul şi lasso-ul nu se mai pretează să mâzgălească pe hârtie tot felul de bazaconii, Un westman sadea cu siguranţă că a uitat scrisul; iar dacă nu eşti westman, ce te apuci, mă rog, să scrii despre lucruri pe care nu le cunoşti?!

— Hm! Ca să scrii o carte despre vest nu e nevoie să stai aici până se înţepenesc degetele şi nu mai poţi scrie.

— Hodoronc-tronc! Ce-am susţinut eu? Am spus că numai un westman destoinic ar putea scrie ca lumea, adică potrivit adevărului; dar vedeţi, un astfel de om nu se apucă să scrie.

— De ce?

— Fiindcă nu-i trece prin minte să părăsească vestul ăsta, unde nu se prea găsesc călimări. Preria e ca marea: cine a cunoscut-o şi a îndrăgit-o nu se mai desparte de ea. Toţi aceşti scriitoraşi n-au habar ce înseamnă vestul; dacă l-ar fi cunoscut, n-ar fi şters-o de aici pentru a înnegri apoi cu cerneală sute de pagini. Asta-i părerea mea şi tare mă tem că am dreptate.

— Nu prea. Cunosc, de pildă, pe unul care a îndrăgit aceste locuri şi vrea să ajungă vânător iscusit. Se va întoarce, totuşi, din când în când, în lumea civilizată, ca să scrie cărţi despre Vestul sălbatic.

— Ce vorbiţi! Cine-o fi? Întrebă Sam, privindu-mă curios.

— Ai putea să-l ghiceşti.

— Să-l ghicesc? Zău? Nu cumva chiar dumneavoastră?

— Eu.

— Măi, să fie! Vreţi, prin urmare, să intraţi în tagma trântorilor care scriu cărţi?

— Eventual.

— Lăsaţi-vă, sir, de ideea asta, vă rog din tot sufletul. Dacă vă apucaţi de asemenea lucru, atunci vă duceţi pe

copcă, zău aşa!

— Mă îndoiesc.

— Iar eu o susţin sus şi tare. Pot să şi jur! Strigă el cu patimă.

Aveţi măcar cea mai slabă idee de viaţa ce vă aşteaptă?

— De ce n-aş avea?

— Ei?

— Călătoresc prin lume, cunosc ţări şi popoare şi mă întorc, din timp în timp, acasă, în patrie, ca să aştern netulburat pe hârtie impresiile şi întâmplările trăite.

— Şi cu ce scop, pentru Dumnezeu? Asta n-o înţeleg.

— Cu scopul de a fi un mentor al cititorilor mei şi, între altele, ca să câştig parale.

— Zounds! Mentor al cititorilor! Şi să câştige parale! Sir, sunteţi într-o ureche, dacă nu mă-nşel! Cititorii nu vor învăţa nimic de la dumneavoastră, fiindcă nu vă pricepeţi la nimic. E posibil oare ca un greenhorn împăiat să ajungă mentorul cititorilor săi? Vă asigur că nu veţi găsi cititori nici de leac! Şi explicaţi-mi, vă rog, de ce adică, pentru numele tuturor sfinţilor, tocmai dumneavoastră v-aţi băgat în cap să deveniţi mentor şi încă mentorul unor cititori inexistenţi?! Nu există destui dascăli pe lumea asta? E nevoie să sporiţi tagma lor?

— Ascultă-ncoa', Sam, a fi dascăl e o profesiune extrem de serioasă, chiar sacră.

— Pshawl Un westman e mult mai important, de mii de ori mai important! Asta o ştiu, pentru că sunt şi eu westman, câtă vreme dumneavoastră abia dacă aţi deprins să vă ştergeţi nasul. Încât va trebui să mă opun categoric intenţiei dumneavoastră de a deveni mentorul cititorilor şi de a câştiga pe deasupra şi bani! Ce idee! Absolut fistichie! Ia spuneţi, cât costă o carte din acelea pe care aţi vrea s-o scrieţi?

— Un dolar, doi, chiar trei, depinde cât e de mare.

— Bun! Şi cât costă o blană de biber? Cam cât? Un puitor de capcane câştigă incomparabil mai mult decât un mentor

al cititorilor care, dac-ar avea nenorocul să vă citească, n-ar învăţa decât prostii. Vreţi să câştigaţi bani! Aici, în vest, e o treabă cât se poate de uşoară. Banul se află peste tot, în prerie, în pădurile virgine, printre stânci şi în fundul apelor. Şi ce trai mizerabil aţi duce ca scriitor! În locul apei limpezi din izvoarele vestului, aţi bea cerneală neagră şi cleioasă; v-aţi roade pana de gâscă în loc să degustaţi labe de urs şi coapse de bivol; deasupra capului aţi avea nu cerul albastru, ci tavanul scund, coşcovit; sub picioare, în locul ierbii moi şi verzi, o duşumea de scânduri, numai bună să provoace dureri de şale. Aici călăriţi pe un dereş, dincolo pe un fotoliu desfundat. Aici, pe ploaie sau furtună, puteţi culege mană cerească; acolo, la primul strop de ploaie, vă acoperiţi capul cu umbrele roşii sau verzi. Aici sunteţi un om liber, voios, cu arma în mână; acolo staţi ghemuit la masa de scris şi vă irosiţi puterile chinuind condeiul sau creionul... ei, mă opresc aici, ca să nu fulger şi mai tare. Însă dacă v-aţi pus cu adevărat în gând să deveniţi mentorul cititorilor, atunci sunteţi omul cel mai de plâns din câţi trăiesc pe faţa pământului!

Se enervase de-a binelea; ochişorii lui scăpărau şi obrazul, cât se vedea din desişul bărbii, i se colorase în rubiniu, ca şi vârful nasului.

Bănuiam ce-l supărase atâta şi aş fi vrut s-o aflu chiar din gura lui; turnai deci untdelemn peste foc:

— Totuşi, dragă Sam, sunt convins că ţi-ar face şi dumitale plăcere dacă mi-aş atinge scopul şi aş deveni scriitor.

— Plăcere? Mie? Scutiţi-mă de nerozii! Ar fi cazul să ştiţi că nu înghit asemenea glume!

— Nu-i nici o glumă. Vorbesc serios.

— Serios? Atunci să mă lovească trăsnetul, dacă nu mă-nşel, ce găsiţi serios aici? Ce anume să-mi facă plăcere?

— Dumneata însuţi.

— Eu?

— Îţi va face plăcere, pentru că în cărţile mele va fi vorba de dumneata.

— De mine… de mine? Repetă el, în timp ce ochii miraţi i se dilatau din ce în ce.

— Întocmai, de dumneata. Doar am să te pomenesc în povestirile mele.

— Să mă pomeniţi? Adică să scrieţi despre ceea ce fac şi spun?

— Da. Relatez întâmplările prin care am trecut şi, ţinând seama că am fost împreună, iată că apare şi Sam Hawkens în cărţile mele, aidoma celui din faţa mea.

Atunci Sam apucă arma, aruncă deoparte carnea pe care o ţinuse deasupra focului, luă o atitudine cruntă şi-mi strigă:

— Vă întreb cu toată seriozitatea şi de faţă cu aceşti martori, dacă intenţionaţi să comiteţi într-adevăr fapta cu pricina!

— Fireşte!

— Aha! În cazul acesta, vă poftesc să retrageţi imediat cele spuse şi să vă legaţi sub jurământ că renunţaţi la idee!

— De ce?

— Fiindcă altminteri vă împuşc sau vă crap capul cu bătrâna mea Liddy pe care, cum vedeţi, o ţin în mâini. Aşadar: vreţi ori nu?!

— Nu vreau!

— Atunci lovesc! Strigă el, ameninţându-mă cu patul puştii.

— Dă-i drumul! Am răspuns calm.

Arma atârnă câteva clipe deasupra capului meu; apoi Sam o coborî, o azvârli în iarbă şi, împreunându-şi a desperare mâinile, se jelui:

— Omul ăsta e trăsnit, e nebun de-a binelea! Am bănuit eu încă din primul moment când mi-a spus că intenţionează să scrie cărţi şi să fie mentorul cititorilor săi; şi uite că acum bănuiala se adevereşte.

Numai un descreierat poate sta imperturbabil şi cu atâta sânge rece, în timp ce Liddy îi vâjâie deasupra capului. Ce să faci cu asemenea om? Cred că n-are leac!

— Nu-i nevoie de nici un leac, Sam dragă! L-am liniştit. Mintea mea e cât se poate de întreagă.

— Atunci de ce vă încăpăţânaţi? De ce preferaţi să vă zdrobesc oasele decât să rostiţi jurământul pe care vi-l cer?

— Pshaw! Sam Hawkens nu se va atinge de mine. Asta o ştiu.

— Ştiţi? Va să zică ştiţi! Şi, din păcate, ştiţi adevărul. Mai degrabă m-aş curăţa pe mine, decât să mă ating de un fir de păr din capul dumneavoastră.

— Iar jurăminte nu fac. Pentru mine, cuvântul e ca şi un jurământ, în plus, nu îngădui nimănui să-mi stoarcă vreo promisiune prin ameninţări, chiar dacă acestea vin din partea nobilei Liddy. Chestiunea cu cărţile nu-i aşa de idioată cum crezi. De altfel, dumneata n-ai de unde să cunoşti problema, dar ţi-o explic eu altă dată, când voi dispune de timp.

— Mulţumesc! Rosti Sam anevoie, în timp ce-şi relua locul şi punea carnea iarăşi la fript. N-am nevoie de lămuriri în chestiuni ce nu pot fi lămurite. Mentorul cititorilor! Să câştigi bani ca făcător de cărţi!

Caraghios!

— Nu uita onoarea, Sam!

— Ce fel de onoare? Întrebă el, întorcându-şi brusc faţa spre mine.

— Onoarea de a fi citit de atâta lume. Ajungi renumit.

Sam ridică în aer halca de carne şi se răsti:

— Ci încetaţi odată, sir, că de nu, vă arunc drept în cap hartanul ăsta ce cântăreşte pe puţin douăsprezece livre! Acolo e locul lui, pentru că sunteţi mai prost decât cel mai tâmpit dintre urşii grizzly. Să-ţi câştigi faima scriind cărţi! Cine-a auzit vreodată o gugumănie mai jalnică! Eu nu, zău că nu! Ce ştiţi dumneavoastră despre faimă? Să vă spun eu cum ajunge cineva renumit. Iată blana de urs; vă îmbrăcaţi

într-însa; îi tăiaţi urechile şi le fixaţi la pălărie, îi smulgeţi ghearele şi dinţii, vă faceţi din ele o salbă şi v-o atârnaţi de gât. Aşa procedează orice alb sau indian peste care a dat norocul să răpună un grizzly.

Atunci, pe unde trece, lumea exclamă: „Uitaţi-vă la bărbatul acela! S-a bătut cu un urs cenuşiu!” Şi pretutindeni i se face loc cu plăcere şi cu adânc respect şi numele lui zboară din cort în cort, din ţinut în ţinut.

Aşa devii renumit. Înţeles? Ei, încercaţi acum să vă puneţi cărţile la pălărie şi să vă agăţaţi de gât o salbă de istorioare! Ce va spune lumea?

E nebun, nebun de legat! Iată cum arată faima de scriitor!

— Dar, Sam, ce te înfierbânţi atâta? Nici n-ar trebui să-ţi pese de treburile mele.

— Să nu-mi pese? Drace, peste ce om am dat, dacă nu mă înşel! Îl iubesc ca pe un fiu, îi sunt devotat până la nebunie şi dumnealui ar vrea să nu-mi pese! Asta-i culmea, ba mai mult, e chiar culmea culmilor! Individul are forţă de bivol, muşchi de mustang, tendoane şi vine de cerb, ochi de şoim, auz de şoarece şi un creier de cinci-şase livre, dacă e să judecăm după fruntea lui. Trage ca un puşcaş cu experienţă, călăreşte ca un duh al savanei şi, în ciuda faptului că n-a văzut vreun bizon sau grizzly în viaţa lui, se năpusteşte asupra lor ca şi când ar avea de-a face cu nişte purceluşi de mare. Şi un asemenea tip, un vânător de prerie, un individ croit parcă anume să fie westman şi care de pe acum întrece pe câte unul care a colindat savana timp de două decenii, va să zică un om ca ăsta ţine să se întoarcă acasă şi să scrie cărţi! Ei, să nu-ţi pierzi minţile? Mai e de mirare că un westman cinstit şi care-i poartă de grijă îşi iese din pepeni?

Şi zicând acestea, mă privea fix, provocator. Voia să-mi stoarcă un răspuns, dar nu-i dădui niciunul. Îl înfundasem de-a binelea.

Luai şaua, mi-o aşezai sub cap în loc de pernă şi mă culcai.

— Ei, ce purtare-i asta? Se răţoi Sam, ţinând încă friptura în mână.

Oare nu merit răspuns?

— Ba da! Îl asigurai. Noapte bună, Sam. Somn uşor!

— Vreţi să dormiţi?

— Fireşte. Nu m-ai sfătuit chiar dumneata să dorm?!

— Ce-a fost, a trecut, sir; acum, însă, n-am isprăvit discuţia.

— Ba da!

— Ba nu; mai am o vorbă cu dumneavoastră.

— În schimb eu nu mai am nimic de întrebat. Am aflat tot ce-am vrut să aflu.

— Ce adică?

— Exact ceea ce te-ai străduit să-mi ascunzi până acum.

— Să ascund? Sunt curios, la ce vă referiţi? Daţi-i drumul!

— O, nu e decât faptul că sunt născut să fiu westman şi că de pe acum întrec pe câte un vânător care a colindat savana timp de două decenii.

Scăpă din mână halca de carne, tuşi încurcat şi, în cele din urmă, rosti înecându-se:

— Pe toţi… dracii… Tinerelul ăsta… acest greenhorn… m-a… hm-hm-hm!

— Noapte bună, Sam Hawkens, somn uşor! Repetai şi mă întorsei cu spatele.

Atunci veni mânios spre mine şi mă apostrofă:

— Ei da, vă dedaţi somnului, fiinţă demnă de ştreang ce-mi sunteţi!

E mai bine aşa. Cât staţi cu ochii deschişi, îl duceţi de nas pe orice om de treabă. Între noi doi totul s-a sfârşit! Aţi scrântit-o cu mine!

Acum vă cunosc pe de-a-ntregul. Sunteţi un şarlatan de care trebuie să mă feresc!

Vorbise pe tonul cel mai hotărât cu putinţă. Dac-ar fi fost să-l iau în serios, ar fi trebuit să cred că între noi se sfârşise într-adevăr totul.

Dar nu trecu o jumătate de minut şi îi auzii vocea blândă, aproape duioasă:

— Noapte bună, sir! Trageţi un somn bun, ca să vă refaceţi puterile până v-oi trezi.

Ce om bun, ce drăguţ şi cumsecade era totuşi bătrânul meu Sam Hawkens!

Am dormit buştean. Când am fost trezit, Parker şi Stone erau în picioare; ceilalţi mai dormeau adânc; Rattler, printre ei. Mâncarăm carne, băurăm apă proaspătă, adăparăm caii şi pornirăm, după ce Sam dădu celorlalţi doi, pe scurt, sfaturi de comportare în toate cazurile posibile. Soarele încă nu răsărise când plecarăm în această misiune cu destule şanse de a deveni primejdioasă. Primul meu drum călare în calitate de cercetaş! Eram curios, cum se va termina. Câte asemenea drumuri n-am făcut mai târziu!

Am luat-o, bineînţeles, la vale, pe lângă pădure, în direcţia în care dispăruseră cei doi apaşi. Urmele se mai vedeau în iarbă; până şi eu, greenhornul, le puteam desluşi; duceau spre miazănoapte, pe câtă vreme noi trebuia să-i căutăm pe apaşi la miazăzi. Trecând de cotitura văii, acolo unde pădurea începea să urce în pantă, am dat de un luminiş născut probabil datorită invaziei unor insecte dăunătoare; într-acolo ducea urma. Un drum lung lega luminişul de o prerie semănând cu un acoperiş verde, uşor înclinat spre miazăzi. Şi aici urma era vizibilă. După cum reieşea, apaşii făcuseră un ocol. De sus, de pe coama acestui acoperiş, zărirăm înaintea noastră o întindere largă, netedă, acoperită de iarbă, care părea să nu aibă ieşire spre sud. Deşi de la plecarea apaşilor trecuseră aproape trei sferturi din zi, urmele lor se mai vedeau, în linie dreaptă, de-a lungul şesului. Sam, care până atunci nu scosese o vorbă, clătină din cap şi murmură în barba sa stufoasă:

— Urmele astea nu-mi plac deloc, absolut deloc!

— În schimb mie îmi plac! Am răspuns.

— Fiindcă sunteţi un greenhorn, precum aţi dovedit-o din nou aseară! Şi-a băgat în cap tinerelul că aş fi vrut să-l laud şi să-l compar cu un vânător de prerie! Să vezi şi să nu crezi! Îmi ajung cele ce-aţi rostit adineauri, ca să-mi dau seama cu cine stau de vorbă. Vă plac, aşadar, urmele? Cum de nu! Fiindcă se înşiră atât de frumos înaintea noastră, încât şi un orb le-ar putea prinde cu mâna. Mie însă, bătrân hoinar prin savană, îmi par foarte suspecte.

— Mie nu.

— Tacă-vă pliscul, preastimate sir! Nu v-am luat ca însoţitor ca să mă zăpăciţi cu copilăriile! Când doi indieni îşi lasă urmele în văzul tuturor, nu e lucru curat, mai ales după ce ne-au părăsit cu gânduri vrăjmaşe. Îmi vine să cred că ne-au pregătit o cursă! Prevăzuseră doar că ne vom lua după urmele lor; e la mintea orişicui.

— Şi în ce-ar consta cursa?

— Încă nu se poate şti.

— Şi unde s-o fi aflând?

— Fireşte că la miazăzi. Prea ne-au înlesnit calea într-acolo! Dacă n-ar fi făcut-o dinadins, îşi luau osteneala să şteargă urmele.

— Hm!

— De ce mormăiţi? Se interesă Sam.

— Nu-i nimic.

— Totuşi sună ca şi când aţi avea ceva pe limbă.

— Mă tem să vorbesc.

— De ce?

— Am toate motivele să-mi ţin pliscul; altminteri, mai poţi crede că vreau într-adevăr să te zăpăcesc, deşi pentru un asemenea lucru, declar deschis, nu am nici talent, nici dispoziţie.

— Ia nu mai îndrugaţi verzi şi uscate! Între amici nu se cântăreşte fiece vorbă. Doar vreţi să învăţaţi ceva; dacă nu

vorbiţi, cum o să fie cu putinţă? Prin urmare: ce înseamnă acel „hm!” de adineauri?

— Nu sunt de părerea dumitale. Nu cred într-o cursă.

— Aşa! Şi pe ce ternei?

— Inciu-Ciuna şi Winnetou vor să ajungă la ai lor ca să-i repeadă fără întârziere împotriva noastră; în plus, ei transportă pe căldura asta un cadavru. Iată două motive care îi determină să se grăbească, altminteri şi leşul ar intra în putrefacţie şi ei s-ar întoarce prea târziu la tabăra noastră. În asemenea condiţii nu mai au timp să şteargă urmele. După părerea mea, aceasta e singura explicaţie a faptului că urmele lor sunt atât de vizibile.

— Hm! Făcu de astă dată Sam.

— Şi chiar dacă n-am dreptate, continuai eu, încă putem să ne luăm fără grijă după aceste urme. Cât timp ne aflăm în şesul întins, n-avem de ce ne teme; zărim de departe orice duşman şi ne asigurăm retragerea.

— Hm! Făcu Sam din nou, privindu-mă pieziş. Vorbeaţi de cadavru. Credeţi că pe căldura asta l-au cărat cu ei?

— Aşa cred.

— Nu l-or fi îngropat undeva, în drum?

— Nu. Victima se bucura la ei de mare cinste. După obiceiul lor, Klekih-Petra trebuie înmormântat cu toată pompa. De-ar fi cu putinţă, solemnitatea şi-ar afla încununare prin execuţia ucigaşului, chiar în timpul înmormântării. Vor amâna deci ceremonia şi se vor grăbi să ne prindă, pe Rattler şi pe noi. După cum îi cunosc, trebuie să ne aşteptăm la o astfel de acţiune.

— Aha, după cum îl cunoaşteţi? S-ar părea că v-aţi născut în ţara apaşilor!

— Lasă prostiile!

— Atunci de unde dracu' îi cunoaşteţi?

— Din cărţile acelea pe care le dispreţuieşti.

— Well! Să călărim mai departe.

Sam nu-mi împărtăşi opinia cu privire la raţionamentele mele, doar barba îi zvâcnea niţel în timp ce mă iscodea cu

coada ochiului.

Cunoşteam zvâcnetul acesta: însemna că nu-i convine să accepte ceva neprevăzut.

Goneam în galop peste câmp. Era una din acele savane cu iarba măruntă, cum se găsesc multe între izvoarele Canadian Riverului şi cele ale lui Rio Pecos. Urmele se prelungeau în trei şiruri ca şi când ar fi fost trase cu o greblă. Prin urmare, călăreţii înaintaseră în flanc, ca şi la plecarea din tabără. Trebuie că le venea foarte greu să menţină atâta drum cadavrul în poziţia iniţială, şezând în şa; până în clipa aceea nu descoperisem nici un semn din care să reiasă că s-ar fi oprit pentru a-şi uşura povara. Dar judecam în sinea mea că semnul ar trebui să apară nu peste multă vreme.

În sfârşit, Sam Hawkens crezu că sosise momentul să-şi reia rolul de instructor. Îmi explică ce formă ar avea urmele dacă cei doi călăreţi ar înainta la pas, la trap sau în galop; lucrul era sesizabil fără efort.

După o jumătate de oră părea că pădurea s-ar întinde de-a curmezişul câmpiei, dar nu era decât aparenţă, provocată de o cotitură a savanei. Înaintând în acea direcţie, constatarăm curând că pădurea rămânea de fapt în stânga noastră. Copacii erau atât de rari, încât o întreagă trupă călare ar fi putut să treacă printre ei, răspândită; apaşii însă îşi ţineau tustrei caii alăturaţi, ceea ce nu le-ar fi permis trecerea decât prin ruperea formaţiei. Era deci limpede că, voind să treacă în bloc, fură nevoiţi să facă un ocol pe care îl urmarăm şi noi, bucuroşi, deoarece pe-aici aveam drum deschis. Ce-i drept, mai târziu – după o bună „instruire” – nu m-aş fi ţinut de această urmă, ci aş fi luat-o de-a dreptul printre copaci şi, scurtând drumul, aş fi regăsit-o dincolo.

Preria, ca o fâşie acoperită de tufişuri izolate, se îngusta din ce în ce. Atinserăm locul unde poposiseră apaşii. Era un fel de poiană cu stejari şi fagi subţiri, drepţi. Ocolirăm cu băgare de seamă poiana, apropiindu-ne iarăşi abia după ce

ne încredinţarăm ca indienii o părăsiseră de mult. La o margine observarăm că iarba e strivită şi călcată. O cercetare mai atentă ne conduse la concluzia că apaşii descălecaseră aici şi coborâseră cadavrul din şa, culcându-l în iarbă.

Pătrunseseră apoi în poiană, tăiaseră câteva crăci de stejar şi le curăţaseră de frunze; acestea mai zăceau împrăştiate pe jos.

— Ce-or fi făcut oare cu crăcile alea? Cum credeţi? Întrebă Sam, privindu-mă ca un profesor pe elevul său.

— O targă sau o năsălie pentru mort, am răspuns fără şovăire.

— De unde ştii? Tot din carte?

— Nu, din capul meu.

— Cum aşa?

— Mă aşteptam de mult la un semn ca ăsta. Nu e lucru uşor să sprijini atâta vreme un cadavru înţepenit în şa. Trebuiau deci să se oprească undeva şi să-şi uşureze sarcina.

— Judecata nu-i rea. Se găsesc şi asemenea lucruri prin cărţile dumneavoastră, sir?

— Fireşte că nu textual şi nici cu referiri exacte la cazul de faţă.

Depinde însă de cel care citeşte şi de modul cum pricepe. Se pot învăţa multe în acest fel şi se pot aplica în cazuri similare.

— Foarte ciudat! Parc-ar fi trăit totuşi cândva, în vest, autorii cu pricina! De altfel, sunt şi eu de părerea dumneavoastră. Să vedem dacă nu greşim.

— Cred că n-au făcut o năsălie, ci mai curând un fel de targă, pe care o târăsc după ei.

— De ce?

— Ca să transporţi mortul pe năsălie sau pe o targă obişnuită, e nevoie de doi cai alăturaţi sau dispuşi unul în spatele celuilalt; dar apaşii nu au decât un singur cal disponibil; pentru o targă din asta, târâtoare, ajunge.

— Just. Dar targa ar lăsa o urmă foarte vizibilă, ceea ce ar fi în dezavantajul lor. În orice caz, e de presupus că au trecut pe aici ieri, pe înserate. Vedem noi imediat dacă au rămas pe loc ori şi-au continuat drumul în cursul nopţii.

— Eu sunt de părere că nu au înnoptat aici; aveau un îndoit motiv să se grăbească.

— Foarte just. Aşadar, să vedem!

Descălecarăm şi, ducându-ne caii de frâu, pornirăm încet de-a lungul urmelor. Acestea arătau acum altfel: se prelungeau tot în trei şiruri, dar nu ca mai înainte. La mijloc, dâra lată care provenea de la copitele cailor era însoţită de două dungi laterale, pricinuite de targă.

Prin urmare, targa se compunea din două suporturi şi din crăci aşezate de-a curmezişul, peste care fusese culcat şi legat cadavrul.

— De aci încolo, observă Sam, au călărit unul în urma celuilalt.

Trebuie să fi avut vreo pricină anume, căci locul e destul de larg pentru doi călăreţi alăturaţi. Să vedem mai departe.

Încălecarăm iar şi pornirăm la trap; mă tot frământam să găsesc pricina pentru care vor fi călărit într-un singur şir. În sfârşit, dădui de adevăr.

— Deschide bine ochii! Mă adresai lui Sam. Urma asta va suferi curând o modificare menită să scape atenţiei noastre.

— Cum aşa, o modificare?

— Da, da. Ei au confecţionat targa nu numai pentru a-şi uşura înaintarea şi a nu mai fi nevoiţi să sprijine leşul, ci şi în vederea unei manevre. Se vor despărţi.

— Ce vă trece prin cap? Să se despartă! Nici prin vis nu li se năzare, hi-hi-hi-hi! Râse el.

— Prin vis, nu, dar au luat hotărârea în stare de trezie.

— Ia spuneţi, cum aţi scornit asemenea năzbâtie? Dac-aţi scos-o din cărţi, înseamnă că ele vă zăpăcesc de-a binelea.

— Asta nu scrie în cărţi; e raţionamentul meu. Fireşte, tot ca urmare a lecturilor, pentru că, citind cu atenţie, mi-am însuşit temeinic cuprinsul.

— Hai, s-auzim!

— Până acum ai făcut dumneata pe profesorul; acuma să-ţi pun eu câteva întrebări.

— Vor fi fiind grozave! Sunt curios să le aud!

— De ce obişnuiesc indienii să călărească uneori unul după altul, de unde şi expresia „în şir indian”? Doar nu din comoditate sau de plăcere?

— Pentru ca urmăritorul să nu poată ghici numărul călăreţilor.

— Păi vezi! Cred că acelaşi motiv i-a îndemnat şi pe apaşii noştri să nu călărească alături.

— M-aş mira.

— Atunci de ce-ar călări în şir indian, când e loc berechet pentru trei sau chiar mai mulţi cai alăturaţi?

— Întâmplător. Sau poate din pricina mortului. Unul e călăuză şi merge înainte; apoi vine calul cu targa şi urmează al doilea călăreţ, care are sarcina să observe ca targa să nu se desfacă şi să nu cadă cadavrul.

— O fi! Dar nu uita că oamenii sunt grăbiţi să se întoarcă la tabăra noastră. Transportul mortului cere timp prea mult; aşadar, unul ar trebui s-o ia repede înainte, ca să-i mobilizeze mai devreme pe războinici.

— Fantezia vă joacă renghiul. Susţin şi repet că nici prin gând nu le-ar trece să se despartă.

La ce bun să mă cert cu Sam? De altfel, se putea să mă înşel, dânsul fiind un cercetaş încercat, pe când eu, colea, un greenhorn. De aceea tăcui. Dar nu pierdeam din vedere nici un petic de drum.

Nu trecu mult şi ajunserăm la un curs de apă cu albia netedă, largă şi complet secată. Era, de fapt, una din acele gârle care primăvara absorb apele munţilor şi apoi, după scurgerea lor rămân secate în tot restul anului. Malurile erau joase, iar albia plină de pietriş netezit de ape; ici şi colo se aflau straturi de nisip fin. Urmele duceau de-a curmezişul albiei.

În timp ce traversam încet albia, examinam pas cu pas prundişul şi nisipul. Dacă judecasem bine adineauri, atunci chiar aici ar fi fost locul potrivit pentru despărţirea celor doi apaşi. Unul din ei ar fi trebuit să străbată o porţiune din albie mânându-şi calul nu pe nisip, ci pe piatră, ca să nu se întipărească paşii. Astfel ar fi putut să dispară fără a lăsa urmă. Iar dacă celălalt şi-ar fi continuat drumul trăgând calul cu targa după el, încă am fi putut lua urma celor doi cai drept a celor trei de mai înainte.

Mă ţineam după Sam Hawkens. Trecuserăm aproape dincolo, când zării într-un strat de nisip, lângă o îngrămădire de pietre, o adâncitură rotundă cu marginile surpate spre interior, cam de mărimea unei ceşti mari de cafea. Pe atunci nu aveam încă privirea destul de ageră, nici perspicacitatea şi experienţa pe care mi le-am însuşit ulterior; dar ceea ce mai târziu aş fi afirmat şi dovedit, acuma puteam să ghicesc: era o urmă de copită. Piciorul calului alunecase de pe grămada de pietriş în nisip. Totuşi tăcui. Abia când, ajunşi la celălalt mal, Sam dădu să-şi continue drumul de-a lungul urmei, l-am oprit:

— Fii bun şi ia-o la stânga, Sam!

— Pentru ce?

— Vreau să-ţi arăt ceva.

— Ce anume?

— Ai să vezi imediat. Vino cu mine!

Am luat-o călare pe malul albiei secate; malul era crescut cu iarbă.

După nici două sute de paşi, văzurăm în nisip urmele unui cal urcând apoi desluşit prin iarbă, către miazăzi.

— Ce e asta, Sam? Îl întrebai, mândru că eu, novicele, avusesem dreptate.

Părea că ochişorii lui dau să se ascundă în orbite şi faţa lui şireată se lungi a mirare.

— Călcătură de cal! Răspunse el.

— De unde o fi răsărit?

Se uită în lungul albiei secate şi, cum nu văzu nici un alt semn, răspunse:

— În orice caz, vine de-aici, din gârlă.

— Fireşte. Şi cine să fi fost călăreţul?

— Dracu' ştie!

— Să ţi-o spun eu.

— Ei, cine?

— Unul din cei doi apaşi.

Faţa i se lungi şi mai mult, performanţă de care, până atunci, nu-l crezusem capabil. Exclamă:

— Cu neputinţă!

— Ba uite că da! S-au despărţit, aşa cum am presupus. Hai să ne întoarcem îndărăt, la prima urmă.

Dacă e s-o examinăm cu atenţie, vom constata că provine numai de la doi cai.

— Ar fi uluitor! Hai să vedem. Sunt grozav de curios!

Făcurăm cale-ntoarsă, de astă dată cu şi mai multă băgare de seamă. Şi, într-adevăr, se vedea că din acel punct nu-şi continuaseră drumul decât doi dintre cai. Sam tuşi încurcat, mă examina bănuitor şi mă întrebă:

— Cum naiba v-a trecut prin cap că urma se va abate de aici, din albia asta seacă şi tocmai spre stânga?

— Am zărit o călcătură de copită jos, în nisip şi, după poziţia ei, am dedus restul.

— Ce vorbiţi! Ia să-mi arătaţi şi mie călcătură!

L-am condus până acolo. Sam mă privi şi mai neîncrezător ca înainte şi izbucni:

— Sir, n-aveţi de gând să-mi spuneţi odată adevărul?

— Cum să nu! Crezi că te-am minţit vreodată?

— Hm! Păreţi un om cinstit şi iubitor de adevăr; dar acum nu vă mai cred. Adică n-aţi mai fost niciodată în prerie?

— Nu.

— Şi nici, în general, prin Vestul sălbatic?

— Nici.

— Nici în Statele Unite?

— Niciodată.

— Va fi existând cumva o altă ţară cu prerii şi savane, ceva ca vestul nostru sălbatic? Veţi fi trecut pe-acolo?

— N-am fost nicăieri. Am ieşit acum pentru prima oară dintre graniţele patriei mele.

— Atunci să vă ia dracu'! Sunteţi o enigmă!

— Oho, Sam Hawkens! Asta-i vorbă de prieten, cum te pretinzi a-mi fi?

— Ei, nu mi-o luaţi în nume de rău, dar în asemenea situaţii îmi sare ţandăra! Pică un greenhorn în vest, fără să fi auzit nici cum creşte iarba, nici cum cântă puricele şi, la prima sa deplasare în calitate de cercetaş, îl face pe însuşi bătrânul Sam Hawkens, coţcarul, să roşească de ruşine. Ca într-o astfel de situaţie să-ţi păstrezi sângele rece, ar trebui să fii vara eschimos şi iarna groenlandez, dacă nu mă-nşel. Când eram bobocel ca dumneavoastră, ehei, că deştept mă mai credeam; iar acum, la bătrâneţe, pesemne că m-oi fi prostit de tot. Tristă afacere pentru un westman care posedă şi el porţia lui de orgoliu!

— Lasă, nu ţi-o pune şi dumneata la inimă.

— Oho, uşor de spus, dar costă! Trebuie să recunosc că aţi avut dreptate. Cum se face?

— Se face că am gândit logic şi am dedus. O încheiere justă e de mare însemnătate.

— Ce e aia? Răsuceşti cheia?

— Nu, omule, vreau să spun concluzia.

— Nu înţeleg; e prea complicat pentru mine.

— Uite, am tras următoarea concluzie: când indienii călăresc în şir, o fac pentru a-şi acoperi urmele. Deci, apaşii noştri doreau acelaşi lucru, adică să ascundă una din urme. Pricepi?

— Desigur.

— Această concluzie justă m-a condus la descoperirea de adineauri.

Un westman adevărat trebuie, înainte de toate, să judece logic. Să-ţi mai ofer, ca exemplu, o altă concluzie. Vrei?

— De ce nu!

— Dumneata te numeşti Hawkens. Asta înseamnă, dacă nu greşesc, „şoim”?

— Yes.

— Atunci, ascultă: şoimul se hrăneşte cu şoareci de câmp. E adevărat?

— Întocmai; dacă-i prinde.

— Şi acum, concluzia: şoimul mănâncă şoareci de câmp; dumneata te numeşti Hawkens, deci te hrăneşti cu şoareci de câmp.

Sam căscă gura mare, pesemne ca să aspire aer şi idei, mă privi un răstimp ca năuc, apoi explodă:

— Sir, mă luaţi peste picior? Nu permit! Nu sunt o paiaţă căreia să-i sari în spinare. M-aţi jignit, sir, m-aţi jignit adânc cu această calomnie infernală, precum că aş mânca şoareci şi încă şoareci de câmp.

Îmi veţi da satisfacţie. Ce părere aveţi despre duel?

— Excelentă!

— Bun! Aveţi studii, nu-i aşa?

— Da.

— Prin urmare, îmi puteţi da satisfacţie. Vă voi trimite secundanţii mei. Înţeles?

— E clar. Însă dumneata posezi studii superioare?

— Nu.

— Atunci nu eşti calificat şi, în loc de secundanţi, am să-ţi trimit „terţianţii” şi „cvartanţii” mei, adică elevi din clasa a treia şi a patra gimnazială. E limpede?

— Nu, nu înţeleg! Îngăimă el, făcând o mutră confuză.

— Păi, dacă nu înţelegi şi nici măcar nu ştii ce însemnătate au în materie de duel secundanţii dumitale sau „terţianţii” şi „cvartanţii” mei, atunci n-ai nici o calitate să mă provoci. Dar am să-ţi ofer de bunăvoie o satisfacţie.

— Care?

— Îţi dăruiesc blana ursului meu grizzly.

Ochişorii lui se luminară subit.

— Dar vă trebuie şi dumneavoastră!

— Nu-mi trebuie. Ţi-o dăruiesc.

— Pe cuvânt?

— Da.

— High-day, primesc cu ambele mâini! Mulţumesc, sir, mulţumesc din suflet! Hello, ce-o să mai crape ăia de ciudă! Ştiţi ce-o să-mi fac?

— Ei?

— Un surtuc de vânătoare nou-nouţ, din piele de grizzly! Un triumf! Mi-l croiesc cu mâna mea. Mă pricep grozav la costume vânătoreşti. Uitaţi-vă la ăsta de pe mine, ce frumos l-am reparat!

Îmi arătă, mândru, sacul antediluvian în care era vârât. Cârpise pielea petic peste petic, încât nostimada de surtuc se îngroşase cât scândura.

— Dar, adăugă el în marea lui bucurie, urechile, ghearele şi dinţii sunt ale dumneavoastră; nu-mi folosesc la haină şi, afară de asta, v-aţi cucerit trofeele cu riscul vieţii. Vă fac din ele o salbă splendidă; sunt meşter în materie. Vreţi?

— Vreau.

— Bravo! În felul acesta vom avea fiecare bucuria lui. Sunteţi într-adevăr un băiat destoinic; straşnic băiat! Va să zică, îi dăruiţi lui Sam Hawkens blana de grizzly. De acum încolo puteţi, din parte-mi, să afirmaţi că mănânc şi şobolani, tot nu mă mai scoateţi din fire. Chiar şi în chestia aia cu cărţile… încep să-mi dau seama că nu sunt, la urma urmei, atât de proaste cum credeam la început; s-ar putea totuşi să înveţi câte ceva din ele. Şi vreţi, într-adevăr, să scrieţi o carte?

— Poate şi mai multe.

— Cu întâmplări trăite?

— Da.

— Şi veţi aduce vorba şi de mine?

— Am să-i zugrăvesc pe prietenii mei cei mai de seamă; ţin să le ridic un monument.

— Hm-hm! Cei mai de seamă! Un monument! Cred că n-am auzit bine. Adică şi eu?…

— Numai dacă vrei. Altminteri, nu.

— Ascultaţi-mă, sir: vreau! Chiar vă rog să mă pomeniţi şi pe mine.

— Bine, aşa voi face.

— Minunat! Dar atunci oferiţi-mi încă o plăcere.

— Care?

— Veţi scrie chiar despre toate întâmplările ce le-am trăit împreună?

— Da.

— Rogu-vă, deci, săriţi peste chestia asta, ştiţi, cu bifurcarea urmelor! Hawkens… şi să nu descopere asemenea fapt! Ar însemna să mă ruşinez de toată lumea care v-ar citi cărţile. Dacă sunteţi amabil, treceţi peste afacerea asta. În schimb, puteţi evoca în linişte şoarecii şi guzganii. Mi-e indiferent ce vor crede oamenii despre alimentaţia mea; numai să nu spună despre mine că aş fi un westman care îi pierde urma indianului; asta m-ar mâhni peste măsură.

— Şi, totuşi, ceea ce-mi ceri nu se poate, dragă Sam.

— Nu? Şi de ce, mă rog?

— Pentru că fiecare personaj din cartea mea trebuie zugrăvit aşa cum e în realitate. Prefer să nu te pomenesc deloc.

— Nu, nu, nu! Eu, unul, vreau să intru în carte, să fiu partout! La urma urmei, nu e rău când scrii adevărul întreg. Cusururile mele vor fi învăţătură şi mângâiere pentru cititorii dumneavoastră, care n-or fi mai puţin proşti ca mine, hi-hi-hi-hi! Eu însă, care ştiu că rămân pictat în carte, mă voi strădui să nu mai fac boacăne în viitor. Suntem înţeleşi?

— Perfect.

— Atunci să ne continuăm drumul.

— Pe care urmă? Pe cea abătută?

— Nu, pe cealaltă.

— Bine. E a lui Winnetou.

— De unde ştiţi?

— Unul dintre apaşi se deplasează mai încet, având în seamă cadavrul. Celălalt, însă, grăbeşte ca să-şi adune mai curând oştenii. Şi acesta trebuie să fie căpetenia.

— Yes! Sunt de aceeaşi părere. Inciu-Ciuna nu ne interesează deocamdată. Să-l urmăm deci pe fiul său.

— De ce tocmai pe el?

— Vreau să aflu dacă a mai făcut vreun popas; asta mi-ar folosi.

Haideţi, sir!

Pornirăm la trap şi făcurăm drum destul de lung fără să se întâmple nimic deosebit. Chiar şi descrierea ţinutului prin care treceam ar fi lipsită de interes. Abia cu un ceas înaintea amiezii Sam se opri şi zise:

— Ajunge. Ne putem întoarce. Şi Winnetou a călărit fără popas toată noaptea; înseamnă că au mare zor şi ne putem aştepta curând la un atac, poate chiar înăuntrul celor cinci zile cât mai aveţi de lucru.

— Ar fi foarte rău.

— Fără îndoială. Dacă întrerupem lucrările şi o ştergem, atunci rămâne treaba neterminată; iar dacă stăm pe loc, ne iau apaşii prin surprindere şi lucrul tot rămâne baltă. Să discutăm serios cu Bancroft ce avem de făcut.

— Ar mai fi o soluţie.

— Nu prea ştiu care.

— Să ne punem deocamdată în siguranţă şi apoi, după retragerea apaşilor, să ne întoarcem şi să isprăvim ce-a mai rămas.

— Poate ar merge şi aşa. Vom asculta şi părerea celorlalţi. Trebuie să ne grăbim, să ajungem la tabără până nu se înnoptează.

O luarăm înapoi pe acelaşi drum pe care am venit. Nu ne cruţarăm caii, dar dereşul meu se păstra destul de vioi, iar „noua Mary” se purta ca şi cum abia părăsise grajdul. Lăsarăm în urmă o bună bucată de drum şi dădurăm de o apă curgătoare; acolo ne-am adăpat caii şi aveam de gând

să le lăsăm un ceas de odihnă. Descălecarăm şi ne lungirăm în iarbă, între tufişuri.

Tăceam. Ne spuseserăm tot ce aveam să ne spunem. Eu mă gândeam la Winnetou şi la probabila încăierare cu el şi cu apaşii lui.

Sam Hawkens închisese ochii şi… vai, dormea tun! Îi urmăream mişcările ritmice ale pieptului. Nu dormise prea mult în noaptea precedentă. Aici putea să-şi permită odihna, căci eu vegheam şi, de altfel, nu observasem nicăieri nimic suspect.

Şi iată, mi se oferi un exemplu de ceea ce înseamnă agerimea simţurilor atâţia oameni, cât şi la animalele din Vestul sălbatic. Catârul se înfundase în tufăriş, încât nu-l mai vedeam; ronţăia frunzele de pe ramuri; nu era un animal sociabil, evita caii şi prefera singurătatea.

Dereşul meu se afla în apropiere şi, cu dinţii lui tăioşi, secera iarba fragedă. Sam dormea dus, precum ştiţi.

Deodată, catârul sforăi scurt şi neobişnuit; era ca un semnal de alarmă. Cât ai clipi, Sam se deşteptă şi sări în picioare.

— Dormeam. Mary m-a trezit. Se apropie un om sau un animal.

Unde-i catârul?

— Aici, în tufăriş. Vino!

Ne-am târât printre tufe şi am descoperit-o pe Mary ascunsă după ramuri; asculta cu atenţie. Urechile lungi i se mişcau nervoase şi coada îi flutura ba încolo, ba încoace. Zărindu-ne, s-a liniştit; coada şi urechile s-au astâmpărat. Catârul acesta fusese cu siguranţă cândva în mâini foarte bune şi Sam putea să se felicite că l-a prins în locul vreunui mustang.

Privirăm prin ramuri şi iată – şase indieni călare veneau în şir, dinspre nord, pe urmele noastre. În frunte, un om de statură nu prea înaltă, dar vânjos; ţinea capul plecat şi părea să nu-şi ridice ochii din pământ. Purtau cu toţii jambiere de piele şi cămăşi de lână închise la culoare, fiind

înarmaţi cu flinte, cuţite şi tomahawkuri, nişte toporişti indiene. Feţele lor, desenate cu o dungă albastră şi una roşie, străluceau de unsoare.

Mă şi pregătisem de apărare, când Sam, fără a-şi stăpâni măcar glasul, exclamă:

— Ce coincidenţă fericită, sir! Asta ne salvează!

— Ne salvează? Cum aşa! De ce nu vorbeşti mai încet? Călăreţii sunt foarte aproape şi ne pot auzi cu uşurinţă!

— Păi asta şi vreau, să ne audă. Sunt din tribul Kiowa. Cel din frunte e Bao, adică pe limba lor, vulpe; e un luptător viteaz şi foarte şiret, după cum îl arată şi numele. Căpetenia acestor oameni se numeşte Tangua, un indian foarte activ şi bun prieten cu mine. Îi vezi şi-au vopsit obrajii în culorile războiului; probabil că sunt iscoade.

Eu, unul, n-am auzit însă de nici un conflict recent între triburi.

Cuvântul Kiowa se pronunţă Che-i-o-vee. Această spiţă a pieilor roşii pare să fie un amestec de indieni „jojoni” cu alţii de prin Pueblo; li s-au indicat rezervaţii înăuntrul teritoriului indian, dar multe grupări izolate, aşa-numitele Panhandle, mai rătăcesc prin pustiurile din Texas, ajungând până la New Mexico. Aceste grupări sunt bine înzestrate cu cai şi au foarte buni călăreţi. Oamenii sunt porniţi pe jaf şi prezintă un serios pericol pentru albi. De aceea, coloniştii din regiunile de frontieră sunt duşmanii lor cei mai neîmpăcaţi. Kiowaşii se află mereu în duşmănie cu diferitele triburi ale apaşilor, pentru că nu cruţă nici viaţa, nici avutul acestor fraţi de-ai lor. Într-un cuvânt, sunt nişte bande de tâlhari. Cum de-au ajuns aşa, nu e locul să ne întrebăm.

Cele şase iscoade se apropiaseră între timp de noi. Nu mă prea dumeream cum aveau ei să ne salveze. Şase oameni ne-ar fi putut ajuta puţin sau chiar deloc. Dar aveam să aflu curând gândurile lui Sam. Deocamdată eram bucuros că-i cunoştea şi că, prin urmare, nu erau motive de teamă.

Veniseră pe urmele noastre, care duceau în tufăriş şi simţiră, fireşte, prezenţa unor oameni. Îşi smuciră degrabă caii, neobişnuit de puternici şi de iuţi şi o luară înapoi la galop, pentru a ieşi din eventuala bătaie a puştilor noastre. Atunci Sam părăsi ascunzişul, îşi făcu mâinile pâlnie la gură şi scoase un strigăt ascuţit, pătrunzător, care părea să le fie cunoscut, căci îşi opriră numaidecât caii şi se uitară îndărăt. Sam repetă strigătul şi le făcu semn cu mâna. Indienii păreau să priceapă şi semnul. Îl recunoscuseră pe Sam care, cu statura lui deosebită, putea fi lesne identificat şi veniră în galop până la noi. Eu mă postasem între timp lângă Sam. Indienii se repeziră valvârtej asupra noastră, de parc-ar fi vrut să ne calce în picioarele cailor; dar nu ne clintirăm din loc. Atunci se opriră la un pas de noi, săriră din şa şi lăsară caii în voie.

— Sam, fratele nostru alb, e aici? Întrebă şeful. Cum se face c-a ieşit în calea prietenilor şi fraţilor săi roşii?

— Dimpotrivă, Bao, vulpea şireată, mi-a ieşit în cale; s-a luat după urmele mele.

— Am crezut că sunt ale câinilor roşii pe care-i căutăm! Răspunse vulpea într-o englezească stricată, dar destul de inteligibilă.

— Despre ce câini vorbeşte fratele meu roşu?

— Despre apaşii din tribul mescalerilor.

— De ce le ziceţi câini? Oare fraţii mei, vitejii kiowaşi, au vreo neînţelegere cu ei?

— A fost dezgropată securea războiului între noi şi aceşti lupi râioşi.

— O, mă bucură! Rog pe fraţii mei să se aşeze; am să le spun lucruri importante.

Vulpea mă privi cercetător şi întrebă:

— Pe această faţă palidă n-am mai văzut-o; e încă tânăr; să fie oare vreun războinic de-ai voştri? Şi-a cucerit vreun nume?

Dacă Sam ar fi pronunţat numele meu german, n-ar fi obţinut nici un efect. Dar îşi aminti în clipa aceea vorbele lui

Wheeler şi răspunse:

— Acest prieten şi frate al meu cel mai scump a sosit nu de mult de dincolo de apa cea mare şi este un vestit războinic al neamului său. Nu văzuse în viaţa lui un bizon sau un urs şi totuşi, chiar alaltăieri s-a luptat cu doi tauri şi i-a răpus ca să-mi salveze viaţa; ieri l-a înjunghiat cu cuţitul pe un grizzly din Munţii Stâncoşi şi nu s-a ales nici măcar cu o zgârietură.

— Uf, uf! Exclamară indienii cu admiraţie, iar Sam continuă pe un ton cam exaltat:

— Glonţul lui nu greşeşte niciodată ţinta şi în braţul lui zace atâta putere, încât doboară pe orice duşman dintr-o lovitură de pumn. De aceea oamenii albi din vest i-au dat numele de Old Shatterhand.

Astfel am fost botezat, fără să mi se ceară consimţământul, cu un nume sonor şi războinic pe care, de atunci încolo, aveam să-l port în vestul sălbatic. Vulpea îmi întinse mâna şi rosti prietenos:

— Dacă Old Shatterhand îngăduie, îi vom fi prieteni şi fraţi. Nouă ne plac bărbaţii care-şi zdrobesc duşmanul dintr-o singură lovitură.

Vei fi bine venit în corturile noastre.

Asta însemna, cu alte cuvinte: „Avem nevoie de haimanale ca tine, vânjoase; vino deci la noi. Ai s-o duci bine dacă vei fura şi prăda împreună cu noi şi în folosul nostru”.

Am înţeles tâlcul. I-am răspuns cam în doi peri şi cu acel aer de demnitate pe care, mai târziu, aveam să mi-l însuşesc pe deplin:

— Îmi sunt dragi oamenii roşii, căci ei, ca şi feţele palide, sunt fiii Marelui Spirit. Suntem fraţi şi trebuie să ne ajutăm unii pe alţii împotriva tuturor duşmanilor care nu ne respectă!

Un zâmbet de satisfacţie trecu peste chipul lui mânjit de unsoare şi de vopsele. Mă asigură, la rându-i:

— Old Shatterhand a vorbit bine. Să fumăm pipa păcii!

Se aşezară cu toţii lângă noi, pe malul apei. Bao, vulpea şireată, scoase o pipă, al cărei miros dulce-înţepător îmi izbi încă de departe nasul şi o umplu cu un amestec ce părea să conţină morcovi tocaţi, frunze de cânepă, ghindă pisată şi măcriş. Îi dădu foc, se ridică în picioare, trase un fum şi îl suflă mai întâi la cer, apoi la pământ:

— Sus e lăcaşul duhului cel bun, iar pe pământ creşte verdeaţa şi dobitoacele menite războinicilor kiowaşi.

Mai trase de patru ori din pipă şi, suflând fumul spre miazăzi, miazănoapte, răsărit şi apus, continuă:

— In cele patru zări locuiesc oameni roşii şi albi care stăpânesc pe nedrept verdeaţa şi dobitoacele. Dar îi vom căuta şi vom lua ce-i al nostru. Am zis! Howgh!

Ce discurs! Cu totul altfel decât cele pe care le citisem până atunci sau pe care aveam să le ascult mai pe urmă adeseori. Kiowaşul declară fără echivoc că socoteşte toată această faună şi floră, cu produsele ei, proprietate exclusivă a tribului său şi că, deci, consideră jaful nu numai ca un drept, ci chiar ca o datorie a sa! Şi eu să devin prietenul acestor oameni! Dar e o vorbă: „Cine intră în horă trebuie să joace”.

Vulpea îi întinse lui Sam nelipsita pipă a păcii. Hawkens trase cu vitejie cele şase fumuri rituale şi zise:

— Marele Spirit nu ţine seama de culoarea pielii, căci oamenii se pot vopsi ca să-l înşele; el se uită în inima lor. Inima războinicilor din vestitul trib Kiowa e vitează, neînfricată şi credincioasă. Iar inima mea e legată de-a lor precum catârul meu de copacul unde l-am priponit.

Aşa va rămâne în veci, dacă nu mă-nşel. Am zis! Howgh!

Ăsta era get-beget Sam Hawkens, omuleţul isteţ şi vesel care ştia să aleagă partea convenabilă din orice lucru sau împrejurare. Discursul lui fu răsplătit cu „uf-uf-uf!” unanim şi repetat. Din păcate, comise infamia de a trece asupră-mi acea puturoasă pipă de argilă. Eram nevoit să muşc şi eu din mărul pădureţ, silindu-mă să nu-mi pierd nobila demnitate şi atitudinea bărbătească. Fumez cu multă

plăcere şi niciodată o ţigară de foi nu mi s-a părut prea tare. Am încercat cu succes până şi faimoasa mahorcă, acea tocătură ordinară care şi-a dobândit reputaţia datorită gustului ei insuportabil; cine o fumează trebuie să fie sprijinit de trei oameni ca să-şi menţină echilibrul; de aceea i se şi spune „tutun de trei inşi”. Speram, prin urmare, ca nici pipa asta indiană a păcii să nu mă dea gata. Mă ridicai, făcui cu stânga un gest ceremonios şi trăsei primul fum. Într-adevăr, toată vegetaţia pomenită mai sus, morcovii, cânepa, ghinda şi măcrişul fumegau într-însa.

Dar nu prevăzusem un al cincilea component principal; acum mă trăsnea mirosul şi gustul lui; parcă venea de la un papuc de pâslă ars.

Suflai şi eu fumul la cer, la pământ, apoi declamai:

— De la cer ne vine raza soarelui şi ploaia; de acolo ne vine mana şi belşugul. Pământul primeşte căldura şi umezeala şi ne dăruie în schimb bizoni şi mustangi, urşi şi cerbi, dovleci şi porumb şi mai ales nobila plantă din care se prepară chinichinicul ce răspândeşte din pipa păcii mireasma dragostei şi a înfrăţirii.

Citisem undeva că indienii numesc acel amestec de tutun „chinichinic” şi m-am grăbit să-mi etalez cunoştinţele. Mi-am umplut iarăşi gura cu fum şi l-am suflat către cele patru puncte cardinale. Acum mirosul părea şi mai complicat; cred că în mixtură intra şi sacâz, precum şi ceva unghii de la degetele picioarelor. După ce făcui această delicioasă descoperire, continuai:

— În apus se înalţă Munţii Stâncoşi şi la răsărit se întind şesurile; la miazănoapte strălucesc lacurile, la miazăzi se leagănă apa cea mare a oceanului. Dacă mi-ar aparţine mie pământurile dintre cele patru hotare, le-aş dărui pe toate războinicilor kiowaşi, căci ei sunt fraţii mei. Fie ca în acest an ei să vâneze de şase ori atâţia bivoli şi de cincizeci de ori atâţia grizzly câţi oameni numără neamul Kiowa. Crească boabele porumbului cât dovlecii, iar dovleacul fie de douăzeci de ori mai mare ca până acum. Am zis! Howgh!

Pe mine nu mă costa nimic să le adresez asemenea urări superbe, în schimb ei se bucurară, ca şi când urările s-ar fi împlinit aievea.

Cuvântarea mi se păru cea mai măiastră din câte rostisem în viaţa mea şi într-adevăr fu primită cu un entuziasm fără precedent, dacă ţinem seama de calmul obişnuit al indienilor. Atât de multe încă nu le urase şi nu le dorise nici un om şi mai ales un alb. De aceea exclamaţiile de recunoştinţă se repetară la nesfârşit. Vulpea îmi strânse de câteva ori mâna, mă asigură de prietenia lui întru toţi vecii şi, la fiecare howgh, howgh, căsca o gură atât de mare, încât izbutii la un moment dat să scap de luleaua păcii, vârându-i-o între dinţii lui galbeni şi lungi. Atunci tăcu, inhalând cu evlavie memorabila mireasmă.

A fost prima mea „oficiere sfântă” în lumea indienilor, căci a fuma pipa păcii înseamnă la ei un act solemn cu temeiuri serioase şi cu consecinţe la fel de serioase. De câte ori nu mi-a fost dat, mai târziu, să fumez calumetul, fiind, în acele ocazii, perfect conştient de rostul şi de gravitatea ritualului. De astă dată, însă, procedura m-a dezgustat şi mi s-a părut de-a dreptul caraghioasă. Mâinile îmi duhneau a „tutun” şi mă bucuram din suflet că pipa odihneşte între dinţii indianului şi nu în gura mea. Ca să uit de gustul pipei, am scos din buzunar o ţigară de foi şi mi-am aprins-o. Cu câtă poftă şi lăcomie mă priviră kiowaşii! Vulpea făcu ochii mari şi scăpă pipa din gură; ca războinic încercat, avu prezenţa de spirit s-o prindă din zbor şi să şi-o vâre din nou între dinţi, dar i se citea pe faţă că, în clipa aceea, o ţigară de foi i-ar fi făcut mai mare plăcere decât o mie de pipe ale păcii îndesate cu chinichinic.

Cum tabăra noastră se afla în permanentă legătură cu Santa, de unde carul cu boi ne aproviziona cu cele necesare, nu-mi cădea greu să-mi fac rost de ţigări. Erau relativ ieftine şi le preferam rachiului după care umblau ceilalţi şi se îmbătau ca neoamenii. Dimineaţa luasem cu mine câteva ţigări, cât să-mi ajungă pe vreo două zile, în

eventualitatea că am fi întârziat; puteam deci să satisfac pofta vădită a indienilor, oferindu-le câte un trabuc. Vulpea îşi lepădă repede pipa şi-şi aprinse ţigara; oamenii lui, în schimb, procedară altfel; nu se mulţumiră să-şi vâre în gură numai vârful trabucului, ci-l înghesuiră cu totul între fălci, apucându-se de mestecat. Gusturile diferă de la om la om. O zicală spune că unuia îi place popa şi altuia preoteasa; constatai şi de astă dată că nu e o vorbă goală şi-mi jurai ca de aici încolo să nu le mai dau de fumat nici un obiect necomestibil.

Acum, cu toate formalităţile îndeplinite, indienii se aflau în cea mai bună dispoziţie, aşa că Sam debuta cu întrebarea:

— Fraţii mei spun că între ei şi apaşii mescaleri a fost dezgropată securea războiului. Eu n-am auzit nimic în această privinţă. De când a fost dezgropată?

— De un răstimp căruia feţele palide îi spun două săptămâni.

Fratele meu Sam poate că a fost undeva, departe, într-un ţinut singuratic, de aceea n-a auzit.

— E adevărat. Însă neamurile voastre trăiau în pace. Mă întreb din care pricină au pus fraţii mei mâna pe arme?

— Câinii de apaşi au ucis patru oameni de-ai noştri.

— Unde?

— Lângă Rio Pecos.

— Păi, corturile voastre nu se află acolo.

— Nu, însă acolo sunt corturile mescalerilor.

— Şi ce căutau războinicii voştri prin acele locuri?

Vulpea se gândi o clipă înainte de a mărturisi adevărul:

— O ceată de războinici kiowaşi s-a dus într-o noapte să pună mâna pe caii apaşilor. Dar câinii aceia puturoşi puseseră pază bună; s-au apărat şi au ucis viteji de-ai noştri. Iată pricina pentru care am dezgropat securea războiului.

Prin urmare, kiowaşii încercaseră să fure caii, însă au fost descoperiţi şi alungaţi. Cine, decât ei înşişi, erau de vină

dacă acţiunea s-a soldat cu moartea câtorva războinici? Şi totuşi apaşii urmau să fie pedepsiţi, deşi fuseseră în dreptul lor să-şi apere bunurile. Le-aş fi spus-o eu de la obraz acestor haimanale! Eram chiar pe punctul s-o fac, dar mă opri un gest discret al lui Sam. Acesta îşi re luă întrebările:

— Ştiu oare apaşii că aţi pornit împotriva lor?

— Dar ce, îşi închipuie cumva fratele meu că ne-am grăbit să le dăm de veste? Venim pe ascuns, năvălim asupra lor, ucidem câţi putem şi luăm cât ne trebuie, animale şi lucruri.

Asta depăşea orice limită! Nu mă stăpânii să-l întreb:

— De ce râvnesc vitejii mei fraţi să se facă stăpâni peste caii apaşilor? După câte ştiu, neamul bogat al kiowaşilor are chiar mai mulţi cai decât e nevoie pentru războinicii săi.

Vulpea mi se uită drept în ochi şi zâmbi:

— Tânărul meu frate Old Shatterhand vine de dincolo de apa cea mare şi n-are de unde să ştie cum gândesc şi cum trăiesc cei de dincoace. Avem cai mulţi, nu-i vorbă. Dar ne-au sosit nişte oameni albi care sunt gata să cumpere o mulţime de cai, încât prisosul nu ne ajunge. Ei ne-au vorbit de hergheliile apaşilor şi ne-au făgăduit pentru un cal din aceia tot atâtea mărfuri şi rachiu cât pentru unul de-al nostru. Ei şi atunci, războinicii noştri s-au dus să ia caii apaşilor.

Iată, deci, adevărul! Cine erau vinovaţii principali pentru victimele de până acum şi pentru sângele ce urma să mai curgă? Nişte geambaşi albi, care oferă kiowaşilor rachiu în schimbul cailor furaţi şi-i îndeamnă la jaf! Nu mai reuşeam să-mi stăpânesc revolta, însă Sam îmi făcu un semn foarte energic şi se informa în continuare:

— Fratele meu, Bao, a venit încoace ca iscoadă?

— Da.

— Şi când sosesc războinicii voştri?

— Sunt în urma noastră, preţ de o zi călare.

— Cine-i conduce?

— Însuşi Tangua viteazul, căpetenia noastră.

— Câţi oameni aduce?

— De doua ori câte o sută.

— Şi credeţi că-i veţi surprinde pe apaşi?

— Ne vom năpusti asupra lor ca vulturul asupra ciorilor care nici nu apucă să-l zărească.

— Fratele meu se înşală. Apaşii ştiu că războinicii kiowaşi au de gând să-i atace.

Vulpea clătină din cap a neîncredere şi răspunse:

— De unde să ştie? Ajung, oare, urechile lor până la corturile kiowaşilor?

— Da.

— Nu-l înţeleg pe fratele Sam. Să fie bun şi să mă lămurească.

— Apaşii au urechi care umblă şi călăresc. Am văzut chiar ieri două asemenea perechi. Au fost la corturile voastre şi au ascultat.

— Uf! Două perechi? Adică două iscoade?

— Chiar aşa.

— Atunci trebuie să mă întorc fără întârziere la Tangua. N-a luat cu el decât două sute de războinici; nici n-ar fi nevoie de mai mulţi, dacă apaşii n-ar bănui nimic. Dar dacă au prins de veste, atunci numărul trebuie sporit.

— Se pare că fraţii mei n-au chibzuit temeinic lucrurile. Inciu-Ciuna, căpetenia apaşilor, e un războinic foarte priceput. De îndată ce oamenii lui i-au ucis pe cei patru kiowaşi, a şi prevăzut că veţi căuta să le răzbunaţi moartea şi s-a pregătit să vă ia prin surprindere.

— Uf, uf! Chiar dânsul?

— Da, împreună cu fiul său, Winnetou.

— Uf şi ăsta! Să fi ştiut, le-am fi prins noi pe amândouă potăile!

Acum vor strânge mulţime de războinici ca să ne întâmpine. Am să-i dau de veste numaidecât lui Tangua, să stea pe loc şi să cheme noi ajutoare. Ar dori fraţii mei, Sam şi Old Shatterhand, să ne însoţească?

— Fireşte.

— Atunci să încalece repede.

— Încet, încet! Mai avem încă o vorbă foarte însemnată.

— Las' că vorbim pe drum.

— Nu. Mergem împreună, dar nu la Tangua, ci la tabăra noastră.

— Aici fratele meu se înşală.

— Nu mă înşel; ascultă ce-ţi spun! Vreţi să-l prindeţi de viu pe Inciu-Ciuna, căpetenia apaşilor?

— Uf! Exclamă kiowaşul ca electrizat, în timp ce oamenii lui îşi ascuţeau urechile.

Sam adaugă:

— Şi pe Winnetou de-asemenea?

— Uf, uf! E cu putinţă?

— Chiar foarte uşor.

— Dacă nu l-aş cunoaşte pe fratele meu Sam, aş crede că limba lui s-a pornit pe glume, ceea ce nu i-aş îngădui.

— Pshawl Vorbesc foarte serios. Îi puteţi prinde pe amândoi vii şi nevătămaţi.

— Când?

— Credeam până adineauri că s-ar putea în vreo cinci, şase sau şapte zile. Acuma te asigur însă că se poate mult mai curând.

— Unde?

— Chiar la tabăra noastră.

— Dar nici nu ştim unde se află.

— O să vedeţi. După cele ce-am să vă spun, veţi veni bucuroşi.

Sam le vorbi despre sectorul nostru, despre scopul ce-l urmărim împotriva căruia kiowaşii nu aveau nimic de obiectat. Apoi le istorisi întâlnirea cu cei doi apaşi. Şi adăugă:

— Mă miram să-i văd pe cei doi şefi singuri şi crezui la început că au plecat la vânătoare de bizoni şi că s-au despărţit vremelnic de ceata lor. Dar acum ştiu bine cum stau lucrurile. Veniseră în cercetare. Şi dacă înşişi conducătorii apaşilor o fac pe iscoadele, înseamnă că nu se

joacă şi iau lucrurile în serios. Acum se află în drum spre satul lor.

Winnetou a rămas în urmă din pricina leşului, în schimb Inciu-Ciuna a luat-o înainte şi, la nevoie, o să gonească până-i crapă calul, numai să-şi adune cât mai repede războinicii.

— Atunci trebuie să-l înştiinţez pe Tangua în mare grabă.

— Fratele meu să aibă răbdare şi să mă asculte până la capăt!

Apaşii vor căuta să se răzbune îndoit: mai întâi pe voi, pe urmă pe noi, pentru că l-am ucis pe omul lor alb, Klekih-Petra. Vor trimite contra voastră o mulţime mare de războinici şi un grup mai mic împotriva noastră; aici, cu cea de-a doua trupă, vor veni Inciu-Ciuna şi Winnetou, gândind că, abia după ce vor fi isprăvit cu noi, să se pună în fruntea armatei celei mari. Prin urmare, vino de vezi tabăra, ca să ştii unde ne găsim. Apoi dă fuga la căpetenia ta şi povesteşte-i cele auzite de la mine. Vă întoarceţi pe urmă la tabăra noastră cu cei două sute de războinici şi aşteptaţi acolo până-l prindeţi pe Inciu-Ciuna cu mica lui ceată. Sunteţi două sute de viteji, în timp ce dânsul va avea cu cel mult cincizeci de oameni. Mai adaugă-ne şi pe noi, albii, douăzeci la număr, care, fireşte că vom sări în ajutorul vostru. Va fi, aşadar, o joacă să-i batem pe apaşi. Iar dacă-i aveţi în mână pe amândoi conducătorii, e ca şi când întregul trib ar fi al vostru. Atunci puteţi să le cereţi orice şi veţi primi după pofta inimii. Recunoaşte fratele meu ce prilej bun i s-a ivit?

— Da. Gândurile fratelui meu Sam sunt foarte înţelepte şi vor fi primite cu bucurie de căpetenia noastră. Nu mă îndoiesc că vom face întocmai cum spune fratele meu alb.

— Atunci să plecăm imediat şi să călărim vârtos, ca să ajungem în tabără până-n seară!

Încălecarăm – caii se odihniseră între timp – şi pornirăm în galop. De astă dată nu ne mai ţineam de urmele apaşilor;

dimpotrivă, ne feream de ele. O luarăm de-a dreptul, fără nici un ocol, peste câmp.

Mărturisesc că nu eram deloc încântat de comportarea şi de planul lui Sam; eram mai curând contrariat şi supărat. Winnetou, nobilul Winnetou şi tatăl său, având o ceată de numai cincizeci de luptători, să fie atraşi în cursă! Dacă planul izbuteşte, atunci cele două căpetenii şi apaşii lor sunt pierduţi! Cum de-a putut Hawkens să imagineze un asemenea plan? Ştie doar cât de simpatic îmi e Winnetou, i-am spus-o chiar eu; pe de altă parte, însuşi Sam îl preţuieşte mult pe tânărul fiu al lui Inciu-Ciuna.

Pe drum, toate încercările mele de a mă apropia de Sam, fie şi numai pentru câteva clipe, fără să atrag atenţia kiowaşilor, se dovediră zadarnice. Aş fi vrut să-l decid la o abandonare sau modificare a planului. Sam, însă, părea să-mi ghicească intenţia şi nu se dezlipea cu nici un pas de şeful iscoadelor, ceea ce îmi sporea şi mai mult supărarea.

Deşi nu sunt de felul meu un om cu toane, totuşi, când ajunserăm în amurg la tabără, mă găseam în cea mai rea dispoziţie. Am coborât de pe cal, i-am scos şaua şi, îmbufnat, m-am trântit în iarbă, ştiind bine că nu era momentul oportun pentru o explicaţie cu Sam. Acesta avea aerul că nu observase semnele ce-i făcusem; istorisea celor din tabără cum ne-am întâlnit cu kiowaşii şi ce avea să se mai întâmple. Oamenii se speriaseră la apariţia pieilor-roşii; cu atât mai bucuroşi erau acum, aflând că indienii aceştia sunt prietenii şi aliaţii noştri şi că nu mai e cazul să ne temem de apaşi. Ocrotiţi de cei două sute de kiowaşi, ne puteam continua lucrul fără a risca să fim loviţi prin surprindere.

Kiowaşii fură trataţi cu ospitalitate, primiră carne de urs din belşug şi, în fine, plecară. Aveau de gând să călărească toată noaptea pentru a ajunge cât mai repede la ai lor. Abia după ce se depărtară, Sam se apropie de mine, se lungi alături şi îmi zise cu obişnuita lui morgă de superioritate:

— Astă-seară, sir, arătaţi cam plouat. Pesemne că nu vă simţiţi prea bine, poate un pic de greaţă de la stomac sau o indigestie sufletească, hi-hi-hi-hi! Care din ele să fie? Cred că ultima. Nu?

— O fi! I-am răspuns, prea puţin amical.

— Aşadar, vi se topeşte inima. Spuneţi-mi ce s-a întâmplat, că vă găsesc eu leacul.

— M-ar bucura să-l găseşti, Sam, dar mă cam îndoiesc.

— Pot, pot! Bizuiţi-vă pe mine!

— Atunci, ia spune, cum ţi-a plăcut Winnetou?

— Mie, grozav! Cred că şi dumneavoastră.

— Şi vrei să-l împingi la pierzanie! Cum se împacă una cu alta?

— La pierzanie?! Să-l împing eu la pierzanie?! Asta nici prin vis nu i-a trecut bravului fecior al tatălui meu.

— Păi, nu făcuşi planul să fie prins?

— Exact!

— Şi nu înseamnă asta pierzania lui?

— Nu mai umblaţi după fantome, sir! Winnetou mi-a căzut atât de drag, încât, dacă s-ar afla în primejdie, mi-aş risca şi viaţa ca să-l salvez.

— Atunci de ce-l atragi în cursă?

— E o măsură de apărare împotriva lui şi a războinicilor săi.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă, hm! Tare-aţi dori, mi se pare, să săriţi în ajutorul tânărului!

— Nu că aş dori, ci o voi face! Dacă va fi prins, îl voi elibera. Şi dacă vor ridica armele asupra lui, am să-i vin în ajutor şi am să lupt pentru el. Ţi-o declar deschis!

— Zău? Chiar aşa veţi face?

— Aşa! Am făgăduit solemn unui muribund şi pentru mine, care nu calc o promisiune cât de măruntă, un astfel de cuvânt echivalează cu un angajament sacru.

— Mă bucură, mă bucură foarte mult. În privinţa asta, suntem absolut de acord.

— Atunci spune-mi, stăruii eu cu nerăbdare, cum se potrivesc vorbele frumoase cu intenţiile dumitale perfide?

— Prin urmare, asta vă interesează? Ehei; bătrânul Sam Hawkens a băgat el bine de seamă pe drum că vreţi să-i vorbiţi. Dar nu se putea; ar fi însemnat să cadă baltă întregul meu plan atât de frumos ticluit.

Sunt cu totul alt om şi gândesc cu totul altfel decât s-ar părea. Doar n-am să permit oricui să mi se uite în cărţi, hi-hi-hi-hi! Însă pentru dumneavoastră le pot da pe faţă. O să mă ajutaţi chiar, împreună cu Dick Stone şi cu Will Parker, dacă nu mă-nşel. Aşadar: după părerea mea, Inciu-Ciuna şi Winnetou nu au fost pe-aici numai în cercetare, ci trebuie să fi lăsat dispoziţii războinicilor ca, între timp, să se înarmeze şi să vină după ei. Dacă socotim că bătrânul, ca şi Winnetou, de altfel, a călărit toată noaptea, înseamnă că a şi parcurs o bună bucată de drum şi că mâine dimineaţă, sau cel mai târziu pe la amiază, se va întâlni cu ai săi; altminteri, nu şi-ar obosi calul până într-atâta. E de presupus că se va întoarce aici poimâine seară. Înţelegeţi în ce pericol ne aflăm şi cât e de aproape? Noroc că le-am descoperit urma! Altfel, în nici un caz nu m-aş fi aşteptat să se înapoieze atât de repede. Şi iarăşi noroc că ne-au ieşit kiowaşii în drum, de-am putut afla de la ei situaţia! Vor veni aici cei două sute de călăreţi ai lor şi…

— Am să-l previn pe Winnetou de primejdia ce-l aşteaptă din partea kiowaşilor! L-am întrerupt pe Sam.

— Pentru Dumnezeu, să n-o faci! Strigă el. Asta ne-ar strica totul, pentru că apaşii, evitând cursa, ne-ar strânge de gât şi pe noi şi pe kiowaşi. Nu! Ei trebuiesc într-adevăr prinşi, trebuiesc făcuţi să-şi vadă moartea cu ochii. Pe urmă, când îi vom elibera în taină, ne vor fi cu atât mai recunoscători şi vor renunţa la răzbunare. Cel mult, dacă ni-l vor cere pe Rattler şi asta nu le-aş refuza-o. Acum, ce mai aveţi de spus, mofturosule gentleman? I-am întins mâna bucuros:

— Sunt pe deplin împăcat, dragul meu Sam. Ce să zic, ai brodit-o bine.

— Nu-i aşa? Sam Hawkens, cum susţinea cineva, o fi mâncând el şoareci de câmp, dar posedă şi calităţi, hi-hi-hi-hi! Va să zică, suntem iarăşi prieteni?

— Da, bătrâne Sam!

— Ei, acum culcaţi-vă pe o parte şi dormiţi sănătos. Mâine avem mult de lucru. Eu mă duc să-i informez pe Stone şi pe Parker, ca să cunoască şi ei situaţia.

Bătrânelul ăsta de Sam era într-adevăr un tip admirabil, un om de zahăr. De altfel, cuvântul „bătrânel” nu trebuie luat chiar textual.

Abia dacă numără câţiva ani peste patruzeci; dar cadrul acela de barbă care-i ascundea aproape întreaga figură, nasul acela teribil care se înălţa între ochişorii lui ca un turn de observaţie şi surtucul de piele, cârpit şi răscârpit, gros şi ţeapăn ca scândura, îl făceau să pară mult mai bătrân decât era în realitate.

De altfel, cred că e locul să stărui asupra cuvântului old, care înseamnă bătrân sau vechi. Şi în alte limbi cuvântul acesta e utilizat nu mimai pentru a releva vârsta, ci şi ca o expresie de alint. Un „vechi prieten” nu e numaidecât şi bătrân; după cum adesea oameni tineri îşi spun unul altuia „bătrâne”, în sens de vechi prieten. Pe urmă, cuvântul mai are şi altă semnificaţie. În vorbirea curentă spunem cu simpatie: bătrâne crai, bătrâne ursuz, bătrâne cârcotaş sau bătrâne palavragiu. Aici „bătrân” serveşte de întărire sau de gradaţie. Calitatea substantivului e astfel subliniată sau relevată la superlativ.

Aşa se întâmplă în vest cu cuvântul old. Unul din cei mai vestiţi vânători ai preriei era Old Firehand. De câte ori punea puşca la ochi, glonţul nimerea fără greş, ucigător; de aici şi porecla de Firehand.

Calificativul old scotea şi mai mult în evidenţă faimoasa lui îndemânare. De altfel şi mie porecla Shatterhand mi s-a atribuit împreună cu adjectivul old.

După ce plecă Sam, încercai să adorm, dar multă vreme nu izbutii.

Oamenii din tabără aşteptau acum bucuroşi sosirea kiowaşilor, comentând evenimentul în discuţii aprinse şi zgomotoase; în asemenea condiţii, ar fi fost o minune să pot adormi. În plus, nici propriile mele gânduri nu-mi dădeau pace. Hawkens vorbise cu atâta siguranţă de planul lui, încât părea că un eşec ar fi exclus; eu, însă, nu-i împărtăşeam pe deplin optimismul. Voiam să-i eliberăm pe Winnetou şi pe tatăl său. Dar despre ceilalţi apaşi nici nu venise vorba. Urmau aceştia să rămână cumva în mâinile duşmanului, în timp ce conducătorii lor vor fi salvaţi? Mi se părea nedrept. Pe de altă parte, numai noi singuri, adică patru inşi, cu greu am fi reuşit – sau chiar deloc – să-i eliberăm pe toţi apaşii, mai ales că operaţia trebuia executată în strict secret, pentru a nu deştepta bănuieli. Şi apoi, în ce chip vor ajunge apaşii în mâinile kiowaşilor? Mă tot întrebam şi nu găseam răspuns. Fără luptă, fireşte că nu; aşadar, era de presupus că tocmai cei doi şefi, pe care intenţionam să-i salvăm, se vor apăra cu mai mare îndârjire şi se vor expune astfel cei dintâi pieirii. Cum să împiedicăm aceasta? În cazul că se vor apăra şi nu se vor da prinşi, atunci kiowaşii probabil că-i vor ucide; or, asta nu trebuia să se întâmple.

Mă frământam în chip şi fel, mă răsuceam când pe o parte, când pe alta, fără a găsi o soluţie. O singură nădejde mă linişti în cele din urmă: speram că micul, isteţul Hawkens va găsi o ieşire. În orice caz, mă hotărâsem să vin în ajutorul celor doi conducători ai apaşilor şi, la nevoie, să-i ocrotesc cu propriul meu trup. În sfârşit, adormii.

În dimineaţa următoare, am lucrat pe traseu cu îndoită râvnă, ca să recuperez lipsa mea din ajun. Cum toată lumea îşi dădea osteneala, am avansat cu lucrările mai mult ca oricând. Rattler se ţinea deoparte. Se foia ba ici, ba colo, fără nici o treabă, iar westmenii lui îl tratau cu prietenie, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Această atitudine a lor mi-a

întărit convingerea că, în cazul unui nou conflict cu Rattler, nu m-aş putea bizui pe ei. Până spre seară, deşi dădusem de un teren mai accidentat, măsurasem o porţiune de două ori mai mare ca în alte zile. De aceea, imediat după cină, ne culcarăm cu toţii, osteniţi. Bineînţeles că tabăra se mutase şi ea o dată cu înaintarea lucrărilor.

A doua zi, ne-am dovedit la fel de harnici, dar pe la amiază furăm tulburaţi. Sosiră kiowaşii. Iscoadele lor găsiseră cu uşurinţă noua aşezare a taberei, datorită urmelor foarte vizibile pe care le-am lăsat cu ocazia mutării.

Aceşti indieni erau nişte bărbaţi puternici, cu înfăţişare de luptători; aveau cai excelenţi şi purtau cu toţii, fără excepţie, puşti, cuţite şi tomahawkuri. Am numărat mai mult de două sute de oameni. Comandantul lor, de o statură cu adevărat impunătoare, avea trăsături severe, întunecate şi nişte ochi crunţi, prădalnici, care nu anunţau nimic bun. În ochii aceştia mocnea o cumplită sete de jaf şi de măcel.

Se numea Tangua, nume care însemna şef sau căpetenie. Era deci de presupus că nimeni dintre kiowaşi nu se putea măsura cu el. Cercetându-i chipul şi ochii, mă gândeam la soarta ce i-ar aştepta pe Inciu-Ciuna şi pe Winnetou dacă ar ajunge în mâinile lui. Şi mă cuprinse groaza.

Venea în calitate de amic şi de aliat al nostru, dar se purta puţin prietenos faţă de noi. Ca să fac o comparaţie, atitudinea lui amintea mai degrabă pe tigrul care se întovărăşeşte cu un leopard pentru a vâna împreună, sfâşiindu-şi apoi aliatul. Sosise împreună cu „Vulpea”, şeful iscoadelor, în fruntea trupei sale şi, descălecând, nu ne salută, ci făcu cu braţul un gest poruncitor, după care ne pomenirăm înconjuraţi de călăreţii săi. Urcă din nou pe cal şi se apropie de carul nostru; dădu poditul la o parte şi îşi aruncă privirea înăuntru. Părea că lucrurile îl atrag, pentru că mai descăleca o dată şi se sui în car, inspectându-i atent conţinutul.

— Oho! Făcu atunci Sam Hawkens, care stătea lângă mine. Asta pare să ne considere, împreună cu avutul nostru,

ca pe o pradă bună încă înainte de-a fi schimbat vreo vorbă, dacă nu mă-nşel. Dacă-şi imaginează cumva ca Sam Hawkens e atât de prost, încât să dea stâna pe seama lupului, apoi se înşală amarnic. Îl lămuresc eu imediat.

— Fără imprudenţe, Sam! Îl rugai. Ăştia două sute de găligani ne copleşesc.

— Ca număr, da, ca minte, nicidecum, hi-hi-hi-hi! Răspunse el.

— Dar ne-au înconjurat!

— Well, asta văd şi eu. Sau credeţi că n-am ochi? După cât se pare, nu ne-am ales prea bine aliatul. Faptul că ne-a înconjurat mă face să bănuiesc că ar dori să ne bage în cofă cu apaşi cu tot, sau chiar să ne înfulece. Numai că îmbucătura o să-i cadă greu la stomac; Sam Hawkens vă asigură. Haideţi cu mine şi veţi auzi cum discută bătrânul Sam cu asemenea pramatii. Îl cunosc de mult pe Tangua şi, chiar dacă nu m-a zărit până acum, va fi ştiind desigur că mă aflu şi eu pe-aici.

Purtarea sa nu numai că mă jigneşte pe mine, dar le deschide celorlalţi pofta. Uitaţi-vă un pic la haimanalele lui, ce aere bătăioase îşi dau şi cum ne sfidează! Am să le arăt îndată că Sam Hawkens e şi el prezent.

Veniţi!

Cu puştile în mâini ne apropiarăm de carul în care scormonea Tangua. Ca să fiu sincer, nu mă simţeam prea liniştit. Cum am ajuns, Sam întrebă pe un ton de avertisment:

— Are cumva poftă vestitul şef al tribului Kiowa să ajungă într-o clipă în veşnicele plaiuri ale vânătoarei?

Tangua, care stătea aplecat cu spatele spre noi, se îndreptă de şale, se întoarse şi spuse răstit:

— De ce mă tulbură feţele palide cu întrebări prosteşti? Tangua va domni cândva ca mare căpetenie în veşnicele plaiuri ale vânătoarei, dar va mai trece lungă vreme până să ajungă acolo.

— S-ar putea ca vremea să nu fie mai lungă decât un minut.

— Cum aşa?

— Coboară din car şi am să-ţi spun; dar iute de tot!

— Nici nu mă mişc de-aici!

— Bine! Atunci nu-ţi rămâne decât să zbori în aer! Şi, zicând acestea, Sam se răsuci, prefăcându-se că pleacă. Atunci indianul sări repede din car, îl apuca pe Sam de braţ şi strigă:

— Să zbor eu în aer? De ce rosteşti, Sam Hawkens, asemenea vorbe? Şi împotriva cui?

— Împotriva morţii care te-ar fi înhăţat dacă mai întârziai acolo sus câteva clipe.

— Uf! Moartea e în car?

— Da.

— Unde? Arată-mi-o!

— Poate mai târziu. Oare iscoadele tale nu te-au informat pentru ce ne aflăm aici?

— Ba da. Vreţi să tăiaţi drum calului de foc care slujeşte feţelor palide.

— Întocmai! Un astfel de drum trece peste râuri şi prăpăstii şi stânci pe care le aruncăm în aer. Cred că ştii!

— Ştiu. Dar ce-are a face cu moartea care zici că mă pândeşte?

— Foarte mult; mai mult decât îţi închipui. Ai aflat, pesemne, cu ce aruncăm în aer stâncile care stau în drumul calului de foc? Crezi că-i vorba de praful de puşcă pe care îl folosiţi şi voi?

— Nu. Feţele palide se folosesc de altă născocire, cu care pot nărui munţi întregi.

— Întocmai! Şi născocirea de care vorbeşti se află aici, în carul nostru. Ce-i drept, e împachetată cu grijă, dar cine nu ştie să umble cu asemenea pachet, acela e pierdut de la prima atingere: explodează în mâinile lui şi-l rupe în mii de bucăţi.

— Uf, uf! Făcu indianul, speriat de-a binelea. Şi erau chiar lângă mine, acolo, pachetele?

— Atât de aproape, încât, dacă nu săreai repede jos, te-ai şi afla de pe acum în veşnicele plaiuri ale vânătoarei. Şi ce-ar mai fi rămas din tine? Nici măcar punga cu „medicamente”, nici moţul scalpului, nimic, absolut nimic, afară de nişte fărâme de carne şi de os. Şi în halul ăsta, cum ai fi putut să mai domneşti ca mare căpetenie în veşnicele plaiuri ale vânătoarei? Rămăşiţele tale ar fi fost călcate şi zdrobite în picioare de caii tuturor duhurilor.

După credinţa pieilor-roşii, cine ajunge pe lumea cealaltă, adică în veşnicele plaiuri ale vânătoarei, fără moţul scalpului şi fără „medicamente”, acela e întâmpinat cu dispreţ de vitejii morţi înaintea lui şi, în timp ce aceştia se desfată cu cele mai alese mâncăruri indiene, el trebuie să se ascundă umilit de ochii lor. Ce blestem, aşadar, să ajungi dincolo fărâmiţat şi dus de vânturi ca o pulbere! Cu tot tenul lui arămiu, se vedea bine că indianului îi pierise sângele din obraz.

— Uf! Exclamă el. Ce bine că m-ai vestit la timp! Dar de ce ţineţi născocirea voastră acolo, în car, unde se află atâtea lucruri de folos?

— Ai vrea să lăsăm asemenea pachete scumpe jos, pe pământ, unde s-ar strica şi, la orice atingere, ar putea să dezlănţuie cea mai cumplită nenorocire? Ţi-o spun numai ţie: chiar şi acolo, în car, sunt destul de primejdioase. Dac-ar exploda vreun pachet, sare totul în aer, praful se-alege de câte se află primprejur.

— Şi din oameni?

— Fireşte că şi din oameni şi din animale, într-un ocol care ar putea cuprinde de două ori câte o sută de cai.

— Atunci să-i vestesc iute pe războinicii mei, nu cumva să se apropie vreunul de carul ăsta afurisit.

— Aşa să faci! Te rog chiar s-o faci, ca nu cumva să ne ducem toţi pe copcă din pricina unei neatenţii! Vezi şi tu

câtă grijă vă port, fiindcă pe războinicii din neamul Kiowa eu îi socotesc prietenii noştri.

Şi, totuşi, s-ar zice că m-am înşelat. Când prietenii se întâlnesc, ei se salută şi fumează pipa păcii. Doar n-ai fi vrând ca tocmai astăzi să încâlci obiceiul?

— Păi ai fumat pipa cu Vulpea, cercetaşul meu!

— Am fumat numai eu şi acest războinic alb de lângă mine. Ceilalţi, nu. Dacă nu-i saluţi şi pe ei, va trebui să bănuiesc că prietenia voastră nu e sinceră.

Tangua rămase o clipă pe gânduri şi căuta un pretext:

— Ne aflăm pe picior de război şi de aceea n-am luat cu mine chinichinul păcii.

— Căpetenia kiowaşilor vorbeşte una, în timp ce inima lui simte alta. Eu văd punga cu chinichin agăţată de cingătoarea ta şi punga pare că-i plină. Nouă nu ne trebuie tutunul tău, avem destul dintr-al nostru. De altfel, nici nu e nevoie să fumeze toţi: tu fumezi în numele tău şi al războinicilor tăi, iar eu în numele meu şi al albilor aci de faţă; atunci legământul de prietenie cuprinde pe toţi bărbaţii prezenţi.

— De ce, adică, să mai fumăm noi doi, care suntem de multă vreme fraţi? Sam Hawkens n-are decât să-şi închipuie că am fumat cu toţii calumetul.

— Cum vrei! Dar atunci întoarcem şi noi foaia şi nu mai pui mâna pe apaşi.

— Ce, vrei să le dai de veste? Întrebă Tangua cu o sclipire de mânie în ochi.

— Nu; aşa ceva nu-mi trece prin cap; ei sunt duşmanii noştri şi vor să ne ucidă. Dar n-am să-ţi spun în ce fel îi poţi prinde.

— Pentru asta n-am nevoie de tine; ştiu şi eu ce am de făcut.

— Oho! Nu cumva ştii când şi din ce parte sosesc şi unde îi puteţi găsi?

— Aflu eu! Trimit iscoadele mele.

— Asta n-ai s-o faci; eşti destul de deştept ca să-ţi dai seama că apaşii vor descoperi urmele iscoadelor tale şi se vor pregăti de luptă.

Vor fi atenţi la fiecare pas; şi atunci mă întreb dacă-i mai puteţi prinde; pe câtă vreme, potrivit planului meu, îi luaţi pe nepregătite, îi împresuraţi şi îi prindeţi de vii, dacă nu mă-nşel.

Observai că explicaţiile nu-şi greşiseră ţinta. După un scurt răgaz de gândire, Tangua declară:

— Am să vorbesc cu războinicii mei.

Acestea zise, plecă de lângă noi. Se duse la Bao şi făcu semn câtorva din oameni să se apropie; văzurăm apoi cum se sfătuiesc între ei.

— Judecând după faptul că individul ţine să se sfătuiască mai întâi cu ai lui, veţi recunoaşte, desigur, că nu ne poartă gând bun! Mi se adresă Sam.

— Se poartă urât cu dumneata; doar îi eşti prieten şi nu i-ai făcut nici un rău.

— Prieten? Ce ştiu ăştia despre prietenie? Nişte haimanale, care trăiesc numai din furtişaguri. Eşti prietenul lor cât timp n-au ce lua de la tine. Dar aici avem un car plin cu provizii şi cu alte lucruri de mare preţ pentru indieni. Cercetaşii s-au grăbit să-l informeze pe şeful lor şi, din acea clipă, era hotărât să fim jefuiţi.

— Şi acum?

— Acum? Hm! Acum nu mai avem nici o grijă.

— M-ar bucura.

— Cred că suntem asiguraţi. Îi cunosc eu. Strălucită idee mi-a venit să-i vâr în cap individului că avem aici, în car, un fel de pulbere teribilă, hi-hi-hi-hi! Venise convins că toate lucrurile de acolo îi sunt menite ca pradă. Văzurăţi doar: de cum a sosit, s-a şi dus de-a dreptul la car.

Acum însă, mai mult ca sigur ca nimeni nu va cuteza să se apropie de lucrurile noastre. Ba eu trag nădejde că spaima cu care i-am pricopsit ne va prinde bine şi mai târziu. O să-mi bag în buzunar o cutie de sardele şi-i fac să creadă că e

plină cu dinamită. Parcă aveţi şi dumneavoastră o cutie la fel, în care păstraţi hârtii. N-ar strica să-mi reţineţi ideea şi s-o folosiţi la nevoie.

— Bine! Vreau să sper că efectul va fi cel dorit. Ce părere ai în legătura cu pipa păcii?

— Erau decişi să n-o fumeze cu noi; acum, însă, cred că haimanalele vor reveni la gânduri mai bune. Argumentul meu s-a înfipt în creierul şefului şi dânsul îi va convinge şi pe ceilalţi. Dar pe viitor, nici vorbă să le acordăm încredere.

— Prin urmare, Sam, vezi şi dumneata că am avut dreptate alaltăieri. Ai vrut să-ţi realizezi planul cu ajutorul kiowaşilor şi iată că ne-ai aruncat în braţele lor. Sunt curios ce-o să mai iasă.

— Absolut nimic, în afara celor prevăzute de mine. Vă puteţi bizui pe Sam Hawkens. E clar că Tangua se pregătise de jaf, apoi intenţiona să iasă în întâmpinarea apaşilor. Dar acum trebuie să recunoască, vrând-nevrând, că nici apaşii nu-s atât de proşti, încât să se lase prinşi şi măcelăriţi. I-am şi spus, de altfel, că oamenii lui Inciu-Ciuna vor descoperi urmele iscoadelor kiowaşe. Şi atunci, mai va să-i prindă pe apaşi! Doar n-o să-i cadă-n mână ca nişte orătănii oarbe ale preriei! Iată-l că a terminat consfătuirea: vine încoace. Acum se va lămuri totul.

Am descifrat rezultatul încă înainte ca Tangua să se fi apropiat de noi căci, în urma unor comenzi ale lui Bao, cercul se desfăcu şi oamenii descălecară. Aşadar, nu mai eram înconjuraţi. Tangua se înfăţişă mai puţin încruntat.

— M-am sfătuit cu războinicii mei, zise el. N-au nimic împotrivă să fumez calumetul cu fratele meu Sam, ca şi cum l-aş fuma cu fiecare dintre voi.

— Nici nu mă aşteptam la altceva: te ştiu doar nu numai bărbat viteaz, ci şi înţelept. Războinicii kiowaşi să alcătuiască o jumătate de cerc şi să se uite cum schimbăm între noi fumul păcii şi al prieteniei.

Zis şi făcut. Tangua şi Sam Hawkens fumară pipa păcii după ritualul cunoscut, pe urmă noi, albii, le strânserăm pe

rând mâna tuturor indienilor. Puteam deduce că, măcar azi şi în zilele imediat următoare, nu vor unelti împotriva noastră. Bineînţeles că nu puteam prevedea gândurile şi acţiunile lor de mai târziu.

Dacă spun a fuma calumetul sau pipa păcii, mă folosesc de expresia uzuală la noi. Indianul însă nu spune a fuma tutun, ci a bea tutun.

De fapt, îl şi bea, judecând după felul cum înghite fumul, îl colectează în stomac şi apoi îl elimină încet, în doze mici.

În această privinţa se aseamănă cu turcii, care nici ei nu spun a fuma. Pe turceşte tutunului îi zice ciubuc; când fumează pipa, turcii spun ciubuc icimec; iar icimec nu înseamnă a fuma, ci a bea.

Pentru câtă cinste se bucură pipa la indieni stă mărturie şi faptul că în limba triburilor Iemes, ca şi în toate dialectele apaşilor, cuvântul care o defineşte e identic cu acela de şef, de căpetenie. În limba iemes căpeteniei îi zice fui şi pipei fuişaş; la apaşi, căpeteniei i se spune natan, iar pipei natan-ţe. Sufixul ţe, adică piatră, e valabil atât pentru pipa făcută din pământ ars, cât şi pentru aceea cioplită din piatră.

Vatra pipei destinată a servi de calumet se confecţionează din argilă sfântă, adusă de la carierele din Dakota.

Tangua – după ce încheiarăm acest pact, să-i zic, provizoriu – ceru convocarea unei mari consfătuiri la care să participe toţi albii.

Propunerea nu-mi surâdea, pentru că am fi întârziat iarăşi lucrările noastre pe traseu; or, acestea nu trebuiau neglijate. De aceea îl rugai pe Sam să obţină amânarea consfătuirii pentru deseară. De altfel, auzisem, citisem chiar că o asemenea discuţie indiană – dacă nu e curmată de vreo primejdie – poate să dureze la nesfârşit. Hawkens vorbi cu Tangua şi mă informă apoi:

— Ca orice indian veritabil, nu se lasă abătut de la dorinţa lui.

Apaşii vor întârzia încă mult, aşa că dânsul cere organizarea unui sfat la care eu să-mi expun planul şi, după care, toată lumea să se aşeze pe mâncat. Evident, provizii nu ne lipsesc, iar kiowaşii şi-au adus destulă pastrama în samarele cailor. Din fericire, am obţinut totuşi ca numai eu, Dick Stone şi Will Parker să participăm la sfat; voi, ceilalţi, vă puteţi vedea de lucru.

— Ce înseamnă: puteţi? Ca şi când am avea nevoie de permisiunea indienilor! Las' că-i fac eu să priceapă că mă consider absolut liber şi că ordinele lor nu mă ating.

— Nu-mi stricaţi socotelile, sir! Mai bine treceţi cu vederea. Dacă vrem ca totul să decurgă normal, atunci nu e cazul să-i îndârjim împotrivă-ne.

— Doresc totuşi să particip şi eu la consfătuire!

— Nu-i nevoie.

— Dimpotrivă, cred că este. Trebuie să ştiu ce se va hotărî.

— O să aflaţi mai pe urmă.

— Şi dacă stabiliţi o acţiune cu care eu nu pot fi de acord?

— De acord? Dumneavoastră? Ia te uită, bravul greenhorn! Şi-a vârât în cap că Sam Hawkens nu poate lua nici o decizie fără învoirea lui! Te pomeneşti că trebuie să vă solicit aprobarea când vreau să-mi tai unghiile sau să-mi dreg pingelele?

— N-o lua chiar aşa. Înţeleg să mă asigur că nu veţi lua hotărâri care să pună în primejdie viaţa celor doi apaşi.

— În privinţa asta, vă puteţi încrede în bătrânul Sam Hawkens.

Aveţi cuvântul meu că vor ieşi din afacerea asta cât se poate de sănătoşi. Ajunge atât?

— Da. Respect cuvântul dumitale; dacă l-ai dat, vei avea grijă să-l şi ţii.

— Voi Vedeţi-vă, aşadar, de treabă; fiţi sigur că lucrurile vor evolua exact ca şi în prezenţa nasului dumneavoastră!

A trebuit să mă supun, deoarece ţineam mult ca măsurătorile să fie duse până la capăt încă înaintea ciocnirii cu apaşii. Ne apucarăm cu mare zel de lucru pe porţiunea noastră şi făcurăm progrese deosebite; Bancroft şi cei trei subalterni ai săi depuneau eforturi serioase.

Era, de altfel, efectul îndemnurilor mele.

Îi convinsesem de faptul că trebuie să muncim cu toată sârguinţa, pentru că, altminteri, apaşii ar putea sosi înainte ca noi să fi încheiat lucrările şi atunci ne-am pune pielea-n joc: am fi expuşi atât apaşilor, cât şi kiowaşilor. În schimb, dacă terminăm lucrul mai devreme, putem să spălăm putina şi să ne adăpostim, salvând şi schiţele topografice.

Le pusesem în vedere toate acestea. Iată de ce oamenii lucrau cu un avânt şi cu o perseverenţă de care nu mai dăduseră dovadă până atunci. Îmi atinsesem deci scopul. În sinea mea, însă, nici prin vis nu-mi trecea s-o şterg. Eram neliniştit pentru Winnetou. Ceilalţi n-aveau decât să procedeze după bunul lor plac, eu eram ferm decis să nu părăsesc locul înainte de a mă asigura că Winnetou e în afară de pericol.

De fapt, munca mea era dublă. Trebuia să lucrez la măsurători, să ţin registrul şi totodată să întocmesc schiţele. Le desenam în două exemplare. Unul era destinat inginerului-şef, în calitatea sa de conducător al şantierului, pe celălalt mi-l păstram în secret, ca să-l folosesc la nevoie. Situaţia noastră era atât de primejdioasă, încât o asemenea măsură de precauţie se justifica pe deplin.

Aşa cum bănuisem, consfătuirea s-a prelungit până seara; s-a încheiat abia când întunericul ne sili şi pe noi să întrerupem lucrul. Kiowaşii se aflau în excelentă dispoziţie, Sam Hawkens comiţând greşeala – sau, poate, având buna inspiraţie de a le oferi tot restul nostru de rachiu. Nici nu se gândise măcar să ceară în prealabil învoirea lui Rattler. Fuseseră aprinse câteva focuri în jurul cărora chefuiau indienii, caii păşteau pe aproape, în timp ce santinelele orânduite de şeful kiowaşilor străjuiau prin întuneric.

Aşezat lângă Sam şi nedespărţiţii lui tovarăşi, Parker şi Stone, îmi consumam cina şi-mi plimbam privirea deasupra taberei, care, mie, ca novice, îmi oferea o imagine cu totul inedită. Făcea impresia unui lagăr de război. Mă uitam la chipurile indienilor şi, examinându-le pe rând, nu descopeream niciunul capabil de milă sau de îndurare în faţa duşmanului. Rachiul nostru nu le-a ajuns decât pentru cinci şase înghiţituri de fiecare; n-am observat să se fi îmbătat careva; totuşi, apa-de-foc, cu care se întâlneau atât de rar, stârnise oarecare agitaţie.

Erau mai vioi şi vorbeau mai tare ca de obicei.

Fireşte că l-am descusut pe Sam, în ce priveşte rezultatul consfătuirii.

— Puteţi fi mulţumit! Mă asigură el. Celor doi, protejaţi ai dumneavoastră nu li se va întâmpla nimic.

— Şi dacă se apără?

— Nici nu vor apuca să se apere; vor fi prinşi şi legaţi încă înainte de a-şi da seama ce se petrece!

— Aşa? Şi cum îţi închipui lucrul ăsta, bătrâne Sam?

— Foarte simplu. Apaşii vor veni pe un drum bine cunoscut. Aţi putea să-l ghiciţi, sir?

— Fără îndoială. E firesc să caute mai întâi locul unde ne-au întâlnit prima oară şi să se orienteze apoi după urmele noastre.

— Just! Nu sunteţi chiar atât de prost precum arătaţi. Aşadar, cunoaştem primul fapt de care avem nevoie, adică direcţia dinspre care urmează să-i aşteptăm. Al doilea fapt important este momentul sosirii.

— Pe acesta nu-l putem cunoaşte precis, dar îl putem deduce.

— Da, cine posedă ceva grăunţe în cap îl poate într-adevăr deduce; dar numai cu deducţia n-am făcut mare lucru. Cel care, într-o asemenea situaţie, acţionează după presupuneri, îşi cam riscă pielea.

Certitudine, deplină siguranţă, iată ce ne trebuie.

— O putem obţine numai dacă trimitem iscoade înaintea lor; dar soluţia aceasta dumneata ai respins-o, dragul meu Sam. Susţineai că urmele iscoadelor ne-ar trăda.

— Dacă iscoadele ar fi indiene! Reţineţi, sir: dacă ar fi indiene! Că noi, albii, ne aflăm aici, nu e nici un secret pentru apaşi. Dacă dau de urma unui alb, faptul nu le trezeşte bănuieli. Dar cu urmele indiene ar fi cu totul altfel; avertizaţi, apaşii s-ar feri ca de foc. În calitate de mare deştept, vă puteţi uşor imagina ce bănuieli s-ar naşte în capetele lor.

— Că războinicii kiowaşi sunt prin apropiere?

— Perfect, aţi ghicit! Dacă nu mi-ar fi grijă de bătrâna mea perucă, aş scoate cu mare respect pălăria în faţa dumneavoastră. Vă rog să consideraţi gestul ca şi făcut.

— Mulţumesc, Sam! Vreau să sper că acest respect nu se va spulbera curând! Am răspuns la fel de ironic. Dar să mergem mai departe!

Eşti, aşadar, de părere să nu trimitem cercetaşi indieni, ci albi?

— Da, însă nu mai mulţi, doar unul singur.

— Ajunge atât?

— Aflaţi că e vorba de un individ pe care mă pot bizui şi anume Sam Hawkens, dacă nu mă-nşel, cel care mănâncă şoareci de câmp, hi-hi-hi-hi! Poate că aţi auzit de dumnealui?

— Cum să nu! Încuviinţai zâmbind. Dacă preia chiar dânsul sarcina, suntem fără grijă. Nu se lasă el prins de apaşi.

— Prins, nu, în schimb se lasă văzut.

— Ce vorbeşti? Vrei să te vadă?

— Vreau.

— Atunci te fac prizonier sau te omoară.

— Nu fac ei una ca asta pentru nimic în lume. Sunt prea deştepţi.

Le ies în cale şi mă port în aşa fel încât să nu le treacă prin minte că s-ar afla pe-aici şi alţii în afara de noi. Şi când

m-or vedea plimbându-mă tacticos, sub ochii lor, vor fi încredinţaţi că nu ne aşteptăm la nimica rău şi că trăim mai liniştiţi ca în sânul lui Avraam. Nici nu se vor atinge de mine; vor avea interesul să mă întorc în tabără, ca să nu se nască aici bănuiala că mi s-a întâmplat ceva. Îşi vor spune că, oricum, le voi cădea în mână mai târziu.

— Dar, Sam dragă, e posibil ca ei să te vadă fără ca şi dumneata să-i vezi…

— Sir, se zbârli el în glumă, dacă mă gratulaţi cu o asemenea palmă morală, totul s-a sfârşit între noi! Eu şi să nu-i văd! Ochişorii lui Sam Hawkens o fi ei mici, dar sunt grozav de ageri. E drept că apaşii nu vor sosi cu grămada; vor trimite mai întâi iscoade; însă nici ăştia nu-mi scapă; îmi aleg un locşor de unde nu se poate să nu-i zăresc. Ştiţi, există porţiuni de teren unde nici cel mai grijuliu cercetaş nu găseşte acoperire; e obligat să iasă în câmp deschis. Iar eu mă plasez într-un asemenea sector şi pândesc. De îndată ce descopăr iscoadele, vă dau de veste, pentru ca în momentul când se vor furişa lângă tabără, să vă arătaţi cu toţii calmi şi nepăsători.

— Dar or să-i vadă şi pe kiowaşi şi se vor grăbi să-şi înştiinţeze şeful.

— Pe cine să-i vadă? Pe kiowaşi? Omule, greenhorn şi preaonorate boboc, vă imaginaţi cumva că Sam Hawkens are vată sau sugativă în loc de creier, hai? Voi fi avut eu din timp grijă să ajungă invizibili, să nu se vadă nici picior de kiowaş. Înţeles? Aceşti foarte dragi prieteni ai noştri se vor ascunde bine de tot, pentru ca la momentul oportun să răsară ca din pământ. Iscoadele apaşilor nu trebuie să zărească aici pe nimeni altul decât persoanele ce se aflau în tabără la prima vizită a lui Winnetou şi a tatălui său.

— Ei da, atunci se schimbă lucrurile!

— Nu-i aşa? Iscoadele n-au decât să ne dea târcoale şi să se convingă că nu bănuim nimic. Apoi, după ce vor pleca, mă furişez eu pe urmele lor şi pândesc sosirea grosului. Desigur că nu vor veni ziua, ci după căderea nopţii,

folosindu-se de întuneric, ca să se apropie cât mai mult de tabără. Atunci, vitejii noştri apaşi vor năvăli peste noi.

— Şi ne vor lua prizonieri sau, mai ştii, ne vor masacra; dacă nu pe toţi, barem pe unii!

— Sir, zău că mă scârbiţi! Vă pretindeţi om cu studii şi nu cunoaşteţi cel mai simplu adevăr: dacă vrei să nu fii prins, trebuie s-o iei la sănătoasa! Asta o ştie în zilele noastre până şi iepurele, ba şi acea mică, neagră şi pişcătoare insectă, care obişnuieşte să sară de şase sute de ori cât lungimea trupului ei. Singur dumneavoastră aţi rămas ageamiu în materie! Hm! Oare în multele cărţi pe care le-aţi mestecat nu scrie aşa ceva?

— Nu scrie nimic, fiindcă un westman curajos nu sare de şase sute de ori cât lungimea trupului său, ca insecta dumitale. Va să zică, eşti de părere s-o luăm la sănătoasa?

— Da. Vom aprinde, fireşte, un foc de tabără ca să fim cât se poate de bine observaţi. Cât va arde focul, apaşii se vor ţine ascunşi. Iar după ce se stinge treptat şi se face întuneric, o luăm la picior şi-i anunţăm pe kiowaşi să se pitească prin apropiere. Atunci apaşii se aruncă asupra taberei noastre şi… nu mai găsesc ţipenie de om, hi-hi-hi-hi! Îi apucă o mirare grozavă şi, de bună seamă, încing la rândul lor focul ca să ne poată dibui. Acum, însă, îi vedem noi în lumină, cum ne văzuseră ei adineauri. Şi roata se întoarce: din atacanţi ajung să fie împresuraţi. Ai şi ce spaimă pe ei! Şi ce lovitură! Va rămâne de pomină multă vreme. Şi lumea va zice: „Toate astea le-a pus la cale Sam Hawkens, dacă nu mă-nşel!”

— Mă rog, n-ar fi rău, cu condiţia ca lucrurile să se petreacă exact după imaginaţia dumitale.

— Aşa va fi şi nu altfel; am eu grijă.

— Şi pe urmă? Îi eliberăm în taină pe apaşi?

— În orice caz, pe Inciu-Ciuna şi pe Winnetou.

— Şi ceilalţi?

— Vom căuta să eliberăm pe cât mai mulţi, dar cu condiţia să nu ne trădăm.

Şi cu restul ce se întâmplă?

— Nimic prea grav, sir, vă pot încredinţa. În prima clipă, kiowaşii se vor gândi mai puţin la apaşi; se vor grăbi să-i prindă pe fugari, adică pe noi. Şi dacă totuşi s-ar arăta lacomi de sânge, apoi las' pe mine, mai e şi Sam Hawkens aici! Dar nu face să ne spargem de pe acuma capetele pentru cele ce s-ar petrece mai târziu; barem pe-al dumneavoastră l-aţi putea folosi mai rentabil. Ce-o să mai fie, vedem atunci. Important e să găsim, înainte de toate, un loc potrivit pentru realizarea planului; nu ne putem refugia la întâmplare, oriunde. Mă ocup eu mâine în zori de problema asta. Azi am tot vorbit; de mâine intrăm în acţiune.

Avea dreptate. Să tot discuţi şi să făureşti planuri era pentru moment de prisos; nu ne rămânea deci altceva de făcut decât să aşteptăm desfăşurarea evenimentelor.

Era o noapte cam neplăcută. Se iscase un vânt care dădu treptat în furtună şi, către dimineaţă, se lăsă un frig neobişnuit în acele ţinuturi. Ne aflam aproximativ pe latitudinea Damasculuı şi totuşi frigul ne trezi din somn. Sam Hawkens scrută cerul apoi conchise:

— Pesemne că astăzi se va petrece un fenomen rar prin partea locului. Va ploua, dacă nu mă-nşel. Şi asta e spre binele nostru.

— În ce privinţă? Întrebai eu.

— Nu bănuiţi? Uitaţi-vă numai primprejur, câtă iarbă culcată!

Sosind, apaşii ar putea trage imediat concluzia că pe aici au trecut de curând mai mulţi oameni şi cai decât numără tabăra noastră. Ploaia însă va îndrepta iarba şi va şterge urmele care, altminteri, ar mai fi vizibile trei-patru zile. Mă duc repede să-i lămuresc pe kiowaşi şi să-i iau cu mine.

— Şi mergeţi în căutarea unui loc potrivit pentru atac?

— Da. La drept vorbind, aş putea să-i las deocamdată aici şi să-i chem mai târziu, după ce voi fi găsit eu locul; dar e

mai bine să plec de pe acum, pentru ca urmele să dispară curând. Între timp, voi, ăştilalţi, vă puteţi continua lucrările.

Sam împărtăşi căpeteniei kiowaşilor planul său şi acesta îl aprobă.

După puţin, indienii, împreună cu Sam şi cu cei doi tovarăşi ai lui, porniră călare. Se înţelege că locul pe care urmau să-l aleagă trebuia să se afle chiar pe traseul nostru, al topografilor, adică pe linia ce-o aveam de măsurat. În felul acesta economiseam timp şi nici nu dădeam de bănuit apaşilor.

Veneam încet în urma călăreţilor; înaintam pas cu pas, pe măsură ce înaintau lucrările. Către amiază, profeţia lui Sam se împlini; începu să plouă. Dar o ploaie cum numai pe această latitudine se poate porni din an în paşte. Părea că se revarsă un ocean din tărie.

În toiul acestui potop, Sam, Dick şi Will se întoarseră din cercetare, îi observarăm abia când se aflau la zece-doisprezece paşi de noi, atât de deasă era perdeaua de apă. Găsiseră un loc potrivit. Parker şi Stone urmau să ni-l arate; iar Hawkens, după ce-şi luă merinde suficiente, plecă, în pofida furtunii, ca să se aşeze la pândă. Porni pe jos, fără catâr; astfel se putea ascunde mai lesne. Privindu-l cum dispare îndărătul perdelei de ploaie, aveam sentimentul că o catastrofă se apropia de noi cu paşi grăbiţi.

Pe cât de sălbatică a fost ploaia, ca o rupere de nori, pe atât de repede încetă năvala apei. Zăgazurile cerului se închiseră brusc şi soarele străluci iarăşi, ca în alte zile, deasupra lumii. Reluarăm lucrul întrerupt.

Ne aflam într-o savană lină, nu prea mare, înconjurată în trei părţi de dumbravă; din loc în loc se zărea câte un tufiş. Terenul era foarte prielnic pentru lucrările noastre; înaintam cu repeziciune. Constatai totodată că Sam Hawkens prevăzuse cu multă precizie efectele ploii:

Deşi kiowaşii trecuseră călări chiar pe locul unde ne aflam, totuşi nu se vedea nici o urmă de copită. Venind în

căutarea noastră, apaşii n-ar fi putut bănui că avem în apropiere două sute de aliaţi.

Pe înnoptate, când lucrul încetă, Stone şi Parker ne informară că ne găsim de fapt în vecinătatea prezumtivului câmp de bătălie. Mi-ar fi plăcut să-l cercetez şi eu, dar se făcuse prea târziu.

A doua zi dimineaţa pătrunserăm repede cu lucrul până la un pârâu destul de lat, din care se alcătuia un fel de bazin, probabil veşnic plin cu apă, pe câtă vreme albia pârâului era îndeobşte jumătate secată.

Ploaia de ieri umpluse însă albia până-n margini. Către acest bazin ducea o limbă îngustă de savană, tivită pe ambele laturi cu copaci şi tufe şi înaintând ca o peninsulă spre mijlocul apei; îngustă la început, peninsula se lărgea treptat, luând aproximativ forma unui cerc.

Semăna cu o tigaie, a cărei coadă ţinea de mal. În partea opusă a bazinului se înălţa o colină uşoară, împădurită.

— Iată locul ales de Sam Hawkens, lămuri Stone, rotindu-şi privirile cu aerul unui cunoscător. Nici nu se putea ceva mai bun pentru planul nostru.

Mă simţii, desigur, îndemnat să scrutez fiecare colţişor.

— Unde se găsesc kiowaşii, mister Stone? Întrebai.

— Ascunşi, foarte bine ascunşi! Răspunse el. V-aţi osteni degeaba să daţi de cea mai mică urmă a lor, deşi ei ne văd la perfecţie şi ne observă orice mişcare.

— Totuşi, unde sunt?

— Aşteptaţi niţel, sir! Mai întâi să vă explic de ce Sam, pişicherul, a ochit tocmai locul acesta. Savana pe care am străbătut-o are multe tufişuri răzleţe. Faptul acesta e în avantajul apaşilor; ne pot urmări neobservaţi, se pot ascunde în spatele tufişurilor. Vedeţi apoi limba aceea de pământ care se întinde încoace. Dacă încingem aici un foc de tabără, se luminează toată fâşia, chiar şi adâncul savanei de unde urmează să vină apaşii; focul îi va atrage; se vor apropia uşurel de noi, pitulându-se în dosul copacilor şi

tufelor. Vă asigur, domnilor, că nu se găseşte teren mai bun pentru a ne lăsa atacaţi de indieni!

Faţa lui uscăţivă, lunguiaţă, înăspritǎ de vânt şi soare, strălucea de satisfacţie. Inginerul-şef, în schimb, nu-i împărtăşea deloc entuziasmul şi dădu sceptic din cap:

— Ce fel de om eşti şi dumneata, Stone! Te topeşti de bucurie că vom fi atacaţi atât de frumos! În ce mă priveşte, vă spun pe şleau:

Am s-o şterg de-aici!

— Ca să cădeţi cât mai sigur în mâinile apaşilor! Nu vă lăsaţi purtat de asemenea gânduri năstruşnice, mister Bancroft! Cum să nu fiu încântat de locul ăsta, care înlesneşte apaşilor să ne prindă, pentru ca pe urmă să-i prindem noi în capcană! Uitaţi-vă un pic dincolo, peste apă. Sus, pe colină, în mijlocul pădurii, sunt pitiţi kiowaşii. Observatorii lor s-au căţărat în copaci şi nici vorbă că ne-au şi zărit. Tot aşa îi vor zări pe apaşi, căci de sus ei cuprind cu ochii savana până hăt departe.

— Dar dacă vom fi atacaţi, ce ne foloseşte nouă că kiowaşii se află tocmai dincolo de apă, ascunşi în pădure? Obiectă inginerul-şef.

— E numai o manevră, pentru ca iscoadele apaşilor să nu descopere adevărata situaţie. Însă de îndată ce vor fi trecut, kiowaşii coboară încoace şi se ascund în peninsulă, unde nu pot fi observaţi.

— Şi vrei să zici că apaşii nu se pot duce acolo?

— Ar putea, însă nu le permitem noi.

— Înseamnă să-i alungaţi. Atunci, cum vreţi să nu vă observe? Se cam contrazic lucrurile, mister Stone.

— Ba. Deloc! E drept, nu trebuie să avem aerul că-i căutăm; îi lăsăm să se apropie de peninsulă. Dar aceasta, în locul unde se îmbină cu malul, nu are mai mult de treizeci de paşi lăţime; ei bine, acolo postăm caii noştri şi baricadăm trecerea.

— Baricadă de cai? E cu putinţă?

— Fireşte. Priponim caii de copaci şi vă asigur că nici un indian nu se mai apropie, căci animalele l-ar trăda prin sforăitul lor, Astfel, iscoadele cercetează jur-împrejur, dar în peninsulă nu se încumetă.

După ce se întorc ca să-i cheme pe-ai lor, hop şi kiowaşii părăsesc pădurea de pe colină şi se ascund în peninsulă, printre arbori. Iar trupa apaşilor se furişează încoace şi aşteaptă să ne culcăm şi să adormim.

— Şi dacă nu aşteaptă până ne culcăm? Intrai şi eu în vorbă. Ne-ar tăia orice posibilitate de retragere.

— Nici atunci n-am fi în pericol, mă asigură Stone. Ne sar kiowaşii în ajutor cât ai bate din palme.

— Numai că asta înseamnă vărsare de sânge şi noi vrem s-o evităm.

— Dar, sir, aici, în vest, nu contează o picătură de sânge în plus.

Dar nu vă faceţi griji! Exact acelaşi motiv îi va reţine şi pe apaşi să ne atace cât suntem treji. O să-şi spună, desigur şi ei că ne vom apăra şi, chiar dacă nu suntem decât douăzeci de înşi, vor cădea destui dintr-ai lor înainte ca noi să încetăm lupta. Nu, ei caută să-şi cruţe, ca şi noi, sângele şi viaţa. De aceea vor aştepta până ne vom fi culcat; iar noi lăsăm focul să se stingă şi ne retragem pe întuneric în peninsulă.

— Şi până atunci ce facem! Ne continuăm lucrările?

— Da, numai că la ora decisivă trebuie să fiţi aici.

— Dacă-i aşa, să nu ne pierdem vremea. Haideţi, domnilor, să mai lucrăm un pic!

Îmi urmară invitaţia, deşi nu prea le ardea de muncă. Sunt convins că ar fi preferat să spele putina. Dar în cazul acesta, lucrul ar fi rămas neisprăvit şi, conform clauzelor contractului, nimeni n-ar mai fi putut pretinde vreo plată. Or, ca să renunţe la banii lor, ar fi fost prea mult. Unde mai pui că apaşii tot i-ar fi ajuns din urmă. Îşi dădeau seama oamenii că, totuşi, aici se aflau în mai mare siguranţă şi de aceea rămaseră pe loc.

În ce mă priveşte, mărturisesc deschis că nu aşteptam cu prea mare calm evenimentele. Mă stăpânea o tulburare, o stare febrilă, un fel de trac pe care-l resimte ostaşul înainte de a primi botezul focului.

Nu-mi era frică, o, nicidecum. În fond, aş fi avut mai multe motive de teamă atunci când am răpus bizonul şi ursul. Acum, însă, era vorba de oameni şi acest lucru mă tulbura. Îmi păsa mai puţin de viaţa mea; aş fi ştiut să mi-o apăr la nevoie; dar ce te faci cu Inciu-Ciuna şi cu Winnetou? Mă gândisem în ultimele zile atât de mult la Winnetou, încât îmi devenise şi mai familiar decât înainte; îl îndrăgisem, fără prezenţa şi prietenia lui; desigur, un proces psihic ciudat, dacă nu chiar enigmatic. Şi încă un fapt curios: aveam să aflu mai târziu de la Winnetou că şi dânsul se gândise mult la mine în aceeaşi vreme.

Neliniştea nu mă părăsi nici în timpul lucrului; eram însă convins că, în clipele hotărâtoare, va dispărea subit. De aceea socotind că, oricum, ciocnirea e inevitabilă, doream să se declanşeze cât mai curând.

Dorinţa aceasta avea să mi se împlinească. Abia trecuse de amiază, când îl zărirăm pe Sam Hawkens că se îndreaptă spre noi. Omuleţul era vizibil obosit, dar ochişorii lui şireţi jucau neobişnuit de veseli deasupra obrajilor împăduriţi.

— Totu-i în regulă, nu-i aşa? Îl întrebai. Se vede cât de colo, dragă Sam.

— Zău? Râse el. Unde scrie? Pe nasul meu sau în imaginaţia dumneavoastră?

— Imaginaţie? Pshaw Cine ţi se uită în ochi nu mai are nici un dubiu.

— Aşa, va şi zică, mă trădează ochii. E bine s-o ştiu, ca să mă păzesc în alte ocazii. Dar aveţi dreptate. Toate au mers strună, chiar mai bine decât mă aşteptam.

— Înseamnă că ai văzut iscoadele?

— Ce iscoade?! Întreaga trupă am văzut-o. Şi nu numai atât. Am şi auzit-o, adică am tras cu urechea la vorbele

apaşilor.

— Ai tras cu urechea? Ah, atunci spune repede ce-ai aflat!

— Nu e timpul, nici locul. Strângeţi instrumentele, duceţi-le în tabără şi aşteptaţi-mă acolo! Vin şi eu. Dar mai înainte, mă reped la kiowaşi, să le spun ce am aflat şi ce au de făcut.

Trecu albia pârâului, dincolo de bazin şi dispăru în pădurea de pe colină. Iar noi ne-am strâns lucruşoarele şi am pornit spre tabără ca să-l aşteptăm. Nici nu l-am văzut, nici nu i-am simţit paşii când, deodată, ne pomenirăm iarăşi cu el. Stătea ţanţoş în mijlocul nostru şi ne muştruluia:

— Iată-mă, my lords! Ce dracu', nu mai aveţi ochi, nici urechi? Şi un elefant vă poate lua prin surprindere, deşi paşii lui se aud de la un sfert de ceas depărtare!

— În orice caz, n-ai prea călcat cu paşi de elefant! I-am răspuns.

— Posibil. Am vrut numai să vă demonstrez cum te poţi apropia de oameni, fără ca ei să bage de seamă. Şedeaţi cu toţii liniştiţi, nu scoteaţi o vorbă; şi totuşi, în tăcerea asta, n-aţi auzit când m-am strecurat printre voi. Uite-aşa a fost şi ieri, când m-am furişat lângă apaşi.

— Haide, povesteşte cum a fost!

— Well, o să auziţi numaidecât! Întâi să mă aşez, că-s tare ostenit.

Mi s-au deprins picioarele cu călăria şi nu mai ţin la marş. De altfel, decât infanterist, e mai nobil să fii la cavalerie, dacă nu mă-nşel.

Se aşează lângă mine, clipi din ochi pe rând la fiecare şi, subliniind cu capul silabă cu silabă, rosti plin de importanţă:

— Aşadar, în astă seară porneşte jocul!

— Chiar azi? Întrebai eu şi mirat şi bucuros, fiindcă doream să se hotărască odată. Atunci e bine, chiar foarte bine!

— Hm! S-ar zice că ardeţi de nerăbdare să cădeţi în braţele apaşilor! Dar vă dau dreptate: e bine aşa, mă bucur

şi eu că nu mai avem mult de aşteptat. Nu e tocmai plăcut să aştepţi un lucru care poate să iasă pe dos.

— A apărut vreun motiv de îngrijorare?

— Absolut nimic. Dimpotrivă, sunt sigur că o să meargă totul ca pe roate. Însă orice om cu experienţă ştie că şi cel mai bun copil poate să ajungă până la urmă o pramatie. Aşa şi cu evenimentele. Planul cel mai bun poate da greş dintr-o simplă întâmplare.

— Dar în cazul nostru avem a ne teme de ceva?

— Nu. Din câte am auzit acolo, succesul nostru e asigurat.

— Ce-ai auzit, spune odată!

— Ia-o încet, fără grabă, tinere sir! Toate la rândul lor. Nu vă pot spune ce-am auzit şi aflat până nu veţi şti ce s-a petrecut mai înainte.

Deci: am pornit în toiul furtunii. N-am aşteptat să treacă, deoarece ploaia, fie şi potop, tot nu pătrunde prin surtucul meu, hi-hi-hi-hi!

Alergai până aproape de terenul unde fusese tabăra noastră, când ne-au vizitat cei doi apaşi; dar am fost nevoit să mă ascund repede, pentru că zărisem trei indieni adulmecând locul. Sunt iscoadele apaşilor, mi-am zis; nu se vor deplasa mai departe, pentru că misiunea lor e să cerceteze numai locul acesta. Aşa şi era. Tot cotrobăiră pe acolo fără să-mi găsească urma şi se aşezară sub copaci, unde umezeala nu pătrunsese ca în afara pădurii. Să tot fi şezut aşa vreo două ceasuri. Iar eu îi pândeam pitit sub arbore. Doar trebuia să le aflu intenţiile. Şi iată că soseşte o trupă călare; oamenii au feţele vopsite în culorile războiului. I-am recunoscut de îndată: Inciu-Ciuna şi Winnetou cu apaşii lor.

— Câţi erau?

— Exact câţi bănuisem. Am numărat cam vreo cincizeci. Iscoadele au ieşit din adăpost şi au dat raportul. Apoi au luat-o înainte şi toată trupa s-a pus încet în mişcare. Bănuiţi, desigur, domnilor, că Sam Hawkens s-a ţinut scai de

ei. Ploaia spălase urmele paşilor, dar ţăruşii pe care i-aţi înfipt acolo s-au dovedit a fi călăuze foarte precise. Mi-aş dori să am parte totdeauna de asemenea călăuze sigure.

Dar apaşii ăştia sunt extrem de prudenţi; la fiece cot al pădurii, după fiece tufiş, puteau să dea peste noi; de aceea se deplasau încet de tot.

Înaintau cu multă dibăcie şi precauţie; îmi făcea o adevărată plăcere să-i studiez şi mă gândeam, ca şi în alte ocazii, că indienii apaşi sunt superiori tuturor celorlalte neamuri roşii. Inciu-Ciuna e al dracului de priceput, iar Winnetou nu se lasă mai prejos. Cea mai neînsemnată mişcare a lor era calculată. Nu suflau nici o vorbă; se înţelegeau numai prin semne. După ce străbătură două mile, începu să se lase seara.

Indienii descălecară, îşi priponiră caii şi se afundară în pădure; acolo voiau să poposească până-n zori.

— Şi acolo ai tras cu urechea? Întrebai eu.

— Da. Indienii, băieţi deştepţi, n-au aprins nici un foc; pe de altă parte, Sam Hawkens, tot deştept şi-a spus că nu e rău aşa, pentru că va fi protejat de întuneric. M-am strecurat printre copaci şi, neavând alta la îndemână, m-am târât pe propria mea burtă, până am ajuns atât de aproape, încât auzeam toate vorbele lor.

— Şi ai înţeles totul?

— Ce întrebare! Dacă afirm că se auzea fiece cuvânt!

— Vreau să spun dacă se serveau de jargonul lor anglo-indian.

— Nu se serveau, ci discutau între ei, dacă nu mă-nşel şi anume în dialectul mescalerilor pe care îl cunosc şi eu binişor. Mă deplasai încet-încet până în apropierea celor două căpetenii. Schimbau arar câte un cuvânt scurt şi cu miez, cum fac de obicei indienii.

— Ei, hai, dă-i drumul, omule! Stăruii eu, văzând că iarăşi se opreşte.

— Mă rog, ţineţi-vă bine, sir, că-i dau drumul! Aflaţi că au ce au cu noi. Vor să ne captureze.

— Va să zică, nu umblă să ne ucidă?

— Ei, ar vrea ei aşa, câte puţin, dar nici chiar dintr-o dată. Mai întâi cată să ne ia prizonieri fără să ne vatăme; apoi ne duc în satele mescalerilor, lângă Rio Pecos; acolo ne leagă la stâlpul torturii şi, în cele din urmă, ne prăjesc de vii. Well, cam în felul crapilor pe care-i prinzi, îi duci acasă, îi ţii în apă şi-i hrăneşti, pentru ca la urmă să-i fierbi în tot soiul de mirodenii. Mă întreb, zău, ce gust o fi având bătrânul Sam, mai ales dacă-l frige la tigaie împreună cu surtucul lui vânătoresc, hi-hi-hi-hi!

Râse oarecum tainic, înfundat, în barbă. Apoi continuă:

— Au pus ochii în special pe mister Rattler, care şade aici printre voi încântat şi radios, ca şi când l-ar aştepta toate deliciile raiului.

Da, mister Rattler, te-ai vârât într-o ciorbă de care eu unul nu mi-aş atinge gura. Vei fi pus la frigare, afumat, înţepat, otrăvit, înjunghiat, împuşcat, tras pe roată şi spânzurat, din toate pe rând şi câte puţin ca să mai rămâi niţel în viaţă şi să poţi degusta în voie toate chinurile şi modurile de a muri. Iar dacă totuşi nu te vei hotărî să mori, atunci te vor aşeza în aceeaşi groapă cu Klekih-Petra pe care l-ai ucis. Şi vei fi înmormântat de viu.

— Dumnezeule mare! Aşa au vorbit? Întrebă Rattler, pălind de groază.

— Fireşte că aşa. De altfel, o şi meriţi, n-am ce-ţi face. Iţi doresc numai ca, după ce vei fi trecut prin toate torturile, să te laşi de nelegiuiri. Dar cred că n-o să le mai repeţi. Cadavrul lui Klekih-Petra a fost dat pe mâna unui vraci ca să-l ducă acasă. Trebuie să ştiţi că indienii ăştia din sud ştiu să-şi trateze morţii şi să-i conserve în aşa fel, încât să reziste lungă vreme la descompunere. Am văzut cu ochii mei nişte mumii de copii indieni care, după mai bine de un secol, arătau ca şi când ar fi murit abia ieri. Dacă vom cădea cu toţii prizonieri, atunci, mister Rattler, ni se va oferi şi nouă plăcerea de a urmări cum te transformi de viu într-o astfel de mumie.

— Eu nu mai stau aici! Izbucni Rattler. Plec imediat! Nu mă prind ei pe mine!

Se şi pregătea s-o şteargă; dar Sam Hawkens îl trase îndărăt şi-l preveni:

— Nu te clinti, dacă ţii la viaţă! Ascultă ce-ţi spun: probabil că apaşii au şi ocupat împrejurimile. Le-ai cădea de-a dreptul în braţe.

— Vorbeşti serios, Sam? Îl întrebai eu.

— Nu e nici o născocire: am toate motivele să presupun că aşa este. Nu m-am înşelat eu nici în alte privinţe. Apaşii au pregătit într-adevăr o întreagă oştire cu care cele două căpetenii urmează să-i atace pe kiowaşi după ce vor fi terminat cu noi. Numai aşa se explică faptul că s-au întors încoace atât de repede. N-au mai avut nevoie să facă drumul până la corturile lor pentru a-şi mobiliza oamenii. Au întâlnit pe parcurs trupele pornite împotriva kiowaşilor, i-au predat vraciului ajutat de câţiva oameni cadavrul lui Klekih-Petra şi, luând cu sine un grup de cincizeci de călăreţi destoinici, s-au întors încoace.

— Dar unde se află trupele destinate să-i atace pe kiowaşi?

— Nu ştiu. În privinţa asta n-au suflat o vorbă. De altfel, pentru noi faptul n-are nici o importanţă.

Aici bătrânul Sam greşea. Nu era deloc lipsit de importanţă pentru noi unde se găsea grosul trupelor apaşe. Dovada ne-a fost servită câteva zile mai târziu. Sam continuă:

— După ce aflasem destule date, m-aş fi putut porni imediat încoace, însă noaptea e dificil să ştergi urmele; apaşii le-ar fi descoperit dimineaţa; în plus, mă ispitea gândul să-i studiez şi la lumina zilei. Am rămas deci toată noaptea pitit în pădure şi, după ce apaşii au pornit la drum, m-am luat frumuşel după ei. I-am urmărit până la vreo şase mile depărtare de aici, apoi am făcut un ocol, ca să ajung la voi neobservat de nimeni. Well, acum ştiţi totul.

— Prin urmare, nu te-au zărit deloc?

— Nu.

— Şi ai avut grijă să nu-ţi descopere urma?

— Păi cum!

— Dar plănuiai parcă să te laşi văzut şi…

— Ştiu, ştiu! Aş fi făcut-o, însă nu mai era necesar, pentru că… ia staţi! Aţi auzit ceva?

Fusese ca un ţipăt de vultur, repetat de trei ori.

— Astea sunt iscoadele kiowaşilor, lămuri Sam. Stau acolo sus, căţăraţi în copaci. Ne-am înţeles să dea semnalul când pătrund apaşii în savană. Haideţi, sir, să vă încerc agerimea ochilor.

Invitaţia mă privea pe mine. Sam se ridică de jos, eu îmi luai arma, gata să-l urmez.

— Staţi! Strigă el. Fără armă! Deşi un westman nu se desparte de puşca lui, aici regula va suferi o excepţie; trebuie să ne prefacem că nu bănuim nici un pericol şi că umblăm să strângem vreascuri pentru foc. Din comportarea noastră, apaşii vor trage concluzia că vom poposi aici peste noapte; şi concluzia aceasta ne va fi de folos.

Pornirăm împreună agale, aparent nepăsători şi trecurăm printre şirurile de copaci şi de tufe, peste pajişte, până în savană. Ne apucarăm de strâns vreascuri, rotindu-ne pe furiş privirea ca să-i descoperim pe apaşi. Dacă se aflau pe aproape, atunci probabil că şedeau pitulaţi după tufişurile răspândite prin savană.

— Ai zărit vreunul? L-am întrebat pe Sam după câtva timp.

— Nu, răspunse el.

— Nici eu.

Scrutam cu atenţie încordată împrejurimile, dar nu desluşeam nimic. Şi totuşi aveam să aflu mai târziu de la Winnetou că el însuşi era culcat într-un tufiş la cel mult cincizeci de paşi de noi. Nu ajunge să ai ochi buni, mai trebuie să-i fi exersat, ceea ce pe atunci nu era deloc cazul meu. Astăzi l-aş recunoaşte pe Winnetou chiar şi după

gâzele care, fiind atrase de prezenţa lui, ar forfoti în jurul tufişurilor cu pricina.

Ne înapoiarăm deci fără nici un rezultat. Apoi toţi împreună ne puserăm pe strâns vreascuri pentru un foc de tabără. Am adunat mai mult decât era necesar.

— E bine aşa, observă Sam. Trebuie să lăsăm şi apaşilor cogeamite grămadă pentru ca să poată aprinde la rândul lor focul, după ce vor năvăli în tabără şi vor constata că am dispărut.

Între timp, se lăsase din nou seara. Sam, ca omul cel mai experimentat dintre noi, se cuibări în faţă de tot, acolo unde se desprindea din savană fâşia de pajişte la capătul căreia ne aflam. Pândea sosirea cercetaşilor, care, desigur, avea să se apropie pentru a spiona noua noastră tabără. Aprinsesem focul şi vâlvătăile îşi aruncau lumina până în adâncul savanei. Ce ageamii şi fără experienţă!

— Trebuie să-şi fi zis apaşii despre noi. Focul indica inamicului, încă de departe, drumul spre tabără.

Cinarăm, ca de obicei, frugal şi ne culcarăm, ca şi când ne-am fi simţit în cea mai deplină siguranţă. Armele zăceau aruncate la oarecare distanţă, dar în direcţia peninsulei, ca să le putem ridica din mers, în retragerea plănuită. Peninsula însă, aşa cum hotărâse Sam, era barată de caii noştri.

Să tot fi trecut vreo trei ore de la căderea nopţii şi iată că Sam, tăcut ca o umbră, se strecură încet până la noi şi ne şopti:

— Vin iscoadele, doi inşi, unul pe stânga, celălalt pe dreapta. I-am auzit şi văzut.

Veneau, aşadar, din ambele părţi ale pajiştii, ţinându-se mereu îndărătul tufărişului. Sam se aşeză lângă noi şi începu să pălăvrăgească cu glas tare vrute şi nevrute. Noi îl susţineam care mai de care şi încinserăm o discuţie însufleţită; voiam să-i convingem astfel pe cercetaşi că se pot apropia fără grijă. Ştiam că ne observă cu atenţie de

după tufişuri, dar ne feream din răsputeri să aruncăm măcar o privire spre ascunzişurile lor.

Acum trebuia, înainte de toate, să sesizăm momentul când vor pleca. Nu-i puteam nici auzi, darămite vedea; şi totuşi, nu trebuia să mai întârziem nici o clipă după plecarea lor, pentru că era de aşteptat ca, după puţin, întreaga trupă să se furişeze încoace. Între timp kiowaşii urmau să ocupe peninsula. Era deci preferabil să nu aşteptăm, ci să acţionăm în aşa fel, încât iscoadele să se grăbească şi să plece la ai lor. De aceea, Sam se ridică şi, prefăcându-se că merge după lemne, se îndreptă spre unul din tufişuri; eu îl imitai, luând-o spre alt tufiş.

Acum puteam fi sigur că iscoadele părăsiseră locul. Sam îşi făcu mâinile pâlnie la gură şi orăcăi de trei ori ca broasca. Era semnalul convenit cu kiowaşii. Aici, în apropierea pârâului, un orăcăit de broască nu putea stârni bănuieli. Apoi Sam se strecură din nou la postul lui de observaţie, pentru a ne ţine la curent asupra mişcărilor trupei inamice.

La nici două minute de la semnalul lui Sam, se şi arătară sute de războinici. Părăsiseră mai dinainte pădurea pentru ca, la semnalul convenit, adică orăcăitul de broască, să se afle cât mai aproape: ajunseră la pârâu şi-l trecură dintr-un salt. Se târau ca şerpii, în spatele nostru, prin umbră, până în inima peninsulei. Totul se desfăşură cu atâta îndemânare şi repeziciune, încât în mai puţin de trei minute trecu de noi şi ultimul kiowaş.

Nu-l mai aşteptam decât pe Sam. Sosi şi el, spunându-ne în şoaptă:

— Se apropie apaşii din ambele laturi, exact cum am înţeles din discuţiile lor. Nu mai puneţi lemne pe foc! Vom avea grijă să nu se stingă de tot, să mai rămână niţel jar ca indienii să poată înteţi iarăşi focul.

Îngrămădirăm restul de lemne şi vreascuri în jurul focului, în aşa fel, încât jarul rămas să nu arunce lumină asupra noastră în momentul când vom lua-o la goană. Pe

urmă, fiecare dintre noi avea să se transforme într-un actor mai mult sau mai puţin talentat. Ştiam că cincizeci de apaşi ne pândesc din imediată apropiere şi totuşi trebuia s-o facem pe naivii. Multe depindeau de clipa următoare, chiar şi viaţa noastră. Porneam de la presupunerea că apaşii vor aştepta până ce, după toate aparenţele, vom fi adormit. Şi dacă ne înşelam? Dacă ne vor ataca mai repede? E drept că dispuneam de ajutorul celor două sute de kiowaşi. Dar intervenţia lor ar fi declanşat o bătălie, care ar fi costat sânge şi vieţi omeneşti. Ne ameninţa, poate, o catastrofă, dar şi de data aceasta se confirma felul meu de a fi: eram calm, mai calm ca înaintea unei partide de şah sau de domino. Îi studiam cu mare interes pe ceilalţi. Rattler se lungise la pământ, cu faţa în jos şi se făcea că doarme. Frica morţii îl prinsese cu ghearele ei de gheaţă.

Faimoşii lui westmeni, cu chipurile livide, se holbau unii la alţii; nu reuşeau să articuleze decât frânturi de fraze, silindu-se totuşi să ia parte la discuţiile noastre. Will Parker şi Dick Stone se purtau atât de tacticos, încât ai fi zis că nu există picior de apaş pe toată faţa pământului. Sam Hawkens se întrecea în glume şi râdea cu o poftă grozavă de propriile lui spirite.

După ce trecu în felul acesta o jumătate de ceas, puteam fi siguri că atacul urma să se producă într-adevăr abia după ce vom fi adormit; altminteri, apaşii l-ar fi dezlănţuit de mult. Focul scăzuse tare, încât am socotit oportun să nu mai zăbovim. Căscai de câteva ori, mă întinsei de-mi trosniră mădularele şi vorbii:

— Sunt obosit, vreau să dorm. Dumneata ce faci, Sam Hawkens?

— N-am nimic împotrivă; trag şi eu un somn, îmi răspunse. De altfel şi focul e pe sfârşite… Noapte bună!

— Noapte bună! Ne urară, la rândul lor, Stone şi Parker.

Apoi, ne căutarăm câte un loc potrivit, ca pentru odihnă, cât mai departe de foc, dar având grijă să nu dăm nimic de bănuit. Şi rămaserăm aşa culcaţi.

Flacăra se micşora din ce în ce, până se stinse cu totul; numai jarul de sub cenuşă mai licărea mocnit, dar pânza de lumină se împiedica în grămezile de vreascuri dimprejur. Ne aflam în plin întuneric. Acum trebuia să ne punem în siguranţă, tiptil, fără cel mai mic zgomot. Îmi luai puşca şi mă depărtai târâş; Sam se târa lângă mine; ceilalţi ne urmau. Ajunşi lângă cai, înghiontii anume pe câte unul ca să mişte şi să tropote, acoperind astfel orice alt zgomot care ne-ar fi putut trăda.

Izbutirăm, într-adevăr, să ajungem până la kiowaşii care pândeau ca nişte pantere încordate, setoase de luptă.

— Ascultă, Sam, şoptii eu, dacă vrem să cruţăm pe cele două căpetenii ale apaşilor, atunci nici un kiowaş nu trebuie să-i descopere. Eşti de acord?

— Da.

— Pe Winnetou îl iau în seama mea; dumneata, Stone şi Parker aveţi grijă de Inciu-Ciuna.

— Dumneavoastră singurel să vă ocupaţi de unul, iar noi, câte şi trei, de celălalt? N-ar fi prea just, dacă nu mă-nşel.

— E just. Cu Winnetou mă descurc eu repede; voi, însă, trebuie să săriţi toţi trei, pentru ca Inciu-Ciuna să nu apuce a se apăra; altminteri, dacă-i dăm răgaz şi prilej de luptă, bătrânul poate să cadă rănit sau chiar ucis.

— Well, aveţi dreptate! Hai să mai avansăm un pic, să fim cei dintâi, pentru ca nici un kiowaş să nu ne-o ia înainte.

Făcurăm câţiva paşi şi ne oprirăm mai aproape de foc. Aşteptam cu mare încordare strigătul de luptă al apaşilor, căci atacul părea iminent. După obiceiul lor, căpetenia dă semnalul printr-un ţipăt, iar trupa îl îngână apoi zgomotos. Ţipetele urmăresc să-l intimideze pe duşman, să-i taie curajul. Ca să imiţi strigătul acesta de luptă, folosit de majoritatea triburilor indiene, scoţi în falset un „hiiiiiiih!” prelungit şi, în acelaşi timp, îţi loveşti cu palma buzele, scurt, repetat, provocând astfel un tril prelung şi ascuţit.

Kiowaşii se aflau şi ei în aceeaşi stare de tensiune. Toţi căutau să fie primii şi se înghesuiau mereu în faţă,

împingându-ne şi pe noi înainte. Lucrul putea să ne devină fatal; ne apropiam prea mult de apaşi; de aceea, eu, unul, doream din toată inima ca să se producă, în sfârşit, atacul.

Dorinţa mi se împlini. Răsună acel „hiiiiiiih!” strident, sfredelitor, care îmi pătrunse în carne şi-n oase, însoţit de un urlet îngrozitor, ca o dezlănţuire a iadului. Deşi pământul fusese muiat de ploaie, auzirăm totuşi paşi repezi şi sărituri. Apoi – câteva clipe de tăcere. Nimic nu se mişca înjur. S-ar fi putut auzi, vorba ceea, bâzâitul unei muşte. În sfârşit, tună glasul lui Inciu-Ciuna. Rosti un singur cuvânt: „Ko!”

Acesta înseamnă „foc”, adică „încingeţi focul”. Jarul de sub cenuşă mai mocnea şi crăcile uscate se aprindeau lesne. Apaşii executară ordinul şi aruncară vreascuri peste jar. În câteva clipe, vâlvătăile se înălţară spre cer, luminând terenul.

Inciu-Ciuna şi Winnetou stăteau împreună şi războinicii făcură la iuţeală cerc în jurul lor, dar constatară uimiţi că noi dispăruserăm.

— Uf, uf, uf! Exclamară toţi.

Winnetou, deşi atât de tânăr, dovedi cu acest prilej acea prezenţă de spirit pe care mai târziu i-am admirat-o de atâtea ori. Judeca, probabil, că ne găsim prin apropiere şi că ei, apaşii, luminaţi de vâlvătăile focului, sunt în dezavantaj faţă de noi şi ne oferă o ţintă sigură. De aceea comandă:

— Tatişa! Tatişa!

Asta însemna: „Depărtaţi-vă, depărtaţi-vă!” Se pregătea şi el să se pună mai la adăpost, însă i-o luai înainte. Din patru-cinci salturi ajunsei lângă războinicii care-l înconjurau. Îmbrâncind în stânga şi-n dreapta ca să-i tai calea, pătrunsei în mijlocul cercului împreună cu Hawkens, Stone şi Parker. Tocmai când strigase acel „Tatişa! Tatişa!”, pregătindu-se să sară, Winnetou se pomeni faţă în faţă cu mine şi, preţ de câteva clipe ne uitarăm unul în ochii celuilalt Iute ca fulgerul duse mâna la brâu ca să-şi tragă

cuţitul, dar pumnul meu îl şi lovi în tâmplă. Se clătină şi se prăbuşi. Văzui cum, în acelaşi timp, Sam, Will şi Dick îl înşfăcau pe Inciu-Ciuna.

Apaşii răcneau de mânie, dar glasurile lor fură acoperite de urletul înfricoşător al kiowaşilor care se aruncau în luptă. Două sute de kiowaşi se năpustiră împotriva celor aproximativ cincizeci de apaşi!

Adică patru contra unu! Şi, totuşi, luptătorii lui Winnetou rezistau cu vitejie. Trebuia, în primul rând, să-mi apăr propria piele şi să-i ţin la distanţă pe apaşi, căci mă aflam chiar în mijlocul lor; de aceea mă răsuceam ca o sfârlează lovind în toate părţile. Nu mă serveam însă decât de pumni, pentru că nu voiam să rănesc şi cu atât mai puţin să ucid pe careva. Doborâsem vreo patru-cinci înşi şi putui, în sfârşit, să-mi trag răsuflarea; de altfel şi puterile începuseră să-mi slăbească, în câteva minute, lupta era sfârşită. Doar în câteva minute! Dar într-o astfel de încăierare minutele sunt extrem de lungi.

Inciu-Ciuna zăcea la pământ, legat cobză, iar alături de el, Winnetou, fără simţire; îl legarăm şi pe dânsul. Nici un apaş nu scăpase, mai ales datorită faptului ca erau cu toţii oameni viteji, care nu concepeau să fugă şi să-şi părăsească şefii căzuţi în captivitate. Mulţi dintre ei fuseseră răniţi, dar şi dintre kiowaşi cam tot atâţia; din păcate, aceştia din urmă numărau şi trei morţi, iar apaşii chiar cinci. Fireşte că acest rezultat sângeros nu intrase în planurile noastre; dar împotrivirea energică a apaşilor îi silise pe kiowaşi să-şi folosească armele mai vârtos decât am fi dorit.

Războinicii învinşi fură legaţi. N-a fost nevoie de cine ştie ce eforturi; dacă punem la socoteală şi oamenii noştri, eram patru sau chiar cinci contra unu. Trei kiowaşi îl ţineau pe adversar şi un al patrulea sau al cincilea îl lega.

Morţii fură duşi mai deoparte; kiowaşii răniţi primeau asistenţă din partea camarazilor lor, în timp ce noi, albii, îi pansam pe apaşii în suferinţă. Bineînţeles că eram întâmpinaţi de priviri întunecate şi vrăjmaşe; ba unii răniţi

se şi împotriveau fiind prea mândri pentru a accepta servicii din partea duşmanilor; preferau să sufere, să sângereze. Faptul nu mă neliniştea însă prea mult, pentru că rănile erau îndeobşte uşoare.

Treaba fiind terminată, ne-am pus mai întâi întrebarea unde să-i adăpostim la noapte pe prizonieri. Aş fi vrut să le creez condiţii cât suportabile. Dar iată că Tangua, căpetenia kiowaşilor, se răsti la mine:

— Câinii ăştia nu vă aparţin! Sunt ai noştri! Eu singur le hotărăsc soarta.

— Şi ce anume hotărăşti? Întrebai eu.

— Ii ducem în satele noastre; dar pentru că mai avem o răfuială cu neamul lor şi ne aşteaptă un drum lung, doar n-o să-i cărăm cu noi peste tot. Îi punem la stâlpul chinurilor.

— Pe toţi?

— Pe toţi!

— Asta n-o mai cred.

— De ce?

— Pentru că te-ai înşelat şi adineauri.

— Când?

— Când ai spus că apaşii vă aparţin vouă. Or, nu-i adevărat.

— Ba e adevărat!

— Ba nu. După legile vestului, prizonierul aparţine aceluia care l-a prins. Luaţi-vă, deci, apaşii pe care i-aţi prins; n-am nimic împotrivă.

Dar ceilalţi sunt ai noştri.

— Ho-hi! Deştept mai vorbeşti! Aţi vrea, după cât înţeleg, să rămâneţi cu Inciu-Ciuna şi cu Winnetou?

— Fireşte!

— Şi dacă nu-i las?

— O să-i laşi!

Tangua îmi vorbea pe un ton duşmănos; eu îi răspundeam calm şi hotărât. Atunci îşi scoase cuţitul, îl înfipse până la prăsele în pământ şi, fulgerându-mă cu privirea, zise:

— Încercaţi să puneţi mâna pe un singur prizonier şi trupurile voastre vor fi una cu pământul acesta în care mi-am înfipt cuţitul. Am zis! Howgh!

Ameninţarea era cât se poate de serioasă. Eu însă i-aş fi arătat că nu mă sperie, dacă Sam Hawkens n-ar fi fost atât de înţelept să-mi arunce o privire cu tâlc, recomandându-mi prudenţă. De aceea tăcui.

Apaşii legaţi zăceau în jurul focului şi ar fi fost cel mai simplu lucru să-i lăsam chiar acolo, unde puteau fi supravegheaţi fără multă bătaie de cap. Dar Tangua voia să-mi demonstreze că se consideră stăpânul lor absolut şi că poate proceda după placul lui; dădu deci ordin să fie legaţi în picioare de câte un copac.

Ceea ce se şi făcu, desigur, fără delicateţe, cum oricine îşi poate imagina. Kiowaşii procedară brutal, fără menajamente, străduindu-se să pricinuiască prizonierilor cât mai multe suferinţe. Totuşi, nimeni dintre apaşi nu-şi trăda durerea. Erau crescuţi şi deprinşi să îndure orice chin. Cel mai crunt se purtară kiowaşii cu cele două căpetenii; strânseră legăturile atât de tare, încât sângele părea gata să ţâşnească din trupurile lor învineţite.

Era cu neputinţă ca vreunul din prizonieri să se elibereze prin sforţări proprii şi să fugă; totuşi, Tangua a rânduit străji puternice jur-împrejurul taberei.

Focul reînteţit ardea, cum am mai spus, la capătul pajiştii care se întindea ca o fâşie către malul apei. Ne culcarăm şi noi lângă foc. Ne pusesem în gând să nu admitem aici prezenţa nici unui kiowaş, pentru că orice prezenţă de acest fel ar fi îngreuiat, dacă nu chiar împiedicat, eliberarea lui Winnetou şi a tatălui său; dar nici kiowaşii nu doreau să se culce aici. Nu se arătaseră ei nici la sosire prea amicali faţă de noi, darămite acum, după disputa dintre mine şi Tangua. Privirile lor reci, aproape dispreţuitoare, nu ne inspirau nici o încredere; ne gândeam că ar fi extrem de bine dac-am reuşi să ne descotorosim de ei, fără o ciocnire prealabilă.

Aprinseră şi ei câteva focuri la oarecare depărtare, în savană şi se culcară în jurul lor. Vorbeau între ei nu în jargonul uzitat între albi şi roşii, ci în graiul tribului lor, ca să nu-i putem înţelege. Nici faptul acesta nu era de bun augur. Se considerau stăpâni pe situaţie şi se purtau cu noi asemenea leului de menajerie care tolerează în preajma lui o javră de căţel.

Planul nostru era cu atât mai greu de realizat, cu cât numai patru inşi trebuiau să fie la curent cu el şi anume Sam Hawkens, Dick Stone, Will Parker şi cu mine. Pe ceilalţi nici nu doream, nici nu era indicat să-i iniţiem în secretul nostru; probabil că s-ar fi opus şi ne-ar fi zădărnicit acţiunea, sau şi mai mult, i-ar fi informat pe kiowaşi. Se lungiseră aici, lângă noi şi trebuia să aşteptăm până adorm cu toţii.

Din această pricină şi luând în considerare faptul că o reuşită a planului nu ne-ar mai fi îngăduit multă vreme odihna, Sam fu de părere că n-ar strica să aţipim şi noi cât de cât. În pofida tulburării mele sufleteşti, avui într-adevăr norocul să adorm imediat. După un răstimp, Sam mă trezi. Pe atunci încă nu ştiam să citesc timpul după poziţia stelelor, dar cred că era puţin după miezul nopţii. Însoţitorii noştri dormeau, focul se stinsese. Dincolo, kiowaşii nu întreţineau decât un singur foc. Celelalte pieriseră. Prin urmare, puteam discuta între noi, dar numai în şoaptă. Sam îmi spuse la ureche:

— Înainte de toate, să hotărâm care din noi patru vor pleca. Doi oameni ajung.

— Fireşte că unul sunt eu! I-am răspuns răspicat.

— Oho, nu vă pripiţi, stimate sir! E o treabă foarte periculoasă.

— Ştiu.

— Şi vreţi să vă riscaţi viaţa?

— Da.

— Văd Sunteţi un flăcău de nădejde, dacă nu mă-nşel. Dar ne mai aşteaptă şi alt pericol, în afară de riscul vieţii.

— La ce te referi?

— Succesul acţiunii noastre depinde de persoanele care o execută.

— Just.

— Mă bucur că sunteţi de acord; de aceea sper că veţi renunţa la colaborarea dumneavoastră.

— Nici nu mă gândesc.

— Fiţi rezonabil, sir! Lăsaţi lucrurile pe seama mea şi a lui Dick Stone!

— Mă opun!

— Sunteţi încă tinerel în materie. Ceea ce ştiţi dumneavoastră din arta furişării e un nimic, un zero.

— Posibil. Dar voi dovedi chiar astăzi că se poate să execuţi bine şi un lucru la care nu te pricepi. Trebuie numai voinţă.

— Nu ajunge, mai trebuie şi talent, sir, da, talent! Şi dibăcie, de care nu dispuneţi. Cu asta te naşti şi apoi te perfecţionezi. Exerciţiul, iată ce vă lipseşte!

— Să facem o încercare.

— Adică, vreţi să probăm?

— Da.

— Şi care-ar fi proba?

— De pildă, ştii dumneata dacă Tangua doarme?

— Nu ştiu.

— Totuşi, e foarte important s-o ştim. Nu-i aşa?

— Este. Mă strecor eu mai târziu până la el.

— Nu, asta o fac eu.

— Dumneavoastră? De ce?

— De probă.

— Ah, aşa? Şi dacă vă simte?

— N-ar fi prea grav; am un pretext foarte plauzibil. Vreau să controlez dacă străjile îşi fac datoria.

— Well, aşa mai merge. Dar ce folos de asemenea probă?

— Vreau să cuceresc încrederea dumitale. Dacă experienţa reuşeşte, cred că n-o să te mai opui ca Winnetou să cadă în seama mea.

— Hm! În chestiunea asta mai vorbim.

— Mă rog. Aşadar, pot să plec şi să iscodesc ce face Tangua?

— Plecaţi, dar fiţi foarte atent! Dacă vă simte, atunci mai devreme sau mai târziu va cădea la bănuială că sunteţi vinovat de evadarea lui Winnetou, că dumneavoastră l-aţi eliberat.

— Şi nu se va înşela prea mult.

— Camuflaţi-vă în dosul copacilor şi tufelor, nu treceţi prin zona luminată de focul lor de tabără, căutaţi mereu întunericul.

— Am să-l caut, Sam.

— Sper. Pe puţin treizeci de kiowaşi sunt încă treji, fără a mai socoti şi santinelele. Dacă reuşiţi să treceţi neobservat, veţi primi laudele mele sincere; voi întrezări atunci posibilitatea ca, odată şi odată, peste vreo zece ani, să ajungeţi un westman adevărat, deşi până acum, în ciuda bunelor mele sfaturi, tot greenhorn aţi rămas; şi încă unul cum nu se găseşte mai ageamiu şi mai papă-lapte în nici un panoptic din lume, hi-hi-hi-hi!

Îmi potrivii bine cuţitul şi pistolul, ca să nu le pierd cumva pe drum şi pornii târâş. Astăzi, când istorisesc întâmplarea, îmi dau seama de întreaga răspundere ce mi-o asumasem cu atâta dezinvoltură şi nesocotinţă. Doream cu ardoare să mă apropii de Tangua, fără să-l trezesc din somn.

Îmi era drag Winnetou şi aş fi vrut să i-o arăt măcar printr-un gest care implică riscul vieţii. Se ivea acum cea mai bună ocazie; puteam să-l salvez. Mă ambiţionam s-o fac eu, eu şi nimeni altul! Şi iată că Sam, cu neîncrederea lui, mi se punea în cale! Voia să facă el împreună cu Dick Stone isprava la care eu visam atât de mult. Chiar dacă izbuteam să mă furişez neobservat până la căpetenia kiowaşilor, încă nu eram sigur că voi fi risipit îndoielile lui Sam. Iată de ce m-am hotărât să nu-l mai consult şi să nu-i mai cer aprobarea în această chestiune. Voi acţiona cu de la mine putere şi îmi voi realiza dorinţa.

Nu! Nu la Tangua mă voi duce, ci chiar la Winnetou.

Puneam astfel în joc nu doar propria-mi viaţă, dar şi pe aceea a tovarăşilor mei. Dac-aş fi fost prins asupra faptului, s-ar fi terminat cu toţi! Mărturisesc că întrezăream şi atunci care ar fi consecinţele, dar, pornit pe fapte mari, precum mă îndemnau anii mei tineri, trecui peste orice rezervă.

Citisem multe despre arta furişării şi auzisem şi mai multe de când mă aflam în vestul sălbatic. Îndeosebi Sam îmi explicase şi chiar îmi demonstrase practic metoda. L-am imitat. Cât priveşte dibăcia necesară în asemenea situaţie, eram într-adevăr boboc. Dar asta nu mă împiedica să cred pe deplin în reuşită.

Mă târâm pe burtă prin tufăriş. Între tabăra noastră şi copacii de care fuseseră legaţi Inciu-Ciuna şi Winnetou erau cam vreo cincizeci de paşi. De fapt, ar fi trebuit să nu ating pământul decât cu degetele de la mâini şi cu vârful cizmelor; dar pentru acest procedeu e nevoie de o rezistenţă a degetelor de la picioare şi de la mâini, cum numai după lungi exerciţii poţi dobândi şi de care nu dispuneam pe atunci.

Mă târâm deci pe genunchi şi pe coate; semănăm la mers cu un patruped. Până a mă sprijini de pământ, pipăiam locul ca nu cumva să nimeresc vreo uscătură şi, strivind-o sub greutatea trupului, să provoc un zgomot cât de mărunt. Înainte de a mă strecura printre crengi sau pe sub ele, îmi deschideam drum, dându-le uşurel la o parte. Avansam încet, foarte încet, dar avansam.

Apaşii fuseseră legaţi de copacii înşiruiţi pe ambele laturi ale pajiştii. Privind dinspre tabără, cele două căpetenii se găseau pe latura stângă. Copacii respectivi se înălţau chiar pe marginea pajiştii.

Cam la patru-cinci paşi depărtare, cu ochii la prizonieri, şedea un kiowaş însărcinat să-i păzească, avându-se în vedere rangul şi importanţa lor. Faptul acesta mă stânjenea serios, ba putea chiar să împiedice îndeplinirea planului;

mă uitam la santinelă şi mă gândeam cum să procedez ca să-i atrag, fie şi pentru câteva clipe, atenţia în altă parte.

Aş fi putut arunca o piatră, dar, din păcate, nu se găsea niciuna prin apropiere.

Făcusem abia jumătate din drum… Deodată, zării înaintea mea un petic de pământ mai luminos. Era ca o licărire. Mă târâi până acolo şi, spre marea mea bucurie, dădui peste o groapă mică plină cu nisip, măsurând în diametru cam vreo doi coţi. Probabil că apele bazinului, umflate de ploaie, se revărsaseră până acolo şi astfel groapa se umpluse cu nisip. Îmi vârâi câţiva pumni de nisip în buzunar şi mă furişai mai departe.

Cam după o bună jumătate de oră, ajunsei, în fine, la vreo patru paşi în spatele lui Winnetou şi al tatălui său. Copacii nu atingeau grosimea unui trup de om. Nu m-aş fi putut apropia de tot dacă, din fericire, nu s-ar fi nimerit chiar la picioarele copacilor un rămuriş înfrunzit care-mi păru suficient ca să mă apere de privirea santinelei.

Trebuie adăugat că la câţiva paşi mai încolo creştea un mărăcine înalt, care de asemenea putea să-mi fie de folos.

Mă strecurai mai întâi până în dreptul lui Winnetou şi rămăsei vreo două-trei minute nemişcat, supraveghind santinela. Kiowaşul era obosit, îşi ţinea ochii mai mult închişi; cu mare greutate îşi învingea somnul.

În primul rând, mă interesa cum şi în ce fel era legat Winnetou.

Plimbându-mi cu prudenţă palma peste trunchiul copacului, atinsei piciorul şi pulpa prizonierului. Mai mult ca sigur că Winnetou simţi atingerea; mă temeam să nu facă vreo mişcare şi să-mi trădeze astfel prezenţa, dar nu se întâmplă nimic: Winnetou era mult prea inteligent şi dispunea de un perfect spirit de orientare. Constatai că legăturile îi înfăşurau gleznele şi, în plus, picioarele îi erau prinse într-o curea petrecută în jurul copacului; era deci necesar să tai în două locuri cu cuţitul.

Îmi ridicai privirea şi, la lumina palidă a focului, observai că mâinile îi erau prinse la spate cu o curea, de ambele laturi ale trunchiului.

Aici nu era nevoie decât de o singură tăietură.

În clipa aceea îmi veni în minte un amănunt la care nu mă gândisem. Dacă-i desfăceam legăturile, era de aşteptat ca Winnetou să evadeze cu mare grabă, ceea ce m-ar fi expus unei grave primejdii. Mă frământam în fel şi chip cum să evit acest lucru, dar nu găseam soluţia; eram nevoit să iau riscul asupra mea şi, dacă apaşul ar fi fugit, să mă salvez şi eu cu aceeaşi repeziciune.

Şi totuşi, cât de mult mă înşelam în ce-l priveşte pe Winnetou!

Nu-l cunoşteam îndeajuns. Mai târziu, discutând despre eliberarea lui, tânărul apaş îmi împărtăşi gândurile ce-l preocupaseră în acele clipe. Simţise că-l pipăie cineva şi crezuse mai întâi că e un om de-al lui. Ştia bine că întregul detaşament fusese prins, dar se gândea că, poate, vreo iscoadă sau un curier să fi sosit pe neaşteptate în urma lor, pentru a le aduce veşti de la grosul trupei. Era deci aproape sigur că va fi eliberat şi aştepta intervenţia cuţitului mântuitor. Dar nu-şi schimbă deloc poziţia şi nu făcu, deocamdată, nici o mişcare, pentru că nici în ruptul capului nu l-ar fi părăsit pe tatăl său. Pe de altă parte, nu voia ca printr-un gest necugetat să-l pună în primejdie pe salvator.

Începui cu legăturile de jos şi tăiai curelele. Culcat cum eram, nu-mi sta în putinţă să ajung până la legăturile de sus şi chiar dacă ajungeam, operaţia ar fi cerut multă atenţie ca să nu-l rănesc pe Winnetou la mâini. Trebuia, deci, să mă ridic în picioare şi atunci m-ar fi zărit paznicul. Dar nu degeaba îmi umplusem buzunarele cu nisip!

Ştiam o metodă cu care să-i distrag atenţia santinelei. Nişte pietricele mi-ar fi prins şi mai bine. În sfârşit, aruncai niţel nisip înspre tufa de mărăcini. Se produse ca un foşnet sec. Kiowaşul se întoarse, privi într-acolo, dar se linişti

curând. Cel de-al doilea jet de nisip îi stârni îngrijorarea. Dacă e vreun şarpe veninos care se strecoară pe-acolo? Indianul se ridică şi cercetă cu atenţie locul. Se aplecase cu spatele spre noi. Mă sculai fulgerător în picioare şi tăiai legătura de la mâinile lui Winnetou. Ţin minte că privirea mi se opri un moment impresionată de părul lui frumos, împletit spre creştet în formă de coif şi căzând apoi bogat şi greu pe umeri. Apucai cu stânga o şuviţă subţire de păr, o retezai cu dreapta şi mă pitii iarăşi la pământ.

De ce am tăiat şuviţa? Pentru ca, la nevoie, să-mi ţină de mărturie că eu sunt omul care l-a eliberat.

Spre marea mea bucurie, Winnetou nu se mişcă din loc; părea încremenit în vechea lui poziţie. Şuviţa de păr o făcui inel răsucind-o în jurul degetului şi o băgai în buzunar. Apoi mă furişai lângă Inciu Ciuna, cercetându-i legăturile. Era, ca şi Winnetou, legat în curele şi imobilizat de copac; nu se mişcă nici el sub atingerea mâinilor mele.

Procedând ca şi adineauri, i-am desfăcut mai întâi legăturile de la picioare. Am repetat apoi jocul cu nisipul aruncat în mărăcini, derutând atenţia santinelei; reuşii astfel să slobod din chingi şi mâinile lui Inciu-Ciuna. Chibzuit ca şi fiul său, rămase în totală nemişcare.

Judecai că e mai bine să nu las pe jos curelele tăiate, pentru ca să nu le găsească cineva. Cu nici un preţ nu trebuiau să afle kiowaşii modul în care s-a petrecut eliberarea prizonierilor. Găsind bucăţile de curea, ar fi căzut la bănuială împotriva noastră. Adunai deci curelele cu care fusese legat Inciu-Ciuna şi, strecurându-mă din nou lângă Winnetou, le culesei de jos şi pe celelalte; le îndesai în buzunar şi pornii îndărăt spre tabără.

Desigur că, observând dispariţia celor doi apaşi, santinela ar fi dat alarma; or, în acest caz eu nu trebuia să mă mai aflu prin apropiere, însemna, deci, să mă grăbesc. Mă târâi tot mai adânc în tufăriş până ce, chiar şi sculat în picioare, nu mai puteam fi zărit. Mă ridicai, furişându-mă la fel de precaut, însă mult mai repede; astfel, ajunsei lângă tabără.

Abia aici mă lăsai iarăşi pe burtă şi străbătui târâş restul drumului.

Cei trei tovarăşi ai mei căzuseră la mari griji în legătură cu soarta mea. Când am apărut lângă ei, Sam îmi şopti:

— Cât pe-aici să ne-apuce frica, sir! Ştiţi cât timp aţi lipsit?

— Ei?

— Aproape două ore.

— Exact. O jumătate de oră dus, o jumătate întors şi o oră întreagă am zăbovit la faţa locului.

— Şi de ce-aţi stat acolo atât de mult?

— Trebuia să mă conving temeinic dacă Tangua doarme.

— Cum aţi procedat?

— L-am fixat cu ochii timp de o oră şi, constatând că nu mişcă, m-am convins că doarme într-adevăr.

— Va să zică aşa! Superb, n-am ce spune! Aţi auzit, Dick, Will? Ca să se convingă dacă un indian e treaz sau doarme, s-a zgâit la el o oră încheiată, hi-hi-hi-hi! Este şi rămâne un greenhorn fără leac! Ce naiba, chiar nu aveţi nici un picuş de creier în cap ca să fi găsit o metodă mai bună? Aţi întâlnit în drum destule vreascuri, nu-i aşa?

— Am întâlnit, desigur.

— Păi, n-aveaţi decât să vă apropiaţi de Tangua şi să-i zvârliţi în nas o aşchiuţă sau nişte ţărână; dacă era treaz, se mişca numaidecât.

Fireşte, aţi aruncat şi dumneavoastră ceva, dacă nu mă-nşel, adică priviri şi iar priviri, timp de o oră, hi-hi-hi-hi!

— O fi, dar vorba e: am trecut proba?

Între timp urmăream cu privirea încordată pe cei doi apaşi. Mă miram că stăteau şi acuma rezemaţi de copaci, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. Ar fi putut de mult s-o ia din loc. Motivul pentru care n-au fugit aveam să-l aflu mai târziu. Era foarte simplu. Winnetou se aştepta că, după ce l-am dezlegat pe dânsul şi după ce-l voi fi eliberat pe tatăl său, le voi da un semnal. La fel, dar într-o consecuţie inversă, presupunea şi Inciu-Ciuna; aştepta şi el nemişcat,

crezând că mai am de lucru cu fiul său. Cum semnalul nu se produsese, Winnetou pândi clipa când santinela îşi închise iarăşi ochii osteniţi şi mişcă un braţ, dându-i a înţelege tatălui că nu mai e legat; Inciu-Ciuna îi răspunse în acelaşi chip; acum ştiau amândoi cum stau lucrurile şi o luară la goană fără întârziere.

— Da, proba e trecută, recunoscu Sam Hawkens. Aţi stat lângă şeful kiowaşilor şi l-aţi observat timp de o oră încheiată, fără să fiţi prins.

— Prin urmare, prezint destulă încredere ca să mă ocup şi eu de eliberarea lui Winnetou; n-o să mai tremuri că am să fac prostii…

— Nu! Vă imaginaţi că-i puteţi smulge din captivitate pe cei doi apaşi bombardându-i timp de o oră cu privirea?

— Nici chiar aşa! Le tăiem legăturile.

— Vorbiţi ca şi când ar fi vorba să tăiem o cracă din tufiş. Nu vedeţi că e un kiowaş acolo, care face de santinelă?

— Văd, cum să nu văd!

— Kiowaşul acela face exact ce-aţi făcut şi dumneavoastră, sir! Îi priveşte. Or, încă nu v-aţi copt suficient ca, în pofida vigilenţei sale, să-i puteţi elibera pe cei doi prizonieri. E o treabă atât de grea, încât nu ştiu, zău, dacă eu însumi aş izbuti s-o scot la capăt. Judecaţi niţel, sir Numai furişarea până acolo e un adevărat tur de forţă şi când, în cele din urmă, ajungi teafăr la ţintă, atunci abia… good luck! Dar ce-i asta?

Îşi aruncase privirea în direcţia celor doi apaşi şi amuţi brusc. Ambii prizonieri dispăruseră de lângă copaci. O jucai pe neştiutorul şi întrebai cu naivitate:

— Ce s-a întâmplat? De ce nu-ţi continui reflexiile?

— De ce? Fiindcă… fiindcă… E aievea, sau mi se pare? Îşi frecă ochii şi urmă: Dumnezeule, n-oi fi având vedenii! Dick, Will, ia uitaţi-vă niţel acolo şi spuneţi-mi dacă-i mai zăriţi pe Winnetou şi pe Inciu Ciuna!

Se întoarseră şi ei cu faţa spre locul cu pricina şi erau tocmai pe punctul să-şi exprime uluirea, când santinela,

constatând lipsa prizonierilor ce-i fuseseră încredinţaţi, dădu un strigăt puternic şi ascuţit.

Toţi kiowaşii se treziră din somn. Santinela ţipa, relatându-le, pe limba lor, cele întâmplate; nu înţelegeam, dar bănuiam ce spune; apoi se iscă un tumult de nedescris.

Toţi, chiar şi albii, alergară către copacii aceia. Îi urmai şi eu, căci trebuia să apar cu totul străin de întâmplarea petrecută. Avui însă răgazul să-mi întorc buzunarul pe dos şi să-l scutur de nisip.

Ce păcat că nu i-am putut scăpa decât pe Winnetou şi pe InciuCiuna! Cu câtă satisfacţie aş fi dat drumul şi altor prizonieri, chiar tuturora! Ar fi fost însă curată neghiobie să încerc măcar o astfel de acţiune.

Peste două sute de oameni înconjuraseră locul unde, cu puţin înainte, se mai găseau cei doi fugari. Se stârnise o hărmălaie şi un urlet care-mi demonstrau cât se poate de clar ce plăcere m-ar fi aşteptat dac-aş fi fost descoperit. În cele din urmă, Tangua ordonă linişte şi dădu însărcinările cuvenite; cel puţin jumătate din oamenii lui se împrăştiară cu mare zor pe cuprinsul savanei şi, cu tot întunericul, porniră în căutarea evadaţilor. Tangua făcea spume la gură de mânios ce era. Îl lovi pe paznic cu pumnul în obraz şi-i smulse de la gât săculeţul cu „medicamente” călcându-l în picioare. Asta însemna că bietul om îşi pierduse cinstea. Era dezonorat.

Cuvântul „medicamente” nu trebuie luat în sens medicinal de leacuri sau droguri. Expresia a intrat în vocabularul indian după venirea albilor. Medicamentele folosite de albi le erau cu totul necunoscute pieilor-roşii, iar efectele lor erau puse în seama unor farmece, a unei forţe tainice, supranaturale. De atunci, tot ce ţinea de vrăjitorie, de inexplicabil, tot ce considerau ei a fi urmarea unei intervenţii oculte, era denumit „medicament”. Fireşte că fiecare trib are în graiul său şi o expresie proprie. Astfel, în graiul mandaşilor medicamentul se cheamă hopenes, în cel

al tuskarorilor yunniuh queht, în tribul picioarelor-negre i se spune nehtova, la siucşi vehcon şi la aricareşi vehrootih.

Orice adult, orice războinic poartă la dânsul un „medicament”.

Adolescentul care devine bărbat şi vrea să fie primit în rândurile războinicilor dispare într-o bună zi şi se retrage în singurătate. Acolo posteşte întruna, nu bea, nu mănâncă, doar meditează asupra nădejdilor, dorinţelor şi planurilor sale de viitor. Încordarea spiritului legată cu asemenea privaţiuni fizice îl transpune într-o stare febrilă care îl face să nu mai deosebească aparenţa de realitate. I se pare că un har divin a coborât asupra lui; visul e pentru el o revelaţie supranaturală.

Odată ajuns în acest stadiu, tânărul aşteaptă să-i apară în faţa ochilor primul lucru care-l ispiteşte, fie în vis, fie aievea şi apariţia respectivă devine amuletul lui sfânt pentru câte zile va trăi: este „medicamentul” lui. Dacă-i apare, să zicem, un liliac, nu se lasă până nu prinde unul viu. Dacă izbuteşte, se întoarce la tribul lui şi depune prada în mâinile vraciului care o „prepară”. Liliacul tăbăcit îşi găseşte apoi locul într-o punguliţă cât se poate de originală, mai deosebită de altele.

Punga se păstrează în permanenţă la gât şi constituie averea cea mai de preţ. Cine pierde „medicamentul” acela îşi pierde şi onoarea.

Nefericitul ghinionist se poate reabilita numai dacă ucide un duşman cu faimă, îi ia medicamentul de la gât şi, arătând tuturora trofeul cucerit, devine el însuşi proprietarul lui.

Vă puteţi dar închipui ce cumplită era pedeapsa pentru străjerul căruia Tangua îi smulsese punga călcându-i-o în picioare. Bietul om nu suflă un cuvânt de scuză sau de protest. Îşi luă puşca şi dispăru printre copaci. Din acea clipă era ca şi mort pentru tribul lui şi nu mai putea fi repus în drepturi decât în cazul relatat mai sus.

Furia şefului se abătu nu numai asupra santinelei vinovate, ci şi asupra mea. Se repezi la mine şi răcni:

— Îi cereai pe câinii ăia pentru tine. Du-te acum şi adu-i!

Voiam să evit orice răspuns, dar Tangua mă apucă de braţ şi strigă:

— N-auzi ce-ţi poruncesc? Du-te şi prinde-i!

Mă smucii din strânsoarea lui:

— Îţi închipui că ai dreptul să-mi porunceşti?

— Da, eu sunt căpetenia taberei şi toată lumea trebuie să-mi dea ascultare!

Atunci am scos din buzunar cutia de sardele şi i-am arătat-o:

— Vrei să-ţi răspund cum se cuvine şi să te arunc în aer împreună cu războinicii tăi? Dacă mai scoţi o vorbă nesocotită, dau drumul la „medicament” să vă spulbere pe toţi!

Eram curios dacă farsa va stârni efectul dorit. Ehei şi ce mai efect a produs! Tangua se dădu câţiva paşi îndărăt şi exclamă:

— Uf, uf! Păstrează-ţi medicamentul şi fii neam de câine, ca orice apaş!

Insulta n-aş fi trecut-o uşor cu vederea dacă n-aş fi ţinut seama de furia lui extremă şi de numărul covârşitor al oamenilor săi.

Noi, albii, ne înapoiarăm în tabără, unde întâmplarea fu, bineînţeles, discutată şi întoarsă pe toate feţele, fără ca vreunul să găsească o explicaţie. Eu îmi păstram secretul faţă de toţi, chiar şi faţă de Sam, Dick şi Will. Mă şi bucuram în sinea mea că numai eu cunosc adevărul despre dispariţia neaşteptată a celor doi prizonieri, în timp ce dânşii se frământau în zadar.

Şuviţa de păr a lui Winnetou aveam s-o port la mine în toate drumeţiile prin vestul sălbatic. Şi o mai port şi astăzi…

Chapter 4 DE DOUĂ ORI ÎN GHEARELE MORŢII.

Comportarea kiowaşilor, deşi nu-i puteam socoti duşmani declaraţi, ne îngrijora totuşi. Am hotărât aşadar ca, după culcare, să facem de gardă câte unul pe schimb, din oră-n oră, până dimineaţa. Indienii nu trecură cu vederea

măsurile noastre de precauţie şi, fireşte, se cam supărară, devenind şi mai puţin prietenoşi.

Spre revărsatul zorilor, furăm treziţi de către omul nostru de gardă.

Kiowaşii căutau urmele prizonierilor evadaţi, pe care în cursul nopţii nu le putuseră descoperi. În sfârşit, le găsiră; urmele duceau spre locul unde apaşii îşi lăsaseră caii înainte de atac, punându-i, fireşte, sub supravegherea unor paznici. Inciu-Ciuna şi Winnetou dispăruseră acum împreună cu paznicii; plecaseră călare. Restul cailor rămase pe loc.

Aflând cum stau lucrurile, Sam Hawkens făcu una din mutrele lui de şmecher şi mă întrebă:

— Aţi putea să ghiciţi, sir, de ce căpeteniile apaşilor au procedat astfel?

— Da. Ghicitoarea nu e deloc grea.

— Oho, sir! Un greenhorn ca dumneavoastră să nu-şi închipuie că tam-nisam, din pură întâmplare, va găsi răspunsul just. Ca să te descurci cu întrebarea mea se cere experienţă.

— Am experienţă.

— Dumneavoastră aveţi experienţă?! Haida-de! Aş fi curios să ştiu de unde aţi luat-o. Poate că-mi lămuriţi şi mie chestiunea.

— Şi de ce n-aş lămuri-o? Experienţa de care vorbesc am luat-o din cărţi.

— Cărţi şi iarăşi cărţi! Nu zic, se mai întâmplă să ai noroc şi să te alegi cu câte ceva folositor din ele, dar asta nu înseamnă că ai sorbit înţelepciunea cu linguroiul. Vă dovedesc eu imediat că n-aveţi habar de nimic şi că sunteţi clei. Aşadar: de ce ambii şefi evadaţi şi-au luat numai caii lor, lăsându-i pe ceilalţi priponiţi?

— Au făcut-o spre binele prizonierilor rămaşi aici.

— Aha! Şi cum vine asta?

— Vor avea şi ei nevoie de cai.

— Credeţi? Şi cam în ce fel s-ar putea folosi nişte oameni captivi de caii lor?

Întrebările sale nu-mi jigneau orgoliul; aşa era Sam. I-am răspuns foarte calm:

— Sunt plauzibile două ipoteze. Fie că şefii evadaţi se vor întoarce curând cu forţe suficiente, bine înarmaţi, pentru a-şi elibera întregul detaşament şi, în acest caz, ce rost ar fi avut să care după ei animalele? Ca să le aducă înapoi? Fie că războinicii kiowaşi nu vor întârzia aci până la sosirea apaşilor, grăbindu-se să plece împreună cu prizonierii. În cazul acesta, situaţia prizonierilor ar fi uşurată datorită cailor; n-ar fi nevoiţi să facă drumul pe jos. Pe lângă că deplasarea pe cai va fi mai puţin dificilă, apare şi speranţa ca, în drum către satele kiowaşilor, să fie eliberaţi de-ai lor. Altminteri, fără cai, n-ar fi exclus ca domnii kiowaşi să-i ucidă chiar aici, la repezeală, ca să se descotorosească de ei.

— Hm! Nu-i chiar atât de proastă brodeala pe cât m-aş fi aşteptat de la o specie ca dumneavoastră. Aţi omis însă o a treia ipoteză. E posibil ca şi aşa, cu toată prezenţa cailor, prizonierii să fie ucişi.

— Nu, asta nu e posibil!

— Măi-măi! Cum îndrăzniţi, stimate sir, să infirmaţi o ipoteză emisă de creierul lui Sam Hawkens?

— Fiindcă Sam Hawkens pare să fi uitat că mă găsesc şi eu aici.

— Zău? Adică sunteţi şi dumneavoastră aici? Chiar de-adevăratelea? Consideraţi, pesemne, că preaonorata dumneavoastră prezenţă e ceva cu totul deosebit, ceva care zguduie mapamondul!

— Vreau să spun că, atâta timp cât mă găsesc aici şi pot să mişc barem un deget în apărarea lor, prizonierii nu vor fi ucişi.

— Serios? Păi atunci sunteţi un individ colosal, hi-hi-hi-hi! Kiowaşii numără două sute de bărbaţi şi dumneavoastră

singurel, pe deasupra şi greenhorn, îi împiedicaţi să procedeze după pofta lor?

— Sper că n-am să fiu singur.

— Nu? Şi pe cine mai contaţi?

— Pe dumneata; pe Dick Stone şi Will Parker. Am cea mai mare încredere în voi; sunt convins că vă veţi opune cu toată energia unui asemenea masacru.

— Aha! Prin urmare aveţi încredere în noi! Primiţi, vă rog, toată recunoştinţa mea. Nu e un fleac să te bucuri de încrederea unui astfel de om. Bineînţeles că sunt grozav de onorat, dacă nu mă-nşel!

— Ascultă, Sam, nu mi-e de glumă şi n-am poftă să mă las antrenat în zeflemele. Când e în joc viaţa atâtor oameni, gluma încetează.

Mă fulgeră cu ochişorii lui ironici şireţi, apoi zise:

— Thunder-storm! Va să zică o luaţi în serios? Şi, în cazul ăsta, fireşte că trebuie să devin mai grav. Dar sunt curios, cum înţelegeţi dumneavoastră să vă realizaţi intenţia? Pe alţii nu ne putem bizui; n-am fi decât patru înşi care să înfrunte, eventual, două sute de kiowaşi.

Credeţi că vom scăpa cu faţa curată?

— Nici nu mă interesează dacă şi cum vom scăpa. Ceea ce ştiu e că nu voi îngădui ca, în prezenţa mea, să se comită o crimă monstruoasă.

— Şi totuşi se va comite; cu singura deosebire că printre cei plecaţi în lumea de apoi veţi fi şi dumneavoastră. Sau, poate, vă puneţi nădejdea în noua poreclă: Old Shatterhand? Credeţi probabil că veţi lichida cu pumnul două sute de războinici indieni?

— Prostii! Nu eu mi-am dat porecla; pe de altă parte ştiu bine că numai noi, patru înşi, nu ne putem bate cu două sute de adversari.

Dar crezi că e neapărat nevoie să folosim forţa? Stratagema e adeseori mai eficace.

— Aşa? Aţi cules-o şi pe asta din lecturi?

— Da.

— Mi-am închipuit. Altfel cum aţi fi ajuns un flăcăuaş atât de deştept! Tare-aş vrea să văd şi eu odată cum o faceţi pe şmecherul, cam ce mutră veţi fi având. Vă asigur că, în cazul dat, nu veţi obţine nimic cu şmecheria dumneavoastră. Kiowaşii îşi vor face mendrele fără să ia în seamă dacă arătăm mai severi sau mai şireţi.

— Bine! Văd că nu e nici o nădejde în voi; atunci mă simt obligat să acţionez singur.

— Pentru numele lui Dumnezeu, sir, lăsaţi năzbâtiile! Nu care cumva să lucraţi de unul singur; vă atrag atenţia să ne urmaţi întru toate.

Nu vreau să spun că n-aş fi de partea apaşilor dacă i-ar ameninţa vreo primejdie, însă nu mi-e în obicei să mă reped cu capul în zid.

Aflaţi de la mine că zidul e totdeauna mai tare în raport cu scăfârlia.

— Nici mie nu-mi trece prin gând să vreau imposibilul. Acuma încă nu ştim ce au hotărât kiowaşii în legătură cu prizonierii lor, deci nu trebuie să ne spargem capul de pomană. Mai târziu însă, dacă vom fi nevoiţi să trecem la acţiune, vom găsi şi metoda potrivită.

— Se poate; numai că un om serios nu trebuie să mizeze pe inspiraţia momentului. De fapt, întâmplările imprevizibile nici nu mă interesează deocamdată. Avem însă de-a face cu o problemă foarte precisă: cum procedăm în cazul că apaşii urmează a fi ucişi?

— Pur şi simplu nu permitem.

— Asta nu spune nimic, e zero. Nu permitem… Exprimaţi-vă mai clar!

— Ne opunem categoric.

— N-ar avea nici un efect.

— Atunci îl oblig pe Tangua să se supună voinţei mele.

— Şi cum?

— Dau cu el de pământ şi-i ţin cuţitul la gât, dacă altminteri nu se poate.

— Şi-l înjunghiaţi?

— Dacă nu se supune, da!

— All devils, pe toţi dracii, sunteţi turbat de-a binelea! Se burzului Sam. Zău că aţi fi în stare!…

— Te asigur că am s-o şi fac.

— Asta e… asta e…

Tăcu. Mai întâi speriat, apoi îngrijorat, făcu feţe-feţe până se decise, în sfârşit:

— Aflaţi că ideea nu-i de lepădat. Să-i pui lui Tangua cuţitul la gât este, în cazul de faţă, singura metodă ca să obţii ceea ce vrei. Uite că şi un greenhorn poate avea uneori, ca să spun aşa, o mică idee! Pe asta o reţinem.

Ar mai fi continuat, însă Bancroft se apropiase de noi, cerându-mi să trec la lucru. Inginerul avea dreptate. Nu trebuia să pierdem nici o singură oră dacă voiam să terminăm lucrările înainte de sosirea lui Inciu-Ciuna şi Winnetou cu trupa lor.

Desfăşurarăm o activitate intensă şi încordată până la ceasul prânzului. Atunci Sam Hawkens se apropie de mine şi-mi zise:

— Îmi pare rău că trebuie să vă tulbur, sir, dar kiowaşii par să aibă un oarecare plan în legătură cu prizonierii.

— Un oarecare plan? Asta-i foarte vag. Ştii cumva ce au de gând?

— Presupun, dacă nu mă-nşel. Se pare că-i vor pune la stâlpul torturii şi-i vor ucide.

— Când? Chiar acum, sau mai târziu?

— Acuşica, de bună seamă; altminteri nu mă grăbeam să vă anunţ.

S-au luat măsuri din care trag concluzia că apaşii urmează a fi chinuiţi.

Şi, după toate semnele, tortura va începe foarte curând.

— Asta trebuie zădărnicit! Unde-i Tangua?

— Printre oamenii săi.

— Să-l scoatem de acolo, să-l ademenim. Preiei sarcina, Sam?

— O preiau, dar cum o scot la capăt?

Aruncai o privire îndărăt şi scrutai terenul. Kiowaşii nu se mai aflau pe locul unde poposiserăm în ajun. Urmaseră şi ei traseul nostru şi îşi improvizaseră o tabără la liziera unei pădurici. Rattler şi oamenii lui se găseau tot acolo; Sam Hawkens se învârtise în preajma lor, îi spionase, în vreme ce Parker şi Stone rămăseseră în preajma mea. Între mine şi tabăra kiowaşilor se afla un desiş de tufe tocmai potrivit pentru realizarea planului: eram ferit de ochii kiowaşilor. Îi dădui lui Sam soluţia:

— Îl anunţi pe Tangua că vreau să-i comunic ceva, dar nu pot părăsi lucrul. Atunci va veni.

— Sper. Dar dacă-şi ia însoţitori?

— Îi las în seama dumitale, a lui Parker şi Stone; de Tangua mă ocup eu. Pregătiţi curele, ca să-i legăm. Totul trebuie făcut la iuţeală şi, pe cât posibil, fără nici un zgomot.

— Nu ştiu dacă planul dumneavoastră e fără cusur, dar fie cum doriţi, pentru că altul mai bun nu-mi vine în minte. Ne riscăm viaţa, nu-i vorbă; dar având în vedere că n-am chef deocamdată să mor, cred că vom scăpa ieftin, ca să zic aşa, cu vânătăi la ochi, hi-hi-hi-hi!

Chicotind mai mult în sinea lui, cum îi era felul, Sam se depărta.

Deşi stimaţii mei colegi nu se găseau la prea mare distanţă de mine, totuşi nu ne-au putut auzi discuţia. Nici nu mă gândeam să-i pun la curent cu planul meu; eram convins că mi-ar pune beţe-n roate. Ţineau mai mult la propria lor viaţă decât la salvarea prizonierilor.

Eram pe deplin conştient de miza ce-o puneam în joc. Să-i previn pe Dick Stone şi pe Will Parker de primejdia la care urmează să-i expun? Sau să acţionez fără a-i informa în prealabil? M-am decis să-i întreb dacă nu preferă să rămână în afara jocului. Dar Stone îmi răspunse:

— Ce idee, sir! Ne luaţi drept nişte mişei care îşi părăsesc prietenul la ananghie? Ceea ce plănuiţi e o ispravă demnă

de un westman adevărat; vom participa cu plăcere. Nu-i aşa, bătrâne Will?

— Da! Încuviinţă Parker. Sunt curios dacă noi ăştia patru izbutim să ţinem piept celor două sute de indieni. Parcă-i şi văd cum se reped la noi şi urlă neputincioşi.

Lucram liniştit şi trăgeam numai din când în când cu coada ochiului ca să văd ce se petrece îndărătul meu; deodată, aud glasul lui Stone:

— Fiţi gata, sir! Sosesc!

Ridicai capul; Sam se întorcea împreună cu Tangua. Din păcate, îl însoţeau încă trei kiowaşi.

— Fiecare ia în primire câte unul, hotărâi. Şeful rămâne pe seama mea. Îi strângeţi de beregată ca să nu ţipe; dar nu vă grăbiţi, aşteptaţi până încep eu!

Cu pasul rar pornii în întâmpinarea lui Tangua, urmat de Stone şi de Parker. Socotii în aşa fel, încât să ne întâlnim tocmai acolo unde tufărişul ne ferea cel mai bine de ochii celorlalţi kiowaşi. Tangua era încruntat. Mi se adresă cu duşmănie:

— Faţa palidă numită Old Shatterhand m-a chemat încoace. Ai uitat că eu sunt căpetenia kiowaşilor?

— Nu, n-am uitat, i-am răspuns scurt.

— Nu trebuia să mă chemi la tine, ci să vii tu. Dar îţi iert nesocotinţa pentru că eşti de puţin timp în ţara asta şi mai ai de învăţat buna purtare. Ce vrei să-mi spui? Dar fii scurt, că n-am vreme!

— Ce treburi grozave te aşteaptă?

— Câinii de apaşi vor fi făcuţi să urle.

— Când?

— Chiar acum.

— De ce vă grăbiţi? Credeam c-o să-i duceţi la wigwamurile, la colibele voastre şi acolo, în faţa cinstitelor voastre squaw, a nevestelor şi sub ochii copiilor voştri îi veţi supune la cazne şi-i veţi ucide.

— Aşa aveam de gând, dar ne-am fi încurcat treburile războiului.

De aceea îi omorâm chiar azi.

— Să n-o faci, te rog!

— N-ai de ce mă ruga! Se răsti el.

— Oare n-ai voi să vorbeşti cuviincios ca şi mine? Ţi-am adresat numai o rugăminte. Dac-aş fi încercat să-ţi poruncesc, ai fi avut, poate, motive să-mi răspunzi grosolan.

— Din partea ta nu primesc nici porunci, nici rugăminţi. Doar n-am să-mi schimb hotărârea de dragul unei feţe palide!

— Poate ţi-o schimbi totuşi! Cine ţi-a dat dreptul să ucizi prizonierii? Nu vreau să-ţi aud răspunsul; îl cunosc dinainte şi n-o să ne certăm din pricina asta; dar e o deosebire între a ucide pe cineva fără a-i provoca suferinţe şi între a-l supune la o moarte chinuitoare. Cât ne aflăm noi aici, nu vom îngădui să se petreacă aşa ceva.

Tangua îşi înălţă capul şi spuse cu dispreţ:

— Nu veţi îngădui? Dar ce-ţi închipui că eşti? O broască râioasă care încearcă să-l înfrunte pe ursul Munţilor Stâncoşi, asta eşti! Prizonierii îmi aparţin şi fac cu ei ce-mi place.

— Numai cu ajutorul nostru i-aţi prins; avem asupra lor aceleaşi drepturi ca şi voi! Vă cerem, aşadar, să-i lăsaţi în viaţă!

— Cere ce pofteşti, câine alb! Eu scuip pe vorba ta!

Scuipă cu scârbă la picioarele mele şi dădu să plece. Dar pumnul meu îl fulgeră atât de năprasnic, încât se prăvăli pe moment. Avea totuşi ţeasta dură; nu-l ameţisem de tot; mai încercă să se ridice. A trebuit să mă aplec asupra lui şi să-i mai aplic o lovitură; între timp, i-am scăpat din atenţie pe colegii mei.

Când mă ridicai, Sam Hawkens tocmai îngenunchea lângă un indian, strângându-l de gât. Stone şi Parker se luptau cu alt kiowaş; al treilea, însă, o luase la goană, strigând cât îl ţinea gura.

Sării în ajutorul lui Sam. După ce l-am legat cobză pe indian, făcându-l inofensiv, observai că Dick şi Will

terminaseră şi ei treaba lor.

— N-aţi lucrat cu prea mult cap, îi mustrai eu. De ce l-aţi scăpat pe-al treilea?

— Stone şi cu mine ne-am repezit amândoi la acelaşi ins, răspunse Parker. Am pierdut astfel vreo două secunde, timp în care păcătosul a reuşit să fugă.

— Nu face nimic, ne consolă Sam. Atâta doar că răfuiala va începe mai curând. Să nu ne batem capul cu asta. În două-trei minute kiowaşii vor fi aici. Să folosim răgazul ca să creăm o zonă liberă între noi şi ei.

Îl legarăm la repezeală şi pe Tangua. Cei trei experţi priviseră spectacolul, îngheţaţi de spaimă, iar inginerul-şef, după o clipă de buimăceală, alergă spre noi, strigând indignat:

— Ce-aţi făcut, nebunilor? Ce-aveţi cu indienii? Or să ne omoare pe toţi!

— Chiar aşa, sir, o păţiţi fără doar şi poate, dacă nu intraţi imediat în acţiune alături de noi, îl avertiză Sam. Chemaţi-vă oamenii şi veniţi aici. Vă ocrotim noi.

— Voi să ne ocrotiţi?! Asta-i prea de tot…

— Tăcere! I-o tăie Sam. Ştim foarte bine ce-avem de făcut. Dacă nu vă ţineţi de noi, sunteţi pierduţi! Aşadar, repede!

Înşfăcarăm pe cei trei indieni legaţi şi-i cărarăm o bucată de drum până în preria deschisă; acolo îi culcarăm pe pământ. Bancroft şi cei trei experţi veniră după noi. Ne-am ales o haltă provizorie chiar în câmp deschis; eram astfel în mai bună siguranţă decât pe un teren imposibil de stăpânit cu privirea.

— Cine va trata cu kiowaşii după ce sosesc? Poate eu?

— Nu, sir, protestă Sam. Asta e treaba mea; dumneavoastră încă nu cunoaşteţi bine talmeş-balmeşul indiano-englez. Dar să-mi staţi în ajutor la momentul potrivit; vă prefaceţi că acuşi-acuşi băgaţi cuţitul în pieptul lui Tangua.

Nu termină bine vorba că şi auzirăm ţipetele furioase ale kiowaşilor şi, după câteva momente, apărură lângă tufărişul care ne slujise de perdea. Goneau sărind peste tufe şi se apropiau de noi. Cum însă nu toţi fugeau cu aceeaşi viteză, grămada se răsfira şi oamenii înaintau oarecum izolaţi unul de altul. Faptul acesta ne convenea: o masă compactă ar fi fost mai greu s-o ţinem în loc.

Bravul Sam le ieşi înainte, făcându-le semn cu mâinile ca să se oprească. Îl auzeam strigându-le ceva, dar nu înţelegeam ce. Intervenţia lui Sam nu avu de îndată efectul aşteptat; el repetă strigătul de câteva ori, până ce kiowaşii din faţă se opriră, imitaţi apoi şi de ceilalţi. Sam le vorbea, arătând mereu spre noi. Îi rugai atunci pe Stone şi Parker să-l ridice pe Tangua în picioare, iar eu luai poziţia în faţa lui, ca şi când l-aş ameninţa cu cuţitul. Indienii scoaseră un ţipăt de spaimă.

Sam le vorbea în continuare; deodată, unul din ei, pesemne un ajutor al căpeteniei, ieşi din rânduri şi, alături de Sam, veni cu paşi demni spre noi. Când ajunse în dreptul nostru, Sam îi arătă pe cei trei kiowaşi legaţi şi-i spuse:

— Vezi că ţi-am spus adevărul adevărat. Ei se află cu totul în puterea noastră.

Kiowaşul, care nu-şi ascundea tulburarea, îi privi lung pe cei trei prizonieri şi răspunse:

— Războinicii aceia doi mai trăiesc, dar căpetenia pare să fi murit.

— Nu e mort. L-a doborât pumnul lui Old Shatterhand. Acum zace în nesimţire. Dar îşi revine el. Aşteaptă deci lângă noi, aici. Când Tangua se va trezi şi îşi va descleşta limba, vom ţine sfat. Dar bagă de seamă, nu cumva să ridice vreun kiowaş arma împotriva noastră, pentru că atunci cuţitul lui Old Shatterhand îi va găuri inima lui Tangua.

Fii sigur de asta.

— Cum de ridicaţi mâna împotriva noastră, care vă suntem prieteni?

— Prieteni? Nici tu nu crezi în vorbele tale.

— Ba cred. N-am fumat oare cu voi pipa păcii?

— Am fumat, însă nu mai credem într-o astfel de pace.

— De ce?

— Oare datina kiowaşilor spune ca să-i jigniţi pe prietenii şi fraţii voştri?

— Nu.

— Ei, Tangua l-a jignit pe Old Shatterhand, aşa că nu vă putem socoti fraţi. Uite că începe să se mişte!

Tangua, pe care Stone şi Parker îl culcaseră între timp iarăşi la pământ, începu, într-adevăr, să se agite. După puţin, deschise ochii şi se uită pe rând la fiecare din noi, ca şi cum ar fi încercat să-şi amintească cele petrecute. Apoi, revenindu-şi pe deplin, strigă:

— Uf, uf, Old Shatterhand m-a doborât! Cine m-a legat?

— Eu! Mă grăbii să răspund.

— Să mi se desfacă legăturile! Poruncesc!

— Adineauri n-ai vrut să-mi asculţi rugămintea. Iată că acum nu ascult eu de poruncile tale. N-ai nici un drept să ne ordoni!

Ochii i se opriră mânioşi asupra mea. Scrâşni:

— Taci, băieţandrule, că de nu, te strivesc!

— Tăcerea ţi-ar prii mai degrabă ţie decât mie. M-ai jignit, de aceea te-am culcat la pământ. Old Shatterhand nu lasă nepedepsit pe nimeni, dacă-l face de broască râioasă şi de câine alb. Catră să te potoleşti şi să te porţi cuviincios, altminteri poate să-ţi meargă şi mai rău.

— Vă cer să mă sloboziţi! Dacă nu, atunci războinicii mei vă vor strivi, vă vor şterge de pe faţa pământului!

— Atunci ai să mori tu primul. Fii atent: acolo se află oamenii tăi; dacă vreunul face un singur pas spre noi, îţi găuresc inima cu cuţitul.

Am zis! Howgh!

Rezemai vârful cuţitului de pieptul său. Trebuia să recunoască, în sfârşit, că se afla la discreţia noastră şi că, la nevoie, îmi voi pune în aplicare avertismentul.

Urmă o pauză, în răstimpul căreia Tangua îşi roti năprasnic ochii, de parc-ar fi voit să ne înghită; în sfârşit, se sili să-şi stăpânească furia şi întrebă cu glas mai temperat:

— Şi acum, ce vreţi de la mine?

— Nimic peste ceea ce te-am rugat adineauri: să nu-i omorâţi pe apaşi la stâlpul chinurilor.

— Poate vreţi să nu-i ucidem deloc?

— Mai pe urmă puteţi face cu ei ce doriţi, dar câtă vreme ne aflăm aici, laolaltă, să nu-i atingeţi cu nimic!

Tăcu iarăşi un răstimp. Deşi vopsit în culorile războiului, i se citeau totuşi pe faţă şi mânia şi ura şi cruzimea şi neputinţa. Mă aşteptam ca dialogul nostru să mai dureze mult timp; de aceea, nu mică mi-a fost mirarea auzindu-l:

— Fie după dorinţa ta. Voi merge chiar şi mai departe, dacă primeşti propunerea pe care am să ţi-o fac.

— Ce propunere?

— Mai întâi, află că nu-mi pasă de cuţitul tău. Nu vei îndrăzni să mă atingi, pentru că războinicii mei te-ar sfâşia pe loc. Oricât de voinici aţi fi, nu vă puteţi pune cu două sute de duşmani. De aceea, îmi vine să şi râd de ameninţările tale. Te-aş putea refuza fără nici o teamă:

Tot nu mi-ai face nimic. Şi totuşi, câinii de apaşi n-or să piară la stâlpul chinurilor. Mai mult: îţi făgăduiesc chiar să nu-i ucid în nici un fel dacă te prinzi să lupţi pentru ei pe viaţă şi pe moarte.

— Să lupt?! Cu cine?

— Cu un războinic pe care-l voi alege eu.

— Cu ce armă?

— Numai cu cuţitul. Dacă te doboară el, apaşii vor pieri; dacă-l ucizi tu, apaşii vor rămâne în viaţă.

— Şi atunci îi eliberezi?

Bănuiam că nutreşte un gând ascuns. Mă considera, probabil, cel mai periculos dintre albii de faţă şi plănuia să mă facă inofensiv. Era doar limpede că va alege un meşter în mânuirea cuţitului. Totuşi, fără a sta mult pe gânduri, i-am răspuns:

— Sunt gata. Stabilim condiţiile, fumăm pipa jurământului, după care lupta poate să înceapă numaidecât.

— Ce mai e şi asta? Interveni Sam Hawkens. Nu pot admite nici în ruptul capului să vă angajaţi într-o asemenea luptă, sir! E o prostie!

— Nu e nici o prostie, dragă Sam.

— Cea mai teribilă din câte există! O luptă dreaptă şi cinstită presupune ca şansele să fie egale, ceea ce nu e cazul.

— Ba este!

— Ba deloc! Aţi mai luptat vreodată cu cuţitul, pe viaţă şi pe moarte?

— Nu.

— Păi vedeţi! Adversarul va fi, desigur, un neîntrecut mânuitor al cuţitului. Şi apoi, gândiţi-vă la urmările luptei. Dacă veţi fi ucis, vor muri şi apaşii. În schimb, dacă-l învingeţi pe adversar, moare careva?

Nimeni!

— Ai dreptate, însă apaşii vor fi salvaţi de la moarte şi eliberaţi.

— Şi credeţi că aşa va fi?

— Desigur. Fumăm calumetul, deci jurăm.

— Să-i creadă dracu' jurămintele viclene! Şi chiar dac-ar fi sincer, ce alta sunteţi dumneavoastră decât un greenhorn şi…

— Mai slăbeşte-mă cu greenhorn-ul dumitale, dragă Sam! Îl oprii din vorbă. Ai mai avut ocazia să constaţi că acest greenhorn ştie ce face…

Mă mai contrazise totuşi o bucată de timp. Dick Stone şi Will Parker mă sfătuiau, la rândul lor, să renunţ. Dar am rămas neclintit în hotărârea mea. În cele din urmă, Sam strigă supărat:

— Ei bine, fie ce-o fi! Din partea mea, n-aveţi decât să vă daţi cu capul de toţi pereţii! Nu mă mai opun. Dar voi fi atent ca lupta să se desfăşoare cinstit; vai de acela care-ar încerca să vă tragă sau să ne tragă pe sfoară! Îl trăsnesc cu

Liddy a mea şi mi ţi-l arunc bucăţele până-n nori, să rămână agăţat în vecii vecilor, dacă nu mă-nşel!

Convenirăm apoi următoarele: lupta se va da pe un teren apropiat, neacoperit de iarbă; se va desena în nisip semnul 8, adică o figură din două cercuri suprapuse; adversarii vor ocupa fiecare câte un cerc din care nu au voie să iasă în timpul luptei; nu se admite nici o cruţare; unul din doi trebuie să moară, iar cel căzut nu va fi răzbunat de-ai săi. Celelalte condiţii ale luptei, ca şi consecinţele ei, au fost stabilite fără multă greutate.

După ce ne-am pus de acord, Tangua fu dezlegat şi fumarăm calumetul. I-am eliberat apoi pe însoţitorii săi; se întoarseră împreună la trupa lor pentru a-i informa pe războinici despre cele convenite.

Inginerul-şef şi ceilalţi trei experţi mă cam luară la rost, însă nu le dădui atenţie. Nici Sam, Dick şi Will nu mă aprobau, dar cel puţin nu se certau cu mine. Hawkens îmi spuse cu îngrijorare:

— Aţi fi avut ceva mai bun de făcut decât să intraţi în ciorba asta, sir Am spus întotdeauna şi repet: sunteţi un om uşuratic, extraordinar de uşuratic! Ce-o să câştigaţi dacă vă ucide, hai? Răspundeţi, vă rog!

— Ce-o să câştig? Fireşte, moartea şi nimic mai mult.

— Şi nimic mai mult? Mai faceţi şi glume proaste pe deasupra.

Moartea e tot ce se poate întâmpla cuiva, căci după moarte nu ţi se mai întâmplă nimic.

— Ba da!

— De pildă, ce?

— Înmormântarea.

— Tacă-vă gura, stimate sir! Dacă, pe lângă toate supărările mele, nu mai ştiţi altceva decât să mă enervaţi, atunci regret profund că mi-am irosit dragostea pentru o fiinţă nevrednică.

— Eşti, într-adevăr, necăjit, dragă Sam?

— Cum naiba să nu fiu? Şi mai daţi-le naibii de întrebări idioate!

Aproape sigur că veţi fi şters dintre cei vii, absolut şters! Şi-atunci ce-mi rămâne de făcut la bătrâneţele mele? Ei, ce-am să mă fac? Îmi trebuie şi mie un greenhorn cu care să mă cert când şi când. Ce-o să se întâmple cu mine? Cu cine mă mai iau la harţă dacă veţi fi înjunghiat?

— Găseşti un alt greenhorn.

— Uşor de spus. Nu mai găsesc eu cât oi trăi un greenhorn atât de perfect şi de incorigibil. Dar un lucru vă declar, sir: dacă vi se întâmplă o nenorocire, apoi kiowaşii ăştia n-au să mă uite cât or trăi! Mă reped în mijlocul lor ca un Uhland turbat şi…

— Roland, dragă Sam, Roland îl cheamă! Îl corectai.

— Mi-e indiferent dacă voi fi un Uhland sau un Roland turbat; principalul e că nu permit să fiţi înjunghiat. Şi, afară de asta, cum rămâne cu generozitatea dumneavoastră, sir? După câte ştiu, aveţi inima bună şi nu vă place să măcelăriţi oamenii. Nu cumva vă bate gândul să-l cruţaţi pe individ?

— Hm, hm!

— Hm, hm? Aici nu e vorba de nici un hm-hm, ci de viaţă şi moarte, Sir!

— Ce-ar fi să-l rănesc şi atât?

— Doar aţi auzit că asta nu contează.

— Mă gândesc să-l vatăm aşa fel, încât să nu mai poată continua lupta.

— Contează la fel de puţin. Înseamnă că nu l-aţi ucis şi trebuie să reluaţi lupta cu alt adversar. Aţi înţeles doar că aici numai moartea rezolvă problema. Unul din voi trebuie să moară. Trebuie! Dacă izbutiţi să-l scoateţi pe adversar din luptă, trebuie să-i daţi lovitura de graţie, să-l ucideţi; altminteri, totul n-are nici o valoare. Să nu vă mustre cugetul pentru atâta lucru! Dacă vreţi să ajungeţi un westman întreg, atunci cuţitul va mai avea să guste din carne omenească. Nu uitaţi că toţi kiowaşii ăştia sunt nişte mişei şi tâlhari, că ei sunt vinovaţi pentru tot ce se întâmplă

acum, că totul porneşte de la tentativa lor de a fura caii apaşilor. Ucigând un ticălos, veţi salva vieţile atâtor apaşi cumsecade; cruţându-l, sunteţi pierdut. Ţineţi minte toate acestea, dacă nu mă-nşel! Spuneţi-mi acum, cu deplină sinceritate: vreţi să vă aruncaţi în luptă ca un adevărat westman, care nu leşină de frică şi nici de milă când vede curgând o picătură de sânge? Făgăduiţi-mi, ca să mă liniştesc!

— Dacă asemenea făgăduială te poate linişti, atunci fii sigur că n-am să-l cruţ, pentru că nici dânsul n-o să mă trateze mai blând. În felul acesta, voi salva de la moarte o mulţime de vieţi omeneşti. De fapt, e un duel. Dincolo, în lumea veche, cavalerii cei mai semeţi se înfruntă pentru te miri ce. Aici e în joc mult mai mult. Iar adversarul meu nu e cavaler, ci bandit şi ucigaş. Te asigur, deci, că nu voi umbla cu mănuşi, nici cu scrupule deşarte.

— Perfect! Iată o vorbă care-mi place; acum privesc lucrurile cu mai mult calm; şi totuşi, mă simt ca şi când propriul meu fiu ar fi dus la tăiere. Mai degrabă m-aş bate eu în locul dumneavoastră. Îmi permiteţi, sir?

— Nu, bunul meu Sam. Mai întâi, ca să fiu sincer, cred că e mai bine să piară un greenhorn decât un westman destoinic cum eşti dumneata şi al doilea…

— Încă o dată, sir, ţineţi-vă pliscul! Nu se face gaură-n cer dacă moare un hodorog bătrân ca mine. Dar un om atât de tânăr…

— Ei, acuma ţine-ţi dumneata gura! L-am întrerupt, la rândul meu.

Va să zică, în al doilea rând, ar fi cu totul dezonorant şi laş să mă retrag şi să cedez locul altcuiva. De altfel, Tangua nici n-ar admite schimbul; pe mine mă vizează.

— Păi tocmai asta nu-mi place! A pus ochii tocmai pe dumneavoastră. Vreau să sper că barca lui o s-o ia razna în pofida vâslaşului.

Atenţie: iată-i că sosesc!

Indienii se apropiau fără grabă. Nu erau toţi două sute: o parte rămăseseră să-i păzească pe apaşi. Tangua îşi conduse războinicii prin faţa noastră, până la terenul de luptă. Ajunşi acolo, se rânduiră în trei sferturi de cerc, al patrulea sfert urmând să fie ocupat de albi; ceea ce şi făcurăm. Din rândurile pieilor-roşii se desprinse un bărbat cu trupul de-a dreptul herculean şi lepădă toate armele ce le avea asupra lui, păstrând numai cuţitul. Apoi se dezbrăcă până la brâu, dezvelindu-şi bustul. Cine i-ar fi văzut musculatura, desigur că m-ar fi deplâns. Tangua îl conduse până în mijlocul rondoului format de indieni şi rosti cu glas puternic, în care suna siguranţa victoriei:

— Acesta este Metan-Acva (Cuţit-Fulger), cel mai voinic luptător din tribul Kiowa. Nimeni n-a reuşit până astăzi să scape de cuţitul lui; sub lovitura lui, duşmanul se prăbuşeşte ca trăsnit. Iată omul care va lupta cu Old Shatterhand, faţa palidă.

— AU devils îmi şopti Sam. Ăsta e un adevărat Goliat! Ascultaţi ce vă spun, dragul meu sir, s-a zis cu dumneavoastră!

— Pshaw!

— Nu vorbiţi prostii! Scoateţi-vă gărgăunii din cap! Există o singură metodă care vă poate înlesni victoria.

— Care?

— Nu vă lăsaţi antrenat într-o luptă mai îndelungată; provocaţi un deznodământ rapid; altminteri, obosiţi şi… gata! Cum staţi cu pulsul?

Mă apucă de încheietura mâinii şi-mi numără pulsaţiile. Zise apoi:

— Har Domnului, nu mai mult de şaizeci. Aşadar, pulsul e în regulă.

Nu sunteţi tulburat? Nu vă e deloc frică?

— Asta ar mai lipsi! Tulburarea şi frica într-un moment când viaţa depinde de sângele rece şi de ochiul calm! Numele acestui uriaş e la fel de grăitor ca şi statura lui. Acum îmi explic de ce Tangua mi-a propus să lupt cu cuţitul

pentru salvarea apaşilor: pentru că omul lui e atât de voinic şi neînvins în mânuirea cuţitului. Dar vom vedea dacă este într-adevăr imbatabil.

În timp ce schimbam în şoaptă aceste vorbe, mă dezbrăcai şi eu până la brâu. E drept că o astfel de clauză nu fusese prevăzută, dar nu voiam să dau impresia că rămân îmbrăcat, pentru ca haina să-mi ţie de scut, fie el cât de iluzoriu. Am predat lui Sam doborâtorul de urşi şi pistolul, apoi am păşit în mijlocul cercului. Bunul, bătrânul meu Hawkens! Îi auzeam bătăile inimii. In schimb, eu nu simţeam pic de teamă. Încrederea în forţele tale, iată cea dintâi condiţie în faţa primejdiei.

Cu mânerul unui tomahawk fu desenat în nisip un opt mare, după care căpetenia ne invită să ne ocupăm locurile. Cuţit-Fulger mă cântări cu o privire plină de dispreţ şi rosti cu voce tare:

— Slăbănogul cu faţa albă tremură de frică. Să vedem, va avea curajul să intre în acest rotocol?

Nu sfârşi bine vorba, că mă şi aflai într-unul din cercuri şi anume în cel dinspre miazăzi. L-am ales pe acesta pentru că aveam astfel soarele în spate, în timp ce adversarul îl avea în faţă şi razele îi stânjeneau vederea. Accept că n-am procedat întru totul cinstit, dar îi datoram o replică pentru că mă batjocorise afirmând că aş tremura de frică. Ar fi fost ridicol ca, din gentileţe, să-i cedez locul mai convenabil. Repet că era vorba de viaţă şi de moarte. E într-adevăr groaznic să ucizi un om, dar în situaţia dată, orice menajament putea să-mi fie fatal. Eram, deci, ferm hotărât să-l ucid pe acest Samson. În pofida numelui şi a staturii sale impunătoare, îmi păstrasem sângele rece; nu aveam motive să mă simt în inferioritate, deşi nu mai practicasem o asemenea luptă.

— Uite că îndrăzneşte! Îşi râse el iarăşi de mine. Cuţitul meu îl va lovi în plin. Marele Spirit i-a luat minţile şi mi-l dă în seamă!

La indieni, asemenea prologuri sunt uzuale. Dac-aş fi tăcut, m-ar fi socotit drept laş; de aceea i-am răspuns:

— Lupţi numai cu gura, dar eu aştept cu cuţitul pregătit. Ocupă-ţi locul, dacă nu te temi!

Atunci se repezi dintr-un salt în celălalt cerc şi strigă furios:

— Eu să mă tem? Eu, Metan-Acva? Auzit-aţi, războinici ai neamului Kiowa? Am să-l dau gata din prima lovitură pe câinele ăsta alb!

— Ba te curăţ eu din prima lovitură! Mai bine taci! Ar trebui să-ţi zică nu Metan-Acva, ci Avat-Ya, adică Gură-Mare.

— Avat-Ya, Avat-Ya! Javră împuţită, mai ai curajul să mă batjocoreşti?! Ei bine, vulturii să-ţi mănânce măruntaiele!

Această ultimă ameninţare era extrem de nesocotită: făcuse o mare greşeală, atrăgându-mi, de fapt, atenţia asupra modului în care avea să-şi folosească arma. Eram avertizat: nu avea să-mi ţintească inima, ci-şi pregătea cuţitul ca să-mi spintece burta printr-o lovitură de jos în sus.

Stăteam faţă-n faţă atât de aproape, încât ar fi fost suficient să ne aplecăm puţin, ca să ne atingem cu vârful cuţitului. Indianul îşi înfipse privirea în ochii mei. Braţul drept îi atârna în jos; ţinea cuţitul în aşa fel, încât mânerul se proptea în degetul mic, iar lama, cu tăişul în sus, se strecura între degetul arătător şi cel gros. Prin urmare, presupunerea mea era justă: îşi pusese în gând să mă spintece jos şi să-mi rupă pântecele; altminteri, dac-ar fi voit să lovească de sus, ar fi ţinut cuţitul invers.

Acum ştiam direcţia loviturii, dar principalul era să prevăd momentul. Pe acesta i-l puteam ghici în privire. Cunoşteam acea tresărire a ochilor, efemeră, dar specifică în asemenea ocazii. Coborâi pleoapele pentru a-i da iluzia că se află în siguranţă şi-l observai printre gene, cu mare atenţie.

— Împinge odată, câine! Mă provocă el.

— Nu te mai răţoi, mucosule, ci dă-i drumul! I-am răspuns.

Era o insultă gravă, care impunea fie o replică usturătoare, fie chiar atacul. Indianul alese calea din urmă. O dilatare de-o clipă a. pupilelor sale mă preveni; kiowaşul îşi repezi fulgerător braţul drept în care ţinea cuţitul şi încercă să-mi spintece burta. Dac-aş fi scontat o lovitură în sens invers, adică de sus, aş fi fost iremediabil pierdut; aşa însă, am parat lovitura şi, în aceeaşi clipă, i-am înfipt cuţitul meu în antebraţ, rănindu-l.

— Câine râios! Urlă el, smulgându-şi braţul; de spaimă şi durere scăpă din mână cuţitul.

— Lasă vorba şi luptă! I-am strigat, ridicându-mi iarăşi braţul şi…

Lama cuţitului meu îi lunecă în inimă până la prăsele.

Am scos-o numaidecât. Lovitura fusese atât de adâncă şi precisă, încât un şuvoi de sânge, gros cât degetul, mă izbi drept în obraz.

Uriaşul se bălăbăni câteva momente, încercă să strige, neizbutind să scoată decât un geamăt surd şi se prăbuşi fără suflare la pământ.

Urlete înfricoşate se ridicară din rândurile kiowaşilor. Doar Tangua, căpetenia, rămase tăcut. Se apropie, se plecă asupra adversarului meu, îi pipăi rănile, se ridică apoi şi mă privi cu o expresie pe care n-am s-o uit niciodată. Era într-însa un amestec de furie, oroare, teamă, admiraţie şi descumpănire. Dădu să se depărteze în tăcere. Dar eu îl strigai:

— Vezi că mă aflu în cercul meu! În schimb, Metan-Acva 1-a părăsit pe-al său şi zace dincolo. Cine-a învins?

— Tu! Răspunse el mânios şi plecă. Dar nu făcu decât cinci-şase paşi, că se şi întoarse şuierându-mi printre dinţi: Eşti un fiu al Spiritului negru şi necurat. Vraciul nostru o să-ţi dezlege farmecele şi atunci nu ne mai scapi: te jupuim de piele.

— Fă ce pofteşti cu vraciul tău! Deocamdată, împlineşte-ţi cuvântul dat!

— Care cuvânt? Întrebă el în batjocură.

— Că nu-i veţi ucide pe apaşi!

— Nu-i vom ucide. Ce-am spus, rămâne spus.

— Şi vor fi liberi?

— Da, vor fi liberi. Tangua, căpetenia kiowaşilor, îşi ţine cu sfinţenie cuvântul.

— Atunci mă duc împreună cu prietenii mei ca să-i dezlegăm pe prizonieri.

— Asta o fac eu, când va sosi vremea.

— Păi, vremea a şi sosit. Am învins!

— Taci! Am stabilit noi oare vreun termen pentru eliberarea lor?

— N-am stabilit nici un termen, dar se înţelege de la sine că…

— Taci! Se răsti el iarăşi la mine. Termenul îl hotărăsc eu. Nu-i ucidem pe câinii de apaşi. Nu. Dar cine ne-ar socoate vinovaţi pe noi, dacă dânşii ar pieri din lipsă de hrană şi de apă? Ce vină aş avea, dacă ar crăpa cu toţii de foame şi de sete înainte de a fi eliberaţi?

— Canalie! Îi strigai în obraz.

— Câine, dacă mai sufli o vorbă, te…

Voia să-şi continue ameninţarea, dar se opri şi se uită speriat în ochii mei; expresia lor nu prezicea nimic bun. Ii completai eu, în schimb, fraza întreruptă:

— te zdrobesc cu pumnul, ticălosule, mincinosule neruşinat!

Se feri câţiva paşi îndărăt, scoase cuţitul şi răcni:

— Las' că nu te mai apropii de mine cu pumnul tău! Îndrăzneşte şi te spintec fără milă!

— Astea le-am mai auzit şi de la Cuţit-Fulger şi iată-l colea, mort. Ai s-o păţeşti şi tu la fel. În ce priveşte soarta apaşilor, am să discut cu fraţii mei albi. Să nu te atingi de un fir de păr din capul lor, că s-a zis cu tine şi cu toţi kiowaşii tăi! Ştii doar că vă putem arunca pe toţi în aer!

Rostind acestea, mă dusei la Sam care, din cauza tămbălăului ce-l făceau kiowaşii, nu putuse auzi disputa dintre mine şi Tangua.

Omuleţul sări în întâmpinarea mea, mă strânse în braţe şi exclamă cu entuziasm:

— Bine-aţi venit, bine-aţi venit, sir Vă întâmpin cu acest salut ca pe unul care s-a întors din împărăţia morţii. Omule, prietene, odorule, tinere şi greenhorn drag, ce creatură mai sunteţi! N-a văzut individul în viaţa lui bizoni şi mi ţi-l răpune pe cel mai vânjos din toată cireada! N-a întâlnit nici în somn vreun grizzly şi când colo îl înjunghie ca pe un mieluşel! Nu i-a ieşit vreodată un mustang în cale şi-mi înhaţă cu lasso-ul tocmai pe nobila mea Mary! Iar acuma, colac peste pupăză, se propteşte în faţa celui mai voinic şi mai abil cuţitar kiowaş şi, dintr-o lovitură, îi străpunge inima fără să piardă în schimb nici un strop de sânge! Măi Dick, Will, ia veniţi încoace şi uitaţi-vă la ucenicul ăsta! Ce să facem cu el?

— Îl înaintăm calfă, zâmbi Stone.

— Calfă? Ce vrei să spui?

— A dovedit şi de astă dată că nu mai e greenhorn; a terminat cu ucenicia. Să-l promovăm calfă. Mai încolo s-ar putea să ajungă şi meşter.

— Adică să nu mai fie greenhorn? Să-l ridicăm în rang? Măi, dacă deschizi şi tu o dată gura, cel puţin nu-mi veni cu bazaconii! Individul e un greenhorn get-beget, altminteri cum s-ar fi încumetat să lupte cu indianul acela uriaş şi dibaci? Numai că oamenii uşuratici au noroc, după cum ţăranii cei mai proşti recoltează cartofii cei mai mari.

Aşa e şi cu individul de faţă: prost, uşuratic, greenhorn! Că mai trăieşte, nu e nicidecum meritul lui, ci al prostiei de care e în stare, dacă nu mă-nşel. Când a pornit lupta, mi-a stat inima în loc. Abia dacă mai răsuflăm; toate gândurile îmi fugeau la testamentul acestui greenhorn.

Ei şi veni lovitura şi indianul se prăbuşi! În sfârşit, ce mai calea-valea, am învins! Viaţa şi libertatea apaşilor sunt asigurate.

— Te cam înşeli, Sam! Intervenii eu, deloc supărat pentru tratamentul ce-mi aplica.

— Mă-nşel? Cum asta?

— În cuvântul ce ni l-a dat, Tangua şi-a lăsat o portiţă deschisă şi se foloseşte acum de ea.

— Bănuiam eu că umblă cu viclenii! Despre ce portiţă e vorba?

I-am reprodus cuvintele lui Tangua. Era atât de indignat, încât porni glonţ către şeful kiowaşilor ca să-l tragă la răspundere. Mă folosii de răgaz ca să mă îmbrac şi să-mi reiau armele.

Kiowaşii nu se îndoiseră o clipă că faimosul lor Cuţit-Fulger mă va da gata. Deznodământul atât de surprinzător îi umpluse de umilinţă, dar şi de furie. S-ar fi năpustit asupra noastră, dacă gestul nu le-ar fi fost interzis; fusese doar convenit, chiar şi consfinţit prin fumatul pipei, că luptătorul înfrânt nu va fi răzbunat de ai săi. Legământul îi mobiliza. Se gândeau, în tot cazul, să născocească un alt pretext împotriva noastră. Deocamdată, nu se grăbeau, căci erau siguri de noi. Îşi stăpâneau până una-alta ciuda, având, de altminteri, destulă treabă şi bătaie de cap cu mortul. Tangua se afla printre ei şi intervenţia lui Sam Hawkens fireşte că nu găsi urechi prea atente şi binevoitoare. Se întoarse morocănos şi ne vesti:

— Individul, ce mai, nu vrea să-şi ţină cuvântul. Şi-a pus probabil în gând să-i ucidă pe prizonieri prin înfometare. Şi asta, după opinia lui, nu înseamnă a ucide. Noi însă avem ochii deschişi, dacă nu mă-nşel şi o să le tragem clapa, hi-hi-hi-hi!

— Numai dacă nu ne-o trag ei nouă! Observai. E foarte greu să-i aperi pe alţii când tu însuţi ai nevoie de apărare.

— Mi se pare, sir, că vă cam sperie roşii ăştia!

— Pshawl Ştii doar că nu sunt mai fricos ca tine.

— Ştiu, dar e o deosebire: atunci când eu devin prudent, dumneavoastră vă repeziţi ca taurul în pânza roşie, iar când curajul e într-adevăr necesar, vă apucă temerile. Aşa e orice greenhorn. De fapt, cum vedeţi cele întâmplate?

— Ce anume?

— Lupta aceea cu cuţitul.

— Cred că ai motive să fii mulţumit.

— Lăsaţi asta. Mă refer la unele mustrări.

— Mustrări? Din partea cui? Poate a dumitale?

— Cerule, dar greu mai pricepeţi! Spuneţi-mi sincer, sir, v-aţi aflat vreodată pe eşafod, dincolo, în lumea veche, în calitate de ucigaş?

— Nu cred. Cel puţin nu-mi amintesc! Am răspuns în doi peri.

— Va să zică n-aţi ucis niciodată un om?

— Nu.

— Aţi săvârşit deci astăzi primul omor. Şi, mă rog, în ce stare psihică vă aflaţi? Asta mă interesează.

— Hm! Nu chiar plăcută. Prevăd că n-o să-mi fie uşor să mă găsesc şi altă dată în postura de a ucide. Ceea ce simt acuma seamănă mult a mustrare de conştiinţă.

— Nu vă necăjiţi şi alungaţi din cap prostiile! Aici vi se poate întâmpla oricând ca, în pofida dorinţei, să fiţi nevoit a ucide pentru a vă salva propria viaţă. Într-un asemenea caz, trebuie… heavens, o, ceruri, uite că se iveşte cazul! Exclamă el, pe neaşteptate. Iată-i pe apaşi! Sosesc! O să curgă sânge, nu glumă. Pregătiţi-vă de bătălie, domnii mei!

Într-adevăr, din direcţia unde se aflau prizonierii şi paznicii lor, răsună acel „Hiiiiiiih!” strident şi prelung, strigătul de luptă al apaşilor.

Inciu-Ciuna şi Winnetou, împotriva oricăror aşteptări, se şi înapoiaseră. Apaşii năvăliră în tabăra kiowaşilor. Cei care se aflau printre noi ciuliră speriaţi urechile; apoi Tangua strigă din toate puterile:

— Duşmanii s-au năpustit asupra fraţilor noştri! Iute, să le venim în ajutor!

Dădu să se repeadă, dar Sam i se aşează în drum:

— Nu vă duceţi acolo! Rămâneţi aici. Suntem împresuraţi cu toţii.

Doar nu-ţi închipui că cei doi şefi ai apaşilor sunt atât de proşti, încât să atace numai santinelele, fără să ştie cum şi

unde vă aflaţi? Într-o clipă…

Vorbi repede, precipitat, însă nu putu sfârşi fraza, deoarece jur-împrejur se ridică iarăşi acel strigăt de luptă care pătrundea până-n măduva oaselor. E drept că, după cum am mai spus, ne găseam în largul preriei, dar peste tot creşteau tufişuri la adăpostul cărora apaşii se strecuraseră neobservaţi. Luaţi de treburile noastre, ne-am trezit deodată încercuiţi. Goneau acum spre noi cu grămada, în salturi, din toate părţile. Kiowaşii trăgeau în ei, mai nimereau pe câte unii, dar atât de puţini, încât nici nu conta. Curând, începură şi atacanţii să tragă.

— Nu omorâţi nici un apaş, absolut niciunul! Le strigai eu lui Sam, Dick şi Will.

Vacarmul luptei ajunse în preajma noastră. Noi tuspatru ne ţineam deoparte, însă inginerul-şef şi cei trei experţi se angajară în luptă şi căzură ucişi. Era îngrozitor. Aţintindu-mi privirea înainte, nu văzui ce se petrece în spatele meu. Ne pomenirăm atacaţi de o ceată numeroasă. Le strigarăm noi că le suntem prieteni, dar în van. Se repeziră asupra noastră cu tomahawkuri şi cuţite, încât a trebuit să ne apărăm, să lovim, deşi cu totul alta ne fusese dorinţa. Am doborât câţiva înşi cu patul armei, ceea ce le-a impus respect celorlalţi. Ne lăsară în pace.

Profitând de răgaz, aruncai o privire împrejur. Nu era nici un kiowaş care să aibă de luptat în acelaşi timp cu vreo câţiva adversari.

Sam cântări la rândul lui situaţia şi-mi strigă:

— Hai s-o ştergem repede în tufăriş! Îmi arătă tufele de care am mai pomenit în câteva rânduri şi fugi într-acolo. Dick Stone şi Will Parker îl urmară. Am şovăit câteva momente privind către locul unde zăceau cei trei experţi ucişi. Erau doar albi de-ai noştri şi regretam sincer că nu le-am putut veni în ajutor. Acum totul era prea târziu. O luai şi eu spre tufăriş. Dar până să-mi ajung ţinta, răsări ca din pământ Inciu-Ciuna.

Venise împreună cu Winnetou în fruntea detaşamentului de apaşi însărcinat să atace tabăra şi să-i elibereze pe prizonieri. Sarcina fiind îndeplinită, cele două căpetenii porniră în control spre celălalt detaşament, care tăbărâse asupra noastră. Inciu-Ciuna o luase cu mult înaintea fiului său. Când s-o cotească după un tufiş, mă zări.

— Tâlhar de pământuri! Îmi strigă şi se năpusti asupra mea, încercând să mă zdrobească cu patul puştii sale ţintuite în argint.

Am încercat să-i vorbesc spre a lămuri situaţia, dar el nu mă ascultă şi se repezi iarăşi la mine. Ce aveam să fac? Să mă las rănit sau chiar ucis? Trebuia să forţez şi eu nota. Se pregătea tocmai să sară asupra mea, când aruncai din mână arma cu care-i parasem până atunci loviturile, îl apucai cu stânga de beregată şi cu pumnul drept îl trăsnii în tâmplă. Era figura mea preferată. Inciu-Ciuna scăpă puşca din mână, horăi scurt şi căzu. Deodată, lângă mine, se auzi un strigăt de triumf:

— Acesta-i Inciu-Ciuna, căpetenia câinilor de apaşi! O să-mi folosească pielea de pe ţeasta lui; am să-l scalpez!

Întorcându-mă, văzui pe Tangua, şeful kiowaşilor, care din nu ştiu ce motiv apucase acelaşi drum cu mine. Îşi aruncă arma cât colo, scoase cuţitul şi se năpusti asupra apaşului ce zăcea în nesimţire. Dădu să-l scalpeze. Îi prinsei braţul şi poruncii:

— Jos mâna! Eu l-am învins, aşadar eu îi hotărăsc soarta, numai eu!

— Taci, păduche alb! Răcni Tangua. N-am să-ţi cer învoire, apaşul e al meu! Dă-mi drumul, că de nu…

Fulgeră cuţitul spre mine şi mi-l înfipse în încheietura mâinii stângi. Nu voiam să-l tai la rândul meu cu cuţitul; am încercat să-l înşfac şi să-l trag în lături, dar n-am izbutit; atunci l-am strâns de gât până s-a muiat de tot şi a rămas în mişcare. M-am aplecat asupra lui InciuCiuna, căruia îi înroşisem faţa cu sângele ce-mi curgea din rană. În clipa

aceea auzii un foşnet în spatele meu şi întorsei repede capul.

Această mişcare mă salvă de la moarte. O lovitură cumplită cu patul puştii îmi fulgeră umărul. Dacă nimerea în cap, mi-l crăpa în zece.

Omul care mă lovise era Winnetou.

Cum am mai spus, tânărul apaş rămăsese în urma tatălui său. Ieşind de după tufăriş, mă văzuse îngenunchind lângă Inciu-Ciuna, care zăcea în nesimţire, cu obrazul pătat de sânge. Atunci se repezi la mine ca să mă facă zob cu patul puştii, dar spre norocul meu nimeri în umăr.

Nereuşindu-i lovitura, lepădă puşca, scoase cuţitul de la brâu şi se năpusti asupra mea.

Mă aflam într-o situaţie cât se poate de precară. Lovitura îmi zdruncinase tot trupul şi-mi paralizase braţul. Aş fi încercat să-l lămuresc pe Winnetou, dar totul se petrecea atât de repede, încât nu mai aveam timp de explicaţii. Văzui cum îşi înalţă cuţitul şi-mi ţinteşte inima. Cu o uşoară fentă evitai lovitura fatală: lama cuţitului îmi pătrunse în buzunarul stâng de la piept, se abătu din cauza cutiei de sardele în care, după cum ştiţi, îmi păstram documentele, trecu pe lângă gât şi mi se înfipse în gură, străpungându-mi limba. Winnetou îşi smulse repede cuţitul şi, strângându-mă de beregată, se pregăti pentru o nouă lovitură. Teama morţii dublează puterile; nu mă puteam folosi decât de o singură mână, aveam un singur braţ valid. Izbutii şi de astă dată. Încleştându-i mâna dreaptă, o strânsei cu atâta forţă, încât de durere lăsă să-i scape cuţitul. Pe urmă îl apucai de braţul stâng, lângă cot şi i-l răsucii, silindu-l să-mi elibereze gâtul. Îmi încordai iute genunchii izbindu-l cu toată puterea şi răsturnându-l cu faţa la pământ. În clipa următoare, mă şi aflam în spinarea lui.

Trebuia acum să-l imobilizez; dacă se ridica, eram pierdut. Cu un genunchi îl apăsam de-a curmezişul pe ambele coapse, cu celălalt îi striveam braţul. Cu mâna sănătoasă îl strângeam de ceafă, în timp ce el, cu mâna

liberă, încerca – din fericire zadarnic – să apuce din nou cuţitul. Se încinse o luptă cu adevărat titanică. Închipuiţi-vi-l pe Winnetou, care nu mai fusese învins până atunci şi nici nu mai avea să fie de atunci încolo, cu mlădierea lui ca de şarpe, cu muşchii lui de fier, cu tendoanele de oţel. Am fi avut acum prilejul să ne explicăm; din câteva vorbe s-ar fi putut lămuri lucrurile. Dar limba îmi era spintecată, sângele îmi ţâşnea în şuvoaie din gură şi, când încercai să vorbesc, nu scosei decât o bâiguială confuză. Winnetou făcea sforţări uriaşe ca să se scuture de mine, dar eu îl apăsam cu o greutate implacabilă. Gâfâia din ce în ce mai tare, în timp ce eu îl strângeam de beregată oprindu-i răsuflarea. Să fi continuat până să se înăbuşe? Nu, în nici un caz! Îi dădui o clipă de răgaz, ca să-şi tragă sufletul. Atunci îşi înălţă puţin capul. Era tocmai ce doream: doi-trei pumni la rând şi Winnetou se linişti, buimac. Îl biruisem, în sfârşit, pe el, invincibilul. Căci faptul că-l mai trântisem cândva la pământ nu se putea numi victorie: atunci nu ne aflasem în luptă.

Răsuflai adânc şi cu toată grija ca să nu înghit sângele care-mi umplea gura. Trebuia s-o ţin mereu deschisă pentru ca şuvoiul să se scurgă afară. Şi buzele îmi sângerau destul de abundent.

Când să mă ridic, răsună în spatele meu o înjurătură indiană. Mă pomenii cu un pat de puşcă în cap şi căzui leşinat.

Mi-am revenit abia seara. Zăcusem deci multă vreme în leşin. Mai întâi, am crezut că visez: mă prăbuşisem parcă în armătura de piatră a unei roţi de moară. Moara stătea, roata nu se mişca, împiedicată fiind de trupul meu. Apa clocotea deasupră-mi şi năvălea asupra roţii, strivindu-mă din ce în ce mai tare; mi se părea că voi fi măcinat. Mă dureau toate mădularele, dar cel mai rău mă chinuiau capul şi umărul.

Treptat, începui să-mi dau seama că starea în care mă aflam nu e în totul nici. Realitate, nici vis. Clocotul şi ţiuitul acela nu era provocat de nici o cădere de apă, ci se năşteau

doar în capul meu datorită loviturii ce mă culcase la pământ; iar durerea din umăr nu provenea de la roata morii, ci de la izbitura ce mi-o aplicase Winnetou. Gura îmi sângera încă şi sângele ameninţa să-mi inunde gâtlejul, să mă sufoce; un horcăit stăruitor mă trezi de-a binelea. Era horcăitul meu.

— Se mişcă! Slavă Domnului, se mişcă! Auzii glasul lui Sam.

— Exact, am observat şi eu, întări Dick Stone.

— Iată că deschide ochii! E în viaţă, trăieşte! Adăugă Will Parker, într-adevăr, deschisesem ochii. Dar ceea ce văzui în prima clipă nu era deloc încurajator. Ne găseam în acelaşi loc unde se desfăşurase lupta. Jur-împrejur aveam vreo douăzeci de focuri de tabără, pe lângă care mişunau pe puţin cinci sute de apaşi. Erau şi mulţi răniţi. Observai şi un număr considerabil de morţi. O stivă de cadavre, unii apaşi, alţii kiowaşi. Primii pierduseră unsprezece, iar ceilalţi, treizeci de oameni. Nu fugise nimeni. Tangua se afla printre ai săi. Cadavrele inginerului-şef şi ale celor trei experţi nu le vedeam nicăieri. Fuseseră ucişi, fiindcă se apăraseră orbeşte.

La mică depărtare de noi zăcea un om încovrigat, ca şi când ar fi fost supus torturii de altădată pe aşa-numitul butuc spaniol. Era Rattler. Apaşii îl legaseră astfel pentru a-l chinui. Rattler gemea şi, cu tot caracterul său urât, imoral, provoca milă. Oamenii lui nu mai trăiau.

Fuseseră împuşcaţi cu prilejul primului atac. Numai pe el îl lăsaseră în viaţă; ca ucigaş al lui Klekih-Petra, avea să moară încet şi chinuitor.

Eu eram legat de mâini şi de picioare, ca şi Parker şi Stone culcaţi la stânga mea. În dreapta zăcea Sam Hawkens, cu picioarele legate; mâna dreaptă îi era prinsă la spate; în schimb stânga îi fusese lăsată liberă, pentru ca – lucru ce-l aflai mai târziu – să-mi poată veni în ajutor.

— Să mulţumim Cerului, iubite sir, că v-aţi revenit! Exclamă el, în timp ce, cu mâna slobodă, îmi mângâia

obrazul. Cum de aţi fost răpus?

Voiam să-i explic, dar nu eram în stare; mi se umpluse gura de sânge.

— Scuipaţi-l afară! Mă îndemnă Sam.

Scuipai, dar abia reuşii să îngăim câteva cuvinte nelămurite şi gura mi se umplu iarăşi. Din cauza acestei hemoragii abundente, eram total istovit. Rostii nişte fraze trunchiate, cu pauze interminabile şi cu o voce atât de slabă, încât Sam cu greu mă înţelese!

— Inciu-Ciuna luptat… pe urmă Winnetou… înţepat limbă… patul puştii… cap… nu ştiu cine…

Restul vorbelor se înecară. Abia atunci observai că zăceam într-un lac de sânge.

— Păcatele mele! Cine-ar fi bănuit aşa ceva? Ne-am fi predat bucuroşi, dar apaşii nici gând să ne asculte. Ne-am retras în tufăriş, ca să aşteptăm acolo, poate le trece mânia, dacă nu mă-nşel. Credeam că aţi procedat la fel; v-am căutat peste tot, dar în zadar. Atunci m-am târât până la marginea tufărişului, sperând că vă găsesc acolo.

Şi iată, un grup zgomotos de apaşi îi înconjuraseră pe Inciu-Ciuna şi pe Winnetou, care păreau morţi. Şi-au revenit însă curând. Iar dumneavoastră zăceaţi lângă ei ca şi când aţi fi murit. M-am speriat aşa de tare, încât i-am chemat imediat pe Will Parker şi pe Dick Stone; alergarăm tustrei încoace, să vedem dacă mâi trăiţi. Ei şi ne-au prins numaidecât. I-am explicat lui Inciu-Ciuna că suntem prietenii apaşilor şi că aseară avusesem chiar de gând să-i eliberăm. Dar el mi-a râs în faţă cu dispreţ; numai lui Winnetou îi datorez faptul că mi-au lăsat liberă mâna asta. Tot el v-a bandajat gâtul, altminteri nu v-aţi mai fi revenit; vi s-ar fi scurs tot sângele, dacă nu mă-nşel. A pătruns tare adânc cuţitul?

— Prin… limbă, îngăimai eu.

— Drace! Asta-i periculos. Vă aşteaptă nişte friguri care, deşi îmi displac profund, aş prefera să treacă asupră-mi, având în vedere că un urs bătrân ca mine le suportă mai

uşor decât un greenhorn care, bănuiesc, n-a văzut până acum sânge decât în cârnaţi. Sper că nu aveţi şi alte răni.

— Lovituri… patul puştii… cap… umăr…

— Aşadar, v-au lucrat serios. Eu credeam că numai cuţitul e de vină. Vai, că tare vă mai vâjâie pesemne capul! Dar trece. Bine că nu v-au făcut terci şi dramul de minte pe care-l aveaţi. Tot pericolul e în rana de la limbă, care nu poate fi pansată. Am să…

Mai mult nu putui auzi. Leşinai din nou.

Când m-am trezit din leşin, mă aflam în mers; auzeam tropotul multor cai şi am deschis ochii. Zăceam – închipuiţi-vă!

— Pe blana ursului grizzly ucis de mine. Devenise un fel de hamac atârnat între doi cai care mă transportau. Eram culcat atât de adânc în blană, încât nu vedeam decât capetele celor doi cai şi cerul de deasupra; altceva nimic. Soarele era sus şi mă frigea ca plumbul topit scurgându-mi-se în toate vinele. Gura – umflată şi plină de sânge năclăit. Aş fi vrut să-l scuip, dar limba refuza orice mişcare.

„Apă, apă!” voiam să strig, deoarece setea mă chinuia îngrozitor.

Dar nu puteam scoate nici o şoaptă şi nici un sunet. Îmi spuneam că s-a isprăvit cu mine şi mă sileam, ca orice muribund, să cuget la Dumnezeu şi la cele de dincolo de viaţă, dar leşinai din nou…

Se făcea că luptam cu indieni, cu bizoni şi cu urşi, călăream spre moarte prin stepe pustii, înotam la nesfârşit pe oceane fără ţărmuri…

Mă stăpâneau frigurile traumatice cu care lungă vreme m-am luptat între viaţă şi moarte. Auzeam din când în când, ca de la mare depărtare, glasul lui Sam Hawkens; zăream uneori doi ochi noptatici şi catifelaţi, ochii lui Winnetou; apoi muream, eram culcat în sicriu şi înmormântat; bulgări de ţărână se rostogoleau parcă peste capacul sicriului şi zăceam aşa o lungă, lungă veşnicie sub pământ şi în nemişcare, până ce capacul se ridicase iarăşi, ca de la sine

şi neauzit, plutind în înălţimi şi mistuindu-se. Răsări deasupra-mi un cer senin; iar cei patru pereţi ai mormântului se retraseră în adânc. Era oare posibil? Era aievea? Îmi trecui mâna peste frunte şi…

— Aleluia, aleluia! Învie din morţi, zău că învie! Jubila Sam.

Îmi răsucii niţel capul.

— Vedeţi şi-a dus mâna la frunte! Şi-a întors capul! Strigă el.

Se aplecă peste mine. Chipul îi radia fericire; vedeam asta limpede, în pofida bărbii care îi ascundea mai toată faţa.

— Mă recunoaşteţi, sir, iubite sir? Întrebă el. Aţi deschis ochii şi v-aţi mişcat. Va să zică aţi înviat din morţi. Mă vedeţi?

Voiam să-i răspund, dar nu puteam, mai întâi din pricina lipsei totale de vlagă şi apoi din cauza limbii care-mi atârna în gură ca de plumb. Mă mulţumii să dau din cap.

— Şi mă auziţi? Insistă Sam.

Dădui iarăşi din cap.

— Uitaţi-vă la el… priviţi încoace… uitaţi-vă!

Faţa lui dispăru, în schimb apărură capetele lui Stone şi Parker.

Bravii mei camarazi! Aveau ochii înlăcrimaţi de bucurie. Dădură să-mi vorbească, dar Sam îi împinse la o parte.

— Lăsaţi-mă pe mine! Eu discut, eu!

Îmi prinse amândouă mâinile, le apăsă de acel sector al bărbii unde, după toate probabilităţile, era situată gura şi mă iscodi cu duioşie:

— Vă e foame, sir? Vă e sete? Aţi putea să mâncaţi ceva sau să beţi?

Făcui din cap un semn de refuz; nu simţeam nici cea mai mică nevoie să mănânc. Mă aflam într-o stare de sfârşeală care nu mai reclama nici măcar un strop de apă.

— Nu zău, chiar nu vreţi? Păi, e posibil? Ştiţi câtă vreme aţi zăcut?

A mişcat uşor din umeri.

— Trei săptămâni, trei săptămâni încheiate! Închipuiţi-vă! De altfel, nici nu ştiţi ce s-a mai petrecut, nici unde vă aflaţi! Aţi trecut prin nişte friguri grozave din cauza rănii; apoi v-au înţepenit muşchii.

Apaşii, ce mai, erau gata să vă îngroape. Dar eu nu vă puteam crede mort. Atâta m-am rugat de ei, încât Winnetou, sfătuindu-se cu tatăl său, a obţinut învoirea să vă îngroape abia după ce veţi intra în putrefacţie. Asta i-o datorăm lui Winnetou şi intervenţiei sale. Trebuie să-l caut şi să-l invit încoace!

Am închis ochii şi am continuat să zac, dar nu în mormânt, ci într-o istovire plăcută, într-o pace netulburată. Aş fi vrut să rămân la nesfârşit în această stare… Deodată, auzii nişte paşi. O mână mă pipăi şi-mi mişcă braţul; recunoscui apoi vocea lui Winnetou:

— Oare Sam Hawkens nu se înşală? Să se fi trezit într-adevăr Selki Lata? (Old Shatterhand, în traducere indiană.

— Da, da! Am văzut tustrei cu ochii noştri. Ne-a răspuns chiar la întrebări, a mişcat din cap.

— Mare minune! Ar fi fost însă mai bine dacă minunea nu se întâmpla. S-a întors din moarte ca să plece iarăşi fără întoarcere. Veţi muri cu toţii împreună.

— Dar el e cel mai bun prieten al apaşilor!

— M-a doborât în două rânduri!

— A fost nevoit.

— Nu trebuia s-o facă.

— Ba da: prima oară, ca să te salveze pe tine; kiowaşii te-ar fi Ucis în luptă. A doua oară a fost silit să se apere împotriva ta. Voiam să ne predăm de bunăvoie, dar n-am putut; oamenii tăi nici nu ne luau în seamă vorbele.

— Asta o spune Hawkens numai ca să-şi salveze pielea.

— Ba nu. Vorbesc adevărul curat!

— Limba ta minte. Tot ce-mi îndrugi ca să scapi de o moarte chinuitoare nu face decât să mă convingă şi mai mult de faptul că ne-aţi fost duşmani încă şi mai răi decât

kiowaşii. Te-ai furişat printre noi şi ai tras cu urechea. Dac-ai fi fost prietenul nostru, ne-ai fi prevenit şi n-am fi fost atacaţi acolo şi legaţi de copaci lângă malul apei.

— Dar v-aţi fi răzbunat pe noi pentru moartea lui Klekih-Petra şi chiar dacă n-aţi fi făcut-o, drept mulţumită că v-am prevenit, totuşi ne-aţi fi împiedicat să continuăm şi să terminăm lucrările.

— Nici aşa nu le mai puteţi continua. Născoceşti motive în care nici copiii n-ar crede. Ori îţi închipui că Inciu-Ciuna şi Winnetou sunt mai proşti decât copiii?

— Departe de mine un asemenea gând. Păcat că Old Shatterhand a leşinat iarăşi. Dac-ar fi în putere şi ar putea grăi, ţi-ar da şi el mărturie că nu spun decât adevărul adevărat.

— Fireşte, ar simţi ca şi tine. Toate feţele palide sunt mincinoase şi viclene. Am cunoscut un singur alb în inima căruia sălăşluieşte adevărul: acela era Klekih-Petra, pe care voi ni l-aţi răpit. Cu acest Old Shatterhand era cât pe-aci să mă înşel. Curajul şi forţa lui îmi stârniseră admiraţie. Ochii lui păreau sinceri şi credeam să-l pot iubi.

Dar nu e decât un tâlhar de pământuri, ca şi toţi ceilalţi. Nu v-a împiedicat să ne atrageţi în cursă, în schimb m-a lovit în două rânduri cu pumnul. De ce oare Marele Spirit o fi adus pe lume asemenea om cu inima ipocrită?

Simţindu-i atingerea mâinii, încercasem să-l privesc; dar în apatia mea trupul refuzase să se supună voinţei. Părea eteric sau alcătuit dintr-o plămadă insensibilă, incapabil de a percepe realitatea concretă.

Acum însă, ascultând părerile lui Winnetou despre mine, reuşii să-mi ridic pleoapele şi să-l privesc. Era neînarmat şi îmbrăcat într-un veşmânt uşor de pânză, iar în mâini ţinea o carte cu titlu mare, aurit:

Hiawatha. Acest indian, fiul unui popor considerat „sălbatic”, nu numai că ştia carte, dar avea şi gust pentru literatură aleasă. Celebrul poem al lui Longfellow în mâinile unui apaş! Nici n-aş fi visat un asemenea tablou!

— A deschis iar ochii! Exclamă Sam şi Winnetou se întoarse spre mine. Se apropie, îşi aţinti îndelung privirea în ochii mei şi întrebă:

— Poţi vorbi?

Negai cu o clătinare din cap.

— Te mai doare trupul?

Acelaşi răspuns.

— Fii cinstit cu mine! Când revii din moarte, nu trebuie să minţi.

E adevărat că voi patru aţi vrut să ne salvaţi?

Dădui de două ori din cap în semn de confirmare.

Atunci Winnetou făcu cu mâna un gest de dispreţ şi vorbi pe un ton extrem de indignat:

— Minciună, minţi! Dacă mi-ai fi mărturisit adevărul, poate că aş fi crezut o clipă că eşti un astfel de om, să te poţi îndrepta; l-aş fi rugat pe tatăl meu, Inciu-Ciuna, să-ţi dăruiască viaţa. Dar nu meriţi să intervin pentru tine, trebuie să mori. Îţi vom da îngrijire atentă ca să te faci sănătos cât mai curând, să ajungi în depline puteri şi să poţi îndura chinurile ce te aşteaptă. Bolnav şi slab cum eşti, ai muri prea repede şi asta n-ar fi pedeapsă.

Nu-l mai puteam privi, pleoapele îmi căzură grele peste ochi. Ah, de-aş fi putut să vorbesc! Sam, acest Sam Hawkens, de obicei atât de şiret, pleda prea puţin Convingător. Eu aş fi vorbit altfel. Ca şi când mi-ar fi ghicit gândul, Sam se adresă din nou tânărului apaş:

— Ţi-am dovedit doar limpede şi fără putinţă de tăgadă că am fost alături de voi. Războinicii voştri urmau să fie ucişi în chinuri şi, pentru a-i salva, Old Shatterhand s-a luptat cu Cuţit-Fulger şi l-a răpus.

Va să zică şi-a pus viaţa-n joc pentru voi şi acum, drept răsplată, vreţi să-l torturaţi şi să-l omorâţi?!

— Nu mi-ai dovedit nimic; până şi această istorie e o minciună.

— Întreabă-l pe Tangua, căpetenia kiowaşilor, care se află în mâinile voastre.

— L-am întrebat.

— Şi ce-a spus?

— Că minţi. Old Shatterhand nu l-a răpus pe Cuţit-Fulger. Războinicii noştri l-au ucis în timpul atacului.

— Încă o dovadă de câtă răutate zace în sufletul lui Tangua. El ştie că noi eram, în ascuns, de partea voastră. Acuma vrea să se răzbune pe noi ducându-ne la pieire.

— A jurat pe Marele Spirit, de aceea îl cred pe dânsul, nu pe voi.

Îţi repet şi ţie ceea ce i-am spus adineauri lui Old Shatterhand: dacă aţi mărturisi deschis adevărul, aş interveni pentru viaţa voastră. Klekih-Petra, care mi-a fost ca un părinte, prieten şi dascăl, a sădit în inima mea simţământul păcii şi al milei. Nu sunt setos de sânge, iar tatăl meu, căpetenia, îmi împlineşte totdeauna dorinţele. Iată, n-am omorât încă pe niciunul din kiowaşii pe care-i ţinem aici ca prizonieri. Nu cu viaţa îi vom face să plătească, ci cu caii şi cu armele, cu corturile şi cu păturile lor. A mai rămas să ne înţelegem în privinţa preţului răscumpărării şi atât. Rattler însă, ucigaşul lui Klekih-Petra, trebuie să moară. Iar în ce vă priveşte, deşi îi sunteţi tovarăşi, am mai fi îngăduitori dacă aţi vorbi sincer. Dar cum nu vreţi, vă aşteaptă aceeaşi soartă.

Era o replică lungă a taciturnului Winnetou, cum nu aveam să mai aud altele decât rareori şi numai în ocazii de mare importanţă. Aşadar, soarta noastră îi stătea la inimă mai mult chiar decât găsea cu cale să mărturisească.

— Dar cum e posibil să ne declarăm duşmanii voştri, când de fapt vă suntem prieteni?! Insistă Sam.

— Taci! Văd că ţi-ai pus în gând să mori cu o mare minciună pe buze. V-am lăsat până acum mai liberi decât pe ceilalţi prizonieri, ca să-l puteţi ajuta pe Old Shatterhand. Dar nu meritaţi cruţare; de acum înainte, veţi fi trataţi mai aspru. Urmaţi-mă! Am să vă arăt locul ce vă e destinat; de aci încolo, nu aveţi voie să-l părăsiţi.

— Asta nu, Winnetou, să nu faci una ca asta! Se rugă Sam îngrozit.

Nu pot să mă despart de Old Shatterhand!

— Vei putea. Îţi poruncesc! Voinţa mea e lege!

— Dar te implorăm… Cel puţin să…

— Tăcere! Îl puse la respect apaşul. Să nu mai aud nici un cuvânt în această chestiune! Mă urmaţi, sau pun războinicii mei să vă lege şi să vă ducă pe sus?

— Suntem în puterea voastră şi, prin urmare, nevoiţi să te ascultăm. Când ne vei îngădui să-l revedem pe Old Shatterhand?

— În ziua morţii lui şi a voastră.

— Mai înainte nu?

— Nu!

— Atunci, până a te urma, dă-ne voie să ne luăm rămas-bun de la el!

Îmi cuprinse mâna şi simţii barba lui stufoasă atingându-mi fruntea; mă sărută. Parker şi Stone făcură la fel. Plecară apoi tustrei împreună cu Winnetou. Rămăsei o vreme singur, până veniră câţiva apaşi şi mă ridicară; nu ştiam încotro mă duc; eram prea slăbit ca să mai deschid ochii. În timp ce mă transportau, am adormit.

Nu ştiu cât a durat somnul. A fost un somn tămăduitor, adânc şi lung. Când m-am trezit, nu mi-a mai fost greu să deschid ochii, nu mai eram nici pe departe atât de vlăguit. Puteam să mişc niţel limba şi să-mi duc mâna la gură ca să mă şterg de sânge şi puroi.

Spre mirarea mea, mă aflam într-o odaie pătrată, cu pereţi de zid.

Lumina pătrundea printr-o intrare fără uşă. Patul meu se rezema de peretele opus. Aici se găseau câteva blănuri de grizzly aşezate una peste alta; o foarte frumoasă cuvertură indiană de Santillo îmi acoperea trupul. În colţ, lângă intrare, şedeau două femei indiene, una în vârstă, alta tânără. Mă îngrijeau şi mă păzeau totodată. Bătrâna era scofâlcită, urâtă, cum ajung cele mai multe squaw, adică

femei roşii – ca urmare a vieţii lor trudnice. Ele îndeplinesc toate muncile, chiar şi cele mai grele, în timp ce bărbaţii se ocupă de război şi de vânătoare, iar în restul timpului nu fac nici o treabă. Tânăra era frumoasă, ba chiar foarte frumoasă. Îmbrăcată în veşminte europene, ar fi stârnit admiraţie în orice salon civilizat. Purta un fel de cămaşă lungă de un albastru-deschis, strâns încheiată la gât şi cu mijlocul prins într-o centură din piele de şarpe cu clopoţei.

Nu avea nici o podoabă, cum ar fi, de pildă, mărgelele de sticlă sau monedele ieftine cu care se gătesc de obicei femeile indiene. Singura-i podoabă era părul minunat, lung, împletit în două cozi grele, negre-albăstrii, ce-i cădeau până pe şolduri. Părul acesta mi-l amintea pe-al lui Winnetou. De altfel şi trăsăturile feţei semănau cu ale lui. Aceiaşi ochi negri-catifelaţi, pe jumătate ascunşi sub gene lungi, umbroase, ca nişte taine de nepătruns. Şi nici urmă de pometii aceia proeminenţi, specifici fizionomiei indiene. Obrajii gingaşi, de un oval cald şi plin, se încheiau la bărbie cu o gropiţă care ar fi făcut farmecul oricărei europene. Vorbea în şoaptă cu bătrâna, probabil pentru a nu mă trezi din somn; când surâdea cu gura-i frumoasă, uşor întredeschisă, dinţii albi, asemenea celui mai curat fildeş, sclipeau între buzele-i roşii. Nasul fin, cu nări delicate, ar fi trădat mai curând o obârşie greacă decât indiană. Tenul, de un arămiu-deschis, părea suflat cu lumină argintie. Să tot fi avut optsprezece ani şi aş fi pus rămăşag că e sora lui Winnetou.

Cele două squaw lucrau la o centură de piele albă, pe care o împodobeau cu arabescuri şi cusături roşii.

Mă ridicai în capul oaselor; da, mă ridicai şi nu mi-a fost deloc greu s-o fac, deşi înaintea ultimei etape de somn nici nu izbuteam să deschid ochii de slăbiciune. Bătrâna auzi mişcarea, mă privi şi, arătându-mă cu degetul, exclamă:

— Uf! Aguan inta-hinta!

„Uf” este o exclamaţie de mirare şi „aguan inta-hinta” înseamnă „e treaz”. Fata îşi ridică privirea de la lucrul ei şi,

văzând că şed, se apropie de patul meu.

— Te-ai trezit, aşadar! Spuse ea, folosind, spre marea mea surpriză, o englezească destul de corectă. Ai vreo dorinţă?

Deschisei gura ca să-i răspund. Dar mi-am adus aminte că nu pot vorbi şi că uitasem pentru moment starea în care mă găsesc. Totuşi, aşezându-mă mai comod, judecai în sine-mi că s-ar putea să-mi fi revenit şi graiul. Făcui o încercare şi reuşii:

— Da, am chiar… mai multe… dorinţe.

Vai, cât mă bucuram să-mi aud iarăşi glasul! Îmi suna mie însumi ca străin; cuvintele ieşeau precipitate, şuierătoare; îmi provocau dureri în fundul gurii; dar erau, totuşi, cuvinte şi le rosteam eu, care timp de trei săptămâni nu fusesem în stare să pronunţ o silabă.

— Vorbeşte încet sau numai prin semne, mă sfătui ea. Nşo-ci vede că vorbitul îţi face rău.

— Nşo-ci e numele tău? O întrebai.

— Da.

— Har celui ce ţi l-a dat! Nu se putea un nume mai potrivit; eşti ca o zi frumoasă de primăvară, când primele flori ale anului încep să-şi dăruie mireasma.

Nşo-ci înseamnă „zi-frumoasă”. Fata se îmbujora uşor la faţă şi îmi aminti:

— Ai vrut să-mi vorbeşti de dorinţele tale.

— Spune-mi mai întâi dacă stai aici din pricina mea.

— Da, am poruncă să te îngrijesc.

— Cine te-a trimis?

— Winnetou, fratele meu.

— Mi-am închipuit că ţi-e frate. Semeni leit cu tânărul şi viteazul luptător.

— Dar tu ai vrut să-l ucizi?

Era numai pe jumătate o afirmaţie. Fata mă scruta din ochi, parc-ar fi vrut să-mi citească sufletul.

— Nu-i adevărat! I-am răspuns.

— El nu te crede şi te socoteşte vrăjmaşul lui. L-ai doborât de două ori, pe el, neînvinsul!

— O dată pentru a-l salva şi a doua oară pentru că trebuia să mă apăr. Îl îndrăgisem încă din prima clipă.

Ochii ei se aţintiră iarăşi prelung într-ai mei. Apoi rosti:

— El n-are încredere în tine, iar eu sunt sora lui. Te mai doare gura?

— Acum nu.

— Poţi să înghiţi ceva?

— Să încerc. Ai voie să-mi aduci apă de băut?

— Da şi pentru spălat. Îţi aduc numaidecât. Ieşi împreună cu bătrâna.

Ce însemnau toate acestea? Ce interpretare să le fi dat? Winnetou ne considera duşmanii lui, nu credea în asigurările noastre şi totuşi a pus-o pe sora lui să îmi poarte de grijă! Motivul l-am descoperit abia mai târziu.

După puţin, cele două squaw se înapoiară. Tânăra ducea un vas de forma unei cupe din argilă cafenie şi amintind meşteşugul olarilor pueblo indieni. Vasul era plin cu apă limpede. Mă socotea încă prea slab ca să beau fără ajutorul ei, aşa că-mi duse vasul la gură. Înghiţeam greu, chiar foarte greu; suportam dureri mari; dar mergea, trebuia să meargă; băui cu înghiţituri mici şi cu pauze mari, până golii toată cupa.

Câtă putere îmi dădu apa! Nşo-ci observă efectul şi-mi zise:

— Ţi-a făcut bine. Mai târziu îţi aduc şi altceva. Trebuie să-ţi fie tare sete şi foame. Vrei să te speli?

— Oare voi putea?

— Încearcă!

Bătrâna aduse apă într-o coajă de dovleac tăiat în două. Nşo-ci mi-o aşează lângă pat şi-mi dădu o împletitură dintr-o scoarţă de copac, albă şi fină, semănând cu un prosop. Am încercat să mă spăl, dar n-am reuşit din cauza slăbiciunii. Atunci fata muie un capăt al prosopului în apă şi mi-l trase pe obraz, pe mâini – mie, presupusului duşman de moarte

al fratelui şi al părintelui ei. Când sfârşi, mă întrebă cu un surâs blând şi cu vădită compasiune:

— Ai fost totdeauna uscăţiv ca acum?

Uscăţiv? Ah, la asta nici nu mă gândisem! Trei lungi săptămâni de febră şi, pe deasupra, leşinul cataleptic care sfârşeşte de obicei cu moartea! Apoi nemâncat şi fără un strop de apă! Normal că toate acestea nu puteau trece fără urme. Îmi umflai obrajii şi răspunsei:

— N-am fost niciodată slab.

— Atunci priveşte-ţi chipul în apă!

Mă uitai în tigva de dovleac şi mă speriai de-a binelea: din apă răsărea un cap scheletic, de strigoi.

— Ce minune că mai trăiesc! Strigai aproape fără să vreau.

— Aşa spune şi Winnetou. Ai suportat şi drumul lung călare până aici. Spiritul cel mare şi bun ţi-a dăruit multă putere; altul n-ar fi dus-o aşa cinci zile încheiate.

— Cinci zile? Dar unde ne aflăm?

— La noi, în pueblo, la Rio Pecos.

„Pueblo” este o aşezare de piatră, un fel de cetate indiană.

— Oare s-au întors şi războinicii voştri care fuseseră luaţi prizonieri?

— Da, toţi. Ei locuiesc nu departe de pueblo.

— Sunt şi prizonierii kiowaşi aici?

— Sunt şi ei. De fapt, ar fi meritat să fie ucişi. Orice alt trib i-ar fi chinuit şi omorât, dar bunul Klekih-Petra, care a fost dascălul nostru, ne-a învăţat blândeţea Marelui Spirit. Dacă ne plătesc preţul răscumpărării, atunci kiowaşii se pot întoarce acasă.

— Şi cei trei tovarăşi ai mei? Ştii unde se află?

— Într-o odaie ca asta, numai că sunt legaţi şi nu au lumină.

— Cum le merge?

— Nu le lipseşte nimic; cine va muri la stâlpul caznelor are nevoie de putere ca să reziste mult, să se chinuiască.

Altminteri n-ar fi pedeapsă.

— Deci îi aşteaptă moartea? Trebuie să moară?

— Trebuie.

— Şi eu?

— Şi tu!

Glasul ei nu trăda nici o urmă de compătimire. Era oare această fiinţă frumoasă atât de insensibilă, încât să nu o mişte moartea unui om?

— Spune-mi, n-aş putea vorbi cu ei? O rugai.

— E interzis.

— Nici să-i văd măcar o dată, de departe?

— Nici.

— Atunci poate îmi îngădui să le dau un semn de viaţă?

— Nici asta nu se poate.

— Numai o vorbă, ca să afle cum mă simt…

Cumpăni o clipă, apoi răspunse:

— Am să-l rog pe Winnetou, fratele meu, să fie informaţi din când în când despre starea ta.

— Va trece Winnetou pe la mine?

— Nu.

— Vreau să-i vorbesc ceva!

— Dar el nu are ce să-ţi vorbească.

— Ceea ce vreau să-i spun e de mare însemnătate.

— Pentru el?

— Pentru mine şi pentru tovarăşii mei.

— Nu va veni. Dar îi comunic eu, dacă e un lucru pe care mi-l poţi încredinţa.

— Nu, îţi mulţumesc! Aş putea să ţi-l spun şi ţie; ţi-aş încredinţa chiar totul, totul. Dar dacă Winnetou e prea mândru ca să discute cu mine, atunci nici eu n-am să-i vorbesc prin mijlocitor.

— N-ai să-l vezi decât în ziua morţii tale. Noi plecăm acum. Dacă doreşti sau ai nevoie de ceva, dă-ne un semn. O să-l auzim şi va veni cineva imediat.

Scoase din buzunar un fluieraş mic de argilă şi mi-l dădu. Apoi ieşi împreună cu bătrâna.

Se poate oare imagina o situaţie mai ciudată decât aceea în care mă găseam? Bolnav de moarte, urma să fiu bine îngrijit ca să-mi recapăt puterea de a îndura o moarte lungă şi chinuitoare! Iar cel care-mi pregătea sfârşitul poruncise să fiu îngrijit de însăşi sora lui, nu de vreo bătrână slută şi murdară!

Cred că nu e nevoie să adaug că discuţia mea cu Nşo-ci nu s-a desfăşurat chiar atât de simplu cum am descris-o. Articularea cuvintelor îmi provoca dureri. Vorbeam anevoie şi trebuia să fac pauze lungi şi dese pentru a-mi trage sufletul. Asta m-a obosit. După ce plecă „Zi-frumoasă”, adormii numaidecât.

Trecură astfel câteva ceasuri. La deşteptare, mi-era o sete cumplită şi o foame de lup. M-am folosit de fluieraşul acela fermecat. Imediat apăru bătrâna – pesemne că veghease afară, lângă uşă —, îşi iţi capul şi mă întrebă ceva. N-am desluşit decât cuvintele „işa” şi „işda”, dar nici pe acestea nu le înţelegeam. De fapt, mă întreba dacă vreau să mănânc sau să beau. Făcui semne mimând băutul şi mestecatul, după care femeia dispăru. Peste puţin, sosi Nşo-ci cu o strachină de lut şi cu o lingură. Îngenunche lângă patul meu şi-mi dădu să mănânc, lingură cu lingură, ca şi cum ai hrăni un copil care încă nu se descurcă singur. Indienii înapoiaţi nu folosesc asemenea vase şi tacâmuri; dar bietul Klekih-Petra fusese şi în această privinţă un dascăl al apaşilor.

În strachină era zeamă de carne foarte concentrată şi amestecată cu mălai pe care indienii îl prepară anevoie, măcinând boabele între două pietre. Dar în gospodăria lui Inciu-Ciuna exista o morişcă de mână care, mai târziu, mi-a fost prezentată ca o raritate şi pe care o construise Klekih-Petra.

Fireşte că-mi era şi mai dificil să mănânc decât să beau; suportam cu mare greu durerile şi-mi venea să ţip la fiecare îmbucătură. Dar natura cerea hrană şi, dacă nu voiam să mor de inaniţie, trebuia să mănânc. Îmi dădeam chiar

osteneala să nu se observe suferinţa mea; totuşi, de durere, îmi dădeau lacrimile şi pe acestea nu le puteam stăpâni. Nşo-ci îmi sesiză suferinţa şi, după ce biruii şi ultima lingură, îmi spuse:

— Eşti slab că abia te mai ţii, dar ai voinţă şi dârzenie de viteaz.

Măcar de te năşteai apaş şi nu o faţă palidă mincinoasă!

— Eu nu mint. Nu mint niciodată. Ai s-o recunoşti şi tu cândva!

— Mult aş vrea să te cred; dar nu a fost decât o singură faţă palidă pe lume care vorbea cinstit şi anume Klekih-Petra, pe care l-am iubit cu toţii. Era urât, dar avea mintea limpede şi o inimă bună, frumoasă.

Voi l-aţi ucis fără să vă fi jignit măcar; de aceea trebuie să muriţi şi să fiţi îngropaţi împreună cu el.

— Cum? Nu l-aţi îngropat încă?

— Nu.

— Dar nu e posibil să se fi păstrat leşul atâta timp!

— Se află într-un coşciug bine închis, în care nu pătrunde aerul.

Ai să vezi şi tu coşciugul înainte de a muri.

După această consolare fata plecă. Este, oricum, o nespusă mângâiere ca, sortit schingiuirilor şi morţii, să poţi admira mai întâi sicriul altuia! De fapt însă, nici nu luam în serios apropierea morţii. Ba eram sigur că voi trăi. Posedam doar o mărturie infailibilă pentru a demonstra nevinovăţia noastră şi anume şuviţa ce o tăiasem din părul lui Winnetou pe când îl eliberam din captivitate.

Dar mai era oare la mine? Nu cumva mi-a fost luată? Mă îngrozii la gândul acesta. În scurtele mele clipe de trezie nu-mi trecuse prin minte că indienii obişnuiesc să-şi jefuiască prizonierii. Trebuia, deci, să-mi controlez buzunarele.

Mai purtam pe mine aceleaşi haine cu care căzusem în mâinile apaşilor. Nu mă dezbrăcaseră, nu-mi luaseră nimic din veşminte. Îşi poate oricine imagina ce înseamnă să zaci

trei săptămâni încheiate aşa, îmbrăcat, în arsura rănilor. Sunt împrejurări prin care treci aievea, dar pe care nu le poţi istorisi într-o carte. Cititorii desigur că-l invidiază pe omul care a călătorit mult, care a trecut prin ciur şi dârmon; dar dac-ar afla chiar toate lucrurile, atunci s-ar feri ca de foc să-i calce pe urme. De câte ori nu primesc scrisori de la cititori entuziaşti, admiratori ai cărţilor mele, prin care mă anunţă că vor să întreprindă şi ei asemenea călătorii! Mă întreabă de cheltuieli, de echipament; pe unii îi interesează ce cunoştinţe trebuie să-ţi însuşeşti în prealabil şi ce limbi e bine să înveţi. Pe aceşti domni, care se dau în vânt după aventuri, îi vindec repede vorbindu-le deschis şi trăgând perdeaua de pe faptele ce le trecusem sub tăcere.

Îmi controlai deci buzunarele şi, spre plăcuta mea surpriză, găsii totul neatins; numai armele îmi fuseseră luate. Scosei la iveală cutia de sardele; hârtiile se găseau la locul lor şi, printre ele, şuviţa din părul lui Winnetou. O strânsei cu grijă şi mă culcai liniştit. Către seară, cum mă trezii – deşi nu dădusem semnalul – Nşo-ci se înfăţişă iarăşi cu bucate şi cu apă proaspătă. Mâncam acum fără ajutorul ei şi, în răstimp, îi puneam fel de fel de întrebări; ea îmi răspundea după caz cu da sau nu, ori prefera să tacă! I se dăduseră, desigur, indicaţii stricte de comportare. Erau multe pe care nu trebuia să le ştiu. Am întrebat-o cum se face că mi-au fost lăsate toate lucrurile.

— Fratele meu Winnetou a poruncit astfel, mă lămuri ea.

— Cunoşti şi pricina?

— Nu, nu l-am întrebat. Dar pot să-ţi istorisesc altceva mai interesant.

— Ce anume?

— Le-am văzut pe cele trei feţe palide care au fost prinse o dată cu tine.

— Le-ai văzut cu ochii tăi? Întrebai cu bucurie.

— Da. Am fost să le dau de veste că te simţi mai bine şi că în curând vei fi sănătos. Atunci, acela ce poartă numele Sam

Hawkens m-a rugat să-ţi dau ceva din partea lui, un lucru pe care ţi l-a pregătit în timpul celor trei săptămâni cât ai zăcut bolnav de moarte.

— Ce lucru?

— L-am întrebat pe Winnetou dacă pot să ţi-l aduc şi el a încuviinţat. Iată-l. Trebuie că eşti un om puternic şi viteaz dacă îndrăzneşti să înfrunţi ursul cenuşiu numai cu cuţitul în mână. Sam Hawkens mi-a povestit totul.

Îmi dădu o salbă confecţionată din dinţii şi ghearele acelui grizzly; nu lipseau nici vârfurile urechilor.

— Cum de a reuşit să meşterească o asemenea salbă? Întrebai mirat. Fără nici o sculă? Sau i-aţi lăsat cuţitul şi celelalte lucruri?

— Nu. Numai ţie nu ţi s-a luat nimic. Însă Winnetou, aflând de la dânsul că ar dori să facă o salbă, i-a înapoiat ghearele şi dinţii ursului, dându-i şi sculele necesare. Pune-ţi salba la gât, fiindcă n-ai să te bucuri multă vreme de ea.

— Adică trebuie să mor curând?

— Da.

Îmi luă salba din mână şi mi-o petrecu după gât. Din acea zi am purtat-o mereu, cât am stat în vestul sălbatic. I-am răspuns frumoasei indiene:

— Darul acesta puteai să mi-l aduci şi mai târziu. Nu era nici o grabă, căci sper să-l port încă mulţi ani de-aci încolo.

— Greşeşti. Timpul e scurt, foarte scurt.

— Nu cred. Războinicii voştri nu mă vor ucide.

— Ba da! S-a hotărât în sfatul bătrânilor.

— Atunci or să-şi schimbe hotărârea când vor afla că sunt nevinovat.

— Ei nu-ţi dau crezare!

— Le voi dovedi şi mă vor crede.

— Dovedeşte, dovedeşte! M-aş bucura mult, foarte mult să aflu că nu eşti un mincinos şi un trădător! Spune-mi, ce dovadă ai, să-l înştiinţez pe fratele meu Winnetou.

— Să vină la mine şi va afla.

— N-are să vină.

— Atunci am să tac. N-am obiceiul să cerşesc nimănui prietenia şi nici să vorbesc prin mijlocirea unui om care mă poate vizita personal.

— Ce aspri mai sunteţi şi voi, războinicii! Cu câtă bucurie ţi-aş fi adus iertarea lui Winnetou! Însă n-ai s-o capeţi.

— N-am nevoie de iertare, de vreme ce n-am comis nici o faptă care ar trebui iertată. Am să te rog totuşi să-mi faci un alt serviciu.

— Şi anume?

— Dacă ai prilejul să-l mai vezi pe Sam Hawkens, spune-i să fie fără grijă. Cum mă fac sănătos, ne dobândim libertatea.

— Asta n-o mai cred! E o speranţă deşartă.

— Nu e speranţă. Sunt absolut sigur. Vei vedea mai târziu că am dreptate.

Convingerea cu care vorbeam o făcu să renunţe la răspuns; plecă fără să mai spună nimic.

Aşadar, închisoarea în care mă aflam era situată lângă Rio Pecos, în orice caz, într-o vale lăuntrică, pentru că, ori de câte ori privirea îmi scăpa dincolo de uşă, se izbea pe peretele unei stânci nu prea depărtate; or, valea lui Rio Pecos trebuia să fie mult mai întinsă. Mi-ar fi plăcut să vizitez acest pueblo în care vieţuiam. Dar cum să mă scol din pat? Şi chiar dac-aş fi reuşit să mă ţin pe picioare şi să mă deplasez, nu ştiam dacă mi-era îngăduit să părăsesc încăperea.

Când se făcu întuneric, intră bătrâna şi se aşeză într-un colţ. Adusese o lampă făcută dintr-o tărtăcuţă golită şi o ţinu aprinsă toată noaptea. Bătrâna avea de împlinit muncile mai grele, în timp ce Nşo-ci reprezenta, cum s-ar spune, principiul ospitalităţii.

Mi-am petrecut noaptea într-un somn adânc, întremător şi dimineaţa m-am trezit mai înviorat. În ziua aceea mi se dădu de mâncare nu mai puţin de şase ori: tot zeamă de carne cu mălai. Era un aliment pe cât de nutritiv, pe atât de uşor de digerat, care avea să-mi fie servit şi în zilele

următoare, până ce am ajuns să mestec mai bine şi să consum hrană mai solidă, îndeosebi carne.

Sănătatea îmi revenea văzând cu ochii. Muşchii se refăceau şi umflătura din gură scădea rapid. Nşo-ci rămase mereu aceeaşi, prietenoasă, grijulie, deşi convinsă că mi se apropie sfârşitul. De câte ori se credea neobservată, surprindeam în ochii ei o privire tristă, ca un fel de întrebare mută, stăruind asupră-mi. Părea că începe să-i fie milă de mine. Greşisem, deci, crezând-o fără inimă.

Mă hotărâi s-o întreb dacă pot să-mi părăsesc odaia a cărei intrare era veşnic deschisă; îmi răspunse negativ. Totodată, mă informă că, zi şi noapte, neobservaţi de mine, doi paznici făceau de serviciu în faţa intrării şi că voi fi păzit şi de-aci încolo. Dacă n-am fost legat, faptul se datora stării mele de slăbiciune; după părerea ei, însă, urma să fiu legat cât de curând în curele.

Această ştire m-a îndemnat să fiu prudent. Ce-i drept, îmi puneam nădejdea în şuviţa de păr; era totuşi posibil să dau greş pe această cale; într-o asemenea eventualitate, trebuia să mă bizui pe mine, pe forţa mea fizică şi această forţă trebuia antrenată. Dar cum?

Numai în timpul somnului zăceam întins pe blănurile de urs; altminteri, şedeam sau umblam câte puţin prin cameră. I-am explicat frumoasei Nşo-ci că nu sunt obişnuit să şed pe moale şi am rugat-o să-mi procure, dacă poate, un pietroi. Dorinţa mea ajunse la urechile lui Winnetou, care-mi trimise bolovani de diferite mărimi. Cel mai mare cântărea, fără îndoială, un chintal. Cu aceşti bolovani făceam exerciţii ori de câte ori mă aflam singur în odaie. Faţă de îngrijitoarea mea simulam încă slăbiciune; în realitate, după numai paisprezece zile, eram în stare să ridic cu uşurinţă, de câteva ori la rând, pietroiul cel mai greu. Făceam serioase progrese şi, la sfârşitul celei de-a treia săptămâni, îmi simţii forţele pe deplin restabilite.

Se împliniseră, deci, şase săptămâni de când mă aflam aici şi nu-mi parvenise încă nici o ştire despre eliberarea

prizonierilor kiowaşi. Era o performanţă să hrăneşti atâta timp două sute de oameni! Oricum, kiowaşii îşi vor plăti hrana cu vârf şi îndesat. Cu cât vor rămâne mai multă vreme aici fără să accepte condiţiile apaşilor, cu atât mai ridicat va fi preţul răscumpărării.

Era într-o frumoasă şi însorită dimineaţă de toamnă târzie, când Nşo-ci îmi aduse gustarea şi, în timp ce îmbucam, se aşeză lângă mine, contrar obiceiului ei din ultimele zile de a se depărta imediat. Ochii i se opriră asupra mea cu licăriri neliniştite. Mă învălui într-o privire blândă şi o lacrimă i se rostogoli pe obraz.

— Plângi? O întrebai. S-a întâmplat ceva care te mâhneşte?

— Se va întâmpla astăzi.

— Ce?

— Kiowaşii au fost eliberaţi şi pleacă. Trimişii lor au sosit azi-noapte la malul râului şi au adus toate avuţiile cerute de noi drept despăgubire.

— Şi asta te întristează? Ar trebui să te bucuri că pleacă, în sfârşit, după ce v-au îndeplinit condiţiile.

— Nu ştii ce vorbeşti, nici nu bănuieşti măcar ce te aşteaptă! Plecarea kiowaşilor va fi sărbătorită; adică tu şi cei trei tovarăşi ai tăi veţi fi legaţi la stâlpul caznelor.

Presimţeam de mult că se apropie deznodământul şi totuşi tresării aflând înfricoşătoarea veste. Aşadar, sosise ziua hotărâtoare, poate chiar ultima din viaţa mea! Ce-mi va aduce oare această zi până la căderea serii? Mă prefăcui nepăsător şi mâncai aparent liniştit; isprăvind, îi dădui strachina. O luă, se ridică şi voi să iasă. Se întoarse însă din prag, veni iar lângă mine, îmi întinse mâna şi, fără a-şi mai reţine lacrimile, rosti:

— E ultima oară că-ţi mai pot vorbi. Te las cu bine! Ţi se spune Old Shatterhand şi eşti un războinic viteaz. Să te ţii tot aşa de dârz când te vor supune la chinuri! Nşo-ci e foarte mâhnită de moartea ta; dar se va bucura nespus

dacă durerea nu-ţi va smulge nici un strigăt, nici un vaiet. Fă-mi, te rog, bucuria şi mori ca un erou!

După această rugăminte, se grăbi să părăsească odaia. Mă apropiai de ieşire ca s-o urmăresc din ochi. Dar mă pomenii cu două ţevi de puşcă îndreptate spre mine: cei doi paznici îşi făceau datoria. Dacă mai înaintam un pas, desigur că m-ar fi împuşcat sau poate că m-ar fi rănit numai, ca să nu pot merge mai departe. La o evadare nici nu puteam visa; aş fi eşuat, fără îndoială, cu atât mai mult cu cât nici nu cunoşteam locurile. M-am retras deci iarăşi în închisoarea mea.

Ce-mi rămânea de făcut? În orice caz, cel mai bun lucru era să aştept liniştit desfăşurarea evenimentelor şi, la momentul oportun, să încerc efectul ce l-ar produce şuviţa de păr. Mi-a fost suficientă privirea pe care am aruncat-o afară, ca să mă conving că orice gând de fugă ar fi curată nebunie. Citisem, ce-i drept, multe despre aşezările pueblo, dar nu văzusem încă niciuna. Ele sunt ridicate în scop de apărare şi, în ce priveşte construcţia lor, corespund în totul destinaţiei.

Îndeobşte, un pueblo e durat în golurile adânci ale stâncilor, din piatră tare şi din cărămidă. Clădirile se compun din mai multe caturi al căror număr variază după specificul locului. Etajul suprapus e zidit mai înăuntru, încât acoperişul celui inferior îi alcătuieşte un fel de platformă. Întregul oferă priveliştea unei piramide cu etaje, care, spre vârf, sunt din ce în ce mai adânc săpate în stâncă. Prin urmare, parterul este cel mai ieşit înafară şi cel mai întins, pe când etajele superioare se îngustează mereu. Caturile acestea nu sunt legate laolaltă, ca la noi, prin trepte interioare; se ajunge la ele din exterior, pe scări mobile, sprijinite de zid, care pot fi îndepărtate la nevoie. Dacă se apropie vreun duşman, scara dispare şi el nu va putea să urce decât folosindu-se de o scară proprie; dar în acest caz, va trebui să ia cu asalt fiecare etaj în parte, fiind expus

focului pe care îl deschid apărătorii de pe platforma superioară, bine adăpostiţi în faţa gloanţelor inamice.

Într-un asemenea pueblo-piramidă mă aflam eu şi anume – după aprecierea mea – la etajul opt sau nouă. Cum aş fi putut coborî ca să evadez de aici, când pe fiecare platformă vegheau indienii? Nu.

Trebuia să rămân locului. Mă trântii, aşadar, pe pat şi aşteptai. Erau ceasuri grele, aproape insuportabile; timpul înainta cu paşi de melc şi se făcu aproape amiază, fără să fi intrat cineva la mine; se adevereau astfel spusele fetei. În sfârşit, auzii mişcându-se afară câţiva oameni.

Winnetou pătrunse în odaie, însoţit de cinci apaşi. Rămăsei culcat şi, în aparenţă, nepăsător. Mă cercetă cu ochi stăruitori şi rosti:

— Old Shatterhand să-mi spună dacă s-a făcut sănătos.

— Nu de tot, răspunsei.

— Dar precum aud, graiul i-a revenit?

— Da.

— Şi poţi umbla?

— Cred.

— Ştii să înoţi?

— Puţin.

— Atunci e în regulă; va trebui să înoţi. Ai aflat în ce zi fusese hotărât să ne revedem?

— În ziua morţii mele.

— Ai reţinut bine. Ziua a sosit. Scoală-te, vei fi legat.

Ar fi fost o copilărie să nu dau urmare ordinului. Aveam de-a face cu şase indieni, care, fără prea multă dificultate, m-ar fi luat pe sus. Aş fi fost în stare, nu-i vorbă, să dobor pe unul sau pe altul, dar astfel n-aş fi reuşit decât să-i înfurii şi mai mult pe camarazii lor. Mă ridicai deci din pat şi întinsei mâinile; mi le-au legat în faţă; apoi mi-au pus curele la picioare, dar în aşa fel, încât să pot merge încet şi chiar să urc la nevoie cu paşi mărunţi. Pe urmă am fost scos afară, pe platformă.

De aici ducea o scară la etajul imediat inferior; nu era o scară de felul celor folosite la noi, ci un stâlp gros de lemn cu crestături adânci alcătuind un fel de trepte. Trei apaşi mi-o luară înainte; a trebuit să-i urmez, ceea ce – în pofida curelelor – nu-mi cădea peste măsură de greu; în spate veneau ceilalţi doi apaşi. Am coborât astfel de la etaj la etaj. Pe fiecare din platforme stăteau femei şi copii, mă priveau curioşi, tăcuţi, coborând apoi în urma noastră. Până să ajungem deasupra parterului, se alcătuise un convoi de câteva sute de persoane; era publicul dornic să se desfete la spectacolul morţii.

Nu greşisem în presupunerile mele; acest pueblo era situat într-o vâlcea îngustă, laterală, care dădea în valea largă a lui Rio Pecos. În direcţia aceea mă duceau acum pe mine. Pecos nu e un râu prea mare; în timpul verii şi al toamnei apele sale sunt şi mai sărace decât iarna şi primăvara; are însă şi locuri adânci, unde apa nu scade în nici un anotimp; acolo există şi o vegetaţie abundentă – ierburi şi copaci – fapt care-i determină pe indieni să se aşeze în aceste locuri unde găsesc întotdeauna nutreţ pentru cai.

Priveliştea unui asemenea loc se întindea înaintea ochilor mei. Albia râului era largă de aproximativ o jumătate de oră de mers; pe ambele maluri, la dreapta şi la stânga noastră, creştea tufăriş şi pădure străbătută de pajişti verzi. Chiar în faţa noastră pădurea era tăiată pe amândouă malurile; nu m-am întrebat de ce, nu aveam timp să meditez. În locul unde vâlceaua pe care o traversasem răspundea în valea largă a râului răsărea o fâşie de nisip de vreo cinci sute de metri lăţime, ducând în linie dreaptă la râu şi continuând apoi pe malul celălalt; semăna cu o dungă aurie trasă perpendicular peste valea verde. Pe această dungă de nisip nu creştea fir de iarbă, nici tufă, nici copac, cu excepţia unui cedru uriaş înfipt în pământul sterp şi străjuind malul opus. Datorită rezistenţei lui, arborele înfruntase toate toanele naturii care croise de-a curmezişul văii acea limbă

de nisip. Nu se afla chiar lângă mal, ci la oarecare distanţă şi fusese ales de InciuCiuna ca să joace un anume rol în spectacolul de azi.

De partea astălaltă a râului domnea o vie mişcare. Zării mai întâi carul nostru cu boi, pe care apaşii îl luaseră ca pradă. Dincolo de dunga stearpă de pământ păşteau caii kiowaşilor, aduşi ca preţ al eliberării din captivitate. Acolo se înălţau corturile şi erau expuse feluritele arme, intrând, de asemenea, în preţul răscumpărării. Se afla acolo şi InciuCiuna împreună cu oamenii care aveau să calculeze valoarea tuturor lucrurilor aduse de kiowaşi. Tangua era cu ei; fusese eliberat şi dânsul împreună cu războinicii săi. O scurtă privire asupra acestei mulţimi îmbrăcate în veşminte fantastice, predominant roşii, îmi vădi prezenţa unui număr de minimum şase sute de apaşi.

Văzând că ne apropiem, se adunară şi formară repede mai multe şiruri dispuse într-un semicerc larg în jurul carului cu boi spre care eram condus. Li se alăturară şi kiowaşii.

Odată ajuns, îi văzui pe Sam Hawkens, pe Stone şi pe Parker legaţi fedeleş, însă nu de car, ci de nişte stâlpi înfipţi adânc în pământ. Un al patrulea stâlp îşi aştepta victima; aici mă legară pe mine. Aşadar, aceştia erau stâlpii de tortură, la care urma să ne încheiem viaţa în mod jalnic, în chinuri şi batjocuri! Stâlpii se înşirau pe un singur rând, la intervale mici, în aşa fel încât să putem comunica între noi. După mine venea Sam, apoi Stone şi Parker. Prin preajmă zăceau numeroase legături de vreascuri. Urmau să fie adunate la picioarele noastre şi aprinse ca să ardem în vâlvătăile focului, după ce vom fi trecut prin celelalte torturi.

Prietenii mei nu păreau să se fi chinuit în timpul prizonieratului; arătau bine hrăniţi, numai că nu dădeau semne de voioşie.

— Ah, sir, iată-vă şi pe dumneavoastră! Mă întâmpină Sam. E o tevatură jalnică, nespus de jalnică, la care au de

gând să ne supună.

Nu cred să rezistăm. Din asemenea chinuri cu greu se poate scăpa.

Şi, în plus, se pregătesc să ne şi frigă, dacă nu mă-nşel. Ce spuneţi de afacerea asta, sir?

— Ai vreo nădejde de salvare, Sam?

— Nu văd cine-ar putea să ne smulgă de-aici. Mi-am frământat mintea săptămâni de-a rândul, dar n-am găsit nici o soluţie. Am zăcut pe întuneric, într-o văgăună de piatră şi pe deasupra legaţi cobză şi cu paznici înjur. Cum să scapi în asemenea condiţii?! Dar dumneavoastră cum aţi dus-o?

— Foarte bine!

— Cred şi eu; vi se citeşte pe faţă. V-au îndopat cum se îndoapă gâscanii pentru Sfântul Martin. Şi cu limba cum staţi?

— Binişor. Precum auzi, pot vorbi; umflătura, cât mai este, va trece şi ea curând.

— Sunt convins! Drăguţa de ea va fi astăzi radical vindecată; nici urmă nu va rămâne. Dar nici din Old Shatterhand nu se va alege decât un pumn de cenuşă. Şi totuşi, chiar dacă nu văd vreo salvare, nu mă prea simt ca în pragul morţii. Mă credeţi ori nu, dar nici măcar nu mi-e teamă, nici nu mă frământ. Mă simt ca şi cum indienii ăştia nu ne-ar vrea răul, ca şi cum de undeva, pe neaşteptate, ar trebui să apară un salvator.

— Posibil! Nici eu nu mi-am pierdut speranţa. Aş pune chiar rămăşag că, deseară, la capătul acestei zile tragice, ne vom găsi într-o foarte bună dispoziţie.

— Asemenea vorbă nu poate ieşi decât din gura dumneavoastră, pentru că sunteţi un greenhorn desăvârşit. Auzi, într-o foarte bună dispoziţie! Prostii! Nici nu mă gândesc la una „foarte bună”. I-aş mulţumi Domnului dacă deseară m-aş simţi barem într-un oarecare fel.

— Ţi-am repetat de atâtea ori şi ţi-am dovedit că greenhorn-ii de soiul meu sunt cu totul altfel de indivizi

decât ai voştri.

— Aşa? Şi la urma urmei ce vreţi să spuneţi? Parcă folosiţi un ton ciudat. Aţi găsit vreo idee potrivită?

— Da.

— Când? Care?

— În seara când Winnetou şi tatăl său au fugit din prizonierat.

— Va să zică atunci? Nici o scofală! Ideea de atunci nu mai poate folosi astăzi; doar nu aveaţi cum să prevedeţi că vom fi cazaţi aici, la apaşi, în nişte condiţii atât de agreabile. Şi cum îi zice, mă rog, ideii dumneavoastră?

— Şuviţa de păr.

— Şuviţa de păr? Repetă Sam uluit. Ia spuneţi-mi, sir, cum staţi cu mansarda? Aveţi cumva un cuib de şoareci în cap?

— Nu cred.

— Atunci ce-mi veniţi cu şuviţa de păr? V-a oferit vreo iubită de pe vremuri cosiţa ei şi vreţi să le-o faceţi cadou apaşilor?

— Dimpotrivă, e de la un bărbat.

Mă privi ca şi cum s-ar fi îndoit de sănătatea mea psihică şi, clătinând din cap, zise:

— Ascultaţi-mă, scumpe sir, vă lipseşte o doagă. Rana de la cap trebuie să fi lăsat urme. Probabil că şuviţa de păr o purtaţi în creier, nu în buzunar. Eu, unul, nu pricep cum un smoc de păr ne-ar putea salva de stâlpii ăştia.

— Hm! Vezi că ideea aparţine unui greenhorn şi trebuie să aşteptăm în linişte până să-şi dovedească valoarea. Iar în ce priveşte stâlpii, te asigur că cel puţin eu unul n-am să rămân veşnic legat.

— Fireşte! După ce ajungeţi cenuşă, nu vă mai ţine nimeni legat de stâlp.

— Pshawl îmi vor da drumul încă înainte de a începe tortura.

— Zău? Şi pe ce vă bizuiţi?

— Mă vor pune să înot.

— Să înotaţi? Întrebă el, aruncându-mi iarăşi o privire cu coada ochiului, ca un psihiatru pacientului său.

— Da, să înot. Şi asta nu se poate dacă eşti legat de stâlp. Trebuie, deci, să-mi redea libertatea de mişcare.

— La naiba! Cine v-a informat?

— Winnetou.

— Şi când o să înotaţi?

— De bună seamă azi, chiar îndată.

— Good luck! Dacă v-a spus-o însuşi Winnetou, înseamnă că mijeşte printre nori o rază de soare. Pesemne că va trebui să vă cuceriţi dreptul la viaţă.

— Aşa cred.

— Atunci vor proceda la fel şi cu noi; nu-mi închipui să facă o excepţie cu dumneavoastră. Deci, situaţia nu e chiar atât de desperată cum credeam.

— Sunt de aceeaşi părere. Probabil că ne vom putea salva.

— Oho! Nu vă faceţi iluzii prea mari! Dacă e vorba să ne cucerim libertatea, ne vor pune la încercări din cele mai grele. Cunosc însă şi cazuri când unii prizonieri s-au salvat în felul acesta. Ştiţi să înotaţi, sir?

— Da.

— Bine?

— Suficient ca să nu-mi fie frică de nici un indian.

— Vă previn încă o dată: nu vă faceţi iluzii! Ăştia înoată ca şoarecii de apă, ca peştii!

— Şi eu ca vidra, care prinde peştii şi-i mănâncă.

— Prea vă lăudaţi!

— Deloc. Înotul a fost unul din sporturile mele preferate. Ştii ce se cheamă a călca apa?

— Am auzit.

— Ştii şi cum se procedează?

— Nu, n-am văzut niciodată.

— Atunci e posibil să vezi chiar azi. Dacă mi se dă ocazia să-mi salvez viaţa înot, aproape că nu mă îndoiesc de reuşită.

— Vă urez din inimă, sir! Să sperăm că ni se oferă şi nouă asemenea prilej. Ar fi, oricum, mai bine decât să rămânem agăţaţi de stâlp.

Prefer să cad în luptă, decât să fiu chinuit până la moarte.

Nimeni nu ne împiedică să vorbim: Winnetou nu ne lua în seamă; discuta cu tatăl său şi cu Tangua; iar războinicii care mă conduseră până aici menţineau ordinea mulţimii rânduite în semicerc.

În faţă şedeau copiii, iar în spatele lor fetele şi femeile; printre ele şi Nşo-ci, care îşi lua rareori privirea de la mine. Veneau la rând băieţandrii şi apoi războinicii adulţi. Când Sam pronunţă ultimele cuvinte, ordinea devenise perfectă.

Inciu-Ciuna, care se afla lângă Winnetou şi Tangua înăuntrul semicercului, îşi înălţă capul şi rosti cu glasul tare, încât auzeam fiece cuvânt:

— Fraţii mei roşii, surori, copii şi chiar voi, bărbaţi din tribul Kiowa, luaţi seama la ceea ce vă spun!

Făcu o pauză şi, constatând că atenţia tuturor era îndreptată asupra lui, continuă:

— Feţele palide sunt duşmanii oamenilor roşii; se află rareori printre ei câte unul ai cărui ochi să ne privească limpede şi cu prietenie. Cel mai nobil dintre aceşti puţini a venit cândva încoace, la poporul apaşilor, ca să-i fie prieten şi părinte. Noi i-am dat numele de Klekih-Petra, părintele alb. Fraţii şi surorile mele l-au cunoscut şi l-au iubit. Să mărturisească deschis aici!

— Howgh! răsună ca un cor solemn.

Căpetenia îşi reluă discursul:

— Klekih-Petra a fost învăţătorul nostru în toate câte nu le ştiam, dar care ne sunt de folos şi bine venite; ne-a vorbit şi de credinţa albilor şi de Marele Spirit care îi naşte şi îi veghează pe toţi oamenii.

Acest Mare Spirit a poruncit ca roşii şi albii să fie fraţi şi să se iubească. Dar i-au împlinit oare albii voinţa? Ne-au adus oare dragoste?

Nu! Fraţii şi surorile mele să mărturisească!

— Howgh!răsună din nou.

— Au venit, de fapt, ca să ne prade avutul, să ne jefuiască. Ei pot s-o facă, pentru că sunt mai tari ca noi. Acolo unde altădată păşteau bizonii şi mustangii, ei au ridicat oraşe şi zidării de unde pornesc toate relele în care ne zbatem. Pe unde vâna altădată omul roşu, străbătând codrul străvechi şi călărind prin savană, goneşte astăzi calul de foc şi trage după el sumedenie de care uriaşe, pline cu duşmani trimişi să ne ucidă. Şi dacă omul roşu fuge din calea lui şi se retrage să flămânzească şi să moară în pace pe locurile ce i-au mai rămas, nu trece mult şi iarăşi îl calcă feţele palide, îl alungă şi-l hăituiesc pentru a croi calului de foc alte drumuri pe glia noastră strămoşească. Am întâlnit asemenea feţe palide şi le-am vorbit paşnic. Le-am spus că ţara e a noastră şi nu a lor. N-au avut cum să nege şi au trebuit să recunoască. Dar când le-am cerut să se întoarcă acasă şi să renunţe de bunăvoie a mai deschide drum calului de foc pe imaşurile noastre, nu ne-au ascultat şi l-au ucis pe Klekih-Petra, omul iubit şi cinstit de noi. Fraţii şi surorile mele să întărească cele spuse!

— Howgh! Răsună iarăşi, într-un glas, confirmarea.

— Am adus aici trupul său neînsufleţit şi l-am păstrat până în ziua răzbunării. Klekih-Petra va fi înmormântat şi, împreună cu el, vom îngropa pe ucigaş. De asemenea, i-am prins şi pe aceia care se aflau cu ucigaşul când a săvârşit crima. Ei sunt prietenii lui şi ne-au dat pe mâna kiowaşilor. Dar tăgăduiesc fapta lor mârşavă. Orice alt neam de oameni roşii, cunoscând faptele ştiute de noi, ar osândi pe loc aceste feţe palide la moarte chinuitoare. Noi însă vrem să urmăm sfaturile lui KlekihPetra şi să fim judecători drepţi. Cum ei nu vor să-şi recunoască vina şi susţin că nu ne-au fost duşmani, haide să-i ascultăm şi le hotărâm pe urmă soarta. Fraţii şi surorile mele să dea dezlegarea cuvenită!

— Howgh! se înălţă de jur împrejur aprobarea.

— Auziţi, sir? Sună a bine! Îmi şopti Sam. Dacă vor să ne asculte, înseamnă că nu stăm chiar atât de prost. Sper să-i

putem convinge de nevinovăţia noastră. Am să-i lămuresc şi ne vor da drumul.

— Află, dragă Sam, că nu vei reuşi, i-am răspuns.

— Nu? Şi din care motiv? N-oi fi eu bun de gură?

— O, nicidecum! Cred că-ţi turuie gura încă din leagăn; dar iată-ne de şase săptămâni prizonieri şi în tot răstimpul acesta n-ai izbutit să le schimbi părerea despre noi.

— Dar nici dumneavoastră, sir!

— Fireşte că nu. Întâi de toate, n-am putut vorbi şi pe urmă, când să mişc şi eu limba, nici un indian nu s-a mai apropiat de mine. Vei recunoaşte că n-a fost chip nici să încerc o pledoarie în faţa vreunuia din şefi.

— Nici să nu încercaţi!

— De ce?

— Fiindcă n-o să iasă nimic. Sunteţi un greenhorn prea naiv în asemenea chestiuni; o să ne înfundaţi şi mai rău. Ce-i drept, dispuneţi de nişte muşchi grozavi, dar ăştia nu ne folosesc în cazul de faţă. Aici e nevoie, în primul rând, de experienţă, de agerime a minţii, de şiretenie, adică de o seamă de însuşiri care vă lipsesc. În fond, n-aveţi nici o vină: aşa v-a făcut natura. Dar tocmai de aceea zic să nu vă amestecaţi. Lăsaţi apărarea în seama noastră.

— Atunci, dragă Sam, nu-mi rămâne decât să-ţi urez mai mult succes ca până acum!

— Nici o grijă; veţi auzi cu urechile proprii cât de bine o întorc.

Dialogul s-a desfăşurat nestingherit; audierea noastră încă nu începuse. Inciu-Ciuna şi Winnetou se întreţineau pe şoptite cu Tangua, cercetându-ne din când în când cu privirea. Discutau, aşadar, despre noi. Ochii celor doi şefi ai apaşilor se întunecau treptat, se aspreau, în timp ce înfăţişarea şi gesturile kiowaşului trădau stăruinţa sa evidentă de a-i convinge pe interlocutori de vinovăţia noastră. Cine ştie ce minciuni îndruga pentru a ne duce la pierzanie! În sfârşit, se apropiară de noi. Apaşii se opriră la dreapta noastră, iar Tangua se postă lângă mine, în stânga.

Cu voce tare, ca toată lumea să-l audă, InciuCiuna ni se adresă:

— Aţi înţeles ce-am spus adineauri. Mărturisiţi adevărul şi pe urmă apăraţi-vă. Răspundeţi la întrebările mele. Faceţi parte dintre oamenii albi care au lucrat la măsurători pentru calul de foc?

— Da, se grăbi Sam să confirme. Însă trebuie să ştii că noi ăştia trei n-am făcut măsurători, ci am fost trimişi pentru gardă. Iar în ce-l priveşte pe al patrulea, pe Old Shatterhand, cum i se mai spune…

— Taci! Îl întrerupse căpetenia. Să răspunzi numai la întrebările mele şi să nu scoţi o vorbă de prisos! Altminteri, pun să te biciuiască până-ţi plesneşte pielea! Prin urmare, faceţi parte dintre acei albi?

Scurt: da sau nu?

— Da! Rosti Sam, scurt, pentru a scăpa de bici.

— Old Shatterhand a lucrat şi el la măsurători?

— Da.

— Şi voi făceaţi de strajă?

— Da.

— Înseamnă că sunteţi şi mai răi; cine îi apără pe hoţi şi pe tâlhari, acela merită pedeapsă îndoită. Ucigaşul Ratller e de-al vostru?

— Da, însă trebuie să ştii că nu i-am fost prieteni…

— Taci, câine! Îl repezi Inciu-Ciuna. Îmi răspunzi la întrebare, nimic mai mult. Cunoşti legile vestului sălbatic?

— Da.

— Cum se pedepsesc hoţii de cai?

— Cu moartea.

— Ce e mai de preţ: un cal, sau pământul cel mare al apaşilor?

Sam tăcu, pentru a nu-şi pronunţa el însuşi sentinţa de moarte.

— Vorbeşte, că de nu, te biciuiesc până la sânge!

Atunci mărunţelul, curajosul Sam mârâi:

— N-ai decât! Loveşte! Sam Hawkens nu e omul care să vorbească silit!

Auzindu-l, îmi întorsei faţa spre el şi-l rugai:

— Vorbeşte, Sam. E mai bine pentru noi!

— Well, îmi răspunse, dacă doriţi, voi accepta să vorbesc, deşi ar trebui să tac.

— Spune, ce-i mai important: un cal, sau pământul nostru?

— Pământul.

— Prin urmare, unul care fură pământ merită mai curând moartea decât hoţul de cai. Iar voi tocmai asta vreţi: să ne furaţi pământul. Pe deasupra, mai sunteţi şi tovarăşii ticălosului care l-a omorât pe Klekih-Petra. Aceasta înăspreşte pedeapsa. Ca hoţi de pământ aţi fi fost ucişi fără cazne; dar ca ucigaşi, veţi fi schingiuiţi la stâlpul caznelor până veţi muri. Totuşi n-am încheiat încă şirul isprăvilor voastre.

Ne-aţi dat sau nu pe mâinile duşmanilor noştri kiowaşi?

— Nu!

— Minţi!

— Spun adevărul!

— N-ai venit tu după noi călare, împreună cu Old Shatterhand, după ce v-am părăsit?

— Da.

— Iată dovada sigură a duşmăniei!

— Ba nu-i aşa. Voi ne-aţi ameninţat şi, după toate regulile de aici, din vestul sălbatic, trebuia să ne încredinţăm că nu v-aţi ascuns prin apropiere. Aţi fi putut să vă ascundeţi şi să deschideţi focul asupra noastră. Numai de aceea v-am urmărit.

— De ce nu ai făcut-o singur? De ce l-ai luat şi pe Old Shatterhand?

— Ca să-l învăţ cum se citesc urmele; dânsul e abia ucenic.

— Dacă dorinţele vă erau atât de paşnice şi nu ne-aţi urmărit decât din prevedere, atunci de ce i-aţi chemat în

ajutor pe kiowaşi?

— Pentru că am văzut că ai luat-o repede înainte. Voiai să-ţi aduci războinicii şi să ne ataci.

— Şi aveaţi mare nevoie de ajutorul kiowaşilor?

— Fireşte.

— Altă cale nu găseaţi?

— Nu.

— Iarăşi minţi! N-aveaţi decât să vă supuneţi poruncii mele, să părăsiţi locul şi aţi fi scăpat teferi.

— Nu puteam pleca înainte să fi terminat lucrul.

— Aşa, va să zică, voiaţi să duceţi furtul până la capăt, deşi v-am prevenit. Pentru asta i-aţi chemat în ajutor pe kiowaşi. Dar cine îi aţâţă pe duşmani împotriva noastră dovedeşte că şi el ni-e duşman, deci trebuie ucis. Iată încă un temei ca să vă condamnăm la moarte!

Dar nici măcar nu aţi lăsat pe seama kiowaşilor ca ei singuri să ne atace şi să ne biruie; i-aţi sprijinit şi voi. Recunoşti?

— N-am vrut decât să împiedicăm vărsarea de sânge.

— Îţi râzi de mine? Nu ne-ai ieşit tu înainte la întoarcerea noastră?

— Da.

— Şi nu ne-ai iscodit?

— Da.

— Şi n-ai stat toată noaptea în preajma noastră? Da ori ba?

— Aşa e.

— Nu ai condus tu feţele palide până la râu, ademenindu-ne acolo? Nu i-ai ascuns pe kiowaşi în pădure ca să poată sări apoi asupra noastră?

— E adevărat, însă trebuia…

— Taci! Vreau un răspuns scurt, nu pălăvrăgeli. Ne-aţi atras într-o cursă? Al cui a fost vicleşugul?

— Al meu.

— De astă dată ai spus adevărul. Unii de-ai noştri au fost răniţi, alţii omorâţi, restul prinşi. Şi totul din pricina

voastră. Sângele vărsat vă dovedeşte vinovăţia. Iată încă un temei ca să fiţi daţi morţii.

— În planul meu era…

— Ţine-ţi gura! Nu te-am întrebat nimic. Marele şi bunul Spirit ne-a trimis un salvator neştiut şi nevăzut. Eu şi fiul meu Winnetou am fost eliberaţi. Ne-am furişat până la caii noştri, dar nu am luat decât doi, cât ne trebuia. Restul i-am lăsat acolo fraţilor noştri prizonieri pentru ca, după ce-i vom fi scos în libertate, să se folosească de ei. Am pornit în goană, ca să ne adunăm războinicii şi să-i zdrobim pe kiowaşi. Le descoperiserăm urmele, de aceea ne-am putut întoarce chiar a doua zi să tăbărâm asupra duşmanului. A curs iarăşi mult sânge; numărăm în total şaisprezece morţi, fără a mai socoti chinul răniţilor. Aşadar, încă un temei ca să fiţi omorâţi. Să nu vă aşteptaţi nici la iertare, nici la milă şi…

— Nu cerem iertare, ci dreptate! Îl întrerupse Sam. Pot să…

— N-ai de gând să taci odată, câine? I-o tăie Inciu-Ciuna mânios.

Să vorbeşti numai când te întreb. De altfel, am terminat cu tine şi cu voi toţi. Dar pentru că vorbeşti de dreptate, nu veţi fi osândiţi numai după spusele tale; am să vă aduc şi un martor. Tangua, căpetenia kiowaşilor, să binevoiască a-şi înălţa glasul şi să depună mărturie. Sunt aceste feţe palide prietenii noştri?

— Nu, răspunse kiowaşul, pe chipul căruia se citea clar satisfacţia că lucrurile iau o întorsătură atât de primejdioasă pentru noi.

— Au vrut albii să ne cruţe?

— Nu. M-au aţâţat împotriva voastră, m-au îndemnat să nu avem milă de voi şi să vă ucidem pe toţi.

Acest neadevăr mă scoase pur şi simplu din sărite şi mă făcu să renunţ la tăcerea mea. Ii strigai în obraz:

— Ceea ce spui e o minciună atât de mare şi de sfruntată, încât, de-aş avea o singură mână liberă, te-aş face una cu

pământul!

— Câine împuţit! Urlă Tangua. Ba eu am să te fac!

Ridică pumnul, gata să lovească. I-am răspuns:

— Loveşte, dacă nu ţi-e ruşine să dai într-un om care nu se poate apăra! Voi vorbiţi de ascultare şi de dreptate? Asta înseamnă a fi ascultat? Asta se cheamă dreptate, când nu ai voie să rosteşti ceea ce ai de spus? Pasămite avem dreptul să ne apărăm? Cum adică s-o facem?

Sub ameninţarea de a fi biciuiţi până la sânge dacă scoatem un singur cuvânt în plus faţă de ceea ce vreţi să auziţi? Inciu-Ciuna se poartă ca un judecător nedrept. Ne pune întrebări şi ne sileşte să dăm răspunsuri care ne-ar duce la pieire; alte răspunsuri nu ne îngăduie.

Când vrem să lămurim adevărul, ne întrerupe, ne interzice apărarea, ne ameninţă cu bătaia. Nu ne trebuie asemenea ascultare şi dreptate.

Mai bine schingiuiţi-ne, că tot v-aţi pregătit pentru asta! Nu veţi stoarce din noi nici un geamăt de durere!

— Iuf, iuf! Răsună cu admiraţie un glas de femeie. Era sora lui Winnetou.

— Iuf, iuf, iuf! Repetară, ca un ecou, mulţi dintre apaşi.

Curajul le impune indienilor; ei îl admiră chiar şi la duşmani; de aci exclamaţiile pe care le auzeam. Continuai:

— Întâlnindu-i întâia oară pe Inciu-Ciuna şi pe Winnetou, inima îmi spunea că sunt oameni viteji şi drepţi, pe care i-aş putea stima şi iubi. M-am înşelat. Nu sunt cu nimic mai buni decât ceilalţi, de vreme ce dau ascultare unui mincinos şi nu vor să audă adevărul. Sam Hawkens s-a lăsat intimidat, dar mie nici nu-mi pasă de ameninţările voastre; dispreţuiesc pe oricine dacă-şi bate joc de prizonieri, profitând de faptul că nu se pot apăra. De-aş fi liber, v-aş vorbi cu totul altfel!

— Câine, mă faci pe mine mincinos? Strigă Tangua. Îţi zdrobesc oasele!

Ţinea puşca în mână. O întoarse cu patul spre mine şi dădu să mă lovească, dar Winnetou sări la el:

— Căpetenia kiowaşilor să facă bine şi să stea liniştit! Old Shatterhand a vorbit foarte îndrăzneţ, dar cu o parte din vorbele lui sunt şi eu de acord. Inciu-Ciuna, părintele meu, şeful apaşilor, să-i dea cuvântul ca să termine ce are de spus!

Tangua fu nevoit să se potolească, iar Inciu-Ciuna hotărî să satisfacă dorinţa fiului său. Se apropie de mine şi-mi zise:

— Old Shatterhand e ca o pasăre de pradă care mai loveşte cu ciocul şi după ce-a fost prinsă. Nu l-ai doborât tu în două rânduri pe Winnetou? Nu m-ai năucit şi pe mine cu pumnul tău?

— Şi crezi că am făcut-o de bunăvoie? Oare n-am fost silit să lovesc?

— Silit?! Făcu el mirat.

— Da. Am vrut să ne predăm fără nici o vărsare de sânge, dar războinicii voştri nici n-au stat să ne asculte. S-au năpustit asupra noastră şi ne-au obligat la apărare. Şi, totuşi, întreabă-i dacă i-am rănit măcar, deşi îi puteam ucide. Am preferat să ne retragem, să fugim din calea lor, decât să lovim. Pe urmă ai venit tu şi m-ai atacat, fără să dai ascultare vorbelor mele. A trebuit să mă apăr şi aş fi putut să te tai cu cuţitul sau să te împuşc, dar n-am făcut decât să te ameţesc cu pumnul, fiindcă îţi sunt prieten şi voiam să te cruţ. Atunci a apărut Tangua, căpetenia kiowaşilor; s-a repezit să-ţi jupoaie capul. Pentru că l-am împiedicat, a tăbărât pe mine, dar l-am învins. Ţi-am cruţat viaţa astfel şi scalpul. Apoi…

— Javra blestemată! Spune la minciuni ca şi când ar avea o sută de limbi diferite în gură! Tună Tangua furios.

— Eşti sigur că minte? Îl întrebă Winnetou.

— Da! Fratele meu roşu cred că nu se îndoieşte de spusele mele!

— Chiar atunci am sosit şi eu, lămuri Winnetou. Tu zăceai la pământ, alături de tatăl meu. Ăsta-i adevărul. Old Shatterhand să continue!

— Aşadar, îl doborâsem pe Tangua pentru a-l salva pe Inciu-Ciuna. Atunci a sosit Winnetou. Nu-l observasem şi dânsul mă lovi cu patul puştii; însă nu mă nimeri în cap. Apoi, cu cuţitul, îmi străpunse gura şi limba. Nu mai puteam vorbi, altminteri i-aş fi spus că mi-e drag, că vreau să-i fiu prieten şi frate. Eram rănit. Braţul îmi atârna ca mort. Totuşi, am reuşit să-l dobor. Zăcea, ca şi Inciu-Ciuna, sub ochii mei. Aş fi putut să-i ucid pe amândoi. Am făcut-o, oare?

— Ai fi făcut-o, interveni Inciu-Ciuna, dar un războinic de-al nostru te-a doborât cu patul puştii.

— Nu, n-aş fi ucis. Oare aceste trei feţe palide, care se găsesc lângă mine, nu vi s-au predat de bunăvoie? S-ar fi predat ei, oare, dacă vă socoteau duşmani?

— Nu mai aveau încotro. Au văzut ca nu e scăpare şi au găsit că e mai cuminte să se predea. Recunosc că în cuvântul tău pare a fi ceva demn de crezare; dar când l-ai doborât prima dată pe fiul meu Winnetou, atunci nimeni nu te-a silit.

— Ba da.

— Cine?

— Simţul meu de prevedere. Voi sunteţi războinici foarte viteji; cu siguranţă că v-aţi fi apărat şi aţi fi fost răniţi sau chiar ucişi. Am vrut să împiedicăm aceasta. De aceea l-am scos din luptă pe Winnetou, iar pe tine au tăbărât aceşti prieteni albi. Sper că vei crede acum în vorbele mele.

— Minciuni, nimic decât minciuni! Se amestecă Tangua. Eu tocmai mă apropiam când te-a doborât la pământ. Nu eu, ci el a vrut să te scalpeze. M-am repezit să-l opresc, dar am căzut sub pumnul lui în care locuieşte parcă Marele Spirit al răului, căci nimeni nu-i poate ţine piept, nici cel mai puternic dintre oameni.

Mă întorsei din nou spre Tangua şi rostii hotărât:

— Da, în faţa pumnului meu nu rezistă nimeni. Totuşi, nu-l folosesc decât pentru a nu vărsa sânge de om. Pe tine,

însă, dacă va mai fi să ne înfruntăm, n-am să te năucesc cu pumnul, ci am să te împuşc.

N-o să te mai alegi cu o simplă ameţeală. Ţine minte ce-ţi spun!

— Tu să te înfrunţi cu mine?! Râse el batjocoritor. Ai să arzi şi-ţi vom împrăştia cenuşa în toate vânturile!

— Asta să ţi-o scoţi din cap! Voi fi liber mai curând decât îţi închipui şi atunci am să-ţi cer socoteală.

— Pot să ţi-o dau de pe acum. Aş vrea ca vorbele tale să se împlinească. M-aş bate bucuros cu tine, ca să te fac praf şi pulbere.

Inciu-Ciuna puse capăt acestui intermezzo:

— Old Shatterhand e prea încrezător în sine dacă-şi închipuie că va fi iarăşi slobod. Să se gândească la câte învinuiri îi stau împotrivă; chiar dacă renunţăm la vreuna, încă nu înseamnă că soarta lui se schimbă. El susţine o seamă de lucruri, dar nu aduce nici un fel de dovezi în sprijinul lor.

— Nu l-am doborât eu pe Rattler când a tras asupra lui Winnetou şi glonţul l-a nimerit pe Klekih-Petra? Nici asta nu e o dovadă?

— Nu. Ai făcut-o, poate, din alte pricini. Mai ai ceva de spus?

— Deocamdată, nimic... Vom vedea mai târziu.

— Vorbeşte, căci pe urmă n-ai să mai poţi!

— Nu, acum nu vorbesc. Dar mai pe urmă vă veţi deschide urechile, căci Old Shatterhand nu e omul ale cărui vorbe să nu fie luate în seamă. Deocamdată păstrez tăcerea; sunt curios să aud ce sentinţă veţi pronunţa împotriva noastră.

Inciu-Ciuna îmi întoarse spatele şi făcu un semn. Câţiva războinici ieşiră din semicerc şi, împreună cu cele trei căpetenii, se aşezară la sfat. Tangua îşi dădea, fireşte, toată silinţa ca să-i determine la cel mai greu verdict. Între timp, mai puturăm schimba între noi câteva cuvinte.

— Sunt curios ce mai pun la cale, vorbi Dick Stone. În tot cazul, nimic bun.

— Ne vor frânge oasele, desigur, întregi Will Parker.

— Cred şi eu! Întări Sam Hawkens. Ăştia nici nu visează că le-am putea face bucata! De altfel, sir, n-aţi pledat rău! Mă şi miram de Inciu-Ciuna.

— De ce?

— Că v-a lăsat să trăncăniţi atâta. Mie mi-a închis gura de la bun început.

— Crezi, într-adevăr, că am trăncănit, Sam?

— Oho!

— Mulţumesc de compliment!

— Eu numesc trăncăneală orice discurs fără rezultat, dacă nu mă-nşel. Şi rezultatul e nul, ca şi al străduinţelor mele, de altfel.

— Sunt de altă părere.

— Mă rog, dar fără temei.

— Ba cu foarte mult temei. Winnetou mi-a vorbit de încercarea cu înotul; era un lucru hotărât. De aceea cred că interogatoriul a fost numai formal atât de aspru, pentru a ne băga în sperieţi. Sentinţa, însă, va fi mai blândă.

— Sir, nu mai umblaţi cu fantezii! Trageţi chiar nădejde să vi se ofere ocazia de a scăpa înot?

— Da.

— Ridicol, absolut ridicol! Desigur, dacă asta e hotărârea, vă vor pune să înotaţi; dar ştiţi şi încotro?

— Ei?

— În gura morţii, na! Când veţi fi dus dintre vii, amintiţi-vă de vorbele mele, hi-hi-hi-hi!

Omuleţul acesta ciudat reuşea, chiar într-o asemenea situaţie gravă, să facă glume îndoielnice şi să chicotească. Dar veselia lui nu dură mult, căci sfatul apaşilor luă sfârşit; războinicii care participaseră la consfătuire se retraseră în semicerc, iar Inciu-Ciuna pronunţă cu voce tare sentinţa:

— Războinici ai apaşilor şi ai kiowaşilor, ascultaţi hotărârea ce am luat în legătură cu aceste patru feţe

palide, prizonierii noştri! În Sfatul bătrânilor ne-am fost înţeles mai dinainte să-i mânăm în apă, să-i lăsăm să se zbată şi apoi să-i ardem. Dar Old Shatterhand, cel mai tânăr dintre ei, a rostit cuvinte din care a răzbătut pe alocuri înţelepciunea bătrânească. Deşi ar merita moartea, se pare totuşi că nu ne-au purtat gânduri chiar atât de rele cum bănuisem. Iată de ce n-am rămas la hotărârea noastră; vom lăsa ca Marele Spirit să judece între noi şi ei.

Tăcu o clipă, desigur, pentru a spori încordarea asistenţei. Sam profită de ocazie, strecurându-mi observaţia sa:

— Mii de trăsnete! Devine interesant, cât se poate de interesant!

Ştiţi, sir, ce vrea să spună?

— Bănuiesc.

— Ei?

— O luptă în doi. O judecată divină, cum s-ar zice. Am ghicit?

— Aşa e. în orice caz, e vorba de un duel. Dar între cine şi cine?

Sunt grozav de curios! Şeful apaşilor îşi reluă discursul:

— Acela pe care îl cheamă Old Shatterhand pare a fi cel mai de seamă dintre ei; vom pune aşadar hotărârea în mâinile lui. Iar din partea noastră vom alege, de asemenea, pe cel mai mare în rang.

Acela sunt chiar eu, Inciu-Ciuna, căpetenia apaşilor.

— Auzi, drace! Dumneavoastră şi el! Şopti Sam agitat la culme.

— Iuf, iuf, iuf! Se auziră exclamaţii de mirare din rândurile indienilor.

Erau surprinşi că însuşi Inciu-Ciuna se oferea să lupte. S-ar fi putut sustrage primejdiei care, desigur, îl pândea şi pe el; ar fi putut însărcina pe un altul. De altfel, şeful apaşilor se şi grăbi să explice:

— Inciu-Ciuna şi Winnetou au fost atinşi în faima lor fiind doborâţi de Old Shatterhand dintr-o singură lovitură de

pumn. Trebuie ştearsă ruşinea; de aceea unul din noi va lupta cu această faţă palidă. Winnetou se cade să renunţe, pentru că eu sunt mai în vârstă şi am rangul cel mai înalt. Fiul meu consimte. Ucigându-l pe Old Shatterhand, voi spăla şi onoarea lui o dată cu a mea.

Făcu o pauză nouă.

— Bucuraţi-vă, sir! Îmi şopti Sam. Oricum, veţi muri mai uşor decât mine. Aţi vrut să-l cruţaţi şi acum, în tot cazul, veţi dispărea de pe faţa pământului!

— Asta rămâne de văzut.

— Nu mai am ce vedea. Ştiu de pe acum. Vă închipuiţi că veţi lupta cu arme egale!

— Nu-mi fac iluzii.

— Well! în asemenea cazuri se stabilesc condiţii prin care albul e dinainte sortit pieirii. Dacă pe undeva, cândva, scapă vreunul cu viaţă, atunci e o excepţie care întăreşte regula. Fiţi atent!

Inciu-Ciuna reluă explicaţiile:

— Îl vom dezlega pe Old Shatterhand; dânsul va coborî în apă şi va trebui să treacă râul înot. Armă n-o să-i dăm. Eu îl urmez având cu mine drept armă numai tomahawkul. Dacă Old Shatterhand ajunge viu pe celălalt mal, adică la cedrul din luminişul de colo, atunci e salvat şi tovarăşii lui vor fi eliberaţi. Se vor putea duce ori încotro doresc. În schimb, dacă îl ucid înainte de a fi ajuns la ţintă, atunci şi ceilalţi sunt meniţi morţii, dar fără cazne, fără a fi arşi, ci prin împuşcare. Toţi războinicii aci de faţă să arate că au înţeles cuvintele mele şi să le întărească.

— Howgh! Veni răspunsul ca dintr-un singur glas.

Vă puteţi lesne imagina în ce agitaţie ne aflam, nu atât eu, cât Sam, Dick şi Will. Cu vocea sugrumată, Hawkens spuse:

— Vulpoii ăştia de apaşi au întors-o bine. Pentru că vă ţin drept cel mai grozav dintre noi, poftim la înot! E absurd! Nu de alta, dar sunteţi un greenhorn! Să mă lase pe mine! Să le arăt eu cum umblă Sam Hawkens prin apă ca

păstrăvii. Dar aşa? Fiţi atent la ceea ce vă spun, sir: viaţa noastră depinde de dumneavoastră! Dacă pierdeţi partida şi va fi să murim, atunci pe cuvântul meu că nu vă mai vorbesc în vecii-vecilor, dacă nu mă-nşel!

— Nu-ţi face griji, bătrâne Sam! L-am liniştit. Voi face tot ce-mi stă în putinţă. Contrar părerii dumitale, cred că apaşii n-au făcut o alegere proastă. Sunt sigur că mie îmi va veni mai uşor să vă salvez decât ţi-ar veni dumitale.

— Să sperăm! Aşadar, pe viaţă şi pe moarte! Nu cumva să-l cruţaţi pe Inciu-Ciuna! Nici să nu vă treacă prin cap asemenea idee!

— Vom vedea!

— Ăsta nu-i un răspuns; aici nu e nimic de văzut. Dacă-l cruţaţi, sunteţi pierdut şi ne ducem cu toţii dracului. Nu cumva vă bizuiţi pe pumnul dumneavoastră?

— Da!

— N-are nici o valoare, e absolut inutil! Nu veţi ajunge să vă luptaţi corp la corp.

— Dimpotrivă, sunt convins că vom ajunge.

— Nici gând!

— Păi, atunci cum va încerca să mă omoare?

— Cu tomahawkul, fireşte. Ştiţi doar că arma asta e bună nu numai în lupta de aproape; e la fel de primejdioasă şi la distanţă; indienii sunt atât de pricepuţi în mânuirea ei, încât, aruncând-o de la o sută de paşi, îţi zboară vârful degetului. Inciu-Ciuna n-o să vă toace cu securea; o va azvârli după dumneavoastră şi din prima aruncătură veţi fi lichidat. Vă rog să mă credeţi; oricât de bun înotător aţi fi, nu veţi ajunge teafăr la mal. Chiar în timpul înotului vă va trăsni cu tomahawkul în cap, sau mai curând în ceafă, pentru ca moartea să fie mai sigură. În această afacere nu vă mai ajută nici dibăcia, nici forţa atletică.

— Ştiu şi eu, dragă Sam. Dar mai ştiu că, în unele împrejurări, un gram de şiretenie valorează mai mult decât o tonă de muşchi.

— Şiretenie? Cum naiba veţi găsi tocmai şiretlicul salvator?

Bătrânul Sam Hawkens e recunoscut drept şmecher fără pereche şi totuşi nu prea vede cum l-aţi putea învinge printr-un şiretlic pe însuşi şeful apaşilor. Ce-ţi ajută toată viclenia din lume, când ai de-a face cu un tomahawk bine mânuit?!

— Las' că ajută, Sam, ajută!

— Ei bine, cum!

— Ai să vezi sau mai bine spus, n-ai să poţi vedea nimic. Dar îţi declar de pe acum că sunt aproape sigur de izbândă.

— Ia nu vă mai făliţi atât! Vorbiţi aşa, numai ca să ne uşuraţi inima.

— Nu-i adevărat.

— Ba da. Vreţi să ne consolaţi! Dar ce folos de iluzii, când clipa următoare le va destrăma!

— Hai, linişteşte-te odată! Am eu un plan şi încă unul grozav.

— Plan? Asta mai lipsea! Aici nu există alt plan decât acesta: înotaţi către malul opus şi, până-l atingeţi, vă doboară tomahawkul.

— Te înşeli. Judecă bine. Dacă, de pildă, mă înec, atunci suntem salvaţi.

— Înec… salvaţi! Sir, vorbiţi aiurea, ca în ceasul morţii!

— Las' că ştiu eu ce spun. Bagă de seamă: dacă mă înec, nu ne mai paşte nici o primejdie.

Am rostit aceste cuvinte la mare repezeală, căci tustrei şefii se îndreptau spre noi. Inciu-Ciuna vorbi:

— Îl dezlegăm acum pe Old Shatterhand, dar să nu-şi închipuie că va putea fugi! Câteva sute de oameni sunt gata să-l urmărească.

— Nici nu mă gândesc! I-am răspuns. Chiar dac-aş putea fugi, ar fi o laşitate să-mi părăsesc tovarăşii.

Îmi desfăcură legăturile; mişcai braţele ca să le încerc mobilitatea.

Apoi zisei:

— E o mare cinste pentru mine să mă întrec la înot cu vestita căpetenie a apaşilor sau, mai bine zis, să înot pe viaţă şi pe moarte, în schimb, pentru dânsul nu e nici o cinste.

— Şi de ce nu?

— Fiindcă nu sunt un adversar demn de el. M-am scăldat uneori în gârlă şi mi-am dat multă osteneală să nu cad la fund. Dar să trec înot un râu atât de lat şi de adânc, asta întrece puterile mele.

— Iuf, iuf! Nu mă bucur deloc. Eu şi Winnetou suntem cei mai buni înotători din tribul nostru. Ce preţ are o izbândă asupra unui înotător aşa de prost?

— Unde mai pui că eşti înarmat şi eu nu! Plec aşadar în întâmpinarea morţii. Tovarăşii mei s-au resemnat, la rândul lor. Aş vrea totuşi să ştiu cum se va desfăşura lupta. Cine va intra primul în apă?

— Tu!

— Şi tu mă vei urma?

— Da.

— Şi când va fi să mă ataci cu tomahawkul?

— Când mi-o plăcea! Îmi răspunse zâmbind, ca maestrul care vede în faţa sa un cârpaci.

— Atunci mă vei lovi chiar în apă?

— Da.

Mă prefăceam mereu mai neliniştit, mai îngrijorat şi deprimat; întrebai în continuare:

— Va să zică, tu ai dreptul să mă omori. Dar eu pe tine?

Făcu o mutră din care se vădea limpede răspunsul: „Sărmane vierme, ce-ţi veni? Aiurezi în spaima morţii!” Apoi, cu voce tare:

— E vorba să înoţi şi să te lupţi pe viaţă şi pe moarte. Prin urmare, mă poţi ucide şi tu, căci altminteri n-ai reuşi să ajungi până la codrul de colo.

— Şi moartea ta nu-mi va căşuna nici un rău?

— Nu. Dacă te ucid, atunci şi tovarăşii tăi vor trebui să moară; în schimb, dacă mă răpui tu pe mine şi ajungi la

cedru, atunci nimeni nu mai rămâne prizonier, toţi sunteţi oameni liberi. Haide!

Îmi întoarse spatele, iar eu îmi lepădai surtucul şi cizmele. Scosei din buzunar şi din brâu toate lucruşoarele mele şi le aşezai pe pământ, între timp, Sam mă căina:

— O să iasă rău, sir, foarte rău! Dacă v-aţi vedea în oglindă! Şi cu ce glas miorlăit aţi pus ultimele întrebări! Mi se rupe inima de dumneavoastră şi de noi!

Nu puteam să-i răspund, pentru că m-ar fi auzit cele trei căpetenii; dar eu ştiam de ce mă prefăcusem atât de plângăreţ. Voiam să-i inspir lui Inciu-Ciuna siguranţă şi, de fapt, cum s-ar zice vulgar, să-l duc de nas.

— Încă o întrebare! Îl rugai eu, înainte de a-l urma. Ne restituiţi lucrurile noastre dacă scăpăm cu viaţă?

Râse scurt, nerăbdător, căci întrebarea i se părea de-a dreptul năstruşnică şi răspunse:

— Da, vă dăm totul înapoi.

— Totul?

— Totul!

— Şi caii? Şi armele?

Atunci se răsti, scos din răbdări:

— Ţi-am spus doar: totul! Sau n-ai urechi de auzit? Broasca vrea să se întreacă la zbor cu vulturul şi-l întreabă ce va obţine după victorie! Dacă înoţi la fel de prost precum întrebi, atunci îmi pare rău că nu ţi-am oferit o babă să te măsori cu ea!

Înaintarăm spre mal, trecând prin semicercul care se deschise în faţa noastră. O văzui de aproape pe Nşo-ci şi desluşii în ochii ei un salut de adio. Indienii ne urmară şi se aşezară pe jos, comod, ca să asiste în tihnă la un spectacol atât de interesant.

Se înţelege că mă aflam în cel mai mare pericol. Oricum aş fi înotat, de-a dreptul sau în zigzag, scăpare nu aveam; tomahawkul, mânuit de căpetenia apaşilor, nu putea greşi. Nu exista decât o singură soluţie:

Să mă scufund. Şi în meşteşugul ăsta, din fericire, nu eram deloc ageamiu cum bănuia Inciu-Ciuna.

Dar nu ajungea să mă scufund şi atât. Trebuia, din timp în timp, să scot capul pentru a trage aer; şi atunci m-aş fi oferit ca ţintă tomahawkului. Am decis să nu apar la suprafaţă sub ochii indienilor. Dar cum s-o fac? Cercetai cu privirea lungul malului şi descoperii, cu multă satisfacţie, că natura îmi stă în ajutor.

Ne găseam, cum am mai spus, pe acea panglică de nisip, dar nu chiar la mijlocul ei. La capăt, fâşia se ridica în pantă către pădure, de care mă despărţea vreo sută de paşi. Mai încolo, în sus, râul făcea o cotitură, ascunzându-se privirii mele. Dincoace, în jos, capătul fâşiei de nisip se afla cam la patru sute de paşi depărtare.

Dacă săream în apă şi nu mai apăream la suprafaţă, s-ar fi crezut că m-am înecat şi am fost dus la vale; atunci apaşii mi-ar fi căutat corpul în josul râului; salvarea era deci în direcţia opusă, în susul apei. Zării mai întâi un loc unde apa rosese malul pe dedesubt; mi s-a părut foarte potrivit pentru un scurt popas. Puţin mai încolo era o grămadă de buşteni, trunchiuri de copaci răsturnaţi, care îmi ofereau şi ele adăpost. Deocamdată însă, era bine s-o joc pe speriatul.

Inciu-Ciuna se dezbrăcă până la brâu şi rămase numai în nişte pantaloni uşori, specifici indienilor; îşi vârî tomahawkul în cingătoare, după ce şi-o golise de toate celelalte obiecte şi apoi rosti:

— Să începem! Haide, sai!

— N-aş putea să încerc mai întâi cât de adâncă e apa? Întrebai sfios.

Un zâmbet ca de silă i se ivi pe faţă; ceru să i se aducă o suliţă şi o vârî în apă. Nu atingea fundul. Era tocmai pe placul meu, dar mă arătai şi mai speriat; mă lăsai pe vine şi îmi răcorii fruntea cu apă, ca unul ce se teme să nu-l lovească damblaua dac-ar intra înfierbântat în apa rece. În spatele meu se stârni un murmur unanim de ironie şi

dispreţ, semn sigur că mi-am atins scopul. Iar Sam mă imploră:

— Pentru Dumnezeu, sir, mai bine vă întoarceţi! Nu mai suport priveliştea asta! Prefer să ne jupoaie de vii, decât să asist la un spectacol lamentabil!

Fără să vreau, îmi veni în minte Nşo-ci; mă gândeam ce părere şi-o fi făcând despre mine. Întorsei capul. Chipul lui Tangua era numai batjocură; Winnetou stătea cam încruntat, cu buza de sus răsfrântă, de i se vedeau dinţii; părea furios că-mi dăruise cândva simpatie. Iar sora lui ţinea ochii plecaţi; nici nu se mai uita la mine.

— Eu sunt gata! Rosti cu glas poruncitor Inciu-Ciuna. Ce te mai codeşti? Intră în apă!

— Oare trebuie numaidecât? Întrebai eu. Nu s-ar putea şi altfel?

Atunci izbucni un hohot de râs peste care se înălţă glasul lui Tangua:

— Daţi-i drumul broscoiului! Lăsaţi-l în viaţă! Nici un războinic n-ar trebui să se atingă de un laş ca ăsta!

Iar Inciu-Ciuna mă repezi, mârâind ca un tigru întărâtat:

— Sai în apă, că de nu, îţi reped pe loc tomahawkul în ceafă!

Mă arătai extrem de speriat şi, aşezându-mă pe mal, mă prefăcui că lunec aproape fără voie în apă, mai întâi cu picioarele, apoi cu coapsele.

— Ci bagă-te odată! Mă somă iarăşi Inciu-Ciuna, lovindu-mă cu piciorul în spate.

Asta şi aşteptasem. Îmi înălţai braţele a neputinţă, strigai de spaimă şi căzui bâldâbâc în apă. Dar din clipa aceea orice prefăcătorie încetă.

Dădui de fund şi, aplecându-mi capul, începui să înot, bineînţeles dedesubt, luând-o în susul râului, spre malul opus. Aproape concomitent auzii un zgomot îndărătul meu: Inciu-Ciuna sărise şi el în apă. Mi s-a povestit mai târziu că avusese de gând să-mi lase mai întâi un avans, apoi să mă urmărească în direcţia malului opus şi să-mi înfigă securea.

Dar de laş ce eram, a renunţat la prima sa intenţie şi a sărit în apă imediat după mine, ca să mă lichideze îndată ce-aş apărea la suprafaţă.

N-avea rost să-şi piardă timpul cu un asemenea om de nimic.

Ajuns în scobitura aceea din mal, ca sub o streaşină, îmi ridicai la aer capul până în dreptul gurii. Nu mă putea zări nimeni, afară de Inciu-Ciuna care se afla în apropiere. Observai bucuros că dânsul privea în altă direcţie. Îmi umplui plămânii cu aer şi mă dădui iarăşi la fund, înotând mai departe. Am ajuns apoi în dreptul grămezii de lemnărie şi, la adăpostul ei, am ieşit la suprafaţă, pentru a inhala o nouă porţie de aer. Eram atât de bine ascuns, încât mă încumetai să-mi prelungesc popasul. Îl văzui pe Inciu-Ciuna cum pluteşte pe apă ca rechinul gata să se năpustească asupra prăzii. Îmi mai rămânea ultima, dar şi cea mai lungă etapă până la liziera pădurii, unde tufărişul se lăbărţase peste mal, deasupra apei. Ajunsei şi acolo cu bine. Ocrotit de vegetaţie, sării pe uscat.

Trebuia, fireşte, să ajung la cotitura râului pomenită mai sus şi apoi să-mi continui drumul înot. O luai deci la goană de-a lungul malului, în direcţia respectivă. Dar înainte de a porni, mă uitai o dată prin tufiş, la mulţimea de oameni pe care-i păcălisem. Strigau şi gesticulau, în timp ce Inciu-Ciuna, tot aşteptând să răsar din apă, înota fără noimă în toate sensurile, deşi era evident că n-aş fi putut rămâne atâta timp la fund fără să mă înec. Îşi amintea oare Sam Hawkens, în acele clipe, vorba mea: dacă mă înec, suntem salvaţi?

Fugii prin pădure cu toată viteza de care eram capabil, până lăsai în urmă cotul râului; apoi intrai iarăşi în apă şi ajunsei nespus de bucuros la punctul dorit. Fireşte că izbânda se datora vicleşugului meu, faptului că apaşii ajunseră să mă creadă un prost înotător, un ins care se teme grozav de apă. Era, de altfel, un vicleşug destul de grosolan, dar care a prins; indienii s-au lăsat păcăliţi, deşi –

din cât mă cunoscuseră până atunci – n-ar fi avut motive să mă creadă laş.

Acum coborâi până la capătul pădurii. Adăpostit iarăşi după tufăriş, observai, spre marea mea satisfacţie, că numeroşi indieni săriseră în apă şi, cu suliţele, sondau adâncimea ca să descopere leşul lui Old Shatterhand. Puteam, aşadar, să mă deplasez în toată liniştea până la cedru şi să câştig astfel întrecerea. Dar n-am făcut-o, căci nu mă mulţumea să câştig partida numai datorită şiretlicului; voiam să-i dau lui Inciu-Ciuna o lecţie şi să-l oblig la recunoştinţă.

Căpetenia apaşilor înota întruna, ba în sus, ba în jos, căutându-mă; dar nici prin gând nu-i trecea să-şi îndrepte ochii spre celălalt mal. Coborâi din nou în apă şi mă lăsai pe spate; îmi ţineam la suprafaţă numai nasul şi gura. Vâsleam rar şi încet cu braţele, înaintând lin, pentru ca nimeni să nu mă observe. Dar ajuns cam în dreptul mulţimii, mă dădui iarăşi la fund şi ţâşnii deodată la vedere, călcând apa şi strigând din răsputeri:

— Sam Hawkens, Sam Hawkens, am câştigat… câştigat!

Mă ţineam drept în picioare ca şi când aş fi mers pe uscat. Indienii mă auziră şi-şi holbară ochii. Vai, ce strigăt se dezlănţui! Părea că mii de diavoli s-ar fi pornit să zbiere pe întrecute. Cine a auzit vreodată o asemenea izbucnire n-o mai uită cât trăieşte. Cum mă zări, Inciu-Ciuna porni înot spre mine, lopătând avan cu braţele sale puternice. Nu trebuia să întind prea mult gluma; mă apropiai din nou de celălalt mal, mă căţărai pe uscat şi rămăsei în aşteptare.

— Daţi-i drumul, sir, mai departe! Haide, la cedru!

Da, nimeni nu mă mai putea împiedica să ajung la cedru; nici chiar Inciu-Ciuna nu era în stare să mă oprească; dar voiam să-i dau lecţia de care am pomenit; de aceea nu mă depărtai înainte ca el să fi ajuns la vreo patruzeci de paşi de mine. Abia atunci dădui fuga în direcţia cedrului. Dacă mai eram în apă, m-ar fi învăţat minte tomahawkul lui Inciu-

Ciuna; dar acum eram convins că şeful apaşilor nu se poate servi de arma aceasta decât cu condiţia să se urce pe mal.

Arborele se înălţa la trei sute de paşi depărtare de râu. Cam la jumătatea drumului, pe care l-am străbătut în salturi repezi, mă oprii din nou şi privii îndărăt. Inciu-Ciuna ieşea tocmai din apă; căzuse, astfel, în cursa pe care i-am întins-o. Să mă ajungă din urmă nu mai putea, decât cel mult cu tomahawkul. Îl trase afară din cingătoare şi alergă spre mine. Dar nici nu mă mişcai din loc. Abia când se apropie primejdios de mult, îi întorsei spatele, ca şi când aş vrea s-o iau la fugă. Ce mi-am zis? Câtă vreme stau pe loc şi-i urmăresc orice mişcare, nu va repezi securea după mine, pentru că aş putea să mă feresc cu iuţeală. În schimb, dacă-i întorc spatele, prefăcându-mă că fug, situaţia se schimbă. Or, eu am tot interesul ca tomahawkul să nu rămână în mâinile sale! Îmi jucai deci rolul şi numai după vreo douăzeci de salturi mă oprii brusc să văd ce face.

Exact! Ca să poată ţinti cu precizie, Inciu-Ciuna tocmai îşi rotea tomahawkul deasupra capului. În clipa următoare, îl şi aruncă. O săritură în lături – şi securea zbură pe lângă mine, înfigându-se adânc în nisip.

Planul meu se realizase. Alergai într-acolo, ridicai securea şi, în loc să mă grăbesc la cedrul salvator, ieşii calm în întâmpinarea apaşului. Dădu un strigăt de furie şi se repezi înnebunit la mine. Înălţai atunci tomahawkul, ameninţând:

— Opreşte-te, Inciu-Ciuna! Te-ai înşelat din nou în privinţa lui Old Shatterhand! Vrei să-ţi retez capul cu propria-ţi secure?

Stătu şi-mi strigă:

— Câine, cum de mi-ai scăpat din apă? Spiritul cel rău ţi-a venit şi acum în ajutor!

— Să nu crezi în cuvintele tale! Dacă se poate vorbi aici de vreun spirit, atunci numai bunul Manitu m-a ocrotit.

Ochii lui mă fixau, ascunzând parcă o hotărâre tainică. De aceea l-am prevenit:

— Pândeşti clipa ca să mă ataci prin surprindere; ţi se citeşte în ochi. Dar să nu încerci, pentru că te-ar paşte moartea! Eu nu-ţi doresc nici un rău! Şi tu şi Winnetou îmi sunteţi într-adevăr dragi; dar dacă mă ataci, trebuie să mă apăr. Ştii doar că sunt mai puternic decât tine, chiar şi neînarmat; or, acuma, priveşte, am şi tomahawkul! Fii deci cuminte şi…

Nu putui continua. Furia îi răpise judecata… Se aruncă asupra mea cu mâinile întinse ca nişte gheare uriaşe, răşchirate. Crezu că m-a prins, dar mă eschivai, ghemuindu-mă; şi propria-i greutate, menită să mă strivească, îl trânti de pământ. Într-o clipă sării pe el, îi imobilizai cu genunchii ambele braţe, îl apucai cu mâna stângă de gât şi, jucând în dreapta tomahawkul, vorbii hotărât:

— Inciu-Ciuna, te rogi de mine ca să te cruţ?

— Nu!

— Atunci îţi retez capul!

— Ucide-mă, câine! Gâfâi el, sforţându-se inutil să scape de sub apăsarea mea.

— Nu, tu eşti tatăl lui Winnetou şi vreau să-ţi trăieşti veacul, dar trebuie să te pun la respect. Mă sileşti s-o fac.

Îl lovii în cap cu latul securii; un geamăt, apoi mădularele lui tresăriră convulsiv şi se întinseră ca ţepene. Dincolo, indienii avură impresia că l-aş fi ucis pe Inciu-Ciuna. Se înălţă un vuiet şi mai grozav ca adineauri. Cu cingătoarea mea îi legai strâns braţele de trup. Îl cărai în spinare până la cedrul cu pricina şi-l culcai acolo. Trebuia să fac şi drumul acesta inutil: potrivit înţelegerii noastre, eram obligat să ajung la cedru. Îl lăsai pe Inciu-Ciuna lângă copac şi alergai îndărăt, căci observasem că mulţi indieni, în frunte cu Winnetou, înotau încoace. În cazul că aveau de gând să-şi calce cuvântul dat, situaţia putea deveni primejdioasă pentru mine şi pentru tovarăşii mei. De aceea, ajuns la râu, le strigai:

— Înapoi! Căpetenia voastră trăieşte; nu i-am făcut nimic! Dar dacă vă apropiaţi, îl ucid. Să vină numai Winnetou. Vreau să vorbesc cu el.

Apaşii nu ţinură seama de avertismentul meu. Însă Winnetou se înălţă deasupra apei, pentru a fi văzut de toţi şi rosti cu glas tare câteva cuvinte pe care nu le-am înţeles. Lui îi dădură ascultare şi făcură cale-ntoarsă. Winnetou se apropie singur de mine. L-am aşteptat la mal şi, pe când ieşea din apă, i-am spus:

— Ai făcut bine că le-ai poruncit să se întoarcă, altminteri îl puneau pe tatăl tău în mare primejdie.

— L-ai omorât cu tomahawkul?

— Nu. Doar l-am ameţit un pic, fiindcă n-a vrut să se predea.

— Ai fi putut să-l ucizi. Era doar în mâinile tale!

— Eu nu ucid cu plăcere nici pe vrăjmaşii mei, dar încă pe tatăl lui Winnetou, al lui Winnetou care mi-e drag! Uite aici arma lui!

Hotărăşte tu dacă am învins şi dacă cuvântul dat mie şi tovarăşilor mei va fi respectat.

Apucă tomahawkul din mâna mea şi mă privi îndelung, ca dus pe gânduri. Ochii i se înduioşară parcă, expresia lor creştea până la admiraţie. Nu se mai putu reţine şi exclamă:

— Ce fel de om mai e şi Old Shatterhand acesta! Cine să-l înţeleagă?

— Chiar tu însuţi vei începe să mă înţelegi.

— Îmi predai arma fără să ştii dacă ne vom respecta sau nu cuvântul! Ai fi putut s-o păstrezi pentru apărare. Ştii că în felul acesta te dai pe mâinile mele?

— Pshawl Nu mi-e teamă. Pentru orice eventualitate, am braţele şi pumnii. Dar Winnetou nu e un viclean, ci un războinic nobil, care nu-şi calcă niciodată cuvântul.

Atunci Winnetou îmi întinse mâna şi mă privi cu ochii sclipind:

— Ai dreptate! Eşti liber, împreună cu celelalte feţe palide, afară de omul pe care îl cheamă Rattler. Văd că-mi acorzi încredere, de aceea trebuie să mă încred şi eu în tine!

— Ai să te convingi şi vei avea încredere în mine cum am şi eu în tine; mai aşteaptă niţel. Acuma haide la tatăl tău.

— Da, să mergem! Trebuie să-l îngrijesc; unde loveşte Old Shatterhand, acolo e primejdie de moarte, chiar dacă n-a fost în intenţia lui să ucidă.

Ne apropiarăm de cedru şi îi dezlegarăm braţele lui Inciu-Ciuna.

Winnetou îi cercetă starea şi stabili:

— Trăieşte, dar o să-şi revină târziu şi îl va durea multă vreme capul. Nu mai am timp să stau aici; îi trimit îndată câţiva oameni.

Fratele meu Old Shatterhand să mă urmeze.

Era pentru întâia oară că mă numea „frate”. De câte ori, mai pe urmă, n-am auzit din gura lui cuvântul acesta şi cât de serios îl gândea şi-1 rostea întotdeauna, cât de cinstit şi adevărat!

Ne întoarserăm la râu şi-l traversarăm înot. Indienii ne aşteptau pe mal, urmărindu-ne cu atenţia încordată. Acum abia, văzând cum înotăm prieteneşte, umăr lângă umăr, îşi dădeau seama nu numai că suntem împăcaţi, dar şi ce mult se înşelaseră în privinţa mea când mă făcuseră obiectul zeflemelei şi batjocurii lor.

Ieşind la mal, Winnetou îmi luă mâna şi vorbi cu glas tare:

— Old Shatterhand a biruit! El ca şi cei trei tovarăşi ai lui sunt liberi!

— Iuf, iuf, iuf! Exclamară apaşii.

Numai Tangua stătea deoparte şi se uita la noi cu ochi bântuiţi de umbre. Cu el mai aveam o răfuială, nu atât pentru a-i plăti minciuna şi încercarea de a ne da morţii, cât pentru soarta acelor albi cu care s-ar mai fi putut întâlni în viitor.

Winnetou trecu pe lângă el, cu mine alături, fără a-i arunca o singură privire. Mă conduse la stâlpii de care erau legaţi camarazii mei.

— Aleluia! Strigă Sam. Am scăpat! Nu mai murim, măi omule, prietene, tinere, greenhorn ce sunteţi! Cum de-aţi făcut toate astea?

Winnetou îmi dădu cuţitul lui şi-mi spuse:

— Taie-le legăturile. Meriţi s-o faci cu mâna ta!

Le-am tăiat. Cum se văzură liberi, se aruncară la pieptul meu şi mă strânseră în trei perechi de braţe, gata-gata să-mi strivească oasele. Sam îmi sărută chiar mâna şi, în timp ce lacrimile i se rostogoleau din ochişori, în stufărişul bărbii, declară solemn:

— Sir, dacă am să vă uit vreodată, atunci să mă înghită cu păr cu tot şi cu piele primul urs ce-mi va ieşi în cale! Cum dracu' aţi reuşit?

Aţi dispărut deodată, nu ştiu cum. Vă temeaţi de apă ca de foc şi ne aşteptam să cădeţi la fund ca un pietroi.

— Nu ţi-am spus eu că, dacă mă înec, suntem salvaţi?

— A spus asta Old Shatterhand? Se miră Winnetou. Aşadar, totul n-a fost decât un şiretlic?

— Da, încuviinţai eu.

— Va să zică fratele meu îşi pregătise planul. După câte înţeleg, a înotat pe sub apă în sus şi a ieşit în cealaltă parte. Fratele meu nu e numai puternic ca ursul, dar şi viclean ca vulpea de prerie; duşmanii ar trebui să se ferească de el!

— Oare nu mi-a fost şi Winnetou duşman?

— Ba da, însă acum s-au schimbat lucrurile.

— Aşadar, mă crezi pe mine, nu pe mincinosul de Tangua?

Se uită lung, stăruitor la mine, ca şi adineauri când ne aflam pe malul celălalt, îmi întinse mâna şi-mi vorbi:

— Ochii tăi sunt calzi şi pe chipul tău nu citesc făţărnicia. De aceea te cred.

Între timp mă îmbrăcasem. Scosei din buzunar cutia de sardele:

— De astă dată, fratele meu Winnetou judecă bine; am să i-o dovedesc. Poate va recunoaşte lucrul ce vreau să-i arăt.

Desfăcui cutia şi-i arătai şuviţa de păr. Dădu s-o apuce, dar ezită.

— E o şuviţă din părul meu! Cine ţi-a dat-o?

— Inciu-Ciuna spunea că, pe când eraţi legaţi de arborii aceia, Spiritul cel bun v-a trimis un salvator nevăzut. Da, era nevăzut, căci trebuia să se ferească de ochii kiowaşilor; acum nu mai are nevoie să se ascundă de ei. Acum mă vei crede şi tu că nu ţi-am fost duşman, ci prieten!

— Tu… chiar tu ne-ai dezlegat! Prin urmare ţie îţi datorăm libertatea şi viaţa! Izbucni Winnetou uluit de-a binelea, el, care nu ştia ce înseamnă a fi surprins sau uimit.

Mă luă de mână şi mă conduse la Nşo-ci, care stătea nemişcată la locul ei şi nu ne pierdea o clipă din ochi. Winnetou mă împinse uşurel până în faţa ei şi vorbi cu emoţie în glas:

— Nşo-ci, iată-l pe viteazul care ne-a eliberat în taină, pe mine şi pe tatăl tău, din mâinile kiowaşilor! Sora mea să-i mulţumească!

Acestea zise, mă îmbrăţişa şi mă sărută pe amândoi obrajii. Nşo-ci îmi întinse mâna şi nu rosti decât un singur cuvânt:

— Iartă!

În loc să-mi mulţumească, îmi cerea iertare! Pentru ce? Am înţeles:

Ea mă nedreptăţise în sinea ei. Ea, care mă îngrijise, ar fi trebuit să mă cunoască mai bine decât ceilalţi şi totuşi, pe când jucam rolul fricosului, mă crezuse într-adevăr un papă-lapte. Mă ţinuse drept un nevrednic şi neputincios. Acum, pentru a-şi repara greşeala, i se părea mai potrivit să-mi ceară iertare decât să-mi mulţumească la îndemnul lui Winnetou. I-am strâns mâna şi i-am răspuns:

— Nşo-ci să-şi amintească de cele ce i-am spus. Acum vorbele mele s-au împlinit. Vrei, sora mea, să-mi dărui încredere de acum înainte?

— Îl cred din tot sufletul pe fratele meu alb!

Tangua se afla în preajmă. I se citea pe faţă mânia. Mă apropiai de el şi, privindu-l ţintă în ochi, întrebai:

— Este oare Tangua, căpetenia kiowaşilor, un mincinos ordinar, sau îi place adevărul?

— Vrei să mă jigneşti? Se răsti el.

— Nu. Vreau să ştiu doar cu cine am de-a face. Răspunde!

— Old Shatterhand să afle că-mi place adevărul.

— Vedem noi! Zici că obişnuieşti să te ţii de cuvânt?

— Da.

— Aşa şi trebuie. Cine spune una şi face alta e un ticălos. Îţi aminteşti ce mi-ai spus?

— Când?

— Când eram legat.

— Am spus de toate.

— Într-adevăr. Dar bănuieşti, desigur, la care din vorbele tale mă refer.

— Nu.

— Atunci să-ţi amintesc eu. Spuneai că vrei să te răfuieşti cu mine.

— Am spus eu asta? Întrebă el, ridicând sprâncenele a mirare.

— Da. Şi ai declarat că tare ţi-e poftă să te încaieri cu mine, fiindcă ştii dinainte că mă faci praf.

Se vede că tonul meu îl punea pe gânduri, căci îmi răspunse şovăind:

— Nu-mi amintesc să fi rostit asemenea lucruri. Old Shatterhand trebuie să fi înţeles greşit.

— Winnetou era de faţă şi poate să întărească.

— E adevărat, întări bucuros Winnetou. Tangua voia să ajungă la o răfuială cu Old Shatterhand şi s-a lăudat că e gata să se bată cu el şi să-l zdrobească.

— Recunoşti că ai pronunţat asemenea vorbe? Le menţii?

— Îmi ceri tu asta?

— Da. M-ai făcut broscoi şi laş; m-ai ponegrit şi ţi-ai dat osteneala să mă duci la pieire. Cine cutează să se poarte astfel, acela trebuie să aibă şi curajul de a se lupta cu mine.

— Pshaw\'7dNu mă înfrunt decât cu oameni de rangul meu.

— Sunt şi eu o căpetenie!

— Dovedeşte!

— Bine! Dacă refuzi să-mi dai socoteală, ţi-o dovedesc spânzurându-te de primul copac.

Să ameninţi pe un indian cu spânzurătoarea e una din injuriile cele mai grele. Îşi smulse imediat cuţitul de la brâu şi strigă:

— Câine, vrei să te tai?

— Da. Însă nu aşa, tam-nisam, cum ţi-ar conveni ţie, ci în luptă dreaptă, bărbat contra bărbat, cuţit contra cuţit.

— Nici prin gând nu-mi trece. N-am nimic de-a face cu Old Shatterhand!

— Dar adineauri, când eram legat cobză şi nu puteam să mă apăr, aveai de-a face, laşule!

Dădu să se repeadă la mine, dar Winnetou sări între noi şi vorbi:

— Fratele meu Old Shatterhand are dreptate. Tangua l-a batjocorit şi trebuie să-i dea socoteală. Dacă nu vrea, înseamnă că e un nemernic şi merită să fie alungat din mijlocul nostru. Asta trebuie hotărât pe loc, să nu spună nimeni că războinicii apaşilor au ţinut în ospeţie nişte laşi. Ce are de gând căpetenia kiowaşilor?

Până a răspunde, Tangua îşi roti privirea înjur. Apaşii erau aproape de patru ori mai mulţi decât kiowaşii; în plus, aceştia din urmă se aflau pe teritoriul gazdelor; să încerce a stârni o nouă bătălie era cu neputinţă acum, când venise să plătească răscumpărarea şi când, de fapt, mai era pe jumătate prizonier.

— Să mă mai gândesc, zise kiowaşul, ocolind răspunsul.

— Un războinic netemător nu mai stă pe gânduri într-un astfel de caz. Ori primeşti lupta, ori eşti o cârpă.

Atunci Tangua se încrâncenă din nou:

— Tangua cârpă? Cine îndrăzneşte să mi-o spună? Acuşi îi vâr cuţitul în burtă!

— Eu, eu o spun! Răsună glasul lui Winnetou, calm şi cu mândrie.

Eu o spun, fiindcă nu respecţi cuvântul pe care l-ai dat lui Old Shatterhand.

— Îl respect!

— Adică eşti gata de luptă?

— Da!

— Imediat?

— Fără nici o amânare! Abia aştept să-i văd culoarea sângelui!

— Perfect! Atunci să se hotărască arma cu care veţi lupta.

— Şi cine hotărăşte?

— Old Shatterhand.

— De ce?

— Fiindcă l-ai jignit.

— Ba eu hotărăsc.

— Tu?

— Eu, eu! Am fost şi eu jignit! Şi, pe deasupra, sunt o căpetenie, nu un alb oarecare ca dânsul. Am rang mai mare.

— Old Shatterhand e cu mult mai mare decât o căpetenie a pieilor-roşii.

— Asta spune şi el, dar cum o dovedeşte? Fără dovezi, degeaba!

Am intervenit pentru a pune capăt disputei:

— Să aleagă Tangua; mi-e totuna cu ce armă îl voi zdrobi.

— N-ai să mă zdrobeşti! Tună el mânios. Crezi că am să aleg lupta cu pumnul în care te pricepi să-i dobori pe toţi, sau am să aleg cuţitul cu care l-ai înjunghiat pe Cuţit-Fulger, sau cumva tomahawkul cu care l-ai răpus pe însuşi Inciu-Ciuna?

— Dar ce atunci?

— Puşca. Vom trage unul asupra celuilalt. Glonţul meu îţi va pătrunde în inimă.

— Bine. Sunt de acord. Dar cred că fratele meu Winnetou a înţeles cele mărturisite acum de Tangua?

— Ce?

— Că am luptat cu Cuţit-Fulger şi l-am înjunghiat. Am făcut-o pentru a-i salva de la cazne pe apaşii prizonieri. Numai că Tangua a tăgăduit până acum adevărul. Se vede că n-am greşit făcându-l de mincinos.

— Mincinos? Eu? Urlă kiowaşul. Asta mi-o plăteşti cu viaţa! Puştile încoace! Repede! Începem imediat lupta. Vreau să-i astup botul acestei potăi care latră!

Prinse puşca în mână. Winnetou trimise un apaş în pueblo să-mi aducă şi mie arma şi muniţiile. Fuseseră păstrate în bună regulă, căci Winnetou – deşi mă credea duşman – se îngrijise cu atenţie de toate lucrurile mele. Acum mi se adresa:

— Fratele meu alb să-mi spună de la ce depărtare şi câte focuri veţi trage.

— Mi-e indiferent, am răspuns. Cine a ales arma să hotărască şi restul!

— Da, eu hotărăsc, se grăbi Tangua. Tragem de la două sute de paşi câte focuri vor fi necesare până ce unul din noi va cădea fără să se mai ridice.

— Bine! Consimţi Winnetou. Voi băga eu de seamă. Trage unul, apoi celălalt. Aşadar, pe rând. Eu veghez cu puşca în mână; dacă vreunul trage înainte de a-i veni rândul, îl ucid cu un glonţ în cap. Cine face începutul?

— Eu, fireşte! Strigă kiowaşul.

Winnetou era de altă părere:

— Tangua vrea să aibă toate avantajele de partea sa. Să tragă Old Shatterhand primul.

— Nu! Am răspuns. Facă-se voia lui. Trage el un foc, pe urmă eu şi basta.

— Ba nu, se împotrivi Tangua. Tragem întruna până cade unul din doi.

— Bineînţeles; numai că tu ai să cazi din primul meu glonţ.

— Lăudărosule!

— Pshawl De fapt nu trebuie că te ucid, dar n-am nici o plăcere.

Pedeapsa cea mai uşoară va fi să te schilodesc. Îţi voi sfărâma genunchiul drept. Ţine minte!

— Aţi auzit? Hohoti el. O faţă palidă, căreia şi prietenii îi spun greenhorn, se făleşte că, de la două sute de paşi, are să mă împuşte în genunchi! Râdeţi, oameni buni! Râdeţi, că aveţi de ce!

Îşi roti ochii peste mulţime, provocator, însă nimeni nu râse. Atunci adăugă:

— Vă temeţi de el! Dar veţi vedea cum îl fac de batjocura lumii.

Haide, să numărăm două sute de paşi!

Între timp, mi se aduse doborâtorul meu de urşi. Îmi cercetai arma:

Era în cea mai bună stare. Amândouă ţevile erau încărcate. Pentru a fi şi mai sigur, slobozii ambele focuri şi încărcai iarăşi arma, cu atenţia cuvenită unei asemenea împrejurări. Sam se apropie de mine, plângându-se:

— Sir, am o sută de probleme să le discut cu dumneavoastră şi nu găsesc prilejul! Acum doar una: vreţi într-adevăr să ochiţi în genunchi?

— Da.

— Numai atât?

— Îi ajunge.

— Nu, hotărât nu! O asemenea scârbă trebuie stârpită, dacă nu mă-nşel. Gândiţi-vă numai câtă vină are şi câte s-au petrecut din cauza tentativei sale de a fura caii apaşilor!

— Aceeaşi vină o poartă şi albii care l-au îndemnat la furt.

— Să nu-i fi ascultat! De-aş fi în locul dumneavoastră, i-aş găuri scăfârlia. Fără îndoială că el va ţinti în cap!

— Sau în piept; sunt convins că aşa va face.

— Dar nu va nimeri. Puşcoacele ăstora nu fac doua parale.

Distanţa fusese măsurată şi ne deplasarăm fiecare spre locurile noastre. Eram calm, ca întotdeauna; în schimb, Tangua nu înceta să-mi arunce sumedenie de ocări, imposibil de redat. Atunci Winnetou, care se postase pe margine, la jumătatea distanţei dintre noi, îl preveni:

— Căpetenia kiowaşilor să tacă şi să fie atent! Număr până la trei, apoi se trage! Dar cine o ia înainte numai cu o clipită, pe acela îl fulger cu un glonţ în cap!

Lesne de închipuit că toată asistenţa era cuprinsă de o încordare fără margini. Se aşezaseră în două şiruri pe dreapta şi pe stânga, despărţiţi de o pârtie largă, la capetele căreia ne aflam noi. Se lăsase o tăcere adâncă.

— Începe căpetenia kiowaşilor! Rosti Winnetou şi număra: Unu…

Doi… trei!

Stăteam liniştit, oferind adversarului pieptul. De la primele cuvinte ale lui Winnetou, şeful kiowaşilor îşi duse arma la ochi, ţinti cu atenţie, apoi trase. Glonţul trecu şuierând pe lângă mine. Nu se auzi nicăieri nici o şoaptă, nici un comentariu.

— Acum va trage Old Shatterhand, mi se adresă Winnetou. Unu…

Doi…

— Opreşte! L-am întrerupt. Eu am stat în faţa lui Tangua drept şi cinstit, fără a mă clinti din loc; dar el uite cum stă, pe jumătate întors; nu-mi arată faţa, ci coasta.

— Ce, n-am voie?! Răspunse Tangua. Cine mă poate opri? Nu s-a hotărât cum să stăm.

— E drept, am răspuns. Tangua poate sta cum îi place. El îmi întoarce coasta ca să am o ţintă mai mică şi crede că astfel îmi va fi mai greu să-l ochesc: dar se înşală amarnic. Aş fi putut să trag imediat, fără nici o vorbă, dar vreau să fiu cinstit cu el. Am să-l lovesc în genunchi, cu condiţia ca să se întoarcă cu faţa la mine: altminteri, dacă rămâne aşa, îi

voi zdrobi amândoi genunchii. Iată deci diferenţa! Să stea cum pofteşte, dar să nu zică pe urmă că nu l-am prevenit!

— Nu mai trage cu vorba, trage cu puşca! Mă luă el peste picior, neglijându-mi avertismentul şi rămânând în aceeaşi poziţie.

— Trage, Old Shatterhand! Repetă Winnetou. Unu… doi… trei!

Arma trosni. Tangua scoase un strigăt avan, scăpă din mână puşca, îşi desfăcu braţele, se bălăbăni o vreme şi căzu.

— Iuf, iuf, iuf! Răsună pretutindeni şi mulţimea se îngrămădi să vadă unde l-am nimerit.

Mă apropiai şi eu; toată lumea îmi făcea loc, dându-se cu respect la o parte.

— Genunchii, amândoi genunchii! Auzeam de peste tot. L-am găsit pe Tangua tăvălindu-se pe jos de durere. Winnetou se aplecase asupra lui şi-i cerceta rana. Îmi zise:

— Glonţul a pătruns exact cum a prevăzut fratele meu: amândoi genunchii sunt zdrobiţi. Tangua nu va mai umbla călare după avutul altora.

Când rănitul mă zări, dădu să-mi arunce un puhoi de înjurături.

Dar mă răstii la el atât de energic, încât tăcu pentru câteva clipe.

— Ţi-am spus dinainte ce se va întâmpla şi n-ai vrut să-mi asculţi sfatul. Eşti singur de vină!

Se îndârjea să nu geamă; ca indian, nu-i era îngăduit să se vaite, oricât de mare ar fi fost suferinţa; îşi muşca buzele şi se uita sălbatic în pământ. Apoi spuse, scrâşnind din dinţi:

— Sunt rănit. Nu mă pot întoarce acasă. Trebuie să rămân aici, printre apaşi.

Dar Winnetou clătină din cap şi răspunse ferm:

— Ba trebuie să te întorci acasă; n-avem loc aici pentru hoţii de cai şi pentru ucigaşii oamenilor noştri. Noi nu ne-am răzbunat prin vărsare de sânge; ne-am mulţumit cu dobitoace şi cu diferite lucruri.

Mai mult nu ne poţi cere. Nici un kiowaş nu mai are ce căuta la noi în pueblo.

— Dar nu pot călări!

— Old Shatterhand era şi mai greu rănit; nici el nu putea călări.

Totuşi a trebuit să vină cu noi. Învaţă de la el şi-ţi va folosi! Kiowaşii voiau să plece încă astăzi din ţinutul nostru. Să plece aşadar! Cine va întârzia până mâine lângă păşunile noastre va avea soarta pe care i-aţi dorit-o voi lui Old Shatterhand! Am zis! Howgh!

Mă luă de mână şi mă duse cu el. Când ieşeam din îmbulzeală, Inciu-Ciuna tocmai venea înot, împreună cu cei doi oameni care îi fuseseră trimişi de Winnetou. Acesta se grăbi să-l întâmpine, iar eu plecai în căutarea lui Sam Hawkens, Dick Stone şi Will Parker.

— În sfârşit! În sfârşit vă putem vedea şi noi în mijlocul nostru! Se bucură Sam. Dar înainte de toate, ia spuneţi: ce-a fost cu părul acela pe care i l-aţi arătat lui Winnetou?

— Îl tăiasem eu.

— Când?

— Pe când îi dezlegam, pe el şi pe Inciu-Ciuna.

— Adică… dracu' să mă ia! Dumneavoastră… un greenhorn…

I-aţi… i-aţi eliberat?

— Eu.

— Fără să ne suflaţi o vorbuliţă?!

— Nu era nevoie.

— Dar cum, păcatele mele, aţi reuşit?

— Aşa, după metoda mea de greenhorn.

— Nu-mi vorbiţi în dodii, sir! Doar asta era o treabă grozav de anevoioasă!

— Într-adevăr, până şi dumneata te îndoiai că ai putea s-o scoţi la capăt.

— Şi aţi lucrat de unul singur! Zău că nu pricep: ori nu am cap, ori mi-a îngheţat mintea!

— Prima ipoteză, Sam, prima e cea justă!

— Lăsaţi glumele! Auzi ce pramatie! Îi eliberează pe şefii apaşi, duce cu el o şuviţă fermecată şi nu scapă o vorbă! Te uiţi la mutra asta cumsecade şi nu te poţi dumeri! Să mai ai încredere în oameni?!

Şi unde mai pui cele petrecute azi! Una însă n-o înţeleg şi pace. Parcă vă înecaserăţi şi, hocus-pocus, aţi înviat!

I-am istorisit totul, după care Sam izbucni:

— Omule, prietene, greenhorn, ticălos şi porc de câine fără pereche, dacă nu mă-nşel! Trebuie totuşi să vă mai întreb: chiar n-aţi călcat vreodată măcar aşa, de leac, prin vestul sălbatic?

— Nu.

— Nici prin Statele Unite?

— Nici.

— Atunci să vă înţeleagă dracu', nu eu! Sunteţi un boboc sadea şi iaca, toate vă merg strună! Zău dacă am întâlnit vreodată o puşlama mai teribilă! Şi nici nu am încotro, sunt obligat să vă laud. Ce mai încolo, aţi întors-o de minune, hi-hi-hi-hi! Viaţa noastră atârna de un fir de păr, mai bine zis de o şuviţă. Dar dacă vă laud, nu care cumva să vă umflaţi în pene! O să mai faceţi destule prostii şi încă gogonate. M-aş mira să iasă din dumneavoastră, în cele din urmă, un westman onorabil!

Ar fi continuat astfel încă mult şi bine, dar Winnetou şi Inciu Ciuna se apropiară de noi. Ca şi fiul său cu puţin înainte, conducătorul apaşilor mă privi atent şi grav în ochi:

— Am auzit totul de la Winnetou. Fii liber şi iartă-ne. Eşti un războinic foarte viteaz şi foarte isteţ la minte. Înţelept e acela care-ţi câştigă prietenia. Vrei să fumezi cu noi pipa păcii?

— Da, vreau să fiu prietenul şi fratele vostru!

— Atunci urmaţi-mă sus, în pueblo, tuspatru, împreună cu fiica mea Nşo-ci. Voi alege o locuinţă vrednică pentru biruitorul meu. Winnetou rămâne aici, ca să facă ordine.

Urcarăm cu toţii, ca oameni liberi, scările cetăţii piramidale, aceeaşi pe care o părăsisem ca prizonieri,

pentru a fi duşi la execuţie…

Chapter 5 „ZI-FRUMOASĂ”

Reîntors la pueblo, îmi dădui, în sfârşit, seama cât de semeaţă şi masivă era această aşezare de piatră. Se afirmă că băştinaşii ar fi incapabili de cultură; dar nişte oameni care au fost în stare să mute asemenea coloşi de stâncă şi să dureze cetăţi inexpugnabile în raport cu armele de atunci, nu se puteau afla pe cea mai joasă treaptă a culturii. Nu accept, dar nici nu contest teoria după care indienii de astăzi nu ar fi urmaşii acelor neamuri de demult; însă chiar dac-ar fi aşa, nu văd întemeiată afirmaţia cum că indienii ar fi inapţi de o evoluţie spirituală. Fireşte că, răpindu-le şi spaţiul şi timpul, îi sileşti la decădere şi dispariţie.

Urcarăm scările până la platforma a treia, în spatele căreia se aflau cele mai bune încăperi ale clădirii. Acolo locuia Inciu-Ciuna cu cei doi copii ai săi; acolo ni se oferi şi nouă găzduire.

Odaia mea era spaţioasă. Ca şi celelalte, nu avea ferestre şi primea lumină numai prin uşă; dar canaturile erau atât de depărtate unul de altul şi atât de ridicate, încât vizibilitatea era foarte bună. Odaia nu avea nici o mobilă, dar Nşo-ci aduse imediat blănuri, cuverturi şi alte lucruri, creându-mi o ambianţă cât se poate de plăcută. Hawkens, Stone şi Parker căpătară tustrei o cameră asemănătoare.

După ce „odaia musafirilor” oferită mie fu aranjată şi mă putui instala comod, „Zi-Frumoasă” îmi aduse o pipă a păcii admirabil sculptată, împreună cu tutunul necesar. O umplu chiar dânsa şi o aprinse. Trase din ea câteva fumuri şi rosti:

— Calumetul acesta ţi-l trimite Inciu-Ciuna, părintele meu. Lutul l-a adus chiar el de la steiul sfânt, iar eu am scobit vatra pipei. Încă nu a fost atinsă de buzele nimănui. Te rugăm s-o primeşti în dar şi să-ţi aminteşti de noi când vei fuma dintr-însa.

— Bunătatea voastră n-are margini, am răspuns. Aproape că mă pune în încurcătură, căci nu ştiu să răsplătesc un asemenea dar.

— Ne-ai dat până acum atât de mult, încât nu-ţi putem mulţumi de ajuns; ai salvat în două rânduri viaţa lui Inciu-Ciuna şi a lui Winnetou, fratele meu. Amândoi au căzut de două ori în mâinile tale şi nu i-ai ucis. Chiar şi astăzi ai fi putut să-l omori pe Inciu-Ciuna şi n-ai făcut-o. De aceea inimile noastre bat pentru tine şi vrem să ne fii frate, să îngădui ca războinicii noştri să te socotească unul de-ai lor.

— Atunci s-ar împlini dorinţa mea cea mai arzătoare. Inciu-Ciuna este o căpetenie şi un războinic vestit, iar pe Winnetou l-am îndrăgit din prima clipă. Mi-ar face nu numai o mare cinste, ci şi o mare bucurie să mă numesc fratele unor astfel de oameni. Aş vrea ca şi tovarăşii mei să aibă parte de aceeaşi bucurie.

— Dacă o doresc, atunci îi vom socoti ca şi cum s-ar fi născut apaşi.

— Vă mulţumim. Aşadar, tu însăţi ai plămădit vatra pipei din argila sfântă? Ce măiestre îţi sunt mâinile!

Fata roşi la auzul acestor laude şi răspunse:

— Ştiu că soţiile şi fiicele feţelor palide sunt încă mai iscusite şi mai îndemânatice ca noi. Dar stai, să-ţi mai aduc ceva.

Ieşi şi se întoarse cu pistolul şi cuţitul meu, cu muniţiile şi cu toate celelalte lucruri în afara celor ce le purtam prin buzunarele hainelor şi de care nici nu se atinseseră. Ii mulţumii, constatai că nu lipseşte absolut nimic şi întrebai:

— Oare veţi înapoia şi camarazilor mei toate lucrurile?

— Da, totul. Cred că le-au şi primit; eu te slujesc pe tine, iar Inciu-Ciuna se îngrijeşte de ei.

— Dar ce se întâmplă cu caii noştri?

— Sunt aici. Îţi vei călări iarăşi calul, iar lui Sam Hawkens i-o dăm înapoi pe Mary.

— Ah, cunoşti şi numele catârului?

— Da, ştiu şi cum se cheamă flinta lui cea veche: îi zice Liddy. Am stat adeseori de vorbă cu el, dar nu ţi-am spus nimic. E un mare glumeţ şi un vânător iscusit.

— E şi mai mult decât atât: un tovarăş credincios, gata de jertfă, pe care nu se poate să nu-l iubeşti. Dar aş vrea să te întreb ceva: o să-mi spui cinstit adevărul?

— Nşo-ci nu minte! Răspunse ea mândră şi totuşi cu simplitate.

Ţie mai ales nu-ţi va spune niciodată o minciună.

— E adevărat că războinicii voştri le-au luat prizonierilor kiowaşi toate lucrurile ce le aparţineau?

— Da.

— Şi celor trei camarazi ai mei?

— Da.

— Atunci de ce nu le-au luat şi pe-ale mele? Nici nu s-au atins de buzunare.

— Aşa a poruncit Winnetou, fratele meu.

— Ştii şi de ce?

— Pentru că îi erai drag.

— Deşi mă socotea duşman?

— Da. Spuneai adineauri că l-ai îndrăgit şi tu din prima clipă; la fel s-a întâmplat şi cu dânsul. I-a părut tare rău că e nevoit să te socotească duşman şi nu numai duşman…

Se opri. Ar fi voit să mai adauge ceva, dar îi era teamă să nu mă jignească.

— Vorbeşte mai departe! O îndemnai.

— Nu.

— Atunci am să vorbesc în locul tău. Faptul că mă socotea duşman încă nu-l durea prea mult; chiar şi un duşman poate fi demn de preţuire; însă el mă credea mincinos, prefăcut, viclean. N-am dreptate?

— Ai spus-o.

— Sper că acum îşi recunoaşte greşeala. Mai spune-mi, rogu-te, ce s-a întâmplat cu Rattler, ucigaşul lui Klekih-Petra?

— Îl leagă chiar acum la stâlpul caznelor.

— Ce? Chiar în clipa asta?

— Da.

— Şi nu mi-ai spus nimic?! De ce?

— Winnetou a voit astfel.

— Care e motivul?

— Socoate că ochii tăi nu vor fi în stare să privească, nici urechile să asculte cele ce se vor petrece.

— Poate că nu s-a înşelat. Şi, totuşi, voi izbuti să privesc şi să ascult dacă se va ţine seama de dorinţa mea.

— Care anume?

— Spune-mi mai întâi în ce loc va fi supus caznelor.

— Jos, la râu, unde ai stat şi tu. Inciu-Ciuna v-a adus aici pe tuspatru ca să nu observaţi ceea ce se întâmplă.

— Dar eu doresc să fiu de faţă! Ce cazne îl aşteaptă?

— Toate câte ştim să le aplicăm prizonierilor. Omul acela e cel mai rău dintre feţele palide care au căzut vreodată în mâinile noastre. Fără nici o pricină l-a ucis pe părintele alb, atât de iubit şi de cinstit la noi, dascălul lui Winnetou. De aceea nu va muri ca alţii în caznele obişnuite, ci va fi supus tuturor chinurilor pe care le cunoaştem şi pe care le vom încerca pe rând asupra lui.

— Asta nu trebuie să faceţi. E lipsit de omenie!

— Îşi merită soarta!

— Ai putea să stai acolo şi să te uiţi?

— Da!

— Tu, care eşti o fată gingaşă?

Îşi plecă genele lungi. Rămase un timp cu ochii în pământ, apoi îşi ridică privirea serioasă, aproape mustrătoare şi răspunse:

— Te miră?

— Da. O femeie nu trebuie să vadă asemenea lucruri.

— La voi aşa este?

— Aşa.

— Vorbeşti adevărat?

— Desigur.

— Nu vorbeşti adevărat, dar nici mincinos nu eşti, pentru că a fost din neştiinţă, fără să-ţi dai seama. Te înşeli.

— Şi tu eşti de altă părere?

— Da!

— Oare cunoşti mai îndeaproape ca mine pe femeile şi fetele noastre?

— Poate că tu nu le cunoşti îndeajuns! Nu-i aşa că la voi se îngăduie ca diferiţi oameni curioşi să fie de faţă când criminalii stau înaintea judecătorului?

— Da.

— Pe cât ştiu, acolo se înghesuie mai multe femei decât bărbaţi. E locul acela potrivit pentru o squaw? E frumos din partea ei să se lase mânată de curiozitate?

— Nu.

— Şi când ucideţi voi pe un răufăcător, când îl spânzuraţi, de pildă, sau îi tăiaţi capul, nu vin femeile albe ca să vadă şi ele cum se face?

— Asta se obişnuia mai demult, în alte vremuri.

— Şi acum e interzis?

— Da.

— Şi bărbaţilor?

— Şi lor.

— Înseamnă că e oprit pentru toţi deopotrivă! Şi dac-ar fi îngăduit, atunci şi femeile ar lua parte. O, femeile albe nu sunt chiar atât de gingaşe cum crezi tu! Ele sunt foarte tari în faţa suferinţei, dar numai atunci când îi doare pe alţii, fie oameni, fie dobitoace. Eu însă n-am fost pe la voi, dar Klekih-Petra ne-a lămurit. Pe urmă, Winnetou a cutreierat marile oraşe de la răsărit şi, după ce s-a întors, mi-a povestit totul: şi ce i-au văzut ochii şi ce-a simţit inima. Ştii tu ce fac femeile voastre cu animalele pe care au de gând să le fiarbă sau să le frigă pentru mâncare?

— Ce?

— Le jupoaie de vii şi le scot măruntaiele cât sunt încă în viaţă şi le aruncă în apă fierbinte. Şi mai ştii ce fac vracii albilor?

— Ce anume?

— Aruncă în apă clocotită câini vii ca să vadă cât mai trăiesc aşa.

Le jupoaie pielea opărită. Le scot ochii şi le taie limba; le spintecă trupurile; îi chinuiesc în fel şi chip ca să scrie apoi cărţi despre bietele fiinţe.

— Asta se cheamă vivisecţie şi se face spre binele ştiinţei.

— Ştiinţă! Klekih-Petra mi-a fost şi mie învăţător, de aceea înţeleg acest cuvânt… Dar aceste squaw ale voastre nu aud oare cum strigă durerea din bietele făpturi? Nu ţin ele în odăile lor păsări închise în colivii? Nu ştiu ele ce chinuri îndură sărmana pasăre? Nu vin oare femeile albe cu miile la curse şi privesc cum caii îşi scot sufletul de alergătură? Nu aleargă ele să vadă cum boxerii îşi strivesc feţele până la sânge? Eu nu sunt decât o fată tânără, nepricepută şi socotită de voi drept „sălbatică”; dar îţi pot spune încă multe despre ceea ce fac gingaşele voastre squaw-ri fără să simtă tulburarea pe care aş simţi-o eu. Numără, te rog, miile de femei albe, delicate, frumoase, care-şi chinuiesc de moarte sclavii şi care zâmbesc drăguţ când o slujnică neagră e biciuită! Or, în cazul nostru, e vorba de un criminal, de un ucigaş, care trebuie să-şi ispăşească nelegiuirea. Şi dacă vreau să fiu de faţă, tu mă condamni! E cumva urât din partea mea să privesc liniştită cum piere un astfel de ticălos? Şi chiar dac-ar fi urât, cine-i de vină că noi, oamenii roşii, ne-am obişnuit ochii cu asemenea privelişti? Oare nu albii ne silesc să nu avem milă faţă de cruzimile lor?

— Nu cred ca un judecător alb să condamne pe un prizonier roşu la stâlpul caznelor.

— Judecător! Nu te supăra dacă repet cuvântul pe care l-am auzit de atâtea ori din gura lui Hawkens: greenhom! Tu nu cunoşti ţinuturile noastre. Unde găseşti aici judecători în înţelesul pe care tu îl dai acestui cuvânt? Judecător e cel tare, iar cel slab e judecat. N-ar strica să te informezi despre câte se petrec la focurile de tabără ale albilor. Oare toţi indienii aceia nenumăraţi, care au căzut în lupta contra năvălitorilor albi, au avut o moarte uşoară, dintr-un glonţ sau dintr-o lovitură de cuţit? Câţi din ei n-au fost chinuiţi

înainte de-a muri! Şi care alta era vina lor decât aceea de a-şi fi apărat drepturile? Iar acum, când urmează să-şi primească osânda un ucigaş, eu să stau departe numai pentru că sunt o squaw, o fată? E adevărat, a fost cândva.şi altfel la noi, dar ne-aţi învăţat să privim cum curge sângele şi să nu clipim din ochi. Mă voi duce acolo şi voi fi de faţă când ucigaşul lui Klekih-Petra îşi va primi pedeapsa!

O cunoscusem pe frumoasa şi tânăra indiană ca pe o fiinţă blândă, liniştită. Acum i se iviră fulgere în ochi şi obrajii îi ardeau; părea imaginea vie a unei zeiţe a răzbunării, care nu cunoştea mila. Stătea dinainte-mi parcă şi mai frumoasă ca de obicei. S-o fi condamnat? Cu ce drept?

— Atunci du-te! I-am spus. Dar merg şi eu.

— Mai bine rămâi aici! Stărui dânsa, vorbind iarăşi cu glasul ei potolit. Inciu-Ciuna şi Winnetou nu doresc să fii acolo.

— S-ar supăra pe mine?

— Nu. Deşi nu o doresc, totuşi nu te vor alunga. Eşti fratele nostru.

— Atunci merg şi ei mă vor ierta.

Când, însoţit de Nşo-ci, am ieşit pe platformă, Sam Hawkens se afla acolo. Trăgea din pipa lui veche şi scurtă, aşa-zisă de savană.

Primise şi el tutun.

— Acuma da, s-au mai schimbat lucrurile, sir, constată el zâmbind.

Până mai adineauri eram prizonieri şi acum trăim ca boierii. E o diferenţă! Cum vă simţiţi în noua situaţie?

— Bine, mulţumesc! I-am răspuns.

— Şi mie-mi merge admirabil. Ne-a servit şeful în persoană. E o atenţie excepţională, dacă nu mă-nşel.

— Unde-i Inciu-Ciuna?

— S-a întors la râu.

— Ştii ce se petrece acolo?

— Îmi închipui.

— Ce-ţi închipui?

— Drăguţii de kiowaşi şi-or fi luând rămas-bun.

— Nu asta.

— Păi atunci, ce?

— Rattler va fi torturat.

— Rattler? Şi noi stăm aici? Trebuie să văd şi eu! Haideţi, sir, să coborâm repede!

— Domol! Te simţi dumneata în stare să asişti la un asemenea spectacol fără să ţi se facă pielea zgârci şi s-o iei la picior?

— Cum adică pielea zgârci? Că mare greenhorn mai sunteţi, dragă sir Când veţi fi de mai multă vreme aici, în vest, n-o să vă mai treacă prin gând s-o luaţi la picior. Individul îşi merită soarta şi va fi executat după legea indienilor. Asta-i tot!

— Dar e o cruzime!

— Pshawl Să nu-mi pomeniţi de cruzime când e vorba de un specimen ca ăsta! Oricum, trebuie lichidat. Sau nici cu moartea nu sunteţi de acord?

— Ba da. Însă scurt, repede. Totuşi e om!

— Cine omoară fără cel mai mic motiv acela nu e om. Era beat ca un porc.

— Tocmai. E o circumstanţă atenuantă; nu ştia ce face.

— Nu mai vorbiţi ca un caraghios! Fireşte, la voi în ţară stau domnii juraţi şi judecă acordând circumstanţe atenuante pentru orice crimă comisă în stare de beţie. De fapt, ar trebui înăsprită pedeapsa, sir; da, da, înăsprită! Cine se îmbată până la inconştienţă şi se aruncă apoi ca o fiară asupra aproapelui său, acela să-şi primească pedeapsa îndoit. Rattler nu-mi inspiră nici un pic de milă. Nu uitaţi cum s-a comportat chiar faţă de dumneavoastră!…

— Totuşi ca să-i curm suferinţele, am să-i trag un glonţ în inimă.

— Ca să-i curmaţi suferinţele? Pentru Dumnezeu, să nu faceţi una ca asta! Veţi stârni împotriva dumneavoastră pe toţi apaşii. E dreptul lor sacru să decidă felul pedepsei;

dacă interveniţi, atunci s-a isprăvit cu prietenia noastră abia încheiată! Aşadar, veniţi cu noi?

— Da.

— Bine. Dar fără prostii! Mă duc să-i chem pe Dick şi pe Will.

Intră în odaie şi se întoarse peste puţin împreună cu cei doi camarazi. Coborârăm etajele. Nşo-ci o luase înainte şi nu era de văzut.

Când trecurăm din vâlcea în valea cea mare, nu mai găsirăm picior de kiowaş. Plecaseră călare, împreună cu şeful lor rănit. Ca măsură de precauţie, Inciu-Ciuna trimisese iscoade pe urmele lor, ca nu cumva să se întoarcă pe furiş şi să se răzbune.

Am pomenit mai sus că acolo se afla şi carul nostru cu boi. Acum apaşii formaseră un cerc larg în jurul lui. La mijloc se găseau cele două căpetenii şi câţiva războinici. Era şi Nşo-ci; discuta cu Winnetou.

Deşi fiica şefului, totuşi nu-i era îngăduit să se amestece în probleme care intrau exclusiv în competenţa bărbaţilor. Dacă se afla acolo şi nu între femei, însemna că venise cu o comunicare foarte importantă.

Am observat cum, zărindu-ne, fata îi atrase atenţia lui Winnetou asupra noastră, apoi îşi reluă locul în rândurile squaw-elor. Prin urmare, îi vorbise de noi. Winnetou despică cercul războinicilor, se apropie de grupul nostru şi ne spuse hotărât:

— De ce n-au rămas fraţii mei albi sus, în pueblo? Oare nu le plac odăile în care i-am găzduit?

— Ba ne plac, i-am răspuns şi mulţumim fratelui nostru pentru grija ce ne-o poartă. Ne-am întors pentru că am auzit că Rattler va fi executat chiar acum. Aşa e oare?

— Da.

— Totuşi, nu-l văd nicăieri.

— E în car, lângă trupul lui Klekih-Petra.

— Şi ce fel de moarte îl aşteaptă?

— Va muri în cazne.

— Aceasta e ultima voastră hotărâre?

— Da.

— Ochiul meu nu poate privi asemenea faptă!

— Tocmai de aceea Inciu-Ciuna, părintele meu, v-a condus în pueblo. De ce v-aţi întors? De ce vrei să vezi ceea ce ochiul tău nu e în stare să privească?

— Sper să fiu de faţă la moartea lui fără să-mi închid ochii de groază… Te rog, liniştiţi-vă mânia şi faceţi aşa ca să moară repede!

— Hotărârea e luată şi trebuie dusă la îndeplinire.

— Trebuie?

— Da, trebuie.

— Aşadar, nu e nici un mijloc să-mi văd şi eu dorinţa împlinită? Winnetou îşi aţinti privirea gravă în pământ, apoi răspunse:

— Există unul.

— Care?

— Înainte de a i-l spune fratelui meu alb, am să-l rog să nu se folosească de acest mijloc, pentru că l-ar coborî mult în ochii războinicilor mei.

— Cum adică?

— Nu te-ar mai preţui cât aş vrea eu.

— Va să zică, e vorba de un mijloc nedemn, necinstit?

— După credinţa oamenilor noştri, da.

— Spune-mi-l, totuşi!

— Ar trebui să invoci recunoştinţa ce ţi-o datorăm.

— Ah! Nici un om corect nu face asta!

— Tu ne-ai dăruit viaţa. Dacă te-ai folosi de dreptul ce ţi se cuvine de pe urma faptei tale, atunci m-ai obliga şi pe mine şi pe tatăl meu Inciu-Ciuna să-ţi împlinim dorinţa.

— În ce fel?

— Am ţine încă un sfat şi i-am convinge pe războinicii noştri să-ţi acorde răsplata ce ne-o ceri. Pe urmă însă, tot ce ai făcut pentru noi şi-ar pierde valoarea. Merită oare Rattler asemenea jertfă din partea ta?

— Fireşte că nu!

— Fratele meu îşi dă seama că vorbesc deschis. Eu ştiu ce gânduri şi simţiri sălăşluiesc în mintea şi în inima ta; însă războinicii mei nu le-ar înţelege. Un bărbat care cere să fie răsplătit cade în dispreţul lor. S-ar cuveni oare ca Old Shatterhand, care poate ajunge un neîntrecut războinic al apaşilor, să plece chiar astăzi din mijlocul nostru, alungat cu scârbă de războinicii mei?

Îmi venea greu să răspund. Inima îmi poruncea să stărui în rugămintea mea; raţiunea însă, ori mai bine zis mândria, se opunea.

Pe Winnetou îl înduioşa dilema în care mă zbăteam. El zise:

— Am să-i vorbesc tatălui meu Inciu-Ciuna. Tu aşteaptă aici! Se depărta.

— Nu mai călcaţi în strâchini, 5ir! Mă imploră Sam. Habar n-aveţi ce se află în joc: poate chiar viaţa.

— Asta în nici un caz!

— Ba da! Chiar ăsta-i adevărul. Indianul te dispreţuieşte dacă-i aminteşti de binele făcut şi îi ceri răsplată. Îţi satisface el, nu-i vorbă, rugămintea, însă pe urmă nici nu se mai uită la tine. Am fi, într-adevăr, nevoiţi să plecăm chiar astăzi de aici, iar kiowaşii, ştiţi doar, se află în faţa noastră. Nici nu mai e cazul să vă explic ce s-ar întâmpla.

Inciu-Ciuna şi Winnetou discutară o vreme foarte serios între ei, apoi se apropiară de mine. Căpetenia vorbi:

— Dacă nu ne-ar fi povestit Klekih-Petra o mulţime de lucruri despre credinţa voastră, te-aş socoti un om cu care mi-ar fi ruşine să stau de vorbă. Aşa însă, pricep foarte bine dorinţa ta; numai că războinicii mei n-o vor înţelege şi te vor dispreţui…

Se uită apoi în ochii fiului său şi acesta îi susţinu privirea. Se înţelegeau. Discutau numai din ochi. Inciu-Ciuna mi se adresă din nou:

— Ucigaşul acesta te duşmănea şi pe tine?

— Da.

— L-ai iertat?

— Da.

— Atunci ascultă ce-ţi spun: vrem să aflăm dacă a mai rămas întrânsul o cât de mică urmă de omenie. În caz că da, mă voi strădui să-ţi împlinesc dorinţa fără a-ţi căşuna vreun neajuns. Aşezaţi-vă deci tuspatru aici şi aşteptaţi cele ce urmează. Îţi voi face un semn; atunci te vei duce la ucigaş şi-l vei pofti să-ţi ceară iertare. Dacă o face, îi dăruim o moarte uşoară.

— Pot să i-o spun şi lui?

— Da.

Inciu-Ciuna şi Winnetou se întoarseră la locul lor şi noi ne aşezarăm.

— De necrezut, constată Sam, ca însuşi şeful să vă facă pe plac.

Se vede că vă bucuraţi de multă preţuire.

— Nu de asta e vorba. Motivul e altul.

— Care?

— Influenţa lui Klekih-Petra, care stăruie şi după moartea lui…

Sunt curios ce-o să se întâmple.

— O să vedeţi îndată. Fiţi atent!

Apaşii deteră la o parte coviltirul de pe car şi scoaseră la vedere un fel de ladă, de care era legat un om.

— Sicriul, mă lămuri Sam Hawkens. E construit din buşteni scobiţi prin ardere şi învelit în piei ude. Uscându-se, pielea se strânge în jurul sicriului şi nu mai pătrunde pic de aer.

Nu departe, acolo unde vâlceaua răspundea în valea cea largă, se înălţa un fel de cadru pătrat din piatră, deschis în faţă şi lipit de o stâncă. Alături, o grămadă de bolovani aduşi anume. Apaşii transportau acum sicriul spre acest cadru de piatră. Iar de sicriu era legat Rattler.

— Ştiţi ce rost au bolovanii aceia? Mă întrebă Sam.

— Bănuiesc.

— Ei?

— Se pregăteşte un mormânt.

— Just! Un mormânt dublu.

— Şi pentru Rattler?

— Da. Ucigaşul e înmormântat împreună cu victima sa, ceea ce dacă ar fi cu putinţă, ar trebui să se întâmple cu orice asasin.

— Groaznic! Să stai legat de sicriul victimei şi să ştii că te afli de fapt în propriu-ţi mormânt!

— Încep să cred că-l compătimiţi într-adevăr. Că aţi intervenit pentru el, mai înţeleg, dar să vi se rupă şi inima de milă, asta-i prea de tot!

Acum sicriul fu ridicat în aşa fel, încât Rattler stătea în picioare.

Om şi sicriu fură legaţi cu curele de stâncă. Indienii – bărbaţi, femei şi copii – se apropiară şi formară un semicerc. Se lăsase tăcere, o tăcere plină de aşteptări. Winnetou şi Inciu-Ciuna stăteau pe dreapta şi, respectiv, pe stânga sicriului. Căpetenia îşi înălţă glasul:

— Războinicii apaşilor s-au adunat aici spre a fi judecători, căci o mare, grea pierdere a lovit neamul nostru. Şi pentru aceasta, vinovatul va plăti cu viaţa.

În felul propriu indienilor, cu bogăţie de imagini, Inciu-Ciuna vorbi despre meritele lui Klekih-Petra, despre caracterul şi activitatea lui, istorisind apoi cu de-amănuntul cum se petrecuse crima. Evocă şi acţiunea care a dus la prinderea lui Rattler; în sfârşit, sublinie că ucigaşul va fi torturat şi pe urmă, aşa cum se află acum legat de coşciug, va fi îngropat de viu împreună cu mortul. La aceste cuvinte, îmi aruncă o privire şi-mi făcu semnul pe care-l aşteptam.

Ne ridicarăm în picioare, îndreptându-ne spre ei; acolo furăm, prinşi de îndată în semicercul mulţimii. Înainte, din depărtare, nu-l putusem vedea destul de bine pe osândit; acum mă aflam în faţa lui şi, oricât de infam şi păcătos îl ştiam, încercai totuşi un adânc sentiment de milă.

Sicriul era lat cât două trupuri omeneşti şi măsura în lungime cinci coţi. Arăta ca un buştean tăiat cu ferăstrăul dintr-un trunchi gros de copac şi învelit apoi în piele.

Rattler fusese legat cu spatele de sicriu, aşa fel încât braţele îi atârnau în jos, iar picioarele îi erau desfăcute. Se vedea pe chipul lui că nu suferise nici de foame, nici de sete. Nu putea vorbi, căci îi vârâseră un căluş în gură. Şi capul îi era imobilizat. Când am sosit, Inciu-Ciuna îi scoase căluşul din gură şi mi se adresă:

— Fratele meu alb a dorit să-i vorbească ucigaşului. Poftim!

Rattler, văzând că sunt liber, îşi imagina, probabil, că m-am împrietenit cu indienii. De aceea credeam că mă va ruga să intervin în favoarea lui. Dar el, îndată ce scăpă de căluş, se oţărî la mine:

— Ce doreşti? Ia-o din loc! Nu vreau să am de-a face cu dumneata!

— Ştii că ai fost condamnat la moarte, domnule Rattler, i-am răspuns liniştit. În privinţa asta nu mai e nimic de făcut. Trebuie să mori. Dar vreau să-ţi…

— Pleacă de-aici, câine, pleacă! Mă apostrofă el şi dădu să mă scuipe în obraz; dar neputând să-şi mişte capul, nimeri alături.

— Prin urmare, va trebui să mori, continuai netulburat. Întrebarea e însă cum vei muri şi asta depinde de dumneata. S-a hotărât să fii schingiuit, torturat pe îndelete în tot cursul zilei de azi, poate şi mâine.

Consider că e îngrozitor şi n-aş voi să se întâmple. La rugămintea mea, Inciu-Ciuna e gata să-ţi uşureze moartea, dacă vei îndeplini condiţia de care depinde, după părerea lui, acordarea acestei favori.

Făcui o pauză, crezând că voi fi întrebat care e condiţia. Însă Rattler proferă o înjurătură atât de grosolană, încât mi-e cu neputinţă s-o reproduc.

— Condiţia e să-mi ceri iertare, explicai mai departe.

— Iertare?! Să-ţi cer ţie iertare?! Strigă el. Mai bine îmi muşc limba şi îndur toate chinurile pe care le-au născocit mizerabilii ăştia roşii!

— Foarte bine, mister Rattler; nu eu am pus condiţia, căci n-am nevoie să ascult rugămintea dumitale. Inciu-Ciuna a voit-o şi, având sarcina să ţi-o comunic, m-am executat. Judecă situaţia în care te afli şi ceea ce te aşteaptă! Te ameninţă cumplite încercări şi chinuri, de care ai putea să scapi rostind un singur cuvânt: „Iertare!”

— Nici nu mă gândesc, auzi, niciodată! Niciodată! Şi cară-te la naiba de-aici! Nu sufăr în ochi mutra ta ticăloasă! Du-te unde a înţărcat dracul oile şi chiar mai departe!

— Dacă-ţi fac voia şi mă duc, atunci va fi prea târziu pentru dumneata, căci de întors nu mă mai întorc. Fii, deci, om de înţeles şi pronunţă cuvinţelul cu pricina.

— Nu, nu, nu! Urlă el.

— Te rog, pentru binele dumitale!

— Şterge-o, îţi spun, cară-te odată! Pe toţi dracii, de ce sunt legat? Să am mâinile libere, ţi-aş arăta eu drumul!

— Well! Fie după dorinţa dumitale. Dar ţine minte: dacă mă chemi pe urmă, nu mai vin!

— Să te chem eu pe tine? Scoate-ţi-o din cap, om de nimic ce eşti! Haide, ia-ţi valea! Umblă odată, m-auzi?!

— Bine, mă duc. Dar mai întâi o întrebare: ai vreo dorinţă? Vreau să ţi-o împlinesc. Să transmit cuiva un salut? Ai, poate, rude cărora să le spun un cuvânt din partea dumitale?

— Du-te în fundul iadului şi spune acolo că eşti un ticălos blestemat. Ai trecut de partea indienilor şi m-ai dat pe mâna lor. Pentru asta să-ţi…

— Te înşeli, l-am întrerupt. Va să zică, n-ai nici o dorinţă înaintea morţii?

— Am una: să mă urmezi cât mai curând. Asta mi-e singura dorinţă!

— Mă rog. Atunci, am terminat…

Inciu-Ciuna mă luă de mână, mă duse deoparte şi-mi zise:

— Tânărul meu frate alb recunoaşte, deci, că ucigaşul acesta nu merită compătimire…

Nu i-am răspuns. Ce-aş fi putut spune? Nu mă aşteptasem la o astfel de atitudine din partea lui Rattler. Se dovedise altădată atât de laş şi de fricos, încât îl apucau bâţâielile când se pomenea de stâlpii de tortură. Şi iată că se purta acum ca şi când nu s-ar sinchisi de nici o cazană din lume.

— Asta nu e curaj, constată Sam, ci turbare, furie neputincioasă, atâta tot.

— Furie? Împotriva cui?

— Împotriva dumneavoastră, sir. Crede că l-aţi dat pe mâna pieilor-roşii. Nu ne-a mai văzut din ziua în care am fost luaţi prizonieri; în schimb, ne vede acum liberi pe toţi patru; indienii ne arată prietenie, în timp ce dânsul e condamnat la moarte. Are deci toate motivele să creadă că am trişat. Dar aşteptaţi să înceapă tortura şi o să vedeţi cum îşi schimbă cântecul. Notaţi, vă rog, ce vă spun, dacă nu…

Mă-nşel…

Apaşii nu ne lăsară să aşteptăm prea mult debutul acestei jalnice operaţii. De fapt, avusesem intenţia să plec; cum însă nu văzusem până atunci un asemenea spectacol, mă hotărâi să asist atâta cât aş fi în stare să suport priveliştea.

Spectatorii se aşezară jos. Un grup de tineri războinici păşi înainte purtând cuţite în mâini; ei se opriră cam la cincisprezece paşi în faţa lui Rattler. Aruncară cuţitele în direcţia lui, dar ferindu-se să-l lovească; lamele se înfipseră toate în sicriul de care era legat osânditul. Primul cuţit nimeri în stânga, altul în dreapta piciorului, la o distanţă aproape insesizabilă. Următoarele două se înfipseră puţin mai sus şi tot astfel până ce ambele picioare fură încadrate în două şiruri de cuţite.

Până atunci, Rattler îşi păstrase oarecum calmul. Acuma însă cuţitele fulgerau mereu mai sus, desenând conturul trupului său.

Începu să-i fie frică. La fiece aruncătură de cuţit striga de spaimă. Şi strigătele sporeau în intensitate pe măsură ce

indienii ţinteau mai sus.

După ce şi bustul îi fusese astfel îngrădit, veni rândul capului. Un cuţit vâjâi în dreapta gâtului, aproape atingându-l şi fixându-se în lemnul sicriului; altul pătrunse pe partea stângă. Şi aşa mai departe, până ce în jurul feţei, de la umeri la creştet, n-a mai rămas nici un loc neacoperit. Apoi cuţitele fură scoase pe rând. Nu era decât un prolog executat de oameni tineri care îşi demonstrau abilitatea în ce priveşte tragerea la ţintă precis şi cu sânge rece. Treaba isprăvită, se întoarseră la locurile lor şi se aşezară.

Inciu-Ciuna alese apoi câţiva oameni mai vârstnici care aveau să ţintească şi ei, însă de la treizeci de paşi distanţă. Când cel dintâi fu gata să arunce cuţitul, căpetenia se apropie de Rattler, arătă un anume loc pe braţul lui drept şi ordonă:

— Aici!

Cuţitul zbură şi pătrunse cu precizie în locul indicat, găurind muşchiul braţului şi implântându-se în sicriu. Jocul devenea serios.

Rattler scoase un urlet ca şi cum ar fi fost rănit de moarte. Următorul cuţit îi străpunse acelaşi muşchi al braţului stâng. Urletul crescu. A treia şi a patra lovitură vizau ambele coapse şi nimeriră exact în punctele indicate, pe rând, de Inciu-Ciuna. Sângele nu apărea, căci Rattler rămăsese îmbrăcat în costumul lui; pe de altă parte, indienii aveau grijă să ţintească numai acele locuri unde rana nu era primejdioasă.

Altminteri, ar fi însemnat să scurteze spectacolul.

Poate că Rattler nici nu luase în serios intenţia indienilor de a-l ucide; acuma însă, trebuia să recunoască, deznădăjduit, că se înşelase.

Mai încasă câteva cuţite în antebraţ şi în pulpă. Dacă înainte uriaşe doar din timp în timp, acum zbiera fără încetare.

Spectatorii şuierau şi huiduiau, manifestându-şi dispreţul. Un indian, pus la stâlpul caznelor, se poartă cu

totul altfel. De îndată ce începe tortura menită să se încheie cu moartea lui, osânditul intonează cântecul său din urmă, în care îşi glorifică faptele şi îi desfide pe călăi. Cu cât cresc suferinţele, cu atât se înteţesc invectivele, blestemele ce le aruncă; dar niciodată nu va scoate un geamăt sau un strigăt de durere. Odată mort, duşmanii îi laudă vitejia şi-l depun în mormânt cu toate onorurile indiene. Este şi pentru ei o cinste să fi contribuit la o moarte glorioasă.

Cu totul altfel se petrec lucrurile când e vorba de un laş care ţipă şi urlă la cea mai mică suferinţă, ba mai cere şi îndurare. Să chinuieşti un asemenea om nu e o cinste, ci aproape o ruşine. De aceea, până la urmă, nici un războinic adevărat nu se mai pretează să continue operaţia. Condamnatul e ucis la repezeală, trecând fără slavă de la viaţă la moarte.

Rattler era un astfel de laş. Rănile sale erau încă uşoare, inofensive. Ce-i drept, îi provocau dureri, dar nici pe departe nu era încă vorba de suplicii îngrozitoare. Totuşi urla şi ţipa de parc-ar fi căzut în cuptoarele iadului şi, printre strigătele sale învălmăşite, răzbătea uneori numele meu. Mă chema la dânsul. Atunci Inciu-Ciuna porunci o pauză şi mă îndemnă:

— Tânărul meu frate alb să se apropie de osândit şi să-l întrebe de ce ţipă aşa. Doar cuţitele încă nu i-au provocat atâta suferinţă.

— Da, sir, veniţi încoace! Strigă Rattler. Trebuie să vă vorbesc! Mă apropiai de el şi-l întrebai:

— Ce mai doreşti de la mine?

— Smulgeţi-mi cuţitele din braţe şi din pulpe!

— N-am voie.

— Dar am să mor! Cine poate îndura atâtea răni?

— Ciudat! Credeai, cumva, că vei rămâne în viaţă?

— Păi dumneavoastră nu trăiţi?

— Eu n-am ucis pe nimeni.

— Şi eu ce vină am? Ştiţi că eram beat.

— Fapta rămâne faptă. Te-am sfătuit de multe ori să nu bei. Nu m-ai ascultat. Acuma suporţi consecinţele.

— Sunteţi un om crud şi fără inimă! Haide, interveniţi pentru mine!

— Am şi făcut-o. Spune „iertare” şi vei muri repede, fără chinuri.

— Să mor repede! Dar eu nu vreau să mor nicicum! Vreau să trăiesc, să trăiesc, să trăiesc!

— Imposibil!

— Cum aşa, nu e nici o scăpare?

— Nu.

— Nici o scăpare… niciuna… nici o scăpare! Strigase aceste cuvinte din fundul bojocilor, după care începu o văicăreală şi un bocet insuportabil. Mă depărtai.

— Nu plecaţi, sir, staţi lângă mine! Mă imploră el. Altfel începe iar. Atunci căpetenia îl puse la punct:

— Nu mai chelălăi, javră! Eşti o potaie împuţită de care nici un războinic nu şi-ar mai atinge arma. Şi, întorcându-se spre ai săi, continuă:

— Care dintre fiii vitejilor apaşi vrea să se mai ocupe de laşul acesta? Nimeni nu răspunse.

— Aşadar, nimeni? Iarăşi tăcere.

— Iuf! Acest ucigaş nu merită să fie ucis de noi şi nici îngropat lângă Klekih-Petra. Nu se poate ca o broască râioasă să se înfăţişeze alături de o lebădă albă pe plaiurile veşnice ale vânătoarei.' Dezlegaţi-l!

Făcu semn către doi băieţaşi. Aceştia săriră de la locul lor, dădură fuga până la Rattler, îi smulseră cuţitele din carne şi-l dezlegară de sicriu.

— Să-i strângeţi bine mâinile la spate! Porunci iarăşi căpetenia.

Băieţii, să tot fi avut vreo zece ani, se executară; Rattler nu îndrăzni nici cel mai mic gest de împotrivire. Ce ruşine! Aproape că mă jenam de faptul că sunt un alb.

— Duceţi-l la râu şi aruncaţi-l în apă! Sună porunca lui Inciu-Ciuna. Dacă ajunge teafăr la malul celălalt, să fie

liber!

Rattler scoase un strigăt de triumf şi se lăsă dus de băieţi până la râu. Îi dădură brânci, mizerabilul neavând nici măcar atâta simţ al onoarei încât să sară singur în apă. Mai întâi se scufundă, ieşi însă iar la suprafaţă şi se sili, înotând pe spate, să se apropie de malul opus.

Nu era deloc greu, chiar şi aşa, cu mâinile prinse la spate. Îndeobşte omul, datorită greutăţii sale specifice, nu se scufundă cu totul; pe de altă parte, Rattler avea picioarele slobode; putea să înoate deci cu ajutorul lor, ceea ce reuşi de altfel destul de lesne.

Îl vor lăsa oare să ajungă teafăr la malul opus? Nici măcar eu n-o doream. El merita să piară. Lăsându-l în viaţă şi scăpându-l de sub supraveghere, ne-am fi făcut noi înşine vinovaţi de crimele ce le-ar fi comis în viitor. Cei doi băieţaşi mai stăteau pe mal şi-l urmăreau cu privirea. Deodată, Inciu-Ciuna porunci:

— Luaţi câte o armă şi împuşcaţi-l în cap! Alergară amândoi şi-şi aleseră câte o puşcă din stiva de arme depusă de războinici. Ştrengarii ăştia mici cunoşteau la perfecţie mânuirea armei. Îngenunchează pe malul apei şi luară la ochi capul lui Rattler.

— Nu trageţi, pentru numele lui Dumnezeu, nu trageţi! Strigă el cuprins de groază.

Copiii schimbară câteva vorbe între ei; se purtau ca nişte mici sportivi; îl lăsară să mai înoate o bucată, lucru la care Inciu-Ciuna consimţi în tăcere. Am înţeles că şeful le cunoştea îndeaproape dibăcia de trăgători. Apoi, cu glasurile lor limpezi, ei deteră un chiot şi îşi descărcară armele în acelaşi timp. Lovit în cap, Rattler dispăru într-o clipă sub apă.

Nici o exclamaţie de bucurie nu răsună, după cum obişnuiesc indienii la moartea unui duşman. Insul acesta laş nu o merita. Atât de adânc era dispreţul lor, încât nici măcar nu se preocupară de găsirea cadavrului; îl lăsară în voia apei şi nu-l mai învredniciră cu nici o privire. Era

posibil să fi fost numai rănit; s-ar fi putut chiar să se prefacă mort şi să se scufunde anume, aşa cum făcusem şi eu, pentru a ieşi la suprafaţă într-un loc nevăzut. Dar nimeni nu-şi mai dădea osteneala să se ocupe de el.

Inciu-Ciuna se apropie şi mă întrebă:

— Tânărul meu frate alb e mulţumit acum de mine?

— Da. Îţi mulţumesc.

— N-ai de ce. Chiar dacă nu ţi-aş fi cunoscut dorinţa, tot nu făceam altfel. Câinele ăsta nici nu merita să moară în cazne… Feţele palide sunt în stare de toate ticăloşiile, dar când e vorba să-şi arate curajul, scheaună de spaimă, ca nişte câini ciomăgiţi.

— Căpetenia apaşilor să nu uite că există peste tot oameni viteji şi laşi, buni şi răi.

— Ai dreptate; nici n-am vrut să te jignesc. Dar atunci nici un popor să nu-şi închipuie că e mai bun decât altul numai fiindcă e de altă culoare.

Pentru a-l abate de la subiectul acesta spinos, îl întrebai:

— Şi acum ce vor face războinicii apaşilor? Îl veţi înmormânta pe Klekih-Petra?

— Da.

— Ne îngăduiţi să luăm şi noi parte, adică eu şi tovarăşii mei?

— Fireşte. Dacă nu mă întrebai, te-aş fi poftit chiar să fii de faţă.

Tu ai stat de vorbă cu Klekih-Petra, pe când noi eram plecaţi după caii noştri. Aţi vorbit atunci despre lucruri neînsemnate?

— Dimpotrivă, am discutat despre lucruri foarte importante, atât pentru el, cât şi pentru mine. Pot să vă spun despre ce am vorbit?

Întrebuinţai de astă dată pluralul, pentru că se apropiase şi Winnetou.

— Spune! Mă îndemnă acesta.

— După ce plecaserăţi, ne-am aşezat unul lângă altul. Am descoperit curând că patria lui e şi a mea şi am vorbit în

limba noastră maternă. Trecuse prin multe, pătimise greu şi mi-a povestit câte ceva din viaţa lui. Mi-a mărturisit cât de dragi îi sunteţi şi cum dorinţa lui cea mai arzătoare e să-şi dea viaţa pentru Winnetou. Marele Spirit i-a împlinit dorinţa doar câteva minute mai târziu.

— Când zăcea pe moarte la pieptul meu, vorbea într-o limbă pe care n-am înţeles-o. Ce limbă era aceea?

— Limba părinţilor noştri.

— A spus şi ceva despre mine?

— Da.

— Ce?

— M-a rugat să-ţi rămân credincios.

— Să-mi… rămâi… mie… credincios?… Dar tu nici nu mă cunoşteai!

— Te cunoşteam, adică te văzusem. Şi cine îl vede pe Winnetou îşi dă numaidecât seama cu cine are de-a face; şi apoi, el îmi istorisise multe despre tine.

— Şi ce i-ai răspuns?

— Am făgăduit să-i împlinesc dorinţa.

— Era ultima sa dorinţă. Tu ai devenit astfel moştenitorul lui. I-ai jurat să-mi fii credincios, mai ocrotit, m-ai vegheat şi cruţat, în timp ce eu te prigoneam ca pe un duşman. Lovitura cuţitului meu ar fi fost mortală pentru oricare altul, dar trupul tău puternic a rezistat. Mă simt nespus de vinovat faţă de tine. Fii prietenul meu!

— Îţi sunt de mult prieten.

— Fii fratele meu!

— Din toată inima!

— Să legăm frăţia noastră la mormântul aceluia care mi-a pus sufletul sub veghea sufletului tău! O nobilă faţă palidă a plecat dintre noi şi ne-a lăsat, în clipa despărţirii, un urmaş la fel de nobil. Fie ca sângele meu să fie al tău şi sângele tău să fie al meu! Să bem fiecare din sângele celuilalt. Inciu-Ciuna, marele şef al apaşilor, părintele şi stăpânul meu, va îngădui!

Inciu-Ciuna ne întinse mâinile şi rosti din adâncul inimii:

— Aşa să fie! De aci încolo veţi fi nu numai fraţi, ci unul şi acelaşi războinic cu două trupuri. Howgh!

Ne îndreptarăm spre locul de veci destinat lui Klekih-Petra. Mă interesai de felul construcţiei, de dimensiunile mormântului şi rugai să mi se dea câteva tomahawkuri. Mă dusei apoi, împreună cu Sam Hawkens, Dick Stone şi Will Parker, în susul râului, către pădure, unde căutarăm lemn potrivit şi, cu ajutorul tomahawkurilor, meşterirăm o cruce. Până să ne întoarcem, funeraliile începuseră. Indienii se strânseseră în jurul mormântului de piatră, a cărui construcţie se apropia de sfârşit şi psalmodiau nişte cântece cu totul ciudate, monotone, pătrunse de jale. Sunetul uniform, reţinut, era din când în când covârşit de un ţipăt violent, asemenea fulgerului ce răzbate brusc printre norii grei şi deşi.

O duzină de indieni lucrau, sub conducerea celor două căpetenii, la zidirea cavoului, iar între ei şi mulţimea aceea tânguitoare dansa cu mişcări lente şi în salturi mici o ciudăţenie împodobită cu tot felul de insemne.

— Cine e? Am întrebat. Vraciul?

— Da, răspunse Sam Hawkens.

— Datini indiene la funeraliile unui creştin! Ce zici de asta, dragă Sam?…

— Oamenii aceştia buni şi cumsecade cred într-un Mare Spirit la care şi învăţătorul lor alb a aderat. Ei îndeplinesc, după obiceiul lor, acest ritual al despărţirii şi al înmormântării, iar jocul vraciului nu reprezintă decât un simbol. Lăsaţi-i să-şi cate de treabă în toată liniştea.

Nici ei nu ne vor împiedica să înălţăm crucea pe mormânt.

Când aşezarăm crucea lângă sicriu, Winnetou întrebă:

— Să punem pe mormânt acest semn?

— Da.

— Aşa se cuvine. L-aş fi rugat chiar eu pe fratele Old Shatterhand să cioplească o cruce, pentru că şi Klekih-Petra avea una în odaia lui şi-şi făcea rugăciunile în faţa ei.

Prin urmare, aş fi dorit să-l vegheze şi la mormânt acest semn al credinţei la care se închina. Ce loc să-i dăm?

— Sus, deasupra mormântului.

— Adică la fel ca şi pe casele înalte unde creştinii se roagă bunului lor Spirit? Voi face precum doreşti. Aşezaţi-vă şi vedeţi dacă o pun bine.

După câtva timp lucrul era terminat şi crucea se înălţa deasupra cavoului încă deschis; sicriul se mai afla încă afară.

Atunci apăru Nşo-ci. Fusese în pueblo, luase de acolo două ceşti de lut ars şi le umpluse cu apă de râu. Acum veni lângă noi şi aşeză ceştile pe sicriu. Cu ce rost – aveam să aflu mai pe urmă.

În sfârşit, se încheiară toate pregătirile de înmormântare. InciuCiuna făcu un semn, după care bocetul amuţi. Vraciul se ghemui la pământ, iar căpetenia se apropie de sicriu vorbind rar şi solemn:

— Soarele se ridică dimineaţa la răsărit şi coboară seara în asfinţit, anul se trezeşte o dată cu primăvara şi iarna se duce la culcare. Aşa e şi omul. Adevărat?

— Howgh! Răspunse mulţimea cu glas înăbuşit.

— Omul răsare ca soarele şi apune în mormânt. Vine pe lume ca şi primăvara şi se duce la odihnă ca iarna. Dar după ce apune, soarele răsare iarăşi în zori şi după ce trece iarna, se face iarăşi primăvară.

Adevărat?

— Howgh!

— Aşa ne-a învăţat Klekih-Petra. Omul se culcă în mormânt, dar se scoală dincolo de moarte ca o nouă zi şi ca o nouă primăvară, pentru a duce o altă viaţă în împărăţia bunului Spirit. Aşa spunea Klekih-Petra şi acum a dispărut ca ziua şi ca anul, pentru ca sufletul lui să odihnească în lăcaşul celor plecaţi, de care lui îi era atâta dor.

Adevărat?

— Howgh!

— Voi vorbi acum de sfârşitul lui. Moartea s-a năpustit ca o fiară asupra prăzii şi l-a surprins pe neaşteptate. Se găsea alături de noi, sănătos şi în pline puteri. Urma să încalece ca să ne întoarcem împreună acasă. În acea clipă l-a ajuns glonţul ucigaşului. Fraţii şi surorile mele să deplângă acest sfârşit!

Se auzi o tânguire înceată, apoi din ce în ce mai sonoră şi desluşită, până se prefăcu într-un bocet prelung şi pătrunzător. Căpetenia urmă:

— Noi i-am răzbunat moartea. Dar sufletul ucigaşului i-a scăpat; el nu-i mai poate sluji dincolo de mormânt, căci e un suflet josnic şi nedemn să-l însoţească după moarte. Câinele râios în care sălăşluia acest suflet a fost împuşcat de copii şi stârvul lui pluteşte acum în josul apei. Adevărat?

— Howgh!

— Acum Klekih-Petra cel viu s-a dus dintre noi; dar trupul lui ne-a rămas ca să-i ridicăm un monument şi să nu uităm nici noi, nici urmaşii noştri pe bunul părinte alb ce ne-a fost dascăl şi ne-a iubit. Nu era născut în această ţară. Venise de dincolo de marea apă, din ţinuturi unde cresc stejarii. De aceea, de dragul şi în cinstea lui, am adus ghinda ca s-o semănăm lângă mormânt. Aşa cum va încolţi ghinda şi va creşte lăstarul din ţărână, aşa se va ridica şi sufletul lui din mormânt şi va creşte mare dincolo de lume. Şi aşa cum se înalţă stejarii, vor sui în inimi cuvintele şi sfaturile mele, iar sufletele noastre se vor adăposti la umbra lor. El s-a gândit întotdeauna la noi şi ne-a purtat de grijă.

Şi nici nu a plecat fără a ne trimite în loc o faţă palidă care să ne fie prieten şi frate. Îl vedeţi aici pe Old Shatterhand… El ştie toate câte le ştia cel dus dintre noi. Iar ca războinic îl şi întrece. A răpus un grizzly cu cuţitul şi pumnul său zdrobeşte pe orice duşman. InciuCiuna şi Winnetou s-au aflat de mai multe ori în mâinile lui; dar ne-a lăsat în viaţă, fiindcă ţine la noi şi este prietenul oamenilor roşii.

Adevărat?

— Howgh!

— A fost cel din urmă cuvânt şi ultima dorinţă a lui Klekih-Petra ca Old Shatterhand să fie urmaşul său printre războinicii apaşi, iar acesta i-a făgăduit să-i împlinească dorinţa. De aceea să fie primit în neamul apaşilor şi să poarte rangul de căpetenie. Să fie ca şi cum ar avea culoarea noastră şi s-ar fi născut între noi. Pentru a întări legământul, ar trebui ca fiecare războinic mai în etate să fumeze cu el pipa prieteniei; dar nu e nevoie, pentru că dânsul va bea din sângele lui Winnetou, iar fiul meu va bea din sângele lui Old Shatterhand; atunci va fi şi el sânge din sângele nostru şi carne din carnea noastră.

Sunt oare războinicii apaşi de aceeaşi părere?

— Howgh, Howgh, Howgh! răsună de trei ori răspunsul entuziast al asistenţei.

— Aşadar, Old Shatterhand şi Winnetou să păşească în faţa sicriului şi să-şi picure sângele în apa frăţiei!

Deci frăţie de sânge, autentică şi concretă frăţie de sânge, despre care citisem în atâtea rânduri! Ea se practică la multe popoare sălbatice sau semiprimitive. În acest scop, fie că fârtaţii îşi amestecă sângele şi apoi îl beau, fie că unul soarbe din sângele celuilalt, După acest legământ, ei îşi sunt mai apropiaţi şi mai devotaţi chiar decât fraţii buni.

În cazul nostru urma să bem fiecare din sângele celuilalt. Ne postarăm pe ambele părţi ale sicriului; Inciu-Ciuna îşi scoase cuţitul şi, suflecând mâneca fiului sau, îi scrijeli braţul. Din tăietura mică şi neînsemnată ţâşniră câteva picături de sânge, pe care căpetenia le culese într-una din ceştile umplute cu apă. Procedă şi cu mine la fel; sângele meu picură în cea de-a doua ceaşcă. Winnetou primi ceaşca mea şi eu pe-a lui. Iar Inciu-Ciuna rosti:

— Sufletul trăieşte în sânge. Sufletele acestor doi tineri războinici să se unească într-unul singur. Gândul lui Old Shatterhand să fie şi gândul lui Winnetou şi dorinţa lui Winnetou să fie şi a lui Old Shatterhand! Beţi!

Golirăm amândoi ceştile. Era apă din Rio Pecos, nepotabilă şi pe deasupra amestecată cu sânge. Căpetenia îmi întinse mâna şi îmi spuse:

— Acum eşti una cu Winnetou, fiul meu drept şi eşti războinic al neamului nostru. Faptele tale vor fi repede şi pretutindeni ştiute, nici un războinic nu te va întrece în faimă. Ai intrat printre noi cu rang înalt de căpetenie şi toate spiţele neamului nostru te vor cinsti ca atare!

După cum vedeţi, avansasem foarte rapid! Încă nu demult fusesem un biet meditator la Saint Louis, apoi măsurător de terenuri şi iată-mă acum mai mare peste „sălbatici”! Mărturisesc însă cinstit că-i preferam cu mult pe aceşti „sălbatici” oamenilor albi cu care avusesem de-a face în ultima vreme.

Pentru a înlătura de la început orice confuzii, trebuie să fac o paranteză. Se întâmplă şi la noi ca între oameni porniţi pe aventură să se lege frăţii de sânge, cam în acelaşi fel sau chiar printre ceremonii şi mai stranii întemeiate pe obscurantism. Se atribuie acestor frăţii urmări neobişnuite, printre altele şi aceea că „fraţii” sunt sortiţi să moară în aceeaşi clipă. Dacă, să zicem, unul din ei, mai debil şi bolnăvicios, pleacă în Italia şi moare acolo de holeră, atunci celălalt, puternic şi plin de sănătate, rămas în Germania, moare şi el subit.

Evident că toate acestea sunt absurdităţi.

Dar în legământul dintre mine şi Winnetou nu era vorba de asemenea superstiţii. Schimbul câtorva picături de sânge nu exprima nici pentru noi, nici în general pentru apaşi, vreo hotărâre divină care ne-ar impune aceeaşi soartă, ci avea un caracter pur simbolic, aş zice metaforic.

Şi totuşi, foarte ciudat, cuvintele lui Inciu-Ciuna prin care ne declarase un singur suflet sălăşluind în două trupuri se confirmară mai târziu. Ne înţelegeam fără ca măcar să ne mărturisim sentimentele, gândurile, hotărârile. Era de ajuns un schimb de priviri pentru a şti exact ce gândeam fiecare; ba nici măcar de atâta nu era nevoie.

Când ne aflam departe unul de altul, acţionam într-un consens uimitor şi niciodată nu s-a ivit între noi vreo neînţelegere. Fireşte că aceasta nu era nicidecum consecinţa schimbului de sânge efectuat între noi, ci a unei sincere înclinări reciproce, a unei comuniuni de simţire, a afinităţii de păreri şi a caracterului nostru asemănător.

Când Inciu-Ciuna pronunţă ultimele cuvinte, toţi apaşii, chiar şi copiii, se ridicară în picioare şi strigară un „Howgh” unanim, puternic, prelungit. După care căpetenia adăugă:

— Acum se află iarăşi printre noi Klekih-Petra cel tânăr şi viu, iar pe cel mort se cade să-l înmormântăm. Fraţii mei s-o facă!

Se adresa oamenilor care construiseră mormântul. Cerui o scurtă amânare şi făcui semn lui Hawkens, Stone şi Parker să se apropie.

Rostii câteva cuvinte lângă sicriu, încheind cu o rugăciune. Apoi rămăşiţele pământeşti ale lui Klekih-Petra fură introduse în cavoul pe care indienii se grăbiră să-l închidă cu bolovani.

Au fost primele funeralii la care am asistat printre pieile-roşii.

Mărturisesc că m-au impresionat profund…

În timp ce se lucra la închiderea cavoului, răsunară din nou bocetele indienilor şi, abia când ultimul bolovan fu aşezat, ceremonia se stinse numaidecât; oamenii plecară la treburile lor mai puţin sumbre. Cea dintâi era mâncarea, la care Inciu-Ciuna mă pofti şi pe mine.

El ocupa locuinţa cea mai spaţioasă la etajul amintit. Mobilierul era extrem de simplu, dar jur-împrejur, pe pereţi, atârna o foarte bogată colecţie de arme indiene care-mi stârni cel mai viu interes.

„Zi-Frumoasă” ne servea pe tustrei, adică pe Inciu-Ciuna, pe Winnetou şi pe mine şi admiram măiestria în prepararea bucatelor indiene. Se vorbea puţin, aproape deloc. De altfel, indianul e taciturn din fire.

Or, astăzi se vorbise mult prea mult pentru a mai simţi nevoia unei discuţii. După ce mâncarăm, se aşternu curând înserarea. Winnetou mă întrebă:

— Vrea fratele meu alb să se odihnească, sau doreşte să meargă cu mine?

— Merg cu tine, i-am răspuns, fără să mă interesez încotro.

Ieşirăm din pueblo şi ne îndreptarăm spre râu. Mă aşteptasem, de altfel, s-o ia într-acolo. Firea lui, atât de adânc pătrunsă de gravitatea vieţii, trebuia să-l recheme la mormântul dascălului său. Ajunşi la ţintă, ne aşezarăm unul lângă altul. Winnetou îmi apucă mâna şi mi-o ţinu îndelung într-a sa, fără să scoată o vorbă. Am păstrat şi eu tăcere.

S-ar cuveni să adaug că nu toţi apaşii pe care-i întâlnisem aici locuiau cu familiile lor în pueblo. Deşi încăpător, acesta nu-i putea adăposti pe toţi. Aici locuiau numai Inciu-Ciuna şi războinicii mai de seamă, împreună cu ai lor. Era un fel de centru al tuturor apaşilor mescaleri care cutreierau călare aceste meleaguri, ocupându-se cu vânătoarea. De aici şeful îşi guverna tribul şi tot de aici pornea călare până departe, spre celelalte triburi care-l recunoşteau drept căpetenie supremă. Acestea erau triburile numite Llaneros, Jicarillas, Taracones, Chiriguais, Pinalenjos, Cilas, Mimbrenjos, Lipans, precum şi apaşii din minele de aramă şi alţii; până şi cei din tribul Navajos obişnuiau să se supună, dacă nu chiar poruncilor, cel puţin sfaturilor sale.

Mescalerii care nu locuiau în pueblo plecaseră imediat după înmormântare. Nu a rămas decât un grup de oameni pentru paza cailor preluaţi de la kiowaşi. Caii păşteau prin apropiere. Winnetou şi cu mine şedeam acum singuri şi neobservaţi lângă mormântul lui Klekih-Petra, în jurul căruia, chiar a doua zi, apaşii aveau să semene ghindă. Sămânţa încolţi mai târziu, iar stejarii respectivi mai străjuiesc şi astăzi depărtarea.

În sfârşit, Winnetou rupse tăcerea şi mă întrebă:

— Va uita oare fratele meu Old Shatterhand că i-am fost cândva duşmani?

— Am şi uitat, i-am răspuns.

— Dar un lucru n-ai să ni-l ierţi.

— Care?

— Jignirea pe care ţi-a adus-o tatăl meu.

— Când?

— Când ne-am întâlnit întâia oară.

— Ah, când m-a scuipat în obraz?

— Da.

— Şi de ce n-aş putea s-o iert?

— Pentru că scuipatul nu poate fi şters decât cu sângele celui care te-a jignit.

— Winnetou să nu-şi facă griji. Eu am uitat-o şi pe asta.

— Nu pot crede aceste vorbe ale fratelui meu.

— Crede-le, totuşi. De altfel, s-a şi dovedit demult că am uitat întâmplarea.

— Prin ce?

— Prin însuşi faptul că nu m-am răzbunat împotriva lui Inciu-Ciuna, tatăl tău. Sau bănuieşti că Old Shatterhand s-ar lăsa scuipat în obraz fără să răspundă imediat cu pumnul dacă într-adevăr s-ar simţi jignit?

— Ne-am mirat şi noi pe urmă de purtarea ta.

— Ei, vezi, tatăl lui Winnetou nu mă putea jigni. Mi-am şters scuipatul de pe obraz şi gata: totul era iertat şi uitat. Să nu mai vorbim de asta!

— Şi totuşi trebuie să mai stărui. E de datoria mea.

— De ce?

— Trebuie să mai înveţi obiceiurile neamului nostru. Nici un războinic nu-şi recunoaşte bucuros greşeala şi cu atât mai puţin o căpetenie. Inciu-Ciuna ştie că a greşit, dar el nu poate să-şi ceară iertare. De aceea mi-a poruncit să vorbesc eu cu tine. Winnetou îţi cere iertare în numele tatălui său.

— Dar nu e necesar. De altfel, suntem chit, pentru că şi eu v-am jignit pe voi.

— Nu-i adevărat!

— Ba da! Oare a lovi nu înseamnă a jigni? Or, eu v-am lovit cu pumnul pe amândoi.

— Asta-i altceva, s-a petrecut în luptă, deci nu e jignire. Fratele meu e nobil şi mărinimos. N-o vom uita niciodată!

— Hai să vorbim de altele! Eu, unul, am devenit astăzi apaş. Dar ce se întâmplă cu camarazii mei?

— Ei nu vor fi primiţi în rândurile noastre, dar îi socotim fraţi.

— Fără nici o ceremonie?

— Vom fuma cu ei mâine pipa păcii. De bună seamă că în ţara fratelui meu alb nu există calumete?

— Nu. Creştinii se consideră fraţi fără să fie nevoie de un ritual anume…

— Sunt fraţi? Dar războaie nu se poartă între ei?

— Se poartă, fireşte.

— Asta înseamnă că nu sunt mai buni ca noi. Ei predică iubirea, dar nu o simt. De ce şi-a părăsit fratele meu patria?

Nu e în obiceiul indienilor să pună astfel de întrebări. Dar Winnetou avea tot dreptul să mă întrebe, fiindu-mi acum frate şi voind să mă cunoască mai bine. Totuşi, problema nu-l interesa din simplă curiozitate sau compasiune; avea şi alt motiv.

— Am plecat să-mi caut norocul pe aceste meleaguri, i-am răspuns.

— Norocul! Ce e norocul?

— Bogăţie!

Cum auzi cuvântul, el îmi eliberă mâna pe care o ţinuse până atunci în strânsoarea mâinii sale. Şi iarăşi se aşternu tăcerea între noi. Ştiam că născusem în el sentimentul unei decepţii.

— Bogăţie! Şopti el după un timp.

— Da, bogăţie, repetai.

— Aşadar, pentru asta… pentru asta!…

— Ce vrei să spui?

— De aceea te-aflai printre… printre…

Se jena să rostească vorba. II ajutai eu:

— Printre hoţii de pământuri?

— Ai spus-o. Veniseşi cu ei ca să ajungi bogat. Şi crezi, într-adevăr, că bogăţia te face fericit?

— Da.

— Te înşeli. Nouă aurul nu ne-a adus decât nenorociri. Din pricina aurului ne hăituiesc astăzi albii din ţinut în ţinut, din loc în loc, până va fi să pierim încet, dar sigur. Aurul ne duce la moarte. Fratele meu să nu-l râvnească.

— Nu, deloc.

— Nu? Parcă spuneai că ai venit să-ţi găseşti norocul în bogăţie.

— Aşa este. Numai că bogăţiile sunt de tot felul: poţi fi bogat în aur, în înţelepciune sau în experienţă, în sănătate, în cinste şi faimă, în bunăvoinţa oamenilor.

— Iuf, iuf! Prin urmare, acesta e tâlcul!… Şi tu la ce fel de bogăţie râvneşti?

— La ultima.

— Adică la bunăvoinţa oamenilor. Înseamnă că eşti bun şi cinstit?

— Nu ştiu, numai Dumnezeu ştie dacă sunt bun, dar aş vrea să fiu.

— Pe noi ne consideri păgâni?

— Nu. Voi nu vă închinaţi la idoli, ci credeţi în Marele Spirit.

— Atunci îndeplineşte-mi o rugăminte!

— Cu plăcere! Care?

— Să nu-mi vorbeşti niciodată de credinţă şi să nu încerci să mi-o schimbi. Te iubesc mult de tot şi n-aş vrea ca legământul nostru să se rupă. E aşa cum a vrut Klekin-Petra. Poate că credinţa ta este dreaptă, noi însă nu o pricepem. Dacă nu ne-ar goni şi omorî, am zice că şi creştinii sunt buni ca şi credinţa lor… Dar noi suntem striviţi încet, cu neîndemânare şi nu putem crede că religia celor ce ne omoară este o religie a dragostei…

După o pauză, Winnetou continuă:

— Cum se face că fratele meu Old Shatterhand s-a alăturat acelor hoţi de pământuri? Oare nu şi-a spus că astfel va păcătui faţă de oamenii roşii?

— Mi-aş fi spus-o, poate, însă nu m-am gândit. Eram bucuros să lucrez ca expert topograf, pentru că mă plăteau foarte bine.

— Te plăteau? După cât ştiu, nici nu aţi terminat lucrările. Ori vi se plătea înainte?

— Nu. Am primit numai un avans şi echipamentul. Plata întreagă urma s-o capăt abia după încheierea lucrărilor.

— Şi acum vei pierde banii?

— Da.

— Mulţi?

— Foarte mulţi, dacă judec după situaţia în care mă găsesc.

Tăcu un răstimp, apoi reluă:

— Îmi pare rău că fratele meu a suferit o pagubă din pricina noastră. Nu eşti prea bogat, aşa-i?

— Sunt bogat în toate celelalte privinţe, dar nu şi în bani.

— De cât timp mai aveaţi nevoie ca să isprăviţi lucrările?

— Ne-ar fi ajuns câteva zile.

— Iuf! Dacă te-aş fi cunoscut cum te cunosc acum, i-aş fi atacat pe kiowaşi cu câteva zile mai târziu.

— Numai ca să-mi pot termina lucrul? Îl întrebai, mişcat de atâta altruism.

— Da.

— Adică, ne-ai fi lăsat să ducem la capăt tâlhăria?

— Nu tâlhăria, doar măsurătorile. Liniile pe care le trageţi pe hârtie nu ne fac nici un rău: asta încă nu înseamnă tâlhărie. Nelegiuirea începe însă când vin lucrătorii şi se apucă să taie drum calului de foc.…

Ţi-aş da…

Se întrerupse, pentru a-şi lămuri sieşi un gând abia încolţit. Apoi reluă:

— Ai nevoie cumva de hârtiile acelea cu desene ca să poţi primi banii ce ţi se cuvin?

— Da.

— Iuf! Atunci n-ai să-i primeşti niciodată, căci toate desenele au fost distruse.

— Şi cu uneltele ce-aţi făcut?

— Războinicii cărora le-au căzut în mâini voiau să le distrugă şi pe acestea, însă nu i-am lăsat. Deşi n-am fost în nici o şcoală a feţelor palide, ştiu totuşi că astfel de obiecte au o valoare mare; de aceea am poruncit să fie păstrate cu grijă. Le-am adus cu noi aici şi le-am pus bine. Le voi înapoia fratelui meu Old Shatterhand.

— Îţi mulţumesc. Voi primi acest dar al tău, deşi mie personal nu-mi aduce nici un folos. Mă bucur însă să le pot restitui celor în drept.

— Va să zică, ţie nu-ţi aduc nici un folos?

— Nu. Spre folosul meu ar fi numai dac-aş duce măsurătorile până la capăt.

— Păi, îţi lipsesc hârtiile acelea distruse.

— Am fost prevăzător şi am făcut desenele în câte două exemplare.

— Şi mai ai unul?

— Am, uite aici, în buzunar. Tu ai fost atât de bun şi ai poruncit să nu-mi fie luate.

— Iuf, iuf!

De astă dată, exclamaţia suna şi a mirare şi a satisfacţie. Apoi Winnetou tăcu iarăşi. În mintea lui – aveam să aflu mai târziu – se născuse o idee atât de nobilă, cum nici un alb n-ar fi putut s-o conceapă, necum s-o pună în aplicare. După un timp, se ridică şi zise:

— Să ne întoarcem acasă. Fratele meu alb a fost păgubit de noi.

Winnetou va avea grijă să-ţi acopere pierderea. Dar înainte de toate, trebuie să te refaci pe deplin.

Revenirăm în pueblo unde, pentru întâia oară, patru albi aveau să-şi petreacă noaptea ca oameni liberi.

A doua zi, în mijlocul unor mari solemnităţi, Hawkens, Stone şi Parker de o parte şi apaşii de altă parte fumară

pipa păcii. Se înţelege că şi cu acest prilej s-au rostit discursuri interminabile. Cea mai frumoasă cuvântare a ţinut-o Sam. În felul lui şugubăţ, o împănase cu asemenea expresii, încât şi indienii, atât de serioşi îndeobşte, făcură vizibile eforturi ca să nu izbucnească în râs. De-a lungul acelei zile a fost reluată povestirea tuturor faptelor şi întâmplărilor recente. Între altele, s-a pomenit din nou că eu am fost omul care, în seara aceea memorabilă, am desfăcut legăturile lui Inciu-Ciuna şi Winnetou. Iar Sam mi-a închinat următorul logos:

— Sunteţi un om şiret, un ipocrit, sir! Cu prietenii se obişnuieşte să fii sincer, mai ales când le datorezi recunoştinţa pe care ne-o daţi. Adică, mă rog, cine şi ce eraţi dumneavoastră când v-am întâlnit întâia oară la Saint Louis? Un biet meditator, care trebuie să bage cu nuiaua abc-ul şi tabla înmulţirii în capul unor copii. Şi aţi fi rămas colea o creatură amărâtă, dacă nu v-am fi purtat de grijă noi, cu dragoste şi înţelegere. V-am smuls dintr-o tâmpită tablă a înmulţirii şi v-am cărat cu nespusă jertfă de sine de-a lungul savanei, dacă nu mă-nşel. V-am vegheat cum îşi veghează o mamă pruncul sau precum găina care a clocit ouă de raţă îşi păzeşte puii abia ieşiţi din găoace. Aici, printre noi, v-a venit pe încetul mintea la cap şi vi s-a luminat creierul cufundat în beznă. Ce mai tura-vura, v-am fost şi tată şi mamă şi unchi şi mătuşă, v-am purtat pe braţe, v-am hrănit trupul cu hălci de carne mustoasă, iar cugetul, cu înţelepciunea şi priceperea noastră. Ne-am fi aşteptat, în schimb, la respect, la stimă şi recunoştinţă; când colo, vă purtaţi ca bobocul de raţă care se zbenguie în apă şi-şi lasă găina cloşcă pe mal, pentru că, vezi bine, dumneaei cum să-l urmeze dacă nu ştie să înoate?! Pe deasupra, v-aţi îngăduit să călcaţi toate dispoziţiile noastre. Mă doare până-n fundul vechiului meu surtuc de vânătoare să constat cum răsplătiţi dragostea şi abnegaţia noastră cu atâta nepăsare şi ingratitudine. Dacă m-aş apuca să înşir toate poznele ce le-aţi comis, n-aş mai ajunge la capăt. Dar cea mai urâtă

dintre toate a fost eliberarea celor două căpetenii fără ca s-o ştim şi noi. Pe asta nu v-o iert şi nu v-o uit; pentru asta am să vă scot ochii şi n-am să vă slăbesc cât oi trăi. Urmările acestei perfidii nu s-au lăsat mult aşteptate. În loc să fim admirabil prăjiţi la stâlpul caznelor şi să ne plimbăm acum în frumoasele plaiuri ale vânătoarei împreună cu sufletele indienilor răposaţi, n-am fost socotiţi nici măcar vrednici de-a fi ucişi. Şi iată-ne acum vii, nevătămaţi în acest pueblo însingurat, unde gazdele îşi dau osteneala să ne strice stomacul cu tot soiul de bunătăţi şi să facă dintr-un greenhorn ca dumneavoastră un ditamai semizeu. Toată această pacoste v-o datorăm exclusiv dumneavoastră, mai ales fiindcă sunteţi un înotător atât de ordinar, însă dragostea este, în tot cazul, un sentiment de neînţeles: cu cât batjocoreşti, cu atât se aprinde mai tare. De aceea, iată că nu vă alungăm nici acum din rândurile noastre şi nici din inimă. Vă vom împodobi creştetul cu un nimb de flăcări, dăruindu-vă iertarea în neclintita noastră nădejde că totuşi, până la urmă, veţi băga ceva la cap, dacă nu mă-nşel. Uite mâna mea! Făgăduiţi, iubite sir, că vă veţi îndrepta pe viitor?

— Făgăduiesc, i-am răspuns scuturându-i mâna. Mă voi strădui să urmez în totul nobilul dumitale exemplu, ca să ajung în scurt timp un al doilea Sam Hawkens.

— Nici chiar aşa, stimabile! În zadar osteneala! Un greenhorn ca dumneavoastră să aspire la un Sam Hawkens! Totală aberaţie! Ar fi ca şi cum un broscoi şi-ar pune în gând să devină cântăreţ de operă şi…

Atunci Dick Stone, deşi amuzat, îi tăie şuvoiul de vorbe:

— Stop! Nu mai taci odată, palavragiu bătrân?! Ai ajuns un nesuferit! Pe toate le întorci cu susu-n jos, te porţi anapoda şi tragi mănuşa dreaptă pe mâna stângă! Eu, în locul lui Old Shatterhand, nu ţi-aş mai permite să-mi dai zor întruna cu greenhorn-ul dumitale.

— Şi de ce-ar fi, mă rog, împotrivă? Dacă este, se cheamă că este!

— Vorbeşti aiurea! Îi datorăm viaţa. Din o sută de westmeni trecuţi prin ciur şi dârmon, laolaltă cu tine şi cu noi, nimeni n-ar fi scos-o ieri la capăt ca dânsul. În loc ca noi să-l apărăm, ne ocroteşte el, bagă-ţi bine-n cap! Dacă nu era Old Shatterhand, nu mai şedeam noi aici la glume şi taclale; nici tu nu te-ai hlizi acum de sub peruca ta falsă!

— Cum ai spus, perucă falsă?! Să nu dea Domnul să mai aud o dată asemenea vorbă! E o perucă veritabilă. Dacă nu ştii, uită-te bine la ea! Îşi scoase peruca şi i-o întinse lui Stone.

— Fugi de-aici cu blana ta jigărită! Râse acesta.

Sam şi-o potrivi iarăşi pe cap şi rosti pe un ton dojenitor:

— Să-ţi fie ruşine, Dick! Auzi, podoaba mea capilară cică e o blană jigărită!… La asta nu m-aş fi aşteptat din partea unui camarad atât de bun cum te pretinzi a fi. Nimeni dintre voi nu ştie să-l preţuiască pe bătrânul Sam la justa valoare. Vă sancţionez deci cu dispreţul meu profund şi mă duc s-o caut pe Mary, să văd dacă e bine sănătoasă ca şi stăpânul ei.

Făcu din mână un gest superior şi plecă. Izbucnirăm cu toţii în râs; era imposibil să-i iei ceva în nume de rău.

În ziua următoare se întoarseră iscoadele trimise în taină pe urmele kiowaşilor. Oamenii raportară că aceştia şi-au văzut de drum şi că, după toate semnele, nu au de gând să se angajeze într-o nouă luptă cu apaşii.

Urmă o perioadă de linişte, dar pentru mine – de o intensă activitate. Sam, Dick şi Will se desfătau sub ochii ospitalieri ai apaşilor; mâncau şi se odihneau în lege. Singura treabă a lui Hawkens era să-şi călărească zilnic catârul pentru ca, după expresia lui, „să-i admire inteligenţa” şi să-l deprindă cu felul lui de a călări.

Eu însă nu mă lăsai pe tânjala. Winnetou şi-a pus în gând să mă treacă prin „şcoala indiană”. Lipseam amândoi zile întregi din pueblo, făceam lungi plimbări călare, în timpul cărora trebuia să mă exersez în tot ce ţine de vânătoare şi de luptă. Mă târâm prin păduri şi-mi însuşeam excelente deprinderi în arta furişatului. Winnetou mă supunea unei adevărate „instrucţii de campanie”. Uneori se ascundea de mine şi mă punea să-l caut. Îşi dădea osteneala să şteargă urmele, iar eu umblam să i le descopăr totuşi. De câte ori nu se pitula prin tufişurile dese sau, la adăpostul tufelor, dispărea în apele râului Pecos, pândindu-mă de acolo! Îmi atrăgea atenţia asupra greşelilor, îmi lămurea diferite procedee, cum e bine şi cum e rău. Erau lecţii admirabile şi predate cu aceeaşi plăcere cu care eu, ca ucenic sârguincios şi ca admirator, mi le însuşeam. Şi totuşi, niciodată Winnetou nu mă lăuda, după cum nici nu mă mustra în înţelesul obişnuit al cuvântului.

Meşter în toate îndeletnicirile specifice indienilor, era totodată un abil educator.

De câte ori nu mă întorceam acasă frânt de oboseală! Dar nici atunci nu mă odihneam, căci hotărâsem să învăţ limba apaşilor şi luam lecţii în pueblo. Aveam o profesoară şi doi profesori: Nşo-ci mă învăţa idiomul mescalerilor, Inciu-Ciuna pe cel al Mânerilor, iar Winnetou pe al navajilor. Cum cele trei idiomuri sunt foarte înrudite şi nu posedă un vocabular prea bogat, progresam neobişnuit de repede.

Când Winnetou şi cu mine nu plecam prea departe de pueblo, se întâmpla uneori ca Nşo-ci să ne însoţească. Se bucura din toată inima privind cum execut exerciţiile.

Într-o zi ne aflam în pădure. Winnetou îmi ceru să mă depărtez şi să revin abia după un sfert de oră. Aveam să-i mai găsesc acolo şi să descopăr unde s-a ascuns Nşo-ci. M-am depărtat deci o bună bucată de drum, apoi m-am întors. La început, urmele amândurora erau destul de vizibile; dar la un moment dat paşii fetei dispărură. Ştiam, fireşte, că avea un mers neobişnuit de uşor, însă, pământul fiind moale, ar fi trebuit să existe neapărat măcar vreun semn că a trecut pe acolo; totuşi, nu găseam nimic, nici barem un firicel sau o frunză călcată, deşi tocmai aici creştea nişte muşchi des şi subţire. Doar urma lui Winnetou se desluşea precis şi aceasta nu mă interesa. Nu pe dânsul aveam sarcina să-l găsesc, ci pe sora lui. Dar bănuiam că şi el se afla pe aproape şi îmi observă eventualele greşeli.

M-am sucit, m-am învârtit în cerc o dată şi iar o dată, fără a găsi vreun punct de reper. Mi se părea ciudat. Chibzuisem. Trebuie negreşit să fi lăsat vreo urmă; e imposibil ca piciorul să fi călcat pământul fără să lase nici un semn pe muşchiul acesta moale. Adică, ce zic? Să atingă pământul? Şi dacă Nşo-ci nici nu 1-a atins?

Cercetai urmele paşilor lui Winnetou. Erau adânci, mai adânci ca înainte. Să-şi fi luat sora în braţe şi s-o fi dus mai încolo?

Dacă Winnetou s-ar fi strecurat de unul singur prin desiş, cu braţele libere, atunci nu i-ar fi fost greu să răzbească. Dar, cu soră-sa în braţe, nu putea să nu lase niscai semne prin rămurişul des. Mă luai deci după urmele întipărite jos, în pământ, aţintindu-mi însă privirea nu atât asupra lor, cât sus, asupra rămurişului. Într-adevăr! Nu avusese braţele libere şi de aceea nu putuse feri în lături crengile cu toată grija. Nici Nşo-ci n-o făcuse. Probabil, nu-i trecuse prin gând. Iată de ce am dat în mai multe locuri peste ramuri frânte şi frunze rupte, semn că Winnetou nu trecuse singur pe acolo.

Urmele duceau în linie dreaptă într-un luminiş şi apoi, iarăşi drept înainte, până de partea cealaltă. Şi acolo, în spatele luminişului, probabil că stăteau amândoi liniştiţi şi foarte amuzaţi de renghiul ce mi-l jucaseră. Puteam s-o iau drept într-acolo, dar mă ispitea gândul să-i surprind şi să-i păcălesc. Mă furişai deci, la adăpostul vegetaţiei, ocolind luminişul, până am ajuns de cealaltă parte. Căutai mai întâi urmele lui Winnetou. Dacă şi-ar fi continuat drumul, ar fi trebuit să le descopăr. Dacă nu, atunci era clar că s-a ascuns împreună cu Nşo-ci.

Mă culcai la pământ şi mă târâi fără zgomot, într-un semicerc, silindu-mă să rămân neobservat în dosul copacilor şi tufelor.

Înaintam încet şi în mare linişte. Nici un zgomot, cât de mic, nu trebuia să le atragă atenţia; ca să-mi ating scopul, desfăşuram o adevărată strategie. Şi până la urmă izbutii mai bine chiar decât sperasem. Îi zării pe amândoi. Şedeau împreună sub un corcoduş; şedeau cu spatele la mine, aşteptându-se, dacă i-aş fi descoperit, să le apar în faţă. Şopteau între ei, încât nu le puteam desluşi vorbele.

O nespusă bucurie mă stăpânea gândindu-mă la surpriza ce aveam să le-o fac. Mă apropiai din ce în ce, mai să-i pot ajunge cu mâna.

Eram gata să întind braţul şi să-l apuc pe Winnetou de umăr, când o şoaptă a lui mă reţinu:

— Să mă duc în căutarea lui? Întrebă.

— Nu, răspunse Nşo-ci. Vine el singur.

— Nu vine.

— Ba vine.

— Sora mea se înşală. A învăţat el foarte bine totul, însă de data asta urmele se pierd în văzduh. Cum să le găsească?

— Le găseşte. Nu mi-a spus chiar fratele meu Winnetou că Old Shatterhand nu mai poate fi înşelat? De ce vorbeşte acum altfel?

— Fiindcă l-am pus acum la cea mai grea încercare. Ochiul lui desluşeşte orice urmă; dar a ta nu poate fi văzută decât cu gândul şi asta încă n-a învăţat-o.

— Va veni, totuşi. El se pricepe la orice.

Vorbea în şoaptă, dar în cuvintele ei stăruia o nemărginită încredere culcare m-aş fi putut mândri.

— Într-adevăr, n-am cunoscut alt om să se descurce atât de bine în toate împrejurările. Doar un singur lucru cred că nu-l va pricepe şi-mi pare rău.

— Despre ce anume vorbeşti?

— Despre dorinţa noastră, a tuturor.

Eram din nou pe punctul să mă arăt în faţa lor, dar auzindu-l pe Winnetou, hotărâi să mai aştept. Exista oare vreo dorinţă pe care să le-o refuz acestor oameni buni şi dragi? Se pare totuşi că nutresc un gând pe care nu mi l-au împărtăşit de teamă să nu-l resping. S-ar putea să aflu acum despre ce e vorba.

Statui liniştit şi ascultai în continuare.

— A discutat oare fratele meu Winnetou cu dânsul? Întrebă Nşo-ci.

— Nu.

— Nici Inciu-Ciuna, părintele nostru?

— Nici el. A vrut să i-o spună, dar l-am sfătuit să tacă.

— De ce? Doar Nşo-ci iubeşte din toată inima pe acest om alb şi dânsa e fiica celui mai mare conducător al apaşilor.

— Da, este. Şi chiar cu mult mai mult. Cine dintre războinicii indieni sau dintre feţele palide n-ar fi fericit ca sora mea să-i devină soţie?! Toţi, în afară de Old Shatterhand.

— De unde o ştie fratele meu, dacă nici n-a stat de vorbă cu dânsul?

— Ştiu, fiindcă îl cunosc. El nu e ca orice faţă palidă; el năzuieşte mult mai sus şi nu va lua de squaw o indiană.

— A spus-o el?

— Nu.

— Oare şi-a dăruit inima unei femei albe?

— Nici asta.

— Eşti sigur?

— Da. Am discutat cu el despre femeile albe şi am înţeles că inima lui nu s-a rostit încă.

— Atunci se va rosti pentru mine!

— Sora mea să nu-şi facă nădejdi deşarte! Old Shatterhand judecă şi simte altfel decât crezi. Dacă îşi va alege cândva o soţie, aceasta va trebui să se înalţe deasupra celorlalte femei, aşa cum el se înalţă peste ceilalţi bărbaţi.

— Şi eu nu sunt destul de vrednică?

— Dacă te asemăn cu fetele noastre, atunci eşti mai presus de toate. Dar ce-ai văzut şi ce-ai auzit tu din câte sunt pe lume? Ce învăţătură ai? Tu cunoşti viaţa femeilor noastre roşii, dar nu ştii nimic din ce învaţă şi trebuie să ştie o femeie albă. Old Shatterhand nu se uită la strălucirea aurului, nici la frumuseţea chipului; el căuta alte însuşiri pe care nu le poate găsi la o fată de indian.

Nşo-ci îşi plecă mâhnită capul şi tăcu. Atunci Winnetou îşi trecu mângâietor mâna peste părul şi peste obrajii ei:

— Mă doare să rănesc inima bunei mele surori, dar Winnetou e deprins să spună numai adevărul, chiar dacă acesta nu e plăcut. S-ar putea totuşi ca fratele tău să ştie un drum către ţelul dorit.

Fata înălţă repede capul şi întrebă:

— Care e drumul?

— Cel care duce spre oraşele feţelor palide.

— Crezi că ar trebui să merg acolo?

— Da.

— Pentru ce?

— Ca să-ţi dai seama cum trebuie să trăieşti şi să te porţi dacă vrei să fii iubită de Old Shatterhand.

— Atunci plec imediat, sunt gata! Vrea fratele meu să-mi asculte o rugăminte?

— Care anume?

— Vorbeşte-i lui Inciu-Ciuna, tatăl nostru. Cere-i să-mi îngăduie călătoria spre marile oraşe ale feţelor palide. Cred că n-are să fie contra, căci…

N-am mai ascultat continuarea. Târându-mă, m-am retras de lângă ei. Mi se părea că făptuisem un păcat trăgând cu urechea la această discuţie dintre frate şi soră. Numai de n-ar afla-o! Ar fi foarte jenant pentru ei, iar pentru mine şi mai mult! Trebuia acum, la retragere, să fiu şi mai atent ca adineauri, când mă apropiasem. Orice zgomot cât de neînsemnat, orice pas greşit puteau să le trădeze faptul că am surprins taina frumoasei indiene. Or, în acest caz, aş fi fost nevoit să-i părăsesc imediat, încă în cursul aceleiaşi zile, pe prietenii mei roşii.

Din fericire, am izbutit să mă retrag neobservat. Ajuns la o depărtare de unde nu mai puteam fi auzit, m-am ridicat în picioare şi am ocolit iute luminişul până am dat iarăşi de urmele cunoscute.

Apucai drumul pe care venisem mai înainte; la doi-trei paşi de ascunzişul lor mă oprii şi strigai:

— Fratele meu Winnetou să poftească! Nimeni nu se urni. Repetai:

— Fratele meu să vină! Doar îl văd!

Totuşi, Winnetou mai stăruia în tăcere.

— Iată-l, şade sub corcoduş. Vrea să-l scot eu de acolo?

Atunci crengile foşniră şi Winnetou ieşi la iveală. Nu avea rost să mai rămână ascuns, dar spera să mă mai păcălească

în legătură cu ascunzătoarea fetei. Mă întrebă:

— A găsit-o fratele meu pe Nşo-ci?

— Da.

— Unde?

— În ascunzişul ei, în desiş.

— În care desiş?

— Acolo unde duce urma ei.

— Vrei să spui că i-ai descoperit urma?

Era cât se poate de mirat. Nu ştia ce să creadă. Desigur, nu-şi închipuia că-l mint, dar nici nu pricepea cum aş fi putut găsi vreo urmă de-a surorii sale. Doar nu se dezlipise de ea nici o clipă! Era, deci, convins că n-o descoperisem şi eu, probabil, mă înşelam.

— Da, am răspuns, i-am găsit urma.

— Sora mea a fost atât de atentă, încât n-a putut lăsa nici un semn.

— Te înşeli. A lăsat unul.

— Nu!

— Ba uite c-a lăsat, nu jos pe pământ, ci sus în rămuriş. Nşo-ci nu a atins pământul cu picioarele, dar, pe când o purtai în braţe, a cam îndoit crengile şi a stârnit frunzişul.

— Iuf! Şi crezi că am purtat-o în braţe?

— Cred.

— Cine ţi-a spus?

— Urmele paşilor tăi. Dintr-o dată au devenit mai adânci din cauza greutăţii sporite. Cum însă nu era posibil să te fi îngrăşat într-o clipă, am tras concluzia că ai ridicat în braţe o povară. Şi aceasta era însăşi sora ta care, după cum am constatat, nici n-a atins pământul.

— Iuf! Te înşeli. Du-te şi mai caută!

— Ar fi de prisos. Nşo-ci şade chiar acolo de unde ai sărit tu. Am s-o aduc îndată.

Intrai în luminiş, dar fata se grăbi să-mi iasă înainte şi se adresă cu satisfacţie fratelui ei:

— Ţi-am spus eu c-o să mă găsească şi n-am greşit!

— Da, sora mea a avut dreptate; în schimb, m-am înşelat eu.

Fratele meu Old Shatterhand ştie să desluşească urma unui om nu numai cu ochii, ci şi cu gândul. Se pare că nu i-a mai rămas nimic de învăţat.

— O, au rămas încă foarte, foarte multe! I-am răspuns. Fratele meu Winnetou mi-a adus o laudă pe care n-o merit încă; dar voi învăţa de la el şi restul.

Era, într-adevăr, primul cuvânt de laudă pe care-l auzeam din gura lui şi mărturisesc că mă flata ca şi pe vremuri lauda ocazională a vreunui profesor.

În seara aceleiaşi zile, Winnetou îmi aduse o haină de vânătoare din piele albă, bine lucrată şi împodobită cu frumoase cusături roşii, specific indiene.

— Nşo-ci, sora mea, te roagă să porţi acest veşmânt, zise dânsul.

Cel vechi nu mai e destul de bun pentru Old Shatterhand.

Avea, fireşte, multă dreptate. Haina mea arăta cam jerpelită chiar şi în ochii indienilor. Într-un oraş european, cu o astfel de haină pe mine, aş fi fost cu siguranţă arestat pentru vagabondaj. Dar se cădea oare să accept din partea lui Nşo-ci un asemenea dar? Winnetou păru să-mi ghicească gândul şi-mi spuse:

— Poţi primi fără grijă această haină. Eu am comandat-o. Nu e darul surorii, ci al lui Winnetou pe care l-ai salvat de la moarte. Oare după obiceiul albilor nu se cuvine să primeşti daruri de la o femeie?

— Nu se cuvine, afară de cazul că vin de la propria ta soţie sau de la o rudă.

— Tu îmi eşti frate, deci rudă cu Nşo-ci. Totuşi, datul e al meu, nu al ei. Sora mea n-a făcut decât să coasă haina.

Când, a doua zi dimineaţa, mi-am încercat costumul, îmi venea ca turnat. Nici un croitor din New York n-ar fi nimerit mai bine măsura.

Fireşte că mă arătai în primul rând frumoasei prietene, care se bucură enorm de laudele mele. Curând, mi se

înfăţişară Dick Stone şi Will Parker căutând şi ei să-mi stârnească admiraţia: primiseră, la rândul lor, nişte costume lucrate de alte femei. Iar în timp ce mă aflam în vale şi mă exersam în mânuirea tomahawkului, răsări dinainte-mi o ciudăţenie grozav de fudulă. Era un surtuc de piele nou-nouţ, care atingea jos o pereche de cizme indiene, vechi şi colosal de mari. Deasupra surtucului trona o pălărie de pâslă şi mai veche, cu borurile jalnic pleoştite, iar de sub pălărie ieşeau la iveală o barbă încâlcită, un nas monumental şi doi ochişori care se zgâiau la mine sfidători. Îl recunoscui, în sfârşit, pe micul meu Sam Hawkens. Se proţăpi în faţa mea, cu picioarele răşchirate, subţiri, strâmbe şi, mândru nevoie-mare, mă întrebă:

— Sir, îl cunoaşteţi cumva pe bărbatul acesta?

— Hm! Răspunsei. Să-l văd mai de aproape! Îl apucai de braţ, îl răsucii de trei ori în jurul propriei sale făpturi şi-l cercetai cu de-amănuntul:

— Aş putea să jur că-i Sam Hawkens, dacă nu mă-nşel!

— Yes, milord! Nu vă înşelaţi. Sunt chiar eu în persoană şi în mărime naturală. Nu observaţi nimic?

— Un costum nou!

— Cred şi eu!

— De unde?

— Din pielea de urs pe care mi-aţi dăruit-o.

— Asta se vede, Sam. Dar mă interesează de la care persoană ţi-a căzut pleaşca.

— Persoana? Ha! Aşadar, persoana, sir!… Asta e o chestie, cum să zic… De fapt nici nu e o persoană.

— Atunci ce?

— Mă rog, e şi dânsa, un fel de persoană cam mititică.

— Adică?

— Ei, n-o cunoaşteţi pe drăguţa Cliuna-ai?

— Nu. Cliuna-ai înseamnă „lună”. E fată sau nevastă?

— Amândouă, sau mai curând niciuna, nici alta.

— Prin urmare, o bunicuţă?

— Pe dracu'! Dacă nu e nici squaw, nici fată, atunci fireşte că trebuie să fie văduvă. E o squaw rămasă văduvă de pe urma unui războinic ucis în lupta cu kiowaşii.

— Şi ţi-ai pus în gând s-o consolezi?

— Well, sir, încuviinţă el. Nu mă dau în lături; am şi pus un ochi pe ea, mai bine zis amândoi ochii.

— Totuşi, dragă Sam, judecă bine: e o femeie indiană!

— Şi ce dacă? M-aş însura şi cu o negresă de n-ar fi atât de neagră. De altfel, Cliuna-ai e o partidă minunată.

— De ce?

— Păi e cea mai mare meşteră în tăbăcitul pieilor.

— Şi vrei să te tăbăcească?

— Vă arde de glumă, sir Eu vorbesc serios. Un cămin intim, nu-i aşa… înţelegeţi? Are o faţă plină, rotundă, ca luna.

— În crai-nou sau în ultimul pătrar?

— Vă rog şi stărui să nu mai faceţi glume pe seama lunii! E o lună plină şi mă-nsor cu ea, dacă nu mă-nşel.

— Să sperăm că n-o să iasă din toate astea şi o lună nouă… Cum ai cunoscut-o?

— La tăbăcărie. M-am interesat care e cea mai bună tăbăcăriţă, ştiţi, pentru pielea de urs. Ei şi mi-au recomandat-o pe Cliuna-ai. I-am adus pielea şi mi-a declarat că-i place…

— Pielea?

— Mofturi! Îi place de mine, fireşte.

— Înseamnă că are gust, dragă Sam, n-am ce zice.

— Păi, are! Şi nici incultă nu-i! Dovadă faptul că nu s-a limitat să tăbăcească pielea, ci mi-a şi cusut costumul. Ce ziceţi, e frumos?

— Arăţi ca un dandy!

— Un gentleman, nu-i aşa? Curat gentleman! A rămas şi dânsa praf când m-a văzut îmbrăcat. Fiţi pe pace, sir. mă însor cu ea!

— Dar cu haina veche ce-ai făcut?

— Am aruncat-o dracului!

— Aşa! Şi spuneai cândva că n-ai da-o nici pe zece mii de dolari!

— Ce-a fost a trecut. Pe-atunci n-o cunoşteam pe Cliuna-ai. Vremea nu stă în loc, sir!

Omuleţul meu, candidat la însurătoare şi îmbrăcat în piele de urs, tropăi din picioare, se învârti, se răsuci şi plecă de lângă mine ca un păun înfumurat. Slăbiciunea lui pentru văduva indianului nu-mi punea nici un fel de probleme morale şi nu mă îngrijora. Era de ajuns să-l priveşti pe Sam ca să-ţi alungi orice nelinişte. Labele peste măsură de mari din care creşteau în sus picioruşele ca nişte beţe strâmbe, apoi faţa de ornitorinc cu cioc de uliu, Doamne iartă-mă! Chiar şi pentru o indiană era prea de tot! Nu apucă să se depărteze, că se şi întoarse, rostind cu emfază:

— E totuşi altceva costumul ăsta, sir] Mă simt ca nou-născut. Pe cel vechi să nu-l mai văd în ochi! Merg în petit, hi-hi-hi-hi!

L-am întâlnit a doua zi în pueblo. Privea în zare şi medita.

— Ce probleme de astronomie te frământă, dragă Sam? L-am întrebat.

— De ce tocmai de astronomie?

— Fiindcă arăţi ca şi cum ai vrea să descoperi o cometă sau o nebuloasă nouă.

— Păi cam aşa e. O crezui cometă, dar e mai degrabă o nebuloasă.

— Cine?

— Ei, cine! Cliuna-ai.

— Aha! Va să zică luna plină s-a schimbat în nebuloasă. Cum asta?

— Am întrebat-o dacă nu vrea să se mărite a doua oară şi mi-a răspuns scurt: „Nu!”

— N-ar fi un motiv să-ţi pierzi încrederea. Nici Roma n-a fost clădită într-o singură zi.

— De fapt, nici costumul ăsta nou n-a fost cusut într-o singură oră. E just, sir. Mă mai duc o dată în petit.

Urcă scara, îndreptându-se spre locuinţa văduvei. A doua zi, pe când înşeuam calul ca să pornesc cu Winnetou la o vânătoare de bizoni, mă pomenii cu Sam Hawkens:

— Mă luaţi şi pe mine, sir?

— La vânătoare de bizoni? Nu! Doar dumneata vânezi acum ceva mai de soi.

— Dar nu-mi merge, nu se lasă.

— Zău?

— Pe onoarea mea! Mai are şi pretenţii!

— Cum adică?

— Vin tocmai de la dânsa. Cică mi-a cusut haina din porunca lui Winnetou.

— Şi eu care credeam că din dragoste…

— Se pare că nu. Mi-a mai spus că tăbăcitul trebuie să i-l plătesc, pentru că eu l-am comandat.

— Deci, pretinde şi plată.

— Yes! Credeţi că e un semn de dragoste?

— Habar n-am. Îmi lipseşte experienţa în materie. Copiii îşi iubesc părinţii şi totuşi îi storc de bani. Poate că tocmai această pretenţie să fie o dovadă a iubirii ce-ţi poartă.

— Luna plină!… Hm! S-ar putea să fie doar ultimul pătrar. Va să zică, nu mă luaţi la vânătoare?

— Winnetou doreşte să mergem numai în doi.

— Atunci nu mai insist.

— De altfel, ţi-ai terfeli costumul, dragă Sam.

— Just! Petele de sânge nu şed bine pe o asemenea haină.

Dădu să plece, dar se întoarse iar şi întrebă:

— Nu credeţi, sir, că haina mea veche era mai practică?

— Posibil.

— Nu posibil, chiar foarte probabil.

Cu aceasta, isprăvirăm discuţia. Dar în zilele următoare, Sam deveni foarte gânditor şi zgârcit la vorbă. Luna părea să fie în continuă descreştere. Şi iată ca, într-o dimineaţă, îl zării ieşind din locuinţa sa… îmbrăcat în vechiul său costum!

— Ce-i, Sam? L-am întâmpinat. Credeam că te-ai dezis pentru totdeauna de surtucul dumitale sau, după propria-ţi expresie, „l-ai aruncat dracului”.

— Îl şi aruncasem.

— Şi te-ai întors la el?

— Yes.

— De necaz?

— Fireşte! Sunt pur şi simplu furios!

— Pe ultimul pătrar de lună?

— A intrat în eclipsă. Nici nu vreau s-o mai văd pe această Cliuna-ai.

— Înseamnă că ţi-am prezis bine.

— Da. S-a întâmplat întocmai. Dar a mai intervenit ceva care m-a supărat de mama-focului.

— Pot să ştiu ce?

— Dumneavoastră am să v-o spun. Aşadar, i-am făcut ieri o nouă vizită. Mă tratase în ultimele zile foarte rău; aproape că nu-şi arunca ochii în direcţia mea şi-mi răspundea cât se poate de scurt şi înţepat.

Mă aşez deci lângă dânsa şi-mi reazem capul de un stâlp. Pesemne că stâlpul avea undeva o aşchie care mi-a prins părul. Când să mă ridic şi să plec, mă pomenesc cu o smucitură teribilă la onorata-mi scăfârlie; îmi întorc privirea şi, ce văd, sir… ce văd?

— Peruca dumitale, bănuiesc.

— Da, domnule, peruca mea agăţată de stâlp! Iar pălăria îmi zburase cât colo pe podea.

— Atunci probabil că frumoasa lună plină s-a încruntat?

— Chiar aşa! Întâi s-a sculat în picioare şi s-a uitat lamine ca la…

Ca la… în fine, ca la un om care n-are păr pe cap.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă a început să ţipe şi să urle de parc-ar fi chelit ea.

— Şi, în sfârşit?

— În sfârşit, s-a întunecat de tot. S-a repezit afară şi dusă a fost!

— Poate mai răsare ea în chip de crai-nou şi apoi ca lună plină.

— Niciodată. Mi-a şi trimis vorbă.

— Ce vorbă?

— Să nu-i mai calc pragul. Şi-a vârât în cap ca proasta să nu ia de soţ decât pe unul cu plete originale. Ce ziceţi, nu e o tâmpenie fără pereche?

— Deh…

— Aici nu încape nici un „deh”, Sir. Când o femeie se mărită nici n-ar trebui să-i pese că bărbatul are păr sau poartă perucă, dacă nu mă-nşel. În fond, peruca e chiar mai onorabilă, pentru că, vezi bine, costă bani, în timp ce părul natural creşte pe gratis!

— Păi, atunci, în locul dumitale, mi l-aş lăsa să crească, dragă Sam!

— Stimate sir, să vă ia naiba! Eu caut mângâiere în zbuciumul meu sentimental şi în necazurile mele cu însurătoarea şi dumneavoastră mă luaţi peste picior. Dea Domnul să vă văd cu perucă în cap şi o văduvă de indian să vă arunce pe uşă afară! Salut!

Se depărta mânios.

— Sam! Îl strigai din urmă. Încă o întrebare!

— Ce mai vreţi? Mârâi el oprindu-se în loc.

— Unde-i acuma?

— Cine?

— Costumul cel nou.

— I l-am trimis îndărăt. Nu vreau să mai ştiu de el. Ziceam să-l port la cununie; acum, că s-a ales praful din toate, nu-mi mai trebuie nici un costum! Howgh!

Aşa s-a terminat idila lui Sam cu Cliuna-ai, luna în permanentă descreştere. De altfel, omuleţul s-a consolat curând şi a recâştigat buna dispoziţie, mărturisindu-mi chiar bucuria că a rămas tânăr holtei. De acum nu se va mai despărţi în veci de surtucul lui cârpit, care e mult mai bun,

mai practic, mai comod decât orice haină de vânătoare cusută de croitoresele indiene.

Lucrurile se desfăşurară deci aşa cum prevăzusem. Un Sam Hawkens căsătorit era de-a dreptul inimaginabil.

În aceeaşi zi, spre seară, luai cina, ca de obicei, împreună cu InciuCiuna şi Winnetou. După cină, tânărul apaş ne părăsi; mă pregăteam şi eu să ies, când căpetenia aduse vorba despre aventura lui Sam cu Cliuna-ai şi, din una în alta, se opri la tema căsătoriei dintre bărbaţii albi şi fetele indiene, Mi-am dat seama că vrea să mă sondeze.

— Tânărul meu frate; Old Shatterhand socoteşte o asemenea căsătorie potrivită, ori ba? Mă întrebă el într-un târziu.

— Dacă e încheiată de un preot şi fata trece mai întâi la creştinism, nu văd nimic rău! Am răspuns.

— Ce fel de squaw ar prefera tânărul meu frate, o indiană sau una albă?

Să fi spus că prefer o soţie albă? L-aş fi ofensat. De aceea i-am răspuns cu ocolişuri:

— E greu să mă pronunţ. Depinde de vocea inimii. Când ea se rosteşte, atunci o asculţi, indiferent de culoarea şi de obârşia fetei. În faţa Marelui Spirit toţi oamenii sunt egali, iar cei ce se potrivesc şi sunt destinaţi unul altuia se vor găsi până la urmă.

— Howgh! Dacă se potrivesc, atunci se vor găsi. Fratele meu a vorbit foarte înţelept; de altfel, vorba lui e întotdeauna înţeleaptă.

Cu aceasta, tema fu epuizată în sensul dorit de mine. Cel puţin aşa credeam. Accentuasem anume faptul că o indiană, dacă vrea să devină soţia unui alb, trebuie să treacă mai întâi la creştinism. Intenţia mea era precisă. I-aş fi dorit lui Nşo-ci pe cel mai ales şi mai nobil războinic indian, chiar şi un conducător. Eu însă nu venisem în Vestul sălbatic pentru a mă căsători cu o indiană; ba nici la una albă nu mă gândeam. Planurile mele de viitor, aşa cum mi le făurisem, excludeau căsătoria.

Rezultatul discuţiei mele cu Inciu-Ciuna urma să-l aflu abia a doua zi. Căpetenia mă conduse jos, la primul etaj, unde nu fusesem încă.

Acolo, într-o cămăruţă anume rezervată, se păstrau instrumentele noastre de măsurat.

— Cercetează şi vezi dacă lipseşte ceva, mă invită Inciu-Ciuna.

Constatai că nu lipseşte nimic. Instrumentele fuseseră adăpostite cu grijă şi erau intacte, afară de unele mici îndoituri uşor de reparat.

— Lucrurile acestea erau pentru noi ca „medicamentele”, zise el.

De aceea le-am pus la bună păstrare. Tânărul meu frate alb le poate lua. Sunt iarăşi ale sale.

Aş fi vrut să-i mulţumesc pentru generozitate, dar el preveni orice cuvânt de recunoştinţă:

— Erau ale tale şi ţi le-am luat fiindcă te socoteam duşmanul nostru; dar acum, când ştim că ne eşti frate, trebuie să-ţi înapoiem toate lucrurile. N-ai de ce să-mi mulţumeşti. Ce ai de gând să faci cu aceste obiecte?

— Când va fi să plec de aici, le voi lua cu mine şi le voi restitui oamenilor de la care le-am primit.

— Unde locuiesc oamenii aceia?

— La Saint Louis.

— Inciu-Ciuna cunoaşte numele acestui oraş şi ştie unde se află.

Winnetou, fiul meu, l-a vizitat şi mi-a vorbit de el. Prin urmare, vrei să ne părăseşti?

— Da, chiar dacă nu imediat.

— Ne pare rău. Ai devenit un războinic al tribului nostru şi ţi-am dat chiar puterea şi rangul unei căpetenii a apaşilor. Credeam că vei rămâne pentru totdeauna la noi, cum a făcut Klekih-Petra.

— Situaţia mea e alta.

— Ai cunoscut-o pe-a lui?

— Da. Mi-a povestit totul.

— Înseamnă că a prins mare încredere în tine, deşi te vedea pentru întâia oară.

— Probabil pentru că eram din aceeaşi ţară.

— Nu numai asta. El a vorbit cu tine chiar şi în ultimele sale clipe.

Nu-l puteam înţelege, căci nu cunosc limba voastră, dar ne-ai povestit tu însuţi despre ce aţi discutat. După dorinţa lui Klekih-Petra te-ai înfrăţit cu Winnetou şi iată că vrei să-l părăseşti. Se cuvine oare?

— Nu e nevoie ca fraţii să fie veşnic împreună. Dacă sarcinile lor diferă, ei apucă de multe ori drumuri deosebite.

— Dar pe urmă se regăsesc.

— Da. Şi pe mine o să mă revedeţi. Porunca inimii mă va întoarce la voi.

— Sufletul meu te ascultă cu plăcere. De câte ori ai să revii, va fi bucuria noastră. Inciu-Ciuna regretă sincer că, după spusele tale, eşti chemat de alte treburi. Oare nu te-ai simţi fericit şi aici, între oamenii noştri?

— Nu-mi dau încă seama. Sunt de prea puţină vreme aici ca să pot răspunde la întrebare. Ar fi ca şi cum două păsări ar sta la umbra unui pom; una se hrăneşte cu roadele pomului şi rămâne acolo; dar celeilalte îi trebuie un alt soi de mâncare şi de aceea nu poate rămâne veşnic pe loc; trebuie să zboare în altă parte.

— Şi, totuşi, fii sigur că ţi-am oferit tot ce pofteşti.

— Ştiu; dar când am vorbit de hrană, nu mă gândeam la nevoile trupului.

— Da, înţeleg. Voi, feţele palide, vorbiţi şi de o hrană a sufletului.

Aşa spunea şi Klekih-Petra. Această hrană îi lipsea şi lui aici. Câteodată era mâhnit, deşi se străduia să nu băgăm de seamă. Tu eşti mai tânăr decât a fost el când a venit în mijlocul nostru; de aceea ai cădea mai lesne pradă dorului de ducă. Aşa că poţi pleca. Dar te rugăm să revii.

Poate până atunci îţi vei fi schimbat gândurile şi vei fi înţeles că şi la noi te poţi simţi bine. Însă tare aş vrea să ştiu ce vei face după întoarcerea ta în oraşele feţelor palide!

— În privinţa asta încă nu pot spune nimic.

— Vei rămâne printre albii care taie drum calului de foc?

— Nu.

— Bine faci. Ai devenit fratele oamenilor roşii, deci nu trebuie să-i ajuţi pe albii care vor să ne înşele şi să ne răpească ţara. Dar acolo la voi n-ai să poţi trăi din vânat ca aici. Acolo e nevoie de bani şi Winnetou mi-a povestit că eşti un om sărac. Dacă nu vă atacam, ţi-ai fi primit banii. De aceea, fiul meu m-a rugat să te despăgubesc. Vrei aur?

Punându-mi întrebarea, mă scrută atât de aspru şi atent, încât am ocolit un răspuns afirmativ. Voia să mă pună la încercare.

— Aur? Am spus mirat. Nu mi-aţi luat nici un fel de aur, de aceea nu pot pretinde nimic de la voi.

Era un răspuns prudent, nici da, nici nu. Ştiam că există indieni care cunosc zăcăminte de metale nobile, dar că le ţin în mare secret faţă de albi. Şi Inciu-Ciuna cunoştea cu siguranţă asemenea locuri.

Acum mă întreba: „Vrei aur?” Care alb ar fi răspuns cu un simplu şi deschis nu? În ce mă priveşte, n-am râvnit niciodată la comori care, după expresia din Evanghelie, sunt mâncate de rugină şi de molii; totuşi, după opinia mea, valoarea aurului e de necontestat ca mijloc în vederea atingerii unui scop înalt. Dar o asemenea idee ar fi fost greu de înţeles pentru căpetenia apaşilor.

— Nu, nu ţi-am luat nici un fel de aur, declară el. Însă din pricina noastră nu ai primit plata cuvenită şi de aceea urmează să te despăgubim. Află că în munţi se găsesc mari grămezi de aur. Oamenii noştri cunosc acele locuri; nu au decât să se ducă acolo şi să-l ia.

Doreşti ca Inciu-Ciuna să-ţi aducă şi ţie o parte?

O sută de înşi, de-ar fi fost în locul meu, ar fi acceptat propunerea şi… nu s-ar fi ales cu nimic; citeam aceasta în

ochii lui ciudat de iscoditori. Deci refuzai:

— Îţi mulţumesc! Bogăţia primită în dar, fără muncă, nu-ţi dă bucurie; numai cea câştigată prin propria ta muncă are preţ adevărat.

Chiar dacă sunt sărac, nu am motive să mă tem că, după întoarcerea mea printre feţele palide, voi muri de foame.

Chipul lui se destinse; îmi prinse mâna şi, pe un ton sincer, apropiat, mărturisi:

— Vorbele tale îmi arată că nu ne-am înşelat în ce te priveşte.

Praful de aur, după care râvnesc atâta oamenii albi, e un praf al morţii.

Cel care, întâmplător, îl găseşte, se duce de râpă. Nu fugi nicicând după aur, căci el ucide şi trupul şi sufletul! Am vrut să te pun la încercare. Aur nu ţi-aş fi dat, dar bani vei căpăta şi anume banii care ţi s-ar fi cuvenit şi în care îţi puseseşi nădejdea.

— Asta nu se poate!

— E voinţa lui Inciu-Ciuna, deci se poate. Ne vom duce călare în regiunea unde aţi muncit. Vei termina lucrările întrerupte şi vei primi astfel plata care ţi-a fost făgăduită.

Îl priveam tăcut şi mirat. Glumea oare? Nu. Astfel de glume nu şi le-ar permite un şef indian. Sau mă supunea unui nou examen? Şi asta mi se părea puţin probabil.

— Tânărul meu frate alb nu spune nimic? Stărui el. Oare propunerea mea nu-i place?

— Ba îmi place foarte mult! Dar nu-mi vine să cred că vorbeşti serios.

— De ce nu?

— Să termin eu lucrările pentru care i-ai pedepsit cu moartea pe colaboratorii mei! Să fac tocmai lucrul pentru care tu, la prima noastră întâlnire, m-ai condamnat atât de aspru!

— Atunci nu aveai învoirea stăpânilor acestui pământ; dar acum o vei avea. Propunerea nu pleacă de la mine, ci de la

fiul meu Winnetou. El m-a încredinţat că nu vom suferi nici o pagubă dacă-ţi vei duce la capăt munca.

— Se înşală. Va fi construită calea ferată şi atunci albii vor veni cu siguranţă încoace.

Privi întunecat în pământ şi după, câteva clipe, încuviinţă:

— Ai dreptate. Nu-i putem împiedica să ne jefuiască necontenit.

Mai întâi trimit nişte grupuri mici ca al vostru; fireşte că le-am putea distruge; dar ce folos, dacă pe urmă vin alţii în cete mari, din faţa cărora trebuie să ne retragem ca să nu fim zdrobiţi?! Ştiu bine că nici tu nu ai putinţă să schimbi lucrurile. Sau crezi cumva că, renunţând să termini măsurătorile, albii nu vor mai veni asupra noastră?

— Nu, nu cred asta. Orice-am face, calul de foc tot va pătrunde în aceste locuri.

— Deci primeşte propunerea mea! Ţie îţi va folosi mult şi nouă n-are ce să ne strice. M-am sfătuit cu Winnetou. Pornim călare tustrei, însoţiţi de treizeci de războinici. Sunt destui pentru a te ocroti în timpul lucrului şi a-ţi da o mână de ajutor. Pe urmă, cei treizeci de oameni ne conduc spre răsărit, până ajungem la drum sigur şi ne îmbarcăm în fine pe vaporul ce pleacă la Saint Louis.

— Ce aud? Înţeleg oare bine? Doreşte fratele meu mai mare să plece în răsărit?

— Da, împreună cu tine, cu Winnetou şi cu Nşo-ci.

— Şi Nşo-ci?

— Întocmai. Fiica mea râvneşte să vadă şi ea marile oraşe ale feţelor palide şi să rămână acolo până va deveni în toate ca o femeie de-a voastră.

La auzul acestor cuvinte nu făcui, probabil, o mutră prea inteligentă, căci Inciu-Ciuna adăugă zâmbind:

— Tânărul meu frate alb pare surprins. Poate nu-i convine să-l însoţim? Să vorbească sincer!

— Cum să nu-mi convină? Din contra, mă bucură foarte mult! În tovărăşia voastră am să ajung, fără nici o primejdie, în răsărit. De n-ar fi decât atât şi încă m-ar

bucura propunerea. Unde mai pui că am să fiu împreună cu nişte oameni atât de dragi sufletului meu!

— Howgh! aprobă el satisfăcut. Îţi vei termina lucrul şi pe urmă ne ducem în răsărit. Oare va găsi acolo Nşo-ci oameni la care să locuiască şi să înveţe?

— Da. Voi aranja eu totul cu plăcere. Dar căpetenia apaşilor să ia în seamă că oamenii albi nu sunt atât de ospitalieri ca pieile-roşii.

— Ştiu asta. Când feţele palide vin la noi fără gânduri duşmănoase, atunci le oferim toate cele necesare şi nu le cerem în schimb nimic; iar dacă le vizităm noi oraşele, atunci nu numai că plătim totul, dar ni se cere chiar preţul îndoit prin comparaţie cu călătorii albi.

— Aşa e, din păcate. Dar să nu vă faceţi griji. În urma propunerii tale mărinimoase, voi încasa bani mulţi şi vă voi găzdui ca pe oaspeţii mei.

— Iuf, iuf! Ce părere îşi face fratele meu alb despre Inciu-Ciuna şi Winnetou, căpeteniile apaşilor? Ţi-am spus doar mai înainte că oamenii roşii cunosc multe locuri unde se găseşte aur. Avem munţi, străbătuţi de vine groase de aur şi văi în care praful de aur zace sub aşternutul subţire de ţărână. Când ne ducem în oraşele albilor, nu avem bani, însă avem aur, atâta aur încât nici o sorbitură de apă nu rămâne neplătită. Chiar dacă Nşo-ci ar trebui să rămână acolo câteva veri, i-aş da atâta aur, încât i-ar prisosi. Numai lipsa de prietenie şi lăcomia feţelor palide ne sileşte să cercetăm zăcămintele de aur. Altminteri nici nu le-am lua în seamă şi nu le-am folosi. Când crede tânărul meu frate alb că va fi gata de drum?

— Oricând veţi găsi de cuviinţă.

— Atunci să nu mai zăbovim; e toamnă târzie şi se apropie iarna.

Un războinic roşu nu are nevoie de multă pregătire, chiar şi pentru călătoriile cele mai lungi. Dac-ai fi gata, am putea să plecăm şi mâine.

— Sunt gata. Rămâne doar să hotărâm ce vom lua cu noi, câţi cai şi…

— Asta rămâne în grija lui Winnetou, mă întrerupse el. S-a şi gândit la toate; tânărul meu frate alb poate fi liniştit.

Părăsirăm etajul întâi unde ne aflam şi urcarăm din nou scara.

Când să intru în camera mea, iată-l pe Sam Hawkens.

— Am să vă comunic o noutate, sir, îmi strigă el radiind de bucurie. O să vă mire grozav, dacă nu mă-nşel.

— Ce?

— Vestea pe care v-o aduc. Sau aţi şi aflat ceva?

— Haide, spune, dragă Sam!

— Plecăm, plecăm de-aici!

— Asta-i tot? Fireşte că ştiu.

— Ştiţi, care va să zică? Şi eu care ziceam să vă fac o bucurie! Prin urmare, am întârziat!

— Am aflat-o chiar acum de la Inciu-Ciuna. Dar dumitale cine ţi-a spus?

— Winnetou. L-am întâlnit jos, la râu, unde alegea caii. Chiar şi Nşo-ci vine cu noi călare. O ştiaţi şi pe-asta?

— Da.

— E o idee cam ciudată, dar mie îmi convine. Se pare că vor s-o dea la un pension, undeva, în est. De ce, pentru ce, asta n-o mai înţeleg, afară de cazul că…

Se opri în mijlocul frazei, mă măsură cu ochişorii lui plini de înţelesuri şi continuă:

— afară de cazul că… hm! Poate ca Nşo-ci să devină, să zic aşa, un fel de Cliuna-ai a dumneavoastră. Nu sunteţi de părere, iubite sir Shatterhand?

— Cliuna-ai, adică luna mea? Asemenea poveşti le las în seama dumitale, Sam. Ce-mi trebuie mie o lună care descreşte până dispare cu totul? Nici prin gând nu mi-ar trece să-mi pierd peruca de dragul unei indiene!

— Peruca? Ia vedeţi! Aici aţi scrântit-o. E o glumă proastă, care nu vă face cinste. Şi-apoi, găsesc chiar bine că

dragostea mea pentru „luna în descreştere” a fost nefericită.

— De ce?

— Fiindcă n-o puteam lăsa aici; ar fi trebuit s-o iau cu mine. Şi atunci mă-ntreb: cărui călăreţ îi convine să străbată preria cu luna după el? Hi-hi-hi-hi! Tot răul e spre bine. Numai una mă supără.

— Ce?

— Chestia cu surtucul. Dac-aş fi prelucrat eu însumi pielea aia frumoasă de grizzly, m-aş plimba acum într-o haină de vânătoare clasa-ntâi. Aşa, s-a dus dracului surtucul cu piele cu tot!

— Păcat! Sper însă că se mai iveşte ocazia să dobor un grizzly.

Atunci îţi dau iarăşi pielea.

— Mi-o daţi mie? Mai curând vă fac eu un cadou, stimate sir. Să nu vă imaginaţi că urşii ăştia cenuşii mişună peste tot numai din plăcerea de a fi răpuşi de primul greenhorn ce le iese în drum! Atunci a fost o întâmplare cu care n-aveţi motive să vă lăudaţi, cum, de altfel, nici cu gluma de adineauri. Mai bine nu ne-am întâlni cu urşii, măcar în viitorul apropiat, cât mai avem de lucru. Colosală idee să vă puteţi continua măsurătorile! Nu-i aşa?

— Nobilă, Sam, foarte nobilă!

— Yes! în felul ăsta încasaţi banii şi noi de asemenea. Poate că, thunderstorm! Mii de trăsnete! V-aş dori-o din inimă, dacă nu mă-nşel! Cred c-am ghicit.

— Ce-ai ghicit?

— C-o să primiţi toţi banii, toţi!

— Nu înţeleg.

— Păi e uşor de înţeles. Dacă lucrarea e făcută în întregime, ea trebuie plătită ca atare. Ceilalţi au murit, aşa că vi se cuvine şi partea lor.

— Asta să ţi-o scoţi din cap, Sam! Vor avea alţii grijă să nu iasă după socoteala dumitale atât de rezonabilă.

— Totul e posibil, sir, totul! Depinde cum veţi pune chestiunea; trebuie să cereţi plata integrală. De altfel, aţi făcut aproape singur toată treaba. Vreţi să încercaţi?

— Nu. N-am de gând să mă fac de râs cerând mai mult decât mi se cuvine după contract.

— Greenhorn! Zi-i greenhorn şi pace! Vă spun eu că aici, în ţara asta, modestia dumneavoastră e cu totul deplasată. Eu vă vreau binele, deci ascultaţi ce vă spun. Părăsiţi ideea de a deveni un westman, căci n-o să ajungeţi câte zile veţi trăi; nu aveţi nici cea mai mică aptitudine. Trebuie aşadar să vă alegeţi o altă carieră şi în acest scop e nevoie de bani şi iarăşi de bani. Cu condiţia să aveţi un pic de minte, vi se oferă acum ocazia să puneţi mâna pe o sumă frumuşică şi să vă asiguraţi pentru o bucată de vreme. Altfel o să vă zbateţi ca peştele pe uscat.

— Vom vedea. N-am trecut dincoace de Mississippi ca să ajung un westman şi dacă într-adevăr nu izbutesc, atâta pagubă. În acest caz numai dumneata ai fi de compătimit.

— Eu? De ce tocmai eu?

— Pentru că ţi-ai dat atâta osteneală să scoţi ceva din mine. Parcă şi aud comentariile:” Trebuie să fi încăput omul pe mâinile unui dascăl ageamiu, care habar nu are de nimic”.

— Adică eu n-am habar de nimic? Eu, Sam Hawkens, hi-hi-hi-hi! Eu mă pricep la toate, sir, absolut la toate! Mă pricep chiar să vă las aici la voia întâmplării!

Dădu să plece, dar se întoarse după câţiva paşi, ameninţându-mă:

— Dar un lucru să ştiţi: dacă nu cereţi toţi banii, îi cer eu şi vi-i bag cu de-a sila în buzunar! Howgh!

Plecă hotărât, cu paşi care se voiau gravi, dar care stârneau ilaritate. Omuleţul acesta simpatic îmi dorea tot binele, până şi onorariul întreg, de care însă nu putea fi vorba.

Spusele lui Inciu-Ciuna se adeveriră: un războinic roşu n-are nevoie de prea multe pregătiri, chiar şi pentru o

călătorie din cele mai lungi.

Viaţa în pueblo îşi urmă cursul ei obişnuit şi calm, fără ca nimic să indice apropiata noastră plecare. Chiar şi Nşo-ci care, după bunul ei obicei, continua să ne servească masa, era neschimbată. Câtă agitaţie şi alergătură nu implică, pentru o femeie albă, pregătirile în vederea celei mai neînsemnate excursii! Această fată de indian avea să străbată călare un drum lung şi primejdios pentru a cunoaşte mult lăudatele minuni ale civilizaţiei şi totuşi nu dădea nici cel mai mic semn de nelinişte. Nimeni nu mă întreba nimic, nici nu-mi cerea vreun sfat.

Singura mea grijă era să strâng şi să împachetez instrumentele, pentru care Winnetou mi-a pus la dispoziţie câteva pături moi de lână.

Ca şi altădată, ne-am petrecut toată seara împreună, fără să schimbăm un cuvânt despre călătoria noastră şi, ducându-mă la culcare, nu mă simţeam deloc ca în ajunul unui drum atât de serios. Calmul şi sângele rece al indienilor mă contaminaseră. Dimineaţa, nu mă trezii de la sine, ci datorită lui Hawkens, care mă anunţă că totul e gata şi că putem pleca imediat. Abia se crăpase de zi. Ne aflam către sfârşitul toamnei şi răcoarea dimineţii dovedea că n-ar fi fost cazul să mai amânăm plecarea.

Am luat în grabă o gustare şi apoi, însoţiţi de toţi locuitorii din pueblo, cum s-ar zice „cu căţel şi cu purcel”, am pornit în jos, către malul râului, unde avea să se desfăşoare o ceremonie cu totul nouă pentru mine: vraciul trebuia să se pronunţe dacă această călătorie va fi norocoasă ori ba.

Se adunaseră aici şi apaşii ce locuiau în apropierea pueblo-ului.

Carul nostru cu boi mai sta acolo; fireşte că nu-l puteam lua cu noi la drum, fiind prea greoi şi incomod. Acum, acoperit cu pături sub care se adăpostea vraciul, carul fusese improvizat în sanctuar.

Se alcătui un cerc larg în jurul carului. Apoi începu „sfânta slujbă” indiană, pe care eu, în sinea mea, o denumeam „spectacol”; era un mârâit şi un miorlăit de parcă o haită de câini şi de pisici ar fi fost gata să se încaiere.

Stăteam între Winnetou şi sora lui. Nşo-ci se îmbrăcase în haine bărbăteşti şi astfel ieşea şi mai mult în evidenţă marea asemănare dintre cei doi fraţi. Hainele de pe dânsa erau aidoma cu ale fratelui, aşa cum le-am descris la tâmpul cuvenit. Avea, ca şi Winnetou, capul descoperit şi părul adunat într-o coadă împletită. La brâu purta câteva punguliţe, fiecare cu alt conţinut, un cuţit şi un pistol. De umăr îi atârna o puşcă. În hainele acestea noi, împodobite cu broderii şi ciucuri, Nşo-ci arăta foarte marţială, dar în acelaşi timp atât de graţioasă, încât toţi ochii se aţintiră asupra ei. Cum şi eu îmi pusesem costumul primit în dar, eram tustrei îmbrăcaţi aproape identic.

Probabil că, la auzul acelor sunete, nu mă prea luminasem la faţă, căci Winnetou ţinu să-mi explice:

— Fratele meu încă nu cunoaşte această datină a noastră; pesemne că în sinea lui îşi râde de noi.

— Mie nu-mi pare ridicolă nici o datină religioasă, oricât de puţin aş pricepe-o, i-am răspuns.

— Acesta e cuvântul just: religioasă. Cele ce vei vedea şi auzi aici nu sunt nişte maimuţăreli păgâne; fiecare gest şi sunet al vraciului îşi are tâlcul lui. Iată acum se ceartă între ele, vrăjmaşe, vocile binelui şi ale răului. În acelaşi fel îmi lămuri şi dansul vraciului. După un şir de miorlăituri, venea mereu câte un urlet alternat cu intonaţii mai potolite. Urletul izbucnea în momentele când vraciul desluşea semne rele, iar sunetele potolite însoţeau semnele bune. La un lung răstimp, după ce toate acestea se consumară, vraciul sări din car şi începu să alerge roată, strigând ca turbat. Apoi fuga lui se domoli; strigătul încetă; groaza, pe care o „mimase” atât de bine şi care-l făcuse să alerge nebuneşte, se potoli; vraciul începu să danseze lent şi grotesc; părea cu

atât mai ciudat, cu cât îşi vârâse faţa într-o mască înfiorătoare, iar de trup îi atârnau tot soiul de obiecte, unele de-a dreptul monstruoase, îşi însoţea dansul cu o litanie tărăgănată. Amândouă – şi dansul şi cântecul – erau mai întâi agitate şi se liniştiră apoi treptat, până încetară cu totul. Vraciul se aşează pe vine, îşi vârî capul între genunchi şi stătu astfel nemişcat lungă vreme. Deodată, sări ca ars şi anunţă cu glas tare rezultatul viziunii sale:

— Ascultaţi, ascultaţi voi, fii şi fiice din neamul apaşilor! Iată ce mi-a îngăduit să întrevăd Manitu, Marele şi Bunul Spirit! Inciu-Ciuna şi Winnetou, căpeteniile apaşilor şi Old Shatterhand, care este căpetenia noastră albă, pornesc călare cu războinicii lor roşii şi albi pentru a însoţi pe Nşo-ci, tânăra fiică a tribului nostru, spre aşezările feţelor palide. Bunul Manitu este gata să-i ocrotească. Vor avea de întâmpinat câteva primejdii, din care vor ieşi neatinşi şi se vor întoarce cu bine în mijlocul nostru. Chiar şi Nşo-ci, care va zăbovi mai multă vreme printre feţele palide, se va înapoia nevătămată. Numai pe unul singur dintre ei va fi să nu-l mai revedem.

Se opri şi-şi înclină capul pentru a-şi exprima astfel mâhnirea pentru pierderea ce se anunţă.

— Iuf, iuf, iuf! Exclamară indienii, curioşi şi întristaţi totodată.

Cum vraciul rămase mai multă vreme în poziţia lui ghemuită şi stăruia în tăcere, Sam Hawkens al meu îşi pierdu răbdarea şi întrebă:

— Cine-i omul care nu se va întoarce? Să ne-o spună vraciul mai repede!

Vraciul făcu un gest de refuz cu mâna şi mai aşteptă un timp destul de lung până-şi ridică privirea şi o fixă asupra mea, strigând:

— Ar fi fost mai bine să nu fiu întrebat. N-am vrut să-l numesc; dar acum Sam Hawkens, această faţă palidă dornică să le ştie pe toate, m-a silit să rostesc numele. Old Shatterhand e acela care n-o să mai revină. Moartea îl va

găsi curând. Ceilalţi, cărora le-am prezis reîntoarcerea, să nu se ţină în preajma lui, dacă nu vor să-şi piardă viaţa o dată cu el! Stându-i alături, vor fi şi ei în primejdie; departe de el, vor fi în siguranţă. Aşa spune Marele Spirit… Howgh!

Încheind, se ascunse iarăşi în car. Oamenii din jur îmi aruncau priviri speriate şi scoteau exclamaţii de compătimire. În ochii lor eram de pe acum un proscris, din calea căruia trebuie să te fereşti.

— Ce i-o fi căşunat individului ăsta? Se revoltă Sam. Să muriţi dumneavoastră? Haida-de! Numai un tâmpit poate scorni asemenea bazaconii! Are creierul putred şi ideea i-a ţâşnit ca puroiul. Cum naiba s-o fi gândit tocmai la asta?

— Întreabă-te mai bine ce urmăreşte! E limpede că nu mă are la stomac… Vraciul ăsta nu mi-a adresat vreodată un cuvânt şi, bineînţeles, i-am plătit cu aceeaşi monedă; parcă nici nu exista pentru mine. Se teme de influenţa mea asupra căpeteniilor şi poate chiar asupra întregului trib; de aceea s-a folosit de ocazie ca să-mi lichideze autoritatea.

— M-aş duce la el să-i trag o pereche de palme.

— Lasă prostiile, Sam! Nu merită să-ţi ieşi din fire pentru atâta lucru.

Ascultând profeţiile vraciului, Inciu-Ciuna, Winnetou şi Nşo-ci se uitară consternaţi unul la altul. Indiferent dacă dădeau sau nu crezare acestor profeţii, ei ştiau bine ce efect produc ele asupra apaşilor.

Treizeci de oameni fuseseră însărcinaţi să ne însoţească; şi aceştia, crezând sincer că apropierea mea le aduce nenorociri, ar fi provocat, desigur, serioase dificultăţi. A para o asemenea situaţie nu era posibil; cuvintele vraciului nu dădeau loc la răstălmăciri. Singura soluţie ar fi fost ca şefii tribului să rămână neclintiţi în atitudinea lor amicală faţă de mine şi să şi-o manifeste în văzul şi auzul tuturor. Şi, într-adevăr, ei îmi strânseră mâinile, iar Inciu-Ciuna vorbi cu voce tare, ca să fie înţeles de toată lumea:

— Fraţii şi surorile mele roşii să-mi asculte cuvintele! Fratele nostru, vraciul, are darul de a desluşi tainele

viitorului şi, de multe ori, s-a şi întâmplat ceea ce a prezis. Dar noi ştim că poate să şi greşească. Pe vremea marii secete el a chemat ploaia, care însă n-a venit. În ajunul ultimului război împotriva comanşilor, el ne-a prorocit că vom face prăzi bogate şi totuşi izbânda nu ne-a adus decât vreo câţiva cai şi trei puşti învechite. Când ne-a îndemnat acum două toamne să ne ducem la malul râului Tugah, dacă vrem să răpunem bivoli mulţi, noi i-am urmat sfatul, dar ne-am ales cu aşa de puţină carne, încât iarna era să ne sfârşim de foame. Pot să vă dau şi alte pilde care dovedesc că, uneori, ochii lui sunt nevăzători. De aceea e foarte posibil să se fi înşelat şi în privinţa fratelui nostru Old Shatterhand. Socotesc cuvintele sale ca şi când n-ar fi fost rostite şi cer ca fraţii şi surorile mele să facă acelaşi lucru. Vom vedea dacă prorocirile se vor adeveri.

Atunci micul meu Sam Hawkens păşi în faţă, plin de hotărâre:

— Nu, nu vom vedea nimic! Nu e nevoie să aşteptăm. Cunosc eu un mijloc prin care vom afla imediat dacă vraciul a prezis adevărul sau nu.

— La ce mijloc se gândeşte fratele meu alb? Se interesă căpetenia.

— Am să vi-l spun. Nu numai roşii, dar şi albii au vracii lor care se pricep să vadă viitorul, iar eu, Sam Hawkens, sunt cel mai vestit dintre ei.

— Iuf, iuf! Exclamară, miraţi, apaşii.

— Da, da, miraţi-vă! M-aţi, socotit până acum un westman de rând, fiindcă nu-mi cunoaşteţi încă puterile; mă pricep şi la altele decât să mănânc şi să dorm! Vedeţi voi acuşi de ce sunt în stare, hi-hi-hi-hi! Câţiva dintre războinici să ia tomahawkurile şi să sape aici, în pământ, o groapă adâncă şi îngustă.

— Vrea oare fratele meu alb să privească în adâncul pământului? Întrebă Inciu-Ciuna.

— Da, căci viitorul e ascuns în măruntaiele pământului şi uneori în stele; cum însă, ziua-n amiaza-mare nu pot citi în

stele, trebuie să cercetez adâncimile.

Câţiva indieni îi urmară îndemnul şi-şi înfipseră securile în pământul dur, ca să sape groapa.

— Nu te ţine de năzbâtii, Sam! I-am şoptit. Dacă roşii bagă de seamă că le joci festa, mai mult strici lucrurile decât le dregi!

— Năzbâtii? Dar vraciul lor ce face? Tot scamatorii! Ceea ce ştie şi poate dânsul ştiu şi eu, stimate sir, dacă nu mă-nşel! Lăsaţi pe mine! E o demonstraţie cât se poate de necesară pentru ca însoţitorii noştri să nu ne dea peste cap planurile. Altminteri, vă asigur că va fi de rău.

— Sunt şi eu convins; dar te rog din suflet să nu faci caraghioslâcuri!

— O, nici o grijă! Lucrul e serios, chiar foarte serios!

Cu toate asigurările lui, mărturisesc că nu mă simţeam prea bine. II cunoşteam pe Sam ca pe mine însumi. Era un şugubăţ incorigibil. De aceea l-aş fi prevenit cu şi mai multă stăruinţă, dar el mă părăsi în grabă şi se duse la săpători, ca să le arate cât de adâncă trebuie să fie groapa.

Când terminară, Sam îi expedie la locurile lor şi îşi dezbrăcă surtucul vechi de piele. II încheie la toţi nasturii şi-l rezemă de pământ.

Surtucul stătea ţeapăn, pe verticală, de parc-ar fi fost din tablă sau lemn. Sam îl potrivi ca pe un cilindru deasupra gropii, luă o atitudine importantă şi strigă:

— Bărbaţii, femeile şi copiii apaşilor vor vedea ce fac, ce aflu şi se vor mira foarte. După ce voi rosti cuvintele mele de vrajă, pământul îşi va deschide adâncul şi voi desluşi cele hărăzite nouă în viitorul apropiat.

Se dădu câţiva paşi în lături şi porni apoi încet şi solemn în jurul gropii, turuind din gură, spre marea mea stupoare, tabla înmulţirii de la unu până la nouă. Noroc că o făcea atât de repede, încât indienii nu înţelegeau nimic. Isprăvind înmulţirea cu nouă, îşi iuţi din ce în ce paşii până dădu în galop în jurul surtucului său, urlând din toţi bojocii şi agitându-şi braţele ca o moară de vânt. În cele din urmă, cu

respiraţia tăiată de atâta urlet şi alergătură, se opri lângă haina lui înţepenită, făcu nişte plecăciuni grave şi-şi vârî capul în deschizătura surtucului, pasămite ca să se uite în adânc.

Mă cuprinse teama gândindu-mă la efectul acestei copilării. Mă uitai în jur şi constatai, spre liniştea mea, că indienii participau cu toată seriozitatea la spectacol. Nici chipurile celor două căpetenii nu trădau nemulţumire; nu eram însă convins că Inciu-Ciuna ştia prea bine câte parale fac scamatoriile lui Sam.

Capul lui Sam poposi vreo cinci minute în gulerul surtucului. În acest răstimp omuleţul îşi tot mişca braţele ca şi cum ar fi vrut să arate că observă nişte lucruri foarte importante şi nemaivăzute. În fine, îşi scoase capul. Avea o mutră extrem de serioasă. Descheie din nou surtucul, îl îmbrăcă şi porunci:

— Fraţii mei roşii să astupe groapa; cât e deschisă, n-am voie să spun nimic!

După ce i se împlini porunca, răsuflă o dată adânc, ca şi cum s-ar fi simţit aievea foarte mişcat şi începu:

— Vraciul vostru n-a văzut bine, căci se va întâmpla taman pe dos. Am aflat tot ce ne aşteaptă în săptămânile următoare; dar nu mi-e îngăduit să spun decât o parte din cele scrise. Am zărit în fundul gropii arme şi am auzit împuşcături; prin urmare, va fi luptă. Ultimul glonţ a pornit din doborâtorul de urşi al lui Old Shatterhand. Asta înseamnă că el va învinge, pentru că, dac-ar fi să moară, n-ar putea trage tocmai el ultimul foc. Pe fraţii mei roşii îi pândeşte o nenorocire. Ei pot scăpa numai dacă se ţin în preajma lui Old Shatterhand.

În schimb, dac-ar face după îndemnul vraciului vostru, ar fi pierduţi fără scăpare. Am zis! Howgh!

Efectul acestei prorociri a fost, cel puţin pe moment, acela scontat de Sam. Apaşii îi dădură crezare; se vedea pe chipurile lor. Îşi aţinteau totuşi privirile pline de aşteptare spre carul cu boi. Bănuiau că vraciul va ieşi de acolo pentru

a-şi apăra punctul de vedere. Dar el nu se arătă, ceea ce îi conduse la presupunerea că omul se da bătut. Sam Hawkens veni spre mine şi, scăpărând din ochişorii lui şireţi, mă iscodi:

— Ei, sir, vă place cum am dres-o?

— Ca un şmecher de prima clasă.

— Well. Deci am lucrat bine, nu?

— Bine. Cel puţin aşa pare. S-ar zice că ţi-ai atins scopul.

— L-am atins pe deplin. Vraciul e bătut; n-aude şi nu vede.

Winnetou ne privea în tăcere şi cu tâlc. În schimb, tatăl său se vădi mai puţin tăcut; se apropie şi rosti către Sam:

— Fratele meu alb e un bărbat deştept; el a stors vlaga din spusele vraciului nostru şi are un surtuc plin de profeţii însemnate. Surtucul acesta nepreţuit îşi va cuceri faima peste mări şi ţărmuri. Numai că Sam Hawkens a cam întrecut măsura cu prorocirile lui.

— Am întrecut măsura? Cum aşa? Se interesă mărunţelul.

— Ar fi fost de ajuns să spună că prezenţa lui Old Shatterhand nu ne va căşuna nici un rău. Ce nevoie a mai avut să adauge că ne aşteaptă o nenorocire?

— Aşa am citit în groapă.

Inciu-Ciuna respinse binevoitor argumentul:

— Căpetenia apaşilor ştie cum stau lucrurile; Sam Hawkens poate fi încredinţat de asta. Nu era nevoie să prezici nenorociri şi să semeni îngrijorare în sufletele oamenilor.

— Îngrijorare? Păi războinicii apaşilor sunt luptători viteji, care nu se tem de nimic.

— Nu se tem, ce-i drept. Şi o vor dovedi, fără îndoială, dacă în călătoria noastră, pe care o doresc liniştită, vom fi primejduiţi de cine ştie ce vrăjmaşi. Să pornim aşadar!

Ni se aduseră caii, dintre care un număr considerabil erau împovăraţi cu samare; unii cărau instrumentele mele;

alţii fuseseră încărcaţi cu provizii şi cu diverse obiecte necesare în călătorie.

La indieni domneşte obiceiul ca războinicii care pleacă la drum să fie petrecuţi un răstimp de către cei care rămân. De astă dată, conform dorinţei lui Inciu-Ciuna, lucrurile nu s-au petrecut aşa. Cei treizeci de indieni care ne însoţeau nici nu-şi luară măcar rămas bun de la soţiile şi copiii lor. Desigur, vor fi făcut-o mai înainte, căci manifestarea în public a duioşiilor familiale nu corespunde cu demnitatea unor războinici.

Numai unul singur s-a găsit să-şi ia rămas-bun cu glas tare şi anume Sam Hawkens. O zări printre femei pe Cliuna-ai, îşi mână catârul până în dreptul ei şi o întrebă:

— Ai auzit, „Lună”, ce-am citit eu în adâncul pământului?

— Ai spus-o şi am auzit, răspunse ea.

— Aş fi avut încă multe de spus, chiar şi despre tine.

— Despre mine? M-ai văzut şi pe mine în groapă?

— Dă. Ţi-am văzut tot viitorul. Să ţi-l spun?

— Te rog! Zise ea curioasă şi grăbită. Ce-o să-mi aducă viitorul?

— N-o să-ţi aducă nimic. În schimb, o să-ţi răpească ceva foarte drag.

— Ce anume? Întrebă ea speriată.

— Părul! Ai să-l pierzi în câteva luni şi ai să ajungi cheală, dar ştii, fără un fir de păr în cap, ca şi luna de sus. Atunci am să-ţi trimit peruca mea. Rămâi cu bine, te salut, tristeţe lunară!

Râse şi dădu pinteni catârului, în timp ce femeia îşi ascunse obrazul, vădit ruşinată că a fost trasă pe sfoară datorită propriei sale curiozităţi.

Ordinea în care călăream se alcătui de la sine. În frunte, InciuCiuna, Winnetou, sora lui şi eu. Urmau Hawkens, Parker şi Stone, după care cei treizeci de apaşi mânând cu schimbul caii încărcaţi cu poveri.

Nşo-ci se ţinea bărbăteşte în şa. Era, după cum aflasem înainte şi se adeverea acum, o excelentă şi foarte dârză

călăreaţă. La fel de bine se pricepea şi în mânuirea armelor. Orice străin ar fi luat-o drept fratele mai tânăr al lui Winnetou; dar unui ochi mai atent nu-i puteau scăpa gingăşia feminină a feţei şi perfecţiunea trupului. Era frumoasă, desăvârşit de frumoasă, în ciuda costumului şi a atitudinii ei bărbăteşti.

Primele zile ale călătoriei se scurseră fără nici o întâmplare care ar merita pomenită. Cititorul îşi aminteşte că apaşii avuseseră nevoie de cinci zile pentru a se întoarce de la locul bătăliei cu kiowaşii până la pueblo-ul lor de pe Rio Pecos. Atunci transportul prizonierilor şi răniţilor încetinise mult ritmul călătoriei. De astă dată, am ajuns numai în trei zile la locul unde Klekih-Petra fusese ucis de Rattler. Acolo ne oprirăm pentru popasul de noapte. Apaşii cărară bolovani pentru construcţia unui monument. În popasul acesta Winnetou arăta şi mai serios ca de obicei. I-am povestit atât lui, cât şi tatălui şi surorii sale, cele ce-mi încredinţase Klekih-Petra privind trecutul său.

A doua zi dimineaţa ne continuarăm drumul până în regiunea unde lucrările noastre fuseseră atât de brusc întrerupte de atacul apaşilor.

Jaloanele se mai aflau la locul lor, ceea ce mi-ar fi permis să-mi încep imediat munca. Amânai însă, pentru că aveam ceva mai urgent de făcut.

După încetarea luptei, apaşilor nu le venise în minte să-i îngroape pe morţii noştri şi nici pe kiowaşii căzuţi. Ei lăsaseră cadavrele în părăsire. În schimb, vulturii şi alte animale de pradă se îngrijiră de ele în felul lor. Oasele zăceau împrăştiate, unele complet dezgolite, altele învelite încă în zdrenţe de carne putredă. Ne apucarăm, împreună cu Sam, Dick şi Will, să adunăm aceste resturi omeneşti şi să le depunem într-o groapă comună. Era îngrozitoare treaba. Fireşte că apaşii nu participară la această lugubră operaţie.

Între acestea, ziua trecu şi mă apucai de lucrările mele abia în dimineaţa următoare. Pe lângă războinicii care îmi

dădeau ajutor, mă asista şi Winnetou cu multă tragere de inimă, iar soră-sa aproape că nu se depărta de lângă noi. Munca mergea cu mult mai bine ca altădată, când avusesem în preajmă nişte indivizi atât de puţin simpatici. Indienii care nu aveau treabă cutreierau împrejurimile; seara ne aduseră niscai vânat mărunt.

E lesne de înţeles că-i dădeam zor cu munca. În ciuda obstacolelor terenului, am izbutit, numai în trei zile, să fac joncţiunea cu sectorul învecinat; în cea de-a patra zi, toate desenele şi calculele erau terminate. Încheiasem lucrul tocmai la timp, căci iarna se apropia cu paşi repezi. Nopţile deveneau din ce în ce mai răcoroase. Trebuia să ţinem focul aprins până dimineaţa.

Spuneam că apaşii îmi dădeau ajutor; şi aceasta era realitatea; numai că, din păcate, nu o făceau şi cu plăcere. Se supuneau poruncii primite de la căpeteniile lor şi atât. Altminteri, nu s-ar fi grăbit să mă ajute. Li se citea pe faţă bucuria când vedeau că nu mai am nevoie de serviciile lor. Şi de câte ori şedeam seara în jurul focului de tabără, cei treizeci de indieni se izolau de noi mai mult decât ar fi cerut respectul faţă de şefi. Acestora nu le-a scăpat din atenţie faptul, dar păstrară tăcere. Chiar şi Sam sesiză situaţia:

— Nu-i prea trage aţa la muncă pe roşii ăştia! Adevărul e adevăr: indianul e vânător iscusit, războinic viteaz, dar şi trântor fără pereche.

Nu-i place munca şi basta!

— Ceea ce fac ei nu e deloc obositor şi nu se poate numi muncă.

Altceva îi roade.

— Da? Şi ce anume?

— Pare că se gândesc la profeţiile vraciului şi cred în ele mai mult decât în ale dumitale, dragă Sam.

— Mă rog! Ar fi însă o prostie din partea lor.

— În orice caz, nu văd cu ochi buni munca mea de-aici. Pământul acesta le aparţine lor şi eu îl măsor pentru alţii, pentru duşmani. Judecă şi tu, Sam!

— Dar ideea de a reveni aici porneşte chiar de la căpeteniile lor.

— Neîndoielnic. Numai că asta nu înseamnă, sau mai bine zis nu implică şi acordul celorlalţi. În sinea lor sunt chiar împotrivă. Şi când stau aşa, deoparte, discutând în şoaptă, observ pe feţele lor că vorbesc despre mine la un mod care nu mi-ar face plăcere dacă le-aş desluşi cuvintele.

— Cam aşa mi se pare şi mie. Dar mi-e indiferent. Nici gândul şi nici vorba lor n-au ce să ne strice. Noi avem ce avem cu Inciu-Ciuna, cu Winnetou şi cu Nşo-ci; or, de ăştia trei nu ne putem plânge.

Aici avea dreptate. Winnetou şi tatăl său mă sprijineau în toate, binevoitori ca nişte fraţi; iar fata mai că-mi citea în ochi orice dorinţă. Ai fi zis că-mi ghiceşte gândurile. Mi le îndeplinea fără ca măcar să-i adresez vreo rugăminte. Şi asta în chestiuni din cele mai mărunte, cărora, de obicei, nu li se acordă atenţie. Îi eram din ce în ce mai îndatorat. Avea un foarte ascuţit simţ de observaţie, asculta cu mare interes discuţiile şi, spre bucuria mea, constatai că devenisem, cu sau fără intenţie, dascălul ale cărui învăţături le sorbea cu nesaţ. Când vorbeam, ochii ei îmi stăruiau pe buze; căuta să mă imite în toate, chiar dacă nu se potriveau cu obiceiurile rasei sale. Părea că se află aici exclusiv pentru mine şi, cu toate că n-aş fi voit să mi se creeze condiţii deosebite faţă de ale altora, se ocupa de confortul meu mai mult decât de al ei şi cu mai multă grijă, decât o făceam eu însumi.

Aşadar, la sfârşitul celei de-a patra zi, eram gata şi mi-am strâns instrumentele, învelindu-le în pături. Ne-am pregătit de plecare şi, în a cincea zi, am pornit o dată cu zorile. Cele două căpetenii hotărâră să urmăm aceeaşi cale pe care Sam m-a condus la sosirea mea în aceste ţinuturi.

După două zile de mers, avurăm parte de o întâlnire. Ne găseam într-un şes întins, acoperit de ierburi şi punctat ici şi colo de tufişuri; cuprindeam cu privirea întregul câmp, ceea ce în vest e totdeauna avantajos. Nu poţi să ştii niciodată peste ce oameni dai şi de aceea e bine să observi

de departe orice apariţie. Zărirăm patru călăreţi care se apropiau de noi. Erau albi. Firește că ne văzură şi ei tot atât de repede şi se opriră locului, cumpănind dacă e cazul să-şi continue drumul sau să ne ocolească. Întâlnirea cu o ceată de treizeci de indieni nu e lucru tocmai plăcut pentru nişte albi, mai ales când aceştia nu sunt decât patru la număr şi nu cunosc tribul cu care au de-a face.

Dar băgaseră de seamă că erau şi nişte albi aici, fapt care le risipi, probabil, îndoiala; lăsară deci caii să-şi urmeze drumul în direcţia noastră.

Erau îmbrăcaţi ca nişte cowboy şi înarmaţi cu puşti, cuţite şi pistoale. Ajunşi la douăzeci de paşi de noi, îşi struniră caii, îşi aduseră puştile în poziţie de tragere şi unul din ei strigă:

— Good-day, domnilor! E nevoie să ţinem degetul pe trăgaci, ori ba?

— Good-day, gentlemeni! Răspunse Sam. Lăsaţi fără nici o grijă puşcoacele în jos. N-avem intenţia să vă mâncăm. Putem să aflăm şi noi de unde veniţi?

— De la bătrânul Mississippi.

— Şi încotro vă îndreptaţi?

— În sus, către New Mexico şi apoi în California. Am auzit că se caută acolo văcari pricepuţi şi că se plăteşte simbrie bună; mai bună decât în locurile de unde venim.

— S-ar putea să aveţi dreptate, sir; dar mai rămâne cale de străbătut până să găsiţi asemenea slujbă rentabilă. Noi am coborât încoace, cu direcţia Saint Louis. E curăţel drumul?

— Da. Cel puţin noi n-am auzit de vreun obstacol. Dar, oricum, n-aveţi de ce vă teme: sunteţi destul de numeroşi. Sau, poate, gentlemenii roşii nu vă însoţesc până la capăt?

— Numai aceşti doi războinici, căpeteniile apaşilor, Inciu-Ciuna şi Winnetou, precum şi sora lui.

— Nu mai spuneţi, sir! O lady roşie care pleacă la Saint Louis? S-ar putea să aflăm şi numele dumneavoastră?

— De ce nu! Sunt nume onorabile şi nu avem motive să le tăinuim.

Mie îmi spune Sam Hawkens, dacă nu mă-nşel. Aceştia sunt camarazii mei, Dick Stone şi Will Parker şi aici, alături de mine, îl vedeţi pe Old Shatterhand, un boy care înjunghie ursul cenuşiu cu cuţitul şi doboară dintr-un pumn pe cel mai puternic dintre bărbaţi. Veţi fi acum atât de amabil să ne spuneţi şi nouă numele dumneavoastră?

— Cu plăcere! De Sam Hawkens am auzit, de ceilalţi gentlemeni încă nu. Mă numesc Santer şi nu sunt un vânător cu faimă în vest, ca dumneavoastră, ci un simplu cowboy sărac.

Ne comunică şi numele celor trei fârtaţi ai lui, pe care însă nu le-am reţinut; mai puse apoi câteva întrebări despre starea drumului şi plecară apoi câte patru. După ce se depărtară, Winnetou îl mustră pe Sam:

— De ce fratele meu a găsit cu cale să dea acestor oameni informaţii atât de precise?

— Să le fi refuzat?

— Da.

— Nu văd de ce. Am fost întrebat politicos şi se cuvenea să răspund la fel. Aşa se poartă Sam Hawkens în toate cazurile.

— Eu nu cred în politeţea acestor feţe palide. S-au stăpânit pentru că-i întreceam de opt ori ca număr. Nu sunt deloc bucuros că le-ai spus cine suntem şi încotro ne ducem.

— De ce? Crezi că ne poate strica?

— Da.

— În ce fel?

— În tot felul. Aceste feţe palide nu mi-au plăcut. Din ochii celui care vorbea nu luminează bunătatea.

— N-am observat. Însă chiar de-ar fi aşa, ce ne pasă? Au plecat. Ei călăresc într-o direcţie, noi în alta. Doar n-or să se întoarcă şi să se lege de noi!

— Totuşi, vreau să le aflu intenţiile. Fraţii mei să meargă înainte.

Eu şi Old Shatterhand îi vom urmări un timp. Trebuie să ştim dacă se duc într-adevăr spre ţinta lor sau numai se prefac.

Pe când ceilalţi îşi continuară drumul, Winnetou şi cu mine pornirăm călări chiar pe urmele lăsate de noi şi după care se luaseră cei patru străini. Mărturisesc că nici mie nu-mi plăcuse acest Santer şi nici însoţitorii lui nu-mi inspiraseră prea multă încredere. Doar că nu-mi închipuiam ce-ar putea să aibă împotriva noastră şi ce-ar fi în stare să facă. Presupunând chiar că erau din acea tagmă care confundă avutul ei cu al altora, încă mă întrebam ce i-ar putea ispiti la jaf în cazul de faţă. Şi dac-ar cuteza – ceea ce mi se părea imposibil.

— Să ne atace, cum ar izbuti patru inşi să înfrunte treizeci şi şapte de oameni înarmaţi? Împărtăşindu-i lui Winnetou nedumeririle mele, dânsul îmi explică:

— Dacă sunt hoţi, atunci nu le pasă de numărul nostru, fiindcă n-or să ne atace făţiş; mai degrabă ne-ar urmări în ascuns şi ar pândi momentul când unul dintre noi, pe care au pus deja ochii, s-ar depărta niţel de ceilalţi.

— Pe cine să fi pus ochii? Nici măcar nu ne cunosc.

— Pe acela la care presupun că s-ar afla aurul.

— Aur? Dar de unde să ştie că avem aur şi la care din noi se găseşte? Ar trebui să fie atotştiutori.

— Nicidecum! E suficient să judece un pic ca să meargă aproape la sigur. Sam Hawkens a fost tare uşuratic şi le-a divulgat că suntem căpetenii, că mergem la Saint Louis. Mai mult nici nu le trebuie.

— Ah, bănuiesc, în sfârşit, ce vrea să spună fratele meu! Când merg spre răsărit, indienii au nevoie de bani. Cum însă nu dispun de monedă, iau cu dânşii aur, ale cărui zăcăminte le cunosc numai ei. Şi dacă, pe deasupra, e vorba de căpetenii, atunci aceştia cunosc cu precizie zăcămintele şi se aprovizionează cu aur din belşug.

— Fratele meu Old Shatterhand a ghicit. În cazul că plănuiesc un furt sau o tâlhărie, albii aceia şi-au fixat, desigur, atenţia asupra noastră, a celor doi şefi. Fireşte că acum nu vor găsi nimic la noi.

— Nimic? Parcă aveaţi intenţia să vă asiguraţi cu aur!

— O facem mâine. De ce să-l fi cărat cu noi dacă nu ne trebuia încă? Până acum n-am avut nimic de plată; cheltuielile ne aşteaptă mai târziu, în forturile prin care vom trece. Aşadar, ne vom aproviziona cu aur probabil mâine dimineaţă.

— Înseamnă că se găsesc zăcăminte în drumul nostru?

— Da. E muntele Nugget-tsil, cunoscut numai de noi sub acest nume. Pentru restul lumii, care nu trebuie să ştie că muntele ascunde aur, îi spunem altfel. Deseară vom ajunge la poalele lui şi vom lua cele de trebuinţă.

Mărturisesc că mă încerca admiraţia, dar şi un pic de invidie. Oamenii aceştia ştiau unde se află cantităţi enorme din preţiosul metal şi, în loc să-l valorifice, duceau o viaţă lipsită aproape cu desăvârşire de cerinţele civilizaţiei. Nu purtau la ei nici portofele, nici carnete de cecuri; în schimb, ştiau pretutindeni comori ascunse şi n-aveau decât să întindă mâna pentru a-şi umple buzunarele cu aur. Cine-ar putea, dispunând de asemenea bogăţii, să ducă totuşi o viaţă atât de modestă?!

Trebuia să fim atenţi ca Santer să nu observe că-l urmărim. De aceea, foloseam drept acoperire orice dâmb sau tufiş. Siguri pe sine, bine dispuşi, cei patru înşi îşi îndemnau mereu caii la trap, ca şi cum ar fi fost grăbiţi să ajungă cât mai repede la ţintă; parcă nici gând nu aveau să se întoarcă sau să apuce alt drum. Winnetou se opri, îi urmări din ochi până dispărură şi zise:

— N-au gânduri rele; putem fi liniştiţi.

Nici nu bănuia, ca şi mine, de altfel, cât de mult îl înşelau aparenţele. Indivizii aceia cloceau gânduri ascunse, dar – după cum aveam să constat mai târziu – erau extrem de vicleni. Presupuneau că-i vom urmări un oarecare timp şi o

făceau anume pe grăbiţii. Mai târziu însă, aveau să se întoarcă şi să se ia după noi.

Galopând vârtos, îi ajunserăm curând din urmă pe tovarăşii noştri.

Seara poposirăm lângă o apă. Vigilenţi ca întotdeauna, Inciu-Ciuna şi Winnetou cercetară cu grijă împrejurimile până să se decidă asupra locului de popas. De fapt, apa aceea nu era decât un izvor care ţâşnea din adânc, limpede şi puternic. Iarbă pentru cai era destulă, iar jur-împrejur creşteau arbori şi tufăriş, la adăpostul cărora puturăm aprinde focuri mari şi în acelaşi timp ascunse depărtării. Inciu-Ciuna orândui două străji şi se părea că, datorită măsurilor luate, ne aflăm în deplină siguranţă.

Cei treizeci de apaşi îşi stabiliră tabăra, ca de obicei, la o distanţă exagerat de mare; acolo se puseră pe fript şi pe mâncat pastrama.

Noi, ăştilalţi, şapte la număr, şedeam lângă tufăriş în jurul focului.

Ne alesesem dinadins acest loc ferit de vântul rece ale serii.

După cină, obişnuiam să mai stăm o vreme la taifas. La fel şi acum.

În cursul discuţiei, Inciu-Ciuna ne aduse la cunoştinţă că a doua zi vom porni mai târziu ca în alte dăţi, abia către amiază şi, satisfăcându-i curiozitatea lui Sam Hawkens, ne lămuri în felul lui deschis motivul amânării. Faptul acesta aveam să-l regretăm profund mai târziu.

— De altfel, e un secret, ne spuse Inciu-Ciuna, dar am să-l dezvălui fraţilor mei albi, dacă-mi făgăduiesc că nu se vor lua pe urmele noastre.

Am făgăduit cu toţii. Inciu-Ciuna continuă:

— Avem nevoie de aur; de aceea, eu şi copiii mei vom pleca mâine în zori ca să aducem aurul, adică nuggeţi. Ne vom întoarce către prânz.

Stone şi Parker îşi exprimară zgomotos uluirea, iar Sam Hawkens, nu mai puţin mirat, exclamă:

— Există, aşadar, aur prin apropiere?!

— Da, confirmă Inciu-Ciuna. Nimeni nu ştie, nici chiar războinicii mei. E o taină pe care mi-a încredinţat-o tatăl meu, iar dânsul o ştia de la bunic. Secrete de acest fel se moştenesc numai din tată-n fiu şi sunt păstrate cu sfinţenie. Nu le dezvălui nici celui mai bun prieten.

Şi chiar dacă vă spun toate acestea, în schimb locul unde se află zăcămintele n-am să-l destăinui nimănui pe lume, nicidecum să-l arăt; dacă cineva s-ar lua după mine, l-aş împuşca imediat.

— Ne-ai ucide şi pe noi?

— Şi pe voi! V-am arătat încredere; înşelându-mi-o, aţi merita moartea. Ştiu însă bine că nu veţi părăsi tabăra până ne întoarcem.

Astfel încheie Inciu-Ciuna, scurt şi hotărât, cele ce avea de spus în această chestiune, iar discuţia luă alt curs. La un moment dat, Sam o întrerupse. Inciu-Ciuna, Winnetou, Nşo-ci şi eu şedeam cu spatele la tufiş; Sam, Dick şi Will erau de cealaltă parte a focului, având tufişul în faţă. În toiul discuţiei, Hawkens strigă deodată, apucă puşca, o duse la ochi şi trase în direcţia tufelor. Fireşte că se stârni alarmă în tot lagărul. Indienii săriră de la locurile lor şi se apropiară în goană. Ne ridicarăm şi noi în picioare, întrebându-l pe Sam ce i-a venit să tragă cu puşca.

— Am zărit o pereche de ochi care-l fixau de după tufiş pe InciuCiuna, ne lamuri el.

Fără să mai zăbovească, indienii smulseră din foc câteva crengi aprinse şi pătrunseră în desiş. Nu găsiră pe nimeni. Ne liniştirăm şi ne aşezarăm din nou în jurul focului.

— Sam Hawkens trebuie să se fi înşelat, zise Inciu-Ciuna. În pâlpâiala flăcărilor asemenea năluciri sunt posibile.

— M-aş mira; sunt sigur că era o pereche de ochi.

— Poate că două frunze şi-au schimbat poziţia datorită vântului şi s-au întors în afară cu partea dinăuntru, a cărei culoare e mai deschisă; şi atunci fratele meu alb a crezut că sunt ochi.

— Posibil şi asta, nu zic ba. Împuşcai, va să zică, nişte frunze… hi-hi-hi-hi!

Sam chicotea după obiceiul lui. Winnetou însă nu luă lucrul în glumă şi rosti:

— Fratele meu Sam a făcut, în orice caz, o greşeală de care ar fi bine să se păzească în viitor.

— O greşeală? Eu? Cum aşa?

— Nu trebuia să tragi.

— Nu? Asta-i bună! Când cineva mă spionează din tufiş, am dreptul să-l pocnesc, dacă nu mă-nşel!

— De unde ştii că are gânduri duşmănoase? Dacă le-ar avea, atunci s-ar furişa cât mai aproape de noi, ca să afle cine suntem. Iar dacă nu, atunci ar ieşi la iveală ca să ne salute.

— Hm! Asta cam aşa e! Recunoscu omuleţul.

— Împuşcătura nu face decât să sporească primejdia, continuă Winnetou. Ori Sam s-a înşelat, n-a văzut nici un fel de ochi şi în acest caz glonţul e de prisos, atâta doar că poate să atragă pe eventualii duşmani ce s-ar afla pe aproape. Ori a fost, într-adevăr, un om care ne iscodea, însă şi în cazul acesta e o greşeală să tragi, fiindcă e de prevăzut că glonţul va nimeri în gol.

— Oho! Sam Hawkens trage la sigur! Aş vrea să-l cunosc pe acela care mi-ar dovedi că am tras vreodată pe lângă ţintă!

— Ştiu şi eu să trag, dar probabil că nici eu n-aş fi nimerit. Doar omul mă observă că-l iau la ochi, îşi dă seama că l-am văzut şi se va feri repede din bătaia puştii. Glonţul se duce în gol şi omul dispare în noapte.

— Bine, bine! Dar ce-ar fi făcut fratele meu roşu în locul meu?

— Ori trăgeam „de la genunchi”, ori mă depărtam pe tăcute, făceam un ocol şi cădeam în spatele iscoadei.

„De la genunchi” e una din cele mai dificile poziţii de tragere. Mulţi, foarte mulţi westmeni, de altminteri buni trăgători, nu se pricep la asta. Eu însumi n-o cunoşteam

deloc, dar am deprins-o mai târziu, cu ajutorul lui Winnetou.

Să presupunem că, singur sau în tovărăşia altora – faptul n-are importanţă – şed lângă un foc de tabără; puşca mi-o ţin lângă mine, pe dreapta, cum cere regula. Deodată, observ doi ochi care mă pândesc din ascunziş. Chipul iscoadei se topeşte în întuneric, nu se vede; ochii însă – dacă iscoada n-are grijă să se uite numai printre gene – pot fi observaţi. Ei au un luciu mat, fosforescent, care apare cu atât mai precis, cu cât îţi încordezi mai mult privirea. Să nu se creadă, totuşi, că e lucru uşor să descoperi printre milioanele de frunze ale desişului o pereche de ochi deschişi. E o treabă care nu se poate învăţa; e nevoie să te fi născut cu o anume agerime a privirii.

Dacă m-am convins că e vorba de un spion duşman, trebuie, pentru propria-mi salvare, să-l fac inofensiv, să-l dobor dintr-un foc, adică să-l împuşc în ochi, pentru că aceştia sunt singura ţintă vizibilă pentru mine. Dar dacă iau puşca şi ţintesc ca de obicei, atunci adversarul îmi observă gestul şi dispare cât ai clipi. Trebuie, deci, să fac în aşa fel, încât să nu observe mişcarea. Lucrul e posibil numai prin tragerea „de la genunchi”. Îmi îndoi piciorul astfel ca genunchiul împreună cu coapsa să formeze o linie care, continuată, să ducă drept la ţintă. Atunci, în aparenţă nepăsător, ca din joacă, apuc puşca, o reazem cu ţeava de-a lungul coapsei – încât să se afle exact în prelungirea acesteia – şi apăs pe trăgaci. E un procedeu foarte dificil, mai ales că se cere să lucrezi numai cu mâna dreaptă; manevrând cu amândouă mâinile, jocul n-ar mai părea atât de inocent. Or, ca să potriveşti arma numai cu o mână, s-o fixezi bine de coapsă şi apoi să tragi, aceasta e o treabă pe care puţini o duc la capăt. Nu mai pun la socoteală cât de greu e să ocheşti precis dintr-o astfel de poziţie şi fără ajutorul catarii, başca ţinta, care nu e decât o pereche de puncte abia sesizabile sub pâlpâirea jucăuşă a luminii, poate şi în tremurul frunzişului bătut de vânt.

La acest procedeu se referea Winnetou vorbind de „împuşcătura de la genunchi”, în care era meşter. Mie, cu doborâtorul meu de urşi, mi-a fost destul de greu să aplic procedeul, pentru că arma cântărea mult şi mânuirea ei cu o singură mână cerea un efort serios. Dar exerciţiile continue m-au dus în cele din urmă la rezultate bune chiar şi în faţa unor ţinte foarte greu de zărit.

Pe când toată lumea se simţea satisfăcută sau barem liniştită de faptul că cercetarea împrejurărilor n-a dus la nici o descoperire, Winnetou nu se arătă deloc mulţumit. Se ridică după o vreme şi plecă să controleze personal terenul. Trecu mai bine de o oră până s-a întors.

— Nu e nimeni, anunţă el, prin urmare Sam Hawkens totuşi s-a înşelat.

În ciuda acestei constatări, el rândui patru străji în locul celor două, recomandându-le cât mai multă atenţie şi patrulare permanentă în jurul taberei. Apoi ne culcarăm.

Dormeam agitat; mă trezeam mereu şi eram hărţuit de vise scurte, sumbre, în care Santer şi însoţitorii lui jucau rolul principal. Era, desigur, ecoul uşor explicabil al recentei noastre întâlniri, dar când mă deşteptai dimineaţa, persoana lui îmi stăpânea într-atât gândurile, încât zadarnic încercam s-o alung. De fapt, se întâmplă nu o dată ca un om care îţi apare în vis să capete apoi, în existenţa ta reală, o însemnătate cu mult mai mare ca înainte.

După gustarea de dimineaţă, compusă din carne şi o fiertură de făină, Inciu-Ciuna cu fiul şi cu fiica lui se pregătiră de drum. Înainte de plecare, le cerui îngăduinţa să-i însoţesc măcar un timp. Pentru a-i asigura că nu am deloc intenţia să aflu drumul spre zăcământ, le-am mărturisit obsesia mea în legătură cu Santer. Mă miram şi eu cum, fără nici un temei concret, am ajuns în acea dimineaţă la convingerea că Santer şi oamenii lui se întorseseră. Probabil că era efectul visului.

— Fratele meu să nu se îngrijească din pricina noastră, îmi răspunse Winnetou. Pentru a te linişti, urmă el, voi mai

cerceta o dată împrejurimile. Ştim că Old Shatterhand nu râvneşte la aur. Şi, totuşi, însoţindu-ne chiar şi pe o distanţă scurtă, ar putea să creadă că a ghicit locul zăcământului şi atunci ar cădea în acea ispită a prafului ucigător, care nu-i iartă pe oamenii albi până nu le distruge şi sufletul şi trupul. Te rugăm, deci, nu din neîncredere faţă de tine, ci din dragoste şi prudenţă, să nu vii cu noi.

Trebuia să mă supun. Winnetou mai controla o dată locul fără a descoperi nici o urmă, apoi tustrei plecară. Din faptul că mergeau pe jos şi nu călări, am dedus că zăcământul cu pricina nu se afla prea departe.

M-am tolănit în iarbă, mi-am aprins luleaua şi, ca să-mi risipesc temerile, m-am pornit pe taifas cu Sam, Dick şi Will. Dar nu-mi găseam liniştea; curând mă sculai din nou; ceva dinlăuntrul meu nu-mi dădea pace. Îmi luai puşca şi plecai.

Poate să vânez vreo sălbăticiune, îmi ziceam, să-mi mai alung gândurile.

Inciu-Ciuna părăsi tabăra îndreptându-se spre miazăzi. Eu o apucai spre nord, ca să nu se creadă cumva că umblu cu alte intenţii.

Să tot fi mers un sfert de oră când, spre uimirea mea, dădui de urmele a trei persoane încălţate cu mocasini. Deosebii o pereche de tălpi mari, una de dimensiuni mijlocii şi o alta mai mică. Urmele păreau proaspete. Erau, probabil, ale lui Inciu-Ciuna, Winnetou şi Nşo-ci. Se îndreptaseră mai întâi spre sud, dar apoi o luaseră totuşi spre nord, fireşte, pentru a ne deruta şi a ne face să credem ca zăcământul de aur se află la sud.

Să-mi fi continuat drumul? Nu. S-ar fi putut să mă zărească sau, la întoarcere, ar fi putut să-mi descopere urmele. Or, n-aş fi vrut în nici un caz să cadă la bănuială că m-am ţinut după ei. Să mă întorc în tabără? Nu prea aveam chef. O apucai deci spre răsărit.

Şi iată, după scurtă vreme trebuii să mă opresc iarăşi; o altă urmă îmi atrase atenţia. Cercetând-o îndeaproape, constatai că provine de la trei bărbaţi care purtau cizme cu

pinteni. Ca un fulger mă duse gândul iarăşi la Santer. Paşii se înşiră pe direcţia în care ştiam că se deplasaseră cele două căpetenii; părea că pornesc dintr-o pădurice apropiată în care dominau, mai înalţi, câţiva stejari încă înfrunziţi.

Acolo trebuia să cercetez, în primul rând.

Judecasem bine: urma pornea într-adevăr din pădurice respectivă. Pătrunzând înlăuntru, găsii patru cai priponiţi; erau caii lui Santer şi ai fârtaţilor săi. Toate semnele arătau că indivizii îşi petrecuseră aici noaptea. Prin urmare, tot se înapoiaseră! Dar cu ce scop? Din pricina noastră, evident. Desigur că se purtau cu gândul de care Winnetou îmi vorbise în ajun. Deci, nu se înşelase Sam Hawkens; zărise într-adevăr o pereche de ochi, dar, cu pripeala lui, îl alungase pe individ încă înainte de a-şi fi descărcat arma. Fuseserăm spionaţi. Santer ne urmărise, pândind clipa când l-ar putea surprinde singur pe cel vizat. Totuşi, locul acesta din pădurice era mult prea departe de tabăra noastră. Cum de ne-a putut observa de aici?

Examinai copacii. Erau foarte înalţi, dar nu prea groşi; tocmai buni pentru căţărat. Pe scoarţa unuia descoperii zgârieturi provocate fără îndoială de nişte pinteni. Indivizii se căţăraseră aşadar în copaci; de acolo, de sus, putuseră să observe, dacă nu chiar interiorul taberei, cel puţin mişcarea dimprejurul ei. Cerule! Un gând neaşteptat mă fulgeră! Despre ce discutam noi aseară înainte ca Sam să fi zărit ochii aceia? Despre faptul că Inciu-Ciuna, împreună cu copiii săi, se va duce astăzi după aur! Spionul trebuie să fi auzit această discuţie. Dimineaţa s-a urcat într-un stejar şi i-a văzut pe tustrei cum pleacă. Apoi, la puţin timp, împreună cu haimanalele lui, a pornit în urmărire. Deci Winnetou se află în primejdie! Nşo-ci şi tatăl ei de asemenea! Trebuia să acţionez imediat, fără a pierde o clipă şi să-i ajung din urmă pe tâlhari.

Nici nu mai era timp să mă întorc în tabără şi să dau alarma. Dezlegai repede un cal, îl scosei din desiş, mă

aruncai în şa şi pornii în galop pe urmele celor patru bandiţi, care se amestecară curând cu cele ale apaşilor.

Pentru cazul că aş pierde aceste urme, căutam între timp niscai puncte de reper după care să mă orientez în ce priveşte locul zăcământului. Winnetou vorbise de un munte numit de el Nugget-tsil.

„Nuggeţii” sunt boabele de aur de diverse mărimi, ce se găsesc în stare naturală; „tsil”, în limba apaşilor, înseamnă munte. Aşadar, zăcământul se afla în munţi. Măsurai din ochi depărtările; drept în faţa mea se ridicau nişte munţi destul de impunători şi împăduriţi. Unul din ei trebuia să fie muntele nuggeţilor. Faptul îmi apărea neîndoielnic.

Gloaba bătrână pe care călăream nu excela în viteză. Smulsei din goană o nuia şi dădui imbold calului. Făcea, sărmanul, tot ce putea şi, curând, străbăturăm şesul; munţii mi se deschideau în faţă. Urmele duceau între doi munţi, dar după un timp nu le mai putui desluşi din cauza pietrişului pe care apele îl rostogoliseră din înălţimi. Totuşi, nu descălecai, căci era în tot cazul de presupus că tâlharii urcaseră panta.

Mai încolo, însă, pe dreapta, se deschidea o văgăună al cărei fund era de asemenea pietros. Acum se punea întrebarea dacă indivizii o cotiseră la dreapta ori apucaseră drumul înainte. Descălecai şi cercetai pietrişul. Nu era uşor de descoperit vreo urmă, totuşi o găsii; ducea către văgăună. Mă săltai din nou în şa şi pornii pe urme. După puţin, drumul se bifurca; a trebuit să cobor iarăşi de pe cal. Pesemne că situaţia avea să se mai repete şi calul nu putea decât să mă incomodeze, îl legai deci de un copac şi grăbii pe jos, mai departe, după ce mă lămurisem încotro duce urma.

Străbătui repede un fel de jgheab strâmt, pietros, fără apă.

Neliniştea mă gonea mereu mai departe, într-un ritm care-mi tăia respiraţia. Ajuns pe o înălţime, m-am oprit să-mi trag sufletul; îmi continuai apoi drumul în urcuş, până ce

urma o cotea la stânga, în pădure. Mai curând alergam pe sub copaci decât mergeam. La început erau deşi, apoi se răreau din ce în ce. Se anunţa un luminiş. Dar n-ajunsei bine acolo că detunară câteva împuşcături, urmate de un strigăt care îmi străpunse inima ca un jungher: era strigătul de moarte al apaşilor.

Acum nu mai alergam, ci mă năpusteam înainte ca o fiară care se aruncă asupra prăzii. Încă o împuşcătură, încă una… Aceasta era arma cu două ţevi a lui Winnetou. Îi cunoşteam detunătura. Slavă Domnului! Mai trăia, altminteri n-ar fi putut să tragă. Mai aveam doar câteva salturi de făcut până să ies în luminiş, dar mă oprii ca trăsnit lângă ultimul copac; priveliştea îmi paraliza pur şi simplu picioarele.

Luminişul nu era prea mare. Către mijlocul lui zăceau Inciu Ciuna şi Nşo-ci. Nu puteam să văd dacă mai trăiesc, dacă mai mişcă. În apropierea lor, după un bloc de stâncă, se adăpostea Winnetou; era tocmai pe cale să-şi încarce iarăşi puşca. La stânga mea, îndărătul unor copaci, stăteau pitulaţi doi dintre bandiţi, cu armele la ochi, gata să tragă în Winnetou dacă s-ar fi descoperit. Pe dreapta se furişa printre copaci un al treilea individ urmând să cadă în spatele lui Winnetou.

Al patrulea zăcea mort chiar în faţa mea, împuşcat în cap.

Pentru moment, primii doi erau cei mai periculoşi pentru viaţa lui Winnetou. Dusei la ochi doborâtorul meu de urşi şi-i împuşcai pe amândoi; fără a mai pierde timp cu încărcarea armei, mă năpustii după cel de-al treilea. Auzind împuşcătura, se întoarse fulgerător spre mine. Văzu că mă apropii, ochi şi trase. Dar sărisem în lături şi glonţul nu mă nimeri. Atunci banditul se dădu bătut şi o luă la goană către adâncul pădurii. Mă repezii după el. Era însuşi Santer. Încercai să-l ajung, însă depărtarea dintre noi era prea mare. Îl zării încă la capătul luminişului, dar mai încolo, în pădure, îl pierdui, din păcate, nu-l mai puteam prinde, oricâtă silinţă mi-aş fi dat. Nu era chip să-l ajung. De aceea

luai drumul îndărăt, mai ales că-mi era de Winnetou. Dacă are nevoie de mine?

Ieşii din nou la lumină şi-l văzui îngenuncheat lângă tatăl şi sora lui, cercetând, plin de îngrijorare, dacă mai sunt în viaţă. Când mă zări, se ridică pentru o clipă. Avea o expresie pe care n-o voi uita niciodată. În ochii lui erau noapte şi durere nebună. Îmi spuse:

— Fratele meu Old Shatterhand vede ce s-a întâmplat. Nşo-ci, cea mai frumoasă şi mai bună dintre fiicele apaşilor, nu se va mai duce în oraşul feţelor palide; mai licăreşte în ea un strop de viaţă, dar ochii ei vor rămâne de-a pururea închişi.

Nu eram în stare să scot o vorbă; n-aveam ce spune sau întreba.

Ce să fi întrebat? Vedeam doar cum stau lucrurile. Zăceau amândoi într-un lac de sânge, Inciu-Ciuna lovit în cap şi „Zi-Frumoasă” împuşcată în piept. Căpetenia murise pe loc, fata mai respira, greu, precipitat, în timp ce obrajii ei frumoşi, bronzaţi, deveneau tot mai palizi, mereu mai palizi. Chipul ei catifelat se subţia şi masca morţii se aşternea treptat peste gingaşele ei trăsături.

Deodată, avu o tresărire uşoară. Îşi întoarse capul către tatăl mort şi pleoapele i se întredeschiseră. Îl văzu pe Inciu-Ciuna scăldat în sânge şi se cutremură de groază – numai că, în starea ei de slăbiciune, nici groaza nu reuşi să-i schimbe înfăţişarea. Părea că-şi adună gândurile; apoi îşi reveni întrucâtva, înţelese cele întâmplate şi-şi duse mâna la inimă. Simţi şuvoiul de sânge cald şi suspină adânc.

— Nşo-ci, buna, singura mea surioară! Se jelea Winnetou cu un glas frânt, inimitabil. Fata îşi ridică ochii.

— Winnetou… fratele… meu! Şopti ea. Răzbună-mă… răzbună-mă! Apoi privirea îi lunecă spre mine şi un surâs cald de o clipă jucă în jurul buzelor ei palide.

— Old… Shatter… hand! Îngână ea. Eşti… aici! Atunci pot… să mor… aşa…

Asta a fost totul. Moartea îi închise pentru vecie gura. Era de parcă mi s-ar fi rupt inima în două; simţeam nevoie de aer; sării în picioare – pentru că îngenuncheasem şi eu lângă biata fată – şi scosei un răcnet, al cărui ecou ricoşa din pădurile munţilor învecinaţi.

Winnetou se ridică şi el, încet, apăsat parcă de o povară uriaşă.

Mă îmbrăţişa şi zise:

— Acum sunt morţi! Cel mai mare şi mai nobil conducător al apaşilor şi Nşo-ci, sora mea, care îţi dăruise sufletul. A murit cu numele tău pe buze. Să nu uiţi, frate, să nu uiţi niciodată!

— Nu, n-am să uit! Strigai.

Chipul lui Winnetou luă o altă expresie şi glasul lui părea un huruit de tunet depărtat şi ameninţător:

— Ai auzit care i-a fost ultima dorinţă?

— Da.

— Răzbunare! Da, am s-o răzbun cum încă nici o crimă n-a fost răzbunată! Ştii tu cine sunt ucigaşii? I-ai văzut doar. Erau feţele palide cărora nu le făcusem nici un rău. Aşa a fost dintotdeauna şi aşa va fi până la pieirea celui din urmă indian. Şi chiar dacă nu vom pieri cu toţii ucişi, e o crimă, da, o crimă ce se săvârşeşte faţă de poporul meu. Am vrut să vizităm oraşele acestor albi nelegiuiţi; Nşo-ci dorea să ajungă asemenea unei squaw albe, căci te îndrăgise şi spera să-ţi cucerească inima însuşindu-şi cunoştinţele şi obiceiurile albilor. Această dorinţă a plătit-o cu viaţa. Fie că vă urâm, fie că vă iubim, e totuna.

Unde calcă un alb, acolo se anunţă pierzania noastră. Un geamăt de durere va străbate toate triburile apaşilor şi un strigăt al mâniei şi al răzbunării se va înălţa pretutindeni, oriunde se află vreun fiu al neamului nostru. Acum ochii tuturor apaşilor privesc la Winnetou, ca să vadă cum va răzbuna el moartea tatălui şi a surorii sale. Fratele meu Old Shatterhand să stea mărturie jurământului pe care-l fac aici, lângă aceste două victime! Jur pe Marele Spirit şi pe

toţi vitejii mei strămoşi care mă privesc din plaiurile veşnice ale vânătoarei, că de aci încolo, pe oricare alb, da, pe oricare alb ce-mi va ieşi în drum, îl voi doborî cu arma căzută din mâinile părintelui meu, sau…

— Stai! Intervenii cutremurat, căci ştiam că acest jurământ ar fi devenit faptă neîndurătoare. Opreşte-te! Fratele meu Winnetou să nu jure acum, nu acum!

— De ce nu acum? Mă întrebă el, aproape furios.

— Un jurământ trebuie rostit cu sufletul netulburat.

— Iuf! In această clipă sufletul meu e liniştit ca şi groapa în care îi voi culca pe morţii mei dragi. Aşa cum ei nu se vor mai întoarce din mormânt, aşa nici eu n-am să retrag nici o vorbă din jurământul meu…

— Nu mai continua! L-am întrerupt din nou.

Ochii lui mă străfulgerară aproape duşmănos:

— Vrea oare Old Shatterhand să mă abată de la datorie? Să ajung de batjocura babelor şi să fiu alungat din sânul neamului meu pentru că n-aş avea curajul să răzbun cele petrecute azi?

— Departe de mine să doresc aşa ceva. Vreau şi eu pedepsirea ucigaşilor. Trei dintr-înşii au şi plătit pentru fapta lor; al patrulea a şters-o, dar nu ne va scăpa.

— Cum să ne scape! Izbucni el. Dar nu numai cu dânsul trebuie să mă răfuiesc. El n-a făcut decât să se poarte ca un vrednic fiu al rasei albe care ne aduce pieirea; ea este răspunzătoare pentru tot ce l-a învăţat să facă; ei îi va cere socoteală Winnetou, de acum înainte cel dintâi şi cel mai mare conducător al tuturor apaşilor!

Stătea în faţa mea mândru şi cu capul sus; în pofida tinereţii lui, se simţea rege peste ai săi. Da, era într-adevăr omul în stare să realizeze ceea ce şi-a propus. Lui, numai lui i-ar fi fost cu putinţă să adune sub conducerea sa pe războinicii tuturor triburilor roşii şi să pornească o luptă necruţătoare împotriva albilor, o luptă a desperării, al cărei sfârşit nu putea fi decât unul singur, dar care ar fi acoperit cu sute de mii de victime întregul Vest sălbatic. Acum,

această clipă hotăra dacă tomahawkul morţii se va dezlănţui sau nu în toată năprasnica lui furie.

Îl apucai pe Winnetou de mână şi spusei:

— Vei face după voinţa ta; totuşi, ascultă mai întâi o rugăminte, poate cea din urmă pe care ţi-o fac; pe urmă, nu vei mai auzi niciodată glasul prietenului şi fratelui tău alb. Aici zace Nşo-ci. Spuneai chiar tu că m-a iubit şi că s-a stins cu numele meu pe buze. Şi tu i-ai fost drag; pe mine m-a iubit ca prieten, pe tine ca frate; şi tu ai răspuns din plin dragostei sale. În numele acestei iubiri, te rog să nu juri acum, ci abia după ce lespezile vor fi acoperit mormântul celei mai nobile fiice a apaşilor!

Mă privi cu seriozitate, aproape sumbru, după care îşi plecă ochii asupra moartei. Observai că trăsăturile i se destind. În cele din urmă, ridicându-şi din nou privirea către mine, răspunse:

— Fratele meu Old Shatterhand are o mare putere asupra inimilor care-i stau în preajmă. Nşo-ci desigur că i-ar fi împlinit rugămintea şi de aceea vreau să i-o ascult şi eu. Când ochiul meu nu va mai vedea aceste două fiinţe moarte, atunci abia să se hotărască dacă Mississippi cu toţi afluenţii lui va duce spre apele mării sângele popoarelor albe şi roşii. Am zis. Howgh!

Slavă Domnului! Izbutisem, cel puţin pentru moment, să evit o catastrofă cumplită. Drept mulţumire, îi strânsei mâna.

— Fratele meu roşu va vedea îndată că nu cer milă pentru vinovat; vreau să-l lovească pedeapsa cu toată greutatea şi necruţarea pe care fapta lui o cere. Nu trebuie să-i dăm răgazul să dispară. Să nu-i lăsăm nici un avans. Winnetou să-mi spună ce ar crede de cuviinţă în acest scop.

— Picioarele îmi sunt legate, vorbi el, întunecându-se iarăşi la faţă.

Datinile îmi poruncesc să rămân lângă morţii mei până vor fi înmormântaţi. Abia după aceea pot merge pe drumul răzbunării.

— Şi când va fi înmormântarea?

— Trebuie să ţin sfat cu războinicii mei. Fie că-i îngropăm aici, pe locul unde au murit, fie că-i ducem înapoi în pueblo, ca să se odihnească lângă strămoşii lor. Dar şi în cazul când vor fi îngropaţi aici, pe loc, încă vor trebui câteva zile până să împlinim ceremonia la înmormântarea unui conducător atât de mare.

— Până atunci, ucigaşul ne scapă cu siguranţă!

— Nu. Pentru că nu pot să-l urmăresc personal, sarcina va reveni altcuiva. Fii bun şi spune-mi cum s-a făcut că ai venit încoace?

Acum, când era vorba de chestiuni concrete, Winnetou deveni calm ca de obicei. I-am povestit tot ce-l interesa; el rămase câtva timp pe gânduri.

Deodată, auzirăm un geamăt venind din direcţia unde ziceau cei doi ticăloşi pe care îi credeam ucişi. Pe unul îl împuşcasem drept în inimă; celălalt, însă, fusese lovit ca şi Nşo-ci; mai era în viaţă şi tocmai se trezise. Ne privi nedumerit şi murmură nişte vorbe neînţelese.

Mă aplecai asupra lui şi-i strigai:

— Omule, vino-ţi în fire! Ştii în faţa cui te afli?

Îşi dădea în chip vădit osteneală să-şi amintească cele întâmplate, într-adevăr, ochii i se limpeziră oarecum şi-l auzii întrebând în şoaptă:

— Unde… unde este… Santer?

— A fugit! I-am răspuns. Nu mă lăsa inima să mint un muribund, fie şi ucigaş.

— În… încotro?

— Asta nu ştiu; dar sper să mă lămureşti dumneata. Ceilalţi din grupul vostru sunt morţi şi nici dumitale nu ţi-au mai rămas decât cel mult câteva minute de trăit. Sper că acum, în pragul morţii, te vei purta mai bine. Spune-mi, de unde e originar Santer?

— Nu… ştiu.

— Acesta e numele lui adevărat?

— Are… multe… multe nume.

— Cu ce se ocupă el de fapt?
— Nici… asta… n-o ştiu.
— Aveţi cunoscuţi prin apropiere, poate în vreun fort?
— Nu… pe nimeni.
— Încotro vă duceaţi, unde voiaţi să ajungeţi?
— Ni… Nicăieri. Bani… pradă…
— Eraţi, va să zică, tâlhari de meserie! Îngrozitor! Cum de v-a venit ideea să-i atacaţi pe aceşti doi apaşi şi pe fata care-i însoţea?
— Nug… nuggeţi.
— Dar n-aveaţi de unde să ştiţi despre nuggeţi!
— Voiam să… să ne luăm după…
Tăcu. Îi cădea nespus de greu să vorbească. I-am ghicit însă gândul şi l-am întrebat:
— Aţi aflat că aceşti apaşi se pregăteau pentru o vizită în oraş şi aţi presupus că duc cu ei aur?
Confirmă din cap.
— Aţi hotărât deci să-i atacaţi; dar ştiaţi că vom fi vigilenţi şi că nu vă vom slăbi curând din ochi; de aceea aţi călărit o bucată de drum mai departe şi v-aţi întors abia mai târziu presupunând că ne-am liniştit. Aşa e? Dădu iarăşi din cap.
— Prin urmare, v-aţi întors, ne-aţi ajuns din urmă, iar seara ne-aţi spionat? Aţi auzit discuţia noastră?
— Da… Santer.
— Înseamnă că însuşi Santer era spionul! V-a povestit cele auzite?
— Apaşi… Nugget-tsil… vor aduce nuggeţi… dimineaţa…
— Exact. Apoi v-aţi ascuns în pădurice şi ne-aţi observat de sus, din copaci. Voiaţi să cunoaşteţi locul de unde apaşii ar fi luat aurul?
Închise ochii şi nu mai răspunse.
— Sau aveaţi de gând să-i atacaţi la întoarcere şi…
— Fratele meu să nu mai întrebe zadarnic, mă întrerupse Winnetou. Această faţă palidă nu mai poate vorbi. A murit. E clar că tâlharii voiau să ne afle secretul; dar au întârziat. Noi ne şi întorceam când ei ne auziră paşii. Atunci s-au

tupilat în dosul arborilor şi au tras asupra noastră. Inciu-Ciuna şi „Zi-Frumoasă” s-au prăbuşit sub gloanţele lor; mie mi-au atins doar mâneca. Am tras asupra unuia; dar în clipa când am apăsat pe trăgaci, el a sărit în spatele unui copac şi nu l-am nimerit; în schimb cu al doilea glonţ l-am doborât pe un altul. Apoi repede m-am adăpostit îndărătul acestui bolovan, care totuşi nu m-ar fi putut salva dacă nu apărea la timp fratele meu Old Shatterhand. Căci, gândeşte-te: doi mă ameninţau dintr-o latură, iar al treilea se grăbea să ajungă pe ocolite în spatele meu; glonţul lui m-ar fi lovit cu siguranţă. Am auzit detunătura doborâtorului de urşi şi am scăpat cu viaţă. Acum fratele meu ştie totul şi rămâne să vedem ce trebuie făcut pentru prinderea lui Santer.

— Cine va îndeplini această sarcină?

— Nu mă îndoiesc că Old Shatterhand va şti să dea de urma fugarului.

— Asta-i neîndoielnic. Însă căutarea urmelor e anevoioasă şi voi pierde mult timp.

— Nu. Fratele meu nici nu trebuie să caute urma, pentru că se duce cu siguranţă la caii lui. Într-acolo să apuci mai întâi. Pe locul unde a mas Santer şi ai lui creşte iarbă bogată. Old Shatterhand va descoperi lesne direcţia în care a fugit ticălosul.

— Şi apoi?

— Apoi fratele meu va lua cu dânsul zece dintre războinici spre a-l urmări şi a-l prinde pe ucigaş. Restul de douăzeci îi trimiţi încoace pentru a jeli împreună cu mine la căpătâiul morţilor.

— Aşa să fie! Sper că voi răspunde cu cinste încrederii pe care fratele meu roşu mi-o acordă.

— Ştiu că Old Shatterhand mă va înlocui ca şi când eu însumi aş fi de faţă acolo. Howgh!

Îmi întinse mâna. I-o scuturai cu putere, mă înclinai încă o dată în faţa celor doi morţi şi plecai. La marginea luminişului mă oprii ca să privesc îndărăt. Winnetou tocmai acoperea chipurile morţilor şi se tânguia cu acel glas

înăbuşit cu care indienii încep prohodul. Vai, cât de mult mă durea! Cât de teribil! Dar nu era timp de pierdut şi apucai în grabă drumul pe care venisem.

Credeam la început că raţionamentul lui Winnetou se va adeveri; dar, ajuns pe înălţimea pomenită, mă cuprinse îndoiala.

Santer voia, desigur, să se depărteze cât mai iute şi să dispară, întorcându-se la locul unde poposise noaptea, ar fi însemnat să întârzie în apropierea noastră. Era totuşi posibil să procedeze aşa în intenţia de a-şi face rost de un cal. Dar dacă în drum ar fi dat cu ochii de gloaba pe care călărisem eu? Ticălosul fugise doar exact pe acelaşi drum şi era exclus să nu vadă calul.

Gândul acesta îmi grăbi paşii. Coborâi în fugă, extrem de curios dacă animalul mai stă la locul lui. Imaginaţi-vă ce ciudă mă cuprinse când îi constatai dispariţia. Nu pierdui decât un moment, apoi, mai mult zburând, mă avântai prin văgăună. Pe aici mai puteam alerga cu toată viteza pentru că, datorită pietrişului, căutarea urmei ar fi fost inutilă. Dar jos, în vale, m-am oprit s-o caut. N-am izbutit din primul moment, pământul fiind aici încă prea dur. La vreo zece minute de drum, terenul se muia şi, de data asta, era mai uşor să recunoşti amprentele picioarelor şi copitelor.

Şi totuşi – ce dezamăgire! Puteam să caut mult şi bine, să-mi încordez la maximum atenţia, rezultatul ar fi rămas acelaşi: Santer nu trecuse pe aici. Probabil că părăsise văgăuna în alt loc, mai potrivit, undeva mai sus, unde, călcând pe piatră, nu lăsa urme; altă ipoteză nu vedeam. Iată-mă, deci, descumpănit. Ce să fac? Să mă întorc şi să cercetez locul trecerii? Mi-ar trebui ore întregi până să găsesc vreun semn şi o astfel de întârziere nu mi-o pot permite. E totuşi preferabil să mă duc în tabără şi să-mi iau de acolo oameni de ajutor.

Zis şi făcut. M-am angajat într-o cursă de rezistenţă cum încă nu încercasem până atunci. Dar am izbutit. Învăţasem de la Winnetou cum trebuie procedat ca să-ţi păstrezi suflul

şi vigoarea: îţi laşi greutatea corpului pe un singur picior şi, când acesta oboseşte, o schimbi pe celălalt picior. Astfel poţi alerga ore întregi fără prea mari eforturi; dar e nevoie de plămâni puternici, sănătoşi.

Apropiindu-mă de ţintă, mă îndreptai mai întâi spre locul unde poposise Santer. Cei trei cai se mai aflau în pădurice. Ii dezlegai, mă săltai în spinarea unuia şi, ţinându-i de dârlogi pe ceilalţi, pornii în trap spre tabără. Trecuse mult de amiază şi Sam mă întâmpină intrigat:

— Pe unde hoinăriţi, sir? Aţi pierdut masa de prânz şi eu… Tăcu deodată, măsură cu uimire caii şi continuă:

— Drace! Aţi plecat pe jos şi vă întoarceţi călare! V-aţi făcut cumva hoţ de cai?

— Asta nu. I-am capturat.

— Unde?

— Nu prea departe de aici.

— De la cine?

— Uită-te bine la ei! Eu i-am recunoscut imediat; şi dumneata, după câte ştiu, ai ochi foarte buni.

— Am, nu zic ba. Mi-am şi dat seama din prima clipă ai cui sunt; numai că nu-mi venea să cred. Ăştia-s caii lui Santer şi ai însoţitorilor săi; dar unul e lipsă.

— Pe acela trebuie să-l mai căutăm, ca şi pe călăreţ, de altfel.

— Păi bine, cum…

— Ascultă, dragă Sam, îl întrerupsei, s-a întâmplat ceva foarte grav, foarte tragic. Trebuie să plecăm imediat de aici.

— Să plecăm? De ce?

În loc de răspuns, i-am chemat pe apaşi la mine. Lipseau câţiva dintre ei. Celor prezenţi le-am împărtăşit ştirea morţii lui Inciu-Ciuna şi a fiicei sale. Se lăsă o tăcere adâncă. Vestea li se părea de necrezut, era prea monstruoasă. Le povestii atunci în amănunt cele întâmplate şi adăugai:

— Să-mi spună acum fraţii mei roşii: cine a prezis mai bine viitorul: Sam Hawkens, sau vraciul vostru? Inciu-Ciuna

şi Nşo-ci şi-au găsit moartea, fiindcă au plecat fără mine, iar Winnetou trăieşte pentru că eu l-am salvat. Aşadar, ce aduce tovărăşia mea: viaţă sau moarte?

Nu se mai îndoiau de adevăr. Se iscă o larmă atât de mare, încât s-ar fi putut auzi la zeci de mile distanţă. Oamenii alergau ca înnebuniţi, îşi agitau armele şi, pentru a da durerii o expresie cât mai vie, îşi strâmbau feţele înfricoşător. Abia după o vreme glasul meu izbuti să se facă iarăşi auzit deasupra larmei şi vaietelor care păreau să nu se mai sfârşească.

— Războinicii apaşilor să facă linişte! Poruncii. Zarva nu duce la nimic. Trebuie să pornim şi să-l prindem pe ucigaş.

— Să plecăm, da, să plecăm! Strigară şi săriră pe cai.

— Tăcere! Ordonai din nou. Fraţii mei nu ştiu ce au de făcut. Am să le spun eu.

Se înghesuiau atât în mine, încât trebuia să mă feresc ca să nu fiu strivit. Dacă Santer ar fi fost acolo, l-ar fi rupt în bucăţi. Hawkens, Stone şi Parker stăteau tăcuţi deoparte. Ştirea tragică făcuse asupra lor o impresie zguduitoare. În sfârşit, se apropiară. Şi Sam rosti:

— Mă simt ca năuc şi încă nu mă pot deprinde cu gândul celor întâmplate. Groaznic! Înspăimântător! Draga de ea, frumoasa şi buna fată indiană! A fost întotdeauna atât de delicată cu mine şi acum zace moartă! Ştiţi, sir, mi-e nu ştiu cum…

— Oricum ţi-ar fi, păstrează deocamdată totul pentru dumneata! Îi tăiai vorba. Mai întâi să-l găsim pe ucigaş. Vorbele sunt inutile.

— Well! Sunt de aceeaşi părere. Ştiţi încotro a întins-o?

— Încă nu ştiu.

— Bănuiam. Nu i-aţi găsit urma. Dar cum s-o descoperim? Mi se pare imposibil sau, în orice caz, extrem de greu.

— Nu e deloc greu. Dimpotrivă.

— Credeţi? Hm! Vreţi să spuneţi că va trebui să urcăm sus, la văgăuna pe unde a cotit-o bestia? Complicată

afacere!

— Nu e vorba de văgăună.

— Nu? Atunci sunt curios să aflu ce mai născociţi! Se întâmplă şi unui greenhorn să-i pice câte o idee, totuşi…

— Mai tacă-ţi gura cu greenhorn-ul dumitale şi lasă glumele! N-am chef de baliverne acum! Îmi sângerează inima!

— Glume? Helloo! Cine îşi închipuie că-mi arde de glumă îl pocnesc o dată de-l zbor până-n California! Dar nu înţeleg, sir, cum vreţi să-l găsiţi pe Santer, fără să cercetăm mai întâi locul unde i se pierde; urma?

— Doar spuneai singur că ar fi să căutăm mult şi bine. Şi chiar dac-am găsi vreo urmă, ar trebui să ne luăm după ea peste munţi şi văi şi prin pădure deasă; şi iarăşi ar dura prea mult. De aceea mă gândesc să facem altfel. Uitându-mă atent la munţii aceia, îmi vine să cred că nu sunt legaţi într-un masiv unic, par mai degrabă izolaţi…

— Foarte adevărat. Cunosc ţinutul pe dinafară. Aici e şes, dincolo iar şes. Munţii ăştia nu ţin de un masiv; se înalţă aşa, răzleţi, în prerie deschisă.

— Prerie? Aşadar, e şi dincolo păşune?

— Da, jur-împrejurul munţilor.

— Uite, pe asta mă bizui. Santer poate să treacă fie peste munţi, fie printre munţi, cum îi convine. Faptul nici nu ne interesează. Dar odată ajuns în prerie, nu poate să nu lase urme.

— Se-nţelege, stimate sir.

— Ascultă mai departe. Alcătuim două grupe şi ocolim munţii, noi cei patru albi pe dreapta, iar pe stânga cei zece apaşi daţi mie de Winnetou. Ne întâlnim apoi dincolo şi vedem dacă vreuna din grupe a descoperit ceva. Sunt convins că ori unii, ori alţii vom găsi urma şi atunci, fireşte, ne ghidăm după ea.

Micul Sam mă privi chiorâş şi făcu o faţă cam bleaga.

— Lack-a-day! Cap sec ce sunt! Cum de nu mi-a trecut prin gând asemenea soluţie?! E tot ce poate fi mai simplu şi

mai sigur. În fond, e la mintea copiilor, dacă nu mă-nşel!

— Deci, eşti de acord, Sam?

— Absolut, sir! Alegeţi repede zece indieni!

— Am să aleg dintre aceia care au cai mai buni. Cine ştie cât va dura urmărirea banditului! Trebuie să luăm cu noi şi provizii destule.

Dumneata, Sam, spuneai că cunoşti la perfecţie regiunea. Poate ştii şi cât timp ne-ar lua să ajungem de cealaltă parte a munţilor?

— Oricum, de două ceasuri tot e nevoie, chiar de-am merge cu toată viteza.

— Atunci, să nu mai zăbovim!

Mi-am ales zece apaşi, care se arătară foarte bucuroşi că sorţii căzuseră asupra lor; preferau să-l urmărească pe ucigaş decât să stea lângă morţi şi să le cânte prohodul. Celorlalţi douăzeci le-am explicat în amănunt drumul care duce spre Winnetou şi ei plecară imediat într-acolo.

Fără întârziere porniră la drum şi cei zece războinici aleşi de mine.

O luară pe stânga munţilor, într-un arc ce ocolea spre apus, pe când noi, albii, urma să ocolim munţii dinspre răsărit. După ce încălecarăm tuspatru, dădui fuga mai întâi la locul unde poposise Santer în cursul nopţii. Acolo căutai o întipărităură adâncă a copitei calului pe care îl folosisem şi îmi desenai pe hârtie conturul ei exact. Sam Hawkens clătina sceptic din cap şi mă întrebă zâmbind:

— O fi şi asta treabă de expert topograf, să desenezi copite de cai?

— Nu. Dar pentru un westman adevărat nu strică s-o ştie.

— Pentru un westman? Şi de ce, mă rog?

— Îi poate fi de mare folos, la nevoie.

— În ce fel?

— Ai să vezi mai târziu. Dacă dau de o urmă de copită, o compar cu desenul meu.

— Ah, aşa! Hm! Just! Nu e rău! Şi pe asta o ştiţi din cărţi?

— Nu!

— Atunci, de unde?

— Mi-a venit, aşa, o idee…

— Va să zică, există şi idei care au plăcerea să intre în capul dumneavoastră? N-aş fi crezut, hi-hi-hi-hi!

— Pshawl Oricum, se simte mai bine în capul meu decât sub peruca dumitale!

— Bravo, bine spus! Interveni Dick Stone. Nu-i mai daţi voie să-şi ia nasul la purtare! Se vede de la o poştă cum îl depăşiţi în orice problemă!

— Ia mai taci! Îl repezi Sam cu mânie simulată. Ce te pricepi tu la păşit sau la depăşit? E o neruşinare să vă agăţaţi mereu de peruca mea! N-am s-o mai rabd!

— Şi, mă rog, ce-ai să ne faci?

— Ţi-o dăruiesc ţie. Scap de ea şi tu te delectezi cu gândurile care zac dedesubt. De altfel, am recunoscut că ideea acestui greenhorn nu-i de lepădat. Numai c-ar fi trebuit să le dea şi celor zece apaşi, care ocolesc munţii pe cealaltă parte, o copie tot atât de frumoasă a copitei.

— Ar fi fost inutil, am răspuns.

— Inutil? Cum aşa?

— Nu s-ar pricepe să compare urma de copită cu acest desen. Sunt, oricum, înapoiaţi. Degeaba le-ai da pe mână o asemenea schiţă. Şi apoi, sunt sigur că nu ei vor descoperi urma lui Santer.

— Să am iertare, eu susţin contrariul. Tocmai ei o vor găsi. E doar limpede ca lumina zilei că Santer o ia spre vest.

— Nu mi se pare chiar aşa limpede.

— Nu? Dar când ne-am întâlnit, nu mergea într-acolo? Înseamnă că apucă şi acum în aceeaşi direcţie.

— Nu prea cred. Aveam de-a face cu un individ rafinat; se observă şi din dispariţia lui. Şi-o fi spunând că bănuim ceea ce bănuieşti dumneata şi că-l vom urmări în direcţia vest. De aceea va lua altă direcţie, probabil spre răsărit. E la mintea oricui.

— O fi. Pare plauzibil. Să sperăm că se va adeveri. Dădurăm pinteni cailor şi pornirăm prin prerie, având la

stânga şirul acela de munţi fatali. Ne străduiam, fireşte, să călărim tot timpul pe teren moale unde Santer, dacă acesta i-a fost drumul, ar fi lăsat, desigur, urme. Ţineam ochii aţintiţi în jos şi cu cât călăream mai repede, cu atât mai atenţi trebuia să fim, ca nu cumva să ne scape cel mai mic indiciu.

Trecuse astfel o oră, apoi încă o jumătate de oră. Aproape că încheiasem ocolul munţilor, când, în sfârşit, zărirăm prin iarbă o dâră mai întunecată. Era urma unui singur călăreţ, probabil chiar a celui în cauză. Descălecarăm. Făcui câţiva paşi de-a lungul dârei, căutând să descopăr o amprentă mai vizibilă. Izbutii s-o găsesc. O comparai atent cu schiţa mea şi contururile se suprapuseră atât de exact, încât nici îndoială nu putea fi că Santer trecuse pe aici.

— Un desen ca ăsta e, într-adevăr, foarte practic, îşi dădu Sam cu părerea. Am să bag la scăfârlie.

— Da, s-o ţii minte! Sublinie Parker. Şi să mai ţii minte ceva!

— Ce?

— Că am ajuns şi ziua aceea când profesorul, cum ţi-a plăcut să te crezi, învaţă de la elevul său.

— Vrei cu orice preţ să mă necăjeşti, bătrâne Will? Dar n-o să-ţi meargă, dacă nu mă-nşel, hi-hi-hi-hi! Se porni Sam pe râs. E o cinste pentru profesor dacă elevul său, datorită educaţiei primite, ajunge să-l întreacă în iscusinţă şi deşteptăciune. În ce te priveşte, bineînţeles că trebuie renunţat dintru început la orice speranţă. Ani de-a rândul m-am căznit să scot din tine un westman şi degeaba. Nici n-ai să fii în stare să uiţi ceva la bătrâneţe, pentru că nu ţi-a intrat nimic în tigvă cât ai fost tânăr.

— Ştiu, ştiu! Acuma mi-ai zice mie greenhorn, că te usuci fără cuvântul ăsta, dar Old Shatterhand, după cum vezi, te-a înfundat.

— Păi, ce-ţi închipui că eşti, dacă nu un greenhorn sadea?! Şi bătrân pe deasupra! Ar trebui să intri în pământ

de ruşine că un tinerel ca ăsta te-a depăşit considerabil, dacă nu mă-nşel!

Cu tot acest duel verbal, căzurăm repede de acord că urma lui Santer nu era mai veche de două ceasuri. Ne-am fi luat imediat după ea, dar eram nevoiţi să-i aşteptăm pe cei zece apaşi. Din păcate, am pierdut astfel încă trei sferturi de oră. L-am trimis pe unul din apaşi la Winnetou, pentru a-l înştiinţa că am găsit urma căutată; curierul putea să rămână apoi lângă tânărul său şef; după care, ne continuarăm drumul în direcţia est.

Fiind toamnă târzie, nu ne mai rămâneau decât cel mult două ore până la căderea serii; trebuia să ne grăbim şi să înaintăm cât mai mult pe lumină, căci noaptea, pe întuneric, aveam să stăm locului.

Nu puteam călări mai departe, fără să observăm urma.

În schimb, era de presupus că Santer, bănuind că e urmărit, va folosi toată seara şi chiar noaptea ca să se depărteze cât mai mult.

Ne aştepta deci a doua zi drum lung, nu glumă şi îngreuiat de necesitatea de a fi mereu atenţi la urme, în timp ce Santer putea goni cu toată viteza. Totuşi, călărind o noapte întreagă, banditul avea să obosească şi să caute, în sfârşit, un răgaz de odihnă pentru sine şi pentru cal. Deci, o împrejurare care egala oarecum şansele ambelor părţi.

Muntele pe care Winnetou şi tatăl său îl denumiseră „Nugget-tsil”, dispăru curând în spatele nostru. Aveam acum în faţă preria întinsă, acoperită mai întâi de tufişuri, apoi numai de iarbă din ce în ce mai uscată. Urma se vedea perfect. Santer călărise de zor şi copitele calului lăsaseră amprente adânci.

Când începu să se întunece, descălecarăm; mergând pe jos, urma era mai lesne de observat decât de pe cal. Ne continuarăm drumul până nu se mai desluşea nimic. Atunci ne-am oprit; din fericire nimerisem iarăşi într-o păşune cu ierburi grase. Caii aveau, deci, nutreţ pe săturate. Ne învelirăm în pături şi ne culcarăm.

Noaptea era foarte răcoroasă; oamenii se trezeau mereu din somn din cauza frigului. Eu, unul, oricum n-aş fi putut dormi. Moartea tragică a lui Inciu-Ciuna şi a fiicei sale mă ţinea treaz şi, dacă închideam ochii pentru o clipă, vedeam parcă în faţa mea cele două trupuri însângerate şi îmi părea că aud ultimele cuvinte rostite de Nşo-ci. Mă mustram pentru faptul că nu fusesem destul de prietenos cu dânsa şi că, în discuţia cu tatăl ei, nu mă exprimasem cu mai multe menajamente. Mi se părea că, prin purtarea mea, i-am grăbit într-un fel moartea.

Către dimineaţă se făcu şi mai frig şi mă sculai ca să-mi dezmorţesc oasele. Sam Hawkens mă zări şi întrebă:

— Aţi degerat, stimate sir? Nu stricã să vă puneţi în culcuş o încălzitoare. Greenhorn-ii obişnuiesc să care cu ei asemenea lucruri.

Halal de vechiul meu surtuc! Nimic nu pătrunde prin el, nici săgeata, nici frigul. Vreţi să vi-l împrumut? Hi-hi-hi-hi!

Din pricina frigului, eram cu toţii în picioare încă înainte de revărsatul zorilor şi, cum se făcu puţină lumină, încălecarăm şi pornirăm mai departe. Caii erau destul de odihniţi, deşi tremuraseră un pic în timpul nopţii. Simţeau şi ei nevoia să se încălzească şi o zbughiră la drum fără să mai aştepte îndemn.

Călăream încă în prerie. Totuşi, terenul începea să se vălurească.

Pe dâmburi iarba era vlăguită şi uscată, în timp ce jos creştea iarba verde şi fragedă. Din când în când, dădeam peste câte o baltă, opream caii şi-i adăpam.

Dacă până atunci urmele se înşiraseră aproape exact în direcţia est, iată că pe la ceasul amiezii ele cotiră spre sud. Observând schimbarea, Hawkens se arătă îngrijorat.

— Dacă e aşa cum bănuiesc, atunci toată osteneala noastră e în zadar.

— Ce vrei să spui?

— Individul e şiret. Parc-ar avea intenţia să se refugieze la kiowaşi.

— Nu face el una ca asta.

— Şi de ce nu? Credeţi că de dragul dumneavoastră o să ne aştepte aici, în prerie şi o să se lase luat ca din oală? Ce vă închipuiţi? Face omul tot ce poate ca să se salveze. Doar n-o fi fost orb ca să nu observe că avem cai mai buni decât gloaba lui! Şi uite aşa, temându-se că-l vom ajunge din urmă şi-a pus în gând să caute adăpost la kiowaşi.

— Şi ce crezi, îl vor primi cu braţele deschise?

— Fără îndoială! N-are decât să le spună că i-a ucis pe Inciu-Ciuna şi pe Nşo-ci şi-l vor întâmpina cu urale. Haide să-i dăm drumul înainte, poate îl găsim până deseară.

— Ia stai niţel; cât de veche să fie urma asta?

— N-are importanţă. El a trecut pe-aici în cursul nopţii. Trebuie să descoperim locul unde a poposit. Atunci vom şti mai precis cât de veche e urma. Cu cât s-a odihnit mai mult, cu atât mai repede îl ajungem.

Abia pe la amiază găsirăm locul unde poposise Santer. Se vedea că şi gloaba lui se culcase pe jos de osteneală; de altminteri, după felul cum se înşirau urmele, ghicisem încă dinainte starea de oboseală a calului. Probabil că nici Santer nu fusese mai puţin istovit, căci noile semne lăsate de trecerea sa existau de cel mult două ceasuri; se vede că-şi prelungise peste măsură somnul. Recuperasem deci avansul pe care banditul îl dobândise asupra noastră în cursul nopţii. Ba ne aflam chiar cu o jumătate de oră mai aproape de el decât fusesem la începutul urmăririi.

Semnele duceau din ce în ce mai sigur spre sud. Părea că Santer a părăsit ţinutul Canadian River-ului cu intenţia de a se îndrepta spre Red River. Mânam caii la galop şi nu-i lăsam decât arareori să răsufle; ne pusesem în gând să-l ajungem pe Santer, dac-ar fi fost posibil, încă înainte de căderea nopţii.

După-amiază – iarăşi preria verde şi mai târziu iarăşi tufăriş. Dacă apreciam exact urmele, însemna că distanţa dintre noi şi Santer nu putea să întreacă o jumătate de

ceas. În faţa noastră linia orizontului începea să se întunece.

— Acolo e pădure, mă lămuri Sam. Bănuiesc că ne vom întâlni şi cu un mic afluent al lui Red River. Ar fi fost preferabil să ne continuăm drumul prin prerie.

Fireşte că ar fi fost preferabil. În savană ai toată priveliştea deschisă, pe câtă vreme în pădure e primejdios, te poate pândi inamicul.

Or, în graba noastră, ar fi fost imposibil să facem explorări şi controluri prealabile.

Sam avusese dreptate. Dădurăm într-adevăr de o albie, dar aproape seacă; numai câte o băltoacă ici şi colo. Malurile erau străjuite de tufăriş şi de copaci; nu era propriu-zis o pădure, ci mici pâlcuri de copaci, izolate între ele.

Spre seară ne apropiasem atât de mult de fugar, încât ne aşteptam să răsară din clipă în clipă înaintea noastră. Ne continuarăm drumul cu râvnă sporită. Eu călăream în faţă, căci dereşul meu se păstrase mai bine şi mai în putere decât ceilalţi cai. În plus, eram mânat de un imbold aparte. Mă obseda priveliştea celor două victime şi doream să-l prind cu mâna mea pe criminal. Nu era ceea ce se cheamă furie sau sete de răzbunare, ci pur şi simplu o nevoie imperioasă de a-l vedea pedepsit pe ucigaş.

Călărirăm în continuare printre pâlcurile de copaci înşirate pe malul stâng al albiei. Ajuns la capătul lor, observai că urma se abătea prin albia seacă, spre dreapta. Mă oprii niţel ca să le dau de ştire celorlalţi. Şi asta spre norocul nostru! Căci în clipa aceea de aşteptare, ochii mei, rătăcind deasupra albiei, făcură o descoperire care mă obligă să mă ascund în grabă după un pâlc de copaci.

Pe malul opus, la numai vreo cinci sute de paşi de noi, creştea o altă pădurice. Acolo, nişte indieni îşi plimbau caii. Hălci de carne atârnau în curelele întinse pe pari. Dacă mai înaintam puţin, doar cât o lungime de cal, indienii m-ar fi

zărit. Descălecai, avertizându-i pe oamenii noştri de situaţia în care ne aflam.

— Kiowaşi! Stabili unul dintre războinicii lui Winnetou, care ne însoţeau.

— Da, kiowaşi, confirmă Sam. Probabil că Santer ăsta se are bine cu dracul, de l-a ajutat să-şi găsească în ultima clipă asemenea refugiu. Îmi şi lungisem degetele să-l prind! Dar nici aşa nu trebuie să ne scape!

— Nu sunt prea numeroşi kiowaşii, observai eu.

— Hm! Noi îi vedem numai pe ăştia de dincoace de copaci; mai încolo s-ar putea să fie şi alţii. Au vânat şi acum prepară carnea, o usucă.

— Ei, ce facem, Sam? Ne întoarcem, o ştergem cât mai departe?

— Nici gând! Stăm aici!

— Dar e primejdios!

— Deloc!

— S-ar putea ca vreunul să treacă pe malul nostru.

— Nu fac ei treburi din astea. Precum vedeţi, sunt dincolo; mai târziu se întunecă şi nu le mai arde să-şi părăsească tabăra.

— Totuşi, cu cât suntem mai precauţi, cu atât mai bine.

— Şi cu cât ne speriem mai tare, cu atât suntem mai greenhorn-i. Vă declar că aici, lângă kiowaşii ăştia, ne aflăm în siguranţă ca la New York. Nici nu visează ei să treacă dincoace; în schimb, le vom face noi o vizită. Pun eu mâna pe Santer, de-ar fi să-l scot dintre o mie de kiowaşi!

— Astăzi, dragă Sam, judeci exact cum îmi reproşai că aş face eu, adică uşuratic.

— Cum? Ce? Uşuratic? Sam Hawkens uşuratic? Îmi vine să râd, hi-hi-hi-hi! Nu mi-a mai spus-o nimeni. Păi bine, sir, dumneavoastră care nu vă speriaţi de nimic şi-l luaţi pe ursul grizzly în vârful cuţitului, de ce, mă rog, teama asta subită?

— Nu e teamă, ci prudenţă. Ne aflăm prea aproape de inamic.

— Prea aproape? Ridicol! S-ar cuveni să ne mai apropiem niţel.

Aşteptaţi numai să se întunece!

Nu-l prea înţelegeam pe Sam în ziua aceea; era altfel ca de obicei.

Moartea „frumoasei şi bunei fete indiene” îl revoltase în aşa măsură, încât tânjea după răzbunare. Apaşii îi împărtăşeau părerea; Parker şi Stone erau şi ei de partea lui. Aşadar, nu mă mai puteam opune.

Priponirăm caii şi ne aşezarăm, aşteptând căderea întunericului.

Ce-i drept, kiowaşii nu trădau nici un fel de nelinişte. Călăreau, alergau în loc deschis, se strigau pe nume, într-un cuvânt, se purtau firesc, ca şi când s-ar fi aflat acasă la ei şi la adăpost de orice pericol.

— Vedeţi şi dumneavoastră că nu le pasă de nimic! Reluă Sam.

Nu-i preocupă nici un gând rău.

— Numai să nu te-nşeli!

— Sam Hawkens nu se înşală!

— Pshaw Aş putea să-ţi dovedesc contrariul. Am un fel de presimţire că dumnealor se prefac.

— Presimţire! Numai babele au presimţiri. Notează asta, onorabile sir! Şi în ce scop s-ar preface?

— Ca să ne atragă în cursă.

— Absolut inutil! Ce nevoie au de momeală? Doar ne ducem oricum la ei.

— Admiţi că Santer e acolo?

— Fireşte. Ajungând la mal, i-a zărit dincolo şi a trecut albia, ca să se adăpostească sub ocrotirea lor.

— Şi nu crezi că le-a povestit cele întâmplate şi le-a explicat motivul pentru care caută ocrotire?

— Ce întrebare! Bineînţeles că le-a povestit!

— Şi nu le-a spus oare că urmăritorii sunt pe aproape?

— Fie şi aşa.

— În acest caz, mă miră grozav că n-au luat nici o măsură de prevedere.

— De ce să vă mire? Doar nu-şi închipuie că suntem chiar atât de aproape; ne aşteaptă să sosim abia mâine. Lăsaţi, cum se întunecă, mă strecor dincolo şi văd cum stau lucrurile. Pe urmă, ştim ce avem de făcut. Musai să pun mâna pe Santer!

— Fie, dar te însoţesc şi eu.

— Nu-i nevoie.

— Ba cred că e nevoie.

— Când Sam Hawkens se duce în recunoaştere, nu-i trebuie nici un ajutor. Nu vă iau cu mine. V-am dibuit eu cine-mi sunteţi cu omenia dumneavoastră fără noimă. Vă bate, probabil, gândul să-l lăsaţi în viaţă pe ucigaş.

— Nici prin vis nu mi-ar trece!

— Haide, nu jucaţi teatru!

— Spun exact ceea ce gândesc. Vreau şi eu să punem mâna pe Santer, să-l prindem viu şi să-l predăm lui Winnetou. Dar dacă nu va fi cu putinţă şi voi vedea că nu există altă cale, atunci am să-l împuşc în cap. Poţi să fii sigur de asta!

— Păi, tocmai! O să-l împuşcaţi! Adică să-l scutiţi de tortură. În fond, nici mie nu-mi plac asemenea privelişti, dar mişelului ăsta îi doresc din toată inima o moarte cumplită. De aceea îl prindem şi-l ducem lui Winnetou. Dar mai întâi trebuie să ştim câţi kiowaşi se află dincolo; nu încape îndoială că sunt mai mulţi decât se văd.

Am preferat să tac, pentru că vorbele lui puteau să redeştepte neîncrederea însoţitorilor noştri apaşi. Nu uitau, desigur, că intervenisem pentru Rattler şi puteau crede că am şi acum aceleaşi intenţii.

Mă prefăcui, deci, că accept ideea lui Sam şi mă lungii jos, lângă calul meu.

Soarele scăpătase de mult şi se lăsa noaptea. Dincolo, kiowaşii aprinseseră câteva focuri. Flăcările se înălţau sus de tot, abundente.

Faptul contravenea practicilor pline de prudenţă ale indienilor şi-mi întărea convingerea că totul nu era decât un şiretlic. Căutau să ne legene în iluzia că nimeni n-ar bănui prezenţa noastră şi că-i puteam ataca prin surprindere. Dacă am fi făcut-o, atunci am fi păţit-o rău de tot.

Chibzuind astfel, mi se păru deodată că aud un zgomot care nu provenea de la ai noştri; venea parcă din spatele meu. Dar acolo nu se afla nimeni, fiindcă mă culcasem chiar la margine. Trăsei cu urechea: zgomotul se repetă. Îl auzeam clar. Era ca un foşnet de frunze tari, uscate, sunând ca şi cum ai smulge paiele dintr-un snop. Parcă nu se mişcau nişte ramuri netede, ci mai degrabă vrejuri aspre, ghimpoase, ca de mărăcini.

Acest amănunt îmi spuse numaidecât încotro să-mi îndrept atenţia, în spatele meu, lângă trei copaci învecinaţi, se afla o tufă de mure din care, probabil, fusese mişcată o crenguţă. Putea fi vorba de vreo vietate măruntă, dar situaţia în care ne găseam cerea precauţie. Şi dacă era un om? Trebuia, deci, să văd, să mă conving. Să văd? În bezna asta? Da, totuşi!

Am mai spus că dincolo, la kiowaşi, ardeau focuri puternice. Ce-i drept, lumina nu răzbătea până la noi, dar privind în direcţia focurilor, nici un obiect care s-ar fi interpus nu putea să-mi scape de sub observaţie. Numai că, pentru aceasta, trebuia să mă furişez de partea cealaltă a tufei de mure. Mă ridicai deci de la locul meu şi mă prefăcui că mă plimb alene, dar nu în direcţia vizată. Îndepărtându-mă suficient, făcui un ocol şi mă apropiai de pădurice, dinspre partea care-mi convenea. Apoi mă culcai pe burtă şi începui să mă târăsc încet, încet de tot – nevăzut nici măcar de ai mei – până la tufa de mure… într-adevăr, chiar de acolo venea zgomotul.

Un indian stătuse pitulat în tufiş şi se pregătea tocmai să se tragă îndărăt… Cât pe-aci să-şi ducă la capăt manevra. Mai rămăsese în tufiş numai cu capul, cu un umăr şi cu un braţ.

Mă strecurai până în spatele lui. Omul ieşea tot mai mult la iveală, îşi eliberă umărul, apoi gâtul şi capul. Atunci mă proptii în genunchi, îl apucai cu mâna stângă de gât şi-i repezii doi-trei pumni în cap; omul căzu în nesimţire.

— Ce-a fost asta? Îi întrebă Sam, dincolo, pe tovarăşii săi. N-aţi auzit nimic?

— O fi tropăit calul lui Old Shatterhand, răspunse Dick.

— Dar unde-i el, că nu-l văd. Nu cumva să se apuce iar de prostii!

— Prostii? El? Nici n-a făcut, nici n-o să facă vreuna.

— Oho! E în stare să se furişeze la kiowaşi ca să-l scape de la moarte pe Santer!

— Nu-ţi fie teamă. Mai curând îl sugrumă decât îl scapă. Moartea celor două fiinţe dragi l-a tulburat profund; trebuie s-o recunoşti şi tu.

— Mă rog. Dar când m-oi duce să-i iscodesc pe kiowaşi, nu-l iau cu mine. De altfel, nici nu mi-ar fi de ajutor. Am de gând să-i număr şi să cercetez terenul; pe urmă, hotărâm cum şi în ce fel să-i lovim.

La drept vorbind, ca greenhorn se descurcă el câteodată binişor; dar ca să se apropie de kiowaşi, pe o asemenea flăcăraie, asta îl depăşeşte.

Kiowaşii ştiu doar că vom veni, sunt atenţi şi stau cu urechile pe noi.

Numai un westman calificat se poate apropia fără a fi dibuit. Pe Old Shatterhand, însă, l-ar auzi şi l-ar observa la prima mişcare.

Atunci mă ridicai în picioare şi mă apropiai iute de el:

— Te cam înşeli, dragă Sam! Credeai că sunt plecat şi iată-mă aici. Nu-i aşa că ştiu să mă furişez?

— Pe toţi dracii! Sunteţi aici?! Nici nu v-am mirosit!

— Încă o dovadă că-ţi lipseşte ceea ce, după afirmaţiile dumitale, mi-ar lipsi mie. De altfel, nici nu bănuieşti că se mai află aici cineva, în afară de mine.

— Cine? De cine vorbiţi? Întrebă cu aprindere Sam.

— Du-te până la tufa aceea de mure şi ai să vezi! Se sculă şi se duse. Ceilalţi îl urmară.

— Alo! Strigă Sam. Aici zace un tip, un indian! Cum de-a ajuns aici?

— Să-ţi spună el!

— Păi, e mort!

— Trăieşte. L-am năucit şi atâta tot.

— Unde s-au petrecut lucrurile? Nu cumva chiar sub nasul nostru? Doar plecaserăţi, după câte ştiu. Se vede treaba că l-aţi surprins undeva şi l-aţi cărat apoi încoace.

— Nici gând! Omul se ascunsese aici, în tufa asta şi l-am observat. Când a dat s-o şteargă, l-am trăsnit…

— Mânca-l-ar iadul, chiar aşa e! A fost, va să zică, aici, a stat ascuns în tufiş şi a ascultat discuţia noastră. Ce catastrofă pe capul nostru dac-ar fi izbutit să se retragă! Bine că l-aţi pocnit! Legaţi-l fedeleş şi vârâţi-i căluşul în gură, dacă nu mă-nşel! Dar de ce n-a rămas dincolo, la ai lui? Ce căuta pe-aici? Trebuie c-a stat la pândă încă înainte de sosirea noastră.

— Umbli cu asemenea întrebări şi-i mai faci pe alţii de greenhorn! Păi numai un greenhorn veritabil poate să pună întrebări de soiul acesta! Negreşit că se afla aici înaintea noastră. Kiowaşii ne-au prevăzut sosirea; ştiau că-l vom urmări pe Santer şi că vom ajunge aici. Aveau de gând să ne iasă în întâmpinare şi, pentru a nu pierde momentul oportun, au trimis o iscoadă care să-i vestească. Cum însă noi am călărit neaşteptat de repede, ori omul n-a băgat de seamă la timp, ori ajungând aici o dată cu noi şi văzându-se în primejdie, s-a repezit în tufa de mure şi s-a pitulat.

— Ar fi putut totuşi să şteargă putina, să fugă la ai săi!

— Nu mai era timp. L-am fi zărit şi am fi ghicit că suntem aşteptaţi de kiowaşi; nici n-ar fi putut să-i mai prevină. Dar nu e exclus să fi avut chiar de la bun început intenţia de a se ascunde şi a ne spiona.

— Toate astea sunt foarte posibile. Oricum, e norocul nostru că l-aţi prins. Las' că-i stoarcem noi toate

informaţiile!

— Se va păzi ca de foc să trădeze. Nu scoţi nimic de la el.

— S-ar putea. De altfel, nici nu e cazul să ne pierdem vremea cu dumnealui. Ştim doar cum stau lucrurile; iar în ce priveşte alte amănunte, le aflu eu imediat, mă duc dincolo.

— Pentru ca să nu te mai întorci niciodată?

— De ce?

— Fiindcă te vor prinde kiowaşii. N-ai spus chiar dumneata că e foarte greu să te strecori pe asemenea lumină?

— Pentru dumneavoastră, sir, nu pentru mine. Aşadar, am spus şi repet: mă duc dincolo şi voi rămâneţi pe loc!

Vorbise atât de hotărât şi de poruncitor, încât mă simţii obligat la un răspuns mai sever:

— Nu ştiu ce ai astăzi, Sam, dar eşti cu totul schimbat. Doar nu-ţi închipui că ai avea căderea să-mi porunceşti! Sau poate că ţi-o închipui?

— Sigur că da.

— Atunci, cu toată prietenia noastră, nu-mi rămâne decât să-ţi declar că te înşeli, dragă Sam. În calitate de expert sunt superiorul dumitale; n-ai alt rol decât să faci de gardă. În plus, e bine să-ţi aminteşti că, având asentimentul întregului trib, Inciu-Ciuna m-a ridicat la rangul de căpetenie. Să-ţi revizuieşti, aşadar, atitudinea faţă de mine. Orice părere ai avea, trebuie să mi te supui. Eu ordon aici, nu dumneata!

— Mie n-are a-mi comanda nici o căpetenie de trib! Se răţoi Sam.

Şi, afară de asta, sunt un westman recunoscut, iar dumneavoastră, un biet greenhorn şi pe deasupra ucenicul meu. S-o ţineţi bine minte, dacă nu vreţi să treceţi drept ingrat. Aşa! Eu mă duc, voi staţi pe loc!

Şi plecă. Apaşii cam bombăniră împotriva lui, iar Stone rosti cu ciudă:

— Astăzi e, într-adevăr, mai sucit ca de obicei. Auzi! Să vă învinuiască de ingratitudine! Noi vă datorăm recunoştinţă, căci fără dumneavoastră nu mai trăiam astăzi niciunul. Oare v-a salvat el vreodată de la moarte?

— Lasă-l în pace! Am răspuns. E un omuleţ admirabil şi chiar purtarea lui de azi îi face cinste. Îl stăpâneşte mânia pentru crima ce-a fost săvârşită faţă de Inciu-Ciuna şi Nşo-ci. Fireşte că de porunca lui n-am să ascult. Mă duc şi eu. În starea lui de enervare s-ar putea lansa într-o acţiune necugetată pe care, altminteri, ar şti s-o evite.

Rămâneţi aici până mă întorc; chiar dacă auziţi împuşcături, nu vă mişcaţi defel. Veniţi în ajutor numai la chemarea mea.

Lepădai doborâtorul de urşi, cum făcuse şi Sam cu Liddy a lui şi plecai. Observasem că Hawkens o luase de-a dreptul prin albia râului; voia să se strecoare apoi dincolo. După părerea mea, procedase greşit.

Eu intenţionam să aplic altă tactică, mai bună. Kiowaşii ştiau unde ne aflăm, deci toată atenţia lor era îndreptată încoace; tocmai de aceea greşise Hawkens pornind de-a dreptul prin albie. Eu, în schimb, plănuiam să mă apropii dinspre partea opusă.

Am mers mai întâi pe mal în jos, ferindu-mă să nu intru în lumina focurilor şi am înaintat astfel paralel cu pădurícea de pe malul celălalt, până am ajuns la capătul ei. Acolo nu ardeau focuri, iar copacii mă apărau de lumină. Domnea un întuneric deplin. Am coborât neobservat în albie şi am trecut netulburat în cealaltă parte. Acum mă aflam la adăpostul arborilor; m-am lungit la pământ şi am pornit-o târâş.

Ardeau opt focuri, mai multe decât ar fi fost necesar, având în vedere că indienii din jurul lor nu erau nici patruzeci la număr. Era deci clară intenţia kiowaşilor de a ne momi pur şi simplu în tabăra lor.

Stăteau lângă copaci, grupuri-grupuri, cu armele în mâini, gata să tragă. Ar fi fost vai de noi dacă, din

neprevedere, am fi căzut în cursă.

De altfel, cursa era atât de evidentă şi de naivă, încât numai nişte oameni fără pic de experienţă s-ar fi lăsat păcăliţi. Caii indienilor păşteau afară, în preria deschisă.

M-aş fi dus bucuros să spionez un grup sau altul, în special acolo unde se găsea căpetenia lor şi unde, fireşte, aş fi cules mai sigur informaţiile necesare. Dar cum să dau de şef? Fără îndoială că e împreună cu Santer, îmi spusei. Mă furişai, deci, de la copac la copac, ca să-l descopăr undeva pe bandit.

După un timp îl zării; şedea laolaltă cu patru kiowaşi, care însă nu purtau însemne de şef. De altfel, nici nu era nevoie să mai cercetez; după uzanţele indienilor, cel mai bătrân din grup trebuia să fie şeful. Din păcate, nu puteam să mă apropii prea mult, căci nu exista nici un tufiş care să-mi ofere acoperire. Totuşi, câţiva copaci aruncau destulă umbră ocrotitoare. La lumina celor opt focuri umbra arborilor, multiplicată, uneori plină, alteori rară şi tremurătoare, împrumuta interiorului pădurii un aspect fantomatic.

Spre bucuria mea, indienii nu discutau în şoaptă, ci în gura mare; nu căutau să-şi ascundă prezenţa. Dimpotrivă, făceau totul ca să fie văzuţi şi auziţi.

La adăpostul umbrei, am ajuns la vreo doisprezece paşi de grupul lui Santer. Era destul de riscant, întrucât, încă mai lesne decât cei patru din faţa mea, m-ar fi putut descoperi vreunul din ceilalţi kiowaşi.

Îl auzeam pe Santer perorând. Povestea de muntele cu nuggeţi; îi îndemna pe indieni să-l urmeze până acolo şi să pună stăpânire pe comoară.

— Cunoaşte fratele meu alb locul unde se găseşte comoara? Întrebă cel mai vârstnic dintre kiowaşi.

— Nu. Am încercat să-l aflu, dar apaşii s-au întors prea curând.

Nădăjduiam ca, zăbovind ei mai mult acolo, să-i putem ajunge din urmă şi spiona.

— Atunci nu are rost să căutăm. Dacă s-ar duce în cercetare de zece ori câte o sută de oameni, tot n-ar găsi nimic. Noi, indienii, ne pricepem de minune să camuflăm asemenea locuri, ferindu-le de ochi străini. Totuşi, pentru că fratele meu a doborât pe cel mai mare dintre duşmanii noştri şi pe fiica lui, îi vom face pe plac, îl vom însoţi şi-l vom ajuta în căutarea comorii. Dar până atunci, să-i prindem pe urmăritori şi să-l ucidem pe Winnetou.

— Winnetou? Păi ăsta s-o fi aflând printre urmăritori!

— Ba nu. Dânsul n-are voie să plece de lângă morţii săi şi trebuie să-şi fi păstrat cea mai mare parte dintre războinici. Restul, în număr mai mic, a plecat pe urma ta şi se află, desigur, sub conducerea lui Old Shatterhand, câinele alb care a zdrobit genunchii căpeteniei noastre. Ceata asta o vom nimici astăzi.

— Bine. Şi apoi mergem călare spre muntele nuggeţilor, ne răfuim cu Winnetou şi căutăm aurul.

— Asta nu-i chiar atât de uşor cum îşi închipuie fratele meu. Winnetou trebuie să-şi îngroape mai întâi părintele şi sora; or, nouă nu ne este îngăduit să tulburăm înmormântarea. Marele Spirit nu ne-ar ierta-o niciodată. Abia pe urmă ne aruncăm asupra lui. De bună seamă că n-o să-şi mai continue drumul către oraşele feţelor palide, ci se va întoarce acasă. Atunci îi atragem în capcană, aşa cum am făcut-o azi cu Old Shatterhand, care trebuie să se afle pe undeva, pe aproape.

Aştept numai să se întoarcă iscoada care s-a pitulat dincolo. Nici de la străjile care veghează în prerie nu am primit încă nici o veste.

Auzind aceste vorbe, m-am speriat. Prin urmare, lângă pădurice se află posturi de santinele. Dacă Sam Hawkens nu le observă şi cade în mâinile lor? Nu-mi terminasem bine gândul, că răsună un semnal scurt izbucnit din mai multe guri deodată. Şeful sări în picioare şi deveni atent. Tăcură şi ceilalţi kiowaşi. Ascultau cu încordare.

Şi iată că din pădurice se ivi un grup de patru indieni care trăgeau după ei un alb. Omul se zbătea în zadar. Deşi nu era încă legat, cele patru cuţite ale biruitorilor săi îl ţineau la respect. Şi albul acela era nesocotitul de Sam! Hotărârea mea era luată: să-l scap, deşi îmi riscam viaţa.

— Sam Hawkens! Strigă Santer, recunoscându-l imediat. Good evening, sir! Nu te aşteptai, desigur, să ne revedem aici!

— Mişelule, tâlharule, ucigaşule! Răspunse curajosul omuleţ, repezindu-se la Santer şi apucându-l de beregată. Bine că mi-ai picat în labe! Ţi-o plătesc eu, dacă nu mă-nşel!

Santer se apără; indienii interveniră şi-l îndepărtară pe Sam. Se produse o scurtă învălmăşeală, de care m-am folosit fără întârziere.

Cu câte un pistol în fiecare mână, sării drept în mijlocul indienilor.

— Old Shatterhand! Exclamă Santer, luând-o speriat la fugă.

Trăsei două focuri în urma lui, fără să-l nimeresc; mai descărcai câteva gloanţe asupra indienilor care se retraseră înspăimântaţi şi-i strigai lui Sam:

— Fugi, ia-te după mine, ţine-te exact după mine!

S-ar fi zis că kiowaşii împietriseră de groază; stăteau nemişcaţi, cu toate că trăsesem în ei, având însă grijă să nu le provoc decât răni uşoare. Îl apucai pe Sam de braţ, îl târâi după mine în pădurice, o străbăturăm în fugă, coborând apoi spre albia râului. Totul s-a consumat atât de repede, încât, din clipa atacului meu, nu trecuse mai mult de un minut.

— All devils! Pe toţi dracii, dar aţi venit taman la timp! Rosti Sam gâfâind. Tâlharii ăştia m-au…

— Nu mai pălăvrăgi, mai bine urmează-mă! Îi tăiai vorba, slobozindu-i braţul. O apucai în goană la vale, de-a lungul albiei; trebuia, înainte de toate, să ieşim din bătaia puştilor.

Abia acum indienii, luaţi fără veste şi buimăciţi, se dezmeticiră.

Strigătele lor se învălmăşeau în urma noastră, încât nu mai era cu putinţă să disting paşii lui Sam. Ţipete stridente şi împuşcături umpleau văzduhul; se produse o zarvă infernală.

De ce n-am fugit în susul albiei, către tabăra noastră, ci dimpotrivă, în direcţia opusă? Dintr-un motiv foarte simplu. Mai întâi că, procedând astfel, indienii nu ne puteau zări; aici era întuneric beznă, în al doilea rând, dânşii mai mult ca sigur alergau spre tabăra noastră, convinşi că am apucat acest drum. Ne aflam, deci, în oarecare siguranţă şi, făcând un ocol, ne puteam întoarce la ai noştri.

Apreciind că ne depărtasem destul, mă oprii din fugă. Mai stăruiau încă, departe, strigatele kiowaşilor; aici însă era linişte, nu se mişca nimic.

— Sam! Chemai cu voce reţinută.

Nici un răspuns.

— Sam, n-auzi? Întrebai cu glas ceva mai ridicat.

Iarăşi nici un răspuns. Unde-o fi? Trebuia doar să mă urmeze îndeaproape. Să fi căzut, să se fi rănit? Posibil, pentru că trecusem în fugă peste glodărie uscată, colţuroasă, peste gropi adânci şi băltoace secate. Îmi încărcai din nou pistoalele şi pornii înapoi, atent, cu paşi rari, în căutarea lui Sam.

Hărmălaia kiowaşilor se prelungea; mă aventurai totuşi mereu mai încolo, mai încolo, până am dat iarăşi de locul acela de sub pădurice unde îl somasem pe Hawkens să tacă şi să mă urmeze. Sam – nicăieri! Probabil că se încăpăţânase iarăşi, luând-o de-a dreptul spre malul opus, fără să ţină seama de îndemnul meu. Dar în cazul acesta va fi intrat în lumina focurilor şi se va fi expus gloanţelor vrăjmaşe. Ce nechibzuinţă la omuleţul acesta! Mai ales astăzi! Mă cuprinse iarăşi teama pentru soarta lui. Mă depărtai de pădurice şi, mergând cu mare atenţie, ca să nu fiu cumva zărit, ajunsei pe ocolite înapoi în tabără.

Acolo domnea o agitaţie fără seamăn. Camarazii mei albi, ca şi apaşii, se îngrămădiră în jurul meu şi Dick Stone mă

dojeni:

— De ce ne-aţi interzis, sir, să vă venim în ajutor, chiar dacă auzim împuşcături? Am stat cu sufletul la gură aşteptând să ne chemaţi.

Bine că v-aţi întors teafăr.

— Dar Sam unde-i? Nu-i aici? Mă interesai.

— Aici? Ciudată întrebare? N-aţi văzut ce-a păţit?

— Ce să văd?

— Staţi să vă spun! După ce-aţi plecat, am rămas în aşteptare.

Trece un răstimp destul de lung şi deodată auzim nişte strigăte de indieni. Apoi se lăsă iar tăcere. Dar la un moment dat răsună focuri de pistol şi nişte urlete îngrozitoare. Mai pe urmă auzim detunături de puşcă şi-l vedem pe Sam că se iveşte din întuneric.

— Unde?

— Acolo jos, lângă pădurice.

— Mi-am închipuit! Sam a fost astăzi mai uşuratic ca oricând. Ei, mai departe!

— Fugea către noi, urmărit de o ceată de kiowaşi; l-au ajuns din urmă şi l-au prins. Am văzut totul foarte clar; focurile ardeau cu flacără plină. Am vrut să-l ajutăm, dar până să ajungem la locul cu pricina, indienii şi trecuseră albia şi dispăruseră cu prizonierul lor după copaci.

Eram gata să fugim după ei ca să-l eliberăm pe Sam. Dar ne-am amintit de ordinul dumneavoastră şi am renunţat.

— Aţi făcut foarte bine; unsprezece înşi, câţi sunteţi, n-aţi fi reuşit nimic şi aţi fi fost ucişi până la ultimul.

— Bine, bine, dar ce facem, sir? Sam e prizonier!

— Din păcate, este. Şi chiar pentru a doua oară.

— Pentru a doua oară?… se miră Stone.

— Da. Prima oară am izbutit să-l scap. Nu avea decât să se ţină după mine şi s-ar afla acum aici. Dar astăzi n-a vrut să ştie de nimic; a lucrat numai după capul lui orgolios.

Le-am povestit cele întâmplate. Când am isprăvit, Will Parker mi-a spus:

— N-aveţi nici o vină, sir. Aţi cutezat mai mult decât oricare altul.

Sam şi-a vârât singur capul în laţ; totuşi, nu se cade să-l lăsăm la voia întâmplării.

— Fireşte, trebuie smuls de acolo. Numai că lucrul va fi cu mult mai greu decât mi-a fost mie întâia oară; fără îndoială că acum kiowaşii îşi vor dubla vigilenţa.

— Nici vorbă! S-ar putea totuşi să izbutim şi să-l mai scoatem o dată din mâinile lor.

— Hm! Orice e cu putinţă; clar ce să facă doisprezece oameni împotriva a cincizeci care mai şi aşteaptă atacul? Şi cu toate acestea, probabil că intervenţia imediată e singura cale ce ne oferă şanse de reuşită.

Ziua, nici gând să riscăm un atac asupra păduricii.

— Well, atunci operăm chiar în noaptea asta!

— Uşurel, uşurel! Trebuie să chibzuim!

— Chibzuiţi, sir, însă daţi-mi voie să mă furişez şi eu dincolo, să văd cum stau lucrurile.

— Asta o poţi face, dar nu acum; aşteaptă să mai treacă o bucată de timp şi să mai slăbească atenţia kiowaşilor. Şi nici atunci nu vei merge singur; te însoţesc eu. Eventual mergem cu toţii.

— Excelent, sir Sunt de acord. Să vină şi ceilalţi cu noi. Asta înseamnă atac prin surprindere. Ne vom face datoria. Şase până la opt kiowaşi mi-i lăsaţi în seamă, iar lui Dick Stone nu mai puţini.

Aşa-i, bătrâne Dick?

— Yes, bătrâne Will, răspunse acesta. Nu mă tocmesc pentru unul în plus sau în minus, dacă-i vorba să-l eliberăm pe Sam. Altminteri, e un pişicher şi jumătate, însă azi a avut o zi proastă.

Într-adevăr, Sam n-a fost în ziua aceea la înălţime. Mă tot sfătuiam cu mine însumi cum ar fi mai bine să acţionăm. În ce mă priveşte, mi-am pus viaţa în joc pentru el, dar aveam oare dreptul să-i arunc şi pe apaşi într-o primejdie de moarte? Poate o stratagemă ne-ar duce mai uşor la ţintă?

Asta se va vedea după ce vom fi trecut neobservaţi dincolo. Pentru orice împrejurare, mă gândeam să-i iau cu mine şi pe apaşi. S-ar putea ca un atac fulgerător, cu toate forţele, să se dovedească mai avantajos.

Acum nu rămâne decât să aşteptăm, pentru că dincolo forfota încă mai era în toi. Dar nu trecu mult şi lucrurile se mai potoliră, nu se auzeau decât izbiturile puternice, cu ecou prelung, ale tomahawkurilor. Kiowaşii tăiau lemne; probabil că aveau intenţia să întreţină până în zori focurile lor viclene.

În sfârşit, amuţiră şi securile. Stelele indicau miezul nopţii; după socoteala mea, sosise momentul să pornim. Am avut mai întâi grijă să ne priponim bine caii, ca să nu se poată depărta şi răzleţi; apoi am controlat legăturile şi căluşul din gura prizonierului kiowaş. Abia pe urmă părăsirăm tabăra, apucând exact drumul pe care-l străbătusem eu mai înainte.

Ajungând sub păduricea de pe mal, am poruncit apaşilor să stea locului, sub conducerea lui Dick Stone şi să nu facă nici cel mai mic zgomot. Apoi, împreună cu Will Parker, am urcat încetişor malul. Sus, ne-am lungit la pământ şi am tras cu urechea. Jur-împrejur domnea o tăcere adâncă. Ne-am târât cu precauţie mai departe. Cele opt focuri continuau să ardă cu flăcări mari. Observai mormane întregi de vreascuri solide aruncate pe foc. Lucrul m-a cam surprins. Înaintarăm pas cu pas, mereu mai departe, fără să zărim pe nimeni. În cele din urmă, ne-am convins, fireşte, cu toată rezerva necesară, că păduricea era pustie. Nu se afla acolo nici un kiowaş.

— Au plecat, au şters-o! Se miră Parker. Şi, totuşi, au înteţit focul!

— Ca să-şi ascundă retragerea. Câtă vreme mai ard focurile, noi am putea crede că se află aici.

— Dar încotro s-or fi dus? Să fi plecat de tot?

— Bănuiesc că s-au retras ca să-l pună la adăpost pe Sam, pe care îl consideră o pradă preţioasă. Dar nu e exclus

ca motivul să fie altul: poate că pun la cale cine ştie ce năzbâtie.

— Ce anume?

— Poate un atac asupra noastră, dincolo, aşa cum plănuisem noi aici.

— La naiba! Să ştiţi că e posibil. Trebuie să le-o luăm înainte, sir!

— Da. Să ne întoarcem în tabără şi, chiar dacă lucrul s-ar dovedi mai târziu de prisos, să ne punem caii în siguranţă. O măsură în plus nu strică.

Coborârăm iarăşi la apaşii noştri şi plecarăm apoi împreună spre tabără. Acolo, totul era neschimbat. Dar kiowaşii puteau să apară şi mai târziu; de aceea încălecarăm şi, după o bună bucată de drum prin prerie, făcurăm popas. Dac-ar fi năvălit până la urmă asupra taberei, kiowaşii nu ne-ar mai fi găsit acolo. Ar fi fost nevoiţi să aştepte zorile, ca să pornească în căutarea noastră. Pe prizonier îl luarăm, bineînţeles, cu noi.

Acum nici noi nu mai aveam ce face decât să răbdăm până dimineaţa. Cine era în stare să doarmă – dormea, cine nu – veghea.

Astfel trecu noaptea şi, când se crăpă de ziuă, încălecarăm din nou şi ne întoarserăm la tabără. Nimeni nu fusese acolo în timpul nopţii: manevra noastră se dovedise deci inutilă, dar nici nu ne-a stricat cu nimic. Trecurăm apoi iarăşi albia râului spre pădurice. Focurile se stinseseră; doar grămezile de cenuşă mai aminteau forfota din ajun.

Ne apucarăm să cercetăm urmele. Ele porneau de la locul unde păscuseră caii kiowaşilor, îndreptându-se în direcţia sud-est. Era limpede că indienii renunţaseră să ne înfrunte într-o bătălie care nu le-ar fi adus mare folos, dat fiind faptul că n-ar mai fi putut să ne ia prin surprindere.

Şi Sam? Îl duseseră cu ei şi aceasta îi mâhnea peste măsură pe Dick Stone şi pe Will Parker. Şi mie îmi părea nespus de rău de soarta bietului prichindel. Pentru a-l salva,

eram gata să întreprind orice acţiune măcar pe jumătate rezonabilă.

— Dacă nu-l eliberăm, va fi legat la stâlpul torturii, vorbi îndurerat Dick Stone.

— Nu! Încercai să-l consolez. Doar avem şi noi un kiowaş, pe care-l ţinem ostatic în schimbul lui Sam.

— Numai s-o ştie şi ei!

— Nici o grijă! Sam e destul de deştept ca să le-o spună. Orice suferinţă a lui Sam se va răzbuna asupra prizonierului nostru.

— Dar pe kiowaşi nu trebuie să-i slăbim nici în ruptul capului!

— Ba nu-i aşa.

— Adică vreţi să-i lăsaţi cumva în pace?

— Nici aşa.

— Atunci cum se potriveşte una cu alta?

— Uite ce-i: eu n-am să mă las dus de nas prin toată preria de către canaliile astea.

— Dus de nas? Nu pricep!

— Observă, te rog, urmele lor. Cam de când să fie?

— S-ar putea să fi plecat de aici înainte de miezul nopţii.

— Aşa cred şi eu. De atunci au trecut, va să zică, aproape zece ore. Crezi că putem recupera astăzi un asemenea avans?

— Nu.

— Sau mâine?

— Nici mâine.

— Şi încotro crezi c-au luat-o?

— Spre satul lor.

— Vor ajunge, deci, la destinaţie, înainte ca noi să-i putem dibui.

Şi crezi oare că noi, doisprezece inşi mari şi laţi, ar trebui să ne aventurăm în mijlocul teritoriului îndepărtat al kiowaşilor şi să năvălim în sat ca să eliberăm un prizonier?

— Ar fi curată nebunie!

— Păi vezi! Suntem într-un gând: nu mergem în urmărirea lor.

Se scarpină după ureche şi mormăi descumpănit, supărat:

— Dar Sam! Bătrânul nostru Sam! Ce se întâmplă cu el? Doar n-o să-l părăsim!

— În nici un caz! Dimpotrivă, îl vom elibera.

— Dracul vă ştie, sir. Nu sunt făcut să dezleg cimilituri. Pe de o parte ziceţi să nu-i urmărim pe kiowaşi, pe de alta, să-l eliberăm pe Sam. Asta-i ca şi cum i-ai spune măgarului ba cămilă, ba maimuţă! Să vă înţeleagă cine poate, eu, unul, mă dau bătut.

— E cu totul altceva decât crezi şi comparaţia dumitale cam bate alături. Uite ce-i: kiowaşii nu au plecat spre satul lor.

— Zău? Atunci încotro?

— Nu ghiceşti?

— Nu.

— Măi, măi, ce westmeni grozavi îmi sunteţi! Pai nu sunt mai vrednici de laudă greenhorn-ii care dezleagă astfel de probleme fără multă bătaie de cap? Află că dumnealor se îndreaptă spre muntele cu nuggeţi.

— Spre… muntele… behold! Ia te uită! Aşa să fie, sir?

— Aşa este, pot să te asigur.

— Ăştia sunt în stare de aşa ceva.

— Nu numai că sunt în stare, dar eu afirm cu toată certitudinea că o şi fac.

— Totuşi, datinile nu le permit să tulbure ceremonia înmormântării!

— Nici n-au intenţia s-o tulbure. Vor aştepta sfârşitul. Ei ne urăsc pe noi în aceeaşi măsură ca şi pe apaşi. Sunt setoşi de răzbunare. De aceea le-a picat tocmai bine apariţia lui Santer. Au aflat de moartea lui Inciu-Ciuna şi a fiicei sale şi s-au bucurat. Cu câtă plăcere ne-ar dori, lui Winnetou şi nouă, tuturor, aceeaşi soartă! Când au aflat că venim pe urmele lui Santer, s-au şi crezut stăpâni pe noi. Numai că,

exceptându-l pe Sam, am fost destul de atenţi să nu cădem în cursă.

Acum ei încearcă altă metodă. Se prefac a se întoarce în satul lor, bănuind că în cazul acesta vom renunţa la urmărire şi ne vom întoarce la Winnetou. După ce-au parcurs o bucată de drum, sporindu-şi hoarda cu alţi războinici, schimbă direcţia spre muntele nuggeţilor unde, cred ei, vor izbuti să ne atace pe nepusă masă şi să ne măcelărească pe toţi, până la unul.

— Ce să spun, frumoasă idee! Numai că vom avea grijă ca socotelile să le iasă pe dos.

— Fireşte. Probabil că ideea e a lui Santer, care speră să se înfrupte şi el cu aur. Ce să mai lungim vorba, sunt absolut convins că aşa stau lucrurile. Ei, mai vrei să ne luăm după kiowaşi?

— Nici gând! Deşi logica dumneavoastră mi se pare cam îndrăzneaţă, totuşi, după câte vă ştiu, nu vă înşelaţi niciodată. Sper să aveţi şi acum dreptate. Tu ce părere ai, bătrâne Will?

— Şi eu cred că Old Shatterhand are dreptate. Să plecăm de aici cât mai repede şi să-l prevenim din vreme pe Winnetou. Sunteţi de acord, sir?

— Da.

— Îl luăm cu noi şi pe ostatic?

— Bineînţeles. Îl legăm de catârul lui Sam, ceea ce, desigur, n-o să-i facă dobitocului mare plăcere. Apoi plecăm neîntârziat. Până atunci, însă, trecem pe la albia râului, căutăm o băltoacă şi ne adăpăm caii.

După o jumătate de oră, ne aflăm pe drum, fireşte, nu prea bucuroşi de isprava noastră. În loc să-l fi prins pe Santer, îl pierdusem – datorită propriei sale nechibzuinţe – pe Sam Hawkens. Totuşi, dacă presupunerile mele erau juste, ne puteam aştepta să-l eliberăm pe Sam şi să-l prindem pe Santer.

Bineînţeles că ne ţineam mereu de urmele lui Santer care, abătându-se într-un unghi obtuz de la direcţia iniţială,

ne ispiteau şi pe noi să facem ocolul. Hotărâi totuşi să tăiem unghiul şi să scurtăm astfel drumul. Datorită acestei măsuri, am sosit chiar în după-amiaza următoare la văgăuna pomenită mai înainte, lângă luminişul unde bandiţii săvârşiseră îndoita crimă.

Lăsarăm caii în paza unuia dintre apaşi şi urcarăm pe jos mai departe. La marginea luminişului stătea de strajă un om al lui Winnetou, care ne salută cu o fluturare de mână. Din prima clipă, constatarăm cât de sârguincios lucraseră cei douăzeci de apaşi în vederea înmormântării. Doborâseră cu tomahawkurile o mulţime de copaci şi îi pregătiseră pentru montarea unei schelării. Făcuseră grămezi de bolovani şi mai cărau încă. Apaşii sosiţi cu mine se alăturară celorlalţi ca să le dea ajutor. Aflai că ceremonia urma să se desfăşoare a doua zi.

Fusese improvizată şi o baracă pentru adăpostirea celor două leşuri.

Winnetou era înăuntru. Înştiinţat de sosirea noastră, ne ieşi în întâmpinare. Vai, cum arăta!

Îl ştiam dintotdeauna extrem de serios; rareori i se ivea pe faţă un zâmbet fugar. Nu-l văzusem niciodată râzând cu toată gura. Totuşi, în pofida acestei seriozităţi, trăsăturile sale frumoase, bărbăteşti, aveau uneori o expresie de blândeţe, iar ochii lui noptatici, catifelaţi, priveau câteodată nespus de prietenos. De câte ori nu se opriseră cu adâncă dragoste şi căldură asupra mea!

Dar astăzi, nimic din toate acestea. Chipul său părea împietrit, într-o durere mută şi căutătura întunecată parcă scruta în propria-mi inimă.

Gesturile îi erau încete şi greoaie. Se apropie fără grabă, aruncă o privire tulbure în jur, îmi strânse obosit mâna, mă cântări cu o expresie care-mi cutremură sufletul şi zise:

— Când s-a întors fratele meu?

— Chiar acum.

— Unde-i ucigaşul?

— Ne-a scăpat.

Dragostea de adevăr mă obligă să recunosc că, rostind aceste cuvinte, mi-am coborât privirea. Mărturisesc că-mi era ruşine să le pronunţ.

Şi dânsul îşi plecă ochii. I-aş fi putut citi în suflet. Abia după o lungă pauză, se interesă:

— Fratele meu i-a pierdut urma?

— Nu. O cunosc şi acum. Se îndreaptă încoace.

— Old Shatterhand să fie bun şi să-mi povestească totul! Se aşeză pe un pietroi. Făcui la fel. I-am înfăţişat în amănunt cum se petrecuseră lucrurile. M-a ascultat tăcut până la capăt şi, după un timp, mă întrebă:

— Deci, fratele meu nu ştie dacă ucigaşul a fost rănit?

— Nu ştiu, dar înclin să cred că nu l-am nimerit.

Dădu uşor din cap. îmi strânse mâna şi-mi spuse:

— Fratele meu să-mi ierte întrebarea de adineauri cu privire la pierderea urmei! Old Shatterhand a făcut tot ce s-a putut face şi a procedat foarte cuminte. Sam Hawkens are ce regreta că a fost atât de imprudent; i-o vom ierta şi-l vom smulge din captivitate. Sunt şi eu de părerea fratelui meu; kiowaşii vor veni încoace. Numai că ne vor găsi altfel decât speră ei. Prizonierul nu trebuie tratat prea aspru, dar nici să nu-l pierdem din ochi. Mâine vom înălţa lăcaşul de veci pentru Inciu-Ciuna şi Nşo-ci. Fratele meu va fi de faţă?

— M-ar durea nespus dacă Winnetou nu mi-ar îngădui prezenţa.

— Nu numai că nu-ţi interzic, dar te şi rog să iei parte. Poate că prezenţa ta va duce la salvarea multor feţe palide, a căror moarte e cerută prin legea sângelui. Ochiul tău e ca soarele ale cărui raze topesc gheaţa şi o schimbă în apă răcoroasă. Tu ştii ce-am pierdut. Să-mi fii tu, de aci înainte şi tată şi soră; te rog din suflet, Şarli!

O lacrimă îi luci în ochi şi se ruşina. Faţă de nimeni altul nu şi-ar fi trădat zbuciumul amar. Se duse apoi grăbit către baraca în care odihneau morţii. Îmi spusese astăzi pentru prima oară Şarli, după numele meu mic, Karl – şi de-aci încolo nu avea să-l mai rostească altfel.

Ar trebui, poate, să povestesc câte ceva despre înmormântarea care s-a desfăşurat cu toată solemnitatea obiceiurilor indiene. Ştiu bine că o descriere amănunţită a ceremoniei ar interesa pe cititori. Însă de câte ori mă gândesc la acele ceasuri tragice, mă cuprinde o durere atât de adâncă, de parcă totul s-ar fi petrecut abia ieri. Aşa că descrierea ceremoniei îmi pare o profanare nu atât a mormintelor ridicate pe muntele Nugget, ci mai ales a monumentului pe care l-am înălţat în inima mea şi l-am păzit mereu cu sfinţenie şi credinţă. De aceea, cer îngăduinţa de a trece peste relatarea respectivă.

Trupul lui Inciu-Ciuna fu legat în spinarea calului său. Jur-împrejur se grămădi pământ peste pământ, până ce animalul, nu se mai putu mişca. Apoi u împuşcară în cap. Movila de pământ se înălţa mereu până ce călăreţul mort, împreună cu armele şi amuletele lui, fu acoperit pe de-a-ntregul. Atunci oamenii stivuiră înjur, până în vârf, bolovanii.

La rugămintea mea, apaşii construiră pentru Nşo-ci un alt mormânt. Doream ca trupul ei să nu fie strivit sub pământ. O sprijinirăm de trunchiul unui arbore, ca şi cum ar fi şezut şi clădirăm în jurul ei, din bolovani, o piramidă solidă, goală pe dinăuntru şi din al cărei vârf se înălţa creştetul arborelui.

Mai târziu, aveam să urc în câteva rânduri, împreună cu Winnetou, sus, pe Nugget-tsil, ca să revedem mormintele. Le-am găsit totdeauna intacte…

Chapter 6 ELIBERAREA LUI SAM.

Va înţelege oricine cât de adâncă era jalea lui Winnetou pentru pierderea tatălui şi a surorii sale. Dacă în timpul înmormântării îşi mai manifestase într-un fel suferinţa, de-aci încolo avea să şi-o închidă în străfundul sufletului. Pe de o parte, aşa cerea tradiţia indiană, pe de altă parte, trebuia să-şi concentreze toată atenţia asupra iminentei apariţii a kiowaşilor. Acum nu mai era fiul şi fratele încovoiat de greaua încercare prin care trecuse, ci conducătorul trupei

cu ajutorul căreia avea să pareze atacul duşmanilor şi să-l prindă pe ucigaşul Santer.

Părea să-şi fi făcut planul de luptă, căci imediat după înmormântare ordonă apaşilor să se pregătească de drum şi să-şi aducă din vale caii.

— De ce a dat fratele meu asemenea poruncă? Îl întrebai. Terenul e foarte accidentat şi e greu să aduci animalele până aici.

— Ştiu, răspunse Winnetou, dar n-am încotro. Numai astfel îi pot induce în eroare pe kiowaşi. S-au dat de partea ucigaşului şi trebuie să piară toţi, până la unul!

La aceste cuvinte, o îndârjire cumplită se zugrăvi pe chipul său. Dacă hotărârea lui s-ar fi tradus în fapt, kiowaşii ar fi fost pierduţi. Sentimentele mele erau mai temperate. Într-adevăr, kiowaşii erau duşmanii noştri neîmpăcaţi, dar ei nu aveau nici o vină în asasinarea lui InciuCiuna şi a fiicei sale. Să încerc a-l îmblânzi pe Winnetou? Poate că nu voi reuşi decât să-mi atrag supărarea lui. Totuşi ocazia era unică, ne aflam între patru ochi. Apaşii, potrivit ordinului, se depărtaseră imediat; Stone şi Parker plecaseră cu ei. Prin urmare nimeni nu ne putea auzi. Şi dacă, din supărare, Winnetou mi-ar fi dat un răspuns brutal, atunci totul ar fi rămas între noi. Îi împărtăşii aşadar deschis părerea şi, spre surpriza mea, efectul nu a fost cel bănuit. În ciuda privirii aspre a ochilor săi mari şi întunecaţi, Winnetou răspunse calm:

— Fireşte că trebuia să mă aştept la această părere din partea fratelui meu. El crede că a fugi din calea duşmanului nu înseamnă mişelie.

— M-ai înţeles greşit. Nici vorbă nu poate fi de fugă. Dimpotrivă, mă gândesc cum am face ca să-i prindem pe toţi. Adevărul e însă că nu ei sunt vinovaţi de cele întâmplate aici şi ar fi nedrept să fie loviţi cu aceeaşi asprime ca şi ucigaşul.

— Ei i-au luat apărarea nelegiuitului şi vin să ne atace! Nu ajunge oare ca să-i tratăm fără milă?

— Nu, nu-i destul, cel puţin după judecata mea. Îmi pare rău că fratele Winnetou e gata să comită şi el greşeala care duce la pieirea seminţiilor roşii.

— Despre ce greşeală vorbeşte Old Shatterhand?

— E vorba de faptul că indienii se sfâşie între ei în loc să se ajute unii pe alţii în lupta împotriva duşmanului comun… Priceperea ta e ascuţită, ochii tăi văd departe, mult mai departe decât ochii unui războinic indian oarecare. De câte ori n-aţi dezgropat voi securea războiului! Trebuie să recunoşti că asta înseamnă o permanentă şi groaznică sinucidere a neamului vostru, iar cine procedează astfel se face părtaş la marea sinucidere. Inciu-Ciuna şi Nşo-ci n-au fost omorâţi de oameni roşii, ci de albi. Unul dintre asasini s-a refugiat la kiowaşi şi i-a convins să vă atace; iată un motiv temeinic de a-i aştepta aici şi de a le paraliza atacul; dar asta nu justifică să-i stârpeşti ca pe nişte câini turbaţi. Sunt doar fraţi de acelaşi sânge cu tine, nu uita!

Şi astfel am continuat să-i vorbesc. Mă asculta liniştit. Apoi îmi întinse mâna şi rosti:

— Old Shatterhand este într-adevăr un prieten sincer al tuturor oamenilor roşii şi are dreptate când vorbeşte de sinucidere. Am să fac după dorinţa lui. Îi prind pe kiowaşi, dar pe urmă le dau drumul şi-l reţin numai pe ucigaş.

— Vrei să-i prinzi? Va fi cam greu; ei ne covârşesc ca număr. Sau poate că eşti într-un gând cu mine?

— Cum adică?

— Să-i atragem pe kiowaşi într-un loc unde nu se pot apăra.

— Da, acesta-i şi planul meu.

— Tu cunoşti mai bine regiunea; tocmai voiam să te întreb dacă există un asemenea loc.

— Există nu departe de aici: o trecătoare între stânci, care seamănă cu o ţeavă de tun. Acolo vreau să-i atrag pe kiowaşi.

— Şi crezi că vei reuşi?

— Da. Când vor fi păşit în trecătoarea aceea închisă pe margini, îi vom ataca la intrare şi la ieşire, silindu-i. Să se predea ca să nu cadă cu toţii sub gloanţele noastre. Le voi dărui apoi viaţa şi vor fi bucuroşi să-l lase pe Santer în grija mea.

— Îţi mulţumesc! Ai o inimă primitoare pentru orice cuvânt: bun.

Poate vei judeca la fel de cumpătat şi în alte chestiuni.

— Ce vrea să spună fratele meu?

— Te pregăteai să juri răzbunare împotriva tuturor albilor şi te-am rugat să nu juri, să aştepţi până după înmormântare. Aş putea să aflu acum hotărârea ta?

Stătu câtva timp cu ochii plecaţi, apoi mă privi în faţă luminos, arătă spre baraca unde zăcuseră morţii şi răspunse:

— Noaptea dinaintea înmormântării mi-am petrecut-o acolo, lângă trupurile dragilor mei şi am luptat cu mine însumi. Gândul răzbunării născuse în mine un plan mare şi îndrăzneţ. Ziceam să strâng în jurul meu pe războinicii tuturor neamurilor roşii şi să pornesc în fruntea lor împotriva feţelor palide. Aş fi fost înfrânt, probabil. Dar în lupta ce am dus-o cu mine însumi azi-noapte am ieşit biruitor.

— Va să zică, ai renunţat la planul cel mare şi îndrăzneţ?

— Da. M-am. Sfătuit cu trei oameni care-mi sunt dragi, doi morţi şi unul viu. M-au îndemnat să renunţ la planul meu şi am hotărât să le urmez sfatul.

Am schiţat o întrebare, dar nu prin cuvânt, ci din priviri. Atunci Winnetou continuă:

— Fratele meu nu ştie de cine-i vorba? De Klekih-Petra, de Nşo-ci şi de tine. Cu voi trei m-am sfătuit în gând şi răspunsul întreit a fost unul şi acelaşi.

— Dacă morţii ar învia şi i-ai întreba, da, fără îndoială că ţi-ar spune să procedezi după sfatul meu. Planul pe care-l nutreai era mare şi tu ai fost omul potrivit ca să-l duci la îndeplinire, însă…

— Fratele meu să gândească şi să vorbească despre mine cu mai puţine laude, mă întrerupse el. Chiar dacă vreo căpetenie ar izbuti să unească sub o singură comandă toate triburile roşii, tot n-ar putea-o face atât de repede ca în dorinţa mea; pentru atingerea acestui ţel ar fi nevoie de o lungă şi neobosită viaţă de om şi la capătul ei ar fi prea târziu să mai începi lupta. Un singur om, fie el cât de mare şi de vestit, nu s-ar putea achita de o asemenea sarcină, iar după moartea lui ar lipsi urmaşul capabil să-i continue opera şi s-o ducă la bun sfârşit.

— Mă bucură că fratele meu Winnetou a ajuns la această concluzie, de altfel unica justă. Într-adevăr, un singur om nu ajunge, iar un urmaş corespunzător s-ar găsi cu greu. Şi chiar dacă s-ar ajunge la o asemenea luptă, sfârşitul ei ar fi nefericit pentru voi.

— Ştiu. Nu ar face decât să ne grăbească pieirea. Chiar de-am ieşi învingători din toate bătăliile, feţele palide sunt atât de numeroase, încât ar trimite împotriva noastră mereu alte şi noi trupe, în timp ce nouă ne-ar fi imposibil să ne înlocuim pierderile. Biruinţele ne-ar măcina poate mai încet, dar tot atât de sigur ca şi înfrângerea. Toate acestea mi le-am spus pe când vegheam azi-noapte lângă morţii mei; şi am luat hotărârea să abandonez planul. Gândeam să mă mulţumesc cu prinderea ucigaşului şi să mă răzbun pe kiowaşii care i-au dat ajutor şi vin acum asupra noastră. Dar şi acest gând mi-a fost risipit prin cuvântul fratelui meu Old Shatterhand. Răzbunarea mea se va mărgini la prinderea lui Santer şi la pedepsirea lui. Pe kiowaşi îi vom lăsa în pace.

— Cuvintele tale mă fac să fiu mândru de prietenia care ne leagă; n-am să le uit niciodată. Deşi nu e chiar sigur, suntem totuşi aproape convinşi că trupa kiowaşilor urmează să ne calce. Ne-ar trebui doar să aflăm momentul sosirii.

— Vor sosi încă astăzi! Declară Winnetou cu deplină certitudine, ca şi când ne-am fi găsit în faţa unui fapt bine stabilit.

— De unde atâta siguranţă?

— Judec după cele ce mi-ai povestit în legătură cu ultimul vostru drum călare. Kiowaşii s-au prefăcut că se întorc în satul lor ca să vă ducă pe cale greşită; de fapt, au apucat-o încoace; au făcut deci un ocol, altminteri ar fi sosit încă de ieri. Au mai întârziat şi prin alte părţi.

— În alte părţi, zici?

— Asta din pricina lui Sam Hawkens. Pe dânsul, fireşte, nu-l vor căra încoace; l-au trimis la ai lor. Dar pentru asta vor fi trebuit să aştepte momentul indicat, poate chiar o ocazie. A fost, de asemenea, nevoie să trimită un curier până în satul lor, care să anunţe sosirea voastră.

— Ah, pentru ca războinicii de acolo să ne iasă în întâmpinare?

— Desigur. Kiowaşii de lângă albia râului intenţionau să vă atragă în cursă, însă voind totodată să ajungă cât mai repede încoace, nu le-a mai rămas timp să se bată cu voi. În orice caz, au trimis în satul lor un curier sau chiar mai mulţi pentru a-i pregăti pe războinicii de acolo să vă iasă în cale. Cu acest curier trebuie să-l fi trimis şi pe Sam Hawkens. Apoi au cotit-o în direcţia muntelui Nugget. Dar ca să-şi ascundă manevra, s-au văzut nevoiţi s-o apuce prin locuri unde nu se întipăresc urmele copitelor. Asemenea locuri sunt rare şi în general departe de drumurile obişnuite. Iată dar altă pierdere de vreme. Iată şi de ce, în condiţii normale, kiowaşii ar fi sosit încă de ieri. Dar astăzi vor veni cu siguranţă.

— De unde ştii că nu au şi sosit?

Îmi arătă cu mâna creştetul muntelui învecinat. Pădurea, sus, era dominată de un copac semeţ, constituind punctul cel mai înalt de pe munţii nuggeţilor. Urcându-se în vârful copacului, un om înzestrat cu privire ageră ar fi putut să cuprindă cu ochii jur-împrejur întreaga prerie.

— Fratele meu n-are de unde să ştie că am trimis acolo sus un om care veghează. Omul acesta are ochi de şoim. Cum îi zăreşte, coboară şi mă anunţă.

— E bine. Omul încă n-a coborât, aşadar kiowaşii nu sunt pe aproape. Şi crezi că or să apară chiar astăzi?

— Nu-şi pot îngădui să întârzie mai mult dacă vor să ne mai surprindă aici şi să ne atace.

— Dar vezi că ei, de fapt, nu aveau intenţia să urce spre Nugget-tsil, ci plănuiau să vă întindă o cursă şi să vă atace în drumul vostru spre casă.

— Poate c-ar fi reuşit dacă nu trăgeai cu urechea la vorbele lor şi nu mă preveneai. Aşa însă, capcana lor e inutilă. În schimb, am să-i momesc eu. Ca să mă întorc spre casă, ar fi fost s-o iau spre miazăzi.

Aşadar, ei m-ar fi pândit pe această direcţie. Acum însă, îi fac să creadă că o apuc spre miazănoapte şi-i atrag după mine.

— Numai dacă se vor prinde.

— Nici o îndoială! În orice caz, vor trimite pe cineva în cercetare ca să vadă dacă mai suntem aici. N-o să-i facem, desigur, nici un rău; îl vom lăsa să se întoarcă la ai săi. Tocmai pentru iscoada asta am dat ordin ca toţi caii să fie aduşi încoace. Sunt peste treizeci de animale.

Deşi terenul e pietros, totuşi vor rămâne urme; descoperindu-le, iscoada se va lua după ele. Noi, în schimb, ne vom îndrepta spre trecătoarea de care ţi-am vorbit şi unde vreau să-i atrag în cursă pe kiowaşi. Iscoada nu ne va urmări chiar atât de departe; se va furişa după noi o bucată de drum, ca să se convingă că am pornit-o într-adevăr într-acolo şi va face repede cale întoarsă. Le va da de ştire kiowaşilor că nu ne îndreptăm spre miazăzi, ci spre miazănoapte. Este fratele meu de aceeaşi părere?

— Da. Şi kiowaşii se vor vedea siliţi să renunţe la capcana lor. În felul acesta e aproape sigur că vor veni încoace şi se vor lua pe urmele noastre.

— Nici nu mă îndoiesc că aşa va fi. Nu-mi scapă mie Santer din mână. Am să-l prind chiar astăzi!

— Şi ce-ai de gând să faci cu el?

— Ar fi mai bine, frate, să nu mă întrebi. Va pieri. Îţi ajunge răspunsul acesta.

— Unde? Chiar aici? Sau îl veţi duce în pueblo?

— Încă n-am hotărât. Să sperăm că nu e un laş ca Rattler. Pe acela am fost nevoiţi să-l ucidem repede ca pe un câine fricos. Ascultă! Aud tropotul cailor noştri. Vom pleca acum de-aici şi ne vom întoarce mai târziu împreună cu prizonierii.

Caii fură aduşi, printre ei şi calul meu şi catârul lui Sam. Nu încălecarăm: drumul era incomod pentru călărie. Pornirăm pe jos, ducând caii de căpăstru.

Winnetou mergea în capul coloanei. Ne conduse către nord, prin inima pădurii aşternută pe un povârniş destul de abrupt. Jos era o poiană. Încălecarăm şi, străbătând poiana, ajunserăm la un perete de stâncă înalt şi drept. O strungă îngustă îl despărţea în două. Winnetou mi-o arătă şi zise:

— Iată capcana de care vorbeam. Vom trece acum călare prin ea.

Expresia „capcană” se potrivea de minune acestei trecători strâmte, pe care o parcurgeam. Pereţii ei urcau de ambele părţi aproape vertical spre cer şi nu ofereau nici un locşor pe care să te poţi căţăra. În cazul când kiowaşii ar fi fost atât de imprudenţi încât să pătrundă aici, iar noi am fi ocupat ambele intrări, orice rezistenţă din partea lor s-ar fi dovedit o nebunie.

Trecătoarea nu era dreaptă, ci cotea ba într-o parte, ba în alta. Se scurse mai bine de un sfert de oră până să ajungem la capătul opus.

Acolo ne oprirăm şi coborârăm de pe cai. Dar aproape în aceeaşi clipă îl şi zărirăm pe omul lui Winnetou, care stătuse la pândă sus, în copacul din creştetul muntelui.

— Sosesc! Au şi sosit! Ne anunţă el. Am încercat să-i număr, însă n-am putut, fiindcă veneau cu grămada şi apoi, erau prea departe.

— Au luat-o spre vale?

— Nu. S-au oprit în prerie şi s-au cuibărit prin tufişuri. Doar unul s-a desprins de ei şi a pornit spre vale în jos.

— E iscoada. Ne mai rămâne exact timpul necesar cât să deschidem capcana şi s-o închidem apoi la loc. Fratele meu Old Shatterhand să-i ia pe Stone, Parker şi doisprezece din luptătorii mei, să ocolească muntele pe stânga şi, de îndată ce va întâlni un mesteacăn gros şi înalt, să intre în pădurea care urcă uşor şi coboară apoi de partea cealaltă. Dincolo, fratele meu va nimeri în valea de unde am urcat noi spre Nugget-tsil şi va ajunge degrabă în locul unde fuseseră caii noştri. Restul drumului îl ştii. Numai să nu mergi în lungul văii, ci să înaintezi neobservat pe marginea pădurii şi să te ascunzi în ea cât mai aproape de gura trecătorii. Vei vedea iscoada kiowaşilor, dar să nu-i faci nimic. Pe urmă vor veni cu toţii şi îi vei lăsa să pătrundă în trecătoare.

— Va să zică, acesta e planul tău, îl completai. Tu rămâi aici pentru a ţine sub observaţie ieşirea din capcană, iar eu mă duc pe calea ocolită ce mi-ai descris-o, înapoi, spre poala muntelui Nugget, ca să-i aştept acolo pe kiowaşi şi să-i urmez pe ascuns până vor fi intrat în capcană. Aşa e?

— Da, întocmai aşa. Dacă fratele meu Old Shatterhand nu comite nici o greşeală, atunci îi prindem cu siguranţă.

— Voi fi cât se poate de atent. Mai are Winnetou vreun sfat sau vreo îndrumare?

— Nu. Celelalte le las în seama ta.

— Cine va sta de vorbă cu kiowaşii, dacă izbutim să-i închidem aici?

— Eu. Old Shatterhand n-are altceva de făcut decât să nu le permită ieşirea când mă vor zări şi vor încerca să se întoarcă. Dar grăbiţi-vă! După-amiaza e pe ducă şi kiowaşii nu vor aştepta până mâine, ci ne vor urma încoace încă înaintea serii.

Într-adevăr, soarele îşi încheiase aproape traiectoria zilnică şi nu mai era decât o oră până să se întunece. Pornii, fireşte, pe jos, împreună cu Dick, Will şi cu apaşii care-mi fuseseră repartizaţi.

După vreun sfert de ceas zărirăm mesteacănul şi intrarăm în pădure. Totul corespundea exact descrierii lui Winnetou. Am ajuns de cealaltă parte, în vale, unde păscuseră caii. În faţă se deschidea vâlceaua laterală, ducând spre luminişul cunoscut de noi şi mai departe, în sus, spre cele două morminte.

De acolo, dintre copaci, unde ne aşezarăm, puteam observa eventuala sosire a kiowaşilor, fără a ne teme că vom fi descoperiţi, pentru că era de presupus că nu vor veni spre noi, ci vor apuca spre vâlceaua lăturalnică.

Apaşii tăceau; Stone şi Parker discutau în şoaptă. Erau convinşi că atât kiowaşii, cât şi Santer vor cădea în mâinile noastre. Eu eram mai puţin sigur. Mai rămăseseră cel mult douăzeci de minute până la căderea serii şi kiowaşii tot nu veneau, ceea ce mă făcu să cred că abia ziua de mâine va fi cea hotărâtoare, mai ales că nici iscoada lor nu se ivea. Aici, în pădure, se şi întunecase.

Deodată Parker şi Stone amuţiră. O adiere trecu peste creştetele copacilor. Se iscă acel foşnet monoton ca un suflu neîntrerupt, lin şi adânc, de care orice alt zgomot, cât de neînsemnat, este lesne de deosebit. Totodată mi se păru că, în spatele meu, ar fi tresărit pământul; reavăn al pădurii. Ascultai atent. Da, se mişca parcă ceva. Ce să fie? Vreun patruped nu ar fi îndrăznit să se apropie atât de mult. O reptilă? Nu, nici asta. M-am întors repede şi m-am lungit la pământ ca să observ mai uşor, privind de jos ceea ce se întâmplă. O făcui tocmai la timp. Iată că o umbră, care fusese în spatele meu, se furişa acum printre copaci. Am sărit în picioare şi m-am grăbit s-o ajung. Îmi apăru deodată ca o siluetă neagră în penumbră, mă repezii asupra ei şi apucai cu mâna un capăt de haină.

— Away! La o parte! Strigă o voce speriată şi rămăsei cu mâna goală. Umbra dispăru. Ţintuit locului, ascultai să prind măcar un zgomot. Dar tovarăşii mei observaseră mişcările mele precipitate şi auziseră exclamaţia. Săriră de la locul lor şi mă întrebară ce s-a întâmplat.

— Sst! Linişte! Poruncii, trăgând mai departe cu urechea. Nu se auzea nimic.

Aşadar, ne spionase cineva şi anume un alb, după cum o dovedea exclamaţia lui în englezeşte; probabil fusese chiar Santer, căci în afară I de el nu era nici un alb printre kiowaşi. Trebuia să-l urmăresc, în pofida întunericului.

— Staţi la locurile voastre şi aşteptaţi până mă întorc! Ordonai; oamenilor şi plecai.

Nu aveam nici o îndoială cu privire la direcţia pe care aveam să merg: fireşte către prerie, unde poposeau kiowaşii. Numai într-acolo trebuie s-o fi şters spionul, nu în altă parte.

Mă gândeam să-i înmoi fuga, băgând spaima în el. Îi strigai deci din urmă:

— Stai, opreşte! Dacă nu, trag!

Şi, ca să subliniez ameninţarea, am tras două focuri de pistol. Nu era nici o greşeală. Şi aşa prezenţa noastră fusese descoperită, Bănuiam că acuma fugarul, cuprins de frică, va intra mai adânc în pădure, întârziind astfel din pricina întunericului dens. În schimb, eu, căutând să i-o iau înainte, alergai spre marginea pădurii. Aici se vedea mai bine. Intenţionam să fug până în josul văii, unde se deschidea preria şi să mă ascund. Sosind acolo, individul ar trece pe lângă mine şi aş putea să-l înhaţ.

Era un plan destul de bun, dar nu mi-a fost dat să-l pun în aplicare. Tocmai când dădui s-o cârmesc pe după un cot, zării înaintea mea nişte oameni şi cai. Abia avui timpul să mă trag îndărăt şi să mă pitesc după copaci.

Kiowaşii îşi stabiliseră tabăra aici, în spatele unor tufişuri. De ce? Nu era greu de ghicit.

Dintru început îşi făcuseră popasul în prerie şi trimiseseră un om în cercetare. Misiunea lui – după cum aveam să aflu curând – nu era prea complicată. Santer, cunoscând împrejurimile, o luase mult înaintea kiowaşilor ca să mai iscodească locul şi să-i informeze de îndată ce vor fi sosit. Cum dânsul încă nu se înapoiase, kiowaşii au dat

ordin unei iscoade să meargă pe urmele lui – neavând a se teme de nimic, deoarece acesta, dac-ar fi descoperit vreo primejdie, s-ar fi întors numaidecât ca să dea de ştire. Aşadar, iscoada s-a înapoiat să dea raportul. Cum valea oferea în timpul nopţii un adăpost mai bun decât preria deschisă, kiowaşii hotărâră să-şi mute lagărul în vale.

Santer, oricum, avea să-i găsească cu uşurinţă chiar dacă – din prevedere – nu aprinseseră nici un foc.

Acum era limpede că – dacă Santer fusese destul de deştept să ne ghicească planul – kiowaşii nu ne vor cădea în mâini chiar astăzi şi probabil nici mâine. Ce era de făcut? Să mă întorc la postul meu şi să aştept ca, mâine, kiowaşii să cadă totuşi în cursă? Ori să-l caut pe Winnetou, să-i comunic situaţia şi să-l rog a lua noi măsuri? Mai exista şi o a treia posibilitate, însă riscantă pentru mine şi anume să rămân pe loc. Era, în orice caz, foarte necesar să aflăm ce vor decide kiowaşii după ce Santer îi va fi informat asupra celor văzute. Ah, dac-aş putea să trag cu urechea la discuţia lor! Aş risca însă prea mult, poate chiar totul. Santer le va spune desigur că mă aflu pe urmele lui şi asta ar putea să ducă la descoperirea mea. Totuşi, am să încerc, fie şi cu cea mai mică şansă de reuşită. Am mai spus că, pentru a nu fi observaţi, kiowaşii nu aprinseseră focuri. Faptul acesta era în avantajul lor, dar şi în al meu.

Printre copaci zăceau bolovani năpădiţi de muşchi şi înconjuraţi de ferigi înalte. M-aş fi putut ascunde, poate, în spatele lor.

Majoritatea kiowaşilor mai erau ocupaţi cu priponirea cailor, ca să nu se răzleţească şi să nu trădeze aşezarea taberei. Alţii se aşezaseră sau se lungiseră sub copaci. Într-o parte a pădurii răsună un glas înăbuşit, poruncitor; aşadar acolo se găsea şeful şi era de presupus că acolo va rămâne peste noapte. Dac-aş izbuti să mă apropii cât de cât de locul acela!

Mă târam pe burtă în direcţia respectivă. Nu simţeam nevoia de prea multă acoperire. Întunericul mă proteja, iar

majoritatea kiowaşilor se găsea departe de locul cu pricina. M-ar fi descoperit numai dacă vreunul, ieşindu-mi în cale, s-ar fi poticnit de mine. Spre norocul meu, nu s-a întâmplat nimic şi mi-am atins cu bine ţinta. Două blocuri de stâncă zăceau acolo alături, unul lung şi înalt, celălalt mai mărunt. Cui îi va trece prin gând că tocmai acolo, sus, pândeşte un străin! Mă căţărai pe pietroiul mai mărunt şi de aici mă săltai alături, pe cel mare, unde mă lungii în toată regula. Mă aflam la doi metri înălţime şi în oarecare siguranţă. Nici un kiowaş n-ar fi avut de ce să urce până la mine.

Oamenii care se ocupaseră de cai veniră şi ei lângă fârtaţii ceilalţi, se aşezară sau se tolăniră alături. Dinspre locul unde bănuiam că se află şeful lor se auzeau porunci rostite cu glas reţinut. Nu le înţelegeam; graiul kiowaşilor îmi era străin. Câţiva inşi se depărtară, desigur, străjile care-şi luau în primire postul. Observai că se rânduiesc numai în flancul dinspre vale al taberei, nu şi înspre pădure, ceea ce îmi convenea foarte mult. Mă puteam, deci, retrage mai târziu, fără să mă tem de vigilenţa străjilor.

Cei din tabără sporovăiau între ei; auzeam fiece cuvânt. Din păcate, însă, nu pricepeam nimic. Ce bine-ar fi fost să-i pot înţelege!… Winnetou stăpânea nu mai puţin de şaisprezece dialecte indiene şi mi-a fost, mai târziu şi în această privinţă, mare dascăl. Niciodată nu aveam să mai iscodesc vreo tabără fără să înţeleg ceea ce se discută acolo.

Trecuseră vreo zece minute de când stăteam lungit pe blocul de piatră. Deodată, aud că strigă o santinelă şi-i răspunde glasul pe care-l aşteptam:

— Eu sunt, Santer. Prin urmare, tot aţi venit încoace!

— Da. Fratele alb poate să treacă; îi va întâlni imediat pe războinicii noştri.

Cuvintele acestea le-am priceput, pentru că santinela vorbise în jargonul indiano-englez pe care-l cunoşteam. Santer trecu înainte.

Şeful îl chemă la dânsul şi-i spuse:

— Fratele meu alb a lipsit mai mult decât fusese hotărât. Trebuie să fi avut motive serioase.

— Mai serioase decât bănuiţi. De când v-aţi aşezat aici?

— După măsura feţelor palide, să tot fie o jumătate de ceas.

— Aţi dat de calul meu?

— Da. Ne luaserăm pe urmele tale şi ne-am oprit chiar acolo unde-ţi priponiseşi calul. Venind încoace, l-am luat cu noi.

— Ar fi fost mai bine să rămâneţi în prerie. Aici nu e tocmai sigur.

— N-am rămas, fiindcă aici putem poposi mai în voie şi am socotit că nu e nici o primejdie; altminteri, te-ai fi întors repede să ne anunţi.

— Tocmai pe dos. Am lipsit atâta pentru că suntem în mare primejdie şi mi-a trebuit timp să mă dumeresc. Old Shatterhand e aici.

— Mi-am închipuit. Fratele meu l-a văzut!

— Da.

— O să-l prindem şi o să-l aducem în faţa căpeteniei noastre. I-a zdrobit genunchii, mişelul. Îl aşteaptă moartea la stâlpul caznelor.

Unde-i acum?

Prin urmare, kiowaşii nu intenţionaseră să ne atragă în satul lor; bănuiseră că ne vom întoarce la Winnetou.

— Nu-i chiar atât de sigur că o să-l prindeţi, răspunse Santer.

— Şi totuşi aşa va fi. Câinii ăştia n-au decât treizeci de războinici cu ei, în timp ce noi numărăm de cinci ori zece. Pe deasupra, ei habar n-au că suntem aici. Îi vom lua pe nepregătite.

— Te înşeli amarnic. Ei ştiu că venim. S-ar putea să ştie chiar şi locul unde ne aflăm. Vor fi trimis, în tot cazul, o iscoadă în întâmpinarea noastră.

— Iuf! Să ştie ei oare totul?

— Fireşte.

— Atunci nu-i mai putem lua ca din oală.

— Sigur că nu.

— Va să zică, dacă atacăm, o să avem de furcă, nu glumă. Winnetou şi Old Shatterhand fac fiecare cât zece războinici.

— Cel puţin cât zece. Moartea lui Inciu-Ciuna şi a fiicei sale i-a îndârjit grozav; clocoteşte în ei dorinţa de răzbunare şi se vor apăra ca nişte fiare turbate. Dar trebuie să-i prindem. Mai cu seamă Winnetou trebuie să-mi pice în gheare cu orice preţ.

— De ce tocmai el?

— E vorba de nuggeţi. Cred că e singurul care cunoaşte locul zăcământului.

— Nu-l va trăda nimănui pe lume.

— Nici dacă-l luăm prizonier?

— Nici.

— II chinuiesc eu până-mi spune secretul.

— Va tăcea. Câinele ăsta de apaş îşi râde de toate suferinţele. Iar dacă ştie că venim, va lua măsuri să nu cadă în mâinile noastre.

— Ei, las' că ştiu eu cum e de făcut ca să-l înhăţăm.

— Dacă ştii, spune.

— N-avem decât să fim şireţi, să ne folosim chiar de capcana pe care ne-a întins-o el.

— Zici că ne-a întins o capcană? Ce fel?

— Au de gând să ne atragă într-o trecătoare şi să ne închidă ieşirile.

Acolo vor să ne prindă pe toţi.

— Iuf! Fratele meu Santer e sigur?

— Sigur.

— Cunoşti şi trecătoarea cu pricina?

— Am şi călcat-o cu piciorul.

— Povesteşte cum ai descoperit planul!

— Am riscat foarte mult. Dacă m-ar fi zărit, aş fi avut parte de o moarte cumplită. Sunt al naibii de bucuros că am scăpat teafăr. Reuşita o datorez numai faptului că mai

străbătusem o dată drumul până la Nugget-tsil şi cunoşteam locul unde se găsesc cele două morminte.

— Morminte? Prin urmare Winnetou şi-a îngropat morţii acolo sus, după cum bănuisem?

— Da. Şi asta mi-a fost de folos. Atenţia apaşilor era abătută în altă parte. Mi-am zis că se vor fi aflând în luminişul acela şi am fost cât se poate de prudent. Doar mai trecusem eu prin destule încurcături şi mă pot lăuda că nu sunt un westman ageamiu. Însă aşa de prevăzător ca astăzi n-am mai fost niciodată. Natural că nu am coborât în valea deschisă, ci m-am ţinut pe marginea pădurii. Mişeii îşi lăsaseră caii pe dreapta, acolo unde începe urcuşul la strungă. Nu e uşor să urci panta fără să treci prin strunga aceea, dar am izbutit. Sus, a trebuit să-mi sporesc atenţia şi să-mi pun în joc toată dibăcia. Mi se părea imposibil să pătrund neobservat în luminiş. Apaşii însă nu aveau ochi şi urechi decât pentru treburile înmormântării şi astfel m-am încumetat până în spatele unei stânci ce se înalţă la marginea luminişului.

De acolo se vedea totul.

— Fratele meu alb a fost prea curajos şi a scăpat cu viaţă numai datorită înmormântării.

— Păi, n-am spus?! După ce mormintele fură închise, Winnetou şi-a trimis oamenii după cai.

— Şi i-au mânat în sus? Anevoioasă treabă!

— Foarte grea!

— Trebuie să fi avut un motiv deosebit.

— Fără îndoială. Zărind caii acolo sus, ne-am fi căţărat şi noi cu ai noştri pe urmele lor şi ne-am fi trezit prinşi în capcană.

— Ce te face să crezi?

— Nu cred. Ştiu precis. Am auzit-o cu urechile mele.

— De la cine?

— Chiar de la Winnetou. Oamenii lui plecaseră după cai, iar dânsul rămăsese cu Old Shatterhand; se aflau aproape de ascunzătoarea mea şi am ascultat toată discuţia.

— Iuf! Mare minune! Winnetou să fie spionat! Asta numai pentru că gândul nu-i era la noi, ci la tată şi soră.

— Ba era şi la noi. A trimis o iscoadă pe cel mai înalt pisc, ca să ne pândească din vârful copacului.

— Şi ne-a văzut?

— Nu. În orice caz, nu ştiu să ne fi văzut. Îţi dai seama ce bine am făcut că am luat-o înaintea voastră; călărind de unul singur, am putut scăpa neobservat.

— Da, ai lucrat cu cap. Spune mai departe!

— După ce şi-au adus caii, apaşii n-au mai zăbovit mult; au părăsit luminişul şi s-au lăsat în jos de cealaltă parte a văii. Cum treci valea, dai de o strungă îngustă, lungă, pe ale cărei laturi nu te poţi căţăra; în trecătoarea asta voiau să ne atragă.

— Înseamnă că Winnetou voia să ocupe trecătoarea, adică să-i închidă ieşirile?

— Chiar aşa, să le închidă după ce vom fi pătruns înăuntru.

— Atunci, trebuie să-şi fi împărţit oamenii. Un grup s-o fi dus prin trecătoare ca să ne aştepte la celălalt capăt, alţii vor fi rămas ascunşi dincoace, ca să ne cadă în spate.

— Cred şi eu.

— Cum e pământul, pietros sau moale?

— În trecătoare nu e decât piatră, însă la gura ei dinspre vale creşte: iarbă.

— Prin urmare, apaşii care ne pândesc jos, la intrare, trebuie să fi; lăsat urme. Le-am fi descoperit şi în nici un caz n-am fi căzut în cursă.

— Ba da! Sunt mai şireţi decât îţi închipui. Nici grupul ăstora n-a rămas pe loc la intrare. Au trecut şi ei dincolo de strungă.

— Iuf! Atunci cum ne-ar fi închis de amândouă părţile?

— M-am întrebat şi eu. Nu există decât un singur răspuns. Ăştia au sarcina să se întoarcă pe drum ocolit la gura trecătorii şi să ne închidă calea îndărăt.

— Fratele meu a judecat iarăşi foarte bine. Dar ai descoperit şi drumul acela?

— Da. Întâi de toate, am intrat în strungă, deşi era primejdios.

Trebuia să-mi dau seama de situaţie. Bineînţeles că n-am trecut chiar dincolo, căci aş fi dat peste apaşii care. Stau la ieşire. După o bucată de drum, m-am întors, dar n-am ieşit afară, pentru că auzisem paşi. Norocul meu că se aflau ceva mai la o parte nişte bolovani mari şi m-am ascuns îndărătul lor; un apaş a trecut pe lângă mine şi nu m-a văzut.

— N-o fi fost iscoada din vârful muntelui?

— S-ar putea.

— Ne-o fi zărit când soseam şi a dat fuga să-l anunţe pe Winnetou.

— Ori aşa, ori altminteri. S-ar putea ca Winnetou, plecând de la morminte, să fi dat poruncă iscoadei printr-un om al său, ca să coboare de sus şi să-l urmeze.

— Asta nu. Atunci ar fi fost doi, nu unul. Tu zici însă că a trecut unul singur. Rămân, deci, la prima părere: ne-a văzut şi s-a grăbit să-l înştiinţeze pe Winnetou. Bine c-ai avut timp să te ascunzi! Şi ce-a mai fost?

— Am chibzuit. Dacă apaşii vor să ne cadă în spate, le-ar veni mult mai uşor pândindu-ne într-un loc potrivit. Care să fie acel loc? In orice caz, în valea asta şi anume acolo unde începe suişul – spre strungă. Ascunzându-se acolo, în dosul copacilor, ne-ar observa trecerea, ne-ar urmări până la capcană şi ne-ar închide drumul îndărăt.

Aşa mi-am zis şi de aceea m-am întors încoace şi m-am furişat apoi spre locul unde, după socotelile mele, credeam că-i găsesc.

— Şi i-ai găsit?

— Nu chiar imediat. Sosisem înaintea lor. Dar aşteptarea n-a fost prea lungă. După câtva timp, apărură.

— Câţi, câţi? I-ai văzut, i-ai numărat?

— Era Old Shatterhand împreună cu ceilalţi, doi albi şi peste zece apaşi.

— Va să zică Winnetou conduce grupul celălalt de la capătul trecătorii.

— Exact. Apoi s-au aşezat cu toţii pe jos. Îndrăznisem multe pe ziua de azi şi prinsei curajul să mai risc o dată; mă strecurai deci cât mai aproape, ca să ascult ce vorbesc.

— Şi?

— Nimic. Albii vorbeau între ei, însă prea încet ca să-i aud; când mă apropiai şi mai mult, tăcură. Apaşii şedeau muţi. Old Shatterhand nu scotea o vorbă. Eram chiar lângă dânsul, mai-mai să-l ating cu mâna. Dac-ar afla, zău c-ar plesni de ciudă!

Aici Santer nu se înşela. Mă necăjeam şi încă tare. Omul acesta era pe cât de viclean, pe atât de îndrăzneţ. Auzi, să ne spioneze, pe mine şi pe Winnetou, în timp ce discutam sus, lângă morminte! Apoi să ne calce pe urme până la trecătoare, să ne ghicească planul până în cele mai mici amănunte şi, pe deasupra, să mă pândească în pădure, unde mă trimisese Winnetou! Stătuse îndărătul meu, ba l-am şi prins de poala surtucului! Asta zic şi eu ghinion, afurisit ghinion! Şi ce noroc pe Santer! Dacă l-aş fi capturat, evenimentele, după câte înţelegeam acum, ar fi luat pentru mine cu totul altă întorsătură; poate că şi viitorul meu ar fi fost altul.

Şi totuşi – în ciuda regretului ce mă stăpânea – trăiam şi un dram de satisfacţie: de astă dată eu îl spionam pe Santer şi dânsul habar n-avea.

— Atât de aproape ai fost de câinele acela? Rosti kiowaşul mirat.

De ce nu i-ai înfipt cuţitul în ceafă?

— Nici gând să fac aşa ceva!

— De ce?

— Aş fi stricat totul. Ce mai zarvă s-ar fi produs! Apaşii ar fi dat fuga la Winnetou care, la rândul lui şi-ar fi dat seama că planul i-a fost descoperit. Şi atunci cum să-l mai prind? Cum să ajung la nuggeţii de care am nevoie?

— Nici aşa n-ai să te pricopseşti cu nuggeţi datorită lui. Oare Old Shatterhand să fi rămas acolo pe loc?

— Sper.

— Speri numai? Va să zică, se poate să fi plecat? Nu ne mai pândeşte acolo, după cum fusese vorba?

— Avea, desigur, intenţia asta, dar te pomeneşti că s-a răzgândit.

— Ce motiv ar avea?

— Dacă ştie că a fost spionat…

— Iuf! Cum să ştie?

— Datorită unei găuri nenorocite, o scobitură în pământ făcută, pesemne, de vreun animal.

— Dar ce, scobitura vorbeşte?

— În anumite împrejurări, da. Dădui să mă întorc târâş de la locul meu de pândă. Trebuia să-mi las toată greutatea trupului în mâini; când colo, mă afund cu dreapta în gaura aceea şi se produce un zgomot care nu scapă urechilor lui Old Shatterhand. El se ridică repede în picioare şi, probabil, mă zăreşte, căci nu apuc bine s-o iau la sănătoasa, că-l şi simt în urma mea. Cât pe-aci să mă prindă. Ba m-a şi prins de un capăt al hainei, dar m-am smuls şi am şters-o. A răcnit el după mine, nu-i vorbă, să mă opresc, că de nu, trage, dar bineînţeles că nu căzusem în cap să fac asemenea prostie. Dimpotrivă, m-am înfundat şi mai adânc în pădure, unde întunericul mă punea la adăpost. Acolo m-am întins la pământ şi am aşteptat să treacă primejdia.

— Dar oamenii lui ce făceau?

— Probabil că au vrut să plece în căutarea mea, însă el i-a oprit.

Le-a dat ordin să-l aştepte până se întoarce şi s-a luat după mine.

I-am mai auzit paşii câtva timp. Apoi s-a făcut linişte.

— A dispărut, va să zică?

— Da.

— În ce direcţie?

— N-am de unde s-o ştiu. Oricum, văzând că m-a scăpat din mâini, nu cred să fi mers prea departe. S-o fi întors la ai săi.

— Te-a recunoscut?

— Bănuiesc că nu; era prea întuneric.

— Poate că, urmărindu-te, a ajuns până aici şi ne spionează.

— Cu neputinţă! Nici nu putea să vadă încotro am apucat. Mai mult ca sigur că s-a întors la ai săi. Şi, cum ziceam, am aşteptat ce-am aşteptat, apoi am ieşit din pădure în câmp deschis, unde puteam să alerg mai repede. Atunci m-a oprit santinela şi astfel am aflat că v-aţi mutat aici.

Pauză. Tăcere. Şeful aflase acum totul şi părea să cumpănească lucrurile. După un timp, îl auzii:

— Ce crede fratele meu alb că e de făcut?

— Să aud mai întâi hotărârea ta.

— Faptele istorisite îmi arată că situaţia e cu totul alta decât bănuiam. Dac-am fi reuşit să-i luăm pe nepregătite, apaşii ar fi căzut în mâinile noastre, fie morţi, fie vii, fără să ne coste sânge. Acuma însă, ei sunt pregătiţi. Old Shatterhand te-a surprins; el ştie, deci, că planul lui a fost zădărnicit şi va fi cât se poate de prevăzător. Cel mai bine ar fi să părăsim aceste locuri.

— Să le părăsim?! Vrei s-o ştergi? Ce-ţi trece prin cap? Ţi-e frică de o mână de apaşi?

— Fratele meu alb n-o fi vrând să mă jignească! Eu nu cunosc frica; dar dacă-l pot prinde pe inamic fie cu, fie fără vărsare de sânge, atunci prefer calea din urmă. Aşa face orice războinic înţelept, oricât de viteaz ar fi.

— Crezi oare că, părăsind ţinutul, îi vom mai prinde pe albii aceştia şi pe apaşi?

— Da.

— Oho! Sunt curios cum!

— Ei ne vor urmări.

— Nu e sigur.

— Ba e sigur. Winnetou trebuie să se răzbune pe tine şi ştie că te găseşti printre noi; de aceea, nu se va depărta o clipă de urmele noastre. Iar noi le vom întipări anume atât de clar, încât să le recunoască fără nici o greutate şi vom călări frumuşel spre satul nostru, unde l-am expediat pe prizonierul acela alb, Sam Hawkens.

— Şi crezi că apaşii vor veni după noi până acolo?

— In cea mai mare grabă.

— Aha, ca să pună laba pe mine? Îţi închipui că asta mă bucură? Adică, în timp ce aici am în sfârşit prilejul să-mi ating scopul, ai vrea să mă las iarăşi hăituit.

— Nu-ţi atingi nici un scop; în schimb, dacă vii cu noi în sat, scapi de orice primejdie.

— Şi dacă ne ajung din urmă? Atunci ce mă fac?

— Păi tocmai că n-or să ne ajungă. Câştigăm faţă de ei un avans care ne pune în siguranţă. O luăm chiar acum din loc, iar ei n-or să-şi dea seama de plecarea noastră decât mâine la amiază.

— Cum? Să plecăm chiar imediat? Nu accept. Ce va spune căpetenia voastră, Tangua, când va afla că ai scăpat din mână, nesilit de nimeni, un prilej atât de bun?! Ia gândeşte-te!

Era un fel de şantaj. Şeful căzu în muţenie. Aşadar, vorbele lui Santer îi zdruncinaseră hotărârea. Acesta îşi dădu seama că se află pe drumul cel bun şi continuă:

— Da, suntem într-un avantaj pe care l-am pierde luându-ne după planul tău. Nu avem decât să-i atragem pe apaşi în propria lor cursă şi să vezi cum ne cad în labe!

— Iuf! Şi ce e de făcut?

— Atacăm, pe rând, fiecare grup de apaşi. Atunci nu mai pot închide trecătoarea din amândouă părţile.

— În cazul acesta, să atacăm mai întâi grupul lui Old Shatterhand.

Nu-i aşa?

— Exact.

— Trecem mâine pe lângă ascunzătoarea lui şi ne prefacem că habar n-avem de nimic.

— Nu e nevoie să aşteptăm atâta. Îi nimicim încă azi.

— Iuf! Şi cum anume?

— E atât de simplu şi pe înţelesul oricui, încât, de fapt, nici n-ar fi nevoie să-ţi explic. Eu cunosc cu precizie locul unde se află acum Old Shatterhand cu oamenii lui. Vă conduc drept acolo. Kiowaşii sunt deprinşi cu întunericul şi mersul lor seamănă cu al şerpilor pe care nu-i auzi când se târăsc pe muşchiul din pădure. Îi înconjurăm pe cei trei albi şi grupul lor de apaşi şi, la un semn, tăbărâm pe ei. Cu siguranţă că nu ne scapă niciunul. Îi înjunghiem înainte de a apuca să se apere.

— Iuf, iuf, iuf! Se auziră vocile câtorva care îl ascultau pe Santer.

Propunerea lui părea să le fie pe plac.

Şeful, însă, nu se grăbi să aprobe. Abia după un timp de gândire rosti:

— S-ar putea să izbutim dacă facem totul cu chibzuinţă şi atenţie.

— Zici că s-ar putea? Eu sunt sigur că izbutim! Principalul e să-i înconjurăm fără să ne simtă. Şi asta nu-i chiar atât de greu. Apoi, nişte lovituri sigure de cuţit şi lucrul e ca şi făcut. Prada ce ne cade în mâini rămâne a voastră; mie nu-mi trebuie nimic. Pe urmă, mergem la Winnetou.

— Tot în noaptea asta?

— Nu. Lăsăm pe mâine. Winnetou preţuieşte prea mult ca să-l scap barem o clipă din ochi. Or, noaptea, pe întuneric, poţi să dai greş. Facem, deci, cum au făcut şi apaşii: ne împărţim în două grupe.

Iau o parte din oameni şi-i conduc până în interiorul strungii. Acolo vor rămâne noaptea. Iar în zori vor da să iasă la capătul celălalt. Atunci Winnetou, încredinţat fiind că Old Shatterhand se află dincolo, la intrare, adică în spatele lor, îi va ataca. Bun!… Dar tot eu voi călăuzi în zori a doua grupă şi vom ieşi în drumul pe care a mers Old Shatterhand; pun mâna-n foc că drumul acesta traversează pădurea, ocoleşte poalele muntelui şi duce până la capătul trecătorii, adică locul unde se află Winnetou. Acesta va sta cu ochii spre interiorul capcanei, căci de acolo vor căuta să năvălească cei din prima noastră grupă. Nici n-o să simtă Winnetou că ne apropiem pe la spate. Astfel, va fi împresurat exact după metoda lui. Neavând cu el decât vreo cincisprezece oameni, va fi nevoit să se predea ca să nu piară cu toţii. Iată planul meu!

— Dacă-l vom aduce la îndeplinire aşa cum l-a gândit fratele meu, atunci planul e bun.

— Aşadar, îl aprobi?

— Aprob. Vreau să-l prind pe Winnetou viu şi să-l predau căpeteniei noastre. Altceva nu doresc. Mulţumită planului tău, aş putea să-mi ating scopul fără prea multă zăbavă.

— Atunci, să nu mai zăbovim. Îl punem în aplicare.

— A-l împresura pe Old Shatterhand noaptea în pădure, fără ca el s-o simtă, asta-i o treabă foarte grea. Voi alege dintre războinici pe cei cu ochii mai ageri şi cu pricepere mai mare la furişat.

Începu să-şi strige oamenii vizaţi. Era, deci, timpul să mă, întorc la ai mei. Altminteri, dacă duşmanul pornea repede, nu-i mai puteam preveni. Coborâi, lunecând de pe un bolovan pe altul şi o luai tiptil din loc…

— Cine-i acolo? Întrebă Dick Stone, când, după o vreme, îmi auzi paşii. V-aţi întors, sir!

— Da, eu sunt.

— Pe unde aţi umblat atâta? Aşa-i că a fost pe-aici o iscoadă? Pesemne vreun kiowaş care, tot furişându-se, a dat întâmplător peste noi?

— Era Santer.

— Trăsni-l-ar!… Tocmai el? Şi să ne scape! Ne pică, puşlamaua, drept în palmă şi noi stăm ca nişte momâi! Cum de-a fost posibil?

— S-au întâmplat şi altele, încă mai năstruşnice. N-am eu acum timp să povestesc, căci trebuie să fugim cât mai repede de aici. Las' că aflaţi totul mai târziu.

— Să plecăm? De ce?

— Vin kiowaşii asupra noastră.

— Vorbiţi serios, sir?

— Foarte serios. Am auzit din gura lor. Vor să ne lichideze aici în cursul nopţii, iar în zori să-l atace pe Winnetou. Ne cunosc planul.

Hai s-o luăm din loc!

— Încotro?

— La Winnetou.

— Să trecem prin pădure în bezna asta? O să ne alegem cu nişte cucuie de ţi-i mai mare dragul!

— Mutaţi-vă ochii în palmă! Şi acum, haideţi!

O plimbare nocturnă prin bezna pădurii sălbatice este într-adevăr extrem de periculoasă pentru integritatea şi armonia feţei omeneşti.

A trebuit, aşa cum îi recomandasem lui Stone „să ne mutăm ochii în palmă”, adică să ne conducem mai mult după pipăit decât după văz.

Doi oameni mergeau în faţă, cu mâinile întinse, orbecăind, iar noi, ceilalţi, îi urmam în şir unul câte unul. A durat mai bine de un ceas până să lăsăm pădurea în urma noastră; cel mai greu ne-a fost să păstrăm direcţia. O, dată ieşiţi din pădure, totul a mers mai uşor şi mai repede. Am ocolit muntele şi ne-am îndreptat spre capătul trecătorii, unde Winnetou îşi organizase pânda.

Dinspre partea de unde veneam, nu-l ameninţa nici un pericol.

Totuşi, pusese şi acolo un om de strajă. Acesta ne somă cu glas tunător.

I-am răspuns, la rândul meu, răspicat. Apaşii îmi recunoscură vocea şi săriră în picioare.

— Fratele meu Old Shatterhand?! Se miră Winnetou. Pesemne că s-a întâmplat ceva. Aici i-am aşteptat în zadar pe kiowaşi.

— Au de gând să vină abia mâine dimineaţă, dar nu prin strungă, ci din spate, ca să vă zdrobească.

— Iuf! Pentru aşa ceva ar trebui să te înfrângă mai întâi pe tine şi să ne afle intenţiile.

— Le cunosc.

— Imposibil!

— Le cunosc de-a fir-a-păr. Santer a fost sus, la morminte şi a prins cu urechea toată discuţia dintre noi doi.

Nu vedeam prin întuneric faţa lui Winnetou, dar tăcerea lui trăda stupefacţie. Se aşează, mă îndemnă şi pe mine să iau loc şi, în cele din urmă, spuse:

— Dacă ştii toate astea, înseamnă că şi tu l-ai spionat, la rândul tău.

— De bună seamă.

— Va să zică, praful s-a ales din combinaţiile noastre. Povesteşte-mi totul!

I-am relatat cele aflate de mine. Apaşii se îngrămădiră în jurul nostru ca să asculte. Din când în când, scoteau câte un „iuf!”. Doar Winnetou păstra tăcere. În sfârşit, mă întrebă:

— Fratele meu Shatterhand găseşte că, în împrejurările date, cel mai nimerit lucru era să-şi părăsească postul?

— Da. Puteam, firește, să aleg şi alte două căi, ori una, ori alta; însă niciuna nu-mi oferea siguranţa necesară pentru atingerea scopului nostru.

— Care ar fi fost acele căi?

— Mai întâi, ca să nu cădem în cursă, ar fi fost să ne retragem deocamdată puţin şi să aşteptăm zorii.

— Greşit. Dimineaţa v-aţi fi pomenit faţă-n faţă cu cincizeci de duşmani, iar planul nostru tot ar fi căzut. Şi a doua cale?

— Să fi rămas chiar la postul nostru. Eram gata-gata să pun în aplicare acest gând. Santer avea să-i conducă pe kiowaşi spre noi. S-ar fi strecurat, deci, înaintea lor, ca să le arate drumul şi ar fi ajuns primul la ţintă. Pândindu-l cu mare grijă, l-aş fi simţit de îndată, l-aş fi doborât cu pumnul şi am fi fugit, ducându-l cu noi.

— Fratele meu este, desigur, un luptător curajos, dar o asemenea îndrăzneală putea să-l coste scump. Cu Santer în spinare nu puteai fugi prea repede. Ai fi fost copleşit de numărul mare al kiowaşilor şi ai fi fost ucis.

— Se putea, firește. Şi nici nu eram sigur că Santer va sosi primul.

Dacă-i lăsa pe kiowaşi înainte, iar dânsul se ţinea în urmă?! Iată de ce am găsit că lucrul cel mai bun e să venim încoace.

— Ai procedat foarte just. Fratele meu face totdeauna cum aş face eu însumi.

— Mi-am zis că e preferabil să vin încoace şi să ne sfătuim cum s-o scoatem la capăt.

— Ce propune fratele meu?

— Nu se poate propune nimic înainte de a afla ce întreprind kiowaşii după ce constată că am dispărut de acolo.

— Să aflăm, zici? N-am putea să ghicim?

— Posibil, însă n-am dobândit siguranţa celor văzute şi auzite la faţa locului. Se mai întâmplă să te înşeli.

— În cazul acesta, nu. Kiowaşii nu sunt copii, ci războinici încercaţi.

Din toate posibilităţile, ei ştiu s-o aleagă pe cea mai bună şi nu există decât una.

— Să se întoarcă în satul lor?

— Dacă nu te mai găsesc în locul ştiut, se vor convinge că intenţia lui Santer e irealizabilă şi atunci şeful lor va reveni la prima hotărâre.

E sigur că va renunţa să ne mai atace.

— Dar Santer va încerca să-l abată de la această hotărâre.

— Bineînţeles. Numai că n-or să-l mai asculte. Vor pleca.

— Şi noi ce facem? Îi urmărim, cum, de altfel, se aşteaptă ei?

— Sau le-o luăm înainte!

— Nu-i rău! Atunci, le ieşim înainte şi-i dăm peste cap.

— Ar fi cu putinţă. Dar nu uita că trebuie să-l eliberăm pe Sam Hawkens. Numai că n-o să mergem chiar pe drumul folosit de kiowaşi.

Altminteri, n-am rămâne neobservaţi şi totul ar cădea baltă.

— Ştie fratele Winnetou unde-i satul lui Tangua?

— Ştiu.

— Cunoaşte el bine de tot locul?

— Cum îmi cunosc propriul meu pueblo. Satul acela se află la Salt Fork, pe braţul nordic al lui Red River.

— Prin urmare, la sud-est de aici?

— Da.

— Înseamnă că ei ne vor aştepta dinspre nord-vest, în timp ce noi, vom căuta să ne ivim din direcţia opusă, dinspre sud-est.

— Chiar asta mi-e intenţia. Fratele meu Shatterhand e totdeauna gând la gând cu mine. Se întâmplă exact cum spunea Inciu-Ciuna, părintele meu, pe când sorbeam împreună sângele frăţiei: „Sufletul trăieşte în sânge. Sufletele acestor doi tineri războinici să se amestece şi să alcătuiască unul singur. Gândul lui Old Shatterhand va fi şi al lui Winnetou, voinţa lui Winnetou va fi şi a lui Old Shatterhand!” Cum a vorbit, aşa s-a întâmplat. Ochiul lui a pătruns în inimile noastre şi ne-a văzut viitorul. Iar dânsul se va bucura sus, în veşnicele plaiuri ale vânătoarei şi va fi fericit văzând că profeţia i se adevereşte. Howgh!

Tăcu emoţionat şi toţi câţi ne aflam în jurul lui îi respectarăm tăcerea. Era o expresie mută şi adâncă de pietate filială faţă de părintele plecat dintre cei vii. Abia după câtva timp tuşi niţel jenat de emoţia ce-l cuprinsese şi reluă:

— Ne vom duce, cum spuneam, în satul lui Tangua, dar nu pe drumul cel mai drept şi scurt pe care vor merge kiowaşii; vom ocoli ţinutul, ca să apărem din partea cealaltă. Acolo nu e nici o pază şi va fi mai uşor să ne realizăm planul. Se pune doar întrebarea: când să pornim de aici. Ce părere are Old Shatterhand?

— S-ar putea să pornim chiar acum. Drumul e lung. Cu cât plecăm mai devreme, cu atât ajungem mai repede. Şi totuşi, n-aş crede să procedăm aşa.

— De ce?

— Pentru că nu ştim când vor pleca de aici kiowaşii.

— Poate chiar astă-seară.

— Bănuiesc şi eu. S-ar putea însă să plece şi mâine. Şi apoi, nu mi se pare deloc exclus ca să le vină totuşi pofta de atac. Oricum, trebuie să luăm în considerare că ne-ar putea descoperi urmele şi atunci s-ar lua după noi; în cazul acesta, vor ghici planul nostru şi-l vor da peste cap.

— Fratele meu a judecat iarăşi ca şi mine. Trebuie să rămânem aici până pleacă ei; abia pe urmă vom fi siguri că nu ne mai pot vătăma. Dar nu e bine să înnoptăm chiar aici, ţinând seama şi de posibilitatea ca ei să tabere asupra noastră.

— Atunci, să ne mutăm într-un loc de unde, în cursul zilei, să putem ţine sub observaţie ieşirea din strungă.

— Ştiu eu un loc. Fraţii mei să-şi ia caii şi să vină după mine! Apucarăm de dârlogi caii ce păşteau în apropiere şi-l urmarăm pe Winnetou afară, în prerie. După câteva sute de paşi, ne apropiarăm de un pâlc mărişor de arbori. Ne oprirăm îndărătul lor. Aici puteam poposi în linişte, fără a ne teme să fim descoperiţi de kiowaşi în cazul că ar mai fi nutrit intenţii agresive pentru noaptea respectivă. Iar o dată cu ivirea zorilor, având trecătoarea înaintea ochilor, era uşor s-o supraveghem.

Noaptea era răcoroasă, ca şi cele precedente; am aşteptat să se culce calul meu şi m-am cuibărit lângă trupul lui cald. Animalul rămase liniştit, ca şi cum ar fi ştiut ce serviciu îmi aduce şi astfel dormii până dimineaţa somn bun, doar cu o singură tresărire.

Când se lumină de zi, nu ieşirăm de după copaci. Un ceas întreg stăturăm cu ochii aţintiţi asupra trecătorii. Dar acolo nu se mişca nimic.

De aceea găsirăm cu cale să cercetăm mai bine terenul, să-i căutăm pe kiowaşi. Dacă mai erau aici, se cerea prudenţă; ar fi trebuit să ne apropiem de ei în mare taină şi am fi pierdut o groază de timp. De aceea i-am propus lui Winnetou:

— Ascultă-mă, kiowaşii au trecut doar prin prerie spre muntele Nugget; probabil că vor folosi acum, la întoarcere, acelaşi traseu. La ce bun să-i mai căutăm în zadar? Ocolind munţii până în locul unde omul tău i-a zărit ieri, vom vedea precis dacă ei se mai află acolo. De ce să pierdem vremea, când ne putem dumeri mai repede şi mai uşor?

— Fratele meu a găsit soluţia potrivită. Aşa vom face.

Sărirăm pe cai şi făcurăm un ocol în semicerc spre sud, cotind apoi spre vest. Era drumul în sens invers, pe care-l străbătuseră apaşii în căutarea lui Santer după fuga acestuia. Ajunşi în preria situată la sud de Nugget-tsil, prevederile mele se adeveriră: am dat peste două urme mari şi adânci; una de ieri, care ducea în largul văii, alta proaspătă, de astăzi, care venea dintr-acolo. Deşi kiowaşii plecaseră, era clar. Totuşi, pentru a ne convinge, pătrunserăm în vale şi călărirăm o bucată de drum pe urmele lor, până stabilirăm cu toată precizia că locul fusese abandonat de kiowaşi.

Ne luarăm din nou după semnele ce veneau dinspre muntele Nugget, împreunându-se cu cele în sens opus. Erau atât de adânci şi desluşite, încât trădau vădit intenţia kiowaşilor de a ne atrage pe acest drum. Voiau cu tot dinadinsul să ne momească şi, de aceea, chiar în locurile cele mai dure, îşi dăduseră osteneala să lase urme cât mai vizibile. Un zâmbet uşor flutură pe buzele lui Winnetou când îmi; spuse:

— Kiowaşii ăştia ar trebui să ne cunoască mai bine. Să fi şters urmele, că tot le-am fi descoperit. Dar aşa, ne deşteaptă ei înşişi bănuiala. Au vrut s-o facă pe deştepţii şi a ieşit pe dos. N-au nici un pic de minte.

Vorbi cu glas tare, încât şi prizonierul kiowaş, pe care, fireşte, îl; luaserăm cu noi, putu să-l audă. Adresându-se acestuia, Winnetou adăugă:

— Tu, pesemne, ai să mori, pentru că te vom ucide dacă Sam Hawkens nu va fi eliberat, sau dacă vom afla că a fost chinuit. Dar dacă se întâmplă cumva altminteri şi te lăsăm în viaţă, atunci spunele alor tăi că lucrează ca nişte mucoşi, care n-au învăţat nimic şi se fac de râsul lumii, dându-şi aere de oameni mari. Nu suntem atât de proşti, încât să ne ducă de nas.

Acestea zise, Winnetou cârmi şi se abătu de la urmele ce duceau spre sud-est, îndreptându-se hotărât spre răsărit. Ne găseam între izvoarele Canadianului sudic şi cele ale

braţului nordic aparţinând lui Red River. Intenţia lui Winnetou era să-l atingă pe acesta din urmă.

Caii apaşilor care mă însoţiseră în urmărirea lui Santer erau cam osteniţi, motiv pentru care înaintam mai încet. Se adăuga faptul că, proviziile noastre fiind pe terminate, eram obligaţi să ne ocupăm de vânat, ceea ce însemna ca, pe de o parte, să pierdem timp preţios, iar pe de alta, în cursul vânătorii, să slăbim vigilenţa necesară. Totodată, eram nevoiţi să lăsăm urme, ceea ce altminteri s-ar fi putut evita.

Din fericire, către amurg dădurăm de un grup de bizoni, întârziaţii unor mari cirezi care-şi încheiaseră migraţiunea spre miazăzi. Împuşcarăm două bivoliţe şi ne făcurăm rost de carne pe o săptămână întreagă. Aveam astfel condiţii să înaintăm fără zăbavă spre ţinta expediţiei noastre.

A doua zi, am atins braţul nordic al lui Red River şi i-am urmat cursul în jos. Apa nu era adâncă, în schimb malurile – bogate în verdeaţă, spre deosebire de iarba pârlită pe care călcasem până atunci.

Râul Salt Fork izvorăşte în apus şi se varsă dinspre dreapta în Red River. În unghiul format la îmbucătura celor două ape se afla pe atunci satul kiowaşilor conduşi de Tangua. Noi ne găseam pe stânga Fluviului Roşu, adică Red River. Puteam deci spera să nu fim observaţi.

Totuşi, ajunşi aproape de vărsarea lui Salt Fork, am ocolit cam o jumătate de zi de drum ca să ne întoarcem mai în vale, iarăşi la Red River. Pentru şi mai multă precauţie, am făcut ocolul noaptea, încheindu-l o dată cu primele raze ale soarelui. Ne aflam, în sfârşit, aşa cum plănuisem, pe direcţia opusă celei de unde ne aşteptau kiowaşii.

Căutarăm un loc de popas după această noapte de călărie obositoare.

Numai Winnetou şi cu mine nu aveam timp de odihnă. Grăbit să pornească în recunoaştere, tânărul apaş îmi ceru să-l însoţesc.

Până aici, drumul nostru urmase cursul apei în coborâre. Recunoaşterea trebuia s-o facem dimpotrivă, în susul râului

şi anume pe malul opus. Se punea deci problema să traversăm râul, ceea ce nu era prea greu, chiar dacă apele ar fi fost mai umflate.

Fireşte că n-am traversat râul în apropierea taberei noastre, deoarece urmele ar fi putut să fie uşor depistate şi, dacă cineva, dintr-un motiv sau altul, s-ar fi ţinut de ele, ne-ar fi descoperit adăpostul.

Am mai coborât deci o vreme în josul apei, până am ajuns la vărsarea unui alt afluent al lui Red River. Prin acest afluent mânarăm caii şi trecurăm dincolo, călărind împotriva curentului. Astfel urmele noastre se pierdură. După o jumătate de oră părăsirăm malul afluentului şi o luarăm către prerie, pentru ca, întorcându-ne iarăşi la Red River, să-l atingem într-un loc situat la câteva mile engleze mai sus de tabăra noastră.

Acest ocol, cu preocuparea de a ne ascunde urmele, fusese greu şi durase mult. Dar osteneala ne fu răsplătită mai curând decât am fi crezut. Nici nu ajunsesem bine la râu, ne mai aflam încă în prerie, când zărirăm doi călăreţi ce mânau vreo doisprezece catâri de povară.

Nu veneau chiar în direcţia noastră, ci pe dreapta. Unul călărea în faţă, celălalt în urma catârilor bine încărcaţi. Nu le desluşeam chipurile, dar am dedus, după veşminte, că sunt albi.

Ei ne observară, la rândul lor şi se opriră. Ar fi bătut la ochi dacă treceam şi evitam întâlnirea. În schimb, o discuţie cu ei ne-ar fi putut aduce mult folos, deoarece veneau din satul kiowaşilor. Să ne facă vreun rău? Nu era cu putinţă. Nici nu le-ar fi trecut prin gând să ne cerceteze urmele, care, de altfel, se găseau tocmai la nord, lângă afluentul de care am pomenit. Îl întrebai, deci, pe Winnetou:

— Mergem în întâmpinarea lor?

— Mergem, răspunse dânsul. Sunt feţe palide, de bună seamă nişte negustori care au făcut schimb de mărfuri cu kiowaşii. Dar nu trebuie să afle cine suntem.

— Bine. Atunci eu sunt funcţionar la o agenţie de comerţ şi merg în satul kiowaşilor. Te-am luat ca însoţitor pentru că nu cunosc limba. Eşti indian din neamul Pawnee.

— În regulă. Fratele meu să discute dânsul cu aceste feţe palide.

Ne îndreptarăm spre ei. După cum se întâmplă de obicei în Vestul Sălbatic, îşi pregătiră puştile şi ne priveau cu suspiciune.

— Lăsaţi puştile, domnilor! Îi invitai, apropiindu-mă. N-avem de gând să vă muşcăm.

— Nici nu v-ar prii, răspunse unul. Ştim şi noi să muşcăm. Nu de frică am pus mâna pe armă, ci pentru că aşa e uzul şi, în plus, ne păreţi suspecţi.

— Suspecţi? Cum aşa?

— Când doi gentlemeni, unul alb şi celălalt roşu, hoinăresc aşa călare prin prerie, sunt de obicei nişte răufăcători. Afară de asta, purtaţi veşminte indiene. M-aş mira să fiţi oameni de treabă!

— Vă mulţumesc pentru sinceritate. E întotdeauna util să ştii ce cred alţii despre tine. Dar vă pot asigura că greşiţi.

— Nu-i exclus. Se pare că n-aveţi chiar mutră de criminal. De altfel, mi-e indiferent dacă veţi fi spânzurat mai devreme sau mai târziu.

Nu e gâtul meu în cauză, ci al dumneavoastră. Veţi fi drăguţ să ne spuneţi de unde veniţi?

— Cu plăcere. N-avem nimic de ascuns. Venim dinspre Woshita.

— Aşa? Şi încotro, mă rog?

— Avem niţică treabă la kiowaşi.

— La care?

— La tribul lui Tangua.

— Nu-i departe de-aici.

— Ştiu. Aşezarea se află între Red River şi Salt Fork.

— Exact! Dar vă dau un sfat: luaţi-o degrabă îndărăt, nu cumva să vă simtă kiowaşii.

— De ce?

— Fiindcă e un obicei cât se poate de ingrat să te laşi ucis de pieile-roşii.

— Pshawl N-am obiceiul acesta, nici n-o să-l am vreodată.

— Nimeni nu-şi cunoaşte viitorul. Oricum, sfatul meu e sincer şi bine întemeiat. Venim şi noi de la Tangua. Dânsul are lăudabila poftă de a nimici pe orice alb ce i-ar ieşi în cale, chiar şi pe indienii care nu fac parte din neamul Kiowa.

— Atunci e un gentleman foarte bine intenţionat! V-a spus-o chiar el?

— De repetate ori.

— E glumeţ al naibii!

— Oho! E mai mult decât serios!

— Zău? În cazul acesta, cum se face că am plăcerea de a vă întâlni vii nevătămaţi? Ziceţi doar că Tangua vrea să-i ucidă şi pe albi şi pe roşii. Eu vă luasem drept albi. Dar te pomeneşti că sunteţi negri?

— Daţi-le încolo de glume proaste! Nouă Tangua nu ne face nimic; cu noi e altă poveste. Suntem cunoştinţe vechi şi am poposit nu o dată în satul lor. Aflaţi că noi suntem traders, negustori, după cum probabil aţi ghicit. Şi anume, negustori cinstiţi, nu ticăloşi din ăia care-i înşală pe indieni cu marfa proastă şi apoi dispar în vecii-vecilor. De aceea suntem oriunde bine veniţi. Indienii au nevoie de marfa noastră şi nu sunt proşti să ucidă un om pe care se pot bizui şi de la care trag foloase. Pe voi, însă, vă lichidează cu siguranţă.

— Sper, totuşi, să rămân în viaţă. Sunt şi eu un om cinstit şi îi caut spre folosul lor.

— Va să zică, aşa stau lucrurile. Ia spuneţi-mi atunci: cine sunteţi şi ce căutaţi la kiowaşi?

— Vin din partea unei agenţii.

— Agenţie? Păi asta e şi mai grav! Nu mi-o luaţi în nume de rău, dar v-o spun pe şleau: kiowaşii sunt porniţi tocmai împotriva agenţilor, fiindcă… vedeţi… Şovăia să-şi termine fraza. De aceea, o continuai eu:

— fiindcă i-au înşelat de atâtea ori. Asta vă stătea pe limbă. Recunosc că e adevărat.

— Mă bucur nespus să aud chiar din gura dumneavoastră cum că agenţii comerciali sunt nişte pungaşi! Râse el. Chiar de curând, la ultimele livrări de mărfuri, kiowaşii au fost traşi pe sfoară. Dacă vă face plăcere să pieriţi în torturi, mă rog, duceţi-vă la ei, veţi fi excelent serviţi.

— Aş putea să renunţ la plăcere, sir. Totuşi, va asigur că voi fi nu numai bine primit de kiowaşi, ci mai mult, se vor bucura nespus, aflând cu ce treburi am venit. Pentru că tocmai despre trasul pe sfoară e vorba. Am obţinut să se repare greşeala care s-a făcut cu ei. Vor fi despăgubiţi cu alte mărfuri bune şi am să le indic adresa de unde le pot lua în primire.

— Vai, vai, sunteţi o pasăre rară, pe onoarea mea! Exclamă negustorul surprins. În cazul acesta, fireşte că n-or să vă facă vreun rău.

Dar de ce v-aţi însoţit cu un indian?

— Nu cunosc dialectul kiowaşilor; dânsul mi-e tălmaci. E un „pawnee” şi-l cunoaşte pe Tangua.

— Well! Atunci totul e în ordine şi sfatul e de prisos. Dar vă rog să mă credeţi, n-am vorbit în vânt. Tangua e turbat împotriva a tot ce nu-i kiowaş.

— De ce?

— A păţit-o grozav de rău în ultima vreme. Apaşii au năvălit şi i-au furat câteva sute de cai. Bineînţeles că i-a urmărit, dar cum erau de trei sau patru ori mai numeroşi, a fost bătut. Şi poate că, în ciuda superiorităţii lor, încă nu l-ar fi înfrânt, dacă printre apaşi nu s-ar fi asociat o adunătură de westmeni albi, care le-au dat ajutor. Unul din ei a tras în Tangua şi l-a ologit. Pe individul acela îl cheamă Old Shatterhand. Cică doboară dintr-un pumn pe cel mai tare om. Dar, până la urmă, n-o să-i meargă!

— Nu? Au cumva kiowaşii de gând să se răzbune?

— Fireşte! Doar i-a zdrobit genunchii lui Tangua. Groaznică soartă pentru o căpetenie de războinici!

Turbează, pur şi simplu, de mânie şi n-o să aibă tihnă până nu-i va prinde pe Old Shatterhand şi pe Winnetou.

— Winnetou? Cine mai e şi ăsta?

— Un tânăr şef al apaşilor, care poposeşte cu o mică trupă de războinici ca la vreo două zile călare de aici. Albii aceia sunt cu dânsul.

Un număr de kiowaşi au primit însărcinarea să se deplaseze într-acolo, să-i ademenească pe bandiţi şi să-i aducă până în satul lui Tangua.

— Hm! Şi vor fi fiind albii şi apaşii aceia atât de prostănaci, încât să cadă în cursă?

— Posibil. Tangua e chiar sigur de asta. A şi luat măsuri ca regiunea prin care vor trece să fie controlată de oamenii lui. Apaşii, ca şi albii respectivi, sunt fără îndoială pierduţi. De fapt, lucrul nu mă priveşte, dar fiind vorba şi de albi, am preferat s-o şterg. Aş mai fi rămas bucuros câteva zile la Tangua, însă n-am poftă să asist la schingiuirea şi la moartea lor.

— N-aţi fi putut să le veniţi cumva în ajutor?

— Nicidecum, chiar dac-am fi voit. Şi, la urma urmei, de ce să mă leg la cap dacă nu mă doare? Sunt, ca să zic aşa, partenerul de afaceri al kiowaşilor şi nu-mi convine să-mi stric socotelile, intervenind pentru nişte duşmani ai lor. Am făcut, de altfel, o timidă încercare, dar am renunţat curând, căci Tangua începuse să latre ca un dulău.

— Se înţelege. De fapt, nici nu sosise încă timpul să interveniţi în favoarea prizonierilor, pentru simplul motiv că nu erau încă prinşi.

Trebuia să mai aşteptaţi.

— Păi, unul a şi fost prins, un alb de-al lui Old Shatterhand”. Curios tip! Râde toată vremea şi se poartă ca şi cum n-ar avea habar de moartea ce-l pândeşte în orice clipă.

— L-aţi văzut?

— L-am văzut când l-au adus. Era legat cobză şi a zăcut la pământ o oră întreagă până l-au transportat pe insulă.

— Insulă? O fi servind de temniţă?

— Da. E situată lângă Salt Fork, aproape de mal şi la câţiva paşi de sat, E bine păzită.

— Aţi vorbit cu prizonierul?

— Câteva cuvinte. L-am întrebat ce-am putea face pentru el. Mi-a zâmbit cu duioşie şi mi-a răspuns că ar avea poftă de lapte bătut; n-aş putea oare să mă reped până la Cincinnati şi să-i aduc un borcan plin? Trăsnit rău, domnule! I-am amintit că situaţia lui nu e deloc amuzantă. Atunci mi-a răspuns chicotind, să nu-i port de grijă, că are el oameni care să-l ajute. Am stăruit, totuşi, în favoarea lui, dar Tangua m-a repezit cum nu se poate mai grosolan. De altfel, prizonierul nu-i chiar atât de rău tratat, fiindcă şi Old Shatterhand deţine, la rândul său, un ostatic kiowaş. Numai Santer umblă să-i amărască dinadins puţinele zile care i-au mai rămas.

— Santer? Păi ăsta-i nume de alb! Au mai fost şi alţi albi acolo afară de voi?

— Doar unul, adică acest Santer. Un tip dezgustător. A picat aseară cu kiowaşii care l-au ademenit pe Winnetou să-i urmeze. Cum a venit, s-a şi dat la prizonier. O să-l cunoaşteţi când veţi ajunge în sat.

— Ştiţi cumva ce caută Santer la Tangua?

— Nu. I-am dat bună ziua şi nu l-am mai luat în seamă; de altfel, prezenţa mea părea să nu-i facă plăcere. Puteam să mă informez la kiowaşi, dar nu mă interesa. Nu mă bag unde nu-mi fierbe oala. E un principiu de la care nu mă abat.

— Şi Santer acesta e oaspetele şefului, sau locuieşte într-un cort separat?

— I s-a dat un cort, nu chiar în apropierea şefului, cum se procedează de obicei cu musafirii bine văzuţi, ci unul cam vechi de piele cârpită şi tocmai la capătul satului. S-ar zice că nu prea e în graţiile lui Tangua.

— Ştiţi, poate şi numele prizonierului?

— Sam Hawkens, un westman, să zic aşa, celebru, deşi tare caraghios, îmi pare rău că e sortit morţii, dar ce să-i fac?! Poate să aveţi mai multă trecere pe lângă Tangua şi să puneţi o vorbă bună.

— Am să încerc. N-aţi putea să-mi descrieţi mai exact poziţia cortului în care locuieşte Santer?

— La ce bun? O să-l vedeţi chiar la intrarea în sat. E al patrulea sau al cincilea în susul râului. În ce priveşte omul, nu cred să vă placă; seamănă cu un corb care se hrăneşte cu hoituri. Păziţi-vă de el! Cu toată slujba ce-o aveţi, sunteţi încă foarte tânăr şi n-o să-mi luaţi sfatul în nume de rău. Acum trebuie să plec. Rămâneţi sănătos. Sper să vă păziţi bine pielea.

Să-l mai fi reţinut ca să aflu şi alte amănunte? În cazul acesta, trebuia să-i spun deschis cine şi ce suntem şi ar fi fost cam riscant.

Winnetou era de aceeaşi părere. Îndemnându-şi calul, îmi şopti:

— Ajunge! Fratele meu să nu mai întrebe nimic. Altminteri le-am părea suspecţi acestor oameni care, la urma urmei, sunt prieteni cu kiowaşii.

— Într-adevăr, am aflat destul. Ştim aproape precis unde se află Hawkens şi unde locuieşte Santer. Îi vom găsi pe amândoi. Până, unde ne continuăm drumul?

— Până vom dispărea din ochii negustorilor. Apoi ne întoarcem în tabără. Norocul nostru că i-am întâlnit. Ca să aflăm singuri toate astea, ar fi trebuit să ne expunem la mari primejdii. Acum ştim cum stau lucrurile şi deseară ne furişăm în satul kiowaşilor.

Cei doi negustori se topeau treptat în zare. Erau nevoiţi să călărească încet, din cauza catârilor cu samarele pline. Am auzit mai târziu cât de fatală le-a fost această îngrijorare. Am aflat de asemenea că schimbaseră cu kiowaşii diferite blănuri. De fapt, numai omul cu care discutasem era negustor, celălalt era ajutorul lui. Acum, că

nu ne mai vedeau, făcurăm cale-ntoarsă spre tabără, dându-ne iarăşi osteneala să ascundem urmele.

Dick Stone şi Will Parker se arătară foarte mulţumiţi de rezultatul cercetărilor noastre. Ii bucura mai ales faptul că Sam se simte relativ bine şi că nu şi-a pierdut buna dispoziţie. Ne poftiră să-i luăm deseară cu noi. Dar Winnetou se opuse.

— Fiţi buni şi rămâneţi deocamdată aici, fiindcă va fi greu să-l eliberăm pe Sam Hawkens chiar din primul moment. Probabil că lucrul se va face abia mâine şi atunci veţi fi şi voi de faţă.

Adăpostul nostru era destul de bun; dar ne găseam în inima unui ţinut vrăjmaş şi se putea lesne întâmpla ca vreun om al kiowaşilor să dea peste noi. De aceea Winnetou propuse:

— Ştiu o insulă puţin mai jos, în mijlocul râului, acoperită cu tufe şi copaci, tocmai bună de ascunziş. De obicei, nimeni nu calcă pe acolo.

Fraţii mei să mă urmeze.

Pornirăm călare în josul apoi, până descoperirăm insula. Apa era aici mai adâncă şi mai repede, însă am trecut-o cu bine, călare. Avusese dreptate Winnetou: insula era mare, iar vegetaţia bogată oferea destulă acoperire pentru oameni şi cai.

Îmi aşternui culcuşul, având grijă să adorm cât mai repede, căci prevedeam că în cursul nopţii nu vom dispune de prea mult răgaz pentru somn. Nu pentru că n-am fi avut vreme destulă sau loc potrivit ca să ne lăsăm odihnei, ci iată de ce:

După cum aflasem, Sam Hawkens era deţinut pe o mică insulă şi urma să mă strecor până acolo. Însemna, deci, să trec prin apă.

Plănuiam, Winnetou şi cu mine, ca dintru început să înotăm către malul râului, unde am fi ajuns, fireşte, uzi până la oase. Or, calendarul arăta mijlocul lui decembrie,

apa era rece. Cine-ar fi putut să mai doarmă apoi în asemenea condiţii?

Când se întunecă, furăm treziţi. Winnetou dormise şi el. Era momentul să pornim. Am lepădat veşmintele de prisos şi tot ce aveam prin buzunare. N-am luat cu noi alte arme decât cuţitele. Am sărit apoi în apă şi am înotat până la malul drept al râului. De acolo se putea pătrunde neobservat la Salt Fork. După o oră de mers în susul malului, am ajuns la întâlnirea dintre Salt Fork şi braţul lui Red River.

Mai făcurăm doar câteva sute de paşi de-a lungul afluentului spre stânga şi zărirăm focurile satului aşezat pe malul opus. Trebuia, deci, să trecem dincolo.

N-am trecut însă imediat. Am mai urcat încet, încet, chiar până în dreptul satului. Când spun „sat”, cuvântul nu trebuie luat în sensul lui european, adică o aşezare cu case zidite, înconjurate de grădini şi ţarini.

Nu zăreşti aici nici urmă de grădină sau de ogor. Iar locuinţele sunt, de fapt, nişte corturi – iarna din piele groasă, vara din pânză de în.

Mai lângă fiecare cort ardea focul, în jurul căruia oamenii, ghemuiţi, îşi încălzeau mădularele şi îşi preparau masa de seară. Cel mai arătos era un cort situat în centrul satului, împodobit la intrare cu lănci, de care atârnau pene de vultur şi aşa-zisele „medicamente” în forme din cele mai ciudate. La focul din faţa cortului şedea Tangua, căpetenia, având alături un tânăr de vreo optsprezece ani şi doi băieţi cam de doisprezece şi respectiv, paisprezece ani.

— Sunt feciorii lui, mă lămuri Winnetou. Cel mare e favoritul şi va ajunge un războinic viteaz. E atât de iute de picior, încât l-au supranumit „Pida”, ceea ce înseamnă cerb.

Ici şi colo, câte o femeie alerga după treburi; la indieni, femeile şi fetele nu sunt admise la masă cu bărbaţii şi feciorii. Ele mănâncă mai târziu ceea ce rămâne, în schimb, îndeplinesc muncile cele mai grele.

Căutai din ochi insula. Cerul atârna greu, acoperit de nori negri.

Nici o stea, nicăieri. Totuşi, lumina focurilor ne îngăduia să desluşim trei insuliţe la mică depărtare una de alta.

— Pe care din ele s-o fi aflând Sam? Întrebai.

— Fratele meu n-are decât să-şi amintească ce i-a spus negustorul acela, răspunse Winnetou.

— Că e vorba de o insulă situată chiar lângă mal? Prima şi ultima sunt mai în largul apei; înseamnă că va fi cea din mijloc.

— Probabil. Iar încoace, pe dreapta, e capătul de jos al satului; acolo, în al patrulea sau al cincilea cort locuieşte Santer. Şi acum ne despărţim, nu mai mergem împreună. Eu trebuie să mă răfuiesc cu ucigaşul tatălui şi al surorii mele. În schimb, tu ocupă-te de Sam; e mai curând tovarăşul tău decât al meu.

— Şi unde ne întâlnim pe urmă?

— Chiar aici, unde ne găsim acum.

— Asta, dacă nu se întâmplă nimic neprevăzut. Dar dacă, din întâmplare, vreunul din noi ar fi descoperit, s-ar stârni o zarva nemaipomenită; e nevoie, deci, să stabilim un alt loc de întâlnire, mai departe de sat.

— Sarcinile noastre nu sunt uşoare. A ta e încă şi mai grea decât a mea, căci va trebui să înoţi spre insulă şi străjile te pot zări mai lesne.

Dacă te prind cumva, îţi sar eu în ajutor; iar dacă scapi, te întorci la insula noastră, dar pe drum ocolit, să nu se ştie direcţia în care ai dispărut.

— Dar mâine dimineaţă o să se vadă urmele lăsate de mine.

— N-o să se vadă nimic. Vine ploaia şi le şterge.

— Bine! Şi dacă nu izbuteşti tu, atunci sar eu şi te scap.

— Asta nu se întâmplă, afară de cazul că mă paşte ghinionul. Ia uită-te dincolo! În cortul al cincilea nu arde nici un foc. Pe semne că Santer e înăuntru, altminteri l-am vedea pe afară. Doarme, probabil.

Aşadar, nu e deloc greu să-l iscodesc.

Aceste zise, Winnetou plecă…

Ţinta mea se afla în bătaia luminii; asta era rău. Nu aveam voie să mă arăt la suprafaţa apei; ca să ating insula respectivă, ar fi trebuit să înot pe dedesubt, ceea ce ar fi fost extrem de greu, din cauza distanţei. Aş fi încercat, nu-i vorbă, dar ce mă făceam dacă, ieşind la suprafaţă, dădeam de o santinelă? N-ar fi mai bine s-o iau întâi până la insuliţa de alături, prima din şirul celor trei, unde, probabil, nu se află nimeni? De acolo n-ar mai fi decât vreo douăzeci de metri până în cealaltă, din mijloc, adică ţinta mea. Ajuns la prima insuliţă, pot cerceta cu ochii ce se întâmplă dincolo, pe a doua.

Urcai, deci, o bucată în susul apei, cu atenţia mereu încordată asupra insuliţei de la margine. Într-adevăr, nu se observa nici cea mai mică mişcare. Era, deci, de presupus că nu locuia nimeni acolo. Mă scufundai încet în apă şi trecui înot de partea cealaltă.

Am ajuns cu bine şi am scos capul pe jumătate, până la gură, ca să răsuflu. Mă găseam la hotarul de sus al primei insule. Aici observai că există o cale şi mai bună de a ajunge la ţintă.

La malul opus al râului – cam tot la douăzeci de metri depărtare – acosta un şir de bărci. Acestea îmi ofereau un excelent camuflaj.

Mă scufundai iarăşi în apă şi înotai până la prima barcă, de acolo la a doua, la a treia şi tot astfel până mă pomenii chiar lângă insula din mijloc. Acuma o vedeam ca în palmă.

Era mai aproape de mal decât celelalte două. Creşteau pe ea tufişuri joase, dominate de doi arbori. Nici prizonierul, nici paznicii nu erau de văzut. Deodată, însă, când să mă dau iarăşi la fund, ca să trec de partea cealaltă, aud sus, pe mal, deasupra mea, un zgomot uşor. Trag cu ochiul şi văd un indian care coboară panta. Pida, „cerbul”, feciorul cel mai mare al căpeteniei. Din fericire, o ia pe alături, spre o barcă, fără să mă simtă. Sare pe ea, o

dezleagă şi vâsleşte spre insula din mijloc. Prin urmare, pas de te mai duce acolo! Trebuia să aştept.

Peste puţin, răsună voci omeneşti şi una din ele, recunosc, e vocea lui Sam. Doar n-am să scap prilejul să ascult ce se vorbeşte! O iau, deci, înot, pe sub apă, până la barca următoare. Sunt atât de multe bărci, încât ai zice că fiecare locuitor îşi are barca lui. Când să ies din nou la suprafaţă, ascuns în spatele bărcii, îl aud pe fiul lui Tangua:

— Tatăl meu vrea s-o ştie.

— Să-şi pună pofta-n cui! Nu trădez nimic! Răspunde Sam.

— Atunci vei îndura chinuri înzecit de grele!

— Nu mă face să râd! Sam Hawkens să îndure chinuri, hi-hi-hi-hi! Tatăl tău a mai râvnit cândva să mă supună la torturi, acolo, la Rio Pecos, când eram printre apaşi. Şi care a fost rezultatul? Mi-l spui şi mie?

— L-a betegit câinele de Old Shatterhand!

— Well! Cam aşa va fi şi acum. Nici nu-mi pasă de voi!

— Dacă vorbeşti serios, înseamnă că ţi-ai pierdut minţile. Eşti în mâinile noastre şi, de scăpat, nu mai scapi. Nu uita că eşti legat cobză, nu poţi mişca nici un mădular!

— Ei, da, sunt legat cobză! Pentru asta îi mulţumesc bunului meu Santer şi mă simt foarte bine.

— Te doare, o ştiu, dar nu vrei să recunoşti. Afară că eşti prins în curele, mai eşti şi legat de copac, iar patru străji te păzesc zi şi noapte.

Cum gândeşti să mai scapi?

— Mă priveşte, flăcăule! Deocamdată, îmi place aici. Aşteaptă până îmi vine poftă să mă car şi atunci ţine-te, nene!

— Te eliberăm dacă ne spui încotro are de gând să meargă.

— Uite că nu spun nimic! Cunosc eu lucrurile. Tare drăguţ din partea lui Santer că mi-a povestit braşoave, doar-doar va băga frica-n mine. Însă nu i-a mers. V-aţi dus Ia Nugget-tsil ca să-i prindeţi pe Old Shatterhand şi pe

Winnetou. Mă pufneşte râsul, zău aşa! Adică să-l prindeţi pe Old Shatterhand, elevul meu, hi-hi-hi-hi!

— Dar pe tine, care-i eşti dascăl, totuşi te-am prins.

— Mă rog, m-am lăsat prins, aşa, ca să mai treacă vremea. Doream să petrec câteva zile în mijlocul vostru; doar ştiţi cât vă iubesc, dacă nu mă-nşel. Va să zică, v-aţi dus degeaba până acolo, crezând că Winnetou cu apaşii lui şi cu Old Shatterhand or să se ia după voi. O prostie ca asta n-am mai auzit de când sunt! Acum vedeţi şi voi că v-aţi greşit socotelile. Uite că n-au căzut în cursă şi nici nu aveţi habar unde se găsesc. Bănuiţi c-o ştiu eu. Ei bine, îţi spun cinstit: ştiu!

— Atunci, vorbeşte!

— Pshawl Ai s-o afli foarte curând fără să vorbesc eu, căci…

Fu întrerupt de nişte strigăte puternice. Din păcate, nu le înţelegeam tâlcul, dar sunau ca o alarmă dată pentru prinderea unui fugar: „Puneţi mâna pe el, puneţi mâna pe el!”, după care auzii şi numele lui Winnetou.

— Vezi unde sunt? Auzi? Izbucni Hawkens, în culmea bucuriei.

Unde sunt Winnetou şi Old Shatterhand? Au sosit! Au şi sosit!

Larma se răspândi în tot satul şi kiowaşii alergau care încotro. Îl zăriseră, deci, pe Winnetou, dar încă nu-l prinseseră. Incidentul acesta îmi zădărnicea tot planul. Îl văzui pe fiul lui Tangua înălţându-se pe insulă şi scrutând malul. Apoi sări în barcă şi ordonă celor patru paznici:

— Pregătiţi puştile! Cum se apropie cineva să-l elibereze, trageţi în albul ăsta şi-l ucideţi!

Vâslii către mal. Dac-ar fi fost cât de cât posibil, l-aş fi salvat pe Sam chiar atunci. Dar nu se mai putea. De-aş fi riscat să tabăr pe cei patru kiowaşi înarmat numai cu cuţitul, n-aş fi făcut decât să-i scurtez lui Sam zilele. Cu siguranţă că paznicii ar fi executat porunca lui Pida şi l-ar fi ucis.

Deodată, cu mult înainte ca Pida să fi ajuns la mal, îmi trecu prin cap o idee năstruşnică. El era fiul favorit al lui Tangua. Dacă-l luam ostatic, puteam să forţez schimbul contra lui Sam. Era o idee aproape nebunească, dar nu-mi păsa. Trebuia cu orice preţ să-l prind pe tânărul kiowaş, fără să mă simtă nimeni.

Dintr-o privire, îmi dădui seama că situaţia e favorabilă. Winnetou fugise către Red River, deci spre stânga, pe când tabăra noastră se afla la dreapta, devale, pe insula ştiută. Procedase foarte inteligent, în felul acesta îi inducea în eroare pe urmăritori. Din direcţia aceea răbufneau strigătele kiowaşilor angajaţi în urmărirea fugarului şi într-acolo îşi aţintiseră privirea cei patru paznici ai lui Sam. Stăteau cu spatele la mine şi nimeni nu mai era pe-aproape.

Fiul lui Tangua se apropie cu barca de mal, sări afară şi dădu s-o lege de ţăruş, ca să fugă apoi pe jos mai departe. Cum stăteam încovoiat, am ţâşnit din apă chiar lângă el şi cu un singur pumn l-am culcat la pământ. L-am aruncat apoi în barcă şi, sărind după el, am pornit împotriva curentului, ţinându-mă cât mai aproape de mal.

Încercarea mea nebunească izbutise. Sus, în sat, nu era ţipenie de om, iar paznicii continuau să privească aiurea.

Lopătai din răsputeri, pentru a ieşi cât mai curând din raza satului; apoi, când lumina focurilor nu mă mai putea ajunge, cârmii spre malul drept al lui Salt Fork, unde îl culcai pe Pida în iarbă.

Nu-şi revenise încă. Am tăiat cureaua cu care se leagă barca de mal, ca s-o folosesc pentru imobilizarea prizonierului, apoi i-am dat brânci luntrei să se ducă în voia curentului şi să nu-mi trădeze prezenţa. Pe tânăr, după ce i-am prins braţele în curea, l-am luat în cârcă şi am pornit spre insula noastră.

A fost un drum destul de greu, nu fiindcă povara m-ar fi covârşit, ci pentru că tânărul, revenindu-şi în fire, începu să se zbată. A trebuit să-l ameninţ în câteva rânduri cu cuţitul. Bineînţeles că avusesem grijă să-l uşurez de arme.

— Cine eşti? Întrebă el, scrâşnind de mânie. Eşti un alb râios pe care Tangua, tatăl meu, îl va prinde chiar mâine şi-l va face una cu pământul.

— Tatăl tău n-are să mă prindă, fiindcă nici nu poate umbla, i-am răspuns.

— În schimb, are la războinici cât păr în cap şi-i va trimite în căutarea mea.

— Aiurea! Nici nu-mi pasă de războinicii voştri. S-ar putea s-o păţească toţi ca şi tatăl tău, când a cutezat să se bată cu mine.

— Iuf! S-a bătut cu tine?

— Da.

— Unde? Când?

— Când glonţul meu i-a zdrobit genunchii.

— Iuf, iuf! Eşti cumva Old Shatterhand? Întrebă el speriat.

— Ce mai întrebi? Te-am doborât dintr-un singur pumn. Cine, dacă nu Winnetou sau Old Shatterhand, ar îndrăzni să pătrundă în satul vostru şi să-l răpească pe însuşi fiul lui Tangua?

— Iuf! Înseamnă că am să mor. Dar n-o să auziţi din gura mea nici măcar un geamăt.

— Nu te omorâm. Nu suntem ucigaşi ca voi. Îţi dăruim libertatea, dacă tatăl tău îmi predă cele două feţe palide care se află la el.

— Santer şi Hawkens?

— Da.

— O să vi-i dea. Fiul său îi e de zece ori mai scump decât toţi Hawkensii din lume; iar de Santer nici nu-i pasă.

Din acea clipă, încetă să se mai opună şi merse în tăcere, alături de mine. Şi prezicerea lui Winnetou se adeveri: deodată, se porni o ploaie torenţială, încât îmi era imposibil să regăsesc locul de trecere din faţa insulei noastre. Am fost nevoit să caut adăpost sub un copac rămuros şi să aştept acolo fie încetarea ploii, fie revărsatul zorilor.

Răbdarea mea fu pusă la grea şi plicticoasă încercare. Ploaia nu se mai potolea şi nici zorii nu se arătau. Aveam o singură mângâiere şi anume că nu se putea să ajung mai ud decât eram. Vorba ceea: înecatul nu se mai teme de apă. Totuşi, umezeala care-mi pătrunsese în oase era atât de rece, încât trebuia din când în când să mă scol în picioare şi să fac pe gimnastul pentru a mă încălzi. Îmi era milă de tânărul kiowaş, obligat să stea în nemişcare; dar flăcăul avea o rezistenţă mult mai mare decât aveam eu pe atunci.

În sfârşit, cele două dorinţe ale mele se împliniră în acelaşi timp: ploaia încetă şi începu să se crape de ziuă, numai că o ceaţă deasă învălui împrejurimile. Cu toate acestea, nu mi-a fost greu să găsesc locul de trecere din faţa insulei. Strigai din răsputeri:

— Alooo!

— Alooo! Răspunse imediat glasul lui Winnetou. E fratele meu Shatterhand?

— Chiar el.

— Atunci de ce nu vii? De ce-ai strigat? E periculos!

— Am aici un prizonier. Trimite-mi un înotător bun şi nişte curele.

— Vin chiar eu.

Eram extrem de bucuros că Winnetou nu căzuse în mâinile kiowaşilor. Chipul lui se ivi curând între ceaţă şi apă. Când ajunse la mal şi-l zări pe kiowaş, Winnetou exclamă uimit:

— Iuf! Pida, fiul căpeteniei! Unde l-a dibuit fratele meu?

— Pe malul râului, nu departe de insula lui Hawkens.

— L-ai văzut şi pe Sam?

— Nu, dar l-am auzit discutând cu „cerbul” ăsta sprinten. Aş fi apucat să vorbesc cu dânsul şi poate chiar să-l eliberez, dar tocmai atunci te-au descoperit pe tine şi a trebuit s-o şterg.

— S-a întâmplat fără vina mea. Am avut ghinion. Ajunsesem la cortul lui Santer, când mă pomenii cu câţiva kiowaşi. Dădeau să treacă '! Pe acolo. Să mă ridic de jos, nu

era cazul. Mă rostogolii deci puţin mai la o parte. Kiowaşii se opriră în loc şi se porniră pe taifas. De-o dată, unul mă zări şi se întoarseră toţi spre mine. Atunci, bineînţeles, n-am mai avut încotro; am sărit în picioare şi am luat-o la fugă. Lumina focurilor cădea pe mine şi kiowaşii m-au recunoscut. Ca să-i, amăgesc, m-am prefăcut că fug la deal, apoi am trecut apa înot şi am scăpat. Dar cu Santer n-am realizat nimic.

— Ai să-l vezi foarte curând. Acest tânăr războinic e gata ca, în schimbul eliberării sale, să obţină predarea lui Santer şi a lui Sam Hawkens în mâinile noastre. Sunt sigur că Tangua va fi de acord.

— Iuf! E bine aşa, excelent! Capturându-l pe Pida, fratele meu Shatterhand a lucrat curajos, aş zice chiar nebuneşte de curajos; de fapt, aceasta e cea mai bună soluţie.

Când i-am spus lui Winnetou că-l va vedea foarte curând pe Santer, nu credeam că lucrul se va întâmpla chiar mai repede ca în imaginaţia mea. Pe Pida îl legarăm atât de strâns între noi, încât, coborând tustrei în râu, umerii lui îi atingeau pe-ai noştri. Doar capul îi ieşea din apă, iar cu picioarele ne putea ajuta la înot. Tânărul nu opunea nici o rezistenţă, ci dimpotrivă, dădea puternic din picioare în acelaşi ritm cu noi.

Ceaţa plutea deasă deasupra apei, nu vedeam nici la zece paşi înaintea noastră. Se ştie însă că pe timp ceţos auzul e cu mult mai sensibil. Nu ne depărtasem bine de mal, că Winnetou mă preveni:

— Fii atent! Am auzit ceva.

— Ce?

— Un zgomot ca de vâsle, aici, mai în sus.

— Să ne oprim.

— Da. Ia ascultă!

Nu mai mişcăm decât foarte rar şi uşor, ca să ne ţinem la suprafaţă; nu provocăm nici un zgomot. Într-adevăr, Winnetou auzise bine: o barcă venea pe râu în jos. Probabil

că vâslaşul era grăbit, căci lopăta din plin, deşi curentul apei îl mâna de la sine.

Se apropia repede. Să ne lăsăm văzuţi? Şi dacă e o iscoadă duşmană? Ar fi totuşi în avantajul nostru să ne lămurim. Ii aruncai lui Winnetou o privire. El înţelese şi-mi şopti:

— Rămânem aşa! Vreau să ştiu cine este. De văzut, nu ne poate vedea şi nici auzi; stăm nemişcaţi.

Era, într-adevăr, de aşteptat să nu fim observaţi; nu ni se zăreau din apă decât capetele. Ramaserăm deci pe loc. Pida privea ca şi noi, încordat; ne-ar fi putut trăda strigând după ajutor, dar n-a făcut-o.

Doar şi aşa îi asigurasem eliberarea.

Bătaia vâslelor se apropiase mult de tot; o luntre indiană se ivi din ceaţă. Şi în luntre – cine? Ar fi trebuit să tăcem mâlc, dar Winnetou – recunoscându-l pe luntraş – striga din toată gura:

— Santer! Fuge! Vrea să scape!

La apariţia neaşteptată a lui Santer, prietenul meu, îndeobşte atât de prudent, îşi pierduse calmul; arunca din mâini şi din picioare ca să ajungă înot luntrea, dar îl împiedicau curelele cu care ne legaserăm unul de altul.

— Iuf, trebuie să mă desfac! Strigă el, apucând cuţitul şi tăind legăturile. Trebuie să-l ajung, să-l iau de beregată!

Santer auzise, fireşte, glasul lui Winnetou. Zvârli o privire spre noi şi ne recunoscu.

— Thousand devils! Mii de draci! Izbucni el speriat. Uite-i!

Îşi strânse buzele. Apoi spaima fugi de pe chipul lui şi făcu loc unui rânjet de satisfacţie. Cântărise situaţia în care ne aflam; aruncă vâslele în barcă, apucă arma şi o îndreptă spre noi:

— Ultima voastră partidă de înot, câinilor!

Noroc că apăsă pe trăgaci exact în clipa când Winnetou, scăpând din legături şi smucindu-se zdravăn, porni ca

săgeata spre barcă. Astfel, Pida şi cu mine furăm împinşi în lături şi glonţul lui Santer nimeri aiurea.

Ceea ce văzui pe urmă nu se mai cheamă înot, ci mai degrabă o fulgerare prin apă. Ţinându-şi cuţitul între dinţi, Winnetou gonea spre duşman în salturi lungi, desenându-se asemenea unei pietre zvârlite pieziş pe suprafaţa apei. Santer mai avea încărcătură pe cealaltă ţeava a puştii. Îl luă la ochi pe Winnetou şi râse în bătaie de joc:

— Vino mai aproape, scârnăvie roşie, să te trimit în iad! Credea că are partida în mână şi că nu-i rămâne decât să apese pe trăgaci, dar cu Winnetou se înşela. Acesta se dădu la fund ca să ajungă în dreptul luntrei şi s-o răstoarne. Dacă izbutea, Santer – căzut în apă – nu mai putea face uz de armă şi s-ar fi ajuns la o luptă corp la corp, în care tânărul meu prieten era maestru. Fugarul îşi dădu seama de primejdie, lepădă arma şi apucă din nou vâslele. Era şi timpul, fiindcă abia pusese barca în mişcare, că Winnetou se şi ivi la câţiva paşi în urma ei. Santer renunţă să mai atace, vâsli din răsputeri şi se depărta de locul primejdios, strigând:

— Ei, m-ai prins, câine? Iţi rezerv glonţul pentru întâlnirea noastră viitoare!

Winnetou se strădui să-l ajungă, dar zadarnic. Nici un înotător din lume, fie şi campion mondial, n-ar izbuti să ajungă din urmă o barcă mânuită viguros şi în plus împinsă de curentul rapid al apei.

Toate acestea să tot fi durat o jumătate de minut, nu mai mult. Şi, totuşi, pe când Santer se pierdea din nou în ceaţă, se şi apropiară câţiva apaşi care, auzind strigătele şi detunătura armei, părăsiseră insula şi porniseră înot în ajutorul nostru. Îi chemai ca să-mi uşureze transportarea lui Pida pe insulă. Când am ajuns cu toţii pe uscat şi desfăcurăm curelele ce mă ţineau legat de kiowaşul prizonier, Winnetou ordonă oamenilor săi:

— Fraţii mei roşii să se pregătească repede de drum! Santer a dispărut chiar acum cu o barcă în josul râului;

trebuie să-l urmărim.

Era atât de agitat, cum nu-l mai văzusem până atunci.

— Da, pornim fără întârziere! Mă asociai şi eu Lui Winnetou. Dar ce facem cu Sam Hawkens şi, pe de altă parte, cu cei doi prizonieri ai noştri?

— Pe ăştia îi las în seama ta, răspunse Winnetou.

— Să rămân aici?

— Rămâi. Eu, unul, trebuie să pun mâna pe Santer, ucigaşul tatălui meu şi al surorii mele. Tu însă ai datoria să-l eliberezi pe tovarăşul tău, pe Sam Hawkens. Aşa că ne despărţim.

— Pe cât timp?

Cumpăni câteva clipe, apoi rosti:

— Nu pot să ştiu acum când ne vom revedea. Dorinţa şi voinţa omului sunt supuse Marelui Spirit. Credeam să fiu mai lungă vreme împreună cu fratele meu Shatterhand, dar iată că Manitu s-a pronunţat împotrivă. Voinţa lui e alta. Ştii de ce a fugit Santer?

— Îmi închipui. Pe de o parte, nu am căzut în cursa ce ne-a întins-o; pe de altă parte, ai fost văzut aseară. Era, deci, limpede că ne aflăm aici şi că vom face totul ca să-l prindem pe Santer şi să-l smulgem pe Hawkens din mâinile kiowaşilor. Atunci banditul a intrat în panică şi a şters-o.

— Ai dreptate. Dar mai există o posibilitate. Fiul lui Tangua a dispărut şi kiowaşii fac, desigur, legătură între această dispariţie şi prezenţa noastră. Ei bănuiesc că noi l-am răpit. Tangua, lovit de această întâmplare şi-a descărcat mânia asupra lui Santer, socotindu-l vinovat de toată nenorocirea. Şi l-a alungat.

— Se poate şi aşa. Santer trebuie să fi simţit că a căzut în dizgraţia kiowaşilor.

— Şi de ce a preferat barca, în loc s-o şteargă călare?

— De teamă. I-a fost frică să nu dea de noi. Chiar dacă nu-l întâlneam, tot îi descopeream urmele. De aceea a fugit cu barca. A primit-o, se vede, în schimbul calului său. Crezi că-l veţi putea ajunge călare?

— Greu, dar e cu putinţă. Va trebui să tăiem cotiturile râului.

— Asta nu! Îţi atrag atenţia că ar fi o greşeală.

— De ce?

— Fiindcă lui Santer i-ar putea trece uşor prin gând să iasă la mal şi să-şi continue fuga pe uscat; în felul acesta, s-ar salva mai lesne.

Cum nu veţi cunoaşte locul unde a ieşit din apă, va trebui să vă împărţiţi în două grupuri, ca să-l urmăriţi pe ambele maluri ale lui Red River.

— Fratele meu judecă bine. Chiar aşa vom face.

— Să căutaţi cu mare atenţie locul unde va fi ieşit la mal. Din păcate, asta cere timp. Dar nici nu e bine să scurtaţi drumul tăind cotiturile. Dacă pe o parte a râului cotul e, să zicem, în afară, pe cealaltă parte e tocmai invers. Şi atunci, în timp ce oamenii de pe un mal vor tăia cotul, cei de pe malul opus vor face un ocol cu atât mai mare.

Astfel s-ar pierde legătura între voi.

— Aşa e cum spune fratele meu. Vom fi, deci, nevoiţi să urmăm întocmai cursul râului. Ei, gata, să nu mai pierdem nici o clipă!

— V-aş însoţi cu cea mai mare bucurie! Dar e într-adevăr sarcina mea să mă ocup de Sam Hawkens. N-am voie să-l părăsesc.

— Iar eu nu te voi împiedica niciodată să-ţi împlineşti îndatoririle. Acum nu ţi-e îngăduit să vii cu noi. Dar dacă Marele Spirit o vrea, atunci ne revedem în câteva zile.

— Unde?

— Când pleci de-aici, să te îndrepţi către confluenţa acestui râu cu Rio Bosco de Nacitoses. Acolo unde apele se unesc, pe malul stâng al lui Rio Bosco, vei întâlni un războinic de-al meu. Asta, în cazul când revederea noastră va fi posibilă.

— Şi dacă omul tău nu va fi acolo?

— Atunci înseamnă că mă aflu încă pe urmele lui Santer şi, neştiind în ce parte va apuca, nu pot stabili încă locul

nostru de întâlnire. În acest caz, pleacă împreună cu cei trei tovarăşi ai tăi spre Saint Louis, la feţele palide, care vor să construiască drumul calului de foc. Te rog însă din suflet să te întorci de îndată ce bunul Manitu va îngădui. Vei fi întotdeauna bine venit la noi în pueblo, lângă Rio Pecos şi, dacă nu mă găseşti acolo, ţi se va spune unde şi cum să dai de mine.

În cursul discuţiei noastre, apaşii terminaseră pregătirile de plecare. Winnetou strânse mâinile lui Dick Stone şi Will Parker, luându-şi rămas-bun de la ei. Apoi mi se adresă mie:

— Fratele meu ştie cât de voioşi am pornit de la Rio Pecos în călătoria noastră care avea să aducă moartea lui Inciu-Ciuna şi Nşo-ci.

Când te vei întoarce cândva printre noi, n-o să mai auzi glasul celei mai frumoase dintre fiicele neamului apaşilor, care, dorind să ajungă în oraşele feţelor palide, s-a dus în ţara celor veşnic plecaţi. Acum, setea mea de răzbunare ne desparte, dar prietenia ce ne leagă te va readuce la noi. Aş dori mult să-ţi pot trimite vreo ştire acolo, la vărsarea lui Rio Bosco; dar dacă nu va fi posibil, atunci, rogu-te, nu zăbovi prea mult în oraşele din răsărit; revino cât mai curând. Ştii doar în locul cui te-am aşezat în inima mea. Făgăduieşte-mi că nu vei întârzia, frate al meu drag şi iubit Şarli.

— Îţi făgăduiesc! Inima mea te va însoţi, dragul meu frate Winnetou. Îţi aminteşti, desigur, ce i-am promis lui Klekih-Petra în ultimele lui clipe. Mă voi ţine de cuvânt.

— Atunci, bunul Manitu să-ţi călăuzească paşii şi să te ocrotească pe toate drumurile. Howgh!

Mă îmbrăţişa şi mă sărută pe amândoi obrajii. Dădu apoi un ordin scurt oamenilor săi şi încalecă, îndemnându-şi calul spre apă. Conform poruncii lui Winnetou, apaşii se împărţiră în două grupuri: unul – părăsind insula – trecu înot spre malul drept, iar celălalt, împreună cu Winnetou, spre malul stâng al râului. L-am urmărit cu privirea pe bunul meu prieten până se pierdu în ceaţă. Simţeam ca şi

când sufletul mi s-ar rupe în două şi nu mă îndoiesc că şi Winnetou simţea la fel.

Stone şi Parker îmi citiră pe faţă tristeţea. În felul lui sincer şi naiv, Stone mă încuraja:

— Nu vă necăjiţi, sir! Îi revedem în curând. Îl scoatem pe Sam din captivitate şi pornim glonţ după ei. Dar să nu pierdem vremea! Haide să facem schimbul de prizonieri. Cum socotiţi să procedăm?

— Vreau să aud părerea dumitale, dragă Dick. Ai mai multă experienţă.

Măgulit de apreciere, Stone îşi netezi barba şi zise:

— Cred că cel mai simplu ar fi să-l trimitem chiar acum pe kiowaşul nostru la Tangua. Să-i spună unde se află fiul său şi în ce condiţii poate fi eliberat. Tu ce crezi, bătrâne Will?

— Hm! Mormăi Parker. Nicicând n-ai avut o idee mai tâmpită.

— Păi dacă-i spunem unde ne aflăm, atunci Tangua îşi repede oamenii încoace, îl înşfacă pe Pida şi rămânem fără Sam şi cu buzele umflate. Eu aş face altfel.

— Cum?

— Părăsim insula asta şi pătrundem o bucată în prerie unde putem cuprinde cu ochii împrejurimile. Îl expediem apoi pe kiowaşul nostru în sat şi punem condiţia ca numai doi războinici, nu mai mulţi, să ni-l aducă pe Sam, în schimbul căruia îl vor căpăta pe Pida. Dacă totuşi Tangua trimite mai mulţi, îi zărim noi de departe şi avem timp să spălăm putina. Nu credeţi că e mai bine, sir?

— Eu aş merge şi mai la sigur şi n-aş trimite nici un sol, am răspuns.

— Pe nimeni? Păi cum o să ştie Tangua că fiul lui…

— O să afle, n-avea grijă.

— De la cine?

— De la mine.

— Cum aşa? Vreţi să vă duceţi la kiowaşi?

— Întocmai.

— Să n-o faceţi, sir! E grozav de periculos. V-ar prinde şi v-ar lega numaidecât.

— Nu cred.

— Cu siguranţă! Absolut sigur!

— Atunci Pida ar fi pierdut. N-am nici o poftă ca, din cei doi kiowaşi câţi îi avem, să-l trimit pe unul ca mesager şi să pierdem astfel un ostatic.

— Asta e just. Dar de ce să mergeţi tocmai dumneavoastră în sat? Pot să merg şi eu.

— Te cred că ai avea curaj, însă e mai bine să discut eu cu Tangua.

— Nu uitaţi ce furios e pe dumneavoastră! Cu mine s-ar înţelege mai curând asupra condiţiilor. În schimb, dacă vă vede pe dumneavoastră, se face foc.

— Tocmai de aceea vreau să apar chiar eu înaintea lui. Să se facă foc, să crape de ciudă că am îndrăznit să mă înfăţişez fără ca el să-mi poată pricinui vreun rău. Dac-aş trimite pe altul, ar bănui, pesemne, că mi-e frică de el şi asta nu-mi convine.

— Atunci faceţi cum vreţi, sir! Şi noi unde rămânem între timp? Aici, pe insulă? Ori ne căutăm un loc mai bun?

— Nu există unul mai bun.

— Însă vai de prizonierii ăştia dacă vi se întâmplă ceva în sat! Voi fi fără cruţare. Când porniţi?

— Deseară.

— Abia deseară? Nu-i prea târziu? Dacă totul ar merge bine, s-ar putea să facem schimbul până în prânz şi să pornim apoi după Winnetou.

— Şi kowaşii să ne urmărească şi să ne cureţe…

— Credeţi?

— Fireşte. Tangua ni-l va preda bucuros pe Sam, ca să-şi recapete fiul; dar pe urmă, după ce-l va şti în siguranţă, va face totul ca să se răzbune pe noi. De aceea vreau ca schimbul să se efectueze seara şi apoi, ca să câştigăm timp, călărim noaptea, când nu putem fi urmăriţi.

Aceasta înseamnă un avans considerabil. Şi mai am un motiv pentru care prefer să aşteptăm seara: e bine ca grija lui Tangua pentru soarta fiului său să sporească şi mai mult. Asta îl va muia.

— E drept. Dar mă gândesc că, până deseară, ar putea să ne dibăcească.

— N-ar fi rău nici asta.

— Îl vor căuta pe Pida şi ne putem trezi cu ei aici, pe insulă.

— Chiar pe insulă, nu. Dar vor veni până pe malul râului şi vor descoperi urmele lui Winnetou; vor crede, atunci, că noi ne-am deplasat pe acolo împreună cu Pida. Asta îl va îngrijora şi mai mult pe Tangua… Pst! Ascultaţi!

Auzirăm nişte voci. Ceaţa se risipise în parte şi malul ieşise la vedere. Se sfătuiau acolo câţiva kiowaşi, comunicându-şi, probabil, părerile despre urmele de cai descoperite; dispărură apoi, în grabă, fără să-şi arunce ochii spre insula noastră.

— Au plecat. Se vede că sunt foarte grăbiţi, constată Dick Stone.

— Se întorc, desigur, în sat, pentru a-l înştiinţa pe Tangua. Acesta va trimite o trupă de călăreţi ca să se orienteze după urmele cu pricina.

La nici două ore lucrurile se petrecură întocmai. O ceată de kiowaşi călare se ivi dincolo, la râu. Cercetară urmele şi porniră în galop după ele. Nu era de temut să-l ajungă pe Winnetou, care le-o luase cu atâta vreme înainte.

Se înţelege că vorbeam în şoaptă, ferindu-ne să fim auziţi de prizonieri. Aceştia nici nu văzuseră cele petrecute dincolo, pe mal. Ei zăceau legaţi îndărătul unui tufiş.

Înainte de amiază, soarele se arătă mai darnic. Astfel mai scăparăm de umezeală atât noi, cât şi terenul de dedesubt. Ne-am uscat şi ne-am încălzit, bucurându-ne de o meritată odihnă până-n seară.

Între timp, zărirăm un obiect plutind anevoie pe apă în direcţia insulei noastre şi încurcându-se în crengărişul ce

atârna deasupra râului. Era o luntre cu vâsle cu tot, lăsată în voia apei; cureaua ce o ţinuse legată de mal fusese retezată.

Era, deci, luntrea cu ajutorul căreia îl răpisem pe Pida; fusese dusă de curent din Salt Fork în Red River şi probabil că a ajuns atât de târziu aici pentru că se agăţase undeva, pe drum. Apariţia ei era cât se poate de oportună. Am tras-o la ţărmul insulei, pentru a mă servi seara de ea. Evitam astfel – dac-ar fi fost să plec pe apă – o nouă baie nedorită.

La căderea serii, am împins luntrea în larg, am sărit într-însa şi m-am pus pe vâslit, în susul râului. Avusesem grijă să iau cu mine doborâtorul de urşi. Stone şi Parker mă copleşiră cu urări de succes. I-am asigurat că, afară de cazul că nu m-aş întoarce până a doua zi dimineaţă, pot rămâne liniştiţi în privinţa mea.

Înaintam greu, împotriva curentului; abia după o oră am cotit din Red River în Salt Fork. Ajuns lângă satul kiowaşilor, am acostat şi am legat luntrea de un copac.

Vedeam, ca şi ieri, focurile aprinse, bărbaţii aşezaţi în jurul lor şi femeile zorind după treburi. Bănuisem că satul va fi astăzi păzit cu mai multă străşnicie, dar mă înşelasem. Oamenii lui Tangua, descoperind urmele apaşilor, plecaseră după ei; astfel, cei rămaşi în sat se credeau în siguranţă.

Tangua şedea şi azi în faţa cortului, numai că unul din băieţii săi lipsea. Cu capul plecat, cu ochii încruntaţi, şeful privea jocul flăcărilor.

Mă găseam de astă dată pe malul stâng al lui Salt Fork, unde se afla satul. M-am strecurat pe după un cot al râului, apoi în sus, îndărătul corturilor, până la adăpostul lui Tangua. Totul a mers perfect; nu era nimeni prin preajmă ca să mă simtă. M-am întins la pământ şi m-am furişat în spatele cortului. De acolo se auzea, prelungă, monotonă, o tângă de jale: căpetenia kiowaşilor, Tangua, deplângea astfel pierderea fiului său cel mai iubit. Am ocolit târâş cortul până am ajuns în faţa lui şi, sărind brusc în picioare, m-am adresat, pe neaşteptate, şefului kiowaşilor:

— De ce suspină Tangua şi cântă a jale? Un războinic viteaz nu boceşte. Asta e grija babelor!

Nu se poate descrie spaima ce-l cuprinse la apariţia mea fulgerătoare, încercă să spună ceva, dar nu izbuti; dădu să se ridice, dar genunchii zdrobiţi îl ţintuiau locului. Cu ochii holbaţi, se zgâi la mine ca la un strigoi şi, în cele din urmă, gângavi:

— Old… Old… Shat… Shat… iuf, iuf, iuf! Cum… pe unde… Mai sunteţi aici… n-aţi şters-o?

— Precum vezi, mai sunt aici şi am o vorbă cu tine.

— Old Shatterhand! Îmi pronunţă el, în sfârşit, numele întreg.

Auzindu-l, cei doi băieţi o zbughiră în cort.

— Old Shatterhand! Repetă Tangua, încă sub imperiul spaimei. Apoi faţa i se strâmbă de ură. El strigă o poruncă pe care n-am înţeles-o, necunoscând dialectul, dar am desluşit, între altele, numele meu.

O clipă şi se stârni peste tot un asemenea urlet de furie, încât părea că se cutremură pământul. Toţi războinicii rămaşi în sat veneau fuga spre mine, cu armele în mâini. Mi-am scos cuţitul şi i-am tunat lui Tangua la ureche:

— Vrei ca Pida să moară? El m-a trimis la tine!

Cu tot zgomotul din jur, Tangua înţelese vorbele mele şi ridică un braţ. Atât a fost de ajuns ca să se facă linişte. Totuşi, kiowaşii mă înconjuraseră. Dac-ar fi fost să judec după feţele lor, aş fi jurat că au de gând să mă înghită şi că nu mai scap cu viaţă. Mă aşezai lângă Tangua, mă uitai calm în ochii lui uluiţi de îndrăzneala mea şi rostii:

— O duşmănie de moarte s-a născut între Tangua şi mine; nu eu sunt vinovatul, dar nici nu mă tem. Mi-e totuna dacă eu şi prietenii mei ne punem rău cu vreunul din războinicii tăi, sau chiar cu întregul neam al kiowaşilor. Că nu mă tem, se vede şi din faptul că am venit singur aici, în sat, ca să discutăm. Deci să nu pierdem vremea: Pida se află la noi şi, dacă eu nu mă întorc la timp, va fi spânzurat de un copac.

Nici un cuvânt, nici un gest al celor din jur nu trăda efectul spuselor mele. Ochii şefului scânteiau de mânie: nu putea să-mi facă nimic fără a primejdui viaţa fiului său. Scrâşni printre dinţi întrebarea:

— Cum… cum… a ajuns în mâinile voastre?

— Am fost ieri dincolo, pe insulă, când fiul tău vorbea cu Sam Hawkens; l-am culcat la pământ şi l-am dus cu mine.

— Iuf! Old Shatterhand e străjuit de spiritul rău care l-a salvat şi altădată. Unde mi-e fiul?

— Într-un loc sigur, pe care n-ai să-l afli acum. Ţi-l va spune el însuşi mai târziu. Din cuvintele mele poţi înţelege că nu doresc să-l ucid pe Pida. Mai avem un kiowaş la noi, războinicul acela pe care l-am prins mai demult; l-am scos frumuşel dintr-un tufiş, pe când ne spiona. Dacă mi-l dai pe Sam Hawkens, atunci îi eliberăm pe amândoi.

— Iuf! Îl vei avea. Adu-mi, mai întâi, pe Pida şi pe războinicul meu.

— Să ţi-l aduc? Nici nu mă gândesc! Îl cunosc pe Tangua şi ştiu ce preţ are cuvântul lui. Fac schimbul, doi pentru unul. Sunt, va să zică, mai mult decât darnic. Dar nu îngădui nici un vicleşug.

— Întâi de toate, vreau dovada că Pida e într-adevăr la voi.

— Să-ţi dovedesc! Ce ţi-a venit? Când ţi-o spun eu, înseamnă că-i adevărat. Old Shatterhand nu e ca Tangua. Mai bine lasă-mă să-l văd pe Sam Hawkens! Pesemne că, pentru mai multă siguranţă, l-aţi mutat de pe insulă. Trebuie să vorbesc cu el.

— Ce vrei să-i vorbeşti?

— Să-l întreb cum l-aţi tratat şi să aud răspunsul din gura lui. Pe urmă, mai vedem.

— Voi ţine sfat cu bătrânii războinici. Depărtează-te până la cortul de alături. Vei afla, pe urmă, ce avem de gând.

— Bine, dar grăbeşte-te! Dacă mă reţineţi prea mult şi nu mă întorc la timp, atunci Pida va fi spânzurat.

A fi spânzurat este cea mai ruşinoasă moarte pentru un indian.

Vă puteţi închipui cât era Tangua de furios. M-am retras până la cortul vecin, fireşte, înconjurat de kiowaşi. Tangua îşi convocă bătrânii şi sfatul începu. În ochii lor ardeau fulgere şi aş fi păţit-o rău de tot dacă nu era în joc viaţa lui Pida. Observai, cu acest prilej, că îndrăzneala mea îşi făcuse efectul.

După câtva timp, căpetenia trimise pe un războinic undeva, în sat.

Omul dispăru într-un cort şi reveni apoi împreună cu Sam. Sării în sus, grăbindu-mă să-l întâmpin. Când mă văzu, omuleţul izbucni în adevărate ovaţii:

— Uraaa! Old Shatterhand! Uraaaa! Am spus eu că veţi veni neapărat. Îl vreţi, desigur, pe bătrânul Sam?

În chip de salut îmi întinse mâinile legate.

— Da, i-am răspuns, am venit în calitate de greenhorn ca să-ţi ofer diploma de cel mai mare meşter în furişat. Orice s-ar spune, dumneata o iei întotdeauna razna.

— Lăsaţi reproşurile pe altă dată, preaiubite sir. Prefer să-mi vorbiţi de Mary a mea.

— E la noi.

— Şi Liddy?

— Puşcociul? E bine sănătos.

— Atunci e totul în cea mai perfectă ordine, dacă nu mă-nşel. Hai, să ne cărăm! E cam plicticos pe-aici.

— Răbdare, Sam, răbdare! Vorbeşti ca şi cum ar fi o joacă de copii: am venit, te-am dezlegat şi te-am dus!

— Păi, nici nu e altceva, vreau să spun pentru dumneavoastră, decât o joacă de copii. Sunt curios cam ce n-aţi fi în stare să faceţi.

M-aţi coborî şi din lună, dacă mi-ar trăsni prin cap să mă sui acolo, hi-hi-hi-hi!

— Tot îţi mai arde de glume? S-ar zice că nu ţi-a mers prea rău aici.

— Rău? Mie?! Aflaţi că mi-a mers foarte bine, ba chiar excelent! Kiowaşii m-au îndrăgit ca pe copilul lor; nici nu-mi mai pot reveni de atâtea alintări, drăgălăşenii şi pupături; m-au hrănit ca pe-o mireasă şi, când mă apuca somnul, nici nu era nevoie să mă culc, pentru că zăceam, zi şi noapte, tolănit pe spate.

— Te-au prădat?

— Fireşte. Mi-au puricat şi căptuşeala buzunarelor.

— Dac-au mai rămas din lucruri, atunci o să le capeţi înapoi. Mi se pare că sfatul bătrânilor s-a încheiat.

L-am avertizat încă o dată pe Tangua să nu mai întârzie, dacă vrea ca fiul său să rămână în viaţă. Continuarăm scurt şi energic tratativele, din care ieşii biruitor; eu nu cedam cu nici un pas, în timp ce Tangua se temea pentru fiul său. Conform înţelegerii finale, patru războinici urmau să ne însoţească, pe Sam şi pe mine, în alte două ' bărci şi să-i ia în primire pe cei doi prizonieri. Dar nu care cumva să ne urmărească pe ascuns kiowaşii – pentru că atunci Pida va fi ucis.

De fapt, era cam mult să cer ca Sam Hawkens să-mi fie încredinţat doar mie. S-ar fi putut să le joc o festă celor patru indieni care ne însoţeau în bărcile lor. Dar am fost crezut pe cuvânt şi nici mai târziu, nimeni vreodată nu s-a îndoit de lealitatea lui Old Shatterhand.

Bineînţeles că n-am trădat locul spre care aveam să ne îndreptăm.

Dezlegându-i-se mâinile, prichindelul de Sam şi le juca triumfător prin aer, strigând:

— Liber! Iată-mă din nou liber! Asta n-am să v-o uit niciodată, sir! Şi nici n-am s-o mai apuc la stânga dacă stimatele dumneavoastră picioare binevoiesc să fugă la dreapta.

Pe când ne pregăteam de ducă, se iscă ici şi colo câte un murmur de nemulţumire. Kiowaşii regretau profund că sunt nevoiţi să ne lase în pace, pe mine şi pe Sam, prizonierul lor; iar Tangua îmi şuieră:

— Până la înapoierea fiului meu, te afli încă în siguranţă, dar pe urmă întreg tribul te va hăitui şi te va înhăţa, chiar de-o fi să zbori prin văzduh!

N-am găsit cu cale să răspund acestei ameninţări şi, însoţit de Sam şi de cei patru kiowaşi, am luat-o spre malul râului. Doi câte doi" – eu, fireşte, împreună cu Sam – ne-am urcat apoi în câte o barcă. Pe când părăseam malul, un urlet prelung al kiowaşilor răsună în urma noastră şi nu se stinse decât hăt târziu.

Vâsleam. Şi în timpul acesta, îi povesteam lui Hawkens tot ce se întâmplase de când a căzut în mâinile kiowaşilor. Îi părea foarte rău de plecarea lui Winnetou, dar îl consola oarecum faptul că scăpase astfel de mustrările tânărului şef al apaşilor.

În ciuda întunericului, atinserăm cu bine insula şi furăm întâmpinaţi cu mare bucurie de către Dick Stone şi Will Parker. Abia după ce plecasem, îşi dăduseră seama de măsura cutezanţei mele.

Am predat pe cei doi prizonieri, care nu ne-au fericit cu nici o vorbă de rămas-bun şi am aşteptat până ce se stinse în larg sunetul vâslelor. După aceea, am încălecat şi ne-am mânat caii dincolo, spre malul stâng al râului. Totul depindea acum de viteză şi era bine că Sam cunoştea perfect ţinutul. Călare pe catârul lui, omuleţul se îndreptă fălos în şa, ridică pumnul ameninţător înspre satul lui Tangua şi zise:

— Acum, ăia de colo îşi bat capul cum să ne prindă din nou. Dar o să rămână cu gurile căscate! Sam Hawkens nu se mai vâră singur în plasă ca să-şi pună apoi nădejdea într-un greenhorn oarecare. Încă nu s-a găsit kiowaşul care să mă-nhaţe, dacă nu mă-nşel!

Sfârşitul Volumului I

TABEL CRONOLOGIC

1842 25 februarie. La Hohenstein-Ernstthal, în landul Saxonia din Germania, s-a născut Karl May. Era fiul unui ţesător sărac, împovărat cu 14 copii, dintre care 9 au murit

până a împlini vârsta de un an. O infirmitate l-a făcut ca până la vârsta de 5 ani să fie nevăzător, aproape orb.

După clasele primare, se înscrie – din dorinţa mamei – la seminarul teologic. Dar tânărul seminarist este eliminat, întrucât încălcase una din poruncile secalogului: luase din biserică – fără învoirea nimănui – lumânări (pe jumătate consumate) şi le dusese acasă din dorinţa – mărturisită – ca, pentru părinţi şi fraţi, Crăciunul să nu fie cu totul lipsit de strălucire.

—1861 Studiază la seminarul pedagogic din Waldenburg şi apoi la Planen, unde, în septembrie 1861, obţine diploma de învăţător, după care se angajează la şcoala unei fabrici din Altchemnitz.

Tot de un Crăciun, plecând la părinţi, uită să înapoieze colegului de cameră ceasul de aur pe care îl împrumuta adesea. Denunţat, este pedepsit cu şase săptămâni de închisoare. Discreditat, învăţătorul nu se mai poate angaja nicăieri. Încearcă să se întreţină dând lecţii particulare de limba germană şi de muzică. Dotat pentru arta sunetelor, a compus – între altele – cântecul „Ave Măria” al gondolierelor şi un cvartet cu solo pentru voci bărbăteşti.

(Acestea şi multe altele din perioada respectivă le consemnează el însuşi în lucrarea autobiografică apărută în 1910: Viaţa şi năzuinţele mele.)

—1863 La 20 de ani, întreprinde prima călătorie în America de Nord, angajat ca fochist pe un vapor. În America rămâne aproape un an: învăţător la copiii unei familii înstărite, apoi topograf-supraveghetor la căile ferate, prilej de a ajunge până la Munţii Stâncoşi şi în vestita rezervaţie naturală: Parcul Naţional din Yellowstone.

Reîntors în Germania, îl aşteaptă ani negri: datorită unor fapte – nu îndeajuns de elucidate – este silit să petreacă în detenţiune opt ani în mai multe rânduri. În 1872, când va fi eliberat definitiv, declară: „Sunt vindecat, complet vindecat”. Încă din închisoare începe să înjghebeze – mintal, dacă nu chiar în scris – subiectele unor scrieri: la

început literatură ieftină, de colportaj, apoi povestiri şi romane solide, de aventuri, care nu-i vor aduce consacrarea în acest gen literar. Din prima categorie fac parte: Măceşul de pădure sau Urmărirea de jur împrejurul pământului, un mare roman care dezvăluie tainele sufletului omenesc, Dragostea ulanului, Fiul pierdut, Inimi germane – eroi germani, Calea spre fericire ş.a. Aşa cum s-a afirmat, acestea nu l-ar fi scos niciodată din anonimat. În prima perioadă scrie şi o serie de schiţe umoristice, povestiri, nuvele: Predici geografice, ciclul Povestiri de prin satele din Munţii Metalici etc.

1868 întreprinde prima din călătoriile sale în ţările europene. La început Anglia şi Franţa, apoi până în 1899 călătoreşte în Elveţia, Italia, Grecia, Albania şi Turcia.

1869 Are loc cea de a doua călătorie a lui Karl May în America de Nord; acum vizitează şi statele sudice din S. U. A. şi trece în Mexic. Mărturii ale acestei lungi călătorii sunt numeroasele obiecte păstrate în Muzeul „Karl May” din Rebedeul din Germania, muzeu înfiinţat după moartea scriitorului. Printre obiecte: „doborâtorul de urşi”, „carabina cu 25 de focuri” (confecţionată de armurierul Henry) şi „puşca cu ţinte de argint” – despre care scrie în povestirile şi romanele sale. De reţinut că scriitorul se descurca într-o englezească specifică marinarilor şi locuitorilor din Vestul sălbatic.

1870 întreprinde o călătorie de cinci luni în Africa; în drum vizitează Elveţia şi Italia.

1876 Îi apar fragmente din Winnetou (capitolele 5-6 din volumul II) şi din Metisul (povestirile 2-4), publicate în presă. De menţionat că ordinea scrierilor incluse apoi în volume nu reflectă cronologia în care s-au publicat prima dată scrierile în periodice sau chiar în unele volumaşe separate. Povestiri mai lungi sau mai scurte au fost reluate şi reunite de Karl May în cărţi adesea în altă succesiune faţă de prima apariţie.

Astfel, din Winnetou: capitolele 5-6 au fost scrise (şi unele publicate) în 1876; capitolele 1-4 din volumul III – în 1879; capitolele 5-7 din volumul III, în 1883; pentru ca în 1887 să scrie restul capitolelor care, împreună cu cele anterioare, vor alcătui în întregime cele trei volume ale operei. (Atât pentru titlurile volumelor, cât şi pentru ordinea lor, clasificatoare sunt însemnările, cuprinse în volumul 34 – intitulat „Eu” – din Opere complete, serie iniţiată spre sfârşitul vieţii autorului.)

—1878 Publică povestiri (capitole) din Căpitanul Caiman şi din Portocale şi curmale.

1879 îi apare Între sceptru şi ciocan şi capitole din: Apa vrăjită; Pe malurile Oceanului Pacific; Pe poteci străine. Continuă Winnetou.

1880 Insula perlelor.

1881 Kurdistanul sălbatic.

1882 Un an deosebit de productiv: continuă Metisul; publică: Castelul Rodriganda; De la Rin până în deşertul Mapini; Benito Juarez, Vânătorul „Cioc de vultur”; Împăratul muribund.

1883 Se stabileşte pentru un timp în Blasewitz, cartierul estic al Dresdei.

Îi apar: Drumul spre Watterloo; Secretul lui Marabut; Spionul din Ortry; Stăpânii din Greifenkau. Continuă Winnetou.

1884 Printre defileurile munţilor Balcani; Stafia din tufiş.

1885 Vânătorul de samuri; Dervişul; Allah il-Allah!; În Valea morţii.

1886 Îi apar: Sepp, zis „Rădăcină”; Tărâmul de argint; Risipitorul de bani; Morarul, zis „Biciul”.

1887 Publică: În ţara skipetarilor (albanezilor); Şeful bandei, zis „Şut”-ul.

Continuă Winnetou şi Portocale şi curmale.

1889 îi apar: Ia Rio de la Plata şi Matusalemul roş-albastru.

În acest an se stabileşte definitiv la Rabedeul, o localitate situată la nordest de Dresda. Aici îşi amenajează vila „Old Shatterhand”, cu o bibliotecă impunătoare, pe ai cărei pereţi se încrucişează săbii şi iatagane, „cu o cameră de lucru împodobită, cam excesiv, cu covoare orientale, arme albe şi de foc, trofee vânătoreşti (evident cumpărate): un cap enorm de elan, un leu împăiat, nu prea impunător în rigiditatea lui uscată şi prăfuită” (Ion Roman). După moartea autorului, vila a devenit casă memorială autentică. După cel de al doilea război mondial, Rebedeul, aflându-se pe teritoriul artificialei Republici Democrate Germane, admiratorii lui Karl May din Republica Federală a Germaniei au organizat şi ei un veritabil muzeu în Bamberg, oraşul din Franconia superioară în care s-au editat majoritatea scrierilor lui Karl May. Aici s-au reconstituit fidel interioarele şi mobilierul de epocă. Un pitoresc aparte prezintă „Secţiunea indiană”, cu obiecte specifice „pieilor-roşii”: costume şi podoabe cu pene colorate, pălării de gauchos, lasso-uri, un „cal” de lemn cu harnaşament şi şa. Pe un perete tronează portretul în ulei al „westmenului” Patty Frank, care a trăit mulţi ani printre indieni („cu piele-roşii” din S. U. A.), drept pentru care a devenit apoi custode al casei memoriale „Karl May”. Sunt prezente, de asemenea, o mulţime de obiecte orientale. Pe drept cuvânt s-a spus că scriitorul şi apoi admiratorii lui „şi-au adus America şi Orientul la ei acasă”.

1890 Apar în volum: în Munţii Cordilieri şi Caravana de sclavi.

1891 în ţara lui Mahdi (voi. I-îi), Comoara din Lacul de Argint.

1892 îi apar romanele Testamentul incaşului şi Prin deşert, precum şi volumele de povestiri: În văgăunile Balcanilor, De la Bagdad la Istanbul.

1893 Primul volum din Winnetou, serie încheiată în 1910.

1894 Old Surehand (vol. I şi II).

1895 Prinţul petrolului.

1897 Apare primul volum din În imperiul Leului de Argint (serie de povestiri în patru volume, încheiată în 1903). Publică şi un volum intitulat Crăciun.

1898 Publică volumele De partea cealaltă şi Acorduri garve (compoziţii muzicale).

1899 La 4 aprilie porneşte într-un lung voiaj în Orientul Mijlociu şi Orientul îndepărtat (De reţinut că scriitorul Karl May vorbea curent limba arabă).

Vizitează întâi Port Said şi Cairo, apoi călătoreşte pe valea Nilului. La întoarcere vizitează oraşele Beirut, Ierusalim, Damasc, Bagdad, ruinele Babilonului, Persepolis. Trece apoi în Sudan, iar de aici pleacă în India, Ceylon, Sumatra. Reîntors la Port Said, face o nouă călătorie, împreună cu soţia sa Clara, până la Assuan, apoi în Liban, Palestina, Iordania. După ce vizitează, la întoarcere, Grecia şi Italia, ajunge acasă în august 1900.

1900 îi apar volumele Gânduri îndreptate spre cerul luminos (poezii) şi Pace pe pământ.

1907 Ardjistan şi Djinistan.

1908 împreună cu soţia, face ultima călătorie în America. Itinerarul: New York, fluviul Hudson, Albany, Buffalo, cascada Niagara, Toronto, lacurile Ontario şi Erie, rezervaţiile de triburi indiene, Colorado, New Mexico, Arizona, Boston, Lawrence, Andover şi din nou New York.

Publică volumul Moştenitorii lui Winnetou.

1910 îi apare volumul autobiografic Viaţa şi năzuinţele mele.

1912 30 martie. Karl May se stinge din viaţă la reşedinţa sa de la Redebeul. Scriitorul a murit, dar personajele create de el continuă să trăiască până astăzi.

Opera lui Karl May a cunoscut până acum în Germania trei ediţii „complete”, editate în anii: 1921-1926 (59 volume); 1945-1946 (74 volume); 1984 (74 volume).

Reproducem „Cuprinsul” ediţiei iniţiată de autor spre sfârşitul vieţii şi continuată susţinut imediat după moartea lui Karl May. Singur „sumarul” acestei ediţii dezvăluie

bogăţia tematicii şi pitorescul lumii aduse de scriitorul german în opera sa:

1. Prin deşert
2. Kurdistanul sălbatic
3. De la Bagdad la Istanbul
4 În văgăunile Balcanilor
5. În ţara skipetarilor
6. Şeful bandei, zis „Şut”-ul
—9. Winnetou (3 volume)
10. Portocale şi curmale
11. Pe malurile Oceanului Pacific
12. La Rio de la Plata
13. În munţii Cordilieri
—15. Old Surehand (2 volume)
—18. În ţara lui Mahdi (3 volume)
19. Căpitanul Kaiman 20-22. Iscariot şi diavol (3 volume)
23. Pe poteci străine
24. Crăciun
25. De partea cealaltă
—29. În imperiul Leului de Argint (4 volume) 30. Pace pe pământ
—32. Ardjistan şi Djinistan (2 volume)
33. Moştenitorii lui Winnetou
34. „Eu”
35. Printre vulturii lacomi
36 Comoara din Lacul de Argint
37. Prinţul petrolului
38. Metisul
39. Testamentul incaşului
40. Matusalemul roş-albastru
41. Caravana de sclavi
42. Bătrânul din Dessau
43. Din întunericul pădurilor de brazi
— Omul negru din pădure
45. Între sceptru şi ciocan
46. Insula perlelor

47. Profesorul Vitzliputzli
48. Apa vrăjită
49. Gânduri îndreptate spre cer (poezii)
50. La Mecca
51. Castelul Rodriganda
52. De la Rin la Deşertul Mapimi
53. Benito Juarez
54. Vânătorul „Cioc de vultur”
55. Împăratul muribund
56. Drumul spre Waterloo
57. Secretarul lui Marabut
58. Spionul din Ortry
59. Stăpânii din Greifenklau
60. Allah il-Allah!
61. Dervişul
62. În Valea morţii
63. Vânătorul de samuri
64. Stafia din tufiş
65. Morarul, zis „Biciul”
66. Tărâmul de Argint
67. Risipitorul de bani
68. Sepp, zis „Rădăcină”

Numărul de volume diferă cu mici oscilaţii de la o ediţie la alta. De reţinut că circa 30 de volume (romane şi povestiri) sunt scrise la persoana întâi: „Eu” în scrierile dedicate Americii este numit Old Shatterhand, iar în scrierile despre Orient este Cara ben Nemzi. Asupra acestui procedeu se pronunţă autorul însuşi în scrierea autobiografică intitulată „Eu”, din volumul 34 de Opere complete, serie iniţiată de Karl May: „Pentru a asigura unitatea tuturor acestor povestiri, personajul principal trebuia să fie unul şi acelaşi, un om cu însuşiri deosebite şi în continuă perfecţionare, care treptat-treptat se curăţă de zgura zilnică. Pentru America urma să-l cheme Old Shatterhand, pentru Orient – Cara ben Nemzi… El trebuia prezentat povestind întâmplările la persoana întâi. Acest

„Eu” nu este o realitate, ci o ficţiune poetică. Însă chiar dacă acest „Eu” nu există, tot ce povesteşte trebuia să fie inspirat din realitate şi să o ajute în dezvoltarea ei.”

Part 2 Volumul II

Chapter 1 DETECTIV.

După o veritabilă cursă de călărie, Sam Hawkens, Dick Stone, Will Parkers şi cu mine sosirăm la vărsarea lui Rio Boxo, în apropiere de Nacitoşea, unde nădăjduiam să ne aştepte vreo solie din partea lui Winnetou. Dar speranţa noastră nu se împlini. Am găsit, ce-i drept, urmele unor oameni care fuseseră pe aici. Dar ce fel de urme! Erau leşurile celor doi traders care ne dăduseră informaţii despre satul kiowaşilor. După cum am aflat mai târziu de la Winnetou, negustorii fuseseră împuşcaţi de Santer.

Acesta vâslise atât de zdravăn, încât ajunsese la vărsarea suspomenitului râu concomitent cu negustorii, deşi aceştia plecaseră mult mai înainte din satul lui Tangua. Santer fusese nevoit să renunţe la nuggeţii lui Winnetou; îl aştepta deci sărăcia. Atunci i-au sărit în ochi mărfurile celor doi negustori, pe care i-a împuşcat, după ce-i pândise, probabil, dintr-o ascunzătoare. Apoi a şters-o împreună cu catârii şi cu mărfurile furate. Toate acestea le-a dedus, la sosire, Winnetou, cercetând urmele lăsate de Santer.

Ucigaşul nu şi-a luat o sarcină prea uşoară. Să mâi de unul singur prin savană atâţia catâri încărcaţi – e o treabă ce comportă serioase dificultăţi. Pe deasupra, era şi foarte grăbit, ca să nu-l ajungă urmăritorii.

Din păcate, se porni o ploaie care ţinu câteva zile şi şterse toate urmele, încât Winnetou fu silit să se bizuie nu pe ceea ce vedea cu ochii, ci pe fel de fel de combinaţii. Foarte probabil că Santer, pentru a-şi valorifica prada, se îndreptase spre una din aşezările învecinate; astfel, apaşii nu aveau altă soluţie decât să le cerceteze pe rând.

Abia după mai multe zile irosite, Winnetou regăsi la agenţia comercială Gater urma celui căutat: Santer trecuse pe acolo, vânduse toată prada şi, făcându-şi rost de un cal

bun, pornise către est, pe fosta şosea Red River. Winnetou se despărţi de apaşii lui, care i-ar fi complicat de aci încolo deplasarea; îi trimise acasă şi hotărî să continue urmărirea de unul singur. Luase cu sine destui nuggeţi, poseda deci mijloace materiale pentru o şedere mai îndelungată în sat.

Cum din acest motiv nu mai expediase nici un curier la Nacitoşea, noi nu ştiam unde se află şi încotro să-l urmăm. Am luat-o deci spre Arkansas, ca să ajungem pe drumul cel mai drept la Saint Louis. Regretam nespus că nu-mi pot revedea prietenul, dar nu era nimic de făcut.

După un drum lung, sosirăm într-o seară la Saint Louis. Fireşte că prima mea grijă a fost să-l vizitez pe bătrânul meşter Henry. Când am păşit în atelierul său, meşterul tocmai lucra la strung, în lumina lămpii, aşa că nici nu auzise când am deschis uşa.

— Good evening, bună seara, mister Henry! L-am salutat ca şi când ne-am fi despărţit abia în ajun. Ei, cum merge cu carabina? E gata?

Spunând acestea, mă săltai pe un colţ al mesei, cum obişnuiam pe vremuri. Mister Henry zvâcni de pe scaunul lui, se holbă la mine o clipă ca de pe altă lume, apoi izbucni, nebun de bucurie:

— Dumneata… dumneata aici?… Meditatorul… Expertul… afurisitul de Old Shatterhand!

Mă strânse la pieptul său şi mă sărută repetat, zgomotos, pe amândoi obrajii.

— Old Shatterhand?! De unde cunoaşteţi acest nume? L-am iscodit după ce explozia de bucurie se mai potoli.

— De unde? Mai întrebi? Toată lumea vorbeşte de dumneata, cavaler teribil ce-mi eşti! Ai ajuns un westman cum scrie la carte! Mister White, inginerul secţiei vecine, ne-a informat cel dintâi. Erau numai laude în privinţa dumitale, aşa să ştii! Însă nimbul din jurul frunţii ţi l-a aşezat Winnetou.

— Cum aşa?

— Mi-a povestit totul, absolut totul!

— Ce vorbiţi! A fost Winnetou pe-aici?

— Fireşte c-a fost!

— Când? Spuneţi, vă rog!…

— Acum trei zile. Doar îi vorbiseşi de mine şi de vechiul doborâtor de urşi. S-ar fi putut oare să vină în localitate şi să nu mă viziteze? Mi-a zugrăvit el cu de-amănuntul cam ce fel de westman ai ajuns.

Bizoni, grizzly şi aşa mai departe! Te-ai ales până şi cu rangul de căpetenie.

Continuă astfel încă multă vreme şi degeaba încercam să-l întrerup. Mă îmbrăţişa iar şi iar, jubilând că mă îndemnase cel dintâi pe drumul Vestului sălbatic.

Apoi îmi povesti cele aflate de la căpetenia apaşilor.

Winnetou nu-i mai pierduse urma lui Santer şi se ţinuse după el până la Saint Louis. După care plecă spre New Orleans. Din pricina grabei cu care se deplasa, n-am apucat să-l mai prind în oraş. Îmi lăsase însă vorbă prin Henry să vin şi eu la New Orleans – dacă mă trage inima. Şi m-am hotărât să plec cât de curând.

Trebuia, fireşte, să-mi îndeplinesc mai întâi obligaţiile profesionale, ceea ce am şi făcut a doua zi dimineaţa. Încă la prima oră mă aflam cu Hawkens, Stone şi Parker în dosul acelei uşi cu geamuri prin care intrasem altădată ca să mi se verifice cunoştinţele. Bătrânul Henry nu renunţă nici el la plăcerea de a fi de faţă. Acolo se depanară o mulţime de poveşti, de relatări, explicaţii, ca să reiasă până la urmă că, dintre toate secţiile, a mea trecuse prin încercările cele mai grele şi mai dramatice. Rămăsesem singurul în viaţă dintre experţii grupei.

Când veni rândul să se facă socotelile băneşti, Sam şi-a dat în zadar osteneala ca să obţină pentru mine o gratificaţie suplimentară.

Ne-am încasat, ce-i drept, lefurile, dar nici un dolar în plus. Mărturisesc sincer că am predat cu un sentiment de amară decepţie notele şi schiţele întocmite cu atâta caznă şi salvate cu atâtea riscuri. Domnii angajaseră cinci experţi şi

achitau acum doar o singură leafă, restul îl băgau în propriile lor buzunare, deşi îşi însuşiseră rodul întregii noastre munci şi îndeosebi al eforturilor mele mai mult decât omeneşti.

Drept care Sam improviza o cuvântare vijelioasă, dar nu obţinu nimic decât râsete, în timp ce, împreună cu Will şi cu Dick, era condus amabil către uşă. Plecai, fireşte şi eu, fără a mai privi înapoi. De altminteri, suma încasată era, pentru condiţiile mele de atunci, destul de bunicică.

Eram, deci, hotărât să-l caut pe Winnetou, care îmi lăsase la mister Henry adresa unui hotel din New Orleans. Din politeţe, dar şi din devotament, i-am întrebat pe Sam şi pe ceilalţi doi tovarăşi dacă ar vrea să vină cu mine. Ei însă preferau să rămână la Saint Louis, să se odihnească, în sfârşit, ca lumea, ceea ce în nici un caz nu le-aş fi luat-o în nume de rău. Mi-am făcut rost de schimburi şi de alte obiecte trebuincioase, m-am gătit cu un costum nou, lepădând veşmintele indiene şi am luat vaporul spre miazăzi. Puţinul meu avut, pe care am renunţat să-l mai car după mine, între altele şi doborâtorul de urşi, l-am lăsat în grija lui Henry, care mi-a făgăduit să-l păstreze cu sfinţenie.

Tot lui i-am încredinţat şi calul, de care nu mai aveam trebuinţă. De altfel, socoteam cu toţii că absenţa mea va fi scurtă.

Dar avea să se întâmple altcum. Ne aflam în toiul războiului civil, fapt pe care l-am trecut până acum sub tăcere, neavând nici o legătură cu evenimentele relatate. Întâmplător, fluviul Mississippi era tocmai atunci deschis navigaţiei datorită vestitului amiral Farragut, care îl readusese în stăpânirea statelor nordice. Totuşi, călătoria mea cu vaporul întârzia mult din pricina măsurilor restrictive de tot felul, desigur încă necesare. Ajungând la New Orleans şi întrebând de Winnetou la hotelul pe care mi-l indicase Henry, mi s-a răspuns că plecase în ajun, dar îmi lăsase vorbă că se află la Vicksburg, în căutarea lui Santer; şi că, din motive de securitate, nu mă sfătuieşte să-l

urmez. Adresa lui mi-o va comunica mai târziu prin mister Henry din Saint Louis.

Ce-mi rămânea de făcut? Mă trăgea aţa să-mi vizitez rudele aflate în patrie şi care probabil că aveau nevoie de un ajutor bănesc; oricum, eram în măsură să-i ajut. Să mă fi întors la Saint Louis ca să-l aştept pe Winnetou? Cine ştie dacă acesta mai avea posibilitatea să vină acolo… Pe de asupra, având alte păreri decât sudiştii în problema sclavagismului, eram de la început considerat ca suspect şi nu aveam nici un chef să ajung în nişte încurcături al căror sfârşit nu putea fi prevăzut. Să mă întorc în patrie, la ai mei, care aveau nevoie de sprijinul meu? Poate că era lucrul cel mai nimerit.

Mă interesai dacă există vreun vapor gata de plecare. Găsii unul sub pavilion nord-american, care încerca să profite de acalmia de pe front pentru a pătrunde până pe coastele Cubei. Acolo se putea ivi un prilej să plec în Germania sau, deocamdată, la New York. N-am stat mult pe gânduri şi m-am îmbarcat.

Ar fi fost bine dacă-mi puneam în siguranţă agoniseala la vreuna din bănci, în schimbul unui mandat de remitere. Dar ce bancă din New Orleans era pe atunci demnă de încredere? Apoi, nici timp nu prea îmi rămăsese. Până la plecarea vaporului mai trebuia să-mi fac rost de paşaport. Aşa că am plecat cu banii la mine.

Pentru a nu stărui prea mult asupra acestei fatale împrejurări, voi spune doar că, nu mai târziu decât în prima noapte, furăm surprinşi de un puternic uragan. Ce-i drept, încă de cu ziuă vremea se arătase vântoasă, dar călătoria decursese normal până spre seară; nimic nu indica apropierea cumplitei furtuni. Ca şi ceilalţi pasageri, care folosiseră prilejul de a pleca din New Orleans, mă dusei liniştit la culcare. După miezul nopţii am fost trezit de un tangaj şi de un clocot îngrozitor. Am sărit din pat ca ars. Dar în aceeaşi clipă vasul se clătină atât de tare, încât mă prăbuşii şi tot calabalâcul din cabina în care se aflau încă

trei pasageri căzu peste mine. Cui îi mai pasă de bani în asemenea clipe, când viaţa atârnă de un fir de păr?! Prin întunericul şi zăpăceala ce domneau în cabină, mi-ar fi trebuit mult timp până să-mi găsesc haina şi portofelul. Nu ştiu nici eu cum m-am dezgropat de sub povara ce mă strivea şi am fugit – ba nu, m-am bălăbănit până afară, pe covertă. Vaporul se zbuciuma nebuneşte, fără răgaz.

Afară – beznă, să-ţi scoţi ochii. Cât ai clipi, uraganul mă trânti jos şi un talaz uriaş se rostogoli deasupră-mi. Mi se părea că aud voci îngrozite, spulberate în vuietul furtunii. Fulgere spintecară văzduhul, unul după altul, luminând totul preţ de o secundă. Zării nişte stânci râpoase ieşind din apă, iar dincolo de ele mijea ţărmul. Vasul se înşurubase cu botul între aceste stânci şi, împresurat de talazuri, se frământa cu pupa în văzduh. Era pierdut. În orice clipă putea să fie rupt în bucăţi. Bărcile de salvare fuseseră smulse. Cum să scapi dintr-o asemenea situaţie? Numai înot! Încă un fulger şi văzui călătorii întinşi pe covertă, cramponându-se de obiectele din jur, pentru a nu fi măturaţi de valuri. După părerea mea, însă, tocmai lăsându-te în voia apei, puteai să mai speri în ziua de mâine!

Şi iată, vine asupră-mi un talaz înalt cât casa; îl zăresc datorită luciului său fosforescent. Se aruncă asupra vasului care geme şi trosneşte, gata-gata să se facă ţăndări. Eu mă agăţ cu toată puterea de un stâlp de fier, dar în zadar: îmi scapă din mâini. Doamne, ajută-mă! Am senzaţia că talazul mă aruncă sus de tot, mă joacă, mă suceşte ca pe o minge, apoi mă trage în adânc şi mă ridică iarăşi în creştetul lui. Nu fac nici o mişcare: orice efort ar fi zadarnic. Dar în clipa când talazul se va izbi de ţărm, voi avea grijă şi nu mă mai las târât în larg.

Să se fi scurs o jumătate de minut de când mă aflam în voia valurilor, dar mi se părea că trecuseră ore întregi. Deodată, mă pomenii aruncat în văzduh şi aterizai între stânci, unde apa era calmă. Numai să nu mă tragă valul îndărăt! Mă zbăteam din răsputeri, lopătam cu braţele, cu

picioarele, într-un suprem şi ultim efort. De fapt, exagerez dacă spun că acolo, între stânci, apa era „calmă”, pentru că e vorba de un calm foarte relativ. Ieşisem, ce-i drept, din vâltoare, dar furtuna răscolea şi răsturna oceanul, purtându-mă în toate sensurile ca pe un dop de plută jucat într-un vas cu apă. Avui însă norocul să zăresc prin noapte fâşia de pământ. Fără această fericită împrejurare, probabil că n-aş fi scăpat cu viaţă. Ştiam, deci, în ce direcţie trebuie să înot. Şi chiar dacă în iureşul elementelor dezlănţuite nu făceam decât progrese infime, atinsei, totuşi, până la urmă ţărmul – deşi într-alt chip decât mi-aş fi dorit. Apă şi pământ – totul era negru ca păcura, încât nu le puteam deosebi ca să-mi aleg un loc prielnic de acostare.

Orbecăind astfel, mă izbii cu capul într-o muche de stâncă. Parcă m-ar fi trăsnit cineva cu toporul în creştet. Mai avui prezenţa de spirit să mă agăţ cu mâinile de stâncă şi să mă salt niţel, după care îmi pierdui cunoştinţa.

Când m-am dezmeticit, uraganul încă mai fierbea. Mă durea capul, dar nu luam în seamă durerea. Mai multă grijă îmi provoca faptul că habar nu aveam unde sunt. Mă aflam oare pe ţărm, sau pe o stâncă ieşită din apă? Era cu neputinţă să mă clintesc din loc. Piatra era netedă şi lunecoasă. Cu greu izbuteam să rezist furtunii care tot mai ameninţa să mă înghită. În cele din urmă, observai că uraganul parcă s-ar domoli. Şi, într-adevăr, aşa cum se întâmplă de obicei, se potoli curând, ca la un semnal. Ploaia încetă brusc şi stelele se iviră pe cer.

La lumina lor mă putui orienta. Mă aflam pe ţărm. Îndărătul meu apele mai clocoteau; în faţă se înălţau nişte arbori răzleţi. O luai într-acolo. O parte din arbori înfruntaseră cu succes furtuna; mulţi alţii însă fuseseră smulşi din rădăcini, culcaţi la pământ sau târâţi în largul apelor. Zării apoi, ca printr-o pâclă deasă, câteva lumini mişcătoare.

Bănuind că sunt oameni, mă grăbii să ajung până la ei.

Erau, într-adevăr, nişte oameni de prin partea locului, adunaţi în jurul unor case cărora uraganul le pricinui mari stricăciuni. Uneia îi smulsese acoperişul, zvârlindu-l cât colo, în larg.

Ce mai uimire produse apariţia mea! Se zgâiră oamenii la mine ca la o fantomă. Oceanul încă vuia bezmetic, aşa că numai răcnind ne puteam auzi unul pe altul. Erau pescari. Uraganul aruncase vasul nostru pe una din insulele Tortugas, unde se înălţa fortul Jefferson. În fort se aflau atunci închişi prizonierii de război ai Confederaţiei.

Pescarii mă primiră cât se poate de prietenos, îmi dădură rufărie uscată şi îmbrăcăminte – căci nu aveam pe mine decât pijamaua în care dormisem pe vapor. Apoi se împrăştiară să cerceteze coasta şi să descopere pe eventualii naufragiaţi. Până dimineaţa fură descoperite şaisprezece victime, dintre care trei, dând semne de viaţă, au putut fi salvate. Ceilalţi muriseră. Ţărmul era semănat de epave; vasul sfărâmat, prova înfiptă în stânca de care o izbise uraganul.

Eram, aşadar, un naufragiat în cel mai deplin înţeles al cuvântului, căci nu mai posedam nimic; banii pe care îi agonisisem zăceau în negura oceanului. Fireşte că regretam pierderea, dar mă şi consola faptul că eram unul dintre cei puţini – doar patru la număr – care scăpaserăm de moarte. Avusesem, fără îndoială, mare noroc.

Comandantul fortului se ocupă de noi. Primirăm toate cele necesare, iar mie mi se oferi ocazia să mă îmbarc pe un vapor care pleca spre New York. Astfel ajunsei acolo, în marele oraş, mai sărac chiar decât odinioară, când îl vizitasem pentru prima dată. Îmi lipsea până şi curajul de a o lua iarăşi de la capăt.

De ce am plecat la New York şi nu la Saint Louis, unde aveam cunoscuţi şi puteam să mă bizui cu toată încrederea în ajutorul bătrânului Henry? Pentru că îi eram atât de îndatorat, încât nu mai voiam să abuzez de bunăvoinţa lui. Ei da, să fi fost sigur că dau acolo de Winnetou! Însă goana

lui după Santer putea să mai dureze luni de zile, dacă nu mai mult. Unde să-l fi căutat în tot acest răstimp? Eram, ce-i drept, ferm decis să-l regăsesc, dar asta presupunea să mă întorc în Vestul sălbatic, să vizitez iarăşi acel pueblo de lângă Rio Pecos. Or, pentru a întreprinde o asemenea călătorie, trebuia mai întâi să-mi refac situaţia. În împrejurările date – gândeam eu – numai la New York aş fi reuşit să mă pun din nou pe picioare.

Speranţele nu mi-au fost înşelate. Am avut noroc. Am făcut cunoştinţa preaonorabilului mister Josy Taylor, care conducea un corp de detectivi, renumit pe atunci şi mi-am oferit serviciile. Auzind cine sunt şi prin câte trecusem în ultima vreme, dumnealui căzu de acord – deşi eram german – să mă angajeze de probă. Avea ideea preconceputǎ că germanii nu ar fi apţi pentru specialitatea lui. Totuşi, graţie câtorva succese datorate mai curând întâmplării decât perspicacităţii mele, am izbutit să-i inspir încredere şi să i-o sporesc treptat. Astfel, până la urmă, am ajuns să mă bucur de întreaga-i bunăvoinţă şi îmi încredinţa unele misiuni care cereau perspicacitate şi hotărâre, dar, în caz de reuşită, eram bine plătit. Într-o zi, după apelul nominal, mă pofti în cabinetul său, unde aştepta un domn mai în vârstă, cu înfăţişare îngrijorată. Se făcură prezentările şi aflai că e vorba de bancherul Ohlert, venit să ne ceară asistenţa într-o chestiune particulară. Cazul era pe cât de penibil pentru persoana lui, pe atât de periculos pentru afacerile sale.

Avea un singur copil, un fiu cu numele de William, în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, investit cu dreptul de a dispune în chestiunile financiare ale firmei ca şi tatăl său. Acesta din urmă era însurat cu o germană, fiind el însuşi de aceeaşi obârşie. Tânărul, mai mult visător decât activ, se ocupa de preferinţă cu lecturi ştiinţifice, beletristice şi studia mai curând metafizica decât registrele de contabilitate ale întreprinderii, considerându-se şi mare savant şi poet desăvârşit. Faptul că una din revistele

newyorkeze de limbă germană îi publicase câteva poezii l-a întărit şi mai mult în această convingere.

Din una-n alta, îi trăsni prin cap ideea să scrie o tragedie al cărei principal erou să fie un poet nebun. Pentru a se documenta cât mai temeinic, îşi procură o grămadă de cărţi de specialitate şi se apucă să studieze bolile mintale. Consecinţele fură îngrozitoare: identificându-se treptat cu eroul său, tânărul Ohlert ajunse să se creadă el însuşi nebun. Nu demult tatăl său făcuse cunoştinţa unui medic psihiatru care afirma că are intenţia să creeze o clinică particulară pentru alienaţi. Susţinea că fusese multă vreme asistentul unor specialişti celebri şi îi inspiră bancherului atâta încredere, încât acesta îl rugă să se ocupe de fiul său şi să încerce a-l vindeca.

Din acea zi o prietenie intimă se legă între medic şi Ohlert-junior pentru ca, la un moment dat, să dispară amândoi în chip cu totul surprinzător. Abia atunci bancherul, devenit mai atent, descoperi că medicul în cauză nu era decât un cârpaci şi un impostor cum sunt cu miile în Statele Unite, toleraţi să-şi facă mendrele pe spinarea bieţilor pacienţi.

Taylor, şeful meu, întrebă cum se numeşte acel pretins medic. Când îi află numele, adică Gibson, precum şi adresa, constată că aveam de-a face cu o veche cunoştinţă. Eu însumi îl supravegheasem multă vreme pentru o altă afacere necurată. Posedam şi o fotografie a lui.

O ţineam în sertar şi când i-o arătai bancherului Ohlert, acesta recunoscu imediat pe dubiosul prieten şi medic al fiului său.

Acest Gibson era un escroc de primă clasă, care hoinărise mult timp prin Statele Unite şi prin Mexic, atribuindu-şi tot felul de titluri şi profesiuni. Bancherul, vizitând-o în ajun pe gazda escrocului, află că acesta plătise tot ce-i datora şi plecase nu se ştie unde. William, fiul bancherului, luase cu sine o sumă apreciabilă de bani şi totuşi, chiar astăzi, tatăl său primi din partea unei bănci din Cincinnati, cu care

întreţinea strânse legături de afaceri, o telegramă prin care era anunţat că William ridicase de la bancă cinci mii de dolari şi plecase mai departe, la Louisville, ca să-şi aducă de acolo logodnica. Afirmaţia din urmă era, desigur, mincinoasă.

Existau toate motivele să se presupună că falsul medic îşi răpise „pacientul” pentru a intra în posesia unor mari sume de bani. William cunoştea personal pe cei mai de seamă bancheri şi putea obţine de la ei orice sumă ar fi cerut. Era, deci, neapărat necesar ca escrocul să fie prins, iar bolnavul readus acasă.

Cazul mi-a fost încredinţat mie. Mă înarmai cu împuternicirile şi instrucţiunile de rigoare, precum şi cu o fotografie a lui William Ohlert şi mă îmbarcai pe un vapor, mai întâi spre Cincinnati. Cum Gibson mă ştia la faţă, îmi luai şi recuzita necesară pentru cazul că ar fi fost nevoie să mă deghizez. La Cincinnati îi făcui o vizită bancherului cu pricina, care mă informă că Gibson se găsea într-adevăr în tovărăşia lui William Ohlert. Ajungând apoi la Louisville, aflai că cei în cauză îşi luaseră bilete pentru Saint Louis. Mă dusei, fireşte, într-acolo, dar abia după multe şi neslăbite cercetări dădui de urma lor. De mare folos mi-a fost şi de astă dată bătrânul mister Henry; cred că nu mai e nevoie să spun că l-am vizitat în atelierul său. Omul se arătă foarte surprins de faptul că devenisem detectiv, mă compătimi din toată inima pentru pierderea suferită de pe urma naufragiului şi, la despărţire, îmi ceru să-i făgăduiesc că, după ce-mi voi fi îndeplinit misiunea în curs, voi renunţa la slujbă şi mă voi întoarce în Vestul sălbatic. Urma să experimentez acolo noua lui armă cu repetiţie, iar până atunci dânsul avea să-mi ţină în păstrare doborâtorul de urşi.

William şi Gibson plecaseră cu vaporul pe Mississippi spre New Orleans şi trebuia să mă iau după ei. Ohlert-senior îmi dăduse o listă a tuturor băncilor cu care lucra. La Louisville şi la Saint Louis, informându-mă la băncile

indicate pe listă, aflasem ci William trecuse pe acolo şi ridicase diverse sume de bani. Acelaşi lucru îl făcuse şi la doi prieteni de afaceri din New Orleans. Pe ceilalţi i-am prevenit şi i-am rugat să mă anunţe de urgenţă în cazul că se va prezenta la ghişeele lor.

Asta e tot ce descoperisem şi mă găseam acum în mijlocul puhoiului de oameni care inundau străzile oraşului. Evident că sesizasem şi poliţia despre cazul ce mă interesa şi nu mai aveam altceva de făcut decât să aştept rezultatul cercetărilor. Pentru a nu sta degeaba, hoinăream prin mulţime, scrutând cu atenţie trecătorii. Poate că o întâmplare fericită mi-ar fi putut veni în ajutor.

New Orleans are un aspect hotărât sudic, mai ales în vechile cartiere. Dai de uliţe strâmte şi murdare, de case învelite cu iederă şi prevăzute cu balcoane. Acolo se retrage un anume fel de viaţă care se teme de lumina zilei. Întâlneşti oameni cu tenurile cele mai diferite, de la galbenul-palid, bolnăvicios, până la tuciuriul cel mai întunecat al negrilor. Flaşnetari, cântăreţi vocali ambulanţi şi chitarişti îţi împuie urechile cu producţiile lor artistice. Bărbaţii strigă, femeile ţipă.

Aci un matroz înfuriat îl trage pe un chinez de smocul din creştet, în timp ce acesta înjură de mama focului; dincolo se încaieră doi negri spre hazul privitorilor adunaţi în jur. Pe la fiecare colţ de stradă hamalul dă nas în nas cu alt hamal, îşi leapădă amândoi poverile şi se iau la bătaie. Intervine un al treilea, vrea să facă pace şi încasează până la urmă pumnii amândurora.

O impresie mai bună fac micile aşezări suburbane, cu case rustice, cochete, împrejmuite cu grădini curate în care cresc trandafiri, coacăze, oleandri, peri, smochini, piersici, portocali, lămâi. Acolo îşi află cetăţeanul liniştea şi tihna mult dorite după zarva ameţitoare a oraşului.

Bineînţeles că în port agitaţia e cea mai intensă. Acolo mişună vapoarele şi ambarcaţiunile de tot soiul şi de toate mărimile. Pe chei stau grămadă munţi de baloturi şi stive de

butoaie printre care foiesc sute de docheri. Te-ai crede într-unul din marile târguri de bumbac ale Indiei răsăritene.

Rătăceam deci prin oraş cu ochii atenţi – dar zadarnic! Se făcuse amiază şi era foarte cald. Mă aflam pe larga şi frumoasa Common Street, când privirea îmi fu atrasă de firma unei berării germane. Un pahar de bere Pilsen nu strică pe o asemenea arşiţă, aşa că am intrat.

Câtă trecere avea berea încă de pe atunci, se vedea din mulţimea de consumatori care umpleau localul. După multă căutare, am găsit un scaun liber, tocmai în fund, la o măsuţă cu numai două locuri, dintre care unul ocupat de un ins al cărui aspect ar fi tăiat oricui pofta de a se aşeza lângă dânsul. Îi cerui totuşi îngăduinţa să-mi consum berea la măsuţa respectivă.

Pe chipul străinului se aşternu un zâmbet ca de milă. Mă privi cu stăruinţă şi cu oarecare dispreţ. Apoi întrebă:

— Da' parale aveţi, master?

— Fireşte! I-am răspuns mirat.

— Înseamnă că, pe lângă bere, puteţi plăti şi locul pe care-l ocupaţi?!

— Aşa cred.

— Well, atunci la ce bun îmi mai cereţi îngăduinţa să vă aşezaţi lângă mine? După socotelile mele, sunteţi străin, un pripăşit prin partea: locului, aşadar un greenhorn. Să-l văd eu pe acela care mi-ar interzice; să mă aşez unde-mi place! L-aş face zob! Întinde-ţi, domnule, picioarele în voie, comandă-ţi berea şi, dacă te incomodează cineva, dă-i una după ceafă!

Mărturisesc sincer că purtarea lui mă cam intimida. Simţeam că roşesc De fapt, omul mă luase peste picior şi aveam sentimentul vag că nu ar trebui să i-o trec cu vederea, că s-ar cuveni să schiţez cât de cât un protest. De aceea, în timp ce mă aşezam, i-am răspuns:

— Aţi ghicit, sunt străin, master. Dar expresia cealaltă v-o interzic, altminteri m-aş vedea obligat să vă conving că nu

sunt deloc un greenhorn. A fi vulpoi şiret nu implică şi lipsa de politeţe.;

— Pshawl făcu el indiferent. În orice caz, dumneavoastră nu-mi.

Prea faceţi impresie de vulpoi. Iar pe orgoliosul n-are rost să-l jucaţi; degeaba osteneala. N-am avut nici o intenţie rea şi, la urma urmei, mă întreb cum aţi putea să vă impuneţi faţă de mine. Old Death nu e omul care să se piardă cu firea.

Old Death! Va să zică aveam de-a face cu Old Death! Auzisem multe despre acest notoriu, ba chiar celebru westman. Despre isprăvile sale se vorbea la toate focurile de tabără dincolo de Mississippi şi numele lui pătrunsese până în marile oraşe din est. Dacă numai a zecea sau a douăzecea parte din câte se povesteau despre el ar fi corespuns adevărului, încă ar fi însemnat să-ţi scoţi pălăria în faţa unui vânător şi cercetaş de asemenea anvergură. Şi-a petrecut viaţa cutreierând Vestul în lung şi-n lat şi scăpând teafăr din toate primejdiile. Cei mai săraci cu duhul îl credeau pur şi simplu imun la gloanţe.

Nimeni nu-i cunoştea numele adevărat. Old Death era porecla lui de westman, de războinic şi însemna „Moartea cea bătrână”. Şi-o câştigase datorită conformaţiei sale neobişnuit de ciolănoase şi deşirate.

Avându-l acum în faţa mea, înţelegeam de ce fusese poreclit astfel.

Era înalt, peste măsură de înalt şi trupul său încovoiat părea să nu fie decât piele şi os. Pantalonii îi fluturau largi în jurul picioroangelor. Haina de vânătoare, croită din aceeaşi piele ca şi pantalonii, se închircise cu timpul în aşa hal, încât mânecile abia îi ajungeau la jumătatea braţelor, dure, descărnate, scheletice.

Sus, din gulerul cămăşii, răsărea un gât interminabil, ca de mort, pe care mărul lui Adam atârna ca într-un săculeţ. Şi apoi, capul! Nici cinci grame de carne pe el; ochii pierduţi adânc în orbite, iar ţeasta fără un fir de păr. Obrajii

cumplit de uscaţi, fălcile puternice, pometii proeminenţi, nasul flasc şi teşit, cu nările mari în vânt – leit hârcă de care să fugi îngrozit, dacă îţi iese cumva în drum. Capul acesta avea asupră-mi şi un efect olfactiv: îmi părea că simt duhorile descompunerii, mirosul de acid sulfuric şi de amoniac. Să-ţi piară, zău, orice poftă de mâncare şi băutură…

Picioroangele şi le purta în nişte teci, un fel de cizme din piele de cal, croite dintr-o singură bucată. La călcâie – o pereche de pinteni uriaşi, având drept rotile două monede mexicane de argint.

Jos, lângă măsuţă, zăcea un harnaşament complet de călărie, adică şaua cu toate dichisurile ei, de care omul îşi rezemase una din acele vechi flinte de Kentucky, lungi cât toate zilele şi astăzi rar întâlnite.

Restul armamentului consta dintr-un cuţit „Bowie” şi două pistoale ale căror plasele ieşeau la iveală dintr-un fel de brâu garnisit cu o mulţime de scalpuri cât o palmă de mari fiecare. Cum scalpurile nu proveneau de la albi, era de presupus că posesorul lor jupuise, după obiceiul locului, ţestele indienilor înfrânţi de el.

Berarul îmi aduse comanda. Când să duc paharul la gură, Old Death mă opri cu un gest poruncitor şi zise:

— Stai, nu te grăbi, boy! Mai întâi, să ciocnim. După câte ştiu, cam aşa se obişnuieşte pe la dumneavoastră.

— Aveţi dreptate, însă numai între prieteni, i-am răspuns, şovăind să-i urmez invitaţia.

— Ia nu mai faceţi nazuri! Stăm aici unul lângă altul şi n-avem nici un motiv, ba nici nu ne trece prin gând să ne apucăm reciproc de beregată. Haide, să ciocnim! Nu sunt spion, nici hingher; puteţi şedea liniştit un sfert de oră în tovărăşia mea.

Vorbele acestea sunau cu totul altfel. Ciocnirăm deci paharele, apoi rostii, la rândul meu:

— Ştiu prea bine, sir, cu ce fel de ins am de-a face. Dacă sunteţi într-adevăr Old Death, nu mi-e teamă că m-aş afla

într-o companie neplăcută.

— Mă cunoaşteţi, va să zică? Păi, atunci să nu mai vorbim de mine, ci de dumneavoastră! Ce gând v-a îndemnat spre Statele Unite?

— Acelaşi care-i îndeamnă şi pe alţii: am venit în căutarea norocului.

— Cred! Dincolo, în bătrâna Europă, oamenii îşi închipuie că aici n-ai decât să-ţi căşti buzunarul ca să-l umpli cu dolari. Cum se pricopseşte vreunul, gata, toate ziarele tabără pe el. Dar despre miile de oameni care sunt traşi la fund şi dispar în valurile vieţii nimeni nu suflă o vorbă. Ei, v-aţi găsit norocul, i-aţi dat barem de urmă?

— Mă aflu, oarecum, în cea de-a doua ipostază.

— Atunci fiţi atent, nu cumva să-l pierdeţi din ochi! Eu ştiu din proprie experienţă cât de greu e să te ţii după el. Poate aţi auzit că sunt un scout, cercetaş de profesie, călăuză. Nici un westman nu se poate măsura cu mine. Şi, totuşi, degeaba m-am zbătut şi am alergat după noroc. De sute de ori mi s-a părut că, uite, întind numai mâna şi-l apuc; dar de fiecare dată s-a năruit totul ca un castel de nisip, ca o himeră.

Vorbise pe un ton sumbru şi rămase apoi cu ochii în gol. Cum nu dădui nici o replică, mă privi după o vreme şi spuse:

— Master, încercaţi să fiţi mai deştept ca mine! Vi se citeşte pe faţă că aţi putea s-o păţiţi.

— Zău? Cum aşa?

— Sunteţi prea delicat, prea subţire; mirosiţi a parfum. Un indian, privindu-vă frizura, s-ar prăbuşi de spaimă. Costumul, fără o pată, fără un fir de praf pe el. Aşa, daţi-o naibii, n-o să găsiţi norocul în Vest!

— Nu am intenţia să-l caut numaidecât acolo.

— Fiţi atunci amabil şi povestiţi-mi câte ceva despre condiţia dumneavoastră socială, profesie, ocupaţie.

— Am studii.

I-am răspuns cu oarecare mândrie. Dar el îmi zâmbi alene – pe figura lui suptă zâmbetul părea mai curând un rânjet sfidător – şi clătină din cap:

— Studii! Vai şi amar! Vă închipuiţi, probabil, că sunteţi grozav? Aflaţi că tocmai oamenii de soiul dumneavoastră sunt cei mai neajutoraţi când e vorba să-şi caute norocul. Aveţi vreo slujbă?

— Da, la New York.

— Ce fel?

Avea un mod al lui de a întreba; parcă te obliga la răspuns. Totuşi, de astă dată nu-i puteam spune adevărul.

— Sunt angajat la un bancher şi am venit încoace în interes de serviciu.

— Bancher? Asta-i altă poveste. Înseamnă că drumul e mult mai neted decât credeam. Ţineţi-vă de slujbă, sir Nu orice om cu studii se bucură de un angajament la băncile americane. Şi încă la New York! În cazul acesta, vă bucuraţi de multă încredere, mai ales că sunteţi încă foarte tânăr. Când trimiţi pe cineva de la New York spre sud, nu alegi pe un oareşicare, ci pe un om care prezintă toată siguranţa. Îmi pare bine că m-am înşelat în presupunerea mea! Va să zică, aveţi de rezolvat o chestiune financiară?

— Cam aşa ceva.

— Hm!

Mă cântări iarăşi din ochi şi, cu zâmbetu-i ştiut, continuă:

— Şi totuşi, cred că aş putea să ghicesc adevăratul scop al prezenţei dumneavoastră aici.

— Mă îndoiesc.

— Fie! Vă dau însă un sfat. Când nu vreţi să se observe că vă aflaţi aici în căutarea cuiva, atunci stăpâniţi-vă bine ochii. I-aţi măsurat cu atâta interes pe clienţii localului şi i-aţi cercetat prin geam pe trecători, încât nu încape îndoială că urmăriţi pe cineva. Am ghicit?

— Da, master. Vreau să întâlnesc o persoană căreia nu-i ştiu adresa.

— Întrebaţi pe la hoteluri.

— N-am obţinut nimic; chiar şi osteneala poliţiei a fost zadarnică.

Din nou se instala pe chipul lui acel zâmbet pe care-l voia amabil. Îmi dădu un bobârnac, amuzându-se:

— Master, sunteţi totuşi un greenhorn, un greenhorn desăvârşit.

Nu mi-o luaţi în nume de rău, dar ăsta-i adevărul.

Atunci îmi dădui, fireşte, seama că vorbisem prea mult. Ceea ce dânsul se grăbi să-mi confirme:

— Sunteţi aici într-o chestiune care seamănă oarecum cu o afacere financiară. După cum spuneaţi, omul în cauză e căutat şi de poliţie. Dumneavoastră înşivă cutreieraţi străzile şi localurile ca să-l depistaţi… Nu mi-ar spune lumea Old Death dacă nu aş şti cu cine am onoarea…

— Ei, cu cine, sir!

— Cu un detectiv, cu un poliţist particular însărcinat să rezolve o chestiune mai mult de familie decât una penală.

Omul acesta era, într-adevăr, un psiholog îndrăcit. Să mă fi dat bătut recunoscându-mi identitatea? Nu. Aşadar, am negat categoric:

— Preţuiesc, sir, agerimea dumneavoastră, dar în cazul de faţă aţi dat greş.

— N-aş crede!

— Cu siguranţă!

— Well! Vă priveşte dacă-mi spuneţi sau nu adevărul. Nu pot şi nici n-am de gând să vă silesc. Dar dacă doriţi să nu vi se citească intenţiile, fiţi, vă rog, mai puţin străveziu. E vorba de bani. Şi iată că misiunea îi e încredinţată unui greenhorn; se procedează deci cu discreţie; aşadar, omul căutat este un prieten intim sau chiar rudă cu păgubitul. Ceva necurat e în orice caz la mijloc, altminteri poliţia nu v-ar fi făgăduit asistenţă. Probabil că respectivul a căzut în mrejele unui escroc care îl exploatează. Da, da, nu vă uitaţi aşa la mine, sir Vă miră fantezia mea? Păi, un westman iscusit reconstituie din două urme de paşi drumul de aici până-n Canada şi rareori greşeşte.

— Ce să spun, master, dispuneţi de o imaginaţie formidabilă!

— Pshaw! Din partea mea, tăgăduiţi totul. N-am nimic de pierdut.

Cunosc oraşul destul de bine şi v-aş fi un sfetnic bun. Dacă socotiţi însă că, procedând după cum vă taie capul, veţi ajunge mai repede la ţintă, mă rog, foarte frumos; dar nu ştiu, zău, dacă e şi util.

Se ridică de pe scaun şi scoase din buzunar o pungă veche de piele ca să-şi achite consumaţia. Mi-am zis că-l voi fi jignit cu neîncrederea mea şi am încercat să şterg efectul:

— Sunt lucruri pe care nu e bine să le spui şi altora, cu atât mai puţin unui necunoscut. Totuşi, departe de mine intenţia de a vă indispune. Cred că…

— Ai-ai! Mă întrerupse el aruncând o monedă pe masă. Nici vorbă de indispoziţie. Nu mă simt deloc jignit. Dar aveam cele mai bune gânduri pentru că, să zic aşa, un ce al persoanei dumneavoastră mi-a stârnit interesul.

— Poate să ne revedem.

— Cam greu. Chiar astăzi plec în Texas şi de acolo în Mexic. Nu cred că plimbarea dumneavoastră să se desfăşoare pe aceeaşi rută, aşa că… farewell, sir! Rămas-bun! Şi la o adică, mă rog, amintiţi-vă că v-am făcut greenhorn. Din partea lui Old Death puteţi s-o acceptaţi cu tot calmul. N-am spus-o ca să vă insult şi, dacă nu greşesc, unui novice îi şade foarte bine să nu se încreadă în propriile-i calităţi.

Luă din cuier pălăria cu boruri largi, îşi aruncă în spinare harnaşamentul şi, apucând flinta, dădu să plece. Dar nu făcu nici trei paşi, că se întoarse grăbit.

— Să nu vă fie cu supărare, sir! îmi şopti. Am şi eu studii şi îmi amintesc, ca să zic aşa, cu mare haz, ce dobitoc înfumurat am fost pe vremuri. Good bye!

De data aceasta părăsi într-adevăr localul. Îl urmării cu privirea până ce făptura-i deşirată, amuzându-i pe trecători, se pierdu în mulţime. Mă sileam să-i port pică,

dar, în ciuda străduinţei, nu izbuteam. Înfăţişarea lui deşteptase în mine un fel de compasiune; Rostea vorbe dure, în schimb, glasul îi era blând şi binevoitor.

Ascultându-l, mi-am dat seama că nu-mi dorea decât binele. Cu toată urâţenia lui, îmi plăcuse. Şi, totuşi, a-i mărturisi intenţiile mele ar fi fost mai mult decât imprudent, deşi nu mă îndoiam că mi-ar fi putut veni în ajutor cu vreo idee ingenioasă. Chestia cu greenhorn-ul nu i-o luam în nume de rău: Sam Hawkens mă obişnuise într-atât cu porecla, încât nu mă mai simţii ofensat şi nici nu găsii de cuviinţă să-l informez că fusesem şi eu cândva în Vestul sălbatic.

Şedeam la masă îngândurat, cu capul sprijinit în palmă şi privind ţintă înaintea mea. Când, deodată, uşa se deschise şi în cadrul ei apăru însuşi… Gibson!

Se opri în prag, plimbându-şi ochii peste cei prezenţi. Când să-i îndrepte spre mine, mă răsucii cu spatele la uşă. În local nu era nici un alt scaun liber afară de cel pe care şezuse adineauri Old Death.

Aşadar, Gibson avea să vină la masa mea. Mă şi bucuram în sinea mea de groaza ce-o să-l apuce când se va trezi faţă în faţă cu mine. „

Dar nu veni. Auzii uşa scârţâind din ţâţâni şi mă întorsei. Probabil că, recunoscându-mă, a şters-o imediat. Îl zării tocmai când ieşea în mare grabă. Smulsei pălăria din cuier, aruncai berarului o monedă şi ţâşnii afară ca din puşcă. Iată-l acolo, în dreapta, căutând să dispară” îndărătul unui grup masiv de trecători! Întoarce capul, mă vede şi îşi lungeşte paşii. Îl urmez în acelaşi ritm. Depăşesc grupul acela de oameni şi observ cum individul coteşte într-o stradă laterală. Ajung şi eu la colţ, în timp ce el, tocmai la capătul opus al străzii, dă să intre în altă stradă. Şi, culmea culmilor – se mai şi opreşte locului, mă scrutează de departe, îşi scoate pălăria şi o flutură în bătaie de joc. Natural că gestul mă scoate din sărite şi, fără a ţine cont de mirarea trecătorilor, o iau pur şi simplu la trap. Pe stradă,

nici urmă de poliţist. Să apelez la sprijinul cetăţenilor? Inutil. Nu mi-ar sări nimeni în ajutor.

În sfârşit, mă pomenesc într-o mică piaţă. De ambele părţi, înghesuite, se înşiră case mici, bătrâne; în faţă, vile cu grădini multicolore.

Piaţa e destul de animată, dar nici pomeneală de Gibson. A dispărut.

Un negru stă sprijinit de uşa unei frizerii. Pare că stă de multă vreme acolo; imposibil să nu-l fi văzut pe fugar. Mă apropii, îmi scot politicos pălăria şi-l întreb dacă n-a observat cumva un gentleman care a trecut grăbit prin piaţă. Omul îşi dezveleşte dinţii lungi, galbeni şi răspunde:

— Yes, sir! Văzut. Fugit repede, foarte. Intrat acolo.

Şi îmi arătă una din vile. Îi mulţumesc şi o iau spre poarta din faţa grădinii. E încuiată. Sun vreo cinci minute în şir până ce un bărbat, negru şi el, vine să-mi deschidă. Îi cer permisiunea să intru, dar îmi trânteşte poarta în nas:

— Întâi întrebam massa. Dacă massa nu dai voie, nu deschide.

Pleacă şi eu stau şi aştept ca pe jar cel puţin alte zece minute. În sfârşit, se întoarce.

— Eu nu deschide, zice. Massa nu dai voie. Nimeni azi nu intră.

Poarta tot timp încuiată. Plecaţi repede. Dacă gard săriţi, massa ai drept trage cu pistol.

Eu stau ca viţelul la poartă nouă. Ce să fac? Să intru cu forţa, nu se poate; în acest caz, proprietarul nu ar ezita să tragă în mine; când e vorba de căminul său, americanul nu ştie de glumă. Nu-mi rămâne altceva de făcut decât să merg la poliţie.

Necăjit peste măsură, dau să traversez piaţa, când, iată, văd un băieţaş ce aleargă spre mine, cu un bileţel în mână.

— Sir, sir! Mă strigă. Staţi niţel! Îmi daţi zece cenţi pentru bileţelul ăsta.

— De la cine?

— De la un gentleman care a ieşit din casa aceea, răspunde băiatul, arătându-mi cu totul altă clădire. V-a scris ceva pe bilet şi m-a rugat să vi-l dau. Zece centi, sir!

Îi întind banii şi iau răvaşul. Puştiul o ia repede din loc. Pe afurisita de foaie scria: „Preastimabile master! Aţi venit cumva după mine la New Orleans? Aşa-mi închipui, doar mă urmăriţi. Ştiam eu că sunteţi un gogoman, totuşi nu vă credeam atât de prost încât să nădăjduiţi că veţi pune mâna pe mine. De-aţi avea măcar un dram de minte, nu v-aţi angaja într-o astfel de aventură. Plecaţi frumuşel înapoi, la New York şi transmiteţi din parte-mi complimente lui master Ohlert! Am luat toate măsurile ca să nu mă uite cât va trăi. Sper, de asemenea, să vă amintiţi când şi când de această întâlnire, care, de bună seamă, nu a decurs prea glorios pentru persoana dumneavoastră. Gibson”.

Vă imaginaţi ce plăcere mi-a făcut amabila epistolă. Împăturii bileţelul, îl băgai în buzunar şi-mi văzui de drum. Nu era exclus ca escrocul să mă pândească dindărătul vreunui geam. De ce să-i ofer satisfacţia de a mă vedea fâstâcit!

Totuşi, nu pierdeam din ochi piaţa. Individul, nicăieri. Plecase şi negrul din faţa frizeriei; nici pe băieţaş nu-l mai zăream ca să-l întreb de Gibson. Desigur că primise indicaţii să dispară.

Pe când sunam la poartă şi aşteptam în faţa vilei, Gibson avusese tot timpul să-mi scrie acele rânduri. Negrul mă trăsese pe sfoară, Gibson îşi bătuse joc de mine, iar puştiul afişase un zâmbet, ca şi când ar fi ştiut de festa ce mi s-a jucat.

Eram într-o dispoziţie cum nu se poate mai proastă; eşuasem în chip lamentabil. Mai mare ruşinea! Nici măcar poliţiei nu trebuia să-i suflu vreo vorbă despre această întâlnire cu Gibson. Mă depărtai deci tăcut şi amărât.

Părăsind piaţa, mă apucai să cercetez toate străzile laterale, fără să întrevăd, de fapt, nici o şansă de succes; era doar la mintea cocoşului că Gibson avusese grijă să

părăsească acel cartier primejdios; era chiar de bănuit că se va folosi de prima ocazie pentru a pleca din New Orleans.

Mă fulgeră acest gând, cu toate că nu posedam – vorba escrocului – decât un „dram de minte”. Am coborât repede în port, unde aşteptau vasele ce urmau să plece în ziua respectivă. Am cerut şi ajutorul a doi poliţişti, dar fără nici un folos. Cutreierai toate restaurantele şi tavernele, până târziu noaptea. Apoi, frânt de oboseală, revenii la hotel şi mă culcai.

Dormeam şi visam că mă aflu într-un ospiciu. Sute de nebuni ce se credeau poeţi îmi întindeau fiecare nişte manuscrise uriaşe ca să le citesc. Fireşte că erau numai tragedii şi toate aveau ca erou principal câte un poet dement. Trebuia să le citesc pe nerăsuflate, din scoarţă în scoarţă, căci Gibson veghea lângă mine, gata să tragă cu pistolul dacă m-aş fi oprit din lectură. Citii aşa întruna, până mă trecură năduşelile. La un moment dat făcui totuşi o pauză ca să-mi scot batista din buzunar şi să-mi şterg fruntea îmbrobonată de sudoare. Atunci Gibson, niciuna nici două, trase.

Detunătura mă trezi aievea din somn, căci nu fusese doar o părere.

Zvârcolindu-mă în pat şi repezindu-mă să smulg pistolul din mâna lui Gibson, lovisem lampa de pe noptieră şi o spărsesem. Dimineaţa, paguba – adică opt dolari – mi-a fost pusă la socoteală.

După ce mă deşteptai leoarcă de sudoare, îmi băui ceaiul şi ieşii în oraş. În sfârşit, o baie în minunatul lac Pontchartrain mă învioră de-a binelea şi mă pusei din nou pe căutat. Deşi fără vreo nădejde de a da aici de urma individului, intrai în berăria unde îl întâlnisem pe Old Death. Localul era mai puţin populat ca în ajun. Atunci zadarnic ai fi căutat vreun jurnal liber pe care să-ţi arunci ochii; acum, pe toate mesele găseai diferite ziare. Mi-am ales pe cel mai interesant din câte apăreau pe atunci la New Orleans,

anume Deutsche Zeitung, care mai apare şi astăzi, deşi, după moda americană şi-a schimbat de atunci în câteva rânduri editorul şi redactorii.

Fără intenţia de a citi cu prea mult zel jurnalul, l-am despăturit şi primul text care-mi atrase atenţia era un poem. Când citesc o gazetă, las de obicei la urmă versurile, sau le trec cu vederea. Dar titlul acestui poem parcă aparţinea unui roman de groază: „Cea mai cumplită dintre nopţi”. Eram gata să întorc pagina, când îmi săriră în ochi iniţialele din josul poeziei: „W. O.”. Păi, aceasta s-ar putea să însemne William Ohlert! Numele îmi stăruise în gând atâta vreme, încât făcui instantaneu legătura între cele două iniţiale şi tânărul pe care-l căutam.

Doar Ohlert-junior se credea poet. Să-şi fi folosit popasul la New Orleans pentru a oferi cititorilor aşa-zisele sale versuri? Poate că poezia îi fusese tipărită atât de prompt în schimbul unei sume de bani. Dacă nu greşeam, atunci materialul acesta putea să constituie pentru mine un preţios indiciu. Aşadar, citii:

CEA MAI CUMPLITĂ DINTRE NOPŢI.

Cunoşti tu noaptea ce-n văzduh se lasă Pe vânt turbat şi-n răpăit de ploi, Când nu e stea pe bolta-ntunecoasă Şi nici un ochi nu vede prin puhoi? Oricât de neagră-i noaptea, zi se face; Deci culcă-te în tihnă, dormi în pace!

Cunoşti tu noaptea ce pe vieţi se lasă Când moartea-ţi dă culcuşul cel de veci, Nemărginirea când te cheamă-acasă Şi sângele zvâcneşte-n spaime reci? Oricât de neagră-i noaptea, zi se face; Deci culcă-te în tihnă, dormi în pace! Cunoşti tu noaptea ce în gând se lasă Şi nu-i poţi smulge vălu-ntunecat şi sufletu-i pierdut, ca strâns în plasă şi mii de diavoli creierii-ţi străbat? Atunci nu-ţi afli tihnă şi nici pace, Căci niciodată ziuă nu se face!

W. O.

Mărturisesc că lectura acestor versuri m-a emoţionat profund.

Oricât de îndoielnică ar fi fost valoarea lor literară, ele conţineau totuşi strigătul de groază al unui om oarecum înzestrat, care luptă neputincios împotriva forţelor sumbre ale nebuniei şi îşi presimte inevitabila prăbuşire. Mi-am stăpânit însă repede emoţia: trebuia să acţionez.

Eram convins că autorul poemului era William Ohlert. După ce am găsit în anuar adresa redacţiei, m-am grăbit s-o vizitez.

Redacţia şi administraţia se aflau în aceeaşi clădire. Cumpărai de la biroul de expediţie numărul respectiv al jurnalului şi îmi începui investigaţia. Presupunerea mea se confirmă întocmai. Un anume William Ohlert venise în ajun cu poezia şi rugase să-i fie tipărită cât mai curând. La refuzul redactorului, oferise zece dolari pentru ca poezia să apară chiar în primul număr. Totodată, îşi exprimase dorinţa să i se trimită şpaltul. Se purtase cât se poate de corect, doar că avea ochii tulburi şi sublinia mereu că şi-ar fi scris poemul cu sângele inimii – la urma urmei un mod de a vorbi al multor poeţi şi scriitori cu sau fără talent. Indicase unde să-i fie trimisă corectura: locuia – sau locuise – într-o pensiune de prim rang, foarte scumpă, situată în noul cartier al oraşului.

Căutai adresa respectivă, după ce în prealabil trecusem pe la hotel şi mă deghizasem – operaţie care, după părerea mea, îmi reuşi excelent. Avui grijă să iau cu mine doi poliţişti care să supravegheze casa câtă vreme voi fi înăuntru.

Eram aproape convins că escrocul şi victima îmi vor cădea în mână şi, bine dispus, sunai la uşa pe care o plăcuţă de alamă anunţa: „First class pension for Ladies and Gentlemen”, pensiune de prim rang pentru doamne şi domni. Iată dar pensiunea căutată. Era proprietatea unei cucoane. Portarul deschise uşa, întrebându-mă ce doresc; cerui să fiu primit de stăpâna casei. Îi dădui şi o carte de vizită, firește, pe alt nume.

Slujitorul mă introduse în „vorbitor” şi aşteptai să apară gazda.

Femeia, cam de cincizeci de ani, era grasă şi elegant îmbrăcată.

Cu părul ei creţ şi cu unghiile uşor umbrite, părea să mai poarte în vine o rămăşiţă de sânge negru; făcea impresia unei persoane oneste şi mă primi extrem de amabil.

Mă recomandai ca redactor al pomenitului ziar german, îi arătai exemplarul cu poezia şi îmi exprimai dorinţa de a vorbi cu autorul.

Versurile – adăugai – se bucuraseră de un asemenea ecou, încât voiam să-i achit onorariul şi să-i propun continuarea colaborării.

Doamna mă ascultă cu politeţe, apoi spuse:

— Va să zică, dumnealui a publicat la dumneavoastră o poezie? Foarte interesant! Păcat că nu înţeleg germana, altminteri v-aş fi rugat să mi-o citiţi. E frumoasă?

— Admirabilă, după cum v-am mărturisit de la bun început. A făcut vâlvă.

— Extrem de interesant! De altfel, domnul Ohlert mi-a făcut impresia unui bărbat foarte cult şi a unui gentleman desăvârşit. Din păcate, era cam tăcut şi nici nu avea relaţii cu nimeni. Nu a ieşit din casă decât o singură dată, probabil când v-a adus versurile.

— Da? Din scurta mea discuţie cu el am înţeles că a ridicat în oraş nişte sume de bani; trebuie deci să fi ieşit şi altă dată.

— Doar dacă o fi plecat în lipsa mea de acasă; ori, poate că secretarul să-i fi rezolvat problema banilor.

— Are şi secretar? Despre asta nu mi-a vorbit. Înseamnă că e un om cu stare.

— Desigur! Plătea bine şi comanda cele mai scumpe mâncăruri, Consumaţia o achita master Clinton, secretarul.

— Clinton! Ah, dacă-l cheamă aşa, trebuie să-l fi cunoscut la club.

E din New York sau, în orice caz, vine de acolo… Admirabil om de! Lume! Ne-am întâlnit chiar ieri la prânz…

— Se poate. A ieşit, într-adevăr, ieri în oraş.

— Am petrecut atât de bine împreună, continuai eu, încât mi-a dăruit şi o fotografie de-a lui. Din păcate, nu i-am putut oferi una în schimb, dar i-am promis să ne revedem chiar azi. Poftiţi!

Îi arătai fotografia lui Gibson, pe care o purtam în buzunar.

— Da, chiar el e, secretarul, confirmă doamna după ce-şi aruncase ochii asupra fotografiei. Dar cu regret trebuie să vă informez că nu-l veţi întâlni prea curând. Şi nici master Ohlert nu va putea să; satisfacă cererea redacţiei. Sunt plecaţi amândoi.

Arn tresărit. Dar m-am recules repede:

— Îmi pare foarte rău. Plecarea trebuie să fi intervenit pe neaşteptate, nu-i aşa?

— Exact. E o poveste profund emoţionantă. Bineînţeles că master i Ohlert nu mi-a mărturisit nimic în această privinţă: oamenii se feresc să-şi răscolească propriile răni. Dar secretarul mi-a destăinuit povestea cu condiţia celei mai stricte discreţii. Trebuie să ştiţi că m-am bucurat întotdeauna de încrederea locatarilor mei.

— Nu mă îndoiesc. Manierele dumneavoastră elegante, comportarea delicată cu oamenii justifică pe deplin încrederea de care vă bucuraţi, trăncănii eu fără să clipesc.

— Ah, vă rog! Protestă ea măgulită de complimentele mele. Povestea aceea m-a mişcat până la lacrimi. Bietul om! Bine că a reuşit să fugă la timp!

— Să fugă? Asta sună de parc-ar fi urmărit!

— Aşa şi este.

— Ciudat lucru! Tocmai el, un poet atât de înzestrat, aş zice genial! În calitatea mea de redactor, oarecum de coleg al lui, sunt extrem de interesat să aflu despre ce-i vorba. Presa e o forţă deloc neglijabilă. Poate aş putea să-i vin în

ajutor printr-un articol. Mare păcat că trebuie să păstraţi atâta discreţie!

Doamna se încinse la faţă. Îşi pregăti o batistă nu tocmai imaculată, ca s-o aibă la îndemână pentru momentele cheie şi zise:

— În privinţa discreţiei, sir, nu e chiar atât de grav, având în vedere că domnii s-au pus în siguranţă. Presa, după cum se spune, e o mare putere şi aş fi fericită să-l ajut pe sărmanul poet.

— La rândul meu, voi face tot ce-mi stă în putinţă; bineînţeles, dacă voi afla cele necesare.

Mărturisesc că-mi stăpâneam cu greu curiozitatea.

— Le veţi afla, inima îmi spune să nu vă ascund nimic. E vorba de o dragoste pe cât de fidelă, pe atât de tristă.

— Mi-am închipuit; nimic nu e mai greu, mai sfâşietor, decât o dragoste fără noroc.

Sublimasem aceasta, deşi pe atunci nu prea aveam idee ce înseamnă a iubi cu adevărat.

— Prin cuvintele dumneavoastră mi-aţi cucerit simpatia, sir! Aţi trecut oare prin asemenea zbucium?

— Încă nu, doamnă.

— Atunci, vă puteţi considera un om fericit. Eu am sorbit din paharul amărăciunilor, mai-mai să mă coste viaţa. Mama mea era mulatră. M-am logodit cu un creol, fiul unui plantator francez. Dar fericirea noastră a fost distrusă, pentru că tatăl logodnicului nu voia să admită în familia lui o fată de culoare. Vă închipuiţi, aşadar, cât de mult mă înduioşează soarta bietului poet care suferă din acelaşi motiv.

— Vreţi să spuneţi că e îndrăgostit de o fată de culoare?

— Da, de o mulatră. Tatăl lui i-a interzis această legătură şi, folosindu-se de tertipuri, a obţinut un document semnat de fată, prin care aceasta renunţă la unirea ei cu William Ohlert.

— Tată denaturat! Exclamai eu plin de revoltă, ceea ce îmi atrase din partea gazdei o privire caldă, binevoitoare.

Suferea, pare-se, aievea de pe urma basmului scornit de Gibson.

Pesemne că, limbută cum era, femeia îi istorisise propriul ei amor nefericit, iar dânsul îi îndrugase o poveste aidoma, ca să-i topească sufletul de milă şi să justifice, totodată, plecarea lor subită. Pentru mine, faptul că aflasem noul nume de împrumut – Clinton – al escrocului era deosebit de important.

— Într-adevăr, un tată denaturat! Aprobă doamna. Însă William nu s-a dezis de iubita lui şi s-au refugiat amândoi în oraşul nostru. A dat-o aici în pensiune.

— Atunci nu văd de ce a părăsit New Orleans.

— Din pricina urmăritorului. Sosise în oraş.

— E vorba de tatăl său?

— N-a venit chiar el personal. A trimis un detectiv. Acest copoi ticălos, prevăzut cu un mandat, i-a hărţuit pretutindeni. (îmi venea să râd de indignarea onorabilei doamne împotriva copoiului cu care, de fapt, se întreţinea atât de amical.) Vrea să-l prindă pe William şi să-l aducă înapoi la New York.

— Nu vi l-a descris, cumva, domnul Clinton pe individul acela infam? Mă interesai, curios să mai aflu amănunte în legătură cu persoana mea.

— Mi l-a zugrăvit la perfecţie, domnule, căci n-ar fi exclus ca nemernicul să descopere adresa lui William şi să mă trezesc faţă-n faţă cu el. Dar nici o grijă! Mi-am pregătit cuvânt cu cuvânt răspunsurile.

N-o să-i spun cu nici un chip încotro a plecat William. O să-l expediez exact în direcţia opusă.

Şi doamna îmi descrise, la rândul ei, pe „nemernic”. Îl ştia chiar pe nume – adică pe numele meu. Caracterizările păreau destul de obiective, corecte; în schimb, le rostea într-o manieră deloc măgulitoare pentru mine.

— Îl aştept să apară din clipă în clipă, şopti femeia. Când aţi sunat, eram aproape sigură că-i el. Din fericire, m-am înşelat. Nu sunteţi dumneavoastră duşmanul acestor

îndrăgostiţi, neomul care să lovească în fericirea lor. Dimpotrivă, ghicesc din emoţia dumneavoastră că veţi scrie la gazetă un articol în apărarea tinerei perechi şi-l veţi demasca pe copoi, să-i piară pofta.

— Desigur, aş face-o din toată inima, dar trebuie să aflu unde se găseşte acum William Ohlert. Sunt obligat să-l anunţ în prealabil. Îi cunoaşteţi adresa, sper.

— Ştiu încotro a plecat, însă n-am habar dacă scrisoarea dumneavoastră îl va mai găsi acolo. Pe detectiv l-aş fi îndreptat spre nordvest; dumneavoastră vă pot spune cinstit că a plecat spre sud, cu intenţia de a ajunge în Texas. Avea de gând să debarce la Veracruz, în Mexic. Negăsind însă nici un vapor care să ridice imediat ancora şi, grăbit din cauza primejdiei ce-l pândea, s-a îmbarcat pe Delfinul în direcţia Quintana.

— Precis?

— Absolut precis. N-a mai întârziat nici un minut, doar cât să-şi urce bagajele pe bord. Portarul meu i-a dat o mână de ajutor şi l-a condus chiar pe covertă. Acolo, marinarii l-au informat că Delfinul nu merge decât până la Quintana, cu escală la Galveston. Prin urmare, master Ohlert a plecat cu acest vapor; portarul a stat pe chei până la plecarea vasului.

— Dacă am. Înţeles bine, William Ohlert a plecat împreună cu logodnica şi cu secretarul, nu-i aşa?

— Desigur. Tustrei împreună. Adevărat că portarul n-a văzut-o pe logodnică, pentru că aceasta se retrăsese într-o cabină rezervată femeilor. Şi firește că nu şi-a permis să întrebe de ea. Personalul meu, ţin s-o subliniez, e foarte discret şi stilat. Dar se înţelege că William nu-şi va fi părăsit logodnica expunând-o primejdiei de a fi găsită de copoi. Abia aştept să se prezinte individul! Va fi o scenă nostimă. Mai întâi am să încerc să-i moi inima, pe urmă, dacă nu reuşesc, îi spun de la obraz nişte vorbe de-l vâr în pământ.

Femeie naivă şi de treabă, gazda se enervă de-a binelea. Prea îşi pusese povestea la suflet. Se ridică de pe scaun, îşi

strânse pumnii grăsuţi şi, îndreptându-i spre uşă, exclamă:

— Hai, ticălosule, să te învăţ minte! Am să te strivesc numai cu vorba şi cu ochii!

Era suficient. Puteam să plec. Altul şi-ar fi luat rămas-bun şi ar fi lăsat-o să stăruie în eroarea ei. Dar eu mă simţii dator s-o lămuresc şi; să-i scot din cap că escrocul ar fi om cumsecade. Îi spusei aşadar:!

— Nu cred că veţi avea ocazia să-l striviţi pe copoi, precum speraţi.

— De ce nu?

— Fiindcă dânsul va proceda împotriva tuturor aşteptărilor. Şi nici n-are s-o apuce spre nord-vest, cum aţi vrea dumneavoastră. Dimpotrivă, va pleca direct la Quintana, ca să-i ajungă din urmă pe William: şi pe aşa-zisul secretar.

— Păi, de unde să ştie încotro s-au dus?

— Ştie! L-aţi informat dumneavoastră!

— Eu? Imposibil! Doar sunt conştientă de mine! Când să-i fi spus?

— Chiar acum.

— Sir, nu vă înţeleg! Izbucni femeia, mirată la culme.

— Vă voi lămuri imediat. Îngăduiţi-mi să procedez mai întâi la o mică transformare a fizionomiei mele. Îmi scosei repede peruca de culoare închisă, barba şi ochelarii.

Doamna sări din loc speriată:

— Pentru Dumnezeu! Nu sunteţi redactor! Sunteţi copoiul! M-aţi minţit!

— A trebuit să mă prefac, doamnă, pentru că aţi fost de la bun început victima unei minciuni. Povestea cu mulatra e pe de-a-ntregul plăsmuită. Aţi fost înşelată în chip ridicol, mizându-se pe sensibilitatea dumneavoastră. Nici Clinton nu e secretarul lui William. În realitate, îl cheamă Gibson; e un escroc dintre cei mai odioşi, care trebuie pus la punct.

Femeia se prăbuşi pe un scaun şi rosti adânc tulburată:

— Nu, nu! Peste putinţă! Un bărbat atât de drăguţ, atent, încântător! Nu poate fi escroc. Nu vă cred!

— Mă veţi crede dacă-mi permiteţi să vă istorisesc totul. Îi arătai adevărata faţă a lucrurilor şi izbutii să transform simpatia ce i-o purta acelui bărbat „drăguţ, atent, încântător” într-o mânie violentă. Recunoscu că fusese înşelată în modul cel mai mârşav şi, până la urmă, îşi exprimă satisfacţia că mă deghizasem.

— Altminteri, sublinie dânsa, n-aţi fi aflat de la mine adevărul şi aţi fi plecat spre nord, la Nebraska sau Dakota. Acest Gibson-Clinton merită cea mai aspră pedeapsă. Sper că veţi porni imediat în urmărirea lui. Vă rog. Să-mi comunicaţi din Quintana dacă aţi reuşit să-l prindeţi.

Iar la întoarcere, în drum spre New York, aduceţi-l aici, la mine, ca să-l fac de două parale.

— Asta cu greu aş putea-o face. Nu e uşor să prinzi un individ în Texas şi să-l aduci la New York. M-aş mulţumi să-l smulg pe William Ohlert din ghearele escrocului şi să salvez măcar o parte din sumele pe care le-au încasat amândoi în cursul călătoriei. Deocamdată, m-ar încânta să aud din gura dumneavoastră că nu sunt chiar atât de nemernic pe cât m-aţi crezut…

Scuzându-se, femeia îmi dădu toate asigurările că şi-a revizuit părerea. Ne despărţirăm cordial, după care îi anunţai pe cei doi poliţişti postaţi la poartă că totul e în ordine. Le strecurai în palmă câte un bacşiş şi-mi văzui de drum.

Trebuia să mă îmbarc urgent pe un vapor. Mă interesai deci dacă pleacă vreunul spre Quintana. Situaţia nu era favorabilă. Un cargobot urma să plece la Tampico, dar în cursă directă, fără escală. Alte ocazii spre Quintana s-ar fi găsit abia peste câteva zile. Până la urmă, descoperii un vas rapid cu pânze, care transporta mărfuri la Galveston; acesta ridica ancora după prânz. Puteam să mă îmbarc şi eu. La Galveston speram să găsesc numaidecât o legătură spre Quintana. Îmi adusei repede bagajul şi urcai pe bord.

Din păcate, speranţa de a găsi la Galveston un mijloc de transport» până la Quintana nu se realiză. Mi se oferi, ce-i

drept, o ocazie, dar; vasul respectiv naviga până dincolo de ţinta mea, către Matagorda, la vărsarea braţului estic al fluviului Colorado. Totuşi, primind asigurări că de acolo îmi va fi uşor să ajung la Quintana, mă hotărâi; să profit de prilej. Ulterior, nu aveam să regret deloc această hotărâre.

Pe atunci atenţia guvernului de la Washington era îndreptată spre Mexic, unde mai bântuiau luptele sângeroase dintre partizanii republicii şi cei ai împăratului.

Statele Unite îl recunoscuseră pe Benito Juarez ca preşedinte al republicii mexicane şi se opuneau cu fermitate împăratului Maximilian, considerându-l, ca şi până atunci, uzurpator. Se exercitau presiuni asupra lui Napoleon al III-lea, care aveau să ducă până la urmă la hotărârea acestuia de a-şi retrage trupele din Mexic… Astfel, soarta! Lui Maximilian era pecetluită.

La izbucnirea războiului civil, statul Texas se declarase de partea Secesiunii, alăturându-se forţelor sclavagiste. Înfrângerea acestora din: urmă nu a dus, fireşte, la calmarea peste noapte a populaţiei, îndârjită împotriva Nordului şi ostilă politicii lui. De fapt, populaţia din Texas nutrea sentimente sincer republicane. Îl aclama cu entuziasm pe Juarez, „eroul indian”, care nu a pregetat să-l înfrunte pe Napoleon şi pe un vlăstar al puternicei dinastii habsburgice. Dar pentru că avea sprijinul Washingtonului, se urzeau împotrivă-i tot soiul de conspiraţii.

Populaţia din Texas se împărţise astfel în două. Unii erau pe faţă pentru Juarez; alţii acţionau împotriva lui, nu din convingere, ci doar din spirit de opoziţie. Din pricina acestei încordări, nu era uşor să călătoreşti prin ţară. Orice încercare de a-ţi camufla culoarea politică era zadarnică. Trebuia pur şi simplu să te declari pentru o parte sau alta…

Aşa era situaţia pe când se arătă înainte-mi acea prelungă fâşie de pământ care desparte golful Matagorda de cel mexican. Navigarăm prin Paso Caballo, dar furăm siliţi să ancorăm repede, pentru că apa golfului era foarte puţin adâncă şi riscam să ne împotmolim.

Se opriseră acolo câteva ambarcaţiuni mărunte, iar mai departe, în larg, o seamă de vase mari cu câte trei catarge şi chiar un transatlantic. Mă deplasai, fireşte, în mare grabă, cu o barcă, la Matagorda, ca să mă informez dacă există o ocazie pentru Quintana. Spre regretul meu, abia a treia zi avea să plece o goeletă. Eram deci imobilizat. Mă necăjea faptul că Gibson, asigurându-şi un avans de patru zile, ar fi putut să dispară fără urmă. Dar îmi ziceam, spre consolare, că făcusem tot posibilul în împrejurările date.

Acum trebuia să am răbdare şi să aştept. Trăsei la un hotel şi cerui să mi se aducă bagajele rămase pe vapor.

Pe atunci Matagorda era o localitate mai mică decât azi. Situat în partea de răsărit a golfului, portul avea o însemnătate secundară prin comparaţie cu Galveston, de pildă. Ca pretutindeni în Texas, regiunea coastei e foarte nesănătoasă, din pricina umezelii. Aici te poţi alege uşor cu o malarie. Iată de ce popasul acesta nu-mi făcea deloc plăcere.

„Hotelul” semăna cu un han de mâna a treia sau a patra, odaia părea o cabină de vapor şi patul era atât de scurt, încât îmi atârnau afară ba capul, ba picioarele.

După ce-mi văzui la adăpost bagajele, ieşii să vizitez localitatea.

Ca să ajung de la odaia mea până la scară, trebuia să trec prin faţa unei uşi deschise. Mă uitai în treacăt înăuntru. Odaia semăna cu a mea, doar că în perete atârna un harnaşament de călărie şi capătul frâului mătura duşumeaua. Lângă fereastră, zării o flintă de Kentucky.

Mă gândii pe loc la Old Death. Totuşi, nu eram sigur. Lucrurile ar fi putut să aparţină altcuiva.

Părăsii clădirea hotelului şi o luai pe o stradă în jos. Când, deodată, la o cotitură mă ciocnii de un bărbat care venea în sens opus.

— Thunder-storm! Mii de trăsnete! Mă certă omul. Fiţi atent, sir, nu vă năpustiţi ca furtuna!

— Dacă plimbarea mea de melc vă pare o furtună, atunci stridia e un cargobot, îl calmai, râzând.

Se dădu un pas înapoi şi exclamă:

— Păi ăsta e nătăfleţul care se crede detectiv! Pe cine căutaţi în Texas şi tocmai la Matagorda?

— În orice caz, nu pe dumneavoastră, master Death!

— Cred şi eu! S-ar părea că sunteţi chiar dintre acei oameni care niciodată nu găsesc ceea ce caută, în schimb se ciocnesc de semenii care nu-i interesează. Cum staţi cu setea, cu foamea? Haidem la o bere! V-aţi găsit locuinţă?

— Da, la Uncie Sam.

— Foarte bine! Am tras la acelaşi hotel.

— Nu cumva ocupaţi odaia de lângă scară, unde am văzut un harnaşament şi o flintă?

— Chiar aşa. Trebuie să ştiţi că nu mă despart niciodată de ele.

Lucrurile astea mi-s dragi. Un cal se mai găseşte, dar o şa bună, greu de tot. Ei, haide! Tocmai ieşisem dintr-o magherniţă unde se vinde bere rece, adevărat balsam pe căldurile astea de iunie. Sunt gata să mă jertfesc şi să mai beau un pahar cu dumneavoastră.

Mă introduse într-un birt sărăcăcios, unde se servea bere la sticle, la un preţ considerabil umflat. Eram singurii consumatori. Îi oferii o ţigară de foi, dar o refuză. În schimb, scoase din buzunar o roată de tutun de mestecat, din care îşi tăie o porţioară ca pentru cinci matrozi luaţi laolaltă. Şi-o potrivi cu satisfacţie într-un cotlon al gurii, apoi zise:

— Aşa! Acum vă stau la dispoziţie. Sunt curios să aflu ce vânt v-a mânat aşa de repede pe urmele mele. Prielnic?

— Din contra, foarte neprielnic.

— Atunci probabil că nici n-aţi avut intenţia să vă opriţi aici.

— Nu. Ţinta mea e Quintana, însă n-am găsit o ocazie imediată.

De aceea m-am trambalat până aici, de unde, cică, s-ar găsi mai uşor un vas care să mă ducă la destinaţie. Din păcate, trebuie să mai aştept două zile.

— Răbdaţi, master, răbdaţi! Eu, unul, pot să vă consolez cu dulcea idee că sunteţi un ghinionist!

— Frumos! Credeţi că pentru asemenea consolări veţi primi din parte-mi un răvaş de mulţumire?

— Vă rog, eu dau sfaturi dezinteresate, râse el. De altfel şi mie îmi merge anapoda; stau aici, fără nici o treabă, fiindcă m-am mişcat prea încet. Voiam să ajung la Austin şi de acolo, peste Rio Grande-del-Norte. Anotimpul e favorabil. A plouat, fluviul a crescut şi navigaţia se desfăşoară normal. Pentru că, trebuie să ştiţi, altminteri acest Colorado e cam sărac în apă.

— Am auzit, totuşi, că drumul ar fi barat.

— Nu chiar barat. O îngrămădire de plute sileşte apele să se despartă în mai multe braţe pe un parcurs de opt mile engleze. Apoi navigaţia e iarăşi liberă până la Austin şi chiar mai departe. Totuşi, e preferabil să te deplasezi până acolo pe jos şi abia pe urmă să te îmbarci. De altfel, acesta fusese şi planul meu, dar berea mi-a jucat renghiul. Am tot băut aici, la Matagorda şi, până am ajuns la plutele cu pricina, vaporul se şi punea în mişcare. Aşa că mi-am dus iarăşi şaua la hotel şi acuma trebuie să aştept până mâine dimineaţă ca să apuc vasul următor.

— Sunteţi, aşadar, ghinionist ca şi mine. E o consolare, vorba dumneavoastră.

— Ba să-mi fie cu iertare, eu nu sunt ghinionist. Eu nu urmăresc pe nimeni! Ce mi-e dacă ajung la Austin azi sau peste o săptămână! M-a supărat însă un dobitoc, un obraznic care, fiind sprinten ca mine şi văzând cum am rămas lângă plute, amărât şi cu şaua alături, mă fluieră de pe covertă în bătaie de joc. Dacă-l mai întâlnesc vreodată, îi trag nişte palme mai acătării decât cele pe care le-a încasat la bordul vasului.

— Va să zică, s-a lăsat cu păruială?

— Păruială? Nu mă cunoaşteţi, sir Old Death nu se ocupă cu de alde astea. Însă călătorind încoace pe Delfinul, am dat de un tip care râdea întruna de mine. L-am întrebat de ce anume îi par atât de caraghios. Şi ce credeţi că mi-a răspuns?! Cică îl amuză scheletul meu! Atunci i-am trântit o pereche de palme de-a căzut în dos. A vrut să-şi scoată pistolul, dar căpitanul vasului a intervenit cu autoritate, ordonându-i s-o şteargă imediat. Se şi cuvenea. Doar mă ofensase. Şi uite că, de ciudă, dobitocul şi-a râs iarăşi de mine, mai pe urmă, când m-a văzut în dreptul plutelor. Păcat de tovarăşul lui! Părea un gentleman tare mâhnit, închis în sine, bătut de gânduri negre. Toată vremea se uita în neştire, ca un om care şi-ar fi pierdut minţile. Îl ascultam cu o încordare maximă.

— Şi ziceţi că părea nebun? L-am întrebat. I-aţi aflat cumva şi numele?

— Căpitanul îi zicea master Ohlert.

Parcă mi-ar fi dat cineva cu o măciucă în cap.

— Ah! Şi pe celălalt, obraznicul, cum îl chema?

— Clinton, dacă nu greşesc.

— E posibil oare? Nu zău, e posibil? Exclamai, ţâşnind de pe scaun.

Va să zică, oamenii aceştia se aflau pe bordul Delfinului, împreună cu dumneavoastră?

— Ce v-a venit, sir? Se miră Old Death. Aţi sărit de pe scaun ca o rachetă! Vă interesează cumva persoanele respective?

— Dacă mă interesează?! Sunt chiar oamenii pe care îi caut! Iarăşi se ivi pe chipul lui zâmbetul pe care-l cunoşteam de mai înainte, amical şi sarcastic în acelaşi timp.

— Bine, bine! Dădu el din cap. Recunoaşteţi, în sfârşit, că urmăriţi nişte bărbaţi. Şi tocmai pe ăştia doi! Zău că sunteţi un greenhorn, domnule! Aţi pierdut şansa din proprie vină.

— Fiţi mai limpede, vă rog!

— De ce nu mi-aţi vorbit pe şleau la New Orleans?

— Nu puteam.

— Totul e permis, dacă te ajută să atingi ţinta. Numai să-mi fi spus mie adevărul şi vi-i ofeream plocon pe amândoi. I-aş fi recunoscut încă la urcarea pe bord şi v-aş fi anunţat numaidecât. Este?

— Cine ar fi bănuit că-i veţi întâlni? De altfel, eram informat că se îmbarcaseră pentru Quintana, nu pentru Matagorda.

— Aşa ziceau ei. Nici prin gând nu le trecea să plece la Quintana.

Ei şi acum, dacă v-aţi cuminţit, spuneţi-mi, vă rog, toată istoria. Poate găsesc eu o cale să vă ajut.

Era clar că omul îmi voia binele. Nici nu încerca măcar să mă tachineze. Şi totuşi mă simţeam prost. Încă în ajun refuzasem să-i dau o cât de vagă informaţie şi acuma mă vedeam obligat să etalez totul.

Orgoliul mă îndemna să tac, însă raţiunea era mai tare. Scosei din buzunar fotografiile persoanelor în cauză. I le arătai:

— Înainte de toate, uitaţi-vă la fotografii. Sunt ei?

— Da, chiar ei, confirmă Old Death, după ce aruncă o privire asupra pozelor. Nu încape îndoială. Îi relatai sincer şi deschis întreaga poveste. Mă ascultă atent şi, în cele din urmă, spuse îngândurat:

— Totul e limpede ca bună ziua. Numai un lucru nu înţeleg. Este William Ohlert într-adevăr nebun?

— Nu. Deşi sunt destul de nepriceput în materie, totuşi înclin să cred că e vorba numai de monomanie. Făcând abstracţie de un singur punct, Ohlert e pe deplin stăpân pe facultăţile sale.

— Atunci îmi e şi mai neclar de ce a căzut sub influenţa totală a lui Gibson. Pare să i se supună oricând şi în orice problemă. Iar Gibson ştie să-i exploateze din plin monomania. Dar să sperăm că-i vom dejuca planurile.

— Sunteţi sigur că vor coborî la Austin? Nu cumva intenţionează să rămână undeva, pe parcurs?

— Nu, Ohlert i-a declarat căpitanului că pleacă la Austin.

— M-ar mira. Doar n-o să spună chiar adevărul.

— Şi de ce nu? Poate că Ohlert nici nu-şi dă seama că e urmărit, că umblă pe căi greşite. Ba dimpotrivă, e convins că procedează just, că se dăruie exclusiv ideii sale, restul fiind treaba lui Gibson. Bolnavul n-a socotit necesar să ascundă că pleacă la Austin… Ei, ce aveţi de gând să faceţi?

— Fireşte că trebuie să plec imediat pe urmele lor.

— Numai că, oricât de grăbit aţi fi, situaţia vă obligă să aşteptaţi până mâine. Mai devreme nu găsiţi nici un vapor.

— Şi când ajungem?

— După starea timpului, cred că abia poimâine.

— Tare târziu!

— Nu uitaţi că, din aceleaşi motive, vor ajunge şi ei cu întârziere.

În plus, vasul dă inevitabil şi peste bancuri de nisip; până se despotmoleşte, mai trece vreme.

— De-am şti măcar ce are de gând escrocul şi încotro îl tot târăşte pe Ohlert!

— Deh, asta e o enigmă, cum se zice. O fi având el un plan. Banii pe care i-au ridicat până acum sunt suficienţi ca să-l înavuţească. N-are decât să şi-i bage în buzunar şi pe Ohlert să-l lase undeva, în plata Domnului. Dacă n-a făcut-o până acum, înseamnă că vrea să-şi sporească suma. Nici nu bănuiţi cât mă pasionează cazul. Barem deocamdată, cât călătorim împreună, vă ofer întregul meu sprijin. Folosiţi-vă de el dacă aveţi nevoie.

— Cu recunoştinţă, sir îmi inspiraţi multă încredere. Ajutorul dumneavoastră sper să-mi fie de mare folos.

Ne strânserăm mâinile şi traserăm câte o duşcă de bere. De ce nu-i mărturisisem omului acesta, încă din ajun, toată povestea?

Abia ne umplurăm din nou paharele, că de afară se auzi mare tărăboi, vociferări, chiote şi lătrat de câini. Uşile se izbiră de perete şi în prag apărură şase vlăjgani pe ale căror feţe se vedea cât de colo că băuseră zdravăn; toţi

erau afumaţi. Chipurile lor brutale, straiele subţiri, caracteristice Sudului, armele impresionante – toate îţi atrăgeau luarea-aminte. Purta fiecare puşcă, pumnal, revolver sau pistol şi, în plus, atârnată la cingătoare, câte o cravaşă din acelea cu care erau bătuţi sclavii negri. Şi fiecare ducea de zgardă câte o namilă de dulău dintr-o rasă crescută cu grijă în statele sudice şi dresată pentru prinderea negrilor fugari. Acestor dulăi li se spunea „băutori de sânge”.

Fără să dea bună ziua, derbedeii ne aruncară nişte priviri încruntate, se tolăniră pe scaune, făcându-le să trosnească, îşi trântiră picioarele pe masă şi, bocănind cu tocurile cizmelor, îl somară pe birtaş să se ocupe de ei.

— Ai bere bună, mă? Strigă unul.

Birtaşul confirmă, speriat.

— Adu să bem! Comandă individul.

Birtaşul se retrase grăbit, ca să-i servească pe nobilii săi clienţi.

Fără nici o intenţie, îl priveam pe haidăul care vorbise. Acesta mă observă. Sunt convins că privirea mea nu avea nimic provocator; însă dumnealui căuta numaidecât pricină să se agaţe de cineva. Îmi strigă:

— Ce te zgâieşti aşa la mine?

Îi întorsei spatele, fără să răspund.

— Băgaţi de seamă! Îmi şopti Old Death. Ăştia-s rowdy, nişte scandalagii de pomină, probabil vătafi concediaţi de pe urma desfiinţării sclavajului şi ajunşi fără căpătâi. S-au adunat în bandă ca să se ţină de blestemăţii. Mai bine nu le dăm nici o atenţie. Golim paharele şi plecăm.

Dar tocmai şuşoteala îi displăcu individului.

Răcni spre noi:

— Ce tot sufli acolo, în secret, mortăciune bătrână? Dacă ai ceva de spus, apoi zi-i cu glas tare! Ori vrei să-ţi căscăm noi gura?

Old Death sorbi din pahar şi nu răspunse. Derbedeii îşi duseră şi ei paharele la gură. Berea era cât se poate de

gustoasă, dar dumnealor, aflându-se într-o veritabilă dispoziţie de rowdy, o vărsară pe jos. Cel care vorbise adineauri întârzie cu paharul plin în mână.

— Nu vărsaţi pe jos! Îi sfătui el pe ceilalţi. Uite colea doi puişori cărora poşirca asta pare să le placă. Să le-o pasăm lor!

Vărsă paharul şi ne împroşcă. Old Death se şterse calm cu mâneca.

Eu, însă, nu reuşii să mă stăpânesc. Pălăria, gulerul, haina – pe toate mi le udase. Mă adresai găliganului:

— Vă rog, sir, să nu se mai repete! Amuzaţi-vă în familie, dacă aveţi chef. Dar pe noi lăsaţi-ne în pace!

— Nu zău! Şi adică, ce-ar fi dacă v-aş mai boteza o dată?

— Asta s-ar vedea.

— S-ar vedea? Uite că vreau s-o văd chiar acum! Birtaş, încă un rând!

Ceilalţi rânjeau, aprobându-l pe matador. Era clar că nu va ezita să repete provocarea.

— Pentru Dumnezeu, sir, nu vă puneţi cu ei! Căută Old Death să mă tempereze.

— Vă temeţi?

— Ţi-ai găsit! Dar ăştia, niciuna, nici două, pun mâna pe armă. Şi curajul, oricât de mare ar fi, nu te apără împotriva unui glonţ mişel.

Apoi, puneţi la socoteală şi dulăii.

Indivizii îşi legaseră câinii de picioarele mesei. Ca să nu mă împroaşte iarăşi pe la spate, îmi părăsii locul şi mă aşezai pieziş, cu cotul drept spre ei.

— Aha şi-a schimbat poziţia! Scrâşni derbedeul cel guraliv. Va să zică, vrea să se apere. Să-l văd eu numai că mişcă! Îl slobod numaidecât pe Pluto al meu. Doar nu l-am dresat degeaba!

Dezlegă câinele, ţinându-l numai de lesă. Birtaşul încă nu venise cu berea; mai era vreme să lăsăm pe masă banii pentru consumaţie şi să ieşim. Dar bănuiam că haimanalele ne-ar fi tăiat drumul şi, în plus, aveam mândria mea: nu-mi

convenea s-o şterg din faţa acestui tip dezgustător. „Vitejii” ăştia sunt în fond nişte laşi.

Băgai mâna în buzunar şi desfăcui piedica revolverului. De bătaie nu-mi păsa; ştiam să pun la respect pe oricine. Mă îngrijorau, în schimb, câinii, deşi mai avusesem de-a face cu asemenea dulăi, învăţaţi să sară la om. Oricum, cu unul singur ştiam s-o scot la capăt.

Sosi şi birtaşul. Aşează sticlele pe masă şi, plin de umilinţă, se adresă bătăioşilor săi musafiri:

— Gentlemeni, vizita dumneavoastră mi-e cât se poate de plăcută, dar, vă rog din suflet, lăsaţi pe domnii aceştia în pace. Sunt şi ei clienţi, nu-i aşa?

— Mişelule! Îl repezi unul. Te apucaşi să ne dai lecţii de purtare? Stai că-ţi potolesc eu febra!

Şi vărsă în obrazul birtaşului vreo două sau trei pahare. Acesta nu zise nici pâs, socotind că e mai sănătos să dispară din ochii lor.

— Şi acuma, ia să-l vedem pe lăudărosul de colo! Hohoti adversarul meu. Să-i dăm şi lui porţia!

Ţinându-şi cu stânga dulăul de curea, dădu să-mi verse paharul în cap. Dar eu mă ferii şi, ridicându-mă de pe scaun, îl ameninţai cu pumnul.

— Pluto, go on! Şo pe el! Arătă dânsul în direcţia mea şi slobozi câinele din lesă. Într-o clipă, tocmai când dulăul făcuse un salt ca de panteră, mă făcui una cu peretele şi mă ferii în lături. Câinele, năvălind orbeşte să-mi sfâşie beregata, se izbi cu botul în zid. Venise cu atâta forţă, încât izbitura îl ameţi. Îl apucai la iuţeală de picioarele dindărăt, îl ridicai în aer şi, proiectându-l de perete, îi zdrobii căpăţâna.

Se stârni atunci un scandal nemaipomenit. Dulăii lătrau şi se zbăteau să rupă curelele, beţivanii înjurau de mama focului, iar stăpânul potăii ucise dădu să sară la mine. Însă Old Death, în picioare, îşi îndreptă amândouă pistoalele asupra bandei dezlănţuite:

— Stop! Ajunge, boys! Nici o mişcare! Nu vă atingeţi de arme că trag! V-aţi înşelat în privinţa noastră. Eu sunt Old Death, cercetaşul.

Cred că-mi cunoaşteţi numele. Iar acest tânăr prieten al meu se teme de voi tot atât de puţin ca şi mine. Luaţi loc şi beţi în linişte. Nu vârâţi mâna în buzunar că, pe legea mea, vă împuşc!

Acest din urmă avertisment se adresa unuia din găligani care dăduse semne că vrea să apeleze la revolver. Îmi scosesem la rândul meu pistolul. Împreună cu Old Death dispuneam de optsprezece gloanţe. Până ce vreunul din netrebnici ar fi apucat arma, l-am fi cuminţit. Bătrânul westman devenise parcă alt om. Statura lui, de obicei încovoiată, se îndreptase de-a binelea; ochii îi scăpărau şi toată făptura lui exprima o dârzenie capabilă să te vâre în pământ. Era de-a dreptul comic cât de mititei se făcuseră deodată provocatorii. Ce-i drept, mai mormăiau câte ceva în bărbi, dar se retraseră cu toţii, cuminţi, la locurile lor. Bătăiosul de adineauri nici nu îndrăznea măcar să se apropie de câinele ucis, ca nu cumva să treacă prin dreptul meu.

Stăteam încă aşa, cu pistoalele pe masă, când apăru în prag un nou client – un indian.

Purta o haină de piele albă, cu cusături roşii tipic indiene şi pantaloni din acelaşi material, garnisiţi cu ciucuri bogaţi şi cu păr de scalp.

Nici o pată, nici urmă de murdărie pe veşmântul lui. Picioarele-i fine erau încălţate în mocasini împodobiţi cu perle şi cu ţepi de mistreţ.

De gât îi atârnau punguţa cu „medicamente”, luleaua păcii artistic crestată şi o salbă în trei şiruri de gheare de urs cenuşiu, dobândite, desigur, cu ocazia vânătorilor prin Munţii Stâncoşi. Un brâu lat, croit dintr-o pătură scumpă de Santillo, îi încingea mijlocul subţire. Din brâu se iveau prăseaua cuţitului şi două tocuri de pistol. În mâna dreaptă

ţinea o puşcă cu două ţevi şi cu patul bătut în ţinte de argint.

Capul îi era descoperit, părul lung, des, de un negru-albăstrui, împletit cu cordeluţe din piele de şarpe, se aduna într-o chică în formă de coif. Nici o pană de vultur, nici un semn distinctiv nu-i împodobea creştetul; şi totuşi se vedea cât de colo că tânărul acesta trebuia să fie o căpetenie, un războinic vestit. Profilul său grav, de o frumuseţe autentic virilă, semăna cu al unui roman; doar că umerii obrajilor erau uşor ieşiţi în afară. Avea faţa complet rasă, buzele pline, frumos desenate, iar pielea bătea într-un cafeniu mat, deschis, ca o discretă suflare de bronz. Pe scurt, indianul acesta nu era altul decât Winnetou, căpetenia apaşilor şi fratele meu prin legământ.

Stătu o clipă în cadrul uşii. Privirea-i ageră, întunecată, se plimbă prin încăpere şi pe feţele celor prezenţi. Apoi tânărul se aşează în vecinătatea noastră, cât mai departe de beţivanii care nu-l scăpau din ochi.

Gata-gata să-i sar înainte, dar el – deşi mă observase şi, desigur, mă recunoscuse – făcu pe indiferentul. Pesemne că avea motive serioase să se poarte astfel; de aceea mă oprii, arborând o nepăsare totală.

Citeam pe faţa lui că înţelesese numaidecât situaţia. Privirea-i lunecă iarăşi, cu oarecare dispreţ, asupra găliganilor; iar când ne vârârăm la loc pistoalele şi ne aşezarăm din nou, un zâmbet satisfăcut, abia vizibil, i se aşternu pe buze.

Personalitatea lui impunea atât de mult, încât se făcu linişte ca în biserică; ceea ce trebuie să-l fi convins pe birtaş că pericolul trecuse, îşi iţi mai întâi capul pe uşă, apoi – după ce se asigură că nu are motive de teamă – apăru întreg.

— Vă rog, o bere! I se adresă Winnetou, cu glasul lui plăcut, sonor şi cu cel mai bun accent englezesc.

Găliganilor faptul îi se păru curios. Îşi apropiară capetele şuşotind între ei şi trăgând cu coada ochiului spre indian.

Se vedea că nu-l prea vorbesc de bine.

Sosi şi berea comandată de Winnetou. Acesta ridică paharul în dreptul geamului, îl studie ca un cunoscător în materie şi sorbi cu sete.

— Well se adresă birtaşului, plescăind din limbă. Bună bere! Marele Manitu al albilor i-a învăţat multe meşteşuguri şi între acestea, fabricarea berii nu e chiar cel din urmă.

— Să fie oare indian adevărat? Îl întrebai în şoaptă pe Old Death, ca şi când habar nu aveam cine-i clientul cel nou.

— Este! Şi încă ce indian! Răspunse bătrânul cu glas reţinut, dar cu multă convingere.

— Îl ştiţi cumva? L-aţi mai văzut?

— De văzut, nu. Dar îl recunosc după înfăţişare, după vârstă şi îmbrăcăminte. Şi mai ales puşca! Faimoasa puşcă de argint, care nu bate niciodată pe alături! Aveţi norocul să-l vedeţi pe un şef indian, cum nu e altul în întreaga Americă de Nord. E vorba de Winnetou, căpetenia apaşilor, cel mai nobil şi mai de seamă om dintre pieile roşii. Numele lui circulă pretutindeni, prin palate şi colibe, pe la toate focurile de tabără. Inteligent şi drept, cinstit şi devotat, mândru, viteaz fără pereche, meşter în mânuirea armelor, prieten sincer şi ocrotitor al mulţimii nevoiaşe, al oropsiţilor, indiferent de neam şi culoare, Winnetou e cunoscut de-a lungul şi de-a latul Statelor Unite şi chiar hăt dincolo, peste graniţă, ca erou slăvit şi glorios al Vestului sălbatic.

— Dar de unde englezeasca lui perfectă şi ţinuta de gentleman?

— Călătoreşte adeseori prin est. În plus, se spune că un învăţat european, căzând prizonier la apaşi şi fiind tratat cu multă omenie, a hotărât să rămână printre ei şi să-i educe. Acesta cică i-a fost dascăl lui Winnetou. Însă cu vederile lui filantropice nu cred s-o fi scos la capăt. Probabil c-o fi renunţat şi decăzut cu vremea.

Bătrânul vorbea foarte încet. Abia înţelegeam ce-mi spune. Şi totuşi Winnetou, aşezat la vreo trei metri distanţă, se adresă noului meu amic:

— Old Death greşeşte. Dascălul alb venise la apaşi din propria lui dorinţă şi fusese primit cu toată dragostea… Nici vorbă să fi decăzut; dimpotrivă, s-a simţit atât de bine, încât n-a mai vrut să se întoarcă printre albi. Când a murit, i s-a înălţat un monument în jurul căruia străjuiesc stejarii vieţii. A trecut dincolo, în plaiurile de-a pururi verzi, unde cei duşi nu cunosc ura şi se desfată privindu-l pe Manitu, Marele Spirit. Acolo îl va revedea odată Winnetou, uitând mizeria şi răutatea care domnesc aici, pe pământ.

Old Death nu mai putea de bucurie că Winnetou îl recunoscuse.

Faţa îi radia:

— Cum, sir, mă cunoaşteţi, ştiţi cine sunt?

— Nu v-am mai văzut până acum, dar v-am ghicit din prima clipă.

Sunteţi un scout al cărui nume zboară până dincolo de Las Animas.

Şi Winnetou îşi întoarse iarăşi ochii de la noi. Nici măcar cu o tresărire pe chipu-i dârz nu arătase că ne-am cunoaşte. Acum şedea liniştit şi medita; doar urechile parcă-i zvâcneau uneori, trădând atenţia încordată. Între timp, cei şase derbedei continuau să şuşotească, să se întrebe din ochi, să se aprobe reciproc. Până la urmă, păru că luaseră o hotărâre. Nu-l cunoşteau pe Winnetou şi nici din vorbele sale nu-i ghiciră identitatea. În acelaşi timp, ca să repare ruşinea de adineauri, voiau să arunce asupra lui toată ura lor nestăpânită împotriva indienilor, îşi imaginau, probabil, că mie şi lui Old Death nici prin gând nu ne va trece să-i luăm apărarea; nefiind direct provocaţi, trebuia, după obiceiul locului, să stăm deoparte şi să asistăm impasibili la maltratarea morală a unui om paşnic. Aşadar, unul dintre găligani – acelaşi care mă apostrofase pe mine –

se îndreptă agale şi sfidător spre indian. Eu îmi scosei repede pistolul şi îl aşezai pe masă, ca să-l am la îndemână.

— Nu e nevoie, îmi şopti Old Death. Un Winnetou ştie să dea de-a berbeleacul chiar şi de două ori pe-atâţia derbedei.

Individul se proţăpi în faţa apaşului, îşi puse mâinile în şold şi răcni:

— Ce te plimbi prin Matagorda, mă, piele-roşie? Sălbaticii n-au ce căuta printre noi!

Winnetou nici nu-l privi, îşi duse paharul la gură, bău niţel şi îl aşează la loc, plescăind din limbă.

— N-auzişi ce-am spus, roşu afurisit? Stărui mânios scandalagiul.

Vreau să ştiu ce cauţi aici! Umbli să ne iscodeşti, spionule? Sunteţi de-ai lui Juarez, javra aceea cu piele roşie ca şi a voastră. Noi, însă, ţinem cu Max, cu împăratul. Iar pe voi spânzurătoarea o să vă mănânce. Dacă nu strigi cu noi „Trăiască împăratul Max!” îţi punem laţul de gât!

Nici acum Winnetou nu-i răspunse. Nici o fibră nu se clinti pe faţa lui.

— Mă-nţelegi, câine, ori ba? Răspunde imediat! Se răsti derbedeul scos din răbdări şi îi propti pumnul în umăr.

Atunci trupul zvelt al indianului ţâşni ca un fulger.

— Şterge-o! Porunci el cu glas tunător. Nu permit coioţilor să latre la mine!

„Coiot” e denumirea unui lup de prerie foarte laş şi socotit îndeobşte drept cel mai dezgustător dintre animale. Indienii îi folosesc numele drept ocară exprimând dispreţul nelimitat.

— Cum ai spus? Coiot? Urlă provocatorul. Asta mi-o plăteşti chiar acum!

Cât ai clipi, îşi scoase pistolul. Dar atunci se petrecu ceva la care bătăuşul nu se aşteptase: Winnetou îl pocni peste mână, arma sări cât colo şi scandalagiul se trezi umflat de mijloc, ridicat în aer şi zvârlit ca o minge prin fereastra care se făcu ţăndări. „Viteazul” zbură tocmai în stradă.

Lucrurile se petrecură cu o rapiditate pe care nu sunt în stare s-o descriu. Zdrăngănitul cioburilor, gălăgia câinilor, strigătele turbate ale derbedeilor – toate la un loc iscară un tărăboi infernal, pe deasupra căruia se auzi totuşi glasul limpede şi puternic al lui Winnetou. Arătând spre geam, apaşul rosti către haita furibundă:

— Mai doreşte careva? N-are decât să se anunţe! Apropiindu-se prea mult de unul din dulăi, acesta dădu să-l muşte.

Dar apaşul îi trânti un picior, încât animalul se vârî schelălăind sub masă. Bătăioşii vătafi se retraseră intimidaţi şi tăcuţi. Winnetou îi supraveghea cu mâinile goale, fără nici o armă. Singură persoana lui impunea tuturor. Nimeni nu îndrăznea să sufle o vorbă. Apaşul semăna cu un îmblânzitor care intră în cuşca plină de fiare şi le domină doar cu ochii săi teribili.

Deodată, uşa sări în lături şi în prag răsări „eroul” proiectat prin fereastră; avea pe alocuri obrazul zgâriat şi lovit. Răcnind de furie, năvăli cu cuţitul asupra lui Winnetou. Apaşul nu făcu decât o uşoară fentă şi, fulgerător, îi prinse ca într-o menghină mâna înarmată. Apoi îl strânse ca şi adineauri de mijloc şi, săltându-l în sus, bufni cu el de podea. Găliganul rămase lat, fără cunoştinţă. Nimeni dintre ai lui nu îndrăzni să-i sară în ajutor. Winnetou, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, apucă liniştit paharul şi îl goli dintr-o sorbitură. Făcu apoi semn birtaşului care se pitise speriat după tejghea, scoase de la brâu o pungă de piele şi-i puse în palmă un bob cât aluna, galben şi lucios:

— Poftim, pentru bere şi pentru geamul spart, master! După cum vedeţi, „sălbaticul” nu ezită să-şi achite datoriile. Să sperăm că şi domnii „civilizaţi” îşi vor plăti consumaţia. Ei, cică, interzic unui „roşu” să şadă aici. Dar Winnetou, căpetenia apaşilor, nu pleacă de teama lor, ci pentru că ştie că, din păcate, numai faţa li-e albă, nu şi sufletul. Pe scurt,

mi-e scârbă de o asemenea societate. Îşi luă puşca de argint şi, fără a se uita la nimeni, părăsi birtul.

Nici măcar spre mine nu-şi întoarse ochii.

Acum, derbedeii se însufleţiră din nou. Dar păreau mai mult curioşi decât supăraţi pentru hapul ce-l înghiţiseră; nu le păsa nici de camaradul lor întins pe jos. Îi interesa mai ales bobul din palma birtaşului.

— Un nugget, lamuri acesta, arătându-le bucăţica de aur. Pe puţin doisprezece dolari. Mi-a plătit geamul împărăteşte; de altfel, sticla era cam şubredă şi cârpită. Ce să spun, indianul pare doldora de nuggeţi.

Banda de rowdy comenta cu invidie faptul că o piele roşie posedă atâta aur. Îşi treceau nuggetul din mână-n mână, cântărindu-l în fel şi chip. Iar noi, profitând de ocazie, plătirăm consumaţia şi plecarăm.

— Ei, master, ce ziceţi de apaşul nostru? Mă întrebă Old Death, după ce ne văzurăm în siguranţă. Oare-i mai găseşti pereche în lume? S-au speriat de el ca vrăbiile de erete. Îmi pare rău că nu-l mai zăresc nicăieri. L-am fi putut însoţi o vreme. Tare aş vrea să ştiu ce treburi are pe-aici şi dacă a tras la vreun hotel! În orice caz, trebuie să-şi fi priponit undeva calul; nu se poate apaş fără cal, cu atât mai puţin când e vorba de Winnetou. În ce vă priveşte, sir, v-aţi descurcat binişor, n-am ce zice. Era cât pe-aci sa intru la griji. Indivizii de soiul ăsta sunt ai dracului de primejdioşi. Dar modul în care aţi dat gata câinele mă face să sper că veţi ieşi curând din tagma greenhorn-ilor. Ia te uită că am şi ajuns la hotel! Vreţi să intrăm? Eu, unul, n-aş avea poftă. Un traper bătrân ca mine nu se închide cu plăcere între patru pereţi, prefer să stau sub cerul liber. Haideţi să mai admirăm Matagorda. Altfel nu prea ştiu cum să ne omorâm vremea. Sau poate v-ar ispiti vreun joc?

— Nu. Nu sunt jucător, nici nu am intenţia să ajung.

— Prea bine, tinere! Aici mai toată lumea joacă. În Mexic e şi mai şi. Acolo joacă şi bărbat şi femeie şi pisică şi şoarece, iar cuţitele nu ruginesc în teacă. Aşadar, să

hoinărim niţel. Pe urmă luăm masa şi tragem un pui de somn. În ţara asta binecuvântată nu poţi să ştii unde şi cum ai să te odihneşti a doua zi.

— Chiar aşa de rău să fie?

— Uitaţi, sir, că ne găsim în Texas, unde lucrurile încă nu s-au liniştit nici pe departe! Să luăm, de pildă, cazul nostru. Noi vrem să ajungem la Austin; dar e foarte problematic dacă vom ajunge. Furtuna din Mexic s-a rostogolit şi peste Rio Grande. Se petrec evenimente neobişnuite şi, în plus, trebuie să ţinem seama şi de toanele lui Gibson. Dacă i-a venit cumva în minte să-şi întrerupă voiajul spre Austin şi să coboare mai ştii unde? Atunci vom fi nevoiţi să-l imităm.

— Dar cum vom afla dacă a coborât de pe vas?

— Va trebui să întrebăm din om în om. Vaporul nu se prea grăbeşte pe Colorado, ca de pildă pe Mississippi sau pe alte fluvii. Avem la fiecare oprire un scurt răgaz pentru cercetări. Nu strică să ne deprindem şi cu ideea că va trebui, poate, să coborâm pe mal în vreo pustietate fără oraşe şi hoteluri.

— Într-un asemenea caz, ce mă fac cu bagajele mele? Întrebarea îl făcu să râdă copios.

— Bagaje! Ha-ha-ha! Geamantanul e o rămăşiţă preistorică. Oamenii cu scaun la cap nu cară după ei asemenea balast. Dacă m-aş fi apucat să-mi complic existenţa cu toate nimicurile necesare în călătoriile şi hoinărelile mele, atunci n-aş fi ajuns prea departe. Luaţi numai ce vă trebuie pentru moment, restul vi-l cumpăraţi pe parcurs.

Dar ce lucruri grozave duceţi în drăcia aia de geamantan?

— Haine, rufe, obiecte de toaletă, recuzită pentru deghizare şi altele.

— Astea-s foarte bune, dar le poţi cumpăra peste tot. Iar unde nu se găsesc, înseamnă că nu e nevoie de ele. Porţi cămaşa până o faci praf şi apoi îţi iei una nouă. Obiecte de toaletă? Nu mi-o luaţi în nume de rău, sir, însă peria de cap

sau de unghii, pomezile sau lipiciul pentru mustăţi şi alte asemenea bazaconii îl dezonorează pe bărbat. Recuzită pentru deghizare? Haida-de! Poate să vă fi folosit pe unde aţi trecut, dar aici nu mai are rost să vă ascundeţi identitatea sub perucă. Asemenea romantice naivităţi nu vă aproprie de ţel. Aici se cere să-l dibuiţi pe Gibson şi să operaţi rapid. Şi…

Se opri şi, măsurându-mă din creştet până-n tălpi, observă:

— Aşa cum arătaţi acum, vă puteţi prezenta fără sfială în salonul celei mai elegante lady, sau la teatru. Dar Texasul nu seamănă cu un budoar sau cu o lojă. E foarte posibil ca peste vreo două-trei zile frumosul dumneavoastră costum să ajungă zdrenţe şi jobenul de pe cap să se transforme în armonică. Parcă ştiţi ce vrea Gibson, încotro se va duce? Nici vorbă să rămână în Texas! Intenţia lui e să dispară, să iasă dintre graniţele Statelor Unite. Faptul că a apucat direcţia cunoscută ne arată limpede că are de gând să treacă în Mexic. În zăpăceala de acolo te pierzi uşor prin mulţime şi nimeni, nici chiar poliţia, nu e în stare să te dibuie.

— S-ar putea să aveţi dreptate. Cred însă că, dacă voia să treacă în Mexic, îi era mai comod să plece direct spre un port mexican.

— Absurd! Trebuia să fugă atât de repede din New Orleans, încât s-a repezit la primul vapor care ridica ancora. Şi apoi nu uitaţi că porturile mexicane sunt ocupate de francezi. De unde ştiţi că lui Gibson i-ar conveni să dea ochii cu ei? N-are alegere. Trebuie să călătorească pe uscat şi, în orice caz, va fi destul de deştept să nu se foiască în văzul lumii prin oraşele mari. De aceea e posibil să ocolească şi Austinul, debarcând pe traseu în vreun alt port. Va să zică, el se îndreaptă spre Rio Grande, călare, fireşte, printr-o regiune puţin populată. Iar dumneavoastră, nu-i aşa, o să-l urmăriţi în costumul acesta impecabil, cu joben şi geamantan? Daţi-mi voie să râd!

Îl aprobam în sinea mea, dar nu-mi făcea deloc plăcere că îşi râde de frumosul meu costum. El zâmbi şi mă bătu cu palma pe umăr:

— Nu regretaţi, sir. Fiţi cuminte şi despărţiţi-vă de aceste haine nepractice. Căutaţi un negustor, vindeţi-i tot calabalâcul inutil şi cumpăraţi alte haine. Procuraţi-vă neapărat un costum trainic de vânătoare. Cred că banii nu sunt o problemă, nu-i aşa? Înseamnă că totul e în ordine. Daţi-le naibii de şiretlicuri poliţiste! Sunteţi călăreţ? Ştiţi să trageţi cu arma? Atunci vă trebuie şi un cal. Dar aici, lângă coastă, nu face să-ţi cumperi unul. Aici caii sunt scumpi şi proşti. Mai în interiorul ţării orice fermier îţi vinde an animal cumsecade. Şaua însă trebuie să v-o luaţi de aici.

— Aoleu! Să umblu şi eu cu şaua-n spinare?

— De ce nu? E ruşinos? Cui ce-i pasă că mă car cu şaua? Nimănui! Dacă-mi place, târăsc după mine şi o canapea, ca să dorm pe moale în prerie sau în pădurile neumblate. Râde careva, îi dau una, de vede stele verzi. Numai ticăloşia şi tâmpenia sunt ruşinoase. Presupuneţi, de pildă, că Gibson a coborât undeva împreună cu William, a făcut rost de cai şi s-a tot dus. Să vedeţi atunci ce înseamnă să ai o şa la îndemână! Mă rog, faceţi cum doriţi, dar dacă vă convine tovărăşia mea, ascultaţi ce vă spun şi hotărâţi-vă repede!

Fără să mai aştepte răspuns, mă apucă de braţ, mă răsuci şi îmi arătă clădirea unei prăvălii purtând, sus, firma cu litere de un cot: „Store for all things”, magazin universal. Mă trase după el până la intrare, îmi dădu brânci înăuntru, mai-mai să încalec nişte butoaie cu scrumbii şi mă urmă zâmbind pe sub mustaţă.

Inscripţia de pe firmă nu minţea. Magazinul era foarte mare şi avea într-adevăr de toate, inclusiv şei şi puşti.

Se desfăşură apoi o scenă originală. Parcă eram un şcolar însoţit de tatăl său, stând înaintea tarabei de bâlci şi abia cutezând să-şi exprime dorinţele. Vrând-nevrând, băiatul trebuia să accepte alegerea ce o face bătrânul potrivit experienţei sale. De la bun început, Old Death pusese

condiţia ca negustorul să primească drept plată costumul meu, plus conţinutul geamantanului. Omul se declară de acord şi trimise un vânzător să-mi aducă bagajul. Apoi lucrurile mele fură evaluate şi Old Death porni prin magazin să aleagă cele de trebuinţă, îmi alese nişte pantaloni din piele neagră, o pereche de cizme înalte cu pinteni, o cămaşă roşie de lână, vestă de aceeaşi culoare, prevăzută cu o mulţime de buzunare şi buzunăraşe, un fular negru, călduros, un surtuc vânătoresc din piele de cerb nevopsită, un brâu de piele lat de două palme, cartuşieră, pungă de tutun, busolă, pipă şi încă vreo douăzeci de alte obiecte – colţuni în locul ciorapilor, un sombrero uriaş, o pătură de lână cu spintecătură pentru respiraţie, un lasso, un cornet cu pulbere, o scăpărătoare, un cuţit, o şa cu coburi şi frâu.

Trecurăm apoi la alegerea puştii. Old Death nu era amator de noutăţi.

Neglija produsele mai recente şi se opri la o carabină veche pe care eu, în nici un caz, n-aş fi pus ochii. Cercetând-o atent, cu morgă de mare specialist, o încarcă, ieşi în stradă şi ochi de la mare distanţă titirezul de pe acoperişul unei case. Glonţul nimeri.

— Well! aprobă el satisfăcut. Asta îşi va face datoria. A fost cândva pe mâini bune şi face mai mult decât toate plesnitorile onorate astăzi cu numele de puşcă. După mine, arma asta e lucrată de un meşter serios şi sper că-l veţi cinsti cum se cuvine. Acuma ne mai trebuie o matriţă pentru turnat plumbul şi gata! Plumb se găseşte. O să facem la gloanţe, să băgăm tot Mexicul în sperieţi!

Cumpărai şi alte mărunţişuri, ca, de pildă, batiste, pe care Old Death fireşte că le găsi de prisos, apoi trecui într-o încăpere alăturată ca să mă schimb. Când revenii, bătrânul mă măsură cu vădită satisfacţie.

Sperasem întrucâtva că se va oferi să-mi ducă el şaua, dar nici prin gând nu-i trecu. Mi-o urcă în spinare, înghiontindu-mă pe uşă afară.

— S-a făcut! Mă tachina el în faţa prăvăliei. Vedeţi şi dumneavoastră dacă e cazul să vă ruşinaţi! Orice om sănătos la cap vă va lua drept un foarte onorabil gentleman. Iar de ceilalţi ce vă pasă?

Acum nu mai aveam nici un avantaj faţă de Old Death: trebuia să-mi port cu răbdare ponosul până la hotel, în timp ce dânsul păşea lângă mine fudul şi, probabil, foarte amuzat că ajunsesem în postură de hamal al propriului meu calabalâc.

La hotel, Old Death se puse pe somn. Eu însă plecai în căutarea lui Winnetou. Vă imaginaţi câtă bucurie îmi provocase neaşteptata revedere. Mă stăpânisem anevoie ca să nu-i sar de gât. Cum de ajunsese la Matagorda şi ce treburi l-au mânat încoace? De ce se prefăcuse că nu mă cunoaşte? Avea, desigur, vreun motiv. Dar care anume?

Fără îndoială că dorea, ca şi mine, să ne întâlnim şi să discutăm.

Poate că mă aştepta chiar undeva. Cunoscându-i obiceiurile, nu era exclus să dau de el. Imposibil să nu fi descoperit la ce hotel am tras.

Acuma va fi pândind prin preajmă. Ocolii deci clădirea şi dădui în spatele ei de un câmp deschis. Şi, într-adevăr, Winnetou era acolo, la câteva sute de paşi de mine. Sta rezemat de un arbore. Când mă zări, o luă, agale spre pădure. Îl urmai. Acolo, sub rămuriş, mă întâmpină cu braţele întinse şi cu faţa luminată de bucurie:

— Şarli, dragul meu frate! Ce fericire pentru inima mea că te-am regăsit! Aşa se bucură dimineaţa când, după trecerea nopţii, răsare soarele!

Mă strânse la piept şi mă sărută.

— Dimineaţa ştie că soarele trebuie să răsară, îi vorbii la rândul meu, noi însă nici n-am bănuit că ne vom întâlni pe aceste meleaguri. Sunt şi eu fericit că te văd!

— Ce cauţi, ce vânt te aduce? Ai vreo treabă la Matagorda, sau eşti în trecere spre Rio Pecos?

— Am venit încoace cu o misiune.

— Oare fratele meu alb nu-mi poate spune şi mie despre ce-i vorba? N-ai vrea să-mi povesteşti pe unde ai umblat de când ne-am despărţit la Red River?

Mă conduse mai în adâncul pădurii. Ne aşezarăm pe nişte buturugi. Şi stând aşa, umăr lângă umăr, îi povestii toate păţaniile mele.

Winnetou mă ascultă cu toată atenţia şi apoi rosti:

— Când te-am ajutat să termini măsurătorile pentru calul de foc, am făcut-o numai ca să poţi încasa banii ce ţi se cuveneau. Şi iată că uraganul ţi-a răpit toată averea! De-ai vrea să rămâi printre războinicii apaşi, care te îndrăgesc şi te stimează, n-ai mai duce niciodată lipsă de bani. În orice caz, ai făcut bine că nu m-ai aşteptat la Saint Louis, la meşterul şi prietenul Henry. Eu n-aş fi venit acolo şi nu ne-am fi întâlnit.

— L-ai prins cumva pe ucigaş, pe Santer?

— Nu. Spiritul rău l-a ocrotit, iar Manitu nu mi-a stat în ajutor.

Santer s-a refugiat la militarii din sud şi a dispărut fără urme. Dar ochiul meu îl va găsi şi atunci nu-mi mai scapă! M-am întors la Rio Pecos fără să-l fi pedepsit pe ucigaş. Toată iarna războinicii noştri au jelit moartea lui Inciu-Ciuna şi a surorii mele. A trebuit apoi să străbat călare mari depărtări, să trec pe la toate triburile apaşilor şi să-i împiedic de la acţiuni pripite, căci voiau să treacă în Mexic şi să ia parte la luptele de acolo. Ai auzit de Juarez, preşedintele din neamul indienilor?

— Da.

— Şi cine crezi că are dreptate, el sau Napoleon?

— El.

— Suntem într-un gând. Dar să nu mă întrebi ce caut aici, în Matagorda. Va trebui să păstrez taina chiar şi faţă de mine. I-am făgăduit personal lui Juarez, cu care m-am văzut la El Paso del Norte. Spune-mi, vrei să mai continui urmărirea celor două feţe palide, deşi ne-am regăsit aici?

— Trebuie! M-ar bucura nespus dacă ai veni şi tu cu mine. Ce zici, e posibil?

— Nu. Sarcina mea e tot atât de însemnată ca şi a ta. Mai rămân aici până mâine, când iau vaporul spre La Grange. De acolo, trecând pe la Fortul Inge, ajung la Rio Grande del Norte.

— Înseamnă că plecăm cu acelaşi vapor: numai nu ştiu până unde.

Oricum, mâine vom mai fi împreună.

— Asta nu.

— Cum aşa?

— Nu vreau să-mi amestec fratele în treburile mele; de aceea m-am şi purtat adineauri ca şi când am fi străini. Şi pe urmă, n-am vrut să-ţi vorbesc în faţa lui Old Death.

— Dar ce ai cu el?

— I-ai spus că eşti Old Shatterhand?

— Nu. Nici nu s-a pomenit între noi de numele acesta.

— Totuşi, îl cunoaşte cu siguranţă. Tu ai lipsit mult timp şi nu ştii cât se discută despre tine în Vest. Nici vorbă că Old Death să nu fi auzit de Old Shatterhand. Numai că te-a luat drept un greenhorn, nu-i aşa?

— Exact.

— Ce mai surpriză va fi pentru el când va afla cine este greenhorn-ul! Ei bine, plăcerea asta n-aş vrea să ţi-o stric. De aceea să nu ne vorbim nici pe vapor: nu ne cunoaştem şi gata! Las' că discutăm noi pe îndelete după ce-l găseşti pe William Ohlert şi pe escrocul care l-a răpit. Dar te întorci pe urmă la noi, aşa cred?!

— Desigur.

— Atunci, dragă Şarli, să ne despărţim! Mai sunt aşteptat de nişte feţe palide.

Se ridică. Trebuia să-i respect secretul. Ne luarăm rămas-bun în speranţa unei revederi apropiate.

A doua zi, închiriind doi catâri, străbătui împreună cu Old Death drumul până la vapor. Animalele ne scutiră de povara cea mai grea: transportul şeilor.

Vasul nostru era construit după sistemul american, care permite plutirea uşoară la suprafaţa apei. Numeroşi pasageri se şi aflau pe bord. Urcarăm şi noi traversând pasarela cu şeile în spinare. Atunci auzirăm un glas apăsat:

— By Jove! Pe Jupiter! Uite nişte catâri înşeuaţi, care umblă în două picioare! Cine-a mai văzut aşa drăcie? Faceţi loc, oameni buni! Vârâţi-i în cală! Dobitoacele n-au ce căuta printre gentlemeni!

Glasul ne era cunoscut. Pe locurile cele mai bune, la clasa întâi, protejate de un acoperiş de sticlă, şedeau derbedeii aceia rowdy cu care ne întâlnisem în ajun. Iar injuriile le rostise chiar scandalagiul de ieri, care părea să fie conducătorul bandei. Mă dirijai după Old Death. Cum dânsul nu reacţiona defel, făcui şi eu ca şi când n-aş fi auzit insulta. Ne aşezarăm în faţa lor împingând şeile sub banchetă.

Bătrânul se făcu comod, scoase pistolul, îi trase piedica şi îl puse alături. Eu îi urmai exemplul.

Indivizii şuşoteau între ei, fără să mai ridice glasul către noi. Dulăii erau şi ei prezenţi, minus unul, fireşte. Şeful scandalagiilor ne tot privea duşmănos pe sub sprâncene. Şedea cam încovrigat, pesemne din cauza zborului său original prin fereastră şi a modului puţin amabil în care îl tratase Winnetou. I se mai cunoşteau pe obraz zgârieturile provocate de sticlă.

Când controlorul ne întrebă de ţinta călătoriei, Old Death îl lămuri că plecăm la Columbus; de fapt, aşa scria şi pe biletele noastre. La nevoie, puteam plăti diferenţa ca să plecăm mai departe. Însă bătrânul Death era convins că Gibson nu s-a deplasat chiar până la Austin.

Tocmai la cel de-al doilea semnal de plecare, apăru un nou pasager: Winnetou. Călărea un armăsar negru, de o rară frumuseţe, dichisit cu căpăstru indian. Trecu pasarela şi, ajuns pe bord, descăleca, ducându-şi calul spre partea din faţă a covertei, în spaţiul rezervat animalelor şi prevăzut cu un paravan înalt de scânduri. Apoi, ca şi cum n-ar fi luat pe nimeni în seamă, se aşează lângă parapet. Derbedeii îl priveau chiondârâş. Se tot vânzoleau pe locurile lor, tuşeau tare, doar-doar îi vor atrage atenţia. Dar în zadar. Winnetou, sprijinit în ţeava puştii, şedea ca şi absent, pe jumătate întors cu spatele la ei.

Se dădu şi al treilea semnal. Vasul mai întârzie puţin, în aşteptarea vreunui pasager de ultimă clipă, apoi roţile se puseră în mişcare şi pornirăm în larg.

Călătoria noastră decurgea normal, în deplină pace. Ajunserăm la Wharton, unde coborâră câţiva pasageri şi se urcară în schimb alţii, mult mai numeroşi. Old Death ieşi pentru câteva minute pe chei ca să se informeze la administraţia portului dacă nu cumva Gibson trecuse pe acolo. Răspunsul fu negativ. Acelaşi răspuns îl primirăm mai apoi şi la Columbus, ceea ce ne determină să ne prelungim biletele de dram până la portul La Grange. De la Matagorda la Columbus vasul parcursese o distanţă echivalentă cu vreo cincizeci de ore de mers pe jos. Aici ajunserăm către seară. În tot acest timp Winnetou nu se mişcase din loc decât o singură dată, când îşi adapă armăsarul şi îi dădu grăunţe de porumb.

Cei şase rowdy păreau să se fi calmat în privinţa noastră. Încercară să intre în vorbă cu noii călători, dar aceştia îi tratau cu destulă indiferenţă. Găliganii se băteau în piept, fălindu-se cu convingerile lor antiabolиţioniste, interesându-se de opinia celorlalţi şi bruftuluindu-i când dădeau de vreo altă părere. Curgeau din gura lor expresii ca „republican afurisit”, „slugoi” şi altele încă mai tari. Astfel, scârbiţi, oamenii se retraseră în sine şi nu le mai dădură nici o atenţie. Probabil că de aceea zurbagiii renunţară să se mai lege de noi: vedeau că vor fi lipsiţi de sprijinul celorlalţi pasageri. Dac-ar mai fi găsit pe bord şi alţi secesionişti, atunci, hotărât lucru, ar fi făcut-o latră.

Dar iată că la Columbus coborâră mulţi dintre călătorii paşnici şi se urcară nişte indivizi penibili. Între alţii se iviră pe pasarelă, clătinându-se, vreo cincisprezece-douăzeci de beţivani care nu prevesteau nimic bun. Cei şase rowdy îi întâmpinară cu exclamaţii de bucurie. Acestora li se asociară şi alţi noi veniţi, până când, în cele din urmă, forţele turbulente deveniră majoritare. Zurbagiii tropăiau, se tolăneau pe bănci, se îmbrânceau fără să le pese de nimeni, făcând totul ca şi când ei ar fi fost stăpânii absoluţi ai vasului. Căpitanul îi lăsa în pace. Găsea, probabil, că lucrul cel mai bun e să nu-i bage în seamă câtă vreme nu-l

stingheresc în treburile lui. Pasagerii n-aveau decât să se descurce şi să se apere cum or şti. Acest căpitan nu avea nimic din înfăţişarea yankeilor. Era cam corpolent, lucra rar la americani, iar pe obrajii lui bucălaţi, rumeni, stăruia un surâs de bonomie…

Cei mai mulţi dintre secesionişti trecură în restaurantul vasului.

Răzbătea de acolo un zgomot infernal. Se spărgeau sticle. Deodată năvăli afară un negru văitându-se. Era, probabil, chelner. Se căţără sus, pe puntea de comandă şi raportă căpitanului că zurbagiii îl bătuseră cu cravaşa şi că ameninţau să-l spânzure de coşul vaporului.

Abia acum situaţia începu să-l îngrijoreze pe căpitan. Se convinse mai întâi că vasul înainta pe direcţia justă, coborî apoi scăriţa şi dădu să intre în restaurant. Chiar atunci îi ieşi în cale cârmaciul. Se opriră lângă noi, încât auzii toată discuţia.

— Căpitane, raportă subalternul, nu mai putem sta nepăsători.

Ăştia pun la cale blestemăţii. Spuneţi, vă rog, indianului să coboare în primul port. Au de gând să-l spânzure. Se pare că ieri s-a cam răfuit cu unul din ei. Afară de asta, e vorba şi de doi albi, nu ştiu care anume.

Vor să-i linşeze. Cică au fost de faţă şi ei la bătaia de ieri şi ar fi spioni de-ai lui Juarez.

— Ei drăcia dracului! Nu-i glumă! Care or fi albii aceia? Şi căpitanul îşi roti ochii în jur.

— De noi e vorba, sir! Îl lămurii, ridicându-mă de pe banchetă şi apropiindu-mă de el.

— Aşa? Păi dacă dumneavoastră sunteţi spion de-al lui Juarez, atunci eu sunt gata să înghit vaporul cu pasageri cu tot! Exclamă el cântărindu-mă cu toată competenţa.

— Nici prin vis nu mi-a trecut să fiu spion! Eu nu mă sinchisesc de politică…

— Trebuie să vă puneţi în siguranţă. Acostez chiar acum şi dumneavoastră părăsiţi vasul.

— În nici un caz! Sunt obligat să-mi continui drumul şi n-am timp de pierdut.

— Neplăcută afacere! Dar, staţi niţel!

Se apropie de Winnetou şi-i spuse ceva. Apaşul ascultă şi, refuzând din cap, îi întoarse spatele. Căpitanul veni iarăşi spre noi, necăjit.

— Ştiam eu că indienii ăştia sunt tare încăpăţânaţi. Nu vrea nici el să coboare.

— Înseamnă că domnii vor păţi-o rău de tot, interveni îngrijorat cârmaciul. Bezmeticii aceia nu glumesc. Iar noi, o mână de oameni, nu le putem face faţă.

Căpitanul căzu pe gânduri. Apoi chipul i se lumină: se cunoştea că-i venise o idee fericită.

— Am să le joc măgarilor un renghi de care să-şi amintească multă vreme. Dumneavoastră procedaţi cum vă spun eu. Întâi de toate, nu vă folosiţi de puşti. Băgaţi-le sub banchetă, lângă şei. Orice apel la armă n-ar face decât să strice lucrurile.

— All devils! Pe toţi dracii! Îşi ieşi din fire Old Death. Adică să ne lăsăm linşaţi?

— Nicidecum. Dumneavoastră vă apăraţi şi atât. Staţi în defensivă. La momentul oportun, intervin eu şi le aplic o metodă cu efect sigur. Las' că-i răcorim noi pe aceşti netrebnici! Îi îmbăiem. Bizuiţi-vă pe mine! N-avem timp de prea multe explicaţii. Iată-i, vin încoace!

Într-adevăr, derbedeii urcau scara spre covertă. Căpitanul plecă în grabă de lângă noi şi, în şoaptă, dădu dispoziţii cârmaciului. Acesta alergă la şeful echipajului, în preajma căruia se aflau doi timonieri.

După câteva momente, îl văzui şuşotind cu călătorii paşnici: le comunica nişte instrucţiuni. Dar nu mai trăsei cu urechea, deoarece, împreună cu Old Death, îmi îndreptasem toată atenţia asupra secesioniştilor.

Observai doar că, în mai puţin de zece minute, toţi pasagerii se mutară în partea din faţă a covertei.

Cum ieşiră din restaurant, derbedeii ne şi înconjurară. Noi, respectând indicaţiile căpitanului, nici nu ne atinserăm de arme.

— Uite tipul! Strigă şeful scandalagiilor, arătându-mă pe mine. Spion al Nordului, omul lui Juarez! Ieri era îmbrăcat ca un gentleman; acum o face pe vânătorul. De ce-şi schimbă costumele, hai? Mi-a ucis câinele şi, alături de ăstălalt, m-a ameninţat cu pistolul!

— Spion, spion! Urlară toţi, făcând un tărăboi grozav. Se vede după cum se deghizează… Să constituim un tribunal! Să le punem ştreangul de gât! Jos cu Statele din Nord! Jos cu iscoadele lor!

— Ce faceţi, gentlemeni? Interveni atunci căpitanul, strigând de sus, de pe puntea de comandă. Păstraţi ordinea pe bord! Nu vă legaţi de pasageri!

— Ia ţine-ţi gura, sir! Îi răspunse unul din haită. Parcă noi nu vrem ordine? Asta şi facem! Ori intră cumva în obligaţiile dumitale să-i ocroteşti pe spioni?

— Obligaţia mea e să-i transport pe toţi pasagerii care sunt în regulă cu bileţele. Chiar şi secesioniştii pot călători pe vasul meu dacă au bilete şi se poartă cuviincios. Asta e datoria mea. Însă dacă tulburaţi ordinea, vă scot la mal şi n-aveţi decât să înotaţi pe uscat până la Austin.

Derbedeii izbucniră în râs. Parcă nechezau cu toţii. Old Death şi cu mine eram atât de înghesuiţi, încât abia ne mai puteam mişca.

Protestam, fireşte, dar vocile noastre se pierdeau în urletul dezlănţuit al bandei. Furăm împinşi până hăt spre coşul fumegând al vasului.

Voiau să ne spânzure. Coşul era prevăzut din loc în loc cu cârlige de fier prin care treceau funii solide. Aşadar, un dispozitiv cât se poate de adecvat pentru intenţiile lor. Nu aveau decât să sloboadă un pic funiile şi, făcându-le laţ, să ni le petreacă pe după gât. Acolo ne îngrămădiră huliganii şi alcătuiră la repezeală un tribunal, care atingea culmea ridicolului. Cred că nici nu se întrebară măcar de ce nu

schiţăm vreun gest de apărare. Vedeau doar că purtăm cuţite şi pistoale asupra noastră şi că, totuşi, nu ne servim de ele.

Old Death făcea eforturi uriaşe ca să pară liniştit. Mai-mai să pună mâna pe pistol, dar privirea căpitanului îl readuse la realitate.

— Ascultaţi! Zbieră capul bandei către ai săi. E limpede că avem de-a face cu nişte blestemaţi care subminează Statele din Sud. Ce caută ei aici, în Texas? Sunt spioni şi trădători. Să-i lichidăm, scurt pe doi!

Propunerea fu aprobată gălăgios. Căpitanul vasului îi mai avertiză o dată în mod serios, dar nu obţinu nimic. Derbedeii îşi râseră de el. Îşi puseră apoi întrebarea dacă să-l judece concomitent şi pe indian, sau să ne spânzure mai întâi pe noi. Deciseră să fie chemat şi Winnetou. „Preşedintele” tribunalului trimise doi „membri” să-l aducă. Împresuraţi cum eram, nici nu-l văzurăm pe tânărul apaş. Auzirăm doar un strigăt puternic. Winnetou doborâse pe unul din găliganii trimişi după el, iar pe al doilea îl aruncase peste bord. Apoi dispăru în cabina cârmaciului, construită din plăci de fier şi situată lângă carcasa roţilor. Printr-un ochi al cabinei miji curând ţeava dublă a puştii sale de argint.

Fireşte că întâmplarea stârni mare tămbălău. Se repeziră toţi la parapetul vasului, rugându-l pe căpitan să trimită o barcă de salvare după camaradul lor expediat în apă. Căpitanul le îndeplini rugămintea.

Un matroz sări în barca fixată la pupa, o dezlegă şi vâsli către găliganul care se zbătea în valuri. Din fericire, acesta ştia oarecum să înoate şi se menţinea la suprafaţă.

Old Death şi cu mine rămaserăm singuri. Deocamdată scăpasem de spânzurătoare. Cârmaciul şi ceilalţi matrozi stăteau cu ochii ţintă la căpitan. Acesta ne făcu semn să venim mai aproape şi ne spuse cu glas reţinut:

— Atenţie, domnilor! Îi îmbăiem îndată. Dumneavoastră rămâneţi fără nici o grijă pe bord. Şi faceţi gălăgie, cât mai

multă gălăgie!

Dădu ordin să se oprească maşinile şi vasul pluti încet către malul drept. Era acolo un banc de nisip, pe care îl lingea leneş apa destul de săracă a fluviului. Un semn al căpitanului – şi cârmaciul, zâmbind complice, îndreptă vasul spre banc. Un scrâşnet dedesubt, o izbitură încât unii din pasageri se treziră pe jos – şi iată-ne proptiţi în mal.

Acum toată atenţia celor ce urmăreau barca de salvare îşi schimbă obiectul. Călătorii paşnici, informaţi şi instruiţi din vreme, ţipau de mama focului, ca şi când le-ar fi sunat ceasul morţii. Iar derbedeii, crezând că e vorba de un accident, strigau la rândul lor ca din gură de şarpe. Atunci veni fuga unul am matrozi şi, făcându-l pe speriatul, îi raportă căpitanului:

— Apă în cală, domnule căpitan! Prova s-a rupt în două! Câteva minute şi vasul se scufundă!

— Suntem pierduţi! Exclamă căpitanul. Se salvează cine poate! Apa nu e adâncă. Repede, spre mal!

Coborî de pe punte, îşi scoase la iuţeală haina, vesta, chipiul, îşi trase cizmele din picioare şi sări peste bord. Apa îi ajungea numai până la gât.

— Jos! Săriţi! Strigă el. Mai e încă vreme. Dacă vaporul se scufundă, s-a zis cu noi!

Secesionştii nici nu înregistrară ciudăţenia că tocmai căpitanul vasului îl părăsise cel dintâi. Erau prea îngroziţi ca să mai cântărească lucrurile. Se aruncau peste bord şi înotau gâfâind spre mal, fără să observe cum căpitanul, luând-o pe la spatele vaporului, se căţăra frumuşel pe scara pregătită dinainte. Astfel, vasul fu curăţat şi unde cu o clipă înainte domnise spaimă, răsunară acum hohote de râs.

Pe când primii „salvaţi” atingeau malul, căpitanul ordonă presiune maximă. Având fundul plat şi rezistent, vasul nu suferise nici cea mai mică avarie şi se supuse docil comandei. Fluturându-şi haina ca pe un drapel, căpitanul strigă spre mal:

— Farewell! Rămâneţi cu bine, gentlemeni! Dacă vă mai vine pofta să vă jucaţi de-a tribunalul, spânzuraţi-vă între voi. Bagajele, câte au rămas aici, le voi preda în portul La Grange. Ridicaţi-le de acolo!

Vă puteţi imagina ce impresie făcură toate acestea asupra derbedeilor păcăliţi. Răgeau desperaţi, îl somau pe căpitan să oprească şi să-i ia pe bord, amenințau cu reclamaţii, cu moartea, ba se folosiră chiar şi de puşti în măsura în care acestea nu se umeziseră de tot. În cele din urmă, unul din ei, cuprins de turbare şi neputinţă, răcni spre căpitan!

— Potaie! Te aşteptăm noi aici la întoarcere şi te spânzurăm pe propriul tău vas!

— Well, sir! N-aveţi decât! Vă vom pofti pe bord! Dar până atunci, transmiteţi salutări generalilor voştri din Sud!

Vaporul îşi luă toată viteza şi navigarăm cât se poate de repede, ca să recuperăm timpul pierdut...

Chapter 2 KU-KLUX-KLAN.

Acest cuvânt mai e şi azi o enigmă lexicală căreia i s-au dat diferite explicaţii contradictorii. Numele faimosului Kukluxklan sau, altfel ortografiat, Ku-klux-klan, ar fi, după unii, onomatopeic, imitând ţăcănitul puştii când o încarci. Alţii îl descompun în cuc, adică avertisment, gluck, adică gâlgâit şi clan, cuvânt de origine scoţiană care înseamnă trib, seminţie sau bandă. Creadă, fiecare ce vrea. Probabil că nici membrii Ku-klux-klanului nu ştiu de unde vine acest nume şi ce înţeles are. La urma urmei, puţin le pasă. Poate că vreun ins a clănţănit pur şi simplu din gură, iar alţii l-au imitat, fără să se sinchisească de sensul sau nonsensul expresiei.

Nu la fel de obscur era însă şi scopul urmărit de această asociaţie, care a apărut mai întâi în Carolina de Sud, Georgia, Alabama, Mississippi, Kentucky şi Tennessee şi, în sfârşit, întinzându-şi tentaculele către Texas. Se alcătuia dintr-o adunătură de duşmani înveteraţi ai Nordului, care îşi puseseră drept ţel combaterea prin toate mijloacele,

chiar şi cele mai criminale, a ordinii noi, instaurate după încheierea războiului civil. Într-adevăr, ani de-a rândul Ku-klux-klanul a menţinut în statele sudice o continuă tulburare, primejduind proprietatea, frânând industria şi comerţul. Şi nici cele mai drastice măsuri nu au izbutit să pună capăt nefastei sale activităţi.

Organizaţia secretă, înfiinţată în urma restricţiilor pe care guvernul fusese silit să le aplice faţă de Sudul învins, Ku-klux-klanul îşi recruta membri dintre partizanii sclavajului, adversari ai Uniunii şi ai partidului republican. Prestând jurăminte fanatice, aceştia se legau să execute orbeşte prevederile statutului şi să păstreze, sub ameninţarea pedepsei cu moartea, toate secretele organizaţiei. Nu se dădeau înapoi de la nici un act de violenţă, nici chiar de la incendieri şi asasinate; se întruneau periodic şi săvârşeau crimele umblând totdeauna călare şi mascaţi. Împuşcau preoţii în amvon şi judecătorii în exerciţiul funcţiunii, atacau gospodari paşnici, lăsându-i să zacă sub ochii familiei, cu spinările sfâşiate până la os. Toţi criminalii şi bătăuşii din lume luaţi la un joc nu răspândeau atâta groază cât acest Ku-klux-klan, pentru combaterea căruia guvernatorul Carolinei de Sud se văzuse nevoit să ceară preşedintelui Grant ajutor militar. Asociaţia luase asemenea proporţii, încât, fără acest ajutor, nu i se putea ţine piept. Grant a supus chestiunea Congresului. A fost promulgată o lege împotriva Ku-klux-klanului, conferind preşedintelui puteri excepţionale, mergând până la nimicirea bandei. Însăşi nevoia de a recurge la astfel de măsuri extreme dovedeşte din plin pericolul grav pe care Ku-klux-klanul îl reprezenta nu numai pentru indivizii luaţi în parte, dar şi pentru întreaga naţiune…

Se înserase când vaporul nostru sosi în portul La Grange şi când căpitanul ne anunţă că, din cauza condiţiilor nesigure de navigaţie, călătoria nu mai poate fi continuată. Ne văzurăm deci obligaţi să debarcăm. Winnetou o luă

înainte, traversând călare pasarela şi topindu-se apoi în întunericul portului.

Old Death îl caută de îndată pe funcţionarul de serviciu al agenţiei de navigaţie.

— Mă interesează, sir, când a sosit aici ultimul transport de călători din Matagorda şi dacă toţi pasagerii au coborât de pe vas.

— Ultimul transport? Alaltăieri, cam la ora asta. Iar pasagerii au coborât până la unul, deoarece vasul avea să-şi continue cursa abia a doua zi dimineaţa.

— Aţi fost de faţă şi la reîmbarcarea lor?

— Fireşte, sir.

— Atunci, v-aş ruga să ne daţi o informaţie. Suntem în căutarea a doi prieteni care au călătorit cu vasul respectiv şi trebuie să fi poposit aici, laolaltă cu ceilalţi pasageri. Am vrea să ştim dacă şi-au reluat călătoria.

— Hm, nu-i uşor de ştiut. Nici nu se crăpase bine de ziuă, era încă întuneric şi pe bord era mare înghesuială. În astfel de condiţii, cum să observi pe fiecare în parte? Probabil că toată lumea a plecat mai departe, exceptând pe un domn Clinton.

— Clinton? Păi, chiar de dumnealui e vorba. Veniţi, vă rog, mai la lumină! Prietenul meu are o fotografie a lui Clinton. Să vedem dacă-l recunoaşteţi. Într-adevăr, funcţionarul confirmă cu toată siguranţa că acesta e domnul cu pricina.

— Ştiţi, cumva, unde a tras în gazdă? Întrebă Old Death.

— Nu ştiu precis, dar pesemne că la señor Cortesio, ai cărui oameni l-au întâmpinat şi i-au dus bagajele. E vorba de un spaniol care se ocupă cu tot felul de comisioane. Acuma se pare că livrează în secret arme pentru Mexic.

— Sper că e un gentleman?

— Ce să vă spun, sir, astăzi oricine se crede gentleman, chiar dacă-şi cară şaua în spinare.

Aluzia se referea, fireşte, la noi, dar omul n-o făcuse cu răutate.

De aceea Old Death reluă prietenos:

— Vreun han se găseşte oare în acest port binecuvântat, unde, cu excepţia lanternei dumneavoastră, nu se vede nicăieri măcar un fir de lumină? Adică un han acceptabil, unde să te poţi odihni fără a fi molestat de oameni sau de… alte insecte?

— Nu e decât unul singur. Dar aţi cam lungit discuţia cu mine şi pasagerii ceilalţi trebuie să fi ocupat între timp cele câteva odăi disponibile.

— Destul de neplăcut, constată Old Death, trecând calm şi peste această impoliteţe. În casele particulare probabil că nu trebuie să ne aşteptăm la prea multă bunăvoinţă, nu-i aşa?

— Sir, eu nu vă cunosc: nu ştiu. La mine nu vă pot găzdui din lipsă de loc. Dar e cineva care n-o să vă refuze, vreau să spun, dacă sunteţi oameni cumsecade. E un fierar care s-a mutat aici venind din Missouri.

— Perfect! Se bucură Old Death. Doar nu suntem răufăcători. Îi plătim cinstit şi poate să ne găzduiască fără grijă. N-aţi vrea să ne daţi adresa?

— Nu-i nevoie de nici o adresă. V-aş conduce chiar eu, dar mai am nişte treburi cu vaporul. De altfel, master Lange, aşa îi zice fierarului, nu e încă acasă. La ora asta se află de obicei la cârciumă. Aşa e tradiţia pe-aici. Ajunge să întrebaţi de master Lange din Missouri. Îi spuneţi că v-a trimis la el reprezentantul agenţiei. Va să zică, o luaţi drept înainte şi vă opriţi la a doua clădire pe stânga. Veţi recunoaşte uşor cârciuma: e luminată. Prăvăliile încă nu s-au închis.

Dădui omului un bacşiş şi plecarăm, ducând şeile cu noi. Cârciuma o recunoscurăm nu numai după geamurile iluminate, ci şi după larma ce răzbătea dinăuntru. Pe firmă, închipuind un soi de broască ţestoasă uriaşă, prevăzută cu aripi şi numai cu două picioare, scria: „Hawks Inn”. Deci broasca, în intenţia zugravului, trebuie să fie de fapt o pasăre de pradă, ospătăria numindu-se „Vulturul”.

Cum am deschis uşa, năvăli asupra noastră un nor de fum gros şi înecăcios. Consumatorii erau pesemne înzestraţi cu nişte plămâni excepţionali ca să nu se sufoce, ba să se simtă chiar bine în această atmosferă. Excelenta stare a bojocilor se vădea şi din vorbăria neobişnuit de sonoră. Aici nu se discuta cu glas normal. Toţi pălăvrăgeau în gura mare, de-ai fi zis că nici nu-şi ascultă interlocutorii.

Văzând această plăcută ambianţă, stăturăm câteva clipe în pragul cârciumii, ca să ne mai obişnuim ochii cu fumul şi să ajungem a deosebi persoanele şi lucrurile. În cele din urmă, constatarăm că există două încăperi, una spaţioasă pentru clienţii de rând şi alta mai mică pentru oamenii mai cu vază – fapt nu numai neobişnuit în America, dar şi primejdios, dacă avem în vedere că nici un cetăţean al statelor libere n-ar fi admis vreo discriminare socială sau morală în dauna lui.

Cum în sala din faţă toate locurile erau ocupate, ne îndreptarăm spre încăperea din fund, fără să ne bage nimeni în seamă. Acolo găsirăm două scaune libere la o masă. Lepădarăm şeile într-un ungher şi luarăm loc. La masa cu pricina mai şedeau câţiva bărbaţi, care beau bere şi discutau între ei. Ne priviră scurt, pătrunzător şi schimbară brusc vorba, fapt pe care îl sesizai după oarecare semne ale lor de stânjeneală. Doi dintre comeseni semănau leit unul cu altul. Se vedea cât de colo că sunt tată şi fiu. Erau înalţi, viguroşi, cu trăsături puternice conturate, cu mâini mari şi grele – mărturii ale unei munci aspre, sârguincioase. Păreau în fond nişte oameni blajini, dar care tocmai trecuseră printr-un moment de enervare, ca şi când ar fi discutat un subiect neplăcut.

De altfel, se şi mutară puţin mai încolo, sugerându-ne cu discreţie că n-au poftă să intre în vorbă cu noi.

— Staţi pe loc; domnilor! Li se adresă Old Death. N-o să vă devorăm, deşi de azi-dimineaţă n-am pus mai nimic în gură. Se găseşte pe-aici ceva de mestecat care să nu cadă prea greu la maţe?

Cel pe care îl bănuiam a fi tatăl tânărului clipi din ochiul stâng şi răspunse vesel:

— În ce priveşte integritatea persoanelor noastre, sir, cred că ne-am apăra niţel înainte de a fi înghiţiţi. De altfel, sunteţi leit Old Death.

Sper că nu vă supără comparaţia.

— Old Death? Ăsta cine-o mai fi? Se miră prietenul meu, făcând o mutră cât se poate de mirată.

— În tot cazul, e un tip mai acătării ca dumneavoastră, un westman, un cercetaş cu mare faimă. Într-o lună de zile omul acela înfruntă mai multe primejdii decât alţii în toată viaţa lor. Băiatul meu, Will, îl ştie la faţă, l-a văzut.

„Băiatul” număra de bună seamă vreo douăzeci şi şase de ani. Avea faţa bronzată şi făcea impresia unui ins gata să se încaiere cu o duzină de adversari. Old Death îl privi pieziş şi-l descusu pe bătrân:

— Ziceţi ca l-a văzut? Când?

— In şaizeci şi doi, dincolo, în Arkansas, puţin înaintea bătăliei de la Pea Ridge. Dar dumneavoastră probabil că nici n-aţi auzit de această bătălie.

— De ce nu? Am pribegit nu o dată prin Arkansas şi cred că atunci mă aflam chiar în apropiere de Pea Ridge.

— Şi de partea cui eraţi, dacă-mi permiteţi întrebarea? Împrejurările sunt în aşa fel, încât nu strică şi ştii ce hram poartă persoana cu care stai la aceeaşi masă.

— Nu vă faceţi griji, master! Sper că nu sunteţi partizanul sclavagiştilor bătuţi. Or, în acest caz, sunt cu totul de părerea dumneavoastră…

— Atunci fiţi binevenit! Dar să revenim la Arkansas şi la Old Death.

Ştiţi, probabil, că acest stat, când a izbucnit războiul civil, înclina să treacă de partea Uniunii. Pe neaşteptate, însă, lucrurile s-au schimbat. Mulţi oameni destoinici, care priveau cu oroare sclavajul şi purtarea aristocraţiei sudice, s-au strâns laolaltă declarându-se împotriva secesiunii. Totuşi, forţele conservatoare, printre care şi acei baroni din

Sud, au pus mâna pe cârmă. Elementele cu judecata sănătoasă au fost intimidate şi astfel Arkansas se alătură Sudului! Fireşte că faptul acesta a provocat mare amărăciune. Dar pentru moment nu era nimic de făcut. Oamenii au fost nevoiţi să rabde şi să privească neputincioşi cum ţara aceea frumoasă, mai ales în partea ei de miazănoapte, era pustiită de război. Eu locuiam pe atunci la Missouri, la Poplar Bluff, aproape de graniţa cu Arkansas. Băiatul meu, aci de faţă, s-a înrolat, bineînţeles, într-unul din regimentele unioniste care intenţionau să vină în ajutorul celor din Arkansas. O coloană, din care făcea parte şi Will, a fost trimisă în recunoaştere peste graniţă. Acolo a dat peste un număr covârşitor de trupe inamice şi, după o luptă eroică, ai noştri au fost înfrânţi.

— Va să zică, au căzut prizonieri? Îmi închipui că nu le-a mers tocmai bine. Se ştie cum se purtau statele din sud cu prizonierii. Dintr-o sută de oameni, pe puţin optzeci mureau din cauza tratamentului inuman. Dar de împuşcat nu-i prea împuşcau.

— Oho! Aici vă înşelaţi amarnic. Băieţii noştri s-au ţinut tare, au consumat toată muniţia şi s-au bătut apoi corp la corp, provocând secesioniştilor pierderi grele.

Pe prizonieri şi să-i măcelărească. Acum, singurul meu fecior, se afla în mare primejdie. Şi dacă-l vedeţi aici întreg şi teafăr, pentru asta numai Old Death merită mulţumiri.

— Cum aşa, master? Mă faceţi din ce în ce mai curios. Te pomeneşti că cercetaşul acela va fi adus nişte trupe în ajutorul prizonierilor?

— Ar fi fost prea târziu. Până să sosească asemenea trupe, fiul meu s-ar fi prăpădit. Însă Old Death a procedat ca un westman care ştie ce şi cum. Adică, de unul singur, i-a eliberat pe toţi prizonierii.

— Grozav! Asta zic şi eu lovitură!

— Şi ce lovitură! S-a târât pe burtă până în lagăr, cum fac indienii.

Era seară şi-i venise în ajutor şi o ploaie torenţială, care stinsese toate focurile. Se înţelege că vreo câteva santinele i-au simţit vârful cuţitului.

Altfel nu se putea. Secesioniştii se aflau într-o fermă, un batalion întreg. Ofiţerii ocupaseră camerele de locuit, iar trupa se adăpostise la întâmplare. Pe prizonieri, vreo douăzeci la număr, îi îngrămădiseră într-o şandrama unde era instalat teascul de zahăr, păzit de patru santinele, câte una pe fiecare latură a clădirii. Chiar în dimineaţa următoare, sărmanii băieţi aveau să fie puşi la zid. În timpul nopţii, însă, după schimbarea santinelelor, prizonierii auziră un zgomot pe acoperiş. Nu era ropotul ploii, era un alt fel de zgomot. Stătură liniştiţi şi traseră cu urechea. Deodată, o trosnitură. Şindrila cedă şi cineva tot lărgea spărtura, până ce ploaia năvăli peste teasc. Timp de zece minute nu se mai auzi nimic. Dar pe urmă necunoscutul slobozi prin spărtură trunchiul unui copac tânăr, cioturos şi destul de rezistent ca să suporte greutatea unui om. Pe acest trunchi se căţărară prizonierii până pe acoperişul nu prea înalt al şandramalei şi de acolo se lăsară în jos, pe pământ. Afară, cele patru santinele din schimb zăceau în nesimţire. Băieţii le luară armele şi, cu multă dibăcie, salvatorul îi scoase dincolo de lagăr, în drumul ce duce la frontieră şi pe care-l cunoşteau cu toţii. Abia aici aflară ei că omul care îşi riscase viaţa ca să-i salveze era Old Death, cercetaşul.

— Şi i-a însoţit mai departe? Se prefăcu a nu şti Old Death.

— Nu. Spunea că-l aşteaptă nişte treburi urgente şi se mistui repede în bezna nopţii ploioase. Băieţii nici nu apucaseră măcar să-i mulţumească şi să-i reţină trăsăturile feţei. Era un întuneric de nu se vedea om cu om. Băiatul al meu abia de-i ghici statura înaltă şi deşirată.

Dar pe parcurs a schimbat cu el câteva vorbe de care îşi aminteşte la perfecţie. Eh, de l-am întâlni odată pe acest Old Death! Ar şti şi el cum arată nişte oameni recunoscători!

— O fi ştiind el şi aşa. Îmi închipui că fiul dumneavoastră nu e singurul om cu care s-a întâlnit în viaţă. Dar spuneţi-mi, sir, nu cunoaşteţi cumva pe un anume master Lange din Missouri?

Celălalt îşi înălţă atent capul.

— Lange? Îngână el. De ce vă interesează?

— Ne temeam că aici, la „Vulturul”, n-o să mai găsim loc şi ne-am informat la reprezentantul agenţiei de navigaţie dacă nu cunoaşte pe cineva care ne-ar putea găzdui şi dânsul ni l-a recomandat pe master Lange, sfătuindu-ne totodată să ne referim la bunele lui oficii. De altfel, tot el ne-a trimis încoace, la restaurant.

Tatăl lui Will îşi trecu din nou privirea cercetătoare peste feţele noastre.

— Ei bine, sir, eu însumi sunt Lange. Pentru că ştiu cine v-a trimis şi păreţi nişte oameni cumsecade, îngăduiţi-mi să vă strâng mâna şi să vă spun bine aţi venit. Sper că nu-mi veţi înşela încrederea. Dar cine-i amicul dumneavoastră, că n-a scos o vorbuliţă până acum?

— E un german, om cu studii înalte. A venit să-şi caute norocul pe aceste meleaguri.

— Vai, vai! Dumneavoastră, cei de dincolo, vă închipuiţi că aici umblă câinii cu covrigii în coadă. Aflaţi, însă, că aici se munceşte din greu, iar amărăciunile vin cu toptanul până să ajungi la o situaţie.

Dar, mă rog, să nu fie cu supărare! Vă urez succes şi fiţi binevenit!

De astă dată îmi întinse şi mie mâna. Old Death i-o strânse pentru a doua oară.

— Şi dacă vă mai îndoiţi că meritărm încrederea, adăugă el, mă voi adresa fiului dumneavoastră, care va depune mărturie în privinţa mea.

— Will?! Întrebă mirat Lange.

— Chiar dânsul. Spuneaţi adineauri că a stat de vorbă cu Old Death şi că-şi aminteşte totul la perfecţie. N-ai vrea,

tinere, să-mi povesteşti şi mie ce anume aţi discutat? Mă interesează grozav.

Will, căruia îi fusese adresată întrebarea, rosti cu însufleţire:

— Old Death păşea în fruntea noastră. Fusesem rănit la braţ de un glonţ şi mă durea foarte tare; nu aveam pansament, mâneca mi se lipise de rană. Tocmai treceam printr-un crâng şi Old Death stârni fără voie o creangă. Aceasta îmi lovi braţul şi mă fulgeră o durere atât de vie, încât am ţipat şi…

— şi bătrânul cercetaş v-a făcut de măgar! Îl întrerupse Old Death.

— De unde ştiţi? Se minună Will.

Bătrânul continuă fără să-i răspundă:

— Şi atunci i-ai spus că eşti rănit la braţ şi că rana s-a inflamat, iar Old Death te-a sfătuit să-ţi moi mâneca în apă, ca să se dezlipească şi să-ţi răcoreşti apoi rana cu zeamă de pătlagină, care înlătură pericolul gangrenei.

— Da, da, exact aşa! Confirmă uimit tânărul Lange. Dar de unde ştiţi toate astea, sir?

— Mai întrebi? Doar eu sunt omul cu care ai stat atunci de vorbă.

Tatăl dumitale găsea adineauri că semănăm leit, Old Death şi cu mine.

Şi uite că nu s-a înşelat. Semănăm într-adevăr, cum seamănă, de pildă, nevasta bărbatului cu soţia lui.

— Adică… asta… cum s-ar spune… Sunteţi Old Death! Izbucni Will în culmea bucuriei, sărind de la locul lui şi dând să-l strângă în braţe pe bătrânul cercetaş, dar mâna viguroasă a tatălui îl opri şi-l făcu să se aşeze:

— Ho', băiete! Dacă e să se lase cu duioşii, apoi îmi revine mie, ca tată, primul drept şi prima datorie de a-l îmbrăţişa pe salvatorul tău.

Numai că, deocamdată, trebuie să ne abţinem; nu uita unde ne aflăm şi câţi ochi ne pândesc. Prin urmare, stai la locul tău şi fii cuminte!

Şi, adresându-se lui Old Death, adăugă:

— Nu mi-o luaţi în nume de rău, sir, dar am temeiuri serioase.

Aici, la noi şi-a cam băgat dracul coada. Să nu vă îndoiţi de recunoştinţa mea, dar tocmai de aceea sunt obligat să evit tot ce v-ar pune în primejdie. După câte ştiu, lumea vă cunoaşte drept partizan al abolиţionişti lor. În timpul războiului, aţi pus la cale nişte acţiuni care v-au sporit faima şi au provocat grele pierderi celor din Sud. V-aţi ataşat unor Unităţi din armata Nordului în calitate de călăuză şi cercetaş, conducându-le până în spatele duşmanilor, pe drumuri pe care nimeni altul nu s-ar fi încumetat. Iată de ce vă bucuraţi la noi de atâta preţuire. În schimb, cei din Sud v-au declarat spion. Ştiţi, desigur, cum stau lucrurile. Dacă aţi cădea pe mâna unor secesionişti, v-aţi alege cu ştreangul.

— Ştiu totul, master Lange şi puţin îmi pasă, ripostă cât se poate de calm Old Death. Ce-i drept, nu ţin cu tot dinadinsul să atârn în ştreang, dar am fost de repetate ori ameninţat cu spânzurătoarea şi uite că mai sunt viu. Nu mai departe decât azi nişte rowdy plănuiau să ne spânzure pe amândoi de coşul vaporului şi n-au apucat să-şi realizeze opera.

Şi Old Death istorisi întâmplarea de pe vapor. După ce-l ascultă cu atenţie, bătrânul Lange comentă îngândurat:

— Căpitanul a procedat foarte curajos, dar s-a expus unei mari primejdii. Dânsul trebuie să rămână aici, în La Grange, până dimineaţa – iar huliganii pot sosi şi ei în cursul nopţii. Şi atunci, cu siguranţă că vor căuta să se răzbune. De altfel şi dumneavoastră o puteţi păţi, chiar mai rău decât căpitanul.

— Da' de unde! Nu mă tem eu de câţiva măgari! Am avut de-a face cu destui indivizi de teapa lor.

— Nu fiţi uşuratic, str! Ăştia pot strânge aici destule ajutoare. De câtva timp se petrec la noi lucruri nu prea curate. Din toate părţile ne vin străini pe care nimeni nu-i

cunoaşte; se adună prin locuri dosnice şi se tot sfătuiesc între ei. De afaceri nu e vorba, căci toată ziua umblă creanga pe străzi. Se vede că n-au nici o treabă. Acum şed dincolo şi urlă şi cască nişte guri, de-ar încăpea ursul în ele. Au şi încercat să ne provoace. O vorbă să le fi răspuns, ar fi ieşit cu bătaie şi omor! De altfel, nu am nici un chef să mai stau mult aici; veţi fi având şi dumneavoastră nevoie de odihnă. Cu cina, însă, nu prea stăm pe roze. Eu sunt văduv şi duc, împreună cu feciorul, viaţă de holtei.

Luăm masa la restaurant, îndeobşte prânzul. Şi plus de asta, simţind că aici cam arde pământul sub picioare, ne-am vândut casa mai zilele trecute. Nu vreau să spun că nu-mi plac oamenii de prin partea locului. Sunt, ca orişiunde, mai răi sau mai buni. Dar urmările războiului mai apasă greu asupra Nordului, iar dincoace, în Mexic, măcelul încă mai continuă. Noi, în Texas, ne aflăm tocmai la mijloc şi cazanul s-a încins de-a binelea. Toate haimanalele năvălesc de peste graniţă şi asta îmi taie pofta să rămân aici. Am hotărât să-mi vând gospodăria şi să mă mut la fiica mea, căsătorită cu un om serios. Acolo îmi voi găsi un adăpost cumsecade. Am găsit cumpărător chiar aici, în localitate, i-a plăcut gospodăria şi, alaltăieri, mi-a şi achitat toată suma în bani peşin. Aşa că pot să plec când îmi convine. Mă mut în Mexic.

— Ce v-a apucat? Sări Old Death.

— Pe mine?! De ce?

— Păi chiar dumneavoastră vă plângeaţi adineauri de Mexic.

Ziceaţi că acolo mai continuă măcelul. Şi vreţi să vă aruncaţi în gura lupului!

— N-am altă cale, sir. De altminteri, nu peste tot în Mexic e aceeaşi situaţie. Unde mă duc eu, adică niţel dincolo de Chihuahua, războiul s-a stins. E adevărat că Juarez a fost nevoit să se retragă la El Paso, dar s-a descurcat repede şi i-a respins pe franţuji spre miazăzi. Ceasurile lor sunt numărate. Soarta se va hotărî în jurul capitalei. Sus, în provinciile de la nord, cred că va fi linişte. Acolo ne aşteaptă

o situaţie cât se poate de bună. Ginerele meu posedă o mină de argint: e foarte bogat. Locuieşte de mai bine de un an şi jumătate în Mexic şi, în ultima lui scrisoare, îmi aduce la cunoştinţă că „regele argintului”, adică el, a devenit tată şi că moştenitorul îşi reclamă cu energie bunicul.

Spuneţi şi dumneavoastră, face să mai rămân aici? E vorba să fiu angajat la mină împreună cu Will… Aşadar, totul e în regulă şi nimic nu mă mai poate reţine. Bunicul trebuie să stea lângă nepoţel; acolo îi e locul, nu aiurea. Dacă v-ar plăcea să ne însoţiţi, aş fi extrem de bucuros.

— Hm! Cugetă Old Death. Nu glumiţi, sir! S-ar putea întâmpla şi asta.

— Zău? Aveţi de gând să plecaţi cu noi? Ar fi minunat! Bateţi palma, sir! Mergem împreună.

Şi ne întinse mâna.

— Uşurel, uşurel! Râse Old Death. Cred că ne vom duce şi noi în Mexic, dar nu e încă sigur. Şi chiar dacă ar fi să ne hotărâm, nu se ştie dinainte pe care drum vom apuca.

— Dacă e numai pe-atâta, sir, atunci plec cu dumneavoastră pe unde voiţi. De aici toate drumurile duc la Chihuahua şi mi-e indiferent dacă ajung la destinaţie astăzi sau mâine. Sunt egoist şi îmi văd de interesul meu. Călătorind cu un westman şi cercetaş ca dumneavoastră, mă asigur că ajung dincolo nevătămat, ceea ce, pe vremurile astea tulburi, nu e puţin lucru. Ce credeţi, sir, unde vă puteţi informa mai precis în legătură cu drumul?

— La un anume señor Cortesio. Poate că-l cunoaşteţi?

— Cum să nu-l cunosc! La Grange e atât de mic, încât toate pisicile se tutuiesc între ele. Aflaţi că tocmai acestui señor i-am vândut casa.

— Întâi de toate, mă interesează dacă e om de treabă sau lichea.

— Om de onoare, sir. Culoarea lui politică nu mă priveşte. Puţin îmi pasă dacă cineva preferă să fie condus de un împărat sau de un preşedinte de republică. Numai datoria să şi-o facă. Señor Cortesio are legături strânse cu cei de

peste graniţă. Noaptea se adună la el tot felul de oameni; convoaie de catâri încărcaţi cu lăzi grele sunt dirijate spre Rio del Norte. Eu, unul, bănuiesc că e vorba de arme şi muniţii destinate partizanilor lui Juárez. Dar e posibil să plece şi voluntari de-ai noştri împotriva francezilor. În orice caz, omul lucrează din plin, ceea ce înseamnă că afacerea îşi merită riscul.

— Unde locuieşte? Aş vrea să-i vorbesc încă azi.

— Îl găsiţi pe la zece. Intenţionam să tratez ceva cu el şi mă poftise acasă pentru ora asta. Între timp, însă, lucrurile s-au aranjat.

— Mai era cineva la dânsul când l-aţi vizitat ultima oară?

— Da. Erau doi bărbaţi, un tânăr şi altul mai în vârstă.

— Ştiţi cum îi cheamă? Intervenii eu, curios.

— Am stat aproape o oră împreună şi am avut destul timp să le aflu numele. Tânărului îi zice Ohlert, iar celuilalt señor Gavilano. Acesta din urmă pare să fie un vechi cunoscut al lui Cortesio; vorbeau despre o întâlnire a lor de acum câţiva ani în capitala Mexicului.

— Gavilano? N-am auzit. N-o fi vreun nume nou de împrumut al lui Gibson? Mă făcu atent Old Death.

Am scos fotografiile din buzunar şi le-am arătat fierarului. I-a recunoscut pe loc:

— Ăştia sunt, sir. Cel slab şi negricios ca un creol e señor Gavilano: celălalt e master Ohlert, care m-a pus, de altfel, în mare încurcătură. Mă tot întreba de nişte gentlemeni pe care nu i-am văzut de când trăiesc, de un negru, Othello, de o tânără din Orleans pe nume Ioana, care la început păştea oile şi apoi l-a însoţit pe rege în război, de o nefericită lady Măria Stuart, căreia i-au tăiat capul în Anglia, de un clopot pe care l-ar fi cântat Schiller şi chiar de un domn poet Ludwig Uhland2, care ar fi blestemat doi trubaduri, iar regina i-ar fi aruncat din balcon trandafirul ce-l purta la piept. Scotea la iveală o grămadă de nume, de poezii şi de poveşti, din care n-am reţinut decât cele ce vă spun. Mi se învârteau toate în cap ca roata morii. Acest master Ohlert

pare să fie un om tare bun, dar aş face prinsoare ca e niţel scrântit. Până la urmă a scos o hârtie şi mi-a citit din ea. Era vorba de nişte nopţi îngrozitoare, de ploaie şi stele, de negură şi veşnicie, de sânge, de un duh care cheamă mântuirea, de un diavol în creier şi de o duzină de şerpi, mă rog, tot lucruri învălmăşite, care nu se potrivesc între ele. Zău că nu ştiam ce să fac, să râd sau să plâng.

Nu mai încăpea îndoială: vorbise cu William Ohlert, iar escrocul de Gibson îşi schimbase iarăşi numele. Probabil că nici Gibson nu era numele lui autentic. Ticălosul era într-adevăr cam smead la faţă ca un creol; doar îl văzusem cu ochii mei. Poate că era chiar din Mexic şi îl chema Gavilano, nume sub care îl cunoscuse Cortesio. In limba spaniolă gavilano înseamnă uliu, ceea ce i se potrivea de minune.

Voiam să ştiu înainte de toate ce pretext folosise escrocul ca să-l aducă pe William încoace. Trebuie să fi născocit ceva foarte ispititor pentru tânărul monoman, ceva în legătură cu ideea ce-l obseda de a scrie o dramă despre un poet nebun.

Poate că Ohlert i-a vorbit fierarului şi despre această chestiune, întrebai, deci:

— În ce limbă v-aţi întreţinut cu Ohlert?

— În germană. Stăruia foarte mult asupra unei tragedii pe care voia s-o scrie. Cică era nevoie să treacă el însuşi prin toate întâmplările ce urma să le povestească.

— De necrezut!

— De ce adică de necrezut, sir? Ţicneala constă tocmai în faptul că te urmăresc nişte gânduri care nici nu i-ar trece prin cap unui om sănătos. La fiecare trei vorbe pomenea de o señorita Felisa Perilla, pe care, cică, o va răpi cu ajutorul prietenului său.

— Ei, asta e într-adevăr nebunie! Dacă omul şi-a vârât în cap că trebuie să trăiască aievea tragedia eroilor săi, atunci e cazul să fie împiedicat. Sper că se mai află aici, în La Grange?

— Nu. A plecat ieri, împreună cu señor Cortesio, la ferma lui Hopkins. De acolo, ia drumul spre Rio Grande.

— Neplăcută afacere, foarte neplăcută! Trebuie să mergem pe urmele sale. Dacă se poate, încă azi. Ştiţi cumva unde ne putem face rost de nişte cai buni?

— Chiar la señor Cortesio. Are în permanenţă cai pregătiţi pentru oamenii ce urmează să treacă la Juárez. Dar nu v-aş sfătui să porniţi noaptea. Nu cunoaşteţi drumul şi aţi avea nevoie de o călăuză greu de găsit la ora asta.

— Totuşi, poate găsim. Să facem pe dracu-n patru şi să nu mai întârziem. Mai întâi, să vorbim cu Cortesio. A trecut de zece, trebuie să se fi întors acasă. V-aş ruga să ne arătaţi locuinţa lui.

— Cum doriţi, sir, cu plăcere.

Când să ne ridicăm de pe scaune, auzirăm tropot de copite în faţa localului şi, după câteva momente, apărură noi clienţi. Spre mirarea mea şi, desigur, cu destulă nelinişte, recunoscui în acei oameni vreo nouă sau zece din indivizii cărora căpitanul vasului le oferise plăcuta ocazie de a se „salva” pe mal. Păreau să-i cunoască pe ceilalţi cheflii, care îi salutară zgomotos. Din schimbul lor de cuvinte aflarăm că erau aşteptaţi. Cum toată lumea îi asalta cu întrebări, nici nu avură când să ne bage în seamă, ceea ce, fireşte, ne convenea foarte mult. Nu doream defel să le atragem atenţia asupra noastră. Rămaserăm deocamdată tot la masa lui Lange. Ca să ieşim, ar fi trebuit să trecem pe lângă ei şi, fără îndoială, am fi fost provocaţi. Aflând cine sunt indivizii, bătrânul Lange împinse uşa ce ne despărţea de odaia cea mare, lăsând-o numai niţel crăpată, cât să putem auzi discuţia lor. Ca o măsură de precauţie în plus, schimbarăm între noi locurile; eu mă aşezai cu spatele spre odaia vecină.

— E mai bine să nu vă vadă la faţă, sublinie fierarul. Las' că nici până acum atmosfera nu era prea simpatică pentru noi; dar dacă ăştia vă observă şi pe dumneavoastră, „spionii”, atunci scandalul e gata.

— Toate bune, răspunse Old Death, numai că nu ne prea convine să stăm aici până după plecarea lor! Trebuie să ajungem cât mai repede la Cortesio.

— O facem şi pe asta, sir. Vă arăt eu o ieşire dosnică.

Old Death îşi roti ochii prin încăpere, apoi întrebă:

— Cum aşa? Nu văd altă ieşire decât prin odaia din faţă.

— Pe aici, lămuri Lange arătând fereastra. Pe aici o să ieşim mai comod.

— Vorbiţi serios? Se miră bătrânul cercetaş. Sau v-aţi speriat chiar de-a binelea? S-o ştergem englezeşte? Dar ce suntem noi, şoareci care dispar în găuri de frica pisicii? Ne-am face de râs!

— Eu nu prea ştiu ce-i frica. Totuşi, ţin minte zicala din bătrâni, cum că fuga-i ruşinoasă, dar sănătoasă. Nu e vorba de teamă, ci de prevedere. Gaşca de dincolo ne întrece de zece ori ca număr. Derbedeii sunt dezlănţuiţi, porniţi pe scandal, ne-ar bara trecerea. Şi cum nici eu, nici dumneavoastră nu ne-am lăsa călcaţi pe coadă, ar ieşi o scărmăneală cumplită. Mă descurc eu, nu-i vorbă şi cu o liotă întreagă, dacă e pe bătaie, pe pumni, pe ciomăgeală. Nu uitaţi că sunt fierar şi ştiu să izbesc Cu ciocanul în moalele capului. Dar pistolul e o armă perfidă. Orice sfrijit şi laş te poate ucide cu un glonţ cât un bob de mazăre, chiar dacă ai fi cel mai curajos dintre uriaşi. De aceea e mult mai înţelept s-o ştergem pe fereastră şi să-i lăsaţi cu buzele umflate...

Mă gândeam în sinea mea că omul acesta cumpănit judecă bine.

Şi Old Death recunoscu, după o scurtă pauză:

— În sfârşit, ideea nu e dintre cele mai proaste. Accept propunerea. Sunt gata să-mi strecor prin fereastră lăboaiele cu toate anexele lor. I-auzi cum mai zbiară păcătoşii! Cred că istorisesc păţania de pe vapor.

Aşa era. Noii veniţi vorbeau de călătoria lor, de Old Death, de Winnetou, de mine, de căpitan şi de stratagema lui. Numai că nu erau încă hotărâţi asupra modului cum

aveau să se răzbune. Cei şase rowdy şi unii partizani de-ai lor voiseră să aştepte pe mal întoarcerea vaporului, în schimb, alţii se opuseseră acestui plan.

— Doar nu era să stăm acolo până la paştele-cailor, explică unul dintre aceştia. Trebuia să venim încoace. Eram aşteptaţi. Noroc că am găsit în apropiere o fermă şi am luat caii cu împrumut.

— Cu împrumut? Râse altul.

— Da, în felul nostru, fireşte. Dar erau prea puţini. Am fost nevoiţi să călărim câte doi pe un cal. Mai târziu s-au îndreptat lucrurile. Am dat şi de alte ferme, aşa că, până la urmă, ne-am putut cocoţa fiecare pe gloaba lui.

Un hohot general salută isprava cu furtul cailor. Apoi povestitorul schimbă vorba:

— Şi aici? E totul în regulă? L-au găsit pe?…

— Găsit.

— Şi hainele?

— Am adus două lăzi pline; cred că e de ajuns.

— Va fi o plăcere! Dar şi spionii aceia şi căpitanul trebuie să-şi primească porţia. Vasul a acostat aici pentru noapte, deci căpitanul va fi uşor de găsit. De altfel, nici dibuirea celor doi spioni şi a indianului nu ne va cere prea mult timp. Îi recunoşti de la o poştă. Unul poartă costum nou de vânătoare. Umblă amândoi pe jos, n-au cai, însă duc câte o şa în spinare.

— Câte o şa? Răsună un glas entuziast. N-or fi ăia doi care au intrat adineauri şi?…

Restul nu se mai auzi. Discuţia continuă aproape în şoaptă.

— Domnilor, constată fierarul Lange, e cazul s-o luăm din loc. în câteva minute haimanalele vor veni peste noi. Ieşiţi mai întâi dumneavoastră. Şeile vi le dăm prin geam.

Omul avea dreptate. Fără nici o jenă, mă grăbii să sar afară; Old Death mă urmă. Apoi Lange şi fiul său ne deteră lucrurile, sărind şi ei pe fereastră.

Ne găseam în faţa clădirii, într-o grădiniţă împrejmuită cu un gard.

Păşirăm peste el şi numaidecât observarăm că şi ceilalţi cetăţeni care şezuseră în odăiţa din fund se strecoară afară pe fereastră. Probabil că nici ei nu se aşteptaseră la un tratament prea amabil din partea secesioniştilor, preferând să ne urmeze exemplul.

— Ai-ai, se bucură Lange, ce mai guri or să caşte dumnealor când vor constata că păsărelele au zburat din colivie! Le-am făcut-o, pe onoarea mea!

— Totuşi, mare ruşine! Bombăni Old Death. Parcă-mi şi sună în urechi râsul şi batjocurile lor!

— Lăsaţi-i să se veselească acum! Cine râde la urmă râde mai bine.

Vor mai fi ocazii să vă dovedesc că nu mă tem de ei, dar păruiala în cârciumă nu-mi convine.

Cei doi fierari stăruiră să ne ducă ei şeile; nu înţelegeau ca musafirii lor să care asemenea poveri.

După puţin, ne oprirăm între două case. Uşa din stânga era învăluită În beznă; dincolo mijea lumină prin crăpătura oblonului.

— Señor Cortesio s-a întors, constată Lange. Casa de colo, unde se vede lumină, e a lui. Bateţi în uşă şi vă va deschide. După ce terminaţi discuţia, veniţi dincoace, la noi şi bateţi la geamul de lângă uşă. Până atunci vă pregătim o gustare.

Plecară spre casa lor, iar Old Death şi cu mine o cotirăm la dreapta. La primul nostru semnal uşa se crăpă puţin şi cineva întrebă:

— Acolo cine?

— Doi prieteni, răspunse Old Death. Señor Cortesio e acasă?

— Ce dorim de la señor?

După vorbă, omul de la uşă părea şi fie un negru.

— Am venit în legătură cu o afacere.

— Ce fel afacere? Spune, altfel nu intră.

— Ne-a trimis master Lange.

— Massa Lange? Atunci bun. Putem intră. Stai puţin! Închise uşa, dar reveni în scurt timp!

— Poftim, intră! Señor spune vrea vorbit cu străini.

Printr-un coridor îngust păşirăm într-o mică încăpere care putea fi odaia de lucru. Un birou-pupitru, o masă şi câteva scaune de lemn alcătuiau mobilierul. Lângă pupitru, privind spre uşă, stătea un bărbat înalt şi uscăţiv. Se vedea cât de colo că e spaniol.

— Buenos tardes! Bună seara! Răspunse el politicos la salutul nostru. V-a trimis señor Lange? Pot să ştiu ce vă aduce la mine, señores?

Eram curios ce va răspunde Old Death. Îmi spusese încă de afară să las convorbirea pe seama lui.

— Ar putea să fie o afacere, sau, eventual, numai o informaţie, señor. Nici noi nu ştim încă precis, spuse bătrânul.

— Vom vedea. Luaţi loc şi serviţi câte un cigarillo. Ne întinse tabachera cu ţigări şi scapără bricheta. Nu-l puturăm refuza. Un mexican nu concepe o discuţie, mai ales una de afaceri, fără fum de ţigară.

Old Death, căruia o priză de tabac i-ar fi fost înzecit mai plăcută decât cea mai fină havană, trase din acel cigarillo subţire şi-l dădu gata din câteva fumuri. Eu, în schimb, fumam mai pe îndelete.

— De fapt, ceea ce ne aduce aici, începu Old Death, nu prezintă cine ştie ce importanţă. Am ales această oră târzie numai pentru că mai devreme nu eraţi de găsit şi nu ne-ar fi convenit să amânăm vizita noastră până mâine. Situaţia de aici nu ne îmbie la un popas mai lung. Avem intenţia să trecem în Mexic şi să ne punem la dispoziţia lui Juarez. Bineînţeles că aşa ceva nu se face fără măsuri prealabile.

Trebuie să ne asigurăm întrucâtva că vom fi primiţi cu bunăvoinţă.

De aceea am luat unele informaţii discrete şi astfel am aflat că aici, în La Grange, se fac recrutări. Ne-a fost

pomenit numele dumneavoastră, señor şi de aceea am ţinut să vă vedem. Poate aveţi amabilitatea să ne spuneţi dacă ne aflăm pe drumul cel bun.

Mexicanul nu răspunse imediat. Ne cântări o vreme şi ochii lui parcă se opriră cu satisfacţie asupra mea; eram tânăr şi voinic. Old Death trebuie să-i fi plăcut mai puţin. Trupul lui costeliv, aplecat, nu părea să reziste la mari eforturi. În cele din urmă, Cortesio întrebă:

— Cine v-a indicat numele meu, señor?

— Un bărbat cu care ne-am întâlnit pe vapor, minţi Old Death.

Am dat apoi, din întâmplare, peste master Lange, care ne-a informat că nu vă putem găsi acasă înainte de ora zece. Noi suntem din Nord şi am luptat împotriva Sudului. Avem, aşadar, destulă experienţă militară ca să putem fi de folos domnului preşedinte al Mexicului.

— Hm! Toate-s bune, señor, dar vă spun cinstit că nu-mi faceţi impresia unui om care ar putea înfrunta greutăţile îi privaţiunile ce vă aşteaptă.

— Aţi vorbit foarte sincer, señor, zâmbi Old Death. Cred însă că ar fi suficient să-mi spun numele pentru a vă convinge că sunt cât se poate de apt pentru o asemenea sarcină. Mi se spune îndeobşte Old Death.

— Old Death! Exclamă surprins Cortesio. E posibil? Sunteţi într-adevăr faimosul cercetaş care le-a dat atâta de furcă celor din Sud?

— Eu sunt. Mă puteţi recunoaşte după fizionomie.

— Desigur, desigur, señor! Eu sunt, în general, foarte prudent. Nimeni din afară nu trebuie să afle că fac recrutări pentru Juarez; mai ales acum mă păzesc înzecit. Totuşi, în cazul lui Old Death, nu văd de ce m-aş ţine în rezervă. De aceea vă răspund sincer că aţi fost îndreptaţi pe calea cea bună. Sunt bucuros să vă recrutez imediat; vă pot asigura chiar un rang corespunzător; un om ca Old Death trebuie, firește, apreciat la valoarea lui; doar nu-l vom înrola ca ostaş de rând!

— Sper şi eu, señor. Iar în ce-l priveşte pe tovarăşul meu, chiar dacă pentru început va fi simplu soldat, sunt sigur că va avansa rapid, în ciuda tinereţii sale, a ajuns printre abolиţionişti la rangul de căpitan.

Numele, Müller, nu spune mult, dar e foarte probabil că aţi auzit de el. A luptat sub comanda lui Sheridan şi, în calitate de sublocotenent, a condus primul eşalon al avangărzii în faimosul marş peste Missionary-Ridge. Ştiţi, desigur, ce acţiuni temerare s-au întreprins atunci.

Müller era foarte apreciat de Sheridan care îl folosea în cele mai teribile misiuni. Dânsul e una şi aceeaşi persoană cu mult lăudatul ofiţer de cavalerie care, în sângeroasa şi decisiva bătălie de la FiveForks, l-a eliberat din captivitate pe generalul Sheridan. Iată de ce cred, señor, că nu faceţi o achiziţie proastă.

Bătrânul minţea de îngheţau apele. Dar puteam oare să-l dau de gol? Simţeam că, de ruşine, mi se urcă tot sângele în obraz; în schimb, bravul Cortesio interpretă îmbujorarea mea drept dovadă de modestie, îmi strânse mâna şi, minţind la rându-i, ca un reporter de fapte senzaţionale, rosti:

— Lauda meritată nu trebuie să vă indispună, señor Müller. Am auzit şi eu de numele şi de isprăvile dumneavoastră. Vă urez din inimă bun venit printre noi. Bineînţeles că veţi fi înrolat ca ofiţer. Vă pot pune de pe acum la dispoziţie o sumă de bani pentru procurarea celor necesare.

Old Death era gata să accepte. I-o citeam pe faţă. De aceea mă grăbii să intervin:

— Mulţumim, señor. N-avem de gând să ne echipăm pe socoteala dumneavoastră. Ceea ce ne trebuie la început sunt doi cai. Am fi bucuroşi dacă ne-aţi putea servi. Dar fără harnaşament; îl avem pe-al nostru.

— Perfect. Vă pot oferi nişte cai foarte buni; iar dacă vreţi numaidecât să-i plătiţi, poftim, vi-i dau la preţul de cost.

Mâine dimineaţă mergem la grajduri şi vă arăt exemplarele. Sunt cei mai buni cai din câţi posed. Cum staţi cu cazarea?

— Suntem invitaţi la master Lange.

— Excelent! Altminteri, v-aş fi poftit să dormiţi aici, deşi locuinţa mea e cam strâmtă. Ce părere aveţi: să aranjăm restul chiar acum, sau lăsăm pe mâine dimineaţă?

— Mai bine acum, răspunse Old Death. Ce formalităţi se cer?

— Deocamdată, niciuna. Având în vedere că vă echipaţi din fondurile dumneavoastră, veţi depune doar jurământul şi veţi pleca să vă preluaţi funcţiile. Tot ce rămâne de făcut e să vă procur legitimaţii şi să vă dau o scrisoare de recomandaţie care să vă asigure acordarea gradului corespunzător. Fireşte că e mai bine să vă întocmesc de îndată aceste acte. Aici nu se ştie niciodată ce aduce clipa următoare, îngăduiţi-mi, deci, un sfert de ceas. Voi aranja totul repede. Serviţi-vă cu cigarillos. Am şi o băuturică din care nu prea dau la nimeni.

Păcat că e numai o singură sticlă!

Ne oferi ţigări şi aduse o sticlă de vin. Apoi luă loc la pupitru şi se apucă de scris Old Death îmi făcu discret cu ochiul; era cât se poate de satisfăcut. Îşi umplu paharul şi, închinând în sănătatea gazdei, îl dădu pe gât. Eu, însă, nu eram nici pe departe atât de mulţumit, deoarece nu se pomenise nimic în legătură cu cei doi oameni pe care-i căutam. Îi atrasei atenţia, în şoaptă, bătrânului. El făcu un gest care voia să însemne că n-a uitat problema şi că are el grijă. Într-un sfert de ceas, Old Death goli de unul singur sticla, iar Cortesio termină de scris. Înainte de a sigila plicul, ne citi scrisorile de recomandaţie, care nu puteau decât să ne măgulească. Apoi completă patru legitimaţii, dându-ne fiecăruia câte două. Spre marea mea surpriză, observai că sunt paşapoarte; unul tipărit în franceză, altul în spaniolă. Primul purta semnătura lui Bazaine1, iar celălalt al lui Juarez. Înţelegându-mi, probabil, mirarea, Cortesio zâmbi cu o satisfacţie rău ascunsă:

— Vedeţi, señor, că suntem în măsură să prevenim orice eventual incident! Cum am ajuns în posesia formularelor franceze e, desigur, secretul meu. Nu se ştie ce se mai întâmplă pe drum; de aceea e bine să fiţi înarmaţi pentru orice împrejurare. Altor persoane aş ezita să le încredinţez asemenea legitimaţii duble. Le acordăm numai în cazuri cu totul excepţionale; de altfel, cei care pleacă de aici însoţiţi de militari nu primesc nici un fel de act.

Old Death se folosi, în sfârşit, de prilej ca să atace chestiunea care mă interesa atât de mult.

— Când au trecut ultimii oameni dincolo?

— Ieri. Am condus personal un grup de treizeci de recruţi până la ferma lui Hopkins. Se aflau printre ei şi doi señores civili.

— Ah, transportaţi şi civili? Făcu Old Death pe miratul.

— Nu. Ar fi să ne complicăm existenţa. Ieri am făcut o excepţie, fiindcă unul din aceşti domni e o veche cunoştinţă a mea. Aşadar, veţi avea cai cumsecade; dacă porniţi mâine în zori, puteţi ajunge eşalonul încă înainte de Rio Grande.

— În ce punct urmează să treacă apa?

— Ei se îndreaptă spre trecătoarea Eagle. Dar pentru ca acolo să nu fie observaţi, vor coti mai spre nord. Între Rio Nuertes şi Rio Grande vor apuca pe drumul de catâri ce vine de la San Antonio, vor depăşi fortul Inge care, de asemenea, trebuie ocolit şi, între cei doi afluenţi, La Moras şi Moral, vor traversa Rio Grande într-un loc uşor de trecut pe care-l ştiu numai călăuzele noastre. De acolo vor continua drumul spre vest, pentru a ajunge, prin Baya, Cruces, San Vinzente, Tabal şi San Carlos, în oraşul Chihuahua.

Toate aceste denumiri mie îmi sunau ca din altă lume. În schimb, Old Death aproba din cap şi le repeta cu glas tare, de parcă-ar fi cunoscut regiunea ca în palmă. Apoi zise:

— Dacă avem într-adevăr cai buni, îi ajungem sigur din urmă; ai lor pesemne că nu-s prea grozavi. Dar ni se va îngădui oare să ne alăturăm eşalonului?

Cortesio îi dădu toate asigurările că vom fi primiţi. Totuşi, Old Death stărui:

— Mă întreb dacă domnii aceia doi, adică civilii de care vorbeaţi, vor fi şi ei de acord…

— Cum să nu fie? De altminteri, ei n-au nici un cuvânt de spus; să fie bucuroşi că au ocazia să se deplaseze sub ocrotirea detaşamentului, în orice caz, vă recomand să-i trataţi ca pe nişte gentlemeni. Pe unul din ei, Gavilano, mexican de origine, îl cunosc mai demult. Am petrecut cu el destule ceasuri plăcute în capitală. Are o soră mai tânără care suceşte capul tuturor seniorilor ce-i ies în cale.

— Probabil că e şi dânsul bărbat frumos?

— Nu, nu seamănă deloc între ei. De fapt, e sora lui vitregă. O cheamă Felisa Perillo şi, fiind o cantora, o cântăreaţă şi pe deasupra balerină de talent, s-a bucurat de acces în cea mai bună societate. Pe urmă, însă, a dispărut şi am aflat abia acum de la fratele ei că locuieşte în împrejurimile oraşului Chihuahua. Mai mult n-a ştiut să-mi spună; urmează să se informeze mai amănunţit de soarta ei la faţa locului.

— Îmi permiteţi şi vă întreb cu ce s-a ocupat sau se ocupă acest señor?

— E poet.

Old Death făcu o mutră ciudată, frizând dispreţul, încât Cortesio ţinu să adauge:

— Señor Gavilano scrie numai din pasiune. Posedând o avere frumoasă, el nu urmăreşte nici un câştig cu versurile sale.

— Atunci, fireşte că merită să fie invidiat.

— Ei, da, tocmai invidia şi multele intrigi ţesute în jurul lui l-au silit la un moment dat să-şi părăsească ţara. Acum se întoarce împreună cu un yankeu care vrea să cunoască Mexicul şi să se introducă în tainele poeziei. Vor să înfiinţeze în capitală un teatru.

— Din parte-mi, le doresc mult succes! Va să zică, Gavilano ştia că vă aflaţi în La Grange?

— Da de unde! Eram întâmplător în port, când a acostat vaporul pentru a da posibilitate pasagerilor să înnopteze în oraş. L-am recunoscut numaidecât şi, fireşte, l-am invitat să tragă la mine împreună cu tânărul american. Din una-n alta, am înţeles că voiau să plece la Austin şi să treacă frontiera. Ei şi atunci le-am oferit prilejul cel mai sigur şi mai rapid ca să ajungă dincolo. Ştiţi doar că pentru un străin nu e recomandabil să zăbovească prea mult aici, mai ales dacă nu colaborează cu sudiştii. În Texas îşi fac de cap o mulţime de pescuitori în apă tulbure, apăruţi nu se ştie de unde şi cu ce scop, indivizi fără căpătâi şi certaţi cu legile. Din toate părţile sosesc ştiri despre acte de violenţă, asasinate, atacuri mişeleşti, ale căror pricini nimeni nu le ştie. Făptaşii dispar fără urmă, iar poliţia se dovedeşte neputincioasă.

— Nu cumva e vorba de Ku-klux-klan? Întrebă Old Death.

— Mulţi şi-au pus aceeaşi întrebare. De curând s-au descoperit unele fapte care par să confirme că avem de-aface cu această bandă.

Alaltăieri, s-au găsit la Hallesville două cadavre de care era prinsă cu bolduri câte o etichetă cu inscripţia „câini yankei”. Dincolo de Shelby, o familie întreagă a fost omorâtă prin biciuire, fiindcă tatăl luptase sub comanda generalului Grant. Iar astăzi am aflat că lângă Lyons s-a găsit o cagulă neagră pe care sunt cusute două şopârle din stofă albă.

— Mii de trăsnete! Chiar aşa arată măştile pe care le poartă bandiţii din Ku-klux-klan!

— Da, îşi camuflează chipul sub nişte cagule negre, împodobite cu tot felul de figuri. Se pare că acestea diferă de la om la om, pentru ca indivizii să se recunoască fără a se şti pe nume.

— E de aşteptat ca banda să se dezlănţuie şi aici. Păziţi-vă, don Cortesio! Vor veni cu siguranţă. Mai întâi au fost, va să zică, la Hallesville, apoi s-a găsit o cagulă la Lyons. După câte ştiu, această din urmă localitate e mult mai aproape de La Grange decât prima.

— Într-adevăr, señor, aşa e. Voi avea grijă să ferec bine uşile şi obloanele de la ferestre. Puştile am să le ţin în permanenţă încărcate.

— Foarte bine. Indivizii ăştia nu trebuiesc menajaţi; nici ei nu cruţă pe nimeni. Cine contează pe omenia lor şi Ii se predă de bunăvoie, acela se înşală rău de tot. Eu, unul, n-aş discuta cu ei decât prin ţeava puştii. De altfel, se pare că nici în cârciuma de aici lucrurile nu stau prea bine: am văzut acolo nişte tipi de la care te poţi aştepta la surprize. Aţi face bine să ştergeţi orice semn care ar dovedi apartenenţa dumneavoastră la cauza lui Juarez. Luaţi imediat măsuri serioase! Mai bine prudenţă, chiar şi exagerată, decât să vă expuneţi biciului şi gloanţelor. Ei, mi se pare că am terminat. Ne revedem mâine dimineaţă. Sau mai aveţi ceva de spus?

— Nu, señores. Pentru astăzi atât. Sunt bucuros că v-am cunoscut şi sper să aud despre dumneavoastră numai lucruri bune. Am convingerea că, dincolo, la Juarez, vă aşteaptă succesul şi că veţi avansa foarte repede.

Cu aceasta încheiarăm discuţia. Cortesio ne strânse prieteneşte mâinile şi ne despărţirăm. Pe când uşa se închidea în urma noastră şi ne îndreptam spre locuinţa lui Lange, nu mă putui reţine să nu-l înghiontesc pe bătrânul Death:

— Dar, master, i-aţi turnat la minciuni cu sacul, nu alta! Ce v-a apucat?

— Asta, hm, e cam greu s-o înţelegeţi, sir! S-ar fi putut, nu-i aşa, să ne refuze. De aceea m-am străduit să-i inspir cât mai mult interes pentru persoanele noastre.

— Şi eraţi gata-gata să-i luaţi şi bani! Ar fi fost curată escrocherie!

— Ei, nu exageraţi! De ce să nu-i primesc, când mi-i oferă din proprie iniţiativă?

— Fiindcă nu avem de gând să justificăm cu nimic cheltuiala.

— Mă rog, poate că acuma nu avem de gând. Dar de unde ştiţi că nu se va ivi prilejul să servim într-adevăr cauza lui Jaurez? S-ar putea să fim chiar obligaţi la aceasta în propriul nostru interes. Totuşi, nu contest să aveţi dreptate. Foarte bine că n-am acceptat banii. Am făcut impresie! Numai aşa ne-am ales cu paşapoartele şi cu scrisorile de recomandaţie. Dar lucrul cel mai important e că am aflat încotro se îndreaptă Gibson. Cunosc perfect drumul. Mâine pornim la prima oră şi sunt sigur că-l ajungem din urmă. Când ne va vedea documentele, şeful eşalonului n-o să ezite să ni-i predea pe amândoi.

Nici n-a mai fost nevoie să batem în geamul de lângă intrarea în casa lui Lange. Omul ne aştepta în prag şi ne pofti înăuntru. Cele trei ferestre erau camuflate cu scoarţe groase.

— Să nu vă mire perdelele, domnilor! Zâmbi fierarul. Le-am pus dinadins. Şi vă rog, vorbiţi încet. Indivizii din Ku-klux-klan nu trebuie să afle că sunteţi aici.

— I-aţi zărit, cumva, pe derbedei?

— Am observat în orice caz nişte tipi care ne dau târcoale. Pe când eraţi dincolo, la señor Cortesio, mă plictisisem de aşteptare şi am ieşit în faţa casei. Deodată, zăresc nişte umbre care se apropie pe furiş dinspre cârciumă. Trag uşa după mine, dar nu de tot şi, privind prin crăpătură, văd trei inşi cum se opresc chiar în apropierea uşii. În ciuda întunericului, am observat că poartă pantaloni lungi, foarte largi şi vestoane la fel de încăpătoare. Pe faţă au cagule negre cu nişte semne de culoare deschisă.

— Exact după moda Ku-klux-klanului.

— Exact! Doi inşi s-au oprit în faţa uşii, iar al treilea s-a strecurat până în dreptul ferestrei. S-a întors apoi către ceilalţi şi le-a comunicat că nu vede înăuntru decât un tânăr, probabil feciorul lui Lange şi că bătrânul nu-i nicăieri, dar că masa e pregătită. Atunci altul a tras concluzia că ne vom aşeza la cină şi pe urmă ne vom culca. Veniseră să dea ocol casei, să vadă pe unde-i mai lesne de pătruns. Apoi au

dispărut după colţ. Când aţi sosit dumneavoastră, tocmai terminasem de camuflat ferestrele. Asta-i tot. Dar haide, să-i lăsăm naibii pe bandiţi! Doar n-o să uit din cauza lor că avem musafiri! Luaţi loc, mâncaţi, beţi! Nu-i decât o gustare de colonist pribeag, însă v-o ofer din toată inima. Despre ceia ce ne aşteaptă putem discuta şi în timpul mesei.

— Se înţelege că n-o să vă părăsim la primejdie, făgădui Old Death.

Unde-i fiul dumneavoastră?

— A plecat să-i aducă încoace pe câţiva prieteni de-ai mei, oameni de nădejde. Pe doi dintr-înşii îi cunoaşteţi: şedeau chiar la masa noastră, în restaurant.

— Cred că or să fie destul de atenţi şi or să intre neobservaţi. Ar fi bine să-i păcălim pe kukluxişti; să creadă că în casă nu sunteţi decât dumneavoastră şi fiul.

— Nici o grijă! Oamenii mei ştiu ce trebuie făcut; afară de asta, l-am instruit şi pe Will cum să procedeze.

Cina se compunea din pâine, şuncă şi bere. Abia ne aşezarăm la masă, că şi auzirăm schelălăit de câine cam la câteva case mai încolo.

— Ăsta-i semnalul! Explică Lange, ridicându-se de pe scaun. Vin prietenii.

Ieşi din încăpere ca să deschidă uşa dinspre stradă. Apoi se întoarse împreună cu fiul său şi cu cinci bărbaţi înarmaţi cu puşti, pistoale şi cuţite. Fără a scoate o vorbă, se aşezară pe unde era loc. Tăcuţi, cercetară cu ochii dacă geamurile sunt bine camuflate. Erau nişte zdrahoni tot unul şi unul. Oameni de acţiune, nu palavragii. Printre ei se afla şi un bărbat în vârstă, cărunt, cu barba albă. Acesta nu-şi lua ochii de la Old Death. În sfârşit, rupse tăcerea şi se adresă acestuia:

— Iertare, master! Will m-a informat pe cine voi întâlni aici şi am fost peste măsură de bucuros, pentru că, dacă nu greşesc, noi doi ne-am mai văzut undeva.

— Se poate! Răspunse cercetaşul. Am întâlnit în viaţă foarte mulţi oameni.

— Nu vă amintiţi de mine?

Old Death îl scrută o vreme şi răspunse nesigur:

— Parcă-parcă ne-am mai întâlnit undeva, dar nu-mi amintesc în ce împrejurare.

— Dincolo, în California, acum douăzeci de ani. În cartierul chinezesc. Nu vă amintiţi? Se juca tare şi se fuma opiu. Pierdusem toţi banii la cărţi, aproape o mie de dolari. Nu-mi rămăsese decât o singură monedă şi renunţasem să mai mizez cu ea. Gândeam să-mi cumpăr nişte opiu şi apoi să-mi zbor creierii. Eram un jucător pătimaş, ajuns la capătul puterilor. Atunci…

— Bine-bine! Îi tăie vorba Old Death. Îmi amintesc! Ce nevoie să mai povestiţi totul?

— Ba e nevoie; sir! Dumneavoastră mi-aţi salvat viaţa. Aţi câştigat la joc o sumă cât jumătate din pierderea mea. M-aţi luat deoparte şi mi-aţi dăruit banii, cerându-mi, în schimb, să făgăduiesc solemn că n-am să mai joc niciodată şi, mai presus de toate, că am să renunţ la tovărăşia drăcească a opiului. V-am făgăduit şi, în ciuda ispitelor, m-am ţinut de cuvânt. Sunteţi salvatorul meu. Între timp, am ajuns destul de bogat. Vă rog, făceţi-mi plăcerea şi îngăduiţi-mi să vă restitui banii.

— Nu sunt chiar atât de prost! Râse Old Death. De ani şi ani port în mine satisfacţia că am săvârşit şi eu odată o faptă bună şi mă feresc ca de foc să-mi vând această satisfacţie. Cu ce alta să mă prezint Alui de Sus când voi muri, dacă nu cu această unică faptă? De aceea n-o schimb pe nimic în lume! Să lăsăm asta. Avem de discutat chestiuni mult mai importante. De altfel, dacă aţi scăpat atunci din ghearele a doi diavoli pe care, din păcate, îi cunoşteam şi eu prea bine, să ştiţi că salvarea o datoraţi în primul rând propriei voinţe. Prin urmare, să nu mai vorbim!

Ascultându-l pe bătrânul westman, pe acest atât de faimos prieten al meu, mă încercă o bănuială. Old Death îmi spusese încă la New Orleans că mama lui îi arătase drumul spre fericire, dar că el a apucat-o pe alături. Acum se

mărturisea drept bun cunoscător al celor două vicii cumplite: jocul de noroc şi fumatul opiului. Să le fi cunoscut doar din observaţie? Cam greu de crezut. Mai curând se impunea concluzia că fusese el însuşi un jucător pătimaş şi că mai e, poate şi acum. Cât despre opiu, făptura lui scheletică sugera din plin că-i încercase gustul ucigător. Nu cumva fumează şi acum opiu în ascuns? Poate că, totuşi, l-a abandonat. Îndeletnicirea asta cu fumatul opiului necesită timp, or, călătoria noastră nu-i oferea nici un răgaz. Şi dacă mestecă otravă? În orice caz, părea să mai fie şi acum sub stăpânirea vechii sale patimi. Dacă s-ar fi debarasat complet de viciu, atunci şi făptura i s-ar fi înzdrăvenit, s-ar fi refăcut. Stimei pe care i-o purtam i se adăuga acum un simţământ de milă. Cu ce eforturi trebuie să fi luptat bietul om împotriva acestei duble terori! Ce trup şi ce spirit sănătos trebuie să fi avut, dacă nici până azi otrava nu l-a dărâmat cu totul! Toate încercările prin care trecuse, toate oboselile şi privaţiunile vieţii sale de westman – ce însemnau ele pe lângă drama sa lăuntrică! A luptat, poate, tot atât de crâncen cu cele două patimi, cum se bate indianul sortit pieirii împotriva albilor care îi covârşesc ca număr şi forţă… Old Death… Numele avea de aci încolo pentru mine o rezonanţă sumbră. Pe acest bărbat vestit îl ameninţa o descompunere înceată, cruntă, faţă de care simpla moarte fizică e o binefacere.

Ultimele cuvinte ale lui Old Death: „Să nu mai vorbim!” fuseseră rostite pe un astfel de ton, încât bătrânul cu barba albă renunţa să mai stăruie. Se mulţumi să răspundă:

— Well, sir! Avem acum de-a face cu un duşman tot atât de înverşunat şi necruţător ca jocul şi opiul. Din fericire, însă, e mai uşor de înfrânt decât cele două vicii şi noi suntem hotărâţi să-l înfrângem.

Ku-klux-klanul este un adversar declarat al poporului şi în contra lui trebuie să ne apărăm toţi, nu numai cei care sunt primii şi cel mai făţiş atacaţi. E o bestie cu mii şi mii de

gheare. Orice slăbiciune a noastră ne-ar costa scump. Din capul locului trebuie să ne arătăm neînduplecaţi.

Dacă bandiţii reuşesc să se instaleze aci, atunci nu mai avem scăpare.

Se vor ţine de capul nostru şi ne vor lichida pe rând. De aceea să le pregătim o primire cât se poate de tare, ca să le vârâm frica în oase şi să nu mai cuteze o nouă lovitură. Cred că sunteţi de acord.

Ceilalţi încuviinţară.

— Bine! Urmă el, că fiind cel mai în vârstă. Trebuie să facem în aşa fel, încât atacul nu numai să eşueze, dar să se şi întoarcă împotriva lor. Aveţi careva o propunere, o idee potrivită? S-auzim!

Privirile lui, ca şi ale celorlalţi, se îndreptară spre Old Death. Ca westman încercat, cunoştea mai bine metodele de apărare împotriva unor astfel de bandiţi. Văzând că toţi îl ţintesc cu privirea şi aşteaptă cu evlavie părerea lui, Old Death luă, ca de obicei, o expresie de om calm şi flegmatic. Înclină uşor capul şi rosti:

— Bine, domnilor, dacă dumneavoastră tăceţi, atunci să spun eu câteva cuvinte. Se pare că indivizii vor veni abia după ce master Lange se va fi culcat. Cu ce se încuie uşa din dos? Cu zăvorul?

— Nu. La toate uşile avem broaşte solide.

— Well! Probabil că asta o ştiu şi ei. Vor fi având şi chei false. Fără ele, s-ar face de baftă. Oricum, printre membrii bandei trebuie să fie şi lăcătuşi care se pricep să mânuiască un şperaclu. Vor intra, deci, cu siguranţă în casă şi depinde de noi cum vom şti să-i întâmpinăm.

— Cu puştile, fireşte. Tragem!

— Atunci trag şi ei, sir! Scăpărând, puştile voastre le vor arăta exact locul unde vă aflaţi. Nu, nu e bine aşa. Mă gândesc că ar fi o adevărată plăcere să-i prindem fără a ne expune gloanţelor.

— Dar e posibil?

— Chiar destul de uşor. Ne ascundem în casă şi-i lăsăm să intre.

Cum vor fi pătruns, ieşim, închidem uşile şi le încuiem pe dinafară.

Unii din noi vor veghea la uşi, alţii la ferestre. Altfel, nu vor mai putea să iasă şi vor fi nevoiţi să se predea.

Bătrânul care vorbise adineauri clătină din cap manifestându-şi dezacordul. Stărui cu energie ca bandiţii să fie împuşcaţi. Ascultându-l, Old Death închise un ochi şi realiză o strâmbătură care, în împrejurări mai puţin serioase, ar fi stârnit râsul unanim.

— De ce vă strâmbaţi aşa, sir! Întrebă Lange. Nu vă surâde deloc ideea?

— Deloc, master. Ideea prietenului nostru pare, într-adevăr, foarte atrăgătoare şi uşor de aplicat, numai că, după judecata mea, lucrurile se vor petrece altfel. Derbedeii ar merita pur şi simplu bătuţi dacă ar proceda conform imaginaţiei dumisale. Credeţi că vor intra cu toţii buluc şi se vor oferi gloanţelor noastre? Cine-ar face aşa decât nişte tâmpiţi?! Dimpotrivă, sunt convins că bandiţii vor descuia încet uşa din dos şi vor trimite unul sau doi inşi în recunoaştere. Pe ăştia, fără discuţie că i-am putea împuşca; dar atunci ceilalţi ar şterge-o repede şi ar aduce întăriri. Nu, sir, planul acesta nu valorează doi bani. Trebuie să-i lăsăm să intre şi să-i prindem în capcană. Şi am încă un argument şi mai temeinic. Presupunând că planul dumneavoastră ar fi aplicabil, vă declar că mi-ar fi silă de mine însumi dacă i-aş ucide aşa, cu grămada, fără a le lăsa măcar timpul cuvenit ca să mediteze la păcatele lor. Suntem oameni, domnilor şi buni creştini. E drept că trebuie să ne apărăm împotriva lor şi să le tăiem pofta de a mai reveni, dar asta se poate realiza şi cu mai puţină vărsare de sânge. Dacă stăruiţi în ideea de a-i împuşca pe toţi ca pe o haită de fiare, n-aveţi decât s-o faceţi; dar nici eu, nici tovarăşul meu nu vom fi părtaşi la această faptă. Plecăm şi înnoptăm în altă parte, ca să nu ne urmărească mai târziu remuşcările.

Îi dădeam, într-adevăr, dreptate. De altfel, cuvintele lui avură efect şi asupra celorlalţi. Oamenii se uitară unul la altul, aprobând în tăcere.

Apoi, cel mai în vârstă rosti:

— Părerea dumneavoastră, sir, e cât se poate de întemeiată. Credeam că o asemenea primire i-ar învăţa minte pe toţi kukluxiştii, odată pentru totdeauna, ca să nu-şi mai facă de cap în La Grange; dar nu am pus în cumpănă răspunderea ce ne-o luăm. De aceea, m-aş împăca bucuros cu planul dumneavoastră, dac-aş întrezări o cât de mică şansă de reuşită.

— Orice plan, sir, chiar şi cel mai bine chibzuit, poate da greş.

Este şi mai uman şi mai înţelept să le tăiem ieşirea şi să-i prindem de vii. Vă rog să mă credeţi că e mult mai bine decât dacă i-am împuşca.

Nu uitaţi că, împuşcând atâţia inşi, vă puteţi atrage răzbunarea întregii bande. Nu numai că nu-i veţi ţine pe kukluxişti departe de La Grange, ci, dimpotrivă, îi veţi stârni şi vor căuta să v-o plătească cu vârf şi îndesat. Vă propun, deci, să acceptaţi planul meu. E tot ce se poate mai bun. Ca să nu scăpăm din vedere nici un amănunt, am să dau un ocol casei chiar acum. Poate descopăr ceva care ne-ar putea folosi.

— N-aţi vrea să renunţaţi, sir, la operaţia asta? Interveni Lange.

Spuneaţi chiar dumneavoastră adineauri că bandiţii trebuie să fi lăsat un om de pază. Ar putea să vă simtă.

— Pe mine?! Râse Old Death. Asemenea lucru încă nu mi l-a spus nimeni! Să-l simtă cineva pe Old Death când acesta se furişează în preajma unei clădiri sau a unui om?! Haide, să nu mai glumim! Dacă aveţi la îndemână o cretă, desenaţi-mi aici, pe masă, planul casei şi al curţii, ca să mă pot orienta. Îmi daţi drumul pe din dos şi aşteptaţi până mă înapoiez. N-am să ciocănesc în uşă; am să zgârii cu unghia.

Prin urmare, dacă auziţi bătăi în uşă, să ştiţi că nu sunt eu şi să nu deschideţi.

Lange luă o cretă şi schiţă pe masă planul. Old Death îl studie atent şi zâmbi satisfăcut.

Se îndreptară amândoi spre uşă. Old Death se opri şi mă întrebă:

— Sir, v-aţi mai apropiat vreodată de un om pe furiş?

— Nu, minţii eu, potrivit înţelegerii pe care o aveam cu Winnetou.

— Ei, vi se oferă acum un prilej minunat să vedeţi cum se procedează. Dacă vă ispiteşte, poftiţi cu mine.

— Staţi niţel, sir! Protestă Lange. Asta-i prea din cale afară! Dumnealui recunoaşte deschis că nu se pricepe în asemenea treburi.

O greşeală cât de mică şi băiatul care pândeşte vă poate observa.

S-ar duce de râpă tot planul nostru.

— Prostii! Ce-i drept, nu-l cunosc decât de scurtă vreme pe acest tânăr master, dar ştiu că arde de nerăbdare să ajungă un westman destoinic. O să-şi dea toată osteneala să nu greşească… Haideţi, sir! Dar faceţi ca mine şi lăsaţi-vă aici pălăria. Împletitura asta de paie cam bate la ochi şi ne poate trăda. Daţi-vă părul pe frunte şi ridicaţi gulerul, ca să nu vi se vadă bine faţa. Vă ţineţi în spatele meu şi mă imitaţi întocmai…

Nimeni nu-l mai contrazise. Trecurăm în coridor şi de acolo până la uşa din dos. Fierarul o deschise încet şi, după ce ieşirăm, puse iarăşi lacătul.

Cum ne văzurăm afară, Old Death se ghemui la pământ. Făcui la fel. Bătrânul părea că străpunge întunericul cu ochii. Îl auzeam cum adulmecă şi trage aerul pe nări.

— După cât îmi dau seama, nu e nimeni pe aproape, îmi şopti, arătând spre grajd. Aţi încercat vreodată, când eraţi copil, să imitaţi târâitul greierului trecând un fir de iarbă între degete?

Confirmai în şoaptă.

— Acolo, în faţa uşii, creşte iarbă. Smulgeţi un fir şi aşteptaţi până mă întorc. Nu cumva să vă mişcaţi din loc. Dacă se întâmplă ceva, faceţi ca greierul şi vin imediat.

Se culcă la, pământ şi se târî de-a buşilea prin beznă. Să tot fi trecut zece minute până se întoarse. Şi aş putea să jur că nu văzusem şi nu auzisem nimic; doar instinctul îmi spunea că se apropie.

— Aşa cum am bănuit, şopti el. În curte nu-i nimeni şi nici aici, după colţ. Dar dincolo, în dreptul geamului dinspre dormitor, cred că pândeşte cineva. Culcaţi-vă la pământ şi haideţi târâş după mine. Dar nu pe burtă ca şerpii, ci ca şopârla. Vă sprijiniţi în degetele de la mâini şi de la picioare, numai în vârfuri. Pipăiţi terenul cu palmele ca nu cumva să frângeţi vreo uscătură. Încheiaţi-vă bine la haină să nu vi se agaţe de ceva. Hai!

Înaintarăm târâş până-n colţ şi ne oprirăm. După un răstimp, Old Death întoarse capul spre mine şi-mi spuse încet de tot:

— Sunt doi. Fiţi atent!

Se strecură mai departe. Eu în urma lui. Nu ne ţinurăm pe lângă zid, ci o luarăm spre gardul de şipci din jurul grădiniţei, năpădit de viţă sălbatică sau de nu ştiu ce altă plantă agăţătoare. Merserăm apoi pe lângă gard, paralel cu faţada clădirii, cam la vreo zece paşi depărtare de ea. În acest spaţiu zării prin întuneric un fel de ridicătură de forma unui cort. După cum am aflat mai târziu, erau nişte araci pentru fasole şi hamei, pe care se îngrămădiseră o mulţime de vrejuri.

De acolo, de lângă umbra aceea ciudată, veneau nişte şoapte. Old Death întinse mâna spre mine, mă apucă de guler, mă trase lângă el şi îmi suflă la ureche:

— Sunt ei! Să ascultăm ce discută! De fapt, ar trebui să mă apropii numai eu singur, pentru că, vedeţi, un greenhorn ca dumneavoastră ar putea să-mi strice toată plăcerea. Dar patru urechi aud mai bine decât două. Aţi fi în stare să va apropiaţi într-atât, încât să le auziţi discuţia?

— Da, i-am răspuns.

— Bine, să încercăm. Dumneavoastră o luaţi pe-aici, iar eu pe după araci. Cum ajungeţi, vă lipiţi faţa de pământ, ca să nu vă observe luciul ochilor. Dacă totuşi vă dibuiesc, poate din cauza respiraţiei prea grele, atunci trebuie să-i facem imediat inofensivi.

— Îi ucidem? Întrebai în şoaptă.

— Nu. Totul va trebui făcut în deplină linişte, fără zgomot, deci cu cuţitul; dar pentru asta nu cred că aveţi îndemânare. Oricum, de pistol să nu vă atingeţi. Dacă vreunul din noi e descoperit, luăm în primire fiecare pe câte un ins. îi săriţi de gât şi îl strângeţi cu ambele mâini, ca nici să nu crâcnească. În aceeaşi clipă, îl doborâţi la pământ.

Pe urmă vă spun eu ce mai facem. Fiţi atent: nici un zgomot! De voinic, sunteţi voinic, dar mă întreb dacă puteţi răpune fără nici o larmă pe un târâie-brâu din ăştia?

— Nu mă îndoiesc!

— Atunci, daţi-i drumul, sir!

El se strecură pe o parte, eu pe cealaltă. Ajunserăm astfel la piramida de verdeaţă. Cei doi găligani şedeau alături, cu ochii la casă.

Izbutii să mă apropii de unul din ei până la o distanţă de un cot.

Acolo mă lipii cu burta şi cu fruntea de pământ şi îmi acoperii faţa cu mâinile. Îmi ziceam că lucrul era necesar din două motive. Mai întâi, evitam ca albeaţa feţei să-mi trădeze eventual prezenţa; apoi, în această poziţie auzeam mai bine decât cu capul ridicat. Indivizii vorbeau în şoaptă, dar cam repezit, ceea ce făcea ca discuţia lor să fie auzită relativ destul de departe.

— Pe căpitanul vasului îl lăsam naibii, vorbi cel din imediata mea apropiere. Chiar dacă s-a descotorosit de voi, în fond nu şi-a făcut decât datoria. O fi el un afurisit, însă te întreb eu, măi Locksmith, cu ce ne-am alege dacă l-am lichida? Vrem să ne stabilim aici în Texas şi să ne

menţinem? Atunci n-are rost să ne stricăm cu cei de la navigaţie.

— Bine, fie cum doriţi, căpitane. Şi indianul acela ne-a scăpat, după câte văd; nici o piele-roşie nu va sta toată noaptea în La Grange ca să aştepte plecarea vaporului. Dar câinii pe care am vrut să-i spânzurăm se mai află aici. Ăştia sunt spioni şi trebuiesc linşaţi. Numai de-am dibui unde au tras peste noapte! Au şters-o din cârciumă ca nişte laşi, au sărit pe geam!

— Las' că-i găsim! I-am ordonat „Melcului” să rămână în local.

N-are el pace până nu le află ascunzătoarea. E şiret, al naibii! N-a dibăcit tot el că Lange şi-a vândut casa şi a încasat parale de la mexican? Ne aşteaptă dar o bună afacere. Se lasă cu distracţie. Fiul lui Lange a luptat ca ofiţer împotriva noastră şi va plăti cu ştreangul.

Bătrânul îşi va primi pedeapsa pentru că l-a băgat pe fiu-su în ar: mată. Nu-l spânzurăm, dar îl batem până-i crapă dosul. Îl aruncăm apoi afară şi dăm foc şandramalei.

— Cu asta nu-i provocăm nici o pagubă. Casa e vândută, replică celălalt.

— În schimb, îl plesnim pe mexican. Cu siguranţă că n-o să mai trimită oameni peste Rio, ca să-l slujească pe Juarez. Facem noi curăţenie pe-aici şi-i dăm o lecţie să n-o uite niciodată. Ştiu oamenii noştri ce au de făcut. Dar, spune-mi, Locksmith, eşti sigur că se potrivesc cheile?

— Nu mă jigniţi, căpitane! Doar îmi cunosc meseria. Nici un lacăt de aici nu rezistă şperaclului meu.

— Bun. Numai de s-ar culca odată, blestemaţii! Ai noştri şi-or fi pierdut răbdarea. Nu-i nici o plăcere să stai cu nasul în tufele de soc din spatele grajdului. Lange ăştia au aruncat acolo toate cioburile şi murdăriile din casă. Tare-aş vrea să dăm mai curând semnalul convenit cu ai noştri! Mă duc să trag cu urechea la oblon şi să văd dacă s-au culcat, bufniţele dracului.

Individul se sculă şi se îndreptă încetişor spre oblon. I se spune deci „căpitan”. Titulatura, ca şi convorbirea pe care tocmai o surprinsesem mă făceau să presupun că dânsul conduce operaţia. Celuilalt îi spunea Locksmith, adică „lăcătuş”. Poate că aşa se şi numea, dar bănuiam că mai curând era vorba de meseria lui; doar se lăudase că ştie să mânuiască şperaclul. Şi chiar în clipa aceea Locksmith făcu o mişcare şi auzii un clinchet. Avea deci sculele la el.

O ciupitură la picior mă smulse din gânduri. Mă târâi niţel mai înapoi. Old Death stătea lungit lângă araci. Îmi apropiai obrazul de al lui. Bătrânul, abia şoptind, se interesă dacă am auzit şi înţeles discuţia.

— Va să zică, ştim cum stăm. Las' că le joc acestor băieţi un renghi, să mă ţină minte! Numai să mă pot bizui pe dumneavoastră!

— Încercaţi. Ce am de făcut?

— Să-l prindeţi pe „căpitan” de beregată.

— Well, sir!

— Ca să mergeţi la sigur, staţi să vă explic eu cum trebuie procedat. Ascultaţi! Individul n-o să se întoarcă prin spatele aracilor. Asta e clar…

Tocmai atunci „căpitanul” se întoarse. Din fericire se aşeză imediat la locul lui.

Old Death socoti că nu mai e necesar să-l iscodim. Reluă în şoaptă:

— Aşadar, iată cum: Vă târâţi până ajungeţi exact în spatele lui.

Când auziţi o exclamaţie a mea, îl prindeţi de gât. Dar ştiţi, sănătos de tot. Înţelegeţi? Cele două degete mari, împreunate, i le înfigeţi în ceafă, iar cu celelalte opt, câte patru de fiecare parte, îi apăsaţi beregata cât de tare puteţi.

— Păi, atunci se înăbuşă.

— Da' de unde! Nu se sufocă atât de repede! Canaliile astea fac parte din categoria fiarelor care au şapte vieţi în ele. După ce-l imobilizaţi, trântiţi-l la pământ ca să veniţi

peste el. Dar să nu greşiţi! Vă aflaţi, cum spuneam, în spatele lui. Nu cumva să-l trageţi spre dumneavoastră, ci să-l forţaţi lateral spre stânga, obligându-l să cadă pe o parte şi apoi pe burtă. Aşa e cel mai sigur. Cum însă nu aveţi deprindere în asemenea luptă, s-ar putea să-i scape totuşi un răcnet.

Nu-i nimic. Va fi, de fapt, numai un horcăit scurt, desperat. Apoi va amuţi, iar dumneavoastră îl ţineţi strâns până vin eu. Credeţi că va merge treaba?

— Cu siguranţă. M-am mai luat eu la trântă şi în alte ocazii.

— Trântă? Mă luă în râs bătrânul. Asta nu spune nimic. Şi nu uitaţi că şeful ăsta e mai matahală decât celălalt. De aceea, vă rog, oferiţi-i o satisfacţie meşterului, adică mie şi nu vă expuneţi blamului celor din casă! Hai, înainte! Aşteptaţi semnalul meu.

Plecă târâş de lângă mine, iar eu mă strecurai la locul meu de adineauri, ba chiar şi mai aproape de „căpitan”. Aşteptam cu genunchii încordaţi, gata să ţâşnesc în orice clipă.

Cei doi terorişti îşi reluaseră discuţia. Erau nemulţumiţi că atât ei, cât şi camarazii lor trebuie să aştepte prea mult. Pomeniră şi de noi, exprimându-şi speranţa că „Melcul” ne va descoperi adăpostul. Deodată, auzii vocea lui Old Death:

— Atenţie, domnilor! Suntem aici!

Sării drept în spinarea „căpitanului” şi-l strânsei de gât cu ambele mâini, aşa cum mă învăţase bătrânul westman. Cu vârfurile degetelor înfipte în beregată îl striveam în acelaşi timp sub greutatea trupului meu, până ce omul cedă şi se întinse la pământ, cu faţa în jos. Nu scoase nici un strigăt; se zbătu câteva clipe bâţâind din mâini şi din picioare, apoi se linişti. Atunci apăru lângă noi, strânsă ghem, făptura lui Old Death. Bătrânul îl lovi pe „căpitan” în cap cu mânerul pistolului şi zise:

— Daţi-i drumul, sir, altminteri se sufocă de-a binelea! Pentru început n-aţi lucrat rău. S-ar zice că aveţi aptitudini.

Cred că veţi ajunge cândva ori un mare răufăcător, ori un westman destoinic. Luaţi-l în cârcă şi veniţi după mine!

Şi-l săltă în spinare pe celălalt individ, iar eu pe „căpitan”. La uşa din dosul casei, Old Death, conform înţelegerii, începu să râcâie cu unghia. Lange deschise uşa şi intrarăm.

— Dar ce căraţi în spinare? Întrebă el încetişor, când, cu tot întunericul, observă poverile noastre.

— Las' că vedeţi, răspunse vesel Old Death. Încuiaţi uşa şi veniţi dincolo, în odaie.

Cum se mai minunară toţi când ne depuserăm prada pe duşumea!

— Formidabil! Exclamă cetăţeanul cu barbă albă. Păi ăştia sunt kukluxişti. Morţi?

— Să sperăm că nu! Răspunse Old Death. Vedeţi ce inspiraţie bună am avut când l-am luat pe acest tânăr master cu mine? S-a ţinut tare, l-a doborât chiar pe şeful bandei.

— Pe şef? Colosal! Dar oamenii lui unde sunt? Şi pe ăştia de ce i-aţi băgat în casă?

— Mai e nevoie să explic? Nu ghiciţi? Eu şi tânărul nostru sir ne vom travesti în hainele acestor doi golani şi vom aduce încoace toată banda care aşteaptă ascunsă după grajd.

— Sunteţi daţi dracului! Vă puneţi viaţa-n joc! Şi dacă vă simt că nu sunteţi de-ai lor?

— Tocmai asta e, că n-or să ne simtă, hotărî cu calm bătrânul westman. Old Death e un şmecher calificat, iar acest tânăr master nu e nici el chiar atât de prost precum arată.

Old Death le istorisi apoi cele petrecute, după care îşi expuse planul: eu mă voi da drept Locksmith, voi merge în spatele grajdului şi-i voi aduce de acolo pe banditi, iar dânsul, îmbrăcat în hainele şefului, care i se potrivesc ca măsură, va juca rolul acestuia.

— Se înţelege, adăugă el, că vom vorbi numai în şoaptă, ca să nu ne trădeze timbrul străin al glasului.

— Mă rog, dacă îndrăzniţi şi asta, vă priveşte! Se resemna Lange.

Doar nu e în joc pielea noastră, ci a voastră! Şi noi ce facem între timp?

— Întâi de toate, ieşiţi acum uşurel afară şi aduceţi nişte bârne sau pari solizi cu care să imobilizăm celelalte uşi, ca să nu poată fi deschise pe dinăuntru. Apoi stingeţi lumina şi vă ascundeţi prin casă.

Asta-i tot. Restul încă nu se poate prevedea.

Lange şi fiul său ieşiră în curte să aducă parii, în timp ce noi îi dezbrăcăm pe cei doi prizonieri de hainele lor negre cu însemne albe.

Şeful purta pe glugă, pe piept şi la şolduri câte un petic alb închipuind un pumnal, iar Locksmith, nişte chei. Pumnalul era deci semnul distinctiv al şefului. Individul care zăbovea în cârciumă, ca să afle unde suntem găzduiţi, se numea „Melcul”. Probabil că semnul lui distinctiv era un melc.

Tocmai când îi scoteam „căpitanului” pantalonii, croiţi după modelul braconierilor elveţieni şi îmbrăcaţi peste altă pereche de pantaloni obişnuiţi, banditul se trezi. Aruncă înjur o privire mirată, rătăcită şi încercă să se scoale, ducând în acelaşi timp mâna la şold, unde ar fi trebuit să se afle pistolul. Dar Old Death îl trânti din nou la pământ, îi lipi de piept vârful cuţitului său de vânătoare şi-l avertiză:

— Stai liniştit, băieţaş! Dacă scoţi o vorbă sau te mişti nu ştiu cum, uite-aici, vâr cuţitul ăsta frumos în tine!

Şeful era un bărbat de vreo treizeci de ani şi purta barbă militărească. Faţa lui cam trecută, uşor măslinie şi cu trăsături severe, părea a unui meridional. Îşi duse mâinile la cap, în locul unde fusese lovit şi întrebă:

— Unde mă aflu? Cine sunteţi?

— Asta-i casa lui Lange, băiatule, cel pe care aţi vrut să-l atacaţi.

Iar eu şi acest tânăr suntem „spionii” pe care „Melcul” are misiunea să-i descopere. Te afli deci exact unde doreai să ajungi.

Omul îşi muşcă buzele şi privi în jurul său speriat, sălbatic. În clipa aceea se întoarse Lange cu fiul său. Aduceau câţiva pari şi un ferăstrău.

— Frânghie avem destulă. Ajunge să legăm şi douăzeci de inşi, zise tatăl.

— Daţi-ne, deocamdată, numai pentru ăştia doi.

— Nu! Nu permit să mă legaţi! Izbucni „căpitanul”, încercând din nou să se ridice. Old Death îi mai arătă o dată vârful cuţitului!

— Stai şi nu te răţoi! Desigur că nu ştii încă pe cine ai în faţă. Mă cheamă Old Death! Sper că înţelegi ce înseamnă asta. Ori crezi că aş fi prietenul sudiştilor şi al celor din Ku-klux-klan?

— Old… Old Death! Îngăimă „căpitanul”, speriat la culme.

— Da, băiete, chiar eu sunt! Aşadar, să nu-ţi faci iluzii deşarte.

Ştiu că ai fi vrut să-l spânzuri pe tânărul Lange, să-l biciuieşti pe bătrân până la sânge, să incendiezi casa. Dacă mai speri să fii cruţat, atunci fii cuminte şi lasă-te în voia soartei.

— Old Death, Old Death! Repetă găliganul livid la faţă. S-a terminat cu mine!

— Încă nu. Nu suntem bestii ca voi. Predaţi-vă fără luptă şi veţi rămâne în viaţă. Altminteri, leşurile voastre vor pluti mâine pe apele fluviului. Îţi comunic de pe acum ce ai de făcut. Dacă te supui, puteţi părăsi regiunea şi, dinspre partea mea şi Texasul, ca să nu mai reveniţi cât lumea. În schimb, dacă neglijezi sfatul, s-a zis cu voi. Eu am să ies afară şi am să-i aduc încoace pe oamenii tăi. Vor fi, ca şi tine, prizonieri.

Ordonă-le să se predea. De nu, vă împuşcăm ca pe nişte hulubi sălbatici.

Kukluxistul fu legat zdravăn şi îi îndesarăm în gură o batistă. Între timp, îşi revenise şi camaradul lui, dar prefera să nu sufle o vorbă. Îl legarăm şi pe acesta şi îi astuparăm gura. Apoi îi culcarăm în cele două paturi ale lui Lange, mai strânserăm o dată bine de tot legăturile şi îi acoperirăm până sub bărbie.

— Aşa! Râse mulţumit Old Death. Acum comedia poate să înceapă.

Ce-o să se mai mire lepădăturile când îşi vor vedea fârtaţii întinşi în pat! Ce plăcere pe capul lor! Dar ia spuneţi, master Lange, cum facem ca să discutăm cu indivizii după ce-i vom aduce în casă şi să-i ţinem în şah fără ca ei să ne vadă sau să ne căşuneze vreun rău?

— Hm! Făcu cel întrebat, arătând în sus. Ne instalăm în pod.

Tavanul e din scânduri. Putem să scoatem una.

— Atunci luaţi puştile şi haideţi cu toţii afară. Veţi urca scara şi veţi sta în pod până la momentul potrivit. Dar, mai întâi, să pregătim proptelele.

Scurtarăm cu ferestrăul câţiva pari pe măsura potrivită şi-i puserăm deoparte. În timp ce Old Death se vârî în costumul „căpitanului”, eu îmbrăcai pantalonii şi haina lui Locksmith. O legătură mare de şperacluri îmi zornăi în fundul buzunarului.

— N-aveţi nevoie de ele, stabili Old Death. Nu sunteţi nici lăcătuş, nici spărgător şi v-aţi trăda prin stângăcie. Mai bine luaţi cheile adevărate şi, când o fi, vă prefaceţi că deschideţi uşa cu şperaclul.

Băgaţi-vă pistolul şi cuţitul prin buzunare ca şi mine, iar puştile noastre să le ia dumnealor; în timp ce noi operăm afară, dânşii vor desface o scândură din tavan. Apoi trebuie stinsă lumina.

Lucrurile se petrecură întocmai. Luai cu mine cheile pentru toate cele trei uşi. Old Death mă instrui mai abitir ca pe un ucenic. În clipa când auzirăm zgomotul din tavan, provocat de scoaterea scândurii, plecarăm fiecare în

misiunea lui. Bătrânul avea să aştepte în faţa casei, având parii la îndemână, iar eu – străbătând curtea – urma să-i chem pe drăguţii mei „camarazi”. O luai spre grajd fără să-mi moi paşii prea mult; ţineam să fiu auzit, pentru ca vreunul din bandiţi să mi se adreseze; mă temeam ca, vorbind primul, să nu greşesc cumva în legătură cu consemnul lor.

Când să trec colţul, se sculă de jos o mogâldeaţă de care era cât pe-aci să mă poticnesc.

— Stop! Sună un glas. Tu eşti, Locksmith?

— Yes Puteţi veni, însă fără zgomot.

— Aşteaptă aici! Să-i spun locotenentului.

Dispăru ca o părere. Exista, va să zică şi un „locotenent”! Ku-kluxklanul părea să fie organizat ca o armată.

Nu trecu un minut şi se ivi o altă persoană. Îmi spuse cu glas reţinut:

— Dar mult a mai durat! S-au dus la culcare, afurisiţii?

— S-au dus, în sfârşit! Acuma dorm buştean. Au golit în doi un ulcior întreg cu rachiu.

— Atunci va fi treabă uşoară. Cum stăm cu uşile?

— În regulă!

— Bine, să mergem. A trecut de miezul nopţii şi pe la unu, cum am stabilit, vine rândul lui Cortesio. Hai, condu-ne!

Îndărătul lui apăru un grup de indivizi camuflaţi sub cagule; ne urmară şi ei. În faţa casei ne întâmpină Old Death. Prin întuneric, statura lui nu se deosebea de a „căpitanului”.

— Aveţi vreun ordin, căpitane? Întrebă celălalt ofiţer.

— Nu! Răspunse bătrânul sigur şi firesc. Ne orientăm înăuntru.

Hai, Locksmith, deschide uşa!

Cu cheia cea adevărată zgândării o vreme broasca, prefăcându-mă că nu merge şi că trebuie să încerc altă cheie. În cele din urmă, reuşii, pasămite, să descui. Old

Death şi cu mine ramaserăm locului, lăsându-i pe ceilalţi să intre. Locotenentul întârzie şi dânsul lângă noi.

După ce intră pe uşă ultimul om, acesta întrebă:

— Aprindem lanternele?

— Deocamdată numai dumneata.

Trecurăm şi noi pragul. Trăsei uşa după mine, fără s-o încui, iar „locotenentul” scoase din buzunarul pantalonilor săi largi o lanternă gata aprinsă, orbitoare. Însemnul de pe hainele lui era un cuţit de vânătoare. La lumina lanternei numărai în casă cincisprezece inşi.

Fiecare purta alte semne distinctive: sfere, semiluni, cruci, şerpi, stele, broaşte, roţi, inimi, foarfeci, păsări, patrupede şi altele. „Locotenentului” părea că-i place să comande. Îşi plimbă lanterna în jur şi hotărî:

— Trebuie o santinelă aici, la uşă!

— Pentru ce? Rosti Old Death. Nu e necesar. Locksmith n-are decât să încuie şi nu mai intră nimeni.

Mă executai pe loc, pentru a nu da de gândit „locotenentului”, având grijă să las cheia în uşă.

— Intrăm toţi deodată, ordonă Old Death. Fierarii ăştia sunt ai dracului de vânjoşi!

— Azi vă purtaţi altfel ca de obicei, căpitane!

— Şi împrejurările sunt altele. Hai!

Mă împinse spre uşa ce dădea în prima odaie. Aici îmi repetai jocul, prefăcându-mă câteva clipe că nu găsesc un şperaclu potrivit. Apoi intrarăm. Old Death luă lanterna din mâna „locotenentului” şi îndreptă fascicolul de lumină spre uşa dormitorului.

— Pe acolo! Zise el. Dar încet, fără zgomot!

— Nu aprindem şi celelalte lanterne?

— Nu, abia după ce intrăm. În felul acesta Old Death voia să evite ca „somnoroşii” din pat să fie recunoscuţi prea devreme. Dormitorul era destul de mare ca să încapă în el toţi cei cincisprezece inşi. Numai că trebuia să şi intre toţi în această odaie, pentru ca asediul să nu se extindă şi asupra încăperii alăturate.

De astă dată lucrai cu şi mai multă încetineală şi, în aparenţă, mai precaut. În fine, deschisei uşa. Old Death îşi plimbă lumina lanternei prin dormitor, cercetă interiorul şi şopti:

— Dorm. Intraţi repede! Fără nici un zgomot! Întâi „locotenentul”!

Nu-i dădu răgaz nici să se opună, nici să mai chibzuiască; îl împinse de la spate. Ceilalţi îl urmară în vârful picioarelor. Când trecu şi ultimul, închisei repede uşa pe dinafară şi o încuiai.

— Haide, parii! Porunci Old Death.

Parii erau acolo, tocmai potriviţi ca să-i putem fixa între pervazul ferestrei şi rama uşii. Treaba reuşi pe deplin. Ar fi fost nevoie de forţa unui elefant pentru a face să sară uşa. În sfârşit, urcai în fugă scara.

— Sunteţi aici? Întrebai. I-am prins în capcană. Puteţi coborî! Oamenii săriră jos unul după altul.

— Sunt înăuntru, în dormitor. Ieşiţi afară, trei inşi şi înţepeniţi oblonul de la geam cu nişte pari. Cum încearcă vreunul să scape cu fuga, îl împuşcăm.

Deschisei uşa din dos şi trei dintre oamenii noştri se repeziră afară.

Ceilalţi mă urmară în odaia de locuit. Între timp, o larmă drăcească se stârni în dormitor. Bandiţii păcăliţi îşi dădură seama de situaţie, aprinseră lanternele şi, la lumina lor, îi recunoscură pe indivizii din pat. Acum blestemau şi zbierau de mama focului, bătând cu pumnii în uşă.

— Daţi drumul la uşă! Deschideţi, că dărâmăm totul! Se auzea de dincolo.

Văzând că ameninţările nu au nici un efect, se apucară să forţeze uşa, care, însă, nu ceda din cauza proptelelor cât se poate de solide. Îi auzirăm apoi cum deschid fereastra şi încearcă să deschidă oblonul.

— Nu merge! Rosti cineva mânios. L-au înţepenit pe dinafară, în clipa aceea tună o voce din curte:

— Jos mâna de pe oblon. Sunteţi prinşi! Cine sparge oblonul se alege cu un glonţ în cap!

— Da, strigă Old Death, care se afla alături de noi în odaia de locuit. Şi uşa e barată! Iar noi, aici, suntem destui la număr ca să vă trimitem urgent pe lumea cealaltă. Întrebaţi-l pe „căpitanul” vostru ce aveţi de făcut. Şi apoi, încet, către mine:

— Haide sus, în pod! Luaţi-vă lanterna şi puşca. Ceilalţi, care rămân aici, pot aprinde lampa.

Urcarăm sus, deasupra dormitorului, unde era un fel de mansardă.

Găsirăm uşor scândura desprinsă. După ce Old Death îşi camufla lanterna şi ne lepădarăm glugile, scoaserăm scândura de la locul ei. Astfel puteam urmări de sus tot ce se petrece în dormitorul puternic luminat de câteva lanterne.

Stăteau toţi grămadă. Primii doi prizonieri fuseseră dezlegaţi, li se scoseseră căluşurile din gură. „Căpitanul” vorbea cu glas coborât şi, după cât se pare, foarte stăruitor.

— Oho! Protestă „locotenentul” pe un ton puţin mai ridicat. Să ne predăm?! Dar, în fond, cu câţi inşi avem de-a face?

— Cu mai mulţi decât e nevoie ca să vă lichideze pe toţi în cinci secunde! Răspunse de sus Old Death.

Toate privirile se ridicară spre tavan. Şi în aceeaşi clipă răsună afară o împuşcătură, apoi încă una. Old Death înţelese imediat ce se întâmplă şi cum s-ar putea folosi de împrejurare.

— Auziţi ce păţesc camarazii voştri dincolo, la Cortesio? Zise el.

Sunt primiţi cu gloanţe! Întregul La Grange e împotriva voastră. Se ştie că vă aflaţi aici şi v-am pregătit o primire pe cinste. Nu ne trebuie nici un Ku-klux-klan! În odaia de alături veghează doisprezece oameni de-ai noştri; afară, sub fereastră, pândesc alţi şase, iar noi aici, sus, tot şase suntem. Şi ca să vă lămuriţi mai bine, aflaţi că eu sunt Old

Death. Aţi priceput? Vă dau un răgaz de zece minute. Dacă depuneţi armele, vom fi generoşi cu voi. Dacă nu, vă împuşcăm până la unul.

Am terminat, nu mai am nimic de spus. Acum staţi şi judecaţi!

Aşează la loc scândura şi-mi şopti:

— Şi acum repede jos, să-i venim în ajutor lui Cortesio! Luarăm cu noi pe cei doi oameni care rămăseseră în odaia unde se afla Lange cu fiul său şi mai luarăm încă doi inşi de afară, de lângă oblon, lăsând doar o singură strajă. Socoteam că pentru moment era de ajuns. Între timp, răsună o nouă împuşcătură. Ieşirăm în stradă şi zărirăm patru sau cinci găligani deghizaţi. Cam tot atâţia veneau fuga din spatele casei lui Cortesio; unul din ei strigă mai tare decât s-ar fi cuvenit:

— Trag şi de dincolo. N-o să putem intra!

Eu mă lungisem la pământ şi mă apropiasem târâş. Auzii un alt glas:

— Afurisită treabă! Cine-ar fi crezut? Mexicanul a prins de veste şi acum îi trezeşte pe toţi vecinii cu împuşcăturile lui. Mai peste tot s-au aprins lămpile. De dincoace se aud chiar paşi. Câteva minute şi vor fi pe urmele noastre! Nu e timp de pierdut! Să spargem uşa! De acord?

Nu mai aşteptai să aud răspunsul. Mă strecurai în grabă lângă tovarăşii mei:

— Repede, domnilor, să sărim şi să-i pocnim cu patul puştii! Vor să spargă uşa la Cortesio.

— Well, well! Să le tragem una zdravănă!

Loviturile căzură ca din senin. Dezorientaţi, terorişţii o luară la goană icnind şi lăsară în urmă patru dintre complicii lor, loviţi în aşa hal, încât nu mai puteau fugi. Pe aceştia îi dezarmarăm. Apoi Old Death se duse să bată la uşa lui Cortesio.

— Cine-i? Întrebă o voce din casă.

— Old Death, señor. V-am scăpat de lichelele astea. S-au dus învârtindu-se. Deschideţi, vă rog!

Uşa fu deschisă cu precauţie. Mexicanul îl recunoscu pe Old Death, deşi acesta mai purta pantalonii şi vestonul „căpitanului”.

— Au plecat, într-adevăr? Întrebă Cortesio.

— Au luat-o la sănătoasa. Avem şi patru prizonieri. Dumneavoastră aţi tras cu puşca?

— Eu. Mare noroc că m-aţi prevenit, altminteri nu ştiu ce se alegea de noi. Eu am tras de-aici, din faţă, iar negrul meu din spatele casei. Astfel i-am ţinut la distanţă. Pe urmă, fireşte, am observat cum aţi tăbărât peste ei.

— Da, v-am salvat. Acuma însă, e rândul dumneavoastră să ne ajutaţi. Ăştia nu se mai întorc încoace; în schimb, noi am prins dincolo cincisprezece indivizi care nu trebuie să ne scape. Negrul dumneavoastră să meargă repede din casă-n casă şi să dea alarma. Întregul La Grange trebuie mobilizat ca să-i trimitem pe aceşti băieţi la plimbare.

— Atunci să-l anunţe mai întâi pe şerif. Auziţi? Vecinii încep să se adune. Vin şi eu îndată dincolo, señor!

Se retrase în locuinţă. Din dreapta apărură doi oameni înarmaţi, interesându-se de pricina împuşcăturilor. După ce-i lămurirăm asupra celor petrecute, ni se alăturară fără şovăire. Până şi locuitorii cu oarecari simpatii secesioniste se lepădau de Ku-klux-klan, ale cărui isprăvi inspiraseră oroare cetăţenilor, indiferent de credinţele lor politice. Îi luarăm de guler pe cei patru răniţi şi îi duserăm în casa lui Lange.

Acesta ne informă că prizonierii stătuseră liniştiţi. Sosi apoi şi señor Cortesio, iar în urma lui tot alţi şi alţi cetăţeni din La Grange umplură până la refuz odaia. Din lipsă de spaţiu, unii trebuiră să stea afară. Era un asemenea vălmăşag de glasuri şi tropăit de paşi alergând în toate sensurile, încât bandiţii din Ku-klux-klan se puteau lămuri perfect cum stau lucrurile.

Old Death mă chemă din nou sus, în podul casei. Ridicarăm scândura de la locul ei şi înaintea ochilor noştri se ivi imaginea unei mânii surde şi neputincioase.

Prizonierii stăteau rezemaţi de pereţi, ori şedeau pe pat şi pe podea, cu capetele lor mascate atârnând în cel mai strict înţeles al cuvântului.

— Ei, rosti Old Death, cele zece minute au trecut. Ce-aţi hotărât? Nimeni nu răspunse. Doar unul din derbedei trase o înjurătură.

— Tăceţi? Bine! Va să zică nu vreţi să vă predaţi şi putem trage.

Duserăm amândoi puştile la ochi. Era ciudat că nici unuia dintre bandiţi nu-i trecea prin gând să îndrepte pistolul asupra noastră. Pe lângă toate, mai erau şi laşi; curajul lor se manifesta doar în acte de violenţă împotriva celor fără apărare.

— Haide, răspundeţi odată, sau trag! Ameninţă bătrânul. E ultimul meu cuvânt!

Nici un răspuns… Atunci Old Death îmi şopti:

— Trageţi şi dumneavoastră. Trebuie să-i pocnim, altminteri nu le impunem respectul cuvenit. Răniţi-l pe „locotenent” la mână, iar eu îl ating pe „căpitan”.

Gloanţele porniră în acelaşi timp şi nimeriră cu precizie. Cei doi ofiţeri scoaseră un ţipăt avan şi, într-o clipă, izbucniră toţi într-un concert desperat şi asurzitor.

Oamenii de afară şi din odaia vecină, auzind împuşcăturile şi crezându-ne încăieraţi cu kukluxiştii, începură şi ei să tragă. Gloanţele treceau prin uşă şi oblon de-a dreptul în dormitor. Câţiva bandiţi se aleseră chiar cu răni. Spre mai multă siguranţă, toată gloata se lungise pe jos urlând ca din gură de şarpe. „Căpitanul”, îngenunchind lângă pat, îşi înfăşură în cearşaf mâna sângerândă. Apoi, cu ochii spre tavan, strigă:

— Opriţi! Ne predăm!

— Bine! Răspunse Old Death. Aruncaţi toate armele pe pat şi depărtaţi-vă. Pe urmă o să vă dăm drumul afară. Dar vai de acela care va păstra la el vreo armă. Îl împuşcăm pe loc. în jurul casei vă aşteaptă sute de oameni. Puteţi scăpa numai cu condiţia să vă predaţi cinstit.

Situaţia teroriştilor era deznădăjduită, evadarea imposibilă. Asta o ştiau şi ei. Dacă se predau, ce li se mai putea întâmpla? Intenţiile nu şi le realizaseră, deci nu puteau fi acuzaţi de nici o crimă. Era, în orice caz, mai convenabil să se supună decât să încerce o evadare fără şansă, dar cu urmări grave pentru ei. Aşadar, îşi îngrămădiră la moment toate pistoalele şi cuţitele pe pat.

— Perfect, domnilor! Le strigă de sus Old Death. Şi acum, încă un cuvânt: vă vom deschide uşa, dar cine face cel mai mic gest ca să pună mâna pe armă, poate să-şi ia rămas-bun de la viaţă! Aşteptaţi niţel!

Mă trimise jos ca să-i comunic lui Lange dispoziţia: va deschide uşa spre dormitor şi-i va lua în primire pe kukluxişti. Numai că, în practică, lucrurile se dovediră mai puţin simple decât ne închipuiam.

Coridorul, luminat de câteva lanterne rechiziţionate în grabă, era ticsit de lume. Eu încă mai purtam – cu excepţia cagulei – costumul „împrumutat” şi oamenii mă luară drept unul din banda secretă. Nici nu voiau să-mi asculte protestele; mă înghesuiau şi-mi cărau la pumni cu nemiluita. Multă vreme după aceea aveau să mă mai doară coastele. Bravii cetăţeni dădeau să mă scoată din casă şi să mă linşeze.

Mă aflam la mare ananghie, căci oamenii nu ştiau deloc cine sunt.

Era mai ales unul înalt, ciolănos, care mă toca mereu şi striga:

— Afară cu el, afară! Avem copaci cu rămuriş des, vânjos, minunat! Crăcile sunt tari de tot; nu se rup ele dacă spânzurăm pramatia asta. Şi mă tot împingea către uşa din dos.

— Dar, sir, pentru numele lui Dumnezeu, îi strigai, nu sunt kukluxist! Întrebaţi-l pe master Lange!

— Las' că avem crăci minunate, potrivite! Mă asigură el, învineţindu-mi coastele.

— Cer să mă duceţi în odaie, la master Lange! Nu înţelegeţi că m-am travestit numai ca să?…

— Ai şi ce crăci grozave avem! Găsim noi şi funie aici, în La Grange, funie fină, elegantă, din cea mai bună cânepă!

Mă împingea mereu şi mă izbea cu pumnul, încât îmi pierdui până la uimă răbdarea. Tipul era în stare să-i întărâte şi pe ceilalţi ca să mă linşeze. Dacă ajungeam afară, în curte, nu mă aştepta nimic bun.

— Domnule, îi strigai, nu permit să vă mai atingeţi de mine! Vreau să vorbesc cu master Lange! Aţi înţeles?

— Ce mai crăci avem! Şi ce funii formidabile! Zbieră el şi mă boxă iarăşi în coaste.

Dar acum paharul se umpluse. Ii repezii un pumn în nas încât, dac-ar fi fost destul spaţiu împrejur, cu siguranţă că s-ar fi prăbuşit la pământ. Era o înghesuială cumplită. Totuşi, înaintai cu forţa, strigând din răsputeri şi lovind orbeşte în toate părţile. Năuciţi, oamenii se mai feriră din calea mea şi reuşii să-mi croiesc drum către încăperea unde se afla Lange. Dar, în timp ce înaintam astfel, golul se umplea iarăşi îndărătul meu şi pumnii îmi cădeau în spinare ca grindina. Vai şi amar de un veritabil kukluxist, dacă până şi o imitaţie se alege cu atâtea vânătăi!

Cetăţeanul acela ciolănos şi agresiv mă urmări cât putu de repede.

Ca un mistreţ rănit se năpusti în odaie aproape o dată cu mine. Urla din toţi bojocii. Văzându-l, Lange întrebă:

— Doamne iartă-mă, ce vi s-a întâmplat, sir? De ce strigaţi aşa? De ce sângeraţi?

— La spânzurătoare cu banditul! Răspunse acesta furios. Mi-a zdrobit nasul, mi-a făcut praf doi dinţi, ba mi se pare chiar patru! Şi ce dinţi, domnule! Singurii pe care-i mai aveam în faţă! La spânzurătoare cu el!

Acum, ce-i drept, furia lui era mai întemeiată; omul sângera serios.

— Ce-aveţi cu dumnealui? Se miră Lange arătând spre mine. Vai, vai, stimate sir, acesta nu e kukluxist! E prieten

de-al nostru; chiar lui îi datorăm în bună parte reuşita acţiunii. Fără dânsul, nici noi, nici señor Cortesio n-ar mai fi în viaţă, iar gospodăriile noastre ar fi mistuite de foc!

Ciolănosul holbă ochii şi-şi căscă gura însângerată. Apoi arătă spre mine şi întrebă:

— Fără… fără… ăsta de-aici?

Amuzant tablou! Toată asistenţa izbucni în râs. Scoţându-şi batista, omul se tot ştergea de sudoare şi sânge, în timp ce eu îmi frecam de zor diversele părţi maltratate ale corpului, împodobite pentru mult timp cu instantaneele fotografice ale degetelor sale.

— Ascultaţi, sir, îl certai, eraţi gata să mă spânzuraţi de o cracă, iar cu pumnii dumneavoastră afurisiţi mi-aţi muiat os cu os. Mă simt ca un tâlhar jefuit de propria sa bandă.

Omul nu mai ştia ce să zică. Stătea cu gura căscată şi ţinea în palmă ultimii săi dinţi din faţă, care, până adineaori, locuiseră atât de paşnic şi sigur în gura lui. Nu-mi mai stăpânii nici eu râsul; prea arăta jalnic şi caraghios. În sfârşit, izbutii să-mi îndeplinesc sarcina.

Între timp, ca măsură de prevedere, fuseseră aduse frânghiile şi curelele disponibile. Zăceau toate grămadă într-un ungher.

— Şi acum, poftiţi-i afară din dormitor! Zisei către Lange. Dar unul câte unul. Cum ies, îi legaţi pe rând. Old Death se va mira de ce am întârziat atâta. De fapt, s-ar fi cuvenit ca şeriful să fie aici, printre noi. Doar negrul lui Cortesio l-a anunţat!

— Şeriful?! Făcu mirat Lange. Păi e de mult aici! Nici nu ştiţi cui îi datoraţi ghionturile. Chiar dumnealui e şeriful! Şi-l arată cu mâna pe ciolănos.

— Mii de trăsnete, sir! Îl luai eu în primire. Dumneavoastră sunteţi şeriful, adică reprezentantul suprem al puterii executive în această regiune? Dumneavoastră aveţi misiunea să menţineţi aici ordinea şi legalitatea? Asta-i bună! Atunci nu e de mirare că domnii din Ku-klux-klan se lăfăie aici ca la ei acasă.

Mustrarea mea îl puse în mare încurcătură. Nu găsi altceva de făcut decât să-mi arate iarăşi dinţii din palmă. Apoi bâigui:

— Scuzaţi, sir! M-a înşelat înfăţişarea dumneavoastră de criminal.

— Vă foarte mulţumesc! În schimb, dumneavoastră arătaţi cu atât mai jalnic. Dar faceţi-vă datoria măcar de-aci încolo, dacă nu vreţi să stârniţi bănuiala că încercarea de a linşa oameni cumsecade ascunde de fapt simpatia dumneavoastră pentru Ku-klux-klan!

Aceste cuvinte avură darul să-i redea conştiinţa rangului său oficial.

— Na-na! Făcu el, umflându-şi pieptul. Eu, şeriful onorabilului district Fayetta, să fiu suspectat că sunt kukluxist?! Am să vă dovedesc numaidecât contrariul. Chiar în noaptea asta îi vom judeca pe ticăloşi.

Faceţi loc, domnilor, pentru trecere! Duceţi-vă dincolo, în coridor şi staţi cu puştile întinse spre uşă, ca să vadă domnişorii cine e stăpân aici! Pregătiţi funiile şi deschideţi uşa!

Ordinul fu executat. O jumătate duzină de puşti cu două ţevi pândeau ameninţătoare dinspre coridor. În odaie se aflau acum şeriful, cei doi Lange, Cortesio, doi dintre cetăţenii care ne întovărăşiseră de la început şi eu. Mulţimea de afară ne îndemna să grăbim lucrurile. Desfăcurăm deci obloanele pentru ca oamenii din curte să poată constata că nu stăm degeaba. Scoaserăm apoi proptelele şi deschiserăm uşa de la dormitor.

Nimeni dintre terorişti nu se hotăra să iasă cel dintâi. Îl somai pe „căpitan”, apoi pe „locotenent”. Amândoi îşi înfăşuraseră mâinile în batiste. În afară de ei, mai erau vreo trei sau patru răniţi, care sângerau. Sus, la deschizătura din pod, pândea Old Death, cu ţeava puştii îndreptată spre bandiţi.

Toţi păcătoşii aceştia căzuţi în capcana lui Old Death fură legaţi cu mâinile la spate şi alăturaţi celor patru complici ai

lor pe care îi adusesem, tot legaţi, de la casa lui Cortesio. Oamenii din curte, urmărind operaţia, izbucneau mereu în urale. Toată banda fu lăsată cu glugile pe faţă, în afară de „căpitan” şi „locotenent”. La stăruinţele mele, oamenii îl anunţară pe un aşa-zis felcer care sosi la faţa locului. Susţinea că pansează rapid orice fel de răni, ba chiar le operează şi le vindecă. După ce-i cercetă pe răniţi, trimise vreo treizeci de localnici să cutreiere oraşul şi să facă rost de vată, feşe, plasturi, vaselină, săpun şi alte asemenea lucruri necesare îndeletnicirii sale nobile.

Când, în fine, puseserăm în afară de primejdie pe toţi kukluxiştii, se ridică întrebarea unde să-i adăpostim, căci o închisoare pentru nouăsprezece inşi nu exista în La Grange.

— Băgaţi-i în salonul restaurantului! Porunci şeriful. Trebuie să rezolvăm chestiunea cât mai repede. Constituim o curte cu juri şi pronunţăm pe loc sentinţa. Ne aflăm în faţa unui caz care impune măsuri excepţionale.

Ştirea se răspândi peste tot cu iuţeala fulgerului. Mulţimea venea în valuri şi zorea spre restaurant ca să-şi asigure un loc cât mai bun.

Cei care nu mai încăpeau înăuntru stăteau pe scări, în tindă sau în ogradă. Teroriştii fură întâmpinaţi cu ameninţări teribile, încât escorta avu serios de lucru pentru a-i apăra de brutalităţi. Cu mare greu intrară în aşa-zisul salon, adică într-o încăpere largă, dar scundă, destinată balurilor. Estrada fu eliberată de tot calabalâcul orchestrei şi ocupată de prizonieri. Când le scoaserăm cagulele, se dovedi că toţi erau străini, niciunul măcar nu locuia prin vecinătate.

Se formă apoi tribunalul sub preşedinţia şerifului, cu procuror, avocat al apărării, grefier şi un număr de juraţi. Caracterul tribunalului mai că mă îngrozea, dar ţinând seama de împrejurări, ca şi de cazul în speţă, faptul trebuia oarecum scuzat.

Ca martori figurau cei doi Lange, Cortesio, alţi cinci cetăţeni, Old Death şi cu mine. Corpul delict consta din

diversele arme ale acuzaţilor, expuse pe masă… Se constată că puştile erau încărcate pe ambele ţevi.

Şeriful declară şedinţa deschisă, cu observaţia că depunerea jurământului de către martori este inutilă, deoarece „calitatea morală a acuzaţilor nu justifică împovărarea unor martori atât de onorabili cu formalităţile respective”. El constată că, în afara kukluxiştilor, se găsesc în salon numai persoane a căror „conştiinţă şi simţ de justiţie sunt deasupra oricăror bănuieli”. Tocmai acest fapt – adăugă şeriful – trebuie subliniat aici cu mare bucurie şi satisfacţie”. Un „bravo” unanim răsplăti complimentul, iar şeriful mulţumi printr-o foarte demnă închinăciune. Eu însă vedeam în jur destui inşi care, după înfăţişarea lor, nu prea meritau elogiile atât de patetice ale şerifului.

Se procedă mai întâi la audierea martorilor. Old Death expuse amănunţit întâmplarea. Noi, ceilalţi, ne mărginirăm să-i confirmăm declaraţia. Apoi se ridică procurorul. El repetă depoziţiile noastre şi stabili că acuzaţii aparţin unei asociaţii interzise care urmăreşte funestul scop de a submina ordinea legală, de a dărâma temelia statului şi de a organiza crime monstruoase ce se pedepsesc cu închisoare pe termen lung, cu muncă silnică pe viaţă şi chiar cu moartea. Însăşi calitatea de membru al acestei asociaţii este suficientă pentru a justifica o întemniţare pe zece sau douăzeci de ani. În plus, s-a mai dovedit că acuzaţii plănuiseră asasinarea unui fost ofiţer al Republicii, biciuirea cruntă a doi dintre cei mai stimaţi gentlemeni şi incendierea unei case din acest binecuvântat oraş. Şi, în fine, nutriseră intenţia să-i spânzure pe nişte oameni străini de oraş, doi bărbaţi extrem de paşnici şi de stimaţi (la aceste cuvinte, procurorul se înclină în faţa lui Old Death şi a mea), fapt care mai mult ca sigur le-ar fi cauzat moartea şi, în consecinţă, trebuie pedepsit exemplar – cu atât mai vârtos, cu cât tocmai acestor doi bărbaţi li se datorează salvarea întregului La Grange de năpasta ce-l ameninţa. Iată de ce el, procurorul, trebuie să stăruie asupra unei

sentinţe cât se poate de aspre şi propune ca unii acuzaţi, pe care perspicacitatea onoratei curţi va şti să-i aleagă, să fie spânzuraţi, iar ceilalţi, pentru „îndreptarea lor morală”, să fie biciuiţi fără milă şi întemniţaţi pe viaţă, răpindu-li-se astfel posibilitatea de a mai primejdui simţul şi existenţa unor cetăţeni demni de toată cinstea.

Rechizitoriul procurorului fu, de asemenea, lăudat cu strigăte de „bravo!”, cărora el le mulţumi, înclinându-se foarte solemn.

Luă apoi cuvântul avocatul apărării, care făcu dintru început constatarea că preşedintele s-a abătut grav de la procedură, neglijând să ia datele personale ale acuzaţilor. În consecinţă, avocatul recomandă respectuos ca greşeala să fie pe loc reparată, nu de alta, dar pentru a se cunoaşte măcar cine anume va fi spânzurat sau întemniţat, ca şi pentru întocmirea cuvenitelor acte de deces şi a celorlalte scripte – observaţie plină de duh, care primi şi din parte-mi o aprobare totală, deşi tacită. Avocatul recunoscu în totul pomenitele intenţii ale kukluxiştilor, datoria sa fiind de a nu tăgădui adevărul, dar sublinie că niciuna din ele nu a fost dusă la îndeplinire, toate rămânând doar în stadiul de tentativă. Nu putea să fie vorba deci nici de ştreang şi nici de temniţă pe viaţă. El adresă întregii asistenţe întrebarea dacă o simplă încercare neizbutită i-a căşunat sau îi poate căşuna cuiva vreun rău. Fără îndoială că nu! Prin urmare, nimeni n-a suferit prejudicii, fapt care justifică pe deplin achitarea tuturor acuzaţilor. Astfel, membrii înaltului tribunal, precum şi onoraţii cetăţeni din sală se vor dovedi nişte gentlemeni iubitori de oameni şi buni creştini.

Avocatul se bucură de aplauze sporadice. Se înclină şi el adânc, de câteva ori, ca şi cum lumea l-ar fi răsplătit cu ovaţii.

Asupra acestora, preşedintele se ridică din nou. Înainte de toate declară că trecuse dinadins peste formalitatea înregistrării datelor personale, fiind convins că acuzaţii ar fi minţit. Pentru cei condamnaţi la ştreang propuse, spre

simplificare, încheierea unui act sumar de deces conţinând aproximativ următoarele: „Nouăsprezece membri ai Ku-klux-klanului spânzuraţi din propria lor vină”. El recunoscu apoi că e vorba, într-adevăr, de o tentativă şi dădu asigurări că va formula chestiunea vinovăţiei în acest sens. Dar, pe de altă parte – susţinu el – numai celor doi gentlemeni străini li se datorează faptul că tentativa n-a reuşit. Intenţia fusese extrem de primejdioasă şi acest lucru trebuie pedepsit. În ce-l priveşte, n-are nici timp şi nici chef să penduleze ore întregi între opiniile procurorului şi cele ale apărării; şi apoi, nu consideră necesar să se ocupe prea mult de nişte indivizi, nouăsprezece la număr, care – constituiţi într-o bandă puternică şi foarte bine înarmaţi – s-au lăsat prinşi de numai doi oameni. Asemenea „eroi” nu merită nici măcar atenţia ce o acorzi unui canar sau unei vrăbii. El, şeriful, a fost pus în situaţia să audă că ar simpatiza cu Ku-klux-klanul; această bănuială e intolerabilă şi de aceea va avea şi grijă ca dumnealor să plece ruşinaţi din acest district şi să nu le mai treacă prin gând o nouă vizită. În concluzie, se adresează domnilor juraţi cu întrebarea dacă acuzaţii s-au făcut sau nu vinovaţi de tentativă de omor, tâlhărie, rănire, incendiere şi roagă să nu se amâne cumva răspunsul până la finele lui decembrie viitor, deoarece în faţa tribunalului s-a adunat un public numeros, extrem de stimabil şi nerăbdător să afle sentinţa.

Acest discurs cu nuanţe de ironie fu puternic aplaudat. Juriul se retrase într-un colţ şi, după o consfătuire de cel mult două minute, primul jurat îi şi comunică preşedintelui hotărârea pe care acesta o împărtăşi asistenţei. Era un verdict de vinovăţie.

Urmă o discuţie în şoaptă între şerif şi asistenţii lui. Atrăgea atenţia faptul că, în timpul discuţiei, şeriful dădu ordin ca buzunarele acuzaţilor să fie golite de conţinutul lor, în special de bani. După executarea acestui ordin, se făcu numărătoarea banilor. Şeriful dădu satisfăcut din cap, apoi se ridică pentru a rosti sentinţa.

— Domnilor, spuse el, vinovăţia a fost stabilită. Cred că sunt în asentimentul dumneavoastră dacă voi comunica pe scurt în ce constă pedeapsa pe care am hotărât s-o pronunţăm şi s-o aplicăm cu toată energia. Crimele proiectate n-au fost săvârşite în fapt; de aceea, de acord cu domnul avocat al apărării, care a făcut apel la sentimentele noastre umanitare şi creştineşti, am decis să renunţăm la o sancţiune directă…

Acuzaţii răsuflară uşuraţi şi se înseninară. Din asistenţă se auziră câteva exclamaţii de protest. Şeriful continuă:

— Am mai spus că o tentativă de crimă poate fi de asemenea primejdioasă. Dacă astăzi nu-i pedepsim pe aceşti oameni ai Ku-klux-klanului, să avem cel puţin grijă ca să nu mai reprezinte nici un pericol pe viitor. Aşadar, am hotărât să-i expediem cât mai departe de statul Texas şi anume într-un chip atât de ruşinos, încât să le piară orice poftă de întoarcere. În primul rând, le vom tăia părul de pe cap şi bărbile. Desigur că se vor găsi printre dumneavoastră gentlemeni care să execute cu plăcere această treabă. Cei care locuiesc pe aproape sunt rugaţi să meargă acasă şi să aducă foarfece. Onoratul juriu va da preferinţă acelor scule care nu taie prea bine.

Izbucni un râs unanim. Cineva deschise fereastra şi le strigă celor din curte:

— Fuga după foarfece! Îi tundem pe kukluxişti. Cine aduce foarfece poate să intre în salon.

Eram convins că oamenii de afară vor alerga numaidecât spre casele lor. Şi, într-adevăr, aşa se petrecu. Toţi fugeau şi strigau către ai lor să caute instrumentele cu pricina. Se auziră chiar voci care cereau să se aducă shears for cliping trees şi shears for cliping sheeps, adică foarfece de grădinar şi foarfece de tuns oile.

— Am mai hotărât, reluă şeriful, să-i îmbarcăm pe condamnaţi pe vaporul care a sosit din Austin la ora unsprezece şi pleacă în zorii zilei la Matagorda. Sosiţi acolo, vor fi preluaţi de primul vas care părăseşte definitiv

Texasul, vor fi aduşi cu toţii pe bord, indiferent de identitatea şi de domiciliul lor, ca şi de destinaţia vaporului. Din clipa de faţă şi până la reîmbarcarea lor pe acest ultim vas, osândiţii n-au voie să-şi scoată deghizamentul, pentru ca toţi pasagerii să vadă cum procedăm noi, aici în Texas, cu membrii Ku-klux-klanului. Nu li se vor desface nici legăturile. Apă şi pâine vor primi abia la Matagorda. Cheltuielile vor fi acoperite din banii găsiţi asupra lor şi care se ridică la frumoasa sumă de trei mii de dolari, realizată probabil din furt. În plus, li se confiscă toate lucrurile, îndeosebi armele, care vor fi scoase la licitaţie chiar acum. Juriul a hotărât ca încasările de pe urma licitaţiei să fie investite în bere şi coniac, iar băutura să stea la dispoziţia onorabililor participanţi la această dezbătare şi a soţiilor lor cu prilejul balului care va urma. La ivirea zorilor îi vom conduce pe kukluxişti până la debarcader în sunetele unei muzici grave şi în cântece de inimă rea. Condamnaţii vor asista la balul nostru stând nemişcaţi chiar pe estrada unde se află acum. Aceasta e sentinţa. Dacă apărarea are ceva de obiectat, o ascultăm cu plăcere, dar şi cu condiţia să nu vorbească prea lung. Până a începe balul trebuie să-i tundem pe condamnaţi şi să organizăm licitaţia. Ne aşteaptă deci destule treburi.

De astă dată obţinu, într-adevăr, inovaţii furtunoase. Preşedintele, precum şi avocatul apărării trebuiră să facă eforturi mari ca să restabilească liniştea. În sfârşit, apărătorul se rosti:

— Aş mai avea de spus în favoarea condamnaţilor următoarele: găsesc sentinţa înaltului tribunal cam aspră; dar asprimea este mai mult decât compensată prin ultima parte a hotărârii care se referă la coniac, la bere, la dans şi muzică. De aceea, în numele clienţilor mei, ale căror interese le reprezint aici, mă declar în totul de acord cu sentinţa şi sper că ea va servi acestor oameni drept îndemn pentru o viaţă nouă, mai frumoasă şi mai folositoare. Îi avertizez totodată, că întoarcerea le este interzisă şi că în

caz contrar voi refuza să le mai iau apărarea, lipsindu-i astfel de o strălucită asistenţă juridică. Din punct de vedere profesional, mai observ că mi se cuvine un onorariu de câte doi dolari per client, ceea ce, înmulţit cu nouăsprezece, înseamnă treizeci şi opt de dolari, sumă pentru care nu e nevoie să dau chitanţă în scris, fiindu-mi achitată în faţa atâtor martori. Eu reţin pentru mine optsprezece dolari, iar douăzeci îi donez pentru iluminatul şi chiria sălii. Pentru plata muzicanţilor propun o taxă de intrare de cincisprezece centi de gentleman. Fireşte că doamnele sunt scutite.

Se aşează, iar şeriful se declară absolut de acord cu propunerile lui.

Stăteam acolo şi îmi părea că visez. Oare toate acestea se petreceau aievea? Şi, totuşi, nu era vis! Apărătorul încasă banii şi o mulţime de bărbaţi din asistenţă alergară acasă ca să-şi aducă soţiile; alţii veneau de afară cu tot soiul de foarfece. Deşi era cazul, nici nu izbuteam măcar să mă mânii; râdeam şi eu alături de Old Death, pe care acest epilog al aventurii părea să-l amuze grozav.

Kukluxiştii fură într-adevăr tunşi până la piele. Începu apoi licitaţia. Puştile găsiră repede amatori la preţuri bune. Şi celelalte obiecte fură aproape toate vândute. Gălăgia, foiala veşnică pe uşă, înghesuiala, îmbrâncelile erau de nedescris. Toţi dădeau să intre în salon, deşi nici a zecea parte n-ar fi încăput. Sosiră apoi muzicanţii: un clarinetist, un viorist, un trompetist şi unul cu un fagot prăpădit.

Acest ansamblu ciudat se instala într-un ungher şi începu să-şi acordeze instrumentele astmatice într-un fel care nu prea anunţa virtuozitate. Aş fi vrut să ies din înghesuială, mai ales că apăruseră în sală şi femeile; dar Old Death mă opri. Îmi declară că noi doi, de fapt eroii principali ai serii, aveam datoria să ne desfătăm după atâta primejdie şi efort. Şeriful îl auzi şi-l aprobă, susţinând chiar că ar fi o ofensă pentru toţi cetăţenii din La Grange dacă am refuza să conducem primul cadril. În acest scop, îi oferea lui Old

Death pe soţia lui, iar mie pe fiică, ambele dansatoare de prima mână. Cum eu îi scosesem doi dinţi, iar dânsul îmi zdruncinase serios coastele, se cuvenea, fireşte, să fim amici şi să nu-l jignesc refuzând invitaţia. De altfel, omul ne invită la o masă separată.

Ce puteam să mai fac? Din păcate, cele două lady se şi apropiaseră de noi. După recomandările de rigoare, intrai în joc vrând-nevrând.

Trebuia să risc un faimos cadril şi poate un vals sau o polcă pe deasupra. Eu, unul din eroii serii şi… detectiv particular!

Pesemne că simpaticul şerif nu mai putea de satisfacţie dăruindu-ne cu cele două zeiţe ale căminului său. Reţinuse o masă care avea cusurul de a nu ajunge decât pentru patru persoane, astfel că – fără milă şi îndurare – furăm abandonaţi celor două lady.

Doamnele se purtau măreţ. Poziţia oficială a soţului şi respectiv a tatălui le impunea cea mai riguroasă ţinută. Mama, trecută de cincizeci de ani, tricota o jachetă de lână. Ea deschise o singură dată gura, referindu-se la Codul lui Napoleon. Apoi tăcu definitiv. Domnişoara, trecută şi ea de treizeci, adusese de acasă un volum de poezii pe care, în ciuda spectacolului din jur, părea să-l citească. Ea îl onoră pe Old Death cu o observaţie ce se voia spirituală despre Pierre Jean de Beranger şi, după ce bătrânul cercetaş o asigură cu deplină sinceritate că nu l-a văzut în viaţa lui pe acel gentleman, se cufundă într-o adâncă şi demnă muţenie. Când se servi berea, partenerele noastre nu se atinseră de ea; dar când şeriful aduse două pahare cu coniac, chipurile lor ascuţite şi ursuze se însufleţiră.

Cu acest prilej, onorabilul funcţionar îmi trânti unul din cunoscutele lui ghionturi în coastă şi-mi şopti la ureche:

— Începe cadrilul. Grăbiţi-vă!

— Dar n-are să ne refuze? Întrebai eu pe un ton prea puţin vesel.

— Nu. Doamnele au fost informate.

Mă înclinai deci în faţa fiicei, bâlbâii câte ceva despre onoare, plăcere şi favor şi mă alesei, în sfârşit, cu… volumul de versuri care părea să facă parte integrantă din trupul duduii.

Old Death, în schimb, procedă mai practic. El îi strigă mamei:

— Haide, cucoană! Vreţi pe dreapta, pe stânga, mă rog, cum vă place! Eu ţopăi pe toate picioarele.

Ce mai dans făcurăm, ce mai trântă mancă Old Death împreună cu partenera lui, cum se mai puseră pe băut gentlemenii din salon – toate astea le las deoparte. Destul că, la ivirea zorilor, proviziile erau pe sfârşite, deşi domnul şerif ne asigura că a mai rămas câte ceva din banii realizaţi la licitaţie; se mai putea organiza mâine sau chiar deseară încă un mic bal. În ambele încăperi de jos, în curte, în grădină, peste tot oameni chercheliţi, ba unii chiar zdrobiţi în toată regula.

Dar cum se răspândi vestea că alaiul e gata să pornească spre debarcader, toţi se repuseră pe picioare. Coloana se formă astfel: în faţă orchestra, apoi membrii tribunalului, apoi condamnaţii în straiele lor ciudate, după care martorii, urmaţi la nimereală de toţi ceilalţi siri, masteri şi gentlemeni.

Americanul e un tip original. Găseşte totdeauna ce-i trebuie. Mă miram de unde vor fi scos oamenii aceştia, cât ai clipi, atâtea obiecte sonore din cele mai diverse! Mai toată populaţia din oraş, cu excepţia cuvioşilor predicatori şi a distinselor lady, se alăturase alaiului şi fiecare venise cu câte un instrument capabil să sporească hărmălaia „muzicală”.

După ce toată lumea se încolona, şeriful dădu semnalul. Alaiul se puse în mişcare şi „virtuoşii” muzicieni începură să schingiuiască celebrul cântec Yankee-Doodle. Apoi se porni tămbălăul general. Greu de spus ce anume se fluiera, se urla, se cânta. Parcă ne-am fi găsit între nişte nebuni de balamuc. Mărşăluirăm astfel cu pas încet, de

înmormântare, până la debarcader. Acolo prizonierii fură predaţi căpitanului care – după cum ne-am convins – îi luă în păstrare sigură. Evadarea – garantă el – ar fi exclusă. De altfel şi călătorii paşnici de pe bord nu-i scăpau din ochi pe kukluxişti.

La plecarea vaporului muzicanţii intonară cea mai frumoasă melodie din repertoriul lor şi tărăboiul se dezlănţui iarăşi cu vigoarea cuvenită, în timp ce toată lumea stătea cu ochii la vapor, eu îl luai de braţ pe Old Death şi ne cărăbănirăm acasă, împreună cu cei doi Lange.

Hotărârăm să ne odihnim niţel, dar somnul meu se prelungi peste măsură. Când mă deşteptai, Old Death era deja în picioare. Nu putuse dormi. Îl durea un şold. Spre marele meu regret, îmi aduse la cunoştinţă că astăzi e exclus să se urce pe cal. Bietul om suporta acum efectul neplăcut al trântei din timpul dansului.

Trimiserăm după felcer. Acesta sosi, îl examina pe pacient şi declară că e vorba de o scrântitură. Osul trebuia readus în poziţie normală, îmi venea să-l iau la palme pe şarlatan care trăgea de zor piciorul lui Old Death, asigurându-ne că vom auzi curând pocnitura.

Noi ascultam cu atenţie, dar degeaba. Smuciturile nici măcar nu-l dureau pe pacient. Atunci îl dădui la o parte pe felcer şi cercetai la rândul meu situaţia. Se vedea cât de colo pe şold o vânătaie cu marginile gălbui. Aşadar, bătrânul Death suferise o contuzie.

— Vă facem o frecţie cu muştar sau cu alcool, hotărâi eu. Fireşte că trebuie să staţi liniştit toată ziua. Păcat că, între timp, o să ne scape Gibson!

— Gibson? Replică acesta. Să nu vă îngrijoreze defel! Când un copoi ca mine miroase o urmă, nu se lasă până nu prinde vânatul. Aveţi toată încrederea.

— Ştiu, nu mă îndoiesc. Numai că escrocul şi bietul Ohlert ne-o iau prea mult înainte.a

— Îi ajungem noi. În fond, cred că n-are importanţă dacă-i găsim cu o zi mai devreme sau mai târziu. Sus capul! Acest

prea onorabil şerif, cu balul şi cu cele două lady ale lui, ne-a cam stricat socotelile;

Dar fiţi pe pace, contuzia se vindecă repede. Şi nu uitaţi că mă cheamă Old Death. Pricepeţi, nu-i aşa?

Desigur că toate astea sunau foarte frumos şi, cum aveam încredere în bătrân, mă silii să nu par îngrijorat. În orice caz, nu puteam pleca de unul singur. De aceea mă bucurai din toată inima când, în timpul prânzului, master Lange mă informă că e decis să ne însoţească, având deocamdată acelaşi drum cu noi.

— Cred că nu veţi regreta prezenţa noastră, adică a mea şi a lui Will, căută să mă convingă fierarul. Ştiu să strunesc un cal şi să manipulez o armă. Iar dacă ne iese în cale vreun răufăcător, fie alb, fie piele-roşie, vă asigur că nu ne apucă strechea. Sunteţi de acord să mergem împreună? Bateţi palma!

Ne învoirăm, fireşte. Mai târziu sosi şi Cortesio, care se odihnise cam multişor şi zorea acum să ne arate caii. În ciuda durerii, Old Death ieşi afară şchiopătând. Voia să vadă caii cu propriii lui ochi.

— Acest june master afirmă, ce-i drept, că ar fi călăreţ, zise bătrânul. Dar noi cam ştim cât valorează asemenea afirmaţii. Pe urmă, nici nu prea cred că se pricepe la cai. Eu, la o adică, pot să aleg calul cel mai prăpădit în aparenţă, ştiind însă că de fapt e cel mai bun dintre toţi. Astfel de cazuri mi s-au întâmplat nu o dată.

Am fost nevoit să scot pe rând toţi caii din grajd şi să-i încalec, în timp ce Old Death – după ce se interesa de preţ – le urmărea mişcările ca un specialist de mare clasă. Şi, într-adevăr, lucrurile se petrecură aşa cum a prezis: nu alese nici un cal din cei oferiţi de Cortesio.

— Par mai grozavi decât sunt, constată el. După câteva zile, îi vezi istoviţi. Mai bine îi luăm pe roibii ăştia bătrâiori care, lucru de mirare, sunt şi foarte ieftini.

— Păi, aţi ales nişte gloabe nenorocite! Interveni Cortesio.

— Señor, îngăduiţi-mi să vă declar deschis că nu vă pricepeţi la cai. Ăştia doi sunt animale de prerie, dar au căzut pe mâini proaste.

Au suflu bun, nu se înăbuşă la tăvăleală. Îi luăm şi basta! S-a făcut!

Chapter 3 PESTE GRANIŢĂ.

O săptămână mai târziu, cinci călăreţi – patru albi şi un negru – atingeau punctul unde se întâlnesc meleagurile sudice a două districte din Texas: Medina şi Uvalde. Albii călăreau alături doi câte doi, iar negrul venea în urmă. Perechea din faţă purta îmbrăcăminte aproape identică, numai că hainele tânărului erau mai noi decât ale tovarăşului său mai în vârstă şi neobişnuit de slab. Roibii lor călcau în trap sprinten şi nechezau din când în când cu voioşie – dovadă că drumurile lungi şi grele din acel ţinut le priau destul de bine. Cei doi călăreţi din spate se vedeau că sunt tată şi fiu. Erau şi ei îmbrăcaţi la fel, dar nu în haine de piele ca perechea din faţă, ci în costume de stofă de lână. Aveau pe cap pălării de pâslă cu boruri largi. Armele lor, câte o puşcă cu două ţevi, cuţite şi pistoale. Negrul, un flăcău deosebit de vânjos, purta îmbrăcăminte dintr-o ţesătură uşoară, de bumbac, de culoare închisă, iar pe capul lui creţ trona un joben aproape nou, strălucitor, în mână ţinea o flintă mare cu două ţevi, iar la brâu o macheta, una din acele lame lungi, încovoiate, nici cuţit, nici sabie – folosite mai ales în Mexic.

Numele celor patru albi ne sunt cunoscute: Old Death, fierarul Lange, fiul său şi eu. Negrul era omul lui Cortesio din La Grange, acelaşi care în seara memorabilă ne introdusese în casa mexicanului.

Trei zile îi trebuiseră lui Old Death pentru a-şi vindeca stupida lui contuzie. Bănuiam că păţania îl cam ruşina. Să fii rănit în luptă e o cinste; dar să cazi în timpul dansului şi să-ţi striveşti jumătate din şold, e tare neplăcut pentru un westman cu faima lui Old Death. Asta îl şi necăjea pe bătrânul cercetaş. Desigur că îndurase în taină dureri mult

mai mari decât cele mărturisite – altminteri n-ar fi acceptat să amânăm cu trei zile plecarea noastră. Desele sale strâmbături dovedeau că nici acum durerea nu-i trecuse cu totul. Cortesio aflând, fireşte, de hotărârea celor doi Lange de a ne însoţi, ne vizitase în pre-ziua plecării şi ne rugase să-i facem un serviciu, adică să-l luăm cu noi şi pe negrul Sam. Rugămintea ne-a cam surprins, deşi n-am lăsat să se vadă acest lucru. În plus, nu mi se părea o plăcere să târăşti după tine, săptămâni întregi, un negru cu care n-ai nici în clin nici în mânecă. Dai Cortesio ne-a lămurit că primise de la Washington o depeşă importantă, în urma căreia trebuia să expedieze la Chihuahua un plic nu mai puţin important. Ar fi putut să ni-l încredinţeze nouă, dar aştepta un răspuns pe care noi nu i-l mai puteam aduce. De aceea se vedea nevoit să trimită un curier şi drept cel mai potrivit pentru această misiune îl socotea pe Sam. Era un om simplu, un negru de rând, dar îi întrecea cu mult pe semenii săi. Îl slujea pe Cortesio de multă vreme, îi era devotat şi făcuse nu o dată primejdiosul drum până peste graniţa mexicană, dovedindu-se plin de curaj în momentele grele. Cortesio ne-a asigurat că Sam nu ne va stingheri câtuşi de puţin şi că, dimpotrivă, ne va fi de un real ajutor. Drept care ne-am dat consimţământul. Şi trebuie spus că până acum nu aveam motiv să regretăm. Sam era un călăreţ remarcabil. Deprinsese această artă de pe vremea când, împreună cu stăpânul său, mai locuia în Mexic şi trebuia să mâie cirezile mergând călare. Era sprinten şi foarte îndatoritor, se ţinea mereu respectuos la distanţă şi, dintre toţi cei patru albi, părea să mă simpatizeze cel mai mult pe mine. Mă copleşea cu tot felul de atenţii care îmi dovedeau ataşamentul său.

Old Death considerase inutil să ne pierdem vremea tot căutând urmele lui Gibson şi luându-ne pas cu pas după ele. Ştiam precis în ce direcţie o apucase detaşamentul de care s-a alăturat şi prin ce localităţi avea să treacă. De aceea, bătrânul westman opinase să călărim direct spre Rio Nueces şi mai departe – spre trecătoarea Eagle. Acolo era

foarte probabil să întâlnim detaşamentul. Bineînţeles că trebuia să ne grăbim pentru a recâştiga atâta timp pierdut. Eu, unul, refuzasem să cred că ar fi posibil să-l ajungem din urmă. Dar Old Death îmi dăduse asigurări că escorta mexicană care-i însoţea pe recruţi se va feri de ochii observatorilor nedoriţi şi va fi, deci, nevoită să facă ocoluri mari, în timp ce noi vom merge în linie dreaptă, ceea ce ar compensa pe deplin avansul de câteva zile al detaşamentului.

Roibii noştri parcurseseră în şase zile aproape două sute de mile engleze, performanţă de care nimeni, afară de Old Death, nu i-ar fi crezut capabili. Caii aceştia bătrânei păreau să fi întinerit aici, pe drumurile Vestului. Iarba bogată, aerul curat, ritmul susţinut – toate le priau de minune; deveneau din zi în zi mai zdraveni şi mai vioi, iar bătrânul cercetaş nu mai putea de bucurie: se dovedise un excelent cunoscător în materie.

Lăsasem în urma noastră San Antonio şi Castroville, străbătusem districtul Medina, cel cu ape îmbelşugate şi ne apropiam de ţinutul din ce în ce mai arid care se pierde apoi în trista nisipărie texană, a cărei dezolare culminează între Rio Nueces şi Rio Grande. Voiam să apoi la vărsarea lui Turkey Creek în Rio Nueces. La nord-vest de noi se înalţă Leona, muntele semeţ din vecinătatea fortului Inge. Presupuneam că pe acolo trebuie să fi trecut detaşamentul, desigur fără a fi fost observat de garnizoana fortului. Ne aşteptam deci să descoperim vreo urmă a lui Gibson şi a celor de care se alăturase.

Terenul era cât se poate de bun pentru călărie. Ne găseam într-o prerie vastă, cu iarbă măruntă. Caii aproape că zburau pe netezimea ei. Aerul era pur şi, în faţa ochilor noştri, zarea se desfăşura limpede şi luminoasă. Când călăream drept spre sud-vest, nici nu ne uitam în altă direcţie. Aşa se explică faptul că nu observarăm decât destul de târziu apariţia unor călăreţi. Old Death îi zări primul şi ne atrase luarea-aminte arătând spre dreapta:

— Priviţi, domnilor! Ce părere aveţi?

Un punct întunecos parcă se mişca şi se apropia încet-încet de noi.

— Hm! Medita Lange ducându-şi palma streaşină la ochi. O fi vreun animal care paşte.

— Aşa! Zâmbi Old Death. Un animal! Şi încă unul care ronţăie iarbă! Frumos! Ochii dumneavoastră par să nu se împace prea bine cu perspectiva. Punctul acela se află cam la două mile engleze de noi.

La o asemenea distanţă, până şi un punctuleţ ca ăsta nu poate reprezenta un singur animal. Ar trebui să fie un bizon cât cinci elefanţi la un loc; or, pe aici nu se află bizoni, cu excepţia câte unui exemplar rătăcit. Dar şi acela, nici gând să hoinărească în alt anotimp afară de primăvară sau toamnă. În plus de asta, dacă nu ai ochi format, mişcările unui punct atât de depărtat te înşală foarte lesne. În timp ce pasc, bivolul şi calul înaintează extrem de încet, cu câte un pas. Iar eu pun rămăşag pe orice că punctul acela se deplasează în galop îndrăcit.

— Imposibil! Exclamă Lange.

— Păi, dacă dumneata, ca alb, nu te dumereşti, reluă Old Death, să auzim ce părere are negrul. Ia spune, Sam, ce crezi tu că se vede acolo?

Negrul, în modestia lui, tăcuse până atunci. Dar, interpelat direct, răspunse:

— Călăreţi este. Patru, cinci sau şase.

— Aşa vad şi eu. Să fie oare indieni?

— O, nu, sirra! Indian nu aşa drept la alb vine. Indian se ascunde ca să vede cine este alb, apoi vorbeşte la el. Asta călăreţii drept la noi vine. Asta alb.

— Foarte adevărat, Sam. Constat, spre bucuria mea, că mintea ţi-e mai luminoasă decât culoarea feţei.

— O, sirra, o! Îşi sticli dinţii bravul nostru flăcău. Laudele lui Old Death reprezentau pentru el o rară cinste.

— Dacă oamenii aceia au într-adevăr intenţia să se apropie de noi, zise Lange, atunci să-i aşteptăm.

— Nici să nu vă gândiţi la aşa ceva! Îl corectă bătrânul westman. Vedeţi doar că nu vin chiar în direcţia noastră, ci mai degrabă tind spre miazăzi. Au observat încotro ne îndreptăm şi, ca să ne iasă în drum, au luat-o în diagonală. Aşadar, înainte! Nu e timp să stăm pe loc. S-ar putea să fie soldaţi din fortul Inge, plecaţi în recunoaştere, în cazul acesta, întâlnirea n-ar avea de ce să ne bucure.

— Şi de ce nu?

— Fiindcă am afla lucruri neplăcute, master. Fortul Inge e destul de departe de aici, la nord-vest. Când comandantul fortului trimite patrule la o asemenea distanţă, înseamnă că situaţia nu e tocmai rozã. O să vă lămuriţi în curând.

Ne continuarăm drumul în acelaşi tempo. Punctul se apropia acum văzând cu ochii, divizându-se treptat în şase punctuleţe care se măreau din ce în ce. Nu aveam nici o îndoială că e vorba de călăreţi. După câteva minute, recunoscurăm şi uniformele militare. Călăreţii se apropiară atât de mult, încât auzirăm şi un glas care ne somă să ne oprim, în faţa noastră se afla un sergent de dragoni însoţit de cinci ostaşi.

— Încotro aşa de grăbiţi? Întrebă el, strunindu-şi calul. N-aţi văzut că ne apropiem?

— Ba da, răspunse calm Olt Death. Numai că nu înţeleg de ce ar fi trebuit să aşteptăm.

— Pentru că aveţi obligaţia să vă prezentaţi.

— Ei, uite, suntem albi şi mergem spre sud. Sper că ajunge atât.

— La dracu! Se răsti sergentul. Să nu credeţi că vom permite să ne luaţi în băşcălie!

— Pshawl făcu Old Death zâmbind cu superioritate. Parcă mie îmi arde de glume?! Doar ne aflăm aici în prerie şi nu la vreo şcoală unde dumneavoastră să ne-o faceţi pe dascălul înarmat cu nuiaua, iar noi să răspundem înfricoşaţi la întrebări.

— Eu execut ordinele pe care le-am primit. Vă somez să ne spuneţi pe rând numele!

— Şi dacă n-am avea poftă?

— Vedeţi doar că ne-am putea face ascultaţi: avem arme!

— Va să zică, aşa! Îmi pare nespus de bine. Numai că nu vă sfătuim să încercaţi. Noi, domnule sergent, suntem oameni liberi! Ia să-l văd eu pe acela care ne-ar sili să-i dăm ascultare! Reţineţi: ne-ar silii L-aş vârî în pământ, l-aş strivi sub copitele calului!

Ochii îi scăpărau. Strâns cu genunchii, roibul său se cabra şi făcu un salt în direcţia sergentului. Acesta se dădu repede îndărăt, gata de ripostă. Dar Old Death nu-i lăsă răgaz şi vorbi supărat:

— Nici nu pun la socoteală că sunt de două ori mai bătrân decât dumneavoastră şi că am trecut deci în viaţă prin mai multe decât veţi avea vreodată dumneavoastră prilejul. Vreau numai să răspund ameninţării cu armele. Vă imaginaţi că aceste cuţite ale noastre sunt de marţipan, că ţevile puştilor sunt de zahăr şi gloanţele de ciocolată? Luaţi seama, dulciurile astea vă pot veni de hac! Spuneţi că executaţi ordinele primite. Well, aşa se şi cuvine, n-am nimic împotrivă. Dar vă cere, oare, ordinul să vă răstiţi la nişte westmeni încercaţi şi să adoptaţi un ton de care se serveşte generalul faţă de recrut? Suntem gata să stăm de vorbă. Dar noi nu v-am poftit încoace şi vă pretindem să fiţi politicoşi!

Subofiţerul se cam fâstâci. Old Death părea transfigurat şi atitudinea lui nu rămase fără efect.

— De ce vă supăraţi degeaba, sir? Întrebă sergentul. N-am avut intenţia să fiu grosolan.

— Iar eu n-am simţit nici în tonul, nici în expresiile dumneavoastră prea multă delicateţe.

— Înţelegeţi, desigur, că nu ne aflăm în salonul unei lady. Bântuie pe aici tot felul de vagabonzi şi trebuie să fim cu ochii în patru. Suntem într-un post înaintat.

— Vagabonzi? Ne număraţi oare şi pe noi printre aceşti gentlemeni dubioşi? Se burzului bătrânul.

— Nu pot spune în nici un fel. Dar un om cu conştiinţa curată nu refuză să se recomande. Circulă pe aici destui afurisiţi care vor să treacă dincolo, la Juarez. În asemenea canalii nu poţi avea nici o încredere.

— Sunteţi, aşadar, de partea secesioniştilor, a Statelor din Sud?

— Da. Sper că şi dumneavoastră.

— Eu sunt totdeauna de partea oamenilor de treabă şi împotriva mişeilor. În ce priveşte numele şi originea noastră, nu văd nici un motiv să le trecem sub tăcere. Venim din La Grange.

— Sunteţi, va să zică, din Texas. Şi Texasul a mers împreună cu Sudul. Înseamnă că am de-a face cu oameni de aceleaşi convingeri politice.

— Convingeri politice! All devils! Vă exprimaţi prea subţire pentru un simplu sergent. Dar decât să vă înşirăm cele cinci nume ale noastre, pe care desigur că le veţi uita imediat, mai bine vi-l spun numai pe-al meu. Sunt un vechi cercetaş de prerie şi cei care mă cunosc îmi spun de obicei Old Death.

Numele făcu impresie. Sergentul se înălţă în şa şi se uită ţintă la bătrân. Ceilalţi militari îl priveau surprinşi, dar prietenoşi. Subofiţerul, în schimb, îşi încruntă sprâncenele şi vorbi sever:

— Old Death? Sunteţi, va să zică, Old Death, spionul Statelor din Nord!

— Domnule! Îi răspunse indignat bătrânul. Luaţi seama cum vorbiţi! Dacă aţi auzit de mine, veţi şti, desigur, că nu sunt omul care se lasă jignit! Mi-am pus în joc pentru Uniune toată averea, sângele şi viaţa, fiindcă aşa mi-a plăcut şi fiindcă am considerat şi consider că principiile Nordului sunt juste. Prin spion se înţelege cu totul altceva. Iar dacă un ţingău ca dumneavoastră aruncă asemenea vorbă şi eu, vezi bine, nu-l altoiesc cu pumnul, înseamnă ca mi-e milă de el! Old Death nu se teme nici de şase dragoni, nici de zece, nici de mai mulţi. Din fericire, soldaţii

dumneavoastră par mai deştepţi. S-ar putea să raporteze ei comandantului de la fortul Inge cum l-aţi întâmpinat pe Old Death şi cum l-aţi tratat ca pe un mucos. Sunt convins că aţi încasa-o pe cinste. V-ar scădea nasul într-atât, încât nici cu binoclul nu i-aţi mai da de urmă.

Ultimele cuvinte îşi atinseră scopul. Comandantul fortului probabil că era un om mai inteligent decât sergentul său. În raportul lui, acesta din urmă trebuia, bineînţeles, să pomenească de întâlnirea cu noi. De fapt, pentru un şef de patrulă e un eveniment fericit să dea peste un vânător cu atâta faimă, care îi poate împărtăşi sumedenie de idei şi sfaturi folositoare. Westmenii de soiul lui Old Death sunt trataţi de către ofiţeri cu cea mai mare consideraţie şi stimă, ca nişte egali ai lor. Aşadar, ce avea să raporteze sergentul după ce s-a com portat ca un mojic în faţa viteazului cercetaş? Desigur că în sinea lui îşi punea această întrebare. Nu degeaba se îmbujorase la faţă. Pentru a-l intimida şi mai mult, Old Death adăugă:

— Toată cinstea uniformei ce-o purtaţi, dar nici hainele mele nu valorează mai puţin. La vârsta dumneavoastră, nu strică să ascultaţi câteva sfaturi din gura lui Old Death. Cine e comandantul fortului Inge?

— Maiorul Webster.

— Cel care acum doi ani era căpitan în fortul Ripley? Continuă Old Death cu întrebările.

— Chiar el.

— Atunci transmiteţi-i salutări din partea mea. Mă cunoaşte bine. Am tras adeseori la ţintă amândoi şi, dintr-un foc, am bătut cuiul drept în centru. Daţi-mi carnetul dumneavoastră, să-i scriu câteva rânduri. Cred că o să-l bucure nespus când va afla că un subaltern al lui m-a făcut spion.

Descumpănit de-a binelea, sergentul nu mai ştia ce să facă. Înghiţi în sec şi, în cele din urmă, îngăimă cu vizibilă nelinişte:

— Dar, sir, vă asigur că n-am avut nici un gând rău! Pentru alde noi, serviciul nu e o joacă. Avem necazuri destule şi nu e de mirare dacă uneori ne scapă câte un cuvânt nelalocul lui.

— Mă rog! Asta sună ceva mai politicos. Să presupunem, deci, că abia acum începe convorbirea. Sunteţi bine aprovizionaţi cu ţigări în fortul dumneavoastră?

— Acum nu. S-au terminat.

— Asta-i rău. Ostaşul fără tutun n-are chef de nimic. Prietenul meu şi-a umplut coburul cu ţigări de foi. Poate că vă cedează ceva din rezervele sale.

Ochii sergentului şi ai celorlalţi militari se îndreptară curioşi spre mine. Scosei un pumn de ţigări şi le împărţii între ei, oferindu-le şi foc, Subofiţerul trase câteva fumuri şi faţa i se lumină de încântare, îmi mulţumi din cap şi zise:

— O havană ca asta e o adevărată pipă a păcii. Cred că l-aş ierta pe cel mai înverşunat duşman dacă aici, în prerie, după săptămâni de renunţare, mi-ar oferi un asemenea deliciu.

— Păi, dacă havana e mai tare decât cea mai rea vrăjmăşie, atunci se cheamă că nu sunteţi chiar atât de crunt, râse Old Death.

— Fireşte că nu sunt. Dar, sir, trebuie să ne vedem de drum şi să nu discutăm decât strictul necesar. Aţi observat cumva urme de indieni pe unde aţi trecut?

Old Death răspunse negativ şi se interesă la rândul lui dacă există indicii că s-ar afla indieni prin partea locului.

— Ba bine că nu! Avem toate motivele să bănuim că indienii se foiesc pe-aici. Bestiile au dezgropat din nou securea războiului!

— La naiba! Înseamnă că-i grav! Despre ce triburi e vorba?

— Comanşi şi apaşi.

— Aşadar, cei mai periculoşi! Şi ne aflăm tocmai între cele două teritorii ale lor! Vai de capul celui pe care-l prind în foarfecă!

— Da. Fiţi cu băgare de seamă. Noi am luat toate măsurile; am şi trimis curieri după întăriri şi provizii. Zi şi noapte cutreierăm regiu nea în lung şi-n lat. Pe oricine ne iese în cale îl cercetăm ca să ştim ce hram poartă. De aceea, se cade să-mi scuzaţi purtarea de adineauri.

— Ce-a fost s-a uitat. Dar cine şi ce îi determină pe indieni să se bată între ei?

— Vinovat e tocmai blestematul acela de… Pardon, sir! Poate că aveţi altă părere despre… vreau să zic preşedintele Juarez. Sunteţi, desigur, informat că Juarez a fost nevoit să se retragă până la El Paso. Bineînţeles că francezii îl urmăresc. Au ajuns la Chihuahua şi la Cohahuela. A trebuit să se ascundă de ei ca ursul hăituit de câini. L-au fugărit până la Rio Grande şi l-ar fi urmărit încă mai departe sau l-ar fi prins pur şi simplu, dacă preşedintele nostru de la Washington n-ar fi fost atât de prost să-i oprească. Toată lumea era împotriva lui Juarez; s-au dezis de el până şi indienii din care face parte prin obârşie.

— Şi apaşii?

— Nu. Ăştia n-au fost nici pentru, nici contra. N-au luat nici o atitudine şi au stat liniştiţi în bârlog. Aşa i-a sfătuit Winnetou, tânărul şi vestitul lor şef. În schimb, agentul trimis de Bazaine i-a stârnit pe comanşi împotriva „preşedintelui roşu”. Au venit în cete compacte, fireşte, pe ascuns, cum e felul lor şi au trecut în Mexic, pentru a face de petrecanie partizanilor lui Juarez.

— Hm! Adică pentru a jefui şi ucide, pentru a distruge şi pârjoli. Dar mă întreb, ce interes ar avea comanşii în Mexic? Doar nu acolo se află aşezările şi domeniile lor de vânătoare, ci dincoace de Rio Grande. Ce le pasă lor, dacă în Mexic guvernează Juarez, Maximilian sau Napoleon? Nu, vinovaţii sunt cei care îi agită şi îi asmut împotriva unor oameni paşnici. Nu putem condamna un trib înapoiat, dacă se lasă ispitit şi profită de prilej ca să se înavuţească. Dar îi

cunoaştem noi pe cei ce poartă vina… Nu vreau să intru în amănunte.

— Nici eu. În fond, nu mă priveşte. Şi, cum ziceam, cetele comanşilor au trecut graniţa, au executat, fireşte, toate ordinele primite şi, ca urmare, s-au izbit de apaşi. Comanşii sunt dintotdeauna duşmanii neîmpăcaţi ai apaşilor. De astă dată au năvălit în tabăra lor, au semănat moarte, au capturat prizonieri, le-au luat corturile şi caii.

— Şi pe urmă?

— Şi pe urmă, sir? Toţi prizonierii bărbaţi, aşa cum e obiceiul la indieni, au fost legaţi la stâlpul torturii.

— Bănuiesc că obiceiul acesta nu e prea plăcut pentru victimele ciopârţite cu cuţitul şi fripte de vii… Ei şi atunci, probabil că apaşii au hotărât să se răzbune.

— Nu. Sunt nişte fricoşi.

— Asta o aud pentru întâia oară. Oricum, nu-mi închipui să fi acceptat în linişte această fărădelege.

— Au trimis câţiva războinici să trateze cu căpeteniile cele mai în vârstă ale comanşilor. Întâlnirea a avut loc la noi.

— În fortul Inge? De ce tocmai acolo?

— Au ales un teren neutru.

— Aha, înţeleg. Va să zică, şefii comanşilor s-au prezentat la întâlnire?

— Au venit cinci căpetenii, însoţite de douăzeci de războinici.

— Şi câţi apaşi?

— Trei.

— Cu ce escortă?

— Singuri.

— Hm! Şi mai susţineţi că sunt fricoşi! Trei oameni fără nici o gardă au curajul să străbată teritoriul inamic pentru a se întâlni cu douăzeci şi cinci de adversari! Domnule, dacă-i cunoaşteţi cât de cât pe indieni, trebuie să admiteţi că e un act eroic. Şi cum s-a terminat întrevederea?

— Nu prea bine. Neînţelegerile s-au adâncit şi mai mult. Până la urmă, comanşii au tăbărât pe solii apaşilor. Doi au fost ucişi, iar al treilea, deşi rănit, a reuşit să ajungă la calul său şi să sară un gard de trei coţi înălţime. Comanşii l-au urmărit, dar fără rezultat.

— Şi asta se întâmplă pe teren neutru, sub protecţia unui fort co mandat de un maior din trupele Uniunii! Ce perfidie din partea comanşilor! Mai e de mirare dacă, în urma celor întâmplate, apaşii au dezgropat securea războiului? Solul lor, care a scăpat din ghearele morţii, le va fi adus ştirea şi acuma, fireşte că au pornit să se răzbune. Şi cum crima s-a petrecut într-un fort al albilor, se vor ridica şi împotriva acestora. Dar cum credeţi, ce atitudine vor avea comanşii faţă de noi?

— Amicale. Înainte de a părăsi fortul, căpeteniile lor ne-au asigurat că se vor bate numai cu apaşii; feţele palide, ziceau ei, sunt prieteni.

— Când a avut loc această întâlnire sângeroasă?

— Luni.

— Astăzi e vineri. Au trecut, aşadar, patru zile. Cât au mai zăbovit comanşii în fort după fuga apaşului?

— Foarte puţin. Preţ de un ceas.

— Şi i-aţi lăsat să plece? De ce nu i-aţi reţinut ca să dea socoteală de fapta lor? Trădarea şi crima au fost săvârşite pe teritoriul Statelor Unite. Maiorul avea datoria să-i ia prizonieri şi să raporteze cazul la Washington. Nu-l înţeleg!

— Plecase în ziua aceea la vânătoare şi s-a întors abia către seară.

— Ca să nu asiste la tratative şi la crimă! Cunosc eu şmecheria. Dacă apaşii află că li s-a permis comanşilor să părăsească fortul, atunci vai de albii ce vor cădea în mâinile lor! N-or să cruţe pe nimeni.

— Vă alarmaţi degeaba, sir! Au profitat şi apaşii de pe urma acestei măsuri. Dacă solii comanşilor ar mai fi rămas numai o oră în plus, atunci apaşii ar mai fi pierdut încă o căpetenie de-a lor.

Old Death se arătă surprins.

— Încă o căpetenie? Ah, încep să înţeleg! Au trecut patru zile de atunci. Or, dânsul avea un cal minunat, galopa mai repede ca noi. Da, da! Cu siguranţă că…

— De cine vorbiţi? Întrebă mirat sergentul.

— De Winnetou.

— Da, el a fost. Nu apucaseră bine comanşii să dispară spre apus, că şi zărirăm un călăreţ. Venea dinspre răsărit, din direcţia lui Rio Frio şi căuta să cumpere în fort nişte praf de puşcă şi gloanţe de pistol. Nu purta nici un semn al vreunui trib şi nu-l cunoşteam. În timp ce-şi lua în primire muniţia, ofiţerul de serviciu, care se afla întâmplător acolo, îi povesti cele petrecute.

— Foarte, foarte interesant! Exclamă Old Death agitat la culme. Păcat că n-am fost şi eu de. Faţă. Şi ce i-a răspuns ofiţerului?

— Doar atât: „Mulţi albi vor ispăşi această fărădelege comisă sub ochii voştri şi nepedepsită!” Apoi a ieşit din depozit şi a încălecat. Ofiţerul s-a luat după el ca să-i admire murgul, un cal într-adevăr splendid. Atunci indianul i-a spus: „Vreau să fiu mai cinstit cu voi decât aţi fost voi cu mine. Vă declar că de astăzi începe bătălia între războinicii apaşi şi feţele palide. Oamenii noştri stăteau liniştiţi în cor turile lor; au venit comanşii, i-au atacat mişeleşte, le-au luat femeile, copiii, caii şi corturile, pe mulţi i-au ucis, pe alţii i-au făcut prizonieri şi i-au dus departe ca să-i pună la stâlpul caznelor. Dar şi atunci înţelepţii noştri, ascultând de glasul Marelui Spirit şi-au păstrat răbdarea. Nu au dezgropat pe loc securea războiului, ci au trimis încoace, la voi, pe solii neamului lor pentru a se înţelege cu comanşii. Şi solii au fost omorâţi aici, în faţa voastră. I-aţi lăsat pe ucigaşi să plece şi v-aţi arătat a fi duşmanii apaşilor. Nu asupra noastră, ci asupra voastră cadă în valuri sângele acestui război!”

— Da, da, aşa e dânsul! Parcă-l aud vorbind! Comentă Old Death. Şi ofiţerul ce-a făcut?

— L-a întrebat cine e. Şi abia atunci indianul îşi spuse numele: Winnetou, căpetenia apaşilor. Aflând cu cine are de-a face, ofiţerul a dat ordin să se închidă poarta şi indianul să fie luat prizonier. Avea ' tot dreptul să procedeze aşa, deoarece Winnetou declarase războiul şi nu se afla în misiune de parlamentar. Însă indianul i-a râs în nas, a dat pinteni calului, a trecut ca un fulger printre militari şi, ca şi apaşul dinaintea lui, a sărit peste gard. Detaşamentul trimis în urmărire s-a întors fără nici o ispravă.

— Aţi dat de belea! Acum se dezlănţuie iadul. Vai de fort şi de garnizoana lui dacă nu învinge comanşii! Veţi fi măcelăriţi cu toţii… ia spuneţi-mi, n-aţi mai avut şi altă vizită?

— A trecut unul călare, alaltăieri, către seară. Pleca spre Sabinal şi-şi spunea Clinton. Asta o ştiu precis: eram tocmai de gardă la poartă.

— Clinton! Hm! Să vi-l descriu un pic, poate se potriveşte.

Îl zugrăvi pe Gibson care, după cum se ştie, îşi luase numele de Clinton. Sergentul confirmă. În plus, Old Death îi arătă şi fotografia, în care sergentul recunoscu fără nici o rezervă pe omul cu pricina.

— V-aţi lăsat duşi de nas, zise Old Death. Individul nu mergea la Sabinal, ci a trecut pe la voi ca să spioneze cum stau lucrurile. E unul din păcătoşii de care vorbeaţi adineauri.

Desigur că s-a întors la banda lui, care-l aştepta. Altceva important nu s-a mai întâmplat?

— Nu mai ştiu nimic.

— Atunci am terminat. Să-i raportaţi maiorului că m-aţi întâlnit.

Ca subordonat, nu e nevoie să-i comunicaţi părerea mea despre ultimele întâmplări, dar vă spun că aţi fi putut evita mari nenorociri şi multă vărsare de sânge dacă v-aţi fi făcut datoria cum trebuie. Good bye, boys! La revedere, băieţi!

Îşi îndemnă calul şi porni. Îl urmarăm şi noi, salutându-i scurt pe dragonii care se îndreptau spre nord. Galoparăm

apoi în tăcere o bună bucată de drum. Old Death era necăjit, căzuse pe gânduri. Soarele se pregătea să apună. Rămăsese cel mult o oră până să se însereze şi totuşi la miazăzi orizontul mai arăta ca o linie subţire. Voiam să ajun gem încă în aceeaşi zi la Rio Leone; or, pădurile de acolo ar fi trebuit să apară la orizont ca o dungă mult mai vizibilă. Însemna, deci, că ne aflam încă departe de ţinta noastră. Şi Old Death îşi dădu, desigur, seama de situaţie; nu-şi slăbea deloc calul; zorea întruna.

Graba noastră se dovedi până la urmă utilă. Tocmai când discul dilatat al soarelui se cufunda în apus, zărirăm la miazăzi o dungă întunecată. Pe cât ne apropiam, pe atât dunga devenea mai clară. Pământul, până atunci nisipos, se acoperea din nou cu iarbă. În sfârşit, desluşirăm limpede şi arborii. După ce făcuserăm atâta drum obosi tor, ni se părea că vârfurile copacilor ne îmbie şi ne cheamă la odihnă. Old Death îşi lăsă calul la pas şi zise:

— Unde cresc arbori, musai să fie şi apă prin apropiere. În faţa noastră e râul Leona. Vom poposi pe malul lui.

Ajunserăm curând la un crâng care se întindea ca o fâşie îngustă pe ambele maluri ale râului. Pe lângă arbori creşteau tufe multe şi dese. Albia râului era largă, apa în schimb destul de mică. Totuşi, la punctul unde ajunsesem, nu era vad; de aceea o luarăm încet în sus, de-a lungul malului. După o scurtă cercetare, găsirăm un loc unde apa, nu prea adâncă, unduia limpede peste prundişul lucios. Într-acolo ne mânarăm caii ca să trecem pe malul celălalt. Old Death călărea în frunte. Când să intre în apă, bătrânul opri, descăleca şi privi atent albia râului.

— Well! dădu el din cap. Îmi închipuiam eu! Iată aici o urmă pe care n-am fi putut-o descoperi în pietrişul de pe mal. Uitaţi-vă şi voi!

Descălecarăm la rândul nostru şi observarăm într-adevăr nişte adâncituri mai mari de o palmă şi ducând spre largul apei.

— Să fie asta o urmă? Întrebă Lange. În sfârşit, s-ar putea să aveţi dreptate, sir. O fi trecut vreun cal, adică un călăreţ.

— Să vină şi Sam. Să-i auzim părerea.

Negrul se ţinea cuviincios îndărătul nostru. Veni în faţă, se uită în fundul apei şi declară:

— Asta doi călăreţi; trecut apa încolo.

— De unde ştii că au fost călăreţi şi nu nişte cai slobozi?

— Fiindcă asta cai cu fier la picior, nu sălbatic. Asta cal blânzi, merge pe ei călăreţi. Urma este adânc. Cai avut greutate, adică om. Cai singuri nu trece alături apă, merge unul după altul. Întâi opreşte la mal şi bei, după aceea trece. Dar asta aici nu stat, ci trecut drept înainte. Ai mers şi alături. Asta calul faci numai dacă vine poruncă de la frâu. Şi unde frâu, înseamnă că este şa. Şi pe şa este călăreţi.

— Bravo, Sam! Îl lăudă din nou bătrânul. Nici eu n-aş şti s-o spun mai bine. Vedeţi, domnilor, că sunt cazuri în care un alb poate învăţa destule de la un negru. Prin urmare, cei doi călăreţi erau grăbiţi; nici n-au lăsat răgaz cailor să-şi moaie botul în apă. Cum însă bietele animale vor fi fost însetate şi orice călăreţ are în primul rând grijă de calul său, îmi vine să cred că s-au adăpat la malul celălalt. Oricum, oamenii aceştia trebuie să fi avut motive serioase de s-au grăbit atâta să ajungă dincolo. Să sperăm că le vom afla.

În timp ce noi cercetam urmele, caii se adăpară pe îndelete. Ne săltarăm iarăşi în şei şi atinserăm malul opus fără să ne udăm măcar cizmele; apa era acolo atât de mică, încât nu ne ajungea nici până la scări.

Abia urcarăm pe uscat că Old Death, al cărui ochi atent nu scăpa nici un amănunt, zise:

— Iată de ce erau grăbiţi. Uitaţi-vă la teiul acesta: e descojit cam până la înălţimea unui om. Şi cu astea de-aici ce-o fi?

Ne arătă două rânduri de ţăruşi înfipţi în pământ, nu mai mari ca nişte creioane.

— Ce rost vor fi având ţăruşii? Continuă Old Death. Ce legătură e între ei şi scoarţa teiului? Vedeţi pe jos nişte răzătură de coajă, uscată, împrăştiată jur-împrejur? Ţăruşii, domnilor, au fost folosiţi la împletituri. Aţi văzut vreodată un dispozitiv de lemn pentru împletit plase şi alte lucruri asemănătoare? Ei, un asemenea dispozitiv se află acum în faţa noastră, numai că nu e din lemn şi nu e prins în cuie. Cei doi călăreţi au împletit din scoarţă de copac o legătură de doi coţi lungime şi doi lăţime. Asta se vede din felul cum sunt dispuşi ţăruşii. După câte ştiu, asemenea legături sau feşe din scoarţă proaspătă le folosesc indienii pentru bandajarea rănilor. Scoarţa umedă răcoreşte rana şi apoi, uscându-se, se contractă atât de tare, încât face să reziste chiar şi un os beteag. Înseamnă că cel puţin unul din cei doi călăreţi era rănit. Şi acum priviţi fundul apei. Observaţi în nisip două adâncituri mari de tot ca de la nişte scoici gigantice? Aici s-au bălăcit caii. Aşa nu fac decât caii indieni. Au fost deşeuaţi ca să se poată odihni şi răcori, ceea ce înseamnă că-i mai aştepta un drum obositor. Sunt aproape sigur că cei doi călăreţi n-au zăbovit aici decât pentru a confecţiona fesele, apoi şi-au continuat în grabă drumul. Iată deci concluzia cercetărilor noastre: doi călăreţi pe cai indieni, din care cel puţin unul era rănit, au trecut apa în mare grabă fără să-şi adape mai întâi caii; zăriseră teiul acesta şi au dat zor încoace ca să bandajeze rana. Apoi au pornit mai departe. Ce rezultă de aici, domnule? Frământaţi-vă un pic creierul! Mă îndemnă bătrânul pe mine.

— Am să încerc. Dar să nu râdeţi dacă voi nimeri cu bâta în baltă!

— Nici gând! Vă consider ucenicul meu şi de aceea nici nu mă aştept încă la o judecată matură.

— Ei bine, luând în considerare rasa cailor, presupun că stăpânii lor erau indieni, ceea ce mă trimite cu gândul la

întâmplările din fortul Inge. Unul dintre solii apaşilor, deşi rănit, s-a salvat prin fugă. Winnetou a părăsit şi el mai apoi fortul, s-a luat în toată graba după omul lui şi, având un cal foarte sprinten, l-a ajuns curând din urmă.

— Nu e rău! Aprobă Old Death. Şi altceva?

— Cei doi apaşi trebuiau să ajungă repede la ai lor, ca să-i în formeze despre crima săvârşită de comanşi la fortul Inge şi să-i pună în gardă asupra unui eventual atac din partea acestora. De aci şi graba lor. Abia după ce au trecut dincoace şi-au îngăduit răgazul de a se ocupa de bandajarea rănii; ştiau, probabil, dinainte că aici vor putea face rost de coajă de tei. Au lăsat caii să se mai învioreze şi pe urmă şi-au reluat cursa.

— Aşa e! Sunt mulţumit de răspuns. Nici o îndoială că e vorba de Winnetou şi de solul scăpat din mâinile comanşilor. Fireşte că urmele lăsate în iarbă s-au şters până acum, dar îmi închipui ce direcţie au apucat. Vor fi traversat Rio Grande, continuându-şi apoi drumul în linie dreaptă. Aşa vom merge şi noi. Sper că vom da de vreun semn al lor. Deocamdată, să ne căutăm un loc de popas; mâine va trebui s-o pornim foarte devreme.

Ochiul lui ager găsi curând un loc potrivit, un mic luminiş cu iarbă deasă şi înconjurat de tufe, unde caii noştri se puteau ospăta din belşug. Le scoaserăm şeile şi îi priponirăm cu ajutorul lasso-urilor pe care le luasem din La Grange. Apoi, din ultimele rezerve alimentare, pregătirăm o cină modestă. Întrebându-l pe Old Death dacă n-ar fi cazul să aprindem un foc de tabără, acesta mă măsură ironic şi răspunse:

— Mă aşteptam, sir, la o astfel de întrebare din partea dumneavoastră. Veţi fi citit, desigur, vreo dulceagă istorioară cu indieni, din cele ale lui Cooper sau ale altor autori. Îmi închipui că v-au plăcut, nu-i aşa?

— Oarecum.

— Păi da! Toate astea se citesc cu plăcere; lucrurile merg strună, fără greutăţi. Îţi aprinzi pipa sau ţigara, te lungeşti

pe canapea, îţi rezemi picioarele pe spetează şi te scufunzi în lectura cărţii împrumutate de la bibliotecă. Dar ia încearcă să intri aievea în pădurile virgine, în Vestul sălbatic! O fi fost Cooper un foarte iscusit romancier, nu zic ba, de altfel am savurat şi eu cărţile lui cu mohicani şi cu alte drăcovenii, dar în Vest nu i-a călcat vreodată piciorul. S-a priceput de minune să amestece poezia cu realitatea, numai că în Vest n-ai de-a face decât cu faptul concret. Eu, unul, n-am descoperit nici strop de poezie. Citeşti în volumele lui despre nişte splendide focuri de tabără, la flacăra cărora se frig pulpe suculente de bizon. Eu, însă, atâta vă spun, dacă aprindem un foculeţ cât de mic, orice indian aflat la două mile engleze de aici i-ar simţi mirosul.

— Va să zică la distanţă de aproape un ceas călare? E cu putinţă?

— Veţi mai avea prilejul să descoperiţi cum lucrează nasul indienilor. Şi nu numai ei, dar şi caii lor adulmecă orice miros şi îl semnalează cu acel nechezat specific în urma căruia destui albi şi-au pierdut viaţa. Iată de ce cred că va trebui să renunţăm astăzi la farmecul focului de tabără.

— Bănuiesc, totuşi, că nu sunt indieni prin apropiere: comanşii încă nu pot fi pe drum. Până să se fi întors parlamentarii, până să fi dat curierii alarma în diferitele triburi, trebuie să fi trecut destul timp.

— Hm! Ce mai vorbe deştepte poate să înşire un greenhorn! Aţi uitat, din păcate, trei lucruri. Întâi, că ne aflăm chiar pe teritoriul comanşilor; al doilea, că războinicii lor mişună până şi dincolo, în Mexic; al treilea, că nici cei rămaşi acasă nu aşteaptă să fie mobilizaţi cu toba, ci sunt de mult gata de luptă. Sau credeţi cumva că comanşii sunt atât de proşti încât să-i ucidă pe solii apaşilor, fără să se fi pregătit pentru o bătălie în stil mare? Aflaţi că acţiunea împotriva solilor apaşi nu s-a produs în urma unui simplu impuls de mânie: totul a fost di nainte chibzuit şi hotărât. Pun rămăşag că încă de pe acum comanşii se află la Rio

Grande. Şi mă tem că n-o să-i fie uşor lui Winnetou să treacă râul pe ascuns.

— Sunteţi, aşadar, de partea apaşilor?

— În sinea mea, sunt. Li s-a făcut o nedreptate. Au fost atacaţi mişeleşte. În plus, am o simpatie deosebită pentru Winnetou. Dar prudenţa ne obligă să nu luăm atitudine pe faţă. Să fim bucuroşi dacă vom ajunge teferi la ţintă; să nu cedăm cumva ispitei de a face ochi dulci vreuneia din părţi. De altfel, nu prea am motive să mă tem de comanşi. Ei mă cunosc. Nu le-am făcut niciodată cu bună ştiinţă vreun rău. I-am vizitat adeseori şi m-au primit prieteneşte. Una din cele mai cunoscute căpetenii ale lor, Oyo-coltsa, adică Biberul alb, mi-e chiar prieten. I-am făcut cândva un serviciu pe care a promis să nu-l uite nicicând. Asta s-a întâmplat sus, lângă Red River; fusese atacat de o trupă de cicazaşi şi, dacă nu soseam eu şi-ar fi pierdut, desigur, scalpul şi viaţa. Acum prietenia asta poate fi de mare însemnătate pentru noi. Dacă-i întâlnim pe comanşi şi vedem că ne întâmpină cu duşmănie, atunci fac apel la prietenia cu şeful. Şi, la urma urmei, suntem cinci oameni în toată firea şi sper că toţi ştim să tragem cu puşca. Până să-mi jupoaie vreun indian pielea de pe cap, vă asigur că o duzină de-ai lui vor primi bilete de călătorie spre veşnicele plaiuri ale vânătoarei. Oricum, să fim pregătiţi ca şi când ne-am afla pe teri toriu inamic. Nu ne culcăm toţi deodată; trebuie să avem mereu câte un om de gardă; ne schimbăm din oră în oră; tragem la sorţi cu cinci fire de iarbă şi stabilim schimbul fiecăruia. Vom dormi deci fiecare câte cinci ore. E suficient.

Smulse firele de iarbă şi traserăm la sorţi. Eu căzui în ultimul schimb. Între timp se înnoptase şi domnea un întuneric de nepătruns. Cât eram încă treji, nu trebuia nici o gardă. Şi se părea că nici nu aveam poftă de somn. Ne aprinserăm câte o ţigară şi ne aşezarăm la taclale. Mai cu seamă Old Death ne antrena cu istorisirile lui. Alegea cu bună ştiinţă întâmplări din care să avem ceva de învăţat.

Astfel trecu o bună parte din timp. Când să-mi reglez deşteptătorul de la ceasul meu de buzunar, constatai că se făcuse ora zece şi jumătate.

Deodată, Old Death tăcu şi trase cu urechea. Unul din caii noştri sforăise într-un fel aparte, ca de nelinişte sau teamă.

— Hm! Făcu bătrânul. Asta ce-o fi? Ştiam eu ce ştiam când i-am declarat lui Cortesio că gloabele astea trebuie să fi trăit cândva în prerie! Numai un cal obişnuit cu Vestul sforăie aşa. Pesemne că a simţit ceva suspect prin apropiere. Dar, domnilor, nu mai căscaţi degeaba ochii ca să descoperiţi cauza neliniştii sale! Aici, între tufe, e întuneric beznă şi, dacă vă concentraţi privirea, ochii capătă o strălucire care poate fi observată de duşman. Mai bine uitaţi-vă în pământ şi lăsaţi că scrutez eu întunericul; îmi trag pălăria pe ochi ca să nu se vadă licărul… Atenţie! Nu vă mişcaţi!

Sforăitul se repetă. Unul din cai – probabil al meu – tropăia de parc-ar fi vrut să se smulgă din lasso. Amuţirăm cu toţii, dar Old Death şopti, mustrându-ne:

— Ce dracu' aţi amuţit? Dacă e cineva prin preajmă şi ne-a iscodit, atunci ştie că stăteam la taifas; şi tocmai tăcerea noastră de acum îl va face să priceapă că sforăitul, calului ne-a trezit bănuieli. Ei, hai, discutaţi! Vorbiţi ce vă trece prin cap!

Atunci negrul anunţă în şoaptă!

— Sam ştie unde este om. Sam ai văzut doi ochi.

— Bine! Dar nu te mai uita încolo, că te vede şi el. Unde zici că e omul?

— Unde Sam legat cal, dreapta de corcoduş. Jos, la pământ, văzut doi scântei slab.

— Am înţeles! Mă strecor eu în spatele lui şi-l iau de ceafă. Nu cred să fie mai mulţi, deoarece caii noştri s-ar comporta în alt chip. Hai, vorbiţi, discutaţi cu glas tare! Asta ne aduce un dublu folos: întâi de toate, îl faceţi pe individ să creadă că nu bănuim nimic şi, în al doilea rând, îmi

acoperiţi zgomotul paşilor care, pe asemenea întuneric, e greu de evitat.

Lange mă întrebă ceva în gura mare şi eu îi dădui un răspuns sonor. De aci se porni un dialog susţinut în care ne căzneam să picurăm cât mai mult umor, pentru a crea o atmosferă de veselie şi voie bună. Râsul degajat era, desigur, cel mai potrivit spre a-l convinge pe spion de totala noastră nepăsare şi a-i abate atenţia de la zgomotul provo cat de apropierea lui Old Death. Will, fiul lui Lange, ca şi negrul Sam ni se alăturară şi sporovăirăm aşa, fără nici o reţinere, timp de vreo zece minute, până când ne întrerupse glasul lui Old Death:

— Ei, ăia de colo! Nu mai turuiţi atâta! Nu mai e nevoie. L-am prins. Vi-l aduc plocon!

Dinspre partea unde era priponit calul negrului veni mai întâi ca un foşnet şi apoi se ivi bătrânul călcând apăsat. Depuse în faţa noastră povara pe care o cărase în spinare.

— Aşa! Zise el. A fost o luptă uşoară; larma voastră l-ar fi făcut pe indian să nu audă nici huruitul unui cutremur de pământ!

— Indian? Atunci înseamnă că sunt şi alţii prin apropiere?

— Se poate, dar nu cred. Deocamdată, să facem un pic de lumină şi să-l vedem la faţă. Am văzut aici destule frunze uscate, ba şi nişte vreascuri. Staţi să le aduc. Între timp, aveţi grijă de dumnealui.

— Văd că nu mişcă. L-aţi ucis?

— Nu. Doar conştiinţa i-am trimis-o la plimbare. I-am legat mâinile la spate chiar cu brâul lui. Până îşi vine în fire, mă întorc.

Se duse după vreascurile cu pricina şi se înapoie curând. Ne apucarăm să le mărunţim. Chibrituri aveam. Încinserăm astfel un crâmpei de foc pentru a desluşi chipul prizonierului. Vreascurile erau atât de uscate, încât aproape că nici nu scoteau fum.

Acum îl vedeam bine pe indian. Purta pantaloni de piele cu ciucuri, cămaşă vânătorească tot din piele şi mocasini

simpli, fără nici o podoabă. Părul îi era tuns mărunt. Numai în creştet păstrase un smoc. Avea faţa vopsită: dungi negre, pe fond galben. Armele, adică un cuţit, un arc şi o tolbă de piele pentru săgeţi, precum şi alte lucruri pe care le purta la brâu i le luase Old Death. Indianul zăcea fără simţire, nemişcat, cu ochii închişi. Parcă era mort.

— Un războinic de rând, constată Old Death. Nu poartă nici un semn că ar fi răpus vreun inamic: nici un scalp la brâu, iar încălţările îi sunt simple, fără ciucuri de păr de om. Îi lipseşte până şi punga cu „medicamente”. Pare să n-aibă nume, sau poate şi l-a pierdut în luptă o dată cu amuletele. Acum l-au trimis ca iscoadă; e o misiune plină de primejdii, în care se poate evidenţia doborând vreun duşman şi redobândindu-şi astfel numele. Aha, uitaţi-vă! Începe să mişte. Îşi re vine. Staţi liniştiţi!

Prizonierul încercă să-şi destindă mădularele şi respiră adânc. Dându-şi seama că are mâinile legate, un fior de groază îi străbătu fiinţa. Deschise ochii, dădu să se salte, dar căzu la loc. Ne privi apoi cu ochii injectaţi. Zărindu-l pe Old Death, exclamă:

— Coşa-pehve!

Aceasta e o expresie din graiul comanşilor. Însemnând bătrâna moarte, adică exact înţelesul numelui Old Death.

— Chiar eu, răspunse bătrânul cercetaş. Războinicul roşu mă cunoaşte?

— Fiii comanşilor îl cunosc foarte bine pe omul cu acest nume şi care a fost oaspetele lor.

— Eşti comanş. Se vede după vopseaua de pe obrazul tău. Cum te cheamă?

— Fiul comanşilor şi-a pierdut numele şi n-o să-l mai poarte niciodată. Credeam că-l recuceresc, dar căzând acum în mâinile feţelor palide, m-am acoperit iarăşi de ocară şi ruşine. Vă rog, luaţi-mi viaţa! Voi înălţa cântece de luptă şi nu-mi va scăpa nici un geamăt când mă veţi arde la stâlpul caznelor!

— Nu putem să-ţi îndeplinim rugămintea; doar îţi suntem prieteni! Numai întunericul e de vină că te-am luat prizonier; nu am ştiut că eşti un fiu al comanşilor cu care trăim în bună pace. Vei rămâne în viaţă şi vei săvârşi fapte mari ca să-ţi cucereşti un nume, iar duşmanii or să tremure înaintea ta. Eşti liber!

Şi Old Death îi dezlegă mâinile. Mă aşteptam ca indianul să nu mai poată de bucurie; dar el nici nu se mişcă din loc:

— Nu, fiul comanşilor nu e liber! El vrea să moară. Bagă-i cuţitul în inimă!

— N-am pentru ce şi nici nu-mi face vreo bucurie. De ce, adică, te-aş omorî?

— Pentru că m-ai prins. Dacă războinicii noştri află adevărul, voi fi alungat. Ei vor spune despre mine: „Mai întâi şi-a pierdut punga cu medicamente şi numele, apoi a căzut în mâinile feţelor palide; înseamnă că e orb şi surd şi nu va mai purta niciodată semne de războinic”.

Omul vorbea sfâşietor de trist. Ce-i drept, nu-l înţelegeam cuvânt cu cuvânt, pentru că vorbea în graiul comanşilor amestecat cu expresii englezeşti. Dar ceea ce nu înţelegeam mă sileam să ghicesc.

— Fratele roşu să nu-şi simtă fruntea întinată şi sufletul apăsat de ruşine, intervenii eu, înainte ca Old Death să-i răspundă. Nu e defel ruşinos să fii prins de un alb cum e Coşa-pehve. De altfel, războinicii comanşilor nu vor afla niciodată că ai căzut prizonier. Vom şti să păstrăm taina.

— Şi Coşa-pehve întăreşte oare acest legământ? Întrebă indianul.

— Bucuros! Încuviinţă Old Death. Vom spune doar că ne-am întâlnit, atât. Tu m-ai recunoscut şi, ştiindu-mă prieten, ai venit paşnic în întâmpinarea mea… Asta nu mai e nici o greşeală.

— Vorbele fratelui meu alb, atât de vestit, mă bucură. Acum mă pot ridica de jos; am încredere în cuvântul lui şi nu mă mai întorc printre războinicii comanşilor ca un

blestemat. Câtă vreme ochii mei or să vadă soarele, voi purta recunoştinţa feţelor palide pentru tăcerea lor.

Se ridică în capul oaselor, rămase un timp aşa şi răsuflă uşurat. Pe faţa lui vopsită, zadarnic ai fi căutat să-i desluşeşti starea sufletească; dar se simţea cât de colo că i se luase o piatră de pe inimă.

Fireşte că lăsai în seama bătrânului westman să continue discuţia. Ceea ce dânsul nu întârzie să facă:

— Prietenul nostru roşu a văzut că-i dorim binele. Sperăm că şi el ni-e prieten şi va răspunde cinstit întrebărilor mele.

— Coşa-pehve să întrebe. Voi spune numai adevărul.

— A pornit oare fratele meu de unul singur şi din voia lui ca să răpună vreun duşman sau vreo fiară sălbatică, pentru ca pe urmă să se întoarcă la el, în wigwam, cu un nume nou? Sau poate că mai sunt şi alţi războinici pe-aici?

— Câtă frunză şi iarbă.

— Înseamnă că toţi războinicii voştri sunt plecaţi de la wigwamurile lor?

— Da, au pornit să le ia duşmanilor scalpul.

— Despre ce duşmani vorbeşti?

— Despre câinii de apaşi. Au împrăştiat o putoare, de-a pătruns până în corturile noastre. Şi atunci războinicii comanşilor au pornit împotriva acestor coioţi, făgăduind să-i şteargă de pe faţa pământului.

— Şi n-au cerut mai întâi sfatul înţeleptelor căpetenii?

— Ba da. Căpeteniile s-au adunat şi au hotărât războiul. Apoi vracii l-au întrebat pe Manitu, Marele Spirit şi răspunsul a fost mulţumitor, începând de la taberele comanşilor şi până la marele fluviu pe care albii îl numesc Rio Grande del Norte, pretutindeni mişună războinicii noştri. De patru ori a asfinţit soarele de când securea războiului a fost purtată din cort în cort.

— Fratele meu roşu face şi el parte dintr-o ceată de războinici?

— Da. Am poposit mai sus de aici, pe malul râului şi iscoadele au plecat să cerceteze dacă ţinutul e singur. Eu m-am îndreptat încoace; mirosisem că se află aici nişte cai străini, ai feţelor palide. M-am strecurat printre tufe ca să-i număr; dar m-a prins Coşa-pehve şi m-a omorât pentru câtva timp.

— Să uităm ce-a fost şi să nu mai pomenim de întâmplarea asta. Câţi războinici ai comanşilor se află acolo sus?

— De zece ori zece.

— Şi cine îi comandă?

— Avat-vila, tânăra căpetenie.

Avat-vila înseamnă Marele urs. Old Death îşi controla memoria şi rosti:

— Nu-l cunosc. Nici n-am auzit de el.

— Şi-a primit numele abia de câteva luni, fiindcă a doborât în munţi un urs cenuşiu şi a adus acasă blana şi ghearele ursului. E feciorul lui Oyo-coltsa, căruia feţele palide îi spun Biberul alb.

— O, pe acela îl cunosc! Suntem prieteni.

— Ştiu. Am văzut cu ochii mei când ai fost la el. Fiul său, Marele urs, va fi bucuros să te întâlnească.

— Şi unde îl găsesc? Departe?

— După socoteala noastră, ar fi cam o jumătate de oră calare.

— Atunci se cade să-l vedem. Îl vom ruga să ne primească în ospeţie. Fratele meu roşu să ne arate drumul.

După nici cinci minute încălecarăm şi pornirăm; indianul mergea înainte. Ne conduse mai întâi prin crâng, ne scoase în câmp deschis şi o luă apoi în susul malului.

Nu dură decât un sfert de oră şi observarăm prin întuneric câteva siluete de oameni. Erau străjile. Călăuza noastră schimbă cu ele câteva vorbe şi se depărta. Noi ceilalţi ramaserăm locului. După un timp, comanşul se înapoie şi ne călăuzi mai departe. Era beznă s-o tai cu cuţitul. Cerul se înnourase; pe boltă – nici un licăr de stea.

Ne uitam atent ba la dreapta, ba la stânga, dar nu desluşeam nimic. Ne oprirăm din nou.

— Fraţii mei albi să nu mai înainteze, ne sfătui călăuza. Pe timp de război fiii comanşilor nu aprind focul, dar acum îl vor aprinde, fiindcă sunt convinşi că nu se află nici un duşman prin preajmă.

Plecă iarăşi de lângă noi. La un moment dat, zării prin noapte o luminiţă cât o gămălie de ac.

— Asta-i punka, ne lămuri Old Death.

— Ce anume? Mă interesai, prefăcându-mă că nu ştiu.

— Scăpărătoarea preriei. Două bucăţi de lemn, una lată, alta subţire, rotundă. Cea lată e prevăzută cu o mică crestătură care se umple cu punka, adică putregai uscat de prin scorburile copacilor. E cea mai bună iască din câte se cunosc. Beţişorul subţire se potriveşte apoi în scobitura umplută cu putregai şi se freacă repede-repede, cu amândouă mâinile. Prin frecare, iasca se încinge şi ia foc. Uitaţi-vă!

Pâlpâi mai întâi o flăcăruie, apoi, alimentată cu frunziş uscat – crescu pălălaie. Curând, focul scăzu din nou, căci indienii temperează de obicei lumina ca să nu se întindă prea departe. Ei cară uscături şi le aşază jur-împrejur, cu vârfurile îndreptate spre flacără. Astfel, apropiind sau depărtând vreascurile de foc, lumina poate fi înteţită sau domolită după voie.

Când, la un moment dat, flacăra izbucni mai tare, mă dumerii unde ne aflăm. Ne opriserăm sub nişte arbori şi eram împresuraţi din toate părţile de indieni. Numai puţini erau înarmaţi cu puşti; majoritatea purtau suliţe, arcuri şi săgeţi. Dar fiece ins îşi avea tomahawkul său, acea teribilă secure a indienilor care, mânuită de oameni iscusiţi, e cu mult mai primejdioasă decât pare.

După ce comanşii îşi reglară focul, ni se transmise invitaţia să descălecăm. Caii noştri fură duşi în altă parte; ne aflam astfel în puterea indienilor, căci în aceste locuri omul fără cal e ca şi paralizat. Ce-i drept, nimeni nu ne ceru

să depunem armele, dar cinci oameni – fie şi înarmaţi – contra o sută de războinici nu înseamnă un raport de forţe prea plăcut.

Ni se îngădui să venim lângă foc, unde nu şedea decât un singur indian. Avea obrazul atât de vopsit (în aceleaşi culori ca şi călăuza noastră), încât nu desluşeam deloc dacă e tânăr sau bătrân. Părul îi era împletit şi adunat într-o chică înaltă. O pană de vultur alb îi flu tura pe creştet. La brâu îi atârnau două scalpuri, la gât – punga cu „medicamente” şi pipa păcii. De-a curmezişul genunchilor ţinea o flintă veche de prin anii douăzeci sau treizeci. Omul ne măsură pe rând din creştet până-n tălpi. Pe negrul nostru parcă nici nu-l luă în seamă, căci indienii îi dispreţuiesc total pe semenii noştri de rasă neagră.

— Face pe grozavul, îmi strecură Old Death în nemţeşte, pentru ca indianul să nu priceapă. Ia să-i arătăm că şi noi suntem şefi! Luaţi loc şi lăsaţi-mă pe mine să vorbesc!

Se aşează în faţa căpeteniei şi noi îi urmarăm exemplul. Numai Sam rămase în picioare. Ştia că, fiind un negru, nu-i era îngăduit să se aşeze lângă foc şi că, abuzând de o favoare rezervată numai căpeteniilor, ar fi putut să-şi rişte viaţa.

— Iuf! Făcu morocănos indianul şi pronunţă nişte cuvinte neînţelese.

— Pricepi limba feţelor palide? Întrebă Old Death.

— Avat-vila o pricepe. Dar nu vrea s-o folosească, nu-i place! Rosti căpetenia şi Old Death ne tălmaci pe loc răspunsul.

— Te rog eu să vorbeşti de astă dată!

— De ce?

— Fiindcă tovarăşii mei nu cunosc limba comanşilor şi trebuie să înţeleagă ce vorbim.

— Voi sunteţi aici la comanşi; se cade deci să vorbiţi în limba noa stră. Aşa cere buna-cuviinţă.

— Te înşeli. Cum să se folosească cineva de o limbă pe care n-o cunoaşte? Afară de asta, însoţitorii mei sunt aici

musafiri şi îţi pot cere aceeaşi bună-cuviinţă. Doar zici că ştii englezeşte! Vrei să creadă că, de fapt, nu ştii?

— Iuf! Exclamă el. Apoi vorbi într-o englezească stricată: Eu nu mint. Dacă nu mă cred pe cuvânt, înseamnă că mă jignesc şi am să dau ordin să fie ucişi! Cum de-aţi îndrăznit să vă aşezaţi lângă mine?

— E dreptul nostru de căpetenii.

— A cui căpetenie eşti tu?

— A cercetaşilor.

— Şi dânsul? Se interesă indianul arătând spre Lange.

— Dânsul e căpetenia meşterilor care fac arme.

— Şi ăsta? Continuă indianul fixându-l pe Will.

— Acesta e fiul său. Lucrează săbii şi tomahawkuri care sparg ţeasta duşmanilor.

Faptul părea să-i impună indianului.

— Dacă face aşa ceva, înseamnă că e o căpetenie foarte pricepută. Dar ăla de colo? Mă arătă roşul pe mine.

— Bărbatul acesta renumit e tocmai de dincolo de apa cea mare. A venit din ţara lui depărtată ca să-i cunoască pe războinicii comanşi. Dânsul e o căpetenie a înţelepţilor, a învăţaţilor. Când se va întoarce la el acasă, va povesti mulţimii ce bărbaţi destoinici sunteţi.

Acestea parcă depăşeau puterea de înţelegere a indianului. Mă privi foarte atent, apoi rosti:

— Va să zică, face parte dintre bărbaţii cei mai înţelepţi şi încercaţi? Dar nici nu i-a albit măcar părul!

— În ţara lui tinerii sunt înţelepţi ca şi bătrânii voştri.

— Atunci Marele Spirit o fi iubind foarte mult acea ţară. Numai că fiii comanşilor n-au nevoie de înţelepciune străină; ei au destulă minte ca să ştie unde şi cum să-şi afle norocul. De altfel, se pare că tânărul acesta şi-a cam pierdut înţelepciunea, de vreme ce cutează să vină încoace în timp de război. După ce am dezgropat securea războiului, oamenii albi nu mai au ce căuta în ţinuturile noastre.

— Pesemne că nu ştii ce au făgăduit solii voştri la fortul Inge. Ei au spus că veţi porni război împotriva apaşilor, dar cu feţele palide veţi rămâne prieteni.

— N-au decât să se ţină ei de cuvânt. Eu n-am fost de faţă! Vorbise tot timpul pe un ton cât se poate de sever, în schimb, Old Death se menţinuse calm şi prietenos. Acum, însă, bătrânul socoti necesar să-şi schimbe atitudinea şi se răsti la indian:

— Aşa ştii tu să vorbeşti? Dar cine eşti tu, la urma urmelor, de îndrăzneşti să arunci astfel de vorbe în obrazul lui Coşa-pehve? De ce nu mi-ai spus numele tău? Ori nici nu ai vreunul? Dacă n-ai, atunci spune cum îl cheamă pe tatăl tău!

Indianul, mirat de atâta îndrăzneală, îl ţintui cu privirea pe Old Death şi rosti:

— Omule! Vrei să te pun la cazne şi să te omor?

— N-ai s-o faci!

— Eu sunt Avat-vila, căpetenia comanşilor!

— Avat-vila? Marele urs! Află că eu, când am răpus pentru prima oară un urs, nu eram decât un băieţandru. De atunci am ucis atâţia grizzly, că aş putea să-mi îmbrac tot trupul cu ghearele lor. Pe cine a doborât abia un urs, încă nu-l socotesc viteaz fără pereche.

— Atunci, uite aici, la brâu, scalpurile!

— Pshawl Dacă i-aş fi jupuit pe toţi duşmanii înfrânţi de mine, aş avea scalpuri să-ţi împodobesc toată ceata de războinici. Nici asta nu-mi spune nimic!

— Sunt fiul lui Oyo-coltsa, marea căpetenie!

— Ei, acum se mai schimbă lucrurile. Cu tatăl tău, Biberul alb, am fumat cândva pipa păcii. Atunci ne-am legat ca prietenii lui să fie şi ai mei, după cum prietenii mei să fie şi ai lui. Şi ne-am ţinut totdeauna de cuvânt. Nădăjduiesc că fiul său va face la fel!

— Eşti tare îndrăzneţ la vorbă! Îţi închipui, pesemne, că războinicii comanşi sunt şoareci la care poate lătra orice câine?

— Câine ai spus? Crezi că Old Death e o javră care se lasă ciomăgită de oricine? Dacă aşa ţi-e gândul, află că te pot trimite numaidecât în veşnicele plaiuri ale vânătoarei!

— Iuf! Am aici o sută de oameni!

Şi Avat-vila descrise un cerc cu braţul.

— Mă rog! Răspunse bătrânul. Dar crezi că noi nu valorăm cât o sută de comanşi laolaltă?! Toată ceata ta de războinici nu mă poate opri să-ţi reped un glonţ în piept. Şi pe urmă mai vorbim şi cu ei. Ia uite-ncoace! Am două pistoale şi în fiecare câte şase gloanţe. Cei patru tovarăşi ai mei sunt tot atât de bine înarmaţi. Asta face la un loc şaizeci de gloanţe. Ei şi mai adaugă, te rog, puştile şi cuţitele. Până să ne răpuneţi, ar cădea jumătate din războinicii voştri!

Nimeni încă nu-i vorbise astfel acestui tânăr şef indian. Cinci contra o sută! Şi, totuşi, Old Death şedea înaintea lui, plin de siguranţă! Ciudat lucru! Avat-vila i se adresă cu oarecare şovăială:

— Se vede că ai leacuri tari!

— Da, am un „medicament” care până acum i-a trimis la moarte pe toţi duşmanii mei. Aşa va fi şi de-aci încolo. Răspunde: vrei să fii prieten cu noi, ori ba?

— Trebuie să mă sfătuiesc cu războinicii mei.

— O căpetenie a comanşilor mai are nevoie de asemenea sfat? Asta n-aş fi crezut-o. Dar dacă spui tu, hai să te cred. Noi, în calitate de şefi, hotărâm toate după gândurile noastre. Înseamnă, deci, că avem mai multă trecere şi putere. De aceea nu se cade să stăm aici împreună cu tine. Ne luăm caii şi plecăm.

Bătrânul se ridică ţinând ambele pistoale în mâini. Ne scularăm şi noi, la rândul nostru. Marele urs sări de la locul lui ca muşcat de năpârcă. Ochii îi fulgerau şi dinţii albi îi scăpărau prin buzele între deschise. Era vădit că ducea o luptă crâncenă cu sine însuşi. Dacă ne-ar fi atacat, desigur că am fi plătit cu viaţa curajul lui Old Death; dar tot atât de sigur era că mulţi comanşi ar fi fost ucişi sau răniţi. Tânărul şef ştia ce armă teribilă e un pistol din acesta cu repetiţie şi că dânsul ar fi fost prima lui victimă. Pe de altă parte, era răspunzător faţă de tatăl său în ce priveşte întregul detaşament. Şi chiar dacă la indieni nu funcţionează obligaţia de a deveni războinic – totuşi, odată în vestit cu această calitate, trebuie să te supui unei discipline de fier şi unor legi necruţătoare. Potrivit acestor legi, tatăl îşi trimite la moarte chiar propriul fiu. Cine se dovedeşte laş, inapt sau prea puţin rezistent în luptă, incapabil de a se stăpâni şi de a ţine seama de interesul general – se expune dispreţului tuturor şi nici un alt trib, fie şi inamic, nu-l mai primeşte în sânul lui. Proscris, omul rătăceşte prin locuri pustii şi sălbatice şi îşi poate redobândi un nume cât de cât onorabil numai dacă se întoarce în preajma tribului său şi se

sinucide lent, în cele mai groaznice chinuri, demonstrând astfel că ştie măcar să îndure suferinţa. Aceasta e singura cale pentru a avea din nou acces în veşnicele plaiuri ale vânătoarei. Şi în acest scop, indianul, spre deosebire de orice altă rasă, nu se dă îndărăt de la nimic.

Asemenea simţăminte frământau, probabil şi sufletul tânărului şef. Să poruncească oare ca să fim omorâţi şi abia pe urmă să-l anunţe pe tatăl său? Şi dacă va cădea chiar el ucis şi tatăl său va afla de la alţii cum n-a fost în stare să se stăpânească şi cum, pentru a-şi da aere de căpetenie, a refuzat dreptul la ospitalitate unui prieten, cum s-a răstit la dânsul şi la tovarăşii lui ca la nişte potăi?

Pe astfel de ezitări conta, desigur, Old Death. Chipul său nu trăda nici cea mai mică îngrijorare. Stătea în faţa indianului, cu ambele pistoale gata să tragă şi privindu-l ţintă în ochii bântuiţi de mânie.

— Vreţi să plecaţi? Strigă indianul. Unde vă sunt caii? Nu-i puteţi lua! Sunteţi încercuiţi!

— Şi tu laolaltă cu noi! Gândeşte-te la Biberul alb! Dacă te împuşc, tatăl tău nu-şi va înveli capul şi nu va îngâna pentru tine rugăciunea morţilor, ci va spune: „N-am avut nici un fiu. Cel pe care l-a împuşcat Old Death era un băieţaş fără minte; nu mi-a respectat prietenii şi a dat ascultare numai prostiei sale”. Umbrele celor pe care îi vom ucide o dată cu tine îţi vor închide intrarea în veşnicele plaiuri ale vânătoarei şi babele ştirbe îl vor batjocori pe conducătorul care n-a ştiut să cruţe viaţa războinicilor săi, fiindcă nici pe sine însuşi n-a ştiut să se con ducă. Priveşte cum stau în faţa ta! Am eu mutră de fricos? Nu de teamă îţi vorbesc aşa, ci pentru că eşti fiul fratelui meu roşu şi aş vrea cu dânsul să fie mândru de tine. Acum n-ai decât să hotărăşti! Un singur cuvânt necugetat spus alor tăi, o singură mişcare pripită şi trag! Lupta începe!

Căpetenia mai rămase preţ de un minut pe gânduri… Apoi se aşează încet la loc, desprinse calumetul de la gât şi zise:

— Marele urs va fuma pipa păcii cu feţele palide.

— Bine faci! Cine vrea să lupte cu apaşii nu trebuie să se duşmănească şi cu albii.

Ne aşezarăm cu toţii.

Marele urs îşi scoase punga de la brâu şi îşi umplu pipa cu kinni kinnik, acel tutun amestecat cu frunze de cânepă sălbatică. Îi dădu foc, rosti o scurtă cuvântare din care nu mai reţin decât numeroasele referiri la pace, la prietenie şi la fraţii albi, trase câteva fumuri, le slobozi apoi în sus, în jos şi în cele patru puncte cardinale, după care îi trecu pipa lui Old Death. Acesta, la rândui lui, improviza o foarte amicală cuvântare în numele întregului nostru grup, trase şi el şase fumuri procedând aidoma indianului şi îmi întinse pipa mie, cu observaţia că noi, ceilalţi, nu avem decât să repetăm jocul cu fu mul. Apoi calumetul trecu la bătrânul Lange şi, în fine, la fiul său. Sam al nostru fu trecut cu vederea, căci niciodată un indian nu s-ar mai folosi de o pipă care a poposit între buzele unui negru. Totuşi, Sam era şi el cuprins în legământul nostru de prietenie. În sfârşit, după ce încheiarăm pactul, comanşii care stătuseră până atunci în picioare, formând un cerc larg, se aşezară şi ei, iar iscoada fu chemată să raporteze despre întâlnirea noastră. Bietul indian nu pomeni nici o vorbă despre păţania lui cu Old Death. Rugai pe urmă ca Sam să fie condus până la caii noştri, ca să-mi aducă ţigări. Fireşte că nu oferii ţigări decât Marelui urs, având în vedere că ar fi fost în compatibil cu rangul meu de „căpetenie” dacă m-aş fi purtat prea fa miliar cu războinicii de rând. Marele urs părea să preţuiască mult ţigara de foi. După ce aprinse havana şi simţi gustul fumului, chipul i se transfigura de plăcere… Pe urmă ne întrebă cât se poate de prietenos, ce anume scop are de fapt călătoria noastră. Old Death evită să-i mărturisească adevărul. Îl informă doar că vrea să-i ajungă din urmă pe nişte albi aflaţi la Rio Grande şi să trecem apoi în Mexic.

— Atunci fraţii mei albi ne-ar putea însoţi, propuse indianul. Noi suntem în căutarea unui apaş. Îndată ce ne cade în mână, pornim la drum.

— Şi din ce direcţie îl aşteptaţi?

— A trecut şi el pe-acolo, unde solii noştri s-au întâlnit cu creţii mâncători de stârvuri. În limba albilor, locul acela se cheamă fortul Inge. Ticălosul era să fie ucis, dar a scăpat numai cu câteva răni. În orice caz, nu se poate ţine multă vreme în şa. Trebuie să se fi ascuns pe-aici, prin împrejurimi. Oare fraţii mei albi nu i-au dat de urmă?

Evident că vorbea de apaşul cu care Winnetou trecuse apa ca să-l bandajeze. Despre căpetenia apaşilor, însă, Marele urs nu ştia nimic.

— Nu, n-am văzut nici o urmă, răspunse Old Death şi, de fapt, nu minţea, fiindcă nu zărisem alt semn decât adânciturile acelea pe fun dul râului. Bineînţeles că nu ne-ar fi trecut prin minte să-l trădăm pe Winnetou.

— Atunci câinele trebuie să zacă undeva mai la vale. Cu rănile lui, nu putea să ajungă prea departe. Şi apoi, războinicii noştri l-ar fi prins numaidecât dac-ar fi venit dinspre fortul Inge, de partea astălaltă a râului. Doar erau pregătiţi să-i iasă în drum.

Vorbele lui anunţau serioase primejdii pentru Winnetou. Eram, ce-i drept, convins că semnele de pe fundul apei nu au putut fi descoperite de comanşi, deoarece caii noştri trecuseră peste ele, dar aflându-se de patru zile prin aceste locuri, nu era exclus ca Winnetou şi omul său să fi căzut în mâinile unei cete de comanşi. Faptul că Marele urs nu era informat încă nu era o dovadă concludentă. Old Death, care nu scăpa nimic din vedere, observă:

— Cercetând cu atenţie, fraţii roşii vor găsi locul pe unde am trecut apa şi am descojit un tei. Mi s-a deschis o rană veche şi am avut nevoie de coajă cu care să mi-o leg. E un leac minunat. Fratele meu roşu n-ar face rău să-l ţină minte.

— Războinicii comanşilor îl cunosc şi se folosesc de el când se află vreo pădure în preajmă. Fratele meu alb nu-mi spune nimic nou.

— Sper ca războinicii comanşilor să nu aibă trebuinţă de acest leac. Ca prieten, vă doresc izbândă şi slavă şi îmi pare rău că nu pot rămâne cu voi; ştiu că veţi pierde încă timp cu căutarea urmelor, pe când noi suntem grăbiţi să-i ajungem pe albii noştri.

— În cazul acesta, fraţii mei îl vor vedea pe Biberul alb. Tatăl meu va fi bucuros de întâlnire. Vă dau o călăuză care să vă conducă până la el.

— Unde se află tatăl tău, vestita căpetenie a comanşilor?

— Ca să răspund întrebării, trebuie să numesc toate locurile cu numele pe care i le-au dat feţele palide. Dacă fraţii mei pornesc călare spre asfinţit, vor ajunge la afluentul lui Rio Nueces, căruia îi zice Turkey-Creek, adică Braţul Curcanului. După aceea vor trece peste Chico-Creek, de unde se întinde un mare deşert până la Elm-Creek. Acest deşert e cutreierat de războinicii tatălui meu, care veghează ca nimeni să nu pătrundă prin vadul ce duce peste Rio del Norte, mai sus de trecătoarea Eagle.

— Fir-ar să fie! Îi scăpă lui Old Death, dar se grăbi să adauge: E tocmai drumul pe care vrem să apucăm şi noi. Fratele meu roşu ne-a făcut o mare bucurie. Sunt fericit că-l voi revedea pe Biberul alb. Dar acum cată să mergem la culcare, ca să ne putem scula în zori.

— Vă arăt eu un loc bun pentru odihnă.

Indianul se ridică şi ne conduse până la un arbore masiv, cu coroana bogată. Trimise apoi după şeile şi păturile noastre. De când fumase cu noi pipa păcii, parcă era alt om. După ce plecă, ne controlarăm coburii. Nu lipsea absolut nimic, lucru vrednic de toată lauda. Ne puserăm şeile la căpătâi şi ne culcarăm, învelindu-ne cu păturile. După puţin veniră şi comanşii; în ciuda întunericului, observarăm cum se rânduiesc şi se culcă în jurul nostru.

— Să nu cădeţi la bănuială, ne linişti Old Death. Oamenii ne iau sub ocrotirea lor, asta-i tot. După ce ai fumat cu un indian pipa păcii, poţi să te bizui pe el. Mai pe urmă vom căuta s-o ştergem de-aici cât mai departe posibil. I-am ameţit frumos în ce-l priveşte pe Winnetou; trebuia, nu-i aşa, să le abat atenţia. Mă tem doar că-i va fi extrem de greu să ajungă dincolo de Rio Grande. Altcineva nici vorbă să izbutească. Pe el, ce-i drept, îl cred în stare, dar mă nelinişteşte faptul că mai duce cu sine şi un rănit. La tratative se trimit, de obicei, războinicii cei mai înţelepţi. Înseamnă că apaşul cu pricina trebuie să fie un om în vârstă. Dacă mai adaug şi frigurile provocate de rană, care, îndeosebi la un asemenea ritm de călărie sunt inevitabile, atunci mă cam înspăimântă soarta amândurora. Ei, să lăsăm deoparte gândurile şi să dormim. Noapte bună!

Ne urase noapte bună! Dar nu avui parte de linişte. Nici vorbă să adorm. Grija pentru Winnetou nu-mi dădea pace. Zorile mă găsiră treaz, adică tot treaz. Îi deşteptai şi pe ceilalţi. Se sculară uşurel, fără nici un zgomot. Dar în aceeaşi clipă şi indienii erau în picioare. Acum, la lumina zilei, îi puteam deosebi mult mai clar. Mă înfiorau desenul şi coloritul straniu al feţelor, ca, de altfel, întregul lor aspect. Doar puţini îşi acoperiseră pe de-a-ntregul goliciunea. Majoritatea purtau nişte zdrenţe jalnice, probabil pline de paraziţi, dar erau flăcăi înalţi, chipeşi, comanşii fiind renumiţi pentru frumuseţea lor bărbătească. În schimb, femeile lor nici nu sunt băgate în seamă. Femeia, squaw, cum o nu mesc ei, este o roabă tratată cu dispreţ.

Căpetenia se interesă dacă n-am vrea să ne „ospătăm” şi, într-adevăr, ne aduse câteva porţii de carne de cal, vânoasă, bătătorită sub şa. Îi mulţumirăm şi scăparăm de „ospăţ” sub pretextul că avem destule provizii proprii, deşi acestea se rezumau de fapt la o rămăşiţă de şuncă. Marele urs ni-l prezentă pe omul care urma să ne însoţească, iar Old Death îşi epuiza toată arta diplomatică pentru a-l face să renunţe în cele din urmă la această idee. Căpetenia acceptă abia

după ce bătrânul westman îi de clară că ar fi o jignire pentru nişte războinici albi atât de sus-puşi, dacă li s-ar afecta o călăuză. De aşa ceva n-au nevoie decât copiii sau oamenii fără experienţă. II vom găsi noi singuri pe Biberul alb.

Ne umplurăm burdufurile cu apă, pregătirăm câteva legături de iarbă pentru hrana cailor şi plecarăm după un scurt schimb de amabilităţi. Ceasul meu arăta ora patru.

Mai întâi o luarăm încet, la pas, ca să se mai dezmorţească animalele. Călcam încă pe iarbă, dar vegetaţia devenea tot mai rară, mai seacă, până dispăru cu totul şi lăsă loc nisipului.

După ce arborii de pe mal se pierdură în urma noastră, s-ar fi zis că ne aflăm în plină Sahara. Un şes întins, fără o colină cât de mică, se desfăşura în faţa noastră: nisip, nimic decât nisip şi deasupra soarele care, în pofida orei matinale, începuse să dogorească.

— Acuşi o luăm la trap, hotărî Old Death. Trebuie să ne grăbim, mai ales înainte de amiază, când avem soarele în spate. Drumul duce exact spre apus şi după-amiază, cu soarele în ochi, va fi mult mai greu.

— Nu cumva o să pierdem direcţia în şesul acesta monoton, fără nici un punct de reper? Întrebai eu, făcând pe greenhorn-ul.

Old Death râse cu duioasă compasiune.

— Iarăşi una din celebrele dumneavoastră întrebări, sir! Soarele e cel mai sigur ghid din câte există. Ţinta noastră imediată e Turkey Creek, la vreo şaisprezece mile de aici. Dacă n-aveţi nimic împotrivă, vom ajunge în mai puţin de două ore.

Bătrânul îşi porni calul la trap, apoi la galop. Făcurăm şi noi la fel. De aci încolo, amuţirăm cu toţii. Căutam fiecare să ne menajăm caii, scutindu-i de zdruncinături şi de eforturi inutile.

Trecu o oră, trecură două. Pe parcurs mai lăsarăm uneori caii la pas, să răsufle. Deodată, Old Death arătă drept

înainte şi-mi spuse:

— Uitaţi-vă la ceas, sir! Am călărit două ore şi cinci minute. Şi iată, în faţa noastră e Rio Nueces! Este?

Într-adevăr, aşa era.

— Ei, vedeţi, continuă el, noi, ăştia, avem, ca să zic aşa, ceasul în mădulare. Chiar şi noaptea, pe cel mai grozav întuneric, vă pot spune aproape cu precizie cât e ora. Nu greşesc decât cel mult cu câteva minute. Veţi învăţa şi dumneavoastră, încet-încet.

O dungă întunecată desena cursul râului, dar nu zăream nici un copac, doar nişte tufişuri. Găsirăm uşor un loc de trecere şi ajunserăm apoi la vărsarea lui Turkey-Creek în Rio Nueces. Puţin după ora nouă ne aflam pe malul lui Chico-Creek. Şi aici albia era secată. Doar pe alocuri, din câte o băltoacă murdară, se prelingea la vale un firicel subţire de apă. Nici urmă de arbore, de arbust. Până şi iarba puţină era uscată ca iasca.

Descălecarăm pe celălalt mal şi adăparăm caii cu apă din burduf. Pălăria lui Will Lange făcea oficiu de găleată. Sarcinile de iarbă pe care le luasem cu noi se topiră repede în burţile cailor şi, după un popas de jumătate de oră, pornirăm mai departe, spre Elm-Creek, ultima ţintă a călătoriei noastre.

Pe drum, animalele începură să dea semne de oboseală. Popasul şi odihna fuseseră prea scurte pentru refacerea forţelor. De aceea călăream la pas.

Se făcuse amiază. Soarele dogorea ca focul şi nisipul era atât de adânc, încât caii parcă înotau în valurile sale fierbinţi. Înaintam cu greu. Către ora două, descălecarăm din nou pentru a adăpa caii cu apa ce mai rămăsese pe fundul burdufurilor. Noi nu băurăm nici un strop. Old Death ne oprise să bem. Zicea că noi, oamenii, putem îndura setea cu mult mai uşor decât caii care ne poartă în spinare pe nisipul încins.

— De altfel, zâmbi bătrânul pe sub mustaţă, v-aţi ţinut foarte bine. Nici nu vă daţi seama ce distanţă am parcurs.

Spuneam că vom ajunge la Elm-Creek abia deseară, dar o să-l atingem în cel mult două ore. E un succes pe care nu mulţi l-ar putea obţine cu asemenea cai. În fine, Old Death o coti niţel spre sud şi se miră:

— E pur şi simplu un miracol că n-am dat încă de urmele nici unui comanş! Se vede că s-au ţinut mereu pe lângă apă. Auzi prostie, să pierzi atâta vreme în căutarea unui apaş fugar! Dac-ar fi mers drept peste Rio Grande, i-ar fi surprins cu siguranţă pe cei urmăriţi.

— Îşi vor fi zicând că nici acum nu-i prea târziu, raţiona bătrânul Lange. Dacă n-au trecut încă dincolo, Winnetou şi rănitul nici n-au de unde bănui că trupele comanşilor sunt atât de aproape.

— Hm! E un pic de adevăr în ceea ce spuneţi, sir. Faptul că nu-i întâlnim pe comanşi îmi sporeşte îngrijorarea în legătură cu Winnetou. Ăştia nu mai cutreieră regiunea, cum spunea Marele urs. Dimpotrivă, se pare că s-au repliat undeva. Semn rău pentru cei doi apaşi: te pomeneşti că i-au şi prins!

— Şi în acest caz, ce-l aşteaptă pe Winnetou?

— Cea mai cruntă soartă din câte se pot imagina. Să nu credeţi că va fi torturat sau ucis în timpul campaniei. A-l captura pe cel mai de seamă conducător al apaşilor e un eveniment excepţional, pe care comanşii l-ar sărbători cu cea mai mare pompă, adică în chip oribil. Aceştia l-ar pune sub pază sigură şi l-ar duce până la ei acasă, unde n-au rămas decât femeile, copiii şi bătrânii. Acolo l-ar îngriji cum nu se poate mai bine, lipsindu-l numai de libertate. Femeile i-ar citi din ochi orice dorinţă. Dar dacă apreciaţi cumva că tratamentul acesta aplicat unui prizonier e frumos şi uman, atunci vă înşelaţi sută la sută. Ei nu urmăresc decât să-l fortifice, ca să poată rezista mai târziu chinurilor şi să nu-şi dea sufletul de la primele încercări. Ascultaţi ce vă spun: dacă-l prind pe Winnetou, comanşii îl omoară cu siguranţă, dar nu pe moment, nici după un ceas, nici a doua zi. Trupul i-ar fi sfâşiat bucată cu bucată, cu o meticulozitate aproape

ştiinţifică. Ar trece multe zile până să-l izbăvească moartea. După credinţa lor, asta înseamnă o moarte demnă de un şef. Şi sunt convins că, îndurând toate aceste cazne rafinate, victima nici nu s-ar strâmba măcar de durere; mai curând şi-ar râde de călăi, i-ar batjocori. Pe mine unul m-ar durea nespus soarta lui Winnetou şi vă spun cinstit că, într-un asemenea caz, mi-aş risca fără preget viaţa ca să-l scap din mâinile duşmanilor. În sfârşit, comanşii se află, va să zică, la vest de noi. Hai s-o apucăm mai spre sud. Mă gândesc să ajungem la un vechi prieten al meu, unde vom căpăta, probabil, informaţii despre situaţia de la Rio Grande, înnoptăm la dânsul.

— Dar va fi bucuros de oaspeţi?

— Fără îndoială! Altminteri, nici nu l-aş număra printre prieteni. E vorba de un ranchero, un agricultor mexican de cea mai curată obârşie spaniolă. Unul din strămoşii lui a fost ridicat de nu ştiu cine la rangul de cavaler, aşa că-şi spune şi el caballero. Iar ferma şi-a botezat-o cu răsunătorul nume de Estanzia del Caballero. Dumneavoastră să-i spuneţi señor Atanasio.

Ne continuarăm apoi drumul în linişte. De galop nu putea fi vorba: caii înotau în nisip până aproape de genunchi. Dar încet-încet, stratul de nisip scăzu şi, către ora patru, salutarăm primele smocuri de iarbă. Dădurăm apoi într-o prerie, unde nişte vaqueros, adică văcari, îşi supravegheau cornutele, caii şi oile. Bietele noastre animale se însufleţiră pe dată şi îşi iuţiră pasul. Mai în fund apărură primii arbori şi, în fine, în mijlocul decorului verde, licări silueta albă a unei clădiri.

— Asta e Estanzia del Caballero, explică Old Death. E o construcţie foarte curioasă, exact în stilul clădirilor „Moqui” şi „Zunni”. O adevărată fortăreaţă, ceea ce prin partea locului e cât se poate de necesar.

Ne apropiarăm de acest edificiu şi-l examinarăm mai în amănunt. Casa era împrejmuită cu un zid înalt cât două statuii de om şi prevăzut cu o poartă mare, masivă. La

poartă se ajungea trecând un podeţ boltit peste un şanţ adânc de apă – acum secat. Întreaga construcţie avea formă de cub. Parterul nu se vedea, fiind pe de-a-ntregul mascat de zid. Etajul era mai retras şi jur-împrejurul lui se întindea o terasă acoperită cu foaie albă de cort. Nu descoperisem nicăieri nici o ferestruie. Deasupra etajului întâi se ridica un al doilea, în aceeaşi formă cubică, având baza mai mică decât cel de dedesubt şi împrejmuit, la rândul lui, de o terasă umbrită şi ea cu foaie de cort. În felul acesta, clădirea se compunea din trei cuburi suprapuse – adică parterul şi cele două etaje —, având dimensiuni din ce în ce mai reduse. Pereţii erau albi, ca şi pânza de cort. De aceea, întreaga casă parcă lumina de departe. Abia când ajunserăm aproape de tot, zărirăm la fiecare etaj câte un rând de creneluri care probabil slujeau şi ca ferestre.

— Frumos palat! Zâmbi Old Death. O să vă mire şi interiorul. Mă întreb, căruia dintre şefii indieni i-ar trece măcar prin minte să ia cu asalt o asemenea casă!

Trecurăm călare podeţul până la poarta prevăzută cu un ochi discret. La o margine atârna un clopot cât un cap de om. Old Death trase de clopot şi stârni un sunet care putea fi auzit pe puţin la o jumătate de ceas depărtare. Foarte curând se iviră în deschizătura porţii un nas indian şi nişte buze groase.

— Cine-i? Întrebă omul în spaniolă.

— Prieteni ai stăpânului, răspunse Old Death. E acasă señor Atanasio?

Nasul şi buzele dispărură şi în locul lor sclipiră doi ochi negri.

— Ce bucurie! Señor Death! Vă deschid numaidecât. Poftiţi, señores! Mă duc să vă anunţ.

Se auzi zăvorul. Apoi poarta se dădu în lături şi intrarăm de-a călare. Paznicul era un indian voluminos, îmbrăcat în haine de pânză albă; era unul din acei indios fideles, adică indieni supuşi, credincioşi, care, spre deosebire de temerarii indios bravos, s-au împăcat cu normele civilizaţiei

moderne. El închise poarta după noi, făcu o plecăciune adâncă, străbătu solemn curtea şi trase de o sârmă atârnată de zid.

— Mai avem vreme să ocolim casa călare, zise Old Death. Haide s-o admirăm!

Vedeam acum şi parterul, înzestrat cu creneluri jur-împrejur. Clădirea se înălţa în mijlocul unei ogrăzi înconjurată de ziduri, largă, nepavată, crescută cu iarbă. În afara crenelurilor – nici o fereastră.

Făcurăm ocolul şi revenirăm în faţa casei, fără să fi descoperit nici o uşă de intrare. Indianul ne aştepta.

— Dar cum se intră în casă? Întrebă Lange.

— Veţi vedea numaidecât, răspunse Old Death. Pe terasa parterului apăru cineva şi, aplecându-se peste balustradă, ne cercetă din ochi. Zărindu-l pe indian, dispăru îndată şi slobozi de sus o scară îngustă pe care ne urcarăm până la primul etaj. Cine ar fi crezut că găseşte barem aici o uşă, ar fi rămas cu buzele umflate. La etajul al doilea ne aştepta un alt servitor, îmbrăcat de asemenea în alb. Acesta potrivi încă o scară şi astfel ajunserăm tocmai sus, pe o platformă de tablă acoperită cu nisip. În centrul platformei se căsca o deschizătură pătrată prin care cobora o scară în interior.

— Vedeţi, aşa construiau indienii încă demult, cu secole în urmă, ne lămuri Old Death. Nimeni nu e în stare să pătrundă în curte. Şi dacă, prin absurd, vreun duşman reuşeşte să treacă totuşi zidul, scara e retrasă imediat şi omul rămâne neputincios în faţa pereţilor masivi, fără intrări. În timp de pace, fireşte că ai putea să intri şi să ieşi de aici fără să te foloseşti nici de poartă, nici de scară. Te ridici în picioare pe spinarea calului şi te salţi peste zid în sus, pe galerie. Dar în timp de război n-aş sfătui pe nimeni să încerce experienţa. Cum vedeţi, de pe această platformă şi de pe terase, prin creneluri, poate fi semănată cu gloanţe toată curtea, ca şi terenul dimprejurul zidului. Señor Atanasio dispune de vreo douăzeci de vaqueros şi de alţi slujitori înarmaţi cu puşti. Când aceşti douăzeci de flăcăi

trag de sus, atunci sute de indieni trebuie să cadă până ce vreunul mai norocos izbuteşte să treacă peste zid. Aici, la graniţă, o asemenea construcţie e de mare preţ. Datorită ei, stăpânul fermei a rezistat nu o dată unor asedii serioase.

De sus, de pe casă, puteam cuprinde cu ochii întreaga împrejurime. Observai că la mică distanţă, în spatele clădirii, curgea Elm-Creek. Apa era clară, abundentă şi fertiliza ambele maluri. Atât de ispititoare şi limpede era apa, încât îmi trezi dorinţa de a face o baie.

Conduşi de un slujitor, coborârăm scara şi ajunserăm într-un coridor lung, îngust, luminat la fiecare capăt prin două creneluri. De ambele laturi ale coridorului erau uşi, iar în fund o scară conducea spre catul de jos. Aşadar, pentru a ajunge aici dinspre curte trebuia să urci mai întâi două rânduri de scări şi apoi, înăuntru, să cobori alte două. Lucrul mi se păru foarte complicat, dar împrejurările îl justificau pe deplin.

Servitorul dispăru îndărătul unei uşi şi reveni abia după un răstimp, anunţându-ne că suntem aşteptaţi de către señor Capitano de Caballería. Până atunci, Old Death avusese grijă să ne pună în gardă:

— Nu-i luaţi în nume de rău bătrânului señor Atanasio dacă vă primeşte excesiv de ceremonios. Spaniolul nu poate fără etichetă, iar mexicanul de obârşie spaniolă a păstrat uzanţele. Dacă eram singur, mi-ar fi ieşit de mult în întâmpinare. Aşa însă primirea căpătă un caracter oficial. Să nu zâmbiţi dacă îl veţi vedea în uniformă. În tinereţe a avut gradul de căpitan în cavaleria mexicană şi a rămas cu obiceiul de a se arăta în uniforma lui veche, aş zice antică. Plăcerea lui, ce vreţi! Altminteri, e un om de zahăr. În sfârşit, servitorul ne conduse într-o odaie răcoroasă, plăcută, cu mobilier cândva preţios, însă degradat în toată legea. Trei ferestrui, cu perdelele trase pe jumătate, răspândeau o lumină dulce şi primitoare. În mijlocul odăii stătea un bărbat înalt, uscăţiv, cu părul şi mustaţa albe ca zăpada. Purta pantaloni roşii cu lampasuri late, aurii, cizme

de lac, înalte, de cavalerie şi pinteni cu rotile mari, cât două carboave. Tunica era albastră şi semăna cu un frac, împodobit cu brandenburguri strălucitoare. Pe epoleţii, de asemenea auriţi, nu purta grade de căpitan, ci de general. La şold, într-o teacă de oţel, îi atârna sabia cu mânerul suflat în aur. În mâna stângă ţinea un tricorn cu ciucuri de aur şi cu agrafă lucioasă în penajul multicolor. Pe scurt, parcă era îmbrăcat într-un costum de mascaradă. Privindu-l pe omul acesta cărunt, grav, semeţ, cu ochii încă tineri şi blajini, trebuia să zâmbeşti măcar pe ascuns. Când păşirăm pragul, omul îşi pocni călcâiele şi pintenii zornăiră milităreşte. Apoi señor Atanasio rosti:

— Bună ziua, domnii mei! Fiţi bineveniţi! Cuvintele sunau marţial. Ne înclinarăm tăcuţi. Old Death răspunse în englezeşte:

— Mulţumim, señor Capitano de Caballería! Aflându-mă în acest ţinut, am voit să ofer însoţitorilor mei plăcerea de a face cunoştinţă cu eroicul luptător pentru independenţa Mexicului. Îngăduiţi-mi să vi-i prezint.

Un zâmbet măgulit se aşternu pe faţa bătrânului haciendero. Aprobă din cap şi zise:

— Cu dragă inimă, señor Death! Sunt încântat să-i cunosc pe aceşti señores!

Old Death îi înşiră numele noastre, iar caballero ne strânse tuturor mâna, chiar şi negrului Sam. Apoi ne pofti să luăm loc. Old Death se interesa de señora şi señorita, la care stăpânul casei deschise o uşă şi amândouă femeile – pregătite din timp şi aşteptând invitaţia – intrară în odaie. Señora era o matroană foarte frumoasă, cu privirea caldă şi sinceră; iar señorita – o fată drăgălaşă – era de fapt nepoata ei, după cum aflarăm mai târziu. Amândouă purtau rochii negre de mătase, gătite ca pentru o recepţie la curtea regală. Old Death se grăbi să le întâmpine şi le scuturăă mâinile atât de viguros, încât mi-era teamă să nu le strivească. Lange şi fiul său încropiră o închinăciune, iar Sam exclamă arătându-şi toţi dinţii:

— O, missis, missis, ce frumos, ce mătase!

Mă apropiai la rândul meu de señora, îi luai mâna cu vârful degetelor, mă aplecai şi o dusei la buze. Doamna primi cu atâta emoţie gestul, încât îmi oferi şi obrazul ca să depun acel beso de cortesía, sărutul stimei – ceea ce însemna o mare cinste acordată persoanei mele. La fel au decurs lucrurile şi cu señorita. În sfârşit, ne aşezarăm din nou. Fireşte că veni vorba de scopul călătoriei noastre. Le povestirăm cât socoteam necesar despre întâlnirea noastră cu comanşii. Toţi ascultară cu cea mai mare atenţie, schimbând priviri semnificative, încheindu-mi relatarea, señor Atanasio ne pofti să-i descriem pe cei doi oameni căutaţi de noi. Atunci scosei din buzunar fotografiile şi le arătai întregii familii. Cum îşi aruncă ochii asupra lor, señora izbucni:

— Ei sunt, ei sunt! Cu siguranţă! Nu-i aşa, dragă Atanasio?

— Într-adevăr, confirmă caballero. Señores, aceşti doi domni au dormit azi-noapte la mine.

— Când au sosit şi când au plecat? Se interesă Old Death.

— Au venit târziu seara, obosiţi de drum, istoviţi. Un vaquero de-al meu i-a observat şi i-a condus până la mine. Au dormit adânc şi s-au deşteptat abia către prânz. Acum trei ore au plecat mai departe.

— Perfect! Înseamnă că-i găsim mâine cu siguranţă. Urmele, în tot cazul, le vom descoperi.

— Da, da, fireşte, señor. Aveau de gând s-o apuce spre Rio Grande şi să-l traverseze mai sus de trecătoarea Eagle, cam între Rio Moral şi Rio las Moras. De altfel, vom mai afla noutăţi. Am trimis după ei câţiva vaqueros şi aceştia ne vor spune precis încotro au luat-o.

— De ce i-aţi mai trimis pe slujitori?

— Vedeţi, „musafirii” mi-au răsplătit ospitalitatea în chip mârşav. După ce-au ieşit pe poartă, l-au expediat la mine cu o aşa-zisă scrisoare pe paznicul de acolo şi, în lipsa lui, au şters-o furându-mi şase cai.

— Ce ruşine! Înseamnă că nu erau singuri?

— Nu. Erau împreună cu nişte militari camuflaţi care escortează un detaşament de recruţi pentru Mexic.

— Atunci nu cred că oamenii dumneavoastră vor mai pune mâna pe caii furaţi. Sunt prea puţini în raport cu numărul tâlharilor.

— O, n-aveţi grijă, oamenii mei ştiu să-şi folosească puştile! Am trimis băieţi din cei mai curajoşi.

— V-au vorbit cumva Gibson şi Ohlert despre situaţia şi planurile lor?

— Nici un cuvânt. Primul era, de altfel, foarte volubil, în timp ce al doilea tăcea întruna. Eu le-am acordat toată încrederea. Mi-au solicitat să le arăt încăperile şi aranjamentul casei. N-am refuzat. I-am condus peste tot. L-au văzut chiar şi pe indianul rănit pe care îl ţin ascuns la mine.

— Un indian rănit?! Cine-i? Cum a ajuns la dumneavoastră? Caballero zâmbi superior şi răspunse:

— Da, fireşte, asta vă interesează foarte mult, señores! Aflaţi că-l adăpostesc aici pe solul apaşilor, despre care mi-aţi povestit adineauri şi căruia Winnetou i-a bandajat rănile sus, la Rio Lena. E vorba de căpetenia Inda-nişo.

— Inda-nişo, Omul bun, care-şi merită pe deplin numele! Cel mai în vârstă, mai chibzuit şi mai paşnic dintre şefii apaşi! Trebuie să-l văd şi eu!

— Am să vi-l arăt. Când a venit încoace, era într-un hal fără de hal. Trebuie să ştiţi că Winnetou, faimosul Winnetou, mă cunoaşte şi trage la mine ori de câte ori se află prin apropiere. Dânsul e sigur că poate avea oricând încredere în ospitalitatea mea. De data asta, a venit cu Inda-nişo de la fortul Inge, unde solul apaşilor fusese rănit la braţ şi la coapsă. Ajunşi la Rio Leona, Winnetou i-a pansat rănile, apoi au călărit în grabă mai departe. Dar pe bătrânul sol l-au năpădit la un moment dat nişte friguri crunte, în timp ce comanşii cutreierau deşertul ca să-l prindă pe fugar. E o minune cum de-a reuşit Winnetou, înfruntând

atâtea piedici, să-l aducă până aici, la Estancia del Caballero. Numai un Winnetou e în stare de aşa ceva. Însă de aici, ar fi fost cu neputinţă să mai continue drumul împreună cu bătrânul rănit şi bolnav. Inda-nişo nu se mai putea ţine pe cal. Era tare slăbit şi-l scuturau groaznic frigurile. Pierduse o mare cantitate de sânge şi, să nu uităm, a trecut de şaizeci de ani.

— Cine-ar crede! Să fii rănit şi să călăreşti, la vârsta lui, tocmai de la fortul Inge până aici, peste o sută şaizeci de mile engleze! Numai un indian poate rezista atâta. Continuaţi, vă rog!

— Aşadar, au sosit seara. Auzind clopotul de la poartă, am coborât chiar eu şi l-am recunoscut pe Winnetou care îmi istorisi tot ce s-a întâmplat şi mă rugă să-i acord rănitului ocrotirea mea până va veni cineva să-l scoată de aici. În ce-l priveşte, trebuia să treacă repede Rio Grande şi să anunţe triburilor trădarea şi operaţiile ostile ale comanşilor. I-am dat pe cei mai buni vaqueros ai mei ca să-l însoţească şi, întorcându-se apoi în grabă, să-mi raporteze dacă Winnetou a reuşit să se strecoare neobservat.

— Şi? Întrebă încordat Old Death. A trecut?

— Da. Şi lucrul acesta m-a liniştit pe deplin. A fost foarte prevăzător. Nu s-a deplasat în sus de Rio Moral, unde se află comanşii, ci a traversat Rio Grande mult mai la vale. Bineînţeles că acolo nu există vad de trecere. Apa e sălbatică şi, dacă încerci s-o treci înot, îţi rişti serios viaţa. Totuşi oamenii mei au trecut dincolo împreună cu Winnetou şi l-au mai însoţit o bucată, până s-au încredinţat că nu-l ameninţă primejdia unei întâlniri cu comanşii. Acum apaşii sunt puşi în gardă şi îi vor primi pe duşmani cum se cuvine. Dar, señores, dacă doriţi, putem să mergem la bătrânul Inda-nişo.

Ne ridicarăm cu toţii şi, înclinându-ne în faţa doamnelor, coborârăm la parter. Jos, ne pomenirăm într-un coridor identic cu cel de sus. Intrarăm printr-o uşă pe partea stângă a coridorului.

Bătrâna căpetenie a apaşilor zăcea într-o odaie cu aer proaspăt, răcoros. Frigurile se domoliseră, dar omul era atât de istovit, încât cu greu reuşea să vorbească. Avea ochii adânciţi în orbite şi obrajii căzuţi. Medici nu existau. Dar caballero ne asigură că Winnetou e un mare meşter în tratarea rănilor. Îl oblojise pe bătrân cu nişte buruieni de leac şi stăruise să nu i se desfacă bandajele. După trecerea frigurilor, bolnavul va scăpa de primejdie. Ar fi însă grav dacă ar mai şi pierde sânge şi febra s-ar întoarce.

După ce ieşirăm din odaie şi scara se ivi din nou în faţa noastră, îmi exprimai dorinţa să mă scald în apa râului.

— Dacă vreţi, nici nu mai e nevoie să coborâţi scările, mă lămuri señor Atanasio. Puteţi ieşi de aici de-a dreptul în curte.

— Credeam că nu există uşi.

— Ba există, dar secrete. Le-am construit ca să-mi asigur o ieşire pentru cazul când, totuşi, nişte bandiţi ar izbuti, în cele din urmă, să intre în casă. O să le vedeţi imediat.

Lângă zid era un dulăpior. Îl împinse în lături şi apăru o deschizătură prin care se putea ajunge în curte. Afară, deschizătura era camuflată cu arbuşti plantaţi în acest scop.

Señor Atanasio mă conduse până afară, îmi arătă zidul din partea opusă a clădirii, unde se aflau arbuşti asemănători şi reluă explicaţiile:

— Pe acolo se iese în câmp, fără ca vreun ochi străin s-o bănuiască. Vreţi să vă folosiţi de această trecere? Duce de-a dreptul spre râu. Dar staţi niţel să vă trimit un costum mai comod. În clipa aceea sună clopotul la poartă. Señor Atanasio se duse să deschidă. Erau cinci călăreţi, nişte bărbaţi splendizi, viguroşi, pe care stăpânul fermei îi trimisese pe urma hoţilor de cai.

— Ei? Întrebă el. Aţi adus caii?

— Nu, răspunse unul. Era gata-gata să-i ajungem. Tocmai trecuserăm peste apa de aici, le descoperisem urmele. I-am fi prins în cel mult un sfert de oră. Dar deodată urmele lor

se amestecară cu altele, multe la număr, venind dinspre dreapta. Se întâlniseră cu comanşii. Ne-am luat imediat după ei şi, peste puţin, i-am şi zărit înaintea noastră. Erau peste cinci sute de comanşi şi, faţă de numărul lor atât de mare, am renunţat să ne aventurăm.

— Foarte bine. Doar n-o să vă riscaţi viaţa pentru câţiva cai! Şi comanşii ce-au făcut? Cum i-au tratat pe albi?

— Ar fi trebuit să ne apropiem prea mult ca să desluşim ce se petrece.

— Încotro călăreau?

— Spre Rio Grande.

— Adică tot înainte. Deci n-ar fi nici un motiv de nelinişte. În regulă. Mergeţi la cirezile voastre!

Călăreţii se depărtară. Dar bunul caballero se înşela amarnic. Peri colul era iminent. Comanşii – după cum aveam să aflu mai târziu – fuseseră informaţi de Gibson că bătrânul apaş rănit se află în hacien da lui Atanasio. Drept care, un grup de războinici s-au detaşat numaidecât de grosul trupei şi au luat drumul îndărăt, galopând nebuneşte. Primiseră sarcina să-l smulgă din adăpost pe Inda-nişo şi să-l pedepsească pe señor Atanasio pentru gestul său amical faţă de duşmanii comanşilor.

Dar, deocamdată, acesta urcă liniştit în casă şi, după puţin, se ivi rugându-mă să-l urmez. Mă scoase pe poartă afară şi mă conduse la râu. Mai sus de hacienda era un vad uşor de ghicit după jocul undelor. Lângă vad, însă, apa era foarte adâncă. Acolo se opri peonul. Ţinea pe braţ un costum de pânză albă.

— Aici, señor! Mă invită el. După baie, îmbrăcaţi acest costum. Hainele dumneavoastră, dacă-mi îngăduiţi, le iau cu mine. Când terminaţi cu scăldatul, trageţi clopotul de la poartă şi vă vom deschide.

Plecă cu hainele mele, iar eu sării în apă. După arşiţa zilei şi după atâta călărit era o adevărată desfătare să te afunzi într-o asemenea răcoare şi să înoţi.

Cred că mă bălăcii în apă cam o jumătate de oră, apoi urcai pe mal şi-mi pusei costumul. Eram tocmai gata, când privirea îmi căzu pe malul opus. De aici, dintre copaci, vedeam bine până la cotul râului, unde se mişca un şir lung de călăreţi indieni. Se apropiau de casă. Dădui fuga la poartă şi trăsei de clopot. Peonul mă aştepta. Îmi deschise imediat.

— Du-mă repede la caballero! Îi poruncii. Vin indienii!

— Câţi?

— Peste cincizeci. În prima clipă omul se cam sperie. Dar după ce află numărul indienilor, se însenină numaidecât.

— Numai atâţia? Comentă el. Ei, atunci nu-i mare lucru. O scoatem noi la capăt cu cincizeci de piei-roşii, chiar şi cu mai mulţi. Suntem pregătiţi pentru asemenea vizite. Acum nu pot să urc la caballero; trebuie să-i vestesc mai întâi pe paznici. Poftiţi hainele, señor. Eu ies afară, dumneavoastră închideţi poarta pe dinăuntru şi alergaţi la señor Atanasio. Dar, pe măsură ce urcaţi, aveţi grijă să trageţi scările!

— Cum stăm cu caii noştri? Sunt în siguranţă?

— Da, señor. I-am dus afară, la păscut, sub pază bună. Harnaşamentul l-am adăpostit în casă. Să n-aveţi nici o grijă în privinţa cailor. Închisei poarta şi urcai în toată graba ambele scări, trăgându-le pe rând după mine.

Când ajunsei sus, pe platformă, señor Atanasio şi Old Death tocmai ieşeau din interiorul casei. Gazda nu se sperie deloc când îi comunicai apariţia indienilor şi numărul lor. Se mărgini să mă întrebe calm:

— Cărui trib aparţin?

— Nu ştiu. N-am putut recunoaşte vopselele de pe faţa lor.

— Ei, o să aflăm noi curând. Ori sunt apaşi pe care Winnetou i-a întâlnit în drum şi i-a trimis după Inda-nişo, ori sunt comanşi. Dacă-s comanşi, sunt, desigur, un grup de recunoaştere; ne vor întreba dacă n-am văzut nişte apaşi. Aflând răspunsul nostru, vor pleca imediat.

— Mie îmi face totuşi impresia că vin cu gânduri rele, interveni Old Death. Vă sfătuiesc să luaţi urgente măsuri de apărare.

— S-a şi făcut. Oamenii mei îşi ştiu fiecare sarcina într-un asemenea caz. Priviţi, peonul de colo aleargă de pe acum la caii cei mai apropiaţi. Va sări în spinarea unuia şi va pune în gardă pe vaqueros. Aceştia, în cel mult zece minute, vor aduna cirezile, lăsându-le în paza a doi oameni. Pe urmă, vor face front împotriva duşmanilor. Lasso urile sunt arme teribile: un vaquero le mânuieşte şi mai abil decât indienii. În plus, puştile noastre trag mai departe decât arcurile sau flintele învechite ale pieilor-roşii. Nu se sperie flăcăii mei de cincizeci de indieni! Iar noi aici, în estanzia, suntem bine apăraţi. Nici picior de roşu nu poate să treacă dincoace, peste zid. De altfel, contez şi pe dumneavoastră. Dacă-l socotim şi pe negru, sunteţi cinci la număr, bine înarmaţi. Mai sunt şi eu cu cei opt peoni aflaţi în casă. Deci, în total paisprezece inşi. Să-i văd şi eu pe indienii care ar izbuti să-mi forţeze poarta! O, nu, señor! Pieile-roşii vor trage de clopot, ne vor spune ce-i interesează şi vor pleca iarăşi cum au venit. Când cercetaşul lor va zări aici sus paisprezece bărbaţi hotărâţi, se va retrage respectuos. Situaţia nu e deloc dificilă.

Chipul lui Old Death exprima îndoială. Bătrânul westman clătină din cap şi zise:

— Pe mine, însă, mă bat alte gânduri. Sunt convins că nu de apaşi e vorba, ci de comanşi. Ce caută ei aici? O simplă acţiune de recunoaştere? Nu cred. Dac-ar fi intrat la bănuială că apaşii se află prin împrejurimi, le-ar fi căutat urmele şi le-ar fi găsit. Într-un asemenea caz, nu mai umblă ei după informaţii. Nu, banda urmăreşte un alt scop. Vrea să pătrundă în casa dumneavoastră, señor, ca să-l răpească pe apaşul rănit.

— Dar ei nu ştiu nimic! Cine să le fi spus?

— Chiar Gibson, omul pe care-l căutăm şi care a dormit la dumneavoastră. I-aţi arătat pe apaş, iar dânsul v-a vândut

comanşilor pentru a se pune bine cu ei. Dacă nu-i aşa, să nu-mi spuneţi pe nume!

— Se poate. În cazul acesta, mă vor sili să-l predau pe apaş.

— Fără îndoială. Şi aveţi de gând să-l predaţi?

— Nici în ruptul capului! Winnetou mi-e prieten. El mi l-a încredinţat pe Inda-nişo şi n-am să-i înşel prietenia. Comanşii se vor zbate în zadar. Ne vom apăra.

— Vă expuneţi unui mare pericol. E adevărat că putem să le ţinem piept acestor cincizeci de inşi, dar pe urmă vor aduce întăriri: serioase şi mă tem că veţi pierde partida.

— Asta e în mâna sorţii. Eu, însă, fie ce-o fi, îmi respect cuvântul dat. Old Death îi strânse mâna spaniolului şi rosti:

— Sunteţi un om de onoare şi vă puteţi bizui pe ajutorul nostru. Eu îl cunosc pe şeful comanşilor; suntem prieteni. Poate reuşesc să-l abat de la acte ostile. I-aţi arătat lui Gibson şi uşile secrete?

— Nu, señor.

— Foarte bine. Câtă vreme pieile-roşii nu cunosc aceste intrări, ne vom apăra. Acum să coborâm, să ne luăm armele. În timpul absenţei mele, ni se repartizaseră odăi în care fusese adăpostit bagajul nostru. Pentru mine se nimerise o odaie din faţă, luminată prin două ferestrui. Acolo îmi găsii agăţată arma. Când s-o desprind din cui, zării printr-un crenel pe indienii care se apropiau dinspre vadul de lângă hacienda. Trecuseră dincoace şi goneau în galop către noi. Nu ţipau, după cum le era obiceiul, ci păstrau o tăcere perfidă, care mi se păru şi mai periculoasă. Erau comanşi. Îi recunoscui după culoarea vopselelor de pe obraz. Cât ai clipi, ajunseră lângă zid, care – masiv şi înalt – Îi ascundea vederii noastre. Erau înarmaţi cu suliţe, arcuri şi săgeţi. Numai călăreţul din frunte, probabil conducătorul, purta pe umăr o flintă. Unii târau nişte pari lungi, solizi, legaţi în spatele cailor. La început crezui că e vorba de beţe de cort, mai groase, dar îmi dădui curând seama că greşesc. Fireşte că alergai să-i anunţ pe ai noştri. Pe coridor

mă întâlnii cu Old Death, care toc mai ieşea din camera lui situată faţă-n faţă cu a mea.

— Atenţie! Strigă el. Comanşii trec zidul! Au adus trunchiuri de copaci tineri. Se servesc de ele în loc de scări. Repede sus, pe plat formă!

Dar lucrurile nu merseră chiar atât de repede. Peonii se aflau jos, la primul etaj, rezervat servitorilor. Nici Old Death şi cu mine nu puturăm urca imediat, deoarece o dată cu caballero ieşiseră pe coridor şi cele două doamne, speriate în toată legea şi copleşindu-ne cu lamentările lor. Trecură deci pe puţin două minute până să urcăm scara – timp preţios într-o asemenea situaţie. Consecinţa nu întârzie să se arate. În clipa când ajunserăm pe platformă, primul indian se şi sălta pe bordura ei, urmat de alţii. Aveam armele pregătite, dar nu-i mai puteam opri decât dacă ne-am fi hotărât să-i împuşcăm. Folosindu-se de trunchiurile de copaci, indienii escaladaseră zidul exterior şi, traversând curtea, se căţăraseră cu o viteză uluitoare pe ambele etaje. Noi stam acum în centrul platformei de sus, pe când comanşii se mai aflau la marginea ei.

— Îndreptaţi armele asupra lor! Porunci Old Death. În primul rând, trebuie să câştigăm timp.

Numărai cincizeci şi doi de indieni. Operaseră fără o vorbă, fără un strigăt, luându-ne prin surprindere. Totuşi, nu se hotărau încă să ne atace. Stăteau la bordură cu arcurile şi săgeţile în mâini. Suliţele, fiind prea lungi, i-ar fi stânjenit la căţărat. De aceea le lăsaseră jos.

Caballero înainta câţiva paşi şi, într-un amestec de spaniolă, engleză şi indiană – folosit în acel ţinut de graniţă – întrebă:

— Ce doresc oamenii roşii de la mine? De ce au pătruns în casa mea fără să-mi ceară voie?

Şeful, care între timp îşi scosese flinta de pe umăr, înainta şi el câţiva paşi, apoi răspunse:

— Războinicii comanşilor s-au convins că le eşti duşman. De aceea îţi vei lua astăzi rămas-bun de la lumina soarelui.

— Ba nu sunt duşmanul vostru. Mie îmi sunt dragi toţi oamenii roşii; nici măcar nu-i întreb din care trib fac parte.

— Faţa palidă minte! Aici, în casă, se află ascunsă o căpetenie a apaşilor. Câinii de apaşi îi duşmănesc pe comanşi, iar cel care ascunde pe un apaş înseamnă că e duşmanul nostru şi trebuie să moară.

— Caramba! Vreţi să-mi interziceţi să dau adăpost cui îmi place? Dar cine-i stăpân aici, voi sau eu?

— Războinicii comanşilor au ocupat casa. Acum ei sunt stăpânii. Predă-ni-l pe apaş! Sau tăgăduieşti că se află la line?

— Nici prin gând nu-mi trece să tăgăduiesc. Numai fricoşii se folosesc de minciuni. Eu însă nu mă tem. Pot să vă spun deschis că…

— Staţi! Îl întrerupse Old Death mai mult în şoaptă. Nu faceţi prostii, señor!

— Credeţi că e mai bine să neg? Întrebă mexicanul.

— Bineînţeles. Minciuna e un păcat, recunosc. Dar adevărul ar fi în cazul acesta curată sinucidere. Şi vă întreb: ce păcat e mai mare: să minţi sau să te sinucizi?

— Sinucidere? Ce sunt în stare să facă indienii împotriva celor paisprezece puşti ale noastre?

— Multe pot face! Doar îi vedeţi aici, sus. Majoritatea vor cădea, desigur, dar ne-am alege şi noi cu câteva săgeţi şi cuţite în piept. Şi dacă-i alungăm, vor aduce altă ceată şi va porni din nou măcelul. Lăsaţi-mă pe mine! Vorbesc eu!

Se întoarse către şeful indienilor:

— Vorbele fratelui nostru ne miră foarte. Cum de vă trece prin gând că s-ar afla aici un apaş?

— Ştim! Răspunse scurt comanşul.

— Atunci ştiţi mai mult decât ştim noi.

— Vrei să zici că ne înşelăm? Minţi!

— I-ar tu, dacă mai spui o dată cuvântul acesta, o plăteşti cu viaţa! Nu îngădui să fiu făcut de mincinos. Uite cum te pândesc armele noastre! Un semn al meu şi de fiecare puşcă ar cădea un comanş.

— În schimb, ceilalţi v-ar trimite pe urmele celor ucişi. Colo, afară, sunt încă mulţi războinici de-ai noştri, mai mulţi decât de zece ori zece ori cinci. Vor sări şi vor dărâma casa.

— Nici măcar zidul n-au să-l treacă! Acum ştim totul şi suntem pregătiţi. Îi vom saluta cu gloanţe de n-o să rămână unul viu.

— Fratele meu alb e bun de gură. Dar de ce vorbeşte dânsul? E cumva stăpânul casei? Ia să-mi spui cum te cheamă şi cum de grăieşti astfel cu un şef al comanşilor?

Old Death dădu din mână cu dispreţ.

— Şi cine-i, mă rog, şeful ăsta al comanşilor? E cumva un războinic vestit, sau face parte din sfatul înţelepţilor? Nu văd să poarte pană de vultur sau de cerb, nici vreun alt semn al rangului. În schimb, eu sunt o căpetenie a feţelor palide. Mă întreb, din ce trib veţi fi fiind, dacă nici măcar nu mă cunoaşteţi! Eu sunt Coşa-pehve şi am fumat pipa păcii cu Oyo-coltsa, căpetenia voastră. Nu mai departe decât ieri am stat de vorbă cu fiul său, cu Avat-vila şi am înnoptat în tabăra lui. Va să zică e limpede că sunt prietenul vostru, al comanşilor. Dar dacă mă faceţi de mincinos, răspund cu arma.

Un murmur străbătu rândurile indienilor. Şeful se întoarse spre ei şi le vorbi în şoaptă. Felul cum îl priveau pe Old Death vădea că nu mele lui făcuse impresie.

După o scurtă deliberare, şeful se adresă din nou bătrânului westman:

— Războinicii comanşilor ştiu că Bătrâna moarte este prieten cu Biberul alb, dar vorbele tale nu sunt vorbe de prieten. De ce tăinuieşti că în casa asta se ascunde un apaş?

— N-am ce tăinui. Vă spun cinstit că nu e nimeni.

— Noi însă am aflat că Inda-nişo e aici. Ne-a spus-o chiar o faţă palidă, care ne-a cerut ocrotire.

— Cum se numeşte acea faţă palidă?

— Are un nume pe care gura comanşilor nu-l prea poate rosti, ceva ca Ta-hi-ha-no.

— Nu cumva Gavilano?

— Da, da, aşa-i spune.

— În cazul acesta, aţi făcut o mare greşeală. Eu îl cunosc pe Gavilano. E un ticălos fără pereche şi pe limbă nu are decât minciuni. Războinicii comanşilor se vor căi că l-au luat sub scutul lor.

— Fratele meu se înşală. Faţa palidă ne-a spus adevărul. Noi ştim că Winnetou l-a adus încoace pe Inda-nişo şi că a fugit apoi peste Avat-hono, adică Rio Grande. Dar o să-l găsim, o să-l prindem şi o să-l legăm la stâlpul caznelor. Mai ştim că Inda-nişo e rănit la braţ şi la picior. Ştim chiar şi locul unde stă ascuns.

— Dacă-i aşa, atunci spune-mi şi mie locul.

— Cobori de aici pe două scări, în casă, până dai de o trecătoare îngustă, lungă, cu o mulţime de uşi pe amândouă părţile. Deschizi ultima uşă pe stânga şi acolo zace Inda-nişo. N-are putere nici să se dea jos din pat.

— Faţa palidă te-a minţit. În locul acela n-ai să găseşti nici un apaş.

— Atunci lasă-ne să coborâm şi să vedem cine spune adevărul: tu sau faţa aceea palidă.

— Asta n-am s-o îngădui, fireşte. Casa e deschisă numai pentru oamenii care vin aici cu voia stăpânului, nu şi pentru cei care năvălesc cu duşmănie” asupra ei.

— Cuvintele tale dau de înţeles că apaşul se află totuşi aici. Biberul alb ne-a poruncit să i-l aducem şi vom împlini porunca.

— Te înşeli şi acum. Dacă nu te las să intri, n-o fac pentru că apaşul ar fi aici, ci pentru că pretenţia ta mă jigneşte. Când Old Death vă spune că aţi fost minţiţi, trebuie să-l credeţi. Dar dacă vreţi, totuşi, să intraţi cu de-a sila, mă rog, n-aveţi decât! Încercaţi! Nouă ne ajunge un singur om ca să apărăm intrarea! Stând jos, pe scară, omul nostru poate împuşca pe oricine ar îndrăzni să coboare. V-aţi urcat aici, sus, ca nişte vrăjmaşi. De aceea nu vă dau drumul. Întoarceţi-vă jos, la poartă şi rugaţi prieteneşte să vă deschidem. Atunci vă vom primi şi noi ca prieteni!

— Bătrâna moarte ştie să dea sfaturi foarte bune, dar care nu se potrivesc pentru noi. Dacă n-ai nimic pe cuget, lasă-ne să intrăm. Dacă nu, atunci stăm aici şi trimitem un om să aducă întreaga oaste a comanşilor. Veţi fi nevoiţi să ne lăsaţi înăuntru.

— Nicidecum! O mie de comanşi de-ar veni, tot numai câte unul poate să treacă, iar noi îi vom ucide pe rând. De altfel, nici trimisul tău n-o să facă vreo ispravă; cum se depărtează de zid şi iese în bătaia puştii mele, îl şi culc la pământ. Eu vă sunt prieten, dar pentru că aţi venit cu gânduri de vrăjmăşie, n-am să vă cruţ defel. În tot timpul discuţiei, puştile noastre erau îndreptate asupra indienilor. Deşi izbutiseră să escaladeze zidul şi să se caţăre până pe platformă, aceştia se aflau totuşi în dezavantaj faţă de noi – lucru de care îşi dădea seama şeful. De aceea începu iarăşi consultaţiile cu ai lui. Ce-i drept, nici poziţia noastră nu era de invidiat. Old Death se scarpină după ureche şi zise:

— Încurcată treabă, zău aşa! Prudenţa ne cere să nu-i tratăm cu ostilitate. Dar dacă-i aduc şi pe ceilalţi împotriva noastră, atunci o păţim! Da, da, ar fi bine să-l ascundem pe apaş, pentru ca dumnealor să-l caute fără nici un rezultat! Mă tot gândesc la casa asta, pe care o cunosc la perfecţie şi nu văd nici o ascunzătoare ca lumea.

— Să-l scoatem afară, propusei eu.

— Afară? Râse bătrânul. Sunteţi într-o ureche, sir? Cum să-l scoatem?

— Aţi uitat cele două uşi secrete? Sunt în spate, pe când comanşii stau în faţa casei şi nu pot observa nimic. Îl duc eu afară, în tufărişul de pe mal; să rămână acolo până se depărtează primejdia.

— Ştiţi că nu-i rea ideea! Admise Old Death. Nici nu m-am gândit la uşile din dos. Dar ce ne facem dacă au postat afară o santinelă?

— Asta nu cred. Numărul lor nu trece cu mult peste cincizeci. Din tre aceştia, unii au trebuit să rămână lângă

cai, dincolo de zid. Greu de presupus ca să fi rânduit oameni şi în spatele casei.

— Bine, hai să încercăm, sir. Preluaţi sarcina, împreună cu unul din peoni. Noi vom avea grijă ca indienii să nu vă observe când coborâţi şi să nu sesizeze lipsa dumneavoastră. S-ar putea ca şi doamnele să vă ajute; după ce ieşiţi pe uşă, să împingă la loc dulăpiorul.

— Mai am o propunere: ce-ar fi să le instalăm pe doamne în odaia rănitului? Comanşii vor crede că acolo stau într-adevăr femeile şi că nu e vorba de nici un indian.

— Foarte just! Observă señor Atanasio. E nevoie numai de nişte cuverturi şi de hamacurile din odăile soţiei şi nepoatei mele. Cârlige se află peste tot. Doamnele să se culce, iar dumneavoastră căutaţi o ascunzătoare pentru apaş; cel mai bine ar fi să-l duceţi niţel mai la vale de locul unde v-aţi îmbăiat adineauri. O mulţime de petunii în floare atârnă acolo până deasupra apei; acolo veţi găsi şi barca noastră. Culcaţi-l pe apaş în barcă şi n-o să-l descopere nimeni. Luaţi-l şi pe Pedro cu dumneavoastră. Până vă întoarceţi, îl ţinem pe comanş aici; apoi îl lăsăm să intre în casă. Împreună cu peonul căruia îi zicea Pedro, coborâi scara până jos, unde femeile aşteptau îngrijorate desfăşurarea evenimentelor. Aflând care-i situaţia, se arătară gata să ne ajute. Aduseră chiar ele cuverturile şi hamacurile. Apoi îl înfăşurară pe apaş într-o pătură. La vestea că e căutat de comanşi, Omul bun rosti anevoie:

— Inda-nişo a văzut multe ierni şi zilele lui sunt numărate. De ce bunele feţe palide să-şi pună în joc viaţa din pricina lui? Mai bine să-l ucidă şi să-l predea comanşilor. Ascultaţi-i rugămintea!

Refuzai ideea, clătinând doar energic din cap. Apoi îl scosei în coridor. Dădui la o parte dulăpiorul, ieşii cu rănitul şi-l dusei fără nici o greutate până dincolo de zid.

Până atunci nimeni nu ne observase. Arbuştii ne serviseră de camuflaj, însă mai departe, către râu, se întindea o fâşie de teren ne acoperit, pe care trebuia s-o tăiem de-a latul.

Prudent, mă uitai de după rămuriş dacă nu se află nimeni prin apropiere. Spre marea mea dezamăgire, zării un comanş care şedea ghemuit lângă suliţa, tolba şi arcul lui. Supraveghea zidul din spatele casei. Această împrejurare părea să ne dea peste cap întregul plan.

— Trebuie să ne întoarcem, señor, zise peonul după ce i-l arătasem pe indian. Am putea, ce-i drept, să-l omoram, dar ne-am atrage răzbunarea celorlalţi.

— Nu-l omoram în nici un caz. Poate găsim o soluţie mai bună: îl scoatem de-aici, îl ademenim în altă parte.

— Dar nu văd cum s-o facem. Santinela nu-şi părăseşte postul fără ordin.

— Am eu un plan care ne poate salva. Tu ascunde-te aici, iar eu îi voi atrage atenţia asupra mea. Când mă observă, fac pe speriatul şi o iau la fugă. Fireşte că dânsul se va lua după mine.

— Sau va trage cu arcul.

— Mă rog, trebuie să risc.

— Să nu riscaţi, señor! E prea periculos! Comanşii trag cu arcul cum tragem noi cu puşca, la sigur. Ca să fugiţi, trebuie să-i întoarceţi spatele şi nu vă puteţi feri de săgeată.

— Sar în apă şi înot pe spate; atunci văd cum ţinteşte şi mă dau repede la fund. El, închipuindu-şi că plănuiesc ceva împotriva comanşilor, va grăbi, probabil, înot după mine. Şi pe urmă, pe malul celălalt, mă descurc eu; îi izbesc un pumn şi gata. Până mă întorc, stai aici, nu-ţi părăsi locul! Adineauri mă scăldam, am văzut locul acela cu petuniile. Ştiu şi unde se află barca. O trag eu până aici.

Peonul se strădui cât putu să mă abată de la ideea mea – dar cum era să-l ascult dacă nu vedeam altă soluţie ca să ne îndeplinim misiunea! Plecai, aşadar. Pentru a deruta santinela, mă strecurai mai întâi printre tufişuri, pe lângă zid, ivindu-mă apoi de după colţ.

Comanşul nu mă zări numaidecât. Abia mai pe urmă îşi îndreptă privirea spre mine şi sări ca ars. Îmi întorsei pe jumătate faţa, ca să nu fiu recunoscut mai târziu. Omul

strigă, mă somă, dar nu-i dădui ascultare. Atunci apucă arcul, scoase din tolbă o săgeată şi ochi. Câteva salturi – şi ajunsei pe mal, înainte ca el să tragă. Sării în apă şi cârmii, pe spate, spre malul opus. Imediat ajunse şi comanşul pe mal. Mă zări şi trase cu arcul. Eu mă scufundai pe moment. Săgeata nu-şi atinse ţinta. Când ieşii iarăşi la suprafaţă, îl văzui pe comanş cum pândeşte, ghemuit pe mal. Îşi dădea seama că nu m-a rănit. Altă săgeată nu avea, fiindcă nu-şi luase tolba. Atunci lepădă arcul şi sări în apă. Era exact ceea ce prevăzusem. Pentru a-l înşela, mă prefăcui că sunt un prost înotător şi îl lăsai să se apropie. Apoi mă dădui la fund şi înotai cât putui de repede în josul râului. Când mă ridicai din nou, eram în imediata apropiere a malului. Comanşul, mult mai sus, departe, se ţinea pe apă şi aştepta să ies la vedere. Acum aveam avansul dorit, înotai deci spre mal, mă săltai pe uscat şi fugii printre copaci, de data asta în susul apei. La un moment dat, zării un arbore al vieţii, solid de tot şi acoperit cu muşchi. Îl depăşii în fugă şi apoi, ocolind, mă întorsei iarăşi, pitindu-mă în dosul trunchiului său masiv. Astfel aşteptam ivirea indianului care, fără îndoială, grăbea pe urmele mele. Iată-l că soseşte, cu sufletul la gură şiroind de apă – ca şi mine, de alfel – gâfâind şi cu ochii aţintiţi asupra urmelor. Trece în dreptul meu, cu privirea în pământ, iar eu – în vârful picioarelor – după el. Respiraţia grea îl împiedică să-mi audă paşii. Îmi trebuiră câteva salturi ca să-l ajung. Mă năpustii asupra lui şi-l doborâi. Apoi, îngenunchind lângă el, îl apucai de beregată. Doi pumni în cap – şi omul se linişti.

Nu departe se afla un platan frânt, culcat în direcţia râului; apa trecea la vreo doi coţi sub crengile lui veştede. Copacul acesta îmi oferea o cale minunată ca să ajung iarăşi la râu, fără a lăsa nici o urmă. Mă săltai pe trunchiul lui, alergai aşa o bucată şi sării apoi în apă. Drept în faţă, pe celălalt mal, străluceau petuniile. Înotai într-acolo, dezlegai barca şi vâslii spre locul unde aştepta Pedro cu apaşul rănit. Prinsei iarăşi barca de o rădăcină şi sării pe mal. Trebuia să

ne grăbim, să terminăm toată operaţia până comanşul îşi va fi venit în fire. Îl culcarăm pe Inda-nişo în barcă, după ce-i încropirăm un aşternut bunicel din pături şi din propriile-i veşminte.

Peonul se întoarse numaidecât la zid. Eu mânai barca până sub petunii, o legai bine şi apoi, înot, făcui cale întoarsă. Pe când îmi storceam hainele de apă şi le îmbrăcam din nou, tot scrutam cu privirea malul opus. Mă interesa dacă indianul îşi revenise şi dacă nu cumva observase apariţia noastră. Dar, nimic. Omul nu era nicăieri de văzut.

Intrarăm în casă prin uşa secretă. Totul nu durase decât un sfert de oră. Señora îmi oferi alte haine, uscate şi astfel puteam să-i râd în nas oricărui comanş care ar fi îndrăznit să afirme că eu, inocentul, am fost pe afară, sau, mai ales, că am făcut o partidă de înot.

Femeile se tolăniră în hamacurile lor, iar noi urcarăm iarăşi pe platformă, fără să uităm, bineînţeles, puştile.

Sus, tratativele mai continuau. Old Death susţinea punctul de vedere că percheziţionarea casei ar fi o insultă grea pentru el şi pentru haciendero. După ce-l informai repede că apaşul e pus în siguranţă, bătrânul westman catadicsi să cedeze încet-încet şi, până la urmă, de clară că va permite unui număr de cinci comanşi să se convingă cu ochii lor că Inda-nişo nu se află în casă.

— De ce numai cinci? Întrebă şeful. Nu suntem egali cu toţii? Lucrăm toţi laolaltă. Old Death poate avea încredere în noi. N-o să ne atingem de nimic, nici de cel mai mărunt lucru.

— Bine! Să vedeţi şi voi cât de largi suntem la inimă. Puteţi intra toţi: toată lumea să se convingă de adevăr. Dar vă cer, la rândul meu, să depuneţi armele şi să ne daţi dreptul de a reţine şi pedepsi pe cei care s-ar atinge de vreo persoană sau de vreun obiect fără permisiunea noastră.

Comanşii se sfătuiră între ei şi, în cele din urmă, căzură de acord. Îşi lepădară arcurile, tolbele, cuţitele şi urcară apoi în şir, unul după altul. Încă înainte de a mă fi depărtat cu Pedro, slujitorii vaqueros, înarmaţi şi călare pe cai buni, se postaseră afară, în câmp, cu privirile aţintite în sus, spre noi. Aşteptau semnalul stăpânului şi deocamdată se ţineau liniştiţi.

Din cei paisprezece câţi eram, numai haciendero şi Old Death ur mau să-i conducă pe comanşi prin încăperile casei. Doi oameni rămaseră pe platformă, iar două grupuri de câte cinci păzeau înăuntru, cu armele în mâini, ambele coridoare, pentru a preîntâmpina orice excese din partea pieilor-roşii. Eu mă aflam pe coridorul de jos, în faţa odăii unde zăcuse apaşul. Comanşii se duseră de-a dreptul acolo. Old Death deschise uşa. Se citea pe chipurile indienilor cât de convinşi erau că-l vor găsi pe Inda-nişo. Dar în locul lui dădură de cele două femei culcate în hamacuri şi citind.

— Iuf! Exclamă conducătorul. Aici sunt femei!

— Întocmai! Râse Old Death. Dac-ar fi după minciunile cu care v-a îmbrobodit faţa aceea palidă, ar trebui să-l găsiţi aici pe apaş. Poftiţi, căutaţi-l! Intraţi!

Privirea comanşului făcu ocolul camerei. Apoi omul răspunse:

— Un războinic nu intră în wigwamul femeilor. Aici nu e nici un apaş. Ochiul meu l-ar zări.

— Atunci căutaţi în celelalte odăi!

Dură mai bine de o oră până ce indienii terminară percheziţia. Văzând că nu găsesc pe nimeni, o luară iar de la început. Femeile izbutiră să părăsească odaia, iar comanşii cotrobăiră peste tot cu cea mai mare atenţie. Se ridicară chiar cuverturile şi saltelele, deşi acestea erau întinse de-a dreptul pe podea. Cercetară şi duşumeaua, dacă n-are cumva vreo deschizătură. În fine, se convinseră că apaşul nu se află în estanzia. Când şeful se dădu bătut, Old Death îl mustră:

— Eu v-am spus adevărul şi nu m-aţi crezut. Aţi avut mai multă încredere într-un mincinos decât în mine, care sunt prieten cu comanşii. Să ştiţi că la prima ocazie am să mă plâng căpeteniei voastre, Biberul alb.

— Dacă fratele meu alb vrea să-l vadă, poftească împreună cu noi.

— Nu pot. Calul mi-e obosit. Ar fi să plec abia mâine dimineaţă. Or, războinicii comanşilor vor trebui să plece încă astăzi de-aici.

— Ba rămânem. Soarele dă în asfinţit şi nu ne convine să călărim noaptea. Vom porni în zori; atunci fratele meu poate să ne însoţească.

— Bine! Dar nu plec singur. Mai am patru tovarăşi.

— Vor fi şi ei bineveniţi la Biberul alb. Fraţii mei ne vor îngădui să petrecem noaptea în preajma casei.

— N-am nimic împotrivă, răspunse mexicanul. V-am mai spus că sunt prieten cu toţi oamenii roşii care vin la mine cu gânduri paşnice. Şi, drept dovadă, vă dăruiesc şi o vită ca s-o tăiaţi. Puteţi să aprindeţi focul şi să puneţi carnea la fript.

Această promisiune făcu o deosebită impresie asupra comanşilor. Acum erau pe deplin convinşi că ne făcuseră o nedreptate. De aceea se purtau cât se poate de frumos. Desigur că, în bună măsură, trebuie să fi contribuit la această schimbare de atitudine şi prestigiul de care se bucura printre ei Old Death. Într-adevăr nu se atinseră de nici un lucru şi părăsiră casa, fără măcar să fie somaţi. Scările erau lăsate şi poarta deschisă. Câţiva peoni înarmaţi rămaseră de gardă pe platformă. În ciuda comportării prieteneşti a comanşilor, vigilenţa nu era de prisos.

Noi, ceilalţi, coborârăm în urma lor, iar slujitorii vaqueros primiră ordin să prindă o vită. Caii comanşilor aşteptau în faţa casei, dincolo de zid. Erau păziţi de trei războinici. O santinelă a pieilor-roşii veghea în spatele casei. Toţi oamenii aceştia fură numaidecât rechemaţi din posturi. Printre ei se afla şi comanşul pe care-l ademenisem până din colo, pe malul opus. Veşmintele lui, foarte sumare, erau încă ude.

Întors la postul său, nu avusese încă prilejul să raporteze cele întâmplate. Acum se apropie de şef şi-i vorbi, având grijă ca noi, albii, să nu auzim nimic. Părea să-şi fi încheiat raportul, când dădu cu ochii de mine. Vopsit cum era, nu observai vreo schimbare pe faţa lui, dar văzui că gesticulează furios. Arăta spre mine şi-i striga superiorului său nişte vorbe neînţelese. Şeful mă privi cu ochi injectaţi şi veni mai aproape:

— Albul acesta tânăr a trecut adineauri prin apă. L-a doborât el oare pe războinicul meu?

Old Death interveni imediat, interesându-se ce anume vrea să spună indianul. Acesta îi relată cele petrecute, la care bătrânul westman se porni pe un râs grozav.

— Războinicii roşii par să nu se descurce prea bine când e vorba de chipurile albilor. Mă întreb chiar dacă omul pe care l-a văzut fiul comanşilor a fost într-adevăr un alb.

— A fost un alb, răspunse hotărât santinela. Chiar ăsta de aici! L am văzut când înota pe spate. Era îmbrăcat în hainele astea albe.

— Aşa! Va să zică a înotat cu hainele pe el? Văd că ale tale sunt ude leoarcă. Înseamnă că şi ale lui ar trebui să fie la fel. N-ai decât să le pipăi şi ai să vezi că sunt uscate.

— S-a strecurat în casă şi a îmbrăcat altele.

— Şi pe unde naiba să fi intrat? Nu stăteau oare străjile voastre la poartă? Nimeni nu poate urca sau coborî din casă fără scară. Or, acolo pândea toată ceata voastră de războinici. Şi atunci, cum ar fi reuşit tânărul meu tovarăş să se plimbe pe afară?

Trebuiră să recunoască şi ei justeţea raţionamentului, iar paznicul păcălit se resemna şi el în cele din urmă. Ultima umbră de îndoială o risipi haciendero, afirmând că de câtva timp bântuie prin împrejurimi o bandă de hoţi de cai şi că, desigur, omul cu pricina face parte din această bandă. Misterios rămânea doar faptul că nu există nici o urmă care să indice pe unde dispăruse individul.

Pentru a dezlega enigma, şeful, împreună cu santinela în cauză şi cu alţi războinici, porni călare prin vad şi apoi către locul unde se petrecuse tărăşenia. Noroc că se înserase şi o cercetare atentă nu mai era posibilă. Vicleanul de Old Death mă pofti la plimbare de-a lungul malului. Cu ochii ţintă la călăreţii de pe malul opus, prefăcându-ne că nu avem alt scop decât să-i urmărim cu privirea, ne depărtarăm agale şi ne oprirăm lângă petunii. Acolo, bătrânul westman vorbi încetişor, ca să nu-l audă decât omul din barcă:

— Aici e Old Death şi tânăra faţă palidă care l-a adus încoace pe Inda-nişo. Oare cinstita căpetenie a apaşilor îmi recunoaşte glasul?

— Da, se auzi răspunsul abia şoptit.

— Comanşii cred, în sfârşit, că Omul bun nu se află aici. Ei vor pleca în zori. Va putea fratele meu să mai rămână atâta vreme în barcă?

— Apaşul va răbda. Răcoarea apei îl înviorează, frigurile i-au trecut. Dar aş vrea să ştiu cât mai rămâne aici Old Death cu tovarăşii lui.

— Plecăm mâine, o dată cu comanşii.

— Iuf! De ce se însoţeşte prietenul meu alb cu duşmanii noştri?

— Căutăm nişte oameni care se află acum la ei.

— Dar pe războinicii apaşilor nu-i veţi vedea?

— S-ar putea să-i întâlnim, fireşte.

— Atunci, îngăduiţi-mi să-i dau ceva tânărului războinic care şi-a primejduit viaţa pentru mine. E vorba de un totem pe care, arătându-l, va fi totdeauna binevenit în mijlocul apaşilor. Old Death e un om iscusit şi încercat; câinii de comanşi nu-l vor prinde dacă, după lăsarea nopţii, îmi va aduce o bucată de piele albă şi un cuţit; iar în zori poate să vină iarăşi ca să-i dau totemul pe care-l voi pregăti.

— Îţi voi aduce pielea şi cuţitul. Mai doreşti ceva?

— Nu. Apaşul e mulţumit. Fie ca bunul Manitu să vegheze pururea căile lui Old Death şi ale tânărului prieten alb!

Ne înapoiarăm. Nimeni nu observase absenţa noastră de un minut. Bătrânul westman îmi lămuri gestul apaşului:

— Se întâmplă foarte rar ca un alb să capete un totem de la o căpetenie indiană. Aveţi baftă, sir. „Manuscrisul” acesta al lui Inda-nişo poate să vă fie de mare folos.

— Vreţi, într-adevăr, să-i procuraţi pielea şi cuţitul? Dacă vă prind comanşii, v-aţi ars şi dumneavoastră şi apaşul! S-a zis cu amândoi.

— Aş! Mă credeţi un şcolar neisprăvit? Ştiu eu ce se poate şi ce nu. Conducătorul comanşilor se întoarse fără nici o ispravă. Urma nu mai putea fi recunoscută.

Seara trecu fără alte întâmplări, noaptea la fel. În zori mă trezi Old Death. Îmi dădu un pătrăţel de piele tăbăcită, albă. O întorsei pe ambele feţe şi nu descoperii decât pe partea netedă nişte crestături subţiri, ce-mi păreau fără însemnătate.

— Acesta-i totemul? Întrebai. Nu văd nimic extraordinar.

— Nici nu-i nevoie să vedeţi. Arătaţi-l primului apaş care vă iese în drum şi vă veţi lămuri. Aveţi în mână o comoară. Mesajul de pe totem e deocamdată invizibil, deoarece Omul bun nu a avut vopsele la dispoziţie. Dar orice apaş poate colora crestăturile şi atunci iese la iveală desenul cu tot tâlcul lui. Vă conjur, însă, nu-l lăsaţi cumva pe mâna vreunui comanş! Vă veţi demasca numaidecât ca prieten al apaşilor. Şi acum, haide, îmbrăcaţi-vă şi coborâţi. Peste puţin comanşii vor fi gata de plecare.

Indienii tocmai îşi ameţeau stomacul cu rămăşiţele fripturii din ajun. Apoi îşi duseră caii la adăpat, din fericire hăt dincolo de ascunzătoarea apaşului. Apăru şi haciendero cu cele două femei, bucuroase că scăpaseră de primejdie.

Când slujitorii aduseră caii noştri, señor Atanasio clătină din cap şi rosti către Old Death:

— Aceştia nu sunt cai potriviţi, señor. Ştiţi ce înseamnă, nu-i aşa, un cal bun. Domnul Lange şi fiul său, ca şi negrul, de altfel, nu mă privesc. Dar dumneavoastră îmi sunteţi vechi prieten. Şi văzând cât îl îndrăgiţi pe acest tânăr señor,

mărturisesc că mi-a devenit şi mie sim patic. Veţi primi amândoi nişte cai mai cumsecade. Întâmpinarăm cu satisfacţie oferta mexicanului. La porunca lui, slujitorii prinseră doi cai, pe jumătate sălbatici, cu care îi înlocuirăm pe-ai noştri. Apoi ne luarăm rămas-bun de la gazde şi plecarăm în tovărăşia comanşilor.

Soarele încă nu se ridicase deasupra orizontului că şi trecurăm peste Elm-Creek şi ne continuarăm galopul spre vest. Noi, cinci la număr, călăream în faţă, împreună cu şeful comanşilor; trupa venea în urmă. Mă simţeam mereu în nesiguranţă; îmi era de parcă din clipă în clipă m-aş fi putut pomeni cu o suliţă sau cu o săgeată în spate. Aceşti indieni, pe caii lor mărunţi, slabi, zbârliţi şi totuşi atât de rezistenţi, aceşti indieni, zic, cu armele, vopselele şi întreg felul lor de a se purta, nu aveau darul să-mi inspire prea multă încredere. Dar împărtăşindu-i lui Old Death îndoielile mele, acesta mă linişti. Încă nu venise până atunci vorba nici de momentul, nici de locul unde urma să ne întâlnim cu grosul trupelor. Abia acum aflarăm că acestea nu se opriseră ca să aştepte întoarcerea detaşamentului. Şeful de lângă noi primise, de fapt, ordin să pună mâna pe Omul bun şi să-l trimită în spatele comanşilor sub paza a zece războinici. Acolo, prizonierul vavea să fie ucis la stâlpul torturii. Ceilalţi patruzeci de oameni din detaşament trebuiau să se îndrepte în mare grabă spre Rio Grande şi să ajungă din urmă grosul trupei. Biberul alb, aflând de la Gibson că Winnetou traversase râul şi bănuind că acesta va da alarma printre apaşi, socotise necesar să se deplaseze cu toată viteza ca să-i surprindă pe duşmani înainte de a-şi fi luat măsurile de apărare. Pentru noi ţelul principal era să ajungem în tabăra comanşilor şi să-l găsim pe Gibson.

După vreo două ore sosirăm în punctul unde detaşamentul celor cincizeci de războinici se despărţise de grosul trupei. În direcţia sud, la Rio Grande, se afla trecătoarea Eagle cu fortul Duncan pe care comanşii trebuiau să-l evite. După alte două ore dădurăm în sfârşit

peste ceva iarbă săracă; deşertul Nueces rămase îndărătul nostru. Urmele după care ne orientam mergeau în linie dreaptă, fără nici o încrucişare cu alte urme. Aceasta însemna că trupa comanşilor trecuse neobservată de nimeni. Pământul se colora treptat într-un verde intens şi, în fine, zărirăm la apus pădurea. Ajunsesem deci în apropierea lui Rio Grande del Norte.

— Iuf! Făcu uşurat conducătorul comanşilor. Nu ne-am întâlnit cu nici o faţă palidă; prin urmare, putem să trecem numaidecât apa. Câinii de apaşi se vor pomeni în curând cu noi şi vor urla de spaimă.

Călărirăm câtva timp la pas pe sub platani şi ulmi, pe sub frasini şi arbori de cauciuc, până atinserăm malul râului. Biberul alb era un comandant şi călăuză pricepută. Urmele, deşi străbătuserăm câteva mile, duceau exact până în dreptul unui vad. Acolo albia lui Rio Grande era foarte largă, apa, în schimb, săracă. Din loc în loc se iveau bancuri de nisip moale, afânat, în care uşor te puteai împotmoli. Semnele arătau că aici, pe mal, poposiseră comanşii în cursul nopţii. Era de presupus că au pornit, ca şi noi, devreme, dar fără să se poată deplasa cu aceeaşi viteză, dat fiind că intraseră pe un teritoriu cu treierat de patrulele apaşilor. Această împrejurare impunea măsuri de precauţie care, la rândul lor, încetineau deplasarea. Se vedea că şi trecerea râului o realizaseră cu foarte multă prudenţă. Numeroase urme de paşi arătau că o seamă de războinici descălecaseră pentru a cerceta înşelătoarele bancuri de nisip. Locurile de aceea fuseseră mar cate cu crengi înfipte în fundul albiei. Pentru noi era mai lesne să trecem dincolo; n-aveam decât să ne luăm după semnele lor. Bancurile de nisip despicau apa în mai multe şuvoaie pe care caii noştri le trecură înot. Dincolo, traversarăm o fâşie îngustă de teren bogat în arbori şi mărăciniş, după care dădurăm de iarbă şi, în sfârşit, iarăşi de nisip. Ne aflam în ţinutul dintre Rio Grande şi Bolsón de Mapimi, unde indienii făceau dese incursiuni. Era o întindere largă, nisipoasă, punctată pe

alocuri de nişte oaze de cactuşi. O urmă clară străbătea şesul în direcţia vest cu o vagă deviere spre sud. Dar mă înşelasem serios crezând că vom ajunge până-n seară la tabăra comanşilor. Nisipul răscolit de copitele cailor şi aruncat departe îndărăt dovedea că trupa comanşilor călărise în galop forţat. Către prânz depăşirăm un lanţ de dealuri joase, după care ne aştepta iar aceeaşi monotonie netedă, fără viaţă.

Nu puteam să nu admir rezistenţa cailor indieni. Deşi trecuse mult de amiază, totuşi animalele nu dădeau nici un semn de oboseală. Caii celor doi Lange şi al negrului călcau mai anevoie. Al meu, însă şi al lui Old Death ne demonstrau că făcusem un schimb excelent.

La primul scăpătat al soarelui, desluşirăm, spre mirarea noastră, că urmele coteau brusc în altă direcţie. Cu un sfert de ceas mai înainte, tăiaserăm drumul dintre San Fernando şi Baya; acum însă urma o lua spre sud-vest. De ce? Căutam motivul. Old Death ne lămuri şi de astă dată. Semnele arătau că aici comanşii făcuseră o haltă. Într-un anume punct, urmele a doi călăreţi, venind dinspre nord, se întâlneau cu cele ale indienilor. Old Death descăleca, le cercetă cu atenţie şi zise:

— Aici doi călăreţi, desigur, tot indieni, le-au ieşit în drum comanşilor. Se vede că le-au adus o veste care i-a silit pe războinicii Biberului alb să-şi schimbe direcţia. Nu ne rămâne decât să ne-o schimbăm şi noi.

Conducătorul comanşilor descăleca la rândul lui şi, examinând urmele, confirmă părerea lui Old Death. O luarăm, aşadar, spre sud. Călărirăm întruna cât mai desluşeam urmele: eram decişi să mai străbatem până la căderea nopţii o bună parte de drum. Chiar şi pe înserate încă se mai puteau distinge amprentele copitelor. Apoi nu mai deosebirăm nimic. Eram gata să ne oprim. Dar calul meu, umflându-şi nările, necheza mereu şi ne îndemna înainte. Simţise, probabil, apă. Îi făcui hatârul şi, peste câteva minute, poposirăm într adevăr pe malul unui râii.

După atâta drum şi osteneală sub dogoarea soarelui, apa era un dar nepreţuit pentru oameni şi cai. Ne aleserăm apoi un loc de po pas. Comanşii rânduiră santinele şi caii, puşi sub pază bună, se apucară de păscut. Noi, albii, ne gruparăm laolaltă. Old Death se cufundă în tot soiul de calcule, încercând să stabilească denumirea râului la care ajunsesem în chip neprevăzut. Până la urmă, trase concluzia că ar fi râul Morelos care se varsă lângă fortul Duncan în Rio Grande.

Dimineaţa, cercetările ne arătară că ne aflăm lângă un curs de apă frumos, pitoresc, pe care, nu departe de noi, comanşii îl traversaseră înot. Îl trecurăm şi noi, continuându-ne apoi drumul pe ur mele comanşilor. Către amiază, aceştia îşi schimbară direcţia către vest, spre nişte munţi pleşuvi. Old Death avea o mină îngândurată. Întrebându-l ce are, bătrânul westman mărturisi:

— Nu-mi place istoria asta. Nu înţeleg cum de s-a vârât Biberul alb tocmai aici. Ştiţi cum se cheamă ispititorul ţinut din faţa noastră?

— Da, Bolson de Mapimi.

— Şi cunoaşteţi acest deşert?

— Nu.

— Mapimi, domnule, e un adevărat muşuroi de triburi sălbatice, renumite încă din timpuri vechi pentru jafurile pe care le săvârşeau în regiunile megieşe. Dar să nu credeţi că e vorba de un pământ fertil care ar favoriza existenţa atâtor oameni. S-a făcut de mult constata rea că ţinuturile sterpe constituie puncte de pornire ale migraţiunii popoarelor. De triburile acestea, care locuiesc sus pe platou, prin văgăuni ca şi în văile din jur, nu te poţi apropia. Ştiu precis că acolo s-au stabilit şi numeroase hoarde de apaşi. Dacă intenţia comanşilor e să-i atace, atunci le plâng de milă, nu apaşilor, ci comanşilor. Apaşii cutreieră regiunea dintre Rio del Norte şi Rio Pecos şi controlează întregul ţinut din nord-vest până dincolo de Gila. Prin urmare, comanşii pot cădea într-o capcană din care să n-aibă şanse de scăpare.

— Vai! Atunci cădem şi noi!

— Da, numai că nu prea văd de ce ne-am teme. Noi nu le-am făcut nici un rău apaşilor. S-ar cuveni, deci, să ne trateze fără duşmănie. La nevoie, totemul dumneavoastră îşi va face efectul.

— N-ar trebui să-i prevenim pe comanşi?

— Dacă vreţi să încercaţi, poftim! Zi-i prostului că-i prost, că tot nu te crede. Adineauri i-am mărturisit şefului părerea mea. Şi ştiţi ce-a făcut? S-a răstit la mine. Cică el trebuie să meargă pe urmele Biberului alb, iar noi, dacă nu ne convine, n-avem decât s-o apucăm în altă parte!

— Urât din partea lui!

— Într-adevăr, comanşii nu frecventează cursuri de bună-cuviinţă şi de conversaţie. Dar să vedem ce ne mai aşteaptă. M-aş mira dacă acolo sus nu se cloceşte ceva împotriva noastră. Graniţa, mă rog, am trecut-o. Faptul s-a consumat. Însă dacă şi cum ne vom întoarce, astea sunt lucruri scrise într-o carte pe care n-am citit-o încă…

Chapter 4 PRIN MAPIMI.

Fusesem convins că voi pune mâna pe Gibson încă în Statele Unite. Şi iată că eram nevoit să-l urmăresc tocmai în Mexic şi încă în cea mai primejdioasă dintre regiuni. Drumul ce m-ar fi dus la Chihuahua atinge nordul acelei pustietăţi numită Mapimi şi trece îndeosebi prin câmp deschis. Dar acum trebuie să ne îndreptăm spre sud, unde se anunţau primejdii extrem de serioase. Gândurilor sumbre li se adăugau oboseala trupului de care nici comanşii nu mai erau cruţaţi, încă de la Hacienda del Caballero o ţinuserăm mereu într-un ritm cât se poate de intens. Comanşii îşi epuizaseră rezervele de pastramă, în timp ce noi mai dispuneam de foarte puţine provizii din cele oferite nouă de haciendero. Terenul urca mereu în pantă. Atinseserăm şi munţii pe care îi observasem de departe la amiază: nişte coloşi de piatră, fără pic de vegetaţie. Trecurăm printre munţi, păstrând mereu direcţia sud. Între povârnişurile abrupte soarele dogorea şi mai tare decât pe

câmp. Caii înaintau din ce în ce mai greu. De altfel, după cum arătau urmele şi grosul trupei comanşilor călărise pe aici foarte încet. Deasupra noastră se roteau vulturii, însoţindu-ne ore întregi, de parc-ar fi aşteptat să cădem istoviţi şi să le oferim un ospăţ regal.

Deodată, pe când coteam după o stâncă, orizontul se întunecă spre miazăzi. Acolo parcă se înălţau nişte munţi împăduriţi şi caii, ca şi cum ar fi simţit apropierea, grăbiră pasul. Old Death se înseninã la faţă şi vorbi:

— În sfârşit încep să-mi dau seama încotro ne îndreptăm! Cred că am ajuns în preajma lui Rio Sabinas care coboară din Mapimi. Dacă Biberul alb şi comanşii lui s-au hotărât să meargă în susul râului, înseamnă că mizeria s-a sfârşit. Chiar şi în ţinutul acesta nenorocit nu se poate ca, pe lângă un curs de apă, să nu crească iarbă şi să nu fie pădure, poate chiar vânat. Hai să dăm pinteni calului. Cu cât vor face eforturi mai mari, cu atât mai repede se vor odihni.

Urmele se îndreptau acum spre răsărit. Ajunserăm într-un defileu lung şi îngust, care, lărgindu-se treptat, ne oferi din ce în ce mai clar priveliştea unei văi înverzite, străbătută de un firicel de apă. Ne repezirăm în goana mare până la pârâu şi descălecarăm. La rândul lor, comanşii – chiar dac-ar fi preferat să mai rabde de sete – tre buiră să facă pe voia cailor. Dar nici nu se adăpară încă bine ultimii cai, că şi pornirăm mai departe. Ceva mai încolo, pârâul se vărsa într-o apă mai mărişoară. Ne continuarăm drumul pe mal în sus, trecând printr-o văgăună cu pereţi aproape verticali şi năpădiţi din loc în loc de buruieni. Apoi ajunserăm sub coasta unor dealuri verzi, a căror umbră ne odihni cât de cât ochii orbiţi de soare. Între timp începu să se întunece. Trebuia să ne gândim la popas. Şeful comanşilor stărui să mai mergem o bucată până vom da de nişte arbori. Îl ascultarăm. Caii – obosiţi – se poticneau de pietrele din drum. Se făcu aproape noapte când, deodată, auzirăm un glas, un semnal, căruia şeful comanşilor îi

răspunse cu mare bucurie. Ne oprirăm locului. Old Death plecă împreună cu şeful şi se întoarse numaidecât:

— În faţa noastră e tabăra comanşilor, ne informă el. Judecând după urme, n-aş fi crezut să-i întâlnim atât de repede. Se vede că nu s-au încumetat mai departe fără ca, mai întâi, să facă o recunoaştere a terenului. De aceea s-au oprit aici şi, încă la amiază şi-au trimis iscoadele care, probabil, nu s-au întors nici până acum. Se întâmplă! Curând vom zări focurile.

— Ştiam că într-o asemenea situaţie nu se aprind focuri de tabără, obiectai eu.

— Pesemne că terenul le-o permite. Bizuindu-se pe vigilenţa cercetaşilor aflaţi în acţiune, ei sunt siguri că nu se găseşte prin preajmă nici un duşman.

Pornirăm mai departe. De la capătul defileului observarăm într adevăr vreo zece focuri arzând – ca de obicei în taberele indiene – cu flacără potolită. Tabăra se afla într-o vale închisă, circulară, ca o căldare. Nu exista nici pădure, nu se vedeau nici arbori izolaţi, înălţimile, atât cât puteam desluşi prin întuneric, urcau prăvălatice jur-împrejur. Probabil că această poziţie li se păruse indienilor mai avantajoasă şi mai sigură.

Comanşii cu care sosiserăm o luară drept spre tabără, în timp ce noi urmam să aşteptăm până vom fi chemaţi. Trecu câtva timp până ce unul din războinici se întoarse, invitându-ne la căpetenia lor. Biberul alb şedea la focul din centrul taberei, flancat de doi bărbaţi, probabil războinici de frunte. Avea părul înspicat, lung şi adunat într-un coc cu trei pene de vultur. Purta mocasini, pantaloni din postav negru, vestă şi surtuc mai deschis la culoare. Alături odihnea o armă cu două ţevi; la brâu purta un pistol învechit. Căpetenia tocmai se aşezase la cină, dar, zărindu-ne, puse la o parte cuţitul şi halca de carne. Friptura de cal răspândea un miros puternic. Prin preajmă se auzea mur mur de izvor. Nici nu descălecarăm bine, că se şi formă în jurul nostru un cerc larg de războinici, printre care se

zăreau şi câţiva albi. Caii noştri fură imediat duşi în altă parte. Cum Old Death nu protestă deloc, însemna că faptul nu prezintă nici un pericol. Căpetenia şi ceilalţi doi se ridicară în picioare venind în întâmpinarea lui Old Death. Îi strânseră mâna după obiceiul albilor, apoi Oyo-coltsa, adică Biberul alb, vorbi solemn şi amical:

— Fratele meu Old Death ne-a făcut o bucurie neaşteptată. Cine-ar fi bănuit să-l întâlnească tocmai aici? Fie deci binevenit ca prieten în lupta noastră contra câinilor de apaşi.

Vorbise anume în jargonul acela amestecat, spre a se face înţeles şi de noi. Old Death îi răspunse tot în jargon:

— Înţeleptul Manitu îşi călăuzeşte copiii, roşii sau albi, pe drumuri minunate. Fericit acela care întâlneşte prieteni în cuvântul cărora poate avea încredere. Oare Biberul alb va binevoi să fumeze pipa păcii şi cu însoţitorii mei?

— Prietenii tăi sunt şi prietenii mei; oamenii pe care îi iubeşti se vor bucura şi de dragostea inimii mele. Să se aşeze lângă mine şi să soarbă pacea din calumetul meu, căpetenia comanşilor.

Old Death luă loc. Noi îi urmarăm exemplul. Numai negrul se trase mai la o parte şi se aşează în iarbă. Indienii stăteau jur-împrejur, muţi, nemişcaţi ca statuile. În ce-i priveşte pe albi, îmi era imposibil să le disting trăsăturile. Focul lumina prea slab.

Oyo-coltsa îşi desprinse calumetul de la gât, îl umplu cu tutun din punga atârnată la brâu şi-l aprinse. Se repetă aproape identic ceremonia la care participasem în tabăra fiului său. Abia acum puteam fi siguri că nu trebuia să ne mai temem de vrăjmăşia comanşilor. Încă înainte de a pătrunde noi în tabără, şeful celor cincizeci de războinici îl informase pe Biberul alb în ce ne priveşte. Acum, căpetenia îl pofti pe Old Death să-i relateze personal cele petrecute. Bătrânul westman zugrăvi întâmplarea în aşa fel, încât să nu provoace bănuieli nici împotriva noastră, nici împotriva lui señor Atanasio.

Biberul alb îşi adună câtva timp gândurile, apoi rosti:

— Fratele meu e vrednic de crezare. Din cele istorisite de el, văd că nu umblă cu şiretlicuri. Dar şi cealaltă faţă palidă trebuie crezută, • pentru că mă întreb de ce i-ar minţi pe războinicii comanşi, de vreme ce minciuna l-ar duce la moarte. Albul acela se mai găseşte aici, printre noi. Dacă ne-ar fi minţit, desigur că ar fi căutat s-o şteargă cât mai repede. Va să zică, nu-mi rămâne decât să cred că unul din voi s-a înşelat.

Judecase foarte logic din punctul său de vedere. Old Death tre buia să fie atent. Nu era exclus ca Biberul alb să mai trimită o ceată de războinici şi să-l atace pe haciendero în timpul nopţii! Cel mai bine ar fi fost să i se dea presupusei erori o explicaţie plauzibilă. Aşa gândea şi bătrânul westman. De aceea răspunse:

— Trebuie să fi fost o neînţelegere la mijloc. Eu, însă, în orice caz, nu m-am înşelat. Greşeala e de cealaltă parte. Fratele meu roşu ştie doar că nu s-a găsit încă omul care să-l înşele pe Old Death!

— Atunci lămureşte-mă cum s-au petrecut lucrurile!

— Mai întâi trebuie să-ţi spun că însăşi căpetenia comanşilor, a fost dusă de nas.

— De cine? Se interesă Biberul alb, devenind deodată foarte serios.

— Bănuiesc că a fost minţit de toţi albii aceştia pe care îi adă posteşte în tabără.

— Eu nu-mi plec urechea la o simplă bănuială. Vreau dovezi! Oa menii care mă mint după ce au fumat cu mine pipa păcii trebuie să piară!

— Aşadar, pe lângă că le-ai întins o mână prietenească, ai fumat cu ei şi pipa păcii? Să fi fost eu de faţă, te-aş fi prevenit. Uite, am să-ţi dau dovada pe care mi-o ceri. Spune-mi, al cui prieten te socoti? Nu cumva ăl preşedintelui Juarez?

Indianul răspunse cu dezgust:

— Juarez e un roşu care şi-a părăsit neamul şi datina. Stă în case de zid şi trăieşte ca şi feţele palide. Eu îl dispreţuiesc. Războinicii comanşi şi-au pus vitejia în slujba marelui Napoleon care le dă în schimb arme, cai şi pături, ajutându-i în lupta cu apaşii. Feţele palide pe care le adăpostesc sunt şi ele de partea lui Napoleon.

— Vezi, tocmai asta-i minciuna cu care te-au îmbrobodit. Albii aceştia au trecut în Mexic ca să-l sprijine pe Juarez. Tovarăşii mei sunt martori. Ştii pe cine îl ocroteşte părintele alb de la Washington?

— Ştiu, pe Juarez.

— Mai ştii, desigur, că dincolo se recrutează pentru Juarez soldaţi, care sunt trimişi pe ascuns peste graniţă. Ei, în La Grange locuieşte un mexican pe nume Cortesio. Noi doi l-am vizitat deunăzi, iar însoţitorii noştri i-au fost chiar vecini şi prieteni. Omul acela ne-a spus-o pe şleau că face recrutări şi că în ajunul sosirii noastre câţiva dintre albii care se află acum la tine intraseră în solda lui Juarez. În ce-i priveşte pe ceilalţi, nu sunt decât militari travestiţi care-i însoţesc pe recruţi. Iată, aşadar, că, minţit şi înşelat, ai ajuns să fumezi pipa păcii cu oamenii lui Juarez, tocmai tu, care îl duşmăneşti atâta!

Ochii căpeteniei scânteiau de mânie. Dădu să vorbească, dar Old Death îl opri:

— Ascultă mai întâi până la capăt! După cum am spus, aceste feţe palide sunt ostaşi de-ai lui Juarez. Alaltăseară ei au tras la hacienda lui señor Atanasio care ţine cu Napoleon. Acesta tocmai primise vizi ta unui bătrân şi vestit conducător francez. Dac-ar fi aflat cine-i musafirul, albii l-ar fi ucis. De aceea, omul a fost nevoit să se prefacă bolnav şi să se vâre în pat. Slujitorii lui Cortesio i-au vopsit repede faţa ca să pară indian. Când feţele palide l-au văzut şi au întrebat cum îl cheamă, li s-a spus că e un şef al apaşilor, pe nume Inda-nişo.

Biberul alb ridică sprâncenele a mirare. Credea în povestea născocită de Old Death, dar mai stărui totuşi, din

precauţie:

— Şi de ce Atanasio le-a spus tocmai acest nume?

— Pentru că apaşii sunt de partea lui Juarez şi astfel albii puteau fi convinşi că „bolnavul” cu pricina e un prieten. Se mai adăugă faptul că francezul era bătrân şi cărunt, deci se potrivea cu vârsta şi înfăţişarea lui Inda-nişo. Iată de ce i-au dat tocmai numele apaşului.

— Iuf! Acum înţeleg. Acest señor trebuie să fie tare deştept, dacă a găsit în mintea lui asemenea răspuns. Dar unde era francezul când au sosit războinicii mei? Că doar nu l-au văzut!

— Plecase între timp. Aşadar, faptul că Winnetou l-ar fi ascuns pe Omul bun la Atanasio nu e decât o poveste ticluită de nevoie. Iar albii au crezut-o. Pe urmă, întâlnindu-vă pe voi şi ştiind cu cine sunteţi, s-au dat şi ei drept prieteni ai francezilor.

— Te cred, dar îmi trebuie o dovadă sigură că oamenii aceştia sunt cu Juarez. Altfel n-am cum să-i judec. Doar au fumat din pipa noastră!

— Repet că am să-ţi dau şi dovada. Trebuie să ştii însă că, printre aceste feţe palide, se află doi inşi pe care vreau să-i iau prizonieri.

— De ce?

— Sunt duşmanii noştri. De multă vreme ne ostenim caii pe ur mele lor.

Era cel mai bun răspuns. Dacă Old Death s-ar fi apucat să depene toată istoria cu Gibson şi William Ohlert, n-ar fi obţinut nici pe de parte rezultatul la care îl conduseră aceste trei cuvinte: „Sunt duşmanii noştri”.

Căpetenia declară imediat, fără ezitare:

— Dacă sunt duşmanii voştri, atunci, de îndată ce vom desface legământul, îi vom socoti şi noi drept duşmani. Am să ţi-i dau pe amândoi.

— Bine! Trimite dar după conducătorul feţelor palide: am să vorbesc cu el şi vei înţelege numaidecât că e de partea lui Juarez.

Căpetenia făcu semn unui războinic şi-i dădu ordinul cuvenit. Acesta plecă în grabă, se opri în faţa unuia dintre albi şi-i transmise invitaţia. Albul – un bărbat înalt, bărbos, cu trăsături soldăţeşti – se apropie de noi.

— Ce doriţi? Întrebă el, măsurându-ne cu ochii întunecaţi, ostili.

Probabil că Gibson mă recunoscuse şi îl prevenise asupra primejdiei. Eram curios cum se va descurca Old Death. Bătrânul şiretul westman, îl privi amical şi vorbi cu cea mai aleasă politeţe:

— Señor, îngăduiţi-mi să vă salut din partea lui Cortesio din La Grange.

— Îl cunoaşteţi? Întrebă repede omul, fără a bănui că muşcă dintr-o nadă extrem de primejdioasă.

— Fireşte că-l cunosc, răspunse Old Death. Suntem vechi prieteni. Din păcate, am sosit prea târziu ca să vă mai întâlnesc în casa lui, dar mi-a indicat direcţia în care vă pot găsi.

— Aşa? Înseamnă că sunteţi într-adevăr buni prieteni. Şi ce drum v-a indicat?

— Trecătoarea dintre Las Moras şi Rio Moral, apoi peste Baya şi Tabal spre Chihuahua. După cum văd, v-aţi abătut însă niţel de la această rută.

— Da, pentru că ne-am întâlnit cu prietenii comanşi.

— Prieteni? Cred, dimpotrivă, că e vorba de adversarii voştri! Omul se afla într-o serioasă dilemă; tuşea în sec, se lăsa ba pe un picior, ba pe altul şi încerca să-i facă semne discrete lui Old Death, care se prefăcea însă a nu le observa. Bătrânul westman reluă:

— Dumneavoastră sunteţi doar partizanii lui Juarez, în timp ce comanşii luptă de partea francezilor.

Acum, mexicanul deveni iarăşi stăpân pe sine.

— Señor, răspunse el, vă înşelaţi. Şi noi luptăm alături de francezi.

— Şi-i însoţiţi pe voluntarii care vin din Statele Unite în Mexic?

— Da, însă pentru Napoleon.

— Aşa? Va să zică señor Cortesio lucrează pentru Napoleon?

— Fireşte. Pentru cine altul ar lucra?

— Eu cred că pentru Juarez.

— Nici gând!

— Bine! Vă mulţumesc pentru lămuriri, señor! Vă puteţi întoarce la locul dumneavoastră.

Pe chipul omului zvâcni o undă de mânie. Să se lase tratat ca un subaltern de către un ins oarecare?

— Señor, exclamă el, cine v-a dat dreptul să-mi porunciţi?

— V-am ordonat să vă retrageţi, pentru că aici, la focul acesta, nu iau loc decât căpetenii şi persoane de vază.

— Eu sunt ofiţer!

— Al lui Juarez? Întrebă repede Old Death, sărind în picioare.

— Da, adică al lui Napoleon, cum am mai spus.

— Ei, v-a luat gura pe dinainte. Un ofiţer, mai ales când se află în asemenea împrejurări, ar trebui să-şi controleze mai bine vorbele. Am terminat. Puteţi pleca.

Ofiţerul ar fi voit să mai spună ceva, dar căpetenia tăie cu braţul un gest de concediere.

— Ei, ce părere are acum fratele meu? Întrebă Old Death.

— Chiar propria lui faţă îl învinuieşte, răspunse Biberul alb. Dar aceasta încă nu-i o dovadă.

— Te-ai convins, totuşi, că e ofiţer şi că a fost la Cortesio?

— Da.

— Aşadar, trebuie să lucreze cu Cortesio pentru acelaşi scop?

— Aşa e. Dar ca să mă convingi pe deplin, dă-mi o dovadă că acest Cortesio recrutează oameni pentru Juarez.

— Ei bine, iată!

Old Death vârî mâna în buzunar şi scoase documentul semnat „Juárez”. Despături hârtia şi rosti:

— Pentru a ne convinge pe noi înşine că señor Cortesio lucrează pentru Juarez şi că feţele palide care îl vizitează sunt prietenii acestuia, ne-am prefăcut că am vrea să fim recrutaţi. Cortesio ne-a împlinit rugămintea şi ne-a dat câte un paşaport semnat cu numele lui Juarez. Tovarăşul meu îţi poate arăta şi el o astfel de hârtie.

Căpetenia luă paşaportul şi îl examina cu atenţie. Apoi spuse cu un zâmbet amar:

— Biberul alb nu a învăţat meşteşugul albilor şi nu ştie să vorbească pe hârtie, declară el. Cunosc însă prea bine un semn care e zugrăvit şi aici: e totemul lui Juarez. De altfel, printre războinicii mei se numără un tânăr, un metis, care a trăit de mic printre feţele palide şi se pricepe să culeagă asemenea vorbe. Am să-l chem.

Strigă un nume. De îndată apăru un tânăr, mai alb la faţă şi – după ce ascultă porunca şefului – se aşeză lângă foc. Traduse apoi documentul cuvânt cu cuvânt. Eu nu înţelegeam ce vorbeşte, dar chipul lui Old Death se lumina din ce în ce mai mult. Încheind, tânărul – vizibil satisfăcut de propriile-i cunoştinţe – înapoie paşaportul şi se retrase. Old Death băgă hârtia în buzunar şi întrebă:

— Vrea Biberul alb să vadă şi paşaportul tovarăşului meu? Căpetenia refuză din cap.

— Crede acum fratele meu roşu, continuă Old Death, că aceste feţe palide l-au minţit şi că sunt nişte duşmani?

— Crede şi nu se mai îndoieşte. Voi chema numaidecât pe cei mai înţelepţi războinici şi vom ţine sfat.

— Să vin şi eu?

— Nu. Fratele meu are gânduri mari şi multă vitejie în fapte; dar la sfat nu e nevoie să vină: spusele lui au fost dovedite. Ceea ce urmează e numai treaba comanşilor. Noi am fost cei minţiţi.

— Mai am ceva. E drept că n-are legătură cu cele de până acum, în schimb, e de mare însemnătate pentru noi. De ce fratele meu roşu s-a abătut atât de mult spre

miazăzi? De ce vrea să urce tocmai sus, pe înălţimile acestei pustietăţi?

— La început, gândeam că tot mergem înainte, spre miazănoapte; dar am aflat că Winnetou a pornit cu cete mari către Rio Conchos şi că satele apaşilor au rămas fără pază. De aceea am cotit repede către miazăzi. Vom căra acasă la prăzi, cum nicicând n-am cărat.

— Winnetou la Rio Conchos? Hm! Oare te poţi încrede în această ştire? De la cine o ai? Nu cumva de la cei doi indieni cu care v-aţi întâlnit ceva mai la miazănoapte?

— Da. Le-aţi zărit urmele?

— Le-am zărit. Ce fel de indieni erau aceia?

— Din neamul Topia, tată şi fiu.

— Se mai află aici, în tabără? Aş putea să vorbesc cu ei?

— Fratele meu e liber să facă tot ce pofteşte.

— Îmi îngădui să vorbesc şi eu cu cele două feţe palide pe care urmează să mi le predai?

— De ce nu?!

— Atunci am o singură rugăminte: dă-mi voie să fac un ocol în jurul taberei! Suntem aici în ţară duşmană şi vreau să mă conving că s-au luat toate măsurile pentru siguranţa noastră, deci totul e în bună regulă.

Mare trebuie sa fi fost stima lui pentru Old Death, daca nu-l jignise rugămintea acestuia de a controla masurile de siguranţă luate de comanşi. Cei doi fruntaşi ai comanşilor care stătuseră toată vremea lângă şeful lor fără să scoată o vorbă, se ridicară acum şi, cu paşi rari, apăsaţi, plecară să organizeze consfătuirea. Ceilalţi războinici se risipiră pe la focurile lor. Fierarul Lange, fiul său Will şi negrul Sam fură invitaţi să se aşeze la unul din focuri. Li se oferi câte o porţie de carne de cal. Pe mine Old Death mă luă de braţ şi mă conduse către focul în jurul căruia şedeau albii. Cum ne zări, ofiţerul se sculă în picioare până la doi paşi de noi şi întrebă în englezeşte, foarte indignat:

— Ce-a vrut să însemne examenul la care v-aţi permis să mă supuneţi adineauri, master?

Bătrânul îi râse în nas şi răspunse:

— Asta o veţi afla mai târziu de la comanşi, nu e cazul să-mi bat eu gura. De altfel, printre dumneavoastră se află nişte hoţi de cai. De-aceea s-ar cuveni să nu-i vorbiţi lui Old Death pe un ton atât de arogant! Toţi comanşii sunt alături de noi şi împotriva voastră. Ajunge un semn cât de mic din partea mea şi sunteţi pierduţi!

Îi întoarse hotărât spatele, dar nu se urni din loc, pentru a-mi da şi mie ocazia să intru în vorbă. Gibson şi William Ohlert şedeau printre ceilalţi. Fiul bancherului arăta bolnav şi întregul său aspect era jalnic. Hainele îi erau zdrenţuite, părul vâlvoi. Obrajii îi căzuseră, ochii se adânciseră în orbite. S-ar fi zis că nu vede şi nu aude nimic din ceea ce se petrece în jur. Ţinea în mâini un creion şi o hârtie de pe care nu-şi lua ochii. Deocamdată, nu-i dădui nici o atenţie. Era cu desăvârşire absent. M-am adresat deci escrocului care îl răpise:

— Ei, ne-am găsit în cele din urmă, master Gibson? Să sperăm că de azi înainte vom rămâne mai mult timp împreună.

Individul pufni într-un râs cinic şi răspunse:

— Cu cine vorbiţi, sir?

— Cu dumneavoastră, natural!

— Nu mi se pare chiar atât de natural. Singură privirea dumneavoastră mă face să ghicesc că vă adresaţi persoanei mele. Mi-aţi spus, dacă nu mă-nşel, Gibson?

— Exact.

— Numai că pe mine nu mă cheamă aşa.

— Oare n-aţi şters-o de frica mea atunci, la New Orleans?

— Cred, master, că vă cam umblă şoarecii sub pălărie! Pe mine nu mă cheamă Gibson!

— Ei da, cine posedă atâtea nume se poate uşor dispensa de unul din ele. Oare la New Orleans nu eraţi Clinton? Şi în La Grange nu v-aţi dat drept señor Gavilano?

— Vedeţi, acesta din urmă e într-adevăr numele meu. Dar, în definitiv, ce doriţi de la mine? N-am nimic comun cu

dumneavoastră. Nici nu vă cunosc. Lăsaţi-mă în pace!

— Cred şi eu că nu mă cunoaşteţi! Se întâmplă, nu-i aşa, ca poliţiştii să rămână anonimi. Dar cu tăgada n-o să vă meargă. Rolul dumneavoastră s-a încheiat. Doar n-am bătut drumul de la New York până aici ca să fiu luat peste picior! De aici încolo mă veţi urma unde vreau eu.

— Oho! Şi dacă refuz?

— Atunci vă leg frumuşel de spinarea unui cal şi sper că animalul mi se va supune.

Gibson sări în sus, îşi smulse pistolul din teacă şi strigă:

— Omule, încă un cuvânt şi dracu' te…

Nu mai apucă să termine. Old Death trecuse îndărătul lui şi îl pocni peste braţ cu patul puştii. Gibson scapă pistolul din mână.

— Nu face pe grozavul, Gibson! Îl repezi bătrânul westman. Se găsesc pe aici destui oameni în stare să-ţi astupe gura!

Gibson, ţinându-se de braţ, strigă:

— Domnule, vrei cumva să-ţi înfig cuţitul în coaste? Crezi că dacă eşti Old Death, mi-e frică de dumneata?

— Nu, băiatule, să nu-ţi fie frică. Dar te vei supune! Dacă mai rosteşti o vorbă care să-mi gâdile nasul, află, stimabile, că strănut cu gloanţe de nu te vezi! Să sperăm că gentlemenii aci de faţă vor fi bucuroşi să scape de o puşlama ca tine.

Tonul şi atitudinea lui nu rămaseră fără efect asupra lui Gibson. Acesta răspunse mai potolit:

— Dar nici nu ştiu ce vreţi de la mine! Mă confundaţi, probabil, cu altcineva.

— Ba deloc. Ai o mutră de pungaş atât de autentică, încât nu poţi fi confundat. De altfel, martorul principal al acuzării şade chiar aici, lângă tine.

Şi arătă spre William Ohlert.

— Ăsta? Martor al acuzării?! Se miră Gibson. Iată încă o dovadă că mă confundaţi. N-aveţi decât să-l trageţi de limbă!

Pusei mâna pe umărul lui William şi îl chemai pe nume. El ridică încet capul, mă privi ca pe o nălucă şi nu răspunse.

— Master Ohlert, sir William, nu mă auziţi? Repetai eu. Vin din partea tatălui dumneavoastră.

Ochii lui goi rămaseră aţintiţi asupra mea într-o tăcere stranie. Atunci Gibson se răsti la el:

— Vrem să auzim numele tău! Spune-l imediat!

Bietul William întoarse capul spre Gibson şi rosti cu jumătate de glas, ca un copil speriat:

— Mă cheamă Guillemo.

— Şi cine eşti tu?

— Sunt poet.

Atunci îl întrebai, la rândul meu:

— Îţi zice Ohlert, nu-i aşa? Eşti din New York? Ai tată?

Fără să judece măcar o clipă, tânărul răspunse negativ la toate întrebările mele. Era clar că fusese dresat şi că, de când se găsea în mâinile acelui om nefast, mintea i se întunecase din ce în ce mai mult.

— Iată-l pe martorul dumneavoastră! Râse escrocul. V-a demonstrat şi el eroarea în care vă aflaţi. Aşadar, fiţi amabil şi vedeţi-vă de drum!

— Vreau, totuşi, să-l întreb ceva, stăruii eu. Poate că memoria lui e mai tare decât bazaconiile pe care i le-aţi vârât în cap. Îmi venise o idee. Scosei din buzunar portvizitul în care purtam foaia de ziar cu poezia lui Ohlert. O despăturii şi citii rar, răspicat, prima strofă. Credeam că, la auzul propriilor sale versuri, tânărul se va smulge din starea lui de prostraţie. Dar el continua să se uite fix în hârtia lui şi să tacă. Citii şi strofa următoare, dar fără nici un rezultat. Trecui la a treia:

Cunoşti tu noaptea ce în gând se lasă Şi nu-i poţi smulge vălu-ntunecat şi sufletu-i pierdut, ca strâns în plasă şi mii de diavoli creierii-ţi străbat?

Ultimele două versuri le rostii cu patos sporit. Ohlert deveni atent, înălţă capul, se ridică în picioare. Eu continuai:

Atunci nu-ţi afli tihna şi nici pace Căci niciodată ziuă nu se face!

William scoase un chiot şi se repezi cu mâna întinsă spre foaia de ziar. I-o dădui. Se aplecă lângă foc şi citi cu glas tare toată poezia. Apoi se îndreptă şi exclamă triumfător, sfâşiind liniştea noptatică a văii:

— Versuri de Ohlert, de William Ohlert! De mine! Chiar de mine! Chiar eu sunt William Ohlert! Eu! Nu tu, m-auzi? Nu tu!

Protestul acesta i se adresa lui Gibson. O bănuială gravă încolţi în mintea mea. Nu cumva Gibson, aflându-se în posesia documentelor personale ale lui William, se substituia – deşi mai bătrân – nefericitei sale victime? Oare?… Dar nu avui timp să-mi duc până la capăt raţionamentul, deoarece căpetenia comanşilor, uitând şi de con sfătuirea cu înţelepţii şi de propria-i demnitate, veni într-o goană şi-l doborî pe William la pământ:

— Taci, câine! Vrei să audă apaşii că suntem aici? Cu glasul tău ascuţit chemi bătălia şi moartea asupra noastră!

William Ohlert gemu de durere. Năuc, îşi ridica ochii spre indianul înfuriat. Scânteia de o clipă se stinse din nou în mintea lui. Îi luai din mână ziarul şi-l pusei la loc în portvizit. Poate că mai târziu – mă gândeam – să-l pot readuce la stare normală cu ajutorul acestor versuri.

— Nu-l certa! Stărui Old Death pe lângă şeful comanşilor. Mintea lui e întunecată. De-acum încolo, nu va mai deschide gura. Dar, spune-mi, te rog, nu cumva aceştia doi de colo sunt oamenii din tribul Topia de care mi-ai vorbit?

El îi arătă doi inşi îmbrăcaţi în veşminte indiene, care şedeau şi ei la focul albilor.

— Da, ăştia sunt, răspunse Biberul alb. Ei nu înţeleg prea bine graiul comanşilor. Trebuie să le vorbeşti în limba de la graniţă. Dar fii atent ca albul acesta, a cărui minte a cam luat-o razna, să nu mai ţipe, altminteri va trebui să-i astupăm gura.

Căpetenia se întoarse la focul unde îl aştepta sfatul înţelepţilor. Old Death tăcu un timp, măsurându-i stăruitor pe cei doi indieni. Apoi se adresă celui mai vârstnic dintre ei:

— Fraţii mei roşii vin din ţara tribului Topia? Oare războinicii care trăiesc acolo, în munţi, sunt prieteni cu comanşii?

— Da, răspunse indianul. Noi îi ajutăm pe comanşi cu tomahawkurile noastre.

— Cum se face atunci că, după cum arată urmele, aţi venit din spre miazănoapte? Doar acolo nu locuiesc fraţii voştri, ci duşmanii comanşilor, adică apaşii Llanero şi Taracon!

Întrebarea îl cam puse în încurcătură pe indian. Nici el, nici fiul său nu erau vopsiţi, de aceea dilema se citea pe feţele lor. În cele din urmă, omul răspunse:

— Fratele meu alb ar putea să-şi răspundă singur şi foarte uşor la întrebare. Tribul nostru a dezgropat securea războiului, iar noi am călărit spre miazănoapte, ca să iscodim unde se află apaşii.

— Şi i-aţi găsit?

— L-am văzut pe Winnetou, cea mai mare căpetenie a apaşilor. Dânsul i-a adunat pe toţi războinicii şi i-a dus la luptă dincolo de Rio Conchos. Iar noi, după ce am văzut ce-am văzut, am apucat repede calea îndărăt ca să-i înştiinţăm pe ai noştri şi să-i grăbim la năvală în satele apaşilor. Întâlnindu-i în drum pe războinicii comanşi, i-am călăuzit încoace ca să tabere şi ei asupra duşmanilor.

— Comanşii vă vor purta recunoştinţă. Dar ia spune, de când războinicii tribului Topia au uitat să mai fie oameni cinstiţi?

Era clar că bătrânul westman îi suspecta. Deşi prietenos, glasul lui avea unele inflexiuni ciudate. Aşa îi suna totdeauna glasul când avea de gând să demaşte pe cineva. Întrebările lui Old Death erau, desi gur, supărătoare pentru

aceşti presupuşi Topia. Tânărul îi aruncă priviri duşmănoase. Tatăl căuta să răspundă calm, dar nu izbutea.

— De ce vorbeşte de cinste fratele meu alb? Spuse el în sfârşit. Ce-l face să se îndoiască de noi?

— Nu vreau deloc să vă jignesc, dar mă întreb de ce nu staţi împreună cu războinicii comanşilor, ci vă ţineţi aici, lângă feţele palide?

— Old Death întreabă prea multe. Dacă şedem aici, înseamnă că aşa ne place!

— Dar asta arată ca şi când războinicii comanşilor v-ar dispreţui şi, în ciuda faptului că se folosesc de serviciile voastre, nu v-ar îngădui să vă aşezaţi la focurile lor.

Era o insultă. Indianul se supără:

— Nu rosti asemenea vorbe, altminteri vei avea de furcă cu noi. Am stat împreună cu comanşii, apoi ne-am mutat aici, lângă feţele palide, să mai învăţăm câte ceva. Ori nu-i îngăduit cumva să ascultăm şi noi ce se întâmplă în oraşele şi pe meleagurile albilor?

— Ba e îngăduit. Însă eu, în locul vostru, aş fi cu mai multă băgare de seamă. Ochiul tău a văzut multe ierni. Ar trebui să înţelegi ce vreau să spun.

— Dacă nu înţeleg, n-ai decât să mă lămureşti! Sună răspunsul cam în doi peri.

Atunci Old Death se apropie de indian, se aplecă puţin şi-l întrebă aspru:

— Aţi fumat oare pipa păcii cu războinicii comanşilor? Aţi scos fumul pe nas?

— Da!

— Dacă-i aşa, aveţi datoria să faceţi totul numai spre binele lor.

— Şi crezi că n-am vrea s-o facem?

Interlocutorii se fixau ţintă în ochi. S-ar fi zis, după privirile lor, că sunt gata să se încaiere. Old Death răspunse:

— Citesc în ochii tăi că m-ai înţeles şi că mi-ai ghicit gândul. Dacă l-aş tălmăci în cuvinte, aţi fi pierduţi amândoi.

— Iuf! Făcu indianul sărind în picioare şi punând mâna pe cuţit. Fiul său se ridică de asemenea furios, scoţându-şi tomahawkul de la brâu. Dar Old Death se mulţumi să clatine din cap cu gravitate şi rosti:

— Sunt convins că nu veţi rămâne multă vreme printre comanşi. Când vă întoarceţi la ai voştri, spuneţi-le că suntem prietenii lor. Old Death îi preţuieşte pe toţi oamenii roşii şi nu-i întreabă din care trib fac parte.

Indianul şuieră printre dinţi:

— Vrei să zici că nu ţinem de tribul Topia?

— Fratele meu roşu ar fi trebuit să se gândească niţeluş înainte de a pune această întrebare nesocotită. Eu mi-am ascuns anume gândurile, fiindcă nu sunt şi nu vreau să-ţi fiu duşman. De ce te trădezi tu însuţi? Nu-ţi dai seama că te pândeşte moartea?

Mâna indianului zvâcni, ca şi cum ar fi vrut să repeadă cuţitul.

— Haide, spune odată drept cine ne iei! Îl somă el pe Old Death. Acesta îl apucă de braţ, îl trase deoparte până lângă mine şi îi spuse încet, dar în aşa fel ca să aud şi eu:

— Sunteţi apaşi!

Indianul sări un pas înapoi şi, smulgându-şi braţul din strânsoarea lui Old Death, se repezi să-l lovească:

— Minţi, câine!

Old Death nu se mişcă, nu schiţă nici un gest de apărare, ci doar îi şopti în grabă:

— Vrei să-l ucizi pe prietenul lui Winnetou?

Nu ştiu ce anume nimerise drept la ţintă: cuvintele acestea sau privirea semeaţă, hotărâtă a bătrânului westman? Destul că indianul îşi lăsă braţul în jos. Se apropie apoi de urechea lui Old Death şi îl avertiză:

— Să-ţi ţii gura!

În sfârşit, se întoarse şi se aşeză la locul lui. Părea de un calm desăvârşit, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Deşi se ştia demascat, nu dădea nici un semn de frică sau şovăială. Îl cunoştea oare atât de bine pe Old Death, încât era sigur

că nu va fi trădat? Sau poate erau alte motive care îi dădeau atâta siguranţă? Fiul său se aşeză, de asemenea, liniştit şi îşi vârî tomahawkul în brâu. Aceşti doi apaşi îndrăzniseră să iasă în calea comanşilor, duşmanii lor de moarte – şi s-o facă pe călăuzele. Ce curaj demn de admiraţie! Dacă planul lor izbutea, comanşii erau sortiţi pieirii.

Cât pe-aci să-i părăsim, când o mişcare în rândurile comanşilor ne opri locului. Sfatul se încheiase. Participanţii la sfat se ridicaseră în picioare, iar mulţimea, la un semn al căpeteniei, formă un cerc masiv în jurul focului nostru. Albii fură împresuraţi. Căpetenia păşi solemn în mijlocul cercului şi, ridicând braţul, îşi anunţă intenţia de a vorbi. O tăcere adâncă se făcu jur-împrejur. Albii încă nu bănuiau ce avea să urmeze. Se sculară şi ei în picioare. Numai cei doi presupuşi Topia continuau să şadă şi se uitau în gol, ca şi când nimic nu i-ar fi interesat. Şi William Ohlert rămăsese inert la locul lui, cu ochii ţintă la creionul pe care-l ţinea între degete. Biberul alb începu rar şi solemn:

— Feţele palide au venit la războinicii comanşilor şi i-au asigurat că le sunt prieteni. De aceea au fost bine primiţi şi au fumat cu ei pipa păcii. Dar acum comanşii ştiu că aceste feţe palide i-au minţit. Eu, Biberul alb, am cumpănit cu luare-aminte tot ce vorbeşte pentru ei sau împotriva lor. M-am sfătuit cu cei mai încercaţi războinici pentru a hotărî calea de urmat. Am ajuns împreună cu ei la convingerea că feţele palide ne-au minţit şi că nu mai au dreptul la prietenia şi ocrotirea noastră. De aceea, chiar din clipa asta, legământul nostru e desfăcut şi duşmănia ia locul prieteniei.

Tăcu un moment. Ofiţerul care se dăduse drept partizan al francezilor se folosi de prilej şi interveni:

— Cine ne-a bârfit? Cu siguranţă că cei patru albi, care au venit aici împreună cu negrul lor, caută să ne arunce într-o primejdie nemeri tată. Noi am dovedit şi repetăm: suntem prietenii comanşilor. Poftească şi aceşti străini să

aducă vreo dovadă că sunt sinceri faţă de fraţii noştri roşii! Cine sunt ei? Cine-i cunoaşte? Dacă au clevetit pe seama noastră, atunci cerem să ni se spună şi nouă minciunile lor, ca să ne putem apăra. Dacă nu suntem ascultaţi, atunci nu ne supunem judecăţii! Eu sunt ofiţer, aşadar o căpetenie. De aceea pot să pretind şi am dreptul să iau parte la orice sfat în care se hotărăşte soarta noastră!

— Dar cine ţi-a dat voie să dai din gură? Întrebă Biberul alb cu asprime. Când vorbesc eu, toată lumea trebuie să aştepte până ter min ce am de spus! Ceri să fii ascultat? Te-am ascultat adineauri, când ai vorbit cu Old Death. E limpede că sunteţi de partea lui Juarez. Noi, însă, suntem cu Napoleon. Prin urmare, voi sunteţi duşmanii noştri. Mă întrebi cine sunt aceste patru feţe palide şi eu îţi răspund: sunt nişte războinici viteji şi cinstiţi. Noi îl cunoaştem pe Old Death de multe ierni; în schimb, pe voi v-am întâlnit acuma pentru întâia oară. Vrei să iei parte la sfatul nostru? Îţi spun ca să ştii: nici măcar Old Death nu a primit asemenea învoire. Războinicii comanşilor sunt bărbaţi în toată firea. Ei n-au nevoie de viclenia feţelor palide ca să înţeleagă ce-i bine şi ce nu, ce-i adevăr şi ce-i minciună. Am venit acum ca să vă vestesc hotărârea noastră. Nu vă rămâne decât să ascultaţi în linişte şi să nu scoateţi o vorbă. Altminteri…

— Am fumat cu voi pipa păcii, îl întrerupse ofiţerul. Dacă vă purtaţi ca vrăjmaşii, atunci…

— Taci, câine! Tună căpetenia. Te şi repezi să ne jigneşti! Nu uita că sunteţi împresuraţi de cinci sute şi mai bine de războinici gata să răzbune orice jignire! V-am întins pipa păcii numai datorită vicleniei şi minciunilor voastre. Totuşi, războinicii comanşilor cunosc porunca Marelui Spirit. Ei ştiu că vă mai aflaţi încă sub scutul legământului şi că deocamdată, câtă vreme vă mai ocroteşte acest scut, trebuie să se poarte cu voi prieteneşte. Roşu e lutul sfânt din care a fost plămădit calumetul. Roşie e culoarea luminii, a zilei şi a flăcării cu care se aprinde calumetul. Când flacăra se stinge, atunci pacea mai dăinuie până la ivirea

zorilor. O dată cu zorii, încetează pacea şi legământul. Până atunci mai sunteţi oaspeţii noştri. Pe urmă, va fi duşmănie. Puteţi şedea şi dormi aici. Nimeni nu se va atinge de voi. Dar cum se crapă de ziuă trebuie să plecaţi în direcţia de unde aţi venit cu noi. Vă lăsăm să călăriţi cinci minute după măsura voastră. Apoi vă gonim din urmă. Puteţi căra cu voi toate lucrurile; numai că, după ce vă ucidem, vi le luăm pe toate. Şi acum, în ce-i priveşte pe cei doi albi ceruţi de Old Death, îi vom socoti şi pe ei oaspeţii noştri, fiindcă am fumat împreună calumetul; dar ei nu vor pleca în zori cu ceilalţi, ci vor rămâne aici ca prizonieri ai lui Old Death. Să facă ce-o vrea cu ei. Aceasta e hotărârea şi vă veţi supune întocmai. Biberul alb, căpetenia comanşilor, a vorbit!

După care se depărta.

— Ce? Izbucni Gibson. Eu să fiu captivul acestui boşorog? Păi am să…

— Nu vă pierdeţi cumpătul! Îl întrerupse ofiţerul. Hotărârea căpeteniei e inatacabilă. Îi cunosc eu pe indieni. Dar sunt convins că lovitura pregătită nouă se va întoarce împotriva calomniatorilor. Până dimineaţă se mai pot întâmpla multe. Poate că răzbunarea e mai aproape decât s-ar crede.

Se aşezară din nou. Comanşii însă nu se mai înapoiară la locurile lor. Stinseră repede focurile şi se culcară formând patru cercuri concentrice şi înconjurându-i astfel pe albi. Old Death mă scoase din mijlocul cercului. Intenţiona să meargă în recunoaştere.

— Credeţi, sir, că suntem acum siguri în privinţa lui Gibson şi a lui William? Îl întrebai.

— Dacă nu se întâmplă ceva neaşteptat, atunci putem fi siguri, îmi răspunse el.

— N-ar fi mai bine să-i luăm de pe acum în seama noastră?

— Imposibil! Cu afurisita aceea de pipă nu-i chip să te joci. Comanşii n-ar îngădui să ne atingem de Gibson înainte

de revărsarea zorilor. Pe urmă, putem să-l fierbem, să-l frigem, să-l mâncăm cu furculiţa sau fără, nu importă.

— Vorbeaţi de „ceva neaşteptat”. Bănuiţi vreo primejdie?

— Din păcate, da! Am în vedere faptul că cei doi apaşi îi vor atrage pe comanşi într-o capcană teribilă.

— Credeţi că sunt într-adevăr apaşi?

— Dacă nu sunt, mă las spânzurat. Chiar de la bun început nu prea mi-a venit să cred ca doi indieni Topia să se deplaseze încoace, tocmai de la Rio Conchos. Asta i-o poţi spune unui comanş dar nu unui westman ca mine. Apoi, când i-am văzut, m-am convins imediat că nu mă înşelasem. Topia e un trib de indieni semicivilizat, cu o fizio nomie mai ştearsă, mai blajină. Priviţi, în schimb, trăsăturile aspre, ascuţite, voluntare ale acestor doi indieni! Şi pe urmă, când i-am auzit vorbind! S-au trădat numaidecât prin pronunţia lor specifică. Iar când le-am spus în faţă că sunt apaşi, nu mi-au confirmat-o chiar ei prin felul cum s-au comportat?

— Sunteţi, va să zică, sigur?

— Fireşte. Când a pomenit de Winnetou, indianul a adăugat „cea mai mare căpetenie”. Care duşman al apaşilor s-ar folosi de această expresie plină de respect şi adoraţie? Pun rămăşag pe viaţa mea că nu mă-nşel!

— Într-adevăr, argumentele sunt puternice. Dar dacă e aşa, atunci oamenii aceştia sunt pur şi simplu de admirat. Doi apaşi care se încumetă să înfrunte cinci sute de războinici comanşi! E mai mult decât eroic!

— Ehei, Winnetou îşi cunoaşte oamenii!

— Credeţi că i-a trimis chiar dânsul personal?

— Fără îndoială. Ştim de la señor Atanasio când şi unde a trecut Winnetou peste Rio Grande. E cu neputinţă să fi ajuns de pe acum la Rio Conchos şi încă împreună cu toţi războinicii săi. După cum îl cunosc, trebuie să se fi dus mai întâi la Bolsón de Mapimi spre a-şi aduna oamenii. Între timp, a trimis iscoade pentru a-i căuta pe comanşi şi a-i atrage la Mapimi. Acum comanşii cred că apaşii s-ar afla la Rio Conchos şi că satele lor au fost lăsate fără apărare. De

fapt, însă, Winnetou îi pândeşte aici ca să-i nimicească dintr-o lovitură.

— Ei, drăcie! Atunci nu stăm pe roze: cei doi apaşi ne consideră duşmani!

— Nu. Ei ştiu că nu trebuia decât să-i suflu o vorbă Biberului alb şi amândoi ar fi fost ucişi în chinuri groaznice. Faptul că n-am făcut-o e cea mai sigură dovadă că nu le sunt duşman, ba chiar că le sunt prieten.

— Totuşi, nu înţeleg un lucru, sir. Nu e oare de datoria dumneavoastră să-i preveniţi pe comanşi?

— Hm! Aţi atins aci un punct nevralgic. Adevărul e că aceşti comanşi sunt nişte trădători. Ei îl sprijină pe Napoleon. S-au năpustit în plină pace asupra apaşilor şi i-au măcelărit mişeleşte. După orice drept, asemenea faptă trebuie pedepsită. Dar pentru că am fumat cu ei pipa păcii, nu se poate să-i dăm pe mâna adversarilor.

— Aveţi, fireşte, dreptate. Totuşi, întreaga mea simpatie se în dreaptă spre Winnetou.

— Şi a mea. Îi doresc numai bine, lui, ca şi întregului său neam. Desigur că pe aceşti doi apaşi nu trebuie să-i trădăm, ceea ce înseamnă, de fapt, pieirea comanşilor. Or, noi, potrivit legământului, avem datoria să fim de partea lor. Şi atunci, ce-i de făcut? Dar dacă i-am avea de pe acum în mână pe Gibson şi Ohlert, alta ar fi situaţia. Am şterge-o de aici şi am lăsa ca taberele să se răfuiască între ele.

— Păi, mâine dimineaţă Gibson şi Ohlert vor fi ai noştri!

— Da sau ba. E foarte posibil ca mâine pe vremea asta să ne plimbăm, laolaltă cu apaşii şi comanşii, duşi dintre cei vii, prin veşnicele plaiuri ale vânătoarei şi să vânăm împreună câteva duzini de biberi sau poate vreun taur din ăia bătrâni.

— Să fie oare pericolul atât de iminent?

— Aşa cred şi anume din două motive. Mai întâi că suntem aici destul de aproape de satele apaşilor şi Winnetou nu-i va lăsa pe comanşi să se apropie şi mai mult. În al doilea rând, ofiţerul acela mexican a rostit nişte vorbe din care reiese că lovitura s-ar pregăti chiar astăzi.

— Foarte posibil. Noi, însă, ne putem bizui nu numai pe calumetul comanşilor, ci şi pe totemul meu; mai ales că Winnetou vă cunoaşte personal, iar pe mine mă ştie din vedere. Şi, totuşi, stau şi mă gândesc că între două pietre de moară, chiar dacă nu-ţi pasă de fiecare în parte, tot sfârşeşti prin a fi măcinat.

— Aşadar, nu rămâne decât să ne ferim de ele sau să împiedicăm ca moara să pornească. Haideţi în recunoaştere! Poate că, în ciuda întunericului, vom descoperi cât de cât ceva care să-mi alunge îngrijorarea. Urmaţi-mă încet, fără zgomot! Dacă nu mă înşel, am mai fost cândva prin valea asta; sper să ne descurcăm uşor.

Peisajul era într-adevăr aşa cum îl bănuisem. Ne aflam într-o vâlcea aproape închisă, circulară, pe care o puteai parcurge în cinci minute de fugă. Amândouă şi intrarea prin care trecusem şi ieşirea erau la fel de strâmte. Prin aceasta din urmă plecaseră iscoadele. Tabăra se afla în mijlocul vâlcelei, ai cărei pereţi de piatră, abrupţi, păreau în accesibili pentru urcuş sau coborâş. Ocolirăm toată această căldare, trecând pe lângă străjile postate la intrare şi la ieşire. Apoi ne îndreptarăm din nou spre tabără.

— Ce soartă nenorocită! Bombăni bătrânul westman. Ne aflăm într-o capcană şi n-am idee cum să scăpăm de aici. Ar trebui să procedăm ca vulpea care-şi retează cu dinţii piciorul prins între ghearele de fier ale cursei.

— Oare nu l-am putea convinge pe Biberul alb să părăsească imediat tabăra şi să-şi caute alt loc?

— E singura soluţie vrednică de încercat. Dar mă îndoiesc că va fi de acord, dacă nu-l informăm despre prezenţa celor doi apaşi. Or, asta trebuie evitat cu orice preţ.

— Ei, dar prea vedeţi totul în negru, sir! Te pomeneşti că ne aflăm aici în deplină siguranţă. Cele două puncte de acces sunt doar destul de bine păzite.

— Într-adevăr, câte zece santinele de fiecare parte. S-ar părea că-i suficient. Dar să nu uităm că avem de-a face cu

Winnetou. Mă mir cum de-a putut Biberul alb, altminteri deştept şi prevăzător, să se instaleze într-o asemenea căldare! Cele două iscoade ale apaşilor trebuie să-i fi înşirat la gogoşi, nu glumă. Am să discut cu el. Dacă nu acceptă să se mute şi se întâmplă ceva, ne ţinem pe cât posibil deoparte. Suntem noi, cum s-ar zice, prieteni cu comanşii, dar trebuie să facem în aşa fel, încât să nu fie ucis nici un apaş. În fine, iată că am ajuns în tabără. Uite-l şi pe Biberul alb. Hai să-i vorbim!

Căpetenia şedea lângă focul mocnit. Îl recunoşteai de departe, după penele de vultur din păr. Când ne apropiarăm, întrebă:

— S-a convins fratele meu alb că ne aflăm în siguranţă?

— Nu! Răspunse bătrânul westman.

— Şi ce anume nu-i place?

— Suntem aici ca într-o capcană.

— Fratele meu greşeşte. Locul acesta nu-i o capcană, ci seamănă întocmai, cum spun feţele palide, cu un fort. Aici nu e în stare să pătrundă nici un duşman.

— Ai dreptate. Jos, prin cele două intrări, e greu de pătruns, pentru că sunt foarte strâmte şi zece războinici le pot apăra cu succes. Dar dacă apaşii vin de sus, de pe înălţimi?

— Nu se poate. Pereţii sunt prea drepţi.

— Fratele meu roşu s-a convins chiar cu ochii lui?

— Fiii comanşilor au venit încoace în plină zi şi au cercetat peste tot. Au încercat chiar să se caţăre pe stânci şi n-au izbutit.

— Dar poate că la coborâre e mai uşor decât la urcare. Eu ştiu că Winnetou se caţără mai abitir decât capra neagră din munţi.

— Winnetou e departe. Mi-au spus-o cei doi oameni din tribul Topia.

— Şi dacă s-au înşelat, ori au aflat-o de la alţii care nu cunosc bine situaţia?

— Mi-au spus-o răspicat, iar eu îi cred, fiindcă şi ei îl duşmănesc pe Winnetou.

— După cât se ştie, Winnetou a trecut pe la fortul Inge. În cazul acesta putea el oare, într-un timp atât de scurt, să facă drumul până aici, să-şi adune războinicii şi să ajungă de cealaltă parte a lui Rio Conchos? Fratele meu să judece.

Căpetenia căzu pe gânduri. Observaţiile lui Old Death păreau să-l convingă. În sfârşit, zise:

— Da, timpul a fost scurt şi drumul lung. Să-i mai întrebăm o dată pe bărbaţii din tribul Topia.

Se îndreptă spre locul unde se odihneau albii. Noi îl urmarăm. Acolo oamenii ne priviră cu ostilitate. Lange, fiul său şi negrul Sam şedeau ceva mai încolo, izolaţi. William Ohlert mâzgălea hârtia, surd şi orb la tot ce se petrece în jur. Pretinşii Topia îşi ridicară ochii abia când căpetenia li se adresă:

— Sunt fraţii mei într-adevăr siguri că…

Se opri. Pe înălţimi răsună ca un piuit de pasăre măruntă, speriată, urmată de un ţipăt de cucuvaie. Biberul alb deveni extrem de atent. Old Death la fel. Ca în joacă, Gibson apucă o crenguţă pe care o ţinea lângă el şi scormoni jarul, stârnind o flacără scurtă şi vie. Se pregătea să repete gestul, în timp ce albii ceilalţi îl priveau mulţumiţi, dar Old Death se repezi şi-i smulse creanga din mână.

— Lăsaţi asta, sir! Vă interzic! Strigă el ameninţător.

— De ce? Întrebă mânios Gibson. N-am voie să zgândăresc niţel jarul?

— Nu! Când bufniţa ţipă sus, nu se cade să faceţi aici, jos, semnul convenit.

— Ce semn? Aţi înnebunit de-a binelea?

— Da, am înnebunit în aşa hal, încât sunt gata să-i trag un glonţ în cap individului care ar încerca să mai aţâţe o dată focul!

— Ei, drăcia dracului! Vă purtaţi aici de parc-aţi fi stăpân!

— Păi sunt! Iar dumneata, până m-oi sătura de mutra dumitale şi te-oi lichida, eşti prizonierul meu. Să nu-ţi închipui că ai să-l tragi pe sfoară pe Old Death!

— S-o înghiţim şi pe-asta? Ce părere aveţi, domnilor? Putem oare să mai răbdăm?

Întrebarea fusese adresată celorlalţi albi. Old Death îşi scoase fulgerător ambele pistoale. Eu, la fel. Cât ai clipi, cei doi Lange şi Sam săriră de la locurile lor cu pistoalele în mâini. Dac-ar fi întins cineva braţul după armă, ar fi tras în el fără ezitare. În plus, căpetenia ordonă oamenilor săi:

— Săgeţile!

Comanşii executară ordinul pe dată. Câteva duzini de săgeţi ţinteau ameninţător asupra albilor.

— Vedeţi? Râse Old Death. Acum vă mai aflaţi sub ocrotirea legământului. Până şi armele vă stau la dispoziţie. Dar puneţi mâna barem pe vreun cuţit şi s-a zis cu ocrotirea!

Din nou se auzi un piuit, apoi ţipătul cucuvelei. Veneau de sus, ca din tăriile cerului: Gibson tresări, de parc-ar fi vrut să aţâţe iarăşi focul, dar se lăsă păgubaş. Căpetenia reluă întrebarea întreruptă adineauri:

— Sunt oare siguri fraţii mei Topia că Winnetou se află dincolo de Rio Conchos?

— Da, ştim sigur, răspunse cel mai în vârstă.

— Gândiţi-vă bine!

— Fraţii tăi nu se înşală. Eram ascunşi printre tufe şi l-am văzut cum trecea dincolo.

Căpetenia continuă interogatoriul primind răspunsuri cât se poate de categorice. În sfârşit, declară:

— Răspunsurile m-au liniştit. Fraţii mei albi poftească după mine! Invitaţia era destinată lui Old Death şi mie, dar bătrânul westman făcu semn celor doi Lange să vină şi ei. Aceştia ne urmară, luându-l şi pe Sam.

— De ce fratele meu i-a chemat şi pe ceilalţi? Întrebă căpetenia.

— Fiindcă mi se pare că voi avea nevoie de ei. Vreau ca primejdia să ne găsească laolaltă.

— Nu e nici o primejdie.

— Te înşeli. Nu-ţi spune nimic ţipătul acela de cucuvea? După mine, e vorba de un semnal.

— Biberul alb cunoaşte glasurile tuturor păsărilor şi dobitoacelor. El ştie să le deosebească de orice sunet prefăcut scos din gura omului. A fost o cucuvea!

— Iar eu ştiu că Winnetou se pricepe atât de bine să imite glasurile diferitelor animale, încât seamănă aidoma cu cele adevărate. De aceea, te rog să fii prevăzător. Gândeşte-te numai: de ce albul acela s-a apucat să zgândărească jarul? Avea sarcina să dea un semn.

— Atunci ar fi trebuit să fie înţeles cu apaşii. Or, el nici nu i-a întâlnit.

— Şi dacă s-a înţeles altcineva cu ei, iar albul acesta s-a oferit să-l ajute, adică să facă el semnul, ca să nu cadă cumva bănuiala asupra adevăratului trădător?

— Crezi că avem trădători printre noi? Eu nu cred. Şi chiar dac-ar fi aşa, nu trebuie să ne temem de apaşi. Ei nu pot nici să treacă de străjile noastre, nici să coboare de sus.

— Mă îndoiesc. Dacă, de pildă, coboară puţin câte puţin, folosindu-se de lasso-uri şi… Ascultă!

Iarăşi se auzi cucuveaua, însă de astă dată mult mai jos.

— E pasărea, constată comanşul, fără să manifeste nici o nelinişte. Nu-ţi face griji!

— Pe toţi dracii! Apaşii sunt aici, în vale. Nu-i auzi?

La gura văii izbucni un strigăt puternic, ascuţit, înfiorător. Şi numaidecât văzduhul, până atunci netulburat, se cutremură de urletele războinice ale apaşilor. Asemenea urlet, dacă l-ai auzit o dată, nu-l mai uiţi până în mormânt. Într-o secundă, albii săriră în picioare.

— Iată-i acolo, câinii! Exclamă ofiţerul, arătând în direcţia noastră. Pe ei!

— Da, pe ei! Cârâi Gibson. Omorâţi-i!

Noi eram în întuneric şi ofeream o ţintă foarte nesigură. De aceea oamenii, în loc să tragă, se năpustiră asupra noastră cu armele ridicate, în orice caz, îşi pregătiseră planul dinainte, căci prea se mişcau repede şi coordonat ca să fi fost vorba numai de o acţiune spontană. Stăteam la cel mult treizeci de paşi de ei. Totuşi, Old Death mai găsi răgazul să spună:

— Ei, n-am avut dreptate? Repede, sus armele! Să-i primim cum se cuvine!

Îndreptarăm toate cele şase puşti asupra agresorilor, socotind-o şi pe a Biberului alb care se afla cu noi. Puştile trosniră de câte două ori fiecare. Nu era timp să număr câţi oameni fură culcaţi la pământ. Comanşii ne săriră şi ei în ajutor, slobozind o ploaie de săgeţi în coasta şi în spatele atacatorilor. Mai putui observa că Gibson, în ciuda îndemnului pe care-l lansase împotriva noastră, nu se repezi înainte, ci rămase pe loc. Stătea lângă foc şi-l trăgea pe Ohlert de braţ, silindu-l să se scoale. O clipă doar şi imaginea dispăru din ochii mei. Apaşii se apropiaseră vertiginos şi, umplând cerul cu urlete, îi atacară pe comanşi.

Pe întuneric, apaşii nu puteau şti cu câţi adversari au de-a face. Comanşii mai stăteau în cerc, dar acesta fu străpuns şi spulberat într-o clipă. Puştile detunau, suliţele vâjâiau, săgeţile şuierau, cuţitele scăpărau. Unde mai pui strigătele celor două tabere duşmane şi vălmăşagul de trupuri încăierate asemenea unor diavoli furioşi. Luând-o înaintea cetei sale, unul dintre apaşi pătrunse în rândurile inamice ţinând în mâna stângă un pistol şi rotindu-şi cu dreapta tomahawkul. În timp ce gloanţele sale nimereau în plin, securea fulgera peste ca petele comanşilor. Apaşul nu purta nici un semn distinctiv, nici faţa nu-i era vopsită. Aceasta se vedea clar. Dar fie şi numai după curajul lui şi după faptul că poseda pistol – nu era greu de identificat. Biberul alb îl recunoscu tot atât de repede ca şi noi.

— Winnetou! Exclamă el. În sfârşit, am să-l prind! Îl iau pe seama mea!

Ne părăsi în grabă şi se aruncă în vâltoarea luptei. Comanşii se bulucirăă în urma lui, încât ne scăpă din ochi.

— Ei, ce facem? Îl întrebai pe Old Death. Apaşii sunt mai puţini la număr şi, dacă nu se retrag repede, vor fi decimaţi. Trebuie să-i pre venim. Mă duc să-l scot pe Winnetou din împresurare!

Voiam să mă reped, dar bătrânul westman mă apucă de braţ:

— Nu faceţi prostii! Noi nu avem dreptul să-i trădăm pe comanşi; doar am fumat cu ei pipa păcii! De altfel, Winnetou n-are nevoie de ajutor. Se descurcă el şi singur. Nu-l auziţi?

Într-adevăr, recunoscui glasul prietenului meu. Striga:

— Am fost înşelaţi! Înapoi! Retragerea!

În timpul acestei lupte scurte şi crâncene, singurul nostru foc de tabără aproape că se stinsese şi el, mai licărea totuşi suficient ca să pot urmări ceea ce se petrecea. Apaşii se retrăgeau. Winnetou îşi dăduse seama că inamicul e mult prea puternic. Mă mira însă faptul că el, împotriva bunului său obicei, nu fusese mai întâi în recunoaştere pentru a stabili forţa duşmanului. Motivul aveam să-l aflu curând.

Comanşii încercau acum să-i urmărească pe apaşi, dar gloanţele îi ciocăneau întruna. Cel mai des se auzea puşca de argint a lui Winnetou, moştenită de la tatăl său.

Biberul alb puse să se înteţească focul şi lumina spori din nou. Apoi, căpetenia se apropie de noi şi ne spuse:

— I-am scăpat. Dar mâine, în zori, îi urmărim şi îi nimicim.

— Crezi că se poate? Întrebă Old Death.

— Sunt sigur! Oare fratele meu are îndoieli? Se înşală!

— Nu mi-ai spus şi adineauri că mă înşel, când te-am prevenit asupra situaţiei? Ziceam că vâlceaua este o capcană. S-ar putea să nu mai ieşi de aici.

— Să se crape numai de ziuă şi să-i vedem la faţă, că-i zdrobim numaidecât. Până acum, pe cei ce-au rămas i-a ocrotit întunericul.

— Înseamnă că acum nici n-ar mai trebui să trageţi în ei; n-are rost să vă irosiţi săgeţile. Ce-i drept, lemn se găseşte aici berechet pentru altele noi, dar ce te faci dacă n-ai vârfuri de fier?… Ia spune-mi, cum stăm cu cei zece războinici care străjuiau intrarea văii? Mai sunt acolo?

— Nu. Au venit şi ei încoace ca să ia parte la bătălie.

— Trimite-i imediat înapoi la postul lor. Trebuie să-ţi asiguri barem o cale de retragere.

— Fratele meu se teme fără rost. Apaşii au fugit pe dincolo, iar de intrat, nu mai intră nimeni.

— Ascultă-mi, totuşi, sfatul! Cei zece oameni nu-ţi sunt de nici un folos aici. În schimb, acolo sunt necesari.

Căpetenia îi acceptă sfatul, desigur, mai mult din stimă decât din convingere. Curând se văzu câtă dreptate avea Old Death. Abia ajunseră cele zece străji la posturile lor, că şi răsunară acolo două împuşcături, însoţite de un urlet crunt. După câteva minute, doi dintre războinici se întoarseră fuga raportând că fuseseră întâmpinaţi la intrare de două focuri de armă şi o mulţime de săgeţi şi că, din toţi cei zece, doar ei scăpaseră cu viaţă.

— Ei, m-am înşelat şi de astă dată? Întrebă Old Death. Acum capcana e închisă de amândouă părţile, iar noi suntem prinşi!

Biberul alb nu găsea nici o explicaţie. Întrebă dezolat:

— Iuf! Ce să fac?

— Nu-ţi risipi oamenii şi armele! Aşază câte douăzeci sau treizeci de războinici la ieşire şi la intrare. Să păzească măcar aceste două puncte. Ceilalţi să se odihnească şi să prindă puteri pentru dimineaţa. Acesta e, singurul lucru ce-ţi rămâne de făcut.

De astă dată, căpetenia îi urmă fără şovăire sfatul. Ne apucarăm apoi să-i numărăm pe cei căzuţi. În ce-i priveşte

pe albi, dispăruseră toţi, adică Gibson, William şi încă opt inşi. Nu rămăseseră decât morţii.

— Foarte rău! Exclamai. Indivizii s-au refugiat dincolo, la apaşi.

— Da. Şi au fost, desigur, bine primiţi, fiindcă au lucrat împreună cu cei doi cercetaşi, aşa-zişii Topia.

— Înseamnă că Gibson ne-a scăpat din nou!

— Ba nu. Nu uitaţi că avem totemul lui Inda-nişo. Pe de altă parte, apaşii mă cunosc. Aşadar, vom fi priviţi ca prieteni. Pe urmă, aranjez eu lucrurile ca să ni-i predea pe Gibson şi pe Ohlert. Pierdem o singură zi, asta-i tot.

— Şi dacă cei doi spală putina?

— Nu cred s-o facă. Ar trebui să străbată întregul Mapimi şi nu vor avea curaj… Dar asta ce mai e?

Un număr de comanşi se strânseseră grămadă. Din mijlocul lor răzbăteau gemete şi vaiete sfâşietoare. Ne apropiarăm de ei şi văzurăm un alb grav rănit, care tocmai îşi revenise în simţiri. O suliţă îl spintecase pe la spate ieşind prin burtă. Aşadar, îl lovise un comanş, în clipa când albii năvăleau asupra noastră.

Old Death îngenunche, cercetă rana şi-i vorbi:

— Omule, ţi-au mai rămas poate zece minute de trăit. Uşurează-ţi sufletul, nu căra minciuna cu tine pe lumea cealaltă. Spune cinstit: aţi fost de partea apaşilor?

— Da, gemu rănitul.

— Ştiaţi că vom fi atacaţi în noaptea asta?

— Da. Tocmai de aceea oamenii din tribul Topia i-au condus încoace pe comanşi.

— Şi Gibson trebuia să semnalizeze înteţind focul?

— Da, sir. De fapt, trebuia să dea câte un semnal din acesta pentru fiecare sută de comanşi prezenţi în tabără. Dacă apuca s-o facă, atunci Winnetou n-ar mai fi atacat imediat, ci abia mâine şi din altă parte, pentru că, deocamdată, nu dispune decât de o sută de războinici. Mâine, însă, îi vin întăriri.

— Mi-am închipuit. Împiedicându-l eu pe Gibson să stârnească focul încă de patru ori, apaşii au crezut că inamicul e slab şi că-l pot ataca numaidecât. Acum, însă, au ocupat ambele ieşiri şi nu putem răzbi pe nicăieri. Mâine, vâlceaua noastră se va transforma într-un mormânt deschis, în care vom fi căsăpiţi sistematic.

— Ne vom apăra! Scrâşni mânios căpetenia, care se afla de faţă. Iar acest trădător ducă-se pe plaiurile vânătoarei ca un câine râios şi să-l hăituiască lupii şi să-i curgă balele din gură în vecii vecilor!

Scoase cuţitul şi-l înfipse adânc în inima rănitului.

— Neghiobule! Exclamă Old Death revoltat. Nu trebuia să-l ucizi!

— Uite că l-am ucis! De-acum sufletul lui e robul sufletului meu. Haide, să ţinem sfat de război. Vitejii comanşilor nu vor să aştepte până ce câinii de apaşi vor năvăli în haite asupra lor. Am putea să ne croim drum şi să ieşim din vâlcea încă în noaptea asta.

Se aşeză lângă foc, împreună cu sfetnicii lui. Şi Old Death fu invitat să participe. Eu, cei doi Lange şi negrul rămaserăm mult prea de parte de foc ca să putem trage cu urechea la discuţia lor; mai ales că se discuta aproape în şoaptă. Desluşeam totuşi, din expresia feţei şi din gesturile lui Old Death, că acesta era în divergenţă cu indienii. Părea să-şi apere cu energie părerile, dar fără rezultat. În cele din urmă, sări mânios de la locul lui şi rosti cu glas tare, încât îl auzirăm cu toţii:

— N-aveţi decât să vă duceţi la pieire! V-am prevenit nu o dată, dar n-am fost ascultat. Şi de fiecare dată dreptatea a fost de partea mea. Va fi şi de-aci încolo. Faceţi, aşadar, după cum vă taie capul. Eu şi tovarăşii mei vom rămâne aici.

— Cum adică, eşti atât de laş, încât te fereşti să lupţi alături de noi? Întrebă unul din sfetnici.

Old Death îşi repezi braţul înainte, gata să-i dea un răspuns usturător. Dar se răzgândi şi vorbi calm:

— Ar trebui ca fratele roşu să-şi dovedească propria vitejie, până a se îndoi de curajul meu. Mă numesc Old Death şi cu asta am spus totul.

Se întoarse şi se aşează lângă noi, în timp ce comanşii îşi continuau sfatul. În sfârşit, ajunseră la o hotărâre şi se ridicară de la locurile lor.

Deodată, de după cercul comanşilor care înconjurau focul, se înălţă un glas puternic:

— Biberul alb să-şi caşte bine ochii! Puşca mea nu mai poate de dorul lui!

Toate privirile se îndreptară într-acolo. Cu arma întinsă, Winnetou stătea drept şi neînfricat în tabăra comanşilor. Puşca lui fulgeră de două ori. Biberul alb se prăbuşi la pământ împreună cu sfetnicul de lângă el.

— Aşa vor pieri toţi făţarnicii şi trădătorii! Mai spuse Winnetou. Apoi dispăru în noapte.

Totul se petrecu atât de repede, încât comanşii nici nu apucaseră sau, mai bine zis, nu avură timp să intervină. Abia pe urmă ţâşniră în picioare repezindu-se după Winnetou. Numai noi rămaserăm pe loc. Old Death se aplecă asupra celor doi comanşi. Erau morţi.

— Ce curaj! Se minună Lange. Winnetou ăsta e dracul gol!

— Ei, aş! Râse Old Death. Fiţi atenţi, să vedeţi ce mai urmează! Nu isprăvi bine vorba, că şi auzirăm un urlet înspăimântător.

— V-am spus eu! Sublinie bătrânul westman. Nu numai că i-a pedepsit pe trădători, pe Biberul alb şi pe sfetnicul său, dar i-a mai şi atras pe comanşi în gura lupului. Săgeţile apaşilor nu-şi vor cruţa victimele. Ascultaţi!

Un pistol detună de opt ori la rând, cu ecou scurt, subţire.

— Acesta e pistolul lui Winnetou, constată Old Death. Cred că pezevenghiul a sărit drept în grămada comanşilor şi nimeni nu e în stare să-l strunească.

Pentru bătrânul westman asemenea întâmplări erau destul de obişnuite. Stătea atât de calm, încât ai fi zis că urmăreşte desfăşurarea unui spectacol de teatru, al cărui deznodământ îi e dinainte cunoscut.

Comanşii se retraseră, fără să-l fi putut răpune pe Winnetou. În schimb, aduseră pe braţe mai mulţi camarazi de-ai lor, morţi şi răniţi, într-o asemenea împrejurare, s-ar fi cuvenit, fie din compasiune pentru victime, fie din prudenţă, să păstreze linişte. Dar comanşii urlau şi zbierau de parc-ar fi fost traşi în ţeapă şi îşi agitau securile, ţopăind în jurul cadavrelor.

— În locul lor, aş stinge focul şi aş tăcea mâlc, zise Old Death. Aşa însă, nefericiţii îşi cântă propriul prohod.

— De fapt, ce se hotărâse în sfatul lor de război? Întrebă Lange.

— Să-şi croiască imediat ieşire spre vest.

— Ce prostie! Ar însemna să iasă drept în calea celorlalţi apaşi, care urmează să sosească.

— Nu prea, master, pentru că nici nu vor izbuti să treacă. Şi chiar dac-ar izbuti, l-ar avea în spate pe Winnetou, iar în faţă s-ar lovi de rezervele sale, ceea ce înseamnă moarte sigură. Ei cred însă că apaşii le sunt inferiori ca număr şi, drept urmare, vor fi înfrânţi. De altfel, comanşii mai ştiu că fiul Biberului alb, cu care am avut ocazia să ne întâlnim, se îndreaptă încoace, împreună cu trupa lui. Faptul acesta le sporeşte şi mai mult încrederea în victorie. Arde în ei dorinţa de a răzbuna moartea celor două căpetenii. După mine, comanşii ar tre bui să aştepte zorile şi abia atunci să treacă la acţiune şi să spargă împresurarea. La lumină îl observi mai bine pe inamic şi vezi toate obstacolele. Eu i-am sfătuit în acest sens, dar degeaba. Acum, descurcă-se după mintea lor. Pentru noi e cu totul indiferent ce şi cum vor face. Nu luăm parte la nimic.

— Dar pasivitatea noastră va fi luată în nume de rău!

— Treaba lor! Eu, unul, n-am chef să-mi pun inutil pielea în joc. Atenţie! Ce-a fost asta?

Se auzi un zgomot. Dar comanşii continuau să urle atât de tare, încât era cu neputinţă să distingem natura şi semnificaţia lui.

— Proştii dracului! Se mânie Old Death. Winnetou nu e omul care să nu folosească din plin gălăgia lor. Pesemne că a doborât nişte co paci ca să baricadeze ieşirea. Mie aşa mi-a sunat la ureche. Aş putea să jur că nici un comanş nu va scăpa de aici. E o lecţie dură, dar dreaptă. Să nu uităm că, în plină pace, au năvălit în aşezările apaşilor.

Până şi pe solii acestora i-au ucis. Dacă Winnetou izbuteşte să închidă ambele ieşiri, îşi poate aduna în linişte oamenii şi să cadă apoi în spatele inamicului. Eu îl cred capabil de o asemenea manevră. Într-un sfârşit, urletele comanşilor se potoliră. Oamenii se adunară laolaltă şi cel mai mare în rang, care preluase între timp comanda, le repartiza sarcinile de luptă.

— Cred că vor să pornească neîntârziat, constată Old Death. Trebuie să avem grijă de caii noştri. Nu cumva să pună mâna pe ei. Master Lange, mergeţi împreună cu fiul dumneavoastră şi cu Sam şi aduceţi caii încoace. Noi rămânem locului; prevăd că noul şef se pregăteşte să ne ţină un scurt discurs. Într-adevăr, cum plecară cei trei tovarăşi ai noştri, noua căpetenie se şi apropie cu paşi mari de noi:

— Văd că dumneavoastră, feţele palide, staţi pe loc, în bună linişte, în timp ce comanşii aleargă la caii lor. De ce aţi înţepenit aici?

— Păi, nici nu ştim ce-aţi hotărât.

— Părăsim vâlceaua.

— N-o să puteţi ieşi.

— Old Death e ca o cioară care cârâie urât. Comanşii vor trece peste orice stavilă şi-i vor călca pe duşmani în copitele cailor.

— Nu veţi călca pe nimeni; acolo vă aşteaptă prăpădul. Noi rămânem pe loc.

— Oare Old Death nu mi-e prieten? Oare n-am fumat împreună pipa păcii? Nu e de datoria lui să lupte alături de comanşi? Feţele palide sunt luptători buni şi curajoşi. Să vină în fruntea noastră!

Atunci Old Death se ridică şi, apropiindu-se de indian, îi râse în obraz:

— Fratele meu e foarte şiret. Feţele palide să meargă în faţă şi să piară deschizându-vă vouă drumul! Suntem, ce-i drept, prietenii comanşilor, dar nu ne aflăm sub ordinele căpeteniei lor. Ne-am întâlnit din întâmplare şi nu ne-am obligat să luăm parte la luptă. Că avem curaj şi pricepere în război, asta se ştie şi fratele meu roşu n-a făcut decât să spună adevărul. Ne ajutăm prietenii când lupta e dusă cu cap şi cu bună judecată. Dar ca să ne batem după nişte planuri care ştim că nu vor izbuti, asta nu!

— Prin urmare, albii nu vor să meargă alături de noi? Vă credeam mai viteji!

— Viteji vom fi fiind, însă nu şi uşuratici. Şi apoi, nu uitaţi că suntem oaspeţii voştri. Mă întreb, de când aţi luat obiceiul ca, în loc de a-i ocroti pe musafiri, cu toată grija, să-i trimiteţi la moarte? Fratele meu e deştept, dar nici noi nu suntem proşti. Fratele meu este, desi gur, un războinic foarte viteaz şi va merge el însuşi în frunte. Acolo îi e locul.

Intenţia indianului de a ne jertfi pe noi pentru a se salva pe sine era cât se poate de sfruntată. Când văzu că nu-i merge, se simţi oare cum încurcat şi-l cuprinse furia. Tonul lui, până atunci măsurat, se înăspri.

— Şi ce vor face feţele palide după ce vom pleca de-aici? Nu cum va vor trece de partea apaşilor?

— Cum adică, să facem una ca asta? Doar fratele meu vrea să-i nimicească pe toţi apaşii! Nici n-am mai avea la cine să trecem!

— Dar pe urmă, le vor veni întăriri… Nu! Nu veţi rămâne aici! Trebuie să veniţi cu noi!

— Ţi-am mai spus o dată: nu ne mişcăm din loc!

— Dacă albii nu ne însoţesc, va trebui să-i privim ca duşmani.

— Şi dacă roşii ne socotesc duşmani, îi socotim şi noi la fel.

— Nu vă dăm înapoi caii!

— Prea târziu! I-am şi luat! Uite-i!

Într-adevăr, cei doi Lange şi Sam tocmai se întorceau cu caii noştri. Căpetenia îşi încruntă sprâncenele şi zise:

— Va să zică, albii şi-au făcut din timp pregătirile. Înseamnă că ne duşmănesc. Voi da poruncă să fie luaţi prizonieri.

Old Death râse scurt şi cam acru:

— Căpetenia comanşilor se înşală grozav în privinţa noastră. I-am spus şi Biberului alb că rămânem aici. Dacă ne îndeplinim acum hotărârea, nu facem decât să ne ţinem de cuvânt, nicidecum să vă arătăm duşmănie. Nu văd de ce ne-aţi lua prizonieri.

— Totuşi, aşa vom face dacă albii nu făgăduiesc imediat că vin cu noi şi vor merge în frunte.

Old Death îşi plimbă privirea înjur. Zâmbea răutăcios – semn că în gândul lui punea la cale o festă. Discuţia la care asistam se desfăşura lângă foc. La câţiva paşi de noi stăteau cei doi Lange şi Sam cu caii noştri. Nici un alt indian nu se găsea prin preajmă. Plecaseră toţi după cai.

Old Death ne vorbi în nemţeşte, pentru ca indianul să nu înţeleagă:

— Dacă-l dobor, săriţi pe cai şi goniţi după mine spre gura văii; comanşii sunt dincolo, la ieşire.

— Fratele meu să nu vorbească în limbă străină. Vreau să ştiu şi eu ce anume are de spus.

— Vei afla imediat. Voi aţi nesocotit astăzi în câteva rânduri sfaturile mele şi acum, după câte aţi păţit, tot nu vă vine mintea la cap. Vă duceţi la pieire şi vreţi să ne aruncaţi şi pe noi în braţele morţii. Pesemne că încă nu-l cunoaşteţi bine pe Old Death! Îţi închipui că mă poţi sili să fac ceva împotriva voinţei mele? Află că nu mă tem nici de tine, nici

de toţi comanşii tăi. Zici că ne iei prizonieri? Nu-ţi dai seama că eşti, de fapt, în mâna mea? Uită-te la arma asta! La cea mai mică mişcare, te trăsnesc!

Întinse repede pistolul. Indianul încercă să pună mâna pe cuţit, dar în aceeaşi clipă Old Death îi lipi ţeava de piept.

— Jos mâna! Tună el. Indianul se execută speriat.

— Aşa! Să ştii că nu glumesc. Ai arătat că ne eşti duşman. De aceea, ori te supui imediat, ori te împuşc!

Faţa vopsită a indianului se crispa. Privirea îi lunecă primprejur, cercetătoare, dar Old Death îl preveni:

— Nu căuta ajutorul nimănui. Chiar dacă oamenii tăi ar fi de faţă, tot te-aş împuşca. Ţi-e mintea slabă şi veştedă ca de muiere bătrână.

Eşti împresurat de duşmani, înfrângerea se apropie şi tu stârneşti noi duşmănii, încă şi mai rele. Cu armele noastre nu te joci! Până să ne zgârie o săgeată, ucidem o sută de comanşi. Vrei să-ţi duci oamenii la pieire? Treaba ta! Dar pentru noi poruncile tale nu valorează nimic!

După ce se gândi un timp, indianul începu să retracteze:

— Fratele meu nu trebuie să înţeleagă pe dos vorbele mele.

— Le înţeleg aşa cum le aud. Că ai fi vrut să spui altceva, mă rog, te priveşte!

— Lasă arma jos şi să rămânem prieteni!

— Asta se poate. Dar mai întâi, trebuie să mă asigur că ai de gând să ne fii prieten cinstit.

— Mi-am rostit cuvântul. Asta ajunge.

— Păi nu spuneai chiar tu, adineauri, că într-un fel îţi sună vorba şi într-altfel gândeşti? Cum să mai avem încredere în cuvintele şi în făgăduielile tale?

— Dacă nu mă crezi pe cuvânt, n-am ce face, n-am altă chezăşie.

— Ba da. Dă-mi calumetul tău şi…

— Iuf! Făcu acesta speriat. Calumetul nu se dă nimănui.

— Mie, de fapt, nici pipa nu-mi ajunge. Vreau şi punga ta cu „medicamente”.

— Iuf-iuf-iuf! Nu se poate!

— Nu ţi le cer pentru totdeauna. La despărţire ţi le dau înapoi, bineînţeles, dacă rămânem prieteni.

— Nici un războinic nu se desparte de „medicamentul” său!

— Şi, totuşi, va trebui să te desparţi. Eu cunosc datinile voastre. Din clipa când îmi dai calumetul şi „medicamentul”, sufletul tău trece în mine. Şi atunci, dacă mi-ai face vreun rău, te-ai lipsi tu însuţi de bucuria din veşnicele plaiuri ale vânătoarei.

— Nu ţi le dau!

— Ei, atunci am terminat! Te împuşc şi-ţi iau scalpul, ca să ajungi câinele şi robul meu. Uite, ridic mâna stângă de trei ori. La a treia oară, dacă nu te supui, trag în tine!

Şi ridică mâna o dată, de două ori, apăsându-i întruna pieptul cu ţeava pistolului. Când să facă al treilea gest, indianul strigă:

— Stai puţin! Mă asiguri că le primesc înapoi?

— Da.

— Atunci ne-am înţeles. Am să… Îşi ridică mâinile, ca şi când ar fi vrut să le ducă la gât, unde atârnau calumetul şi punga cu „medicamente”.

— Stai! Îl opri Old Death. Jos mâinile, că trag! Nu te cred până nu am lucrurile în stăpânirea mea. Tovarăşii mei le vor desprinde şi le vor atârna la gâtul meu.

Comanşul se supuse. Eu executai operaţia, după care Old Death îşi retrase mâna înarmată cu pistolul.

— Aşa! Zise el. Acum suntem prieteni şi fratele meu n-are decât să facă ce-i place. Noi rămânem aici şi aşteptăm sfârşitul luptei.

Căpetenia de bună seamă că nu mai trecuse niciodată printr-o furie atât de cumplită. Mâna îi zvâcni spre cuţit, dar nu îndrăzni să-l tragă de la brâu. Se mulţumi să scrâşnească din dinţi:

— Feţele palide sunt acum sigure că nu li se poate întâmpla nimic rău. Dar când voi fi iarăşi în stăpânirea

calumetului şi a medicamentului, atunci va fi vai de voi. Duşmănia mea se va aprinde ca un foc grozav şi nu se va stinge până nu veţi pieri la stâlpul caznelor! Ne întoarse spatele şi plecă.

— Ei, acum putem vieţui ca în sânul lui Avraam! Conchise bătrânul westman. Totuşi, să nu uităm nici o măsură de precauţie. Nu stăm aici, lângă foc; ne retragem în fundul văii şi aşteptăm acolo desfăşurarea lucrurilor. Haideţi, domnii mei! Luaţi şi caii!

Pornirăm spre locul indicat, priponirăm acolo caii şi ne aşezarăm la poalele dealului, sub nişte copaci. Focul lumina dinspre tabăra pustie. Peste tot domnea pacea.

— Stăm aici până la deznodământ, hotărî Old Death. Presupun că vânzoleala o să înceapă foarte repede. Comanşii vor porni cu urlete drăceşti, dar mulţi îşi vor pierde pentru vecie glasul. Aha! Iată că încep!

Se dezlănţui un urlet şi un ţipăt ca de fiare sălbatice.

— Fiţi atenţi! Auziţi vreun răspuns al apaşilor? Întrebă bătrânul. Bineînţeles că nu. Sunt deştepţi şi-şi văd de treabă.

Clocotind, strigătul de luptă ricoşa de pereţii stâncoşi. Trosniră deodată două împuşcături.

— Tot Winnetou, cu puşca lui de argint, stabili Old Death. Semn sigur că tentativa comanşilor a dat greş.

Dacă s-ar fi auzit şi zbârnâitul săgeţilor şi al lăncilor, valea toată s-ar fi umplut de un zgomot neverosimil. Dar nu răzbăteau decât vocile comanşilor şi detunăturile puştii lui Winnetou. Toate astea nu durară mai mult de două minute. Apoi un ţipăt strident: „Iviviviviviviv!” spin tecă văzduhul şi ne înfiora.

— Este apaşi! Constată cu bucurie negrul Sam. Ai învins şi bătut comanşi.

Avea dreptate. După ce strigătul de izbândă se stinse, tăcerea de plină învălui vâlceaua. Numaidecât apărură lângă foc siluetele unor călăreţi cărora li se adăugau mereu alţii. Erau comanşii. Evadarea eşuase. O învălmăşeală

grozavă domni un timp în jurul focului. Mulţime de morţi şi răniţi erau aduşi pe braţe. Şi iarăşi se porni un bocet prelung.

Old Death nu avea astâmpăr. Era supărat foc şi înjura în fel şi chip pe comanşi pentru nechibzuinţa lor. Un singur lucru îl aproba şi anume că postaseră mai întâi un număr de războinici la ambele ieşiri. Asta da, fusese o măsură absolut necesară.

Când, după un răstimp destul de lung, bocetele amuţiră, comanşii păreau să se adune la sfat. Mai trecu vreo jumătate de oră; apoi zărirăm un grup de războinici părăsind tabăra şi venind răzleţ în direcţia noastră, spre fundul văii.

— Ne caută, zise Old Death. S-au convins, pesemne, ce prostie au făcut şi, lăsând mândria la o parte, vor să ne ceară sfatul.

Unul din războinici ajunse lângă noi. Old Death tuşi uşor. Omul îl auzi şi se apropie.

— Sunt feţele palide aici? Întrebă indianul. Să poftească lângă foc.

— Cine te-a trimis?

— Căpetenia.

— Şi ce să facem acolo?

— Vrem să ţinem sfat şi s-a îngăduit ca şi feţele palide să ia parte.

— S-a îngăduit? Ce drăguţ din partea voastră! În sfârşit, meritǎm să fim ascultaţi de către înţelepţii războinici ai comanşilor? Noi însă vrem să ne odihnim, ni-e somn. Spune căpeteniei voastre că duşmănia dintre voi şi apaşi nu ne interesează.

Indianul trecu la rugăminţi, ceea ce muie inima generoasă a lui Old Death. Acesta răspunse:

— Ei haide, fie. Dacă nu găsiţi mântuire fără sfatul nostru, atunci să vi-l dăm. Dar un lucru să fie limpede: nu ne supunem nici unui ordin al şefului vostru. Anunţă-l, deci, că dacă are nevoie de noi, să vină încoace.

— Asta n-are s-o facă: e căpetenie.

— Ascultă, omule, eu sunt o căpetenie mult mai mare şi mai vestită. Pe dânsul nici nu-l ştiu măcar pe nume. Spune-i şi asta!

— Chiar dac-ar vrea să vină, tot n-ar putea: e rănit la braţ.

— Dar ce, fiii comanşilor nu mai merg pe picioare, ci pe mâini? Mă rog, n-are decât să rămână locului. Noi n-avem trebuinţă nici de el, nici de voi toţi!

Vorbise cu atâta hotărâre, încât indianul nu mai stărui şi dădu să se retragă.

— Am să-i duc căpeteniei vorbele lui Old Death. Poate că totuşi va veni.

— Dar spune-i să vină singur. N-am chef să mai ascult şi vorbăria altora. Hai!

Omul plecă. Îl văzurăm cum se apropie de foc şi intră în cercul războinicilor.

Trecu apoi destulă vreme fără să zărim nici o mişcare. În fine, o siluetă se desprinse dintre războinici şi veni către noi. Purta pene de vultur în chică.

— Ia uitaţi-vă, astea sunt penele Biberului alb! S-a şi împopoţonat cu însemnele răposatului! Acum o să se poarte cu şi mai mare trufie.

Observarăm că, într-adevăr, braţul stâng îi atârna legat cu o curea. Probabil că i se indicase exact locul unde ne aflam, căci păşea drept spre noi. Se opri apoi tăcut în faţa noastră, aşteptând, se vede, să deschidem noi vorba. Dar Old Death nu se clinti din loc şi nu rosti nici un cuvânt. Noi, la fel.

— Fratele meu alb m-a rugat să vin încoace? Întrebă în cele din urmă indianul.

— Old Death n-are de ce să roage şi să se închine în faţa oricui. Tu ai dorit să-mi vorbeşti. Prin urmare, dacă e vorba de rugăminte, aceasta vine din partea ta. Şi acum, te-aş ruga totuşi foarte respectuos să-mi spui şi mie cum te cheamă, pentru că nu-ţi cunosc numele.

— Îl ştie toată preria. Îmi zice Cerbul sprinten.

— Eu am cutreierat toate ţinuturile, dar n-am auzit de numele tău. Se vede că l-ai tăinuit. Însă de vreme ce nouă ni l-ai spus, îţi îngăduim să te aşezi aici.

Căpetenia se dădu un pas îndărăt. N-ar fi dat curs unei astfel de „invitaţii” umilitoare, dar înţelegea că situaţia îl obliga să cedeze. Se aşeză deci încruntat, fără grabă, drept în faţa lui Old Death. Acesta însă nu deschise nici acum discuţia. Şedea nepăsător, ca şi cum de nimic nu-i păsa. Văzând că aşteptarea e zadarnică, indianul se hotărî să spargă el gheaţa:

— Războinicii comanşilor gândesc să ţină un mare sfat, la care să vină şi feţele palide şi să-şi spună părerea.

— N-are nici un rost. Eu v-am spus nu o dată părerea şi nu v-aţi sinchisit de ea. Or, află de la mine că Old Death s-a deprins ca părerile sale să fie luate în serios. De aceea nu vă mai spun nimic.

— Fratele meu să înţeleagă, totuşi, că avem nevoie de priceperea lui!

— Ah, da! V-au dat apaşii o lecţie ca să vedeţi, în sfârşit, că Old Death are mai multă minte în cap decât toţi cei cinci sute de comanşi ai tăi? Şi, mă rog, cu ce v-aţi ales din atacul vostru?

— N-am reuşit să spargem împresurarea. Apaşii ne-au închis ieşirea cu bolovani şi cu copaci retezaţi.

— Ştiam! Apaşii doborau copacii cu tomahawkurile, iar voi nici gând să-i auziţi: tot urlaţi întruna şi acopereaţi cu gura voastră toate zgomotele! De ce n-aţi stins focul? Nu vă daţi seama ce primejdie vă paşte?

— Războinicii noştri au făcut precum hotărâse sfatul. Acuma, însă, vrem să hotărâm altceva mai înţelept. Îţi vei spune cuvântul, nu-i aşa?

— Sunt convins că nici de data asta n-o să-l urmaţi.

— Ba da.

— Dacă-mi făgăduieşti, atunci sunt gata să vă ajut.

— Atunci, haide! Să mergem la focul de tabără.

— Mulţumesc! Acolo nu mă duc. Faceţi o mare greşeală că ţineţi focul aprins şi le arătaţi astfel apaşilor ce se petrece la voi. Pe de altă parte, nu am poftă să mă cert cu oamenii tăi. Îţi spun pe loc părerea mea şi tu n-ai decât să faci ce-ţi place!

— Spune!

— Apaşii nu se găsesc numai afară, la amândouă ieşirile, ci şi înăuntru. Ei s-au cuibărit aici şi au baricadat trecerile. Se pot mişca deci în voie, după cum vor găsi de cuviinţă. Iar ca să-i alungi, nu se poate.

— Dar suntem mult mai numeroşi ca ei!

— Câţi războinici aţi pierdut?

— Marele Spirit i-a chemat pe mulţi sus, la el. Au murit mai bine de zece ori câte zece. S-au prăpădit şi destui cai.

— Prin urmare, în noaptea asta nu trebuie să mai întreprindeţi nimic, altminteri v-ar merge ca şi până acum, de-a-ndoaselea. Pe de altă parte, nici ziua nu e prielnică. Apaşii se vor orândui astfel încât să vă doboare cu armele lor, în schimb voi nu-i veţi putea nimeri, între timp, vor sosi şi întăririle după care a trimis Winnetou. Astfel, o să ajungeţi mai puţini la număr decât apaşii. Ce să mai vorbim, sunteţi condamnaţi!

— Oare crezi că stăm aşa de prost? Atunci spune, cum să scăpăm de aici şi-ţi vom urma sfatul.

— Dacă te gândeşti cum să scapi, înseamnă că recunoşti ceea ce ţi-am spus dintru început: vâlceaua asta e o capcană. Chibzuind bine, aş vedea două căi pe care să încerci o scăpare. Fireşte că nu sunt sigur dacă veţi izbuti sau nu. Una din ele ar fi să vă căţăraţi sus, pe stânci. Dar asta înseamnă să aşteptaţi până se luminează de ziuă. Or, atunci apaşii v-ar zări şi s-ar năpusti asupra voastră, dincolo de vâlcea. Şi cum ei ar fi călări, iar voi, fireşte, nu v-aţi putea căţăra împreună cu caii, judecă şi tu ce s-ar alege. Va să zică, nu mai rămâne decât o singură cale: intraţi în vorbă cu apaşii!

— Nicicum! Protestă căpetenia. Apaşii ar hotărî moartea noastră.

— Tot ce se poate. Eu, unul, nici nu le-aş lua-o în nume de rău. Aţi atacat satele lor paşnice, le-aţi jefuit avutul, le-aţi răpit nevestele şi fiicele, aţi ucis mulţime de războinici sau i-aţi supus la chinuri până şi-au dat sufletul. Apoi v-aţi călcat cuvântul şi le-aţi omorât solii. Asemenea ticăloşii se cer răzbunate. De aceea nu vă puteţi aştepta la blândeţe din partea apaşilor. Asta o ştii şi tu. Înseamnă că recunoşti ce păcate mari v-aţi făcut cu ei.

Old Death vorbise cât se poate de deschis, fără ocolişuri, încât căpetenia amuţi pentru o vreme.

— Iuf! Exclamă în cele din urmă indianul. Şi toate astea mi le spui mie, mie, căpetenia comanşilor!

— Ţi le-aş spune chiar dac-ai fi Marele Spirit în persoană. Felul cum v-aţi purtat cu apaşii, care nu vă făcuseră nici un rău, a fost o mişelie. Cu ce-au greşit solii lor că i-aţi ucis? Pe ce temei aţi pornit acest război ca să semănaţi moarte şi jale? Răspunde! Abia după o lungă tăcere, indianul izbucni mânios:

— Ei sunt duşmanii noştri!

— Nu-i adevărat! Ei au trăit în pace cu voi. Nici măcar nu le-aţi dat de ştire când aţi dezgropat securea războiului. De fapt, voi vă cunoaşteţi vinovăţia; de aceea nici nu aveţi nădejde că veţi fi iertaţi. Şi totuşi, aţi putea obţine o pace cât de cât blândă. Aveţi mare noroc că şeful lor e Winnetou, care nu doreşte niciodată vărsare de sânge. El e singura căpetenie a apaşilor care s-ar arăta, poate, mai îndurător cu voi. Trimiteţi un om să-l caute pe Winnetou şi să pregătească o întâlnire. Uite, pot să mă duc chiar eu şi să-l rog din partea voastră.

— Comanşii mai bine mor decât să ceară îndurare apaşilor!

— Mă rog, asta nu mă priveşte. Ţi-am dat un sfat şi atât. Îl urmezi sau nu, treaba ta.

— Fratele meu nu mai ştie şi altă cale? Văd că el îi vorbeşte de bine pe apaşi, va să zică, e prietenul lor!

— Eu sunt prieten cu toţi oamenii roşii cât timp nu mă tratează cu duşmănie. Dinspre partea apaşilor n-am avut nicicând de suferit. Aşadar, de ce le-aş fi duşman? În schimb, voi eraţi gata să vă revărsaţi ura asupra noastră: îţi venise în gând să ne faci chiar prizonieri. Acum judecă şi tu cine merită mai mult prietenia noastră, voi sau apaşii?

— Tu porţi asupra ta calumetul şi punga mea cu „medicamente”, înseamnă că vorbele tale sunt ca şi cum ar fi ale mele. Iată de ce nu-ţi pot răspunde precum aş vrea. Dar sfatul tău nu-i bun la nimic. Urmăreşti să ne dai pe mâna apaşilor. Lasă, ne descurcăm noi şi singuri!

— Dacă-i aşa, mă mir de ce-mi mai ceri sfatul! Am terminat! Nu mai avem ce vorbi!

— Da, am terminat, sublinie comanşul. Dar nu uita că, deşi te afli încă sub ocrotire, te numărăm printre duşmani. Nu-ţi mai îngădui să păstrezi calumetul şi „medicamentul” meu. Trebuie să mi le înapoiezi înainte de a ieşi noi din vâlceaua asta. Pe urmă, ţi-o plătim după merit.

— Well! Sunt de acord. Oi păţi, n-oi păţi, eu, unul, aştept în toată liniştea. Deci, să fie limpede: l-ai ameninţat pe Old Death. Repet că nu mai avem ce discuta. Poţi să pleci!

— Iuf! Făcu sălbatic căpetenia.

Apoi ne întoarse spatele şi se înapoie cu paşi hotărâţi la focul de tabără.

— Păcătoşii ăştia parcă-s loviţi cu leuca în cap! Îmi spuse Old Death mânios. Nu se mai pot salva decât cerând pace, dar în loc s-o ceară, îşi pun încă nădejdea în superioritatea lor numerică. Situaţia e însă de aşa natură, încât singur Winnetou face cât o sută de comanşi. Dumneavoastră, ca novice în Vestul sălbatic, vi se pare desigur că exagerez. Nici nu vă daţi seama însă cât valorează în anumite împrejurări un om priceput. Spre exemplu, v-aş povesti isprăvile pe care acest tânăr apaş le-a săvârşit împreună cu

prietenul său alb, Old Shatterhand. Nu v-am istorisit încă nimic despre ei?

Astfel, Old Death îmi rosti pentru întâia oară numele.

— Nu! I-am răspuns. Cine-i Old Shatterhand?

— Un tânăr ca şi dumneavoastră, dar cu totul alt tip. Dintr-un pumn îl dă gata pe orice adversar, trage cu puşca de parc-ar avea pe dracul în el şi, pe deasupra, e un şmecher fără pereche.

Deodată, se auzi îndărătul nostru un foşnet, apoi un glas reţinut:

— Iuf! Old Death aici? N-am bănuit. Mă bucur grozav! Bătrânul apucă repede cuţitul şi întoarse speriat capul. Întrebă:

— Cine-i acolo? Cine îndrăzneşte să mă spioneze?

— Bătrânul meu prieten să lase cuţitul în pace. Doar n-o să-l înfigă în Winnetou!

— Winnetou! Nemaipomenit! Păi sigur, numai Winnetou putea să se strecoare până în spatele lui Old Death, fără ca acesta să-l simtă! E o ispravă pe care nu m-aş încumeta s-o imit.

Apaşul apăru acum întreg lângă noi şi, fără a se trăda că mă cunoaşte, vorbi:

— Căpetenia apaşilor habar n-a avut că Old Death se află aici. Altminteri, ar fi venit mai devreme ca să mai stea de vorbă.

— Dar te expui unei mari primejdii! Te-ai furişat printre străjile comanşilor, apoi te-ai târât până aici; unde mai pui că va trebui să te întorci…

— Ba nu e nimic din toate astea. Feţele palide îmi sunt prieteni şi le pot spune adevărul. Vâlceaua e situată pe teritoriul nostru, al apaşilor, iar eu am orânduit-o ca să servească de capcană pentru năvălitori. Aceşti pereţi de stâncă nu sunt chiar de netrecut, cum s-ar crede. Apaşii au croit sus o cărare ce înconjoară vâlceaua la o înălţime de câteva staturi de om. Folosind lasso-ul, urci şi cobori destul

de lesne. Comanşii s-au lăsat atraşi în această cursă de către iscoadele mele. Acum vor pieri aci până la unul.

— Adică, le-aţi hotărât pieirea?

— Da. Winnetou a ascultat discuţia ce ai purtat-o cu căpetenia comanşilor şi a înţeles că ne ţii partea. I-ai arătat ce mare vină au comanşii şi cu drept cuvânt i-ai spus că avem de răzbunat crimele lor mişeleşti.

— Dar crezi că e nevoie ca, pentru aceste pricini, să curgă valuri de sânge?

— Oare n-ai auzit cu urechile tale că ei nu-şi recunosc vina? Nici nu vor să ia în seamă sfatul tău, nici să judece ca oamenii. Curgă, deci, sângele! Vom da astfel o pildă de felul cum pedepsim trădarea. N-avem încotro. Trebuie să luăm măsuri ca asemenea ticăloşii să nu se mai repete.

— Îngrozitor! Dar nu-mi arde să mai stărui cu sfaturile mele, de vreme ce n-au urechi să audă.

— Nu ţi le-ar lua în seamă nici acum. După câte am înţeles, porţi la tine lucrurile sfinte ale căpeteniei, calumetul şi punga cu „medica mente”. Cum de-au ajuns în mâna ta?

Old Death îi povesti întâmplarea. După ce-l ascultă, Winnetou zise:

— I-ai promis să i le înapoiezi, deci trebuie să te ţii de cuvânt. Dă-i-le chiar acum şi treci la noi. Veţi fi primiţi cu toţii ca prieteni.

— Adică să trecem chiar imediat?

— Da. În trei ore vor fi aici peste şase sute de războinici apaşi. Mulţi dintre ei sunt înarmaţi cu puşti. Gloanţele lor vor mătura toată vâlceaua şi veţi fi în primejdie.

— Dar cum să ajungem la voi?

— Mă miră că Old Death întreabă asemenea lucruri.

— Hm, da! Încălecăm şi mergem la focul de tabără. Acolo îi înapoiez căpeteniei lucrurile sfinte. Pe urmă dăm pinteni cailor şi mânăm în direcţia voastră, trecând în galop peste străjile care ne stau în drum. Toate bune, dar cum escaladăm baricadele?

— Foarte uşor. După ce voi fi plecat, mai staţi încă zece minute, până să începeţi acţiunea. Între timp, eu ajung la gura văii şi vă întâmpin acolo.

Acestea zise, Winnetou dispăru.

— Ei, ce păreri aveţi? Ne întrebă Old Death.

— Formidabil bărbat! Se entuziasma Lange.

— Fără îndoială. Dac-ar fi alb şi, să zicem, militar, ar putea să urce până la funcţia de comandant suprem. Nu-i invidiez pe albii care l-ar aduce în situaţia să mobilizeze toate triburile roşii la lupta pentru apărarea drepturilor strămoşeşti! Dar Winnetou e un om al păcii. De altminteri, el îşi dă limpede seama că indienii, oricâtă rezistenţă ar opune, sunt sortiţi pieirii. Numai că tace şi nu-şi divulgă convingerea. O tăinuieşte în adâncul inimii. Ei, să ne mai aşezăm un pic: avem zece minute răgaz.

Vâlceaua se scufundase într-o linişte dulce. Comanşii încă nu-şi terminaseră sfatul. După zece minute, Old Death se sculă de jos şi încalecă.

— Hai după mine! Ne îndemnă el.

Călărirăm la pas până la focul de tabără. Comanşii deschiseră cer cul şi ne făcură loc. Dacă feţele lor n-ar fi fost vopsite, cu siguranţă că am fi citit pe ele o uimire fără margini.

— Ce vreţi? Ne întâmpină căpetenia sărind în picioare. De ce v-aţi urcat pe cai?

— Venim călare pentru a cinsti cum se cuvine pe vitejii şi înţelepţii războinici ai comanşilor. Ei, ce aveţi de gând să faceţi?

— Sfatul nu s-a încheiat încă. Descălecaţi imediat! Sunteţi vrăjmaşi şi nu putem răbda să ne vorbiţi de sus, de pe cai. Ori aţi venit să-mi înapoiaţi lucrurile?

— Nu crezi că ar fi o prostie din partea mea? Doar ne-ai ameninţat că, din clipa când vei ajunge din nou în stăpânirea acestor lucruri, duşmănia îşi va spune cuvântul şi vom fi sortiţi să murim la stâlpul caznelor?

— Şi aşa va fi! Eu nu arunc vorbe în vânt, veţi pieri de mânia comanşilor!

— Şi, totuşi, ca să te convingi cât de puţin ne pasă de mânia voastră, iată-ţi lucrurile! Vreau să văd ce-o sa ne faceţi!

Îşi smulse cele două obiecte de la gât şi le zvârli cât colo. În aceeaşi clipă, îşi îndemnă calul şi, dintr-un salt, trecu peste foc, tăind o breşă în rândurile comanşilor. Sam, negrul, îl urmă primul şi-l răsturnă pe şef. Noi, ceilalţi, sărirăm după ei. Vreo zece-cincisprezece comanşi fură călcaţi de cai, printre care şi un străjer ce se afla în calea lui Old Death. Zburarăm apoi peste vâlcea, petrecuţi de urletul turbat al aşa-zişilor noştri prieteni de până atunci.

— Iuf! Ne întâmpină o voce. Staţi! Aici e Winnetou! Strunirăm caii, pe care ni-i luară imediat în primire câţiva războinici apaşi. Împreună cu Winnetou, ne continuarăm drumul pe jos, până la ieşirea din vâlcea. Acolo totul era pregătit. Chiar şi caii putură trece în şir, unul câte unul.

Cum depăşirăm baricada, priveliştea se lărgi. Nu prea departe, doi indieni şedeau ghemuiţi lângă un foc slab, răsucind o frigare. Văzându-ne, se ridicară respectuoşi şi se dădură în lături. La fel procedară şi ceilalţi apaşi, retrăgându-se după ce ne priponiră caii. La oarecare distanţă, păşteau o mulţime de cai ai apaşilor sub paza unor străjeri. Totul avea aspect de bivuac. Mişcările erau sigure, precise, ca şi când toţi oamenii aceştia ar fi fost îndelung şi minuţios instruiţi.

— Fraţii mei să poftească lângă foc, ne invită Winnetou. Am pus să se frigă o ciozvârtă de bivol. Ospătaţi-vă până mă întorc.

— Vei lipsi mult? Se interesă Old Death.

— Nu. Trebuie doar să văd ce se mai întâmplă în vâlcea. Te pomeneşti că, furioşi de a vă fi scăpat din mână, comanşii se vor lega de războinicii mei. Vreau să le expediez câteva gloanţe.

Se depărta. Aşezându-se tacticos lângă foc, Old Death îşi scoase cuţitul şi tăie din friptură. Era excelentă. Amândoi nu mâncaserăm cam de multişor. De altfel şi ceilalţi trei abia dacă gustaseră din carnea de cal a comanşilor.

Friptura dispărea văzând cu ochii. În scurt timp, se întoarse şi Winnetou, privindu-mă cercetător. Voia să afle dacă mai e cazul să ne tăinuim prietenia în faţa celorlalţi. Drept răspuns, mă ridicai de la foc şi-l prinsei de amândouă mâinile.

— Aşadar, n-a mai fost nevoie să bat drumul până la Rio Peco spre a-l întâlni pe fratele meu Winnetou! Sunt nespus de bucuros să te văd aici!

Ne îmbrăţişarăm. Old Death înlemni de mirare. Apoi izbucni:

— Dar asta ce-o fi însemnând? Vă cunoaşteţi?

— Cum să nu ne cunoaştem! Răspunse apaşul. E fratele meu, Old Shatterhand!

— Old… Shat… ter… hand! Silabisi bătrânul, făcând o mutră grozav de caraghioasă.

Şi după ce eu, râzând, confirmai adevărul, bravul Old Death bombăni supărat:

— Va să zică, m-aţi minţit, m-aţi dus de nas! Pe mine, Old Death! Auzi! Old Shatterhand! Şi dumnealui mi-o juca pe novicele, ba înghiţea chiar porecla de greenhorn.

Îi lăsarăm pe toţi să se mire singuri, căci Winnetou avea să-mi spună multe.

— Fratele meu ştie că am fost la fortul Inge. Acolo am aflat că…

— Ştiu totul. Când vom avea mai mult răgaz, îţi voi povesti cum am aflat întâmplarea. Acuma, însă, mă interesează ce s-a făcut cu cei zece albi care au poposit printre comanşi şi pe urmă au şters-o cu iscoadele tale, aşa-zişii Topia?

— Au plecat.

— Încotro?

— Spre Chihuahua, la Juarez.

— Prin urmare, au şi plecat?

— Da. Erau foarte grăbiţi. Ziceau că întârziaseră din pricina ocolului făcut împreună cu comanşii.

— Mare păcat! Printre ei se aflau şi cei doi inşi pe care vreau să pun mâna.

— Iuf, iuf! Asta n-o ştiam. Ei mi-au spus că trebuie să fie într-o anume zi la Chihuahua şi că se grăbesc pentru că au pierdut o mulţime de timp. Ca prieten al lui Juarez, i-am ajutat să plece cât mai repede. Le-am dat cai odihniţi, alimente şi, drept călăuze, pe cei doi Topia, care cunosc bine drumul prin Mapimi spre Chihuahua. Spuneau că nu mai au nici un minut de pierdut.

— Asta mai lipsea! Provizii, cai odihniţi, călăuze pricepute! Îl şi aveam pe Gibson în mână! Acum îmi scapă iarăşi!

Winnetou se gândi o clipă, apoi spuse:

— Fără să vreau, am săvârşit într-adevăr o mare greşeală. Dar am s-o repar. Îl voi prinde pe Gibson. Misiunea pe care o aveam în Matagorda s-a încheiat; îndată ce-i voi învăţa minte pe comanşi, voi fi liber şi te voi însoţi. Vă dau caii cei mai buni şi, dacă nu se întâmplă ceva neprevăzut, îi ajungem pe albi până a doua zi la prânz.

Deodată, un apaş veni în goană dinspre vâlcea şi raportă:

— Câinii de comanşi au stins focul şi au ieşit din tabăra lor. Se pregătesc să ne atace.

— Vor păţi-o ca şi până acum, răspunse Winnetou. Dacă fraţii mei albi doresc să mă urmeze, îi conduc într-un loc de unde vor auzi totul.

Ne ridicarăm imediat în picioare. Winnetou ne conduse înapoi, până aproape de baricade. Acolo îi întinse lui Old Death capătul de jos al unui lasso agăţat de stâncă şi rosti:

— Urcaţi până la vreo două staturi de om. Acolo vedeţi nişte copăcei. Îndărătul lor e poteca pe care au tăiat-o războinicii apaşi. Eu nu vă pot însoţi; trebuie să alerg la oamenii mei. Între timp, desprinse un obiect spânzurat de peretele stâncii. Era puşca lui.

— Hm! Bodogăni Old Death. Să te sui vreo douăsprezece picioare pe un lasso subţirel ca ăsta! Doar n-oi fi maimuţă care se caţără pe liane! În sfârşit, hai să încerc.

Totuşi izbuti. Îl urmai şi eu, apoi ceilalţi, desigur, nu fără eforturi. Ajunserăm la un copac cu rădăcinile înfipte în stâncă, de trunchiul căruia era legat lasso-ul. Alături, nişte arbuşti camuflau poteca. Era întuneric beznă, aşa că mai degrabă pipăiam decât vedeam locul, înaintarăm astfel câte puţin, orbecăind, până ce Old Death se opri. Rezemaţi de stâncă, ne puserăm pe aşteptare. Îmi făcea impresia că peste vâlcea coborâse liniştea de plumb a morţii. Oricât îmi încordam auzul, nu desluşeam decât zbârnâitul uşor al nărilor lui Old Death care adulmeca aerul.

— Nişte nătărăi comanşii ăştia, nu-i aşa? Mi se adresă el. De acolo, dinspre dreapta, simt că vine miros de cai aflaţi în mişcare. Da, da, în mişcare! Pentru că atunci când caii stau pe loc, mirosul e cu totul altul, gros, leneş ca să zic aşa; poţi să-ţi vâri nasul în el. Când caii merg, mirosul devine mai rar, mai fluid, se răspândeşte uşor. Oricât de curios ar părea, totuşi un westman desluşeşte după densitatea mirosului dacă e vorba de nişte cai în repaus sau în deplasare. Bineînţeles, cu condiţia ca atmosfera să fie liniştită. Acum, iată că-mi vine din spre dreapta un asemenea iz de cai în mişcare, iar bătrânele mele urechi parcă aud călcătură de copite, uşoară, înăbuşită, ca pe iarbă. Cred că acum comanşii se îndreaptă încetişor spre fundul vâlcelei, ca să forţeze ieşirea.

Deodată răsună un glas limpede:

— Ntsa-ho!

Cuvântul acesta înseamnă acum. În clipa următoare, puşca de argint a lui Winnetou trosni de două ori. Urmară focuri de pistol. O larmă nemaipomenită urcă până la noi. Ţipetele indienilor răscoleau toată valea. Tomahawkurile vâjâiau prin văzduh. Lupta se încinse.

Nu dură mult. Peste sforăitul şi nechezatul cailor, peste vacarmul pe care îl produceau comanşii se înălţa victoriosul

„Ivivivivi” strigat de apaşi. Auzeam cum comanşii se retrag în goană nebună. Oameni şi cai fugeau de-a valma spre inima vâlcelei.

— N-am spus eu? Triumfă Old Death. Apaşii luptă admirabil. Stau pitiţi, trag cu arcul şi aruncă suliţele de ţi-e mai mare dragul! În schimb, comanşii sunt toţi grămadă; săgeţile, suliţele, gloanţele lui Winnetou, toate nimeresc în plin. Apoi, când duşmanul se retrage, apaşii sunt destul de deştepţi să nu-l urmărească. Ei rămân frumuşel ascunşi. Ce rost ar avea să iasă în câmp deschis, când şi aşa nimeni nu poate să le scape?

După noul lor eşec, comanşii, parcă amintindu-şi de sfatul lui Old Death, rămaseră liniştiţi. Urletul încetă, focul dispăru şi astfel apaşii nu mai ştiau ce se întâmplă în tabăra adversă. Mai pândirăm câtva timp, dar nici o mişcare nu se produse. Deodată, auzirăm glasul reţinut al lui Winnetou:

— Fraţii mei albi să coboare. Lupta s-a încheiat şi nu mai începe din nou.

Ne întoarserăm la copacul de care era legat lasso-ul şi ne lăsarăm în jos. De acolo, împreună cu Winnetou, revenirăm la micul foc de tabără şi ne aşezarăm în jurul lui.

— Au încercat de cealaltă parte, zise apaşul. Dar nici acum nu le-a mers. Sunt supravegheaţi cu atenţie şi nu mai pot face un pas fără să-i simţim. Războinicii mei au pătruns până în preajma lor şi s-au pitit în iarbă, înşiraţi de la un capăt la altul al vâlcelei. Orice mişcare a duşmanului e pusă sub control.

Vorbind, îşi aplecă puţin capul spre dreapta, ca şi când ar fi auzit ceva. Sări apoi brusc în picioare şi statura lui se înălţă măreaţă în lumina focului.

— Ce s-a întâmplat? Întrebai.

— Aud copite de cal pe drum pietros. Vine un călăreţ, un războinic de-al meu şi o să vrea, desigur, să descalece, ca să cerceteze cine şade aici, lângă foc. De aceea m-am ridicat în picioare; să vadă de departe că e vorba de Winnetou.

Auzul lui fin nu-l înşelase. Un călăreţ se apropie de noi la trap, îşi struni calul şi sări din şa. Căpetenia îl întâmpină oarecum sever. Îl mustră pentru călcătura zgomotoasă a calului.

Războnicul ascultă mustrarea într-o atitudine demnă, respectuoasă. Părea un om mândru şi liber, care recunoaşte cu satisfacţie înaltele însuşiri ale şefului său.

— Sosesc, raportă el.

— Câţi?

— Toţi până la unul. Când aud chemarea lui Winnetou, războinicii apaşi nu mai întârzie în preajma femeilor.

— La ce depărtare se află acum?

— Vor fi aici o dată cu zorile.

— Bine. Leagă-ţi calul şi culcă-te lângă străji. Caută de te odihneşte.

Omul făcu întocmai. Winnetou se aşează iarăşi lângă noi. Îi po vestirăm despre popasul nostru la Hacienda del Caballero, apoi de spre întâmplările din La Grange. Timpul înainta mereu, dar nouă nu ne ardea de somn. Căpetenia asculta cu atenţie relatările noastre, intercalând câte o scurtă observaţie sau întrebare. În felul acesta, noaptea trecu pe nesimţite şi începu să se crape de ziuă.

La un moment dat, Winnetou întinse braţul şi arătă spre apus:

— Fraţii mei albi se pot convinge încă o dată cât de punctuali sunt războinicii apaşi. Iată-i!

Ceaţa vălurea în văzduh ca o apă cenuşie, lină şi îşi strecura trâmbele opace printre culmile munţilor. Din acest ocean lăptos se iviră mai întâi unul, apoi o coloană lungă de călăreţi. Zărindu-ne, capul coloanei se opri pentru un moment şi, recunoscându-l numaidecât pe Winnetou, se apropie în trap mărunt de noi. Era o căpetenie; pur ta două pene de vultur înfipte în chică. De fapt, călăreţii nu posedau ceea ce se cheamă harnaşament. Îşi conduceau caii din căpăstru şi atât. Totuşi, cum se apropiară în galop elegant şi luară poziţie în cinci şiruri paralele, ai fi zis că fac parte

dintr-o unitate de cavalerie euro peană de prim rang. Majoritatea războinicilor aveau puşti; doar câţiva erau înarmaţi cu arc, săgeţi şi suliţă. Comandantul unităţii se întreţinu câtva timp cu Winnetou, după care acesta făcu un semn şi, într-o clipă, toţi descălecară. Cei fără puşti luară în grija lor caii. Ceilalţi se îndreptară spre potecă, urcând unul după altul cu ajutorul lasso ului pe care ne căţăraserăm adineauri. Operaţia se desfăşura într-o linişte totală şi atât de precis, de ordonat, încât părea că fiecare îşi învăţase dinainte rostul şi locul. Winnetou stătea calm, urmărind cu atenţie mişcarea. După ce dispăru şi ultimul războinic, căpetenia apaşilor se întoarse spre noi:

— Fraţii mei albi îşi dau, desigur, seama că, la un ordin al meu, comanşii ar fi făcuţi una cu pământul.

— Fără îndoială, suntem convinşi, replică Old Death. Dar vrea Winnetou să verse sângele atâtor oameni?

— Iar eu vă întreb: merită ei altceva? Ce fac albii când un semen de-al lor e omorât? Nu-l caută pe ucigaş? Şi după ce-l găsesc, nu se adună căpeteniile lor la sfat, pentru a-l judeca şi a-l osândi la moarte? De ce le-aţi reproşa apaşilor dacă fac şi ei la fel?

— Dar vezi că lucrurile nu seamănă întru totul!

— Şi care-i deosebirea?

— Noi îl pedepsim chiar pe ucigaş. Voi, însă, aveţi de gând să ucideţi nişte oameni care nici n-au fost de faţă la pustiirea satelor voastre.

— Vina e aceeaşi. Ei au încuviinţat crima. Ei au stat şi au privit cum apaşii noştri pier la stâlpul caznelor. Ei au pus stăpânire pe soţiile şi pe fiicele noastre, pe caii şi pe averea prădată.

— Oricum, nu-i poţi numi ucigaşi!

— Nu înţeleg ce vrea Old Death! Doar voi pedepsiţi cu moartea nu numai pe ucigaşi, ci şi tot soiul de alţi răufăcători. De pildă, orice westman îi împuşcă pe hoţii de cai. Dacă cineva răpeşte soţia sau fii ca unui alb, e omorât împreună cu toţi părtaşii la această faptă. Şi iată că aici, în

vâlcea, se află blestemaţii care ne-au răpit femeile şi fetele, ne-au furat caii. Nu cumva să-i mai împodobim pe deasupra cu ceea ce albii numesc distincţie sau ordin?

— Fireşte că nu! În schimb, puteţi să-i iertaţi şi să vă luaţi avutul înapoi.

— Caii îi putem lua, nu însă şi femeile. Cât priveşte iertarea, de ce vrea fratele meu să ne purtăm cu totul altfel decât bunii lui creştini? Oare pe noi ne iartă creştinii? Şi, la urma urmei, pentru ce să ne ierte când ei sunt aceia care ne cotropesc pământul? Când la voi cineva mută o piatră de hotar sau doboară în taină vreo sălbăticiune, îl şi aruncaţi după zidurile temniţei. În schimb, aici ce faceţi? Unde sunt preriile şi savanele noastre? Unde sunt hergheliile de cai, cirezile de bizoni şi atâtea alte vite care ne aparţineau? Aţi venit hoarde peste hoarde şi orice băieţandru cu puşcă şi-a luat dreptul să ne fure hrana noastră zilnică. Fără nici un temei ne-aţi răpit ţinut după ţinut. Şi când omul roşu îşi apără glia, îi ziceţi ucigaş şi-l împuşcaţi laolaltă cu ai săi. Ai vrea să-i iertăm pe nişte răufăcători cărora noi niciodată nu le-am făcut vreun rău! Atunci de ce nu ne iartă pe noi albii care, fără nici un motiv, seamănă jalea în inimile noastre? Dacă ne apărăm, e dreptul nostru; nu ne facem decât datoria. Şi pentru asta voi ne ucideţi. Vă întreb, ce-aţi zice dac-am veni la voi şi v-am sili să trăiţi ca indienii? Ne-aţi omorî până la unul, sau ne-aţi vârî în case de nebuni. De ce n-am avea dreptul să procedăm şi noi la fel? Da, toată lumea ţipă că omul roşu e un sălbatic şi nu merită cruţare, că nu va învăţa nici o dată ce înseamnă cultura şi de aceea trebuie nimicit. Dar judecaţi cinstit: oare purtarea voastră dovedeşte că aveţi ceea ce se cheamă cultură?… Mă rog, ajunge! Acesta mi-e răspunsul. N-o să-ţi placă, ştiu, dar, în locul meu, n-ai vorbi nici tu altfel. Howgh!

Rostind această expresie indiană, menită să întărească cele spuse, Winnetou ne întoarse spatele şi se depărta câţiva paşi. Se opri apoi, scrutând depărtarea. Era bântuit

de propriile-i gânduri şi făcea efor turi să se ţină în frâu. Pe urmă reveni şi se adresă lui Old Death:

— Am vorbit cam mult. Nădăjduiesc însă că fratele meu îmi va da dreptate, fiindcă are cugetul drept şi sufletul cinstit. Şi, totuşi, inima mea nu doreşte vărsare de sânge. Gândul mi-e mai blând decât vorbele. Credeam că duşmanii noştri, comanşii, vor trimite un sol ca să cădem la înţelegere. Cum n-au făcut-o, nici eu n-ar fi trebuit să-i cruţ. Dar, uite, am să trimit eu un om să le vorbească în numele meu.

— Asta mă bucură mult, spuse Old Death. Aş fi plecat de aici foarte mâhnit dacă toţi aceşti oameni ar fi fost omorâţi, fără să încerc salva rea lor. Doar sunt şi eu oarecum vinovat că au căzut în mâinile voastre.

— Nu trebuie să ai remuşcări. I-aş fi înfrânt şi fără ajutorul tău, replică Winnetou.

— Dar ştii că alte sute de comanşi se îndreaptă încoace.

— Ştiu. M-am furişat până la ei împreună cu Inda-nişo. Nu sunt decât o sută. Îi voi închide aici, în vâlcea, laolaltă cu cei vechi şi, dacă nu se predau, îi omor pe toţi.

— Vezi numai să nu vină prea devreme. Ar trebui să termini mai întâi cu cei de aici.

— Chiar dac-ar veni acum, tot nu mi-e teamă. Dar nu strică să mă grăbesc.

— Ai vreun om potrivit ca să vorbească cu comanşii?

— Am destui, dar l-aş prefera pe fratele meu alb.

— Cu plăcere. Mă apropii de ei şi-l chem la mine pe şef. Ce condiţii să le pun?

— Le cerem câte cinci cai pentru fiecare om ucis în luptă şi câte zece pentru cei omorâţi la stâlpul caznelor.

— Foarte puţin. Totuşi, acuma, când au dispărut marile herghelii de mustangi, nu e prea lesne să faci rost de un cal.

— Să ne înapoieze întreg avutul. Totodată, să ne dea câte o fată tânără pentru fiecare femeie sau copil ce ne-au răpit. Femei de-ale lor nu ne trebuiesc. Apoi să ne restituie copiii. Crezi că-i prea mult?

— Deloc.

— Şi, în sfârşit, să hotărâm împreună locul unde căpeteniile apaşilor şi ale comanşilor să se adune la sfat spre a statornici pacea pentru cel puţin treizeci de veri şi ierni.

— Dacă vor cădea la înţelegere, eu, unul, am să-i felicit.

— Propun ca sfatul să aibă loc chiar în vâlceaua asta unde-i ţinem împresuraţi pe războinicii lor. Tot aici să aducă şi cele hotărâte de noi. Deocamdată, până ce-or împlini toate cererile, comanşii să se predea şi vor fi prizonieri.

— Găsesc că pretenţiile tale nu sunt prea mari. Mă duc chiar acum să le vorbesc.

Old Death îşi petrecu puşca pe umăr şi tăie o creangă, semn distinctiv al parlamentarului. Dispăru apoi împreună cu Winnetou. Nu era deloc lipsit de primejdie să te apropii de comanşi; dar bătrânul nu ştia ce-i frica.

După ce constată personal că Old Death intrase în vorbă cu şeful comanşilor, Winnetou reveni şi ne conduse la caii sosiţi de curând. Erau acolo şi unii de rasă nobilă, aduşi ca rezervă şi cruţaţi pe drum de povara călăreţului. Aceştia urmau să fie folosiţi numai în situaţii cu totul excepţionale. Restul erau cai de toată mâna, fără calităţi deosebite.

— Am făgăduit fraţilor mei să le ofer cai mai buni, zise Winnetou. Hai să alegem! Lui Old Shatterhand îi dăruiesc un bidiviu de-al meu.

Alese cinci cai. Eram încântat de frumuseţea bidiviului. Cei doi Lange şi Sam nu erau mai puţin bucuroşi. Negrul îşi sticli dinţii şi exclamă:

— O-o, ce cal primit! Negru cum şi Sam! Şi voinic cum Sam! Cal şi Sam grozav potriveşte!

Old Death se întoarse după aproximativ trei sferturi de oră. Era serios şi grav. Fusesem convins că, dată fiind situaţia lor desperată, comanşii vor accepta condiţiile lui Winnetou, dar chipul bătrânului westman arăta contrariul.

— Fratele meu îmi aduce, desigur, vestea ce o bănuiam, îl întâmpină Winnetou. Comanşii refuză.

— Din păcate, da.

— Marele Spirit le-a luat mintea, ca să-i pedepsească pentru faptele lor. El nu vrea ca ei să aibă parte de îndurare. Şi de ce nu se învoiesc?

— Încă mai speră că vor învinge.

— Le-ai comunicat că mi-au mai sosit peste cinci sute de războinici? Le-ai spus şi unde se află?

— Le-am spus totul, dar nu vor să creadă. Ba m-au luat şi peste picior.

— Atunci, nu le rămâne decât moartea. Întăririle lor vor veni prea târziu.

— Când mă gândesc câţi vor pieri, zău dacă nu mi se face părul măciucă!

— Fratele meu are dreptate. Deşi nu mă încearcă vreo teamă, totuşi simt că inima mi-e grea la gândul că va trebui să fac semnul pierzării. N-am decât să ridic un braţ şi toate puştile prind să trosnească. Dar hai să mai fac o ultimă încercare! Poate că Marele Spirit le va lumina pentru o clipă mintea. Mă voi duce chiar eu să le vorbesc. Fraţii mei să mă însoţească până la baricade. Dacă nici cuvântul meu nu va găsi urechi care să-l audă, atunci Manitu va înţelege că nu fac decât să-i împlinesc voia.

Ne deplasarăm împreună până la baricade. Acolo Winnetou se săltă cu ajutorul lasso-ului până sus, pe poteca tăiată de apaşi – în aşa fel încât să fie văzut de războinicii comanşilor. De altfel, nici nu ajunse bine sus, că şi porni o ploaie de săgeţi. Dar bătaia lor era prea scurtă. Se auzi şi un foc de armă. Era puşca Biberului alb cu care noul şef al comanşilor trase asupra lui Winnetou. Glonţul se izbi de stâncă, în timp ce apaşul îşi văzu de drum ca şi când n-ar fi auzit nimic. Apoi se opri şi îşi înălţă glasul. Vorbi preţ de cinci minute pe un ton răspicat, energic. La un moment dat, în timpul vorbirii, făcu un semn cu braţul şi văzurăm cum toţi războinicii săi, până hăt-departe în jurul vâlcelei, se ridicau din ascunzişuri pentru a fi observaţi de duşmani. Aceştia nu puteau să nu priceapă că sunt împresuraţi de un

inamic care dis pune de forţe superioare. Încercarea lui Winnetou de a-i convinge că n-au nici o şansă de reuşită şi că e preferabil să depună armele era un gest cât se poate de loial şi de generos. Căpetenia apaşilor îşi reluă apoi discursul.

Deodată, dispăru fulgerător din ochii noştri şi, în aceeaşi clipă, răsună încă un foc.

— Şeful comanşilor trage iar asupra lui Winnetou, constată Old Death. Ăsta e răspunsul. Noroc că apaşul a sesizat la timp primejdia şi, într-o frântură de secundă, s-a lăsat la pământ. Acum însă… ia uitaţi-vă!

La fel de repede cum se pitise, Winnetou ţâşni iarăşi în sus, îşi potrivi la ochi puşca de argint şi trase. Un urlet prelung al comanşilor cutremură vâlceaua.

— L-a pocnit pe şef, zise Old Death.

Acum Winnetou tăie cu mâna un semn pe orizontală. Apaşii, câţi îi puteam cuprinde cu privirea, duseră toţi armele la ochi. Trosniră pe puţin vreo patru sute de puşti…

— Veniţi, domnilor! Ne îndemnă bătrânul westman. Să nu asistăm la spectacol. E prea „indian” pentru ochii mei, deşi trebuie să recunosc că nătărăii de comanşi îşi merită soarta. Winnetou a făcut tot ce a putut ca să evite prăpădul.

Ne întoarserăm la cai, unde Old Death îşi cercetă pe îndelete darul. Mai răsună o salvă, apoi, strigătul de victorie al apaşilor.

După câteva minute se înapoie şi Winnetou. Pe chipul lui stăruia ca o umbră a suferinţei. El rosti:

— În corturile comanşilor va fi numai jale şi bocet. Nimeni dintre războinicii lor nu va mai veni acasă. Marele Spirit a vrut ca morţii noştri să fie răzbunaţi şi duşmanii m-au silit la neîndurare. Dar ochii mei nu mai pot privi această vale a morţii. Ce-a mai rămas de făcut, vor face războinicii mei. Las totul în seama lor. Eu plec numaidecât cu fraţii mei albi. Într-o jumătate de oră pornirăm la drum, aprovizionaţi din belşug cu cele necesare. Winnetou mai luă cu el zece

apaşi, dintre cei mai buni călăreţi. Cu câtă bucurie părăseam, în sfârşit, aceste locuri blestemate!

Mapimi se găseşte pe teritoriul celor două provincii mexicane: Chihuahua şi Chohahuila. E o regiune de şes, foarte întinsă, aparţinând platoului înălţat la peste o mie şi o sută de metri faţă de nivelul mării. Cu excepţia limitei de nord, regiunea e înconjurată de un lanţ de stânci abrupte, calcaroase, despărţite prin numeroase râpe de ţinutul Mapimi propriu-zis. Acesta e alcătuit din terenuri ondulate, neîmpădurite, cu iarbă sărăcăcioasă, care alternează cu întinderi de nisip arareori punctate de mărăciniş. Ici-colo se înalţă în acest şes golaş câte un deal singuratic. Adeseori pământul se cască până în străfund, iar călătorul e nevoit să facă drumuri lungi pentru a ocoli prăpăstiile. Totuşi, Mapimi nu este cu totul lipsit de apă cum îmi imaginasem eu. Există lacuri care, deşi cele mai multe seacă pe vreme de arşiţă, dăruiesc totuşi umiditate aerului şi permit perpetuarea unei oarecare vegetaţii în preajma lor.

Către unul din aceste lacuri, Laguna de Santa Măria, ne îndreptam noi. Se afla la aproximativ zece mile germane, adică vreo 75 de kilo metri, de vâlceaua unde se desfăşurase masacrul, deci o bună zi de marş după o noapte nedormită. Călăream aproape numai prin vă găuni, care se ţineau lanţ şi ne închideau orice perspectivă.

Soarele nu pătrundea la noi decât arareori şi atunci doar pentru câteva clipe. În plus, trebuia să cotim ba la dreapta, ba la stânga, ba să ne întoarcem înapoi, încât aproape că pierdeam orientarea în teren.

Cobora seara când atinserăm ţărmul lacului. Pământul era nisipos, în locul unde poposirăm, nu creştea nici un copac, doar nişte specii necunoscute de arbuşti. Apa se odihnea tulbure, înconjurată de mărăciniş sărac şi învecinându-se cu un şes mărginit spre apus de câteva coline joase. Soarele se şi culcase îndărătul colinelor. Pe înălţimi, razele mai ardeau cu toată puterea; în schimb, prin văgăunile strâmte şi adânci aproape că dârdâiai de frig. Sus, unde poposeam, pământul radia o căldură la care puteai coace cozonaci. Dar în cursul nopţii, după ce aerul absorbi dogoarea, se făcu atât de rece, încât ne învelirăm temeinic în păturile noastre de lână. În zori ne reluarăm drumul, mai întâi exact spre vest. Dar apoi furăm nevoiţi să tot mergem în ocol din cauza râpelor. Să cobori pe astfel de stânci prăpăstioase ar fi practic imposibil dacă natura n-ar fi avut grijă să formeze un fel de scări, deşi şi acestea pline de primejdie. Iar dacă ai coborât, cată să mai ieşi de-acolo! Trebuie să treci călare un şir lung de văgăuni sumbre, întunecoase şi de gropi prăvălatice, până ce, după multe peripeţii, ajungi în sfârşit sus, pe teren mai deschis. Dar şi acolo nu e nici o plăcere. Călăreţ şi cal parcă sunt suspendaţi deasupra stâncilor. Sus, un petic de cer fierbinte; jos, prăpastie căscată ameninţător. Şi în acele adâncimi nu se găseşte strop de apă, numai bolovăniş, numai piatră seacă şi dezolantă. În văzduh rotesc vulturii, însoţindu-l pe drumeţ din zori până-n seară. Când omul se dă odihnei, coboară şi ei la mică depărtare, iar în zori îşi continuă urmărirea, avertizându-l cu glasuri aspre, flămânde, că nu aşteaptă decât să-şi dea duhul sau să cadă în prăpastie cu cal cu tot. Altminteri, cel mult dacă zăreşti câte un şacal jigărit, scheletic, dispărând ca o fantomă după vreo stâncă, pentru ca să reapară apoi hămesit şi sperând, asemenea vulturilor, într-un eventual ospăţ.

Către prânz trecurăm iarăşi printr-un fel de labirint fără sfârşit, apoi străbăturăm în galop o câmpie verde. Acolo descoperirăm urmele a cel puţin zece călăreţi venind

dinspre dreapta în unghi ascuţit. Winnetou găsea că acestea sunt urmele ce ne interesează. Desluşi chiar, după tiparul copitei, caii potcoviţi ai albilor şi caii nepotcoviţi ai celor doi pretinşi Topia pe care dânsul îi trimisese ca însoţitori. Old Death susţinea, de asemenea, că ne aflăm pe drumul cel bun. Din păcate, constatarăm că Gibson câştigase faţă de noi un avans de cel puţin şase ore. Bănuind că vor fi urmăriţi, el şi grupul lui călăriseră, proba bil, fără ostenire, toată noaptea.

Spre seară, Old Death, care mergea în frunte şi se cam distanţase de noi, îşi struni calul şi aşteptă să ne apropiem. Pe acolo treceau dinspre sud alte urme, provenind de la vreo treizeci-patruzeci de călăreţi dispuşi în şir câte unul, ceea ce îngreuia stabilirea exactă a numărului. Acest fel de a călări în monom, ca şi faptul că toţi caii erau nepotcoviţi, ne duse la concluzia că e vorba de indieni. Călăreţii cotiseră dinspre stânga în direcţia noastră. După ce, prin comparaţie, stabilirăm vechimea urmelor – aproape identică cu a celor întâlnite la prânz – se trezi în noi bănuiala că, de fapt, indienii aceştia se întâlniseră cu albii. Old Death se foi, se socoti, apoi spuse:

— Mă întreb, ce fel de indieni or fi fost? Apaşi nicidecum. Prin urmare, nu ne putem aştepta la nici o plăcere.

— Fratele meu alb are dreptate, îl aprobă Winnetou. Apaşi nu se mai găsesc acum pe-aici. Şi în afara lor, numai hoarde vrăjmaşe dacă mai circulă de obicei prin această vale din Mapimi. Să fim deci cu băgare de seamă.

Pornirăm iar şi ajunserăm curând la punctul unde indienii îi întâlniseră pe albi. Probabil că ambele grupe se opriseră aici şi duse seră tratative. Rezultatul părea să fi fost favorabil albilor; indienii îi luaseră sub ocrotirea lor. Aceasta reieşea din faptul că cele două călăuze, oamenii lui Winnetou, se desprinseseră de grup. Urmele lor duceau în altă parte.

După câtva timp, sub nişte dealuri acoperite cu iarbă şi tufăriş, dădurăm – lucru rar în acele locuri – peste izvorul

unui pârâiaş unde fugarii îşi adăpaseră caii. Malurile pârâului erau aproape golaşe, încât puteai urmări cursul apei până hăt-departe, spre nord-vest. Old Death îşi puse palma streaşină la ochi şi se uită lung în josul pârâului.

— Văd în depărtare două puncte. Parc-ar fi lupi. Dar ce vor fi făcând acolo? Dac-ar fi cu adevărat lupi, ar şterge-o numaidecât; nici o fiară nu e mai fricoasă ca lupul de prerie.

— Fraţii mei să tacă un pic! Interveni Winnetou. Parcă aud ceva. Făcurăm linişte deplină şi, într-adevăr, dinspre cele două puncte venea ca o chemare stinsă, desperată.

— E glas de om! Stabili Old Death. Hai într-acolo! Încălecarăm repede. Simţind că ne apropiem, cele două fiare care stătuseră pe mal o rupseră la fugă. Şi iată că din apă se iţea capul descoperit al unui om. Era asaltat de ţânţari. I se vârau în ochi, în urechi, în nas, în gură.

— Salvare, señores, pentru Dumnezeu! Îngână el în spaniolă. Mor, nu mai pot!

Bineînţeles că sărirăm imediat din şei.

— Ce-i cu dumneata? Întrebă Old Death tot în spaniolă. Cum de-ai ajuns acolo? De ce nu ieşi la mal? Apa nu-i deloc adâncă. Nici două picioare.

— Sunt îngropat.

— Cum? Pe toţi dracii! Îngropat de viu? Dar cine a făcut pozna asta?

— Nişte indieni şi albi împreună.

Abia atunci băgarăm de seamă că urmele unor tălpi se înşirau pe mal în direcţia victimei.

— Să-l scoatem numaidecât! Haidem, domnilor! Cum n-avem unelte, îl despresurăm cu mâinile.

— Am o sapă aici, la spatele meu. Mi-au vârât-o în nisip, rosti omul gemând.

— O sapă? Ce căuta la dumneata?

— Eu sunt gambusino, căutător de aur. Oameni ca mine nu se despart de sapă şi târnăcop.

Găsirăm unealta, intrarăm în apă şi ne puserăm pe lucru. Fundul apei era moale, nisipos, încât săpatul nu ne ceru

prea multă trudă.

Descoperirăm abia acum că gâtul îi era legat de o lance înfiptă bine în pământ, în spatele său, astfel încât victima să nu-şi poată înclina deloc capul. Apa i se ridica până sub bărbie, dar imobilizat cum era omul n-ar fi reuşit să soarbă măcar o picătură. Afară de aceasta, îi unseseră faţa cu carne proaspătă, sângerândă, ca să atragă insectele şi să-l chinuiască. O degajare din această poziţie i-ar fi fost imposibilă: mâinile şi picioarele îi erau legate. Groapa în care îl scufundaseră avea o adâncime de peste doi coţi. Când, în sfârşit, îl scoaserăm la suprafaţă şi îi slobozirăm legăturile, omul leşină. Nici nu era de mirare. Fusese despuiat de haine şi biciuit pe spate până la sânge.

Dar omul îşi recăpătă curând cunoştinţa şi-l duserăm spre locul unde aveam intenţia să poposim. Înainte de toate, îi dădurăm să mănânce. Scosei apoi o cămaşă din cobur şi încropirăm din ea un bandaj. În cele din urma, omul porni să ne lămurească asupra celor întâmplate:

— Am lucrat ultima oară într-o bonanza, într-un zăcământ de aur situat în munţi, la o zi depărtare de aici. Aveam acolo un camarad, un yankeu, pe nume Harton, care…

— Harton? Îl întrerupse Old Death. Şi mai cum?

— Fred.

— Nu ştii unde s-a născut? Câţi ani are?

— E din New York. Cred că numără vreo şaizeci de ani.

— Ţi-a spus cumva dacă are familie?

— Nevasta i-a murit. Un fecior al lui lucrează la San Francisco, dar nu ştiu în ce meserie. Îl cunoaşteţi cumva?

Old Death părea extrem de agitat. Ochii îi ardeau şi obrajii lui căzuţi se îmbujoraseră. Făcea însă eforturi să rămână stăpân pe sine. Răspunse pe un ton mai indiferent:

— Da, l-am cunoscut cândva. Se pare că avea o situaţie foarte bună. Ţi-a vorbit şi de asta?

— Mi-a spus că părinţii săi fuseseră oameni onorabili şi că dânsul apucase la început calea negustoriei. Cică treptat-

treptat ajunsese la o poziţie excelentă, dar un frate ticălos se tot ţinea de capul lui şi-l sugea ca o lipitoare.

— Ştii şi numele fratelui?

— Da, Henry.

— Exact. Sper că voi avea ocazia să-l revăd pe Hartón al dumitale.

— Cam greu. Cred că nu mai are mult de trăit. L-au dus cu ei bandiţii care m-au îngropat aici.

Old Death se încorda ca un arc gata să sară. Dar se stăpâni din nou şi întrebă liniştit:

— Cum s-a ajuns la situaţia asta?

— Tocmai voiam să vă spun. Hartón fusese, aşadar, negustor, însă fratele său îi mâncase toată averea minţind şi escrocând. Şi, totuşi, omul pare să-l mai iubească şi azi pe neisprăvitul de frate-său care l-a ruinat. După ce a sărăcit, s-a ocupat de una, de alta, însă fără noroc. Într-un timp, s-a angajat ca vaquero. Pe scurt: a încercat de toate şi fără succes, până ce s-a alăturat căutătorilor de aur. Numai că nu avea stofă de aventurier. În meseria asta de gambusino i-a mers tot pe dos.

— Nici n-ar fi trebuit să se apuce de ea!

— Dumneavoastră, señor, vă vine uşor să vorbiţi. Milioane de oa meni nu ajung niciodată ceea ce ar dori sau pentru ceea ce ar avea chemare, ci se ocupă cu treburi pentru care n-au pic de talent. Poate că vreun motiv ascuns l-a determinat pe Hartón să-şi încerce norocul printre căutătorii de aur. Fratele lui asta făcuse. Şi ce mai baftă a avut!

— Dar povestea e cam încurcată. Cum se face că destrăbălatul după ce ajunge un gambusino atât de norocos, îl despoaie totuşi pe fratele său de toată averea? Păi, unul ca el trebuie să se fi scăldat în bani!

— Şi dacă i-a tocat mai repede decât i-a găsit? Fratele lui Hartón era un risipitor fără pereche. Bietul Fred, când a venit la Chihuahua, a căutat să se angajeze la patronul meu. Atunci l-am cunoscut şi l-am îndrăgit, un caz rar de altfel,

pentru că pizma şi duşmănia domnesc aproape pretutindeni printre căutătorii de aur. De atunci am tot săpat împreună.

— Cum îi zice patronului dumitale?

— Davis.

— Nu mai spune! Ştii cumva engleza, señor?

— Ca şi spaniola.

— Atunci fă-mi hatârul să vorbim englezeşte, deoarece doi dintre tovarăşii mei nu înţeleg spaniola. Or, povestirea dumitale îi va interesa, desigur, extrem de mult.

Şi Old Death arătă spre cei doi Lange.

— De ce i-ar interesa chiar atât de mult? Întrebă străinul.

— Ai să vezi numaidecât. Auziţi, master Lange, omul acesta e căutător de aur şi se află în slujba unui anume Davis din Chihuahua.

— Cum? Davis? Sări fierarul. Păi ăsta e patronul ginerelui meu!

— Nu vă grăbiţi, sir! Poate că există mai mulţi inşi cu acelaşi nume.

— Dacă acest master se referă la domnul Davis care exploatează zăcăminte de aur şi de argint, atunci nu există decât unul singur, precizăomul pe care îl salvasem.

— Exact! La el mă gândeam! Se bucură Lange. Îl cunoaşteţi?

— Cum să nu-l cunosc! Doar mi-e patron!

— Şi pe ginerele meu?

— Cine anume?

— Un german. Îi zice Uhlmann. A studiat la Freiberg.

— Da, da. E director de mine şi câştigă bani grei. De câteva luni lucrurile s-au întors în aşa fel, încât e pe cale să ajungă chiar asocia tul patronului. Sunteţi, va să zică, socrul lui Uhlmann?

— Păi, cum! E căsătorit cu fiica mea, Agnes.

— Noi îi spunem señora Inez. O cunoaştem bine, sir! Auzisem că părinţii ei ar locui în Missouri. Vreţi să-i faceţi o vizită?

— Da, da.

— Atunci nu e nevoie să mai mergeţi până la Chihuahua. O luaţi de-a dreptul spre bonanza de care am pomenit adineauri. Nu ştiaţi?

E proprietatea ginerelui dumneavoastră! Nu demult, la o excursie în munţi, a descoperit un zăcământ de aur excepţional de bogat. Señor Davis i-a pus la dispoziţie lucrători ca să înceapă imediat exploata rea. Acum, munca se desfăşoară din plin şi rezultatele sunt atât de bune, încât señor Davis pare să se gândească la o tovărăşie foarte rentabilă pentru amândoi.

— Grozav! Ai auzit, Will?

Se-adresase fiului său. Acesta tăcea şi plângea de bucurie. Fireşte că şi noi, ceilalţi, ne bucuram sincer de neaşteptata veste care îi fericea pe tovarăşii noştri. Old Death făcea tot soiul de grimase care, deşi foarte anapoda, nu reuşeau să ascundă tâlcul lor; bătrânul westman era mişcat până în adâncul sufletului.

Trecu un timp până să se mai potolească emoţia produsă de această ştire senzaţională. Apoi străinul îşi reluă povestirea:

— I-am ajutat lui Hartón să pună în funcţiune bonanza. Pe urmă, ne-am pus în gând să cercetăm dacă nu cumva există aur prin Mapimi. Timp de trei zile am cutreierat ţinutul călare, dar n-am găsit nici o urmă de zăcământ. Azi, înainte de amiază, am poposit la pârâul acesta. Nu dormisem aproape deloc toată noaptea şi eram obosiţi. Ne-a furat somnul. Când ne-am trezit, eram înconjuraţi de o mulţime de albi şi de indieni.

— Ce fel de indieni?

— Din tribul Cimarra, patruzeci la număr. Şi zece albi.

— Cimarra! Păi ăştia sunt cei mai periculoşi dintre banditii care vântură regiunea. Şi toată haita asta a tăbărât pe doi bieţi oameni fără apărare? De ce? Oare se duşmănesc cu albii?

— Nu se ştie niciodată de partea cui sunt; nici tu prieteni, nici tu duşmani. Se feresc pe cât posibil să-şi dea pe faţă

ostilitatea, de altfel sunt şi prea slabi pentru o luptă deschisă, dar nici nu ni se alătură vreodată în mod sincer, amical. Ceea ce implică primejdii şi mai mari decât duşmănia declarată; nu ştii la ce să te aştepţi.

— Mă întreb, ce i-a făcut, totuşi, să se poarte chiar atât de crunt cu voi. Poate i-aţi provocat…

— Câtuşi de puţin. Dar señor Davis ne echipase excelent. Aveam câte doi cai, arme bune, muniţii, hrană, unelte şi toate cele necesare pentru un popas mai îndelungat într-o regiune atât de pustie.

— Hm! Fireşte că toate astea sunt foarte atrăgătoare pentru nişte indivizi puşi pe jaf.

— Ne-au înconjurat, întrebându-ne cine suntem şi ce căutam. Le-am spus adevărul. Atunci s-au făcut foc, susţinând că Mapimi, cu toate bogăţiile solului şi subsolului, le aparţine exclusiv lor. Apoi ne au cerut să le dăm lucrurile noastre.

— Şi v-aţi supus?

— Harton, mai deştept, le-a dat totul. Eu, însă, am pus mâna pe armă, nu ca să trag (faţă de numărul lor mare ar fi fost o nebunie!), ci ca să-i intimidez. Atunci au sărit pe mine, m-au doborât şi m-au despuiat până la piele. Albii nu ne-au dat nici o mână de ajutor; în schimb, ne-au sâcâit cu tot felul de întrebări. Cum nu voiam să răspund, m-au biciuit cu lasso-urile. Şi de data asta Harton s-a descurcat mai bine. Le-a spus totul, până şi despre bonanza lui señor Uhlmann. Aici albii au devenit foarte atenţi. L-au obligat pe Harton să le descrie locul, dar am intervenit eu şi l-am sfătuit să tacă. Drept pedeapsă, m-au legat şi m-au îngropat aici, iar pe Harton l-au bătut până le-a mărturisit toate amănuntele. Totuşi, bănuind că i-ar fi pu tut induce în eroare, l-au dus cu ei sub ameninţarea că, dacă până mâine seară nu vor ajunge la mină, îl vor ucide în chinuri groaznice.

Deşi îl cunoşteam din atâtea împrejurări, Old Death mi se părea acum foarte straniu. O hotărâre crâncenă, sălbatică, neînduplecată i se întipări pe obraz. Arăta ca un om ferm

decis să nu-şi cruţe deloc victima, să o şteargă de pe faţa pământului.

Cu o voce aspră, răguşită, întrebă:

— Şi crezi că s-au dus direct la bonanza?

— Da. Vor să atace şi să jefuiască mina. Se află acolo mari rezerve de muniţie, provizii de alimente şi tot felul de obiecte valoroase, chiar şi cantităţi mari de argint.

— Pe toţi dracii! Îşi vor împărţi prada. Albii vor lua metalul, indienii restul. Cât e până la mină?

— O zi călare. Mâine seară ar putea ajunge acolo, dacă Harton nu-mi urmează sfatul.

— Ce sfat?

— L-am îndemnat să-i poarte pe drum ocolit. Speram ca, între timp, să treacă cineva pe-aici şi să mă salveze. În acest caz, gândeam să-l rog pe salvatorul meu ca să mâie la galop şi să-i prevină pe cei din bonanza. Eu însumi nu văd cum să-i anunţ, de vreme ce nu am cal.

Old Death căzu o clipă pe gânduri, apoi zise:

— De preferat ar fi să plecăm numaidecât şi să ne ţinem de ur mele acestor canalii, însă numai până se întunecă. Apoi se schimbă situaţia. N-ai putea dumneata să ne descrii drumul încât să ne orientăm şi noaptea?

Omul răspunse negativ, sfătuindu-ne categoric să nu ne deplasăm în cursul nopţii. Ca urmare, Old Death hotărî să aşteptăm până în zori.

— Va să zică noi, şaisprezece inşi, socoti el, am avea de-a face cu patruzeci de indieni şi zece albi; cred că nu e cazul să ne temem. Cum erau înarmaţi indienii Cimarra?

— Doar cu suliţe, arcuri şi săgeţi, răspunse străinul. Însă acum dispun şi de cele două puşti, precum şi de pistoalele noastre.

— Nu-i nimic. Ei nu se pricep să mânuiască asemenea arme. De altfel, vom căuta să ne folosim de orice împrejurare favorabilă. Ori cum, primul lucru e să aflăm precis unde se află zăcământul. Ziceai că e atât de ascuns, încât nu poate fi descoperit decât întâmplător. Asta n-o

pricep. Trebuie ca bonanza să fie totuşi în apropierea vreunei ape. Or, aceasta desigur că izvorăşte dintr-o râpă, să zicem, care nu se poate să nu bată la ochi dacă ţinutul e deschis şi neîmpădurit. Descrie-mi locul!

— Închipuiţi-vă o văgăună tăiată adânc în pădurea lăţită la centru şi împrejmuită de stânci înalte, calcaroase, foarte bogate în zăcăminte de argint, aramă şi plumb. Pădurea împresoară văgăuna din toate părţile; până şi pe pereţii de piatră cresc arbori şi tufe. Din adânc izvorăşte un fir de apă care, lărgindu-se treptat, devine un pârâiaş. Văgăuna, sau mai curând valea aceasta are o lungime de vreo două mile engleze, dar nicăieri nu se arată vreo potecă, vreun coborâş. Singurul punct de trecere se află chiar pe albia pârâului şi anume la ieşirea acestuia din vale. Dar acolo, între stânci şi firul apei, nu e loc decât pentru trei oameni umblând pe jos sau doi călăreţi alăturaţi.

— Înseamnă că acolo e o foarte bună poziţie de apărare împotriva unui atac!

— Bineînţeles. Altă trecere nu există, cel puţin pentru oamenii care nu populează actualmente această vale. În inima ei se munceşte. Cum uneori drumul de o jumătate de ceas până la ieşire crea dificultăţi în muncă, señor Uhlmann a pus să se amenajeze într-un anume loc o altă trecere. Acolo peretele stâncos urcă mai lin. S-au tăiat trepte ascunse sub un fel de streaşină solidă de copaci doborâţi şi de crengăriş. Astfel, treptele sunt invizibile pentru orice ochi neavertizat.

— Oho! Pun rămăşag că eu aş descoperi imediat aceste faimoase trepte. Chiar voi înşivă, doborând arborii, v-aţi trădat secretul. Un loc despădurit indică prezenţa oamenilor.

— Nici n-aţi bănui că aceşti copaci sunt doborâţi. Oamenii au lucrat din greu, folosindu-se de lasso-uri şi riscându-şi viaţa. Să mă înţelegeţi bine! Copacii n-au fost tăiaţi. Nu veţi întâlni nicăieri cioturi. Au fost desprinşi din rădăcini şi înclinaţi încet-încet peste văgăună. Cam la treizeci de

oameni ţineau cu otgoane fiece copac pentru ca să nu se prăbuşească, ci să lunece treptat, oprindu-se sus, pe podişul de piatră.

— Aşa de mulţi lucrători are Uhlmann?

— Acum sunt la vreo patruzeci.

— Ei, atunci nu trebuie să ne îngrijorăm în cazul unui atac. Şi legătura cu lumea de afară?

— O dată la două săptămâni vin convoaie de catâri care aduc cele necesare şi încarcă în schimb minereul.

— Intrarea e păzită?

— Numai noaptea, când majoritatea oamenilor se odihnesc. De altfel, a fost angajat şi un vânător care toată ziua cutreieră împrejurimi le şi asigură aprovizionarea cu vânat. Ăstuia nimic nu-i scapă.

— S-au construit şi case?

— Nu. Señor Uhlmann locuieşte într-un cort spaţios. Acolo se adună toată lumea după lucru. În alt cort învecinat e magazia de materiale. Amândouă corturile se reazemă de peretele stâncos. În dreptul lor, rânduite în semicerc, se află nişte bordeie improvizate unde stau lucrătorii.

— Dar de sus, de pe muchea acestei clădiri, probabil că orice străin poate vedea corturile, nu-i aşa?

— Nu. Corturile sunt ascunse sub nişte coroane de arbori şi, în plus, acoperişul nu e ca de obicei din foaie de cort albă, ci dintr-o pânză cauciucată şi de culoare închisă.

— Aşa da. Şi cum staţi cu armele?

— Excelent. Toţi lucrătorii au câte o armă cu două ţevi, cuţit şi pistol.

— Dacă-i aşa, atunci drăguţii de Cimarra n-au decât să poftească! Bineînţeles, cu condiţia ca noi să sosim înaintea lor. Mâine va trebui să ne punem caii la grea încercare. Haideţi dar să ne culcăm, să ne odihnim cu toţii, oameni şi cai.

Dar iată că, deşi nu dormisem deloc în noaptea precedentă, somnul râvnit mă ocolea. Gândul că a doua zi voi pune, în sfârşit, mâna pe Gibson, nu-mi dădea pace. Nici

Old Death nu dormea. Se tot foia sub pătură. Era într-o stare neobişnuită.

Ba suspina, ba îşi spunea sieşi nişte vorbe pe care, deşi eram culcaţi alături, nu le desluşeam. Ceva îi împovăra inima. De altfel, nu-mi scăpase tulburarea lui în momentul când străinul gambusino adusese vorba despre Harton şi nu mi-o explicam decât prin faptul că bătrânul cercetaş îl cunoscuse într-adevăr pe omul în cauză. Sau poate va fi avut cu el relaţii care depăşeau o simplă cunoştinţă trecătoare?

După vreo trei ore de veghe, Old Death se sculă. Câteva clipe stătu să ne asculte respiraţia şi să se convingă că dormim. Apoi se strecură pe tăcute, mergând de-a lungul pârâului. Straja, un indian, îl lăsă să treacă. Eu rămăsei pe loc în aşteptare. Se scurse astfel un sfert, două, trei sferturi de oră. Bătrânul tot nu venea. Atunci mă ridicai şi eu din culcuş, luând-o pe urmele lui.

Se depărtase mult. Îl zării abia după vreo zece minute. Stătea la malul apei, întors cu spatele spre mine şi privind discul lunii. Deşi nu-mi dădeam osteneala să calc fără zgomot, totuşi iarba îmi înăbuşea paşii. Dar şi aşa Old Death m-ar fi simţit dacă n-ar fi fost atât de cu fundat în gânduri. Abia când ajunsei aproape de tot, bătrânul tresări şi întoarse capul.

— La naiba! Cine eşti? Ce tot îmi dai târcoale? Ţi-a venit poftă de glonţ…

Deodată, tăcu. Cine ştie unde-i fusese mintea, că mă recunoscu atât de târziu.

— Ah, dumneavoastră! Se miră el. Cât pe-aci să trag. Credeam că e vreun străin. De ce nu dormiţi?

— Mă frământă gândul la Gibson şi Ohlert.

— Aşa? Îmi închipui. Dar lăsaţi că mâine ne pică, în sfârşit, în mână amândoi. De nu, să nu-mi ziceţi Old Death. Pe urmă, gata, nu mă mai ţin de ei. Rămân la bonanza.

— Dumneavoastră? De ce? Sau e secret?

— Da.

— Atunci, nu mai stărui. Nu vreau să vă sâcâi cu curiozitatea mea. V-am auzit suspinând şi mă gândeam că mi-aţi putea împărtăşi şi mie cauza mâhnirii dumneavoastră. Noapte bună, sir!

Dădui să plec, dar Old Death mă opri:

— Staţi! Aţi spus mâhnire. Într-adevăr, mi-e sufletul greu, sunt mâhnit. Vă ştiu ca pe un tânăr discret, cu inima caldă. Cred că nu mă veţi judeca prea aspru. Iată de ce am să vă spun câte ceva în legătură cu zbuciumul meu. Restul vi-l veţi imagina singur.

Mă luă de braţ şi o pornirăm încet de-a lungul malului.

— Cam ce părere v-aţi făcut despre mine? Mă întrebă el pe neaşteptate. De fapt, ce credeţi despre caracterul meu, despre… ei… despre moralitatea lui Old Death?

— Sunteţi un om de onoare. De aceea vă stimez şi vă iubesc.

— Hm! Dumneavoastră aţi comis vreodată o faptă rea?

— Hm! Făcui la rândul meu. Mi-am necăjit părinţii şi profesorii. Am sărit gardul în livada vecinului. Pe băieţii care se încontrau cu mine îi scărmănăm serios şi… aşa mai departe.

— Nu mai îndrugaţi prostii! Mă refer la vreo faptă gravă, pedepsită de codul penal, de pildă, o crimă.

— O, m-a ferit sfântul!

— Atunci sunteţi un om fericit. Vă invidiez. Nu există pedeapsă mai grea decât o conştiinţă încărcată! E mai rău decât ştreangul şi închisoarea!

Vorbise pe un ton care mă zgudui profund. Da, omul acesta purta povara unei fapte grave, altminteri n-ar fi atât de zbuciumat. Tăceam. Trecu un răstimp până să continue:

— Domnule, să nu uitaţi un lucru: există o justiţie imanentă, lăuntrică, faţă de care justiţia oficială, organizată de oameni, e un simplu joc de copii. Conştiinţa îşi are tribunalul ei care osândeşte fără cruţare. Trebuie să vă mărturisesc vina mea. Trebuie! De ce tocmai dumneavoastră? Fiindcă, deşi sunteţi atât de tânăr, îmi

inspiraţi multă încredere. Şi pentru că presimt că mâine mi se va întâmpla ceva ireparabil, ceva care nu-i va mai permite bătrânului cercetaş să-şi re cunoască păcatele.

— Aţi înnebunit, sir? Vă obsedează moartea?

— Da, confirmă el. Aţi auzit ce-a povestit adineauri acel gambusino în legătură cu Harton. Ce părere aveţi despre fratele lui?

Începeam să ghicesc adevărul; de aceea dădui un răspuns evaziv:

— Era, probabil, cam uşuratic.

— Pshawl Vreţi să fiţi indulgent? Ascultaţi-mă pe mine: un om uşuratic e mai rău ca o canalie. Pe ticălos îl recunoşti de la distanţă; în schimb, uşuraticul e de obicei băiat simpatic şi de aceea mult mai primejdios. O mie de răufăcători pot fi îndreptaţi, educaţia îi poate schimba. Dar dintr-o mie de uşuratici, de iresponsabili, abia dacă unul singur se corijează, fiindcă superficialitatea, lipsa de seriozitate şi de morală n-au contur, n-ai de unde să le apuci pentru a le combate. De fapt, n-am fost niciodată un ticălos, dar uşuratic am fost, fără margini de uşuratic, căci acel frate Henry, care i-a răpit lui Harton toată averea, absolut totul, acela era… adică eram eu!

— Dar îmi spuneaţi cândva că numele dumneavoastră adevărat e altul!

— Fireşte! Mi-am luat alt nume; pe cel autentic l-am dezonorat. Nici un păcătos nu vorbeşte cu plăcere despre păcatul lui. Vă amintiţi ce v-am povestit la New Orleans şi anume că răposata mea mamă mă îndemnase pe drumul fericirii, dar că eu am apucat alt drum?

— Da, îmi aduc aminte.

Atunci, să mă spovedesc pe scurt. Cu limbă de moarte mama m-a îndemnat pe drumul virtuţii, dar n-am ascultat-o. Voiam să ajung bogat, milionar. Am negustorit fără pricepere şi mi-am pierdut partea din moştenire o dată cu cinstea de negustor. M-am dus apoi printre căutătorii de aur. Ce-i drept, mi-a mers bine, am găsit aur cu grămada,

dar l-am risipit în jocuri de noroc. Trudeam luni de zile în căutarea aurului, pentru ca apoi să mizez totul pe un număr şi să-mi pierd în cinci minute întreaga avere. Dar nici asta nu-mi era de ajuns. Zăcământul meu de aur producea prea puţin faţă de lăcomia mea. Îmi pusesem în gând, nebunul de mine, să mizez o sută de mii de dolari, să sparg banca de joc şi apoi toate băncile de acest gen din lume. Am plecat în Mexic, m-am angajat gambusino şi am avut parte de un no roc chior, dar şi de astă dată am risipit totul. Felul acesta de viaţă m-a ruinat fiziceşte. S-a mai adăugat şi faptul că am ajuns fumător de opiu. Fusesem cândva un tânăr puternic, musculos, un atlet şi am devenit cu vremea o zdreanţă. Nu mai puteam continua. Nimeni nu mă mai lua în seamă, doar câinii se ţineau de mine şi mă lătrau. Atunci l-am căutat pe fratele meu care avea prăvălie în San Francisco. Cu toată starea mea deplorabilă, fratele m-a recunoscut şi m-a primit în casa lui. Mai bine n-ar fi făcut-o! Să mă fi lăsat în voia sorţii! Şi-ar fi cruţat lui suferinţa şi mie toate mustrările de cuget.

Tăcu un timp. Vedeam cum i se zbate pieptul şi mă simţeam cu prins de o adâncă milă.

— Eram nevoit să mă port bine, reluă el. Fratele credea că mă corijasem pe deplin şi mă angaja în întreprinderea lui. Dar demonul jocului dormita în mine şi, când se deşteptă, mă prinse în ghearele lui mai abitir ca înainte. Am sustras bani din casă ca să-mi încerc no rocul. Am iscălit poliţe în fals. Dar pierdeam, pierdeam întruna, până n-a mai fost chip să mă salvez. Atunci am dispărut fără urmă. Fratele meu, obligat să-mi onoreze poliţele false, a ajuns sărac lipit pământului. A dispărut şi el împreună cu băieţaşul lui, după ce soţia îi murise de inimă rea. Toate astea le-am aflat abia după ani de zile, când am îndrăznit să revin la San Francisco. Atunci am încercat să repar răul. Lucrasem între timp iarăşi ca gambusino, avusesem din nou noroc şi voiam să-l despăgubesc pe fratele meu. Dar ia-l de unde nu-i. L-am căutat peste tot şi nu l-am mai găsit.

Această viaţă de pribegie veşnic agitată m-a făcut să devin cercetaş în Vest, reuşind adeseori să fiu şi un sprijin moral pentru alţii. M-am lăsat de joc, dar nu şi de opiu. Nu-l mai fumez; îl mănânc. Bag otrava în tutunul de mestecat, ce-i drept, în doze foarte mici. Iată mărturisirea mea. Şi acum scuipaţi mă, călcaţi-mă în picioare! Altceva nu merit. Îşi desprinse braţul de al meu, se aşează pe iarbă şi, sprijinindu-şi coatele de genunchi, îşi îngropa obrazul în palme. Rămase aşa multă, multă vreme, încremenit într-o tăcere grea. Eu îl priveam covârşit de gânduri ce nu se pot descrie. În cele din urmă, Old Death se ridică în picioare, mă fixă cu nişte ochi fantomatici şi mă întrebă:

— Mai sunteţi aici? Nu vă e scârbă de o zdreanţă ca mine?

— De ce mi-ar fi scârbă? Vă compătimesc, sir. Aţi greşit mult, dar aţi şi suferit, iar regretul dumneavoastră e sincer şi profund…

— Da, am suferit mult, foarte mult. Ce sunt toate trâmbiţele din lume faţă de glasul mut şi veşnic răscolitor al unei conştiinţe încărcate? Trebuie să ispăşesc şi să îndrept pe cât pot răul pe care l-am pricinuit. Mâine sper să-l revăd, în fine, pe fratele meu. Simt de parcă mi-ar răsări un soare nou în faţă, unul din alte văzduhuri. În sfârşit, toate astea nu vă privesc. Altceva aş vrea să vă spun şi să vă rog. Puteţi să-mi îndepliniţi o dorinţă?

— Fireşte, din tot sufletul!

— Atunci, ascultaţi: am un motiv temeinic să port cu mine şaua chiar şi atunci când umblu fără cal. Tăindu-i căptuşeala, dai de nişte lucruri destinate fratelui meu. Vreţi să reţineţi, sir, acest amănunt?

— Îmi cereţi o nimica toată.

— Nu chiar. Poate că vă veţi convinge câtă încredere vă acord. Şi acum, plecaţi! Lăsaţi-mă singur! Ceva mă îndeamnă ca în noaptea asta să-mi răsfoiesc registrul datoriilor. Mâine s-ar putea să nu mai am răgaz. Există presimţiri de care eşti conştient că anunţă o viitoare

realitate. Vă rog, plecaţi! Dormiţi liniştit! Doar n-aveţi nimic pe conştiinţă! Noapte bună, sir!

Mă întorsei fără grabă în tabără şi mă culcai. Abia într-un târziu adormii, când noaptea era pe sfârşite. Bătrânul westman tot nu se înapoiase.

Când ne trezirăm, Old Death era în şa. Parcă un neastâmpăr febril îl gonea spre împlinirea presimţirii sale. Străinul gambusino ne asigură că se simte destul de bine; doar spinarea îl cam durea. Îi dădurăm o pătură cu care îşi înfăşură mijlocul, iar cu alta îşi acoperi umerii. Un apaş îl săltă pe cal, în spatele său. Apoi pornirăm.

Până la amiază, străbăturăm din nou o mulţime de văgăuni şi râpe, depăşind – cel puţin pentru ziua respectivă – unul din cele mai dificile terenuri. Trecurăm apoi şesuri bogate în iarbă şi punctate ici colo cu dealuri şi coline. Ceasuri multe urmarăm astfel drumul mar cat de caii indienilor Cimarra.

La un moment dat, mexicanul gambusino rosti, plin de satisfacţie:

— De aici încolo, părăsim urmele. Văd că Harton mi-a ascultat sfatul şi a luat-o pe drum ocolit. Noi, însă, vom coti la dreapta şi vom ţine drumul cel mai scurt.

— Well! Să mergem cum spui dumneata. În direcţia pe care o urmam, spre nord-vest, zărirăm la orizont nişte mase albăstrii. Mexicanul susţinea că sunt munţi. Dar erau atât de departe, încât abia după câteva ore de mers începurăm să le deosebim contururile. Imediat după-amiază făcurăm un scurt popas, după care ne continuarăm drumul cu viteză sporită. În sfârşit, apăru primul copăcel, firav şi uscat, apoi tufăriş din ce în ce mai des. În cele din urmă, se deschise în faţa noastră preria verde, cu insule de arbuşti pe care trebuia să le ocolim. Respiram uşuraţi. Caii rezistau cât se poate de bine. Erau într-adevăr mult superiori celor pe care îi primisem de la senor Atanasio. Înaintau sprinten, de parcă abia ar fi ieşit din grajd. Încet-încet, ne apropiam de munţi. Era şi timpul. Soarele coborâse mult, apropiindu-se

de piscurile lor. Un copac straniu ne întâmpină în drum. Stătea stingher în largul preriei, cu crengile sfâşiate de vânt. Îl salutarăm însă ca pe un sol râvnit al pădurii. În sfârşit, după mici pâlcuri izolate de copaci, se alcătui o dumbravă luminoasă ce urca în pantă lină. Dincolo de pantă, terenul cobora brusc într-o vale nu prea adâncă, pe care trebuia s-o străbatem. Apoi ne aştepta urcuşul anevoios către culmea pleşuvă a unui deal, în spatele căruia creştea o pădurice. Drumul ducea când printre copaci, când peste coclauri sterpe. Până la urmă, urcarăm pe un mic platou acoperit de iarbă, fără altă vegetaţie. Dar abia ajunserăm acolo, că şi observarăm nişte dâre late căzând perpendicular pe drumul nostru.

— Urme! Exclamă mexicanul. Cine să fi trecut pe-aici? Coborî de pe cal ca să le cerceteze.

— Le văd şi eu şi fără să descalec, zise posomorât Old Death. Asemenea urme nu pot proveni decât de la o trupă de cel puţin patruzeci de călăreţi. Prin urmare, am întârziat.

— Credeţi că e vorba de indienii Cimarra?

— Fără îndoială!

Winnetou descăleca şi el. Examina urmele pe oarecare distanţă şi conchise:

— Da, zece feţe palide şi patruzeci de indieni! Au trecut acum o oră şi mai bine.

— Ei, señor gambusino, ce mai zici acum? Întreba Old Death.

— Chiar şi aşa, încă le-o putem lua înainte, răspunse omul. Până să atace, trebuie să facă o recunoaştere minuţioasă. Or, asta cere timp.

— L-or fi silit pe Harton să le descrie totul, ca să nu-şi mai piardă timpul cu recunoaşterea.

— Dar indienii nu atacă la orice oră. Ei aşteaptă totdeauna mijitul zorilor.

— Lasă-mă-n pace cu zorii dumitale! Doar ştii că sunt şi albi printre ei! O să-i doară-n cot de obiceiul indienilor. Pun

rămăşag că nu s-ar sfii să atace bonanza şi ziua-n amiaza mare. Haideţi mai departe!

Dădurăm pinteni cailor şi, ca în zbor, străbăturăm şesul în cu totul altă direcţie decât aceea a indienilor Cimarra. Harton nu-i con dusese spre intrarea în bonanza, ci spre limita din spate a văii. În schimb, noi grăbeam să ajungem cât mai curând la intrare. Din nefericire, întunericul se lăsa din ce în ce mai des. În câmp deschis mai mergea. Dar prin pădure, printre copaci, pe un teren absolut ne umblat, ba în urcuş, ba în coborâş, drumul era foarte dificil. Până la urmă, a trebuit să ne lăsăm cu totul în seama mexicanului care mergea înainte. Ne mai puneam nădejdea şi în privirea ageră a cailor.

Dădeam mereu de cioturi şi crengărişul ne biciuia obrajii, ameninţând să ne răstoarne de pe cai. De aceea descălecarăm şi ne continuarăm drumul pe jos, cu o mână purtând caii de dârlogi, în cealaltă ţinând pistolul încărcat – deoarece ne aşteptam ca, din clipă în clipă, să apară vreun inamic. În fine, auzirăm clipocit de apă.

— Am ajuns la intrare, ne şopti călăuza. Fiţi cu băgare de seamă! În dreapta e apă. Mergeţi în şir câte unul şi ţineţi mereu pe stânga, lângă stânci.

— Foarte bine! Aprobă Old Death. Dar nu e nici o strajă pe aici?

— Acuma, nu. Încă nu e ora de culcare.

— Ce să zic, straşnică rânduială pentru o bonanza! Dar drumul cum e? Umblăm ca orbii.

— Mergeţi drept înainte. Terenul e neted. Până la cort nu mai e nici un obstacol.

Nu sesizam, prin întuneric, decât faptul că terenul era într-adevăr neted. În stânga se înălţa peretele de piatră al muntelui în dreapta susura apa. Înaintam cu dârlogii la mână. Eu, Old Death şi mexicanul mergeam în frunte. Deodată, mi se păru că zăresc furişându-se pe lângă stâncă o umbră ca de câine; totul nu dură decât o clipă. Atrasei

atenţia celorlalţi. Ne oprirăm. Traserăm cu urechea. Era linişte.

— Întunericul înşală, zise călăuza. De altfel, scările camuflate se află îndărătul nostru.

— Atunci, poate că umbra venise de acolo.

— În acest caz, n-am avea motive de teamă. Ar fi vorba de un prieten. Cum însă, la ora asta, nici un locuitor al văii n-are ce căuta aici, cred că v-aţi înşelat.

Nu ne mai ocuparăm de această chestiune care, din păcate, avea să fie fatală pentru unul din noi. Mai trecu puţin şi o rază se strecură până în preajma noastră, venind dinspre cortul luminat de lămpi. Se auziră voci. Old Death, Winnetou şi cu mine merserăm înainte.

— Dumneata stai şi aşteaptă-i pe ceilalţi, îl rugă Old Death pe mexican. Rămâneţi lângă cort până îl vom înştiinţa pe señor Uhlmann.

Zgomotul copitelor trebuie să fi pătruns în cort, dar nimeni nu se arătă.

— Veniţi, sir! Mi se adresă Old Death. Să intrăm şi să împărtăşim cu cei dinăuntru bucuria surprizei.

Se vedea de afară perdeaua de la intrare. Old Death o dădu în lături.

— Iată-i, au şi sosit! Exclamă cineva. Nu-i lăsaţi! Şi, pe neaşteptate, trosni un foc de armă. Old Death se agăţă cu mâinile de cadrul per delei, în timp ce câteva puşti îl pândeau ameninţătoare. Bătrânul se chirci şi căzu gemând:

— Presimţirea… frate… iertare… În şaua mea…

— Pentru Dumnezeu, señor Uhlmann, nu trageţi! Strigai eu de afară. Suntem prieteni! Socrul şi cumnatul dumneavoastră sunt aici. Venim să vă apărăm împotriva atacului pus la cale împotriva voastră!

— Doamne! Se auzi dinăuntru un glas. Adevărat?

— Da, e adevărat, nu trageţi! Lăsaţi-mă să intru, barem eu singur!

— Intraţi! Dar numai unul!

Pătrunsei în cort. Se aflau acolo vreo douăzeci de oameni înarmaţi cu puşti. Trei lămpi agăţate sus luminau încăperea. Mă întâmpină un tânăr. Lângă el stătea un om mai în vârstă, cu înfăţişare jalnică.

— Era şi ăsta printre ei, Harton? Îl întrebă tânărul, arătând spre mine.

— Nu, señor!

— Absurd! Exclamai eu. Nu mai umblaţi cu cercetări! Noi vă suntem prieteni, duşmanii vin în urma noastră. Din clipă-n clipă pot fi aici. Pe acest om îl cheamă Harton? Va să zică, pe dânsul l-au cărat pe drumuri indienii Cimarra?

— Da. A reuşit să scape. Nu sunt nici zece minute de când a sosit.

— Atunci, chiar dumneavoastră v-aţi furişat adineauri pe lângă noi, master Harton. Eu v-am zărit, însă tovarăşii mei nu mi-au dat crezare. Şi cine a tras?

— Eu! Răspunse unul.

— Slavă Domnului! Răsuflai uşurat, căci mă temusem ca însuşi Harton să nu-şi fi împuşcat fratele. A fost ucis un om nevinovat, căruia îi datoraţi salvarea voastră!

În clipa aceea, intrară şi cei doi Lange, împreună cu mexicanul. Nu mai răbdaseră să aştepte. Revederea provocă o explozie de bucurie, care îi atrase şi pe locatarii corturilor din jur. A trebuit să strig din răsputeri ca să-i astâmpăr şi să impun linişte. Old Death era mort, lovit în inimă. Negrul Sam îl duse înăuntru şi, jelind cu glas tare, îl culcă la picioarele noastre. Dintr-o despărţitură a cortului, apărură două femei, dintre care una – îngrijitoarea – cu un băieţaş în braţe. Cealaltă abia se ţinea pe picioare. Era susţinută de tatăl şi de fratele ei. În aceste împrejurări nu mai puteam să mă bizui decât pe propria mea luciditate. Îl întrebai pe Hartón cum de a reuşit să scape. În timp ce oamenii se foiau care încotro şi trăncăneau întruna, Hartón începu:

— I-am condus anume pe alt drum până sus, în pădurea din spatele văii. Acolo au poposit, în vreme ce căpetenia a

făcut recunoaşterea. Apoi, pe întuneric, au pornit mai departe, lăsându-şi caii sub paza câtorva oameni. Eu, cu mâinile şi picioarele legate, zăceam lângă paznici. La un moment dat, am izbutit să-mi dezleg mâinile, apoi m-am eliberat de tot. M-am furişat repede până la scara secretă şi de acolo am coborât în vale. Zărindu-vă pe dumneavoastră şi crezându-vă duşmani, am dat fuga încoace, unde erau adunaţi majoritatea muncitorilor. I-am anunţat că se pregăteşte un atac asupra noastră. Aşa se explică de ce primul om care a dat să intre în cort a şi fost împuşcat.

— Mai bine v-aţi fi dus la dracu-n praznic! Aţi provocat o mare nenorocire. În sfârşit… Spuneaţi că ticăloşii aceia se pot ivi din moment în moment. Să luăm, deci, măsurile cuvenite.

Vorbii tare ca să mă audă Uhlmann, tânărul care – la apariţia mea – stătuse lângă Hartón. Îi dădui apoi câteva detalii asupra situaţiei şi, cu ajutorul lui, luarăm la iuţeală măsurile de rigoare. Caii fură duşi departe, în fundul văii. Apaşii noştri se postaseră în spatele cortului, împreună cu lucrătorii lui Uhlmann. Old Death, sărmanul, fu scos din cort. Duserăm repede de pe malul apei un butoiaş cu gaz şi o sticlă cu benzină. După ce desfundarăm butoiaşul, dădurăm sar cină unui om să stea de veghe şi, la semnalul convenit, să toarne benzina peste gaz şi să-i dea foc. Îndată ce va fi izbucnit pălălaia, butoiaşul trebuia aruncat în pârâu. Gazul aprins, revărsându-se la suprafaţa apei, avea să lumineze întreaga vale.

Stăteam acum mai bine de cincizeci de oameni în aşteptarea atacului. Eram egali ca număr cu duşmanul, dar mult mai bine înarmaţi. Câţiva muncitori mai descurcăreţi şi mai cu experienţă fură trimişi la punctul de acces în bonanza, ca să ne dea de ştire când vor sosi răufăcătorii.

Avurăm, de asemenea, grijă să desprindem cârligele de la spatele cortului, pregătindu-ne astfel o ieşire dosnică. Femeile şi copilul se ascunseră în fundul văii. Uhlmann,

Winnetou, cei doi Lange şi cu mine rămaserăm singuri în cort. Negrul Sam aştepta afară, împreună cu apaşii.

Cred că stăturăm aşa vreo zece minute. Deodată, apăru unul dintre oamenii noştri trimişi în recunoaştere şi ne vesti că a adus doi albi care, cică, vor să-l viziteze pe señor Uhlmann. Totodată, ne atrase atenţia că îndărătul acestor „musafiri" observase o mişcare suspectă; probabil că toată haita se afla prin apropiere.

Albii fură poftiţi înăuntru. Între timp eu, amândoi Lange şi Winnetou ne ascunserăm în cealaltă despărţitură a cortului.

Ei bine, cei doi „musafiri" erau chiar… Gibson şi William Ohlert. Fură primiţi cu politeţe şi invitaţi să ia loc. Gibson se recomandă Gavilano şi se dădu drept geograf care, împreună cu colegul său între prind cercetări în această regiune de munte. Zicea că-şi aşezase tabăra prin apropiere, dar un gambusino, un anume Harton, trecând pe acolo, îl informase că aici s-ar putea adăposti mai confortabil. Colegul lui e bolnav şi de aceea dânsul, Gavilano, acceptase propunerea lui Harton de a-i conduce până aici pentru ca señor Uhlmann – dacă va binevoi – să-l găzduiască în noaptea asta pe suferind.

Nu avui răbdare să stau şi să judec dacă spusele lui erau bine sau prost ticluite. Fără să mai aştept, ieşii la vedere. Gibson sări ca ars. Mă fixă cu nişte ochi plini de spaimă.

— Dar indienii Cimarra care vin în urma dumitale sunt şi ei bolnavi, master Gibson? Îl întrebai. Desigur, William Ohlert poate să rămână aici. Ba îl şi iau cu mine. Pe dumneata la fel. Ohlert era, ca de obicei, cu totul absent. Gibson, însă, îşi reveni repede.

— Mizerabile! Se răsti el la mine. Te-ai apucat să-i urmăreşti până şi aici pe oamenii cumsecade? Am să te…

— Taci! Îi tăiai vorba. Eşti prizonierul meu!

— Încă nu! Replică el furios. Mai întâi, uite!… Se repezi să mă lovească în cap cu patul puştii. Dar îi prinsei braţul răsucindu-l fulgerător, încât lovitura devie în capul lui

Ohlert. Acesta se prăbuşi. Pe moment năvăliră din spate câţiva lucrători şi îşi îndreptară armele asupra lui Gibson, pe care-l mai ţineam încă strâns de braţ.

— Nu trageţi! Le strigai, căci voiam să-l am viu la dispoziţia mea. Dar era prea târziu. Un glonţ îi găuri ţeasta şi Gibson se prăbuşi.

— Nu ne-o luaţi în nume de rău, domnule, dar aşa e obiceiul pe la noi, mi se adresă muncitorul care trăsese.

Ca şi când împuşcătura ar fi fost un semnal, poate chiar cel convenit între Gibson şi complicii săi, în preajma bordeielor izbucni deodată urletul de luptă al indienilor. Iată cât de aproape ajunseseră împreună cu fârtaţii lor albi!

Uhlmann se repezi afară, urmat de ceilalţi. Îi auzeam glasul. Se porni un schimb de focuri, exclamaţii, blesteme. Eu rămăsesem în cort, lângă Ohlert. Îngenuncheai să văd dacă nu cumva murise. Mă liniştii însă numaidecât: pulsul bătea. Prin urmare, puteam să particip şi eu la luptă.

Ieşind din cort, îmi dădui seama că nici nu mai era nevoie de ajutorul meu. Valea se luminase toată de flăcările ce pluteau la suprafaţa apei. Bandiţilor li se făcuse o primire cu totul neprevăzută. Cei mai mulţi zăceau la pământ; alţii, urmăriţi, fugeau către ieşire. Ici şi colo mai rezista câte unul, încolţit de doi sau trei dintre oamenii lui Uhlmann, dar, fireşte, fără speranţă de scăpare.

Uhlmann stătea lângă cort şi trăgea foc după foc. Îl îndemnai să trimită un grup de oameni sub conducerea lui Harton, pe scara secretă, ca să pună stăpânire pe caii invadatorilor. Tot acolo ar putea fi lichidaţi şi cei din urmă fugari. Uhlmann îmi ascultă sfatul fără întârziere.

Nu trecuseră nici trei minute de la primul foc de armă şi terenul era complet curăţat.

Prefer să nu descriu aici amănuntele acestui carnagiu. Imagini care cutremură inima omului e mai bine să nu fie zugrăvite nici cu penelul, nici cu condeiul. Simţământul de omenie îi refuză învingătorului bucuria unui astfel de triumf.

Grupul trimis de Uhlmann puse uşor stăpânire pe cai. Oamenii rămaseră toată noaptea acolo. Singur Harton se întoarse. Nici nu bănuia cine e omul care fusese prima victimă a acelei seri, omul care, datorită pripelii, căzuse ucis de propriii să-i tovarăşi. De altfel, Old Death era singura jertfă pe care o dăduse tabăra noastră. Ieşii cu Harton afară, în vale, unde între timp fuseseră aprinse câteva focuri. Ne aşezarăm într-un loc retras şi îl informai asupra tragicului adevăr.

Bietul om plângea în hohote, ca un copil. Îl iubise dintotdeauna pe Old Death, îl iertase de mult şi se făcuse căutător de aur numai în speranţa că această ocupaţie îi va da prilejul să-şi întâlnească undeva fratele dispărut.

A trebuit să-i povestesc totul, de la întâia mea întâlnire cu bătrânul westman până în clipa când glonţul pregătit pentru alţii i-a curmat firul vieţii. Voia să afle fiece cuvânt schimbat între noi. Şi când, după mai bine de un ceas, ne înapoiarăm în cort, mă rugă să-i găsesc loc în inima mea şi să-i fiu prieten cum fusesem cu fratele său.

Dimineaţa ni se aduse şaua lui Old Death. Fără nici un martor, Harton şi cu mine desfăcurăm căptuşeala şeii şi dădurăm de un portvizit. Era uşurel, în schimb foarte preţios. Decedatul lăsa fratelui său valori bancare importante şi, ceea ce era principalul, îi indica pe un plan, minuţios desenat, o bonanza cu mari resurse, descoperită de el la Sonora. Din clipa aceea Harton era, de fapt, un om bogat.

Fireşte că nu mai putui afla care anume fuseseră planurile lui Gibson în legătură cu William Ohlert. Nici chiar sora lui Gibson, Felisa Perillo, la care, probabil, intenţiona să ajungă, n-ar fi fost în stare să mă lămurească. Între lucrurile lui găsii toţi banii ridicaţi în contul bancherului Ohlert, minus cheltuielile de călătorie.

Tânărul Ohlert trăia, nu-i vorbă, dar nu-şi revenea în simţiri. Era deci de prevăzut că va trebui să mai întârzii aici destulă vreme, ceea ce, la drept vorbind, nu-mi displăcea.

Aveam prilejul să mă refac după atâtea osteneli şi să cunosc îndeaproape viaţa şi activitatea unei exploatări aurifere. Aceasta, până ce starea lui Ohlert va fi îngăduit să-l transport la Chihuahua şi să-l dau în îngrijirea unui medic priceput.

Old Death fu înmormântat cum se cuvine. Îi ridicarăm un monument cu o cruce cioplită din minereu de argint. Fratele său renunţă la slujba de până atunci la mina lui Uhlmann şi se pregăti să plece la Chihuahua. Dorea să se odihnească un timp după viaţa grea pe care o dusese ca gambusino.

De nedescris era bucuria ce o trăiau soţii Uhlmann datorită regăsirii cu bătrânul Lange şi cu fiul său. Erau o pereche amabilă, ospitalieră, care îşi meritau pe deplin fericirea.

Luându-şi rămas-bun, Fred Hartón mă invită să-l însoţesc în căutarea zăcământului din Sonora. Nu eram în situaţia de a-i da un răspuns definitiv, dar îi promisei că am să-l vizitez la Chihuahua. În ce-l priveşte pe Winnetou, acesta se hotărî să rămână cu mine. Pe cei zece apaşi îi trimise acasă, după ce Uhlmann îi răsplăti cu daruri bogate. Negrul Sam plecă şi el ca însoţitor al lui Hartón. Am aflat mai târziu că şi-a făcut bine datoria. Nu ştiu însă dacă şi-a mai reluat slujba la señor Cortesio.

Şi iată că, peste două luni, mă aflam la bravul călugăr Benito din congregaţia El buono Pater de la Chihuahua. Era cel mai renumit medic din provinciile nordice. Îl dădui în grijă pe William Ohlert şi, până la urmă, călugărul reuşi, într-adevăr, să-l vindece pe deplin. Zic „pe deplin”, fiindcă – ciudat lucru!

— Pacientul reveni nu numai la bunăstare fizică, dar şi la o comportare normală. Părea că lovitura ce o primise în cap cu patul puştii i-ar fi spulberat ideea fixă cu poetul nebun. Se arăta vioi, sănătos, uneori chiar exuberant şi dorea foarte mult să se întâlnească iarăşi cu tatăl său. De fapt, bătrânul bancher, înştiinţat de mine, urma să sosească în

curând; dar tânărul nu ştia nimic des pre această vizită. Tatăl primise din parte-mi un raport detaliat asupra tuturor peripeţiilor prin care trecusem şi mă asigurase, prin corespondenţă, că va veni personal ca să-şi ducă acasă fiul regăsit. Îl rugasem totodată să obţină de la master Josy Taylor eliberarea mea din funcţia de detectiv. Mă simţeam din ce în ce mai atras de propunerea lui Harton de a-l însoţi la Sonora. Acesta venea zilnic să mă vadă. Îmi arătă o prietenie cu adevărat emoţionantă şi se bucura din tot sufletul de însănătoşirea tânărului Ohlert. În privinţa acestuia din urmă, trebuie să mărturisesc că se întâmplase pur şi simplu un miracol. William Ohlert refuza să audă până şi cuvântul „poet”. Îşi amintea de orice clipă a vieţii, excluzând perioada dintre fuga cu Gibson şi revenirea lui la normal. Acest răstimp rămase în mintea lui ca o pagină goală.

Ne aflam, aşadar, într-o zi împreună: călugărul, eu, Ohlert şi Har ton. Depanam diversele întâmplări şi speranţe ale vieţii noastre. Deo dată, auzirăm bătăi în uşă. Servitorul deschise şi în prag îşi făcu apariţia un domn, la vederea căruia William scoase un strigăt de bu curie. Câtă suferinţă şi câte griji pricinuise părintelui său – aceasta o aflase încă înainte din gura mea. Acum se aruncă plângând în braţele bătrânului, în timp ce noi, ceilalţi, părăsirăm discret odaia.

Mai târziu, avurăm destul timp să ne deschidem inimile şi să ne povestim de toate. Tatăl şi fiul şedeau alături, mână în mână. Bătrânul bancher obţinuse de la Taylor eliberarea mea din post şi, fără să mai preget, mă angajai să-l însoţesc pe Harton. Fireşte că ne-ar fi bucurat să participe şi un al treilea la expediţie. Şi când spun „al treilea”, mă gândesc, bineînţeles, la sărmanul Old Death, faimosul cercetaş al Vestului sălbatic.

Chapter 5 OLD FIREHAND.

Multe, foarte multe ar fi de povestit despre întâmplările trăite alături de Harton. Dar cum urmăresc să-l înfăţişez în special pe Winnetou – care se afla atunci în altă parte – mă

voi mărgini să spun că, după numeroase eforturi şi înfruntând multe primejdii, descoperirăm până la urmă bonanza. Nefiind dispus să mă ocup de exploatarea părţii ce-mi revenea, hotărâi s-o vând pe un preţ care îmi acoperi cu vârf şi îndesat toate pagubele suferite în naufragiu. Pornii apoi călare spre Rio Pecos, la apaşi. Acolo, în pueblo, apaşii mă primiră ca pe un frate; dar Winnetou lipsea. Făcea un tur de control pe la toate aşezările şi detaşamentele sale.

De fapt, îmi lăsase vorbă să-l aştept. Cum însă aşteptarea ar fi durat cel puţin o jumătate de an, nu mă lăsai convins să rămân şi făcui o escapadă în Colorado, pentru ca apoi, prin Kansas, să mă întorc la Saint Louis. Pe drum, mi se alătură englezul Emery Bothwell, un bărbat extrem de instruit, întreprinzător şi curajos pe care, după cum stimaţii cititori vor afla cu alt prilej – aveam să-l regăsesc mai târziu în Sahara.

Toate întâmplările prin care trecusem alături de Winnetou, ca şi cele trăite împreună cu Harton şi acum, de curând cu Bothvell – deveniră repede cunoscute, încât, sosind la Saint Louis, fusei de-a dreptul surprins de câte se discutau pretutindeni în legătură cu Old Shatterhand. Când bătrânul mister Henry îmi observă mirarea, zise, în felul său original:

— Al dracului om! Treceţi într-o lună prin mai multe aventuri decât altul în două decenii, scăpaţi din primejdii ca prin minune, vă luaţi, ca, un greenhorn tinerel, colea, la întrecere cu cei mai mari oameni ai Vestului, daţi peste cap toate obiceiurile sângeroase de acolo, cruţându-i până şi pe duşmanii cei mai răi şi pe urmă căscaţi gura de mirare că se discută peste tot de isprăvile lui Old Shatterhand! Eu atâta vă spun: în ce priveşte faima, l-aţi depăşit în scurtă vreme până şi pe marele Old Firehand, care numără de două ori atâţia ani ca dumneavoastră. Nici nu ştiţi câtă bucurie îmi face când aud aceste discuţii! Doar eu şi nimeni altul, v-am

sfătuit să apucaţi drumul Vestului! Pentru bucuria ce-mi dăruiţi, se cade să-mi arăt recunoştinţa. Ia priviţi încoace!

Deschise scrinul în care îşi ţinea armele, scoase la iveală primul exemplar din carabina „Henry” făurită de el, îmi explică mecanismul, modul de întrebuinţare şi mă conduse apoi la poligonul de tir ca să încerc şi să apreciez neîntrecuta lui operă. Eram mai mult decât entuziasmat de carabină, dar, aşa cum procedasem şi altădată, îi atrasei atenţia asupra faptului că răspândirea unei asemenea arme cu repetiţie va avea cele mai grave urmări în ce priveşte fauna şi chiar existenţa populaţiei din Vest.

— Ştiu, ştiu, confirmă meşterul. Mi-aţi mai spus-o şi cu alt prilej. Eu, însă, nu fac decât puţine exemplare. Asta de aici, adică primul, vă aparţine dumneavoastră. I-aţi dus faima în lume doborâtorului meu de urşi; păstraţi-l, deci, împreună cu carabina. Cred că o să vă folosească pentru viitoarele expediţii dincolo de Mississippi.

— O, nu mă îndoiesc! Însă, pentru moment, nu pot să accept darul.

— De ce?

— Fiindcă, deocamdată, n-am intenţia să plec în Vest.

— Atunci, încotro?

— Întâi de toate, în patrie, apoi în Africa.

— Ha?… făcu mister Henry, uitând să-şi închidă gura. Sunteţi într-o ureche? Vreţi să ajungeţi negru… hotentot?

— Ei, nu merg eu până acolo! Dar i-am promis domnului Bothwell să ne întâlnim în Algeria, unde locuiesc nişte rude ale sale. Şi ne bate gândul să facem o călătorie în Sahara.

— Ca să vă înghită leii sau hipopotamii?

— Pshaw!Hipopotamilor nu le place carnea şi nu trăiesc în pustiu.

— Dar leii?

— Nici ăştia nu stau chiar în inima Saharei. Au şi fiarele nevoie de apă.

— Ştiu, stimabile, ştiu. Doar n-o să bea sirop! E vorba însă de ceva mult mai complicat. Nu-i aşa că în Algeria se

vorbeşte franceza?

— Da.

— Şi? Vă descurcaţi?

— Mă descurc. Ştiu franţuzeşte.

— Dar în deşert?

— Acolo e nevoie de arabă.

— Ei, asta-i problema! O să aveţi dificultăţi.

— Ba nu. Profesorul meu de arabă trecea în Germania drept cel mai mare specialist în limbile orientale.

— Ei, bată-vă norocul! Nimeni nu vă poate veni de hac! Mă mai gândesc însă la ceva care pesemne că v-ar scoate din cap ideea expediţiei.

— Ce anume?

— Cheltuiala! Vreau să zic, paralele.

— Am eu nişte economii.

— Ei, aş!...

— Vorbesc serios. Bonanza mi-a adus câştiguri mari. În plus, bancherul Ohlert m-a onorat cu o gratificaţie considerabilă. Nu mai vorbesc de restul salariului pe care l-am încasat de la Josy Taylor pentru serviciile mele ca detectiv.

— Atunci, poftim, luaţi-o la picior, ştergeţi-o în Sahara! Izbucni meşterul supărat. Nu înţeleg ce poate să caute un om acolo! Nisip, nisip şi iar nisip şi, pe deasupra, milioane de purici ai deşertului! Aici, la noi, aţi duce-o mult mai bine. În sfârşit, aflaţi că între noi doi s-a declarat divorţul. Nici nu ştiu dacă ne vom mai vedea vreodată!

Se plimba cu paşi mari, grăbiţi, prin atelier, bombănea şi ocăra întruna, gesticulând cu ambele mâini. Dar firea lui, în fond blândă, răzbi repede. Se proţăpi în faţa mea şi mă întrebă:

— Acolo, prin pustiu, vă mai foloseşte la ceva doborâtorul meu de urşi?

— Desigur.

— Şi carabina?

— Mai ales!

— Atunci, luaţi-le în spinare şi căraţi-vă! Hai, să nu vă mai prind pe-aici, că vă dau pe uşă afară, măgar de Sahara ce-mi sunteţi!

Îmi vârî cu de-a sila armele în mâini, deschise uşa larg, mă îmbrânci şi trase zăvorul în urma mea. Dar pe când ieşeam în stradă, îşi scoase capul pe fereastră şi strigă:

— Deseară treceţi pe la mine, nu-i aşa?

— Mai încape vorbă?

— Well! Vă pregătesc o supă de bere, cina dumneavoastră preferată. Ei, ce mai staţi? N-aţi şters-o?

Când, după câteva zile, îmi luam rămas-bun de la bătrânul meşter, acesta îmi ceru cuvântul că – dacă nici o piedică serioasă nu-mi va sta în cale – mă voi întoarce în cel mult şase luni. Şi, într-adevăr, am reuşit să mă ţin de cuvânt. Exact după o jumătate de an, mă aflam din nou la Saint Louis.

Bătrânul meşter se bucură din inimă auzind cât de mult îmi folosiseră cele două arme la stârpirea faimoasei gum – acea mult te mută caravană de tâlhari. Totodată, mă informă că Winnetou îl vizitase între timp.

Aflând termenul când promisesem să mă întorc, Winnetou îl rugase pe meşter să mă îndrepte spre Rio Suanca unde, împreună cu un grup de războinici apaşi, avea să organizeze o mare vânătoare.

Pornii numaidecât la drum. Îmi trebuiră trei săptămâni încheiate până să ajung la râul cu pricina şi, după o scurtă recunoaştere, dădui de tabăra vânătorilor. Winnetou admiră plin de entuziasm carabina lui Henry, dar nu-şi exprimă deloc dorinţa s-o încerce; considera că arma e proprietatea mea exclusivă, sfântă şi intangibilă. Spre plăcuta mea surpriză, tânărul apaş îmi oferi un armăsar murg pe care mi-l adusese în dar anume. Animalul, datorită vioiciunii sale, fusese botezat „Swallow”, adică rândunică sau rândunel. Se bucurase de cea mai înaltă dresură indiană şi se obişnui cu mine foarte curând.

După vânătoare, Winnetou intenţiona să viziteze tribul Navajo, ca să aplaneze conflictul ce izbucnise între acesta şi oamenii tribului Niora. L-aş fi însoţit cu dragă inimă, dar nu se putu. Câteva zile înainte de proiectata noastră plecare, ne întâlnirăm cu un transport californian de aur. Călătorii se speriaseră cumplit văzându-se deodată înconjuraţi de indieni, dar se calmară curând auzind de numele lui Winnetou şi al lui Old Shatterhand. Ce răsunet aveau aceste două nume se vădea şi din faptul că oamenii mă rugară, fireşte, contra unei remuneraţii corespunzătoare, să-i călăuzesc până la fortul Scott. Eu refuzai din capul locului, pentru că nu voiam să mă despart de Winnetou, dar dânsul, ca fost dascăl al meu, măgulit de atenţia şi încre derea de care mă bucuram, mă sfătui să le fac serviciul cerut şi apoi, de la fortul Scott, să mă îndrept spre miazănoapte, către preria Gravei, la vest de Missouri, unde urma să ne regăsim. Avea intenţia să-l vizi teze pe vechiul şi vestitul său prieten Old Firehand, care se afla în acele ţinuturi.

Despărţindu-ne, aşadar, din propria lui dorinţă, plecai împreună cu străinii aceia, conducându-i, nu fără a înfrunta destule primejdii, până la destinaţie. Trebuie spus că numai mulţumită carabinei Henry şi calului meu excelent reuşii să ies teafăr din toate încercările.

Trecui apoi prin Kansas şi Nebraska, străbătând ţinutul siucşilor, de urmărirea cărora scăpai tot datorită lui Swallow, calul meu nemaipomenit de iute. Winnetou îmi explicase că acest drum mă va duce către un teren petrolifer proaspăt descoperit şi pus în exploatare de un anume Forster; îmi spusese că ar exista acolo şi un magazin universal, unde puteam să-mi cumpăr de toate.

După calculele mele, trebuia să fi ajuns în preajma acelui teren petrolifer. Ştiam că-i spune New Venango şi că se află în una din acele văgăuni numite „bluffs”, tăiate aproape vertical în prerie şi străbătute, de obicei, de un pârâiaş care fie că dispare fără urmă sub stânci, fie că se scurge treptat în pământul avid sau – dacă volumul de apă e mai mare – se

lărgeşte şi devine râu în toată legea. Până aici, însă, câmpul plin de floarea-soarelui nu vădea nici un semn care să indice apropierea unei astfel de depresiuni. Calul simţea nevoie de odihnă şi eu însumi, ostenit de lunga mea călătorie în necunoscut, râvneam din ce în ce mai mult să ating odată ţelul ce mi-l fixasem pentru ziua respectivă. Acolo gândeam să poposesc o zi, să mă odihnesc şi să-mi procur muniţia necesară, pentru că-mi epuizasem pe drum aproape toate rezervele.

Când să-mi pierd cu totul nădejdea că voi ajunge la ţintă, Swallow îşi înălţă capul şi scoase acel fornăit specific, prin care adevăratul cal de prerie anunţă prezenţa unei fiinţe. Îl oprii uşurel în loc şi mă răsucii în şa scrutând împrejurimile. Nu era nevoie de prea multă cercetare. La orizont, doi călăreţi care, probabil, mă văzuseră la rândul lor, se apropiau de mine în galop. Distanţa dintre noi era încă prea mare ca să le pot desluşi chipurile, dusei la ochi luneta şi, spre surpriza mea, constatai că unul din călăreţi – fapt neobişnuit în acele ţi nuturi – era un tânăr aproape nevârstnic.

„Ciudat lucru! Comentai în sinea mea. Un copil călare prin prerie! Şi îmbrăcat într-un autentic costum vânătoresc!” Cuprins de nerăbdare, îmi vârâi la loc pistolul şi cuţitul pe care, din precauţie, le scose sem de la brâu.

„Şi bărbatul de alături să fie oare un yankeu din tagma celor care se dau în vânt după întâmplări excentrice? Sau e vorba de acel flats ghost, duh al câmpiei, care, după credinţa indienilor, călăreşte noaptea pe un cal de foc şi ziua, sub tot felul de înfăţişări înşelătoare, pribegeşte în preajma pădurilor, momindu-i pe albi şi ducându-i la pierzanie? Sau e un ostatic alb capturat în regiunile de răsărit?”

Îmi controlai, oarecum stânjenit, aspectul exterior, care nu semăna nici pe departe cu al unui gentleman; jambierele erau numai noroi, pantalonii plini de jeg – deoarece respectam onorabilul obicei vânătoresc de a înlocui şervetul

sau ştergarul cu postavul nădragilor; pătându-i din belşug cu grăsime de bizon şi de urs. Vesta, ca un sac de piele, care suportase cu stoicism atâtea intemperii şi calamităţi atmosferice, îmi dădea înfăţişarea unei sperietoare de ciori biciuită de furtuni. Iar căciuliţă de biber nu numai că se lăţise peste măsură, dar şi năpârlise parcă după termen: părea să fi fost în foarte intime relaţii cu focurile de tabără.

Din fericire, nu mă aflam într-o lojă a Operei Mari, ci între Black Hills – Colinele Negre – şi Munţii Stâncoşi. Şi nici timp n-aveam să mă necăjesc; abia apucasem să-mi examinez ţinuta, că ciudaţii călăreţi şi ajunseră lângă mine. Drept salut, băiatul îşi înălţă cravaşa cu mânerul în sus şi rosti cu glas pur, aproape copilăresc:

— Good day, sir Aţi pierdut ceva de vă uitaţi atât de atent la pro pria persoană?

— Your servant, sluga dumneavoastră, domnişorule! Îmi încheiam platoşa ca nu cumva privirea dumneavoastră ageră să-mi sfredelească pieptul.

— Va să zică, e strict interzis să vă privesc?

— Nicidecum. Consider însă că şi mie mi-e îngăduit să vă măsor cu toată atenţia.

— Mă rog, cu un cavaler care poartă platoşă şi coif de biber trebuie să te porţi frumos. Ridicaţi-vă, deci, privirea cruntă şi studiaţi-mă!

— Mulţumesc. Ne putem cântări deci în toată voia, ceea ce pentru mine e, desigur, mai plăcut; ţinuta dumneavoastră impecabilă s-ar potrivi de minune cu orice salon. Şi, răsucindu-mi calul, adăugai:

— Aşa, acum mă puteţi vedea din toate părţile, călare şi în mărime naturală! Vă plac?

— Staţi niţel, uitaţi-vă şi la mine! Răspunse băiatul râzând. Îşi cabra calul şi se roti la rândul lui. Acum prezentarea e completă. Binevoiţi a vă exprima primul: vă plac?

— Hm, nu e rău! În orice caz, păreţi destul de acceptabil pentru aceste locuri. Dar eu?

— Aşa şi aşa! Numai că nu se cade să mă apropii de dumneavoastră mai mult decât îmi impune o anume prudenţă.

— Într-adevăr, făcând abstracţie de persoana ca atare, alura e destul de impozantă, adăugă însoţitorul lui pe un ton de zeflemea şi privindu-l cu vădită admiraţie pe Swallow.

Neluând în seamă jignirea, mă adresai băiatului, care, pentru vârsta lui, dovedea o excepţională bună creştere:

— Rezerva dumneavoastră, sir, e îndreptăţită. Cred însă ca mă scuză însăşi sălbăticia acestor locuri.

— Sălbăticie! Va să zică, sunteţi străin?

— Atât de străin, încât caut de o zi întreagă o anume adresă şi nu o găsesc.

— Atunci, dacă vreţi să cunoaşteţi nemărginirea acestei sălbăticii, haideţi cu noi!

Apucă în direcţia pe care o urmasem eu şi îşi îndemnă calul în toate felurile, de la trap uşor până la galopul cel mai vijelios. Swallow al meu îl imită fără greutate, deşi nu se odihnise toată ziua. Da, bravul animal parcă înţelesese că e vorba de un mic concurs şi o luă atât de repede înainte, încât băiatul, neputând să se mai ţină de el, îşi struni calul exclamând:

— Extraordinar, sir! Nu aveţi cumva de gând să vindeţi armăsarul?

— Cu nici un preţ, sir, răspunsei, mirat de propunere.

— Nu mă tot luaţi cu „sir”

— Cum doriţi. Însă mustangul acesta, care m-a scos din atâtea primejdii, nu-l vând pentru nimic în lume.

— A fost dresat de indieni, observă el cercetându-l cu ochi de cunoscător. De unde îl aveţi?

— De la Winnetou, căpetenia apaşilor, cu care m-am văzut ultima oară la Rio Suanca.

Mă privi vădit surprins.

— De la Winnetou? Păi ăsta e indianul cel mai vestit şi mai temut din tre Sonora şi Columbia! Nu faceţi deloc

impresia că l-aţi cunoaşte, sir!

— Şi de ce nu? Întrebai, zâmbind.

— Păreţi mai degrabă vreun geometru; veţi fi măsurând terenul sau cam aşa ceva. Oamenii aceştia sunt de obicei destul de pricepuţi şi curajoşi, dar nu-i văd să se aventureze tocmai printre apaşi, niori sau navaicaşi. Ar fi prea de tot. Pistolul dumneavoastră curăţel, luci os, cuţitul prea delicat, puşca aceea de paradă prinsă în curea, până şi poziţia călăreţului pe cal nu prea se potrivesc cu imaginea unui squatter sau vânător de prerie.

— Ce-i drept, e drept: nu sunt decât un vânător de duminică. Dar armele mele nu sunt chiar de lepădat. Le am din Saint Louis, de pe Front-Street. Şi dacă, după cum se pare, sunteţi aici ca şi acasă, atunci trebuie să ştiţi că la Saint Louis găseşti pe preţ bun marfă corespunzătoare.

— Mă rog, numai că marfa îşi dovedeşte calitatea abia după ce-a fost folosită cum trebuie. Ce părere aveţi de pistolul acesta?

Îşi vârî mâna în coburul şeii şi scoase un coşcogea pistol vechi şi ruginit, care semăna mai degrabă cu un retevei uzat decât cu o armă.

— Deh! E de pe vremea lui Pazvante, dar în mâna unui trăgător obişnuit cu astfel de arme s-ar putea dovedi destul de bună. Am văzut nu o dată indieni mânuind admirabil cele mai prăpădite puşti.

— Atunci, spuneţi-mi dacă atingeau şi ei asemenea performanţă? Îşi îndemnă calul, se roti apoi în trap întins împrejurul meu, înălţă pistolul şi, până să-mi dau seama de intenţie, trase asupra mea. Căciuliţa îmi zvâcni uşor şi, în acelaşi timp, floarea-soarelui cu care mi-o împodobisem zbură pe dinaintea ochilor mei. Pesemne că acest trăgător excelent voia să-mi vadă reacţia şi să se convingă câte parale fac în calitatea mea de vânător duminical. De aceea rostii foarte calm:

— Cred că oricine e capabil de asemenea performanţă. În schimb, nu oricui îi face plăcere să-şi expună astfel pălăria,

sub care s-ar putea să se afle din întâmplare şi un cap. De aceea vă sfătuiesc să nu mai trageţi înainte de a-l fi convins pe interlocutor că mânuiţi într-adevăr fără greş stropitoarea asta de pulbere.

— Wherefore? Şi de ce? Auzii întrebând în spatele meu. Însoţitorul tânărului călărea o mârţoagă înaltă, greoaie, care nu reuşise să ţină pasul cu caii noştri şi ne ajunse din urmă abia când trosni pistolul.

— Capul unui vântură-lume, reluă el, plus căciuliţa nu fac, în orice caz, mai mult decât o porţie de pulbere.

Era un bărbat înalt, uscăţiv, deşirat, cu gâtul subţire, cu o fizio nomie de yankeu viclean. Din consideraţie pentru tovarăşul său, tre cui şi peste această grosolănie, deşi mi se păru că atitudinea mea pa sivă era atribuită de băiat unei alte cauze. Evident, tânărul nu-mi ad mira deloc lipsa de combativitate.

Toată această întâlnire mi se părea foarte stranie. Dac-aş fi găsit-o relatată într-an roman, l-aş fi bănuit cu siguranţă pe autor că dă imposibilul drept posibil. Oricum, un lucru era limpede: trebuia să fie vreo aşezare omenească pe aproape şi, cum în aceste locuri de mult nu se mai desfăşuraseră bătălii între triburile sălbatice, chiar şi un adolescent putea să se plimbe fără teamă prin prerie.

Nu-mi era tot atât de limpede cum să mă port cu acest tânăr interesant. Dibăcia şi cunoştinţele lui asupra Vestului mă făceau să bănuiesc că-şi duce viaţa în condiţii cu totul speciale. Nu era, deci, de mirare că-l cercetam din ochi cu cea mai vie atenţie.

Călărea înaintea mea la o jumătate lungime de cal şi soarele, coborând spre apus, îl scălda în razele-i de aur. Era „oacheş şi frumos”, cum vorbeşte psalmul despre micul David. Trăsăturile lui nobile, cu toată frăgezimea specifică vârstei, aveau accente hotărâte, dovedind o dezvoltare precoce a spiritului şi o voinţă dârză. Întreaga-i ţinută, sigură, degajată, parcă te obliga să nu-l tratezi ca pe un copil, deşi nu părea să aibă mai mult de şaisprezece ani.

Mă gândeam fără voie la unele povestiri pe care le citisem odini oară, la istorisirile despre vitejia şi cutezanţa proprii până şi copiilor, aici, în Far West. Dar această dezinvoltură şi hotărâre nu puteau fi puse numai pe seama firii sale, ci şi a bunăstării materiale de care, probabil, se bucura. Altminteri, nici nu m-ar fi întrebat adineauri dacă vreau să vând mustangul. Deodată, băiatul strânse de frâu şi domoli trapul calului.

— Vreţi să ajungeţi la New Venango, sir? Mă întrebă el.

— Da.

— Şi veniţi din savană, nu-i aşa?

— Exact. Se şi vede, de altfel, după înfăţişare.

— Dar westman nu sunteţi!

— Trebuie să aveţi nişte ochi foarte ageri, ca să mă pătrundeţi numai dintr-o privire!

— German?

— Da. Pesemne că mă cam trădează engleza mea, adică accentul.

— Accentul nu e chiar atât de prost, însă destul de caracteristic ca să vă ghicesc obârşia. Dacă n-aveţi nimic împotrivă, putem vorbi în limba maternă.

— Cum, suntem compatrioţi?!

— Tata e german; eu, însă, m-am născut la Quicourt. Mama era indiană, din tribul assineboinilor.

Abia acum îmi explicam profilul său caracteristic şi nuanţa închisă a pielii. Aşadar, mama îi murise şi tatăl trăia. Mă aflam în faţa unui caz neobişnuit şi curiozitatea mea se transformă dintr-o dată într-un interes profund.

— Uitaţi-vă în zare, mă îndemnă băiatul. Vedeţi fumul de colo, care se ridică din pământ?

— Ah, am ajuns, va să zică, la acel „bluff” pe care-l caut! Acolo, cică, se află New Venango, aşezat ca într-o copaie. Îl cunoaşteţi pe Emery Forster, prinţul petrolului?

— Oarecum. E tatăl cumnatei mele, adică a soţiei fratelui care locuieşte în Omaha. Tocmai le-am făcut o vizită şi la

înapoiere am tras aici, la o gazdă. Aveţi vreo treabă cu Forster, sir?

— Nu. Mi-ar trebui doar să găsesc un magazin ca să-mi procur câte ceva de acolo. De Forster n-am întrebat decât din curiozitate, cum fac, desigur, toţi drumeţii care trec pe-aici. Nu se poate să nu te interesezi de unul din cei mai mari prinţi ai petrolului!

— L-aţi şi văzut?

— O, habar n-am cum arată!

— Ba dimpotrivă! Îl vedeţi şi acum. Călăreşte alături. Ce-i drept, nu am făcut prezentările, dar e de scuzat: în prerie nu se prea respectă normele bunei-cuviinţe.

— Nu sunt de aceeaşi părere, protestai, fără a-l onora pe yankeu măcar cu o privire. Socot chiar că preria are un mod al ei de a selecta oamenii, nu după criteriul bogăţiei, ci al valorii autentice. Daţi arogantului dumneavoastră prinţ al petrolului arma pe care o mânuiţi cu atâta precizie şi expediaţi-l de unul singur în Vest: cu toate milioanele lui, se va prăpădi. Şi, dimpotrivă, întrebaţi pe orice westman serios care, ca un stăpân absolut, cutreieră cu puşca lui imensitatea pre riei, câţi bani posedă şi vă va râde în nas. Acolo unde omul se măsoară după primejdiile pe care ştie să le înfrunte, căciuliţa mea, de pildă, face mai mult decât actul de proprietate asupra nu ştiu câtor izvoare de ţiţei. În prerie nu profesorii de dans, ci cuţitele de vânătoare sta bilesc regulile de conduită.

Tânărul îşi îndreptă privirea mai întâi asupra lui Forster, apoi asupra mea. Observai că vorbele mele îi merseseră la inimă. Totuşi, nu se putu abţine de la o rectificare:

— N-am să vă contrazic întru totul, sir. Cred însă că există pe ici, pe colo şi trapperi sau squatteri care nu mi-ar râde în nas dacă i-aş întreba cât aur posedă. Aţi auzit vreodată de Old Firehand?

— Cum să nu! E unul din cei mai vestiţi vânători ai pădurilor; îl cunosc, dar numai din auzite.

— Ei bine, el şi Winnetou, va să zică un alb şi un roşu, fac parte dintre oamenii la care mă refer. Ei ştiu toate hăţişurile, munţii, râpele, pădurile şi vă pot conduce la zăcăminte de aur sau argint nebănuite de alţii. Mă îndoiesc că vreunul din ei ar face schimb cu un petrolist!

— Pshaw, Harry, interveni Forster, sper că nu vrei să mă jigneşti! Tânărul evită să răspundă. Eu însă rostii glacial:

— Oricum, nu petrolistul a descoperit aceste comori şi cred că nici n-ar cuteza să le exploateze cu preţul scumpei sale vieţi. De alt fel, tinere master, veţi conveni că observaţia dumneavoastră confirmă, de fapt, cele spuse de mine. Un adevărat westman, chiar dac-ar des coperi cea mai bogată vână de aur, nu şi-ar da pentru ea libertatea la care ţine mai presus de orice. Dar iată că am ajuns la „bluff”, ţinta călătoriei noastre!

Ne oprirăm la marginea unei râpe şi zării pe fundul ei o aşezare mai măruntă decât bănuisem. Terenul, jos, era relativ mic, străjuit jur-împrejur de stânci prăpăstioase şi străbătut de un râu destul de lat, ce-şi tăia drum prin bolovăniş. Peste tot – instalaţii de foraj. O sondă lucra din plin chiar pe malul apei. La centru, în vecinătatea unor hale, se afla o clădire cu locuinţe. Deşi improvizată, clădirea părea destul de confortabilă. Orişiunde îţi roteai privirea, vedeai doage, funduri de butoaie şi tot soiul de rezervoare, unele încă goale, altele pline cu mult râvnitul carburant.

— Da, sir, acesta este „bluff”-ul, spuse Harry. Dincolo vedeţi magazinul, alături restaurantul, apoi un hotel şi altele. Iar aici e drumul cam povârnit, pe care va trebui să coborâm, desigur, cu precauţie, ca să nu ne rupem gâtul. Veniţi şi dumneavoastră?

Descălecarăm sprinten amândoi.

— Luaţi calul de dârlogi, mă Sfătui băiatul.

— Swallow al meu mă urmează singur. Luaţi-o dumneavoastră înainte!

Într-adevăr, mustangul venea după mine fără nici un îndemn şi, în timp ce Forster cu gloaba lui ne urma anevoie

şi cu teamă, eu ad miram viteza şi siguranţa băiatului la coborâş. Era exclus ca asemenea deprinderi să şi le fi însuşit în Est. Şi faptul acesta îmi sporea şi mai mult interesul pentru persoana lui. Jos, încălecarăm iarăşi. Eram pe punctul de a mă despărţi de ei, crezând că se vor îndrepta spre clădirea cu locuinţe, în timp ce eu trebuia să caut magazinul. Dar For ster mi se adresă arogant:

— Fără grabă, stimabile! Mergem şi noi până la magazin. Mai am o bagatelă de aranjat cu dumneavoastră.

Datorită interesului pe care mi-l stârnise băiatul, mă ispitea într-adevăr gândul să mai rămân puţin în societatea lui. Dar pe For ster nici măcar nu-l întrebai ce anume „bagatelă” va fi având de aranjat cu mine. De altfel, aveam să mă lămuresc foarte curând în această privinţă. Ajunşi la „Store and Boardinghouse”, magazin şi hotel – precum scria cu cretă pe uşa acelei construcţii simple ca o cabană —, sărirăm de pe cai şi Forster, niciuna, nici două, îl prinse pe Swallow de dârlogi.

— Cumpăr calul. Cât costă?

— Nu-l vând.

— Două sute de dolari!

Am pufnit în râs, refuzând categoric.

— Două sute cincizeci!

— Nu vă mai osteniţi degeaba!

— Trei sute!

— Nu-l vând!

— Trei sute şi, în plus, alegeţi la magazin, în contul meu, tot ce vă trebuie.

— Credeţi cu adevărat că un om al preriei îşi înstrăinează calul, fără care s-ar putea duce de râpă?

— Vă mai dau şi calul meu pe deasupra.

— Păstraţi-vă, domnule, gloaba! Nu merită nici un fir de păr din căciula mea!

— Dar îmi place! Trebuie să-mi daţi calul! Îşi pierdu răbdarea Forster.

— Cred şi eu că vă place, însă degeaba stăruiţi. Sunteţi prea sărac ca să-l puteţi cumpăra.

— Prea sărac?! Repetă Forster, privindu-mă de sus, ca şi când ar fi vrut să mă intimideze. N-aţi aflat că mă cheamă Emery Forster? Cei care mă cunosc ştiu bine că pot să cumpăr şi o mie de mustangi ca ăsta!

— Banii dumneavoastră mă lasă rece. Dacă vă trebuie un cal, n-aveţi decât să apelaţi la geambaşi. Dar armăsarul meu lăsaţi-l, vă rog, în pace! Daţi-i drumul!

— Ia te uită, neobrăzatul, neisprăvitul! Asemenea individ, căruia îi ies degetele prin spărtura ghetei, ar trebui să se bucure nespus că i se oferă bani pentru o pereche de cizme şi că-i agoniseşte barem o dată în chip cinstit!

— Emery Forster, ţine-ţi limba-n frâu! Altfel te vei convinge îndată că omul care, după cum te-ai exprimat adineauri, nu face mai mult decât „o porţie de pulbere”, ştie să ţi-o plătească pe merit.

— Oho, băiete, aici nu ne aflăm în prerie, unde orice haimana îşi poate face mendrele! În New Venango eu sunt stăpân, eu poruncesc! Iar pentru cel ce nu înţelege cu binele, găsim noi leacul! Te mai întreb o singură dată: îmi dai calul, ori ba?

Orice alt westman i-ar fi răspuns de mult cu pistolul. Dar pe mine, în loc să mă înfurie, purtarea lui Forster mă amuza. Pe de altă parte, simpatia pentru tânărul său însoţitor mă îndemna la răbdare. Aşadar, refuzai încă o dată, liniştit:

— Nu-l dau! Luaţi, vă rog, mâna de pe dârlogi! Dădui să-mi iau calul în primire, dar Forster mă împinse zdravăn şi sări în şa.

— Aşa, viteazule, ca să vezi că Emery Forster ştie să cumpere chiar când i se refuză vânzarea! Urcă-te pe calul meu, îţi aparţine. La magazin târguieşte în contul meu. Iar dolarii îi capeţi când doreşti! Vino, Harry! Am terminat discuţia!

Băiatul nu-l urmă imediat. Mai stătu câteva clipe locului, privindu-mă ţintă în ochi. Cum nu schiţam nici un gest ca să-l pun la respect pe Forster şi să-mi reiau calul, o expresie de scârbă se aşternu pe chipul lui tânăr.

— Ştiţi ce înseamnă coiot, sir? Mă întrebă el.

— Da, confirmai cu tot calmul.

— Ei?

— Vă referiţi la lupul preriei? E un animal extrem de laş. Fuge la orice lătrat de câine şi nu merită decât dispreţ.

— Aţi răspuns bine. De altfel, nici nu era greu, fiindcă sunteţi din acelaşi neam… un coiot!

Total decepţionat, îmi întoarse spatele şi plecă după individul care stăpânea şi poruncea în New Venango.

Eu nu scosei nici o vorbă. Ştiam ce fac. Îl lăsam pe Forster să se legene câtva timp în iluzii. În felul acesta îmi asiguram prilejul de a-l mai revedea pe Harry, ale cărui ultime cuvinte nici măcar nu mă jigniseră.

Câţiva cetăţeni ieşiseră între timp din magazin şi asistaseră la penibila noastră tocmeală. Unul din aceştia legă mârţoaga lui Forster de un stâlp şi se apropie de mine. După părul său roşcat, îţi dădeai seama de la o poştă că individul, cam cherchelit de altfel, era irlandez.

— Nu pierdeţi ocazia, master, mă sfătui el. E o afacere bună. Aveţi intenţia să staţi mai mult timp la New Venango?

— N-am nici un chef! Sunteţi, cumva, proprietarul acestui renumit complex comercial?

— Da, eu în persoană. Iar complexul, vorba dumneavoastră, e într adevăr renumit. Aveţi întru totul dreptate. Unde mai pui că şi eu personal sunt cât se poate de faimos: nu-mi găsiţi pereche la suptul rachiului. Se pare că norocul v-a adus încoace.

— Cum aşa?

— Uite ce-i: aţi putea rămâne la mine nu o zi-două, ci definitiv. Am nevoie de un tejghetar căruia să nu-i sară ţandăra când se pomeneşte cu un picior în spate. În meseria noastră de negustor, orgoliul nu e rentabil, ba

dimpotrivă. Or, am văzut adineauri că ştiţi să înghiţiţi chiar şi un brânci tărişor. Batem palma? E spre binele dumneavoastră!

De fapt, ar fi trebuit să-l plesnesc. Dar propunerea lui era mai curând caraghioasă decât supărătoare. De aceea intrai în magazin, fără să-i dau nici un răspuns. Alesei o seamă de lucruri şi-l întrebai de preţ. Negustorul mă privi mirat.

— N-aţi înţeles că plăteşte Forster? Dumnealui e om de cuvânt. Puteţi lua tot ce vă trebuie. Nu-mi datoraţi nici un penny.

— Mulţumesc! Eu nu apelez la punga unui hoţ de cai. Îmi achit singur marfa.

Negustorul parc-ar fi vrut să mai stăruie. Dar când văzu monedele de aur din mâna mea, făcu subit o mutră extrem de amabilă şi târgul începu cu acel amestec de viclenie şi dârzenie cu care, în orice parte a lumii, negustorii ştiu să-i buzunărească pe naivi.

Până la urmă, căzurăm la învoială. Intrai în posesia unui costum vânătoresc nou-nouţ şi, în schimbul unei sume bunicele, îmi asigurai provizii de alimente şi muniţii pentru un răstimp destul de lung. Între timp, seara coborî de-a binelea şi peste tot se aşternu un întuneric dens, opac. Odăile scunde ale hanului nu mă prea îmbiau, îmi săltai deci pe umăr sacul cu târguieli bucşit până la refuz şi ieşii afară, la aer. Gândeam să-l caut pe Forster şi să-i spun o vorbuliţă despre „drepturile” sale de atotstăpân.

Drumul ducea de-a lungul râului şi ceea ce nu observasem mai înainte mi se preciza abia acum, când atenţia nu-mi mai era sustrasă de prezenţa însoţitorilor: mirosul de gaz răspândit peste tot se înteţea şi mai mult cu cât te apropiai de apă. Însemna, deci, că pe râu se scurgea o mare cantitate de carburanţi.

Clădirile spre care mă îndreptam se înălţau sumbre, mohorâte. Dar după ce înaintai pe drumul uşor cotit, un val de lumină mă întâmpină dinspre veranda casei lui Forster. Îmi dădui seama că pa tronul avea musafiri. Mă apropiai de

gardul ce împrejmuia curtea şi desluşii un fornăit pe care-l recunoscui de îndată.

Ştiam că Swallow al meu nu se lasă dus în grajd de nici o mână străină. De aceea fusese lăsat afară şi priponit chiar sub verandă, unde putea fi mai uşor supravegheat. Mă strecurai tiptil în curte, până la zidul scund pe care se sprijinea terasa. Ajunsei astfel la mustangul meu şi iată că de acolo îl zării pe Harry întins într-un hamac. Era tocmai pe punctul de a se angaja într-o discuţie cu Forster care şedea alături. Fără să-mi iau ochii de la ei, legai sacul cu târguieli de şaua lui Swallow. Dragul de el, nici nu se lăsase măcar deşeuat. Când îl încălecase Forster, n-ar fi trebuit decât să fluier o dată şi mustangul ar fi dat cu el de pământ şi s-ar fi întors la mine.

— Treabă inutilă şi urâtă, dear uncle, dragă unchiule, îl auzii pe băiat vorbind. Nici n-ai judecat bine ce faci, te-ai pripit.

— Doar n-oi fi vrând să mă-nveţi tu cum să procedez! Afacerile sunt afaceri. Preţurile au scăzut din cauza debitului prea mare. Dacă lăsăm deci să se scurgă ţiţeiul timp de o lună, preţul va creşte, beneficiul va spori. Ascultă-mă pe mine! Lovitura trebuie dată până la capăt. Aşa s-a hotărât şi aşa va fi! Prin spărtura aceea se duce totul pe Venango-River. Până urcă iarăşi preţurile, punem în funcţiune şi noua sondă. De butoaie nu ducem lipsă: peste câteva zile, expediez un transport în Est şi pun mâna pe o sumă considerabilă, câteva sute de mii.

— E o afacere necinstită. Şi, pe urmă, se pare că aţi uitat cu totul de existenţa zăcămintelor din vechiul continent şi din alte părţi ale lumii. Politica voastră îi va îndemna pe adversari la eforturi maxime, aşa că voi înşivă veţi pune în mâna concurenţei, deocamdată neinformate, armele de rigoare. De altfel şi aici, în Statele Unite, stocurile sunt atât de mari, încât acoperă necesarul pentru multă vreme.

— Habar n-ai ce uriaşe sunt cererile; de aceea nu eşti în măsură să apreciezi. Şi nici vârsta nu te ajută.

— Asta rămâne de văzut.

— Ce să se mai vadă?! E limpede ca bună ziua. Nu mi-ai spus chiar tu, adineauri, că te-ai înşelat în legătură cu pădurarul acela, sau ce dracu' o mai fi? Mie nici prin vis nu mi-ar fi trecut că te-ai putea complace într-o asemenea tovărăşie!

Îl văzui pe Harry că se simte jenat.

— Ştii doar că am crezut tocmai într-o asemenea tovărăşie, răspunse el cu fermitate. Ştii că mi-am trăit până acum viaţa în aşa zisa „lume de jos”. Ar fi să nu-mi iubesc tatăl nici atâtica, dacă aş dispreţui această lume numai pentru aspectul ei exterior. Găseşti acolo oameni cu care mulţi dintre nobilii voştri gentlemeni şi baroni pu trezi de bogaţi nu se pot măsura în privinţa valorii. Iar în legătură cu cazul de astăzi, nu înseamnă că m-am înşelat. Ţi-am spus doar că la început omul mi se păruse altfel. Pentru mine nu e totuna să presupun sau să mă conving.

Forster îşi pregătea replica, dar nu apucă să deschidă gura că bubui ca un trăsnet infernal, de parcă pământul de sub noi ar fi crăpat în două. Văzduhul se cutremură până hăt-departe şi când îmi întorsei speriat privirile, constatai că mai în sus, pe mal, acolo unde funcţionase până adineauri sonda, se ridica o trâmbă incadescentă de vreo cincizeci de picioare înălţime, zbuciumându-se în aer, prăbuşindu-se apoi în adânc şi inundând cu o viteză uimitoare terenul înclinat în pantă, în acelaşi timp, năvăli asupră-mi un miros tare, înţepător de gaz. Aerul părea încins de un foc străveziu, fluid.

Cunoşteam fenomenul acesta teribil, căci mai asistasem la o asemenea catastrofă în valea Kanawha. Dintr-un salt, ţâşnii în faţa oamenilor adunaţi pe verandă şi împietriţi de groază.

— Stingeţi luminile! Strigai. Repede, stingeţi luminile! A erupt sonda, năvăleşte gazul! Stingeţi, că de nu, în două minute totul ia foc, m-auziţi?!

Şi, niciuna, nici două, mă apucai să sting lămpile. Dar şi în odaia de sus era lumină, ca şi dincolo, în prăvălie. Gazul se răspândea cu o iuţeală fantastică. Trebuia pus totul în joc pentru salvarea oamenilor.

— Fugiţi de-aici! Fugiţi, pentru numele lui Dumnezeu! Urcaţi sus, cât mai sus, cocoţaţi-vă pe stânci! Strigam întruna.

Fără să mă mai sinchisesc de ceilalţi, îl înşfăcai pe Harry şi, cât ai clipi, îl urcai în şa, săltându-mă la spatele lui. Băiatul, interpretându-mi greşit gestul şi nebănuind cât de gravă e primejdia, se zbătea din răsputeri să scape din strânsoare. Dar cum în asemenea momente forţa fizică se manifestă la extrem, îl strânsei cu atâta tărie, încât rezistenţa lui slăbi curând, în timp ce Swallow, al cărui instinct făcea de prisos zăbala şi pintenii, ne duse ca vântul în jos, de-a lungul râului.

Poteca pe care coborâsem din savană spre New Venango nu mai putea fi folosită. O năpădise focul. Abia la capătul văii puteam încerca o salvare. Ziua, când cercetasem locul, nu observasem nici un drum care să ducă pe acolo; dimpotrivă, pereţii de piatră erau atât de apropiaţi, încât apa îşi croia anevoie cale printre ei, zbuciumându-se şi spumegând.

— Spuneţi repede, mă adresai lui Harry, există vreun drum care să ne scoată din valea asta?

— Nu, nu! Gemu băiatul, încercând din nou să scape din strânsoarea mea. Lăsaţi-mă! Daţi-mi pace!

Fireşte că nu puteam lua în seamă dorinţa lui. Măsurai cu atenţie peticul de cer care mijea printre cei doi pereţi abrupţi de piatră. Deo dată, simţii o apăsare sub piept, însoţită de glasul hotărât al lui Harry:

— Daţi-mi drumul, că de nu, vă tai cu propriul dumneavoastră cuţit!

Zării cuţitul scânteind în mâna lui; mi-l smulsese de la brâu. Nu mai era timp pentru explicaţii. Ii încleştai cu

dreapta încheieturile ambelor mâini, iar cu braţul stâng îl strânsei şi mai tare.

Pericolul creştea cu fiece clipă; valul arzător inundase depozitele şi butoaiele detunau ca nişte salve de artilerie. Conţinutul lor se revărsa ca un evantai de foc în oceanul arzând care potopea totul în calea lui. Aerul se înfierbântase. Aveam senzaţia că mă sufoc fierbând într-un cazan cu apă. Dogoarea crescu atât de mult şi de repede, încât mi se părea că-mi frige măruntaiele. Mai-mai să-mi pierd cunoştinţa, dar îmi încordai toate fibrele corpului. Nu-mi era numai de mine: răspundeam şi de viaţa lui Harry.

— Come on, Swallow, înainte, înainte, well!… Căldura ucigătoare îmi uscase gâtlejul; glasul nu mă mai asculta. Dar nici nu era nevoie de glas. Fără să aştepte îndemn, neînfricatul meu Swallow alerga cu o iuţeală fantastică. Iar eu nu mai vedeam cu ochii decât că dincoace de râu nu era scăpare. Flăcările luminau suficient pereţii de piatră ca să mă pot convinge că escaladarea e imposibilă. Trebuia să sărim în apă! Trebuia să tot mergem prin apă până am fi putut ieşi undeva, pe partea cealaltă.

Strânsei uşor genunchii şi Swallow, dintr-un salt, despică valurile care ne înghiţiră apoi pentru o clipă. Simţeam că se nasc în mine puteri noi; sângele îmi pulsa proaspăt în vine. Saltul fusese atât de puternic, încât mustangul, bunul meu Swallow, dispăru sub mine în adâncuri. Acum, însă, îmi era totuna. Trebuia să ajung dincolo, tre buia să ne tăiem cale! Swallow întrecuse în viteză focul ce ne gonea din urmă. Acum, pălălaia se înălţa până la cer şi învăluia râul, alimentată de ţiţeiul scurs în şuvoaie. Într-un minut, în câteva secunde, poate şi mai repede, putea să ne ajungă şi pe noi. Băiatul se lipise de mine, inert. Leşinase. Înotam ca niciodată în viaţa mea; de fapt, nu înotam, ci mă aruncam înainte, nebuneşte, prin fulgerele ce zvâcneau luminând fundul apei. Mă stăpânea o groază cumplită, neîndurătoare, ca un coşmar. Deodată, auzii înaintea mea fornăitul lui Swallow. „Bravo, credinciosule, viteazule… tu eşti?” Malul

era aproape… Repede, în şa!… Dar cum să mă salt? Parcă mi s-a uscat şi măduva din oase… Doamne, ajută-mă, nu mă lăsa!… Încă o încercare… sus… am izbutit!… „Swallow, înainte, înainte!… Încotro vrei, numai să ieşim din iadul acesta!”

Înaintam şi asta era tot; nici nu mă întrebam unde vom ajunge. Ochii orbiţi de lumină mă ardeau ca metalul topit; limba îmi atârna între buzele crăpate; trupul parcă-mi era burete ars, cenuşă, gata să se destrame. Calul de sub mine icnea, gemea aproape omeneşte; alerga întruna, se sălta pe înălţimi, se căţăra, zbura cu iuţeală de tigru şi cu mlădieri de şarpe. Îi cuprinsesem gâtul cu braţul drept; cu stângul îl strângeam la piept pe Harry. O săritură, un salt lung, neverosimil şi, în sfârşit, în sfârşit trecurăm de peretele de piatră! Încă o sută-două de paşi şi iată-ne în prerie! Swallow se opri. Eu căzui din şa ca o cârpă.

Totuşi, încordarea, emoţia dusă la culme alungară leşinul ce mă ameninţa. Mă ridicai cu greu, mă lipii de grumazul viteazului, devotatului animal care tremura din toate mădularele şi, stăpânit de un plâns convulsiv, îl sărutai cu atâta patimă, cum rareori vreun îndrăgostit îşi va fi sărutat aleasa inimii sale.

„Swallow, prieten minunat, îţi mulţumesc. Mi-ai salvat viaţa, ne-ai salvat pe amândoi! Ceasul acesta n-am să-l uit niciodată!”

Cerul se colorase în sângeriu şi aburii de ţiţei pluteau ca nişte valuri negre-purpurii peste aşezarea devastată. Dar nu era timp de contemplări; în faţa mea zăcea Harry, palid, rece, cu mâna înţepenită pe cuţit. Mă temeam că murise înecat în valuri, în timp ce eu încercam să-l salvez de năvala flăcărilor.

Hainele îi erau numai apă, lipite de trupul nevolnic. Pe faţa lui palidă jucau reflexele sinistre ale focului care lingeau până pe creştet înălţimile de piatră. Îl luai în braţe, îi dădui părul de pe frunte, îi frecai tâmplele, îmi lipii gura

de buzele lui ca să-i trezesc răsuflarea, într-un cuvânt, făcui tot ce-mi stătea în puteri ca să-l readuc la viaţă.

Şi iată, în fine! Îl străbătu un fior, mai întâi abia perceptibil, apoi din ce în ce mai tare; îi simţii bătaia inimii şi suflul respiraţiei. Se trezi, deschise ochii mari şi mă privi cu o expresie pe care n-aş putea-o descrie. Apoi se însufleţi brusc şi, sărind drept în picioare, strigă cu groază:

— Unde… cine eşti… ce s-a întâmplat?

— V-am smuls de jos, din prăpădul acela! Sunteţi salvat! La auzul glasului meu şi observând abia acum incendiul, băiatul îşi reveni pe deplin:

— Prăpăd?… Vai de mine, arde!… Şi Forster cu ai lui… Ca şi când, pronunţând numele lui Forster, ar fi înţeles dintr-o dată întreaga primejdie în care-şi lăsase rudele, băiatul mă apostrofă cu pumnii ridicaţi:

— Sunteţi un laş, domnule, un laş fără seamăn, un coiot, cum am mai spus! Puteaţi să-i salvaţi pe toţi! Pe toţi! Dar aţi fugit cum fuge coiotul din faţa unei potăi. Vă… vă urăsc! Trebuie să mă întorc numaidecât! Dădu să plece, dar îl ţinui strâns de mână.

— Staţi! Nu mai e nimic de făcut! Vă duceţi la pieire!

— Lăsaţi-mă! Cu fricoşi ca dumneavoastră nu vreau să am de-a face!

Îşi smulse mâna din strânsoare şi o luă la goană. Simţii atunci în palmă un obiect fin, rotund. Era inelul lui, care, datorită smuciturii, i se desprinsese din deget.

Alergai să-l ajung, dar băiatul dispăru fulgerător printre stâncile povârnite. N-aveam motive să mă supăr pe el. Era încă prea tânăr şi catastrofa îi răpise calmul necesar pentru a judeca normal. Vârâi deci inelul în buzunar şi, trebuind să mă odihnesc după atâta trudă şi zbucium, hotărâi să-mi petrec noaptea pe loc – fireşte că până la ivirea zorilor nici vorbă nu putea fi să mai cobor iarăşi în valea pustiită.

Tremuram din toate fibrele trupului, iar valea, în care incendiul continua cu furie turbată, îmi părea un cazan al iadului din care izbutisem să scap. Hainele de pe mine se

făcuseră ferfeniţă; mi le schimbai cu cele noi, care, deşi îmbibate de apă, altminteri rămăseseră nevătămate.

Swallow se lungi în preajma mea. Iarbă era destulă, dar bravul meu mustang nu se atinse de nici un fir, fiind, probabil şi mai istovit ca mine. Iar eu stam şi mă tot gândeam ce vor fi ajuns oamenii din vale. Întrebarea aceasta mă obseda, mă chinuia, deşi aveam atâta nevoie de odihnă.

Stătui astfel treaz întreaga noapte, deplasându-mă mereu până pe marginea „bluff „-ului pentru a cerceta situaţia. Incendiul scăzuse oare cum, totuşi oferea o privelişte sinistră, de neuitat. Păcura ţâşnea ver tical, într-o coloană de vreo treizeci de coţi, care ardea năprasnic, se pulveriza în jerbe şi în puzderie de scântei, cădea la pământ pentru a se scurge apoi ca un brâu de foc înspre albia apei, acoperind-o pe toată lăţimea ei.

Astfel, dezastrul continuă până dimineaţa şi avea să mai dureze încă multă vreme. Lumina zilei estompă oarecum lumina orbitoare a flăcărilor. Când îmi aruncai din nou privirea în jos, constatai că, în afară de o căsuţă izolată, unde focul nu ajunsese, totul, absolut totul fusese mistuit. Locuinţa, instalaţiile industriale, ca şi restul clădirilor şi depozitele căzuseră pradă focului. Întregul „bluff”, până sus, pe cea mai înaltă stâncă, era negru de funingine şi semăna cu o tigaie uriaşă pe care un bucătar neglijent a uitat-o pe plita încinsă. În faţa singurei căsuţe scăpate de la pieire stăteau câţiva oameni, printre care şi Harry. Mânat de un curaj excepţional, băiatul reuşise să ajungă acolo în timpul nopţii. Acum, ziua, drumul nu mai prezenta dificultăţi. Apucai, aşadar, poteca pe care coborâsem ieri, la sosire. La un moment dat, îl zării pe Harry arătând în direcţia mea. Un bărbat intră repede în casă şi reveni cu o puşcă în mână. Îmi ieşi în întâmpinare pe malul opus al râului şi se opri, aşteptând să ajung în dreptul lui.

— Alo, dumneata de colo, îmi strigă el, ce te foieşti întruna pe aici? Cară-te, dacă nu vrei să te trăsnesc

imediat!

— Am rămas aici ca să vă dau, pe cât posibil, o mână de ajutor.

— Las' că ştim noi! Râse el în bătaie de joc. Cunoaştem asemenea ajutoare!

— Vreau, totuşi, să vorbesc cu tânărul Harry!

— Cam greu!

— Trebuie să-i dau ceva.

— Nu mă duce dumneata pe mine! Adică ce-oi fi având să-i oferi, haimana păcătoasă? După ce că eşti laş, te mai şi răzbuni şi dai foc păcurii!

În prima clipă, nici nu fusei în stare să scot o vorbă. Eu şi incendiator! Eram stupefiat. Se vede însă că omul îmi interpreta tăcerea în alt chip. Credea că e o dovadă a vinovăţiei mele.

— Ia uitaţi-vă la el cum s-a speriat! Păi da, ne pricepem noi la de alde ăştia! Dacă n-o ştergi imediat, te lichidez!

— Ce-ţi veni, omule? Cum adică, îmi pui în cârcă asemenea crimă?! Gazul emanat de la sondă a luat foc din cauza lămpilor voastre. Nu mai neglijenţa voastră a provocat întreaga nenorocire.

— Lasă, nu ne învăţa tu! Cărăbăneşte-te, că trag numaidecât!

— Oare dacă eram eu făptaşul, l-aş mai fi salvat pe băiat cu riscul propriei mele vieţi?

— Gogoşi! Dacă n-o luai la goană, puteai să-i salvezi pe toţi! Dar aşa, scrumul s-a ales de bieţii oameni! Ei bine, ia-ţi răsplata!

Trase. Împietrit de mirare, nu făcui nici un gest pentru a mă feri de bătaia puştii. Spre norocul meu, glonţul dădu greş. Mă frigeau de getele să-i răspund cu aceeaşi monedă, însă mergând la sigur. Bine înţeles că n-am făcut-o. I-am întors pur şi simplu spatele şi am plecat fără să-i arunc o singură privire. Ajuns sus, încălecai şi-mi continuai drumul. Când, în loc de mulţumită pentru salvarea unei vieţi, te

pomeneşti învinuit de crimă, nu-ţi rămâne altceva de făcut decât să pleci şi să-ţi vezi de treburile tale.

Peste câteva zile, mă aflam în preria Gravai, unde îl aşteptai o săptămână întreagă pe Winnetou. În ce priveşte hrana, mă descurcam binişor; se găsea acolo vânat din belşug. De altfel, regiunea nu mi se părea deloc părăsită şi plicticoasă. Mişunau peste tot cetele siucşilor, obligându-mă la vigilenţă ca să nu fiu descoperit. După ce, în sfârşit, sosi Winnetou şi îl informai de prezenţa indienilor, căzurăm de acord să părăsim cât mai repede ţinutul.

Mă bucuram nespus la gândul că-l voi vedea pe Old Firehand şi mă pregăteam să învăţ multe, foarte multe de la faimosul westman. Drumul până la el nu era lipsit de primejdii. Chiar a doua zi ne dădurăm seama de această realitate, descoperind urmele unui cercetaş indian.

Studiai cu atenţie locul. Calul indianului fusese priponit şi retezase în jurul lui iarba veştedă a preriei; călăreţul şezuse jos şi îşi deşertase, probabil, tolba cu săgeţi; o tijă ruptă în două rămăsese acolo, uitată – neglijenţă aproape de necrezut când e vorba de un indian.

Ridicai bucăţile de jos şi constatai imediat că nu era o săgeată de vânătoare, ci una de campanie.

— Va să zică, indianul a trecut pe-aici în misiune de luptă, comentai eu. Se vede însă că e tânăr şi lipsit de experienţă; altminteri, ar fi strâns numaidecât cele două fragmente de tijă. Şi apoi, nici urmele tălpilor nu sunt ale unui bărbat în puterea vârstei.

Dintr-o privire, ajunserăm la concluzia că omul plecase doar cu puţin înainte; conturul urmelor era încă precis, iar firele de iarbă călcate încă nu se ridicaseră la loc.

O luarăm deci pe drumul bătut de iscoada indiană, până ce umbrele noastre se tot lungiră şi seara coborî de-a binelea. Trebuia să descălecăm ca să nu pierdem urma din ochi. Dar, până atunci, dădui să mai scrutez împrejurimile.

Ne aflam pe una din numeroasele coline ce se înalţă în acea parte a preriei ca valurile unei mări împietrite. De sus,

dominam cu privi rea întregul peisaj.

Nici nu-mi potrivisem bine luneta la ochi, că şi zării la nord o linie lungă, dreaptă, prelungindu-se în zare, dinspre răsărit până departe spre apus. Bucuros de descoperire, îi trecui luneta lui Winnetou. După ce privi câteva clipe, acesta scoase acel „Iuf!”, exclamaţie de surpriză sau mirare a indienilor.

— Ştie fratele meu ce drum e acela? Îl întrebai. Pe acolo nu cred să fi călcat nici bizoni, nici oameni roşii.

— Ştiu. Bizonul nu aleargă pe atâta întindere, iar omul roşu nu are cum să-şi taie asemenea drum prin prerie. Drumul acesta e al calului de foc, pe care îl vom zări chiar astăzi.

Ridică din nou luneta, privind cu deosebit interes linia ferată pe care lentila o apropia vederii. Apoi, pe neaşteptate, sărind din şa, îşi trase repede calul jos, într-o adâncitură.

Desigur că n-o făcuse fără vreun motiv serios; de aceea îi urmai neîntârziat exemplul.

— Lângă drumul calului de foc se află nişte oameni roşii, mă lămuri Winnetou. Sunt ascunşi, dar am zărit un cal de-al lor.

Procedarăm just pitindu-ne cu atâta grabă. Dacă rămâneam sus, pe creasta colinei, puteam fi lesne observaţi. Ce-i drept, distanţa era mare chiar şi pentru ochii cei mai pătrunzători, dar în cursul expediţiilor mele văzusem nu o dată indieni folosindu-se de lunete. Civilizaţia înaintează cu paşi uriaşi, oferind chiar şi neamurilor năpăstuite de purtătorii ei mijloace de apărare împotriva agresiunii.

— Ce crede fratele meu, ce gânduri vor fi având aceşti oameni? Îl întrebai pe Winnetou.

— Vor să distrugă drumul calului de foc, răspunse acesta.

— Aşa mi se pare şi mie. Mă strecor până la ei să iscodesc. Luându-i luneta din mână, îl rugai să mă aştepte şi pornii în direcţia indienilor.

Deşi eram convins că aceştia nu bănuiesc deloc prezenţa noastră, înaintai cu mare precauţie, apropiindu-mă atât de mult, încât, culcat pe burtă, îi puteam observa şi număra.

Erau treizeci de inşi, toţi vopsiţi în culorile războiului, înarmaţi cu săgeţi şi cu arme de foc. Numărul cailor priponiţi era însă cu mult mai mare şi acest amănunt îmi întări convingerea că e vorba de o bandă pornită pe jaf.

Deodată, auzii îndărătul meu o respiraţie uşoară. Scosei repede cuţitul. Din fericire, era Winnetou. Nu mai avusese răbdare să-mi aştepte întoarcerea.

— Iuf! Fratele meu prea se vârâ până sub nasul duşmanilor. Ăştia sunt poncaşi, cei mai curajoşi din neamul siucşilor, iar acolo iată-l pe Parranoh, căpetenia albă. Îl privii mirat:

— Căpetenia albă?

— N-a mai auzit fratele meu de Parranoh, crunta căpetenie a atabaskahilor? Nimeni nu ştie de unde a răsărit, dar fiind un războinic grozav, a fost primit în sfatul oamenilor roşii. Când căpeteniile cărunte s-au dus pe veci la Manitu, Marele Spirit, atunci Parranoh a ajuns căpetenie şi a cucerit în războaie o mulţime de scalpuri. Pe urmă, însă, orbit de spiritul cel rău, a început să se poarte cu războinicii ca şi când ar fi din neamul negrilor şi aceştia, mânioşi, l-au pus pe fugă. Acum face parte din neamul poncaşilor şi îi va conduce, desigur, la fapte cumplite.

— Fratele meu îl ştie cum arată?

— Ne-am şi înfruntat cu tomahawkul. Dar căpetenia albă umblă cu viclenii, nu luptă cinstit.

— Pesemne că-i un ticălos. Vrea să oprească în drum calul de foc, să-l jefuiască şi să-i ucidă pe fraţii mei.

— Pe albi?! Se miră Winnetou. Doar e şi dânsul de aceeaşi culoare! Şi ce-ai de gând să faci?

— Aştept să văd dacă într-adevăr se apucă să strice drumul şi alerg înaintea calului de foc ca să-i previn pe călători.

Winnetou aprobă din cap. Pe atunci nu rareori se întâmpla ca bandiţii albi sau indieni să provoace deraieri pentru a jefui trenurile. Despre asemenea nelegiuiri am să mai pomenesc în aceste pagini.

Noaptea devenea tot mai neagră. Îmi era din ce în ce mai greu să urmăresc mişcările duşmanilor. Trebuia să mai rămân totuşi, ca să mă informez exact asupra intenţiei lor. Îl rugai pe Winnetou să se întoarcă la caii noştri şi să mă aştepte acolo.

— Dacă fratele meu va fi în pericol, îmi spuse el, să ţipe ca găinuşa de prerie. Atunci am să-i vin în ajutor.

Plecă târâş, iar eu, evitând orice zgomot, mă îndreptai spre terasamentul liniei ferate. Dură mult până să ajung acolo. Rostogolindu-mă, trecui dincolo de linie şi mă aşezai la pândă. Poncaşii erau foarte aproape. Lucrau de zor. Fapt extrem de rar: tocmai acolo, în mijlocul preriei, se găseau o mulţime de bolovani. Probabil că de aceea indienii îşi aleseseră acest loc pentru punerea în aplicare a planului. Auzeam cum îngrămădesc bolovanii pe linie. Din icnelile şi opintelile lor, înţelegeam că e vorba de pietroaie mari, nu glumă.

Nu mai era nici o clipă de pierdut. După ce mă târâi de-a-ndoaselea o bucată de drum, mă sculai în picioare şi o pornii în goana mare îndărăt. Nu ştiam în ce punct al căii ferate ne aflam şi nici ora când urma să treacă trenul; bănuiam, totuşi, direcţia din care avea să vină. Oricum, dacă voiam să nu dau greş, trebuia să-mi asigur un avans important pentru a-l preveni pe mecanicul locomotivei. Eram atât de agitat şi grăbit, încât nu lipsi mult să mor înjunghiat de Winnetou care, până a mă recunoaşte, crezuse un moment că vine un duşman asupra lui.

Ne înţeleserăm din câteva vorbe, apoi o luarăm călare spre răsărit, de-a lungul căii ferate. Fireşte că nu ne-ar fi stricat măcar un petic de lună, dar şi la lumina stelelor distingeam drumul cât de cât.

Călărirăm în întâmpinarea trenului mai bine de o jumătate de oră. Aşadar, dacă izbuteam să ne facem văzuţi de mecanic, primejdia deraierii nu mai era chiar atât de mare. Distanţa până la indieni era convenabilă. Aceştia nu mai puteau observa apariţia şi oprirea trenului, a cărui locomotivă americană, cu faruri puternice, străbătând şesul neted şi întins, se anunţa vederii încă de la câteva mile depărtare. Aşadar, lăsarăm frâu liber cailor şi, tăcuţi, mai făcurăm încă o bună bucată de drum. În sfârşit, mi se păru că a sosit momentul să ne oprim. Descălecarăm amândoi. După ce legarăm bine caii, făcurăm un şomoiog de iarbă uscată, semănând cu o torţă. Îl presărarăm cu pulbere, ca să se aprindă mai uşor şi ne puserăm pe aşteptat.

Lungiţi pe pături, pipăiam cu auzul tăcerea neagră, privind încordaţi în direcţia din care urma să sosească trenul. În scurt timp, care ni se păru o veşnicie, o luminiţă, la început abia vizibilă, apoi din ce în ce mai clară, se ivi din adâncul nopţii. Pe urmă se auzi un huruit, amplificându-se treptat ca un tunet în rostogol.

Sosise clipa. Trenul se apropia, duduind şi luminând depărtările. Luai pistolul şi trăsei în şomoiogul de iarbă. Pulberea luă foc imediat şi torţa izbucni în flăcări. O agitam într-o mână; cu cealaltă făceam semne de oprire.

Mecanicul trebuie să mă fi observat repede prin gemuleţul locomotivei, căci numaidecât răsună un şuier ascuţit, repetat şi, aproape în aceeaşi clipă, frânele se puseră în funcţiune şi vagoanele împiedicate scrâşniră asurzitor, trecând prin faţa noastră. Îi făcui semn lui Winnetou să mă urmeze şi alergarăm după trenul care îşi încetinea mereu viteza. În fine, trenul se opri. Fără a-i lua în seamă pe călătorii care îşi iţeau capetele prin ferestre, fugii de-a lungul vagoanelor până la locomotivă, acoperindu-i farurile cu pătura pe care avusesem grijă să o iau cu mine. Totodată, strigai din răsputeri:

— Stingeţi peste tot!

Felinarele se stinseră imediat. Personalul liniei „Pacific” era alcătuit din oameni energici şi cu prezenţă de spirit.

— 's death! Fir-ar să fie! Se auzi de sus, de pe locomotivă. De ce-ai acoperit farurile, omule? Sper că nu se întâmplă nimic grav pe traseu.

— Staţi aşa, pe întuneric, sir! Îl avertizai pe necunoscut. Nişte indieni vor să provoace deraierea trenului.

— Ei, drăcie! Dacă-i aşa, înseamnă că sunteţi tipul cel mai curajos din câţi a poposit prin aceste locuri blestemate! Şi, sărind jos, îmi strânse mâna, de-mi veni să ţip de durere. Cât ai clipi, ne treziră înconjuraţi de puţinii călători care populau trenul.

— Ce s-a întâmplat? De ce-aţi oprit?

Le explicarăm în puţine cuvinte situaţia şi se stârni zarvă mare.

— Bine, foarte bine! Exclamă conductorul trenului. Chiar dacă tărăşenia asta ne cam încurcă treburile, avem, în schimb, prilejul să-i învăţăm minte pe bandiţi. Om fi noi puţini, dar în schimb suntem înarmaţi cumsecade. Ştiţi cumva numărul indienilor?

— După aprecierea mea, cam treizeci de poncaşi.

— Atunci, ne batem cu plăcere. Dar ăla de colo cine-i? Un roşu, pe onoarea mea!

Îşi duse repede mâna la pistol, gata să tragă în Winnetou care stătea mai la o parte, mândru şi netemător.

— Calmaţi-vă, sir! E tovarăşul meu de vânătoare, care va fi foarte bucuros să-i cunoască pe vitejii călăreţi ai calului de foc!

— Aşa se mai schimbă situaţia. Chemaţi-l! Cum îi spune?

— Winnetou, căpetenia apaşilor.

— Winnetou? Se auzi un glas din spatele grupului ce ne înconjura şi un bărbat îşi croi repede drum spre noi. E aici Winnetou, marea căpetenie a apaşilor?

Omul, cum desluşeam prin întuneric, avea o statură de gigant şi nu purta nici haine obişnuite, nici uniformă de

feroviar, ci un costum vânătoresc de prerie. Se opri în faţa lui Winnetou şi-l întrebă cu vădită bucurie:

— Să fi uitat oare Winnetou cum arată şi cum vorbeşte prietenul său?

— Iuf! Izbucni atunci tânărul şef indian. Chiar dac-au trecut multe luni de când ne-am întâlnit ultima oară, Winnetou nu l-a uitat pe Old Firehand, cel mai mare dintre vânătorii albi!

— Te cred, te cred, frate! Nici eu nu te-am uitat!

— Old Firehand! Old Firehand! Se mirau în gura mare cei de faţă, privindu-l cu veneraţie pe faimosul westman, în jurul căruia se ţeseau legende de necrezut şi al cărui renume creştea mereu, alimentat de imaginaţia vânătorilor.

— Old Firehand! Exclamă şi conductorul. De ce nu mi-aţi spus numele dumneavoastră când v-aţi urcat în tren? V-aş fi oferit locul cel mai bun!

— Mulţumesc, sir, călătoresc şi aşa destul de comod. Dar să nu ne pierdem vremea. Mai bine să vedem ce-i de făcut în chestiunea cu indienii.

Toţi se adunară în jurul lui, ca şi când ar fi fost de la sine înţeles că dânsul şi nimeni altul, avea să decidă – iar eu fui obligat să mai prezint o dată toate amănuntele situaţiei.

— Sunteţi, aşadar, prieten cu Winnetou? Mă întrebă în cele din urmă Old Firehand. Nu-mi prea stă în obicei să fac tovărăşie tam-nisam cu persoane necunoscute; dar cine se bucură de încrederea lui Winnetou, acela se poate bizui şi pe mine. Daţi-mi voie să vă strâng mâna!

— Suntem prieteni şi fraţi, confirmă Winnetou. Am băut fiecare din sângele celuilalt pentru veşnica noastră unire.

— Ah, v-aţi unit, aşadar, prin legământul sângelui! Vorbi Old Firehand înfigându-şi privirea în mine. Înseamnă că e… da, da… e…

— Old Shatterhand, care doboară dintr-un pumn pe orice vrăjmaş, întregi Winnetou.

— Old Shatterhand! Old Shatterhand! Repetară cu uimire cei din jur, zgâindu-se să-mi vadă mai bine faţa.

— Old Shatterhand? Se bucură conductorul. Ce întâlnire grozavă! Old Firehand, Old Shatterhand şi Winnetou, tustrei laolaltă! Cei mai renumiţi oameni ai Vestului, treimea invincibilă! Ei, atunci ne-am asigurat! Vai de bandiţii aceia roşii! Domnilor, vă stăm la dispoziţie. Spuneţi ce avem de făcut!

— Va să zică, treizeci de haimanale roşii, chibzui Old Firehand. Ei bine, îi lichidăm pe toţi fără multă vorbă.

— Dar, sir, sunt şi ei oameni! Intervenii eu.

— Oameni? Poate. Însă nişte decăzuţi, nişte brute, sălbatici, obiectă el. Ştiu bine că şi în cele mai grave împrejurări dumneavoastră vă arătaţi indulgent cu asemenea indivizi; numai că atitudinea mea e alta. Dac-aţi fi păţit câte am păţit eu, atunci nu s-ar mai vorbi despre Old Shatterhand ca despre omul care îi menajează pe duşmani. Şi cum această bandă e condusă de Parranoh, renegat şi ucigaş notoriu, cine îmi poate lua dreptul de a-i lichida pe toţi, absolut pe toţi?! Am eu o veche socoteală cu el! Scrisă cu sânge!

— Howgh! Aprobă Winnetou, pe care îl ştiam atât de generos din fire. Avea, probabil, motive temeinice să adopte astăzi, în ciuda caracterului său paşnic, o atitudine atât de dură.

— Aveţi perfectă dreptate, sir, declară şi conductorul. În cazul nostru, cruţarea ar echivala cu o crimă. Aşadar, ce plan aveţi?

— Personalul trenului va rămâne pe loc. Sunteţi funcţionari, nu trebuie să vă amestecaţi în luptă. Ceilalţi gentlemeni îşi pot îngădui plăcerea de a lua parte la acţiune şi de a-i învăţa minte pe bandiţi că e puţin rentabil să se ocupe de jefuirea trenurilor. Ne furişăm până la ei şi-i atacăm fulgerător. Astfel, surprinşi şi îngroziţi, nici nu vor apuca să se apere. După ce-i fugărim de la linia ferată, la un semnal trenul se va pune în mişcare, dar încet, cu precauţie, pentru că nu se ştie dacă, între timp, vom fi fost

în stare să înlăturăm toate obstacolele. Aşadar, cine merge cu noi?

— Eu, eu, eu! Strigară toţi, în afară de feroviari. Nimeni nu voia să rămână cu braţele încrucişate.

— Atunci, luaţi-vă armele şi haidem! Trebuie să acţionăm rapid. Indienii ştiu, desigur, cu aproximaţie, când ar trebui să sosească trenul. Dacă mai întârziem, ar putea să cadă la bănuială.

Winnetou şi cu mine o luarăm înainte. Peste tot era o linişte adâncă şi ne sileam să n-o tulburăm. Nimic, în această pace blândă a preriei, nu trăda catastrofa atât de iminentă.

Mai întâi, străbăturăm o bună distanţă mergând normal, fără prea mari eforturi, dar pe urmă o luarăm târâş, câte unul, de-a lungul terasamentului, sprijinindu-ne numai în mâini şi în vârful picioarelor. Între timp, răsărise luna luminând, calm şi familiar, depărtările. Ochii vedeau la o distanţă apreciabilă. Ce-i drept, lumina ne cam stingherea la furişat, dar în acelaşi timp ne ajuta, căci colinele, semănând între ele şi peisajul repetându-se aidoma, ne-ar fi fost destul de greu să ne orientăm prin beznă şi să nu cădem în braţele poncaşilor.

Din când în când mă opream, mă săltăm niţeluş de la pământ şi îmi aruncam privirea dincolo de terasament. La un moment dar, văzui din partea cealaltă silueta unui om profilată pe orizont. Era o strajă. Dacă omul, care privea ţintă în direcţia de unde urma să sosească trenul, ar fi fost mai atent la ceea ce se petrecea în preajma lui, atunci desigur că ne-ar fi simţit.

După câteva minute, îi zărirăm şi pe ceilalţi poncaşi. Aşteptau liniştiţi, întinşi la pământ. Îşi priponiseră caii foarte aproape chiar îndărătul lor, ceea ce ne cam încurca socotelile. În momentul când am fi pornit atacul, caii aceştia ne-ar fi putut trăda. Vedeam acum şi măsurile pe care indienii le luaseră pentru a provoca deraierea, îngrămădiseră pe şine o cantitate şi mai mare de bolovani

decât văzuserăm noi înainte. Mă îngrozeam, gândindu-mă la soarta ce i-ar fi aşteptat pe călători dacă nu descopeream la timp tentativa.

Ne furişarăm apoi încă o bucată până exact în dreptul poncaşilor. Acolo ne oprirăm, întinşi pe burtă, cu armele pregătite. În primul rând, trebuia să scăpăm de străjer, misiune pe care cu greu aş fi încredinţat-o altuia decât lui Winnetou. La lumina lunii, omul putea să desluşească uşor cea mai neînsemnată mişcare şi orice zgomot, cât de mic, se auzea amplificat în tăcerea din jur. Chiar dacă izbuteai să te apropii, era nevoie să te ridici de la pământ, să sari în picioare ca să-i înfigi cuţitul. Or, lucrul acesta putea să atragă atenţia celorlalţi poncaşi. Totuşi, Winnetou se oferi imediat să execute dificila sarcină. Se furişă uşor de tot şi, într-o clipă, străjerul dispăru ca înghiţit într-o genune, pentru ca, aproape simultan, să apară din nou, drept, neclintit, ca mai înainte. Totul se petrecu uimitor de repede. Winnetou stătea acum de… strajă în locul poncaşului.

Făcuse iarăşi una din acele operaţii specific indiene, care cer o iscusinţă neobişnuită. Liniştea nu fusese tulburată. Poncaşii nu simţiseră nimic. Astfel, problema cea mai grea fusese rezolvată. Puteam trece la acţiune.

Dar iată că încă înaintea semnalului de atac, îndărătul meu răsună un foc de pistol. Cineva din grupul nostru, un imprudent, apăsase din neatenţie pe trăgaci. Deşi surprinşi, poncaşii nu-şi pierdură cumpătul. Nouă, însă, nu ne mai rămânea nimic de făcut decât să sărim din ascunziş şi să tăbărâm asupra lor. Indienii izbucniră într-un strigăt cumplit, alergând spre cai. Voiau, deocamdată, s-o şteargă cât mai repede, punându-se la adăpost, să hotărască ce au de făcut.

— Fiţi atenţi! Ne strigă Old Firehand. Trageţi asupra cailor, ca să nu ne scape, blestemaţii! Apoi săriţi pe ei!

Armele trosniră şi numaidecât se produse o învălmăşeală de oa meni şi cai rostogoliţi, de călăreţi care încercau să se salveze în goana mare şi pe care nu-mi era deloc greu să-i

opresc cu ajutorul cara binei „Henry”. Cum dădea vreun poncaş să fugă, îi culcam calul la pământ şi omul se trezea aruncat cât colo.

Old Firehand şi Winnetou se repeziră cu tomahawkurile în vălmăşagul acela de oameni şi animale. Ceilalţi albi, după cum bănuisem, de altfel, nu ne puteau fi de folos. Trăgeau la întâmplare, nimerind cel mai adesea în gol şi o luau la sănătoasa, ca nişte laşi, de câte ori vreun indian se apropia de ei.

Isprăvindu-mi gloanţele, lepădai doborâtorul de urşi şi carabina, intrând în acţiune cu tomahawkul, alături de Old Firehand şi Winnetou. De fapt, nu rămăseserăm decât noi trei să continuăm lupta cu poncaşii.

Winnetou, a cărui neînfricare îmi era cunoscută, nu mai constituia pentru mine o noutate. În schimb, mă uimea grozav Old Firehand. Statura lui îmi evoca personaje din alte vremuri, despre care, ca adolescent, citisem atâtea poveşti eroice. Cu picioarele răşchirate, stătea drept, semeţ, imbatabil, luându-i în primire pe duşmanii fugăriţi de noi şi zdrobindu-le ţestele cu tomahawkul. Părul lung îi flutura în jurul tâmplelor şi pe chipul lui se citea, în bătaia lunii, acea siguranţă a izbânzii care împrumută fizionomiei accente stranii. Îl văzui pe Parranoh în mijlocul mulţimii învălmăşite şi încercai să ajung până la el. Dar şeful poncaşilor, căutând să-mi scape, fugi în direcţia lui Winnetou pentru ca, sesizând imediat pericolul, s-o ia iarăşi la goană în altă parte. Atunci Winnetou se avântă în urma lui strigând:

— Parranoh, câine de atabaskah, ai vrea să fugi de mânia lui Winnetou, căpetenia apaşilor? Trădătorule blestemat, fie ca pământul să-ţi soarbă sângele, vulturii să-ţi mănânce trupul, iar scalpul tău să-mi împodobească cingătoarea!

Lepădă în grabă tomahawkul, smulse cuţitul de la brâul lui împodobit cu scalpuri şi, cât ai clipi, îl prinse pe Parranoh de beregată. Dar nu-l omorî pe loc, fiind oprit de Old Firehand.

Tocmai în clipa când, împotriva obiceiului său, Winnetou se năpustise urlând asupra adversarului, Old Firehand recunoscu pe neaşteptate în şeful alb al poncaşilor un individ pe care-l ura din toate fibrele fiinţei sale şi pe care îl căutase cu o perseverenţă neînduplecată ani şi ani de-a rândul. Acum, în sfârşit, îl avea în faţa ochilor!

— Tim Finnetey! Exclamă el şi, măturându-i pe indienii ce-i stăteau în drum, se repezi la Winnetou şi-i încleşta braţul ridicat: Opreşte, frate, nu lovi! De omul acesta mă ocup eu!

O clipă, auzindu-se strigat pe adevăratul său nume, Parranoh împietri de spaimă. Dar când îl recunoscu pe Old Firehand, profită de un moment de neatenţie, se smulse din strânsoarea lui Winnetou şi, ca împins de un resort, o luă la goană. În acea clipă, mă descotorosii repede de adversarul meu şi alergai cât putui de repede în urmărirea lui Parranoh…

Old Firehand şi Winnetou ţâşniră şi ei, în aceeaşi secundă, pe ur mele lui. Dar le-o luasem binişor înainte şi-mi dădeam seama că nu vor putea să mai recupereze distanţa. În plus, Parranoh se dovedea un alergător extrem de iute şi de sprinten, pe când Old Firehand, deşi mare meşter în toate deprinderile specifice Vestului, nu mai era la vârsta cea mai prielnică unei asemenea întreceri pe viaţă şi pe moarte; cât despre Winnetou, acesta îmi mărturisise, nu o dată, că în ce priveşte fuga, nu e în stare să se măsoare cu mine.

Spre bucuria mea, observai că Parranoh, în loc să-şi economisească forţele, alerga desperat, fără noimă şi, în zăpăceala lui, nu aplica obişnuita tactică în zigzag a indienilor; în schimb, eu îmi reglam respiraţia şi, drămuindu-mi puterile, mutam greutatea trupului când pe un picior, când pe altul – măsură care mi-a fost totdeauna de folos.

Cei doi tovarăşi ai mei rămâneau tot mai în urmă: le auzeam din ce în ce mai slab respiraţia, apoi deloc. În

schimb, recunoscui, de la oarecare distanţă, glasul lui Winnetou:

— Old Firehand poate să se oprească fără grijă! Fratele meu alb îl va prinde cu siguranţă pe ticălos şi-l va birui. Nu-i scapă nimeni. Are picioare iuţi ca vântul!

Oricât de măgulit aş fi fost la auzul acelor vorbe, nu-mi puteam permite luxul să mă uit înapoi, ca să constat dacă înverşunatul westman se oprise într-adevăr locului. Ce-i drept, lumina lunii m-ar fi ajutat să desluşesc repede situaţia, dar mai important era să nu-l pierd din ochi pe fugarul din faţa mea.

O vreme, nu izbutii să mă apropii cu nici un pas de Parranoh, dar când observai că-şi domoleşte fuga, făcui un efort teribil şi, peste puţin, ajunsei atât de aproape, încât îi auzeam gâfâiala. Nu aveam altă armă decât cele două pistoale descărcate şi cuţitul meu de vânătoare, pe care-l ţineam gata de atac. Tomahawkul m-ar fi stingherit la fugă, de aceea îl lepădasem încă de la bun început.

Deodată, Parranoh sări în lături, crezând că-l voi depăşi din plin avânt, iar dânsul îmi va cădea în spate. Fireşte că mă aşteptasem la o asemenea manevră. Fulgerător, sării şi eu în aceeaşi direcţie, încât ne izbirăm amândoi şi băgai cuţitul în el până-n prăsele.

Din izbitură ne rostogolirăm amândoi la pământ, numai că dânsul rămase lat, în timp ce eu, nefiind sigur că-l omorâsem, ţâşnii numai decât în picioare. Văzând că nu mai mişcă, răsuflai uşurat şi scosei cuţitul din rană.

Nu era prima oară când biruiam un vrăjmaş. Corpul meu purta destule amintiri din încăierările, nu totdeauna favorabile mie, cu băştinaşii stepelor americane, atât de căliţi în luptă! Dar aici, iată, zăcea un alb omorât de mâna mea şi-l priveam cu oarecare strângere de inimă. Îşi meritase totuşi pe deplin soarta; de aceea nu aveam motive de regret.

Pe când stam şi cumpăneam ce trofeu să-mi aleg ca semn al victoriei, auzii îndărătul meu paşi grăbiţi de om. Mă

culcai repede la pământ, dar teama se risipi îndată: era Winnetou, care, în grija lui frăţească, alergase în urma mea.

— Fratele meu alb zboară ca săgeata apaşului, iar cuţitul nu-i nimereşte decât în plin, rosti el, uitându-se la Parranoh, care zăcea fără suflare.

— Dar Old Firehand unde a rămas? Întrebai.

— E puternic ca ursul când cad primii fulgi de nea; numai că anii i s-au cam agăţat de picioare. Vrea fratele meu să-şi ia ca podoabă scalpul acestui atabskah?

— Ia-l tu, frate. Ţi-l dăruiesc!

Din trei tăieturi de cuţit, Winnetou desprinse pielea de pe ţeasta mortului. Cât de crunt trebuie să-l fi urât pe acest Tim Finnetey, dacă nici nu şovăia măcar – el, iubitorul de oameni, să-i jupoaie pielea de pe cap! Operaţia mă scârbea peste măsură. Îmi întorsei ochii în altă parte. Şi iată, parcă zării nişte puncte negre apropiindu-se încet de noi.

— Winnetou ar face bine să se culce la pământ, îl prevenii pe tânărul apaş. Vom avea de apărat scalpul acestei căpetenii albe!

Poncaşii se apropiau de noi cu vădită prudenţă; erau vreo şase la număr şi veneau încet, atent, ca şi când ar fi fost în căutarea unui obiect pierdut.

Cu burta lipită de pământ, apaşul se târî într-o parte, iar eu, ghicindu-i intenţia, făcui la fel. În ce-l priveşte pe Old Firehand, acesta ar fi trebuit, după calculele mele, să ne fi ajuns de mult – însă, pierzându-l, probabil, din ochi pe Winnetou, apucase într-o direcţie greşită. Abia după câtva timp observarăm că indienii avuseseră grijă să-şi ia şi caii; animalele veneau în urma lor, duse de dârlogi… Faptul acesta constituia pentru noi o primejdie în plus, iar pentru indieni – un avantaj considerabil: puteau să acţioneze călare şi, la nevoie, s-o ia la goană. Trebuia, deci, să-i deposedăm de cai. Făcurăm în acest scop un ocol care ne aduse exact în spatele animalelor. Poncaşii, nebănuind nimic, mergeau liniştiţi înainte.

Să dai peste un cadavru tocmai acolo, la o asemenea distanţă de locul bătăliei?! Cuprinşi de mirare, poncaşii se repeziră şi se aplecară asupra mortului. Dacă le-ar fi trecut prin gând că fusese ucis chiar acolo, pe loc, desigur că nu s-ar fi grăbit să se apropie. Dar ei credeau, pesemne, că omul, fiind rănit, se târâse departe de vălmăşagul luptei. Când colo – ce surpriză! Chipul acela schimonosit de spas mele morţii era al lui Parranoh! Recunoscându-l, poncaşii scoaseră o exclamaţie de furie şi groază.

Era un moment cât se poate de prielnic pentru noi. Cât ai clipi, smulserăm dârlogii din mâinile poncaşilor încremeniţi de spaimă, încălecarăm şi o pornirăm la galop, trăgând caii ceilalţi după noi. Goneam îndărăt, spre locul bătăliei. O încăierare cu cei şase poncaşi ar fi fost prea riscantă. Destul că, aproape neînarmaţi, izbutiserăm să scăpăm de un duşman întreit ca număr şi, pe lângă scalpul lui Parranoh, să aducem cu noi şi caii. În orice caz, îi păcălisem zdravăn şi îmi imaginam cu satisfacţie mutrele lor pleoştite, caraghioase, după ce se vor fi trezit la realitate. Până şi veşnic gravul Winnetou nu-şi mai stăpânea râsul. Eu, însă, mă gândeam în acelaşi timp la Old Firehand. Nu cumva să fi dat şi peste el vreun grup răzleţ al poncaşilor!

Şi această grijă a mea se dovedi întemeiată. Întorşi pe câmpul de luptă, nu-l găsirăm nicăieri pe faimosul vânător, deşi de la plecarea noastră trecuse destulă vreme.

Bătălia se sfârşise. Albii, care ne ajutaseră sau, mai precis, nu ne ajuta seră la nimic, adunau cadavrele indienilor. Poncaşii scăpaţi teferi dis păruseră, cărând cu ei pe răniţi. La linia ferată, lângă locul unde fuse seră îngrămădiţi bolovanii, se zbuciumau acum două focuri mari, luminând împrejurimile şi slujind de semnal pentru personalul trenului. Înaintând încet, trenul se apropia şi se opri apoi în faţa celor două semnale. Feroviarii săriră jos, interesându-se de rezultatele luptei. După ce aflară ce şi cum, se porniră pe laude la adresa noastră – lucru la care aş fi renunţat bucuros. Ba conductorul trenului ne făgădui

chiar o menţiune specială în raportul pe care urma să-l prezinte administraţiei, adăugând că va avea grijă ca numele şi faptele noastre să ajungă cunoscute peste tot.

— Nu e nevoie, sir, căutai să-l temperez. Suntem westmeni, nimic mai mult şi renunţăm cu plăcere la reclamă. Dar dacă vă simţiţi într adevăr obligat la recunoştinţă, atunci popularizaţi pretutindeni în Statele Unite pe aceşti eroici gentlemeni care au consumat o grămadă de pulbere şi merită din plin elogiile noastre.

— Vorbiţi serios, sir? Întrebă conductorul trenului, bănuind în tonul meu oarecare ironie.

— Fireşte.

— Adică, s-au comportat eroic?

— Peste aşteptări.

— Mă bucură nespus. Îmi voi nota numele dumnealor şi le voi da publicităţii. Da unde-i Old Firehand? Nu-l văd nicăieri! Sper că nu i s-a întâmplat vreo nenorocire!

La aceasta răspunse Winnetou:

— Fratele meu Old Firehand, pierzându-i urma lui Parranoh, trebuie să se fi izbit de vreun grup de poncaşi. Mă duc în căutarea lui, împreună cu Old Shatterhand.

— Bine, plecăm numaidecât, consimţii eu. Poate că se află în peri col. Pe dumneavoastră, domnilor, sperăm să vă mai găsim aici la întoarcere.

Ne luarăm puştile şi tomahawkurile abandonate când cu urmărirea lui Parranoh şi pornirăm grăbiţi, apucând direcţia de adineauri. Speram că pe drumul acesta vom da de Old Firehand.

Lumina era slabă, zgârcită, nu vedeam decât la mică distanţă. Tre buia să ne bizuim în primul rând pe auz, ceea ce deocamdată era imposibil, din cauza larmei din jurul trenului, care acoperea orice alt zgomot. Abia după ce ne depărtarăm suficient, liniştea nopţii, pro fundă, atotstăpână, se aşternu peste tot. Când şi când ne opream din mers, ca să mai tragem cu urechea.

Multă vreme nu auzirăm şi nu văzurăm nimic, încât eram gata să ne lăsăm păgubaşi şi să facem cale-ntoarsă, nădăjduind că Old Fire hand se va fi întors între timp la tren. Dar tocmai atunci ne ajunse de departe o chemare.

— Pesemne că e Old Firehand, observă Winnetou. Nu cred ca vreun poncaş, scăpat din ghearele morţii, să strige şi să atragă astfel atenţia asupra lui.

— Adevărat! Hai să dăm fuga!

— Desigur că se află în primejdie, altfel n-ar chema! Să ne grăbim! Pornirăm în mare grabă, dar – ciudat lucru!

— Winnetou o luă spre nord, eu spre est. Ne oprirăm amândoi, nedumeriţi.

— De ce o apucă fratele meu spre răsărit? Chemarea venea de dincoace.

— Ba nu. Ascultă!

Chemarea se repetă. Căutai să-l conving pe Winnetou:

— E limpede. Se aude de la răsărit.

— Ba de la miazănoapte. Fratele meu se înşală.

— Sunt convins că nu mă înşel. Însă nu avem timp de pierdut. Winnetou n-are decât s-o apuce spre nord, eu mă duc spre est; unul din noi îl va găsi cu siguranţă pe Old Firehand.

— Bine!

Şi Winnetou, care în asemenea chestiuni nu greşea niciodată, dispăru în noapte, pe când eu o luai în direcţia aleasă de mine. În scurt timp, constatai că tot eu avusesem dreptate; chemarea se auzi din nou, mai aproape, mai tare. Apoi desluşii înaintea mea un grup de oameni încăieraţi în luptă.

— Hei, Old Firehand, vin şi eu! Strigai, alergând cât mă ţineau picioarele.

Tabloul devenea din ce în ce mai clar. Old Firehand, rănit, se lăsase în genunchi, dar se mai apăra eroic împotriva a trei duşmani, după ce alţi trei căzuseră doborâţi. Erau cei şase poncaşi pe care îi păcălisem, luându-le caii. Orice clipă putea fi fatală pentru viteazul westman; iar eu mai aveam

încă vreo cinci sute de paşi până să ajung la el. Mă oprii din fugă şi dusei la ochi carabina, pe care mi-o încărcasem între timp. Lumina şovăielnică, bătăile precipitate ale inimii, gâfâiala de pe urma alergăturii – toate acestea nu-mi dădeau siguranţă la ochit.

Mă temeam să nu-l lovesc tocmai pe omul pentru salvarea căruia venisem încoace. Trebuia, totuşi, să încerc. Trei focuri consecutive şi iată, tustrei indienii căzură laţi! Din câteva salturi, apărui înaintea lui Old Firehand.

— Slavă Domnului! Exclamă el. Aţi venit la ţanc, poate chiar în ultima clipă!

— Sunteţi rănit? Mă interesai în grabă. Sper că nu e nimic serios?

— Într-adevăr, nu e mortal. Două lovituri de secure. Neputând să mă atingă sus, m-au pocnit jos, la picioare, de am căzut în genunchi.

— Aţi pierdut, probabil, mult sânge. Daţi-mi voie să văd?

— Da, da, poftiţi! Dar să vă spun o vorbă, sir! Sunteţi un trăgător fenomenal! Pe asemenea lumină şi după atâta fugă să-i nimeriţi pe tustrei în cap! Numai un Old Shatterhand e în stare de aşa ceva. Adineauri, când alergaţi după Tim Finnetey, nu v-am putut ajunge din urmă; am o rană de săgeată la picior, chestie veche. Mă pierdusem de voi şi vă tot căutam când, deodată, ca din pământ, răsăriră în jurul meu aceşti şase indieni; stătuseră ascunşi şi aşteptaseră să mă apropii. Nu aveam altă apărare decât pumnii şi cuţitul; armele de foc şi tomahawkul le aruncasem cât colo, ca să pot fugi mai uşor. Ei şi m-au plesnit peste picioare! Trei inşi, ce-i drept, au pierit, dar ceilalţi m-ar fi ucis numaidecât, dacă nu veneaţi dumneavoastră. Old Shatterhand, vă asigur că voi ţine minte ajutorul ce mi l-aţi dat. În timp ce povestea, îi cercetai rănile; erau dureroase, dar nu prezentau mare pericol.

Sosi apoi şi Winnetou, care mă ajută la pansarea rănilor. Prietenul meu indian recunoscu deschis că, în ciuda auzului său excelent, greşise de astă dată.

Lăsarăm acolo cele şase leşuri ale poncaşilor şi ne întoarserăm la linia ferată. Drumul însă îl străbăturăm încet, din cauza lui Old Fire hand, care se mişca greu de tot. De aceea, nici nu ne miră faptul că, între timp, trenul plecase. Garnitura nu mai putea aştepta: trebuia să recupereze întârzierea.

Caii pe care îi luaserăm de la poncaşi stăteau priponiţi lângă ai noştri şi aveau să ne prindă bine pentru deplasarea mai lesnicioasă a lui Old Firehand.

Fireşte că, din pricina stării acestuia, eram nevoiţi să facem un popas de o săptămână, sau chiar şi mai lung, până ce ar fi fost capabil să se ţină singur în şa. Dânsul ne propuse un loc situat la jumătate zi calare, unde era şi pădure şi apă, de care, bineînţeles, aveam neapărată nevoie atât noi, cât şi animalele.

Chapter 6 IN „FORTĂREAŢĂ”

Trecură destule zile până ce Old Firehand se încumetă să plece călare spre „fortăreaţa” lui, însoţit de Winnetou şi de mine. Drumul ne duse printr-o regiune cu triburi vrăjmaşe, pe care însă o stră băturăm netulburaţi. Acum, că primejdiile rămăseseră în urma noa stră, puteam să ne dedăm, în sfârşit, odihnei şi să ne îngrijim.

Puştile se odihneau şi ele în ultimul timp; renunţarăm să le folosim, ca să nu atragem atenţia pieilor-roşii. Totuşi, nu duceam lipsă de hrană: vânam cu lasso-urile. Într-o seară, şedeam cu Old Firehand lângă focul nostru de tabără. Winnetou făcea de gardă şi, într-unui din rondurile lui, se apropie de foc. Old Firehand îl îmbie:

— Haide, frate, poate vrei să te aşezi! Drumul celor din tribul Arapaho nu duce pe-aici. Suntem, deci, în siguranţă.

— Ochiul apaşului trebuie să fie întotdeauna treaz, răspunse Winnetou. El nu se crede în noapte. Noaptea e ca femeia.

Şi dispăru din nou în întuneric.

— Urăşte femeile, insinuai eu, pentru a provoca vreo destăinuire intimă, care, şoptită sub licărul duios al stelelor,

rămâne de obicei multă vreme în memorie.

Old Firehand desprinse punga ce o purta la gât, scoase luleaua, o îndesă pe îndelete cu tutun şi-i dădu foc.

— Credeţi? Poate că nu le urăşte decât aparent.

— În orice caz, vorbele lui lasă această impresie.

— Tocmai, vorbele. Dar în fond, nu-i chiar aşa, preciza Old Firehand. A fost cândva o femeie pentru care s-ar fi luptat şi cu iadul; de atunci, însă, nici nu mai rosteşte cuvântul squaw.

— Şi de ce n-a luat-o de soţie?

— Ea iubea pe altul.

— Indianul nu se dă bătut într-o asemenea situaţie.

— Dar era vorba de un prieten al său.

— Cum îi zicea?

— Astăzi îi zice Old Firehand. Îmi ridicai privirea, surprins. Mă aflam în faţa uneia din multele drame care se desfăşoară în Vestul sălbatic, imprimând oamenilor şi întâmplărilor acea violenţă atât de caracteristică. Fireşte că nu era cazul să insist. Probabil însă că pe chipul meu se citea dorinţa de a afla cât mai multe. De aceea, după o scurtă pauză, Old Firehand adaugă:

— Nu răscoliţi trecutul, sir! Dar dacă m-aş hotărî vreodată să vorbesc despre trecut, vă asigur că, în ciuda tinereţii dumneavoastră, aţi fi sin gurul căruia m-aş destăinui. Şi asta pentru că, în scurtul răstimp de când suntem împreună, aţi reuşit să-mi câştigaţi prietenia.

— Vă mulţumesc, sir. Şi eu mă simt foarte legat de dumneavoastră.

— Ştiu, vă cred. Mi-aţi dovedit-o cu prisosinţă. Fără ajutorul dumneavoastră, m-aş fi topit în noaptea veşniciei. Mă aflam într-o situaţie extrem de critică, sângeram ca un bizon ciuruit de gloanţe, când aţi apărut şi m-aţi salvat. Numai de un lucru îmi pare rău: am scăpat ocazia să mă răfuiesc personal cu Tim Finnerey. Mi-aş fi jertfit un braţ, numai să simt această satisfacţie: să-l iau pe mişel în vârful cuţitului!

La aceste cuvinte, un rictus amar şi sever se ivi pe chipul său, alt fel atât de calm şi deschis. Cum stătea în faţa mea, cu ochii săgetând, cu pumnii strânşi, îmi imaginam cât de crâncenă ar fi fost răfuiala lui cu acel Parranoh sau Finnetey.

Mărturisesc că eram din ce în ce mai curios să aflu cele petrecute cândva şi nu mă îndoiesc că oricine în locul meu ar fi fost la fel de curios. Doar era vorba de un fapt cu totul nou pentru mine şi anume că Winnetou fusese cândva îndrăgostit. Nici măcar mie, prietenul şi fratele său prin jurământ, tânărul apaş nu-mi încredinţase taina! Oricum, trebuia să am răbdare. Eram sigur că timpul îmi va dezvălui acest mister.

Old Firehand se întremase mai repede decât ne-am fi aşteptat. Străbătuserăm astfel curând ţinutul rapahoşilor şi al pawnseşilor, îndreptându-ne spre râul Mankizila, pe malul căruia Old Firehand îşi avea aşa-numita „fortăreaţă”. Cum cu două zile în urmă trecuserăm înot râul Kehupahan, nu mai rămânea mult până la ţintă.

Acolo intenţionam să mă alătur pentru câtva timp vânătorilor de sub conducerea lui Old Firehand şi apoi, prin Dakota şi Preria Câinelui, să ajung în regiunea lacurilor. Speram că timpul ce urma să-l petrecem împreună să-mi ofere prilejul de a afla câte ceva din trecutul celebrului westman. De aceea tăceam fără să-i tulbur deocamdată discreţia. Mă ridicam doar din când în când ca să aţâţ focul.

La un moment dat, inelul de aur ce-l purtam în deget scânteie puternic în jocul flăcărilor, atrăgând atenţia lui Old Firehand. Acesta sări perplex de la locul lui.

— Ce inel purtaţi, sir? Întrebă dânsul.

— E o amintire dintr-un ceas cumplit al vieţii mele.

— Vreţi să mi-l arătaţi?

Îl scosei din deget şi i-l dădui. Omul apucă inelul cu o grabă nestăpânită şi, cum îl văzu mai de aproape, întrebă grav:

— De la cine îl aveţi?

O emoţie teribilă îl cuprinsese. Îi dădui informaţii asupra provenienţei inelului:

— Îl am de la un băiat. Povestea s-a petrecut la New Venango.

— New Venango? Izbucni el. Aţi fost la Forster? L-aţi văzut cumva pe Harry? Vorbeaţi parcă de un ceas cumplit, probabil o nenorocire!…

— O împrejurare teribilă, în care eu şi bravul meu Swallow era să fim arşi de vii, îi explicai, întinzând mâna după inel.

— Nu vi-l dau! Refuză Old Firehand. Mă interesează cum de a ajuns inelul în posesia dumneavoastră. Am asupra lui un drept sacru şi exclusiv al meu.

— Fiţi pe pace, sir! Dacă altcineva ar fi refuzat să mi-l înapoieze, aş fi ştiut să-l constrâng, dar pe dumneavoastră am să vă pun mai întâi la curent asupra celor întâmplate. Pe urmă n-aveţi decât să-mi demonstraţi ce drept aveţi asupra inelului.

— Poftim, vorbiţi! Dar vă declar că, dac-aş avea de-a face cu un om în care n-am încredere, inelul acesta ar însemna condamnarea lui la moarte. Haide, spuneţi!

Aşadar, celebrul westman îl cunoştea pe Harry, îl ştia şi pe Forster. Neliniştea lui dovedea marele interes ce-l purta acestor persoane. Sute de întrebări îmi veneau în minte, dar nu rosteam niciuna. În sfârşit, dădui drumul povestirii.

Şedeam lângă foc, faţă-n faţă. Old Firehand se rezemase într-un cot şi chipul lui vădea încordarea cu care mă asculta. Parcă-mi sorbea cuvintele. Relatându-i scena când îl înşfăcasem pe Harry şi-l urcasem în şa lângă mine, omul se ridică, exclamând:

— Aşa, aşa! Era unica salvare! Continuaţi, povestiţi totul! Tremur pentru viaţa lui!

Retrăind la rândul meu grava încercare prin care trecusem, mă sculai de jos şi-mi continuai istorisirea. Old Firehand se apropie tot mai mult de mine; ţinea gura întredeschisă de parc-ar fi vrut să înghită silabă după

silabă; ochii dilataţi îmi urmăreau mişcarea buzelor; trupul i se încrâncenase, ca şi cum s-ar fi aflat el însuşi în spinarea calului dezlănţuit şi s-ar fi aruncat aievea în valurile spumegânde, căţărându-se apoi pe stânca abruptă şi colţuroasă. Mă apucase de braţ şi mă strângea atât de avan, încât îmi încleştam dinţii de durere; as culta cu răsuflarea tăiată, răscolit, zguduit.

— Heavens! Cerule! Exclamă el uşurat, aflând că trecusem cu bine pe marginea prăpastiei şi-l pusesem în siguranţă pe băiat. Ce coşmar! M-aţi făcut să trăiesc nişte momente de zbucium ca şi când trupul mi-ar fi fost incendiat. Şi, totuşi, eram sigur că veţi izbuti să vă salvaţi. Altminteri, băiatul nu v-ar fi putut dărui inelul.

— Nici nu mi l-a dăruit! I l-am smuls fără să vreau din deget, iar dânsul habar n-a avut.

— Atunci trebuia să i-l înapoiaţi numaidecât!

— Fireşte, am şi vrut să i-l restitui, dar băiatul o luase la goană. Am alergat după el şi nu l-am mai ajuns. Abia a doua zi l-am zărit în mijlocul unei familii ce scăpase de la moarte pentru că locuia pe un teren mai ridicat.

— Şi i-aţi spus chestia cu inelul?

— Nu, nici nu m-au lăsat să-i vorbesc. Au şi tras asupra mea, încât a trebuit să dispar din ochii lor.

— Aşa e Harry, da, exact aşa! Nimic nu-l scârbeşte mai mult decât laşitatea! V-a luat, desigur, drept un laş. Dar cu Forster ce s-a făcut?

— După câte ştiu, n-a mai scăpat nimeni în afară de familia de care v-am vorbit. Oceanul de flăcări a inundat valea şi i-a înghiţit pe toţi.

— Grozavă pedeapsă! Prea grea, aş zice, faţă de încercarea mârşavă de a ridica preţurile irosind atâta petrol.

— L-aţi cunoscut pe Forster, sir? Întrebai.

— L-am văzut în câteva rânduri la New Venango. Era un tip arogant, mândru de bănetul lui, deşi avea motive, vă asigur, să se poarte mai cuviincios în ce mă priveşte.

— Şi l-aţi văzut acolo şi pe Harry?

— Harry? Făcu el şi un zâmbet ciudat se ivi pe faţa lui din nou limpezită. Da, l-am întâlnit şi acolo, ca, de altfel şi în Omaha, unde are un frate. Poate l-am mai văzut şi altundeva.

— Îmi închipui că aţi putea să-mi povestiţi câte ceva despre băiat…

— Cred că da. Însă nu acum. Nu, nu! Cele auzite m-au impresionat în aşa măsură, încât n-aş putea să-mi adun gândurile. Mai târziu, la timpul potrivit, vă voi istorisi cele ce ştiu despre dânsul. Nu v-a spus ce face la New Venango?

— Ba da. Cică era în trecere.

— Aha! Şi sunteţi convins că a scăpat definitiv de primejdie?

— Categoric!

— Va să zică, l-aţi văzut cum trage cu arma?

— Cum vă spuneam, trage excepţional. E un băiat cu totul neobişnuit.

— Aveţi dreptate. Tatăl său e un vechi colecţionar de scalpuri. Gloanţele lui nimeresc fără greş între coaste, ţinta preferată a indienilor. Se vede că băiatul a învăţat meşteşug temeinic de la el. Dacă vă îndoiţi cumva că ştie să tragă fără ezitare şi cu mare precizie, atunci vă înşelaţi.

— Şi unde-i tatăl său?

— Când ici, când colo şi aş putea spune fără exagerare că ne cunoaştem binişor. Poate vă înlesnesc cândva o întâlnire cu el.

— Mi-ar face plăcere.

— Vom vedea, tinere… Meritaţi, desigur, recunoştinţa lui de tată pentru salvarea fiului.

— O, nu mă gândeam la asemenea lucru!

— Se-nţelege, se-nţelege; vă cunosc destul de bine. Dar poftim inelul! Veţi afla mai târziu ce semnificaţie are faptul că vi l-am restituit. Deocamdată, mă duc să-l schimb pe Winnetou. Dormiţi fără grijă, ca să fiţi mâine sprinten şi

bine dispus. Dimineaţa ne cocoţăm în spinarea gloabelor şi-i tragem pe urmă o călărie de două zile.

— Două zile? Parcă era vorba ca mâine să mergem doar până la Green-Park!

— M-am răzgândit. Good night! Noapte bună!

— Good guard! Serviciu uşor! Nu uitaţi să mă treziţi când îmi vine rândul.

— Staţi liniştit! Pot să veghez şi eu o dată în locul dumneavoastră, că, slavă Domnului, aţi făcut destule pentru mine!

Eram într-o stare de spirit cu totul stranie. Nu ştiam ce să cred şi, cum stăteam aşa întins, înfăşurat în pătură, mii de ipoteze îmi treceau prin cap, fără ca vreuna să-mi pară întemeiată. Multă vreme încă, după ce Winnetou se înapoie şi se înveli în pătura lui, mă tot sucii ba pe o parte, ba pe alta. Evocarea celor întâmplate la New Venango mă răscolise; toate amănuntele acelei seri îngrozitoare îmi năpădeau din nou cugetul şi printre imaginile coşmarului pe care-l trăisem apărea iar şi iar figura lui Old Firehand. Până şi în ultima luptă dintre somn şi trezie îmi tot stăruiau în auz cuvintele lui: „Staţi liniştit!… Aţi făcut destule pentru mine!”

La deşteptare, dimineaţa, constatai că rămăsesem singur lângă foc. Totuşi, cei doi tovarăşi de drum nu puteau fi prea departe – dovadă, căzănelul de tablă, cu apa clocotindă, atârnat deasupra flăcărilor şi mai încolo, lângă carnea rămasă de aseară, săculeţul cu făină deschis la gură.

Mă ridicai de sub pătură şi coborâi la apă, să mă spăl. Acolo, angajaţi într-o discuţie aprinsă, stăteau tovarăşii mei. Din reacţia lor în clipa când mă zăriră pricepui că obiectul discuţiei eram eu.

În scurt timp ne pregătirăm de drum şi apucarăm apoi spre valea Mankizila călărind paralel cu fluviul Missouri, cam la vreo douăzeci de mile distanţă de mal.

Ziua era răcoroasă. Înaintam cu spor. Caii, odihniţi şi hrăniţi din belşug în ultimele zile, străbăteau cu nădejde

întinderile verzi ale preriei.

Observai în acest timp o ciudată schimbare în atitudinea prietenilor mei. Parcă-mi acordau o atenţie deosebită, aş spune un respect nedisimulat, iar Old Firehand mă învăluia din când în când cu o privire plină de afecţiune şi tandreţe.

Mă mişcau totodată dragostea şi devotamentul ce şi le arătau reciproc. Fraţi buni să fi fost şi tot nu s-ar fi dovedit mai grijulii unul faţă de altul. Îmi făcea impresia că persoana mea juca un oarecare rol în această comportare a lor. Winnetou îl trata pe Old Firehand mai prietenos chiar decât pe mine, ceea ce m-ar fi putut împinge la invidie, dacaş fi fost predispus pentru asemenea simţământ.

Când, pe la prânz, făcurăm un popas şi Old Firehand plecă în recunoaştere, Winnetou se tolăni alături de mine şimi spuse pe neaşteptate:

— Fratele meu e curajos ca pisica sălbatică şi tăcut precum stâncile de piatră.

Misterioasă introducere, faţă de care nu reacţionai cu nici o vorbă.

— A trecut călare prin flăcări şi mie, fratelui său, nu i-a povestit nimic.

— Limba omului, meditai cu glas tare, e ca cuţitul ascuns în teacă: tăios, primejdios. Nu e bine să te joci cu el.

— Fratele meu vorbeşte înţelept şi are dreptate. Totuşi, Winnetou e mâhnit când inima bunului său prieten se închide ca şi piatra care ascunde în miezul ei grăuntele de aur.

— Dar inima lui Winnetou s-a mărturisit oare urechilor mele?

— Nu ţi-am împărtăşit eu toate tainele preriei? Nu ţi-am arătat cum se recunosc urmele, cum se aruncă lasso-ul, cum se ia scalpul? Nu te-am învăţat toate lucrurile pe care trebuie să le ştie un bun războinic?

— Într-adevăr, m-ai învăţat de toate, dar mi-ai vorbit oare şi de Old Firehand, care-ţi stăpâneşte sufletul şi de femeia pe care o păstrezi în amintire?

— Winnetou a iubit şi iubirea nu sălăşluieşte în vorbe. Mă întreb, însă, de ce nu mi-a pomenit fratele meu nimic despre băiatul pe care l-a trecut prin foc, călare pe Swallow?

— Pentru c-ar fi sunat ca o laudă de sine. Îl cunoşti pe băiat?

— L-am purtat pe braţe; i-am arătat toate florile câmpului, copacii pădurii, peştii apelor şi stelele cerului; l-am învăţat să tragă cu arcul şi să încalece armăsarii sălbatici; l-am făcut să cunoască graiurile oamenilor roşii şi i-am dăruit în cele din urmă puşca de al cărei glonţ a murit Ribanna, fiica asineboinşilor. Îl priveam surprins. Încolţea în mine o bănuială pe care nu cutezam s-o exprim. Şi, totuşi, cred c-aş fi făcut-o, dacă în clipa aceea nu s-ar fi întors Old Firehand şi nu ne-am fi aşezat tustrei la masă. În timpul prânzului, vorbele lui Winnetou îmi stăruiau mereu în minte; raportându-le la ceea ce aflasem de la Harry, deduceam că însuşi Old Fire hand e tatăl băiatului. De altfel, comportarea bătrânului, în ajun, când îi povestisem toată aventura, întărea presupunerea mea. Şi, totuşi, Old Firehand vorbise de tatăl lui Harry la persoana a treia şi nu scăpase nici un cuvânt care să-mi transforme bănuiala în certitudine…

După câteva ore de repaus, pornirăm din nou la drum. Ca şi când ar fi ştiut că-i aşteaptă un popas de câteva zile, caii tăiau preria în zbor. Străbăturăm astfel până spre seară o distanţă bunicică, apropiindu-ne de lanţul muntos îndărătul căruia se întinde valea lui Mankizila. Terenul urca din ce în ce mai sus; intrarăm într-un defileu care, după toate aparenţele, avea să ne conducă drept spre malul râului.

— Stai! Parola! Răsună deodată un glas pieziş de după nişte tufe de bumbac. Şi, în aceeaşi clipă, se ivi dintre crengi ţeava unei puşti îndreptată asupra noastră.

— Viteaz!

— Şi?

— Discret! Completă Old Firehand parola, privind cu insistenţă tufa cu pricina.

Crengile se desfăcură şi în faţa noastră apăru un ins care îmi provocă o surpriză foarte plăcută.

De sub borurile pleoştite ale unei pălării de pâslă cu o vechime şi un colorit care l-ar fi dezarmat pe cel mai abil cercetător, din încâlceala unei bărbi fără noimă, neagră-cenuşie, pornea un nas de dimensiuni catastrofale, putând sluji drept arătător oricărui cadran solar. Din cauza bărbii atât de stufoase, nu se mai distingeau – în afara eminentului organ olfactiv – decât doi ochişori ageri, jucăuşi, care îşi muiau luminile şirete când spre unul, când spre altul dintre noi.

Acest cap original se sprijinea pe un fel de trup invizibil până la genunchi, pierdut într-o haină vânătorească din piele de ţap, croită probabil pe măsura unui semen mult mai voluminos. Astfel, omul nostru părea un prunc îmbrăcat în halatul de noapte al bunicului.

Din costumul lui ridicol de larg se iveau picioarele – subţiri şi strâmbe ca nişte secere, înfăşurate în jambiere rupte şi atât de vechi, încât păreau să depăşească cel puţin cu un secol vârsta stăpânului. Dede subt răsărea încălţămintea – o pereche de cizme indiene – în care, la nevoie, ar fi încăput întreaga sa persoană.

Omuleţul purta o flintă veche, de care numai cu cea mai mare precauţie m-aş fi atins. Şi cum se apropia de noi, plin de prestanţă şi măreţie, cu greu s-ar fi putut imagina o caricatură mai reuşită a unui vânător de prerie.

Sam Hawkens! Exclamă Old Firehand. Oare ţi-au îmbătrânit într-atâta ochii, încât să-mi ceri mie parola?

— N-aş crede, sir Dar socot că o santinelă în post trebuie să mai arate din timp în timp că nu-şi uită îndatoririle. Bine aţi venit la Bafou, domnilor! Bucurie, mare bucurie! Să înnebunesc de fericire, nu alta, când îl văd aici pe fostul meu greenhorn, supranumit Old Shatterhand şi pe Winnetou, marea căpetenie a apaşilor, dacă nu mă-nşel!

Îmi întinse amândouă mâinile şi mă strânse la piept cu atâta foc, încât haina lui de vânătoare trosni ca o cutie goală de lemn strivită. Dădu apoi să mă sărute, lucru pe care-l evitai cu multă prezenţă de spirit. Barba, altădată neagră ca pana corbului, îi cam încărunţise.

— Mă bucur din inimă că te întâlnesc, dragă Sam! Îi declarai cu toată sinceritatea. Dar spune-mi, te rog, nu l-ai informat încă pe Old Firehand despre cunoştinţa noastră şi despre faptul că ţi-am fost ucenic?

— Fireşte că i-am spus-o!

— Şi dumneavoastră de ce nu mi-aţi suflat o vorbă că-l voi revedea pe Sam Hawkens aici?

Reproşul, amical de altminteri, se adresa lui Old Firehand. Acesta râse:

— Ziceam să vă fac o surpriză. Vedeţi, prin urmare, că vă ştiam cu mult înainte de a ne întâlni; am vorbit adesea de dumneavoastră. O să mai daţi aci şi peste alte două cunoştinţe.

— Nu cumva Dick Stone şi Will Parker?

— Exact. Sosirea dumneavoastră va fi şi pentru ei o surpriză plăcută. Ascultă, Sam, care dintre ai noştri au rămas azi acasă?

— Toţi, afară de Bill Bulcher, Dick Stone şi Harris; ăştia trei au plecat să mai facă rost de carne. Micul sir s-a întors şi el.

— Ştiu, ştiu că-i aici. În rest, ce s-a mai întâmplat? Ceva piei-roşii?

— Deloc, sir, deloc. N-am simţit pe nimeni, deşi (aici Sam îşi arătă puşca) „Liddy” a mea cam umblă, cum s-ar spune, după măritiş.

— Şi cursele?

— Au dat rezultate bune, foarte bune, dacă nu mă-nşel. Veţi vedea şi singur; vreau să spun că la poartă nu e decât foarte puţină apă.

Făcu stânga-mprejur şi, în timp ce noi ne reluam drumul, se strecură iarăşi în ascunzătoarea lui.

Din cele petrecute înţelesei că ne apropiem de „fortăreaţă” şi că Sam Hawkens făcea de strajă în preajma ei. Mă tot uitam cu atenţie ca să descopăr undeva poarta.

La stânga se deschidea o trecătoare plină de bolovani şi tufăriş de mure. Era atât de îngustă, că, întinzând braţele, atingeai amândoi pereţii laterali. Jos şerpuia o gârlă pe al cărei fund pietros nici gând să se imprime vreo urmă de talpă. Curată, străvezie, apa se vărsa în râuleţul pe lângă care trecuserăm mai înainte. Old Firehand cârmi pe trecătoare. Noi îl urmarăm, înaintând încet în susul gârlei. Pricepui acum şi tâlcul celor spuse de Sam în legătură cu apa de la poartă.

Foarte curând stâncile se apropiară atât de mult între ele, încât păreau să ne închidă drumul. Dar, spre surprinderea mea, Old Fire hand înainta mereu şi, la un moment dat, văzui că dispare, ca şi când ar fi trecut prin peretele de piatră. Winnetou dispăru la rândul lui. Ajungând şi eu la locul cu pricina, descoperii misterul: iedera extrem de deasă, care atârna de sus, alcătuise un fel de perdea, dând iluzia că drumul s-ar închide.

De fapt, dacă treceai înainte, ajungeai într-un soi de tunel lung şi întunecos.

Mult şi cu nenumărate viraje, călărirăm prin noaptea întortocheată a tunelului, până ce, în sfârşit, răsări înaintea noastră o zare de lumină. Şi iată-ne din nou într-o trecătoare care părea prelungirea celei dintâi. La capătul ei, mă oprii, stăpânit de uimire.

Mă aflam în faţa unei căldări uriaşe, cu pereţi de piatră, inaccesibili. Un brâu lat de arbuşti încingea această vale aproape circulară, acoperită cu iarbă bogată, unde păşteau herghelii întregi de cai şi de catâri. O droaie de câini alergau de colo-colo, unii zdraveni – dintr-o rasă asemănătoare lupilor, de care indienii se slujesc pentru pază şi tracţiune, alţii, nişte corcituri mărunte, uşor de îngrăşat, a căror carne, alături de a panterelor, trece la băştinaşi drept cea mai mare delicatesă.

— Iată-mi fortăreaţa! Rosti Old Firehand, întorcându-se spre noi. Vă veţi simţi aici mai bine ca în sânul lui Avraam.

— Există vreo cale de acces dinspre munţi? Întrebai eu, arătând spre peretele din fund.

— Cu neputinţă să se strecoare cineva. Iar căţăratul de afară, pe stânci, e aproape imposibil…

— Cum aţi dat peste locul acesta grozav?

— Urmăream un racoon, un urs spălător şi din goană am ajuns tocmai la breşa aceea care încă nu era acoperită de iederă. Fireşte că am pus numaidecât stăpânire pe viitoarea mea fortăreaţă.

— Singur?

— La început, singur. Găsisem o ascunzătoare bună, care m-a salvat de nenumărate ori din faţa blestemaţilor de piei-roşii care mă hăituiau. Mai târziu, însă, mi-am chemat încoace „băieţii”, ca să înfruntăm împreună şi primejdiile şi asprimea iernii.

Nu termină bine vorba, că răsună deodată un şuier ascuţit peste întinderea văii. Şi abia se stinse ecoul, că de jur împrejur, din tufărişul ce împrejmuia valea, ieşi la vedere o ceată de inşi pe care i-ai fi re cunoscut de la o poştă că sunt oameni ai Vestului.

Coborârăm la pas în întâmpinarea lor şi într-o clipă furăm în conjuraţi. Oamenii erau extrem de fericiţi să-l vadă pe Old Firehand iarăşi printre ei. Se afla acolo şi Will Parker, care, zărindu-mă, se bu cură ca un copil. Şi bucuria îi crescu şi mai mult, când constată că însuşi Winnetou îi acordă un salut prietenesc. În toiul hărmălaiei, permisă doar într-un loc atât de singuratic, Winnetou îşi deşeua fără grabă calul şi, bătându-l cu palma pe crupă, îi dădu a înţelege că e slobod să se aştearnă pe frupt. Îşi săltă apoi şaua pe umăr, luă pătura, frâul şi se depărta, făcând abstracţie de lumea din jur. Îi urmai şi eu exemplul, căci Old Firehand era prea solicitat din toate părţile ca să se mai ocupe de noi. Îl lăsai liber pe bravul meu Swallow şi,

răspunzând în treacăt curiozităţii gălăgioase a „băieţilor”, pornii să mă familiarizez cu locul.

Aruncat în sus de forţele ascunse ale pământului, masivul stâncos crăpase cândva ca un uriaş balon de săpun, alcătuind o jumătate de sferă, goală pe dinăuntru, cu gura căscată spre cer, ca un crater colo sal. Aerul, soarele, furtunile îşi luaseră apoi sarcina să fărâmiţeze terenul dur şi să-l facă propriu vegetaţiei, iar şuvoaiele din adânc, împreunându-se, sfredeliseră cu răbdare peretele de piatră, croind drum pârâului care ne-a servit de călăuză.

Alesei pentru plimbarea mea hotarul din fund al văii. Păşeam între brâul de tufe şi zidul de piatră care urca aproape vertical şi părea pe alocuri suspendat. Descoperii în zid numeroase deschizături, camuflate cu piei de animale şi ducând, probabil, spre adăposturile şi magaziile atât de necesare unei aşezări vânătoreşti. În orice caz, aşezarea trebuia să aibă mai mulţi locuitori decât cei care ne ieşiseră în întâmpinare. Cel puţin aşa era de presupus după numărul femeilor pe care le zăream ba ici, ba colo, în cursul plimbării. Se vede însă că majoritatea bărbaţilor erau duşi la vânătoare şi aveau să revină o dată cu iarna care se anunţa destul de aproape.

Hoinărind astfel, descoperii la un moment dat, pe una din stâncile care păreau cu totul inaccesibile, o colibă mică, improvizată din crăci. De acolo putea fi, desigur, văzută întreaga vale, cu toate amănuntele ei. De aceea hotărâi să mă urc până sus. Potecă nu era; în schimb, dădui peste urme de paşi şi mă luai după ele.

Nu mai aveam mult de urcat, când zării strecurându-se afară, prin uşiţa joasă a colibei, o făptură omenească pe care eu desigur că nu o deranjasem cu nimic; de fapt, nici nu mă văzuse. Întoarsă cu spatele spre mine, se apropie de marginea stâncii şi, făcându-şi palma streaşină la ochi, cercetă adâncul văii.

Purta o cămaşă vânătorească, pestriţă, dintr-o ţesătură groasă şi jambiere împodobite de la şold până la glezne cu

ciucur; mocasinii mici, delicaţi, aveau bogate ornamentaţii din mărgele de sticlă şi din păr de porc ghimpos. O basma roşie înfăşurată în chip de turban îi acoperea capul şi o eşarfă de aceeaşi culoare îi ţinea loc de brâu.

Când pusei piciorul pe mica platformă, făptura aceea mă auzi şi se întoarse spre mine. Era oare vis, ori vedeam aievea? O bucurie năvalnică mă cuprinse. Strigai:

— Harry! E posibil?

Şi mă apropiai de el grăbit.

Dar Harry mă privea sever şi rece. Nici o tresărire pe chipul lui, acum şi mai ars de soare, nu trăda vreo emoţie pricinuită de apariţia mea.

— Dacă n-ar fi posibil, îmi răspunse, atunci nu m-aţi vedea aici, sir! Dar dreptul de a pune asemenea întrebări e mai degrabă al meu decât al dumneavoastră. Cum de v-aţi permis să intraţi în tabără?

Meritam oare o astfel de primire? Luai deci o atitudine şi mai distanţă decât a lui.

— Pshaw!

Numai atât rostii şi, întorcându-i spatele, coborâi încet de pe platformă.

Aşadar, Harry era într-adevăr – cum bănuisem – fiul lui Old Firehand. Astfel mi se limpeziră dintr-o dată toate lucrurile.

Deşi Harry nu era, în fond, decât un copil, totuşi purtarea lui – după toate cele petrecute – mă necăjea serios. Părerea lui Old Firehand că băiatul m-ar socoti un laş se confirma, ce-i drept, prin insulta cu care acesta mă gratulase încă atunci, la sondă; nu înţelegeam însă deloc cum anume îmi dovedisem laşitatea. În sfârşit, biruindu-mi proasta dispoziţie, revenii în tabără. Înserase. În largul văii jucau, bogate, flăcările unui foc proaspăt încins, în jurul căruia se adunase întreg efectivul prezent în fortăreaţă, inclusiv Harry, care, după cum îmi dădui repede seama, se bucura de egalitate deplină cu bărbaţii maturi. Şedea şi el acolo,

lângă foc şi parcă mă privea cu mai puţină răceală decât adineauri.

Oamenii îşi istoriseau tot felul de întâmplări din viaţa lor. Îi ascultai şi eu un timp, apoi – după bunul meu obicei – plecai să văd ce-mi face mustangul. Era o noapte superbă, înstelată, cu cerul atât de blând şi calm, de parcă habar n-ar fi avut că jos, pe biata noastră planetă, nişte creaturi cu totul superioare stau veşnic gata să se încaiere şi să se sfâşie între ele.

Un nechezat uşor, vesel, dinspre tufişurile de la gârlă, îmi indică locul unde se afla Swallow. Calul mă recunoscu imediat şi îşi frecă drăgăstos botul de umărul meu. De când mă salvase din foc şi apă îl îndrăgisem încă şi mai mult. Mângâindu-l, îmi lipii faţa de grumazul lui suplu, catifelat.

Deodată, calul fornăi scurt; era obişnuitul lui semnal de alarmă. Devenii atent şi mă uitai în jurul meu. O siluetă omenească venea spre mine şi zării fluturând basmaua înfăşurată în jurul capului. Era Harry.

— Scuzaţi că vă deranjez, rosti el cu vocea oarecum mai blândă. Mi-am adus aminte de Swallow, calul dumneavoastră, căruia îi datorez viaţa. Voiam să-l văd, să-i fac o vizită de prietenie.

— Iată-l! În ce mă priveşte, n-am să vă tulbur întâlnirea. Good night! Noapte bună!

Dădui să plec, dar după câţiva paşi mă auzii strigat:

— Sir!

Mă oprii. Harry se apropie sfios de mine. Se vedea că nu ştia cum să-şi stăpânească emoţia.

— V-am jignit.

— Jignit? Făcui cu indiferenţă. Vă înşelaţi, sir! Nu sunt decât indulgent cu dumneavoastră şi atâta tot. Nici vorbă să mă simt jignit.

Dură mai bine de un minut până ce băiatul găsi o replică acestui răspuns neaşteptat.

— Atunci, iertaţi-mi, vă rog, eroarea.

— Cu plăcere. Sunt deprins cu erorile.

— Iar eu vă asigur că n-am să mai profit pe viitor de indulgenţa dumneavoastră.

— V-o pun, totuşi, oricând la dispoziţie.

Dădui din nou să plec, însă Harry mă prinse de braţ.

— Să trecem peste chestiunile noastre personale! Adevărul e că aţi salvat de două ori într-o singură seară viaţa tatălui meu; şi aceasta, cu riscul propriei dumneavoastră vieţi. De aceea, sunt dator să vă mulţumesc, chiar dacă mi-aţi arunca în obraz cuvinte şi mai grele decât până acum. Abia adineauri am aflat…

— Orice westman e capabil de o asemenea faptă. Se petrec adese ori lucruri mult mai impresionante decât cele despre care vorbiţi. Poate că omul care sare în ajutorul altuia s-a bucurat şi el cândva de un sprijin asemănător. Aşa că treburile astea nu prea merită discuţie şi nici nu e cazul să apreciaţi oamenii prin prisma dragostei ce o purtaţi tatălui dumneavoastră.

— La început am fost eu nedrept; acuma chiar dumneavoastră vă subestimaţi. Vă întreb dacă ţineţi cu tot dinadinsul să mă jigniţi şi pe mine?

— Nu ţin deloc!

— Atunci îmi îngăduiţi o rugăminte!

— Poftim!

— Purtaţi-mi pică, supăraţi-vă pe mine cât vreţi, dacă vi se pare că am greşit, dar vă rog, nu-mi mai pomeniţi de… indulgenţă! Sunteţi de acord?

— Bine.

— Vă mulţumesc! Şi acum să ne întoarcem, să le urăm oamenilor noapte bună. Am să vă arăt odaia dumneavoastră. Trebuie să ne odihnim; mâine plecăm devreme.

— Încotro?

— Mi-am aşezat cursele la Bee-fork şi aş vrea să văd ce s-a prins. Mă veţi însoţi, fireşte.

Peste câteva minute, ajunserăm la o uşă cu trapă. Harry mă intro duse într-un adăpost complet întunecat şi,

scăpărând amnarul, aprinse la iuţeală o lumânare din seu de cerb.

— Iată dormitorul dumneavoastră, sir. Oamenii noştri se retrag în aceste adăposturi atunci când, sub cerul liber, îi ameninţă reumatismul.

— Şi credeţi că m-aş putea alege şi eu cu tovărăşia lui blestemată?

— Dinspre partea mea, vă doresc contrariul. Dar, vedeţi, valea e umedă şi vântul nu pătrunde deloc din pricina munţilor care o înconjoară de jur împrejur. Deci, prevederea e mama înţelepciunii. Somn uşor!

Îmi strânse mâna şi, înclinând graţios capul, ieşi. Rămas singur, îmi plimbai privirea prin încăpere. Era un fel de peşteră – nu naturală, ci săpată în piatră de mâna omului. Pe jos – piei tăbăcite, pe pereţi – de asemenea. În fund – un pat confecţionat din crengi de cireş şi aşternut cu piei de ciută. Numeroase pături moi de Navajo, clădite în stivă, parcă te îndemnau şi ele la somn. De nişte ţăruşi fixaţi în crăpăturile pereţilor de piatră atârnau diverse obiecte de-ale lui Harry, ceea ce mă duse la concluzia că băiatul îmi cedase, de fapt, propriul său „cabinet”.

Numai oboseala-mi aprigă mă făcu să rămân în acest adăpost scund şi puţin comod. Cine s-a obişnuit cu nopţile şi cu nemărginirea pre riei, acela numai de nevoie mai poate accepta închisoarea căreia civilizaţia îi spune „locuinţă”.

Poate că izolarea acestui „dormitor” original făcu ca somnul să mă cuprindă mai vârtos ca de obicei şi să mă ţină mult în braţele sale. Când mă deşteptai, auzii un glas la intrare:

— Ptiu, sir, mai terminaţi cu măsuratul pe orizontală, dacă nu mă-nşel! Ridicaţi-vă un pic! O să vă facă bine.

Sării din pat şi mă uitai la musafirul nepoftit din cadrul uşii. Era Sam Hawkens. În ajun nu-l văzusem decât cu puşcă; acum se echipase măreţ, ca un trapper, dovadă că avea să ne însoţească.

— Vin îndată, dragă Sam!

— Să sperăm. Micul nostru sir cred că ne şi aşteaptă dincolo, la ieşire.

— Mergi şi dumneata?

— Merg, dacă nu mă-nşel. Doar n-o să se care băiatul cu uneltele. Şi nici lui Old Shatterhand, ca să zic aşa, n-am să-i pretind asemenea lucru.

Afară, îl zării numaidecât pe băiat. Mă aştepta la ieşirea din tabără. Sam îşi aburcă o legătură imensă de capcane şi, fără să-i mai pese de mine, porni ca glonţul înainte.

— Nu luăm şi caii? Strigai din urmă.

— Dar ce, calul dumneavoastră a învăţat cum se aşază cursele şi cum se prind biberii pe fundul apei?! Mai bine grăbiţi-vă, ca să ajungeţi la timp. Haide! Mă îndemnă Sam plin de importanţă.

— Stai niţel, bătrâne, vreau să mai văd ce-mi face calul!

— Nici o grijă! Tânărul sir a luat toate măsurile, dacă nu mă-nşel!

Răspunsul lui mă bucură. Va să zică, Harry se ocupase de Swallow încă în zorii zilei, semn că nici stăpânul calului nu-i era indiferent. Desigur că tatăl îi vorbise de mine şi-l determinase să-şi schimbe părerea. Tocmai mă întrebam cum de lipseşte Old Firehand – de obicei atât de atent şi grijuliu – când îl zării trecând gârla împreună cu Winnetou şi cu încă un vânător.

Winnetou îl salută pe Harry în felul indienilor:

— Fiul Ribannei e puternic cu războinicii de pe malul râului Gila. Ochiul său va zări mulţi biberi şi braţele sale vor osteni sub povara blănurilor.

Şi, observând că-mi rotesc privirea peste vale ca să-l descopăr pe Swallow, mă linişti:

— Pleacă, frate! Winnetou îţi va îngriji calul cu toată dragostea. Trecurăm râpa şi o cotirăm spre stânga, în josul râului, înaintând până la vărsarea lui în Mankizila.

Malurile erau năpădite de mărăciniş des, aproape de nepătruns; vrejurile de viţă sălbatică se căţărau pe tufe, se lăbărţau peste tot, se încâlceau pe tulpinile alăturate,

alcătuind o reţea prin care nu răzbăteai decât cu ajutorul cuţitului.

Sam, pe cât de mărunţel, pe atât de vajnic, mergea mereu în fruntea noastră şi, încărcat cum era de poveri, îmi amintea de tinichigiii slovaci care cutreierau periodic tihnitele târguşoare germane. Deşi nimeni nu ne urmărea, totuşi cizmele-i uriaşe ocoleau cu mare dibăcie orice petic de pământ care ar fi putut păstra vreun semn al pasului său, iar ochişorii veşnic agitaţi scrutau neobosiţi vegetaţia bogată care, în ciuda vremii târzii, se putea lua la întrecere cu flora virgină din valea lui Mississippi.

La un moment dat, Sam se aplecă şi se strecură sub nişte vrejuri.

— Veniţi, sir! Mă chemă Harry, care îl urma pe bătrânul zurbagiu. Aici se despart potecile biberilor. Într-adevăr, după perdeaua aceea de vrejuri, şerpuia o cărăruie îngustă, pe care înaintarăm un timp paralel cu râul, printr-un vălmăşag de copaci şi de tufe, până ce Sam, auzind un fel de şuier şi mârâit care veneau dinspre apă, se opri numaidecât şi, întorcându-se spre noi, îşi duse un deget la gură.

— Aici! Şopti Harry. Biberul de gardă a simţit ceva.

După o vreme, când liniştea coborî densă peste împrejurimi, ne strecurarăm până la un cot al râului, unde ni se oferi prilejul să contemplăm o întreagă colonie de biberi.

Până hăt, în largul apei, animalele construiseră un fel de stăvilar pe care şi un om sprinten ar fi putut să păşească destul de lesne. Acum se străduiau de zor să fortifice şi să mărească stăvilarul. Dincolo, pe malul opus, un grup de biberi retezau întruna lăstare de copaci până le prăbuşeau în apă; alţii se ocupau cu transportul materialului, împingându-l cu boturile, în timp ce coechipieri de-ai lor legau şi tencuiau construcţia cu lut gros, adus de pe mal, potrivindu-l cu labele şi bătându-l cu cozile lor groase, transformate în mistrii.

Urmărind cu admiraţie munca acestui mic destoinic popor, îmi atrase luarea-aminte un biber neobişnuit de solid, care stătea sus pe stăvilar şi, după toate aparenţele, făcea de gardă. Deodată, biberul îşi ciuli urechile scurte, se învârti în semicerc, dădu iarăşi un semnal sonor, apoi dispăru sub apă.

Cât ai clipi, îl urmară şi ceilalţi biberi. Era extrem de caraghios să-i vezi cum se afundă cu dosul în sus, plesnind temeinic apa cu cozile şi stârnind puzderie de stropi jur-împrejur.

Fireşte că nu era timp să ne pierdem în consideraţii umoristice. Neaşteptata perturbare în familia biberilor fusese provocată, desigur, de apariţia unui vrăjmaş. Or, cel mai temut duşman al acestor fiinţe atât de râvnite nu e altul decât omul!

Încă nu dispăruse sub apă ultimul biber, că ne şi culcaserăm la pământ, cu armele pregătite, camuflaţi de crengile joase ale unor co conari. Pândeam cu încordare ivirea vreunui musafir nepoftit. Şi iată, peste puţin, ceva mai sus de ascunzătoarea noastră, începu să se agi te păpurişul. Câteva clipe mai târziu văzurăm furişându-se spre mal doi indieni. Unul ducea în spinare câteva curse, celălalt căra nişte blănuri. Ambii erau bine înarmaţi şi atitudinea lor vădea că se ştiau în preajma duşmanului.

— Zounds! Şuieră Sam printre dinţi. Mişeii au dat de capcanele noastre şi au cules fără să fi semănat, dacă nu mă-nşel! Las' că le arăt eu cine-i stăpânul capcanelor şi al blănurilor!

Ridică încet puşca, pregătindu-se să tragă. Eu, însă, îmi ziceam că indienii trebuiesc doborâţi fără zgomot. De aceea îl apucai pe bătrânul trapper de braţ. Încă din prima clipă observasem că e vorba de războinici ai poncaşilor; iar vopseaua de pe feţele lor îmi confirma faptul că nu porniseră la vânătoare, ci la bătălie. Aşadar, nu puteau fi singuri. Orice foc de armă putea să atragă asupra noastră o droaie de alţi războinici.

— Stai, Sam, nu trage! Mai bine scoate cuţitul. Ăştia au dezgropat securea războiului. Cu siguranţă că mai sunt şi alţii pe aproape.

Sam însă, care avea mare poftă să apese pe trăgaci, se cam codea:

— Fireşte că e mai bine să-i lichidăm fără zgomot. Dar cuţitul mi-e bătrân şi tocit. Cam greu să tai doi vlăjgani dintr-o dată.

— Aida-de! Dumneata sari pe unul, eu pe celălalt. Come on! Haide!

— Hm! Patru capcane dintre cele mai bune! Trei dolari şi jumătate bucata! Ai naibii hoţi! M-ar bucura, zău, dacă pe lângă cele furate, ne-ar lăsa şi pieile lor proprii.

— Dă-i drumul, sir, să nu-i scăpăm!

Ne aflam în spatele indienilor care, cu ochii în pământ, căutau să descopere vreo urmă. Lepădând puşca, mă târâi uşurel înainte. Cuţitul îl strângeam între dinţi. Deodată, auzii o şoaptă la urechea mea:

— Lăsaţi-mă pe mine, sir! Aranjez eu totul. Era Harry.

— Mulţumesc, mă descurc singur.

Ajuns la marginea păpurişului, mă săltai o dată şi cu stânga îl apucai de ceafă pe unul din indieni, iar cu dreapta îi repezii cuţitul între omoplaţi, încât omul căzu fără să crâcnească. O făcusem, bineînţeles, din motive de forţă majoră. Era vorba de poncaşi. Nu-i puteam cruţa. Dacă ne-ar fi descoperit „fortăreaţa”, ar fi fost vai şi amar de noi.

Scosei repede cuţitul din rană, gata să sar, la nevoie, asupra celuilalt poncaş. Dar şi acesta zăcea la pământ, iar Sam – încălecat pe victimă – îi trăgea cu nădejde pielea de pe cap.

— Aşa, băiete! De-acuma poţi să pui capcane în veşnicele plaiuri ale vânătoarei! Dar pe-ale noastre le laşi aici! Şi, tăvălind scalpul însângerat prin iarbă, adăugă chicotind!

— Prin urmare, ăsta e al meu. Unul la mână. Old Shatterhand să-l jupoaie pe al doilea.

— Deloc! Îl apostrofai. Încă nu cunoşti părerea mea în legătură cu scalparea? Mă miră mult că te ocupi de asemenea treburi!

— Am motivele mele, sir. De când ne-am văzut ultima oară, am trecut prin destule necazuri. Am fost obligat să mă lupt în fel şi chip cu pieile-roşii. De aceea nu mai am nici o cruţare. Parcă ei s-au purtat cu mănuşi! Uitaţi-vă!

Îşi scoase pălăria pleoştită şi, o dată cu aceasta, peruca lui de pomină. De fapt, îi văzusem eu încă de mult ţeasta scalpată, roşie ca sângele.

— Ce ziceţi, sir, dacă nu mă-nşel? Mi-am purtat încă din pruncie, onest şi cu drepturi depline, smocul de păr original. Nici cel mai şmecher avocat din lume n-ar fi îndrăznit să-mi conteste acest drept, până s-au găsit o duzină sau două de pawnee, care pur şi simplu m-au de posedat. A trebuit să mă duc la Tekama, să-mi cumpăr un scalp nou, adică o perucă, dacă nu mă-nşel. M-a costat o avere: trei legături groase de blănuri de biberi. Mă rog, n-ar fi nimic. Uneori părul ăsta nou e mai practic decât celălalt. Mai ales vara e o plăcere: îl lepezi şi nu mai transpiri. Totuşi, nu pot să nu mă răzbun. Le-am plătit-o indieni lor nu o dată. Vedeţi, scalpul ăsta e pentru mine o încântare. Mă bu cură mai mult decât cea mai fină blană de biber. Acestea zise, îşi potrivi la loc peruca şi pălăria. Dar nu era timp pentru vorbă lungă şi amintiri. În orice moment, putea să zbârnâie o săgeată sau să fulgere vreo puşcă dindărătul unui copac. În plus, era nevoie să dăm cât mai iute alarma în tabără şi să-i prevenim pe vânători asupra primejdiei.

— Pune mâna, îl îndemnai pe Sam, să-i facem dispăruţi pe indienii ăştia!

— Just, adică necesar, vreau să spun. Dar tânărul sir ar face bine să treacă niţel în dosul tufelor. Sunt gata să-mi schimb mocasinii pe pantofiori de balet dacă nu ne trezim în curând cu pieile-roşii.

Harry ascultă de sfatul bătrânului, iar noi aruncarăm repede cadavrele în păpurişul de pe mal. Să le aruncăm în apă, n-ar fi fost prudent.

— Aşa, s-a făcut! Se bucură Sam după ce terminarăm operaţia. Şi acum, luaţi-l pe micul sir, mergeţi la „fortăreaţă” şi pregătiţi-i pe oamenii de acolo. În ce mă priveşte, vreau să studiez niţel urmele acestor doi poncaşi. Poate descopăr ceva mai mult decât au apucat ei să ne spună…

— N-aţi vrea, Sam Hawkens, să vă duceţi dumneavoastră până la tata? Interveni Harry. Vă pricepeţi grozav la manipularea capcanelor şi pe urmă, nu-i aşa, patru ochi văd mai bine decât doi.

— Hm! Cum doriţi! O fac şi pe-asta. Dar să nu-mi puneţi vină dacă iese vreo dandana.

— Nici o grijă, Hawkens! Ştiţi doar că-mi place şi mie să am satisfacţii. Dumneavoastră v-aţi ales cu un scalp; trebuie să mă aleg şi eu cu ceva. Haideţi, sir!

Şi băiatul îl părăsi pe Sam, luând-o prin desiş. Eu îl urmai.

Deşi trebuia să fiu atent la eventuala primejdie din jur, nu puteam să nu-l admir pe Harry, care, asemenea unui vânător iscusit, se strecura fără pic de zgomot prin încâlceala tufelor, dovedind multă pricepere şi agilitate.

Era cu neputinţă ca băiatul să nu fi fost familiarizat încă de mic cu viaţa din „ţara vânatului”, să nu fi înregistrat impresii care i-au ascuţit simţurile, i-au călit sufletul şi au dat destinului său o direcţie atât de neobişnuită.

Merserăm astfel preţ de o oră, fără răgaz, până dădurăm de o altă colonie de biberi, ai cărei membri, însă, nu-şi părăseau deloc vizuinile.

— Aici instalaserăm noi capcanele pe care le-au furat cei doi poncaşi, mă informă Harry. Iar colo sus se ramifică acel Bee-fork la care voiam să ajungem. Se pare însă că va trebui să renunţăm, căci, vedeţi, urmele roşilor vin dinspre

pădure. Să mergem după ele. Era gata să pornească, dar îl oprii:

— Harry!

Stătu şi mă privi întrebător.

— N-ar fi mai bine să vă întoarceţi şi să lăsaţi restul în seama mea?

— Ce vi s-a năzărit?

— Cunoaşteţi primejdiile la care vă puteţi expune mergând în direcţia asta?

— Şi de ce nu le-aş cunoaşte? Imposibil să fie mai mari decât cele prin care am trecut până acum.

— Vreau să vă cruţ!

— Păi asta vreau şi eu! Ştiu să mă păzesc. Ori credeţi că orice faţă vopsită mă şi bagă în sperieţi?

Ne continuarăm drumul distanţându-ne de cursul râului şi înaintând printre arbori, sub rămurişul bogat şi verde al pădurii. Pământul era învelit cu muşchi umed pe care, fără multă osteneală, puteai desluşi orice urmă de paşi.

Deodată, Harry, care mă preceda, se opri în loc. Jos se vedeau urmele nu a doi, ci a patru oameni care se despărţiseră acolo. După cum se ştie, poncaşii doborâţi de noi erau echipaţi de campanie; presupuneam deci că şi alţi războinici de-ai lor se vor fi aflând prin preajmă. În acelaşi timp era limpede că numai o acţiune de mare importanţă i-ar fi putut determina să bată atâta drum pe teritoriu inamic. Iată de ce-mi trecu prin gând că prezenţa lor aici ar fi în legătură cu atentatul nereuşit împotriva trenului şi că s-ar putea să fie vorba de o expediţie de răzbunare, în care indienii pun în joc totul şi nu cruţă nimic.

— Cum procedăm? Întrebă Harry. Urmele acestea duc spre tabăra noastră. Indienii nu trebuie s-o descopere cu nici un preţ. Ii urmărim pe cei patru, sau o apucăm fiecare în altă direcţie?

— Oricum, tuspatru sunt iscoade şi au venit încoace dinspre tabăra poncaşilor, care, desigur, aşteaptă înapoierea lor. De aceea e prefera bil ca, mai întâi, să

reperăm tabăra, să vedem câţi sunt şi ce planuri urmăresc. În ce priveşte „fortăreaţa”, cred că santinela de la intrare ştie ce are de făcut pentru a nu trăda nimănui secretul.

— Aveţi dreptate! Mergem înainte!

Pădurea cobora acum în pantă lungă, prelingându-se în vale. Ici şi colo se căscau nişte adâncituri mari asemenea unor bazine împresurate de ferigi şi arbuşti sălbatici.

Tocmai ne apropiam de o astfel de râpă, când un miros suspect îmi atrase atenţia. Scrutând adâncul pădurii, observai drept înaintea noastră o coloană subţirică de fum, care ba se înălţa, ba dispărea, ba urca iarăşi, jucăuşă, printre coroanele copacilor.

Fumul nu putea proveni decât de la un foc aprins de indieni şi iată de ce: pe câtă vreme albii aruncă pe foc craci întregi, stârnind astfel flacără mare, înaltă, cu fum mult şi gros, băştinaşii întreţin focul împingând vreascurile încet, treptat, cu vârful în jos, provocând o ardere mai mult mocnită, cu flacără măruntă şi fum abia vizibil. Winnetou obişnuia că spună despre procedeul albilor: „Feţele palide fac atâta căldură cu focul lor, încât nici nu se mai pot apropia de el ca să se încălzească”. Îl oprii pe Harry şi-l făcui atent asupra celor constatate.

— Staţi după tufişul de colo; eu mă duc să-i pândesc pe indieni.

— Şi eu de ce să nu merg?

— Ajunge unul singur; în doi creşte primejdia de a fi descoperiţi. Băiatul căzu de acord. Călcând uşor ca să nu lase nici o urmă, se pitula după un tufiş, în timp ce eu mă strecurai de la copac la copac în direcţia coloanei de fum. Într-un bazin din cele pomenite se aflau o mare mulţime de indieni, care şezând, care culcaţi, încât abia îşi găseau loc. La intrare stătea nemişcat ca o statuie de bronz un flăcău chipeş, cu părul revărsat pe umeri; pe alocuri erau postate străji care, din fericire, nu observaseră apariţia mea.

Dădui să-i număr pe rând, câte unul, dar mă oprii deodată uluit.

Primul care-mi sări în ochi – cu putinţă oare?! – era căpetenia albă Parranoh sau Tim Finnetey, cum îi zicea Old Firehand. Şi doar îl recunoscusem perfect atunci, noaptea, la lumina lunii, când l-am înjunghiat! Să fie numai o iluzie? Imposibil! Nu ştiam ce să mai cred. Şi, culmea – individul avea în cap chica lui întreagă, deşi văzusem cu ochii mei cum l-a scalpat Winnetou. Or, de-atunci apaşul nu şi-a scos nici o clipă scalpul de la brâu.

Pe neaşteptate, una din santinele păru că se îndreaptă spre locul unde mă adăpostisem eu, culcat îndărătul unui bolovan uriaş. A trebuit să mă trag înapoi şi să fac repede cale-ntoarsă.

Ajunsei iarăşi la Harry şi-i făcui semn să vină după mine. Ne înapoiarăm la punctul unde se ramificau urmele iscoadelor. De aci o luarăm pe potecuţa tăiată prin hăţiş de poncaşii doborâţi de noi. Aceasta cobora până jos în valea prin care trecuserăm la sosirea noastră şi unde ne întâmpinase santinela.

Ştiam acum precis că poncaşii căpătaseră întăriri şi ne urmăriseră îndeaproape cu intenţia să se răzbune. Popasul nostru în timpul bolii lui Old Firehand le oferise răgazul să-şi adune toate forţele disponibile. Dar de ce era nevoie ca numai pentru trei inşi să mobilizeze atâţia războinici şi de ce nu ne-au atacat mai demult, asta n-o mai înţelegeam – afară de cazul că Parranoh ştia unde se află „fortăreaţa” şi plănuia să atace întreaga aşezare.

Cele două iscoade croiseră o potecă destul de bună, încât coboram relativ repede spre valea ce se întindea înaintea noastră. Când, deodată, auzii un zăngănit ca de fiare venind dinspre un desiş de cireşi sălbatici.

Făcându-i semn lui Harry să se ascundă, mă lungii repede la pământ, trăsei cuţitul din teacă şi mă târâi în ocol către locul cu pricina. Primul lucru care mă izbi era o grămadă de capcane de fier şi alături – o pereche de picioare subţiri, strâmbe, încălţate în nişte mocasini colosali. Descoperii mai apoi un surtuc vânătoresc de dimensiuni remarcabile, la

căpătui căruia, sus, odihneau borurile obosite ale unei pălării de pâslă sub care se iţea o barbă câlţoasă, fără noimă.

Şi din haosul bărbii pândeau doi ochişori vioi, atenţi, sfredelind frunzişul.

Era Sam. Dar ce căuta bătrânul aici când eu îl credeam de mult sus, în „fortăreaţă”? Enigma era în fond lesne de dezlegat: n-aveam decât să-l întreb. Mă furişai deci uşurel în spatele lui, bucurându-mă de pe acum de spaima ce avea s-o tragă.

Uşor, cât se poate de uşor, pusei stăpânire pe puşca de lângă el, preistorica lui Liddy şi îi ridicai cocoşul ruginit.

Auzind clămpănitul, Sam sări atât de iute în picioare, încât îşi agăţă de rămuriş faimoasa pălărie laolaltă cu peruca. Iar când văzu propria-i armă îndreptată asupra lui, sub nasul de papagal stropit cu toate culorile curcubeului, i se căscă o gură cât o şură.

— Sam Hawkens, îi şoptii, închide repede gura, că de nu, îţi vâr toate capcanele în ea!

— Good luck! Păcatele mele! M-aţi speriat, sir, dacă nu mă-nşel! Răspunse omuleţul care, în pofida spaimei, nu scosese nici măcar o exclamaţie. Şi, potrivindu-şi peruca şi pălăria la locul cuvenit, adăugă: Dracu' să vă ia! Mi-au îngheţat mădularele, vreau să spun… dacă aţi fi fost o piele-roşie, atunci…

— atunci mâncarea ce ai înghiţit-o aseară ar fi fost, desigur, ultima. Iată-ţi puşcociul! Şi spune-mi, te rog, ce ţi-a venit să te culci tocmai aici?

— Să mă culc? Adică să dorm? Ei, asta-i bună! Nici vorbă de aşa ceva… chiar dacă, întâmplător, nu v-am băgat de seamă. Îmi zburau gândurile la perechea aia de şobolani pe care voiam să-i vânez şi să le iau pielea. Totuşi, cum să spun, apelez la discreţie. N-are rost să ştie lumea cum l-aţi luat pe bătrânul Sam ca din oală.

— Lasă, nu află nimeni.

— Dar unde-i tânărul sir?

— E aici, mai în spate. Auzisem sunând fierăria asta şi fusesem, fireşte, curios să ştiu cine trage clopotele.

— Clopote? Se auzea chiar atât de tare? Măi, măi, Sam Hawkens, urs idiot şi bătrân ce-mi eşti! Stai la pândă ca un catâr ramolit, cică să mai faci rost de nişte scalpuri şi când colo, te aud până şi surzii din Canada, dacă nu mă-nşel! Dar cum de-aţi nimerit aici? Veneaţi şi dumneavoastră pe urmele celor două piei-roşii?

Confirmai şi îi povestii cele văzute.

— Hm! Va fi mare cheltuială de pulbere, sir, mare de tot! Veneam cu capcanele în susul apei, când, deodată, zăresc doi indieni, dacă nu mă-nşel. Se foiau la marginea tufişului, la vreo opt paşi de mine. Fireşte că m-am făcut una cu pământul. Unul a luat-o în jos, celălalt în sus, ca să cerceteze valea. Las' că-mi pică ei în mână, mi-am spus. Am aşteptat până a trecut unul pe lângă mine, pe urmă m-am ascuns repede aici. Numai să se întâlnească amândoi sub nasul meu, c-apoi îi întreb eu de nume!

— Crezi că se poate?

— Fireşte că se poate. Dacă sunteţi deştept, duceţi-vă în partea cealaltă şi o să-i prindem în cleşte. Preveniţi-l şi pe micul sir, să nu facă vreo boroboaţă.

Procedai după sfatul lui şi, întorcându-mă la Harry, îl informai, în câteva cuvinte, asupra situaţiei. Apoi ne postarăm exact în dreptul lui Sam, aşteptând să se întoarcă cei doi indieni.

Răbdarea ne fu supusă la greu examen. Trecură câteva ore până auzirăm paşii unui om care se furişa în direcţia noastră. Era unul din poncaşii pe care-i aşteptam, un hojma de bărbat, dat naibii se vede – pentru că, nemaiavând loc de cingătoare pentru câte scalpuri lua se în viaţa lui, îşi împodobise şi pantalonii cu ciucuri din păr de om.

Abia intră în „domeniul” nostru, că se şi pomeni înşfăcat de ambele părţi şi doborât. La fel o păţi şi celălalt, care apăru după scurt timp. Treaba împlinită, ne înapoiarăm tustrei la „fortăreaţă”.

La intrare îl găsirăm de gardă pe Will Parker, care stătuse pitulat îndărătul unor tufe şi trebuie să-l fi văzut pe poncaş spionând la nu mai câţiva paşi de el. Sam îl măsură, dezamăgit.

— Greenhorn mi-ai fost, greenhorn ai să rămâi până nu te-or apuca roşii de chică, dacă nu mă-nşel. Crezuşi, pesemne, că poncaşii umblă după furnici, de n-ai înfipt cuţitul în el?!

— Ascultă, Sam Hawkens, mai ţine-ţi limba-n frâu, că altminteri fac cu tine ce n-am făcut adineauri! Cui îi zici greenhorn? Lui Will Parker? Păi, numai gluma asta şi ajunge să-ţi găuresc mutra, hodorogule! Oare fiul mumă-ti n-are atâta glagorie în cap ca să ştie că pe o iscoadă mai bine o laşi să treacă decât s-o dobori fără rost, trădându-ţi astfel prezenţa?

— Fie pe voia ta, omule, dacă nu te îmbie, cum văd, nici un scalp indian…

Şi Sam porni ţanţoş spre gârlă. Dar înainte de a dispare după stânci, se mai întoarse o dată spre Will Parker şi adaugă:

— Cască bine ochii! Dincolo, în văgăună, e un cuib întreg de arcaşi. S-ar putea să-şi vâre şi ei nasul printre picioarele tale. Păcat de tine, dacă nu mă-nşel, mare păcat!

Şi ne-o luă iarăşi înainte. Mai că nu se zărea de sub capcanele lui. Curând ieşirăm din râpă şi ne plimbarăm în voie privirea peste întreaga tabără. Bătrânul trapper şuieră o dată lung, ascuţit şi toată lumea se înfăţişă în mare grabă ca să afle ultimele noutăţi.

Old Firehand ne ascultă tăcut până la capăt. Dar când îi comunicai chestiunea cu Parranoh, scăpă o exclamaţie de mirare şi totodată de bucurie.

— Dacă nu v-aţi înşelat cumva, sir, înseamnă că pot să-mi împlinesc în cele din urmă jurământul şi să-l prind în pumni pe ticălos. Ani de zile aceasta mi-a fost singura şi cea mai arzătoare dorinţă.

— Dar chica lui mă cam derutează.

— Aş! Nu e nici o minune. Îl aveţi ca exemplu pe Sam Hawkens cu căpăţâna şi cu peruca lui. Şi, totuşi, mai că nu-mi vine să cred că nu l-aţi ucis în noaptea aceea. Poate că n-a fost decât rănit şi, găsindu-l, poncaşii l-au transportat de acolo. S-o fi întremat în timpul zăcerii mele. Apoi s-o fi apucat să ne adulmece, să ne urmărească.

— Atunci de ce nu atacă?

— Nu ştiu. În orice caz, va fi având vreun motiv. Aflăm noi mai târziu. Sunteţi obosit, sir?

— Nu prea.

— Vreau să-l văd şi eu. Mă însoţiţi?

— Se înţelege. Dar trebuie să vă atrag atenţia că drumul e primejdios. Indienii îşi vor aştepta zadarnic iscoadele, apoi vor trimite oa meni în căutarea lor. Iar aceştia vor da peste cele două cadavre. Ne putem pomeni printre poncaşi şi fără sprijin de nicăieri.

— Posibil, fireşte. Dar nu mă rabdă inima să stau aici, în bună linişte, până ne vor ataca. Dick Stone!

Acesta fusese plecat la vânătoare, deci nu mă văzuse până atunci. Omul mă salută cordial, după care Old Firehand îl întrebă:

— Ştii ce avem de făcut?

— Îmi închipui.

— I-aţi puşca şi hai după pieile-roşii!

— Sunt gata, sir! Plecăm călare?

— Nu. Mergem numai până la groapa aceea a lor… Şi voi, ăştilalţi, nu staţi cu mâinile în sân! Camuflaţi cu verdeaţă catch-urile, adăposturile pentru piei! Nu poţi să ştii ce se mai întâmplă. Dacă indienii trec cumva de stânci şi vin încoace, barem să nu găsească nimic de jefuit. Harry, tu du-te la Will Parker! Iar tu, Bill Bulcher, vezi să fie ordine în absenţa noastră!

— Ia-mă şi pe mine, tată! Se rugă Harry.

— N-are nici un rost, băiete. Mai bine odihneşte-te. O şi-ţi vină şi ţie rândul la timpul cuvenit.

Harry mai stărui, dar Old Firehand rămase ferm pe poziţie. Pornirăm aşadar în trei, tăind gârla.

După câteva instrucţiuni date santinelei, ne îndreptarăm spre locul unde stătuse ascuns Sam Hawkens. Drumul care ducea de acolo spre râpă era în orice caz mai potrivit; aveam acoperire din ambele părţi şi, în plus, siguranţa că-i vom întâlni pe indienii care, după cum chibzuisem, îşi vor fi părăsit ascunzişul ca să-i caute pe camarazii dispăruţi.

După ce noi plecaserăm, în zori ieşise şi Winnetou din tabără şi, din păcate, încă nu se întoarse. Ne-ar fi fost, desigur, un însoţitor ideal. Pe de alta parte, întârzierea lui mă cam îngrijora. Nu era deloc exclus să se fi întâlnit cu poncaşii. Or, în acest caz, cu toată vitejia lui, n-ar fi putut scăpa teafăr.

Mă gândeam, tocmai, la aceste lucruri, când, deodată, tânărul şef al apaşilor răsări dintr-un desiş. Mâinile noastre care, la foşnetul crengilor, se încleştaseră pe puşti, reveniră brusc în poziţia normală.

— Winnetou va merge şi el cu oamenii albi ca să-i vadă pe Parranoh şi pe poncaşi, hotărî acesta. Îl privirăm nedumeriţi. Ştia, va să zică, de prezenţa duşmanului în acele locuri.

— I-a zărit oare fratele meu roşu pe cei mai cruzi dintre războinicii siucşilor? Îl întrebai.

— Winnetou trebuie să-l ocrotească pe fratele său, Old Shatterhand şi pe fiul Ribannei. De aceea s-a ţinut toată vremea după ei. A văzut şi cum s-au înfipt cuţitele în trupul celor două iscoade. Cât despre Parranoh, acesta şi-a pus pe cap chica unui războinic din neamul osagilor. Are părul mincinos şi gândul viclean. Winnetou îl va ucide.

— Nu, să nu te atingi de Parranoh! Lasă-l în grija mea! protestă Old Firehand.

— Winnetou l-a mai dăruit o dată prietenului său alb.

— Acum nu-mi mai scapă, fii sigur căci…

Restul frazei nu-l auzii, pentru că, în acel moment, observai doi ochi lucind dindărătul unei tufe şi, repezindu-

mă, dintr-un salt, îl înşfăcai pe spion.

Şi cine credeţi că era? Parranoh în persoană! Abia îl apucasem însă de beregată, că tufele vecine foşniră ameninţător şi câţiva poncaşi se năpustiră în ajutorul căpeteniei.

Prietenii mei, văzând ce se întâmplă, săriră la rândul lor în luptă. Pe şeful alb al poncaşilor îl imobilizasem apăsându-l cu genunchiul în piept. Cu stânga îl strângeam de gât, cu dreapta îi încleştam mâna în care ţinea cuţitul. Se zvârcolea ca şarpele şi făcea eforturi desperate să se smulgă din strânsoare. Zvârlea din picioare ca taurul împiedicat, încercând să se ridice; scalpul de împrumut, bogat şi pletos, îi zburase de pe cap; ochii bulbucaţi mai că-i săreau din orbite; gura îi spumega şi ţeasta, pe care Winnetou o jupuise de piele, zvâcnea ori bil în ritmul pulsului său sălbatic. Parcă aveam de-a face cu un ani mal turbat. Îi înfipsei nemilos degetele în beregată, încât trupul i se chirci, se cutremură, mădularele i se frânseră fără vlagă şi, dând ochii peste cap, rămase inert la pământ. Îl biruisem.

Abia acum, în fine, mă uitai înjur şi văzui o scenă pe care nici un condei n-ar putea-o descrie. Pentru a nu atrage atenţia inamicului, nimeni dintre noi nu se folosise de puşcă, ci numai de cuţit şi de tomahawk. Şi, totuşi nici un poncaş nu mai rămăsese în picioare. Toţi se zvârcoleau pe jos, însângeraţi şi zdrobiţi.

Winnetou tocmai îşi înfigea cuţitul în pieptul unui poncaş doborât; nu avea nevoie de ajutorul meu. Old Firehand îl strivea pe unul sub genunchi şi încerca să-l ţină la distanţă pe un altul, care-i sfârtecase braţul. Alergai într-acolo şi-l trăsnii pe poncaş cu propria-i secure. Trecui apoi la Dick Stone care, între două leşuri, se zbătea sub genunchii unui vlăjgan gata să-l omoare. Îl izbii şi pe acesta cu tomahawkul unuia dintre morţii de alături.

Stone se sculă de jos şi-mi strânse mâna.

— By God, pe Dumnezeul meu, sir, asta zic şi eu ajutor venit la timp! Să te baţi cu trei inşi, când nici n-ai voie să

tragi cu puşca, e cam mult! Vă mulţumesc.

Old Firehand dădu să-mi întindă şi el mâna, dar tocmai atunci îl zări pe Parranoh culcat la pământ.

— Tim Fin?… Căpetenia? Cine l-a altoit?

— Old Shatterhand, răspunse Winnetou în locul meu. Marele Spirit i-a dat putere de bivol care spintecă pământul cu coarnele sale.

— Omule, exclamă Old Firehand, câte drumuri am bătut, n-am mai întâlnit fiinţă ca dumneavoastră! Dar Parranoh şi ai săi cum de-au reuşit să se ascundă aici, cu toate că Winnetou se găsea prin preajmă?

— Eu nu mă aflam în partea asta, lămuri Winnetou. Căpetenia albă descoperise urmele şi se luase după ele pe potecă. Desigur că războinicii săi vor fi în curând aici. Eu zic ca fraţii mei albi să mă urmeze numaidecât până în wigwamul nostru.

— Aşa e! Întări Dick Stone. Trebuie să ajungem cât mai curând la „fortăreaţă”.

— Bine, să mergem, aprobă Old Firehand, al cărui braţ sângera din belşug. Dar până una alta, trebuie să ştergem urmele luptei. Dick, tu postează-te niţel mai în faţă şi vezi să nu fim surprinşi.

— Gata, mă duc, sir, dar scoteţi-mi mai întâi cuţitul din spate. Nu-i chip să-l ajung cu mâna.

Unul dintre poncaşi îi implântase cuţitul care, în cursul încăierării, intrase şi mai adânc în carne. Din fericire, rana era uşoară şi, după ce-i smulserăm cuţitul, Dick Stone – cu trupul lui de fier – părea ca şi nevătămat.

— Cum îl cărăm de-aici pe prizonier? Se interesă Old Firehand.

— Să-l ducem pe sus, îmi dădui cu părerea. Dar când o să-şi vină în fire, vom mai avea niţel de furcă.

— Adică, îl ducem în spinare? întrebă Stone. De mult nu m-am simţit mai zdravăn ca acum. Hai să-i pregătesc flăcăului ăsta bătrân o călătorie cât mai plăcută!

Lovi de câteva ori cu securea, culcă la pământ nişte arbuşti, curăţă tulpinile, luă pătura lui Parranoh tăind-o fâşii-fâşii, apoi dădu din cap satisfăcut.

— Alcătuim o targă, dacă vreţi, un fel de sanie, numele n-are im portanţă, îl legăm bine de tot, îl culcăm ca în leagăn şi dă-i drumul!

Propunerea fu acceptată şi pusă în practică. Apoi ne puserăm în mişcare, lăsând însă în urma noastră o dâră atât de pronunţată, încât Winnetou, care era ultimul, se tot căznea să o şteargă, cât de cât…

A doua zi, foarte devreme, eram de mult în picioare şi urcam pe stânca unde îl revăzusem prima oară pe Harry. Soarele încă nu mijise pe culmi şi o pace adâncă domnea peste întreaga tabără.

Jos, în vale, plutea o ceaţă deasă, învăluind tufele în rotocoale alburii, dar sus văzduhul era clar şi o boare proaspătă încă adia în jurul tâmplelor. Un botgros tot sălta printre vrejurile de mure, îmbiindu-şi parcă, din guşa lui mare, ca de purpur, femeiuşcă neastâmpărată. Ceva mai încolo, ţopăia pasărea poreclită „pisică” pentru ţipătul ei caraghios, care aducea a mieunat. Iar jos răsuna viersul măiestru al unei alte minuni zburătoare care, după fiece arpegiu, parcă se aplaudă singură, cu un măcăit zgomotos. Totul era cât se poate de idilic şi atrăgător. Însă gândurile mele stăruiau mai puţin la acest con cert matinal şi mai mult la întâmplările petrecute în ajun.

După aprecierea unuia dintre vânătorii noştri care cutreierase pădurile şi se întorsese în „fortăreaţă”, poncaşii erau mult mai numeroşi decât presupuneam. Omul mai zărise încă o tabără de-a lor, unde îşi ţineau şi caii.

Era deci aproape sigur că acţiunea poncaşilor nu viza nişte persoane izolate, ci întreaga noastră aşezare. Or,

punând în cumpănă numărul covârşitor al inamicului, situaţia noastră nu era de invidiat.

Pregătirile în vederea apărării împotriva unui eventual atac ne ocupară toată după-amiaza până seara târziu. Astfel, nici nu mai avurăm timp să luăm o decizie în legătură cu soarta lui Parranoh. Acesta zăcea, legat fedeleş şi bine păzit, într-o mică peşteră scobită în piatră…

Zilele următoare, poate chiar mai repede, aveau să se petreacă evenimente importante. Tocmai meditam cu îngrijorare la această perspectivă, când zgomotul unor paşi apropiaţi mă smulse din gânduri.

— Bună dimineaţa, sir! mă salută Harry. S-ar părea că somnul v-a părăsit cam devreme, ca şi pe mine, de altfel.

Dădui la rândul meu bineţe şi adăugai:

— Vigilenţa e calitatea cea mai de preţ în acest colţ de lume plin de primejdii neaşteptate.

— V-aţi speriat de pieile-roşii? Întrebă băiatul zâmbind.

— Ştiu că glumiţi. Totuşi, dacă e să judecăm serios, nu suntem în total decât treisprezece oameni, în timp ce duşmanul numără de vreo zece ori pe-atât. Nu-l putem înfrunta într-o luptă făţişă. Singura noa stră speranţă ar fi să nu ne descopere.

— Vedeţi lucrurile prea în negru. Treisprezece bărbaţi ca ai noştri sunt în stare să se bată şi să pună pe fugă pieile-roşii.

— Eu judec altfel. Poncaşii sunt furioşi din pricina atacului nostru neaşteptat, mai mult, din pricina pierderilor suferite ieri. În plus, ei ştiu că Parranoh, căpetenia lor, se află în mâinile noastre. Fără îndoială că au şi cercetat terenul, au găsit leşurile şi au constatat lipsa lui Parranoh. Când o hoardă ca a lor a bătut atâta drum în vederea unui scop, atunci îl va urmări cu cea mai mare dârzenie şi viclenie.

— Toate bune, sir, dar nu văd de ce ne-am înfricoşa. Îi cunosc eu. Sunt laşi, îşi pierd repede cumpătul, atacă numai pe la spate şi pe cei lipsiţi de apărare. Am bătut în lung şi-n

lat pământurile lor, de la Mississippi până la Oceanul Pacific, din Mexic până în regiunea lacurilor. I-am fugărit şi i-am hărţuit. Uneori, am fost nevoiţi să ne retragem şi să ne ascundem în faţa superiorităţii lor numerice, dar întotdeauna, datorită curajului nostru, am rostit ultimul cuvânt. Îl priveam atent, fără să-i răspund. Băiatul, însă, citea, probabil, în ochii mei cu totul altceva decât aprobare. De aceea, după o scurtă pauză, reluă:

— Gândiţi cum vreţi, sir, dar uneori numai arma e în stare să slujească anumite simţăminte ale omului, fie el bărbat matur, fie tânăr ca mine. Dacă aţi trece pe la Bee-fork, aţi vedea mormântul a două fiinţe pe care le-am iubit mai presus de orice. Au fost omorâte de indieni. De atunci, ori de câte ori zăresc fluturând o chică de indian, mâna îmi zvâcneşte şi simt nevoia să mă răzbun. Mulţi s-au prăbuşit de pe caii lor, fulgeraţi chiar de pistolul acesta cu care mi-a fost ucisă mama şi de a cărui precizie v-aţi convins şi dumneavoastră la New Venango.

Scoase pistolul de la brâu şi mi-l ţinu sub ochi.

— Sunteţi un bun ţintaş, sir, dar cu această vechitură n-aţi nimeri nici într-un trunchi de copac aflat la numai cincisprezece paşi de aici.

Gândiţi-vă, deci, cât exerciţiu mi-a fost necesar ca să ajung la o asemenea siguranţă…

— De unde aveţi pistolul? De la Winnetou, nu-i aşa?

— V-a spus el?

— Da.

— Va să zică, ştiţi totul?

— Nu ştiu nimic în plus.

— Da, îl am de la Winnetou. Aşezaţi-vă, sir! Să vă istorisesc câte ceva, deşi situaţia în care ne găsim nu prea îngăduie vorbă multă.

Harry se aşează şi el lângă mine şi cercetă o clipă valea ce se întindea sub ochii noştri. Apoi îşi începu povestirea:

— Tatăl meu era inspector silvic, dincolo, în vechiul continent. Îşi trăia zilele paşnic şi mulţumit alături de soţia

şi de fiul său; până au început unele evenimente care au răscolit viaţa familiei sale silind-o să plece din patrie. În timpul traversării oceanului, i-a murit soţia, adică mama băiatului. Apoi, în Lumea Nouă, s-a pomenit fără mijloace de trai, fără cunoscuţi. S-a agăţat de singura soluţie, adică, acceptând ca băiatul să fie adoptat de o familie înstărită, s-a dus în Vest, ca vânător. Astfel şi-a petrecut destui ani, plini de încercări, afirmându-se ca un westman destoinic, foarte preţuit de albi şi temut de duşmani. Participând la o expediţie de vânătoare, a ajuns la Quincourt, în mijlocul triburilor de asineboini, unde l-a întâlnit pentru prima oară pe Winnetou, care urca de pe malurile lui Colorado ca să aducă de sus, din regiunea Mississippi, argila sfântă pentru calumetele tribului său. Tata şi Winnetou au fost primiţi de căpetenia Taceatunga, s-au împrietenit cu el şi au cunoscut în wigwamul lui pe fiica acestuia, Ribanna. Era frumoasă ca răsăritul zilei, fermecătoare ca raza munţilor. Niciuna din fetele tribului nu se pricepea ca dânsa la prelucrarea pieilor fine şi la cusutul măiestru al straielor de vânătoare. Când ieşea să aducă lemne, făptura ei ca de regină se mlădia cu o graţie fără seamăn şi păru-i atârna în cozi grele şi lungi până la pământ. Era favorita lui Manitu, a Marelui Spirit, era mândria neamului ei şi tinerii războinici se grăbeau să-i pună la picioare scalpurile duşmanilor. Dar nici un bărbat roşu nu se bucura de atenţia ei, căci Ribanna îl iubea pe vânătorul alb, deşi acesta era cu mult mai în vârstă decât ceilalţi adoratori. Dintre aceştia, Winnetou era cel mai tânăr, aproape adolescent. La rândul lui, musafirul alb îi purta fetei cele mai calde sentimente. Îi călca veşnic pe urme, o veghea cu duioşie şi-i vorbea ca unei fete albe. Şi iată că, într-o seară, Winnetou veni să-i vorbească: „Omul alb nu seamănă cu ceilalţi din neamul său. Din gurile lor curge minciuna ca maţele din burta bivolilor spintecaţi. El, însă, nu l-a minţit niciodată pe Winnetou, prietenul său”. – „Fratele meu roşu are braţe vânjoase de războinic şi la sfat e mai înţelept ca oricare dintre căpetenii. El nu râvneşte la

sânge nevinovat. De aceea i-am întins cu drag mâna de prieten. Să vorbească, aşadar!” – „Fratele meu alb o iubeşte pe Ribanna, fiica lui Taciatunga?” – „Mi-e mai scumpă ca toate turmele preriei şi ca toate scalpurile oamenilor roşii.” – „Şi va fi bun cu ea? Nu-i va vorbi cu asprime? Îi va dărui inima? O va păzi de furtunile vieţii?” – „Am s-o port pe braţe şi am s-o apăr de orice restrişte.” – „Winnetou cunoaşte cerul, ştie numele şi graiul stelelor; dar steaua vieţii lui apune şi în inima lui se lasă bezna. El ar fi vrut să culeagă trandafirul din Quicourt, să-l ducă în wigwamul lui, să-şi culce capul ostenit la sânul Ribannei de câte ori se va fi întors de la vânătoare sau din satele vrăjmaşe. Dar ochii ei lucesc la vederea fratelui meu alb şi buzele ei îi şoptesc numele. Winnetou va părăsi lăcaşul fericirii şi va rătăci însingurat pe malurile lui Rio Pecos. Nicicând mâna lui nu va mângâia capul unei femei, nicicând glăsciorul unui fiu nu-i va bucura urechea. Dar se va întoarce aici la vremea când cerbul ia drumul trecătorilor şi va vedea dacă Ribanna, fiica lui Taciatunga, e într-adevăr fericită.” Şi zicând acestea, Winnetou se pierdu în noapte. A doua zi nu a mai fost de găsit.

Când s-a întors în primăvară, a revăzut-o pe Ribanna şi ochii ei aprinşi îi mărturisiră mai bine decât orice cuvânt fericirea pe care o trăia. Tânărul apaş luă în braţe pruncul – adică pe mine – (număram pe atunci doar câteva zile), îl sărută pe gură şi, aşezându-i palma pe creştet, rosti ca într-un legământ: „Winnetou te va ocroti ca pomul în crengile căruia dorm păsările şi sub care se adăpostesc vieţuitoarele preriei când le ameninţă furtuna. Viaţa lui va fi şi a ta, sângele lui va fi şi al tău. Niciodată răsuflarea lui nu se va stinge şi braţul nu va osteni când va fi să-l apere pe fiul rozei din Quicourt. Fie ca roua dimineţii să se aştearnă sub talpa ta şi soarele să-ţi lumineze drumul spre bucuria fratelui meu alb.” Trecură apoi anii şi eu crescui mare. Şi în aceeaşi măsură crescu şi dorul tatălui meu după primul lui născut. Eu luam parte la joaca băieţilor de seama mea şi-mi

plăcea grozav să-i imit pe războinici. Tata nu-şi mai putea stăpâni dorul ce-l mistuia, într-o zi mă luă cu el şi plecarăm amândoi spre răsărit. Acolo, alături de fratele meu şi în mijlocul lumii civilizate, cunoscui o viaţă nouă de care, la un moment dat, mi se păru că nu voi reuşi să mă mai despart. Tata se întoarse singur în Vest şi mă lăsă în grija părinţilor adoptivi ai fratelui meu. Dar curând, nostalgia Vestului mă răscoli în aşa măsură, încât abia de mai putui răbda. O nouă vizită a tatei puse capăt şederii mele în lumea modernă. M-am întors cu el în adevărata mea patrie. Şi iată că acolo găsirăm tabăra pustiită şi arsă. După multe căutări, dădurăm de un vampum, o anume scoică pe care Taciatunga o crestase pentru ca, la întoarcerea noastră, să putem afla despre cele pe trecute. Tim Finnetey, un vânător alb, vizitase încă mai demult, în repetate rânduri, tabăra şi se îndrăgostise şi el de roza din Quicourt. Dar asineboinii nu-l simpatizau, pentru că era tâlhar şi le jefuise nu o dată catch-urile. Aşadar l-au gonit, iar el, la rândul lui, a jurat să se răzbune. Aflase de la tata, cu care se întâlnise de mai multe ori în Black Hills, la Colinele Negre, că Ribanna devenise soţia lui şi apelă la tribul „Picioarele-negre”, îndemnându-l la război împotriva asineboinilor. Aceştia au năvălit asupra taberei într-un moment când războinicii noştri erau plecaţi la vânătoare. Au prădat, au incendiat totul, au ucis bătrânii şi copiii, au răpit femeile şi fetele. Când s-au întors ai noştri, n-au mai găsit decât cenuşă. Repede, s-au luat pe urmele tâlharilor şi, cum aceştia plecaseră doar cu câteva zile înainte, ar fi reuşit, probabil, să-i prindă şi să le plătească faptele. Între timp, după plecarea lor, am sosit şi noi. Dar ca să fiu scurt: în drum l-am întâlnit pe Winnetou, care venea de peste munţi să-şi vadă prietenii. Aflând de la tatăl meu ce se întâmplase, viteazul apaş ni se alătură imediat. N-am să uit niciodată imaginea celor doi bărbaţi care, tăcuţi şi cu inimile arzând, călăreau cu o grabă nestăpânită, ca să-i ajungă din urmă pe oamenii noştri. I-am găsit la Bee-fork. Dibuiseră că

„Picioarele-negre” poposesc în valea râului şi aşteptau să cadă noaptea, ca să-i atace. Pe mine mă lăsaseră la cai, dar nu m-a răbdat inima să stau deoparte şi în clipa decisivă m-am strecurat până la marginea pădurii. Tocmai atunci trosni primul foc de armă. A fost o noapte îngrozitoare. Duşmanul era superior ca număr şi vacarmul luptei n-a încetat decât la ivirea zorilor. Asistasem la încleştarea aceea sălbatică, auzisem gemetele muribunzilor şi mă ghemuisem înfricoşat în iarba umedă, rugându-mă Cerului. Pe urmă, m-am întors la caii noştri. Straja de acolo dispăruse. Mă cuprinse o frică teribilă şi, când răsună urletul de triumf al duşmanilor, am înţeles că suntem înfrânţi. Abia seara, după ce stătusem ascuns întreaga zi, îmi luai inima în dinţi şi mă furişai până la locul bătăliei. Pacea stăpânea împrejurimile şi morţii se scăldau parcă în lumina lunii. Îngrozit, rătăceam printre cadavre şi, deodată, la un pas, o descoperii pe maică-mea, împuşcată în piept, cu braţele înlănţuite desperat în jurul surioarei mele abia venită pe lume, ucisă şi ea cu o lovitură de cuţit. Privelişte mă copleşi şi căzui într-un lung leşin. Cât voi fi stat aşa, nu ştiu. Se făcu ziuă, seară, apoi iarăşi zi. Şi iată, răsunară nişte paşi. Mă ridicai de jos şi, o, Doamne! Îi văzui pe tata şi pe Winnetou, amândoi zdrenţuiţi, plini de răni. Covârşiţi de numărul mare al duşmanilor, fuseseră prinşi, legaţi şi ridicaţi, dar izbutiră să se elibereze şi să fugă…

Respirând adânc, Harry tăcu şi privi aspru în depărtări. Apoi se întoarse brusc spre mine:

— Mama dumneavoastră mai trăieşte?

— Da.

— Ce-aţi face dac-ar veni cineva şi ar ucide-o?

— Aş lăsa ca legea să-l pedepsească pe ucigaş.

— Bine. Şi dacă braţul legii e prea slab sau prea scurt, ca, de pildă, aici, în Vest, atunci nu i-aţi veni în ajutor cu propriul dumneavoastră braţ?

— Pedeapsa nu e totuna cu răzbunarea, Harry! Prima este răsplata necesară a fărădelegii comise şi e strâns

legată de noţiunea de justiţie; a doua, însă, e odioasă şi-l coboară pe om la treapta pe care se află animalul.

— Vorbiţi aşa, fiindcă prin vinele dumneavoastră nu curge sânge fierbinte de indian. Când cineva, în mod conştient, se leapădă de omenie şi devine un pericol pentru ceilalţi, atunci trebuie tratat ca o fiară, adică ucis. În ziua în care am îngropat sub ţărână cele două fiinţe dragi ca să nu le sfâşie vulturii, inimile noastre nu cunoşteau alt simţământ decât cel al urii cumplite împotriva ucigaşilor. Răscolitor s-a înălţat jurământul pe care Winnetou l-a rostit atunci şi în numele nostru: „Căpetenia apaşilor a scormonit ţărâna şi a găsit săgeata răzbunării. Pumnul lui e ca piatra, piciorul sprinten şi tomahawkul ascuţit ca fulgerul. Winnetou îl va căuta şi-l va prinde pe Tim Finnetey, ucigaşul rozei din Quicourt. Îi va lua scalpul ca să răzbune moartea Ribannei, fiica asineboinilor!”

— Chiar Finnetey a ucis-o?

— Chiar el. În primele clipe ale luptei, când se părea că cei din tribul „Picioarelor-negre”, buimăciţi de surpriză, vor fi învinşi, Tim Finnetey a împuşcat-o. Winnetou l-a văzut, a sărit la el, i-a smuls arma şi l-ar fi omorât pe loc, dacă n-ar fi fost împresurat de o ceată întreagă. După o luptă inegală, desperată, apaşul căzu prizonier. Ca să-şi bată joc de el, îi lăsară pistolul golit de gloanţe. Aceasta e arma pe care mi-a dăruit-o mai târziu şi de care nu mă despart niciodată, fie că bat caldarâmul oraşelor, fie că umblu prin ierburile preriei.

— Trebuie să vă spun că…

Băiatul făcu un gest hotărât şi-mi tăie vorba:

— Ştiu ce vreţi să-mi spuneţi! Mi-am spus-o şi eu de mii de ori. Dar se vede că nu cunoaşteţi legenda lui flatsghost, strigoiul preriilor, care stârneşte vârtejuri sălbatice şi nimiceşte totul în calea lui?… Prin vinele mele pulsează ceva din acest duh dezlănţuit şi trebuie să mă supun chemării lui, deşi ştiu că mă duce la pierzanie.

Era ca o presimţire gravă. Tăcerea se aşternu apoi, grea de gânduri. Băiatul acesta cugeta, vorbea şi acţiona ca un om în puterea vârstei. Mi se părea nefiresc, straniu, înfricoşător. Rupsei liniştea şi-l mustrai, căutând cuvinte aspre. Dânsul mă ascultă clătinând din cap. În fraze emoţionante îmi istorisi toate amănuntele acelei nopţi de groază, ca şi viaţa lui de mai târziu, care-l aruncase între extremele sălbăticiei şi ale civilizaţiei. Şi înţelesei până la urmă că nu aveam nici un drept să-l condamn…

Deodată, un şuier ascuţit sfâşie văzduhul.

— Tata îşi cheamă oamenii, mă lămuri Harry. Să coborâm. E timpul să-l judecăm pe prizonier, pe Tim Finnetey. Mă ridicai de jos şi-l prinsei de mână:

— Am o rugăminte, Harry.

— V-o îndeplinesc bucuros, dacă se poate.

— Lăsaţi-i pe ceilalţi să se ocupe de judecarea prizonierului.

— Îmi cereţi tocmai imposibilul. De atâta vreme doresc cu ardoare să stau înaintea lui şi să-i zvârl moartea în faţă; de mii de ori mi-am zugrăvit acest ceas în toate culorile, cu toată imaginaţia de care sunt capabil. Ceasul acesta a devenit scopul vieţii mele, răsplata tuturor suferinţelor. Şi acum, tocmai acum, când o să-mi ating ţinta, vreţi să renunţ? Nu, nu, cu nici un preţ!

— Dorinţa dumneavoastră se va împlini şi fără să participaţi direct la judecată. Spiritul cată a năzui spre ţeluri mai înalte decât cel pe care vi l-aţi propus; omul poate avea satisfacţii mai mari decât cele pe care i le oferă răzbunarea.

— Credeţi cum vă place, sir, eu rămân la hotărârea mea.

— Prin urmare, nu vreţi să-mi împliniţi rugămintea.

— Chiar dac-aş vrea, nu pot. Veniţi.

Precocitatea acestui tânăr atât de dotat îmi inspira un viu interes, dar regretam îndărătnicia şi spiritul său vindicativ. Impresionat în chip bizar de convorbirea noastră, coborâi încet în urma lui.

După ce trecui pe la Swallow ca să-i aduc salutul meu matinal, mă îndreptai spre grămada de oameni strânşi în jurul unui copac, de care era legat Parranoh.

— Ticălosul! Trebuie distrus, dacă nu mă-nşel! Îşi ridica tocmai glasul Sam Hawkens. Numai că eu nu vreau s-o înjosesc pe Liddy a mea cu asemenea însărcinări.

— Fireşte că trebuie să piară! Aprobă Dick Stone. Tare mi-ar prii să-l văd cum se leagănă pe cracă! Altceva nu merită. Ce părere aveţi, sir?

— De acord! Răspunse Old Firehand. Dar tabăra noastră, aici, frumoasă şi îngrijită, nu se cade s-o murdărim cu sânge de fiară. La Bee fork, unde i-a ucis pe-ai mei, acolo să-şi primească pedeapsa. Vreau să-mi împlinesc jurământul chiar pe locul unde am jurat.

— Daţi-mi voie, sir, interveni Stone, atunci de ce l-am mai cărat degeaba până aici? Credeţi că am poftă să-mi las tocmai acum cârlionţii în mâinile indienilor?

— Să auzim ce crede Winnetou, căpetenia apaşilor! Rosti Old Firehand, înţelegând motivele acestei obiecţii a lui Stone.

— Winnetou nu se teme de săgeţile poncaşilor; la brâu atârnă scalpul acestui câine atabaskah; fratele alb să-i stăpânească în schimb trupul; i-l dăruiesc, să facă ce-o vrea cu el.

— Şi dumneavoastră? Întrebarea îmi era adresată mie.

— Isprăviţi cu el pe loc! Fireşte că nimeni dintre noi nu se sperie din cauza indienilor, dar nu văd de ce ne-am expune inutil primejdiei, trădând totodată duşmanului că ne aflăm în acest ţinut. Individul nu merită un asemenea risc.

— N-aveţi decât să rămâneţi aici, sir, să va păziţi culcuşul! Interveni Harry, nemulţumit. În ce mă priveşte, cer ca sentinţa să fie neapărat executată la locul crimei. Soarta însăşi a vrut aşa, scoţânduni-l în cale pe ucigaş tocmai aici şi nu în altă parte. Suntem datori faţă de morţii noştri, cărora le-am jurat să nu avem odihnă până în ceasul răzbunării.

Mă depărtai fără să-i răspund.

Prizonierul sta legat de trunchiul copacului, drept, neclintit, fără să se vaite, în ciuda durerii pe care, desigur, i-o pricinuiau funiile în trate în carne şi în pofida situaţiei grave în care se găsea. Nici o fibră nu tresărea pe chipul lui mâncat de ani şi de patimi. Pe faţa-i hâdă parcă se citea întreaga poveste a vieţii sale şi ţeasta jupuită, pe care jucau reflexe sângerii, sporea impresia dezgustătoare pe care individul ar fi făcut-o chiar şi asupra unui spectator neutru.

După o consfătuire lungă (eu mă ţinusem deoparte), cercul se desfăcu şi oamenii începură să se echipeze de plecare.

Aşadar, Harry îşi impusese voinţa, iar eu nu reuşeam să-mi alung presimţirea unei nenorociri. Old Firehand se apropie şi-mi puse mâna pe umăr:

— Lăsaţi ca lucrurile să-şi urmeze calea, sir şi nu judecaţi greşit nişte procedee care ies din tiparele aşa-zisei dumneavoastre culturi.

— Eu nu-mi îngădui să condamn procedeele dumneavoastră, sir. Crima trebuie pedepsită. Aşa e drept. Dar să nu-mi luaţi în nume de rău dacă nu voi asista la execuţie. Plecaţi la Bee-fork?

— Plecăm. Şi pentru că nu veniţi cu noi, mă bucur să vă pot încredinţa securitatea taberei. Ştiu că o las pe mâini bune.

— Dacă, totuşi, se va întâmpla ceva, nu eu voi fi vinovatul, sir. Nu va depinde de mine… Când vă întoarceţi?

— Greu de precizat. Să vedem ce ne aşteaptă dincolo. Ei, rămâneţi cu bine şi fiţi cu ochii-n patru!

Se îndreptă spre grupul destinat să-l însoţească pe prizonier. Acesta fu dezlegat de copac. Se înapoie şi Winnetou, care cercetase în grabă dacă trecerea e sigură şi nu constatase nimic suspect. După ce-i înde sară prizonierului un căluş în gură, porniră cu toţii spre ieşire.

— Fratele meu alb rămâne aici? Mă întrebă Winnetou înainte de a se alătura celorlalţi.

— Căpetenia apaşilor îmi ştie gândurile. Nu e nevoie să le mai rostesc.

— Fratele meu e atent ca şi piciorul înainte de a călca în apa cu crocodili. Dar Winnetou nu poate să rămână. El trebuie să meargă împreună cu fiul Ribannei.

Plecă şi el. Înţelegeam că-mi împărtăşeşte temerile şi că numai din grijă pentru ceilalţi, mai ales pentru Harry, se hotărâse să-i urmeze.

Puţini rămaseră cu mine în „fortăreaţă”, printre ei şi Dick Stone. Le adusei la cunoştinţă că mă duc să cercetez împrejurimile.

— Nu cred să fie necesar, observă Stone. Avem un om de strajă. Şi apoi, Winnetou a cercetat chiar adineauri terenul. Mai bine staţi pe loc şi profitaţi de odihnă. S-ar putea să aveţi de lucru mai târziu.

— Cum aşa?

— Păi, vreau să zic, indienii ăia n-or fi ei orbi şi surzi de-a binelea. Vor dibui ei că e rost de niscai vânat prin preajmă.

— Ai perfectă dreptate, Dick. Tocmai de aceea vreau să-mi rotesc puţin privirea, să văd dacă nu e vreo mişcare pe undeva. Între timp, staţi de pază aici cu toată atenţia. N-am să lipsesc mult. Îmi luai carabina şi ieşii din „fortăreaţă”. Omul din post mă asigura că nu observase nimic care să-i dea de bănuit. Eu, însă, mă obişnuisem să cred numai ce-mi văd ochii. Mă apucai, deci, să caut printre tufe urme de indieni.

Chiar la intrarea în valea noastră zării câteva crenguţe frânte şi, la o cercetare mai atentă, constatai că acolo stătuse culcat un om şi că, la plecare, ştersese cu mare grijă conturul trupului său întipărit în frunzişul de pe jos şi în huma moale, afânată.

Fuseserăm, aşadar, spionaţi. „Fortăreaţa” era descoperită şi un atac se putea produce în orice moment. Presupunând însă că duşmanul îşi va îndrepta în primul rând atenţia asupra lui Parranoh şi a escortei sale, trebuia

să-l previn cât se poate de repede pe Old Firehand şi, ca atare, luai hotărârea să-i ajung din urmă.

Dădui străjii dispoziţiile necesare şi pornii după convoiul nostru, care o luase pe malul râului, în sus. Drumul trecea tocmai pe lângă locul unde, cu o zi înainte, se desfăşurase bătălia. Ceea ce bănuiam se întâmplase aievea. Poncaşii veniseră la faţa locului şi descoperiseră morţii. Iarba era călcată pe o mare porţiune. Era, deci, de presupus că un număr considerabil de oameni se îndeletniciseră aici cu evacuarea cadavrelor…

După un timp relativ scurt, ajunsei la vărsarea lui Beefork în Mankizila.

Cum nu ştiam unde fixaseră ai noştri locul de execuţie, trebuia să-mi dublez atenţia şi, mereu ascuns după verdeaţă, să calc fără greş pe urmele lor.

Acum apa ocolea un luminiş unde aşa-zisa „vegetaţie neagră” făcuse loc ierburilor să crească în voie. Aici, chiar la mijloc, se înălţa un pâlc de molifţi, sub care şedeau vânătorii noştri discutând aprins, în vreme ce prizonierul stătea legat de un arbore.

Exact înaintea mea, la cel mult trei lungimi de om, câţiva indieni îi pândeau pe ai noştri de după tufele de mărăcini. Am înţeles deîndată că ceilalţi poncaşi executaseră o manevră, ocolind pe stânga şi pe dreapta, ca să-i înconjoare pe albi şi, printr-un atac fulgerător, să-i nimicească ori să-i arunce în râu.

Nu mai era timp de pierdut. Îmi dusei carabina „Henry” la ochi şi trăsei. Câteva clipe, nu se mişcă nimeni, nici un zgomot nu se făcu auzit. Atât prietenii cât şi duşmanii erau, pesemne, uluiţi de întorsătura neaşteptată pe care o luaseră lucrurile. Dar mai apoi izbucni strigătul de luptă al indienilor, de peste tot, de după fiece tufă; un nor de săgeţi se abătu asupra luminişului şi, ca la un semn, un furnicar de oameni alergând, gâfâind, urlând acoperi câmpul. Se încinse o bătălie dintre cele mai crâncene.

Aproape în acelaşi timp cu indienii mă aruncai şi eu în luptă şi tocmai bine nimerii peste un poncaş care se năpustise asupra lui Harry, împiedicându-l să tragă în Parranoh pentru că aceasta fusese intenţia băiatului. Fireşte că-l doborâi imediat. Stând spate la spate sau lipiţi de trunchiurile copacilor, vânătorii noştri se apărau din răsputeri, înconjuraţi de duşmani. Erau trapperi încercaţi, tot unul şi unul, care mai făcuseră faţă multor încercări şi nu cunoşteau frica. Dar era limpede că vor fi înfrânţi de numărul covârşitor al atacanţilor, cu atât mai mult, cu cât – surprinşi într-o poziţie neprielnică – fuse seră aproape toţi răniţi încă din primele clipe.

Câţiva indieni se repeziră de la bun început la Parranoh ca să-l elibereze şi, în ciuda intervenţiei pline de curaj a lui Old Firehand şi Winnetou, reuşiră până la urmă să-şi realizeze planul. Smucindu-se violent şi dezmorţindu-şi repede braţele, Parranoh – înalt şi solid – smulse tomahawkul din mâna unui poncaş şi se repezi la Winnetou:

— Vino-ncoace, câine Pimo ce-mi eşti! Vino să-mi plăteşti pielea de pe cap!

Apaşul, insultat cu numele de ocară al tribului său, încercă să-i ţină piept vitejeşte, dar fusese rănit; pe deasupra, se pomeni atacat şi din altă parte. Old Firehand se afla în plină luptă, încercuit de duşmani, iar noi, ceilalţi, eram atât de încăieraţi cu poncaşii, încât ne-ar fi fost imposibil să sărim în ajutorul cuiva. Să fi continuat, fără nici o şansă, rezistenţa? Ar fi fost curată nebunie. Trebuia să renunţăm la orice ambiţie deşartă. De aceea, smulgându-l pe Harry din mijlocul duşmanilor, strigai:

— Săriţi în apă, oameni buni! În apă!

Şi, fără a mai sta pe gânduri, mă aruncai cel dintâi. Cu tot vacarmul, oamenii mă auziră şi cei care reuşeau să scape de împresurare îmi urmau îndemnul. Apa, deşi adâncă, era destul de îngustă; ajungea să vâsleşti de câteva ori ca să atingi malul opus. Totuşi, eram departe de a fi în siguranţă. Eu îmi făcusem planul să ajung până la limba de pământ ce

despărţea râuleţul de apele fluviului Mankizila, pe urmă să-l trec înot şi pe acesta. Îi făceam tocmai semn lui Harry, indicându-i direcţia aleasă de mine, când crăcănatul de Sam – cu haina leoarcă şi cu mocasinii fleşcăiţi – ne depăşi, sfidând cu ochişorii lui isteţi pe indienii care îl urmăreau. Sări cât putu în lături, luând-o pieziş şi dispărând într-un zăvoi cu sălcii.

Mă luai numaidecât după el, căci planul lui mi se părea într-adevăr mai ingenios decât al meu.

— Dar tata, ce-i cu tata? Îmi strigă Harry înspăimântat. Trebuie să mă întorc, nu pot să-l părăsesc!

— Lăsaţi! Hai după mine! Îl îndemnai, trăgându-l de mână. Dacă n-a reuşit singur să scape, atunci, în zadar, nu mai putem să-l salvăm!

Într-o grabă febrilă, fugind printre sălcii, ajunserăm în sfârşit din nou la malul lui Bee-fork şi anume ceva mai sus de locul unde ne aruncaserăm în apă. Indienii, neînţelegând manevra, se îndreptau cu toţii spre Mankizila. Astfel noi, dincoace, ne puteam vedea cu oare care siguranţă de drum. Sam Hawkens, însă, se opri locului.

— Vedeţi puştile alea părăsite, sir? Mă întrebă.

— Le-au lepădat indienii când au sărit în apă.

— Hi-hi-hi-hi, că proşti mai sunt, zău aşa! Ne-au lăsat, va să zică, puşcoacele!

— Ai vrea să le iei? Periculoasă treabă!

— Cum adică, periculoasă? Credeţi că Sam Hawkens e un fricos şi un papă-lapte?!

Sărind în zigzag ca un cangur hăituit, Sam strânse puştile grămadă. Mă apucai şi eu să tai corzile arcurilor risipite pe jos, scoţându-le ast fel din uz pentru câtva timp.

Nimeni nu ne-a împiedicat în această operaţie. Nici vorbă să le treacă prin cap indienilor că, fugăriţi şi ameninţaţi cu moartea, am fi avut curajul să ne întoarcem chiar la locul luptei. Hawkens ridică grămada de puşti, le privi cu oarecare milă, apoi le slobozi în apă.

— Bune unelte, sir, tare bune! În astfel de ţevi s-ar putea cuibări guzganii fără să le pese de nimic, dacă nu mă-nşel. Dar să mergem! Aici nu prea suntem la adăpost.

Pornirăm de-a dreptul, fără nici un ocol, ca să ajungem cât mai curând la tabără. Numai o parte dintre indieni fuseseră la Bee-fork. Având în vedere faptul că iscoadele lor ne descoperiseră „fortăreaţa”, era de presupus că ceilalţi poncaşi, profitând de absenţa noastră, se vor fi decis la un atac asupra micului grup de apărători.

Mai aveam încă o bună bucată de mers, când răsună o împuşcătură în vale.

— Înainte, sir! Îmi strigă Hawkens, grăbindu-şi paşii.

La rândul lui, Harry, cuprins de nelinişte, zorea cât îl ţineau picioarele. Aşadar, temerile mele fuseseră justificate şi, chiar dacă acum reproşurile nu-şi aveau locul, vedeam limpede că băiatul se mustra în sinea lui. Împuşcăturile se repetară. Nu mai încăpea îndoială că vânătorii rămaşi în „fortăreaţă” se apărau împotriva indienilor şi că aveau nevoie de ajutor. Deşi drumul prin pădure era foarte anevoios, izbutirăm totuşi să ajungem relativ repede până în preajma taberei. Ne oprirăm chiar în dreptul ieşirii din „fortăreaţă”, acolo unde descoperisem ur mele iscoadei. Fără îndoială că poncaşii stăteau ascunşi la marginea pădurii, ameninţând şi blocând intrarea. Pentru a ne asigura succesul, trebuia deci să ajungem neobservaţi în spatele lor.

Deodată, îndărătul nostru foşniră nişte tufe. Parcă s-ar fi strecurat cineva pe acolo în mare grabă. La un semn al meu, ne ascunserăm tustrei, aşteptând să se ivească cel în cauză. Mare ne fu bucuria când recunoscurăm pe Old Firehand, însoţit de Winnetou şi de încă doi vânători. Scăpaseră, va să zică! Şi chiar dacă Harry nu-şi manifesta zgomotos fericirea de a fi iarăşi împreună cu tatăl său, vedeam cât de profund îl mişca faptul acesta şi ce mult îi ardea inima. Drept care mă împăcai definitiv cu el.

— Aţi auzit şi voi împuşcăturile? Întrebă repede Old Firehand.

— Desigur!

— Atunci, haide, să dăm o mână de ajutor! Ce-i drept, intrarea e strâmtă de tot; poate fi apărată şi de un singur puşcaş. Totuşi, mai ştii ce se întâmplă?!

— Nu se întâmplă nimic, sir, dacă nu mă-nşel, îşi dădu cu părerea Sam Hawkens. Roşii ne-au descoperit cuibul şi ce şi-au zis? „Hai să vedem ce clocesc albii acolo!” Bill Bulcher, care e de schimb la intrare, trebuie să-i fi împroşcat cu ceva plumbi; aşa că, din toată zarva asta, ne-om alege până la urmă cu nişte pielicele de guzgan.

— Se poate. Dar trebuie să ne convingem la faţa locului. Şi să nu uităm că urmăritorii vor ajunge în curând aici; vom avea deci, împo triva noastră, un număr dublu de indieni.

— Şi cu oamenii noştri risipiţi cum rămâne? Întrebai eu.

— Hm! Avem mare nevoie de ei; nu ne putem lipsi de nici un braţ valid. Dar nimeni nu va reuşi să treacă de unul singur prin blocajul indienilor şi să intre în „fortăreaţă”. Ar trebui, totuşi, să vedem dacă nu încearcă vreunul să se strecoare până aici.

— Fraţii albi să rămână pe loc, interveni Winnetou. Mă duc să văd unde şi-au atârnat poncaşii scalpurile.

Fără să mai stea pe gânduri, Winnetou plecă, iar nouă nu ne rămase decât să ne aşezăm şi să-i aşteptăm întoarcerea. Între timp, doi din tre oamenii noştri risipiţi reuşiră să ni se alăture. Auziseră şi ei focurile de armă şi se furişară în mare grabă până la noi… Eram acum în total nouă inşi, ceea ce însemna cât de cât o forţă.

Trecu destulă vreme până se întoarse Winnetou. Purta la cingătoare un scalp proaspăt. Doborâse, deci, un poncaş fără să-l fi văzut şi simţit nimeni. Acum însă, vrând-nevrând trebuia s-o luăm din loc; descope rând mortul, poncaşii ar fi avut indicii sigure asupra poziţiei noastre.

După părerea lui Old Firehand, trebuia să ne strecurăm pe lângă desiş, să cădem în spatele inamicului şi să-l

izgonim din ascunziş. Pornirăm deci, după ce ne curăţarăm bine armele scoase din apă. Merserăm astfel preţ de câteva minute. Apoi toate cele nouă puşti trosniră, nimerind în plin. Un urlet cutremură văzduhul. Înşiraţi pe o linie destul de lungă şi trăgând foc după foc, băgarăm spaima în poncaşi. Crezându-ne mult superiori ca număr, aceştia o luară la goană. Dar în loc s-o apuce spre valea deschisă, unde ne-ar fi oferit o ţintă sigură, dădură buzna chiar printre trăgătorii noştri şi fugiră fără să se mai sinchisească de morţii lor…

Noi însă, trecând de Bill Bulcher şi Dick Stone care stăteau pitiţi la intrare, ne făcurăm apariţia în „fortăreaţă” şi furăm numaidecât asaltaţi de micul grup de apărători, dornici să afle cele petrecute. În clipa aceea, se auzi un tropăit ca al unei cirezi de bivoli. Surprinşi, luarăm imediat poziţie de tragere. Însă mare ne-a fost uimirea, când văzurăm nişte cai înşeuaţi şi înaintea lor, călare, un om în costum vânătoresc, rănit la cap şi cu faţa însângerată. De alt fel, tot trupul îi era năpădit de răni. Omul se afla într-o stare vred nică de milă.

Se opri exact la intrare şi păru să-l caute pe omul în post, Bill Bulcher. Cum nu-l zări, clătină nemulţumit din cap şi descălecă în faţa porţii. Atunci răsună de lângă mine glasul lui Sam, care se grăbi să-i iasă în întâmpinare.

— Mă las jupuit de viu dacă ăsta nu-i Will Parker! Are felul lui de a sări din şa, dacă nu mă-nşel!

— Fie cum spui, măgar bătrân! Răspunse noul venit. Iată-mă, Will Parker în carne şi oase, adică greenhorn-ul, mă rog, ştii dumneata… ha-ha-ha! Iar când ieşirăm şi noi în faţa porţii, adăugă:

— Ce-mi văd ochii? Păi, sunteţi aici toţi, grămadă, vitejilor care, dimpreună cu feciorul mamei mele, aţi rupt-o la fugă din faţa pieilor roşii! Ei, sir, nu vă fie cu supărare, dar uneori fuga e tare sănătoasă!

— Lasă, omule, ştiu şi eu cum e fuga. Mai bine spune ce-i cu caii ăştia? Întrebă Old Firehand.

— Hm! Mi-a trăsnit nu ştiu cum prin gând că pieile-roşii or să mă caute peste tot în afară de propria lor vizuină. Şi m-am vârât acolo. Nu mai era ţipenie de om. Ei şi atunci prăpăditul de greenhorn, mă asculţi, Sam Hawkens, ha-ha-ha-ha! Ce credeţi că face? Se furişează frumuşel până la locul unde se aflau caii şi unde nu rămăseseră decât doi paznici. Ardeau, pesemne, de dorinţa să-şi lase pielea în mâinile mele. Şi le-am făcut pe plac! A fost o treabă destul de urâtă. M-am ales şi eu, nu-i vorbă, cu câteva zgârieturi, dar nu m-am lăsat. Mi-era că rămân caii de izbelişte. Pe caii nevolnici i-am gonit în prerie; pe ăştia buni i-am adus cu mine.

— Zău, zău? Aşa să fie? Zise Dick Stone mirat de vitejia tovarăşului său.

— Fireşte că-i aşa! Întări Parker. Şi, bagă de seamă, fără cai, poncaşii sunt pierduţi. Nu le mai rămâne, vorba aia, decât „să ia de pe jos”… Vedeţi murgul ăsta, sir? Un asemenea exemplar de soi musai să fi fost chiar al şefului!

— Parranoh! Mormăi Sam zbârlit de căudă. Ticălosul pe care l-am dus cu toată pompa la plimbare în aer liber, dacă nu mă-nşel… Am înghiţit o găluşcă formidabilă, pe cinstea mea!

Old Firehand nu-l luă în seamă. Se apropie de cal şi-l măsură cu admiraţie.

— Marfă rară, conchise, adresându-mi-se. Dac-ar fi să aleg între ăsta şi Swallow, nu ştiu, zău, pentru care m-aş hotărî.

— Winnetou vorbeşte cu sufletul cailor şi aude cum le curge sângele în vine. Tot Swallow e mai bun! Hotărî apaşul.

Şuierând prin văzduh, o săgeată nimeri pe neaşteptate braţul lui Hawkens, dar ricoşa din mâneca surtucului său de piele, tare ca scândura. Concomitent, răsunară din desiş strigăte asurzitoare „ho-ho-hi”. Dar în ciuda acestei demonstraţii războinice, nimeni nu se ivi de nicăieri. Sam Hawkens ridică săgeata de jos şi o privi cu scârbă:

— Un fleac de nuia, hi-hi-hi-hi! Se dă la surtucul meu! Treizeci de ani i-am tot pus petic peste petic şi uite că stau acum în el ca San Iago în sânul lui Avraam, dacă nu mă-nşel!

Cum îşi va fi sfârşit oda închinată bătrânului surtuc – nu ştiu, pentru că o zbughirăm cu toţii după tufiş, ca să putem răspunde la salutul atât de puţin amical al poncaşilor. Dac-am fi încercat să ne refugiem iarăşi în „fortăreaţă”, ar fi durat prea mult, din cauza intrării foarte strâmte; căutând să trecem unul câte unul, puteam fi împuşcaţi pe rând. Pe de altă parte, ar fi însemnat să abandonăm caii capturaţi de Will şi care se găseau afară, lângă intrare…

De fapt, întreaga larmă nu fusese decât un fel de demonstraţie agitatorică; practic, nimeni nu întreprinse vreo acţiune agresivă. Poncaşii se retraseră şi amuţiră imediat, aşteptând întăriri. Iar noi socotirăm mai prudent să ne întoarcem totuşi în „fortăreaţă”.

Puserăm de santinelă pe unul dintre vânătorii care nu participaseră la deplasare, fiind deci mai odihnit. Ceilalţi ori îşi oblojeau rănile, ori mâncau, ori îşi vedeau de somn.

Lângă foc, unde se adunaseră mai ales cei cu mâncărime de limbă, domnea multă însufleţire. Toţi aveau câte ceva de comentat, toţi aveau câte o idee. De altfel, nimeni nu se temea de un atac al poncaşilor. Dobândisem o mulţime de scalpuri; aventura se încheiase favorabil pentru noi; rănile erau uşoare. În plus, adăpostul nostru părea să fie sigur; aveam alimente şi muniţie din belşug. Aşa că duşmanii puteau să ne asedieze mult şi bine sau să-şi spargă capetele în stâncile din jur.

Old Firehand era şi el optimist. Numai Winnetou parcă stătea la îndoială. Se retrase mai la o parte, lângă calul său şi părea copleşit de gânduri grave.

— De ce s-a întunecat fratele meu şi grijile îi brăzdează fruntea? Ce temeri îl apasă? Întrebai, apropiindu-mă.

Căpetenia apaşilor vede cum coboară moartea din munţi. Valea e cuprinsă de flăcări, apa e roşie ca sângele.

Winnetou vorbeşte cu Marele Spirit. Orbiţi de ură sunt ochii feţelor palide. Pofta de răzbunare alungă înţelepciunea. Va veni Parranoh. Va veni după scalpurile vânătorilor voştri. Dar Winnetou e gata de luptă; el îi va prohodi pe duşmani.

— Cum să pătrundă Parranoh aici, în tabără, când intrarea e păzită?

— Fratele meu vorbeşte fără să creadă nici el în propriile sale cu vinte. Poate oare un singur puşcaş să ţină în loc o grămadă de oameni care ar năvăli asupra porţii?

Avea dreptate Winnetou…

Vorbii mai apoi cu Old Firehand în această privinţă. Dar el mă asigură:

— Dacă ar îndrăzni, i-am împuşca pe rând, de cum ar ajunge în dreptul râpei.

Părea să aibă şi el dreptate. De aceea, renunţai să mai stărui, deşi bănuiam că realitatea l-ar putea dezminţi destul de uşor.

Fireşte ca o dată cu seara, vigilenţa noastră spori simţitor. Deşi mi se împlinise dorinţa de a intra în schimb abia către zori, când indienii preferă de obicei să atace, nu-mi găseam deloc liniştea. Vegheam mereu, gata pentru orice eventualitate.

Noaptea era liniştită. Focul învăluia împrejurimile într-o lumină nestatornică. Swallow păştea fără grijă tocmai la capătul văii, unde domnea întunericul. Mă deplasai până acolo. Îl găsii chiar lângă stânci. Mângâindu-l ca de obicei, dădui să plec, dar încremenii locului: parcă se rostogolise de sus o pietricică. Swallow îşi înălţă repede capul ciulind urechile. Cum şi zgomotul respiraţiei ne putea fi fatal, îl apucai de bot, acoperindu-i cu palma nările dilatate. De sus era greu să ne zărească cineva; în schimb, de jos, puteam să văd cu uşurinţă orice mişcare profilându-se pe bolta limpede a cerului. Priveam încordat. Căutam să descopăr ce anume provocase rostogolirea pietrei.

La început, nu observai nimic suspect… Pe urmă, însă, descoperii câteva umbre desprinzându-se de stânci şi

coborând încet. Mai apoi desluşii un întreg şir de indieni prelingându-se de sus, de pe creste, cu paşi măsuraţi. Înaintea lor venea un ins care părea să cunoască foarte bine locul. Acesta nu mai avea mult până să ajungă în vale.

Cu un singur foc de carabină mi-ar fi fost uşor să-l arunc în prăpastie, dând astfel şi semnalul de alarmă. Pierzând călăuza, ceilalţi n-ar mai fi cutezat să coboare pe un teren atât de primejdios. Din păcate, însă, nu aveam la mine decât pistolul, cu care degeaba aş fi tras la o asemenea distanţă. Să fi tras numai un semnal de alarmă? Atunci poncaşii m-ar fi încolţit înainte ca tovarăşii să-mi poată veni în ajutor. M-aş fi aflat într-o situaţie extrem de grea… De aceea mă hotărâi pentru altă soluţie.

Călăuza – probabil Parranoh – care nu bătea, se vedea, întâia oară acest drum, ajunsese tocmai lângă un stei pe care era nevoit să se caţăre spre a-l ocoli. Dacă reuşeam să ajung acolo înaintea lui, soarta îi era pecetluită. Hotărâi deci să urc cu toată viteza. Dindărătul blocului de piatră puteam, de altfel, să-i înfrunt şi să-i lichidez pe toţi, dacă s-ar fi apropiat de mine.

Dar nu apucai să fac primul pas, când la intrarea în „fortăreaţă” răsună o împuşcătură, urmată curând de altele. Era un şiretlic al indienilor, care simulau un atac la intrare, pentru a ne distrage atenţia de la obiectivul propriu-zis al atacului. Eu, cu grabă sporită şi cu îndârjire, mă căţăram tot mai sus. Mai-mai să-mi ating ţinta, când bolovanii de sub mine cedară şi căzui de-a berbeleacul din pietroi în pietroi, rostogolindu-mă până jos. Câtva timp rămăsei fără cunoştinţă.

Când îmi revenii, indienii din faţă se aflau la câţiva paşi de mine. Deşi lovit şi zdrelit peste tot, mă ridicai fulgerător şi, trăgând glonţ după glonţ, sării în spinarea lui Swallow, care mă duse în galop către focul nostru de tabără…

Poncaşii, ştiindu-se descoperiţi, urlau cât îi ţinea gura şi alergau în urma mea…

S-a încins apoi o bătălie cruntă, fantastică… Ne vârâsem prin ascunzători, prin peşteri şi de acolo ne apăram cu desperare… A fost o luptă cum nici cea mai bogată imaginaţie n-ar putea-o zugrăvi. Focul, pe jumătate stins, îşi arunca reflexele slabe asupra oamenilor, care păreau nişte demoni ieşiţi din infern şi angajaţi într-o teribilă sfâşiere. Printre urlete răzbăteau îndemnurile noastre la luptă şi pocnetele seci, scurte ale pistoalelor. Pământul părea că se cutremură sub paşii grei ai morţii.

Nu mai încăpea nici o îndoială că eram pierduţi. Poncaşii ne copleşeau ca număr şi zadarnic am mai fi sperat să le ţinem piept. O întorsătură în favoarea noastră era tot atât de puţin posibilă ca şi o eventuală încercare de a răzbate printre rândurile lor. De aceea eram cu toţii convinşi că, peste puţin, vom părăsi această lume. Dar, tot odată, eram hotărâţi să ne vindem pielea cât mai scump şi să ne apărăm crâncen, fără istov.

În toiul încăierării, gândul mă ducea la bătrânii mei de acasă, care nu vor mai primi nici o veste de la fiul lor dispărut. Dar îmi alungam gândul, mă smulgeam din resemnare, îmi adunam iar şi iar puterile. Situaţia cerea o supremă tărie fizică şi morală.

— Ah, de-aş fi avut carabina cu mine!… Dar aşa, mânat de o cruntă înverşunare, loveam ca nebun cu tomahawkul în jurul meu.

— Aşa, sir, daţi-i înainte! Mă îmbărbăta Sam Hawkens din peştera în care se vârâse. Noi amândoi, ca să zic aşa, ne potrivim grozav. Ar fi mare păcat să ne cureţe, dacă nu mă-nşel!

Eu izbeam fără să scot o vorbă; era o luptă surdă şi cu atât mai necruţătoare. Will Parker, sfidând rănile primite în ajun, îşi rotea de zor patul puştii şi lovea cu nădejde. Auzindu-l pe Sam, îi strigă în bătaie de joc:

— Sam Hawkens, uite-ncoa', măgar bătrân! Uite cum se face treaba! Ieşi din vizuină, omule şi spune dacă greenhorn-ul… ha-ha-ha… dacă a învăţat ceva, ori ba!

În dreapta, la nici doi paşi de mine, se afla Old Firehand. Proptit în peretele de piatră şi stropit tot cu sânge, îi snopea în bătaie pe poncaşii grămădiţi în jurul lui. Părul pletos, cărunt, îi era năclăit de sudoare. Picioarele parcă-i prinseseră rădăcini în pământ. Cu tomahawkul într-o mână, cu cuţitul în cealaltă, îi ţinea la distanţă pe duşmani. Avea mai multe răni chiar decât mine, dar nimeni nu reuşea să-l doboare. Iar eu, deşi încolţit din toate părţile, nu puteam să nu-i admir din când în când statura de uriaş.

Deodată, croindu-şi drum prin mulţimea indienilor, apăru Parranoh. Îl fulgeră din ochi pe Old Firehand şi exclamă:

— În sfârşit, mi-ai căzut în mână! Gândeşte-te la Ribanna şi mori! Dădu să treacă pe lângă mine ca să ajungă la Old Firehand; dar îl prinsei de umăr şi ridicai tomahawkul să-l ucid. Mă recunoscu imediat, sări în lături şi tomahawkul meu lovi în gol.

— Şi tu? Urlă el. Pe tine te vreau de viu! Luaţi-l în primire!

Nici nu avui vreme să mai ridic de jos securea. Cât ai clipi, Parranoh îşi descarcă pistolul în Old Firehand. Acesta îşi desfăcu larg braţele şi, fără a scoate măcar un strigăt, se prăbuşi ca din zbor în mijlocul duşmanilor. Îmi era de parcă eu însumi aş fi fost împuşcat, într-atât mă răscoli soarta viteazului meu tovarăş. Culcându-l la pământ pe un indian care tocmai se legase de mine, dădui să sar asupra lui Parranoh, când observai silueta unui om, întunecată, mlădioasă, strecurându-se ca şarpele printre duşmani. Şi omul acela se înălţă crunt în faţa ucigaşului:

— Unde-i broscoiul de atabaskah? Eu, Winnetou, căpetenia apaşilor, voi răzbuna moartea fratelui alb!

— Ha, câine de Pimo? Mânca-te-ar iadul!

De rest nu-mi mai dădui seama. Atras câteva clipe de înfruntarea dintre cele două căpetenii, neglijai propria-mi apărare şi mă pomenii cu un laţ în jurul gâtului. O smucitură puternică, o lovitură în creştet… Şi îmi pierdui cunoştinţa…

Când îmi revenii, era linişte şi beznă şi mă căzneam în zadar să ghicesc unde mă aflu şi ce se întâmplase cu mine. O durere groaznică în creştet făcu să-mi amintesc, în sfârşit, de lovitura ce primisem. Apoi, încet-încet, se limpeziră amănunte, imagini, închegându-se într-un tot. Pe lângă rana de la cap, mă chinuiau celelalte răni ca şi strânsoarea diabolică a funiilor care mă imobilizau complet, muşcându-mi adânc din carne. La un moment dat, tresării. Parcă tuşise cineva lângă mine, slab, înăbuşit.

— E cineva aici? Întrebai.

— De bună seamă că este! Ca şi când Sam Hawkens n-ar fi nimeni, dacă nu mă-nşel…

— Dumneata, Sam? Spune-mi, omule, unde ne găsim!

— Păi, cum s-ar zice, suntem la umbră. Ne-au vârât în peştera asta, vreau să spun în depozitul de piei. Ştiţi şi dumneavoastră unde le-am îngropat. N-or să găsească o pielicică, vă asigur, niciuna!

— Şi ceilalţi? Ce soartă au ceilalţi?

— Aşa şi-aşa, sir. Old Firehand, stins, Dick Stone, stins, Will Parker, stins (ăsta, domnule, era un greenhorn, hi-hi-hi, un greenhorn fără leac, dar nu voia s-o creadă, da, nu voia s-o creadă, dacă nu mă-nşel!), Bill Bulcher, stins, Harry Korner, stins, toţi, toţi până la unul. Numai dumneavoastră mai pâlpâiţi, vreau să spun. Şi Winnetou, la fel. Şi micul sir mai pâlpâie parcă. Şi pe urmă, va să zică, Sam Hawkens, nu-i aşa, pe care nu l-au curăţat încă de tot, hi-hi-hi-hi!

— Ştii precis că Harry mai e în viaţă? Insistai.

— Credeţi că eu, bătrân colecţionar de scalpuri, nu ştiu ce-mi văd ochii? L-au aruncat în peştera de alături, împreună cu Winnetou. Aş fi stăruit să mă cazeze şi pe mine acolo: se pare însă că mi-au refuzat audienţa.

— Şi cum se simte Winnetou?

— E ciuruit tot, sir. Dacă scapă de-aici, va arăta ca surtucul lui Sam Hawkens: petic peste petic.

— De scăpare, nici nu poate fi vorba deocamdată. Mă întreb, însă, cum de a căzut viu în mâinile poncaşilor?

— Ca şi noi. S-a bătut ca un păgân, nu alta, hm, e al dracului de viteaz, dacă nu mă-nşel! Mai degrabă s-ar fi lăsat ucis în luptă decât să cadă prizonier şi să fie fript la stâlpul torturii. Însă n-a fost chip. Când l-au apucat, era cât pe-aci să-l rupă în două!... Mă rog şi credeţi că nu-i nici o şansă de scăpare? Vă asigur că Sam Hawkens ar avea mare poftă de aşa ceva.

— Degeaba pofta, Sam, când n-ai nici o perspectivă!

— Niciuna? Hm! Sună a Will Parker... Oameni de treabă indienii ăştia, foarte de treabă! M-au jefuit cum scrie la carte. Mi-au luat şi pistolul şi pipa, hi-hi-hi-hi, ce-or să se mire de parfumul ei! Cam duhneşte a hoit, dar o să le placă. S-a dus naibii şi Liddy, biata mea Liddy! Cine ştie ce şacal va pune stăpânire pe ea! Şi pălăria şi peruca, minunea de perucă, hi-hi-hi-hi... Am plătit-o atunci, la Dekama, cu trei legături de... Adică, ştiţi, ce să vă mai spun! Mi-au luat-o şi pe asta. Însă cuţitul, vedeţi dumneavoastră, cuţitul mi l-au lăsat. Oameni cumsecade! Văzusem că e lată rău şi mi-l vârâsem în mânecă, să stea acolo. Şi uite că stă!

— Va să zică, ai cuţitul la tine? Dar cum îl scoţi din mânecă?

— Asta, recunosc, e o treabă grea. S-ar cuveni să-mi daţi un pic de ajutor.

— Hai să încerc. Poate reuşesc să mă dau de-a rostogolul până la tine...

Era, de altfel, singura modalitate de a mă urni din loc. Dar nici nu apucai să-mi sfârşesc bine vorba, că pieile agăţate la intrare se dădură în lături şi în peşteră intră Parranoh, însoţit de câţiva indieni. Plimbă niţel torţa cu care venise, prinzându-ne chipurile în lumina ei. Nu-mi luai osteneala să simulez că aş zăcea şi acum în nesimţire, dar nici nu-i dădui vreo atenţie.

— În sfârşit, eşti al meu! Şuieră el printre dinţi. Ţi-am rămas oarecum dator; acuma, însă, nu vei mai avea motive să te plângi. Cunoşti asta?

Şi-mi puse sub ochi un scalp. Era chiar scalpul lui, luat de Winnetou. Ştia, deci, că eu îl înjunghiasem atunci! Să i-o fi spus Winnetou? Cu neputinţă! Apaşul, oricâtă străduinţă s-ar fi depus, n-ar fi scos nici o vorbă. S-ar putea însă ca Finnetey însuşi să mă fi recunoscut atunci, la lumina focului, sau chiar în momentul încăierării. Nu dădui nici un răspuns.

— Veţi simţi şi voi, reluă dânsul, ce înseamnă să-ţi tragă cineva pielea peste urechi. Doar puţină răbdare, până se face ziuă. Atunci vă voi răsplăti cu toată recunoştinţa!

— N-are să vă meargă, dacă nu mă-nşel! Interveni Sam Hawkens, cu gura lui neastâmpărată. Sunt curios ce piele mai găsiţi pe căpăţâna mea, ca să mi-o trageţi peste urechi… Doar mi-aţi luat peruca. Operă de maestru, ce zici, bătrâne Wambarico?

— Insultă-mă cât pofteşti! Mai găsim noi ceva piele pe tine ca să te jupuim!

Şi, după o pauză în care ne controla legăturile, rânji:

— Credeaţi, desigur, că Tim Finnetey nici nu bănuieşte în ce gaură v-aţi ascuns, ca şoarecii. Eu cunosc valea asta încă înainte s-o fi mirosit câinele de Firehand, fi-i-ar sufletul blestemat. Eram sigur că vă adăpostiţi aici. Mi-a spus-o unul… uite cine!

Scoase de la brâu un cuţit şi-l vârî sub nasul lui Sam. Acesta privi mânerul de lemn, citi literele încrustate şi exclamă:

— Fred Owins! Hm, toată viaţa lui a fost o pramatie! Vreau să sper că a simţit şi el gustul cuţitului.

— Nici o grijă, omule! Credea el că va scăpa vânzându-mi secretul, dar degeaba! I-am luat viaţa şi pielea, cum veţi păţi şi voi, de altminteri, numai că de-a-ndoaselea: întâi pielea şi apoi viaţa.

— Cum vreţi! Eu, unul, mi-am făcut testamentul. Vă las moştenire peruca, aşa îi zice, dacă nu mă-nşel. O să vă prindă bine, hi-hi-hi-hi!

Parranoh îl izbi cu piciorul şi ieşi împreună cu însoţitorii lui.

Un timp rămaserăm, tăcuţi, nemişcaţi. Pe urmă, crezându-ne în oarecare siguranţă, reuşirăm cu multă trudă să ne apropiem de-a rostogolul unul de celălalt. Deşi cu mâinile strânse ca în menghine, scosei până la urmă cuţitul din mâneca lui Sam şi îi tăiai legăturile din jurul braţelor. Astfel, după câteva clipe, eram amândoi în picioare, dez morţindu-ne de zor mădularele.

— Bravo, Sam Hawkens! S-ar părea că nu eşti chiar atât de prost! Se felicită omuleţul. Ai mai trecut tu, nu zic ba, prin destule belele, dar asta de-acum le pune capac la toate. Mă întreb pe unde ai să scoţi cămaşa, dacă nu mă-nşel?

— Să vedem mai întâi ce-i pe afară, Sam!

— Cred şi eu! Asta în primul rând!

— Apoi să facem rost de arme. Dumneata, oricum, ai un cuţit, dar eu sunt cu mâinile goale.

— Găsim noi ceva!

Ne apropiarăm de ieşire şi dădurăm niţel în lături cele două piei ce închipuiau uşa.

Nişte poncaşi îi escortau tocmai pe cei doi prizonieri din peştera vecină, iar dinspre lagăr venea Parranoh. Se crăpase de ziuă, încât puteam cuprinde cu ochii întinsul văii. Aproape de intrare, Swallow al meu se cam războia cu murgul capturat de bietul Will Parker. Zărindu-mi prietenul drag şi neostenit în credinţă, renunţai la o evadare pe jos, de altfel cea mai prielnică în situaţia dată. Puţin mai încolo păştea calul lui Winnetou, căruia cu greu i-ai fi ghicit valoarea după aspectul lui ciolănos şi greoi. Dacă reuşeam să ne facem rost de arme şi să ajungem la cai, aveam oarecare şanse de salvare.

— Observaţi ceva, sir? Se înveseli Hawkens.

— Ce să observ?

— Colea, flăcăul acela bătrân care stă lungit în iarbă fără grijă.

— Îl văd.

— Şi obiectul de alături rezemat de un pietroi?

— Ei da.

— Păi asta înseamnă cum s-ar zice pară mălăiaţă în gura bătrânului Sam Hawkens. Să nu-mi spuneţi pe nume dacă puşca de colo nu e Liddy în persoană! Iar dumnealui poncaşul o fi având la el şi o pungă cu gloanţe.

Bucuria lui Sam mă afectă destul de puţin, pentru că toată atenţia mea se îndreptase asupra lui Parranoh. Din păcate, nu desluşeam nimic din discuţia lui cu cei doi prizonieri. Trecu o bună bucată de vreme până se hotărî să plece de lângă ei. Totuşi, ultimele cuvinte pe care le rosti cu glas tare ajunseră pună la urechile mele şi-mi lămuriră conţinutul întregii convorbiri.

— Fii gata, Pimo! Am şi pus să bată stâlpul, iar tu, aruncând o privire cruntă lui Harry, ai să te prăjeşti alături de el. Făcu un semn şi ordonă ca prizonierii să fíe duşi lângă focul pe care oamenii săi îl încinseseră din nou şi în jurul căruia făcuseră cerc. Apoi se depărta ţanţoş, sigur de sine.

Sosise momentul să acţionăm, fără amânare. Dacă Winnetou şi Harry ajungeau în cercul pieilor-roşii, era exclus să-i mai putem salva.

— Ce zici, Sam, mă pot bizui pe dumneata? Îl întrebai pe mărunţel.

— Hm! Cum, adică, să ştiu eu, când nici dumneavoastră nu ştiţi? Hai să încercăm, dacă nu mă-nşel!

— Dumneata îl iei în grijă pe cel din dreapta, eu pe celălalt. Repede de tot, înţelegi, le tăiem curelele.

— Pe urmă o luăm şi pe Liddy, aşa-i?

— Ei, eşti gata?

Confirmă din cap. Era entuziasmat de perspectiva unei asemenea lovituri.

— Atunci, fii atent, îi dăm drumul!

Uşor, neauziţi de nimeni, îi ajunserăm din urmă pe indienii din escortă care îi târau după ei pe prizonieri. Deşi îşi întorceau mereu ochii către victimele lor, nu apucaseră să ne observe. Înarmat cu cuţitul, Sam îl atacă pe unul din indieni cu atâta dibăcie, încât acesta se prăbuşi surd, ca un

bolovan. Eu însă, neavând armă, sării asupra celuilalt, îi smulsei cuţitul de la brâu şi-i tăiai beregata, încât nici nu apucă să mai strige. Doar sângele şuieră ţâşnind din rană şi omul căzu la pământ.

Tăiarăm apoi curelele care-i imobilizau pe tovarăşii noştri, eliberându-i. Toată operaţia se desfăşură cu o iuţeală fantastică. Winnetou şi Hany nici nu-şi dădură bine seama ce se petrece.

— Înainte! Puneţi mâna pe nişte arme! Le strigai eu, căci îmi dădeam seama că altfel evadarea nu era posibilă. Luând punga cu gloanţe de la brâul poncaşului ucis, mă repezii după Winnetou, care, înţelegând imediat situaţia, se năpusti nu înspre ieşire, ci drept în mulţimea de indieni adunaţi în jurul focului.

Când e vorba de viaţă sau de moarte, omul e capabil de performanţe uluitoare. Astfel, ştiind ce riscuri prezintă acţiunea noastră, trecurăm glonţ printre indienii surprinşi, buimăciţi, smulgându-le armele din mâini.

— Swallow, Swallow! Îmi chemai calul şi, cât ai clipi, mă avântai în şa.

Winnetou sări pe roibul său, iar Hawkens încăleca primul cal mai acătării care-i căzuse sub ochi.

— Urcă aici, lângă mine, repede, pentru numele lui Dumnezeu! Îi strigai lui Harry, văzând cum încearcă zadarnic să încalece mustangul lui Finnetey, care zvârlea avan. Îl apucai de braţ, îl săltai în şa şi o întinsei la galop spre ieşirea unde tocmai dispărea Sam.

Se dezlănţui atunci un vacarm nemaipomenit. Urlete umpleau văzduhul, puştile trosneau, săgeţile şuierau jur-împrejur, tropoteau şi nechezau caii pe care se aruncaseră poncaşii gonind sălbatic pe ur mele noastre.

Eu fugii ultimul şi mi-e cu neputinţă să descriu în ce fel trecui prin tunelul acela îngust, întortocheat, fără să fiu ajuns din urmă. Hawkens nu se mai zărea; Winnetou cobora spre dreapta, în valea prin care, cu câteva zile înainte, ne îndreptasem încoace. Întorcea mereu capul ca să vadă unde

sunt. Eram tocmai la curmătură, când un foc de armă îl făcu pe Harry să tresară. Fusese lovit.

— Swallow, dragule, iuţeşte pasul! Îmi îndemnai calul. Neliniştea mă cuprinse. Goneam în galop nebun, ca şi atunci, după explozia de la New Venango. Întorcând o clipă capul, îl văzui aproape de tot pe Parranoh, mânându-şi cu furie mustangul în urma mea. Pe tovarăşii din faţă nu-i vedeam pentru moment din cauza curmăturii. Nu m-aş fi dat în lături de la o înfruntare cu Parranoh, dar – cu Harry în braţe – aş fi fost, desigur, handicapat. De aceea nu-mi rămânea altă soluţie decât să fug cât mai repede.

Zburam de-a lungul malului ca purtaţi de furtună. Roibul lui Winnetou, cu picioarele-i solide şi lungi, alerga atât de iute, încât îi scăpărau copitele. O ploaie de pietriş se stârnea îndărătul lui. Swallow – deşi cu doi oameni în spinare – ţinea pasul cu colegul său. Şi, totuşi, simţeam – chiar fără să mă uit înapoi – că Parranoh nu se dă bătut: galopul mustangului său se auzea desluşit, ameninţător. Din plină cursă, îl întrebai pe Harry:

— Sunteţi rănit? Răspundeţi!

— Da.

— Grav?

Sângele-i cald mi se prelingea pe mâna cu care îl ţineam strâns lipit de mine. Prea îl îndrăgisem, ca să nu fiu cuprins de cea mai vie îngrijorare.

— Mai puteţi suporta drumul?

— Sper. Îmi îndemnai iarăşi calul, care zbura ca o rândunică. Abia de-şi atingea copitele de pământ. Nu degeaba fusese botezat „Swallow”.

— Ţineţi-vă bine, Harry! Încă puţin şi suntem salvaţi!

— Nu-mi prea pasă de soarta mea. Dacă vă stingheresc, lăsaţi-mă jos!

— Ba nu! Trebuie să trăiţi î Aveţi dreptul la viaţă!

— Acum, când tata e mort, mi-e totuna. Mai bine am fi pierit amândoi! Băiatul tăcu. În răstimp, ne continuarăm goana sau mai bine zis zborul.

— Tata s-a stins din vina mea, reluă Harry, căinându-se. Dacă vă ascultam, Parranoh ar fi fost ucis la „fortăreaţă” şi tata n-ar fi murit de gloanţele indienilor!

— Nu vă mai gândiţi la ce-a fost! Să vedem cum ne descurcăm de-aci încolo!

— Eu, în orice caz, trebuie să cobor din şa. Parranoh a cam rămas în urmă; putem să răsuflăm un pic.

— Bine, să încercăm!

Privii îndărăt, ferm hotărât să-l înfrunt pe duşman. Părăsisem de mult cursul apei şi călăream acum peste şesul întins, paralel cu linia pădurii din stânga noastră. Parranoh rămăsese multişor în urmă. Bunul meu Swallow se dovedi net superior mustangului său. După şeful alb al poncaşilor, veneau grupuri mici, răzleţe, de războinici care, în ciuda avansului nostru, nu abandonaseră urmărirea.

Dincoace, înaintea noastră, Winnetou coborâse de pe cal. Stătea îndărătul roibului său şi-şi încărca arma cucerită de la poncaşi. Mă oprii şi eu. Îl ajutai pe Harry să alunece jos, sării apoi din şa şi-l culcai în iarbă. Dar iată că, între timp, Parranoh se apropie atât de mult, încât nu mai avui răgazul să-mi încarc puşca. Mă aruncai deci iarăşi pe cal şi apucai tomahawkul.

Desigur că Parranoh observase mişcarea, dar se lăsă dus de propriul său avânt şi se năpusti asupră-mi agitând securea. Atunci trosni un foc de armă. Trăsese Winnetou. În turbarea lui, Parranoh tresări ca atins de trăsnet. Îl lovii şi eu cu tomahawkul. Şi nemernicul căzu din şa cu ochii holbaţi, cu capul zdrobit.

Apropiindu-se, Winnetou răsturnă cu piciorul trupul inert şi zise:

— Şarpele de poncaş n-o să mai şuiere. Nici n-o să mai batjocorească pe căpetenia apaşilor spunându-i Pimo. Fratele meu alb să-şi ia înapoi armele. Într-adevăr, cuţitul, securea, pistolul şi carabina mea se aflau asupra lui Parranoh. Le luai din nou în stăpânire şi mă grăbii să văd de

Harry. Între timp, Winnetou îl prinse pe mustangul rămas fără stăpân.

Poncaşii ajunseseră atât de aproape, încât gloanţele lor ne-ar fi putut ajunge cu uşurinţă. Încălecarăm deci repede şi pornirăm în galop forţat.

Deodată, la stânga noastră luciră parcă nişte arme: într-adevăr, dinspre liziera pădurii se apropia o trupă numeroasă de călăreţi; intercalându-se între noi şi poncaşi, veneau în goana mare asupra ce lor din urmă.

Era un detaşament de dragoni din fortul Wilke. Văzând că dragonii vin în ajutorul nostru, Winnetou îşi răsuci roibul, ţâşni ca fulgerul pe lângă ei şi, cu tomahawkul ridicat, se năpusti asupra poncaşilor, care abia de-şi mai puteau stăpâni caii. Eu rămăsei pe loc, ca să văd de rana lui Harry.

Nu era adâncă. Neavând altceva la îndemână, rupsei o fâşie din cămaşa mea şi improvizai un bandaj ca să opresc cât de cât hemoragia.

— Ce ziceţi, o să mai puteţi călări, împreună cu mine? Îl întrebai pe băiat.

Zâmbi şi se apropie de calul lui Parranoh, al cărui frâu Winnetou mi-l trecuse din goană. Şi iată-l pe băiat săltându-se sprinten în şa.

— Acum, când nu-mi mai văd sângele, parcă nici rana nu mă mai doare. Uitaţi-vă, indienii se retrag. Haide după ei, sir!

Lipsiţi de căpetenia lor, care i-ar fi condus în luptă sau cel puţin le-ar fi organizat retragerea, urmăriţi îndeaproape de dragoni, poncaşii goneau îndărăt pe drumul ce-l bătuserăm noi în fuga noastră. Era, deci, de presupus că-şi vor căuta un refugiu în „fortăreaţa” părăsită… Într-adevăr, indienii o cotiră spre intrare. Dar tocmai în clipa când primul călăreţ dădu să treacă înăuntru, un glonţ îl prăbuşi de pe cal. Alt foc şi încă un indian căzu de-a rostogolul. Ceilalţi, constatând uluiţi că intrarea e blocată şi că, dintr-o clipă în alta, pot cădea în mâinile noastre, se repeziră spre

Mankizila şi, urmăriţi pas cu pas de dragoni, galopară disperaţi de-a lungul malului.

Nu mai mică decât a lor era însă mirarea mea în ce priveşte ajutorul acesta neaşteptat şi preţios care ne scuti de atâtea alte eforturi. Mă lămurii însă repede asupra identităţii curajosului puşcaş. Nici nu se stinsese încă bine tropotul cailor pe care goneau dragonii, că se şi arătă, dintr-o claie de stuf, un nas enorm deasupra căruia jucau doi ochişori foarte isteţi. Apoi, orientându-se după nasul trimis în recunoaştere, ieşiră la iveală de după o stâncă, cu precauţie, dar şi cu încredere, celelalte părţi componente ale unui ins cât se poate de caraghios.

— Binecuvântaţi să-mi fie ochii, sir! Ce vânt v-a purtat încoace, dacă nu mă-nşel? Întrebă prichindelul, nu mai puţin surprins ca mine.

— Dumneata, Sam? Cum de-ai ajuns aici? Doar am văzut cu ochii mei cum ai şters-o călare!

— Am şters-o călare? Mulţumesc de aşa călărie! Dădui peste o bestie, sir. Abia se urnea din loc. Îşi scutura ciolanele, Doamne, Doamne! Gata să mă împrăştie pe jos, dobitoc bătrân ce sunt! Am avut inspiraţia să las bestia în câmp, blestemata naibii şi m-am întors, hi-hi-hi-hi! Îmi ziceam că roşii, luându-se grămadă după voi, vor fi lăsat „fortăreaţa” pustie. Şi chiar aşa s-a întâmplat, vai de capul lor! Ce s-au mai speriat adineauri! Ce mutre, domnule, ce mutre, vreau, să spun!… Dar soldăţoii ăştia de unde au mai răsărit, sir?

— Aflăm noi mai târziu cum de-au picat la momentul oportun tocmai în locul acesta uitat de lume. Apariţia lor seamănă cu un miracol. Nu exagerez spunând că ne-au salvat de la pieire.

— Ba nu sunt de acord. Old Shatterhand, Winnetou, Sam Hawkens, păi ăştia ştiu să se salveze şi singuri! Totuşi, ca să zic aşa, au sosit taman la ţanc. N-o să ne uite poncaşii cât or trăi. Sunteţi de părere să pornim numaidecât după ei?

— La ce bun! O scot dragonii la capăt şi fără noi. Nici Winnetou nu se mai sinchiseşte de ei; a intrat în „fortăreaţă” împreuna cu Harry.

Să vedem mai bine de morţii noştri!

Păşind din nou în această vale care ne pusese la grele încercări, îi văzurăm pe Winnetou şi pe Harry chiar la locul bătăliei, aplecaţi asupra trupului lui Old Firehand. Băiatul plângea în hohote, lipindu-şi de piept capul tatălui său, în timp ce apaşul cerceta rana. În clipa când ajunserăm şi noi, Winnetou exclama fericit:

— Iuf, iuf, iuf! Nu e mort… trăieşte!

Cuvintele lui ne-au electrizat pe toţi. Harry chiui de bucurie. Participarăm laolaltă, plini de nădejde, la eforturile apaşului de a-l readuce pe Old Firehand în simţiri. Şi mare fu satisfacţia când, după un timp, acesta deschise într-adevăr ochii. Ne recunoscu, îi surâse băiatului, dar nu putu scoate nici o vorbă şi căzu iarăşi în nesimţire. Îl examinai la rândul meu. Glonţul îi găurise plămânul drept şi ieşise prin spate; o rană foarte gravă, care îi provocase multă pierdere de sânge. Şi totuşi, în ciuda faptului că mai fusese rănit destul de recent în bătălia de la calea ferată, nădăjduiam amândoi – Winnetou şi cu mine – că, graţie organismului său extrem de viguros şi, fireşte, cu o îngrijire atentă, va izbuti să-şi revină. Îl pansarăm după metoda verificată a lui Winnetou şi îi aşternurăm un culcuş cât se poate de bun, în raport cu locul şi cu împrejurările. În sfârşit, aveam răgazul să ne îngrijim şi de noi. Nimeni nu scăpase neatins, totuşi ne cârpirăm de bine, de rău rănile. Ceilalţi tovarăşi, însă, plătiseră cu viaţa, fiindcă nu luaseră în seamă avertismentul meu.

Către amiază, sosiră şi dragonii. Îi urmăriseră pe poncaşi cu atâta perseverenţă, încât nu le scăpase niciunul. Comandantul – un ofiţer – ne declară că apariţia detaşamentului său n-a fost întâmplătoare. Aflând că poncaşii încercaseră să provoace deraierea trenului, el hotărâse să-i pedepsească. Pornise, deci, pe urmele lor, fără

să-i slăbească o clipă. Aceasta cu atât mai mult, cu cât, între timp, fusese informat şi asupra campaniei lor de răzbunare împotriva noastră.

Pentru a-şi odihni caii ofiţerul şi trupa rămaseră trei zile cu noi în „fortăreaţă”, timp în care avurăm grijă să-i înmormântăm pe cei căzuţi.

Apoi ne adresă invitaţia ca, de îndată ce Old Firehand va putea să suporte drumul, să-l transportăm la fortul Wilke unde, chiar dacă nu se va bucura de o atenţie atât de frăţească, va fi, în schimb, supus unui tratament medical corespunzător. Îi făgăduirăm, firește, să răspundem invitaţiei.

Că bătrânul şoltic Sam Hawkens deplânse cu profund regret moartea lui Dick Stone şi a lui Will Parker se înţelege de la sine. Ne asigura întruna că, pe viitor, nici un poncaş nu va mai scăpa de răzbunarea lui. Eu, însă, nu-mi schimbai deloc atitudinea. Cine fusese acest Parranoh? Un alb! Iată încă un argument care-mi întărea convingerea că numai datorită „feţelor palide” indianul a devenit aşa cum arată azi…

Chapter 7 NEGUSTORUL AMBULANT.

Era la trei luni după peripeţiile descrise mai sus si, cu toate că trecuse atâta vreme, urmările lor încă nu se şterseseră pe deplin. Ce-i drept, nădejdea noastră în salvarea lui Old Firehand se îndeplini, dar procesul de vindecare se desfăşura mult prea încet; din cauza slăbiciunii persistente, bolnavul nu-şi părăsea culcuşul; ceea ce ne obligă să abandonăm proiectul nostru iniţial de al transporta la fort. Trebuia sa rămână pe loc, la „fortăreaţă”, până la totala lui întremare. Aici, după cum dovedea experienţa, îi puteam oferi o îngrijire destul de bună, sub îndrumarea pricepută a lui Winnetou.

Rana lui Harry fusese, din fericire, neînsemnată. Winnetou se procopsise cu câteva răni uşoare, care se cicatrizau repede. Eu nu aveam decât nişte contuzii fără importanţă; mă mai dureau la atingere, dar învăţasem să

suport orice durere ca un indian adevărat. Cel mai puţin vătămat ieşise Sam Hawkens: câteva julituri care nu meritau discuţie.

Era de prevăzut că Old Firehand, chiar după completa lui restabilire, va trebui să se cruţe încă mult timp. I-ar fi fost imposibil să reia numaidecât viaţa de westman; hotărâse, aşadar, ca îndată ce va suporta călătoria, să-l ia pe Harry şi să plece în Est, la fiul său cel mare. Se înţelege ca, în acest caz, nu putea să lase aici în părăsire marele stoc de blănuri pe care le strânsese împreună cu vânătorii lui; acestea trebuiau puse în valoare, adică vândute. La fort nu exista deocamdată nici o perspectivă de a le plasa, iar unui convalescent îi era – dacă nu chiar imposibil – totuşi foarte greu să facă atâta drum cu blănurile după el. Ce era de făcut? Soluţia ne-o dădu un soldat din cei rămaşi o vreme la noi ca să ne apere în eventualitatea unui atac. Omul ştia că dincolo, la Turkey-River, trăia un pedlar, un negustor ambulant, care cumpăra aproape orice marfă, plătind nu numai în natura, ci şi cu bani peşin. Negustorul acesta putea să ne scoată din încurcătură.

Dar cum să-l aducem la faţa locului? Prin cine să-l anunţăm, când nu dispuneam decât de soldaţii aceia care aveau ordin să nu-şi părăsească postul? Nu rămânea decât ca unul din noi să se deplaseze şi să-l anunţe pe negustor. Mă oferii eu sa plec călare până la Turkey-River. Mi se atrase însă atenţia că mişună pe-acolo nişte siucşi-okananda, extrem de porniţi împotriva albilor. Pedlarul putea să circule liniştit oriunde, pentru că roşii nu prea îi atacă pe negustori, de la care îşi procură, prin schimb, cele de trebuinţă. Cu atât mai vârtos însă trebuiau să se ferească albii ceilalţi. Deşi faptul nu mă îngrozea chiar atât de mult, mă bucurai totuşi când Winnetou hotărî să mă însoţească. La urma urmei, puteam să lipsim câtva timp amândoi, lăsându-l pe Old Firehand în grija lui Harry şi a lui Sam Hawkens. În ce priveşte hrana, aceasta era asigurată de ostaşii care vânau cu schimbul.

Aşadar plecarăm. Cum Winnetou cunoştea perfect drumul, sosirăm a treia zi la Turkey-River sau Tur-key-Creek, cum i se mai zice. Există câteva râuri cu acelaşi nume, dar acesta la care mă refer era faimos pentru multele bătălii sângeroase dintre albi şi diverse triburi de siucşi, desfăşurate în cursul vremii de-a lungul malurilor sale.

Bine, dar cum să-l găsim pe negustor? Dacă era cumva printre indieni, trebuia să fim cu băgare de seamă. Chiar pe mal şi prin vecinătate locuiau nişte colonişti albi care, tu ani în urmă, cutezaseră să se aşeze în acele locuri. Era, deci, indicat să-i vizităm şi să ne informăm asupra situaţiei. Şi iată-ne călărind pe marginea apei. Câtva timp nu întâlnirăm nici o aşezare omenească până ce, pe înserate, răsăriră înaintea noastră nişte lanuri de secară. Lângă un mic afluent al râului se înălţa o casă destul de arătoasă, clădită din buşteni solizi, necioplţi, cu grădină şi cu gard masiv de lemn. Alături, într-un ocol bine împrejmuit, se aflau caii şi vacile. Cotirăm într-acolo, descălecarăm şi, priponindu-ne caii, dădurăm să ne apropiem de casa aceea cu geamuri înguste ca nişte creneluri. Deodată, la două din geamuri apăru câte o armă cu ţeava dublă şi un glas răstit ne soma:

— Staţi! Aici nu-i coteţ de porumbei în care intră şi zboară care cum îi place. Cine sunteţi şi ce vreţi?

— Eu sunt german şi caut un negustor despre care mi s-a spus că se află prin partea locului.

— Atunci căutaţi-l acolo unde se află! N-avem nimic de împărţit! Căraţi-vă!

— Dar, sir, cred că veţi fi atât de înţelept, ca să nu-mi refuzaţi o informaţie pe care, eventual, o deţineţi. Numai pe nişte vântură-lume îi alungi din prag.

— Exact. Tocmai de aceea vă şi alung.

— Ne luaţi, aşadar, drept puşlamale?

— Yes!

— De ce?

— Asta-i treaba mea. N-am de dat nici o socoteala. Iar faptul că sunteţi german e o născocire.

— Ba e adevărul curat.

— Pshaw! Un german nu se aventurează până la noi, afara doar de Old Firehand…

— Chiar din partea lui vin.

— Dumneavoastră? Hm! Şi de unde anume?

— Va despart trei zile călare de tabăra lui. Poate că aţi auzit.

— Ce-i drept, a trecut odată pe-aici unul Dick Stone, care zicea la fel. Cică e în serviciul lui Old Firehand.

— Dick s-a prăpădit. Am fost prieteni.

— Se poate. Dar cum să am încredere în dumneavoastră, când vă vad cu un indian?! Acum, vremurile sunt aşa fel, încât nu pot să permit ca un roşu să-mi treacă pragul.

— Aflaţi că indianul acesta, trecându-vă pragul, v-ar face o mare cinste, pentru că-l cheamă Winnetou şi e căpetenia apaşilor.

— Winnetou? Formidabil! Să-i vad puşca! Winnetou îşi scoase de pe umăr faimoasa lui puşca cu ţinte de argint şi o arătă stăpânului casei.

— Da, ţintele de argint! Exclamă acesta. În regulă. Dar dumneavoastră văd că aveţi două puşti, una mare şi alta mai mică. Asta îmi dă oarecum de gândit. Nu cumva cea mare e doborâtorul de urşi?

— Aţi ghicit.

— Şi cea mică e carabina Henry?

— Chiar aşa.

— Şi purtaţi alt nume decât cel adevărat? Vreau să spun o poreclă dobândită în prerie?…

— Exact.

— Nu cumva sunteţi Old Shatterhand, care, cică, e neam de dincolo?

— Chiar eu în persoană.

— Asta-i bună! Poftiţi repede în casă, domnii mei! Asemenea oaspeţi sunt bineveniţi, fireşte. Vă stau la

dispoziţie.

Ţevile duble dispărură de la geamuri şi gazda se ivi numaidecât în cadrul uşii. Era un om destul de vârstnic, dar vânjos şi zdravăn. Se vedea că luptase din greu cu viaţa, fără să se lase doborât. Ne întinse amândouă mâinile, apoi ne conduse în casă, unde se găseau nevasta şi feciorul lui, un flăcău chipeş, puternic. Mai târziu aflarăm că avea încă doi feciori, plecaţi în pădure.

Locuinţa nu număra decât o singură încăpere. Pereţii erau împodobiţi cu arme şi trofee de vânătoare. Pe vatra simplă, din piatră, fierbea apa într-un cazan de tuci, vesela şi tacâmurile – numai strictul necesar – se înşirau pe o poliţă. Câteva lăzi serveau drept dulapuri de haine şi cămară de provizii, iar de tavan atârnau afumături cât să ajungă pentru luni de zile unei familii de cinci persoane. Într-un colţ – o masă meşterită primitiv de stăpânul casei şi câteva scaune pe potrivă.

Furăm invitaţi să luăm loc şi, în timp ce tânărul vedea de caii noştri, gazda ne servi cina, care, ţinând cont de împrejurări, nu lăsa nimic de dorit.

În timp ce ne ospătam, sosiră şi ceilalţi doi fii ai gazdei. Iară nici un fel de fasoane, luară loc la masa noastră şi, liniştiţi, mâncară zdravăn, neamestecân-du-se în discuţie.

— Da, domnilor, vorbi bătrânii, să nu mi-o luaţi în nume de rău dacă v-am întâmpinat cam aspru. Aici, în orice moment te poţi trezi cu pieile-roşii, mai ales cu siucşii-okananda, care chiar dăunăzi, nu mai departe decât la o zi călare de aici, au atacat o casă de oameni cinstiţi, gospodari. Şi mai puţin încă te poţi încrede în albii care pică aici, după ce-au fugit din est pentru cine ştie ce isprăvi necurate. Iată de ce simt o bucurie îndoită când văd că am de-a face cu nişte gentlemeni ca dumneavoastră. Va să zică, îl căutaţi pe negustor? Vreţi să încheiaţi vreo afacere?

— Da, confirmai cu, în timp ce Winnetou, potrivit obiceiului, tăcea.

— Ce anume afacere? Nu vă întreb din curiozitate, ci pentru a vă da eventual unele indicaţii.

— Am vrea să-i oferim nişte blănuri.

— Multe?

— Da, multe.

— Contra marfă, sau pe bani?

— Pe bani, dacă se poate.

— Atunci negustorul acesta e, într-adevăr, singurul om potrivit. Alţii nu fac decât schimb de mărfuri. El, însă, dispune totdeauna de aur sau bani, pentru că umblă şi pe la zăcămintele aurifere. E un capitalist, nu un pârlit colea, ce-şi poartă în bocceluţă marfa.

— O fi şi cinstit?

— Ei da, cinstit! Ce înţelegeţi dumneavoastră prin cinstit? Orice negustor face negustorie ca să câştige parale şi nu e niciodată atât de prost, încât să renunţe la vreun profit. Cine se lasă înşelat, treaba lui! E singur de vină. Aşa, va să zică, omul de care vorbesc se cheamă Burton şi îşi cunoaşte meseria, nu glumă. Are atâta dever, încât călătoreşte în permanenţă cu câte patru sau cinci ajutoare după el.

— Şi unde credeţi că l-am putea găsi?

— Aflăm noi încă în seara asta. Unul din ajutoarele lui, îi zice Rollins, a trecut ieri pe-aici după comenzi; acum e dus în sus, pe la coloniştii vecini şi se întoarce deseară ca să înnopteze la noi. De altfel, Burton a cam avut ghinion în ultima vreme.

— Cum aşa?

— I s-a întâmplat nu demult, de vreo cinci-şase ori, să se deplaseze în chestiuni de afaceri şi să găsească aşezările arse şi prădate de indieni. Asta înseamnă nu numai pierdere de timp pentru el, dar şi pagubă curată, fără a mai socoti primejdia la care se expune, chit că e negustor, bătând atâta drum prin regiunile bântuite de pieile-roşii.

— Atacurile s-au săvârşit în vecinătatea dumneavoastră?

— Da, ţinând seama că aici, în Vest, cuvinte ca „aproape” sau „departe” au cu totul altă măsură. Spre pildă, vecinul

meu cel mai apropiat se află la noua mile de aici.

— Asta-i rău. La asemenea distanţe nu vă puteţi ajuta în caz de primejdie.

— Fireşte. Dar nu mi-e frică. Nu le-ar merge piei-lor-roşii cu bătrânul Corner, aşa mă cheamă, Corner. I-aş învăţa eu minte!

— Totuşi, nu sunteţi decât patru persoane!

— Patru? Puteţi, fără nici un risc, s-o număraţi printre persoane şi pe soţia mea. Şi ce mai persoană! Nu se sperie de nimic, iar puşca o mânuieşte ca şi mine.

— Vă cred. Totuşi, în faţa unei cete de indieni, vorba ceea: duşmanii mulţi, înfrângere sigură, sau, cum zice neamţul, mulţi câini, moartea iepurelui.

— Well! Dar unde scrie că am fi nişte iepuri? Mă rog, n-am pretenţie, nu sunt nici pe departe un westman ca dumneavoastră, nu posed nici puşcă de argint, nici carabină Henry; dar de tras ştiu să trag cu nădejde. Avem arme bune şi, dacă blochez uşa, nici picior de indian nu-mi calcă în casă. O sută de m-ar împresura îi curăţ pe rând… Dar staţi puţin! Cred c-a sosit Rollins.

Într-adevăr, se auzi un tropot de cal în curte. Corner ieşi, discută câtva timp afară cu cineva, apoi se întoarse însoţit de un bărbat pe care ni-l prezentă.

— Iată-l pe mister Rollins despre care v-am vorbit, ajutorul negustorului.

Şi, adresându-se noului sosit, adăugă:

— Vă spuneam afară că veţi avea o mare surpriză în legătură cu musafirii mei. Ei bine, aflaţi ca aceşti doi gentlemeni nu sunt alţii decât Winnetou, căpetenia apaşilor şi Old Shatterhand, despre care veţi fi auzit destule. Îl caută pe mister Burton. Vor să-i ofere spre vânzare nişte piei şi blănuri.

Rollins era un bărbat de vârstă mijlocie, un tip cât se poate de comun, fără nimic aparte nici de bine, nici de rău, la prima vedere nu provoca nici o bănuială. Şi, totuşi, căutătura şi aerul lui parcă nu-mi plăceau. Dacă eram, într-

adevăr, oameni atât de marcanţi cum ne înfăţişase gazda, se cădea să-l bucure o asemenea cunoştinţă. Cu atât mai mult, cu cât îi surâdea şi perspectiva unei bune afaceri. Dar omul nu arăta nici bucurie, nici satisfacţie. Părea, mai degrabă, indispus. Să fi fost numai o aparenţă? Posibil. Ceea ce îmi displăcea la el putea, la urma ttf-mei, să nu fie decât o simplă timiditate pe care Un modest slujbaş o resimţea în compania unor westmen-i ca noi, cu renume bine stabilit. De aceea, îmi înfrânai orice idee preconceptă, invitându-l să ia loc pentru a discuta cu noi afacerea.

Gazda îi oferi demâncare, dar omul părea să nu aibă nici pic de poftă. Curând, se ridică de la masă, cică să vadă de cal. Pentru o asemenea treabă nu era nevoie de prea mult timp; şi totuşi Rollins zăbovi peste un sfert de oră. N-aş putea spune că-l suspectam, dar mă zgândărea un simţământ nedefinit, în-demnându-mă să ies şi eu în curte pentru o clipă. Calul lui era priponit de un stâlp, lângă casă. Rollins însă – nicăieri. Se înnoptase de-a binelea, totuşi, în lumina darnică a lunii, ar fi trebuit să-l zăresc de îndată. Abia târziu îl văzui cum apare de după un colţ al gardului. Mă observă la rându-i, stătu o clipa în loc şi, în cele din urmă, se apropie cu paşi repezi.

— Vă plac plimbările sub clar de lună, mister Rollins? Îl întrebai.

— Nu, nu sunt chiar atât de visător.

— Se pare totuşi că sunteţi o fire poetica.

— De ce?

— Păi, vă plimbaţi.

— Oh, nu de dragul lunii! Mi-e cam rău. Mi-am stricat stomacul azi-dimineaţă. Şi pe urmă, am tot şezut în şa… Simţeam nevoie de puţină mişcare. Asta-i tot, sir…

Rostise aceste cuvinte pe un ton cu totul diferit, aproape politicos şi curtenitor. Era oare prefăcătorie? Sau poate recunoştea că la început nu se purtase cum trebuie.

Îşi dezlegă calul şi-l duse în ocolul unde se aflau şi caii noştri. Apoi intrarăm amândoi în casă. De ce oare mă

intriga personajul acesta? În fond, era liber să se mişte cum vrea şi să facă ce-i place. Totuşi, spiritul de vigilenţă, atât de propriu oricărui west-man, îl împinge spre suspiciune. Desigur că motivul invocat de Rollins în ce priveşte „plimbarea” era întru totul plauzibil. Mâncase, de altfel, cu atâta lipsă de poftă, încât părea că într-adevăr îl supără stomacul. Şi apoi, după ce ne aşezarăm din nou în jurul mesei, se purtă foarte natural, discret, politicos. În felul acesta orice neîncredere, chiar gata conturată oarecum, era de natură să dispară.

Fireşte că vorbeam de afacerea noastră, de preţurile zilei, de tratarea şi transportul pieilor şi de multe altele. Rollins dovedea cunoştinţe bune în branşa lui şi vorbea cu atâta cumpăt, modest, chibzuit, încât cuceri până şi simpatia lui Winnetou, care se antrena în discuţie mai mult ca orieând. Povestirăm şi ultimele noastre peripeţii, fiind ascultaţi cu deosebită atenţie. Desigur că mă interesai şi de negustor, fără prezenta şi consimţământul căruia nu se putea încheia târgul. La aceasta, Rollins răspunse:

— Din păcate, nu ştiu unde se află şeful în clipa de faţă, nici unde va fi mâine sau poimâine. Misiunea mea e să înregistrez comenzile şi să i le prezint în anumite zile, când ştiu unde poate fi găsit. Ce distanţa e până la mister Firehand?

— Trei zile călare.

— Hm! Peste şase zile mister Burton va fi sus, la Riffley Fork. Până atunci, aş avea timp să merg cu dumneavoastră, să văd marfa şi s-o evaluez cu aproximaţie. Apoi mă duc să-l informez pe patron şi mă întorc împreună cu el, fireşte, dacă în prealabil mă voi fi convins că afacerea rentează. Ce ziceţi, sir?

— Bineînţeles că trebuie să vedeţi marfa înainte de a o cumpăra. Ar fi însă de preferat să tratăm cu mister Burton personal.

— Acuma, în nici un caz nu e posibil. De altminteri, chiar dacă şeful ar fi aici, nu cred că v-ar însoţi numaidecât.

Firma noastră e mai mare decât vă închipuiţi şi patronul nu dispune de timp ca să-şi îngăduie o călătorie de trei zile înainte de a şti dacă oferta îl interesează practic. Sunt sigur că nu s-ar deplasa cu dumneavoastră, ci ar delega pe unul din funcţionarii săi. Iată de ce spun că lucrurile s-au potrivit tocmai bine; fiind deocamdată disponibil, aş face eu drumul. Sunteţi de acord sau nu, ca să ştiu cum stăm?

Nu aveam nici un motiv ca să-i refuz propunerea. Dimpotrivă, eram convins că şi Old Firehand ar fi acceptat-o.

— Dacă aveţi destul timp, aprobai, atunci foarte bine, poftiţi! Ar însemna să plecăm chiar mâine în zori.

— Desigur! Oameni ca noi nu-şi irosesc zilele. Pornim la primele ere, cum se crapă de zi. De aceea, n-ar strica să ne culcăm devreme.

Şi în această privinţă nu era nunic de obiectat, deşi mai târziu aveam să constatăm că omul nostru nu era nici pe departe inofensiv precum părea.

Se ridică de la masă şi dădu o mână de ajutor nevestei colonistului la aşternutul blănurilor şi păturilor. Apoi ne îndemnă să ne culcăm.

— Mulţumesc, dar preferăm să dormim afară, în aer liber, îl asigurai.

— Oh, mister Shatterhand, afara e lumină, bate luna! Şi pe urmă, gândiţi-vă, noaptea e cam răcoare.

— Suntem obişnuiţi cu răcoarea. Iar în ce priveşte luna, las' să lumineze unde-i place, nu ne supărăm.

Rollins mai stărui câtva timp, dar fără succes. Nu vedeam nimic suspect în grija ce ne-o arăta şi abia pe urmă, când l-am cunoscut mai bine, ne-am amintit – fireşte, prea târziu – de aceste insistenţe ale lui, cărora nu le acordasem atenţia necesară.

Când să ieşim din odaie, gazda ne spuse:

— Noi, domnilor, obişnuim să închidem seara uşa cu zăvorul. Poate vreţi s-o las deschisă de astă dată?

— La ce bun?

— Poate că aveţi trebuinţă de ceva…

— N-o să avem. Şi-apoi, prin părţile astea, nu a cazul să laşi uşa descuiată. Dacă avem ceva de spus, v-o spunem prin geam.

— Într-adevăr, geamurile nu le închidem.

De afară auzirăm clar cum gazda noastră împinse zăvorul. Luna coborâse jos de tot, încât umbra casei cădea până peste ocolul în care se aflau animalele. Intrarăm şi noi la cai, ca să dormim ocrotiţi de întuneric. Swallow al meu se lungise alături de roibul lui Winnetou. Îmi aşternui pătura şi mă culcai lângă el, folosind drept pernă – ca şi în atâtea alte rânduri – grumazul cald, catifelat. Era de mult obişnuit cu procedeul meu şi îl accepta cu plăcere. Curând, mă fura somnul.

Să tot fi dormit un ceas, când, deodată, o tresărire a calului mă trezi brusc. De obicei, Swallow îmi respecta cu stricteţe somnul şi nu se mişca decât în cazuri ieşite din comun. De data asta îşi înălţase capul şi trăgea zgomotos aerul pe nări. Mă sculai repede şi, aplecându-mă pentru a nu fi zărit, mă strecurai spre gard, în direcţia pe care mi-o indicase Swallow. Cu multă precauţie mă uitai printre ulucii gardului; la vreo două sute de paşi parcă se mişcau nişte umbre, încet-încet, apropiindu-se de noi. Erau oameni. Veneau târâş. Dădui să mă întorc în grabă ca să-l informez pe Winnetou, dar acesta se şi afla lângă mine: paşii mei uşori îl treziseră totuşi din aomn.

Vede fratele meu mişcarea de colo? Îi şoptii.

— Văd, răspunse el. Sunt războinici roşii.

— Pesemne okananzi care vor să-l atace pe colonistul nostru.

— Old Shatterhand a ghicit. Să intrăm în casă.

— Haide, trebuie să-i dăm o mâna de ajutor. Dar caii? O să ne trezim fără ei.

— Îi băgăm şi pe ei în casă. Repede! Bine că sân-tem la întuneric. N-au cum să ne vadă siucşii.

Dădurăm fuga la cai, îi scularăm de jos şi, scoţându-i din ocol, îi duserăm până la uşa casei. Winnetou, lângă geam, tocmai voia să-i anunţe pe cei dinăuntru, când eu, dincoace, observai că, de fapt, uşa nu era încuiată, ba chiar crăpată niţel. O dădui larg în lături şi-l trăsei pe Swallow după mine – Winnetou procedă la fel cu roibul său, apoi trase zăvorul. Fireşte că zgomotul îi trezi pe toţi din somn.

— Cine-i? Ce s-a întâmplat? Cai, în casă?! Exclamă coloniştii! Sărind din pat.

— Noi suntem, Winnetou şi Old Shatterhand, îl lămurii, văzând ca nu ne recunoaşte prin întuneric.

— Dumneavoastră? Pe unde aţi intrat?

— Pe uşă.

— Cum aşa?! Doar îi pusesem zăvorul!

— Am găsit-o deschisă.

— Pe toţi dracii! Oi fi fost zăpăcit. Dar de ce aţi adus caii?

Omul zăvorâse, într-adevăr, uşa, însă bravul său musafir, negustorul, a deschis-o, pesemne, iar, ca să le pregătească indienilor terenul.

— Am adus caii înăuntru ca să nu ni-i fure, îi explicai gazdei.

— Să-i fure? Cine, adică?

— Siucşii-okananda, care se apropie. Vor să ne atace.

Vă puteţi imagina ce panică stârniră aceste vorbe. Corner, care se fălise că nu-i e teamă de nimic, se îngrozi în faţa primejdiei iminente. La rândul lui, Rollins o juca pe speriatul. Winnetou ceru să se facă linişte şi rosti:

— Ţineţi-vă cumpătul! Doar n-o să-i bateţi pe okananzi cu gălăgie! Hai să ne sfătuim, să luam măsuri.

— Ce să ne mai sfătuim?! Interveni Corner. Suntem pregătiţi. Cum apare unul, îl şi împuşcăm. Şi aşa, pe rând, până la ultimul. Bine că e lună şi-i vedem!

— Nu, asta să n-o facem! Protestă apaşul.

— Şi de ce nu?

— Nu trebuie să vărsăm sânge când nu e neapărat nevoie!

— Dar acum se cere. Le-aş da câinilor ăstora o lecţie să n-o uite neam de neamul lor!

— Va să zică, fratele meu alb îi socoteşte pe indieni drept câini. N-ar fi rău să-şi amintească faptul ca şi eu sunt indian şi că-mi cunosc mai bine fraţii roşii decât îi cunoaşte el. Când indienii îl atacă pe un alb, ei n-o fac fără pricină. Fie că acesta le-a dat într-adevăr dovadă de duşmănie, fie că o altă faţă palidă îi stârneşte şi-i îndeamnă la atac. Poncaşii care au tăbărât asupra lui Old Firehand erau conduşi de un alb; iar acum, dacă siucşii-okananda vin să te prade, sunt încredinţat că tot un alb de-al vostru e de vină.

— Nu cred.

— Crezi, nu crezi, asta n-are importanţă. Winnetou, căpetenia apaşilor, ştie ce vorbeşte.

— Chiar aşa fiind, tot trebuie să-i pedepsim pe okananzi cu asprime. De ce se lasă momiţi? Când cineva vrea să intre cu forţa în casa mea, îl împuşc fără milă. E dreptul meu şi am s-o fac!

— Dreptul tău? Păstrează-ţi-l sănătos! Când eşti singur, n-ai decât să faci ce vrei. Dar acum suntem şi noi aici, adică Old Shatterhand şi cu mine. Şi află că noi, oricând şi oriunde, cerem să fim ascultaţi. De la cine ai cumpărat pământul acesta?

— Să-l cumpăr? Dar ce, sunt chiar atât de prost?! M-am instalat aici, pentru că aşa mi-a plăcut; şi dacă rămân până la termenul prevăzut de lege, obţin dreptul de proprietate.

— Desigur, că pe siucşi, adevăraţii stăpâni ai acestui pământ, nici nu i-ai întrebat dacă au ceva împotrivă?

— Cum adică: să-i întreb?!

— Şi te mai miri că te privesc ca pe un duşman, ca pe un hoţ care le-a răpit pământul? Zici că sunt câini? Vrei să-i împuşti? Încearcă numai, că-ţi zbor numaidecât creierii!

— Păi, atunci, ce vrei să fac? Întrebă colonistul, care se potoli văzându-se astfel tratat de către faimosul şef al apaşilor.

— Să nu faci nimic, mă-nţelegi, nimic! Răspunse acesta. Eu şi fratele Old Shatterhand vom lucra în numele tău. Dacă ne asculţi întocmai, scapi cu bine.

Tot acest schimb de cuvinte nu dură mai mult de un minut. Între timp, eu pândeam la o fereastră ca să observ mişcarea okananzilor. Nu se zărea nimeni. Probabil că ocoleau casa pe departe, ca să se convingă că nu sunt descoperiţi şi că nu-i aşteaptă. Vreo surpriză. Winnetou veni lângă mine, curios.

— Fratele meu îi vede?

— Încă nu.

— Eşti şi tu de părere să nu-i ucidem?

— Suntem într-un gând. Colonistul le-a furat glia. Şi apoi, mă gândesc că venirea lor poate să aibă şi un alt motiv.

— Se prea poate. Dar cum să-i alungăm fără vărsare de sânge?

— Fratele Winnetou ştie ca şi mine ce-i de făcut.

— Într-adevăr, Old Shatterhand îmi ghiceşte gân-durilc, cum le ghicesc şi eu pe-ale lui. Să punem mâna pe unul de-ai lor, să-l luăm prizonier.

— Exact. Îl prindem pe cel dintâi care va veni ca iscoadă. Nu-i aşa?

— Ba da. Sunt sigur că vor trimite pe careva. Şi atunci, îl înşfăcăm!

Desfăcurăm zăvorul şi crăparăm niţel uşa, cât să putem privi în curte. Mă aşezai la pândă.

Timpul trecea încet, apăsător. În casă era beznă. Nici o şoaptă, nici o mişcare. Deodată, auzii nişte paşi sau, mai bine spus, nu-i auzii – căci nu urechea sesizează zgomotul, ci un anume instinct specific oricărui westman cu experienţă. Câteva clipe şi îl zării într-adevăr pe indianul trimis în recunoaştere. Se lungise la pământ şi se târa uşor, atent, aproape, mai aproape. Ajuns la uşă, ridică mâna ca s-o pipăie. Într-o secunda, o deschisei toată, larg, sării asupra omului şi-l apucai cu mâinile de gât. Indianul încercă să se apere, zvârli din picioare, îşi agită braţele, dar degeaba.

Nici măcar un strigăt nu reuşi să scoată. Îl trăsei repede în casă şi Winnetou zăvorî uşa la loc.

— Faceţi lumină, mister Corner! Îi poruncii colonistului. Să-l vedem pe dumnealui cum arată la faţă.

Corner se execută şi aprinse o luminare din seu de cerb. După ce-i slobozii gâtul, încleştându-i în schimb vârtos braţele, ne uitarăm de aproape la chipul indianului.

— Murgul" căpetenia siucşilor-okananda! exclamă Winnetou. Grozavă captură a făcut Old Shatterhand!

Strânsoarea mea aproape că-l sufocase pe indian. Acum răsuflă din adâncul pieptului şi rosti uluit:

— Winnetou, căpetenia apaşilor!

— Da, eu sunt! Mă cunoşti, nu ne vedem pentru întâia oară. Dar pe omul acesta nu-l ştii. Ai auzit cum i-am spus pe nume?

— Old Shatterhand?

— Chiar aşa. De altfel, te-ai putut încredinţa şi singur cu cine ai de-a face: te-a tras înăuntru ca pe o cârpă. Acum eşti al nostru. Ei, ce te aşteaptă, cum crezi?

— Fraţii mei sunt vestiţi pretutindeni. Ei or să-mi dea drumul şi voi fi slobod.

— Aşa crezi?

— Da.

— De ce?

— Pentru că războinicii okananda nu se află în duşmănie cu apaşii.

— Dar voi faceţi parte din neamul siucşilor ca şi poncaşii, care ne-au atacat deunăzi.

— N-avem nici o legătură cu ei.

— Ascultă, lui Winnetou să nu-i vorbeşti cu viclenie! Eu sunt prietenul tuturor oamenilor roşii, dar pe ticăloşi, de orice culoare ar fi ei, îi socot duşmani. Zici că n-ai nimic comun cu poncaşii? E o minciună. Ştiu sigur că okananzii şi poncaşii nu s-au războit nicicând între ei; mai mult, acum sunt chiar aliaţi. Aşa că minciuna ta nu se prinde. Aţi venit

aici ca să-i atacaţi pe aceşti albi. Crezi cumva că eu şi Old Shatterhand vom îngădui asemenea lucru?

Şeful okananzilor îşi plecă privirea întunecată şi întrebă:

— De când Winnetou, marea căpetenie a apaşilor, a ajuns un om fără cumpăna dreptăţii? Lumea îl preţuieşte pentru că s-a străduit de-a lungul vremii să nu oropsească pe nimeni. Şi astăzi să-mi stea împotrivă tocmai mie, care sunt în dreptul meu?

— Te înşeli. Ceea ce vreţi voi să faceţi nu e bine.

— De ce? Oare nu-i al nostru pământul? Şi dacă cineva doreşte să se aşeze aici nu e dator să ne ceară învoire?

— Aşa e.

— Dar aceste feţe palide nu ne-au întrebat de nimic. Prin urmare, nu e dreptul nostru sfânt să-i alungăm?

— Departe de mine să vă tăgăduiesc acest drept; depinde însă ce şi cum faceţi. Trebuie oare să năpăstuiţi, să ardeţi, să ucideţi, dacă vreţi să scăpaţi de aceşti nepoftiţi? Adică, trebuie să vă purtaţi după pilda lor, să fiţi şi voi tâlhari care atacă noaptea, pe furiş? Omul curajos nu se fereşte să dea faţă cu duşmanii deschis, cinstit. Tu, însă, vii ca un laş, cu mulţime de războinici, ca să ataci o mâna de oameni. Mie, Winnetou, mi-ar fi ruşine să fac astfel. Orişiunde mă voi duce, voi spune lumii ce fricoşi sunt fiii okananzilor, care nici nu merită să se cheme războinici.

„Murgul” fierbea de mânie, dar ochii apaşului îl fixau atât de poruncitor, încât se mulţumi să mormăie:

— Fac şi eu după obiceiul oamenilor roşii; duşmanul trebuie atacat noaptea.

— Când atacul e necesar! Numai atunci!

— Şi ce-ai vrea, să-i iau pe aceşti albi cu vorbe bune? Să mă rog de ei?

— Ba să le porunceşti, însă nu aşa, furişându-te noaptea, ca tâlharul, ci arătându-te înaintea lor demn, în plină zi, ca stăpân al acestui ţinut. Spune-le deschis că nu le îngădui să rămână aici; dă-le un răgaz de câteva zile pentru mutare şi numai dacă nu te vor asculta şi nu vor înţelege de cuvânt,

atunci lasă-ţi frâu liber mâniei. Dacă procedai astfel, vedeam în tine pe căpetenia okananzilor şi vorbeam de la egal la egal. Aşa însă, te privesc ca pe un om care, lipsindu-i curajul, apucă drumuri piezişe.

Okanandul se uita ţintă spre un colţ al încăperii, fără a scoate un cuvânt. Ce-ar fi putut răspunde? Îi eliberasem braţele din strânsoare, totuşi stătea în faţa noastră conştient de primejdia în care s-a vârât. Pe chipul grav al lui Winnetou licări un zâmbet uşor când mi se adresă cu întrebarea:

— Murgul" spunea că o să-i dăm drumul şi va fi iarăşi liber. Ce părere are fratele meu Old Shatterhand?

— Cred că şi-a greşit socotelile. Cine vine să pârjolească şi să ucidă, acela nu merită să mai vadă lumina soarelui.

— Cum, Old Shatterhand vrea să mă omoare? Tresări okanandul.

— Nu. Eu nu sunt ucigaş. Însă e o mare deosebire între a omorî pe cineva şi a-l pedepsi pe bună dreptate cu moartea.

— Şi ar fi oare drept să-mi luaţi viaţa?

— Fireşte!

— Ba nu! Eu mă aflu aici pe pământul nostru.

— Ba te afli în casa unui alb, chiar dacă pământul de dedesubt îţi aparţine. După legile Vestului, am dreptul să te ucid, dacă pătrunzi cu forţa în wigwamul meu. Fratele Winnetou ţi-a spus cum trebuia să procedezi; şi eu sunt cu totul de părerea lui. Nimeni nu ne poate învinui de nimic dacă îţi scurtăm chiar acum zilele. Dar tu ne cunoşti; ştii că nu vărsăm niciodată sângele oamenilor dacă nu e neapărată nevoie. S-ar putea să ajungem la o învoială care să tc salveze. Întreabă-l pe Winnetou, căpetenia apaşilor şi vei afla ce şi cum.

Omul venise ca să-i judece pe alţii şi acum stătea el înaintea judecăţii. Se afla în mare încurcătură. Tulburarea i se citea pe faţă, deşi îşi dădea osteneală s o ascundă. Ar fi vrut, fireşte, să mai aducă alte argumente în favoarea sa, dar nu le găsi. De aceea preferă să tacă, privindu-l pe apaş

cu nişte ochi plini de aşteptare şi de mânie reţinută. Deodată, îşi îndreptă privirea spre Rollins, ajutorul negustorului şi mi se păru că, premeditat sau nu, îi cerea acestuia să-l susţină. Şi, într-adevăr, negustorul îi luă partea.

— Sper că Winnetou, şeful apaşilor, nu e setos de sânge. Chiar şi aici, în Vest, nu se aplică pedeapsa decât pentru fapte săvârşite. Or, în cazul nostru, nu s-a petrecut nimic care să justifice o pedeapsă.

Winnetou îl măsură cu privirea, bănuitor. Apoi rosti:

— Când fratele meu Old Shatterhand şi cu mine, ţcful apaşilor, avem ceva de hotărât, nu ne trebuie patul nimănui. Va să zică, degeaba îţi baţi gura. Şi vtră la cap că bărbaţilor nu le stă bine limbuţia. Vorbeşte numai când e nevoie.

De ce asemenea dojana aspră? Poate că nici Win-iltetou nu-şi dădea seama de ce. Însă, după cum s-a dovedit mai târziu, instinctul lui nu dăduse greş nici de astă data. Adresându-se „Murgului”, continuă:

— Ai auzit cuvântul lui Old Shatterhand: judecata lui e şi a mea. Nu vrem să te ucidem, dar trebuie să ne spui totul pe şleau, fără ocolişuri sau înşelăciuni. Mărturiseşte cinstit: De ce aţi venit încoace? Doar n-ai să fii atât de laş, încât să ne ascunzi adevărul!…

— Iuf! Făcu indianul cu ciudă. Războinicii okananzi nu sunt nişte fricoşi cum ziceai adineauri. N-am nimic de ascuns. Am vrut să atacăm casa.

— Şi să-i daţi foc?

— Da.

— Şi cu oamenii ce urma să se întâmple?

— I-am fi ucis.

— Şi v-aţi hotărât singuri la această faptă? Okanandul şovăi. De aceea, Winnetou îşi preciza întrebarea:

— Poate v-a îndemnat cineva?

Omul tăcu şi de astă dată, ceea ce pentru mine însemna de fapt o confirmare.

— Murgul” pare să nu găsească răspuns, stărui Winnetou. Dar aici e în joc însăşi viaţa lui. Dacă vrea să aibă zile, atunci să răspundă. Cine a pus la cale atacul? Poate cineva dinafară voastră?

— A fost unul care ne-a îndemnat, mărturisi în cele din urmă prizonierul.

— Cine?

— Oare căpetenia apaşilor obişnuieşte să-şi trădeze aliaţii?

— Nu! Recunoscu Winnetou.

— Atunci, să nu fie cu supărare, nici eu nu trădez.

— Înţeleg şi nu mă supăr. De fapt, cine-şi vinde prietenul merită ucis ca un câine râios. N-ai decât să treci sub tăcere numele lui. Vreau să ştiu numai dacă omul cu pricina e din neamul vostru, al okananziior.

— Nu.

— E dintr-un alt trib?

— Nu.

— Va să zică, e un alb?

— Da.

— Se află acum afară, printre războinicii tăi ?

— Nu, nu-i afară.

— Aşadar, se adevereşte bănuiala noastră, a lui Old Shatterhand şi a mea: aţâţătorul e un alb. Asta înseamnă că vom fi mai blânzi cu tine. Siucşii-okananda au tot dreptul să nu îngăduie aşezarea albilor pe glia lor străbună, dar nu e cazul să-i şi ucidă după cum vă puseserăţi în gând. Chibzuind, pe de alta parte, că totuşi nu v-aţi dus la îndeplinire planul, o să-ţi dăruim, cu anumite condiţii, viaţa şi libertatea.

— Ce condiţii? Întreba „Murgul”.

— Două la număr. Mai întâi, trebuie să te lepezi de albul care v-a îndemnat încoace.

Condiţia aceasta părea să nu-i convină okanandu-lui. Totuşi, după oarecare şovăială, consimţi şi se interesă de cea de-a doua condiţie. Winnetou îl lămuri.

— Vei cere acestei feţe palide, care se numeşte Corner, să cumpere de la voi pământul sau să-l părăsească. Numai dacă nu-ţi va împlini cererea, atunci te vei întoarce cu războinicii tăi şi-l vei alunga.

De astă dată, „Murgul” se învoi mai repede. În schimb, colonistul era împotrivă. Se referi la legea proprietăţii private şi debita un lung discurs, pe care Winnetou i-l reteză în cele din urmă.

— Noi îi cunoaştem pe albi numai ca pe nişte nemernici care ne fură pământul. Legile, dreptul şi datinile voastre nu ne interesează. Crezi că după ce-ai răpit pământul altora, vei scăpa de pedeapsă punându-te sub ocrotirea legilor ticluite de voi? Te ajut cât pot; mai mult să nu-mi ceri. Acum vom fuma calumetul, Old Shauerhand, eu şi căpetenia okananzilor, ca să consfinţim înţelegerea noastră.

Winnetou vorbise pe un ton atât de hotărât, încât Corner renunţă să mai protesteze. Apoi apaşul umplu pipa păcii şi, cu ceremonialul cunoscut, convenţia fu pecetluită. Socoteam puţin probabil ca şeful okananzilor să-şi calce cuvântul. Nici Winnetou nu ezita să-i acorde încrederea: se îndreptă spre uşă, trase zăvorul şi rosti:

— Fratele meu roşu se poate întoarce acum la războinicii săi şi să plece cu ei împreună. Suntem convinşi că-şi va ţine legământul.

Okanandul ieşi. Prevăzători, puserăm din nou zăvorul la uşă şi ne postarăm la ferestre ca să-l urmărim. Se depărta doar câţiva paşi şi se opri anume în bătaia lunii; dorea să-l vedem şi noi. Vârându-şi două degete în gură, şuieră odată lung şi ascuţit. Cât ai clipi, războinicii se adunară în jurul lui. Erau, firește, surprinşi de acest semnal, de vreme ce însuşi „Murgul” le ordonase să stea ascunşi şi liniştiţi. Dar căpetenia le vorbi cu glas tare, spre bună-ştiinţă.

— Războinicii okananzilor să asculte aici! Am venit încoace pentru a-l pedepsi pe Corner, faţa palidă care s-a cuibărit pe pământul nostru fără să ne ceară învoirea. Eu m-am strecurat înainte ca să iscodesc şi totul ar fi mers ca

pe apă dacă nu se aflau aici, în popas de noapte, doi dintre cei mai vestiţi bărbaţi ai preriei şi ai munţilor: Old Shatterhand şi căpetenia apaşilor, Winnetou. Ei ne-au zărit când veneam încoace, iar pe mine Old Shatterhand m-a prins şi m-a vârât cu forţa în casă. De fapt, nu-i nici o ruşine să fii biruit de un asemenea om. În schimb, e o cinste să fumezi cu el şi cu Winnetou pipa păcii. Aşa am şi făcut. Şi am încheiat cu el legământ să-i lăsăm în viaţa pe albii care s-au aşezat aici, dacă ne cumpără locul sau îl părăsesc într-un termen ce rămâne să-l hotărâm împreună. Aceasta e înţelegerea noastră şi eu, din parte-mi, mă voi ţine de cuvânt. Winnetou şi Old Shatterhand stau la fereastră şi îmi ascultă vorbele. Intre noi e pace şi prietenie. Fraţii mei să mă urmeze! Ne întoarcem la wigwamurile noastre!

Plecă şi dispăru după gard. Ceata de războinici pieri şi ea în noapte.

Bineînţeles că ne repezirăm cu toţii afară să controlăm dacă plecaseră cu adevărat – deşi eram aproape siguri că nu aveau intenţia să ne tragă pe sfoară. Găsind totul în ordine, secaserăm caii din casă şi ne culcarăm iar în ocolul cu pricina. Numai Rollins părea bănuitor şi se luă după indieni, cică să-i mai ţină un timp sub observaţie. Fireşte că, mai târziu, aveam să ne lămurim de ce devenise atât de zelos. Nici nu băgarăm de seama când se înapoic. Dar dimineaţa, când mă trezii din somn, îl văzui şezând alături de gazdă, în faţa uşii, pe un buştean ce ţinea loc de bancă.

Corner ne dădu bineţe pe un ton prea puţin amabil. Era supărat şi convins că ar fi fost mult mai bine dacă i-am fi „curăţat” pe indieni, cum se exprimase în ajun. Acum avea de ales între a plăti şi a pleca. La urma urmei, nu-l plângeam deloc. De ce se instalase tocmai aici? Ce-ar spune locuitorii din Illinois sau din Vermont dacă un indian siux, cu familia după el, s-ar opri acolo, dcclarând trufaş: „Pământul acesta îmi aparţine!”?

Nu ne prea sinchisirăm deci de supărarea colonis-tului şi, mulţumindu-i pentru găzduire, pornirăm la drum.

Potrivit înţelegerii, Rollins ne însoţea, dar aproape că nu-i simţeam prezenţa. Călărea la oarecare distanţă, ca un mic slujbaş, care-şi arată astfel respectul faţă de superiori. Lucrul nu avea în sine nimic supărător, ba ne şi convenea. Puteam să discutăm în voie, nestingheriţi de nimeni.

Abia după câteva ore se apropie de noi şi deschise vorba despre afacerea proiectată. Se informă asupra calităţii şi cantităţii pieilor pe care Old Fi-rehand avea intenţia să le vândă. După ce-i dădurăm lămuririle necesare, încercă să afle în ce anume loc ne aştepta Old Firehand, unde şi cum îşi adăpostise marfa. Am fi putut să-i satisfacem şi această curiozitate, dar neştiind ce hram poartă, evitarăm să-i dăm un răspuns precis. De altfel, nu stă în obiceiul westmen-ilot sau al vânătorilor să divulge locurile în care îşi păstrează agonisita. Sincer vorbind, nici nu ne păsa dacă discreţia noastră îl indispune. Şi într-adevăr, din acea clipă, Rollins se ţinu mereu retras, cât mai departe de noi.

Călăream în aceeaşi direcţie din care veniserăm în ajun – prin urmare, nu mai era necesar să cercetăm împrejurimile. Le cunoşteam destul de bine. Totuşi, nu renunţarăm complet la acea precauţie de care un westman încercat nu s-ar lipsi nicicând, chiar dacă ar cunoaşte ţinutul ca pe propriul său buzunar. Observam mereu terenul şi nu pierdeam din ochi urmele de oameni sau animale. Şi această atenţie neslăbită ne duse, către amiază, la descoperirea unei urme pe care am fi trecut-o, poate, cu vederea, dacă n-am fi constatat că cineva se ostenise s-o şteargă. Şi nici atunci poate că n-am fi luat-o în seamă, dacă n-am fi văzut alături iarba culcată la pământ, semn că acolo poposiseră nişte oameni. Ne-am oprit, aşadar, ca să examinăm urma de aproape. Atunci se apropie şi Rollins, descălecând lângă noi.

— O fi de animal sau de om? Întrebă el.

Winnetou nu-i acordă nici un răspuns; eu, însă, i-l dădui din politeţe.

— Se pare că nu prea aveţi experienţă în citirea urmelor. Aici totul e clar de la prima vedere.

— Adică, oameni?

— Desigur.

— Nu-mi vine să cred… Ar însemna ca iarba să fie mult mai strivită.

— Va imaginaţi că există pe-aici inşi care bătătoresc anume pământul din plăcerea de a fi descoperiţi şi înşfăcaţi?

— Ah, nu, dar călare nu poţi evita să laşi urme mai pronunţate.

— Şi dacă respectivii merg pe jos, fără cai?!

— Cum pe jos? Prea ar bate la ochi, ar fi chiar suspect. Aici nu cred să găsiţi om care să nu-şi aibă calul său.

— De acord. Numai că se întâmplă, poate aţi auzit şi dumneavoastră, ca omul să-şi piardă într-un fel calul.

— Se întâmplă, firește. Dar în cazul nostru, nu e vorba de un singur ins. Unul, mă rog, rămâne fără cal, dar mai mulţi deodată?…

O făcea pe deşteptul, deşi era clar că nu prea îl ajută cunoştinţele. De altfel, nici nu mai aveam chef să-i răspund. Şi chiar atunci interveni Winnetou.

— Ştie fratele meu Old Shatterhand ce urmă e asta?

— Ştiu.

— Trei albi fără cai, fără puşti, numai cu ciomege. Au plecat de aici în şir, unul după altul. Cel din coadă a încercat să şteargă urmele. Va să zică, se ştiau urmăriţi.

— Aşa gândesc şi eu. Totuşi… fără nici un fel de arme?…

— În orice caz, nu aveau puşti. Altminteri am găsi vreun semn pe locul unde le-au lepădat în timpul popasului.

— Hm! Ciudat! Trei albi neînarmaţi, într-o regiune atât de periculoasă! Nu văd altă explicaţie decât că li s-a întâmplat, poate, o nenorocire; poate au fost atacaţi şi prădaţi.

— Fratele meu alb parcă ar gândi cu capul meu. Aceşti oameni au trecut pe-aici sprijiniţi în crăci rupte din arbori;

dovadă, găurile lăsate în pământ. Desigur că au nevoie de ajutor.

— Şi vrei să mergem în ajutorul lor?

— Căpetenia apaşilor e gata oricând să ajute, fără să întrebe dacă e vorba de indieni sau de albi. Mă interesează totuşi părerea lui Old Shatterhand, fiindcă eu, deşi aş vrea, mă cam îndoiesc, n-am încredere.

— De ce?

— Mi se pare cam suspectă purtarea acestor feţe palide. De ce şi-or fi dat osteneală să şteargă urmele care duc mai încolo, de vreme ce aici, pe locul popasului, au lăsat totul vraişte?

— Poate că n-au avut timp. Sau şi-or fi zis că nu e nici o primejdie dacă urmăritorii descoperă locul acesta; important e să nu vadă în ce direcţie au apucat de aci încolo.

— O fi cum spune fratele meu; dar asta înseamnă că sunt nişte oameni fără experienţă, nu westmen-i adevăraţi. Hai după ei, să le dăm ajutor!

— De acord, mai ales că, după cât se pare, nu trebuie să ne abatem prea mult din drumul nostru.

Încălecarăm din nou. Rollins însă şovăi.

— N-ar fi mai sănătos să-i lăsăm în plata Domnului? Ce interes avem să ne luăm după ei? Nu ne foloseşte la nimic.

— Nouă, ce-i drept, nu ne foloseşte, în schimb, lor!…

— Ne pierdem vremea…

— Nu suntem chiar atât de grăbiţi încât sa abandonăm nişte oameni care, probabil, au nevoie de sprijinul nostru.

Deoarece îi vorbisem pe un ton cam aspru. Rollins, îmbufnat, bâigui ceva neînţeles şi se săltă la rândul lui în şa.' Mărturisesc că nu-l prea aveam la inimă. Totuşi, nu mi-l închipuiam încă nici pe departe atât de perfid pe cât era.

Urmele treceau prin pădure, ducând apoi în câmp deschis. Erau proaspete. Le apreciam vechimea la cel mult o oră. Şi, într-adevăr, mânând bine caii, îi observarăm repede pe cei în cauză. Erau cam la o milă engleză

depărtare şi abia străbăturăm jumătate din drum, că ne zăriră şi ei. Statură o clipă locului, parcă speriaţi. Pe urmă o luară la picior, fugind ca şi când i-ar fi ameninţat moartea. Dădurăm pinteni cailor. Fireşte că i-am fi putut ajunge imediat, dar căutarăm mai întâi să-i liniştim itri-gându-le câteva vorbe amicale. Atunci s-au oprii.

Erau, într-adevăr, complet neînarmaţi; nu aveai; nici măcar cuţite; îşi închipuiseră nişte ciomege din crăci. În schimb, hainele de pe ei arătau destul de bine. Primul era legat la cap cu o basma; al doilea îşi purta braţul stâng într-o eşarfă; al treilea părea nevătămat. Ne priviră bănuitori, înfricoşaţi.

— De ce fugiţi aşa, domnilor? Îi întrebai.

— Dacă nu ştim cine sunteţi şi ce gânduri nutriţi!… răspunse cel mai vârstnic dintre ei.

— Asta n-are importanţă. Oricine am fi, tot v-am fi ajuns din urmă. De aceea, fuga e inutilă. Dar fiţi pe pace: suntem oameni de treabă. Ne-am luat după dumneavoastră ca să vă dăm, la nevoie, un ajutor. Bănuiam că nu sunteţi într-o situaţie tocmai plăcută.

— Şi n-aţi greşit, sir. Ne-a mers prost. Slavă cerului că am scăpat de la moarte!

— Dar cine v-a maltratat în felul ăsta? Nişte albi?

— Nu. Siucşii-okananda.

— Aşa, va să zică… Şi când?

— Ieri dimineaţă.

— Unde?

— Sus, la Turkey-River.

— Dar cum s-au petrecut lucrurile? Sau poate aţi prefera să nu vă întreb?

— De ce nu, dacă sunteţi într-adevăr oameni de treabă, cum ne-aţi declarat adineauri?! În acest caz, n-am putea să aflăm oare numele dumneavoastră?

— Desigur, acest gentleman roşu e Winnetou, căpetenia apaşilor, eu sunt Old Shatterhand, iar dumnealui e mister

Rollins, negustor de profesie, care ne însoţeşte în interes de afaceri.

— High-day! Slavă Domnului! Atunci, orice bănuială trebuie exclusă. Despre Winnetou şi Old Shatterhand am auzit multe, deşi nu ne numărăm printre westmen-i. Iată doi bărbaţi de nădejde, pe care te poţi bizui! Norocul nostru că ne-aţi ieşit în cale. Da, domnilor, avem urgentă nevoie de ajutor, foarte urgentă. Răsplătească-vă cerul pentru binele ce ni-l veţi face!

— Suntem gata! Numai să ştim ce anume ar fi de făcut.

— Înainte de toate, să ne recomandăm. Eu mă numesc Warton. Acesta e fiul meu. Iar celălalt mi-e nepot. Venim din regiunea New-Ulm, ca să ne stabilim la Turkey-River.

— Mare imprudenţă!

— Aşa e, din păcate. Dar n-am ştiut ce ne aşteaptă aici. Ni se înfăţişase totul atât de frumos şi de simplu! Ai fi zis că n-aveam decât să ne instalăm şi să strângem recolta.

— Chiar aşa? Şi la indieni nu v-aţi gândit de loc?

— Ba da, însă ne-au fost descrişi cu totul altfel decât sunt în realitate. Ne-am echipat bine şi am venit încoace ca să ne alegem un loc bun pentru gospodărie. Ei şi am căzut în mâinile pieilor-roşii!

— Să fiţi mulţumiţi că aţi scăpat aşa de ieftin!

— Aveţi dreptate, sir. La început, lucrurile se anunţau mult mai grave. Indienii îi dădeau zor cu stâlpul torturii şi cu alte asemenea plăceri. Dar pe urmă s-au mulţumii să ne alunge, după ce ne-aţi luat totul, afară de haine. Aveau preocupări mai importante decât să se care cu noi.

— Aţi înţeles, poate, despre ce anume preocupări era vorba?

— Nu le cunoaştem graiul, însă căpetenia o rupea niţel pe englezeşte şi ne-a pomenit de unul Corner, un colonist, căruia probabil că-i purtau sâmbetele.

— Exact. Se pregăteau să-l atace chiar aseară; de aceea nu prea aveau timp, nici chef să se ocupe de voi. Asta v-a salvat viaţa.

— Dar ce fel de viaţă!

— Ce-aţi spus? Nu înţeleg!

— Vreau să spun că e un calvar să n-ai asupra ta nici o armă, nici măcar un cuţit cu care să-ţi faci rost de vânat. De ieri dimineaţă ne-am hrănit doar cu rădăcini şi cu coacăze, iar aici, în prerie, nici atât. Daca nu veneaţi, cred că muream de foame. Pentru că, scuzaţi, ceva de-ale gurii, poate o bucăţică de carne, se va fi găsind, probabil, la dumneavoas-tră…

— Se găseşte. O să vă dăm. Şi acum, de fapt, în-cotro grăbeaţi?

— Spre fortul Wilke.

— Cunoaşteţi drumul?

— Nu prea, dar cred că am ghicit oarecum direcţia.

— Într-adevăr, aţi ghicit-o. Şi aveţi vreun interes special să ajungeţi la fort?

— Avem un interes cât se poate de serios. Va spuneam adineauri că noi, ăştia trei, am luat-o înainte ca să depistăm locul. Familiile noastre, venind din urmă, ne aşteaptă la fortul Wilke. Dacă ajungem acolo, am scăpat cu toţii de primejdie.

— Iată o coincidenţă fericită! Şi noi mergem exact în aceeaşi direcţie. În plus, ne aflăm în raporturi amicale cu garnizoana din fort. Dacă vreţi, facem drumul împreună.

— Da?… Ne îngăduiţi, sir?

— Cum de nu! Doar n-o să vă lăsăm aici la voia întâmplării!

— Dar nu avem cai; ni i-au luat indienii. Va trebui să mergem pe jos şi veţi pierde mult timp din cauza noastră.

— N-avem ce face. Acum staţi, odihniţi-vă. Să vă dăm şi ceva de mâncare.

Rollins nu părea deloc mulţumit de hotărârea luată, înjură printre dinţi, apoi trăncăni ceva despre în-târziere şi despre caritatea noastră inutilă. Dar nu-l luarăm în seamă. Sărirăm din şa şi, după ce le dădurăm demâncare străinilor, ne culcarăm în iarbă. Nefericiţii drumeţi se ospătară cu

poftă şi se odihniră câteva ore. Apoi ne continuarăm drumul, reluând direcţia de la care ne abătusem. Oamenii erau fericiţi şi dispuşi să mai sporovăiască, dar Winnetou şi cu mine nu ne arătam prea guralivi.

În ce-l priveşte pe Rollins, cei trei încercară zadarnic să-i dezlege limba. Era supărat foc şi, drept orice răspuns, îi repezea cu brutalitate. Faptul acesta îl scăzu şi mai mult în ochii mei. Omul îmi deveni şi mai antipatic. De aceea îl urmăream mereu, pe ascuns, cu privirea. Şi rezultatul acestei atente examinări se dovedi pe parcurs cu totul altul decât cel bănuit.

Aşa, de pildă, văzui că, ori de câte ori se credea neobservat, un zâmbet ironic, satisfăcut şi răutăcios ii strâmba gura. Totodată, se uita pieziş, cercetător, la Winnetou şi la mine. Desigur că aici era un tâlc şi încă unul primejdios. Atent, ca să nu bage de seamă, continuam să-l urmăresc. Din când în când, privirea i se întâlnea cu a celor trei străini care, repede şi-o mutau în altă parte, lăsându-mi totuşi impresia că ar fi înţeleşi între ei. Să fi fost oare tuspatru cunoştinţe vechi sau chiar asociaţi? Şi atitudinea ostilă a lui Rollins să nu fi fost decât o mască? Dar ce motive să-i fi determinat la un asemenea joc? Doar străinii aceştia ni se arătau plini de recunoştinţă! Ori mă înşelam?

Curios lucru! Identitatea, aş zice permanentă, de simţire şi de gândire dintre apaş şi mine, se manifestă şi acum. Tocmai când meditam asupra constatărilor mele, Winnetou se opri, coborî de pe cal şi se adresă bătrânului Warton:

— Fratele alb a mers destul pe jos; să mai urce acum pe calul meu. Cred că şi Old Shatterhand va face la fel. Avem amândoi picioare bune şi vom ţine pasul cu caii.

La început, Warton se prefăcu a nu accepta, dar până la urmă primi bucuros. Fiul său încalecă pe Swallow. S-ar fi cuvenit ca şi Rollins să-i ofere calul celui de-al treilea drumeţ. Dar n-o făcu. De aceea, pe parcurs, fiul şi nepotul lui Warton se folosiră cu schimbul de calul meu.

Mergând pe jos, ne cream posibilitatea de a rămâne mai în urmă, fără a da de bănuit. Ne ţineam la oarecare distanţă, ca să nu fim auziţi şi, ca măsură de precauţie, vorbeam în graiul apaşilor.

— Fratele meu Winnetou nu şi-a cedat calul din mila, ci din altă cauză, începui eu.

— Old Shatterhand judecă bine, confirmă apaşul.

— I-ai observat cu atenţie pe cei patru?

— Văzându-te cam bănuitor, m-am apucat şi eu să-i urmăresc. Dar şi mai înainte băgasem de seamă unele lucruri.

— Ce anume?

— Fratele meu va ghici, desigur şi asta.

— Nu cumva e vorba de bandajele lor?

— Chiar aşa. Unul şi-a înfăşurat capul, celălalt braţul şi cică rănile astea ar proveni de la întâlnirca lor de ieri cu siucşii-okananda. Crezi că-i adevărat?

— Nu cred. Mai curând mi se pare că nici n-au fost răniţi.

— Desigur, sunt teferi. Până acum am trecut pe lingă două ape şi ei nici gând să stea să-şi mai răcorească rănile. Dar dacă nu sunt răniţi, înseamnă ca toată povestea cu okananzii e o minciună… Şi încă un lucru: te-ai uitat la ei când mâncau?

— Da. Au mâncat serios.

— Totuşi, prea puţin şi fără lăcomia unor oameni care, de ieri dimineaţă cică, nu s-ar fi hrănit decât cu rădăcini şi coacăze. Şi pe urmă, ei susţin că au fost ieri la Turkey-River. Dar gândeşte-te: când au putut să bată atâta drum până aici?

— Asta n-o mai ştiu, nu cunosc distanţa.

— Doar calare dacă poţi s-o parcurgi atât de repede. Va să zică, ori au cai, ori n-au fost la Turkey.

— Hm! Să presupunem că au cai, dar atunci de ce ne-au minţit şi în seama cui şi-au lăsat animalele?

— Aflăm noi şi asta. Crede fratele meu că Rollins îi duşmăneşte într-adevăr?

— Ba eu cred că se preface.

— Am văzut şi cu: sigur că se preface. Se cunosc tuspatru. Poate că sunt chiar înţeleşi.

— Şi de ce tot jocul acesta? În ce scop?

— Greu de ghicit acum. Dar vom afla.

— Ce-ar fi să le spunem deschis bănuiala noastră?

— Nu e bine.

—?

— Purtarea lor poate avea altă pricină, fără nici o legătură cu noi. S-ar putea ca, în ciuda bănuielii noastre, oamenii să fie foarte de treabă. De aceea, să nu-i jignim: să nu le spunem nimic până nu ne convingem.

— Hm! Uneori fratele meu Winnetou mă face să mă ruşinez, pentru că mă întrece cu mult în bunătate şi delicateţe.

— Oare Old Shatterhand îmi găseşte vreo vină că mă port aşa?

— Nicidecum. Departe de mine să-ţi fac vreun reproş.

— Howgh! Să nu condamni niciodată până nu cunoşti adevărul. Mai bine îndură tu nedreptatea decât s-o săvârşeşti. Fratele meu să stea şi să judece: ce pricină ar avea Rollins să ne facă vreun rău?

— Absolut niciuna. Dimpotrivă, ar trebui să fie bucuros de întâlnirea noastră.

— Aşa e, fireşte. Omul are tot interesul să vândă marfa; patronul lui ar putea să încheie o afacere bună cu Old Firehand. Or, în cazul că ni s-ar întâmpla ceva pe drum, totul ar cădea baltă, pentru că nimeni n-ar afla din gura noastră unde se adăposteşte Old Firehand şi marfa lui. Prin urmare, chiar daca Rollins ar plănui vreo ticăloşie, deocamdată, până nu va vedea pieile, putem fi liniştiţi. Ce crede fratele meu?

— Cred la fel ca şi Winnetou.

— Şi acum, în privinţa celor trei, care pasămite, au venit să-şi caute aici un loc pentru viitoarea lor colonie şi au fost atacaţi…

— Nu sunt colonişti!

— Aşa gândesc şi eu. Sunt altceva.

— Dar ce?

— Orice-ar fi, cât călătorim împreună, n-avem de ce ne teme.

— Pe urmă, însă, după ce vom fi sosit la destinaţie…

— Iuf! Zâmbi apaşul. Old Shatterhand parc-ar gândi iarăşi cu capul meu.

— Nu-i de mirare. Presupunerea e la mintea oricui, nici nu văd alta posibilă.

— Adică vrei să spui că tuspatru sunt negustori înţeleşi între ei?

— Da. Colonistii! Corner ne-a informat ieri că Burton, negustorul, lucrează cu patru sau cinci ajutoare. S-ar putea, deci, ca bătrânul acesta, care îşi zice Warton, să fie de fapt Burton. Numele se cam aseamănă. Se poate ca negustorul să fi poposit azi-noapte în vecinătatea lui Corner, iar Rollins, ajutorul, tocmai de aceea să fi dispărut o vreme din casă; o fi plecat să-l anunţe pe patron în legătură cu afacerea propusă de noi Şi atunci, bătrânul a hotărât să ne iasă în drum şi să ni se alăture împreună cu celelalte două ajutoare.

— Dar cu ce gând? Bun sau rău?

— Hm! Cred că nu tocmai bun. Altminteri, ar însemna ca toată şmecheria să nu aibă decât un singur scop: ca negustorul să ajungă la magaziile lui Old Firehand, sa vadă marfa şi s-o preţuiască în taină, fără ca noi să bănuim cu cine avem de-a face. Ar fi, ca să spun aşa, un şiretlic negustoresc. Dar nu-i prea înţeleg rostul, de vreme ce Rollins poate stabili tot atât de bine valoarea pieilor.

— Fară îndoială. Rămâne deci să bănuim altceva. „Drumeţii” ăştia, împreună cu Rollins, vor să pătrundă la noi, sa vadă unde se găsesc pieile şi să le ia fără nici o plată.

— Prin urmare, jaf sau chiar omor?

— Da.

— Şi eu bănuiesc acelaşi lucru.

— E aproape sigur. Sunt oameni suspecţi, par a fi nişte răufăcători. Însă pe drum, nici o grijă: nu ne vor face nimic. Lovitura urmează abia când vom ajunge la „fortăreaţa” lui Old Firehand.

— Dar nu e deloc greu să le stricăm socotelile. Pe Rollins n-avem încotro, trebuie să-l luăm cu noi. În schimb, de ceilalţi putem scăpa mai repede. Ne despărţim şi gata. Ziceau doar că se duc la fortul Wilke unde sunt aşteptaţi de familiile lor. Aşa că e simplu. Totuşi, chiar pe parcurs, nu trebuie să uităm nici o măsură de precauţie. Ni se pare nouă ca am prins firul, dar poate să şi greşim. De aceea, trebuie să fim cu ochii pe ei zi şi noapte.

— Da, da, să fim atenţi; eu, unul, cred că şi caii lor se află prin preajmă, sub paza cuiva. Va să zică, să ne hotărâm: deseară dormim cu schimbul. Vom veghea pe rând, gata de luptă şi fără să ne simtă nimeni.

Astfel se desfăşura discuţia noastră, în timp ce mergeam pe jos, în urma cailor. Cu luciditatea lui, Winnetou judecase iarăşi bine. Dar nu întrezărise totul. Dac-am fi bănuit şi restul, cu greu ne-am fi putut păstra calmi în faţa „tovarăşilor” noştri de drum.

Nici după-amiază, deşi invitaţi cu stăruinţă, nu ne folosirăm de caii noştri. Când se făcu seară, am fi poposit bucuroşi în preria deschisă unde, privind roată, poţi depista mai uşor primejdiile, dar se pornise o vântoasă rece cu ploaie, care ne-ar fi muiat până la piele. Am preferat deci să ne continuăm drumul şi, ajungând la marginea unei păduri, m-am adăpostit sub nişte arbori cu coama deasă. Astfel, căutând să ne ferim de ploaie, lăsarăm oarecum pe al doilea plan preocuparea noastră în legătură cu pericolul – poate chiar iminent – care ne ameninţa şi căruia, dacă s-ar fi produs, nu i-am fi putut face faţă decât prin neadormită vigilenţă.

Proviziile noastre erau calculate numai pentru două persoane, dar Rollins avea şi el de-ale mân-cării, încât toată

lumea se îndestulă. Ba mai rămase şi un rest pentru a doua zi când, de altfel, ne puteam îngriji de ceva vânat prospăt.

După cină ar fi fost desigur cazul să ne culcăm, numai că însoţitorii noştri nu se arătau dispuşi să doarmă. Discutau zgomotos, nestingheriţi, cu toate că-i prevenisem să nu vorbească tare. Până şi Rollins deveni vorbăreţ, povestindu-şi aventurile trăite în timpul diverselor sale călătorii de afaceri. Fireşte că nici eu, nici Winnetou nu puteam adormi. Stăteam amândoi treji, deşi nu luam parte la discuţie.

Această animaţie gălăgioasă nu-mi părea deloc întâmplătoare, ba mai degrabă întreţinută intenţionat. Nu cumva era un mod de a ne abate atenţia de la nişte lucruri ce se petreceau în preajmă? Privindu-l pe Winnetou, constatai că era şi el frământat de acest gând. Toate armele, chiar şi cuţitul, le ţinea la îndemână, iar privirea-i ageră, abia mijită printre gene, pândea orice mişcare – deşi numai eu, carc-l cunoşteam ca pe mine însumi, eram în măsură să-i observ încordarea. Ziceai că stă cu ochii închişi, că doarme. Fireşte că şi eu făceam la fel.

Ploaia încetă curând şi vântul se mai potoli. Ne-ar fi convenit să ne mutăm acum în câmp deschis, dar am fi dat loc la nemulţumiri şi proteste din partea celorlalţi. De aceea ramaserăm pe loc.

Aflându-ne pe teritoriul ostil al indienilor siucşi, aveam un pretext serios ca să nu încingem focul, după care s-ar fi putut orienta eventualii aliaţi ai însoţitorilor noştri. Eram siguri că, datorită deprinderii noastre cu întunericul, vom descoperi la timp orice mişcare suspectă…

Ne adăpostiserăm, cum spuneam, sub nişte copaci cu rămuriş bogat şi, presupunând că duşmanul nu ar putea veni decât dintr-o anume direcţie, stăteam cu faţa la pădure. Sus, în văzduh, se iţi secera subţire a lunii, presărând cu lumină uşoară, mată, creştetele copacilor boltiţi deasupra noastră. Conversaţia celor patru se prelungea mereu, zgomotos. Era clar că, deşi nu ni se adresau direct, urmăreau să ne reţină atenţia şi să ne-o

sustragă de la alte obiective. Winnetou stătea întins pe jos, rezemat în cotul stâng şi cu capul în palmă. Deodată, observai că-şi îndoaie uşurel piciorul drept, închipuind cu genunchiul un unghi ascuţit. Avea oare de gând să tragă cu arma „de la genunchi”, acea faimoasă şi dificilă poziţie pe care am descris-o în altă parte?

Într-adevăr! Apucă puşca de argint şi o lipi, aparent fără nici o intenţie, de coapsă. Scrutând întunericul în prelungirea puştii lui Winnetou, descoperii o licărire slabă de tot, cam fosforescentă, ce stăruia într-o tufă, sub un copac – al patrulea de lângă noi. Numai un om ca Winnetou, extrem de ager şi exersat, o putuse zări. Fără îndoială că acolo se ascundea cineva. Winnetou se pregătea deci să-l împuşte pe spion „de la genunchi”, să-l trăsnească drept între ochi, singura ţintă sigură. Încă niţel – şi ochii aceia vor intra în bătaia puştii. Aşteptam încordat clipa fatală. Winnetou nu trăgea niciodată pe alături, fie chiar şi noaptea, din această poziţie dificilă. Văzui cum îşi fixează degetul pe trăgaci… Dar nu apăsă… Dimpotrivă, lăsă să-i alunece puşca din mină şi îşi întinse la loc piciorul. Ochii din tufiş dispăruseră.

— Şiret, băiatul! Îmi şopti Winnetou în graiul apaşilor.

— Pesemne că ştie cum se trage „de la genunchi”. S-o fi descurcând şi el din asemenea poziţie, îi spusei tot în şoaptă.

— E o faţă palidă.

— Desigur. Un siux n-ar sta cu ochii căscaţi. Acuma ştiu că duşmanul ne pândeşte.

— Dar şi dânsul ştie că l-am simţit.

— Aşa e, din păcate. O fi înţeles că te pregăteai să tragi; de-acum înainte, va fi cât se poate de atent.

— N-o să-i ajute la nimic. Mă iau după el.

— E primejdios…

— Pentru mine?

— Va observa numaidecât că ai dispărut de aici şi…

— Pshaw! Îl fac să creadă ca mă duc la caii noştri. Asta n-o să-l neliniştească.

— Lasă-l mai bine în seama mea, Winnetou!

— Cum, vrei să te trimit pe tine în gura lupului, ca şi când mie mi-ar fi teamă?! Eu l-am zărit primul şi e dreptul meu să-l învăţ minte. Ajută-mă numai sa ies de aici fără să-i trezesc hăituiala.

Ca să-i îndeplinesc dorinţa, mă adresai după câtva timp însoţitorilor noştri:

— Ia mai încetaţi cu sporovăială! Pornim dis-de-dimineaţă şi trebuie să mai apucăm un pic se somn. Spuneţi, vă rog, mister Rollins, v-aţi priponit bine calul?

— Bine! Răspunse acesta contrariat că le-am întrerupt taifasul.

— Al meu se cam plimbă în voie, interveni cu glas tare Winnetou. Trebuie să-i aleg şi eu un locşor de păscut în timpul nopţii şi să-l priponesc. Vrea fratele Old Sbatterhand să-l duc şi pe-al lui?

— Dacă eşti atât de bun! Încuviinţai ca şi când am fi avut într-adevăr grija cailor.

Winnetou se ridică încet, îşi aruncă pe umeri pătura şi plecă agale spre cai. Ştiam însă că, mai încolo, se va culca pe burtă şi se va târî înapoi spre pădure. Fireşte că pătura nu-i slujea la nimic; nu o luase decât pentru a-i deruta pe ceilalţi.

Discuţia, întreruptă o clipă, se reanimă. Faptul îmi convenea numai în parte. Winnetou putea, cei drept, să se apropie mai uşor de spionul cu pricina, dar în acelaşi timp eu, de aici, nu-l mai puteam urmări cu auzul. Mă prefăcui că moţăi, cu ochii aproape închişi, ca şi cum nimic nu m-ar interesa. De fapt, observam cu mare atenţie liziera pădurii.

Trecură cinci, zece minute; se făcu aproape o jumătate de oră. Începea să mă îngrijoreze soarta lui Winnetou, deşi ştiam cât de dificil e să te furişezi pe întuneric şi câtă precauţie se cere când ai de-a face cu un duşman şiret care, pe deasupra, se mai şi aşteaptă la o surpriză. În sfârşit,

auzii zgomot de paşi din direcţia în care plecase Winnetou, cică după cai. Întorsei pentru o clipă capul şi zării o umbră care venea de departe, fără grabă. Desluşeam şi pătura aruncată pe umeri. Aşadar, era limpede. Winnetou îl prinsese pe spion şi-l făcuse inofensiv.

Îl aşteptam acum cu sufletul uşurat. Paşii se a-propiau din ce în ce, apoi se opriră îndărătul meu si… stupoare! Un glas care nu era al lui izbucni:

— Şi acum, ţine!

Mă întorsei brusc şi văzui într-adevăr pătura, dar cel ce o purta ca să mă inducă în eroare nu era apaşul, ci un individ bărbos, care-mi păru cunoscut. Se pregătea tocmai să mă lovească cu patul armei. Dădui să sar la o parte, însă prea târziu: doar atât că nu mă nimeri în creştet, ci la ceafă – un loc, de altfel şi mai primejdios. Lovitura mă paraliza; o a doua, drept în creştet, mă făcu să-mi pierd cunoştinţa.

Trebuie să fi zăcut aşa pe puţin cinci-şase ore, deoarece, când îmi revenii în fire şi, cu mari eforturi, îmi ridicai niţel pleoapele ca de plumb, se lumina de ziuă. Câteva clipe şi închisei din nou ochii. Eram într-o stare cu totul aparte: nici somn, nici trezie, nici ceva intermediar. Îmi era de parcă aş fi murit şi spiritul meu asculta discuţia celor adunaţi lângă propriu-mi cadavru. Numai că nu distingeam cuvintele – până ce auzii o voce care m-ar fi putut scula într-adevăr din morţi.

— Câinele de apaş nu vrea să mărturisească nimic, iar pe ăstălalt îmi pare că l-am ucis. Păcat! Capturarea lui m-a bucurat mai mult ca orice. L-aş fi făcut eu să simtă ce înseamnă să cazi în mâinile mele! Aş da nu ştiu cât să văd că mai trăieşte!

Timbrul acestei voci mă făcu să holbez ochii. Priveam fix la individul pe care din cauza bărbii lui dese şi buimac cum eram, nu-l recunoscusem din prima clipă. Îmi veţi înţelege desigur grava uimire, aflând că omul respectiv era Santer, nimeni altul decât Santer! Aş fi vrut să nu observe că trăiesc – dar nu reuşeam. Pleoapele, care mai înainte îmi

păruseră atât de grele, refuzau acum să se închidă. Îl ţintuiam cu privirea şi parcă nu eram în stare să mi-o mut de la el până ce, la un moment dat, ticălosul sări în sus de bucurie.

Trăieşte, trăieşte! A deschis ochii! Ia să controlez dacă mă înşel, ori ba.

Îmi adresă o întrebare. Neprimind nici un răspuns, se lăsă în genunchi lângă mine, mă apucă de guler şi mă zgâlţâi zdravăn, izbindu-mă cu capul de pietroaiele pe care zăceam. Să mă apăr, nu era chip: fusesem legat cobză.

— N-ai să vorbeşti, câine? Văd că răsufli, ţi-ai venit în simţiri, poţi să răspunzi. Dacă nu vrei, îţi smulg eu vorba din gură.

Îmi tot scutura capul în toate părţile, încât îl zării alături pe Winnetou, legat fedeleş, strâns ca un ghem. O asemenea poziţie l-ar fi dat gata până şi pe „omul-şarpe” de la bâlci. Câtă suferinţă va fi îndurat bietul meu prieten! Şi poate că stătea aşa de multe ore, chinuit în mod barbar. În afară de el şi de Santer, nu mai vedeam decât pe pretinsul Warton, cu fiul şi cu nepotul său. Rollins, ajutorul negustorului, nu era de faţă.

— Ei, ai de gând să vorbeşti? Răcni Santer ameninţător. Vrei să-ţi trezesc limba cu cuţitul? Răspunde dacă mă cunoşti, dacă ştii cine sunt, daca înţelegi ce-ţi spun!

Ce rost mai avea să tac? Ne-am fi înrăutăţit situaţia şi atâta tot. Măcar de dragul lui Winnetou trebuia să mă arăt mai maleabil. Ce-i drept, nici nu ştiam dacă sunt în stare să vorbesc, dar încercarea îmi reuşi oarecum.

— Vă cunosc. Sunteţi Santer.

— Aşa, aşa! Mă recunoşti, care va să zică! Rânji el satisfăcut. Îmi închipui că te bucuri grozav! Ce surpriză pentru tine, ce plăcere, ce încântare! Nu-i aşa?

Am ezitat să răspund acestei explozii de batjocură. Atunci îşi scoase cuţitul şi îi sprijini vârful de pieptul meu.

— Deschide gura, spune „da” răspicat! Că de nu îţi străpung inima!

În ciuda durerilor, care, desigur că-l torturau, Winnetou interveni.

— Fratele meu Shatterhand nu va spune „da”! Mai degrabă se va lăsa ucis!

— Taci, câine! Se răsti la el Santer. Dacă mai scoţi un cuvânt, îţi strâng legăturile până-ţi crapă os cu os. Aşadar, Old Shatterhand, prietene, dragule, nu-i aşa că eşti fericit de revedere?

— Da, am răspuns hotărât, fără a ţine seama de dorinţa lui Winnatou.

— Aţi auzit? Aţi auzit? Triumfă Santer, adresân-du-se celorlalţi. Old Shatterhand, faimosul, invincibilul Old Shatterhand cum mai tremură în faţa cuţitului! Iată-l cum recunoaşte frumos, ca un băieţaş cuminte, că-l bucură nespus întâlnirea noastră.

Să nu fi fost starea mea chiar atât de proastă cum credeam sau cinismul acestui om să-mi fi dat, poate, puteri nebănuite – nu ştiu. Dar îmi simţii deodată capul limpede, uşor, eliberat parcă de durere şi ameţeală. Izbucnii cu glas tare, râzând:

— Vă înşelaţi rău de tot! Nu de teama cuţitului am spus „da”.

— Zău? Atunci, de ce?

— Fiindcă acesta e adevărul: mă bucur sincer că ne revedem, în sfârşit.

Cuvintele din urmă le rostii cât se poate de serios, fără nici o nuanţă de ironie sau de batjocură. Tonul acesta îl nedumeri pe Santer. Îşi înălţă capul, încruntă sprâncenele şi mă studie câtva timp.

— Ce-ai spus? Am auzit bine? Oare ţi-am zguduit creierul în aşa hal, încât aiurezi? Care va să zică, te bucuri cu adevărat?

— Bineînţeles! Confirmai cu hoiărâre.

— Pe toţi dracii! Mai că-mi vine să cred că ver-beşti neserios!

— Cât se poate de serios!

— Atunci eşti inconştient, eşti nebun?

— Nicidecum. Sunt mai conştient ca niciodată.

— Da, da, da, atunci e vorba de obrăznicie, nemaipomenită obrăznicie! Omule, te fac covrig, ca şi pe Winnetou… te spânzur de picioare, să-ţi ţâşnească sângele prin toţi porii!

— Asta n-o veţi face!

— Şi de ce n-aş face-o? Din ce motiv?

— Îl cunoaşteţi atât de bine, încât nu e nevoie să vi-l spun.

— Oho! Nu ştiu nimic!

— Pshaw! Pe mine nu mă păcăliţi! Vreţi să mă spânzuraţi? Poftim! În zece minute îmi dau duhul şi n-o să mai aflaţi ceea ce vă interesează.

Nimerisem în plin. I-o citeam pe faţă. Privind mirat către Warton, clătină din cap şi zise:

— Aţi văzut, blestematul? Noi îl credeam mort şi când colo, nici nu-şi pierduse cunoştinţa! A auzit tot ce l-am întrebat pe Winnetou, roşul ăsta al naibii, care şi-a pus lacăt la gură!

— Iar aţi dat pe-alături, intervenii eu. Am zăcut într-adevăr în nesimţire, însă Old Shatterhand are destulă minte în cap ca să vă ghicească planul.

— Aşa? Păi atunci, n-ai decât să spui ceea ce ne interesează!

— Absurd! Vă ţineţi de copilării! N-o să aflaţi nimic, absolut nimic! Dimpotrivă, vă declar încă odată că mă bucur sincer de întâlnirea noastră. Prea mult am dorit-o, pentru ca acum, când s-a realizat, să nu-mi încânte inima. În sfârşit, ne găsim faţă în faţă, în sfârşit!

Mă privi îndelung, ca absent. Trânti apoi o înjurătură, pe care nu o pot reda şi se răsti' la mine:

— Afurisitule, ai noroc că te cred nebun, căci, dacă aş fi convins că eşti în toată firea şi că-mi vorbeşti anume asa, ţi-aş oferi nişte lecţii de tortură să te-nveţi minte! Voi fi deci îngăduitor. Dar te previn: răspunde sincer şi de bună voie.

Altfel, te aşteaptă o moarte de care n-a mai murit nimeni pe lumea asta!

Se aşează în faţa mea şi, după câtleva clipe de meditaţie, continuă:

— Voi, ăştia, vă credeţi grozav de deştepţi, cei mai teribili din tot Vestul sălbatic. Dar cât de proşti sân-teţi de fapt amândoi! Uite, de pildă, Winnetou se luase pe urmele mele. Credea că mă prinde. Ei, ce zici, m-a prins? Altul în locul lui ar crăpa de ruşine. Şi acum, răspunde-mi cinstit: aşa-i că aseară mi-aţi zărit ochii?

— Da, confirmai eu.

— Aşa-i că Winnetou voia să tragă în mine?

— Da.

— Ei vezi, eu mi-am dat seama numaidecât şi m-am ascuns. Dânsul s-a sculat de lângă tine şi a dat să se strecoare pe furiş în spatele meu. Aşa-i?

— Exact.

— Zicea să mă surprindă, ha-ha-ha-ha! Parcă n-aş fi ştiut ce urmăreşte! Şi un copil ar fi înţeles manevra. Cică să mă surprindă pe mine! Ce tâmpenie! Zău clacă n-aţi merita să vă batem la dos ca pe nişte ţânci! Venise să mă înşface pe mine şi, când coio, l-am prins eu şi l-am doborât cu patul puştii. Pe urmă, mi-am aruncat frumuşel pe umeri pătura pe care o lepădase el şi m-am dus să-ţi fac o vizită. De fapt, ce ţi-ai zis când m-ai văzut în locul apaşului?

— M-am bucurat.

— Şi când te-am pocnit odată şi a doua oară? Te-ai bucurat şi atunci? Cred că mai puţin. V-am dus de nas ca pe nişte băieţaşi de care nici măcar nu-ţi vine să râzi, pentru că-ţi inspiră milă. Şi acum? Acum va aflaţi în puterea noastră şi nicăieri o salvare, absolut nicăieri, afară de cazul că mi s-ar muia mie inima şi m-aş hotărî la blândeţe. Nu e deloc exclus să vă ofer o dovadă de mărinimie, însă cu o condiţie: să-mi daţi informaţiile de care am nevoie. Uită-te la aceşti trei bărbaţi! Sunt oamenii mei. Vi i-am scos în cale

ca să vă ademenească. Ei, să-ţi aud acum părerea: drept cine ne iei?

Ştiam acuma şi cine şi ce sunt cu toţii, dar raţiunea îmi poruncea să fiu abil. De aceea, rostii:

— Mi-ajunge cât ştiu despre dumneavoastră; de mai mult n-am nevoie. Aţi fost şi aţi rămas, desigur, până în ziua de azi, un nemernic.

— Bine! Ascultă ce-ţi spun: voi trece deocamdată peste această gravă insultă; dar după ce încheiem discuţia noastră, vine şi răsplata. Ţine minte, să nu uiţi! Îţi mărturisesc fără ocol că decât semănatul ne place mai mult culesul. Cel dintâi ne cam oboseşte şi îl lăsăm în seama altora. Noi, unde dăm peste vreo recoltă uşor de cules, o şi strângem fără a sta mult pe gânduri; nici nu ne pasă ce vor spune oamenii care pretind că ogorul e al lor. Aşa am făcut pină acum, aşa vom face şi de aci încolo, până vom găsi că ne ajunge.

— Şi când va fi asta?

— Poate chiar în curând. Aici, prin apropiere, se află un lan tare frumos şi bine copt. Am vrea să-l secerăm. Dacă izbutim, s-ar zice că ne-am căpătuit.

— Felicitările mele! Rostii ironic.

— Mulţumesc! Răspunse el pe acelaşi ton. Dacă ne feliciţi. Înseamnă că ne doreşti binele şi vei fi drăguţ să ne dai o mâna de ajutor ca să găsim lanul cu pricina.

— Ah! Nu ştiţi unde se află.

— Ştim numai că nu e departe de aici.

— Asta-i neplăcut.

— Nici o grijă! Ne dai tu informaţiile necesare!

— Mă cam îndoiesc.

— Zău?

— Pe onoarea mea!

— De ce?

— Fiindcă nu cunosc nici un lan care sa va convină.

— Ba cunoşti!

— Ba deloc!

— Asta s-o crezi tu! Dacă-mi îngădui, am să-ţi împrospătez memoria. Fireşte că nu e vorba, pro-priu-zis, de un lan, de un câmp, ci de o magazie ascunsă, pe care vrem să o golim.

— Ce fel de magazie?

— Cu piei, cu blănuri şi cu alte asemenea.

— Hm! Şi ziceţi c-o cunosc?

— Da.

— Cred că vă înşelaţi.

— Nicidecum. Ştiu totul. N-ai să tăgăduieşti că aţi fost în casa bătrânului Corner, la Turkey-River.

— Am fost.

— Ce-aţi căutat la el?

— Am poposit întâmplător, fără nici o intenţie.

— Nu încerca să mă duci cu preşul! Eu am vorbit cu Corner şi am aflat chiar din gura lui pe cine aţi căutat acolo.

— Ei, pe cine?

— Pe un negustor, anume Burton.

— Palavragiu, bătrânul… Asta n-ar fi trebuit să v-o spună.

— Uite că mi-a spus. Negustorul urma să cumpere de la voi o mare cantitate de piei.

— De la noi?

— Adică, mai precis, de la Old Firehand, care conduce un grup de vânători şi a strâns o grămadă de piei în depozit.

— Măi, măi, dar ştiu că sunteţi bine informat!

— Nu-i aşa? Râse Santer, plin de sine, fără să priceapă că-l iau peste picior. Nu l-aţi găsit pe negustor; în schimb, v-a însoţit unul din oamenii lui. Noi am urmărit să vă prindem pe tustrei; din păcate, însă, individul, cred că-i zice Rollins, a şters-o în timp ce ne ocupam de voi.

Deprins să observ totul, chiar şi cel mai mic amănunt, nu-mi scăpă faptul că, povestindu-mi acestea, Santer aruncase o privire către locul de unde ne pândise în ajun. Ochii lui stăruiseră numai o clipă, poate fără voie, asupra tufişului respectiv – dar destul ca să devin atent. Nu cumva această fugară privire îl vizase tocmai pe Rollins? Trebuia să dezleg

taina. Deocamdată, însă, nici nu mă uitai într-acolo, ca să nu simtă că bănuiesc ceva. Santer continuă să-mi vorbească.

— Dar nu face nimic. Nu-mi trebuie nici un Rollins câtă vreme dispun de voi. Îl cunoşti pe Old Firehand?

— Da.

— Ştii şi bârlogul unde se ascunde?

— Cum să nu!

— Aha! Mă bucură că mi-o mărturiseşti cu atâta francheţe.

— Pshaw! De ce n-aş spune adevărul?…

— Welll Presupun, deci, că n-o să-mi faci greutăţi.

— Credeţi?

— Da. Pentru că recunoşti, desigur, că n-aveţi cale mai bună decât să spuneţi totul, absolut totul.

— Şi întrucât calea asta e cea mai bună? —- Vă veţi uşura soarta. Chiar foarte mult.

— Şi altminteri, ce credeţi că ne-ar aştepta?

— Moartea! Doar mă cunoaşteţi şi vă cunosc. Ştim foarte bine cum stăm: cine cade în puterea celuilalt e pierdut/Ei şi aţi căzut voi în 'puterea mea, deci trebuie să muriţi. Întrebarea e însă: cum, în ce fel? Am fost dintotdeauna hotărât să vă jupoi pe îndelete, cu voluptate, până vă daţi sfârşitul. Acuma, luând în considerare afacerea cu Old Firehand, poate că m-aş arăta mai puţin sever.

— Şi, adică, ce am avea de făcut?

— Să-mi descrieţi ascunzătoarea şi să-mi indicaţi unde se află.

— Şi, în schimb?

— Vă asigur o moarte rapidă, fără dureri; un glonţ în cap.

— Splendid! Oferta e într-adevăr ispititoare, dar nu prea cuminte din partea dumneavoastră.

— Cum aşa?

— De pildă, vrând să profităm de această moarte uşoară şi rapidă, am putea foarte bine să vă minţim, să vă indicam un loc care nici măcar nu există.

— Ar însemna că mă credeţi mult prea naiv; doar n-am să mă mulţumesc fără dovezile necesare. Deocamdată, să vedem dacă-mi trădaţi locul.

— Trădare, da, ăsta-i cuvântul. Numai că Old Shatterhand, după cum veţi fi ştiind, nu are obiceiul sa trădeze. De altfel şi Winnetou v-a refuzat. Îmi închipui că nici nu v-a învrednicit cu vreun răspuns, pentru că e prea mândru ca să stea de vorbă cu orice secătură. Eu, însă, m-am pretat la discuţie şi n-am făcut-o fără scop.

— Va să zică, dumneavoastră urmăriţi un anume scop? Care r întrebă Santer cu vădită curiozitate.

— Nu e cazul să vi-l divulg; îl veţi afla mai târziu. Încercase să fie mai politicos cu mine, nu mă mai tutuise, îmi spunea „dumneavoastră”; dar acum se răsti din nou:

— Prin urmare, refuzi şi tu?

— Da.

— Nu vrei să-mi spui nimic?

— Absolut nimic!

— Te fac ghem ca pe Winnetou!

— N-aveţi decât!

— Vă chinuim până scoatem sufletul din voi!

— Degeaba! Nu v-aţi alege cu nici un rezultat.

— Asta s-o crezi tu! Găsim noi în orice caz depozitul!

— V-ar trebui un noroc chior, dar nici atunci nu v-aţi atinge ţinta. Ar fi prea târziu. Pentru că, fiţi atent! Dacă nu ne, întoarcem până la un anumit termen, atunci Old Firehand va fi avertizat şi va goli depozitul. Aşa ne-am înţeles cu el înainte de plecare.

Întunecat, scormonind în sinea lui, Santer îşi tot juca în neştire cuţitul, ceea ce însă nu mă înspăimânta deloc. Îi ghicisem de fapt dubla sa intenţie. Prima eşuase: trebuia să treacă deci la cea de-a doua. Deşt făcea eforturi, nu reuşea decât în mica măsura să-şi ascundă şovăiala.

Să ne ucidă şi să-l jefuiască pe Old Firehand – iată ce-şi propusese. Insă pofta de înavuţire covârşea până şi ura ce-o nutrea faţă de noi. În ultima instanţă, era chiar gata să ne

elibereze, dacă astiel ar fi putut intra în posesia comorii. De aceea, aşteptam oarecum lara grijă hotărârea lui. În fine, îşi înalţă din nou privirea.

— Va să zică, eşti decis să taci?

— Categoric!

— Chiar dacă refuzul v-ar costa imediat viaţa.

— Cu atât mai mult! O moarte rapidă e de preferai chinurilor la care vreţi să ne supuneţi.

— Well! Am să te silesc. Să vedem daca mădularele tale sunt insensibile ca şi ale apaşului.

Făcu un semn celorlalţi trei. Aceştia mă îuşfăcară şi mă duseră lângă Winnetou – cu care prilej privii clin nou către locul unde luciseră aseară ochii spionului. Da, bănuiala se adeveri: acolo se ascundea cineva. Îşi scosese puţin capul din frunziş ca să vadă ce se întâmplă cu mine. Şi mi se păru că e Rollins.

Ca să fiu scurt, voi spune doar că mă legară ca şi pe Winnetou. Zăcurăm aşa vreo trei ore, fără să schimbam între noi un cuvânt, fără să scoatem măcar un geamăt. Santer venea din sfert în sfert de ceas să ne întrebe dacă ne-am schimbat hotărârea, dar nu primea nici un răspuns. Totul depindea de cine va ş-ţi să rabde mai mult – el sau noi. Eram convins că Winnetou vede situaţia în acelaşi fel.

Către amiază, după ce mai stăruise odată fără succes pe lângă noi, Santer se retrase şi se sfătui în taina cu complicii săi. Apoi vorbi anume cu glas tare.

— Mi se pare şi mie că s-o fi ascuns prin preajmă… Că de fugit, cum să fugă aşa, fără cal?! Hai, caută-ţi-l peste tot! Eu rămân să-i păzesc pe dumnealor.

Se referise la Rollins. Insă faptul că vorbise în-gura mare, îi demasca adevărarta intenţie. Când vrei să prinzi pe cineva care se ascunde prin apropiere, nu te apuci să strigi şi să-l pui astfel în gardă. Complicii îşi luară armele şi plecară. Iar eu, în sfârşit, îi şoptii lui Winnetou:

— Ştie fratele meu ce se urmăreşte?

— Ştiu. Îl vor prinde, cică, pe Rollins şi-l vor aduce aici.

— Cu siguranţă! Iar Santer, după ce, chipurile, î) va fi crezut duşman, se va preface că descoperă în el o veche cunoştinţă. Şi atunci Rollins va interveni în favoarea noastră…

— şi Santer, „şovăind” câtva timp, o să ne dea drumul. Lucrurile se vor petrece ca în acele case mari, frumoase, unde feţele palide joacă teatru.

— Exact! Santer fireşte că e negustorul care-şi zice Burton, iar Rollins nu s-a arătat până acum, pentru că trebuia să fie, cică, prins şi astfel să intervină pentru eliberarea noastră.

— Aşa e. Judecăm la fel. Dacă Santer ar fi fost mai deştept, n-ar fi avut nevoie de atâtea şiretlicuri, îl lăsa pe Rollins să ne însoţească până la capăt şi apoi fi aflat de! A el unde ne poate găsi pe toţi, pe noi şi pe Old Firehand.

— S-a pripit, vezi bine. Fără îndoială că era cu siucşii-okananda când au atacat casa lui Corner. Doar sunt aliaţi. Iar Rollins, ajutorul, avea misiunea să iscodească. Aflând tine suntem, i-a raportat deîndată lui Santer. Acesta, neputând să se bizuie pe indienii siucşi, a hotărât să ne atace singur. Rollins a călărit cu noi, iar cei trei fârtaţi trebuiau să o ia înainte pe jos, în timp ce Santer venea din urmă cu caii. Bu-curându-se prea devreme că ne va da gata, s-a cam pripit cu planul său. În prostia lui, a neglijat de la bun început faptul că nu suntem atât de păcătoşi, încât să-l trădăm pe Old Firehand. Acum încearcă să-şi repare greşeala. Ne vor da drumul ca să ne urmărească apoi până la „fortăreaţă”. Bine că nu i-am dat lui Rollins informaţii în legătură cu ascunzătoarea!

Discutarăm astfel, aproape fără să mişcăm buzele, încât Santer nici nu băgă de scamă. Stătea, de altfel, pe jumătate întors cu spatele şi trăgea cu urechea la cele ce se petreceau în pădure.

După câtva timp, se auzi de acolo un strigăt puternic, apoi răsunară alte glasuri şi, tot ţinând-o într-o gălăgie, cei

trei Warton se arătară de după tufiş; îl înşfăcară pe Rollins, care se zbătea nevoie-mare, cică să scape din mâinile lor.

— În sfârşit, l-aţi adus! Le sări în întâmpinare Santer. Nu vă spuneam eu că trebuie să fie pe-aici?! Duceţi-l lângă ceilalţi şi să mi-l faceţi ghem, ca şi…

Nu sfârşi fraza şi, covârşit parcă de o surpriză grozav de plăcută, exclamă bâlbâindu-se:

— Ce ce?! Ci… cine-i ăsta? Văd eu bine, sau e o părere?

La rândul său, Rollins simula aceeaşi surpriza nebănuită, se smulse din mâinile celor trei Warton şi rosti emoţionat:

— Mister Santer! Dumneavoastră aici? E cu putinţă? O, atunci am scăpat! Nu mă mai tem de nimic!

— Fireşte, mister Rollins, fireşte! Fiţi pe pace! Ia te uită cum m-am înşelat! Va să zică, dumneavoastră sunteţi acel Rollins pe care umblam să-l prind? Cui să-i treacă prin gând că sunteţi, nu-i aşa, una şi aceeaşi persoană cu… adică, vreau să spun, că lucraţi acum cu Burton, negustorul?!

— Da, mister Santer, am dus-o şi eu, ca omul, când mai bine, când mai rău, dar acum pot spune că sunt mulţumit. Mă aflam tocmai într-o călătorie de afaceri, excelentă afacere, mister Santer. Din păcate, însă, mă pomenesc aseară că…

Dar nu mai continuă şi-i strânse cu efuziune mâinile, ca unui amic pe care nu-l văzuse multă vreme. Apoi, deodată, uitându-se la noi, se arătă consternat.

— Ei, dar staţi niţel, mister Santer! Nu cumva chiar dumneavoastră ne-aţi făcut pozna aseară?

— Bineînţeles.

— Drace! Să mă trezesc atacat de cel mai bun prieten al meu, căruia i-am salvat de atâtea ori viaţa? Ce-aveţi cu mine?

— Ce să am? Nimic. Nici nu v-am văzut bine la faţă. Aţi şters-o ca din puşcă!

— E adevărat. Voiam să mă pun mai întâi în siguranţă, pentru ca, pe urmă, să le dau o mână de ajutor acestor doi gentlemeni. De aceea nici n-am fugit prea departe. M-am

ascuns chiar aici, aşteptând momentul potrivit ca să-i scap şi pe ei. Dar de ce i-aţi legat în aşa hal? Asta-i prea de tot! Daţi-mi voie să-i dezleg numaidecât!

Dădu parcă să vină spre noi, dar Santer îl apucă de braţ.

— Ce vă trece prin gând, mister Rollins? Indi-vizii ăştia sunt duşmanii mei de moarte!

— Dar, pe de altă parte, sunt prietenii mei!

— Nu mă priveşte! Noi avem o răfuială, trebuie să-i şterg de pe faţa pământului. De aceea i-am şi luat prizonieri. Fireşte… fără să ştiu de prezenţa dumneavoastră.

— Vai de mine, ce încurcătură! Va să zică, sunt duşmanii dumneavoastră de moarte? Şi, totuşi, n-am altă cale, trebuie să-i ajut! Oare aveţi dovezi chiar atât de temeinice împotriva lor?

— Prea suficiente ca să le frâng de zece ori gâtul.

— Nu uitaţi, totuşi, cine sunt!

— Credeţi că nu-i cunosc?

— F vorba de Winnetou şi de Old Shatterhand. Pe ăştia nu e cazul să-i ucideţi aşa, cu una, cu două!

— Tocmai fiindcă e vorba de ei nu pot să-i cruţ pentru nimic în lume.

— Vorbiţi serios, mister Santer?

— Foarte serios. Vă asigur că sunt iremediabil pierduţi.

— Chiar dacă vă rog eu?…

— Chiar şi atunci.

— Dar gândiţi-vă la ce-mi datoraţi! V-am salvat viaţa în atâtea rânduri…

— Ştiu şi n-am s-o uit niciodată, mister Rollins.

— Vă mai amintiţi ce s-a petrecut ultima oară?

— Ce?

— Aţi jurat că-mi veţi împlini orice dorinţă, orice rugăminte!

— Hm! Parcă-mi amintesc.

— Şi dacă v-aş ruga, de pildă, acum?…

— Mai bine tăceţi, pentru că în cazul de faţă sunt nevoit să vă resping rugămintea şi n-aş vrea să-mi cab:

promisiunea. Lăsaţi-o pentru altă ocazie.

— Nu pot. E vorba de nişte obligaţii care-mi sunt sfinte. Vă rog, mister Santer, veniţi să vă explic!

Il luă de braţ şi-l conduse mai la o parte. Acolo se încinse, aparent, o discuţie în contradictoriu, însoţită de gesturi nervoase. Îşi jucau comedia cu atâta pricepere, încât – dacă nu eram convinşi de adevărul adevărat – am fi fost în stare să-i credem. Apoi, Rollins se apropie de noi singur.

— Domnii mei, am obţinut deocamdată permisiunea de a vă uşura situaţia în care vă aflaţi. Aţi văzut şi dumneavoastră câtă osteneală mi-am dat. Să sperăm că până la urmă, tot voi reuşi să vă eliberez.

Ne slobozi puţin legăturile, cât să putem respira mai uşor. Apoi se întoarse iar la Santer reluându-şi aşa-zisa pledoarie în favoarea noastră. Dură destul de mult până ce, în sfârşit, reveniră amândoi şi Santer ne ţinu următorul logos:

— S-ar zice că dracul şi-a pus în gând să vă ocrotească. I-am făcut cândva o promisiune acestui gentleman şi acum trebuie să mă ţin de cuvânt. Se foloseşte de ea şi nu renunţa nici în ruptul capului. De dragul lui sunt nevoit să fac cea mai gogonată, prostie din viaţa mea. Vă voi da drumul. Dar toate lucrurile voastre, aşadar şi armele, rămân la mine.

Nu-i răspunserăm nimic, nici eu, nici Winnetou.

— Ei? Vă surprinde aşa de mult mărinimia mea, încât v-aţi pierdut graiul?

Tăcurăm şi de astă dată. Atunci interveni Rollins.

— Fireşte că sunt uluiţi în faţa unui gest atât de nobil. Am să-i dezleg.

Întinse mâna spre mine.

— Staţi, nu vă atingeţi! Îi strigai. Lăsaţi-mă aşa, mister Rollins!

— Ce aveţi? Aţi înnebunit?

— Ori totul, ori nimic!

— Cum adică?

— Nu primim libertatea dacă nu ni se restituie armele şi celelalte lucruri!

— Dar e posibil? Ce gânduri mai sunt şi astea?

— Gândească alţii cum le place! Winnetou şi Old Shatterhand nu se urnesc de aici fără lucrurile lor. Mai bine murim decât să se afle pe urmă că am fost dezarmaţi!

— Omule, ar trebui să fiţi bucuroşi că…

— Destul! Îi tăiai vorba. Ştiţi că noi, când luăm o hotărâre, ţinem morţiş la ea.

— Ei, drăcia dracului! După ce că fac totul ca să vă salvez, mai trebuie să înghit şi răstelile voastre!

Îl trase din nou pe Santer deoparte. La această nouă consultare participară şi cei trei Warton.

— Fratele meu a întors-o bine, îmi şopti Winnetou. Cu siguranţă că ne vor face pe plac. Doar sunt convinşi că, până la urmă, toate vor fi ale lor.

Eram şi eu de aceeaşi părere. Bineînţeles că Santer o juca iarăşi pe intransigentul, dar după câtva timp se apropie de noi şi rosti:

— Pot spune că aveţi astăzi noroc cu carul. Cuvântul dat mă obligă să fac nişte lucruri de-a dreptul nebuneşti. Veţi râde voi acum de mine, dar vă asigur că eu voi râde la urmă. Şi asta cât de curând! Uite ce am hotărât…

Făcu o pauză pentru a pregăti efectul scontat. Apoi reluă:

— Vă dau drumul, vă restitui şi lucrurile. Dar toată ziua de azi veţi rămâne aici legaţi de copaci, ca să nu ne puteţi urmări. Noi plecăm numaidecât la treburile noastre. Mister Rollins merge cu noi, pentru ca nu cumva să vă elibereze prea curând. Se va întoarce însă odată cu căderea nopţii. Îi datoraţi viaţa. Să-l răsplătiţi cum se cuvine!

Nimeni nu mai scoase o vorbă. Furam legaţi de doi copaci vecini. Apoi oamenii lui Santer ne priponiră caii în apropiere şi ne aruncară lucrurile grămadă. Mare ne-a fost bucuria când am văzut printre lucruri şi armele noastre.

Fără a mai zăbovi, tuscinci încălecară şi porniră. Noi ramaserăm tăcuţi, extrem de atenţi, gata să prindem cel

mai mic foşnet – şi stăturăm aşa preţ de un ceas. La un moment dat, Winnetou îmi şopti:

— N-au plecat nicăieri. S-au ascuns. Vor să ne urmărească după ce vom porni de aici, adică la căderea nopţii, cum au hotărât ei. Asta ca să nu-i putem zări pe întuneric!… Ce-ar zice fratele meu dacă am pune mâna pe Santer Cum să facem?

— În nici un caz nu trebuie să-l purtăm după noi până la Old Firehand.

— Fireşte că nu! N-are voie să vadă ascunzătoarea. Dacă mergem călare toată noaptea, apoi şi ziua, putem ajunge mâine scară la „fortăreaţă”. Dar noi ne vom opri pe parcurs. Rollins urmându-ne, va lăsa, desigur, anumite semne în drum după care să se orienteze ceilalţi. Când va sosi clipa, îl doborâm şi ne întoarcem o bucată ca să-l aşteptăm pe Santer cu ai săi. Se învoieşte fratele meu cu acest plan?

— Da, cred că e bun. Santer e convins că ne are în mână şi, când colo, îl avem noi.

— Howgh!

Un singur cuvânt, atâta rosti apaşul. Dar răzbătea din el o uriaşă satisfacţie că omul căutat de atâta vreme va fi, în sfârşit, prins.

Ziua se târa tăcuta, cu încetineală de melc. Coborî apoi o seară lungă, leneşă şi, în cele din urmă, odată cu primele semne ale nopţii, auzirăm un tropot de cal. Rollins sări din şa, veni spre noi şi ne desfăcu legăturile. Desigur că nu pierdu ocazia să se înfăţişeze drept îngerul nostru salvator şi să ne înşire verzi şi uscate despre drumul pe care, cică, îl străbătuse în-soţindu-l pe Santer. Noi făcurăm pe naivii şi-l asigurarăm de toată recunoştinţa noastră, ferindu-ne însă de vorbe prea mari. Apoi ne suirăm pe cai şi o luarăm încet din loc.

Fireşte că „salvatorul” se ţinea înapoia noastră. Observam că, pentru a lăsa urme cât mai vizibile, îşi juca din când în când calul pe loc. Mai târziu, după ce răsărise

luna, rupea din desiş câte o crenguţă, aruneând-o jos drept semn de orientare.

Dimineaţa făcurăm un popas, iar la prânz altul – de data asta mai lung, cam de vreo trei ore. Întârziam anume pentru ca Santer, care urma să pornească abia a doua zi în zori, să se apropie cât mai mult de noi. Făcurăm apoi încă vreo două ore de drum şi mai rămânea cam tot atâta până la „fortăreaţă”.

În sfârşit, sosi momentul să ne răfuim cu Rollins. Descălecarăm. Faptul trebuie să-i fi dat de bănuit, căci sări şi el de pe cal, întrebându-ne:

— De ce v-aţi oprit, domnilor? Trei popasuri într-o zi? Doar n-o mai fi chiar aşa de mult până la Old Firehand! Decât să înnoptăm aici, mai bine i-am da drumul înainte.

Winnetou, altminteri atât de temperat, îi răspunse:

— Uite că ne-am oprit, pentru că bandiţii n-au ce căuta la Old Firehand!

— Bandiţi? Ce vrea să spună căpetenia apaşilor?

— Vreau să spun că tu însuţi faci parte dintr-o bandă.

— Eu? De când Winnetou e atât de ingrat, încât aruncă cu noroi asupra salvatorului său?

— Salvator? Crezut-ai oare cu adevărat că ne vei duce de nas pe amândoi, pe Old Shatterhand şi pe mine? Ştim totul, de-a fir-a-păr. Burton, negustorul, e de fapt Santer, iar tu eşti sluga lui. Tot drumul până aici l-ai aşternut cu semne, ca să-i araţi pe unde s-o ia spre ascunzătoarea lui Old Firehand. Lucrezi cu duşmanul şi te lauzi că ne-ai salvat! Am fost tot timpul cu ochi pe tine, fără să bănuieşti. Dar acum ţi s-a înfundat. Santer ne-a cerut să-ţi arătăm recunoştinţă. Ei bine, facem socotelile!

Dădu să-l umfle pe Rollins. Văzând primejdia, acesta se feri în lături şi se aruncă în şa. Dar în aceeaşi clipă, eu prinsei dârlogii, iar Winnetou sări pe crupa calului. Cum eu îl ţineam în loc, Rollins căută să scape mai întâi de mine. Scoase pistolul, îl îndreptă asupra mea şi trase. Mă aplecai fulgerător. Glonţul nu mă nimeri. Exact atunci trase şi

Winnetou, răsturnându-l pe bandit de pe cal; îl dezarma şi-i vârî un căluş în gură. Apoi îi petrecurăm bine curelele în jurul trupului (aceleaşi cu care fuseserăm noi înşine legaţi) şi îl imobilizarăm lângă un copac. Calul i-l priponirăm la mică distanţă. Ne gândeam ca, mai târziu, după ce-l vom fi prins şi pe Santer, să-l ducem acolo. Apoi încălecarăm şi ne întoarserăm o bucată îndărăt – însă nu pe urmele noastre, ci paralel cu ele – pina ajunserăm la un desiş izolat, de unde puteam supraveghea apropierea lui Santer şi alor săi. Ascunserăm caii în hugeag şi ne aşezarăm la pândă.

Trebuiau să vină dinspre apus; într-acolo se întindea o mică prerie netedă, fără nici un obstacol, care ne permitea să-l zărim pe Santer înainte de a ajunge în dreptul nostru. După calculele noastre, nu mai aveam mult de aşteptat. Mai rămăsese aproximativ un ceas şi jumătate până la asfinţitul soarelui. Probabil însă că Santer avea să apară mai curând.

Şedeam tăcuţi unul lângă altul, fără să ne sfătuim măcar asupra modului cum vom proceda. Doar ne înţelegeam atât de bine, încât ştiam fiecare ce avem de făcut. Ne pregătiserăm lasso-urile. Santer şi cei trei Warton nu ne mai puteau scăpa.

Dar trecu primul sfert de oră, apoi al doilea şi al treilea, fără ca nimeni să se arate. Abia după aproape un ceas de aşteptare zării la un moment dat, în partea de miazăzi a preriei, un punct care se deplasa rapid.

— Iuf! Un călăreţ! Exclamă Winnetou, arătând într-acolo.

— Exact, e un călăreţ. Curios lucru!

— Iuf, iuf! Galopează în întâmpinarca lui Santer. Desluşeşti cumva culoarea calului?

— Pare să fie un roib.

— Într-adevăr, ca şi calul lui Rollins.

— Rollins? Imposibil! Doar l-am legat bine de tot!

Ochii lui Winnetou fulgerau. Respiraţia i se acceleră şi faţa lui bronzată se întunecă şi mai mult. Dar se stăpâni şi zise calm:

— Să mai aşteptăm un sfert de ceas.

Trecu şi acesta. Călăreţul dispăruse demult şi Santer nu mai venea. În sfârşit, apaşul luă o hotărâre:

— Fratele meu să dea fuga până la Rollins, să vadă dacă mai e acolo şi să se întoarcă numaidecât.

— Şi dacă Santer cu ai lui apar între timp?

— Îi dovedesc eu şi singur.

Scosei repede calul din hugeag şi o luai înapoi la galop. Când, după zece minute, ajunsei la locul cu pricina – Rollins, nicăieri! Dispăruse cu cal cu tot. Întârziai încă vreo cinci minute, ca să cercetez urmele lăsate de fugar. Apoi mă repezii iarăşi la Winnetou. Auzind care-i situaţia, apaşul ţâşni în sus, ca împins de un resort.

— Încotro să fi fugit? Întrebă el.

— La Santer, ca să-l prevină.

— Ce arată urmele?

— Acelaşi lucru.

— Iuf! A ghicit că vom lua drumul înapoi, ca să punem mâna pe Santer şi a cotit-o niţel spre miazăzi ca să nu treacă prin dreptul nostru. De aceea l-am zărit tocmai la marginea preriei. Dar, mă-mreb, cum s-o fi dezlegat? N-ai găsit vreo altă urmă?

— Ba da. Un călăreţ, venind probabil din est, a descălecat lângă el şi i-a dat drumul.

— Te pomeneşti că vreun soldat din fortul Wilke…

— In nici un caz. Urma tălpilor e aşa de mare, încât nu poate fi vorba decât de uriaşele încălţări indiene ale lui Sam Hawkens. Iar după forma copitelor, cred că ani recunoscut-o şi pe bătrâna lui Mary.

— Iuf! Poate că mai e totuşi timp să-l prindem pe Santer. Fratele meu Shatterhand să vină!

Sărirăm pe cai şi pornirăm ca vântul spre vest. Winnetou nu scotea o vorbă şi gonea năprasnic. Vai şi amar dacă-l prindea pe Santer!

Soarele dispăruse după orizont. In cinci minute, străbăturăm mica prerie; după alte trei minute dădurăm de urmele, lui Rollins, venind din stânga şi alăturându-se

urmelor noastre mai vechi; încă trei minute şi ajunserăm la locul unde fugarul se întâl-nise cu Santer şi cu cei trei Warton. Stătuseră doar câteva clipe în loc şi făcuseră repede cale-ntoarsă. Deşi era întuneric, ne-ar fi fost destul de uşor să-i urmărim dacă ar fi luat-o îndărăt, pe drumul ştiut de noi. Dar ei, prudenţi, se abătuseră în altă direcţie, Iată de ce, orbecăind o vreme prin necunoscut – nici urmele nu se mai vedeau din cauza întunericului – furăm nevoiţi, în ultima instanţă, sa abandonăm.

Mut ca şi până atunci, Winnetou îşi întoarse calul şi o luarăm la galop înapoi. Goneam iarăşi spre vest. Mai văzurăm odaia locul unde îl pândiserăm pe Santer, apoi copacul de care fusese legat Rollins – şi trecurăm înainte spre „fortăreaţă". Santer ne scăpase iarăşi din mâini. Oare numai vremelnic, sau pentru totdeauna? Urmărirea n-o puteam relua decât a revărsatul zorilor. Şi era de aşteptat ca Winnetou să nu renunţe la ea cu nici un preţ.

Tocmai răsărea luna când ajunserăm în preajma Mankizilei şi ne lăsarăm în jos către râpa unde, ascuns după tufişuri, stătea de obicei omul nostru de gardă. Era, într-adevăr, acolo şi ne somă cu glas tunător. Auzind răspunsul nostru, se grăbi să-şi ceară scuze.

— Nu vă supăraţi că am strigat cam tare, însă azi trebuie să fim mai treji ca oricând.

— De ce?

— Pare că se întâmplă ceva înăuntru.

— Ce anume?

— Nu prea ştiu. Dar cum s-a întors, mărunţelul acela de Sam Hawkens, parcă aşa îi zice, s-a pornit pe un discurs interminabil.

— Păi cum, a fost plecat?

— Da.

— Singur?

— Singur.

Se confirma deci faptul că bătrânul Sam, altminteri atât de şiret, făcuse prostia de a-l elibera pe Rollins.

Intrând în „fortăreaţă” primul lucru ce-l aflai era că starea lui Old Firehand se înrăutăţise. Deşi boala nu prezenta un pericol deosebit, menţionez totuşi împrejurarea, pentru că tocmai ea avea să mă despartă de Winnetou.

Sărind de pe cal, apaşul se îndreptă repede spre focul de tabără unde Sam Hawkens, Harry şi ofiţerul de la fortul Wilke şedeau lângă Old Firehand, întins pe jos şi învelit în pături.

— Slavă Domnului că v-aţi întors! Ne întâmpină acesta cu voce stinsă. L-aţi găsit pe negustor?

— L-am găsit şi l-am pierdut, răspunse Winnetou. Fratele meu Hawkens a fost cumva plecat?

— Da, am tras o raită prin împrejurimi, confirmă cu candoare Sam.

— Ştie frăţiorul meu cam ce e dânsul?

— Ce să fie! Un westman, dacă nu mă-nşel!

— Westman? Un dobitoc, asta eşti. Un dobitoc cum nu s-a văzut şi nu se va vedea vreodată. Howgh!

După această solemnă caracterizare, apaşul îi întoarse spatele şi plecă. O asemenea explozie din partea lui Winnetou, altminteri atât de calm şi delicat, stârni, bineînţeles, senzaţie. Dar totul se clarifică după ce le povestii oamenilor cele întâmplate. Îl găsisem pe Santer şi ne scăpase din nou! Era o păţanie cum nu se poate mai tristă. Prichindelul de Sam îşi ieşi pur şi simplu din fire; se blestema, se înjura, îşi zbârlea într-una barba haotică şi nu mai reuşea să se potolească; îşi smulse şi peruca din cap, batjocorind-o în fel şi chip, dar nici aşa nu se calmă. Până la urmă, o dădu de pământ şi trase concluzia:

— Winnetou are dreptate, perfectă dreptate! Sunt cel mai sinistru dobitoc, cel mai tâmpit greenhorn din câţi fac umbră pământului! Şi tâmpit voi fi câte zile-oi avea!

— Cum s-a făcut, dragă Sam, de-a scăpat Rollins? Îl descusui.

— Prostia mea, omule! Auzii două împuşcături şi o luai călare în direcţia respectivă. La un moment dat, ce-mi văd ochii? Un om legat de un copac şi alături un cal priponit, dacă nu mă-nşel. Îl întreb, fireşte, pe individ cum de-a ajuns în starea asta şi el se dă drept negustorul care îl caută pe Old Firehand; cică indienii l-au atacat şi l-au legat de copac.

— Hm! Dintr-o singură privire ai fi putut constata că urmele nu proveneau de la indieni.

— Aşa-i, dar pesemne că intrasem într-o zodie rea. Şi uite că l-am dezlegat. Aveam de gând să-l aduc încoace, dar a sărit pe cal şi dă-i, exact în direcţie opusă. Eu, ce să spun, căzui la griji, mai ales din cauza indienilor de care îmi vorbise. Aşa că hotărâi să dau fuga încoace şi să dau alarma, dacă nu mă-nşel. Îmi vine să-mi smulg părul din cap, dar ia-l de unde nu-i! Iar peruca, pot s-o şi calc în picioare, că tot nu se schimbă situaţia. Mâine, însă, las' pe mine, găsesc cu urmele individului şi nu mă las până nu-l prind şi nu-i curăţ pe toţi!

— Fratele Sam nu va face nimic, interveni Winnetou, care se înapoiase între timp. Eu, căpetenia apaşilor, îl voi urmări singur pe ucigaş. Fraţii mei albi să rămână pe loc, pentru că Santer s-ar putea să vină totuşi la „fortăreaţă” ca s-o prade şi atunci e nevoie aici de oameni curajoşi care să-i stea împotrivă.

Ceva mai târziu, după ce oamenii se mai liniştiră, dăruindu-se odihnei, mă dusei să-l caut pe Winnetou. Calul lui păştea la malul apei, iar el stătea culcat în iarbă. Când mă văzu, se ridică în picioare şi-mi prinse mâna.

— Ştiu ce vrei să-mi spui, frate Şarli; ai dori să mă însoţeşti ca să-l prindem pe Santer, nu-i aşa?

— Da.

— Asta nu trebuie s-o faci. Old Firehand o duce cam rău cu sănătatea; Harry e încă un copil; Sam Hawkens, după cum te-ai putut convinge şi tu adineauri, îmbătrâneşte; iar soldaţii de la fort sunt nişte străini totuşi. Aici, Old Firehand are mai multă nevoie de tine decât am eu dincolo; cu Santer

o scot şi singur la capăt. În schimb, ce se întâmplă dacă, în lipsa mea, ticălosul vine pe drum ocolit şi, cu câţiva oameni de strânsură, pătrunde în „fortăreaţă”? Haide, arată-mi că ţii la mine şi rămâi cu Old Firehand! Vrei să-mi îndeplineşti dorinţa, frate?

Îmi venea nespus de greu să mă despart de viteazul meu prieten, dar în faţa stăruinţei sale mă văzui obligat să cedez. În fond, argumentul lui era just: Old Firehand avea mai multă nevoie de ajutor decât dânsul. Totuşi, nu mă putui abţine să nu-l însoţesc o bucată de drum. Mai scânteia încă pe boltă luceafărul dimineţii când pornirăm împreună prin pădure. Apoi, odată cu răsăritul soarelui, ne oprirăm chiar în locul de unde Santer făcuse cale-ntoarsă. Ochiul ager al apaşului mai desluşi încă urmele.

— Aici ne luăm rămas bun, rosti Winnetou, aplecându-se din şa şi punându-şi dreapta pe umărul meu. Marele spirit porunceşte să ne despărţim, dar la timpul cuvenit vom fi iarăşi împreună, căci Old Shatterhand şi Winnetou nu pot rămâne departe unul de celălalt. Pe mine vrăjmăşia mă mână înainte, pe tine te opreşte aici prietenia, iar dragostea va face să ne întâlnim din nou. Howgh!

Îmi strânse mâna şi, îndemnându-şi calul cu un strigăt ascuţit, se depărta în grabă. Pletele-i lungi şi negre fluturau în văzduhul alb al dimineţii. Vei reuşi oare să-l prinzi pe duşman? Când ne vom revedea, dragul meu Winnetou?

Sfârşitul volumului II

Part 3 Volumul 3

Chapter 1 PE MAREA LINIE FERATA A VESTULUI.

Parcursesem de dimineaţă o bună bucată de drum. Eram obosit şi soarele urcând spre amiază mă sâcâia cu dogoarea lui aprigă. Hotărâi deci să poposesc şi să mănânc. Preria, toată numai valuri şi coline, se întindea cât vedeai cu ochii. De cinci zile, de când grupul nostru fusese răzleţit de o ceată numeroasa a ogellallaşi-lor, nu-mi ieşise în drum nici un vânat mai acătării. De cinci zile nu dădusem peste vreo urmă de om. Simţeam nevoia să văd în sfârşit un chip

omenesc şi să mă conving că, în pofida îndelungatei mele izolări, nu-mi pierdusem cu desăvârşire graiul.

Nicăieri nici un pârâu, nici o gârlă, nimic. Şi tot atât de puţin pădure sau tufăriş. Aşadar n-aveam de ales. Puteam să poposesc oriunde. Descălecai într-o văiugă, priponii calul cu ajutorul lasso-ului şi luând cu mine pătura, urcai pe un dâmb ca să-mi aştern acolo culcuşul. Mustangul trebuia să rămână jos, ferit de ochii eventualilor duşmani; mie, însă, îmi convenea locul cel mai înalt, pentru că, lungit pe pământ, să nu fiu observat de nimeni, putând însă îmbrăţişa cu privirea întreg ţinutul.

Aveam serioase motive să fiu prudent. Un grup de doisprezece inşi porniseră de pe malul lui La Plata pentru a coborî la est de Munţii Stâncoşi, spre Texas.

Tocmai atunci câteva triburi ale siucşilor îşi părăsiseră aşezările pentru a răzbuna moartea unor războinici de-ai lor. Ştiam acest lucru şi totuşi, în pofida vigilenţei noastre, fuseserăm descoperiţi. După o luptă dârză şi sângeroasă, în care căzură cinci dintre noi, ne împrăştiarăm care încotro în largul preriei.

Indienii, observând urmele pe care nu apucaserăm a le şterge cu totul, îşi vor fi dat desigur seama că ne îndreptam spre miazăzi. Era deci de aşteptat sa se ia după noi. Trebuia să fim cu ochii în patru, ca nu cumva, culcându-ne seara fără grijă sub păturile noastre, să ne pomenim dimineaţa fără scalp, în „veşnicile plaiuri ale vânătoarei”.

Lungit pe jos, scosei din sacul de merinde nişte pastramă de bivol, cumplit de vânoasă şi frecând-o cu praf de puşcă în loc de sare, mă apucai s-o sfâşii şi s-o macin între dinţi, ca s-o aduc în stare comestibilă, îmi aprinsei apoi o ţigară, de fabricaţie proprie, închipuind rotocoale măiestre şi trăgând fumul în piept cu satisfacţia plantatorului din Virginia, care ar savura tabac din cel mai nobil, cules cu mănuşi glacé.

Fumam aşa, întins pe pătură, când, deodată, privind îndărăt, zării la orizont un punct care se apropia, mişcându-se oblic pe direcţia de unde venisem. Mă lăsai repede mai în

jos, după dâmb, urmărind din ochi arătarea. Curând băgai de seamă că e vorba de un călăreţ care – potrivit obiceiului indian – se ţinea pe cal cu bustul mult aplecat înainte.

În clipa când îl descoperisem, călăreţul se afla cam la o milă engleză şi jumătate. Calul se mişca încet de tot. Ca să parcurgă astfel o singură milă, i-ar fi trebuit aproape o jumătate de ceas. Plimbându-mi ochii în direcţia aceea, avui surpriza să mai descopăr încă alte patru puncte care înaintau exact pe urmele celui dintâi. Faptul nu putea să mă lase nepăsător. Mă încordasem tot. Primul călăreţ, după cum îl arătau veşmintele, era un alb. Dar ceilalţi? Nu cumva indieni – care îl urmăreau? Privii prin lunetă. Într-adevăr, nu greşeam. După arme şi tatuaj, recunoscui că sunt indieni din neamul ogellallaşilor, cel mai războinic şi mai fioros trib al siucşilor. Aveau cai excepţional de buni, pe când albul călărea o gloaba. Se apropiase atât de mult, încât îl puteam studia în amănunt.

Era mărunţel de tot, foarte slab şi purta o pălărie veche de pâslă, fără boruri – fapt care în prerie nu prea bate la ochi, dar care de astă dată îmi atrase atenţia asupra unui beteşug extrem de ciudat; omul n-avea urechi. Cele două cicatrice arătau că urechile ii fuseseră tăiate. Pe umeri îi atârna o pătură uriaşa, acoperindu-i o bună parte din trup şi lăsând la vedere doar picioarele subţiri, vârâte în nişte cizme atât de caraghioase, încât dincolo, în Europa, ar fi stârnit hohote de râs. Făceau parte din acel soi de încălţăminte pe care obişnuiesc să o confecţioneze şi s-o poarte aşa-numiţii gauchos din America de Sud. Procedeul e următorul: jupoi pielea de pe piciorul unui cal după ce i-ai scos copita, o tragi pe propriul picior cât mai e caldă şi o laşi să se răcească. Pielea ia forma piciorului şi a gambei, alcătuind astfel o foarte bună încălţăminte şi având particularitatea că-ţi îngăduie să calci pe propriile tale „pingele”. De şa, străinul agăţase un obiect care s-ar fi zis că e puşcă, dar aducea mai curând a ciomag găsit întâmplător prin pădure. Călărea o mârţoagă cu picioare

lungi ca de cămilă şi cu un ciot golaş în loc de coadă. Capul animalului era mult prea mare, urechile enorme şi în general, toată fiinţa părea un amestec de cal, măgar şi dromader. Mergea cu botul în pământ şi urechile, parcă prea grele, îi atârnau ca la prepelicar.

În alte împrejurări, sau dac-aş fi fost un nou venit în acele locuri, aş fi râs de cal şi călăreţ. Dar aşa, cu tot ridicolul înfăţişării sale, omul îmi făcea impresia unuia din acei westmen-i care trebuiesc cunoscuţi îndeaproape înainte de a fi judecaţi într-un fel sau altul. Nici nu bănuia, probabil, că patru dintre cei mai crunţi duşmani ai vânătorilor de prerie mai că ajunseră să-i sufle în ceafă. Altminteri nu şi-ar fi continuat drumul cu atâta calm şi s-ar fi uitat cât de cât în jurul lui.

Omul se apropie de mine cam la o sută de paşi. Abia atunci îmi descoperi urmele. N-aş putea spune cine le observase mai întâi – el sau iapa. Fapt e ca mârţoaga se opri din proprie iniţiativă, se aplecă şi mai tare la pământ şi după ce miroşi urmele mustangului meu, porni să-şi mişte urechile în sus, în jos, înainte, înapoi, de parca o mână invizibilă le-ar fi acţionat dinlăuntrul capului. Călăreţul dădu să coboare din şa, ca să cerceteze mai îndeaproape urmele – ceea ce ar fi însemnat să întârzie în mod inutil. De aceea îi strigai:

— Hai, omule! Opreşte puţin şi vino mai aproape! Îmi schimbasem poziţia, ca să mă poată vedea. Iapa îşi înălţă capul, îşi desfăcu urechile ca şi când ar fi voit să-mi prindă glasul ca pe o minge şi dădu vesel din ciotul ce-i ţinea loc de coadă.

— Alo, master, răspunse călăreţul, stăpâniţi-vă gura şi zbieraţi mai încet. În pajiştea asta bătrână, ca să zic aşa, nu ştii niciodată dacă nu te pândesc niscai urechi nepoftite. Hai, Tony !

La acest îndemn, iapa îşi puse în mişcare picioroangele şi se opri apoi de la sine lângă mustangul meu, căruia – după

o mândră şi maliţioasă ochire – îi întoarse acea parte a corpului pe care marinarii o numesc pupa.

Era probabil unul din acei cai de prerie care, slujindu-şi exclusiv stăpânul, sunt atât de refractari faţă de străini, încât nici nu se lasă încălecaţi.

— Las' că ştiu eu cum să vorbesc! mă adresai ciudatului călăreţ. De unde vii, master şi încotro ai de gând?

— Asta nu e treaba dumneavoastră! mi-o reteză el.

— Crezi? Nu eşti din cale afară de politicos. Deşi am schimbat cu dumneata mai puţin de două vorbe, aş, putea să te calific precis sub acest aspect. Dar ţin să-ţi declar că eu unul, sunt obişnuit să mi se răspundă la întrebări!

— Hm, da! În orice caz, îmi faceţi impresia unui foarte distins gentleman, rosti străinul în bătaie de joc. De aceea mă grăbesc să vă dau informaţia cerută.

Plimbându-şi braţul înapoi şi înainte, continuă:

— Vin de colo şi merg încolo.

Individul începea să-mi placă. Mă lua, desigur, drept un vânător de ocazie, rătăcit de ceata lui. Unui westman adevărat nu-i pasă de înfăţişarea lui exterioară. El manifesta un dispreţ făţiş pentru curăţenie. Cutreierând ani de zile Vestul sălbatic, omul se sinchiseşte prea puţin de propria-i ţinută, iar când dă peste un ins îngrijit, îl ia drept greenhorn şi papă-lapte. Eu îmi procurasem în fortul Randall un rând de haine noi şi în plus, obişnuiam să-mi ţin armele extrem de curate. Era deci firesc să nu-i inspir nici pe departe încredere unui vânător de savană.

De aceea purtarea lui nu mă revoltă. Îl avertizai doar, imitându-i gestul:

— Atunci ia-o cât mai repede, încolo şi păzeşte-te de cei patru indieni care vin din urmă! Probabil că nici nu i-ai văzut.

Mă fixă cu ochii lui limpezi, pătrunzători, intrigat dar şi amuzat în acelaşi timp.

— Nu i-am văzut? Ha-ha-ha! Să umble patru indieni după mine şi eu să nu ştiu! S-ar părea că sunteţi, ca sa zic aşa, un

tip foarte nostim! Domnii aceştia se ţin după mine încă de azi-dimineaţă. Dar ce nevoie aş avea să mă holbez la ei? Parcă nu le cunosc eu metoda?! Cât mai e zi, vor păstra distanţa, iar seara, când va fi să poposesc, se vor aşeza la pânda. Dar îşi cam greşesc socotelile, ca să zic aşa. Mă gândesc să fac un ocol şi să ajung în spatele lor. Numai că n-am dat până acum de terenul potrivit. Aici, între dâmburile astea, mi-aş permite, în fine, manevra. Dacă vă îmbie să vedeţi cum un westman experimentat îi bagă în cofă pe indieni, atunci n-aveţi decât să aşteptaţi aici zece minute. Dar îmi închipui că o să vă lăsaţi păgubaş: unui tip ca dumneavoastră, ca şi zic aşa, nu-i prea place parfumul de indian. Come on, Tony! Hai, Tony!

Fără să-i mai pese de mine, o luă din loc şi după vreo jumătate de minut, dispăru pe după dâmburi dimpreună cu frumoasa lui iapa.

Planul lui mi se părea ingenios. Într-o situaţie asemănătoare aş fi procedat la fel. Omul intenţiona sa descrie un arc care să-l ducă în spatele urmăritorilor şi să se apropie de ei înainte ca manevra să fie sesizată. Pentru a-şi atinge scopul, trebuia, bineînţeles, să călărească mereu pe după coline. Era mai avantajos să facă un scurt ocol, în aşa fel încât să nu ajungă în spatele indienilor, ci să-i lase pe ei să se apropie cât mai mult. Indienii, care îl urmăriseră tot timpul cu atenţie, credeau că el se află departe înaintea lor şi nu-l puteau bănui atât de aproape.

Erau patru contra unu. Exista posibilitatea să fiu nevoit a mă folosi de arme. De aceea, le luai la îndemână şi aşteptai desfăşurarea evenimentelor.

Indienii se apropiau în şir, câte unul. Mai să atingă locul unde urmele pirpiriului călăreţ se întâlneau cu ale mele, când indianul din fruntea şirului îşi struni calul şi se întoarse cu faţa la ai săi.

Păreau cu toţii cuprinşi de uimire: albul urmărit de ei nu se mai zărea. Se adunară tuspatru şi se sfătuiră. I-aş fi putut lovi în plin cu doborâtorul meu de urşi. Dar nu mai fu

nevoie. Un foc de armă trosni numaidecât, urmat de încă unul şi doi dintre indieni se prăbuşiră de pe cai. În aceeaşi clipa izbucni un strigăt de triumf.

— O-hi-hi-hiiii! se înălţă acel chiot ascuţit, gutural, specific indienilor porniţi la atac.

Dar strigătul nu se datora vreunui indian, ci era opera mărunţelului vânător, care se ivi de după o colină apropiata.

Planul îi izbutise. Dispăruse în spatele meu, ca acum să apară înaintea mea. După ce trăsese cele două focuri, se prefăcu a fugi şi iapa lui năstruşnică se transformă cât ai clipi. Zvârlea din picioare de se cutremura pământul, pătimaşă, cu urechile ciulite, cu coama zbârlită. Fiece fibră a trupului îi era încordată la culme. Cal şi călăreţ păreau un singur trup. Omul încarcă puşca din galop cu o siguranţă care demonstra că nu se află pentru întâia oară într-o astfel de situaţie.

În spatele lui detunară două puşti: trăseseră cei doi indieni rămaşi în viaţă, dar fără succes; scoaseră apoi un urlet de furie şi punând mâna pe tomahawkuri, se repeziră la omuleţul nostru. Până atunci, acesta nici nu întorsese capul. Terminând cu încărcatul îşi struni mârţoaga. Părea că animalul îi ghiceşte intenţiile: se opri, se propti în câteşipatru picioarele şi rămase aşa, nemişcat, crăcănat ca o capră de tăiat lemne. Atunci omul duse puşca la ochi şi trase două focuri la rând, fără ca iapa să tresară măcar. Cei doi indieni se prăbuşiră, loviţi în cap.

Stătusem toată vremea cu degetul pe trăgaci, gata să intervin. Dar mărunţelul se descurcase şi fără ajutorul meu. Acum sări din şa şi se apucă să-i cerceteze pe cei căzuţi. Între timp. mă apropiai şi eu.

— Ei, sir, mă întâmpină el. Acum văzurăţi, ca să zic aşa, cum se face ca săi vâri în cofa pe mişei? Este?

— Thank you, master! Mulţumesc! Are omul ce învăţa de la dumneata!

Pesemne că zâmbetul meu i se păru echivoc, căci mă privi bănuitor.

— Ori aveaţi cumva altă idee?

— După mine, n-ar fi fost nevoie chiar de o asemenea manevră. Pe un teren ca ăsta, care-ţi îngăduie să dispari la adăpostul colinelor, e suficient să obţii un avans mare faţă de duşman şi apoi să te întorci fur şi simplu pe propriile talc urme. Ocolul, aşa cum ai făcut dumneata, e mult mai indicat în câmp neted, deschis.

— Ia te uită! De unde o mai ştiţi şi pe asta? Şi, în fond. Cine sunteţi?

— Scriitor…

— Scrieţi… cărţi?… şi se dădu cu un pas înapoi, făcând o mutră plină de compasiune. Sunteţi bolnav, Sir?

Îşi duse arătătorul la frunte, ca să înţeleg exact ce anume boală avea în vedere.

— Nicidecum! îl asigurai eu.

— Nu? Dracu să vă priceapă! Când vânez un bivol, ştiu că o fac pentru mâncare, dar cărţile astea pentru ce naiba le faceţi?

— Ca să fie citite de alţii.

— Scuzaţi, sir, dar prostie mai mare nici c-am auzit. Vrea cineva cărţi de citit? N-are decât să şi le scrie singur. E la mintea cocoşului, ca să zic aşa. Nici eu nu vânez pentru alţii!… Prin urmare, sunteţi un book-maker, un făcător de cărţi? Păi atunci ce căutaţi în savană? Aveţi de gând să scrieţi aici?

— Asta mai târziu, după ce mă voi întoarce în patrie. Atunci voi istorisi tot ce-am trăit şi am văzut.

Astfel, mii de oameni vor citi şi vor afla cum merg treburile în savană, fără ca piciorul lor să fi călcat vreodată prin aceste locuri.

— Adică, veţi scrie şi despre mine?

— Se-nţelege!

Mai făcu un pas înapoi, după care, apropiindu-se brusc de mine, trase cu dreapta cuţitul, iar cu stânga mă prinse de braţ.

— Sir, iată-vă calul! Urcaţi în şa şi plecaţi cât mai e vreme, ca să nu vă treziţi cu fierul asta tăios între coaste! Cu de-alde ăştia, scriitorii, nu poţi scoate o vorbă fără ca toată lumea să o afle! Duceţi-vă naibii! Hai! Repede!

Omuleţul, deşi abia îmi ajungea până la umăr, îşi lua rolul în serios. În sinea mea eram foarte amuzat.

— Îţi promit să scriu numai lucruri bune despre dumneata, căutai să-l liniştesc.

— Plecaţi! Ce-am spus rămâne spus!

— Ei bine, îţi dau cuvântul meu că nici n-am să pomenesc de dumneata!

— Nu mai spune! Ca să scrii cărţi, trebuie să fii nebun. Or, nebunii nu se ţin de cuvânt. Aşadar, valea! Altminteri mă apucă, să zic aşa, mâncărimea de degete şi vă fac o figura de mai mare dragul!

— Ce figură?

— V-o arăt eu numaidecât!

Mă uitam calm şi zâmbitor în ochii lui aprinşi de mânie.

— Ei hai, dă-i drumul!

— Atunci, poftim! Vă place cuţitul ăsta?

— Nu e rău. Ţi-o demonstrez pe loc!

Cât ai clipi, îl înşfăcai răsucindu-i braţele şi încleştându-i mâna cu atâta putere, încât omul gemu şi scăpă jos cuţitul. Atacul îl surprinsese peste măsură. Până să se dezmeticească, îi şi legai mâinile la spate cu o curea.

— All devils! Pe toţi dracii! exclamă el. Ce v-a apucat? Ce-aveţi de gând cu mine, ca să zic aşa?

— Master, stăpâneşte-ţi gura şi zbiară mai încet, îi întorsei propriile sale cuvinte de adineauri. În pajiştea asta bătrână, ca să zic aşa, nu ştii niciodată dacă nu te pândesc niscai urechi nepoftite!

Mă depărtai puţin şi ridicai de jos cuţitul, apoi puşca pe care o lepădase când cu examinarea indienilor ucişi. Omuleţul făcea eforturi disperate ca să-şi elibereze mâinile. Tot sângele i se urcase în obraz. Cureaua îl ţinea însă strâns, aşa că nu avea succes.

— Degeaba, master! îi strigai. Aşa-mi rămâi până mi-o veni pofta să-ţi dau drumul. Dovadă că un book-maker se pricepe să plătească cu aceeaşi monedă. Nu m-am atins de dumneata, nu te-am jignit. Şi, când colo, ai sărit la mine cu cuţitul. Acum, după legile preriei, eşti în puterea mea şi pot sa te tratez cum vreau. Nimeni nu mi-ar găsi vreo vină dacă, aşa cum ziceai adineauri, ţi-aş înfige fierul acesta tăios între coaste.

— Mă rog, loviţi! Altceva nici nu merit! răspunse el mânios. Auzi, să mă biruie un ins, unul singur, ziua-n amiaza mare! Să-mi lege mâinile şi eu să nu-i smulg măcar un fir de păr din cap! Ei bine, aşa nu se mai poate trăi! Ruşine, Sans-ear!

— Sans-ear ai spus? Dumneata eşti Sans-ear? Auzisem multe despre acest faimos westman care niciodată nu era văzut în tovărăşia cuiva, pentru că nu considera pe nimeni vrednic să şi-l apropie. Cu ani în urmă, îşi pierduse urechile la Navajos şi de atunci îşi luase acest nume confecţionat din două limbi diferite: Sans-ear, adică „Fără urechi”, poreclă sub care devenise cunoscut pe tot cuprinsul savanei şi chiar dincolo de ea.

Omuleţul tăcu. Abia după ce repetai întrebarea, rosti:

— Numele meu nu vă priveşte! Dacă e păcătos, nu merită pronunţat, iar dacă e onorabil, ar trebui cruţat de umilinţă.

Mă apropiai şi îi scosei cureaua de la mâini.

— Ia-ţi cuţitul şi puşca. Eşti liber! Vezi-ţi de drum!

— Lăsaţi glumele proaste! Cum adică, să trec peste ruşinea de a fi fost înfrânt de un greenhorn? Dacă eraţi, ca să zic aşa, un flăcău ca lumea, un Winnetou, sau lunganul de Haller, sau chiar Old Firehand, sau Old Shatterhand, atunci, mă rog…

Îl priveam cu milă pe bătrân. Mica mea „lovitură” îl afectase profund şi-mi părea bine că-mi oferea posibilitatea să-l consolez, legându-mă de faptul că pomenise numele sub care eram cunoscut atât printre albi cât şi în wigwamurile indiene.

— Un greenhorn, zici? Crezi dumneata că un greenhorn ar fi în stare să-i joace vestitului Sans-ear o asemenea festă?

— Dar ce altceva sunteţi? Arătaţi ca şi când aţi fi ieşit chiar acum de la croitor. Şi apoi, armele astea lucii! Parcă aţi merge la bal mascat!

— În schimb, sunt bune armele. Ai să vezi numaidecât! Fii atent!

Luai o piatră cam de două ori cât o piesă de un dolar, o aruncai în sus, dusei repede puşca la ochi şi în momentul când piatra – ajunsă la cumpăna dintre forţa de ascensiune imprimată şi forţa de atracţie a pământului – păru o clipă suspendată în aer, glonţul o lovi şi îi dădu un nou impuls.

Exerciţiul acesta îl încercasem de sute de ori până să izbutesc. Totuşi, nu-l socoteam cine ştie ce tur de forţă. Mărunţelul însă mă privi cu nişte ochi plini de admiraţie.

— Heavens, cerule! Asta zic şi eu lovitură! Vă reuşeşte întotdeauna?

— De nouăsprezece ori din douăzeci.

— Pai atunci sunteţi un fenomen! Cum vă cheamă, ca să zic aşa?

— Old Shatterhand!

— Imposibil! Old Shatterhand trebuie să fie mult mai bătrân, altminteri nu i s-ar spune old.

— Uiţi că porecla are un alt sens şi nu se referă la vârstă?

— Adevărat! Dar scuzaţi, vă rog, daca insist: Old Shatterhand a încăput odată în labele unui grizzly care, surprinzându-l în somn, l-a sfâşiat de la umăr până-n şold. Se zice că şi-a prins apoi la loc tot acest amestec, însă rana, ca să zic aşa, trebuie să se mai vadă.

Îmi descheiai vesta din piele de bivol, apoi cămaşa albă din piele de căprioară:

— Uite-aici!

— Măi, măi, grozav v-a mai lucrat bestia! Trebuie că v-a jupuit vreo şaizeci şi opt de coaste!

— Cam aşa ceva. Lucrurile s-au întâmplat jos, la Red River. Am zăcut aşa, rupt, însângerat, lângă leşul ursului, fără ajutor de nicăieri, până m-a găsit Winnetou, căpetenia apaşilor, de care ai pomenit adineauri.

— Va să zică, ce mai calea-valea: Old Shatterhand! Atunci să vă întreb: credeţi că sunt, ca să zic aşa, un prost atât de mare?

— Nu cred deloc. Ai greşit luându-mă drept un greenhorn, atâta tot. Doar nu te puteai aştepta ca un ageamiu să-ţi joace asemenea renghi. Aşadar nimic altceva decât surpriza e de vina.

— Oho! Pe cât se pare, dumneavoastră nici n-aveţi nevoie să apelaţi la surpriză. Nu prea cunosc mulţi inşi cu asemenea forţă de bivol. În sfârşit… nu mi-e ruşine că am fost înfrânt. Numele meu adevărat e Sam Hawerfield. Dacă vreţi să-mi faceţi o plăcere, spuneţi-mi Sam.

— Şi dumneata mie Charlie, cum îmi spun toţi prietenii. Iată mâna!

— Bine, sir! Bătrânul Sam nu e dintre aceia care strâng mâna orişicui, dar în ce vă priveşte n-am nici o rezervă. Numai un lucru: fie-vă milă şi nu-mi striviţi degetele! Mai am nevoie de ele.

— Nici o grijă, Sam. Degetele dumitale or să-mi mai fie de folos, după cum şi ale mele îţi vor sta la dispoziţie. Şi-acum revin la prima mea întrebare: de unde vii şi încotro te duci?

— Vin tocmai din Canada, unde am ţinut de urât unor lumberstriker-i, unor tăietori de lemne. Acum, ca să zic aşa, vreau să trec în Texas sau în Mexic, unde ar fi, cică, atâţia criminali, încât îi râde omului inima în piept de câte gloanţe şi cuţite o pândesc.

— Va să zică, avem aceeaşi ţintă. Eu tot în Texas şi California vreau să ajung şi nu prea contează dacă fac un mic ocol prin Mexic. Mă iei cu dumneata?

— Ce întrebare! Fireşte că vă iau. Doar veniţi din Sud, sunteţi omul de care am nevoie. Dar, ia spuneţi: eraţi serios în chestia aia cu scrisul?

— Bineînţeles!

— Hm! Dacă un Old Shatterhand se ocupă cu asemenea treburi, înseamnă că se schimbă socoteala, ca să zic aşa. Eu, unul, vă mărturisesc că prefer să cad cu dosul în vizuina ursului, decât să moi condeiul în călimară. Nu mi-ar ajunge o viaţă ca să aştern pe hârtie un cuvânt. Mă rog, să trecem la altă chestiune: Ce-or fi căutând indienii pe-aici? Sunt ogellallaşi, periculoşi ai dracului !

Îl informai asupra celor ştiute de mine.

— Hm! făcu el. Nu e prea bine să prindem rădăcini aici. Am întâlnit ieri o urmă, să-ţi scoţi pălăria, zău aşa: pe puţin şaizeci de călăreţi! Ăştia patru, cu care m-am socotit adineauri, trebuie că aparţin acelei trupe. Se aflau, probabil, în recunoaştere. Dumneavoastră aţi mai fost vreodată prin aceste locuri?

— Nu!

— La vreo douăzeci de mile spre vest preria devine absolut netedă şi la alte zece mile curge un pârâu către care trebuie să se fi îndreptat indienii ca să-şi adape caii. Noi, fireşte, îi vom ocoli şi vom lua-o spre sud. Chiar cu riscul de a nu da de altă apă decât mâine după-amiază. Plecând imediat, ajungem până în seară la calea ferată ce leagă statele din răsărit ale S. U. A. cu ţinuturile vestice şi dacă nu întârziem, ne vom desfăta, ca sa zic aşa, privind cum trece trenul sub nasul nostru.

— Sunt gata. Dar ce facem cu indienii ucişi?

— Ce să facem? Nimic complicat. Îi lăsăm aici şi basta. Numai să le tai mai întâi urechile.

— Ar trebui îngropaţi. Dacă-i descoperă fârtaţii, atunci trag imediat concluzia să ne aflăm aici.

— Las' să-i descopere, Charlie! Asta şi vreau.

Duse pe rând cadavrele până pe creasta unei coline, le rândui unul lângă altul, apoi le tăie urechile şi le vârî în propriile lor mâini.

— Aşa, Charlie! Vor veni, vor vedea şi vor recunoaşte imediat că isprava i se datorează lui Sans-ear. Ascultaţi ce vă spun: iarna e o senzaţie cât se poate de proastă să vrei să îţi îngheţe urechile şi să nu le ai. Am fost cândva atât de tont, încât m-am lăsat prins de indieni. Lichidasem, ce-i drept, o seamă de inşi, dar unuia, în loc să-i crap capul cu tomahawkul, i-am retezat din greşeală o ureche. Drept răsplată, până să mă omoare, roşii mi-au tăiat ambele urechi. S-au ales ei cu urechile, dar nu şi cu hoitul lui Sam Hawerfield, care a şters-o frumuşel. De atunci, pentru perechea mea de urechi, ei da, număraţi aici!

Scoţându-şi puşca de pe umăr, îmi arătă semnele crestate în patul ei. Apoi continuă:

— De fiecare indian omorât, un semn. Acum se mai adaugă patru.

Mai făcu patru crestături cu briceagul, apoi continuă:

— Vedeţi, aici sunt numai indieni; dincoace, sus, am opt albi care au gustat şi ei din gloanţele mele. Vă povestesc totul cu alt prilej. De fapt, erau zece cu toţii. Îmi mai lipsesc doi, tată şi fiu, cei mai mari ticăloşi de pe faţa pământului. Când voi termina şi cu ăştia, înseamnă că mi-am împlinit menirea.

Ochii i se tulburară; chipul i se învălui într-o umbră de tristeţe şi duioşie. Bănuiam că inima bătrânului vânător îşi primise cândva partea ei de zbucium. Poate că suferinţa şi nevoia de răzbunare să-l fi îndemnat şi pe el, ca pe atâţia alţii, spre Vestul sălbatic, unde omul nu mai ţine cont de sublima poruncă „iubeşte-ţi duşmanii!”

Sans-ear îşi încărcă din nou puşca. Era una din acele vechituri, pe care nu rareori le întâlneşti în prerie. Patul, zgâriat, crestat peste tot, îşi pierde cu timpul forma iniţială. Fiecare semn aminteşte moartea câte unui duşman. Ţeava se acoperă treptat de rugină groasă, parcă se strânge, se chirceşte de bătrâneţe. Nici un străin n-ar cuteza să apese pe trăgaciul unei asemenea arme, dar în mâna stăpânului, ea funcţionează perfect. Omul s-a obişnuit cu ea de o viaţă,

îi cunoaşte firea, toanele, beteşugurile şi când sloboade un foc, poţi să pui rămăşag pe orice că loveşte în ţintă.

— Tony! chemă deodată Sam.

Până atunci iapa păscuse nu departe de noi. Auzindu-se strigată, veni săltând şi se propti aşa fel lângă stăpânul ei, încât acesta nu avea decât să întindă un braţ şi să urce în şa.

— Ce să spun, Sam, ai un cal admirabil! Cine-l vede numai în treacăt n-ar da pe el un cent; dar observându-l cu atenţie, îţi dai scama că nici o mie de galbeni n-ar fi un preţ exagerat.

— O mie? Pshaw! Puteţi să-mi daţi şi un milion! Eu unul cunosc dincolo, în Munţii Stâncoşi, nişte zăcăminte, să scoţi bănet cu lopata, nu altceva şi dacă voi da vreodată de un ins care să mi se lipească de suflet, am să-i arăt unde se află. Va să zică, ce nevoie aş avea s-o vând pe Tony? Trebuie să ştiţi un lucru: Cel căruia i se spune astăzi Sans-ear a fost cândva într-o cu totul altă situaţie, a fost un om pe deplin fericit şi mulţumit, aşa cum ziua e plină de lumină şi marea de apă. Era pe atunci un tânăr farmer, avea o soţie şi un copil pentru care şi-ar fi jertfit nu o viaţă, ci o mie, zece mii de vieţi. Nevasta şi-a adus-o la timpul său, călare pe cea mai splendidă iapă, una Tony. Iar când iapa a născut un mânz vioi şi deştept, cum rareori se întâmplă. de ce să nu-i fi dat şi lui numele mamei, adică Tony? Aşa e?

— Ai dreptate – aprobai mirat oarecum de naivitatea lui copilărească.

— Well! Apoi au venit cei zece albi pomeniţi adineauri, o bandă fără căpătâi care teroriza întregul ţinut. Mi-au incendiat ferma, mi-au ucis nevasta şi copilul, mi-au împuşcat şi iapa după ce au văzut că nu se lasă încălecată de străini. Numai mânzul a rămas în viaţă: se rătăcise întâmplător şi n-au dat cu ochii de el. Întorcându-mă de la vânătoare, l-am găsit drept unică relicvă a fericirii distruse. Eh, ce rost mai au vorbele?… Pe opt dintre criminali i-am lichidat cu puşca asta. Ceilalţi doi au scăpat, dar trebuie să-i

prind! Când Sans-ear se ţine de cineva, apoi nu-l scapă, de-ar fi să fugă şi în Mongolia. Iată ce mă mână acum spre Texas şi Mexic. Tânărul şi veselul farmer a ajuns cu anii, vânătorul cărunt care cutreieră păduri şi savane, mistuit de un aprig foc al răzbunării: iar mânzul a devenii o făptură ciudată, semănând mai degrabă cu un ţap decât cu un cal adevărat. Dar amândoi sunt neînfricaţi, ca să zic aşa şi vor duce-o împreună până ce un plumb, o săgeată sau poate un tomahawk va scurta zilele unuia din ei. Atunci, cel rămas în viaţă, cal sau călăreţ, cine ştie, se va sfârşi de singurătate, pustiit de dorul celuilalt.

Îşi trecu palma peste ochi, ca şi când ar fi voit să alunge o umbră, apoi continuă:

— Destul cu vechile mele poveşti, Charlie! Deşi nu vă cunosc mai demult, sunteţi primul om care le află din gura mea şi pesemne ca veţi rămâne şi ultimul. Îmi închipui că aţi mai auzit destule despre mine, după cum şi mie mi-a fost dat să aud o mulţime de lucruri despre Old Shatterhand când îmi îngăduiam câte un mic popas pe la focurile altora. De aceea am ţinut să vă arăt că nu vă socotesc un străin. Dar faceţi-mi, vă rog, plăcerea şi uitaţi cum am picat în labele dumneavoastră! Am să vă dovedesc în viitor că bătrânul Sam Hawerfield, chiar dacă a păţit ce-a păţit adineauri, ştie să stea neînfricat la postul sau.

Îmi dezlegai mustangul şi încălecai. Iar Sam, deşi îmi spusese că vom merge spre sud, porni spre vest. De ce? Nu-l întrebai. Avea, probabil, o anume intenţie. Nu cerui lămuriri nici pentru faptul că luase cu el suliţele celor patru indieni ucişi. Omul acesta îmi amintea mult de bătrânul Sam Hawkens, mai ales că purta şi acelaşi prenume.

O bună bucată de timp merserăm aşa, fără să schimbăm o vorbă. La un moment dat, Sam îşi struni calul, sări din şa şi înfipse una din suliţe sus, pe o colină. Atunci pricepui şi eu ce urmăreşte. Folosea suliţele drept indicatoare pentru a-i îndruma pe indieni către cadavrele lăsate în urmă. Voia

ca duşmanii să afle că Sans-ear, răzbunătorul, a mai făcut patru victime.

Apoi bătrânul desfăcu un cobur de la şa şi scoţând opt bucăţi de piele, îmi dădu şi mie patru.

— Poftim. Charlie, înfăşuraţi cu ele copitele mustangului. Astfel, pe terenul ăsta nu se mai imprimă nici o urmă, iar indienii n-au decât să creadă că am zburat pe sus, ca păsările. Va să zică, dumneavoastră o luaţi drept spre sud, până la calea ferată şi mă aşteptaţi acolo. Eu mai am de plantat, ca să zic aşa, trei suliţe, pe urmă vin la locul convenit. Ne întâlnim fără doar şi poate. Pentru cazul că totuşi ne-am rătăci niţel, reţineţi semnalul: ziua un ţipăt de vultur şi noaptea un lătrat de coiot.

După cinci minute, nici nu ne mai zăream unul pe celălalt. Cufundat în tot soiul de gânduri, călăream spre locul întâlnirii. Calul, având copitele înfăşurate, fugea mai greu ca de obicei; de aceea, după vreo cinci mile, descălecai şi-i scosei învelitorile. Doar nu avuseseră alt scop decât să evite orice semn în preajma suliţelor înfipte de Sam.

Acum mustangul îşi luă viteză. Preria devenea tot mai întinsă, mai netedă, punctată ici şi colo de câte un corcoduş sau o tufă de alun. Soarele încă nu coborâse după orizont, când observai departe, în stânga mea, o dungă prelungită deopotrivă spre vest ca şi spre est.

Să fi fost linia ferată? Tot ce se poate.

Ţinui drumul înainte şi aşteptarea mea se împlini. În faţa ochilor mei apăru calea ferată. Şinele şerpuiau pe un terasament de înălţimea unui stat de om.

Atunci mă cuprinse un sentiment ciudat, oarecum confuz, dar explicabil: după multă vreme, luam din nou contact cu civilizaţia. Nu aveam decât să fac un semn la apropierea unui tren, să mă urc într-un vagon şi să mă călătoresc fie spre apus, fie spre răsărit.

După ce priponii calul cu lasso-ul, mă apucai să caut vreascuri pentru foc. Mă apropiai astfel de un tufiş ce se afla chiar lângă rambleul liniei ferate. Aplecându-mă, după

nişte crengi, dădui pe neaşteptate de un ciocan. Trebuie că unealta se va fi aflat acolo de puţină vreme, căci arăta ca nouă, fără urmă de rugină. Fusese folosită deci de către cineva care trecuse pe-acolo cel mult cu o zi înainte.

Cercetai mai întâi locul unde mă aflam, dincoace de rambleu, dar nu descoperii nimic deosebit. Mă urcai apoi sus, căutând vreun semn, dar fără rezultat. Deodată mă întâmpină mirosul unui mănunchi de iarbă de Grama, cu firul scurt, des şi creţ, care-mi atrase atenţia, pentru că se găsea foarte rar prin partea locului. Nu încăpea nici o îndoială: mănunchiul fusese călcat. Urma era încă proaspătă, de cel mult două ore. Firele uşor îndoite pe conturul piciorului îşi reveniseră aproape cu totul, în timp ce partea călcată din plin mai păstra încă tiparul călcâiului şi al degetelor. Era limpede că omul purtase mocasini. Deci, indian? Să fi fost indieni pe aproape? În acest caz, ce legătură între ei şi ciocanul aceia părăsit? Şi parcă nu există şi albi care poartă mocasini? Nu cumva vreun cantonier a preferat această încălţăminte comodă, pentru deplasarea de-a lungul liniei? Oricum, nu mă puteam mulţumi cu supoziţii liniştitoare. Îmi trebuiau certitudini.

O examinare a liniei implica primejdii serioase. De ambele părţi ale terasamentului, îndărătul oricărei tufe, putea să pândească vreun duşman; iar dacă mă urcam sus, pe rambleul propriu-zis, era imposibil să nu fiu zărit de departe. În alte condiţii, descoperirea unui ciocan nu mi-ar fi dat prea multă bătaie de cap: aş fi cercetat de îndată împrejurimile. Dar acum, când ogellallaşii cutreierau regiunea, chiar şi cel mai mic semn chema la extremă prudenţă.

Cu puşca în spinare şi cu pistolul în mină, mă strecurai târâş până la tufă. Nimic, nici un rezultat. Făcui apoi calea-ntoarsă, dar pe alt traseu. Iarăşi nimic. Examinai astfel partea dinspre vest de locul unde păştea mustangul meu. Pe urmă o luai spre est. Nici aici nu găsii nimic suspect. În sfârşit, când să trec în patru labe peste linia ferată, simţii în

palme umezeală şi nisipul dedesubt începu să lunece. Observai că acolo nisipul era parcă anume presărat pe o porţiune în formă de cerc. Scormonii cu degetele şi mărturisesc, mă speriai. Mâna mi se înroşi toată! Nisipul era sângeriu. Strâns lipit de pământ, controlai locul mai de aproape şi-mi dădui scama că e vorba de o băltoacă de sânge acoperită cu nisip.

Aici fusese ucis un om; dacă ar fi fost omorât un animal, nimeni nu s-ar fi trudit să camufleze astfel băltoaca de sânge. Cine era victima şi cine ucigaşul? Terenul dimprejur fiind uscat şi tare, nu se întipărise nici o urmă, nici un semn. Dar aruncându-mi privirea sus, pe creasta rambleului acoperită cu iarbă, zării nişte urme de tălpi şi două dâre paralele, ca şi când victima ar fi fost târâtă de subsuori, cu picioarele atârnând.

Era cât se poate de primejdios să trec aici de partea cealaltă a liniei ferate. Pământul încă nu absorbise sângele, urmele se păstraseră foarte bine – aşadar crima fusese săvârşită de curând şi făptaşii mai puteau fi prin apropiere. De aceea mă lăsai în jos şi abia după ce făcui o bună bucată de drum îndărăt, mă săltai dincolo de rambleu şi continuai să mă furişez spre est.

Toate acestea se petreceau foarte încet, deoarece, spre a nu fi cumva zărit, trebuia să recurg la tot soiul de vicleşuguri şi dibăcii. Noroc că tufele erau aici destul de dese. Ascunzându-mă îndărătul lor, scrutând cu atenţie terenul înainte de a străbate câte un interval, târându-mă ca şarpele, ajunsei cu bine până în dreptul locului acela însângerat, situat sus, pe rambleu.

Un mărăcine stufos, încâlcit, se înălţa chiar în dreptul tufei după care mă pitisem, ca la vreo opt metri depărtare. Deşi rămurişul lui mă cam încurca la vedere, totuşi mi se păru că zăresc o umbră lungită sub el, ca un trup de om. O masă neagră care se distingea de mediul înconjurător, mai luminos. Să fi fost cadavrul? Sau poate unul din făptaşi? Trebuia să mă lămuresc.

În fond, de ce mă expuneam primejdiei? Puteam foarte bine să-l aştept pe Sam şi să ne vedem apoi liniştiţi de drum împreună. Dar vânătorul de prerie trebuie să ştie în orice moment ce duşman are în faţă, în spate sau în flancuri. Nici un amănunt nu poate fi trecut cu vederea; orice semn îţi poate dezvălui un fapt sau întări o concluzie în legătură cu realităţi la care nici cel mai erudit profesor sau savant nu s-ar gândi. Westman-ul trage adesea concluzii foarte serioase din cele mai mărunte indicii în care omul neiniţiat nu vede nici un fel de semnificaţie, sau care pur şi simplu îi provoacă râsul. Într-o zi, de pildă, el străbate călare patruzeci sau cincizeci ce mile engleze, iar în ziua următoare nu face decât o jumătate de milă, fiind obligat să-şi cumpănească fiece pas. Şi chiar dacă prudenţa nu-i va aduce vreun folos personal, în schimb se va dovedi utilă pentru alţii: vânătorul îi va putea informa, sfătui, preveni. In general, omul e totdeauna dornic să se convingă asupra naturii oricărui pericol şi să lupte din răsputeri împotriva lui, fără a mai vorbi de tentaţia pe care o exercită asupra caracterelor puternice orice acţiune îndrăzneaţă.

Luai de jos o cracă uscată, îmi agăţai pălăria în vârful ei şi înălţând-o deasupra tufişului, făcui anume puţin zgomot, pentru ca insul de dincolo să creadă că aici se mişcă cineva. Dar umbra nu tresări deloc – fie că nici nu era vorba de vreun duşman, fie că aveam de-a face cu un individ prea şiret ca să se lase păcălit de o asemenea manevră.

Hotărâi să risc totul. Mă târâi încetişor, de-a-ndărătelea, apoi îmi luai avânt şi din două salturi ajunsei drept lângă umbra aceea, gata să lovesc, la nevoie, cu cuţitul. Şi iată că sub crengile frânte, răsucite, zăcea un om. Constatai numaidecât că e mort. Dădui crengile în lături şi mă pomenii în faţa unui chip groaznic desfigurat de spasmele morţii, cu ţeasta însângerată. Era un alb scalpat. O săgeată cu gheare îi găurise spinarea şi se frânsese. Judecând deci după felul săgeţii, făptaşii trebuie să fi fost indieni porniţi pe război.

Să fi plecat departe, sau mai erau prin preajmă? Trebuia s-o aflu negreşit. Urmele erau clare: duceau de la rambleul liniei ferate către prerie. Mă luai după ele, trecând de la tufă la tufă şi aşteptându-mă din moment în moment la vreo săgeată sau la un atac pe care să-l parez cu cuţitul. Din tiparul tălpilor desluşeam că era vorba de patru bărbaţi, doi mai în vârstă şi doi tineri. În timp ce mă târam pe vârful degetelor de la mâini şi de la picioare – treabă care presupune mult exerciţiu şi nu puţină forţă – dânşii nici măcar nu încercaseră să-şi ascundă urmele. Probabil că se simţeau în deplină siguranţă.

Vântul îmi sufla în faţă dinspre sud-est. De aceea nici nu mă speriai prea tare când auzii fornăitul unui cal: doar nu mă putuse mirosi. Mersei târâş înainte până mă lămurii suficient ca să mă pot retrage. În faţa mea, printre tufişuri, se aflau aproximativ şaizeci de cai, toţi, cu excepţia a doi, dichisiţi după obiceiul indian. Şeile le fuseseră scoase, probabil pentru a folosi în tabără drept scaune sau perne.

La cai nu erau decât doi oameni de strajă. Unul, foarte tânăr, purta o pereche de cizme grosolane, din piele de viţel, pesemne chiar încălţămintea celui ucis, pe care – am uitat să notez – îl găsisem gol-puşcă. Hainele şi celelalte lucruri ale victimei fuseseră împărţite între ucigaşi. Deci, tânărul din post era unul din cei patru inşi pe ale căror urme mă deplasasem.

Indianul vine adeseori în contact cu albi care nu-i cunosc limba. De aceea, între cele două părţi s-a statornicit un fel de limbaj pantomimic, ale cărui semne şi înţelesuri trebuie să le cunoască orice om care se abate prin Vestul sălbatic. Din obişnuinţă, oamenii cu temperament vioi sau aflaţi în situaţii încordate, chiar dacă se înţeleg prin cuvânt, mai adaugă şi cuvenita pantomimă. Cele două străji discutau între ele şi subiectul părea atât de interesant, încât, crezându-se neobservaţi, gesticulau într-un chip care le-ar fi atras mai mult decât o mustrare din partea celor doi tovarăşi ai lor mai vârstnici. Arătară spre vest, făcură

semnul focului şi al calului, deci al locomotivei. Căreia indienii îi spun „calul de foc”, îşi loviră arcurile de pământ, ca şi cum ar fi imitat mişcarea ciocanului, îşi duseră puştile la ochi ca pentru tragere, făcură ca şi când ar mânui cuţitul ori tomahawkul. În sfârşit, înţelesei destul ca să mă pot întoarce, nu fără a şterge însă pe cât posibil urmele.

Din pricina acestei operaţii, întârziai cam mult până să ajung iar la mustangul meu. Swallow îşi găsise între timp societate: păştea lângă iapa lui Sam. Acesta şedea calm îndărătul unei tufe şi muşca dintr-un hartan de pastrama.

— Câţi sunt, Charlie? mă întrebă.

— Cine?

— Indienii.

— De unde ştii?

— Adică, vi se pare că bătrânul Sans-ear e un biet greenhorn, cum vă crezuse el pe dumneavoastră? Vă înşelaţi, ha-ha-ha!

Era râsul lui semeţ, pe care îl mai afişase faţă de mine şi pe care, probabil, îl folosea, mai ales în situaţiile când se credea superior preopinentului său. Chiar şi în această privinţă omul îmi amintea de Sam Hawkens, care îşi avea şi el râsul lui cu tâlc.

— Ce vrei să spui, Sam?

— Parcă mai e nevoie s-o spun? Ce-aţi fi făcut, de pildă, dacă eraţi dumneavoastră Sans-ear şi venind încoace, aţi fi găsit colea, lângă calul lui Old Shatterhand, nu pe stăpânul acestuia, ci un ciocan?

— Aş fi aşteptat să se întoarcă stăpânul!

— Zău? Asta, ca să zic aşa, n-aş crede-o. Constatându-vă lipsa, m-am gândit ca vi s-a întâmplat ceva şi m-am luat după dumneavoastră.

— Şi dacă aveam un plan pe care prezenţa dumitale mi l-ar fi zădărnicit? Şi apoi cred că Old Shatterhand nu întreprinde nimic fără precauţia necesară. Până unde m-ai urmărit?

— Peste tot şi aici şi dincolo, până la nenorocitul acela ucis de indieni. Puteam să va ajung numaidecât, căci ştiam că sunteţi înaintea mea; dar văzând mortul, m-am gândit ca v-aţi dus numai în recunoaştere şi m-am întors încoace. Aici v-am aşteptat în toată liniştea, ca să zic aşa. Ei câţi sunt?

— Vreo şaizeci

— Ia te uită! Asta-i trupa ale cărei urme le-am mirosit încă de ieri. Sunt puşi pe război?

— Da.

— Un scurt popas?

— Au deşeuat caii.

— Hait! Înseamnă că pun ceva la cale chiar aici. N-aţi mirosit nimic?

— Bănuiesc că. Vor să scoată şinele, să provoace deraierea unui tren şi să-l jefuiască.

— Vorbiţi serios, Charlie? Atunci personalul şi pasagerii se află în faţa unei catastrofe teribile. Dar de ce vă trece prin gând tocmai aşa ceva?

— I-am spionat.

— Cunoaşteţi graiul ogellallaşilor?

— Îl cunosc, dar nici nu era nevoie. Străjile de la cai discutau într-o pantomimă foarte clară.

— Cu asta te poţi înşela uneori. Descrieţi-mi şi mie pantomima.

Îi făcui hatârul. Sans-ear cel pirpiriu dădu să sară în sus, dar se stăpâni.

— I-aţi înţeles bine. Trebuie să venim în ajutorul trenului. Dar să nu ne pripim, ca să zic aşa. Asemenea lucruri importante trebuiesc chibzuite serios şi cu calm. Prin urmare, şaizeci? Hm, abia dacă mai am loc pentru zece crestături pe patul puştii! Unde să-i mai mai însemn şi pe ceilalţi?

Cu toată gravitatea situaţiei, era cât pe-aci să izbucnesc în râs. Faţă-n faţă cu şaizeci de indieni, mărunţelul Sam – în loc să se sperie de-a binelea – avea grija răbojului!

— Pai, câţi inşi ai de gând să dobori? îl întrebai.

— Asta, ca să zic aşa, încă nu se ştie. Cred că cel mult doi sau trei, fiindcă restul or s-o şteargă repede când se vor trezi în faţa a douăzeci sau treizeci de albi.

Ne gândiserăm deci la acelaşi lucru. Conta şi el pe sprijinul personalului din tren şi pe călători.

— Principalul, judecai eu, ar fi să ştim care anume tren intră în vederile lor, din ce parte urmează să sosească. Grozav ne-am mai păcăli, dac-am apuca-o într-o direcţie greşită!

— După cât înţeleg din gesturile lor, e vorba de trenul Mountain, care vine dinspre vest. Şi tocmai asta mă miră, pentru că celălalt, dinspre est, e întotdeauna mai încărcat cu mărfuri necesare indienilor. Eu zic c-ar trebui să ne despărţim: unul s-o ia spre răsărit, celălalt spre apus.

— Oricum, vom fi obligaţi la aceasta dacă nu reuşim să aflăm exact intenţiile lor. Ei, de-am şti cum şi când circulă trenurile!

— Cine să ştie? De când trăiesc, n-am intrat măcar o dată în vreo drăcie de vagon, unde cică ţi-e teamă să-ţi întinzi picioarele. Mie, ca să zic aşa, îmi place preria şi Tony. Dar. Spuneţi, nu cumva s-au şi apucat indienii de treabă?

— Habar n-am. Le-am văzut numai caii. S-ar părea că ştiu când soseşte trenul şi până în seara nu vor face nimic. În curând amurgeşte; să tot fie încă o jumătate de ceas. Atunci să ne furişăm până în preajma lor; poate aflăm ce ne trebuie.

— Okay, fie şi aşa!

— Numai că, în cazul acesta, va fi necesar ca unul din noi să se posteze aici, la rambleu. Te pomeneşti că indienilor le trece prin gând să vină din cealaltă parte. Eu, unul, presupun ca vor demonta şinele venind în direcţia noastră, ca să-şi amenajeze astfel o bună poziţie de atac.

— N-avem nevoie de nici o măsură specială, Charlie. Uitaţi-vă niţel la iapa mea. N-o priponesc niciodată; e un animal foarte inteligent şi are un miros demn de toată

încrederea. Aţi mai văzut cal care să nu fornăie când simte un duşman?

— Nu.

— Totuşi există unul şi acesta e Tony. Ce-i drept, fornăitul e un bun semnal, dar şi trădează două lucruri: mai întâi locul unde se află calul şi călăreţul, apoi faptul că acesta din urmă a fost avertizat. De aceea mi-am deprins iapa să tacă şi dânsa, deşteaptă, m-a înţeles. O las să pască în voie şi când simte primejdia, numai o văd că se apropie şi mă împinge cu botul.

— Şi dacă, de pildă, în cazul nostru n-ar simţi nimic?

— Pshaw! Vântul bate din direcţia indienilor. Mă las împuşcat, dacă Tony nu-mi comunică de îndată ce vreun roşu se apropie de ea la o mie de paşi. De altfel, indivizii ăştia au ochi de vultur şi chiar dacă v-aţi culca de-a lungul rambleului, tot s-ar putea să vă zărească. Staţi deci liniştit, Charlie!

— Bun. Hai să mă încred în Tony a dumitale. Deşi o cunosc de puţină vreme, sunt aproape convins de vrednicia ei.

Scosei o ţigară de „fabricaţie proprie” şi-i dădui foc. Sam îşi holbă ochişorii pe cât putu de tare şi rămase cu gura căscată. Nările îi fremătau şi sorbeau lacom mireasma tutunului; chipul i se lumină de fericire.

Westman-ul, deşi nu prea are prilej să savureze tutun de bună calitate, e de obicei fumător pătimaş.

— O, wonderfull, minunat!… Charlie!… Aveţi ţigări?

— Se-nţelege, o duzină. Vrei una?

— Daţi-o-ncoace! Pentru asta meritaţi să-mi scot pălăria în faţa dumneavoastră.

Luă foc de la ţigara mea, înghiţi câteva fumuri după obiceiul indienilor şi le suflă apoi cu voluptate afară. Obrazul i se transfigura, de parc-ar fi încăput în cel de-al şaptelea cer al lui Mahomed.

— Ce plăcere, Charlie! Te face să uiţi de griji! Ia să-i ghicesc soiul.

— Poftim. Eşti cunoscător?
— Cred şi eu!
— Ei?
— Goosefoot din Virginia sau Maryland.
— Aş!
— Cum? Ar fi sa mă-nşel pentru prima oara în viaţă. Totuşi, e cu siguranţă Goosefoot. Îl recunosc după gust şi parfum.
— Nu e Goosefoot.
— Atunci, la sigur, Legitimo brazilian.
— Nici.
— Gorassao din Bahia?
— Nu!
— Pai, atunci ce-i?
— Uită-te bine la ţigara !
Mai scosei încă una, o desfăcui şi-i arătai învelişul şi conţinutul.
— Aţi înnebunit, Charlie? Stricaţi bunătate de ţigară! Orice westman v-ar oferi pe ea, la nevoie, cinci până la opt piei de biber, mai ales dacă n-a mai fumat de multişor.
— Până-n două-trei zile am altele.
— În trei zile?!… De unde?
— De la fabrica mea.
— Oh! Aveţi fabrica de ţigări?
— Exact!
— Şi unde o aveţi _
— Uite colo!
Arătai în direcţia unde se afla mustangul meu.
— Charlie, ce-i cu glumele astea deplasate, ca să zic aşa?
— Nu glumesc de loc; spun adevărul.
— Hm! Dacă n-aţi fi Old Shatterhand, aş crede că vă lipseşte o doagă sau că aveţi vreuna în plus.
— Examinează mai bine tutunul! Sam îl studie serios, cu toată atenţia.
— Nu mă dumiresc şi pace! Însă de bun, e bun, chiar excepţional.

— Atunci, haide să-ţi arăt fabrica!

Mă apropiai de mustangul meu şi scosei de sub şa un săculeţ. Îl dezlegai.

— Bagă mâna!

Sam se execută şi scoase la iveală un pumn de frunze.

— Charlie, mă credeţi idiot? Astea-s frunze de cireş şi alte alea.

— Da, da. Şi ceva cânepă sălbatică. Iar învelişul nu e decât o frunză dintr-un soi de limba-boului, plantă căreia voi aici îi ziceţi „verhally” Săculeţul asta e fabrica mea de tutun. Când dau de asemenea frunze, adun cât îmi trebuie, le vâr în săculeţ şi-l pun sub şa. Căldura face ca foile să fermenteze, asta-i toată arta!

— De necrezut!

— Dar adevărat! O asemenea ţigară nu e decât un surogat mizerabil; orice fumător destoinic, cu cerul gurii argăsit ca pielea de bivol, ar arunca-o după primul foc. Insa fumează dumneata drăcia asta după ceai cutreierat savana ani de-a rândul! Să vezi atunci cum ţi se pare cel mai bun Goosefoot. De altfel. Te-ai convins personal!

— Charlie, aţi crescut în ochii mei!

— Numai nu mă trăda în faţa persoanelor care n-au mai fost prin Vest! Altminteri ne-ar lua drept tunguzi, kirghizi sau ostiaci care şi-au spălat gura şi nasul cu catran.

— Tunguz, ostiac, dacă ţigara îmi place, mi-e indiferent. De altfel, nici nu ştiu unde se află soiul ăsta de oameni.

Dezvăluirea secretului meu de fabricaţie nu-i tulbură de loc plăcerea. Fumă ţigara până la capăt, mai să-şi frigă buzele.

Între timp soarele asfinţi. Seara era atât de întunecoasă, încât puteam să pornim la executarea planului nostru.

— Mergem? întrebă Sam.

— Mergem.

— Şi cum procedăm?

— Ne apropiem amândoi de caii indienilor; acolo ne despărţim, dăm fiecare ocol taberei şi ne întâlnim din nou în

spatele ei.

— Bine! Şi pentru cazul că va trebui să fugim şi ne vom pierde unul de altul, fixăm întâlnirea la sud, lângă malul apei. Acolo se întinde adânc în prerie capătul unei păduri virgine ce coboară din munţi. Către liziera de sud a pădurii, cam la vreo două mile distanţă, preria face un cot unde ne putem lesne regăsi.

— Am înţeles. Hai să mergem!

Nu credeam să ajungem în situaţia de a ne refugia până acolo, dar era cuminte şi prudent să ne asiguram pentru orice eventualitate. Pornirăm deci.

Se întunecase bine de tot, aşa că trecurăm fără grija peste linia ferată. O luarăm apoi la stânga, de-a lungul terasamentului, ţinând pentru caz de primejdie cuţitele pregătite. În prerie, ochiul se deprinde repede cu întunericul; puteam recunoaşte de la câţiva paşi orice siluetă de indian. Trecurăm pe lângă cadavrul albului şi ajunserăm la locul unde ştiam că se află caii. Erau tot acolo.

— De aici eu o iau la stânga, îmi şopti Sam şi se făcu nevăzut.

Eu ocolii pe dreapta, pe lângă cai, apropiindu-mă de umbrele întunecate ale indienilor. Îşi amenajaseră tabăra într-un loc cam sterp şi nu aprinseseră nici un foc. Păstrau atâta linişte, încât s-ar fi auzit şi mersul gândacului prin iarbă. Ceva mai la o parte şedeau trei inşi – singurii care păreau să discute între ei. Cu multă prudenţă, mă furişai până acolo.

Oprindu-mă la nici şase paşi în spatele lor, constatai cu mirare că unul dintre ei era alb. Ce treabă să fi avut acesta cu indienii? Să fi fost prizonier? Se vedea limpede că nu. Poate că era unul din acei vagabonzi ai savanelor care ţin ba cu indienii, ba cu albii, după cum le dictează interesele lor prădalnice. Se putea să fie şi unul din acei vânători albi care, căzuţi în mâinile roşilor, îşi salvează viaţa luând de soţie o fată indiană şi intră astfel în comunitatea tribului respectiv. Dar în acest caz, îmbrăcămintea pe care, în

pofida întunericului, i-o desluşeam destul de bine, ar fi trebuit să se apropie mai mult de cea a indienilor.

Ceilalţi doi aveau rang de căpetenii; chicile lor înalte erau împodobite cu pene de vultur. Păreau să fie războinici a două triburi sau aşezări diferite, aliate în vederea unei operaţii comune.

Şedeau tustrei lângă o tufă, ceea ce îmi permitea să mă apropii până s-ajung a desluşi discuţia lor. Mă târâi încă o bucată. Mai că i-aş fi putut atinge cu mâna.

Tocmai atunci intervenise probabil o pauză în discuţie. Tăcerea dură câteva minute. Apoi una din căpetenii îl întrebă pe alb în acel idiom alcătuit din expresii englezeşti şi indiene:

— Şi fratele meu e sigur că aurul vine chiar cu următorul cal de foc?

— Sigur, întări cel întrebat.

— Cine i-a spus-o?

— Un om care lucrează chiar la grajdul calului de foc.

— Aurul vine din ţara waikurilor sau, cum îi ziceţi voi, California?

— Da.

— Şi merge la marele părinte
[2] al feţelor palide care face din el dolari?

— Chiar acolo.

— Tatăl feţelor palide nu va primi nici atâta aur cât să facă o monedă! Şi călăresc mulţi oameni pe calul de foc?

— Asta n-o ştiu, însă oricâţi ar fi, sunt sigur ca fratele meu roşu şi vitejii săi războinici îi vor învinge.

— Războinicii ogellallaşilor vor culege multe scalpuri; soţiile şi fetele lor vor juca de bucurie. Oare călăreţii calului de foc aduc cu ei destule lucruri din cele trebuitoare oamenilor roşii: haine, arme, pături?

— Aduc de toate, chiar mai multe decât îţi închipui. Dar voi primi şi eu cele cerute de la bărbaţii roşii?

— Fratele meu alb va primi tot aurul şi argintul din pântecele calului de foc. Oamenii roşii n-au nevoie de aur.

În munţii lor se găsesc nuggeţi cu grămada. Ka-wo-mien, căpetenia ogellallaşilor (şi se arătă cu degetul pe sine însuşi) a cunoscut cândva un alb înţelept şi viteaz care spunea că aurul nu este decât deadlydust, pulberea morţii, născocită de spiritul cel rău al pământului pentru a face din oameni hoţi şi ucigaşi.

— Această faţă albă era un neghiob. Cum îi zicea?

— Nu era neghiob, era tare înţelept şi curajos. Fiii ogellallaşilor se aflau atunci sus, la apele lui Broad-fork, porniţi să ia scalpurile unor albi care vânaseră pe pământul nostru o mulţime de biberi. Printre vânătorii aceia era unul pe care toţi îl socoteau nebun, fiindcă venise numai să vadă savana şi să culeagă ierburi şi gângănii. Dar în capul lui sălăşluia înţelepciunea şi în braţe puterea. Ţintea fără greş cu puşca, iar cu cuţitul îl înfrunta fără teamă pe ursul cenuşiu din Munţii Stâncoşi. A încercat omul să-i înveţe şi pe ceilalţi cum să se poarte cu noi, dar l-au luat în râs şi până la urma au fost ucişi, cu toţii. Scalpurile lor împodobesc şi azi wigwam-urile ogellallaşilor. Omul acela n-a vrut să-şi părăsească fraţii albi şi a luptat şi a răpus mulţi războinici de-ai noştri, până ce, covârşit de numărul lor, n-a mai avut încotro. Parcă era un stejar care, prăbuşindu-se sub secure, zdrobeşte totul în jur. A fost luat prizonier şi dus în satele ogellallaşilor. Acolo nu l-au ucis, fiindcă era un războinic mare şi multe fete de neam roşu ar fi vrut să-i fie squaw şi să-l urmeze în cortul lui. Ma-ti-ru, cea mai mare căpetenie a ogellallaşilor, voia să-i dăruiască wigwamul fiicei sale sau, dacă nu, să-l ucidă. El însă o dispreţuia pe „Floarea preriei”. Într-o zi i-a răpit căpeteniei calul şi-a luat armele, a ucis câţiva războinici şi a fugit.

— E mult de atunci?

— De atunci soarele a biruit patru ierni.

— Şi cum îi zicea albului aceluia?

— Avea un pumn ca laba ursului. O mulţime de capete, chiar şi de albi, le-a sfărâmat numai cu pumnul. De aceea vânătorii albi îi spuneau Old Shatterhand.

Era, într-adevăr, una din aventurile mele mai vechi, de care pomenea acum Ka-wo-mien. Da, îl recunoscui, în sfârşit şi pe el şi pe Ma-ti-ru, care şedea alături şi care mă luase cândva prizonier.

Povestitorul spusese adevărul, dar în sinea mea nu puteam să nu-i reproşez că prea mă acoperise cu laude şi înflorise lucrurile.

— Old Shatterhand? Îl cunosc şi eu! sări albul. Se afla într-o Hide-Spot, în ascunzătoarea grupului de vânători a lui Old Firehand, când eu şi câţiva oameni curajoşi am tăbărât ca să le luăm pieile de biber şi de vidră. Dar abia am putut scăpa împreuna cu doi oameni de-ai mei. Tare-aş vrea să mai dau o dată ochii cu nemernicul acela şi să-i plătesc cu vârf şi îndesat!

Acum îl recunoscui şi pe alb. Era conducătorul unei bande care ne atacase la Saskatschawanul de sud; într-adevăr, din bandă ne scăpaseră numai trei inşi. Era unul dintre acei tâlhari de prerie mai sângeroşi decât cei mai sălbatici indieni, pentru că reunesc în ei, la proporţii sporite, cele mai abjecte trăsături ale ambelor rase.

Ma-ti-ru. Care până atunci tăcuse, ridică un braţ:

— Vai şi amar dacă mai cade în mâinile noastre! L-am lega la stâlpul caznelor şi Ma-ti-ru i-ar rupe carnea de pe os, bucată cu bucată. Dânsul a omorât o mulţime de războinici, i-a furat căpeteniei cel mai bun cal şi a respins inima celei mai frumoase fiice a savanei.

De-ar fi bănuit cei trei fârtaţi că omul pe care îl blestemau sta întins la numai trei palme în spatele lor!

— Oamenii roşii nu-l vor mai vedea niciodată, observă albul. S-a dus departe, peste apă, în ţara unde soarele arde ca focul şi pustiul e mai întins decât savana; acolo rage leul şi bărbaţii au mai multe femei.

Pomenisem ocazional, la câte un foc de tabără, că am intenţia să plec în Sahara, ceea ce am şi făcut mai apoi. Şi iată că, spre marca mea surprindere, aflam acum – la întoarcerea în prerie – că vestea călătoriei mele ajunsese

până la urechile indienilor. Se părea că, graţie cuţitului meu de vânătoare, izbutisem să cuceresc aici o mai mare faimă decât la mine acasă, cu ajutorul condeiului.

— Se întoarce el! vorbi Ma-ti-ru. Cine a gustat odată aerul preriei, acela îi duce dorul câte zile i-au mai rămas de trăit din voinţa Marelui Spirit.

Aici avea dreptate. Ca şi munteanul care, stabilit la şes, nu mai poate de dorul înălţimilor, ca şi corăbierul care pentru nimic în lume nu s-ar despărţi de vuietul mării, tot astfel şi omul care a cunoscut o dată preria duce cu sine chemarea ei vrăjita. Nu degeaba mă aflam din nou aici!

Deodată, Ka-wo-mien arătă spre cer:

— Fratele meu alb să privească stelele! E timpul să ieşim în drumul calului de foc. Sunt oare destul de tari mâinile acelea de fier pe care războinicii le-au luat de la slujbaşul alb al calului de foc? Vor fi în stare să rupă drumul?

Această întrebare mă lămuri în privinţa victimei. Pesemne că era un cantonier care, cu uneltele lui – căpetenia le numea „Mâini de fier” – făcuse revizia şinelor.

— Sunt mai tari decât mâinile a douăzeci de bărbaţi roşii la un loc, răspunse albul.

— Şi ştie fratele meu alb să umble cu ele?

— Da, fraţii mei roşii n-au decât să vină după mine. Până într-o oră trebuie să sosească trenul. Numai să nu uitaţi că tot aurul şi argintul mi se cuvin mie.

— Ma-ti-ru nu minte niciodată! îl asigura cu mândrie căpetenia, ridicându-se de jos. Aurul e al tau, în schimb, toate celelalte avuţii împreună cu scalpurile feţelor palide rămân pentru războinicii ogellallaşi.

— Dar catâri îmi daţi, ca să car de aici aurul ; oameni care să mă însoţească până la Canadian River?

— Vei avea catâri şi războinici ogellallaşi care te vor însoţi până la hotarele ţării Aztlan
[3]. Iar în cazul când calul de foc va aduce multe lucruri care să placă lui Ka-wo-mien şi lui Ma-ti-ru, atunci războinicii te vor întovărăşii mai departe, până la marele

oraş Aztlan unde, după cum spuneai, te aşteaptă feciorul tău.

Căpetenia strigă o dată şi numaidecât toţi indienii se ridicară în picioare. Eu mă trăsei îndărăt. Nu departe de locul unde mă pitisem se auzi un foşnet uşor, de parcă o pală de vânt ar fi trecut peste ierburi.

— Sam!

Abia de-i murmurasem numele şi totuşi, la câţiva paşi de mine, se şi arătă pentru o clipă statura scundă a lui Sans-ear.

— Charlie!

Mă târâi uşurel în direcţia lui.

— Ce-ai observat? îl întrebai.

— Mai nimic; tot indieni, ca şi aici.

— Ai auzit ceva?

— Nici un singur cuvinţel. Dar dumneavoastră?

— Foarte multe. Hai să plecăm. Indienii o iau acum spre vest. Trebuie să ajungem cât mai repede la caii noştri.

Mă furişai înainte. Sam după mine. Ajunserăm la calea ferată şi trecurăm târâş dincolo de terasament.

— Sam, ia dumneata caii şi deplasează-te o jumătate de milă de-a lungul liniei. Aşteaptă-mă acolo. N-aş vrea să-i pierd pe indieni din ochi, înainte de a mă fi orientat exact.

— N-aţi putea să-mi încredinţaţi mie această sarcină? Până acum i-aţi tot spionat dumneavoastră. Eu ce ispravă am făcut? Nimic! Mi-e şi ruşine.

— Nu merge, Sam! Mustangul meu te ascultă şi pe dumneata, dar Tony a dumitale poate să-mi joace renghiul.

— Aici aveţi, ca să zic aşa, perfectă dreptate. Ma duc.

Şi plecă hotărât, cu paşi apăsaţi. De data asta, ar fi fost într-adevăr inutilă străduinţa de a nu lăsa vreo urmă.

Abia dispăru Sam în întunericul serii, că, stând aşa culcat sub rambleu, îi zării pe indieni târându-se în lanţ pe partea cealaltă a terasamentului.

Eu, dincoace, mă furişai neobservat, căutând să fiu mereu în dreptul lor. Nu departe de locul unde găsisem

ciocanul, indienii se opriră, apoi se urcară pe terasament. Mă pitii în spatele unor tufe şi peste puţin, auzii zdrăngănit de fier, apoi lovituri puternice de ciocan. Şeful alb al bandei se pusese pe lucru. Încerca să disloce şinele cu ajutorul sculelor luate de la cantonier.

Sosise momentul să intervin. Părăsii în grabă terenul viitoarei bătălii şi plecai după Sam. În cinci minute îl ajunsei din urmă.

— Strică şinele? mă întrebă el.

— Da.

— Am auzit. Dacă-ţi lipeşti urechea de şină, se aud perfect loviturile de ciocan.

— Acum, la lucru, Sam! Peste trei sferturi de ceas are să vină trenul. Trebuie să-l întâmpinăm înainte ca indienii să-i zărească farurile.

— Charlie, eu nu merg!

— De ce?

— Dacă plecăm amândoi în întâmpinarea trenului, va trebui să pierdem pe urmă timp pentru o nouă recunoaştere; în schimb, întorcându-mă la indieni şi ţinându-i sub observaţie, vă pot da relaţii precise la înapoierea dumneavoastră.

— Ai dreptate. Şi cu Tony ce faci?

— O las aici. Nu se clinteşte ea din loc până nu mă întorc.

— Bine! Sper că n-ai să comiţi nici o imprudenţă.

— In ce mă priveşte, nici o grijă! Hai, căraţi-vă! Ne întâlnim tot aici.

Încălecai şi pornii cât putui mai repede în întâmpinarea trenului. Trebuia să-l opresc la o asemenea distantă, încât indienii nici să nu observe că s-a oprit.

Noaptea se lumina treptat. Stelele îşi revărsau strălucirea lină asupra preriei, astfel că vedeam înaintea mea la câteva lungimi de cal. Gonii din ce în ce mai iute, fără răgaz, până străbătui vreo trei mile.

Acolo sării din şa, îmi priponii mustangul şi-l împiedicai ca să nu fugă cumva, speriat de zgomotul trenului. Pregătii

apoi repede o grămadă de vreascuri şi în plus încropii o torţă din iarbă uscată împletită în jurul unei crăci. După aceea, mă pusei pe aşteptat. Şedeam pe o pătură întinsă chiar peste linia ferată, lipindu-mi în răstimpuri urechea de şină şi scrutând zarea în direcţia din care urma să vină trenul.

Să tot fi stat aşa vreo zece minute, când – la un moment dat – simţii un huruit abia perceptibil care se înteţea şi se apropia mereu. Apoi zării la mare depărtare un punct luminos, cât o gămălie de ac rătăcită printre stele. Luminiţa creştea văzând cu ochii. Trenul se apropia.

Peste puţin, lumina aceea se despărţi în două. Sosise clipa decisivă. Dădui foc vreascurilor. Se iscă numaidecât o pălălaie pe care oamenii din tren nu puteau să n-o observe. Huruitul creştea din ce în ce. În sfârşit, prin snopul de lumină al celor două faruri se contura trupul locomotivei. Încă un minut – şi trenul avea să ajungă la mine.

Repede, dădui foc şi „torţei”. Jucând-o în văzduh, pornii în goană înaintea trenului. Mecanicul, sesizând probabil situaţia, frână brusc. Locomotiva şuieră de trei ori ascuţit. Frânele scrâşniră. Un huiet agitat, asurzitor, un pârâit prelung – şi locomotiva se opri exact în dreptul vreascurilor aprinse. Aplecat în afară, mecanicul întrebă nervos:

— Hei, omule, ce-i cu dumneata? Vrei să te urci în tren?

— Ba dimpotrivă, sir, vreau să coborâţi dumneavoastră!

— Ei, las-o naibii!

— Totuşi. Trebuie! Nu departe de aici indienii au demontat linia.

— Ce vorbiţi?! Indienii? 's death! La dracu! E adevărat, omule?

— Nu vad de ce-aş minţi.

— Ce doriţi dumneavoastră? se amestecă şeful de tren, care între timp coborâse şi se apropiase de mine;

— Cică ar fi nişte indieni înaintea noastră, îl lămuri mecanicul.

— Zău? I-aţi văzut?

— Desigur, i-am şi auzit. Sunt ogellallaşi.

— Cei mai afurisiţi dintre toţi! Câţi la număr?

— Vreo şaizeci.

— Mari bandiţi! Al treilea atac din anul acesta. Dar, las' că-i învăţăm noi minte! De mult aştept prilejul să le dau o lecţie! Sunt departe de-aici?

— La vreo trei mile.

— Mecanic. Camuflează imediat luminile! Roşii ăştia vad ca pisicile… Vă sunt recunoscător, master! Ne-aţi prevenit la timp. După îmbrăcăminte, pare că sunteţi vânător de prerie…

— Cam aşa ceva. Mai am un tovarăş care îi ţine pe indieni sub observaţie până sosim la faţa locului.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră. Dar nu vă mai înghesuiţi, oameni buni! Nu-i nimic grav. Din contra, tărăşenia promite să fie extrem de amuzantă.

Auzind discuţia, călătorii deschiseră uşile vagoanelor şi grămădindu-se în jurul nostru, nu mai conteneau cu întrebările. Dar la invitaţia şefului de tren calmul se restabili.

— Transportaţi aur şi argint? îl întrebai.

— Cine v-a spus?

— Am auzit de la indieni. Îi conduce un alb, şeful unei bande de tâlhari. Acesta urmează să capete aurul şi argintul, în timp ce indienii se vor mulţumi cu restul, dimpreună cu scalpurile dumneavoastră.

— Oh! De unde să ştie banditul ce încărcătură avem?

— Poate s-o fi aflat de la un feroviar, însă nu ştiu nimic precis.

— Lămurim noi. Bineînţeles dacă-l prindem viu, ceea ce mi-aş dori din tot sufletul. Dar ia spuneţi, master, cum vă cheamă? Să ştim şi noi cu cine avem de-a face.

— Tovarăşul care ne aşteaptă mai încolo e Sans-ear. Iar eu…

— Sans-ear? Formidabil! Asta om! Face cât doisprezece. Şi dumneavoastră?

— Mie mi se spune în prerie Old Shatterhand.

— Old Shatterhand, omul care, cu trei luni în urmă, hăituit de peste o sută de siucşi, a străbătut pe schiuri, în nici trei zile, toată întinderea Yellowstone, de la Munţii înzăpeziţi până la fortul Union?

— Exact!

— Sir, am auzit multe despre dumneavoastră şi mă bucur că în sfârşit vă cunosc! Dar, lucru curios! Parcă tot dumneavoastră aţi salvat nu demult un tren pe care Parranoh, căpetenia albă a siucşilor, intenţiona să-l atace?!

— Într-adevăr. Eram atunci cu Winnetou, căpetenia apaşilor, cel mai vestit indian din toată preria.

Ei bine, sir, luaţi o hotărâre! Indienii ştiu când trebuie să sosească trenul. Dacă zăbovim prea mult, ar putea bănui o trădare.

— Aşa e. Dar mai întâi aş dori să cunosc poziţiile lor. Pentru orice bătălie trebuie să te informezi în prealabil asupra măsurilor luate de inamic.

— Vorbiţi ca un mare strateg, sir. Din păcate, nu vă pot da suficiente lămuriri. Trebuia să ies în întâmpinarea dumneavoastră şi n-am mai avut timp să aştept până ce indienii vor fi gata cu pregătirile. Dar tovarăşul meu ne va oferi, desigur, informaţiile necesare. Rugându-vă să luaţi o hotărâre, nu vreau decât să aflu dacă aveţi de gând să atacaţi sau nu.

— Fireşte, fireşte că-i atac, răspunse cu însufleţire şeful trenului. Sunt chiar obligat sa le tai odată pofta de a ne jefui încărcăturile. Dumneavoastră, doi inşi, desigur că n-aţi putea ţine piept unei trupe de şaizeci de indieni. Nu e cazul să riscaţi, nu-i aşa, că…

— Pshaw! îi tăiai vorba. Ştim noi mai bine ce trebuie şi ce nu trebuie să riscăm. Azi, în plină zi, Sans-ear a lichidat în două minute patru indieni şi vă asigur că noi doi, fără nici un ajutor din partea dumneavoastră, putem expedia câteva duzini de ogellallaşi în veşnicele plaiuri ale vânătorii. Aici nu e vorba atât de număr, cât de forţă şi de raţiune. Când eu

trag, de pildă, pe întuneric, douăzeci şi cinci de focuri la rând cu carabina Henry fără s-o încarc pe parcurs, de unde să ştie indienii că suntem doi sau douăzeci?! Hei, domnilor, aveţi printre dumneavoastră oameni înarmaţi?

De fapt, întrebarea era de prisos. Ştiam că toţi oamenii aceştia trebuie să fie într-un fel înarmaţi. Dar şeful trenului se purta ca şi când ar fi vrut să ia în mâinile lui conducerea acţiunii, ceea ce nu era de acceptat. Să dirijezi un atac nocturn împotriva indienilor e o treabă care presupune mai multe cunoştinţe decât ar putea să le aibă un funcţionar al căilor ferate, chiar dacă e inimos şi îndrăzneţ.

Drept răspuns, răsună un „da” unanim, iar şeful trenului adăugă:

— Printre pasageri se află şi şaisprezece feroviari foarte pricepuţi în mânuirea puştilor şi cuţitelor, plus douăzeci de militari destinaţi fortului Niobara, înarmaţi cu flinte, pistoale şi cuţite. Pe deasupra, mai sunt aici câţiva gentlemeni care se vor bucura să-i scarmene un pic pe bravii indieni. Hello, cine se înrolează, domnilor?

Toţi, fără excepţie, se declarară gata de luptă şi chiar dacă unora nu prea le da inima ghes, tot nu voiau să pară fricoşi. Fireşte că asemenea oameni nu-mi puteau fi de mare ajutor. Ba era chiar mai bine să rămână pe loc. De aceea intervenii:

— Ascultaţi, domnilor, sunteţi, desigur, bărbaţi curajoşi, dar nu e bine ca toată lumea să participe la acţiune. Sper că-mi veţi da dreptate. Sunt aici câteva doamne pe care nu le putem lăsa fără apărare. Chiar dacă învingem şi nu mă îndoiesc de acest lucru, e totuşi posibil ca indienii să năvălească din fugă asupra trenului părăsit. De aceea trebuie să lăsam aici, pentru pază, câţiva oameni neînfricaţi. Cine doreşte să preia această sarcina, să se anunţe!

Într-adevăr, opt inşi îşi oferiră serviciile, gata să apere trenul cu preţul scumpei lor vieţi. Erau trei dintre soţii doamnelor de faţă şi alţi voiajori care făceau impresia că se

pricep mai bine la preţul articolelor de fierărie, al vinului, ţigărilor şi sămânţei de cânepă decât la folosirea cuţitului de vânătoare.

Primilor trei nu le-o puteam lua în nume de rău; mai presus de toate, trebuiau să-şi îndeplinească datoria de soţi.

— Garnitura nu poate fi lăsată fără personal. Cine rămâne? îl întrebai pe şeful trenului.

— Mecanicul şi fochistul, răspunse el. Să preia şi conducerea acestor viteji gentlemeni, continua şeful. În ce mă priveşte, merg, bineînţeles, la atac. Voi comanda eşalonul.

— Cum doriţi, sir! observai eu. Aţi mai luat, desigur, parte la bătălii împotriva indienilor?

— Ce nevoie? Aceşti yambarijos, indieni de strânsură, nu se pricep decât să atace şi să-şi masacreze adversarii prin viclenie. Când sunt însă atacaţi, la rândul lor, în mod organizat, o iau la sănătoasa. Oricum, va fi o treabă uşoară.

— Nu prea cred, sir. Sunt ogellallaşi, cei mai sângeroşi dintre siucşi, iar în fruntea lor se află vestitele căpetenii Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru.

— Adică vreţi să spuneţi că ar fi cazul să mă sperii? Suntem aici peste patruzeci de bărbaţi. După mine, sarcina nu e deloc grea. Am camuflat farurile, pentru ca indienii să nu observe că suntem preveniţi. Acum, însă, lepădăm masca: dumneavoastră vă urcaţi pe locomotivă şi ne apropiem de locul unde au fost dislocate şinele. Acolo ne oprim brusc şi ii căsăpim pe mişei până la unul. Reparăm pe urmă linia şi nu ne rămâne decât să recuperăm o întârziere de cel mult un ceas.

— Trebuie să recunosc că aveţi aptitudini remarcabile pentru un colonel de cavalerie a cărui supremă satisfacţie e să-i mături pe duşmani printr-o şarjă cumplită. Numai că şarja cere alte condiţii decât cele de faţă. Cu un asemenea plan, îi duceţi pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră la moarte sigură. De aceea mă văd nevoit să nu particip la executarea lui.

— Cum? Nu vreţi să ne sprijiniţi? Ce-i asta: laşitate sau invidie? Vă doare că nu veţi juca rolul de comandant?

— Laşitate? Pshaw ! Dacă într-adevăr aţi auzit de mine, cred că e o nesocotinţă să folosiţi acest cuvânt. Pumnul lui Old Shatterhand v-ar putea demonstra pe loc că stăpânul lui ştie să-şi poarte cu cinste numele. Cât despre invidie, vă asigur că ar putea să mi fie cu totul indiferent în mâna cui se vor găsi peste o oră trenul şi scalpurile dumneavoastră. Dar de propriul meu scalp nimeni, în afara mea, nu are dreptul să dispună. Am intenţia să-l mai păstrez câtva timp. Good evening, domnii mei!

Mă pregătii să plec. Însă şeful trenului mă apucă de braţ.

— Stop, master! Nu merge aşa! Am preluat comanda şi trebuie să vă supuneţi. Cu nici un preţ n-am să consimt ca trenul să rămână la o asemenea distanţă de locul bătăliei. Eu răspund aici pentru orice pagubă. Va să zică, am hotărât: ne conduceţi până acolo! Pe parcurs nimeni nu coboară din tren! Un bun conducător de oşti trebuie să prevadă totul, chiar şi o eventuală înfrângere. Pentru acest din urmă caz, vagoanele ne oferă un adăpost sigur. Dinăuntru ne putem apăra până la sosirea unei alte garnituri, din vest sau din est. Nu-i aşa. Domnilor?

Toată lumea îl aprobă. Nu se afla printre ei nici un westman, de aceea planul acesta li se părea realist şi ispititor. Şeful trenului, foarte satisfăcut de rezultat, mi se adresă scurt:

— Urcaţi, sir!

— Bine, dacă porunciţi, mă supun!

Dintr-un salt mă avântai pe spinarea mustangului care în tot timpul discuţiei stătuse dezlegat.

— Nu aşa, my dear, dragul meu! Am vrut să spun: pe locomotivă!

— Iar eu am înţeles pe cal, sir. Părerile noastre diferă şi aici.

— Vă ordon să descălecaţi!

Mă apropiai călare de el, mă aplecai din şa şi-i spusei răspicat:

— Stimabile, se pare că n-aţi mai avut de-a face cu un adevărat westman, altminteri nu mi-aţi fi vorbit pe asemenea ton. Fiţi bun şi urcaţi-vă personal pe locomotivă.

Îl înşfăcai cu dreapta de piept şi-l ridicai în sus. La un îndemn al meu, calul aproape că se lipi de locomotivă. Cât ai clipi, feroviarul-strateg ateriza în cabină, iar eu mă depărtai în galop.

Stelele luminau acum atât de tare, încât puteam ocoli uşor orice obstacol. În mai puţin de un sfert de oră, ajunsei la Sam.

— Ei? întrebă acesta pe când descălecam. Mă aşteptam să aduceţi ceva oameni cu dumneavoastră!

Îi explicai de ce m-am întors singur.

— Bine-aţi făcut, Charlie, foarte bine! Un funcţionar ca ăsta se uită de sus la de-alde noi, fiindcă, să zic aşa, nu ne bărbierim de trei ori pe zi. Îşi vor pune, desigur, planul în aplicare, dar o să vadă ei, ha-ha-ha!

Şi râzând cu poftă, Sam sugeră cu un gest operaţia scalpării. Apoi adăugă:

— Dar nici nu mi-aţi spus ce-aţi aflat aici adineauri!

— Căpeteniile lor sunt Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru.

— Ah! Atunci, să vedeţi luptă! Un deliciu! O să-mi crească-n piept bătrâna inimioară.

— E şi un alb cu ei, care i-a informat că trenul transportă aur şi argint.

— Desigur că pe astea şi le-a rezervat lui. Indienii se vor alege cu scalpurile şi cu alte mărunţişuri.

— Întocmai.

— Mi-am închipuit. Trebuie să fie capul vreunei bande.

— Întâmplător îl ştiu. A tăbărât cândva cu banda lui asupra adăpostului lui Old Firehand, dar a fugit ca iepurele prin porumbişte.

— Cum îi spune?

— Habar n-am. De altfel, n-are importanţă; oamenii de teapa lui îşi iau zilnic alt nume. Ai fost în recunoaştere?

— Da. Indienii s-au împărţit în două grupuri şi stau la pândă de ambele părţi ale liniei, cam la jumătatea drumului dintre porţiunea demontată şi locul unde îşi ţin caii. Animalele le-au lăsat în paza a doi oameni. Ei, ce facem, Charlie. Le dăm ajutor feroviarilor, sau ne vedem de drum, ca să zic aşa?

— Avem datoria să-i ajutăm, Sam. Ori eşti de altă părere?

— Nicidecum! Sunt perfect de acord în ce priveşte datoria. În plus, mă gândesc şi la urechile mele, care încă nu mi-au fost pe deplin achitate. O dau pe Tony a mea în schimbul unei broaşte râioase, dacă mâine în zori nu vor zăcea lângă linie câţiva indieni cu urechile lipsă! Dar acum ce facem, Charlie?

— Ne despărţim, la rândul nostru. Ne postăm de ambele părţi ale rambleului, între indieni şi caii lor.

— Well! Dar mi-a venit o idee: ce părere aţi avea de un „stampedo” ? Să dezlegăm caii şi să rămână dumnealor pe jos.

— Hm! N-ar fi rău, cu condiţia să fim în număr mai mare şi să putem conta pe înfrângerea totală a indienilor. Dar în cazul de faţă procedeul nu mi se pare indicat. Cei din tren ar păţi-o rău, iar noi doi n-am putea decât să-i ţinem în loc pe indieni până la sosirea trenului următor sau să-i speriem cumva, determinându-i s-o ia la sănătoasa. În ambele cazuri, însă, e de preferat ca ei să se poată deplasa repede.

Lăsându-i fără cai, îi obligăm de fapt să rămână în preajma noastră. N-ai auzit de vorba aceea înţeleaptă care spune că, în anumite împrejurări, e bine să arunci, punţi de aur în calea inamicului?

— Până acum n-am cunoscut, ca să zic aşa, decât punţi de lemn, de piatră sau de fier. Toată cinstea pentru argumentele dumneavoastră, Charlie, dar când îmi imaginez mutrele ce le-ar face indienii grăbindu-se să încalece şi negăsind nici un cal, zău că simt un fel de

gâdilătură până în vârful degetelor. Şi încă ceva important: nu credeţi că, lipsindu-i de cai, i-am băga în sperieţi?

— Desigur. Totuşi prefer să aşteptăm desfăşurarea evenimentelor.

— Mă rog. Să aşteptăm. Însă un lucru trebuie făcut.

— Ce anume?

— Să-i lichidăm pe cei doi străjeri. De acord?

— De fapt, nu sunt niciodată pentru vărsări de sânge inutile. Acuma, însă, îţi dau dreptate: e o brutală, dar legitimă apărare. Punem astfel stăpânire pe caii lor. Hai să-i priponim mai întâi pe-ai noştri şi pe urmă acţionăm.

Ne depărtarăm niţel călare. Acolo îmi legai mustangul aşa fel, încât să nu se poată deplasa decât vreo trei paşi. Sam o legă în acelaşi fel pe Tony. Deşi eram siguri de patrupedele noastre, totuşi, în cazul unui „stampedo”, se putea foarte uşor întâmpla ca pâlcul celorlalţi cai să o ia la goană tocmai în direcţia lor şi să-i târască cu ei.

Făcurăm apoi un ocol care ne aduse iarăşi în spatele indienilor. Farurile locomotivei încă nu se zăreau; fie că planul şefului de tren întâmpinase între timp opoziţie, fie că oamenii nu se hotărau să pornească fără prezenţa mea.

Ajunşi lângă cai, desluşirăm uşor siluetele celor doi străjeri care patrulau fiecare în parte în jurul animalelor. Unul tocmai se apropia încet de tufa pe după care ne pitisem. Când veni în dreptul nostru, Sam sări şi-i înfipse cuţitul în inimă. Indianul se prăbuşi fără să zică nici pâs. Colegul lui avu parte de acelaşi sfârşit…

Întorcându-mi instinctiv capul de la această sângeroasă privelişte, dădui cu ochii de un cal care păştea în apropierea mea. Purta în spinare o şa spaniolă, confortabilă, cu scări mari, prevăzute cu tălpici, cum se obişnuieşte în America Centrală şi de Sud. Harnaşamentul nu avea nimic indian. Să fi fost acesta calul banditului alb? Mă apropiai şi mai mult de el. Pe amândouă laturile şaua avea câte un buzunar îngust. Le scotocii repede şi dădui

peste nişte hârtii şi două pungi. Neavând vreme să le cercetez conţinutul, le luai cu mine.

— Şi acum ce facem? întrebă Sam.

— Eu o iau la dreapta, dumneata la stânga. Dar stai niţel! Observi?

— Trenul, da, da, trenul! Vine, ca să zic aşa! Să mai zăbovim puţin, Charlie, să vedem cum se încurcă treaba.

Planul şefului de tren fusese, deci, acceptat. Locomotiva, cu farurile ei puternice, se apropia încet, foarte încet, ca să depisteze la timp locul unde fuseseră demontate şinele. Curând, roţile scrâşniră prelung şi trenul se opri chiar în faţa spărturii.

Ce furioşi trebuie să fi fost indienii văzând cum condiţia principală a izbânzii lor nu se realizase! Poate bănuiau chiar că însoţitorii trenului fuseseră preveniţi. Pentru aceştia, cel mai înţelept lucru ar fi fost acum să stea liniştiţi în vagoane. Speram, oarecum, că aşa vor face. Dar speranţa nu se împlini. Albii deschiseră larg uşile şi săriră jos, gata de luptă. Curând aveau să-şi dea scama de neghiobia comisa. Înaintând până în faţa locomotivei, ei ajunseră în bătaia farurilor şi astfel le oferita indienilor ţinte atât de sigure, cum aceştia nici în vis n-ar fi visat. Răsună o salvă şi încă una, după care izbucni un urlet şi un vacarm înfricoşător.

Agitându-şi armele descărcate, indienii se repeziră înainte, dar nu mai dădură decât peste morţi şi răniţi, pentru că ceilalţi părăsiseră în goană terenul, ascunzându-se în vagoane. Câţiva indieni se aplecară ca să scalpeze victimele, dar fură siliţi să renunţe, pentru că albii refugiaţi în primul vagon trăgeau asupra lor.

Acum cel mai bine ar fi fost ca locomotiva să dea repede înapoi. Dar ea nu se mişcă din loc. Poate că mecanicul şi fochistul nici nu se aflau la posturile lor, ci stăteau ascunşi într-unul din vagoane.

— Ce aşteaptă, ca să zic aşa, un asediu în toată regula? comentă Sam.

— Nu cred. Indienii ştiu că nu au vreme decât până la sosirea trenului următor. De aceea vor încerca un asalt, deşi procedeul acesta nu prea intră în obiceiul lor.

— Şi noi? E cam greu să iei o hotărâre.

— Orice hotărâre trebuie luată repede şi aplicată imediat. Altminteri, n-are valoare. Cea mai bună soluţie ar fi focul. Mergem la caii noştri şi călărim apoi roată, fiecare în sens opus. Descriem astfel câte un semicerc larg. Tot la cincizeci-şaizeci de lungimi de cal coborâm şi dăm foc preriei. Dar mai întâi să realizăm, vorba dumitale. Un „stampedo”, împiedicându-i astfel pe indieni să atace rapid şi răpindu-le posibilitatea de retragere. In situaţia dată nu avem nimic mai bun de făcut.

— Drace! Cu planul ăsta îi băgăm în boală! Dar mă tem că şi trenul va lua foc.

— Ferească sfântul! Ce-i drept, s-ar putea să transporte materiale inflamabile, de pildă, ulei sau păcură, nu ştiu. Dar lemnul vagoanelor e destul de tare ca sa reziste unui foc de ierburi. Şi nu uitaţi că singura scăpare a indienilor, dacă nu vor să fie fripţi de vii. E să aprindă contrafocuri, ceea ce cu siguranţă că o vor face cât mai aproape de vagoane. Eu, în locul lor, aş căuta să ajung sub vagoane, pe rambleu.

— Dar v-aţi gândit şi la timpul necesar până să aprindem preria cu scăpărătoarele astea leneşe? Că făclii nu putem folosi. Ne-ar trăda.

— Un om al preriei trebuie să fie pregătit pentru orice situaţie. Eu, de pildă, sunt oricând aprovizionat cu chibrituri. Am destule. Ia şi dumneata!

— Bravo, Charlie! Va sa zică, „stampedo” şi pe urmă la caii noştri!

— Stai, Sam! Abia acum îmi dau seama că era sa fac o prostie. De fapt, ce nevoie avem de caii noştri? Nu sunt aici o mulţime de cai? Uite, eu îl iau pe murgul asta!

— Şi eu pe roibul de alături. Haide, să tăiem Lasso-urile.

Ceea ce şi făcurăm, furişându-ne în grabă printre cai. Apoi dădurăm foc mărăcinişului şi încălecarăm. Flacăra nu

se ridica decât la câţiva ţoii înălţime. Indienii încă nu puteau s-o vadă, iar noi puteam trece la lucru neobservaţi.

— Unde ne întâlnim după ce facem ocolul? întrebă Sam.

Lângă linia ferată, dar nu în lumina focurilor, ci între ele. Clar?

— Absolut! Aşadar, go on, roibule, vulpoi bătrân!

Tăierea lasso-urilor provocă nelinişte printre cai. Acum adulmecau focul apropiat şi îşi zbârleau coamele. Unii se şi cabrau ridicându-se în două picioare, gata-gata s-o ia din loc. Eu apucai la dreapta, în prerie. Descriind în galop un arc cu o raza de aproape o mila engleză, sării pe parcurs de cinci ori din şa şi dădui foc ierburilor. În sfârşit, ajuns din nou în apropierea terasamentului, îmi veni în minte că săvârşiserăm amândoi o mare nechibzuinţă: dând urmare unei inspiraţii de moment, neglijaserăm a ne gândi la propriii noştri cai.

Îmi întorsei numaidecât murgul şi mă repezii în linie dreaptă spre locul unde îi lăsaserăm priponiţi. Cercul de foc lumina totul în jur. Hăt-departe, în savană, tropoteau caii răzleţiţi ai indienilor, iar dincoace, în apropiere, se stârni un urlet de spaimă şi furie, cum numai indienii îl ştiau lansa din gâtlejurile lor. Printre roţile trenului ardeau câteva focuri cu flacără mică. Aşadar, după cum prevăzusem de altfel, roşii încercau să se salveze la adăpostul aşa-ziselor „contrafocuri”. Dincolo, în stânga, mustangul meu aştepta lângă Tony cea lungă de picioare. Şi spre surpriza mea, iată-l şi pe Sam venind în goană pe calul său de împrumut, care galopa de ziceai că matură pământul cu burta; în ultimul moment îşi dăduse şi el seama de neglijenţa ce o comisesem.

Dar între timp indienii ne zăriseră caii. O ceată întreagă venea în fugă spre ei. Doi, mai sprinteni, se şi aflau la câţiva paşi depărtare. Îmi fixai mai strâns puşca la umăr, mă înălţai în şa şi apucai tomahawkul. În salturi ca de felină, calul se repezi înainte. Ajunsei la caii noştri o dată cu cei doi

indieni. Dintr-o singură privire îi recunoscui. Erau căpeteniile.

— Înapoi. Ma-ti-ru! Caii sunt ai mei!

Întoarse capul şi mă recunoscu la rândul lui.

— Old Shatterhand! Mori, broască albă!

Trase cuţitul şi dintr-o săritură ajunse lângă mine. Dar în clipa când dădu să lovească, tomahawkul meu îl izbi, prăbuşindu-l. Celălalt între timp izbuti să-mi încalece mustangul, dar nu băgase de seama că acesta era împiedicat.

— Ka-wo-mien, vorbeai adineauri cu trădătorul alb despre mine; acum am să-ţi vorbesc eu!

Înţelese ca pe calul înţepenit era pierdut, sări jos şi încercă să dispară în tufiş. Îmi avântai tomahawkul şi slobozindu-l, îl nimerii pe indian drept în creştetul împodobit cu pene de vultur. Căpetenia căzu numaidecât la pământ. Atunci descălecai şi eu, apucai carabina Henry şi mă întorsei spre ceilalţi din ceată. Cu trei gloanţe doborâi trei indieni, dar cum focul ajunsese aproape de tot, nu mai avui timp să continui lupta. Îmi dezlegai repede mustangul şi sărind în şa, o luai la goana.

— Alo, Charlie, spre locul acela deschis! îmi strigă Sam.

Cât ai clipi ajunse la mine. Sări de pe roibul indian care o luă din loc ca apucat de streche, se urcă pe iapa lui şi aplecându-se, o slobozi din legături şi o îndemnă la galop. Astfel gonirăm alături către un petic de prerie, unde cercul de foc încă nu se închisese.

Trecurăm cu bine dincolo, cotirăm la stânga şi ne oprirăm îndărătul flăcărilor. Ne aflam acum în punctul unde aprinsesem cel de-al treilea foc. Pământul era negru, pârjolit, dar se răcise între timp. În faţa şi înapoia noastră o fâşie de asemenea neagră, pustiita de foc, indica drumul pe care-l parcursese mai înainte. Pe margini, încă mai bântuia marea de flăcări, răspândind dogoarea şi absorbind tot oxigenul din aer. Respiraţia devenea aproape imposibilă.

Totuşi atmosfera aceasta sufocantă se îmblânzea pe măsură ce flăcările se depărtau de noi. În mai puţin de un sfert de oră, doar la orizont se mai zăreau flamurile roşii ale focului. În schimb, aici, în jurul nostru, sub stelele învăluite de fum, preria se întindea întunecată şi sumbră; abia de vedeai la trei paşi înaintea ta.

— Bless me, păzeşte-mă, Doamne! Parcă era focul gheenei! vorbi Sam. Mare minune ca trenul să nu fi suferit nici o pagubă!

— Ba eu cred că n-a suferit. Vagoanele sunt construite aşa fel, încât, să reziste în asemenea cazuri, pentru că se întâmplă adeseori ca trenurile să treacă prin păduri ori savane incendiate.

— Şi ce facem acum, Charlie? Indienii ne-au văzut, vor fi cu ochii în patru.

— Ne văd ei şi acum, dacă stăm aşa profilaţi pe orizontul luminat de flăcări. Ar trebui păcăliţi, sa creadă că ne depărtăm. Poate că ne vor lua drept vânători care se grăbesc să-şi anunţe tovarăşii, să-i mobilizeze în ajutorul feroviarilor. O luăm la galop spre miazănoapte, cotim spre răsărit şi ocolind, ne întoarcem înapoi.

— Sunt de aceeaşi părere, ca să zic aşa. Până la urmă cred că afacerea îi va costa pe indieni câteva urechi bunicele. De altfel tomahawkul dumneavoastră a lucrat frumos adineauri.

— Şi totuşi nu i-am omorât! răspunsei sec.

— Cum?! Nu pricep!

— I-am ameţit cu tomahawkul şi atâta tot.

— Atâta tot? Pai, sunteţi cu minţile acasă, ori?… Să-l loveşti pe indian cu securea numai aşa, ca să se trezească iar înseamnă că o sa vă dea iarăşi de furcă.

— Am eu nişte motive. Poate c-ai să înţelegi măcar unul dintre ele.

— Ba n-am sa înţeleg nimic, Charlie! Aici, după cum bănuiesc, e vorba de cele două căpetenii. Or, în cazul acesta, nu admit cruţare.

— Mă aflam cândva în mâinile lor. Ar fi putut să mă omoare, dar n-au făcut-o. Iar eu am evadat, dovedindu-mă nerecunoscător faţă de bunătatea lor.

Iată de ce acuma nu mi-am folosit tomahawkul decât pe jumătate.

— Iertaţi-mă, Charlie, dar asta, ca să zic aşa, e o prostie uriaşă! Aş înţelege, mă rog, dacă pe urmă var fi recunoscători. Dar ce-or să-şi spună indivizii? Că Old Shatterhand n-are forţă nici cât să scarpine bine o ţeastă de indian! Să sperăm că focul a reparat greşeala.

Discutând aşa cu glas tare, galopam alături prin prerie. Bătrâna Tony îşi arunca voiniceşte picioroangele, ţinându-se de mustangul meu. În numai câteva minute ajunserăm din nou la linia ferată, cam la o milă depărtare spre est de locul unde staţiona trenul. Priponirăm caii şi ne furişarăm apoi de-a lungul liniei spre locul respectiv.

Peste tot mirosea a ars şi câmpul era acoperit cu un strat de cenuşă. Vântul o răscolea, o spulbera, îngreuindu-ne respiraţia. Nu era uşor să-ţi stăpâneşti tusea şi să nu te trădezi. Vedeam desluşit farurile aprinse ale locomotivei. Dar în nici o parte a rambleului nu zăream vreun indian. Ne apropiarăm şi mai mult; îmi încordai privirea şi constatai că indienii, ferindu-se de foc, se adăpostiseră – aşa cum prevăzusem, de altfel – sub vagoane. Zăceau acolo claie peste grămadă şi nu se îndurau să iasă. Se temeau de gloanţele albilor.

Deodată mă fulgeră o idee. Aplicarea ei nu era uşoară, dar efectul avea să fie decisiv.

— Sam, întoarce-te la cai, nu cumva să ni-i fure indienii.

— Pshaw! Sunt mulţumiţi că şi-au găsit adăpost.

— Dar eu am să-i scot de acolo.

— Trăgând în ei?

— Nu.

Îi împărtăşii planul, iar el dădu din cap satisfăcut.

— Well, Charlie, ideea e cât se poate de fericită, numai că trebuie acţionat repede; nu cumva să va înşface de picioare

în timpul săriturii. Eu am să stau, ca să zic aşa, prin apropiere cu caii, ha-ha-ha dăm iama în ei ca bizonul în coioţi.

Se retrase de-a-ndăratelea, în timp ce eu, lipit de pământ, mă târâi înainte, strângând în dreapta cuţitul, gata de apărare. Ajunsei neobservat la piciorul rambleului, exact sub locomotivă.

Poziţia în care ma aflam, ca şi roţile mari din faţă ale locomotivei mă împiedicau să văd dacă indienii se adăpostiseră şi sub maşină. Mă ridicai încet, cu atenţie, apoi – din două sărituri – mă cocoţai pe „calul de foc”.

Un strigăt puternic răsună sub mine, dar în aceeaşi clipă eu apucai manivela şi trenul porni îndărăt. Atunci izbucni un strigăt uriaş, colectiv, parte de durere, parte de groaza. După vreo treizeci de paşi, dădui presiune şi trenul o luă de astă dată înainte.

— Câine! răcni cineva lângă mine şi un ins cu cuţitul în mână încerca să se salte pe locomotivă.

Era banditul alb care venise cu indienii. Îl izbii cu piciorul în piept şi-l dădui de-a berbeleacul.

— Încoace Charlie, mă auzii strigat. Repede!

În stânga mea, Sans-ear, călare pe Tony, ţinea cu mâna dârlogii mustangului meu, iar cu cealaltă respingea atacul a doi indieni. Drept înainte, indienii care scăpaseră teferi de sub roţi fugeau pe ruptelea spre locul unde îşi lăsaseră caii. De fapt, era o prostie să mai spere în regăsirea cailor după pârjolul ce bântuise acolo.

Oprii numaidecât locomotiva şi mă avântai în direcţia fugarilor. Chemarea lui Sam atrase atenţia celor doi indieni care îl împresurau: zărindu-mă, o luară imediat la picior. Eu încălecai şi într-o clipă, mă şi năpustii pe urmele indienilor. Acţiunea nu era chiar atât de primejdioasă cum s-ar părea; indienii, speriaţi la culme după ce constatară dispariţia cailor, fugeau care încotro, ca sălbăticiunile surprinse de copoi.

Deodată îl auzii pe Sam strigând:

— All devils, pe toţi dracii, dar ăsta-i Fred Morgan! Piei, satană!

Şi îl văzui, în lumina focului care mai ardea la orizont, cum se repede şi dă să-l lovească pe bandit. Dar acesta se feri cu dibăcie şi dispăru în gloata fugarilor.

Sam dădu pinteni iepei şi dintr-un salt ateriza în mijlocul indienilor. Eu însă nu mai putui urmări acest intermezzo; câţiva roşii se iviră în calea mea şi dură câtva timp până să-i pun pe fugă.

Nici nu mă mai luai după ei; cursese destul sânge şi eram sigur că, după această lecţie, indienii nu se vor mai întoarce. Pentru a-l face pe Sam să renunţe la urmărirea care nu putea fi decât primejdioasă, imitai tare de tot lătratul coiotului şi mă întorsei călare la locomotivă.

Feroviarii coborâseră din tren şi în timp ce mecanicul dădea drumul la aburi, se apucară să-şi caute morţii şi răniţii. Şeful trenului asista la operaţie şi înjura de zor. Când mă văzu, se repezi furios la mine:

— Cum v-aţi permis să vă atingeţi de maşină şi să-i goniţi pe indieni? Îi aveam în mână, i-am fi putut decima pe toţi!

— Uşurel-uşurel, domnule! Fiţi bucuros că au plecat, altminteri s-ar fi putut întâmpla să vă judece ei şi nu invers. Aţi încurcat bine de tot lucrurile!

— Cine a dat foc preriei?

— Eu.

— Aţi înnebunit? Şi m-aţi bruscat şi pe mine! Ştiţi că vă pot aresta şi deferi justiţiei?

— Nu, n-am habar, dar vă invit cu plăcere să-l aruncaţi pe Old Shatterhand de pe cal, să-l încuiaţi într-un vagon şi să-l predaţi apoi justiţiei. Sunt foarte curios să văd cum veţi realiza acest lucru.

Şeful de tren parcă simţea că intrase în încurcătură…

— N-am gândit aşa, sir! Aţi dat, ce-i drept, cu oiştea în gard, dar îmi place să v-o trec cu vederea.

— Mulţumesc, sir! Ţi se moaie inima, nu alta, când constaţi că puternicii lumii au atât de duioase înclinaţii spre

milă şi mărinimie. Şi acum ce aveţi de gând?

— Ce pot face decât să iau măsuri pentru repararea liniei şi să ne continuăm călătoria? Ori e de aşteptat cumva un nou atac?

— Nu cred, Sir. Acţiunea dumneavoastră a fost atât de strălucit gândită şi executată, încât le-aţi tăiat indienilor orice curaj.

— Nu cumva mă luaţi peste picior, sir? Asta v-o interzic cu toată seriozitatea! Nu e vina mea că erau atât de mulţi şi atât de pregătiţi în vederea atacului nostru.

— Vă prevenisem doar că ogellallaşii ştiu să-şi folosească excelent armele. Uitaţi-vă: din cei şaisprezece feroviari plus douăzeci de militari ai dumneavoastră, au căzut nu mai puţin de nouă. Răspunderea nu e a mea. Şi dacă judecaţi faptul că numai eu şi camaradul meu, adică doi inşi, am pus pe fugă întreaga ceată, atunci veţi deduce cum ar fi mers lucrurile în cazul că m-aţi fi ascultat pe mine şi n-aţi fi acţionat după capul dumneavoastră.

Omul parc-ar fi vrut să se ia în colţ cu mine. Dar între timp se apropiaseră şi alte persoane care îmi dădură dreptate. De aceea îmi vorbi mai potolit:

— Rămâneţi aici până placăm?

— Se-nţelege! Un adevărat westman nu face lucrul pe jumătate. Apucaţi-vă de treabă; aprindeţi câteva focuri, ca să aveţi lumină, vreascuri sunt aici destule. Rânduiţi şi santinele pentru cazul puţin probabil că roşii ar mai reveni.

— N-aţi vrea să preluaţi sarcina, sir ?

— Care?

— Securitatea.

— Nici nu mă gândesc! Am făcut şi aşa destule; pe mine ma pândesc noi primejdii şi eforturi. În timp ce pe dumneavoastră vă aşteaptă un trai confortabil. De altfel, talentul dumneavoastră strategic vă va ajuta să organizaţi straja în condiţii optime.

— Dar ochii şi urechile noastre sunt mai puţin agere ca ale dumneavoastră!

— Încordaţi-le, sir, încordaţi-le! Atunci veţi vedea şi auzi ca şi mine. Am să v-o dovedesc numaidecât. Oameni buni. Ia tăceţi şi ascultaţi! Auziţi ceva în stânga noastră?

— Da. Se aude un călăreţ, un roşu, desigur.

— Pshaw! Credeţi că un indian ar face atâta zgomot, dacă ar vrea să vă surprindă? Acesta e camaradul meu şi vă sfătuiesc serios să-l primiţi cu toată politeţea. Sans-ear nu ştie de glumă.

Era într-adevăr Sam. Descălecă de pe Tony a lui şi făcu o mutră de parc-ar fi vrut să sugrume toată omenirea.

— Mi-ai auzit semnalul? îl întrebai.

Confirmă scurt din cap şi se adresă şefului de tren:

— Dumneavoastră sunteţi autorul acestor frumoase planuri strategice?

— Eu, răspunse acesta cu o candoare care mă făcu să-mi stăpânesc cu greu râsul.

— Well, sir, atunci primiţi complimentele mele. În orice caz, bătrâna mea Tony are mai multe grăunţe în cap. Aveţi şanse să faceţi carieră. S-ar putea să vă aleagă chiar preşedinte, mai ştii… Stai, Tony, mă-ntorc imediat!

Bravul funcţionar. Rămase perplex. Nu ştia ce să răspundă. Şi chiar dac-ar fi găsit un răspuns, tot n-ar mai fi avut cui să-l adreseze. Sans-ear dispăruse în întunericul nopţii. Mă întrebam, firește, ce anume îl scosese în aşa măsură din pepeni pe bunul meu Sam şi nu vedeam altă pricină decât acel Fred Morgan care era, desigur, una şi aceeaşi persoană cu banditul alb pe care îl îmbrâncisem de pe locomotivă. Îmi puteam lesne imagina încotro se dusese acum Sam. L-aş fi urmat şi eu, dar până să plec, Sam se şi întoarse iarăşi printre noi. Mă aşezai, urmărind preparativele în curs pentru repararea liniei ferate. Sam se aşează alături. Nu se calmase de loc. Dimpotrivă, era şi mai furios.

— Ei? încercai să-l trag de limbă.

— Ce, ei? se răsti dânsul.

— Morţi?

— Care morţi? Ridicol! Cum să moară coşcogea căpetenii indiene, când abia îi gâdilaţi la ceafă ca şi cum i-aţi apăra de muşte! Aţi auzit ce i-am spus adineauri şefului de tren?

— Că Tony a mea are mai multe grăunţe în cap!

— Şi? Zii înainte! Judecaţi singur! Tony, de pildă, i-ar fi pocnit pe alde Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru definitiv! Nu i-ar fi mângâiat, ca să zic aşa. S-au dus!

— E mai bine.

— Cum?! Zău că-mi vine să vă plâng de milă! Să-ţi scape nişte tâlhari ca ăştia când poţi să-i scalpezi?!

— Ţi-am mai arătat odată motivele mele, aşa că lasă, te rog, comentariile. Mai bine spune-mi ce te-a enervat într-atât?

— Well! Ştiţi peste cine am dat?

— Fred Morgan.

— Da! De unde ştiţi?

— Chiar de la dumneata. Doar l-ai strigat pe nume după ce l-ai recunoscut.

— Aşa? Habar n-am. Dar ştiţi cine-i bestia? După această expresie ca şi după furia ce-l stăpânea, o bănuială îmi trecu prin minte.

— Nu cumva e asasinul soţiei şi copilului dumitale?

— Fireşte, cine altul?!

— Asta-i grozav! exclamai, sărind de la locul meu. E formidabil! L-ai prins?

— Mi-a scăpat, canalia! A fugit peste munţi şi văi. Of, mi-aş smulge urechile dacă le-aş mai avea.

— Dar te-am văzut cum te năpusteai după el călare, în mijlocul indienilor.

— N-a ieşit nimic. Mi-a tras clapa. Nici n-am mai dat de el! Poate s-a lipit de pământ şi am trecut peste el din goana calului… Dar fie ce-o fi, tot îl găsesc! Ei n-au cai, merg pe jos. Ne putem lua după urmele tălpilor.

— Grea treabă! Ce-i drept, urmele unui alb pot fi uşor deosebite de cele ale unui indian, dar cine ştie dacă Morgan nu e atât de viclean, încât să imite călcătura indienilor? Şi

afară de asta, crezi că terenul e destul de moale peste tot pentru ca urmele să fie vizibile?

— Aşa e, Charlie, dar altă soluţie nu văd…

Băgai mâna în buzunar şi scosei cele două pungi şi hârtiile pe care le găsisem în şaua banditului.

— Poate că e aici vreun semn care să ne arate calea.

Desfăcui pungile. Chiar lângă noi mai ardea unul din focuri şi la lumina lui desluşii conţinutul pungilor.

— Pietre scumpe, diamante! Exclamai în culmea surprizei. Sam dragă, ţin în mâinile mele o avere formidabilă!

De unde avea tâlharul diamantele şi cum de venise cu ele în sălbăticia savanei? Pe cale cinstită nu putea să le fi agonisit, asta era clar. Şi era de datoria mea să-l caut pe adevăratul lor stăpân.

— Diamante? 's death, să leşini, nu alta! Ia să le văd! De când sunt n-am avut, ca să zic aşa, norocul să-mi cadă în mâini o astfel de comoară!

— Diamante de Brazilia, constatai, întinzându-i-le. Uită-te şi dumneata.

— Hm, ciudată făptură e omul, ca să zic aşa! În fond, astea nu sunt decât nişte sărmane pietre, nici măcar metal mai acătării. Aşa-i, Charlie?

— Cărbune şi atâta tot.

— Cărbune, fie şi cocs, mi-e indiferent. Eu, unul, n-aş da pe ele nici măcar rabla mea de puşcă. Şi ce-aveţi de gând cu mizeriile astea?

— Le restituim stăpânului lor.

— Şi cine-i acela?

— De unde să ştiu? Să sperăm că voi afla. O pagubă atât de serioasă nu se suportă în tăcere; se publică în toate ziarele.

— Ha-ha-ha-ha! Va să zici, ar trebui să comandăm chiar mâine un ziar, să ne abonăm, aşa-i?

— Posibil să găsim altă cale; s-ar putea să găsim chiar în hârtiile astea vreun indiciu.

— Atunci căutaţi!

Aşa şi făcui. Despăturind hârtiile, găsii două hărţi foarte clare ale Statelor Unite şi o scrisoare fără plic, cu următorul text:

„Calverston, în…

Draga tata!

Am nevoie de tine; vino cât mai repede, indiferent dacă lovitura cu pietrele ţi-a reuşit ori ba. Vom fi bogaţi în orice caz. Pe la mijlocul lui august mă găseşti la Sierra Blanca, acolo unde Rio Pecos trece printre Skettel-Pik ţi Head-Pik. Restul îţi voi comunica verbal.

Al tău Patrik.”

Colţul unde fusese data era rupt, deci nu puteam stabili vechimea scrisorii. I-o citii şi lui Sam.

— Behold ! Ia te uită! făcu acesta după ce terminai. Se potriveşte, ca să zic aşa. Pe fiul lui îl cheamă Patrik. Şi chiar ăştia doi mi-au scăpat din zece câţi erau! Ia mai citiţi odată: cum le spune la cei doi munţi?

— Skettel-Pik şi Head-Pik.

— Îi cunoaşteţi?

— Puţin. Am călătorit odată de la Santa Fe spre Munţii Organos şi aflând că la Sierra Blanca şi Sierra Guadelupa s-ar găsi urşi, m-am abătut până acolo.

— Cunoaşteţi şi Rio Pecos?

— Foarte bine.

— Atunci sunteţi omul potrivit. Tot aveam noi de gând să trecem în Texas şi în Mexic. N-ar fi mare lucru să o cotim niţeluş spre dreapta. De altminteri, mă cam ispitea să dau o raită prin locurile alea. Bănuiam, nu ştiu cum, că acolo am să mă pot uita în ochii lor. Ei şi acum, când au avut bunătatea să-şi divulge adresa, dobitoc aş fi să nu le ofer prilejul ca să-l admire pe Sans-ear călare pe Tony. Veniţi şi dumneavoastră dacă mâine dimineaţă nu dăm de urma lui Morgan?

— Fireşte. Am şi eu interesul să-l prind. Cine altul mi-ar putea indica persoana căreia îi aparţin diamantele?!

— Atunci băgaţi-le în buzunar şi hai să vedem ce fac feroviarii!

Urmându-mi sfatul, şeful de tren rânduise santinelele. Personalul trenului şi lucrătorii de linie dădeau zor cu repararea şinelor, iar pasagerii fie că priveau la ei, fie că se ocupau de oamenii căzuţi în luptă. Câte unii ne iscodeau, neîndrăznind să se amestece în discuţia noastră.

După ce ne ridicarăm de jos, câţiva se apropiară de noi ca să ne mulţumească pentru ajutorul dat. Înţeleseseră situaţia mai bine decât şeful trenului. Voind să-şi arate recunoştinţa, ne întrebară cu ce ne-ar putea răsplăti. Îi rugai să ne vândă pulbere, plumb, tutun, pâine şi chibrituri din prisosul lor. Oamenii scotociră numaidecât prin bagaje, oferindu-ne cele cerute, chiar mult peste nevoile noastre. De plată nici nu voiau sa audă şi nici nu era cazul să insist.

Trecu astfel puţinul timp trebuincios reparaţiei; uneltele fură strânse şi şeful de tren veni spre noi întrebând:

— Nu urcaţi şi dumneavoastră, domnilor? Vă duc cu plăcere până unde doriţi.

— Mulţumim, sir. Nu plecăm.

— Cum vreţi. Bineînţeles că voi întocmi un raport despre cele întâmplate şi nu voi uita să vă trec la loc de cinste; veţi fi fără îndoială, răsplătiţi.

— Foarte amabil din partea dumitale, sir, însă banii nu ne-ar folosi la nimic. Nu mai rămânem în aceste locuri.

— Şi trofeele? Cine le ia?

— După legile savanei, toate lucrurile celui învins aparţin învingătorului.

— Adică nouă! Prin urmare, luăm totul. Puneţi mâna, domnilor! Să ne alegem măcar cu câte o amintire din bătălia de azi.

Dar Sam interveni.

— Binevoiţi, sir, de-mi arătaţi şi mie pe indianul ucis de dumneavoastră!

— Nu înţeleg, răspunse omul.

— Vreau să spun că, dac-aţi omorât vreun indian, îi puteţi lua lucrurile, altminteri nu.

— Sam, lasă-le plăcerea, căutai eu să-l temperez. Nouă şi aşa nu ne trebuiesc asemenea fleacuri!

— Dacă vreţi dumneavoastră, fie! Însă de scalpuri, domnilor, nu se atinge nimeni!

— Iar pe cantonierul ucis de indieni îl luaţi cu dumneavoastră, adăugai eu. E o datorie.

Această dorinţă a mea trebuia, firește, împlinită. Indienii omorâţi fură scotociţi bine de tot, li se luară armele şi celelalte lucruri. Apoi albii care căzuseră în luptă fură urcaţi într-un vagon. Un scurt rămas bun şi trenul porni pufuind. Mai auzirăm un timp huruitul din ce în ce mai slab al roţilor şi ramaserăm apoi singuri în preria nemărginită şi tăcută.

— Şi acum, Charlie? întrebă Sam.

— Să tragem un pui de somn.

— Nu credeţi că indienii s-ar putea întoarce, acum că „vitejii” s-au dus?

— Nu cred.

— Tare mă tem ca Fred Morgan să nu revină la faţa locului, să-şi caute calul şi diamantele!

— Posibil, dar nu cred că va veni. Cine mai speră să regăsească un cal fugit de spaima focului? Şi în plus, Morgan al dumitale ştie că în afara celor din tren se mai află aici şi alţii, de care trebuie să se ferească pentru a nu da de dracu.

— Banditul m-a recunoscut – cum l-am recunoscut şi cu – şi m-ar mira să nu încerce a mă găuri niţeluş cu plumbul sau cu cuţitul.

— Rămâne de văzut. Oricum, pentru astăzi putem fi liniştiţi. E bine, totuşi, să ne depărtăm de calea ferată, atât cât să avem siguranţa ca nu vom fi tulburaţi.

— Well, să plecăm!

Încălecarăm amândoi şi făcurăm aproximativ o milă spre nord. Acolo priponirăm caii şi ne culcarăm, înfăşuraţi în

pături.

Eram tare ostenit. Somnul mă fură numaidecât şi mi se păru apoi că aud prin vis zgomotul unui tren trecând dinspre est spre vest; dar nu mă trezii decât pe jumătate şi somnul mă cuceri pe deplin.

Când mă deşteptai şi mă dezvelii, abia se crăpa de ziuă. Totuşi Sam era în picioare şi trăgea tacticos dintr-o ţigară de foi primită în ajun.

— Good morning, Charlie! Cam diferă buruiana asta de ţigările „patent” pe care le „fabricaţi” sub şa. Aprindeţi un trabuc şi hai să ne apucăm de treabă. Până nu găsim apă, trebuie să renunţăm la dejun.

— Numai de-am da mai repede de un izvor! Mi-e de cai mai cu seamă, în definitiv, pot să fumez şi călare.

Aprinsei ţigara şi îmi dezlegai mustangul.

— Încotro apucăm? întrebă Sam.

— Călărim în spirală până la locul unde a staţionat trenul. Astfel nu vom scăpa din vedere nici o urmă.

— Dar nu mergem alături.

— Bineînţeles, lăsam o distanţă între noi. Haide!

Iniţial, cenuşa fină a ierbii păstrase foarte vizibil urmele ogellallaşilor fugari; însă vântul din timpul nopţii le ştersese aproape cu totul. Ajunserăm astfel la locul convenit fără să fi obţinut nici un rezultat.

— Aţi descoperit ceva, Charlie? se interesă Sam.

— Nimic.

— Nici eu. Să-l ia dracu' de vânt! Se trezeşte tocmai atunci când nu trebuie. Dacă n-aţi fi găsit scrisoarea, habar n-am fi avut acum încotro s-o luăm.

— Ei, să pornim atunci spre Rio Pecos!

— Well ! Numai să le spun mai întâi indienilor cui datorează petrecerea de aseară.

În timp ce descălecai, lungindu-mă apoi pe rambleu, Sam se dedică operei la care eu nu voiam sa particip: peste puţin, indienii morţi zăceau înşiraţi unul lângă altul, cu urechile tăiate şi vârâte în propriile lor mâini.

— Gata, mergem! Rosti Sam. Ne aşteaptă drum lung până la cea mai apropiată sursă de apă; sunt curios cine rezistă mai bine: mustangul dumneavoastră, sau bătrâna mea Tony?

— Tony a dumitale nu duce în spinare greutatea ce o duce mustangul meu.

— Well, Charlie, ceva mai puţin hoit; în schimb, mai multă minte. Eu, omule, n-am nici o vină ca mi-a scăpat Fred Morgan; dar că dumneavoastră nu i-aţi şters de pe faţa pământului pe cei doi şefi indieni, asta n-am să v-o iert, ca să zic aşa, decât dacă-mi ajutaţi să-l prind pe Morgan.

Chapter 2 TÂLHARII PUSTIULUI.

Între Texas, Arizona, New-Mexico şi teritoriul indienilor sau, altfel spus, între ramificaţiile munţilor Ozark, începând de la Sierra Guadelupa superioară şi inferioară şi prelungindu-se către munţii Gualpa – înconjurată de înălţimile ce mărginesc cursul superior al lui Rio Pecos şi izvoarele lui Red River, Sabine, Trinidad, Brazos şi Colorado – se află o nesfârşită întindere de pământ pe care am putea-o denumi „Sahara Statelor Unite”.

Terenurile pustii, aride, acoperite cu nisip arzător, alternează cu aglomerări de stânci golaşe, fierbinţi, incapabile să ofere o existenţă măcar efemeră unei vegetaţii cât de sărăcăcioase. Brutal şi fără tranziţie, frigul nopţii înlocuieşte dogoarea din timpul zilei. Nici un „gebel” – deal singuratic, nici un petec de verdeaţă nu întrerupe, ca în Sahara, acest deşert mort şi uniform; nici o fântână măcar, darnică şi tăcută, nu vesteşte apropierea vreunei oaze cât de mici; până şi stepa, care face de obicei trecerea de la ţinuturile muntoase, bogat împădurite, la sălbăticia fără viaţă, lipseşte aici cu desăvârşire, iar moartea se arată pretutindeni în nuda ei grozăvie. Doar ici şi colo – nu se ştie prin ce miracol – răsare şi trăieşte câte un boschet însingurat de „mezquito” ca o ironie pentru ochiul dornic de verdeaţă. Şi tot atât de surprinzător, întâlneşti pe alocuri un soi de cactuşi sălbatici, în câte un singur exemplar, sau

îngrămădiţi pe suprafeţe întinse, fără să-ţi poţi explica enigma existenţei lor. Dar nici „mezquito” şi nici cactuşii nu oferă o privelişte plăcută, reconfortantă; culoarea lor e un galben-murdar şi forma de loc simpatică; sunt acoperiţi cu o crustă groasă de nisip şi vai de animalul pe care un călăreţ imprudent l-ar vârî într-o asemenea insulă de cactuşi! Ghimpii cu vârful subţire ca firul de păr şi tare ca sârma de oţel îi rănesc într-atât picioarele, încât nu mai poate alerga nicicum. Călăreţul e nevoit să-l abandoneze şi calul – dacă nu e împuşcat pe loc – va pieri de o moarte cumplită.

Cu toate grozăviile acestui deşert, omul a cutezat totuşi să-l înfrunte.

Şosele îl străbat până sus, către Santa Fe, în fortul Union, sau dincolo, spre Paso del Norte, ca şi în jos, către fertilele prerii şi păduri din Texas. Dar denumirea „şosea” nu trebuie să ne ducă cu gândul la construcţiile de acest fel din lumea civilizată. E drept că mai trece pe-acolo câte un vânător sau cercetaş, vreun grup de aventurieri îndrăciţi sau o ceată dubioasă de indieni care străbat în mare grabă deşertul; mai scârţâie prin pustietatea dezolantă câte un car cu boi, mişcându-se în pas de melc; dar un drum propriu zis nu există, nici măcar acele făgaşuri răsfirate la câte un sfert de oră depărtare unul de altul, cum se găsesc în bărăganul din Lüneburg sau în nisipăria brandenburgheză. Călătorul, calare sau pe jos, îşi taie drum atâta vreme cât întâlneşte puncte de reper către ţinta propusă. Dar treptat, aceste indicii naturale dispar chiar şi pentru ochiul cel mai ager; de aceea s-a luat măsura ca, de aci înainte, drumul să fie însemnat cu pari înfipţi în pământ din loc în loc.

Totuşi pustiul îşi cere victimele, care, ţinând seama de suprafaţa regiunii, sunt mult mai numeroase şi mai greu încercate decât cele pe care le reclamă ca tribut Sahara şi platourile din nordul Asiei. Cadavre omeneşti, stârvuri de animale, resturi de şei. Care sfărâmate şi alte asemenea

mărturii risipite în drum povestesc în graiul lor mut istorii lugubre pe care, chiar dacă urechea nu le aude, ochiul le desluşeşte cu atât mai uşor. Şi sus, în văzduh, plutesc vulturii negri, urmărind cu o răbdare teribilă orice semn de viaţă pe pământ, ca şi cum ar şti că prada le e asigurată, neavând nici o şansă de scăpare.

Şi cum se numeşte acest pustiu? Locuitorii teritoriilor învecinate îi dau tot felul de nume, când englezeşti, când franţuzeşti, când spaniole; dar cel mai răspândit, până departe, e Llano estacado, ceea ce înseamnă Ţinutul marcat – referire la parii care indică drumul.

Venind dinspre izvoarele lui Red River şi îndreptându-se spre Sierra Blanca, doi oameni înaintau încet pe nişte cai frânţi de oboseală. Bietele animale slăbiseră aproape până la os şi arătau ca nişte păsări rebegite, gata să piară peste noapte în colivia lor. Poticnindu-se la fiece pas, abia îşi târau ciolanele; te aşteptai ca din clipă în clipă să se prăbuşească. Aveau ochii injectaţi, roşii ca sângele; limba le atârna uscată şi cu toată arşiţa cumplita a zilei, nici strop de sudoare nu răsărea pe trupurile lor sfârşite; la zăbale nici urmă de spumă – semn că în afara sângelui îngroşat, organismul nu mai dispunea de nici o rezervă de lichid din cauza fierbinţelii.

Caii aceştia erau Tony şi mustangul meu; aşadar, călăreţii nu puteau fi alţii decât Sans-ear şi cu mine.

De cinci zile călăream prin Llano estacado, găsind cu mare greu, ici şi colo. Câte un firicel de apă; iar acum, cât vedeai cu ochii, totul era uscăciune şi mă gândeam cât de practică s-ar dovedi introducerea în acest ţinut a unor cămile. Abia acum înţelegeai într-adevăr tâlcul versurilor lui Uhland:

„Şi caii-s flămânzi, lihniţi peste poate, Mai să-i care stăpânul în spate”.

Dar performanţa din ultimul vers, chiar dacă îndeobşte ar fi fost posibilă, nu ne ispitea de loc în condiţiile date: călăreţii erau exact în aceeaşi jalnică stare ca şi caii lor.

Sam, chinuit de sete, se mai ţinea ca prin minune în spinarea iepei sale; gura-i căscată, privirea fixă, aproape neînsufleţită, vestea apropierea unei totale apatii. Mie pleoapele îmi atârnau grele, ca de plumb; de uscat ce-mi era gâtlejul, nici nu mai încercam să vorbesc; parcă orice sunet, cât de slab, mi l-ar fi rănit, zgâriat, spart. Prin vine părea că-mi curge metal topit. Presimţeam că nu va mai dura nici un ceas şi ne vom prăbuşi leşinaţi de pe cai.

— A… pă! gemu Sam.

Îmi ridicai anevoie capul. Ce-aş fi putut să-i răspund ? Tăcui.

Deodată calul meu se poticni şi rămase aşa, nemişcat. Îmi dădui toată osteneala să-l urnesc din loc, dar în zadar. Bătrâna Tony îi urmă şi ea exemplul.

— Să descălecam! îndrăznii să rostesc şi fiecare silabă îmi provocă o durere cumplită în gât. Ai fi zis că pe traiectul glasului, de la plămâni la buze, mă înţepau o mie de ace.

Coborâi de pe cal, îl apucai de dârlogi şi pornii înainte, clătinându-mă; calul, eliberat de povara, mă urmă încet. Sam şi mai istovit decât mine, abia de-şi mai trăgea Rosinanta după el. Era pur şi simplu zdrobit şi ameninţa să cadă la fiece pas.

Făcurăm astfel, cu chiu cu vai, cam o jumătate de milă. Până auzii îndărătul meu un suspin prelung. Întorsei capul. Bunul meu Sam zăcea în nisip, cu ochii închişi. Mă apropiai şi mă aşezai lângă el în tăcere. Cuvintele nu puteau să schimbe nimic.

Aşadar, acesta să-mi fie sfârşitul, popasul final al peregrinărilor mele? Căutam să mă gândesc la părinţi, la fraţii şi surorile mele din depărtata Germanie, să-mi adun gândurile într-o rugă – dar nu era chip. Creierul parcă-mi fierbea în cap. Căzusem amândoi victima unei teribile viclenii care costase înaintea noastră nenumărate vieţi.

De la Santa Fe şi trecând prin Paso del Norte coboară adeseori în grupuri căutătorii de aur, cărora soarta le-a fost prielnică şi care se întorc spre est cu agonisita lor din

minele şi zăcămintele Californiei. Ei sunt obligaţi să străbată Llano estacado şi tocmai aici îi aşteaptă marile primejdii care nu sunt legate doar de condiţiile specifice ale climei şi ale terenului. Oameni fără noroc în căutarea aurului şi care au pierdut gustul muncii cinstite, tot soiul de indivizi suspecţi, decăzuţi, de care Estul se leapădă, reprezentanţi ai tuturor viciilor, se trag încoace, către hotarul lui Estacado, adulmecându-i pe căutătorii de aur. Cum însă aceştia din urmă sunt îndeobşte bărbaţi puternici, curajoşi, căliţi într-o mulţime de bătălii, nu e de loc uşor să-i înfrunţi făţiş. De aceea tâlharilor le-a trecut prin cap o idee cât se poate de crudă şi mişelească: ei scot parii de la locul lor şi-i înşiră pe o direcţie falsă, rătăcindu-i astfel pe călători, înfundându-i în cea mai primejdioasă parte a pustiului şi condamnându-i la moarte prin epuizare. Pe urmă fireşte că le vine uşor să-şi prade fără osteneală şi risc victimele, ale căror oseminte albesc întinsul dezolant al deşertului, în timp ce familiile îi tot aşteaptă zadarnic până la capătul vieţii, neştiind nici cum, nici unde au dispărut.

Noi urmaserăm lungă vreme, încrezători, drumul marcat de aceşti pari şi abia în ziua aceea către prânz, ne dădurăm seama ca apucasem o direcţie greşita. Nu ştiam când anume ne-am abătut de la drumul adevărat; de aceea n-avea rost să ne întoarcem, cu atât mai mult cu cât în situaţia noastră desperată orice minut era foarte preţios. Sam era cu totul sfârşit, nu mai putea merge; iar eu – cu maximă încordare – poate că aş fi reuşit să mai străbat o milă. Era clar: intrasem de vii în mormânt. Numai o întâmplare fericită ne-ar fi putut salva. Şi asta cât mai repede.

Deodată răsună în văzduh un ţipăt puternic şi răguşit. Mă uitai în sus şi zării un vultur care, după toate aparenţele, se ridicase tocmai atunci de la pământ, nu departe de noi. Pasarea zbura în cerc deasupra capetelor noastre, ca şi cum ar fi descoperit o pradă sigură. Trebuia să se afle prin preajmă vreo victimă a pustiului sau a stakemen-ilor, cum

sunt denumiţi aceşti tâlhari din Estacado, care mută indicatoarele. Îmi rotii privirea în jur, pentru a descoperi o cât de mică urmă.

Deşi arşiţa soarelui şi febra îmi urcaseră sângele la cap de vedeam totul ca prin ceaţă, totuşi observai la vreo mie de paşi depărtare nişte umbre care nu puteau fi nici bolovani, nici movile de pământ. Apucai puşca şi căutai să mă apropii de ele.

Nu făcusem nici jumătate de drum, când zării un număr de trei coioţi şi ceva mai încolo, câţiva vulturi. Fiarele stăteau în jurul unui trup pe care nu-l desluşeam decât foarte vag. Trebuie să fi fost vreun animal sau un om încă viu, altminteri făpturile acestea lacome şi-ar fi sfâşiat de mult prada. Oricum, descoperirea îmi dădu o rază de speranţă, deoarece coioţii, neputând rezista mult timp fără apă, nu cutează să se afunde prea adânc în pustiu. Când să mă apropii şi mai mult, ca să văd cine-i victima, un gând mă fulgeră şi-mi dusei repede puşca la ochi.

Nu lipsea mult să ne dam sufletul, mai ales din cauza lipsei de apă. Oare sângele acestor animale n-ar fi putut să ne potolească setea cât de cât? Eram grozav de slăbit şi frigurile mă zgâlţâiau de nu mai puteam stăpâni arma. Mă lăsai la pământ şi-mi rezemai cotul de genunchi, ca să pot ochi cu mai multă siguranţa.

Trăsei două focuri la rând şi doi coioţi se prăbuşiră în nisip; acest succes mă făcu să-mi uit slăbiciunea; dădui fuga într-acolo. Pe unul din lupi îl nimerisem în cap, dar a doua oară trăsesem atât de şcolăreşte, încât, dac-aş fi făcut abstracţie de situaţia în care mă găseam, m-aş fi ruşinat până la sfârşitul zilelor mele. Glontele zdrobise labele dinainte ale fiarei, care urla şi se vânzolea pe nisip.

Îmi scosei cuţitul şi tăindu-i primului coiot artera de la gât, îi sorbii sângele cu nesaţ, de parc-ar fi fost vorba de nectar zeiesc. Apoi umplui plosca de piele pe care o purtam la brâu şi mă apropiai de victima care zăcea în nesimţire. Era un negru. Când îmi aruncai cehii asupra chipului său

întunecat şi plin de noroi, cât pe-aci să scap plosca din mină.

— Bob!

Auzindu-se chemat, nenorocitul întredeschise pleoapele.

— Apă! gemu el.

Îngenuncheai, îl aşezai în capul oaselor şi-i dusei plosca la gură.

— Bea!

Uscăciunea din gât nu-i permitea să înghită decât cu mare greutate. Dură mult timp până reuşi să bea greţosul lichid. Apoi omul se lăsa din nou pe spate.

În sfârşit, trebuia să mă îngrijesc şi de Sam. Luasem anume mai întâi sângele coiotului mort, căci s-ar fi scurs mai repede decât al celui rănit.

Acum mă apropiai de acesta din urmă. Deşi dădea să muşte, totuşi nu-l omorâi. Înşfăcându-1 de ceafă, îl târâi până la Sans-ear. Acolo îl ghemuii sub mine, ca să nu mişte şi-i tăiai vâna.

— Bea de-aici, Sam!

Sărmanul zăcuse într-o apatie totală; dar acum se însufleţi brusc:

— Să beau? Oh!

Apucă grăbit plosca şi o goli dintr-o răsuflare. I-o umplui din nou. Sam bău iarăşi până la fund.

— Bârrr, sânge! Ptiu! Dar e mai bun decât s-ar crede!

Puţinele picături ce mai rămăseseră le sorbii eu, apoi mă ridicai în picioare. Al treilea coiot, care la început îmi scăpase, reveni între timp şi fără să ţină scama de vecinătatea lui Bob, sfâşia hoitul tovarăşului său ucis. Îmi încărcai din nou puşca, mă apropiai cu precauţie şi-l doborâi dintr-un foc. Cu sângele acestuia reuşii să-l întremez pe Bob şi să-l pun pe picioare.

I se întâmplă uneori călătorului sa dea în chip cu totul neaşteptat peste un cunoscut al său. O astfel de întâlnire era aceasta cu negrul Bob, pe care îl cunoşteam foarte bine. Poposisem câteva zile în casa stăpânului său,

giuvaergiul Marshall din Louisville şi îl îndrăgisem atunci pe slujitorul acesta credincios şi mereu bine dispus. Cei doi fii ai giuvaergiului luaseră parte împreună cu mine la o vânătoare în munţii Cumberlan şi mă însoţiseră până la Mississippi. Erau amândoi nişte flăcăi admirabili, a căror companie îmi fusese foarte plăcută. Cum de-a ajuns bătrânul Bob tocmai aici, în Llano estacado ?

— Ţie mai bine? îl întrebai.

— Oh, bine, foarte bine!

Abia când se ridică în picioare, păru să mă recunoască.

— Massa Charlie? Mare, extra vânător? Oh, nigger Bob foarte bucuros; massa Charlie salvează massa Bern', altfel mort de tot.

— Bernard? Unde se află?

Negrul privi în jurul lui şi arătă cu mâna către sud:

— Oh, unde sunt massa Bern'? Acolo sunt! Nu, nu, acolo… sau dincolo…

Vorbind astfel, se învârtea în jurul propriei sale axe, arătând în toate direcţiile. Bravul Bob nu ştia nici el în ce parte se afla tânărul massa.

— Şi ce caută Bernard aici, în Llano estacado?

— Ce căutăm! Bob nu ştim. Bob n-ai văzut massa Bern', care plecat cu alţi massa.

— Cu cine anume?

— Oameni vânător, negustor este… Bob nu ştim bine!

— Şi încotro se ducea Bernard?

— La Californ', la Francisco, la massa Allan tânăr.

— Va să zică, Allan e la San Francisco?

— Acolo este. Cumpără mult aur pentru massa Marshall. Dar massa Marshall aur nu mai trebuie, fiindcă mort.

— Cum, a murit Marshall?! întrebai mirat, ştiind ca bijutierul fusese încă în plină putere.

— Nu boală mort. Ucis bandit!

— Ucis? exclamai mişcat. Cine-i criminalul?

— Bob nu ştim, nimeni nu ştim. Bandit noaptea înfipt cuţit la inima lui massa Marshall şi luat tot, pietre, giuvaer,

aur. Cine ucigaş şi unde plecat nu ştim nimeni, nici şerif, nici judecător, nici massa Bern’, nici Bob.

— Când s-a petrecut crima?

— Trecut multe săptămâni, multe luni, trecut cinci luni. Massa Bern' rămânem sărac. Massa Bern' scris massa Allan la Californ' şi n-ai primit răspuns. De aceea mers singur Californ', căutam massa Allan.

Era, în orice caz, o ştire lugubră. Un act bestial pusese capăt fericirii acestei familii de oameni cumsecade, frânsese viaţa tatălui şi aruncase în sărăcie pe cei doi fii ai săi. Să fi dispărut oare cu acest prilej toate nestematele şi giuvaerurile? Gândul mă duse imediat la diamantele pe care le găsisem în şaua lui Fred Morgan şi le purtam încă la mine. Dar ce să-l fi mânat pe asasin de la Louisville până aici, în prerie?

— De unde veneaţi? continuai să-l descos pe Bob.

— De la Memphis spre fort Smith, apoi peste munţi la Preston. Bob mers în căruţă, pe jos, pe cal până la pustiu estaccad unde nimeni nu găsim apă. Cal şi Bob obosit: sete mare ca Mississippi. Bob căzut de pe cal şi cal plecat şi Bob rămas jos. Mult suferit Bob şi mort de sete dacă nu venit massa Charlie, dat băut sânge. Oh, massa, salvaţi massa Bern' şi Bob iubeşte cât lume şi pământ!

Era o dorinţă pe care nu prea vedeam să i-o pot îndeplini. Pe ce se întemeia însă speranţa negrului? Nu ştiam. Eu, unul, nu-i puteam făgădui nimic. Îl întrebai totuşi:

— Câţi oameni eraţi?

— Mult, foarte mult. Nouă massa şi Bob.

— Şi unde voiaţi să ajungeţi mai întâi?

— Asta Bob nu ştim. Bob călărit la urmă, nu auzit vorba la massa.

— Văd că ai cuţit şi sabie. Eraţi înarmaţi cu toţii?

— Nu avut tunuri sau grenad', dar mult puşti, carabin', cuţit, pistol, revolver.

— Cine vă conducea?

— Un massa Williams.

— Caută de-ţi aminteşte unde eraţi când ai căzut de pe cal.

— Asta nu putem. Acolo sau dincolo, nu ştim.

— Când s-a întâmplat, cam la ce ora?

— Aproape seara. Oh. Acum Bob amintim: massa Bern' călărit faţa la soare când Bob căzut.

— Bine! Te poţi ţine pe picioare?

— Bob poate fugim cum cerbul. Bun leac sânge la sete, bun.

Într-adevăr, neobişnuita băutură mă înviorase şi pe mine, alungându-mi febra din trup. Sam, care stătuse alături, parcă se întrema şi el. Când se apropie de noi ca să asculte discuţia, arăta cu mult mai bine. În mai puţin de cinci minute se limpezise la faţă.

Mă gândeam acum că Bernard şi însoţitorii lui trebuie să fi fost la fel de istoviţi ca şi noi, altminteri tinărul Marshall nu l-ar fi lăsat în părăsire pe servitorul său devotat.

Poate că setea şi febra să-l fi măcinat într-atât încât nu mai era stăpân pe propriile sale gânduri. Ultimul răspuns al negrului mă făcu să presupun că Bernard se îndrepta, ca şi noi, spre vest. Dar cum să-l ajung, ce sprijin să-i dau, când noi înşine aveam nevoie de ajutor, iar caii erau total epuizaţi?

Chibzuiam în toate felurile şi deşi eram aproape convins că grupul încă nu se depărtase prea mult, nu găseam vreo soluţie salvatoare. Totuşi – cum se face că nu se zărea nici o urmă?

Mă adresai lui Sam:

— Rămâi aici, la cai. Poate că-şi revin între timp, să mai poată face măcar o milă. Dacă nu mă întorc până în două ore, vii pe urmele mele.

— Well, Charlie! Departe tot n-ai să ajungi. Înghiţitura asta de suc de coiot, ca să zic aşa, nu poate să ne ţină prea mult.

Se-nţelege că, după atâta vreme de când ne cunoşteam, trebuia să-l părăsim, în sfârşit, pe „dumneavoastră” şi pe

„dumneata” în favoarea lui „tu”.

Cercetai terenul şi constatai că, de la punctul unde zăcuse Bob, urmele paşilor săi duceau către miazănoapte. Mergând pe acest traseu, descoperii peste puţin o grămadă de urme de copite. Zece cai îşi continuaseră de aici drumul spre vest. Aici bietul Bob căzuse epuizat, fără să-l observe nimeni. Probabil, că rămăsese încă mai demult în urma grupului. Cercetând mai departe, semnele îmi confirmară acest lucru. Calul lui Bob abia se mai târâse în urma celorlalţi. Se părea însă că şi restul cailor ajunseseră la extenuare. Animalele înaintaseră cu şovăieli şi poticneli. Din loc în loc, călcătura era strâmbă, pe muchia copitei.

Datorită acestui fapt, urmele se întipăriseră foarte clar, mă orientam deci fără osteneală şi înaintam destul de repede. Spun „repede” fără să exagerez cu nimic. Nu-mi dau scama dacă băutura aceea scârboasă sau poate grija pentru soarta lui Bernard îmi dăruise puteri neaşteptate.

Să tot fi mers aşa preţ de o milă, când observai nişte arbuşti de cactus, izolaţi, veştezi, îngălbeniţi. Ici şi colo răsăreau în pâlcuri stinghere, îndesându-se treptat şi alcătuind în cele din urmă un hăţiş interminabil, prelungit până peste linia orizontului.

Fireşte că urmele după care mă luasem nu duceau prin această vegetaţie vrăjmaşă, ci se înşirau pe marginea ei. Îmi continuai astfel drumul, dar nu multă vreme, căci îmi veni deodată un gând tonic, însufleţitor.

Când în şesurile fierbinţi ale peninsulei Florida dogoarea seacă toate apele, când oamenii şi vitele sunt gata să piară şi pământul rămâne totuşi ca „de plumb topit”, iar cerul ca un mineral incandescent, fără petic de nor – atunci locuitorii greu încercaţi dau foc stufărişului, buruienilor, tufelor – şi iată că ploaia vine, în sfârşit, ca prin minune. Observasem personal în două rânduri acest fenomen care, pentru un om cât de cât familiarizat cu legile şi forţele naturii, e uşor explicabil.

Iată la ce mă gândeam în clipa aceea. Şi abia ce-mi veni ideea, că şi îngenuncheai lângă un arbust şi îmi preparai un mănunchi de fire uscate, uşor inflamabile Câteva minute şi focul se înălţă, la început timid, apoi din ce în ce mai puternic. Se întindea mereu, până mă trezii ca în faţa unui front în acţiune. Oceanul de flăcări părea nemărginit.

Contemplasem în viaţa mea nu o dată incendii în plină prerie. Dar niciodată nu văzusem o asemenea dezlănţuite a focului, când cactuşii plesnesc şi bubuie infernal, când fiece vrej detună ca o carabină şi totul parc ca o năvală năprasnică, fără noimă, a unui întreg corp de armată. Vâlvătaia se înălţa la cer, iar sus, deasupra ei, se învolburau, se frământau aburii încinşi, amestecaţi cu fărâme de cactus proiectate în văzduh. Pământul se cutremura şi în aer bântuia ca un vuiet de bătălie.

Acesta era cel mai bun ajutor pe care – cel puţin deocamdată – îl puteam acorda lui Bernard Marshall şi grupului său. Făcui apoi cale-ntoarsă, fără să mă gândesc dacă voi mai regăsi urma lor. Nădejdea mă întărise; nu mi-ar fi trebuit mai mult de o jumătate de ceas ca să parcurg drumul înapoi. Dar iată că la jumătatea drumului îmi şi ieşiră înainte Sam şi Bob împreună cu cei doi cai, care izbutiseră să se pună oarecum pe picioare.

— Zounds, ce naiba se petrece, Charlie? Întâi am crezut că se cutremură pământul, dar se pare că a luat foc nisipul, ca să zic aşa.

— Nu nisipul, ci cactuşii care acolo sunt nenumăraţi.

— Cum s-a întâmplat? Doar nu le-oi fi dat tu foc?

— Şi de ce nu?

— El a făcut-o, al naibii! Păi, ce vrei cu asta, omule?

— Vreau ploaie!

— Ploaie?! Iartă-mă, Charlie, cred că te-ai cam smintit la cap!

— Oare nu ştii că uneori scrântiţii trec drept oameni foarte deştepţi?

— Şi pretinzi cumva că ai făcut o treabă deşteaptă? Păi, căldura e şi mai mare acum, s-a dublat.

— Într-adevăr, căldura a crescut şi se produce electricitate.

— Lasă-mă-n pace cu electricitatea! Ce, asta se mănâncă, se bea? În fond, nici nu ştiu ce creatură o fi, cum arată.

— Ai să vezi numaidecât. Vom avea o ploicică grozavă, poate şi trăsnete.

— Zău că ai luat-o razna, Charlie! Eşti bun de balamuc!

Mă privi cu atâta compătimire, încât îmi dădui seama că nu glumeşte. Arătai spre cer.

— Vezi cum se adună sus aburii?

— Formidabil, omule, te pomeneşti că n-ai înnebunit de tot!

— Uite că se formează un nor care va produce descărcări violente…

— Charlie, dacă treaba asta se adevereşte, atunci eu sunt măgar sadea, iar tu cea mai deşteaptă minte a Americii şi chiar a mapamondului.

— Nu exagera, Sam. Eu am mat văzut ploi din astea în Florida şi nu fac decât să imit. Mă gândesc că nu strică un pic de umezeală. Uite norul, s-a şi adunat! Cum se va stinge focul jos, cum va porni ploaia. Şi ca să te convingi de pe acum, priveşte-o pe Tony cum dă din ciotul ei de coadă şi cum adulmecă. Şi mustangul meu presimte ceva. De altfel, să ştii că ploaia nu se va întinde prea mult dincolo de porţiunea incendiată. Haide, s-o apucăm şi noi!

Ne deplasarăm pe jos, deşi de astă dată am fi putut folosi caii, care se învioraseră şi pe cât îi ţineau puterile, zoreau din instinct către multrâvnita răcoare.

„Profeţia” mea se adeveri. Nu trecu nici o jumătate de oră şi norul crescu acoperind cerul deasupra noastră şi întunecând zarea. Apoi se porni ploaia, nu treptat ca în regiunile cu climă temperată, ci brusc, vijelios, de parcă s-ar fi răsturnat nişte găleţi uriaşe. Apa ne izbea umerii ca şi când zeci de pumni s-ar fi abătut asupra lor. În mai puţin de

un minut eram uzi leoarcă; s-ar fi zis că înotasem îmbrăcaţi în valurile unui fluviu. Caii se lăsară la început în voia ploii, nechezând de nesaţ. Apoi porniră să joace şi să zburde de mai mare dragul. Se vedea cât de colo că-şi reveniseră pe deplin. Iar noi, în culmea bucuriei, întinserăm păturile şi colectând preţiosul lichid, băurăm pe săturate şi ne umplurăm burdufurile.

Cel mai entuziast se arăta Bob. Se tăvălea pe jos, se dădea peste cap şi croia nişte mutre care, datorită înfăţişării lui şi a contrastului dintre părul alb şi obrazul tuciuriu, apăreau cu totul năstruşnice.

— Massa, massa, oh, frumos apă, bun, mult apă! Bob sănătos, Bob puternic, Bob poate merge, călărim până la Californ'! Sunt oare apă şi la massa Bern'?

— Probabil. Nu cred că Bernard să fi trecut mult de cactuşi. Dar bea şi tu, Bob! Ploaia se opreşte îndată.

Negrul îşi ridica de jos pălăria cu boruri largi, o ţinu până se umplu cu apă, căscă gura până la urechi şi dându-şi capul pe spate, bău totul dintr-o răsuflare.

— Oh, bun, massa! Bob mai bem! Îşi sticli el dinţii şi întinse din nou pălăria cu gura în sus. Dar şi-o retrase dezamăgit: Oh, gata ploaie? Nu mai vinem?

Într-adevăr, după o ultimă salvă de tunete, ploaia încetă tot atât de brusc precum apăruse. De altfel, nici nu mai aveam nevoie de ea. Setea ne-o potolisem, iar burdufurile erau pline-ochi.

— Acum să îmbucăm ceva şi apoi, după Bernard, mă adresai celor doi tovarăşi.

Prânzirăm în câteva minute: câte o porţie de pastrama de vita. Apoi Sam şi cu mine încălecarăm şi pornirăm la trap, în timp ce Bob, dovedindu-se un excelent alergător, ţinu pas cu caii, fără prea mult efort.

Ploaia ştersese, ce-i drept, urmele, dar eu cunoşteam acum direcţia. Nu dură mult şi întâlnii jos, în nisip, o tărtăcuţă, aruncată probabil de vreun călăreţ din grupul lui Bernard.

Cactuşii trebuie să se fi întins hăt-departe, dinspre est spre vest, deoarece porţiunea incendiată nu se mai isprăvea. Faptul mă bucura, de altminteri: va să zică, Bernard cu oamenii lui avuseseră şi ei parte de ploaie. Totuşi depăşirăm curând locul incendiului şi peste puţin zărirăm în depărtare un grup de oameni şi animale. Dusei luneta la ochi şi numărai zece cai şi nouă oameni, dintre care opt şedeau jos, iar cel de al nouălea, călare, tocmai îşi lua avânt în direcţia noastră. Deodată, observându-ne, îşi struni calul. Îl privii atent prin luneta şi-l recunoscui pe Bernard Marshall.

Intenţia lui îmi era clară. Se aflase, ca şi ceilalţi, într-o asemenea stare de sfârşeală şi depresiune, încât nici nu sesizase absenţa lui Bob. Acum, înviorat de ploaie, găsi de datoria lui să-l caute pe negru şi să-l readucă între ai săi. Nu întâmplător tânărul ducea de frâu un al doilea cal. Faptul că nimeni din grup nu i se alăturase îmi displăcea. Puteam să pariez că era vorba de nişte yankei pentru care viaţa unui nigger – şi nici măcar propriul lor servitor – nu valora o ceapă degerată.

Bernard ne scrută de la distanţă, striga ceva către ceilalţi din grup şi numaidecât îi văzui încălecând, cu armele în mâini.

— Du-te tu înainte, Bob şi explică-le cine suntem! îi poruncii negrului.

Acesta o luă în pas alergător, iar noi îl urmarăm la oarecare distanţa. Când Marshall îl recunoscu pe Bob, orice bănuială îi dispăru. Toată lumea descălecă din nou, aşteptând apropierea noastră. Îi lăsasem lui Bob un mic avans, încât să putem auzi discuţia lui cu stăpânul regăsit:

— Nu puşcaţi, massa, nu puşcaţi! Frumos oameni vine, buni oameni, massa Charlie, care omorâm tâlharii cu pumn, dar cruţăm gentleman şi nigger!

— Charlie?! E cu putinţă?! exclamă surprins Marshall şi mă fixă preţ de o clipă.

Acolo, în patria lui, arătasem cu mult mai gentlemanlike decât în savană. Un chip pe care îl ştiai abia umbrit de o bărbuţă delicată cu greu îl mai recunoşteai când, după luni de zile, apare năpădit de o barbă deasă şi sălbatică! Adăugaţi şi îmbrăcămintea în care omul nu mă mai văzuse nicicând. Era deci firesc să nu fiu recunoscut imediat şi încă de la distanţă. Dar acum, când mă apropiasem la numai treizeci de lungimi de cal, tânărul giuvaergiu se convinse că Bob îi spusese adevărul. Într-o clipă se şi afla lângă mine şi îmi întinse mâna.

— Charlie, formidabil! Chiar dumneata! Parcă intenţionai să mergi la fortul Benton şi în Munţii înzăpeziţi! Cum de-ai ajuns în sud?

— Am fost şi acolo, Bernard, dar era un frig crâncen şi m-am întors pentru o vreme. Ei, bine te-am găsit în Estacado! Nu vrei să mă prezinţi camarazilor?

— Cum sa nu! Să-ţi spun drept, nici o mie de dolari nu m-ar face mai fericit ca prezenţa dumitale. Descalecă şi vino mai aproape!

Mă recomandă celorlalţi pe numele meu adevărat şi-mi comunică, pe rând, numele lor. Apoi mă copleşi cu o grămadă de întrebări, la care îi dădui lămuriri pe cât îmi stătea în putinţă. Toţi ceilalţi erau yankei – cinci voiajori ai companiei de blănuri, prevăzuţi cu echipament splendid şi trei persoane atât de împovărate cu arme, încât în nici un caz nu puteau fi westmen-i autentici. Erau. Desigur, negustorii de care îmi pomenise Bob, dar care-mi păreau mai curând nişte aventurieri aciuaţi în Vest pentru a-şi căuta pe orice cale norocul. Cel mai în vârstă dintre voiajori, care-mi fusese prezentat sub numele de Williams, era conducătorul grupului şi îmi făcea impresia unui urs spălător „cam aşa şi-aşa” cum se spune de obicei în Vest, După ce Bernard îşi epuizase întrebările, de altfel nu prea importante, acest Williams mi se adresă la rândul lui. Se vede că Sam nu-i prea trezise interesul.

— Acum ştim oarecum cine sunteţi şi de unde veniţi, dar nu şi încotro mergeţi, rosti el.

— La Paso del Norte sau poate în altă parte, sir, depinde de împrejurări.

Găsii de cuviinţă să nu-i divulg deocamdată mai mult decât credeam necesar.

— Şi ce ocupaţie aveţi ?

— Cutreierăm şi noi lumea, să vedem cum arată.

— Lack-a-day! Nu mai spuneţi! E o ocupaţie plăcută şi nu cere eforturi prea mari. Sunteţi, probabil, bine situat, dacă nu chiar bogat de-a binelea. Se vede, de altfel şi după armele dumneavoastră!

Raţionamentul său în această chestiune era foarte greşit, căci, în afara acestor arme, nu posedam decât nişte fleacuri pe care le lăsasem acasă. Iar întrebarea ca atare nu-mi prea plăcuse. Şi încă mai puţin privirea omului şi intonaţia glasului său ironic, viclean, provocator. Procedase, de altfel, imprudent, reuşind ca în ciuda exteriorului său îngrijit, să-mi insufle neîncredere. Hotărâi deci să-l ţin la respect şi evitai un răspuns precis.

— Sărac sau bogat, mi se pare fără importanţă aici, în Estacado.

— Aveţi dreptate, sir. Numai cu o jumătate de oră mai înainte era cât pe-aci să murim. S-a petrecut aşa o minune cum nu cred să se mai fi întâmplat în aceste locuri.

— Ce fel de minune?

— Ploaia, domnule! Ori poate că veniţi dintr-o direcţie unde n-a plouat?

— Ba ne-a udat binişor. Dar noi înşine am provocat-o.

— Aţi provocat-o? Nu înţeleg!

— Adineauri, fiind şi noi sfârşiţi de sete şi dogoare, am ajuns la concluzia că singurul mijloc de a ne salva e să preparăm nişte nori, fulgere şi tunete.

— Ia lăsaţi palavrele, sir ! Doar nu ne credeţi nătângi şi nătărăi cărora le poţi vinde iepuri morţi drept urşi vii! Altminteri, zău că aţi lua-o pe cocoaşă! Te pomeneşti că aţi

fost dincolo, pe la Lacul Sărat din Utah şi faceţi parte din secta „Credincioşii ultimelor zile”, care cică fac asemenea minuni!

— Am fost într-adevăr cândva pe-acolo, dar acum asta n-are importanţă. Ne permiteţi să vă însoţim, eu şi tovarăşul meu?

— De ce nu! Mai ales că vă cunoaşte master Marshal. Cum se face însă că v-aţi aventurat singuri în Llano estacado?

Din cauza neîncrederii pe care mi-o insuflase acest Williams, căutai s-o fac pe naivul lipsit de experienţă:

— Ce fel de aventură? Drumul e marcat. N-ai decât să te orientezi după indicatori şi ajungi drept la ţintă!

— Good lack, dar grăbit mai sunteţi! N-aţi auzit de stakemen-i?

— Nu. Despre cine-i vorba?

— Ei, poftim! Mai bine n-aş fi pomenit de ei! Nu cumva să se întâmple, vorba ceea: vorbeşti de lup şi lupul la uşă. Dar atâta vă spun: cine se încumetă numai aşa, în doi, prin Estacado, acela trebuie să fie ori un Old Firehand, ori un Old Shatterhand, ori un şmecher ca Sans-ear, bătrânul vânător de indieni. Nici de ăştia n-aţi auzit?

— S-ar putea să fi auzit, însă mi-a intrat pe o ureche şi mi-a ieşit pe alta. Mai e mult până ieşim din Estacado?

— Două zile călare.

— Ne aflăm, desigur, pe drumul cel bun?

— Şi de ce nu ne-am afla?

— Mi s-a părut că, la un moment dat, indicatorii se înşiră pe direcţia sud-est în loc de sud-vest.

— Vi s-o fi părut dumneavoastră, dar nu şi mie, care sunt un vechi şi încercat voiajor. Cunosc Estacado ca şi buzunarul meu.

Bănuiala mea spori. Dacă Williams era într-adevăr atât de versat, atunci trebuia să-şi fi dat seama că se abătuse de la direcţia justă. Mă hotărâi deci să-l supraveghez mai atent.

— Cum se face că firma dumneavoastră vă trimite atât de departe în sud? Cred că în nord se găsesc mult mai multe blănuri.

— Deştept mai vorbiţi, zău aşa! Păi, una e blana şi alta e pielea! În nord sunt, într-adevăr, foarte mulţi urşi negri, racooni, oposumi şi alte fiare cu blănuri scumpe; dar noi mergem în sud, pentru ca la migraţiunea de toamnă a bivolilor să facem rost de câteva mii de piei.

— Aşa! Credeam că pe astea le puteţi obţine mult mai uşor sus, în rezervaţiile cu bivoli şi prin împrejurimi. De altfel, dumneavoastră, ca voiajor, beneficiaţi de un avantaj: nu aveţi a vă teme de indieni. Mi s-a spus că firma dumneavoastră şi-ar folosi voiajorii şi ca poştaşi sau curieri şi că o scrisoare din partea companiei ar fi cel mai sigur scut împotriva indienilor. E adevărat?

— Întocmai. Nu numai că nu ne temem de ei, dar ne şi bizuim pe ajutorul lor.

— Înţeleg. Înseamnă că aveţi, desigur, vreo scrisoare de acest fel la dumneavoastră.

— Fireşte. Ajunge să arat sigiliul şi orice indian ne oferă sprijinul sau.

— Mă faceţi curios, sir. Nu-mi arătaţi şi mie un astfel de sigiliu?

Observai numaidecât că-l pusesem în încurcătură. El căută însă să pareze:

— N-aţi auzit, domnule, de secretul corespondenţei? Sigiliul nu se arată decât indienilor.

— Doar nu v-am cerut scrisoarea ca s-o citesc! În orice caz, se pare că nu v-aţi găsit niciodată în situaţia de a vă legitima în faţa unui alb.

— Atunci mă legitimez cu arma. Luaţi notă ! Făcui o mină de om intimidat şi tăcui. Sam cel pirpiriu clipi din ochi cu înţeles, dar aşa fel, ca şi cum s-ar fi adresat nu mie, ci bătrânei sale Tony.

— Am aflat de la Bob încotro te duci şi ce motive te-au determinat la această călătorie. Îmi îndreptai de astă dată

vorba către Marshall. Nu aveţi nici un indiciu în legătură cu banditul care v-a jefuit toată averea?

— Nimic. De altfel, cred că trebuie să fi fost isprava mai multor persoane.

— Unde-i Allan?

— La San Francisco. Cel puţin aşa îmi indică în scrisori.

— Well, atunci va fi lesne de găsit. Mai continuaţi drumul astăzi, sau poposiţi aici?

— Ne-am înţeles să rămânem.

— Bine, să-mi deşeuez calul.

Luai şaua de pe mustangul meu, îi scosei frâul şi zăbala şi îi dădui să ronţăie câţiva pumni de boabe de porumb. Sam procedă la fel cu iapa lui. Ne feream să schimbăm între noi vreo vorbă. De altfel, nici nu era necesar: ne înţelegeam fără cuvinte. Vânătorii, după ce au petrecut săptămâni întregi împreună, îşi citesc gândurile din ochi. Nici cu Marshall nu discutai nimic pe ascuns. Astfel, în taifasuri fără însemnătate, trecu restul zilei şi se făcu scară.

— Rânduiţi străjile, sir, îl îndemnai pe Williams. Suntem obosiţi, trebuie să dormim. El luă măsurile de rigoare, dar constatai că la niciunul din posturile duble nu ne programă nici pe mine, nici pe Sam, nici pe Marshall, ci numai pe câte doi dintre voiajorii săi.

— Culcă-te printre ci, ca să nu se poată sfătui în taină! îi şoptii lui Marshall. Acesta, auzindu-mi îndemnul misterios, mă privi foarte mirat, dar se supuse.

Cum nu exista păşune prin apropiere, caii se lungiră pe jos. În timp ce fârtaţii se culcară roată, eu mă tolănii lângă mustangul meu, culcându-mi capul pe trupul lui. Ceilalţi îşi rezemară capetele de şei. Aveam motivele mele să-mi aleg această poziţie. Sam mă înţelese şi fără să mai aştepte vreun semn din partea mea, îşi potrivi culcuşul printre voiajori, în aşa fel, ca aceştia să nu poată vorbi între ei decât atunci când vor face de strajă.

Stelele răsăriră, dar – poate din cauza ploii ce o provocasem – plutea în văzduh un abur uşor, învăluind şi

domolindu-le strălucirea. Doi negustori alcătuiră prima strajă; schimbul lor se consumă fără să remarc vreun fapt deosebit. Al doilea schimb Williams îl rezervase pentru sine şi cel mai tânăr dintre voiajori. Până să le vină rândul, aceştia nu dormiră de loc. Se sculară, îşi luară în primire postul şi începură să patruleze fiecare pe semicercul lui. Reţinui exact ambele puncte unde se întâlneau de fiecare dată. Unul se afla în imediata vecinătate a calului de care se folosea Bob – şi acest amănunt mi se părea preţios – deoarece nu era de presupus ca negrului să i se fi încredinţat un cal de prerie dintre cei mai buni, al cărui instinct ager te poate pune în grea încurcătură.

Nu-mi dădeam seama dacă cei doi discută între ei ori de câte ori se întâlnesc, dar mi se părea că paşii lor întârzie oarecum la fiecare din aceste întâlniri. Viaţa în savană îmi ascuţise auzul. Dacă nu mă înşelam, aveam de-a face cu nişte indivizi extrem de rafinaţi.

Mă târâi uşurel până în preajma calului. Părea să fie o gloabă răbdătoare şi de nădejde, căci nu-mi trăda prezenţa în nici un fel; nici nu sforăi, nici nu tresări măcar. Astfel mă putui lipi strâns de trupul ralului, fără a mă teme că voi fi divulgat.

Williams venea dintr-o parte, tânărul din cealaltă parte. La întâlnirea lor, desluşii clar cuvintele:

— Tu sări pe el, cu negrul mă descurc eu! Vorbise Williams. Când se întâlniră a doua oara, auzii:

— Fireşte şi pe ei!

Probabil că la celălalt punct de întâlnire tânărul îl întrebase ceva în legătură cu mine şi cu Sam. La următoarea rundă prinsei alte câteva cuvinte:

— Pshaw! Unul e mărunţel de tot. Iar celălalt… doar îl luăm din somn.

„Mărunţelul” era, desigur, Sam, iar. „celălalt”, eu. Deci voiau să ne omoare. Cu ce scop? Asta nu mi-o puteam explica. Când se întâlniră din nou, desluşii încă două vorbe:

— Tustrei!

Probabil că dincolo tânărul se interesase dacă şi cei trei negustori ar urma să împărtăşească soarta noastră. Era clar: voiajorii, cinci la număr, intenţionau să ne atace pe noi doi, pe Marshall. pe Bob şi pe negustori. Adică cinci contra şapte. Îşi făcuseră o socoteală foarte simplă. Dacă nu mi-ar fi venit ideea să-i spionez, ne-ar fi lichidat fără nici un risc. Mizerabilii se întâlniseră din nou.

— Cu nici un minut mai devreme. Gata! hotărî Williams, încheind convorbirea.

Prin urmare, pasionanta lor discuţie luase sfârşit. Ultimele cuvinte se refereau, desigur, la momentul când vor trece la acţiune. Dar când anume aveau s-o facă? În timpul somnului – asta o aflasem. Totuşi nu ştiam dacă azi ori mâine. Azi, părea mai probabil. Şi cum cele două bestii mai aveau cel mult un sfert de oră până să iasă din schimb, trebuia să le-o iau repede înainte.

Stăteam încordat, gata să sar. Iată-i că se întâlnesc iarăşi, dar fără să mai schimbe nici un cuvânt. Fac amândoi stânga-mprejur. Câteva clipe şi Williams ajunge în dreptul meu. Mă salt fulgerător în picioare, îi vâr stânga în beregată ca să nu poată crâcni şi-l izbesc cu pumnul drept în tâmplă. Canalia cade ca o cârpă la pământ.

Îi iau repede locul şi fac pe santinela. Mă apropii calm de celălalt punct de întâlnire şi dau peste voiajorul cel tânăr, care habar n-are de nimic. Crede că sunt Williams. Îl prind şi pe acesta de beregată şi până să zică pâs, îl culc dintr-un pumn. Îmi fac socoteala că vor rămâne amândoi în nesimţire cel puţin zece minute. Asta e sigur. Mă reped la grupul nostru. Toţi dorm, afară de Sam, fireşte şi de Bernard care, în urma avertismentului meu, n-a mai putut aţipi. Îmi scot lasso-ul de la brâu; Sam face la fel.

— Numai pe voiajori, îi şoptesc, pe tustrei! Apoi îmi înalţ glasul şi strig: Alo, voi ăştia, sus!

Într-o clipă toată lumea sare în picioare, chiar şi Bob. Şi în aceeaşi clipă lasso-urile noastre îi prind pe doi dintre voiajori. Mai facem câte un nod şi îl strângem atât de tare,

încât nu se mai pot mişca. Bernard, mai mult bănuind decât înţelegând situaţia, se aruncă asupra celui de-al treilea voiajor şi îl ţine în loc, până reuşim să-l legăm. Acum sunt tustrei la dispoziţia noastră.

Toată operaţia s-a desfăşurat uimitor de repede. Abia când eram aproape gata, unul dintre negustori se repezi la puşcă strigând:

— La arme! Suntem atacaţi! Sam râse din toată inima.

— Las-o în pace de stropitoare, bre! S-ar putea să nu ia foc, ha-ha-ha!

Prevăzător, în timp ce mă aflam încă la pândă, Sam scosese capsele de la cele trei puşti ale negustorilor – dovadă cât de bine acţionam împreună, fără a schimba măcar un cuvânt.

— Staţi fără grijă, oameni buni, nu vi se întâmplă nimic! Adăugai eu, ca să-i liniştesc pe negustori. Stimabilii aceştia voiau să ne omoare. De aceea, până una-alta, i-am făcut inofensivi.

Cu tot întunericul, se putea observa panica pe care o semănaseră aceste cuvinte. Până şi Bob se apropie în mare grabă.

— Massa, voit omorât şi Bob?

— Da şi pe tine au vrut să te omoare.

— Atunci spânzurăm pe ei în Estaccad', sus la pari!

Cei prinşi tăceau mâlc. Sperau, pesemne, în ajutorul santinelelor.

— Ascultă, Bob, mă adresai negrului, acolo jos zace Williams, iar dincolo mai zace unul. Adu-i încoace!

— Mort sunt? se întrebă el.

— Nu, numai leşinaţi.

— Aducem, gata!

Uriaşul Bob îi cără câte unul pe umerii lui laţi şi îi depuse în faţa noastră. Îi legarăm şi pe ei fedeleş. Acum puteam discuta, în sfârşit, cu cei trei negustori ca să-i lămuresc asupra celor întâmplate. Ascultându-mă, o mânie fără

margini îi cuprinse şi cerură ca voiajorii să fie pedepsiţi cu moartea. Trebuii să mă opun.

— Domnilor, preria îşi are tradiţiile şi legile ei. Dacă voiajorii s-ar fi năpustit înarmaţi asupra noastră şi ar fi încercat să ne ucidă, atunci se cădea să-i împuşcăm pe loc; dar aşa cum stau lucrurile, nu avem dreptul să-i omorâm, ar fi o crimă. Trebuie să alcătuim un complet de judecată.

— O, bun judecată! îşi dădu cu părerea negrul, bucuros să asiste la un asemenea spectacol. Apoi Bob spânzurăm la toţi cinci.

— N-o să-i judecăm acum. E noapte, nu avem lumină. Mai bine aşteptăm până dimineaţă. Suntem şapte inşi. Cinci pot să doarmă liniştiţi, iar câte doi vor sta de pază. În ce-i priveşte pe voiajori, n-o să ne dea nici o bătaie de cap în cursul nopţii.

Îmi impusei punctul de vedere cu oarecare greutate, dar în cele din urmă căzurăm cu toţii de acord. Cinci dintre noi se culcară, în timp ce eu şi unul din negustori preluarăm sarcina de santinele. După un ceas, furăm înlocuiţi. Sam luă asupră-şi ultimul schimb, de unul singur. Începea să se crape de ziuă; ajungea un singur om în post.

Noaptea, prizonierii nu suflară o vorbă. Dimineaţa însă constatai că Williams şi complicele său se treziseră la realitate.

Luarăm în primul rând gustarea de dimineaţă şi ne ospătarăm caii cu câte o porţie de grăunţe. Trecurăm apoi la dezbateri. Sam luă cuvântul arătând spre mine:

— Iată-l pe şeriful nostru! Dumnealui va deschide şedinţa, ca să zic aşa.

— Nu, Sam, eu nu prezidez. Rolul acesta îţi revine ţie.

— Mie? Ce-ţi veni? Sam Hawerfield şerif? La treaba asta se pricep mai bine scriitorii.

— Eu nu sunt cetăţean al Statelor Unite şi am trăit în prerie mai puţin ca tine. Dacă nu vrei tu, atunci să conducă Bob!

— Bob? Şerif negru? Asta ar fi boacănă de tot! Ei, dacă insişti, ce să fac! Nu-mi rămâne decât să primesc, ca să zic aşa.

Îşi umflă pieptul şi luă o atitudine marţială, voind să sublinieze astfel că în acest tribunal al savanei vor domni aceeaşi nepărtinire şi acelaşi respect al adevărului ca la oricare for de justiţie dintr-un stat civilizat.

— Aşezaţi-vă roată, domnilor! Sunteţi juraţi. Negrul Bob rămâne în picioare în calitate de supraveghetor.

Bob îşi strânse şi mai bine sabia la şold şi se strădui să arate cât mai demn de acest titlu.

— Supraveghetor, scoate legăturile arestaţilor! Suntem aici într-o lume liberă. Şi într-o asemenea lume chiar şi ucigaşii stau slobozi înaintea judecăţii.

— Dar daca fug toţi cinci…, încercă negrul să obiecteze.

— Executarea! tună Sans-ear. N-o să fugă nimeni, căci le-am luat armele şi până să facă zece paşi, gloanţele noastre i-ar domoli, ca să zic aşa.

Dezlegaţi, prizonierii se ridicară tăcuţi în picioare. Noi stăteam cu armele în mâini. O evadare ar fi fost cu neputinţă.

— Spui că te cheamă Williams, începu Sam adresându-se capului bandei. E numele dumitale adevărat?

— Nu răspund, făcu acesta îndârjit. Voi înşivă sunteţi criminali! Voi ne-aţi atacat! Pe voi ar trebui să vă judece un tribunal al savanei!

— Faci cum vrei, băiete, treaba ta! Îţi atrag doar atenţia că refuzul de a răspunde echivalează cu o mărturisire. Aşadar: eşti într-adevăr voiajor?

— Da.

— Dovedeşte! Unde-ţi sunt scrisorile?

— N-am nici o scrisoare.

— Bine băiete, asta e de ajuns ca să ne lămurească asupra persoanei dumitale. N-ai vrea să ne spui ce ai discutat aseară cu camaradul tău când făceaţi de straja şi cam ce aţi hotărât?

— Nimic! N-am schimbat nici o vorbă!

— Acest bărbat demn de toată încrederea v-a ascultat şi a desluşit cuvânt cu cuvânt discuţia voastră! Voi nu sunteţi westmen-i. Un adevărat vânător de prerie ar fi lucrat cu mai multă isteţime.

— Nu suntem westmen-i? All devils, pe toţi dracii, sfârşiţi cu comedia şi atunci vă arătăm noi cât face vitejia voastră! Cine sunteţi, la urma urmei? Nişte greenhorn-i, care ne-au atacat în somn ca să ne omoare şi să ne jefuiască.

— Nu te aprinde aşa, fiule! Am să-ţi fac cunoştinţă cu greenhorn-ii care vor hotărî aici asupra vieţii sau morţii voastre. Bărbatul acesta, după ce a înţeles ce puneţi la cale, v-a doborât de unul singur cu pumnul lui şi totul s-a petrecut, ca să zic aşa, atât de corect, încât nimeni nu 1-a observat, nici măcar voi înşivă. Şi iată că stăpânul acestui pumn faimos răspunde la numele de Old Shatterhand! Clar! Ei şi acum, uitaţi-vă niţel la mine! Are voie omul, după ce navajoşii i-au tăiat urechile, să se cheme Sans-ear? Va să zică, suntem exact dintre cei puţini despre care ziceai că s-ar putea aventura şi singuri în Llano estacado. Iar afirmaţia că am provocat ieri ploaia corespunde perfect adevărului: cine altul ar fi putut s-o facă? Ori aţi auzit cumva ca în Estacado sa plouă de la sine?

Era vădit că numele noastre nu-i încântaseră de loc pe cei cinci „voiajori”. Williams luă cel dintâi cuvântul. Cumpănise bine situaţia şi spera, probabil, că n-are a se aştepta tocmai din partea noastră la vreun act de violenţă.

— Dacă sunteţi într-adevăr aceia drept care vă daţi, atunci sperăm într-o judecată cinstită. Am să vorbesc sincer, fără ocol. Purtam înainte alt nume; dar nu văd ce crimă ar fi aceasta, de vreme ce nici dumneavoastră nu vă numiţi de fapt Old Shatterhand şi Sans-ear. Orice om e liber să şi spună cum îi place.

— Well, nici nu te acuzăm din cauza numelui!

— Şi nici pentru vreo crimă nu putem fi acuzaţi. N-am făcut nici un rău nimănui, n-am avut nici o intenţie de acest

fel. Ce-i drept, aseară am discutat despre un omor. Dar am pomenit oare numele voastre?

Bravul Sam privi o vreme în gol şi rosti, în cele din urmă, cam supărat:

— Ei da, n-aţi pomenit, însă din vorbele voastre reieşea totul cât se poate de clar.

— Simpla deducţie după nişte vorbe nu înseamnă o dovadă, nu e un fapt dovedit, înţeleg, un tribunal de prerie e o instituţie onorabilă şi un asemenea for are obligaţia să judece după fapte, nu după simple presupuneri. I-am întâmpinat pe Sans-ear şi pe Old Shatterhand cu ospitalitate şi drept răspuns, ei caută să ne curme viaţa fără să fim cu nimic vinovaţi. Toţi vânătorii, de la Marele Ocean până la Mississippi, de la Golful Mexic până la Fluviul Sclavilor, toţi vor afla despre această faptă şi vor spune: „iată ce au devenit cei doi faimoşi westmen-i: nişte bandiţi, nişte asasini!”

Trebuia să constat în sinea mea că omul îşi susţinea apărarea cu multă pricepere. Sam fu atât de răscolit de vorbele lui, încât exclamă:

— 's death, nimeni n-are să spună aşa ceva, pentru că nici n-o să vă condamnăm! Din partea mea, sunteţi liberi! Dumneavoastră ceilalţi ce părere aveţi?

— Să-i punem în libertate! Sunt nevinovaţi! Aprobară cei trei negustori, care nici înainte nu prea fuseseră convinşi de vinovăţia acuzaţilor.

— Nici eu, din câte cunosc, n-am motive să-i condamn, adaugă la rândul lui Bernard. Ce sunt şi cum îi cheamă nu ne priveşte pe noi. Iar dovezi pentru condamnare nu avem, doar bănuieli.

Bob, negrul, stătea pleoştit, uluit. Vedea cum deodată i se năruiesc toate nădejdile în legătură cu spânzurarea celor vinovaţi. În ce mă priveşte, eram oarecum satisfăcut de întorsătura pe care o luau lucrurile; de altfel, o şi prevăzusem şi nu degeaba insistasem în ajun pentru amânarea judecăţii. Tot din acelaşi motiv propusesem ca

Sam să prezideze tribunalul. Ca vânător era deosebit de înzestrat, dar pentru interogarea şi demascarea unui „criminal” nu era nicidecum omul potrivit. În prerie nu poţi fi niciodată sigur de propria ta viaţă. De ce atunci să curmi cinci vieţi omeneşti, când, de fapt, nimic concret nu s-a săvârşit împotriva ta? Ar însemna să condamni la moarte pe oricine numai pentru o simplă bănuială. Şi în fond, mă interesa mai puţin lichidarea acestor oameni şi mai mult siguranţa noastră. Or, în acest scop puteam lua măsurile de rigoare. Sam însă merita o papară pentru că lăsase să-i fie smuls un lucru pe care l-am fi putut oferi drept dovadă de milă şi mărinimie. De acea, când îmi ceru şi mie părerea, îi replicai:

— Mai ţii minte, Sam, în ce constă marea superioritate a bătrânei tale Tony ?

— În ce?

— Are grăunţe în cap.

— Da, îmi amintesc. Şi constat că nici ţie nu-ţi lipseşte memoria. Dar ce sunt eu de vină dacă, fiind vânător, nu am, ca să zic aşa, talent de jurist? Tu poate că ai fi scos de la ei ceva mărturisiri. De ce n-ai vrut să prezidezi juriul? Acuma oamenii sunt liberi: ce-am hotărât rămâne bun hotărât.

— Fireşte, părerea mea nu mai poate să schimbe nimic. Însă dumnealor au fost achitaţi numai în ce priveşte tentativa de omor, nu şi în alte privinţe. Master Williams, am să te întreb un lucru. Răspunsul dumitale vă va decide soarta. Spune-mi, pe ce drum se ajunge cel mai repede la Rio Pecos?

— Drept înainte, spre vest.

— În cât timp?

— În două zile.

— Eu vă socotesc stakemen-i, deşi ieri te-ai grăbit să ne previi împotriva acestor bandiţi şi în ciuda faptului că, după ce avuseşi grijă să-i storci de vlagă, păreai să-i conduci pe aceşti oameni în direcţia justă. Veţi rămâne prizonieri timp de două zile. Dacă până atunci nu ajungem la Rio Pecos, s-a

terminat cu voi! Mă voi îngriji personal de judecarea voastră; ori vă fac să simţiţi curelele pe spinare, ori glonţul în scăfârlie. Acum ştiţi ce vă aşteaptă! Hai, legaţi-i şi urcaţi-i pe cai! Plecăm!

— Oh, asta bine! fu de părere Bob. Dacă la râu n-ajungem, Bob spânzurăm la ei în pom!

După numai un sfert de oră ne aflam în mers. Prizonierii, legaţi pe şei, călăreau bineînţeles la mijloc. Bob părea că n-are de gând să renunţe la slujba de supraveghetor; se ţinea scai de ei şi îi păzea cu străşnicie. El încheia coloana, iar Bernard şi cu mine călăream în faţă.

Natural că discutam despre întâmplarea de ieri, dar fără să-i dăm prea multă importanţă. În cele din urmă, ne distanţarăm mai mult de voiajori şi Bernard mă întrebă:

— E adevărat ceea ce susţine Sans-ear, cum că dumneata ai fi provocat ploaia?

— Da.

— Nu pricep, deşi ştiu prea bine că-ţi place să spui numai adevărul.

— Am provocat ploaia ca să ne salvăm cu toţi, atât noi cât şi voi.

Îi explicai procedeul atât de simplu prin care „făcătorii de ploaie” şi vracii triburilor indiene îşi dobândesc printre credincioşii naivi un credit nelimitat.

— Prin urmare, îţi datorăm viaţa. Ne-am fi încheiat zilele chiar acolo unde ne-ai găsit.

— N-aţi fi murit de extenuare, aţi fi fost ucişi. Vezi numai ce cară cu ei aceşti „voiajori”! Burdufurile li-s pline cu apă! Nici n-au suferit măcar de sete, tâlharii. Dacă nu m-aş feri să vărs sânge omenesc, i-aş împuşca fără milă. Cum îi spune tânărului care a fost aseară în schimb cu Williams?

— Mercroft!

— Nume fals, desigur. În ciuda tinereţii sale, individul mi se pare cel mai suspect dintre toţi; parcă l-am mai văzut la faţă în împrejurări nu prea plăcute. Vai de pielea lor dacă nu ajungem la Rio Pecos în timpul fixat! Acum dă-mi, te rog,

amănunte în legătură cu jefuirea şi asasinarea tatălui dumitale.

— Nu cunosc amănunte. Allan era plecat la San Francisco după achiziţii de aur. Rămăsesem cu Bob şi cu menajera noastră, deci patru la număr, având în vedere că lucrători şi calfele nu locuiau cu noi. Tata, după cum ştii, ieşea întotdeauna seara în oraş. Ei şi într-o dimineaţă l-am găsit mort în culoarul casei. Uşa era încuiată pe dinafară, iar atelierul şi magazinul vraişte. Dispăruse tot ce-ar fi avut oarecare valoare. Bătrânul purta de obicei la el o cheie care se potrivea la toate uşile. După ce l-au omorât, criminalii i-au luat cheia şi astfel au jefuit casa fără nici o greutate.

— Şi n-aveţi nici o bănuială?

— Amănuntul cu cheia nu-l cunoştea decât una din calfe, dar toate cercetările poliţiei au rămas fără rezultat. Calfele au fost eliberate şi au dispărut. Printre bijuteriile furate se aflau şi importante depuneri aparţinând diverşilor clienţi. Am fost nevoit să-i despăgubesc pe toţi şi nu mi-au rămas decât mijloacele necesare acestei călătorii în California. Trebuie să-l caut pe Allan, de la care, în treacăt fie zis, n-am mai primit ştiri în ultima vreme.

— Aşadar, n-ai nici o nădejde să-i prinzi pe criminali şi să-ţi redobândeşti măcar în parte averea?

— Niciuna. Făptaşii trebuie să-şi fi trecut de mult prada peste frontieră. Nu-mi prea pun speranţe nici în faptul că, la cererea mea, toate ziarele mari din Europa şi America au relatat despre acest furt, dând şi o descriere exactă a celor mai valoroase obiecte dispărute. Asemenea criminali rafinaţi au destule căi şi mijloace ca să se pună în siguranţă.

— Aş dori să văd şi eu un astfel de anunţ.

— Se poate. Am la mine un număr din Morning Herald. Îl păstrez pentru orice eventualitate.

Băgă mâna în buzunar, scoase ziarul şi mi-l întinse. Citii anunţul în timp ce ne urmam drumul şi mă izbiră din nou unele înlănţuiri de fapte cărora scepticul le spune

coincidenţe. După lectură, împăturii ziarul şi-l înapoiai lui Marshall.

— Ce-ai zice dac-aş fi în măsură să-ţi indic pe unul din făptaşi?

— Dumneata, Charlie?! se miră el.

— Şi dacă te-aş ajuta să recuperezi o parte însemnată din pagubă?

— Lasă glumele, Charlie. Când s-a petrecut crima, dumneata crai în prerie. Cum să-ţi reuşească dumitale ceea ce nu le-a reuşit organelor competente venite la faţa locului?

— Bernard, eu sunt un om dur. Dar ferice de acela care îşi păstrează credinţele copilăriei până la vârsta aspră a maturităţii! Eu cred că exista un ochi care veghează peste tot şi un braţ care schimbă în bine chiar şi cele mai crunte lovituri. Pentru acest ochi, pentru acest braţ, Louisville şi savana sunt totuna. Ia priveşte aici!

Scosei din buzunar pungile cu diamante şi i le dădui. Bernard le luă curios şi când le desfăcu, mâinile începură să-i tremure. Recunoscuse diamantele dintr-o privire şi exclamă fericit:

— Doamne, sunt ale noastre! Fără nici o îndoială! Cum se face?…

— Stop! îl potolii. Stăpâneşte-te! Indivizii din urma noastră nu trebuie să ştie despre ce discutăm.

Dacă e într-adevăr vorba de pietrele voastre, lucru de care nu mă îndoiesc, atunci păstrează-le. Şi pentru ca să nu crezi cumva că aş fi eu însumi hoţul, am să-ţi explic cum au ajuns în mâinile mele.

— Dar, Charlie, cum îţi trece prin minte aşa ceva?

— Pst, mai încet! Vorbeşti de parc-ai vrea ca discuţia noastră să se audă până în Australia!

Bernard se afla într-o explicabilă surescitare, iau eu – trebuie să recunosc – mă bucuram din tot sufletul de marea lui fericire. Regretam doar faptul că nu mai era nici o putinţă ca bietul său tată să-şi revadă comoara.

— Vorbeşte, Charlie! se rugă Bernard. Sunt nerăbdător să aud cum au ajuns diamantele la dumneata.

— N-a lipsit mult să pun mâna şi pe criminal. Eram atât de aproape unul de altul, încât i-am făcut vânt cu piciorul de pe o locomotiva pe care mă urcasem. Şi Sam l-a urmărit, dar fără rezultat. Sper totuşi să-l găsesc foarte curând dincolo de Rio Pecos, unde s-a deplasat desigur în vederea unei noi tâlhării. Trebuie să-i dăm de urmă!

— Mai spune, Charlie! Zi-i!

Îi relatai amănunţit încercarea ogellallaşilor de a jefui trenul, apoi îi citii scrisoarea adresată de Patrik tatălui său Fred Morgan. Tânărul Marshall mă ascultă cu cea mai mare atenţie şi în cele din urmă rosti entuziast:

— Îi prindem, Charlie! Îi prindem şi aflăm ce s-a făcut cu restul bijuteriilor.

— Dar nu mai vorbi aşa de tare, Bernard! Nu, suntem decât la câteva lungimi de cal înaintea lor şi aici, în Vest, trebuie să păstrezi secretul chiar şi cu privire la cele mai neînsemnate lucruri. Uşurinţa nu foloseşte la nimic.

— Bine-bine! Şi ai de gând să-mi înapoiezi diamantele fără nici o condiţie sau pretenţie ?

— Desigur, doar sunt ale dumitale!

— Ascultă, Charlie, eşti… dar stai…

Băgă mâna într-una din pungi şi scoase un diamant dintre cele mai mari:

— Fă-mi plăcerea şi ia-l ca amintire.

— Pshaw! Ferească Sfântul! Nici n-ai măcar dreptul să înstrăinezi vreo piatră din acestea, nimic, absolut nimic! Diamantele nu-ţi aparţin numai dumitale, ci şi lui Allan.

— El va fi de acord cu mine.

— Se poate, sunt chiar convins că va fi de acord, par nu uita că pietrele astea sunt numai o mică parte din cât aţi pierdut. Păstrează-le deci şi când va fi odată să ne despărţim, dăruieşte-mi un obiect oarecare. Te asigur că-mi va fi tot atât de drag şi de scump ca şi diamantul. Şi acum, ia-o dumneata înainte, că eu îl aştept pe Sam.

Îl lăsai cu bucuria lui şi strunindu-mi calul, aşteptai ca grupul să treacă înainte şi Sans-ear să ajungă în dreptul meu.

— Ce secrete grozave aţi discutat acolo, Charlie? întrebă Sam. Vă agitaţi mâinile, ca să zic aşa şi băteaţi cu ele aerul ca într-o scenă de balet.

— Ştii tu cine 1-a omorât pe tatăl lui Bernard?

— Ei, doar nu-l vei fi dibuit!

— Ba da!

— Well, frumoasă treabă! Charlie, ţie toate îţi merg în plin. Unul se zbate ani şi ani de-a rândul, alergând să-şi împlinească o dorinţă, iar tu n-ai decât să întinzi mâna în vis şi gata, s-a făcut! Ei, cine-i banditul? Sper că nu te înşeli!

— Fred Morgan!

— Fred Morgan… tocmai ăla! Charlie, cred eu multe, dar pe asta nu! Morgan e o canalie a Vestului, dar în Est nici nu i-a călcat piciorul!

— Crede ce vrei. Totuşi, diamantele sunt ale lui Marshall. I le-am înapoiat.

— Păi, deh, dac-ai făcut asta, înseamnă că eşti sigur de tot. Ce bucurie pe bietul băiat! Da, da, va să zică avem acum un motiv în plus să schimbăm o vorbuliţă cu acest Morgan. Sper să mai crestez un semn pe răbojul meu.

— Şi pe urma, după ce terminăm cu el, ce mai facem?

— Ce facem? Hm, eu numai din cauza lui am venit în sud; m-aş fi dus şi în Mexic, în Brazilia, în Ţara de Foc, orişiunde. Ei şi dacă-l găsesc, mi-e totuna încotro şi pe unde o iau. Posibil, ca să zic aşa, să mă apuc de vânat prin bătrâna Californie unde, cică, ar fi rost de aventuri excepţionale.

— Atunci te însoţesc. Mai am câteva luni de răgaz şi n-aş vrea să-l las pe Bernard singur în această lungă şi primejdioasă călătorie.

— Well, suntem înţeleşi. Vezi numai să ieşim cu bine din deşertul ăsta şi din societatea indivizilor, mă-nţelegi. Acuma mi-s şi mai antipatici ca azi-dimineaţă. Mai ales mutra tânărului nu-mi place de loc; parcă cere palme. De altfel,

îmi face impresia ca l-am mai văzut undeva şi încă în timp ce săvârşea o faptă urâtă.

— Am şi eu aceeaşi impresie. Poate să-mi amintesc până la urmă unde şi când l-am întâlnit.

Drumul continuă aproape fără întrerupere până seara, când făcurăm un popas. Îngrijirăm de cai, îmbucarăm nişte pastrama tare şi uscată, apoi ne dădurăm odihnei. Prizonierii fură legaţi pe timpul nopţii şi santinela îi păzi ca nu cumva să-şi desfacă legăturile. În zori pornirăm mai departe şi către prânz observarăm că regiunea se schimbă la faţă, devenind din ce în ce mai fertilă. Cactuşii erau mai zemoşi; ici-colo, fire de iarbă sau câte o tufă galben-verzuie se iveau din nisip spre delectarea cailor noştri. Treptat, iarba şi tufele se îndesiră. Deşertul luă tot mai mult înfăţişarea unei pajişti. Descălecarăm pentru a da posibilitate cailor să-şi potolească foamea. Dar trebuia, fireşte, să luăm măsuri ca să nu se îndoape peste măsură; de aceea îi legarăm, lăsându-i să pască doar cât îngăduie lasso-ul. Fiind sigur că vom găsi în curând apă, nu prea făcurăm economie cu rezervele rămase pe fundul burdufurilor.

Pe când ne bucuram că vom ieşi, în sfârşit, din această pustietate, Williams se apropie de mine şi rosti:

— Cred că acum v-aţi convins, sir, în ce priveşte adevărul spuselor mele.

— M-am convins.

— Atunci restituiţi-ne caii, armele şi daţi-ne drumul. Nu v-am făcut nici un rău ca să ne trataţi ca pe nişte duşmani.

— S-ar putea. Însă eu nu hotărăsc de unul singur. Am să-i întreb şi pe ceilalţi.

Ne aşezarăm la sfat şi făcui o scurtă introducere:

— Domnilor, deşertul a rămas în urmă şi în faţa noastră se întinde pământ roditor. Vă întreb, deci, dacă mai e cazul să rămânem împreună, ori ne despărţim.

Şi, adresându-mă negustorilor, întrebai:

— Dumneavoastră unde vreţi să ajungeţi?

— La Paso del Norte.

— Noi patru o luăm în sus, spre Santa Fe. Aşadar, drumurile noastre se despart. Şi acum, încă o întrebare: ce facem cu aceşti cinci voiajori?

După o scurtă dezbatere, se ajunse la concluzia ca voiajorii să fie eliberaţi şi aceasta nu a doua zi, ci chiar imediat. Hotărârea nu venea de loc în contradicţie cu intenţiile mele.

Voiajorii îşi recăpătară deci lucrurile reţinute de noi şi porniră numaidecât. La întrebarea mea, Williams ne informase că aveau să urmeze cursul lui Rio Pecos până la întâlnirea acestuia cu Rio Grande, şi că acolo au de gând să vâneze bizoni. După nici o jumătate de ceas, plecară şi negustorii. Ambele grupuri dispărură pe rând după linia orizontului.

Stăturăm o vreme liniştiţi, până ce Sam mi se adresă:

— Ei, Charlie. Să-ţi aud părerea?!

— Cred că nu se duc la Rio Grande. Vor să ne taie drumul spre Santa Fe.

— Well, aşa cred şi eu. Deştept ai procedat informându-1 asupra ţintei noastre. Acum toată chestia e dacă mai întârziem aici sau pornim imediat.

— Cred că e mai bine să rămânem pe loc. De urmărit tot nu-i putem urmări, pentru că, aşteptându-se la una ca asta, vor fi cât se poate de vigilenţi. Pe de altă parte, drumul nostru va cere probabil eforturi, cărora caii încă nu sunt în stare să le facă faţă. Mai bine stăm aici până mâine. Lăsând caii să pască şi să prindă puteri.

— Dar dacă indivizii se întorc şi ne atacă? interveni Marshall.

— Atunci vom avea, în sfârşit, motive să discutăm cu ei cum se cuvine! De altfel, eu plec în recunoaştere; mă duc chiar eu pentru că mustangul mi-e mai zdravăn decât caii voştri. Mă întorc probabil către seară. Voi staţi aici şi mă aşteptaţi.

Fără să întâmpin vreo opoziţie din partea lui Sam, pornii pe urmele voiajorilor. Aceste urme duceau în direcţia sud-vest, către prerie, în timp ce negustorii o luaseră spre sud.

Călăream la trap. Voiajorii se deplasaseră mai întâi fără grabă, dar pe urmă trebuie să-şi fi accelerat mersul, căci trecu mai bine de o jumătate de oră până să-i zăresc. Ştiam că ei nu dispun de nici o lunetă; puteam deci să-i urmăresc îndeaproape şi să-i ţin mereu sub observaţie cu ajutorul lunetei mele.

După un timp, constatai cu surprindere că unul dintre voiajori se desparte de ceilalţi şi o apucă spre vest. În acea direcţie, hăt-departe, creşteau o seamă de desişuri intrând ca nişte peninsule în largul preriei. Curgea pe acolo, desigur şi vreo apă. Cum trebuia să procedez? După cine să mă iau? După cei patru, sau după al cincilea, care călărea de unul singur? O presimţire îmi spunea că acesta urmăreşte un plan care ne vizează pe noi. În ce-i priveşte pe ceilalţi, putea să-mi fie indiferent încotro se duc – destul că se depărtau de tabăra noastră. În schimb, mi se părea mai important să aflu intenţiile călăreţului aceluia izolat. Apucai deci pe urmele lui.

După vreo trei sferturi de oră, îl văzui dispărând printre arbuşti. Îmi îndemnai mustangul la galop şi făcui un ocol ca să nu-mi trădez prezenţa în cazul că individul s-ar întoarce pe acelaşi drum. Trecui prin desiş, foarte aproape de punctul unde dispăruse călăreţul, până descoperii un locşor neted, frumos înverzit, înconjurat de tufe. Spre bucuria mea, văzui ţâşnind dintre ierburi un izvor cu apă limpede. Descălecai şi îmi priponii mustangul lângă izvor, ca să poală bea şi paşte. Băui şi eu cu nesaţ din apa aceea proaspătă, dăruitoare de puteri, apoi o luai pe jos, căutând urmele misteriosului călăreţ.

Le găsii foarte curând şi spre mirarea mea, constatai că pe acolo nu trecuse numai unul, ci mai mulţi oameni călare. Ba descoperii chiar şi o potecă mai demult bătucită de pasul cailor. Mă ferii, bineînţeles, de acest drum, poate

supravegheat – ca să nu mă trezesc cumva cu un glonţ în cap. Mă furişai paralel cu poteca, tot pitulându-mă după tufe, până ce un nechezat puternic mă ţintui locului.

Tocmai dădui să mă dumiresc ce cal nechezase, când o descoperire făcu să mă ascund din nou, în cea mai mare grabă. Înaintea mea stătea lungit un om care îşi iţea capul de după o tufă, ţinând sub observaţie poteca. Era, desigur, un om de strajă, a cărui prezenţă dovedea că prin apropiere trebuie să fi fost mai mulţi camarazi de-ai săi.

Omul nu văzuse şi nu simţise nimic. Făcui câţiva paşi îndărăt şi îl ocolii. Totul îmi reuşi perfect. În cinci minute mă lămurii asupra situaţiei terenului. Poteca ducea spre o rarişte la mijlocul căreia un mărăciniş stufos, năpădit de hamei sălbatic, îţi închidea orice perspectivă. De acolo venise nechezatul. Mă furişai pe marginea rariştei, căutând să pătrund cu privirea prin mărăciniş, dar în zadar: era ca un perete impenetrabil. De fapt însă, părea să fie numai un camuflaj, pentru că de dincolo străbătu până la mine mai întâi o voce, apoi alta, demonstrând prezenţa unor bărbaţi.

Să mă strecor până acolo? Era extrem de periculos, dar mă hotărâi să încerc. Din câteva salturi intrai în rarişte, într-un loc ferit de ochii străjerului. Înaintai aşa, ascuns după mărăciniş, căutând în zadar o deschizătură prin care să trec. Nu exista decât un singur ochi, jos, chiar la rădăcina tufelor, prin care lipindu-mă cu burta de pământ, aş fi putut să încerc trecerea.

Mersei încet, foarte încet, dar până la urmă izbutii şi abia atunci constatai că dincolo, în inima rariştei, terenul era curăţit, netezit, pe un spaţiu cam de treizeci de coţi diametru, complet camuflat de jur-împrejur. Am numărat acolo optsprezece cai, legaţi strâns unul de altul; nu departe de mine zării şaptesprezece bărbaţi, care lungiţi în iarbă, care şezând. În rest, spaţiul era ocupat cu tot soiul de calabalâc clădit în grămezi şi acoperit cu piei crude de bivol.

Totul făcea impresia unei vizuini în care tâlharii îşi depozitau marfa.

Tocmai atunci unul dintre indivizi îşi înălţă glasul. Îl recunoscui pe Williams. El era călăreţul care se despărţise de grup. Desluşeam fiecare cuvânt:

— Cred că am fost spionat. M-am pomenit cu un pumn în cap, de-am căzut ca buşteanul…

— Cum spionat, bre! se răsti la el un ins îmbrăcat într-un frumos costum mexican. Eşti un nătărău! Va trebui să ne lipsim de tine. Cum adică, să te spioneze tocmai în Estacado, unde nu există măcar vreun ascunziş?!

— Nu fi atât de sever, capitano! se apără Williams. Dacă ai şti cine a fost, ţi-ai da seama că nici ţie nu ţi-ar fi mers mai bine.

— Mie? Vrei să-ţi găuresc scăfârlia? Şi nu numai că te-a spionat, dar te-a şi doborât cu pumnul ca pe un ţânc, ca pe un papă-lapte!

De ciudă, lui Williams i se umflară vinele de pe frunte.

— Ştii bine, capitano, că nu sunt laş. Omul care m-a culcat la pământ te-ar da gata şi pe tine dintr-un pumn.

Capitano râse cu zgomot.

— Dă-i înainte!

— Şi Patrik, adică, să-i zic şi cu Mercroft, a păţit la fel.

— Patrik? Cu ţeasta lui de taur Şi pe urmă? Williams povesti toată întâmplarea până în momentul eliberării „voiajorilor”.

— Carajo, nemernicule, te împuşc ca pe o potaie! se înfurie capitano. Te laşi tu bătut împreună cu patru din cei mai buni oameni ai mei, de către două lepre pripăşite de aiurea?… Te laşi prins şi legat ca un mucos ce se ţine de fusta maică-sii?

— Thunder-storm, mii de trăsnete, capitano! Vrei să ştii cine sunt cele două lepre ce-şi zic Charlie şi Sam Hawerfield? Dac-ar apărea ei acum singuri-singurei, cu puştile în mâini şi cu cuţitele la brâu, mulţi dintre noi nici n-

ar şti ce să facă: să se apere sau să se predea. Află că e vorba de Old Shatterhand şi de Sans-ear I

— Mincinos ordinar! sări în sus şeful. Vrei să-ţi scuzi laşitatea!

— Capitano, poftim, vâra cuţitul în mine! Să ştii că nici n-am să clipesc.

— Va să zică, spui adevărul?

— Numai adevărul.

— Dacă-i aşa, por todos los santos, pe toţi sfinţii, trebuie să-i ucidem pe amândoi! Şi yankeul trebuie omorât împreună cu negrul lui. Altminteri, perechea asta de vânători nu se astâmpără până nu ne distrug.

— N-or să ne facă nimic; au hotărât să plece imediat la Santa Fe.

— Ţine-ţi clonţul! Eşti mai tâmpit de o mie de ori decât ei şi tot nu le-ai spune adevărul, dacă te-ar întreba încotro mergi. Îi cunosc eu pe vânătorii ăştia din nord. Dacă vor să ne ia urma, ne-o găsesc şi de-ar fi să zburăm. Nici măcar aici nu am siguranţa că nu ne pândeşte careva din tufiş.

La aceste cuvinte, mă simţii destul de prost. Capitano continuă:

— Da, le cunosc eu felul. Am lucrat un an întreg cu vestitul Florimont, supranumit Track-smeller, omul care miroase urmele, căruia indienii îi spuneau As-ko-lah, adică Inimă-de-urs. De la el am învăţat toate manevrele şi trucurile lor. Ascultaţi ce vă spun: ăştia nu se duc la Santa Fe şi nici nu-şi părăsesc tabăra. Ştiind că şi mâine vă pot da de urma, se vor îngriji mai întâi de odihna cailor. Abia mâine, refăcuţi şi cu mintea limpede, se vor lua după noi. Şi atunci, chiar daca i-am birui, tot ar cădea barem jumătate dintre ai noştri. Old Shatterhand cică ar avea o armă cu care trage şapte zile în şir fără s-o mai încarce. I-o fi dat-o dracul, luându-i în schimb sufletul. Deci, va trebui să-i atacăm încă în seara asta, să-i luăm din somn. Ei sunt numai patru la număr, va să zică nu pot rândui pe schimb decât un singur om. Ştii bine locul unde se află?

— Da, răspunse Williams.

— Atunci, pregătirea! Trebuie să-i atacăm la miezul nopţii. Dar mergem pe jos, fără cai. Ne strecurăm până la ei şi-i luăm prin surprindere.

Se vede că bravul capitano nu ne cunoştea chiar atât de bine cum credea că ne cunoaşte; altminteri ar fi luat şi alte măsuri. Oamenii din prerie, ca şi cei din regiunile civilizate, suferă nu odată de mania exagerării care face din ţânţar armăsar. Când se întâmplă ca un westman, într-o împrejurare sau alta, să se comporte bărbăteşte în faţa duşmanului, dovedindu-şi totodată isteţimea, i se duce faima din tabără în tabără, umflându-se mereu. Până la urmă, omul ajunge un erou fără pereche, supranatural, de al cărui nume tremură toţi, ca şi când s-ar afla aievea în faţa puştii sale. Astfel ajunsesem şi eu posesorul unei arme miraculoase care cică mi-ar fi fost dăruită de însuşi diavolul şi cu care puteam trage o săptămână în şir, fără răgaz – când de fapt nu era vorba decât de carabina Henry care, ce-i drept, avea un încărcător cu douăzeci şi cinci de cartuşe.

— Unde-i Patrik cu ai lui? se interesă acum capitano.

— S-a dus la Head-Pik. După cum ţi-a raportat, ca să-l aştepte pe taică-su. Pe drum o să „lămurească” şi chestiunea cu cei trei negustori, care au arme excelente şi o mulţime de bani. Poate că, între timp, a şi terminat cu ei; doar era grăbit.

— Şi prada mi-o trimite încoace?

— Da, cu doi oameni. Pe al treilea îl reţine ca însoţitor.

— Armele cele mai bune tot de la ăştia doi westmen-i le vom lua. Sans-ear are, cică, o puşcă grozavă: bate la o mie două sute de paşi.

În clipa aceea se auzi de departe lătratul unui câine de prerie. Semnalul era destul de prost ales, deoarece pe-acolo nici nu există asemenea câini.

— E Antonio, cu parii pentru Estacado, constată şeful. Să nu-i descarce afară, să-i aducă aici! De când cu vânătorii

ăştia, trebuie să fim foarte atenţi.

Acum mă convinsei pe deplin că aveam de-a face cu o bine organizată bandă de stakemen-i şi că sub pieile acelea de bivol se aflau mormane de lucruri jefuite de la victimele care pieriseră în pustiu.

Deodată, drept înaintea mea, se dădu la o parte desişul care închipuia în acel loc un fel de perdea de plante agăţătoare, uşor de ridicat sau de tras în lături şi în tabără intrară trei călăreţi, trăgând după ei o sumedenie de pari legaţi cu curele de ambele părţi ale şeilor, aşa cum îşi transportă indienii materialul lemnos pentru corturi.

Călăreţii atraseră asupra lor întreaga atenţie a celorlalţi indivizi, încât mă puteam retrage fără a fi observat. Avui însă grijă sa iau cu mine un semn, o dovadă a prezenţei mele acolo. Şeful îşi lepădase cuţitul şi cingătoarea în care odihneau două pistoale cu ţeava dublă, bătute în alamă. Le aşezase la spatele său. Dacă întindeam mâna, puteam să iau unul din pistoale. Aşa şi făcui. Apoi mă strecurai îndărăt, ştergând cât mai bine toate urmele. La fel procedai şi dincolo de cercul mărăcinişului; mă îndepărtai apoi către rariştea unde îmi lăsasem mustangul. Mergeam târâş de-a-ndărătelea şi pentru a nu lăsa nici un semn, mă sprijineam doar în vârful degetelor de la mâini şi de la picioare. În sfârşit, distanţa îmi îngădui să mă ridic în picioare şi să-mi continui drumul în mod normal. Dezlegai calul, încălecai şi făcui un ocol mare de tot, ca să mă asigur ca stakemen-ii nu vor simţi nimic care să aibă darul de a-i pune pe gânduri.

Ajuns spre seară la tovarăşii mei, citii pe feţele lor îngrijorarea cu care mă aşteptaseră.

— Asta massa Charlie! exclamă Bob, pe un ton care trăda bucurie şi ataşament faţă de mine. Bob avut frică, toţi avut frică pentru massa Charlie!

Ceilalţi erau mai reţinuţi. Aşteptară să descalec şi să mă aşez lângă ei, apoi Sam începu cu întrebările.

— Ei?

— Negustorii sunt pierduţi!

— Mi-am închipuit. Voiajorii ăia, care sunt de fapt stakemen-i şi-au schimbat direcţia şi se vor răfui la noapte cu negustorii, dacă n-au şi făcut-o cumva în plină zi.

— Ghici cine-i Mercroft!

— Ţi-am spus-o şi altădată că mai curând mă iau la trântă cu ursul decât să mă obosesc cu ghicitorile când, de fapt, o vorbuliţă poate lămuri totul.

— Mercroft e un nume fals şi…

— Nu sunt chiar atât de prost ca să fi crezut că e numele lui adevărat!

— Şi iată că individul se cheamă, de fapt, Patrik Morgan! continuai eu.

— Pa… trik… Mor… gan! exclamă Sam şi rămase, pentru prima oară de când îl ştiam, absolut perplex. Patrik Morgan? Cum aşa?… Ai, Sam Hawerfield, urs bătrân şi idiot! Îţi pică bestia în mâini şi tu o faci pe şeriful şi-i dai drumul! Charlie, eşti convins sută-n sută?

— Foarte convins. Acuma ştiu şi de ce-mi părea cunoscut: seamănă leit cu tată-său.

— All right ! Acu' m-am lămurit şi eu de ce-mi făcea impresia că l-aş mai fi văzut cândva. Unde-i? Sper că nu ne mai scapă!

— După ce-i lichidează pe negustori, pleacă numai în doi la Skettel-Pik şi Head-Pik, ca să-l întâlnească pe tată-său.

— Atunci sus, oameni buni, să-i ajungem din urmă!

— Stop, Sam! E aproape seara. Cum vrei să le desluşim urmele? Şi apoi, trebuie să ne pregătim pentru o vizită simandicoasă.

— Vizită? Cine?

— Patrik face parte dintr-o bandă de stakemen-i care-şi au tabăra nu departe de-aici. Şeful lor e un mexican, capitano, cum îi spun ei, care pare să fi luat lecţii serioase cu bătrânul Florimont. I-am spionat la vizuina lor: Williams le-a istorisit toată păţania. Ei şi se pregătesc să ne atace la miezul nopţii.

— Va să zică, ştiu că am rămas aici?

— Păi da, au ghicit.

— Well, facă-se voia lor! Îi aşteptăm şi le spunem frumos good-evening. Sunt mulţi?

— Douăzeci şi unu.

— Oho, cam multişori pentru noi patru! Tu ce crezi, Charlie? Eu zic să încingem un foc şi să ne atârnăm hainele roată, ca să pară că şedem în jurul focului. Iar noi, de fapt, să ne postăm mai încolo, afară şi să-i prindem pe bandiţi la mijloc, între flacăra focului şi armele noastre. Aşa îi pocnim la sigur.

— Planul e bun, aprobă Bernard Marshall şi cred că e unicul realizabil în condiţiile date.

— Bine! Să adunăm repede vreascuri până nu se întunecă, conchise Sam, ridicându-se de jos.

— Stai, nu te pripi, îl oprii eu. Crezi într-adevăr că putem înfrunta în felul acesta douăzeci şi unu de inşi?

— De ce nu? La primul foc o şterg cu toţii! Doar n-au de unde să ne ştie numărul.

— Şi dacă, de pildă, capitano e destul de deştept ca să ghicească şiretlicul? Ne-ar lovi atunci de ne-ar năuci. Tot planul s-ar duce de râpă.

— La o asemenea surpriză trebuie să se aştepte orice vânător, ca să zic aşa.

— Atunci amândoi Morgani ţi-ar scăpa din mâna şi de astă dată.

— Behold, aşa e! Prin urmare, vrei s-o tundem de-aici, să-i lăsăm în pace şi să nu le dam peste cap socotelile? Ar fi să ne asumăm o grea răspundere în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor cinstiţi care vor trece prin Estacado!

— Nici vorbă să plecăm aşa, omule! Am eu un alt plan, bun de tot.

— S-auzim!

— În timp ce bandiţii ne caută aici, noi ne strecurăm în tabăra lor, le luăm caii şi proviziile.

— Good-lack, bună idee! Dar cum să le luăm caii? Crezi că vor veni încoace pe jos?

— Da. Şi asta înseamnă că vor porni de-acolo cu vreo două ore înainte de miezul nopţii; dar e o distanţă de parcurs.

— Eşti sigur că vor face aşa?

— Se-nţelege! Dacă stăm aici. ne punem viaţa în primejdie; în schimb, dacă-i lăsăm pe bandiţi fără alimente, muniţii şi cai, vor fi obligaţi să renunţe măcar temporar la noi fărădelegi. Şi bagă de seamă că obţinem totul fără un foc de armă.

— Nu se poate să nu lase străji.

— Cunosc eu posturile.

— Dar ne vor urmări, ce zici?

— Parcă dacă am rămâne aici ne-ar lăsa în pace? Oricum, tot va trebui să fugim.

— Bine, sunt de acord! Când plecăm?

— S-ar putea chiar peste un sfert de oră; până atunci, se întunecă binişor.

— Oh, asta frumos! se bucură negrul. Bob călărim cu massa şi luăm tot, tot de la tâlhari. Asta mai bun, nu rămâne aici şi împuşcat la Bob!

Peste puţin se întunecă de-a binelea. Nu se vedea la zece paşi. Pornirăm deci călare, eu înainte, ceilalţi înşiraţi câte unul în urma mea.

Fireşte că n-o luarăm drept spre vizuina tâlharilor, ci făcurăm un ocol larg care ne aduse la marginea mărăcinişului, cam la o mila de Hide-Spot. Priponirăm caii şi ne continuarăm drumul pe jos.

Deşi Marshall şi negrul nu prea aveau antrenament la furişat, ajunserăm totuşi neobservaţi la hotarul rariştei, exact în dreptul potecii supravegheată mai înainte de străjerul pitulat în tufiş.

O lumină palidă, abia strecurată în văzduh, ne vesti că bandiţii aprinseseră un foc de tabără sau cel puţin o faclă; în preajma noastră însă era atât de întuneric, încât ne puteam deplasa fără grijă mergând normal. Revenii astfel la locul unde ascultasem discuţia tâlharilor şi până să mă

pitulez, auzii iarăşi vocea şefului. Mă strecurai printre mărăcini şi văzui toată banda adunată în jurul rariştii, înarmată până-n dinţi şi gata de plecare. Capitano îşi continua vorbirea începută mai demult:

— Dac-am fi găsit cât de cât vreo urmă, aş fi zis că a fost pe-aici unul dintre vânători şi ne-a spionat. Dar aşa, unde să fi dispărut pistolul? Poate l-oi fi pierdut pe când călăream azi-dimineaţă şi mi-am scos centura. Ei, Hoblyn, i-ai văzut tu cu ochii tăi pe tuspatru şezând?

— I-am văzut: trei albi şi un negru. Caii păşteau alături, unul fără coadă. Parc-ar fi ţap; numai coarnele îi lipsesc.

— Asta-i hodoroaga de iapă a lui Sans-ear; e vestită ca şi stăpânu-său. Dar pe tine nu cumva te-au simţit?

— Nu. M-am apropiat împreună cu Williams, călare, doar atât cât eram sigur că nu vom fi zăriţi, apoi am luat-o târâş până am văzut totul foarte limpede.

Elevul bătrânului Florimont fusese deci destul de prevăzător ca să trimită o patrulă în recunoaştere. Din fericire, aceasta s-a petrecut abia după ce mă întorsesem la ai mei.

— Atunci o să meargă strună! chibzui capitano. Tu, Williams, eşti cam obosit, rămâi aici. Iar tu, Hoblyn, preiei paza la potecă. Voi, ăştilalţi, după mine!

În lumina săracă a focului văzui cum perdeaua de crengi de la intrare se dădu în lături. Nouăsprezece inşi părăsiră tabăra. Rămaseră numai cei doi pomeniţi mai sus. Abia dispărură bandiţii după un cot, că mă şi aflam iarăşi lângă Sam.

— Cum stăm, Charlie? Mi se pare că au plecat.

— Da. Doi au rămas aici; unul de pază la potecă, iar celălalt, adică Williams, în tabără. Acesta din urmă nu e înarmat: santinela, în schimb, are puşcă. Să stăm deocamdată pe loc, să nu întreprindem nimic; posibil ca vreunul din cei plecaţi să fi uitat ceva şi să se întoarcă. Între timp însă, să ne pregătim. Hai cu mine, Sam! Iar voi staţi aici până vă chem ori vin personal.

Ne strecurarăm până la potecă şi aşteptarăm acolo vreo zece minute până să se ivească santinela. Omul patrula foarte calm şi nepăsător, simţindu-se în toată siguranţa. Să fi trecut poate vreun sfert de ceas când ajunse iarăşi cam în dreptul nostru. Acum nu mai era de temut că s-ar întoarce cineva din drum. Puteam acţiona.

Mă ghemuii de o parte şi Sam de cealaltă parte a tufişului. În clipa când banditul dădu să treacă printre noi, Sam îi sari în gât, iar eu, rupând o fâşie din haina lui ponositǎ, o făcui căluş şi i-o îndesai în gura. Îi prinserăm apoi mâinile şi picioarele în propriul său lasso pe care îl purta la şold şi-l legarăm de o tufă solidă.

— Hai, continuăm!

Ne apropiarăm uşurel de intrare şi desfăcurăm niţel perdeaua de hamei sălbatic. Williams şedea lângă foc şi frigea un hartan de carne. Stătea întors cu spatele la noi; mă furişai până la el fără să simtă nimic.

— Ţine carnea mai sus, master Williams, că se arde! îi rostii în ceafă.

Se întoarse fulgerător şi recunoscându-mă, împietri de groază.

— Bună seara! Mai că era să uit reverenţa ce se cuvine unui gentleman ca dumneata!

— O… O… Old Shat… Shatterhand! gângăvi el cu ochii holbaţi. Ce vreţi aici?

— Nimic deosebit. Trebuie doar să-i restitui lui capitano pistolul pe care i l-am luat pe când îi povesteai păţaniile dumitale.

Banditul îşi încorda un picior, ca şi cum ar fi voit să sară şi scormoni cu privirea în jurul său, căutându-şi puşca. Dar nu avea la îndemâna decât cuţitul.

— Fii calm, master stakeman, cel mai mic gest ar putea să te coste viaţa. Întii de toate, află că pistolul şefului dumitale e încărcat şi apoi, dacă priveşti niţeluş spre intrare, vezi numaidecât că te poate trăsni şi de-acolo un glonţ!

Omul privi spre intrare şi văzu într-adevăr puşca lui Sam aţintită asupra lui.

— Thunder-storm, mii de trăsnete, m-am ars!

— Poale că mai ai oarecare şanse de scăpare dacă te supui şi nu ne faci greutăţi. Bernard, Bob, veniţi încoace!

La chemarea mea, cei doi tovarăşi apărură şi ei la intrare.

— Bob, uite colo, lângă şei, sunt nişte lasso-uri. Ia unul şi leagă-l pe dumnealui!

— Nu, mai bine moartea! izbucni Williams.

Şi tâlharul se ţinu de cuvânt. Cât ai clipi, îşi înfipse cuţitul în inimă şi se prăbuşi fără viaţă.

— Dumnezeu să-l ierte! rostii.

— Canalia! Va fi avut poate sute de vieţi pe conştiinţă, vorbi Sam cu scârbă. Nicicând cuţitul nu şi-a făcut mai bine datoria.

— S-a osândit singur, dragă Sam. Bine că ne-a scutit pe noi de o faptă sângeroasă.

Îl trimisei apoi pe Bob după Hoblyn. Peste puţin, individul zăcea jos, în faţa noastră. Îi scosei din gură căluşul. Prizonierul răsuflă adânc, apoi privirea i se opri îngrozită asupra complicelui său mort.

— Dacă nu ne răspunzi la întrebări, ajungi cadavru ca şi ăsta! îl avertizai.

— Spun totul! făgădui Hoblyn înspăimântat.

— Aşadar: unde aţi ascuns aurul?

— L-am îngropat colo, sub sacii de făină. Dădurăm la o parte pieile de bivol şi ne apucarăm să cercetăm depozitul. Era o adevărată colecţie de tot ce fusese cândva transportat prin Estacado: arme de cele mai diverse tipuri şi calibre, pulbere, plumb, cartuşe, lasso-uri, şei, pungi, pături, echipamente complete de voiaj şi de vânătoare, stofe şi pânzeturi, imitaţii de coral, giuvaeruri şi salbe de perle, mult căutate de indience, tot soiul de alte mărfuri, instrumente şi unelte, o mulţime de cutii cu pemmican –

carne conservată – apoi mari cantităţi de alte alimente. Nu era greu să-ţi dai seama ca totul provenea din jaf.

Bob arunca la o parte sacii grei de parc-ar fi fost pachete de tutun. Marshall scotoci printre unelte şi găsi un hârleţ şi o lopata. Începurăm a săpa. În scurt timp, puserăm stăpânire pe o asemenea cantitate de grăunţe de praf de aur, încât am fi gheboşat sub ele un cal de povară solid. Mă înfioram la gândul câţi bieţi căutători de aur îşi vor fi pierdut viaţa pentru ca să se îngrămădească aici atâta deadly dust – praf al morţii – cum pe drept cuvânt îi spun indienii. Când se întorc în patrie, oamenii transportă cu ei numai o mică parte din aurul agonisit; restul îl schimbă în bancnote sau în cecuri. Cu siguranţă că victimele au avut şi ele asemenea valori. Dar unde s-or fi aflând acum? Mă adresai din nou lui Hoblyn;

— Spune-mi unde sunt banii şi cecurile jefuite de la călători!

— Departe, într-o altă ascunzătoare. Capitano nu vrea să le ţină aici. Nu are încredere în toţi oamenii lui.

— Aşadar, nimeni nu cunoaşte ascunzătoarea în afară de dânsul?

— O ştie şi locotenentul.

— Cum îl cheamă?

— Patrik Morgan.

Mă fulgeră un gând. „Vom fi bogaţi în orice caz”, îi scrisese el tatălui său. Nu cumva acest Patrik are intenţia să-l jefuiască pe propriul său şef?

— Şi nu ştii de fel unde se află ascunzătoarea?

— Ştiu ceva, dar nu sunt sigur. Capitano pare să nu aibă încredere nici în locotenent. Acesta din urmă a plecat azi împreună cu un însoţitor la Head-Pik şi la Rio Pecos; eu trebuia să pornesc mâine pe acelaşi drum şi să-l ţin sub observaţie.

— Aha! Deci capitano ţi-a dat indicaţii precise, ţi-a descris locul!

Hoblyn tăcu încurcat. Se codea.

— Spune adevărul! Dacă taci, moartea te paşte! Vorbeşte sincer şi te cruţăm, deşi meritaţi cu toţii ştreangul.

— Aţi judecat bine, sir!

— Ei, unde e ascunzătoarea?

— Mâine urma să merg încolo şi să-l împuşc pe locotenent, dac-ar încerca să se apropie! E o mică vâlcea; o cunosc foarte bine, am văzut-o cu ochii mei. Însă descrierea nu v-ar folosi prea mult; tot n-aţi găsi ascunzătoarea.

— Nu ţi-a indicat capitano precis locul ei?

— Se fereşte să dea amănunte. Mi-a poruncit doar să mă ascund în vâlcea şi să-l împuşc pe locotenent în clipa, când ar pătrunde acolo.

— Bun! Îţi cruţ viaţa, dacă ne conduci la vâlceaua aceea.

— Sunt gata să vă conduc.

— Dar, ţine minte: dacă încerci să ne înşeli, îţi pierzi capul! N-ai să mergi liber; te legăm pe cal şi vii cu noi.

— Well, făcu Sam, deci treaba s-a cam terminat. Ce urmează?

— Luăm numai aurul şi alte câteva lucruri folositoare: arme, muniţii, tutun, alimente, plus nişte mărunţişuri, daruri pentru indienii care ar fi să ne iasă în drum. Hai, alegeţi ce vă trebuie! Între timp, eu mă duc să examinez caii.

Găsii acolo patru cai de povară excelenţi din Michigan şi vreo trei mustangi care meritau toată atenţia. Erau, în orice caz, de preferat gloabelor lui Bernard şi Bob. Aşadar puteam să le schimbăm cu doi mustangi, iar pe-al treilea să-l repartizăm lui Hoblyn.

Erau aici şi samare, pe care le alezai în spinarea cailor de povară. Apoi, din toate lucrurile alese, făcurăm opt baloturi, câte două de fiecare cal. Tot restul prăzii îl adunarăm grămadă şi puserăm dedesubt pulberea ce ne prisosea, laolaltă cu lucrurile cele mai inflamabile.

— Ce facem cu caii ceilalţi? Întrebă Sam.

— Să-i dezlege Bob şi să-i gonească în prerie. Nu e prea convenabil, dar mă doare inima să-i omor. Tu, Sam, preia

conducerea convoiului. Eu rămân să dau foc mormanului ăsta.

— Păi, de ce nu i-am da foc imediat? întrebă Marshall.

— Flăcările ar lumina până departe. Or, stakemen-ii după ce nu ne vor fi găsit la tabăra noastră, se vor întoarce, desigur, în mare grabă şi atunci focul îi va ajuta să ne dibăcească. De aceea e mai bine să vă depărtaţi cât mai mult, iar eu vă ajung mai târziu din urmă.

— Well, ai dreptate! La drum, boys ordonă Sam. Porni cel dinţii, ducând de frâu pe unul din caii de povară şi urmat de ceilalţi trei. Marshall, Bob şi Hoblyn legat pe un mustang – încheiau convoiul. Eu cu calul meu rămăsei să aştept până se va fi stins orice zgomot. Trecu astfel mai bine de un sfert de ceas. Zăbava nu mai trebuia prelungită: ma puteam pomeni cu stakemen-ii. Intrai deci în ascunzătoare, ca să dau foc prăzii.

Dintr-o pătură ruptă îmi confecţionasem din vreme un fitil lung, care îmi îngăduia să mă depărtez suficient înainte ca pulberea să ia foc. Cum vârâsem sub grămadă şi o mulţime de cartuşe, era de prevăzut o explozie puternică.

Aprinsei capătul fitilului, luai calul de frâu şi ieşii pe potecă în direcţia preriei. Dincolo de mărăciniş mă avântai în şa.

Atunci izbucni un bubuit şi o pălălaie grozave. Focul făcuse să explodeze cartuşele. Dădui pinteni calului şi mânai cât putui de tare, ca să ies din raza luminii. Flăcările se înălţau sălbatice. Focul mistuia toată averea strânsă de bandiţi prin jaf şi omor…

Chapter 3 PRINTRE COMANŞI.

Acolo unde se întâlnesc statele Texas, Arizona şi New Mexico, aşadar în ţinutul străbătut de afluenţii lui Rio Grande del Norte, se înalţă munţii Sierrei şi Los Organos, Rianca şi Guadelupa, alcătuind un vălmăşag cu înălţimi sălbatice, răspândite fără noimă. Munţii aceştia seamănă uneori cu nişte cetăţi de piatra, uriaşe, despuiate, alteori cu fantastice bastioane învăluite în codri seculari, străbătute

ici-colo de trecători abrupte sau despărţite de văiugi uşor înclinate. Coloşii par să stea de când lumea într-o superbă şi deplină izolare. Şi totuşi vântul aduce polen şi seminţe până sus, pe coamele şi piscurile lor, asigurând dezvoltarea vegetaţiei. Ursul negru şi cel cenuşiu se caţără pe stânci şi coboară de cealaltă parte, în împărăţia singurătăţii, iar turmele de bizoni, numărând mii de capete, trec şi ele prin câte o strunga în migraţiunile lor de toamnă şi de primăvară. Apar aici chiar şi oameni, fie albi, fie arămii, sălbatici ca însăşi natura acestor locuri. Când aceştia se retrag şi dispar, nimeni nu ştie ce vor fi făcut acolo, căci uriaşii de piatră nu vorbesc, pădurile tac şi nu s-a găsit încă omul care să înţeleagă graiul animalelor.

Aici, pe culmi, urcă vânătorul temerar, bizuindu-se doar pe sine şi pe arma lui; aici se refugiază insul care fuge de civilizaţie; aici se adăposteşte indianul care a declarat război întregii lumi, fiindcă lumea toată îi vrea pieirea. Aici răsare din rămuriş ba căciula de blană a vreunui vânător, ba sombrero-ul cu boruri largi al vreunui mexican, ba chica împletită a indianului.

Ce caută aceşti oameni, ce-i mână tocmai pe înălţimile acestea izolate? Nu există decât un singur răspuns: vrăjmăşia faţă de om sau animal, lupta pentru o existenţă care nu merită totdeauna osteneala unei asemenea lupte.

Jos, la şes, terenurile de vânătoare şi pământurile apaşilor se învecinează cu cele ale comanşilor; pe aici, la graniţă, se consumă fapte eroice neconsemnate în nici o istorie. Bătăliile dintre aceste puternice seminţii împing uneori câte o ceată izolată sau risipită până sus, în munţi, unde la fiece pas oamenii au de luptat cu moartea, cu forţele naturii ce par de neînvins.

Rio Pecos izvorăşte din Sierra Jumanez, coboară spre sud-est şi ceteşte apoi către Sierra Blanca, drept spre sud. Nu departe de ieşirea sa din munţi, fluviul face un arc mare spre vest, mărginit pe ambele părţi de înălţimi. Intre albia fluviului şi acest lanţ muntos care străjuieşte amândouă

malurile, ici şi colo răsare câte o mică prerie, când foarte îngustă, când mai largă, acoperită cu ierburi bogate şi pierzându-se în codrii străvechi ce coboară până la poalele munţilor.

E un teren cât se poate de periculos. Munţii îngemănaţi lasă arareori să se strecoare printre ei vreun drum, vreun defileu pe care să poţi trece de cealaltă parte şi cine întâlneşte aici un duşman n-are cum să-l ocolească decât abandonându-şi calul, ceea ce iarăşi îi poate aduce pieirea.

Ajunserăm, aşadar, în această vale, pe care eu o mai străbătusem odată călare, dar într-o companie, mai numeroasă şi mai sigură. Acum nu eram decât patru inşi şi pe deasupra, obligaţi să-l supraveghem cu atenţie pe prizonier care, deşi se arăta extrem de docil, putea totuşi să urzească în taină planuri viclene. Hoblyn călărea la mijloc, alături de Bob; în fruntea grupului era Sam; pe urmă veneam eu şi Bernard Marshall care, în cursul marşului nostru îndelungat, se dovedi un bun călăreţ.

Era înainte de amiază şi soarele atinsese culmile munţilor înşiraţi pe partea cealaltă a fluviului. Deşi ne aflam la mijlocul lui august, totuşi prezenţa soarelui ne provoca o vădită plăcere, căci aici, printre înălţimile acestea întunecate, se înserează repede, nu mult după prânz. Nopţile erau atât de reci, dimineţile atât de jilave, încât mergeam mai tot timpul înfăşuraţi în paturi.

Ziua, Hoblyn călărea liber, îl legam numai pe timpul nopţii. Doar răspundea cu propria-i viaţă pentru adevărul mărturisirilor sale.

— Mai e mult până la Skettel-Pik şi Head-Pik? mi se adresă Marshall.

— Poate că am atinge munţii chiar mâine, dacă, potrivit spuselor lui Hoblyn, n-am fi obligaţi să cotim spre dreapta.

— Oare n-ar fi mai bine să mergem de-a dreptul în munţi, ca să dăm de Fred Morgan?

— În orice caz, de-a dreptul nu e bine; s-ar putea să fim observaţi. Morgan e cu siguranţă acolo: calendarul arată

paisprezece august. Patrik, însă, cred că a luat-o către vâlceaua unde capitano îşi ţine banii. Şi acolo unde e fiul, s-ar putea să vină şi tatăl. De altfel, Patrik n-are decât un avans de cel mult câteva ore; doar ne-am ţinut strâns pe urmele lui. Astă-noapte a poposit la şase mile de aici; va să zică, dacă a pornit în zori, odată cu noi, trebuie să fie acum la cel mult trei ore înaintea noastră.

— Have care! Atenţie! exclamă deodată Sam, care călărea în faţă. Colo, la marginea pădurii, văd o creanga verde pe jos. Înseamnă că a fost ruptă de curând; a trecut cineva nu demult pe-aici.

Ne apropiarăm şi sărirăm din şa. Sam ridică de jos creanga, o examina, apoi mi-o întinse şi mie.

— Ia uită-te, Charlie, la drăcia asta, ca să zic aşa.

— Hm, pun prinsoare că a fost ruptă abia acum un ceas.

— Exact, aşa cred şi eu. Iată şi urme de paşi, observi?

Mă aplecai să le examinez mai îndeaproape.

— Doi bărbaţi. Stai sa le măsurăm!

Scosei din buzunar două beţişoare pe care însemnasem măsura urmelor lăsate de Patrik şi de însoţitorul său pe locul primului popas.

— Ei sunt! Exact tălpile lor! Nu mai înaintăm!

— Ai dreptate. Să nu simtă că ne ţinem după ei. Dar dacă au descălecat aici, înseamnă ca au un anume plan, un scop. Iată, colo şi-au lăsat caii: pământul e scormonit cu copitele. Iar dincoace urme de paşi care duc în pădure. Hai să vedem!

Ceilalţi trei rămaseră să ne aştepte, iar noi pătrunserăm sub bolţile pădurii. Făcurăm o bună bucată de drum până când Sam, care mergea în faţă. se opri. Dăduse de un strat de muşchi călcat şi bătătorit. Parc-ar fi săpat cineva pământul dedesubt, apoi l-ar fi netezit şi acoperit cu muşchi. Mă aplecai şi dădui muşchiul la o parte.

— Un târnăcop! constată Sam cu uimire.

— Da, da, aici a stat un târnăcop.

Sub stratul de muşchi, pe fundul unei adâncituri, se vedea conturul exact al uneltei.

— Va să zică, l-au scos de aici. Dar cine l-o fi ascuns? cugetă cu glas tare Sam.

— E lesne de dedus. După ce capitano şi locotenentul au îngropat banii şi au părăsit vâlceaua, târnăcopul trebuie să-i fi incomodat; de aceea l-au ascuns aici. In orice caz trebuie să găsim la marginea pădurii vreun semn pe care l-or fi lăsat pentru orientarea lor la o eventuală întoarcere; vor avea nevoie de târnăcop ca să dezgroape comoara.

Aşezai muşchiul la loc şi mă dusei să examinez copacii de la liziera pădurii. Într-adevăr, doi copaci, unul pe dreapta, celălalt pe stânga urmelor purtau fiecare câte trei crestături în cruciş, iar câte trei crengi de jos fuseseră rupte.

— Ce concluzie tragi de-aici? Te ajută capul, Charlie?

— Ca şi pe tine şi pe oricare altul. Problema e uşor de rezolvat: Patrik are într-adevăr intenţia să se ducă în vâlcea.

— Trebuie să i-o luăm numaidecât înainte. Mă întreb însă dacă se îndreaptă direct spre vâlcea, sau îl caută mai întii pe tată-său.

— Asta putem s-o aflăm imediat.

— Mai e mult până cârmeşte drumul vostru de la fluviu şi dă în vâlcea? mă adresai lui Hoblyn.

— Cel mult două ore, dacă mi-aduc bine aminte.

— Atunci poate că ar fi nimerit să mergem până acolo. Dacă o ia pe drumul din dreapta, înseamnă că se duce dea dreptul la ascunzătoare; în schimb, daca ţine direcţia pe care a pornit, atunci vrea să-l caute mai întii pe taică-său. Iar noi va trebui să ne orientăm după ceea ce face. De altfel, se pare că a stat multişor în acest loc; probabil că nu mai are nici măcar o oră avans faţă de noi. De aceea, nu strică să ne odihnim şi noi puţintel! Dintr-o pricină sau alta. Patrik poate să se fi oprit undeva, înaintea noastră şi atunci ne observă la sigur.

— All right! Să mai stăm. Dar să nu comitem imprudenţa pe care a comis-o el şi să lăsăm caii de capul lor. Ia, mânaţi-i după copaci! Şi să mai îmbucăm ceva, că tot n-am pus nimic în gură de la răsăritul soarelui.

Îi făcurăm pe plac şi ne aşezarăm pe muşchiul moale. Dar nici nu apucarăm să ne scoatem merindele, că Hoblyn tresări şi arătă cu mâna printre copaci.

— Domnilor, vedeţi strâmtoarea de colo? Parc-am zărit sus de tot ca un vârf de suliţă lucind la soare, un vârf de oţel.

— Imposibil, protestă Sam. Cum să observi vârful unei suliţe de la o asemenea distanţă?

— Şi totuşi, Sam, intervenii eu, nu-i deloc imposibil, dacă privirea cade întâmplător exact pe punctul cu pricina, fie el cât de mic. Dar asemenea suliţe nu poartă decât indienii… Va să zică, ar trebui ca…

În acel moment zării şi eu două puncte scânteietoare, unul sus, celălalt puţin mai jos.

— Oameni buni, ăştia nu pot fi decât indieni, făcui eu. Mare noroc că ne-am adăpostit aici! Dacă mai mergeam, ne prindeau în toată legea; doar ne bătea soarele în faţă.

Îmi pusei luneta la ochi şi cercetai strâmtoarea. Tabloul ce mi se oferi nu putea decât să-mi stârnească cea mai gravă îngrijorare.

— Priveşte şi tu, Sam! Uită-te atent: sunt cel puţin o sută cincizeci de inşi.

Sam apucă luneta, o duse la ochi, apoi o trecu lui Bernard.

— Poftim, master Marshall! Admiraţi-i pe roşii ăştia! Aţi mai întâlnit vreodată comanşi?

— Încă nu. Sunt comanşi?

— Da, răspunse Sam hotărât. Judecând după regiune, ar putea să fie şi apaşi; numai că aceştia poartă chica într-alt fel. Observaţi ca sunt vopsiţi în roşu şi albastru? Ei, asta înseamnă că se duc la război. De aceea şi-or fi ascuţit vârfurile suliţelor. Fiecare războinic va fi având în tolba lui

câteva săgeţi otrăvite cu care eu nu simt nici o nevoie să fac cunoştinţă, ca să zic aşa. Tu ce crezi, Charlie? Ce se întâmplă dacă trec pe-aici?

— Ne observă, fără doar şi poate.

— Măi, de-am putea să ştergem cât de cât urmele, să dăm la o parte creanga aceea ruptă şi s-o tulim! Dar nu văd cum!

— Nici nu ne-ar fi de prea mare folos, pentru că mai îndărătul nostru tot ne-ar descoperi urmele şi ar face cale-ntoarsă.

— Ştiu, ştiu. Însă am câştiga timp şi până să se întoarcă ei, ne-am pune la adăpost.

— Ai şi tu dreptate. Urmele copitelor sunt pe margine. Poate reuşim să le ştergem.

În spatele meu se afla un lăstar de molift, subţire, uscat. Îl retezai şi-mi făcui un fel de undiţă cu care pescuii creanga buclucaşă. Adunai apoi ace uscate de brad şi le presărai pe locul unde stătusem, deşi urmele erau şi aşa foarte puţin vizibile; numai un ochi de indian ar fi fost în stare să le observe.

— Să vedem dacă ne ajută la ceva. Pe mine, unul, nu m-ai îmbrobodi cu asemenea procedee, vorbi Sam fălos.

— Şi de ce?

— Păi, de când produce arţarul, ca să zic aşa, ace de molift ?

Într-adevăr, chiar în locul cu pricina creştea un arţar; dar nu mai aveam ce face. Indienii îmi absorbeau toată atenţia. Ajunseseră tocmai la capătul de jos al strâmtorii, se opriră acolo şi trimiseră trei călăreţi în recunoaştere.

— High-day, slavă Domnului, nu vin spre noi! exclama Sam plin de bucurie.

— De unde ştiţi? se amestecă Bernard.

— Explică-i tu, Charlie, că tot îţi place să-l instruieşti.

— Foarte simplu. Din grupul lor de recunoaştere, doi au luat-o paralel cu fluviul, în jos, iar cel de-al treilea se îndreaptă spre albia apei. Aşadar au intenţia să treacă pe

malul celălalt. Pe aici, însă, nu se vor abate, altminteri n-ar fi luat-o în jos, ci în sus. Primii doi au sarcina să controleze dacă totul e în regulă, dacă nu se văd ceva urme, iar al treilea va stabili dacă Rio Pecos poate fi traversat în acest loc.

Curând, cei trei indieni se întoarseră din misiunea lor; păreau să fi adus veşti bune, deoarece trupa porni numaidecât în direcţia fluviului. Acum îi puteam număra cu ochiul liber şi se dovedi că le apreciasem forţele mai curând în minus decât în plus. Erau nişte flăcăi sănătoşi, zdraveni, care păreau să facă parte din două triburi sau aşezări diferite, deoarece erau conduşi de două căpetenii.

— Aia doi cu pene de vultur sunt şefii? întrebă Bernard.

— Da.

— Auzisem că şefii lor nu călăresc decât pe cai albi.

— Albi? Ha-ha-ha! râse cu poftă Sam.

— Eşti prost informat, îl lămurii eu pe tânărul Marshall. La noi, în lumea veche, se găseşte, într-adevăr, câte un general care nu încalecă decât favoritul său alb. Aici, însă, nu e aşa. Indianul nu prea ţine la caii de culoare deschisă. Calul alb, putând fi lesne observat, îndepărtează vânatul, iar în caz de război te trădează inamicului. Doar iarna când zăpada serveşte de camuflaj, se întâmplă să fie folosiţi şi caii bălani, în care caz călăreţul se acoperă şi el cu o pânză albă. Am încercat personal trucul acesta sus, la Nord-Park şi am avut succes.

Între timp, caii indienilor coborâseră de pe mal şi deşi apa era repede, călăreţii ţinură atât de precis direcţia, încât ajunseră dincolo cu o abatere de numai câţiva coţi. Se procedă apoi la o nouă recunoaştere, după care întregul detaşament se puse în mişcare.

Acuma puteam să respirăm uşuraţi; scăpasem de o primejdie destul de serioasă. Sam îşi mângâie iapa.

— Ei, bătrâne, ce-ai fi zis dacă roşii ţi-ar fi tăiat ţie coada şi mie urechile? Ha-ha-ha! Noroc că treaba asta sa petrecut mai demult! Dar, Charlie dragă, ce se întâmplă acum cu

Patrik şi cu stakeman-ul lui, ca să zic aşa? Indienii or să le descopere cu siguranţă urmele.

— N-or să se atingă de el, răspunse în locul meu Hoblyn.

— Nu? Păi de ce?

— Fiindcă se cunosc. Aceştia sunt comanşi din tribul Raccurroh cu care Patrik şi capitano au fumat pipa păcii. Ştiţi, multe din lucrurile acelea le cumpărau ei…

— Asta-i rău, ar putea să facă front comun împotriva noastră, se îngrijoră Sam.

— Mă rog. Aşteptăm şi vedem, îl îmbărbătai eu. Patrik se va feri să-i aducă în vâlcea. Cel mult va întârzia din politeţe câteva ceasuri ca să fumeze calumetul cu căpeteniile lor. Apoi îşi va vedea de drum.

Mă lipii de un copac şi privii în zare, ca să văd ce fac indienii. Aceştia dispăruseră la cotul fluviului, după munţi. Dar când îmi aruncai privirea în susul apei, mă trăsei repede îndărăt. Sam observase mişcarea şi întrebă:

— Ce-i? Mai vin şi alţii?

— Se pare că da! În orice caz, am văzut unul la strunga de colo.

Sam, care păstrase la el luneta, o duse repede la ochi.

— La naiba! izbucni el. Ai dreptate. Dar nu văd decât un singur om. Poate că ceilalţi stau în spatele lui. Aha, ce văd? Un apaş, ca să zic aşa!

— Zău?

— Exact! Şi încă o căpetenie! Are părul lung de-i cade până pe spinarea calului. Iată-l! se îndreaptă spre fluviu, vrea să treacă dincoace.

— Dă-mi luneta!

Mi-o dădu, însă, din păcate, nu mai văzui nimic; călăreţul coborâse în apă şi o ridicătură de pământ mi-l acoperea cu totul.

— Ştii tu, Charlie, cum vine asta? chibzui Sam. Comanşii, fără să ştie, sunt urmăriţi de apaşi, iar conducătorul apaşilor a luat-o înainte ca să nu-i piardă din ochi pe adversari. Dar e deştept, al dracului! N-a apucat-o chiar pe

urmele lor, ci alături, pe strungă. Daţi-vă, bre, mai înapoi! Apaşii ăştia au nişte ochi teribili. Şi astupaţi nările cailor, să nu sforăie când îl vor simţi pe indian! Că de venit, vine cu siguranţă. Cât despre Tony a mea, nici o grijă: are ea destule grăunţe în cap! Ei, linişte!

Nu-l vedeam pe apaş; terenul ne împiedica vederea. Dar nu trecură nici cinci minute, că şi auzirăm tropotul calului său.

Ceilalţi se traseră repede îndărăt; eu însă mă pitii după o tufă mare. Apaşul venea încet, examinând cu atenţie pământul dedesubt. Observase cumva nişte fire de iarbă călcate sau vreun alt semn? Aşa se părea. Şi iată că se opri chiar în dreptul meu studiindu-mi opera – stratul din ace de brad improvizat adineauri – şi cuprins de bănuiala, sări de pe cal cu tomahawkul în mână.

— Trage, Charlie! mă îndemnă în şoaptă Sam. Eu însă, pe cât de iute descălecase indianul, pe atât de repede ieşii din ascunziş. Braţul lui se înălţă, gata să izbească necruţător.

— Winnetou! strigai eu apropiindu-mă. Vrea oare marele conducător al apaşilor să-l omoare pe fratele său?

Braţul îi căzu şi ochii lui noptatici se luminară duios.

— Şarli!

Nu-mi rosti decât numele, dar în glasul lui simţii o mare bucurie, pe care indienii şi-o stăpânesc de obicei cu discreţie.

Apoi viteazul apaş mă strânse în braţe şi mă lipi de pieptul său.

Fireşte că şi eu mă bucuram nespus de această întâlnire. După ce ne privirăm câteva clipe în tăcere, întrebai:

— Ce caută fratele meu tocmai aici, lângă Rio Pecos?

Winnetou îşi vârî tomahawkul în brâu şi răspunse:

— Puricii au părăsit tabăra comanşilor ca să le dea apaşilor sângele acestora. Marele Spirit spune însă că Winnetou le va trage pielea de pe cap! Şi fratele meu alb ce face pe-aici? Doar îmi spunea acum câteva luni că se întoarce peste apa cea mare, la wigwamul său părintesc,

pentru ca apoi să plece în deşertul acela mai mare şi mai crunt decât Mapimi şi Estacado?

— Am şi fost acasă. Am fost şi în Sahara. Dar duhul preriei mă cheamă şi ziua şi în visurile nopţii. I-am ascultat glasul şi m-am întors.

— Fratele meu alb a făcut bine! Inima preriei e largă şi darnică; viaţa şi moartea se cuprind în ea. Cine a simţit o dată bătaia acestei inimi, chiar de-ar pleca, tot va fi să se întoarcă. Howgh!

Îşi luă calul de căpăstru şi veni cu mine până sub copaci. Abia aici dădu cu ochii de însoţitorii mei. Dar în ciuda faptului că nu-i pomenisem de prezenţa lor, nu se arătă de loc surprins, ci se făcu că nu-i observă. Băgă mâna sub oblâncul şeii, scoase pipa şi punga cu tutun şi se aşeză cu gravă demnitate.

— Winnetou a fost departe, în miazănoapte, la apa cea mare, ca să aducă humă sfântă pentru calumet. Şarli e primul om care va fuma cu Winnetou din această pipă.

— Mai sunt aici şi alţii care ar vrea să fumeze cu fratele meu roşu.

— Winnetou nu fumează decât cu bărbaţii viteji, care nu ascund viclenia în inimă şi minciuna în cuvânt. Dar el ştie că fratele său alb n-are legături cu oameni netrebnici.

— A auzit oare căpetenia apaşilor de Sans-ear, iscusitul şi neînfricatul vânător?

— Winnetou îl ştie din auzite, dar la faţă nu l-a văzut. Sans-ear e viclean ca şarpele, isteţ ca vulpea şi viteaz ca jaguarul. El îi omoară pe indieni şi-i înseamnă pe răbojul puştii! Dar eu ştiu că nişte indieni i-au ucis soţia şi copilul şi că el nu-i omoară decât pe cei ticăloşi. Îi văd aici iapa. De ce nu se arată Sans-ear ca să fumeze cu Winnetou pipa păcii?

Sam se ridică de la locul lui şi se apropie de Winnetou. Se vedea că e oarecum tulburat în faţa bărbatului pe care îl ştia drept cel mai vestit, mai netemător şi mai drept războinic al savanelor.

— Fratele meu roşu a rostit adevărul: eu nu-i omor decât pe cei rai, pe cei buni ii ajut, spuse el cu modestie.

Îi făcui semn şi lui Bernard Marshall.

— Căpetenia apaşilor să binevoiască a lumina cu ochiul său şi pe acest războinic. A fost, până nu demult, un om foarte bogat; clar bandiţii i-au ucis tatăl şi l-au jefuit de diamante şi dolari. Ucigaşul e un alb şi se află aici, lângă Rio Pecos. El va fi să piară chiar de mâna acestui tânăr!

— Winnetou îi e frate şi îl va ajuta să-l prindă pe ucigaş. Howgh!

Acest ultim cuvânt echivala cu un angajament solemn pe care avea să-l respecte cu sfinţenie. Câştigasem deci pentru Bernard un ajutor cum nu se poate mai preţios.

Apaşul îşi umplu pipa şi-i dădu foc. După ce suflă de câte trei ori fumul spre cer şi spre pământ, îndreptă calumetul către cele patru puncte cardinale şi apoi mi-l întinse mie. Împlinii şi eu ceremonialul şi-i trecui pipa lui Sam. După ce fumă şi Marshall, pipa reveni la Winnetou. Atunci Sam îl întrebă:

— Are tratele meu roşu mulţi războinici cu el?

— Iuf!

Aceasta e, după cum se ştie, o exclamaţie de mirare.

Sam însă nu cunoştea pe-atunci modul de exprimare al apaşilor şi bănuind că nu fusese înţeles, repetă întrebarea.

— Ziceam dacă fratele meu roşu are mulţi războinici cu el.

— Iuf! Fratele meu alb ar putea să-mi spună de câţi urşi e nevoie ca să strivească un muşuroi cu o mie de furnici?

— Păi, ajunge şi un urs!

— Şi de câţi crocodili ca să înghită o sută de broaşte?

— Ajunge un crocodil.

— Şi de câte căpetenii ale apaşilor e nevoie ca să ucidă un roi de ţânţari Racurroh? Când Winnetou dezgroapă securea războiului, el merge de unul singur, fără alţi oameni după el. Căci Winnetou nu e capul unui trib singuratic, ci regele tuturor apaşilor. Ori-încotro şi-ar întinde braţul, mii de războinici zoresc să-i împlinească poruncile; o mulţime de glasuri aleargă spre el ca să-i spună ce fac fiii comanşilor; sumedenie de cuţite şi tomahawkuri vin să-l doboare pe duşman.

Apoi tânărul şi viteazul şef al apaşilor mi se adresă mie.

— Bărbatul adevărat vorbeşte cu pumnul, Şarli! Dar, te rog, spune-mi ce urmăreşti aici împreună cu aceşti oameni ai tăi?

Îi înfăţişai pe scurt dar exact motivele care ne aduseseră la Rio Pecos. Winnetou ascultă atent şi stătu o vreme cu ochii în jos. Trăgând ultimul fum, îşi prinse calumetul la gât şi se sculă în picioare.

— Fraţii mei albi să binevoiască a veni după mine! Îşi scoase calul din pădure şi sări în şa. Încălecai şi eu şi plecarăm în trap rapid. Apaşul călărea un murg osos, costeliv, pe care îl cunoşteam mai demult. Arăta ca o gloabă de ham muncită, prăpădită şi numai un cunoscător ca Winnetou s-ar fi putut hotărî să-l folosească la călărie. Calul acesta era neîntrecut la galop, statornic la trap, răbdător, neobosit la pas şi avea un suflu inepuizabil. Ca inteligenţă, nu era cu nimic mai prejos decât iapa lui Sam, iar cu copitele-i tari ca oţelul punea nu o dată pe goană sălbăticiuni primejdioase ca lupul sur sau puma. Când îl încăleca, Winnetou şi murgul lui păreau un trup şi un suflet, o singură voinţă şi hotărâre. Nicicând animalul acesta

deosebit de curajos, puternic şi iute, nu a ostenit să-şi slujească stăpânul în cele mai grele situaţii.

Dând de urmele comanşilor, înţeleserăm că hoarda se simţise aici sigură şi la largul ei; nu făcuse nici cel mai mic efort să le şteargă. Călărirăm aşa preţ de un ceas, oprindu-ne la fiece cot, ca să scrutăm împrejurimile. Eram tocmai pe punctul de a cârmi iarăşi pe după un pâlc de arbori, când apaşul trase puternic de frâu.

Arătă cu dreapta înainte, iar cu stânga ne făcu semn să tăcem din gură, să fim atenţi. Îmi încordai privirea, dar nu văzui nimic neobişnuit.

Winnetou însă îşi atârnă puşca de oblâncul şeii, scoase cuţitul de vânătoare, descălecă şi fără a rosti măcar un cuvânt, dispăru în pădure.

— Ce să fie, Charlie? întrebă Sam nedumerit.

— Habar n-am.

— Original tip Winnetou ăsta! Nu putea să ne spună şi nouă despre ce-i vorba?!

— N-ai auzit ce zicea adineauri: bărbatul adevărat vorbeşte cu pumnul. Adică prin faptă. Zărind ceva suspect, s-a dus să cerceteze mai îndeaproape situaţia. Ce nevoie să-ţi dea lămuriri verbale, de vreme ce acţionează sub ochii tăi!…

— Totuşi, ar fi putut să ne spună măcar cu aproximaţie ce a observat!

— O să aflăm în curând.

— Da, am fi ştiut şi noi, ca să zic aşa, cum să ne orientăm şi ce să facem.

— Ştim şi aşa: trebuie să aşteptăm aici, după colt, până se întoarce sau până dă vreun semn. Simplu de tot.

— Massa, oh, auzit, massa? interveni Bob.

— Ce?

— Strigat om!

— Unde?

— Aici. După colţ asta.

Mă uitai întrebător la ceilalţi, dar nimeni nu auzise nimic. Se putea, totuşi, ca negrul să aibă dreptate.

Deodată răsuna – îl auzirăm acum cu toţii – glasul ciudat al unui wipp-por-will. Oricare altul ar fi fost convins că e într-adevăr glasul acestei păsări, dar eu ştiam ca nu era decât o imitaţie perfectă realizată de Winnetou. De acest semnal ne folosisem cândva în expediţiile noastre comune.

— Un wipp-por-will, spuse Sam. Aş fi curios, ca să zic aşa, pe unde nu se găseşte soiul ăsta de gaiţe.

— Ba te înşeli, Sam. E pentru întâia oară că auzi asemenea glas: ne cheamă Winnetou. Uite-l colo, la câteva sute de paşi în marginea pădurii. Haidem!

Luai de căpăstru murgul apaşului şi pornii călare, însoţit de ceilalţi. După ce se convinse că i-am auzit chemarea, Winnetou dispăru imediat după copaci. Ajuns la locul cu pricina, descălecai şi intrai după el în pădure. Îl găsii stând în picioare, iar jos, pe pământ, zăcea un tânăr legat cu propria lui cingătoare. Gemea şi privea în sus la Winnetou, cu nişte ochi îngroziţi.

— Fricosule! rosti cu dezgust apaşul.

Şi, fără să adauge alt cuvânt, îi întoarse spatele.

Tânărul capturat era un alb. Văzându-mă pe mine – tot alb – se însenină puţin la faţă. O undă de nădejde îi răcori sufletul, mai ales când se ivi şi Sam.

— Un alb, un yankeu! exclamă acesta din urmă. De ce fratele meu roşu îl tratează ca pe un duşman?

— Ochi rău! răspunse scurt Winnetou.

Atunci un strigăt se auzi în spatele meu. Întorsei capul şi-l văzui pe Marshall cum se uită stupefiat la prizonier.

— Holfert! Pentru Dumnezeu, ce cauţi aici?

— Marshall! Master Marshall! ee miră prizonierul la rândul său.

Era deci o cunoştinţă de-a lui Bernard. Se părea însă că apariţia prietenului meu nu-i provoca o deosebită plăcere.

— Cine-i tânărul? întrebai.

— E din Knoxville, îl cheamă Holfert. A lucrat în magazinul nostru, ne lămuri Bernard.

Cum de ajunsese aici un fost angajat de-al lui Marshall? Ce căuta tocmai în aceste locuri, unde speram să-l găsim pe Morgan? Îmi veni o idee.

— Era în serviciul dumneavoastră când aţi lichidat întreprinderea?

— Da.

Mă adresai atunci prizonierului:

— Master Holfert, te căutăm demult. N-ai vrea să ne spui unde se află bunul dumitale amic Fred Morgan?

— Sunteţi detectiv, sir? izbucni acesta speriat.

— Profesia mea vei afla-o la timp. Dar pot să-ţi spun că n-am intenţia să mă ocup de dumneata în mod oficial, deoarece înclin să cred că ai căzut victimă unei momeli. Răspunde aşadar: unde-i Morgan?

— Dezlegaţi-mă şi vă voi spune totul, sir.

Bernard asista la discuţie ca un martor cu totul uluit.

— De dezlegat nu poate fi vorba, dar o să-ţi slăbim niţel legăturile. Bob, ia vezi!

Negrul ieşi în faţă şi se aplecă.

— Bob şi tu eşti aici?! exclamă Holfert.

— Yes! Unde massa Bern' acolo Bob. De ce nu rămânem massa Holfert la Lu'ville şi venit la munţi? De ce trebuim legat massa Holfert?

Negrul desfăcu puţin legăturile, încât prizonierul reuşi să se salte în şezut. Eu continuai interogatoriul:

— Deci, pentru a treia oară: unde se află Morgan?

— În Head-Pik.

— Ai fost mult timp acolo, împreună cu el?

— Mai mult de o lună.

— Unde v-aţi întâlnit?

— Îmi poruncise să vin la Austin.

— Îţi poruncise? Prin urmare, sunteţi cunoştinţe vechi.

Holfert tăcu. Eu scosei pistolul.

— Fii atent la jucăria asta, master Holfert! Deşi sunt lămurit în ce te priveşte, ţin totuşi să-mi spui câte ceva în legătură cu asasinarea şi jefuirea patronului dumitale. Dacă nu răspunzi sau încerci să minţi, îţi trântesc un glonţ în cap. Aici, în Vest, criminalii nu sunt judecaţi cu atâtea formalităţi ca dincolo, în statele răsăritene!

— Nu sunt un criminal! bâigui Holfert în culmea spaimei.

— Ţi-am mai spus că sunt pe deplin lămurit în legătură cu dumneata! Problema ar fi numai dacă e cazul sa te tratam ca pe un înrăit fără leac sau ca pe un păcătos care se pocăieşte. Aşadar, îl cunoşti mai demult pe Morgan?

— Mi-e rudă.

— Şi te-a vizitat la Louisville?

— Da.

— Mai departe! N-am chef să te tot întreb: poţi vorbi şi singur. Gândeşte-te la pistolul meu!

— Dacă master Marshall se retrage, vă povestesc totul.

Trebuia să ţin seama de starea de spirit, de tulburarea în care se găsea criminalul văzându-se încolţit pe neaşteptate.

Fie pe voia dumitale.

Îi făcui semn lui Bernard, care se depănă ca sa se întoarcă însă pe ocolite şi să se posteze la adăpostul unui copac, în spatele prizonierului. În clipa aceea parcă citeam în inima lui ca într-o carte deschisă.

— Dă-i drumul! îi ordoñai lui Holfert.

— Morgan mă vizita adeseori, stăruind să joc cu el cărţi. Până la urmă m-a convins.

— Venea în locuinţa dumitale?

— Da. La magazin nu mă căuta niciodată. Tot câştigând la joc, am dat în patimă. Pe urmă, am început să pierd şi am tot pierdut până i-am rămas dator cu câteva mii de dolari. N-aveam de unde să-i plătesc. Atunci m-a ameninţat cu denunţul, căci îi dădusem poliţe falsificând semnătura patronului meu. Cum era să mă salvez? I-am indicat locul unde se află cheile de la magazin.

— Ştiai ce avea de gând să facă?

— Da. Urma să împărţim între noi prada şi să fugim în Mexic. Dar, din prevedere, pentru a nu fi descoperiţi de poliţie, trebuia să ne despărţim pentru un timp şi sa ne dăm întâlnire la Austin.

— I-ai spus că patronul poartă întotdeauna la el o cheie cu care descuie toate uşile?

— Da, i-am spus. Însă nu credeam că-l va ucide, zicea că are intenţia să-l năucească şi atât. L-am pândit amândoi, iar Morgan, niciuna nici două, l-a înjunghiat. Apoi am deschis uşa locuinţei şi am scos mortul pe culoar. Prada am împărţit-o pe loc.

— El a luat diamantele şi dumneata restul?

— Da. Fiind din branşă, nu mi-a fost greu să vând partea mea, fireşte, sub preţ… şi acum…

— Şi acum… da, da, înţeleg ! Ţi-a luat Morgan banii!

— Mi i-a luat.

— Va să zică, ai fost atât de naiv încât să-ţi închipui că un tâlhar ca Morgan se va purta corect cu dumneata? Nu ţi-ai dat seama că te ademeneşte în pustietatea asta ca să te jefuiască de bani? Cum ţi i-a luat ?

— Aseară era rândul lui la strajă. Eu adormisem, dar deodată mă deşteptai. Morgan îmi luase armele şi portofelul şi se aplecase să mă înjunghie. Spaima mi-a înzecit puterile: l-am aruncat de pe mine, am sărit în picioare şi am luat-o la fugă. Dânsul m-a urmărit, dar mulţumită întunericului am scăpat. Apoi am alergat toată noaptea, temându-mă să nu mă descopere în zorii zilei. Abia de curând m-am ascuns aici, să-mi trag puţin sufletul şi să dorm. Dar n-a fost chip: au trecut călăreţii indieni. Tocmai voiam să-mi continui drumul, când l-am văzut pe acest roşu. Am încercat să mă feresc de el, dar m-a prins.

Holfert era frânt de oboseală. Poate că şi aceasta stare îl determina să vorbească atât de franc şi deschis, căci altminteri glasul lui nu prea trăda căinţă sau regret.

Mă adresai lui Bernard.

— E omul dumitale. Ce ai de gând cu el?

Marshall nu răspunse. Pesemne că şovăia între răzbunare şi milă. În sfârşit, îi puse prizonierului câteva întrebări suplimentare, după care se hotărî:

— S-ar putea ca ticălosul să merite moartea, dar ducă-se în plata Domnului!

— În condiţiile de aici, asta e şi mai rău ca o moarte imediata, îi atrasei eu atenţia. Fără experienţă şi ajutor, fără armă şi cal, nu va ajunge prea departe.

— Atunci să vină cu noi până găsim un prilej să ne scăpăm de el.

— Ne-ar incomoda prea mult, doar mai avem un prizonier. Şi apoi, nu e deloc exclus să se înţeleagă amândoi împotriva noastră.

— Tot am fi patru contra doi.

— Nu mă gândesc că ne-ar covârşi ca forţă; s-ar putea ivi însă momente grele, situaţii încurcate. Mă rog, nici eu nu sunt setos de sânge. Am putea să-i dăm, de pildă, un cal de povară şi o arma. Consultă-te şi cu Winnetou!

Indianul stătuse deoparte, urmărind discuţia noastră. Acum se apropie de Holfert şi-l dezlegă.

— Ridică-te!

Prizonierul se sculă în picioare. Winnetou întinse arătătorul spre el.

— Ţi-ai spălat mâinile de sângele victimei?

— Da, răspunse Holfert smerit.

— Asta înseamnă că aveai într-adevăr mâinile pătate cu sânge! Or, sângele, ca să-l speli, cere sânge, nu apă! Aşa vrea Manitu şi Marele Spirit al savanei. Vezi ramura aceea chiar pe marginea apei, lângă mal?

— Da.

— Du-te şi ad-o încoace! Dacă izbuteşti s-o smulgi de-acolo, rămâi în viaţă, căci ramura e semnul păcii şi-al iertării.

Noi, ceilalţi, eram întrucâtva surprinşi de acest ciudat procedeu. Holfert se duse până la marginea apei, cam la patru sute de paşi depărtare de noi. Condiţia nu era greu

de îndeplinit: ramura se afla foarte aproape de mal. Întinse mâna şi o ajunse. Dar în aceeaşi clipă, Winnetou duse la ochi puşca lui de argint. Focul scapără şi Holfert, lovit la cap, căzu în apă, cu faţa în jos.

Calm, fără să se grăbească, apaşul îşi încarcă din nou puşca.

— Omul alb nu s-a întors cu ramura, deci a trebuit să moară! Spiritul savanei e drept milostiv: el nu iartă ca să te ducă la pieire. Ucigaşul alb ar fi fost ucis la rândul lui de comanşi sau de stakemen-i şi leşul lui l-ar fi mâncat coioţii.

Acestea spuse, Winnetou încalecă şi porni la drum fără altă vorba.

Îl urmarăm în tăcere, tulburaţi până în adâncul sufletului.

Comanşii lăsaseră urme peste tot. Era clar că mergeau Ia război; o dovedeau, de altfel şi culorile cu care îşi vopsiseră faţa. Dar se vede că ţinta lor era cam departe, altminteri ar fi fost mult mai precauţi.

Winnetou le cunoştea, desigur, intenţiile, dar era de felul lui un taciturn: nu vorbea decât strictul necesar. Tocmai voiam să mă apropii de el, când răsunară înaintea noastră trei focuri de armă.

Ne strunirăm numaidecât caii. Winnetou, făcându-ne semn să aşteptăm, porni iarăşi înainte şi cârmi pe lângă un cot al pădurii. Noi stăturăm pe loc. Apaşul descăleca, se furişă printre tufişuri, apoi apăru din nou şi ne chemă printr-un gest al braţului.

— Comanşii şi două feţe palide, ne informă el în grabă.

Şi numaidecât se retrase iar în tufiş. Eu, Sam şi Bernard ne luarăm după el, în timp ce Bob rămase cu caii, păzindu-l şi pe Hoblyn.

Terenul închipuia la un moment dat un fel de tăpşan larg şi de acolo ne izbi o privelişte neaşteptată. Cele două căpetenii ale comanşilor îşi înfipseseră suliţele în pământ şi îşi agăţaseră scuturile în ele. Şedeau şi fumau împreună cu doi albi care se instalaseră unul în dreapta, celălalt în stânga lor. Tuspatru caii păşteau în apropiere. Pe tăpşanul

din faţa lor se desfăşura un exerciţiu de luptă, sălbatic şi paşnic în acelaşi timp: comanşii organizaseră unul din acele spectacole prin care obişnuiesc să-şi arate măiestria de călăreţi şi de mânuitori ai armelor. Aflându-se prea departe ca să le putem desluşi feţele, făcui apel la lunetă şi surprins, mă adresai lui Sans-ear:

— Formidabil! Priveşte, Sam! Cine-i tipul de acolo?

Sam luă luneta şi o duse la ochi:

— S'death, Fred Morgan cu fiul său! Cum de s-au întâlnit aici, ce-or fi căutând printre indieni?

— Uşor de dezlegat, dragul meu: Patrik călărea înaintea noastră, iar tatăl sau venea dinspre Head-Pick, urmărindu-l pe Holfert. Şi s-au întâlnit aici. Cu indienii, după cum ştii, se află în raporturi bune, n-au de ce să se ferească.

— O fi, dar nu-mi convine deloc.

— De ce?

— Cum îi mai scoatem, ca sa zic aşa, din mijlocul roşilor?

— Sper să nu stea mult timp împreună. Oricum, nu aceasta poate fi intenţia lor. N-au nici un interes să împartă comoara cu indienii.

— Atunci cel mai bun lucru e să rămânem pe loc şi să nu-i slăbim din ochi.

— Se pare că aici suntem puşi la adăpost, nu cred ca vreun comanş să vină încoace.

— Dar Morgan? interveni Bernard. N-o să treacă pe-aici în căutarea lui Holfert?

— Văzând că nici fiu-său, nici comanşii nu l-au întâlnit, va presupune că acesta a luat-o pe alt drum. Hai să ne punem caii în siguranţa.

Winnetou aprobă din cap şi eu mă depărtai pentru a lua măsurile cuvenite. Era de prevăzut că popasul nostru va dura câteva ore. Scosei samarele de pe cai şi intrarăm cu toţii mai în adâncul pădurii.

Dând cu ochii de tăpşanul cu pricina, Hoblyn mi se adresă:

— Sir, acolo sus. pe dreapta, e drumul spre ascunzătoare.

— Acolo? Proastă afacere!

— De ce, Charlie? se vâri în vorbă Sam.

— Fiindcă n-avem cum ajunge acolo înaintea celor doi Morgan. Îţi dai seama: după plecarea comanşilor, bandiţii vor lua-o imediat încolo.

— Nu vă faceţi griji, sir! interveni Hoblyn. Drumul acesta nu-l cunoaşte decât capitano şi cu mine. Locotenentul Patrik o ia pe altă parte, către un afluent al lui Rio Pecos.

— Bine, atunci să urmărim liniştiţi spectacolul comanşilor.

Războinicii se împărţiseră în două tabere „inamice”. Părea că se înfruntă cât se poate de serios. În lupta corp la corp oamenii se arătau atât de sprinteni şi neosteniţi, încât ar fi cucerit admiraţia oricărui spectator european. Caii lor nu au şei, nici căpăstru obişnuit, ci poartă fixată pe spinare fie o pătură, fie o piele sau rogojină. De ambele laturi o curea solidă, groasă, e petrecută pe grumazul calului, servind de sprijin pentru braţul călăreţului când acesta se apleacă pe o parte sau alta, agăţat numai cu un picior de spinarea bunului său tovarăş. Acest soi de echipament, ca şi exerciţiul îndelungat permit călăreţului să se folosească de calul său ca de o pavăză, având în acelaşi timp destulă libertate de mişcare şi expediind săgeţile sau gloanţele când peste capul, când pe sub burta calului. Războinicii aceştia sunt deosebit de ageri. Dacă e nevoie, aproape că se culcă la pământ fie pe dreapta, fie pe stânga calului şi acţionează cu atâta viteză şi dibăcie, încât ar face cinste celei mai înalte scoli de călărie artistică. Caii au pas atât de regulat, încât arareori glontele sau săgeata lansată de călăreţ nu-şi atinge ţinta. Chiar şi când cade pătura călăreţul îşi «menţine echilibrul, dat fiind că fâşia de piele care îi cuprinde braţul aproape de umăr este fixată de greabănul calului. Un călăreţ destoinic strânge bine gaica şi atunci nu mai are nevoie nici de pătură, nici de şa, în timpul demonstraţiei. Piciorul, încălţat în mocasin se lipeşte, de parcă ar face corp comun cu coapsa calului. Aceşti extraordinari călăreţi sunt în stare să arunce săgeata ori să

tragă cu arma de pe spinarea calului, dar şi pe sub gâtul lui, mânuind arcul în poziţia atârnat ca şi din poziţia obişnuită, atât sunt de instruiţi şi exersaţi.

Toată atenţia noastră era îndreptată spre acest spectacol războinic, plin de ciudăţenii şi frumuseţi, semănând cu o „Phantasia” arabă. Doar o singură dată şi spre norocul nostru, îmi aruncai privirea îndărăt, spre desişul de unde venisem. Şi atunci zării cu spaimă doi călăreţi venind spre noi, pe hotarul pădurii şi cercetând cu atenţie urmele comanşilor. Îi avertizai pe ceilalţi:

— Have care, atenţie! Călăreţi!

Îşi întoarseră cu toţii capetele şi Hoblyn exclamă: Capitano cu Conchez!

— Exact, aşa e! Repede, în pădure! Ştergeţi orice urmă!

În două minute se făcu totul. Oamenii se retraseră mai în adâncul pădurii, în afară de mine şi de Winnetou, care, rămaşi mai în faţă, îi observam în ascuns pe noii veniţi.

Călăreţii se apropiau din ce în ce şi desigur că ar fi cârmit spre noi, dacă în acel moment războinicii comanşi n-ar fi scos un urlet ca de fiare sălbatice. Era semnalul lor de luptă. Călăreţii tresăriră, se uitară o clipă pieziş pe după colţul pădurii şi îşi mânară caii către locul unde stătuseră adineaori caii noştri. Atunci ne înfundarăm şi noi în pădure.

Chiar îndărătul noilor veniţi creşteau doi arţari alăturaţi. Acolo reuşii să ajung şi sa trag cu urechea la discuţia bandiţilor. Stăteam cu tomahawkul pregătit pentru orice eventualitate.

— Sunt comanşi, vorbi capitano. Prin urmare, n-avem de ce ne teme. Dar trebuie sa dibuim cine sunt cei doi albi.

— E prea departe, nu le vedem feţele.

— Poate să-i recunoaştem după îmbrăcăminte. Cel din faţă, nu… nu-l ştiu… Celălalt… eh, drăcie, mi-l acoperă cele două căpetenii!

— Capitano, ia vedeţi caii ăia patru! E şi un roib printre ei. Nu vi se pare că şaua e cam ciudată?

— Carajo, ăsta e roibul locotenentului!

— Cred şi eu. Înseamnă că unul din albi nu poate fi decât locotenentul Patrik.

— Aşa e! Uite că s-a aplecat. Poarta haina aceea pestriţă. Ce-i de făcut?

— Dac-aş şti ce intenţii aveţi cu el, poate că mi-ar veni vreo idee.

— Acum e într-adevăr cazul să-ţi spun. Am îngropat aici cea mai însemnată parte din averea noastră. Nu o puteam ţine dincolo, în Hide-Spot, fiindcă se află printre noi unii oameni care nu-mi inspiră încredere. Locul unde am ascuns comoara nu-l ştie nimeni în afară de mine şi de Patrik care, ciudat lucru, în loc să se întâlnească cu tat-su în tabăra noastră, a preferat să fixeze întâlnirea aici, la Rio Pecos. Asta m-a făcut să îl bănuiesc. Iar faptul că, după ultima lui misiune în Estacado, a venit direct încoace, fără să treacă mai întâi pe la mine, mi-a întărit convingerea că are de gând să ne fure comoara. Cu indienii ăştia cred că s-a întâlnit întâmplător. Acuma, mă întreb cum e mai bine: să-l pedepsim chiar aici, pe loc, sau să ne ţinem de el şi să-l prindem asupra faptului?

— Cred că a doua cale e mai sigură. Acum n-am putea încă să-i dovedim nimic. Va spune că n-a avut alt scop decât să se întâlnească cu tat-su. Şi pe urmă, cine ştie ce-o să mai facă pentru a-şi atinge ţelul! Suntem numai doi contra doi, iar cu indienii putem să dăm de bucluc. Nu-s oameni de nădejde.

Era clar că acest Conchez dorea ca şeful să renunţe la planul lui iniţial. Probabil că-l trăgea şi pe el aţa să afle locul ascunzătorii.

— Ai dreptate, aprobă capitano. Comanşii ăştia Racurroh merg la război, deci nu vor zăbovi aici decât un ceas ori două. Pe urmă, Patrik va pleca şi el; până la ascunzătoare nu mai are mult. Cunosc eu insa un drum şi mai scurt, ca să i-o luăm înainte. Numai de-ar fi încă acolo comoara, că nu pupă el nimic !

— Cum adică „de-ar fi încă acolo”? Cine s-o fi luat? Doar nimeni altul nu cunoaşte taina!

— Hm, Sans-ear şi Old Shatterhand ne-au mai jucat o dată renghiul…

— Ei? Păi cum să fi aflat?

— Foarte simplu. Eu voiam să-l trimit pe Hoblyn ca să-l urmărească pe locotenent şi am făcut o mare prostie: m-am grăbit să-i descriu locul ascunzătorii şi uite că Hoblyn a dispărut şi de atunci nu-mi iese din gând bănuiala că, pentru a se salva, le-o fi vândut vânătorilor secretul.

— Hm, în cazul acesta poate c-ar fi mai bine să…

— Ce vrei să spui?

— Să ne adresăm comanşilor.

— Adică, să-i punem în curent cu situaţia şi să le întindem comoara pe tavă?! Nu, asta în nici un caz. De altfel, mai avem timp să chibzuim. După câte văd, roşii şi-au scos sacii cu merinde. Să îmbucăm şi noi ceva. Adu pastrama!

Mergând spre cai, Conchez m-ar fi zărit, fără îndoială; de aceea mă trăsei repede îndărăt şi dispărui la timp din câmpul lui vizual.

Întors la tovarăşii mei, le comunicai cele auzite.

— Dar în legătura cu cei trei „voiajori” care au plecat atunci cu „locotenentul” pe urmele negustorilor, n-ai auzit nimic? întrebă Sam. Unul din ei parcă trebuia să-l însoţească pe Patrik!

— Nu, n-am auzit. Poate că Patrik i-a ucis ca să aibă mâna liberă. Ei, Sam, ce facem cu ăştia doi?

— Îi lăsăm să-şi continue drumul, ca să zic aşa. Winnetou însă clatină din cap, arătându-şi dezacordul.

— Fraţii mei albi să nu uite că au numai câte un singur scalp.

— Şi cine o să ni-l ia? replică Sam.

— Şerpii de Racurroh.

— N-o să le meargă! De altfel, ei se grăbesc la război şi vor pleca de aici cât de curând.

— Fratele meu alb e un vânător vestit şi un războinic viteaz, dar nu cunoaşte obiceiurile comanşilor. Ei se vor duce în munţi, la mormântul căpeteniei lor Ciu-ga-ciat, adică „Fumul negru”. Aşa fac ei o dată pe an, în ziua când Ciu-ga-ciat a căzut ucis de Winnetou, căpetenia apaşilor.

Acum înţelegeam, în sfârşit, de ce Winnetou pornise pe urmele lor.

— Ce are a face?! raţionă cu glas tare Sam. Daca au de făcut asemenea drum, de-abia n-o să le ardă de noi, ca să zic aşa şi nici de bandiţi.

— Şi eu înclin să rezolv lucrurile fără vărsare de sânge, îl susţinui pe Sam.

— Fraţii mei albi facă după voia lor, rosti ferm Winnetou. Cruţându-l pe duşman, pe tâlhar şi ucigaş ei vor plăti greşeala cu propriul lor sânge. Apaşul a vorbit. Howgh!

N-aş fi vrut să-l contrazic; dar numai cu puţin înainte căzuse ucis un om şi mă durea gândul că va fi să mai ucidem unul, fie şi un criminal, fară sa ne aflăm în legitimă apărare.

Pe când chibzuiam astfel, deodată tabăra comanşilor se umplu de strigăte şi de larmă, care păreau sa se fi dezlănţuit dintr-o pricină neaşteptată. Văzând ca şi capitano cu, însoţitorul său deveniseră foarte atenţi, mă furişai până la liziera pădurii, ca să mă lămuresc despre ce-i vorba.

Ajunsei într-un loc sigur, de unde puteam să urmăresc situaţia. Comanşii se înghesuiau pe mal, privind la o descoperire a lor, poate un cadavru sau un obiect neobişnuit. Îl împinseră apoi iarăşi în apă, si, făcând roată în jurul căpeteniilor şi al celor doi albi, încălecară şi porniră cu toţii la drum.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Bernard după ce revenii.

— Au găsit ceva în apă. S-ar putea sa fie cadavrul lui Holfert. În cazul acesta suntem descoperiţi. Winnetou ascultă atent, apoi mă întrebă:

Crede fratele meu că un hoit poate pluti atât de departe?

— Uneori da. Apa e iute şi adâncă, malurile netede, cadavrul n-are de ce să se agate; merge slobod la vale.

Fară să-mi dea vreo replică, Winnetou se sculă de jos şi dispăru în stânga, pe după copaci. Ştiam ce vrea să facă. Mergând în sus, prin pădure, paralel fluviul, voia să coboare apoi în apă şi să înoate până la faţa locului, ca să se convingă ce anume atrăsese atenţia comanşilor.

Deşi îl ştiam un înotător admirabil, încercarea mi se păru foarte primejdioasă. În primul rând, se putea întâmpla ca şi capitano cu Conchez, mânaţi de aceaşi curiozitate, să se apropie de locul cu pricina.

În al doilea rând, comanşii puteau să-şi spună că acolo unde se găseşte cadavrul unui om recent omorât, trebuie să se găsească şi autorul faptei. Or, în acest caz, plecarea lor nu era decât simulată şi s-ar fi putut întoarce ca să se convingă de adevăr. Aşa cum într-o campanie militară se cere să nu laşi niciodată înapoia ta un bastion necucerit sau măcar neîmpresurat, tot aşa şi în Vestul sălbatic se cere sa ştii întotdeauna exact pe cine ai în spate. Altminteri e foarte primejdios.

Distanţa pe care urma Winnetou s-o parcurgă înot, dus şi întors, era de aproximativ o jumătate de milă. Socotind şi cele zece minute de drum pe uscat şi având în vedere calităţile lui de înotător, realizarea planului i-ar fi cerut o jumătate de ceas. Dar nu trecu nici un sfert de oră şi capitano cu însoţitorul său porniră în aceeaşi direcţie. Fireşte că nu-i puteam împiedica.

Presupunerea mea se împlini: cei doi călăreţi se îndreptau spre fluviu. Trebuia să întreprind ceva, să-l ajut pe Winnetou, care îşi lepădase, desigur, hainele şi armele, păstrând asupra lui cel mult cuţitul Trebuia să acţionez repede şi fără să fiu zărit. Îmi luai puşca.

— Voi staţi pe loc!

Şi fără să dau alte lămuriri, ieşii din ascunziş şi alergai într-un suflet pe hotarul pădurii până ajunsei într-un punct de unde se vedea lămurit locul unde „obiectul” misterios

fusese împins din nou în apă. Dar tocmai atunci văzui cum capitano îşi duce arma la ochi. Trase, dar nu nimeri. Ştiam cu câtă dibăcie înoată Winnetou sub apă. Nici cinci secunde nu cred, să fi trecut – şi-l zării pe apaş săgetând apa ca peştele, sărind pe mal şi aruncându-se asupra lui capitano. Atunci Conchez îşi ridică repede carabina Nu mai aveam încotro. Mă pregătii sa trag şi să-l rănesc. Iată însă că Winnetou se desprinse de capitano şi se năpusti asupra lui Conchez, exact în clipa când acesta dădu să apese pe trăgaci. Carabina se descarcă în gol, glonţul se pierdu în văzduh. Winnetou îi smulse arma din mână, o prinse ca pe-o măciucă şi tocmai bine se feri printr-un salt de capitano care, revenindu-şi la timp, era gata să-l lovească cu patul puştii.

Neistovit, apaşul dădu să-i înfrunte pe amândoi deodată, când văzduhul se cutremură de un urlet puternic. Nu mă înşelasem deci nici în privinţa comanşilor: ei se depărtaseră puţin şi auzind împuşcătura, se întorceau acum în mare grabă.

Înţelegând situaţia, Winnetou îi zbură lui capitano puşca din mână – din fericire era o puşcă simplă, cu o singură ţeava – zvârli carabina hăt-departe în apă şi cu salturi ca de panteră hăituită, o luă la goană în susul malului.

Ştiam că în acest fel îl putea ţine la respect minimum zece minute pe cel mai rapid alergător.

Cândva, tânărul apaş mă învăţase şi pe mine să realizez asemenea salturi, care, de fapt, nu mai înseamnă fugă, ci un fel de zbor, prin lansări consecutive având centrul de greutate mereu pe acelaşi picior, folosit şi la bătaia pentru saltul ce urmează; iar când piciorul oboseşte şi începe să tremure, schimbi pe partea cealaltă.

Într-adevăr, nu-i trebuiră decât vreo zece minute ca să ajungă la hainele sale. De-acolo, inteligent cum era, ştiam că o să mai alerge o bucată de drum până să dispară în pădure şi la adăpostul ei, să se întoarcă iarăşi la noi, pe ocolite.

Eu o luai într-un suflet îndărăt, spre ascunzişul nostru.

— Sus, băieţi! S-o ştergem de-aici!

— All devils! Încotro, ca să zic aşa? făcu Sam. Din partea asta vin comanşii! Şi albii vin cu ei.

— Norocul nostru! Vor lua-o repede în sus şi-şi vor pierde timpul căutând urmele lui Winnetou. Hai, scoateţi caii la marginea pădurii. Cum vedeţi că au trecut comanşii, mânaţi la galop în josul apei; dar aveţi grijă să călcaţi chiar pe urmele lor, ca să nu le poată deosebi mai târziu pe-ale voastre. Eu rămân să vă acopăr retragerea şi să-l aştept pe Winnetou.

— Singur? întrebă Sam.

— Bineînţeles, întării eu, aruncând o privire spre Hoblyn care nici acum nu-mi câştigase încă încrederea. Bernard şi Bob au prea puţină experienţă; îi las în seama ta.

— Well! Atunci plecăm! Comanşii au şi trecut.

Într-adevăr, ultimul călăreţ indian tocmai ne depăşea. Acuma eram bine ascunşi de privirile lor, ne acoperea streaşina pădurii. În timp ce Sam ceilalţi se depărtau, mă apucai să şterg cât mai temeinic urmele. Abia sfârşii cu treaba, când un foşnet se auzi printre copaci şi Winnetou apăru în faţa mea

— Iuf! Şacalii de comanşi caută urmele apaşului. Unde sunt celelalte feţe palide?

— Au luat-o înainte.

— Fratele meu ştie să fie înţelept în orice împrejurare. Prietenii lui nu trebuie să ne aştepte prea mult!

Se îmbrăcă repede cu hainele pe care şi le adusese de la mal şi-şi scoase calul din adăpost. Eu privii încă o dată în susul fluviului, ca să mă încredinţez că suntem în siguranţă, apoi îl întrebai:

— Ce-a găsit fratele meu roşu în apă?

— Leşul albului. Winnetou s-a purtat azi în doua rânduri ca un copil neştiutor. A greşit, dar nu se teme. Iar fraţii lui albi îl vor ierta.

Era o mărturisire pe care Winnetou, atât de mândru şi încrezător în sine, numai mie putea să mi-o facă. Până să-i dau vreo replică, apaşul porni în galop, ca împins de furtună. Abia de-l putui urma calare pe mustangul meu.

Oamenii noştri se opriseră la un cot, de unde drumul cârmea la dreapta, spre munţi, depărtându-se de cel al comanşilor. Sam descălecase şi se trudea, împreună cu ceilalţi, să învelească cu cârpe copitele cailor. În acest scop, rupserăm câteva pături din cele aduse de la Hide-Spot. Apoi ne continuarăm drumul. Winnetou, ţinându-şi calul de frâu. Venea după noi pe jos, ştergând urmele.

După ce trecurăm de prima buclă a trecătorii, eu mă oprii şi sării din şa.

— Bernard, du calul meu de frâu, până vă ajung din urmă.

— Ce ai de gând? mă întrebă Sam.

— Vreau să aştept aici, să văd ce intenţii au comanşii.

— Prea bine. Sunt şi eu curios dacă o sa descopere sau nu şiretlicurile noastre.

Grupul porni mai departe, în timp ce eu mă strecurai în desiş. Nu trecu decât foarte puţină vreme şi auzii tropot de copite. Se întorceau comanşii. Dar nu toată ceata. Numai jumătate. Unde să fi fost ceilalţi? Îi recunoscui şi pe cei doi Morgan. Capitano şi Conchez lipseau. Indienii veneau la pas, cu privirile aţintite în pământ. Deodată, se opriră pe locul unde stătuserăm noi. Căpetenia, care se afla cu acest detaşament, sări repede de pe cal, se aplecă şi culese ceva de jos, arătându-le şi celorlalţi. Numaidecât terenul fu cercetat cu toată atenţia. Apoi se ţinu o consfătuire, după care cei doi Morgan şi căpetenia se desprinseră de restul trupei şi o luară pe jos prin trecătoare.

Cei trei se apropiau examinând amănunţit fiecare petic de pământ. Erau clipe de mare primejdie pentru mine. Totuşi, datorita măsurilor pe care le luasem, nu desluşiră nici cel mai mic indiciu al prezenţei noastre. Când trecu pe lângă mine căpetenia, zării în mâna lui semnul care îi

stârnise bănuiala. Era un fir de lână desprins de la o pătură pe care o rupsesem pentru a înveli copitele cailor. Aşadar, viaţa noastră atârna literalmente de un fir.

Mai merseră o bucată, dar negăsind nimic suspect, făcură cale-ntoarsă. Convinşi ca nimeni nu trecuse pe acolo, cei doi Morgan îşi mai dezlegară limbile.

— N-a fost nimeni pe-aici, vorbi Fred Morgan. Urmele erau ale cailor noştri.

— Dar cine să fi fost indianul şi cei doi albi care au dispărut? întrebă fiul sau.

— Aflăm noi în curând. N-au cum să ne scape. Păcat că n-am putut dibui din ce trib face parte indianul. Cum să-l recunoşti aşa, în pielea goală!

— Oricum, dacă mortul era Holfert, acela despre care mi-ai vorbit, atunci indianul ne-a făcut un bun serviciu.

— Holfert era! Dar ce căuta indianul tocmai acolo unde poposiserăm atâta vreme? Să fi venit înaintea noastră, sau mai târziu? Cred că…

Restul discuţiei îmi scăpă. Cei doi Morgan şi căpetenia se depărtară. Din cele auzite, puteam totuşi sa trag concluzia că deocamdată ne aflam în siguranţă şi că ceilalţi doi bandiţi – capitano şi Conchez preferaseră să nu apară în faţa comanşilor, probabil pentru ca să-l poată surprinde pe „locotenent” asupra faptului. Mi se părea însă destul de problematic daca acest capitano şi însoţitorul lui vor izbuti să se sustragă privirii veşnic treze a războinicilor comanşi.

Acum, tustrei ajunseră din nou grupul indienilor care, la ordinul căpeteniei, cotiră şi dispărură pe după pădure. Eu, realizându-mi astfel scopul, mă luai repede după tovarăşii mei care, între timp, străbătuseră o distanţă serioasă. Îi ajunsei din urma abia după o jumătate de ceas. Winnetou mă privi întrebător şi îi relatai toată istoria.

— Well, făcu Sam, care se apropiase să asculte. Am reuşit să le jucăm o festă, ca să zic aşa.

— Comanşii au ochi care nu văd şi urechi care nu aud paşii duşmanului. Fraţii mei albi pot scoate acuma

„mocasinii” de pe copitele cailor!

Le scoaserăm bucuroşi, deoarece caii – cu copitele înfăşurate – biruiau cu greu obstacolele drumului.

Nu era de loc uşor să urci călare prin acest defileu neumblat, plin de bolovani şi arbori prăbuşiţi de bătrâneţe sau frânţi de furtuni. Cu cât înaintam, cu atât mai sălbatic devenea ţinutul. Până ce, în amurg, ajunserăm sus, pe lanţul de culmi care se înşiră de la nord la sud, paralel cu Sierra. Trecurăm de partea cealaltă şi pe când soarele asfinţea, coborârăm într-un loc foarte prielnic pentru popas.

Seara şi noaptea se scurseră în linişte. Dimineaţa, o scurtă recunoaştere pe traseul străbătut mă convinse ca nu fuseserăm urmăriţi.

Ne continuarăm drumul pe un teren ce semăna mult cu cel întâlnit cândva de mine în Colorado. Pădurea se rărea treptat, din pricina climei din ce în ce mai calde şi secetoase. O sumedenie de vaduri adânci şi seci aminteau de apele ce domniseră cândva în acele locuri. Vadurile erau legate între ele; totul semăna cu o plasă şi dacă priveai de pe un mal pe celălalt al unui astfel de vad, constatai că straturile superioare de pământ de pe ambele maluri sunt identice. Urcând pe mal, te aflai dintr-odată pe marginea unei prăpăstii adânci, având un aspect poate mai puţin înfricoşător de cât te-ai fi aşteptat datorită faptului că jos era tot atâta lumină ca şi sus; însă pereţii abrupţi reprezentau un obstacol de netrecut pentru călători.

Privind cu atenţie relieful acestor vai, se poate deduce uşor că în sezonul ploios ele trebuie să fie complet acoperite cu apă; pe ambele maluri sunt foarte vizibile semnele până unde ajunge nivelul apei în timpul ploii. Pe toată întinderea se văd stânci cu contururi fantastic de pitoreşti, aruncate parcă unele peste altele, încât te îndeamnă să le desenezi, să nu laşi creionul din mână. Mase enorme de granit, piramidale ori cubice, se ridică spre cer; stâlpi şi arcuri gigantice se înşiră ori se suprapun, iar apele

au tăiat pe alocuri stranii rotunjiri, s-ar putea spune adevărate ornamente, pe care nici o mână omenească nu le-ar putea imita.

Vadurile sunt netezite, puţin înclinate la mijloc şi foarte greu accesibile de pe malurile înalte chiar dacă eşti un alpinist încercat. În acelaşi timp, însă, terenul este atât de brăzdat în toate direcţiile încât, înaintând pe malul unui astfel de râu secat, poţi ajunge uşor într-o vale lăturalnică, prin care cobori în albia principală. Această albie principală ţine loc de şosea, dat fiind că de obicei înaintează în acelaşi sens; iar adâncimea ei oferă călătorului avantajul de a nu putea fi zărit de nicăieri, în afară de mal. Există fireşte şi un dezavantaj: nici duşmanul nu poate fi zărit decât în momentul când te loveşti de el.

Merserăm în direcţia vest, urmând o asemenea albie. Cu cât înaintam mai mult, cu atât adâncimea ei scădea şi tot mai puţine văi lăturalnice o însoţeau. În sfârşit, desluşirăm în faţa noastră culmile împădurite ale lui Sierra Blanca.

La poalele muntelui dădurăm peste numeroase cursuri de apă, afluenţi ai lui Rio Pecos şi printre acestea identificarăm pârâul care străbătea vâlceaua căutată de noi.

Ajunserăm acolo târziu după-amiază. Era o vâlcea lungă de aproximativ o milă şi jumătate şi largă cât s-o străbaţi în treizeci de minute. Jur împrejur se înălţau munţii împăduriţi, iar de-a lungul apei, până în inima vâlcelei, se întindea un covor de iarbă grasă, fragedă. Din păcate, nu puteam lăsa caii la păscut: ar fi însemnat să ne trădăm prezenţa.

— Asta-i vâlceaua? îl întrebai pe Hoblyn, ca să fiu sigur că nu greşesc.

— Sută-n sută, sir. Uitaţi-vă, sub stejarul acela de sus am poposit cu capitano când am fost prima oară aici.

— Propun să căutăm un loc de păşune într-o văiugă şi să lăsăm acolo caii, sub paza unuia dintre noi.

— Sună frumos, cuvântă Sam, dar ce te faci dacă la un moment dat avem nevoie urgentă de cai, ca să zic aşa? Eu, unul, n-o duc pe Tony aşa de departe.

— Well, atunci să găsim un adăpost potrivit în pădure. Mă duc eu cu Bob în partea asta, iar Winnetou să caute în cealaltă parte. Restul aşteptaţi până venim înapoi!

Descălecai, îmi luai puşca la umăr şi împreună cu Bob, dispărui în pădure. Aceasta se revărsa parcă, asemenea unei cascade verzi, pe coasta prăvălatică a văii. Datorită arborilor răsturnaţi peste tot şi blocurilor mari de piatră, nu era uşor să ne aducem acolo caii. Exploram astfel pădurea, mergând la o oarecare distanţă unul de celălalt, când, la un moment dat, auzii glasul îngrozit al lui Bob:

— Massa, venim! Oh, Massa!

Alergai în direcţia lui şi îl văzui agăţat cu desperare de craca unui fag mărunt.

— Ce-i cu tine, Bob?

— Venim, massa! Ajutăm! Ba nu! Nu venim! Fugim şi aducem lume tot, ucidem dihania!

Nu era nevoie să-l mai întreb la ce anume se referă, deoarece dihania se afla lângă copac. Era un urs. Unul din urşii aceia amabili pe care vânătorul ii numeşte „grizzly”.

Auzisem şi leul scoţând acel răcnet rostogolit căruia arabii îi spun rad, adică tunet. Ascultasem cu inima cât un purice – chiar dacă mâna nu-şi permitea nici un tremur – glasul înfricoşat al tigrului din Bengal. Dar mormăitul acestui urs – gros, răguşit, demonic, sunând a batjocură – îţi pătrunde toată fiinţa şi oricât de curajos ai fi, parcă-ţi îngheaţă şi sângele în vine şi dinţii în gură.

Fiara se găsea cam la opt paşi de mine; căscase botul şi se ridicase pe labele dindărăt. Unul din doi – ursul sau eu – avea să piară. Ţintii un ochi al bestiei şi apăsai pe trăgaci. Gât ai clipi, mai trăsei un foc în regiunea inimii. Apoi aruncai puşca, scosei cuţitul şi sărind mai în lături, pregătii lovitura. Ca şi cum cele două gloanţe nici nu l-ar fi atins, ursul venea spre mine, uriaş, ridicat în două labe. Trei,

cinci, şase paşi… Tocmai ridicasem cuţitul ca să lovesc – când, deodată, colosul se muie, îşi aplecă labele din faţă, scoase un fel de grohăit sinistru şi stătu aşa nemişcat preţ de un minut. Apoi se prăbuşi ca trăsnit.

Unul din gloanţe îi găurise capul, celălalt inima. Deci ambele pătrunseseră în plin centru vital. În asemenea condiţii pantera sau jaguarul ar fi căzut ca nişte pisoi. Dar grizzly-ul meu îşi continuase liniştit drumul: încă doi paşi, atât şi m-ar fi strivit!

— Oh, massa, bun, frumos! se bucură Bob de sus, de pe cracă. Urs mort bine, massa?

— E mort dea binelea. Poţi să cobori.

— Sigur mort, massa? Nu mâncăm la Bob?

— Nici o grijă.

Pe cât de repede se căţărase pe cracă, pe atât de repede coborî la pământ. Dar de urs se apropie cu mare teamă. De fapt şi eu mă aplecai cu destulă prudenţă ca să-i aplic două lovituri de cuţit între coastele a doua şi a treia.

— Oh, mare dihania, mai mare ca om! Avem voie şi Bob să mâncăm urs?

— Desigur. Labele şi şuncile sunt foarte bune.

— Oh, massa, dam la Bob labe şi şunci! Asta place mult dacă foarte bun.

— Împărţim carnea între noi şi ai să-ţi primeşti porţia. Deocamdată stai aici că eu mă întorc imediat.

— Bob stăm aici? Oh, dacă urs face iar viu?

— Atunci sari din nou pe cracă.

— Dacă massa plec, mai bine sărim chiar acum. Şi niciuna, nici două, negrul se caţără iarăşi pe cracă. Bietul de el – de fapt, nu era fricos. Înfrunta cu vitejie orice duşman biped. Dar un grizzly încă nu-i ieşise în drum; de aceea nici nu-i luai în nume de rău caraghioasa prudenţă.

Examinai apoi împrejurimile, pentru a stabili dacă nu aveam cumva de-a face cu o întreagă familie de urşi. Nu găsii însă decât urmele celui doborât. Aşadar, nu mai era primejdie. De altfel, nici nu ramaserăm prea multă vreme

singuri. Winnetou şi ceilalţi, auzind împuşcăturile şi neştiind ce anume se întâmplase, alergară cu toţii în ajutorul nostru.

Toată lumea se miră de neobişnuita mărime a ursului, iar Winnetou îşi muie punga cu „medicamente” în sângele fiarei.

Fratele meu alb a ochit bine. Sufletul ursului îţi va mulţumi că a fost eliberat fără chinuri ca să ajungă la strămoşii săi, în veşnicele plaiuri ale vânătoarei.

După credinţa indienilor, fiecare urs cenuşiu poartă în sine câte un suflet de vânător, care îşi ispăşeşte astfel păcatele.

Winnetou îmi ajută să jupoi ursul şi să aleg carnea cea mai gustoasă. Restul îl acoperirăm cu crengi, pietre, muşchi şi pământ, ca să nu atragă vulturii, a căror năvală ar fi putut să stârnească atenţia şi bănuiala duşmanilor.

Între timp, Winnetou descoperise de cealaltă parte a vâlcelei un loc potrivit pentru a pune caii la adăpost. Aflându-ne în plină zi, nu ne sfiirăm să aprindem focul şi să frigem labele ursului. Avurăm astfel un prânz copios şi mâncarăm cu poftă.

Seara, după ce organizarăm schimburile de strajă, ne învelirăm în pături, dându-ne odihnei. Dormirăm netulburaţi toată noaptea şi apoi o bună parte a dimineţii se scurse fără nici un eveniment deosebit.

La intrarea în vâlcea stabilirăm un post de observaţie. Sam, preluând la un moment dat schimbul, nici nu apuca să se instaleze, că se şi întoarse în fuga mare.

— Vin! anunţă el.

— Cine?

— Asta încă n-o ştiu exact, ca să zic aşa, până nu se apropie.

— Câţi sunt?

— Doi călăreţi.

— Ia să-i vedem!

Alergai până acolo şi cu ajutorul lunetei, îi recunoscui pe cei doi Morgan. Mai aveau cam un sfert de ceas până să

ajungă în vâlcea. Şterserăm cu grija orice semn care le-ar fi putut da de gândit şi având în vedere că eram mai numeroşi decât ei, socotirăm că-i putem întâmpina fără teamă.

Dădui tocmai să mă întorc împreună cu Sam, când auzii în spatele meu trosnind tufişul. Să fi fost încă un urs? Ascultarăm atenţi, ţinându-ne răsuflarea şi ajunserăm Ia concluzia că e vorba de doua făpturi care se apropiau de noi dinspre munţi.

— All devils, pe toţi dracii! Cine să fie?

— Vedem noi. Hai în tufiş!

Ne ascunserăm bine de tot, pitulaţi pe după crengi şi gata de apărare pentru cazul că ar fi dat peste noi nişte sălbăticiuni. Dar după câteva minute constatarăm că nu e vorba de nici un fel de fiare, ci de doi bărbaţi care veneau cu caii de căpăstru. Şi bărbaţii aceştia nu erau alţii decât capitano şi Conchez. Caii păreau sleiţi de puteri, dar nici călăreţii nu arătau ca după o plimbare de agrement.

Se opriră nu departe de noi. De acolo aveau o perspectivă largă.

— În sfârşit! rosti capitano, respirând uşurat. Un drum ca ăsta n-aş mai vrea să fac prea curând. Bine c-am sosit barem la timp; încă n-a fost nimeni pe-aici.

— De unde ştiţi? se îndoi oarecum Conchez.

— Ascunzătoarea e neatinsă. Înseamnă că alde Morgan n-au fost. Iar altcineva ce să caute tocmai în locul ăsta sălbatic?

— S-ar putea, nu zic, să aveţi dreptate. Deci, nu vă mai sinchisiţi de Sans-ear şi Old Shatterhand?

— Nu, nu mai vin în considerare. Dacă s-ar fi luat după Morgani, atunci s-ar fi izbit de trupa comanşilor.

— Dar cine să fi fost indianul care înota gol-goluţ în Rio Pecos? Şi mortul?

— Nu ne priveşte. Bine că suntem asiguraţi. Pavăză ne sunt comanşii care vin din urmă. Nimeni nu poate să treacă de ei.

— Credeţi că vin într-adevăr?

Mai mult ca sigur. Pe roşul acela l-au lichidat dacă era vreun duşman de-al lor (ceea ce însă nu cred, pentru că apaşii nu se aventurează acum până aici) şi s-au luat cu siguranţă pe urmele noastre. Din cauza grabei, le-am oferit la urme, de parc-ar fi trecut o cireada de bizoni.

— Şi dacă ne descoperă aici?

— Nu-i nimic. Suntem prieteni. Cel mult or să se mire că i-am ocolit, dar îi lămuresc cu. Le spun că locotenentul… dar, ia vezi! Mă las spânzurat dacă unul din călăreţii de colo nu e Patrik!

— Într-adevăr!

— Tocmai bine îmi pică-n labă! Îl învăţ eu minte ce înseamnă să-ţi trădezi căpitanul şi camarazii!

— Sunt singuri! Asta e o dovadă că trupa comanşilor vine într-adevăr încoace, în urma noastră. Dar să vă întreb ceva, capitano: vreţi să scoateţi comoara chiar azi, în prezenţa mea?

— Fireşte.

— Şi ce-o să faceţi cu ea?

— O împărţim.

— Ce înseamnă asta? O împărţim cu toţii, sau numai cu mine?

— Cum preferi?

— Asta e mai uşor de gândit decât de rostit, capitano. Dar ştiind cum stau lucrurile la Hide-Spot, zău că ar fi bine să nu mai dăm pe-acolo. După ce ţi-ai cheltuit anii în osteneli, te cam trage inima spre tihnă şi confort. Or, eu cred că din comoara asta, chiar dacă-mi pică şi mie o parte, veţi putea trăi fără grijă.

— Vorbeşti ca din carte, Conchez. N-aş putea să nu fiu de acord cu tine. Dar deocamdată, să le dăm o lecţie măgarilor ăstora. Haidem! Uite colo un locşor minunat, chiar lângă comoara după care li se scurg balele.

Nu cumva capitano viza chiar locul unde se aflau oamenii noştri? În orice caz, apucară amândoi în direcţia respectivă. Sam şi cu mine ne luarăm tiptil după ci. Erau atât de siguri

pe situaţie, încât nici nu dădură atenţie urmelor pe care le lăsasem venirii încoace. Ce-i drept, ca să le descopere ar fi fost nevoie de un ochi ager, experimentat.

Ai noştri sesizară, fireşte, că se apropie cineva, străin şi luară poziţie de apărare. Îmi amintesc şi acum mutrele celor doi onorabili când, depăşind ultimul rând de tufe, dădură cu ochii de indianul pe care îl căinaseră la Rio Pecos. Era cât pe-aci să explodez în râs.

— Hoblyn! exclamă Conchez, recunoscând pe fostul său tovarăş de crime.

— Hoblyn? făcu fâstâcit capitano. Hoblyn, pe legea mea! Ce cauţi în Sierra Blanca? Cine sunt oamenii aceştia?

Mă strecurai în spatele lui şi-l bătui uşurel pe umăr.

— Cunoştinţe vechi, capitano! Vă aflaţi între cunoscuţi. Poftiţi mai aproape, luaţi loc, simţiţi-vă ca acasă!

— Cine sunteţi dumneavoastră, señor? întrebă el.

— Întâi de toate, îngăduiţi-mi să vi-i prezint pe domnii aceştia. Iată-1 pe master Bob, negrul şi prietenul unui anume master Williams, pe care l-aţi cunoscut foarte bine. Acest gentleman alb e domnul Marshall din Louisville, care are câte ceva de vorbit cu alde Morgan, tatăl şi fiul, care la rândul lor umblă să vă fure ouăle din cuib. Acest monsenior indian e Winnetou, despre care aţi mai auzit, desigur şi nu e cazul să adaug amănunte. Iar celălalt gentleman e, ca să zic aşa, Sans-ear. În ce mă priveşte, mie mi se spune uneori Old Shatterhand.

Pe capitano îl trecură toate năduşelile. Bâlbâi:

— Să fie cu… cu putinţă?

— Ba bine că nu! Ei hai, staţi jos, faceţi-vă comod ca şi mine când v-am spionat la Hide-Spot. Am stat atunci chiar în spatele dumneavoastră şi v-am luat pistolul drept amintire. Alaltăieri iarăşi, în timp ce-i supravegheaţi pe comanşi şi vă făceaţi destăinuiri reciproce. Bob, dezarmează-i, te rog, pe aceşti domni şi leagă-i frumos de mâini şi de picioare.

— Señor!… protestă capitano.

— Calm, stimabile! Vorbim cu dumneavoastră cum se cuvine să vorbeşti cu nişte stakemen-i. Deci, nu vă osteniţi degeaba. Până să ajungă domnii Morgan în vâlcea, veţi sta amândoi legaţi şi cu căluşul în gură, sau poate… morţi!

Toate acestea se desfăşurară atât de repede şi neaşteptat, încât capitano şi Conchez nici nu reuşiră să schiţeze măcar un gest de apărare.

— Ia spune, señor capitano, unde se află ascunzătoarea după care tânjesc cei doi Morgan?

— Lucrurile de acolo nu vă aparţin!

— Mă rog, s-ar putea totuşi să ne aparţină. Nu vreau să te oblig să-mi dezvălui secretele, dar am o întrebare la care trebuie să-mi răspunzi: Ce s-au făcut aşa-zişii voiajori care au plecat cu „locotenentul” dumitale şi mai ales negustorii pe care aceştia îi urmăreau?

— Negustorii… hm, nu ştiu…

— Well, e clar. Şi voiajorii?

— Doi dintre ei trebuie să se fi întors la Hide-Spot. Pe al treilea l-a ucis locotenentul în drum. L-am găsit mort.

— Mi-am închipuit. Acum deschideţi frumos guriţele, să vi le astupam. E o măsură de prevedere, ca nu cumva să ne trădaţi celor doi carajos.

Tocmai terminasem cu operaţia, când Fred Morgan şi fiul său apărură la intrarea în vâlcea. Se opriră pentru o clipă şi cercetară cu ochii terenul. Apoi Patrik dădu pinteni calului şi porni la trap, urmat de tatăl său. Părea că au de gând să termine totul repede, să nu piardă mult timp. Drept în faţa noastră, cam la douăzeci de paşi, creştea tufăriş de mure. Într-acolo se îndreptară amândoi.

— Aici, tată!

— Aici? Bun loc! Nu i-ar trece nimănui prin minte să caute aici o comoară.

— S-o dezgropăm repede şi să plecăm. Naiba ştie cine or fi fost cei doi albi şi dac-au încăput sau nu pe mâinile comanşilor!…

Descălecară şi-şi priponiră caii lângă apă. În timp ce animalele se adăpau însetate, bandiţii îngenuncheaseră, puseseră armele deoparte şi începuseră să taie tufărişul cu cuţitele. Scurmară apoi adânc în pământul negru, afânat.

— Iată! exclamă Patrik după o vreme şi scoase la iveală un balot cusut cu grija într-o piele păroasă de bivol.

— Asta-i tot?

— Tot, dar ne ajunge: bancnote, cecuri şi aşa mai departe. Hai să astupăm la loc şi s-o ştergem!

— Poate mai rămâneţi niţel, ca să zic aşa!

Le vorbise Sam – în timp ce eu, dintr-un salt, mă aşezai între bandiţi şi armele lor. Ceilalţi duseră puştile la ochi.

Sam stătea înaintea celor doi Morgan ca un tigru gata să sară asupra prăzii. În primul moment aceştia ramaseră cu gurile căscate, dar, revenindu-şi curând, dădură să apuce armele.

— Staţi aşa! îi ameninţai cu pistolul. Un pas şi va împuşc!

— Cine sunteţi dumneavoastră? întrebă Fred Morgan.

— Întreabă-l pe fiul dumitale, aşa-zisul master Mercroft.

— Cu ce drept ne ameninţaţi?

— Cu acelaşi drept cu care aţi atacat, de pildă, pe master Marshall din Louisville, apoi pe călătorii din tren, sau, cu mult înainte, ferma unui oarecare Sam Hawerfield, aici de faţă. Faceţi-ne, vă rog, plăcere şi culcaţi-vă jos!

— Preferăm să stăm în picioare!

— O sa vă culcaţi, totuşi, după ce veţi afla numele noastre. Iată-l aici pe Winnetou, căpetenia apaşilor; iată-1 şi pe Sans-ear, fostul fermier Sam Hawerfield; iar despre mine îţi va fi vorbit desigur fiul dumitale. Număr până la trei. Dacă nu vă culcaţi, adio viaţa! Atenţie: unu… doi…

Se supuseră amândoi scrâşnind din dinţi de ciuda.

— Bob, leagă-i!

— Bob bine legăm, frumos legăm, făgădui negrul şi făcu tot cei stătea în putinţă ca să se ţină de cuvânt.

Bernard Marshall îi păzise până atunci pe ceilalţi prizonieri. Acum Bob îi luă locul şi tânărul se apropie de

noi. Recunoscându-l, Fred Morgan holba ochii cât cepele, ca în faţa unui strigoi.

— Marshall!

Acesta îl fulgeră doar cu privirea şi nu rosti nici un cuvânt, dar ochii lui spuneau mai mult decât ar fi spus vorbele. Stăruia în el hotărârea fermă, calma a dreptei răzbunări.

— Bob, adui şi pe ceilalţi! porunci Sam. Nici noi nu avem chef, ca să zic aşa, să întârziem multă vreme pe aici. Vom proceda scurt şi expeditiv.

Negrul îi aduse pe capitano şi pe Conchez. Hoblyn veni şi el. Se comportase în orice caz mai corect decât era de aşteptat din partea unui tâlhar.

— Cine ia cuvântul? întrebă Bernard.

— Tu, Charlie! fu de părere Sam.

— Ba nu. Suntem aici toţi cointeresaţi. Numai Winnetou poate fi obiectiv, imparţial. Dânsul e căpetenia preriei. Să i se dea lui cuvântul!

Ceilalţi căzură de acord, iar apaşul încuviinţă din cap.

— Căpetenia apaşilor aude vorbind Spiritul savanei. Îi va judeca, deci, cu dreptate pe fiii feţelor palide. Fraţii mei să-şi ia armele în mâini, pentru că numai bărbaţii întregi au dreptul să-i judece pe prizonieri!

Aceasta e tradiţia indienilor şi ne supuserăm. Winnetou vorbi:

— Ce nume poartă acest alb?

— Hoblyn, răspunse Sam.

— Ce vină are?

— A fost şi el stakeman.

— Au văzut fraţii mei ca el să fi ucis pe vreun alb?

— Nu.

— A mărturisit de buna voie că e ucigaş?

— Nu.

— Pe cine i-a ajutat până acum: pe stakemen-i sau pe fraţii mei?

— Pe noi.

— Atunci fraţii mei să-l judece cu inima, nu cu arma. Winnetou doreşte ca acest om să fie liber, dar să nu se mai întoarcă printre stakemen-i!

Îl aprobarăm cu toţii. Sentinţa apaşului corespundea întrutât propriei mele păreri, încât luai puşca şi cuţitul lui Fred Morgan şi le dădui lui Hoblyn.

— Poftim! Eşti liber şi ai, prin urmare, dreptul să dispui iarăşi de arme.

— Mulţumesc, sir ! spuse Hoblyn în culmea bucuriei. Vă asigur că n-am să vă dezamăgesc.

I se citea pe faţă că-şi va ţine făgăduiala. Winnetou continuă:

— Cine-i această faţă palidă?

— Şeful stakemen-ilor.

— Ajunge atât! Să piară! E cineva de altă părere? Nimeni nu scoase vreun cuvânt. Era deci o confirmare a sentinţei.

— Şi pe omul acesta cum îl cheamă?

— Conchez.

— E un nume pe care-l poartă oamenii vicleni şi făţarnici ai sudului. Ce-a fost, cu ce se ocupă?

— Stakeman.

— Şi ce căuta aici? Voia să-i înşele pe propriii lui tovarăşi, să pună mâna de unul singur pe comoară. E un om cu două suflete şi cu două limbi. Să piară!

Nici acum nu interveni nimeni în apărarea acuzatului. Winnetou adaugă:

— Dar nu de mâna unui om cinstit să piară, ci de mâna unuia condamnat ca şi el. Cum îl cheamă pe ăstălalt?

— Patrik.

— Să fie dezlegat şi să-i arunce pe stakemen-i în apă. Nici o armă să nu se atingă de trupurile lor! Să piară înecaţi!

Bob îl dezlegă pe Patrik şi sub paza puştilor noastre, acesta execută ordinul cu un zel de care numai criminalii înrăiţi sunt capabili. Se ştia pierdut şi-şi manifesta deschis satisfacţia de-a fi el călăul foştilor săi complici. Aceştia erau

atât de strâns legaţi, încât nu puteau să se apere în nici un fel…

În două minute totul se isprăvi. Patrik se lăsă iarăşi legat. Altă alegere nu avea.

— Şi acum, cine sunt aceste două feţe palide? întrebă Winnetou, arătând spre cei doi Morgan.

— Tată şi fiu.

— Ce vină le găsesc fraţii mei albi?

— Eu îi învinuiesc de moartea soţiei şi copilului meu, vorbi Sam.

— Iar eu îl acuz pe bătrânul Morgan pentru tâlhărie şi asasinarea tatălui meu, adăugă Bernard.

— La rândul meu, îl acuz pe Fred Morgan pentru atacarea unui tren de călători, cu care prilej a omorât pe un slujbaş al Căilor ferate, întregii eu rechizitoriul. Pe fiul său Patrik îl acuz pentru tentativa de omor împotriva mea şi a voastră. Atât ajunge. Restul nu mai contează!

— Fratele meu alb a vorbit bine: atât ajunge. Să piară! Să fie ucişi de omul negru!

— Un moment! interveni Sam. Nu sunt de acord. Eu i-am urmărit pe aceşti doi nemernici ani şi ani de-a rândul. Familia mea a fost una din primele lor victime. De aceea nu-i las pe mâna nimănui. Dreptul de a dispune de viaţa lor mi se cuvine mie! Trebuie să adaug cuvenitele crestături pe răboj! Numai atunci Sans-ear va fi mulţumit şi împreuna cu bătrâna lui Tony, îşi va găsi tihna în vreo văgăună din munţi sau undeva, în prerie, unde albesc ciolanele atâtor mii de vânători!

— Dorinţa fratelui meu e dreaptă. Să-i ia dânsul în primire pe cei doi ucigaşi!

— Sam, nu-ţi pata mâinile cu sânge, chiar dacă e vorba de ucigaşi, îi şoptii lui Sans-ear. Nu trage cu sânge rece în nişte oameni fără apărare. O asemenea faptă dezonorează şi e păcat.

Sam, vânătorul dârz, se întunecă la faţă şi tăcu privind în gol. Pentru a-i da timp de gândire, îl luai cu mine pe

Bernard şi ne duserăm amândoi la calul lui Fred Morgan. Mai găsirăm prin coburi câteva perle pe care Bernard le recunoscu ca fiind ale sale. Altceva nimic. Îi făcurăm apoi lui Fred Morgan o percheziţie corporală şi descoperirăm, în fine, un pacheţel prins cu o vână de cerb în căptuşeala cămăşii sale de piele de bizon. Conţinea bancnote în valoare considerabilă. Era, de bună seamă, partea răpită lui Holfert. Bernard vârî pacheţelul în buzunar.

În clipa aceea auzii din direcţia unde staţionau caii noştri un fornăit speriat, care părea al mustangului meu. Mă dusei repede la faţa locului. Calul, cu coama zbârlită şi ochii scânteietori, se smucea să scape de strânsoarea curelei. Fie că se apropia vreun animal, fie că vreun indian pândea prin preajmă. Strigai, dând semnalul de alarmă tovarăşilor mei. Dar, din păcate, oamenii nu mă auziră, deoarece în aceeaşi clipă se înălţă un urlet îngrozitor.

Dădui fuga până la marginea desişului şi mă uitai printre crengi spre locul nostru de popas. Înspăimântătoare privelişte! Un furnicar de indieni! Trei sau patru inşi tăbărâseră asupra lui Sam, ţinându-l sub genunchi; alţi doi îl prinseseră cu lasso-ul pe Winnetou, culcându-l la pământ; Hoblyn zăcea cu ţeasta sfărâmată, iar pe Bernard nu-l zăream deloc – era împresurat de o mulţime de indieni. Bob, nicăieri.

Aşadar, comanşii Racurroh îl urmăriseră într-adevăr pe capitano şi în timp ce-i judecam pe criminali, se furişaseră în apropierea noastră şi se năpustiseră apoi atât de repede asupra tovarăşilor mei, încât orice încercare de a-i înfrunta era sortită eşecului. Cum să-i ajut pe oamenii noştri? Ce să întreprind în astfel de condiţii? Nu-mi rămânea decât să mă salvez pe mine însumi. Puteam să împuşc, ce-i drept, vreo cinci, şase indieni, dar cui i-ar fi folosit? În afară de Hoblyn, ceilalţi prizonieri mai erau în viaţă şi comanşii, după obiceiul lor, aveau să-i ducă acasă şi să-i condamne la moarte prin tortură.

Mă întorsei deci la mustangul meu, îl dezlegai şi luându-l de căpăstru, pornii în grabă spre creasta muntelui. Să mai salvez pe cineva, nu era timp. Desigur că indienii mă observaseră când am intrat în desiş şi aveau să mă urmărească.

Urcuşul cu calul pe o pantă atât de abruptă era cât se poate de greu. Dar sus, pe creastă, drumul fiind mai liber, încălecai şi o luai la goană, de parcă toată hoarda de indieni s-ar fi ţinut după mine.

De cealaltă parte a muntelui, mă lăsai din nou în jos. Nu-mi dădeam nici o osteneală să-mi ascund urma, dimpotrivă, ştiam că o să fie descoperită şi vroiam să-i duc de nas pe următori.

Astfel, o bună parte de zi am mers fără oprire, mereu spre apus, până am ajuns la un râu, care se potrivea scopurile mele. Apa curgea pe un teren stâncos, în care copitele calului nu lăsau nici o urmă; îndemnai calul să intre în apă şi mersei o bucată de drum împotriva curentului, oprindu-mă într-un loc până unde, după părerea mea, urmăritorii s-ar fi plictisit să continue cursa. Ieşind din apă, înfăşurai copitele calului în nişte bucăţi de pătură şi pornii înapoi, spre punctul de unde îmi începusem fuga.

Soarele asfinţise când, după un galop de câteva ore, lăsai în urma mea lanţul de înălţimi în spatele cărora se ascundea vâlceaua fatală. Mai departe nu era cazul să cutez în acea zi. Căutai deci în pădure un loc aşternut cu muşchi şi potrivit pentru popas. Din cauza învelitorilor de la picioare, mustangul era atât de obosit, încât nici de păscut nu-i ardea. Dornic de odihna, bravul animal se lungi alături de mine.

Cât de brusc se schimbase situaţia! Dar nu trebuia să mă las în voia gândurilor sumbre. Numai o acţiune concretă putea să salveze ceva. Or, pentru a fi capabil de acţiune, aveam nevoie în primul rând de odihnă şi somn. Mă încredinţai deci pazei Celui de Sus coborâi pleoapele şi… nu mă trezii decât târziu dimineaţa. Dormisem buştean.

Sculându-mă, căutai mai întâi un petic de păşune bine camuflat. Îmi legai acolo mustangul şi mă pregătii să fac o recunoaştere pe locul catastrofei din ajun. O astfel de operaţie era, fireşte, plină de riscuri, dar trebuia să mă încumet dacă voiam să fiu de folos tovarăşilor mei. Metru cu metru mă strecuram târâş spre creastă. Pentru o distanţă pe care un pieton mergând la pas ar fi străbătut-o în cel mult zece minute, eu consumai doua ore în cap. Pe urmă, la vale merse mai uşor, deşi cu înzecită prudentă. Dădui tocmai sa trec de un stejar bătrân, când auzii un sunet ciudat:

— Pst!

Privii atent în jurul meu, dar nu observai nimic

— Pst!

Abia atunci îmi dădui scama că sunetul venea de undeva, de sus. Îmi ridicai ochii.

— Pst, massa!

De sus, dintr-un copac, dintr-o uriaşă scorbura, îmi zâmbea fericit Bob, cu gura până la urechi, sticlindu-şi dinţii.

— Aşteptam, massa! Bob venim aproape!

Urmă un hârâit asemenea celui pe care-l auzi stând în casă pe când homarul curăţă coşul vetrei: apoi joardele de alun înălţate în jurul arborelui foşniră sec.

— Venim înăuntru, massa, la odaie! mă pofti negrul în şoaptă. Atunci indian nu găsim Bob şi massa!

Mă căţărai până sus şi mă pomenii într-un interior complet învelit cu crengi de alun.

— Lack-a-day, măi al dracului, cum ai descoperit asemenea adăpost? Îl întrebai.

— Văzut un animal cum fugim de Bob, urcam pom şi uităm pe fereastră. Facem şi Bob la fel.

— Ce animal era?

— Bob nu ştim. Suntem aşa, mare, cu patru picior, doi ochi şi un coadă.

Această descriere, pe cât de amănunţită pe atât de, sugestivă, mă făcu să bănuiesc că era vorba de un urs spălător.

— Când ai ajuns la copacul ăsta?

— Îndată cum venim roşii.

— Va să zică, stai ascuns aici de ieri. Ai prins ceva cu urechea? Ai văzut ceva?

— Bob auzit şi văzut indieni mulţime.

— Încolo nimic?

— Asta nu destul?

— N-au venit comanşii încoace?

— Fost aici, căutat, dar nu găsit Bob. Apoi aprins foc seara şi fript carne de urs care ai tăiat massa. Mâncat urs al nostru, tâlhari!

Indignarea bravului Bob era, ce-i drept, foarte întemeiată dar nimic nu mai putea fi schimbat.

— Spune mai departe!

— Dimineaţa indieni dus.

— Aha, s-au dus! Încotro?

— Nu ştim. Bob n-ai putut mergem după ei, dar văzut mult indieni ieşit afară din vale. De la fereastră vedem tot. Ai fost acolo şi massa Winnetou şi massa Sam şi massa Bern'. Mult funii şi curea legat la ei.

— Şi pe urmă?

— Pe urm'? Pe urm' indian căutat încolo, încoace, voit prindem Bob, dar Bob deştept.

— Câţi mai sunt pe-aici?

— Câţi nu ştim Bob, dar ştim unde.

— Ei, unde?

— Acolo, la urs. Bob vedem de sus prin fereastră.

Mă uitai la ceea ce Bob numea fereastră. Din scorbură te puteai sălta până acolo. Bob o şi demonstrase. Încercai la rândul meu şi reuşii. Ajuns la deschizătura cu pricina, putui să-mi arunc într-adevăr privirea până spre fundul văii; vedeam panorama cum o vede pasărea din zbor. Lângă trunchiul acelui fag în care Bob se cocoţase de teama

ursului, şedea acum ghemuit un indian. Prizonierii erau duşi. Rămăsese acolo numai un grup restrâns de indieni, însărcinaţi, probabil, să ne prindă, pe mine şi pe Bob, dacă ne-am fi întors cumva la locul catastrofei.

Ce era de făcut? Coborâi din copac.

— Bob, aşa-i că nu vezi acolo decât un singur indian?

— Altă parte suntem încă unul şi încă; dar Bob nu ştim loc.

— Aşteaptă-mă aici!

— Vrem plecat? Oh, mai bine rămânem massa la Bob!

— Trebuie să văd cum am putea să-i salvăm pe-ai noştri.

— Salvăm? Massa salvăm Bern'? Oh, asta frumos, foarte bun! Bob salvăm şi el massa Bern', massa Sam, massa Winnetou!

— Atunci stai liniştit, să nu te simtă nimeni! Plecai luminat în sinea mea de o mare mulţumire, pentru faptul că mai scăpase unul dintre noi, chiar dacă acesta nu era decât Bob. De altfel, comanşii, trebuie s-o recunosc, procedaseră foarte deştept instalând o santinelă tocmai lângă rămăşiţele ursului. Carnea, nădăjduiau ei, putea să constituie o momeala care să ne ducă la pierzanie.

Peste un ceas mă aflam de cealaltă parte a văii, la nici trei coţi depărtare de indianul care şedea nemişcat ca o stană de piatră, jucându-şi doar degetele mâinii drepte pe fluieraşul ce-i atârna de gât. Ştiam că sunetul fluierului putea servi ca semnal. Să fi avut vreun consemn în privinţa aceasta?

Era un războinic tânăr, de vreo optsprezece ani Poate că lua parte pentru prima oară la o campanie. Avea un cap foarte expresiv. Veşmintele sale îngrijite, ca şi arma Iui bogat ornamentată, mă făceau să bănuiesc că era fiu de căpetenie. Să-l omor? Să distrug această viaţă tânără, plină de nădejdi? Nu.

Mă apropiai lin, lin de tot şi apucându-l cu stânga de gât, îl lovii cu dreapta în aşa fel, ca nu cumva să-i fac vreun rău. Un bărbat în plinătatea vârstei poate nici nu s-ar fi resimţit,

dar flăcăiandrul se prăbuşi pe loc. Îi legai apoi mâinile şi picioarele, îi astupai gura cu un căluş şi-l imobilizai de trunchiul unui arbore mascat de tufăriş.

Dusei apoi la gură fluierul pe care-l luasem de la indian şi scosei un sunet scurt. Aproape în aceeaşi clipă foşni desişul din faţa mea şi un indian mai vârstnic se apropie grăbit. Îl culcai şi pe acesta dintr-o lovitură cu patul puştii, dar fără să-l omor – căci nu aveam alt scop decât să-l fac inofensiv.

Trebuie că prin preajmă se mai aflau vreo trei sau patru indieni... Era necesar să descopăr locul unde îşi adăpostiseră caii, acţiune legată de mari primejdii. Imitai deci un nechezat de armăsar şi iată că dinspre locul unde apăruse indianul cel vârstnic şi unde stătuseră în ajun caii noştri răsună un răspuns pe mai multe voci.

De-acum, ce-o da norocul! Îl legai pe indianul vârstnic cu propria lui cingătoare, pe cel tânăr îl aburcai în spate şi la adăpostul arborilor, cotii scurt prin fundul văii spre locul de unde îmi răspunseseră caii. Erau în număr de şase – dovadă că se mai aflau la pândă patru indieni. Aceştia se instalaseră desigur ceva mai departe, către intrare, fapt care-mi dădea putinţa să-mi pregătesc lovitura în mod serios.

Înainte de toate mă căţărai iarăşi sus, lângă Bob. Negrul, ascuns în scorbura copacului, mă tot aşteptase pândind la „fereastră”. De cum mă zări, coborî mai jos şi-şi iţi capul prin „draperia” de aluniş.

— Massa, oh, prins indian, omorât indian?

— Nu e mort. Vreau numai să-l ţinem prizonier. Ce zici, mă ajuţi să-l salvăm pe massa Bernard?

— Oh, Bob tare vrem salvăm massa Bern'! Cum trebuie facem ?

— Îl iei pe indian şi-l duci mereu la vale, până dai de un copac uriaş, un hickory. Acolo îl lepezi jos şi mă aştepţi.

— Aşa facem, massa!

— Dar să nu-i slobozi cumva legăturile. Dacă se desface, o păţeşti rău de tot!

— Bob nu vrea păţim!

— Foarte bine. Hai!

Atleticul Bob îşi săltă povara pe spate şi porni cu paşi mari în direcţia indicată, dispărând pe după povârniş.

Eu mă întorsei la caii comanşilor. Era, fireşte, greu ca, de unul singur, să scoţi de-acolo toţi cei şase cai, să-i mâi în sus, spre creastă şi să-i scobori de cealaltă parte. Şi, totuşi, mai bine singur decât cu ajutorul lui Bob – deoarece caii indieni nu se împacă de loc cu mirosul specific al negrilor. De încălecat se mai lasă încălecaţi, dar când negrul îi ia de căpăstru şi merge înaintea lor – nici vorbă să-l urmeze.

Ceea ce bănuisem se adeverea acum: toate lucrurile – atât cele aduse de noi de la Hide-Spot, cât şi pachetul găsit la cei doi Morgan – erau pierdute. Iată că aurul e într-adevăr deadly dust – praf ucigător! Dintr-o sută de inşi care aleargă şi-l caută prin Vestul sălbatic, nouăzeci sunt sortiţi pieirii. Luciul ispititor şi sunetul vrăjelnic al acestui metal trezesc din adânc forţele întunecimii. Acţiunea lui, spre a fi pozitivă, se cere îngrădită de legi.

Desfăcui chingile şi legai cu ele caii cap la coada într-un şir lung. Apucai calul din faţă de dârlogi şi-i trăsei pe tusşase după mine în sus, pe povârniş. Uşor nu era. Caii, cam îndărătnici, îmi dădură mult de furcă. Cei patru indieni vor fi fost la mare distanţă, de nu auziră fornăitul şi tropotul animalelor. Ajunsei totuşi cu bine sus, apoi dincolo, la vale. Echipa comanşilor rămăsese deci fără cai; nu mai aveau cum să ajungă şi să anunţe grosul trupei. Totodată, planul lor de a ne prinde – pe mine şi pe Bob – sau de a ne omorî, fusese zădărnicit.

Negrul şedea, sub copacul acela măreţ supraveghind pe tânărul indian. Aşteptând aşa, de unul singur, cu duşmanul lângă el, trebuie că nu se simţea tocmai bine, căci, la ivirea mea, parcă-i căzu o piatra de pe inimă şi faţa-i neagră se lumină de bucurie.

— O, frumos venit massa! Indian deschidem ochi cum dracul, facem mârâit, grohăit cum fiară. Dar Bob ai dat palmă una peste bot şi tăcut.

— Nu trebuie să baţi, Bob, nu-i cavalereşte. Şi apoi, e o jignire pe care indienii o plătesc cu moartea. Dacă tânărul acesta scapă, e din nou liber şi dă cumva de tine, atunci te-ai ars!

— Negru Bob ars? Oh, massa! Mai bine omorâm acum indian, să nu mai fim liber!

Îşi trase cuţitul de la brâu şi-l sprijini cu vârful de pieptul comanşului.

— Stai, Bob, nu te apuca să verşi sânge! Dacă-l lăsăm în viaţă, ne-ar putea fi de mare folos. Ajută-mă să-l leg bine pe cal!

Îi scosei prizonierului căluşul din gură.

— Fratele meu roşu să răsufle în voie, dar să nu vorbească neîntrebat.

— Ma-ram vorbeşte când îi place, răspunse tânărul. Şi dacă n-ar vorbi, faţa palidă tot l-ar ucide şi i-ar lua scalpul.

— Ma-ram va rămâne în viaţă şi-şi va păstra scalpul, căci Old Shatterhand nu-i ucide pe duşmani decât în luptă.

— Cum, Old Shatterhand? Iuf!

— Da, da, eu sunt. Ma-ram nu va fi duşmanul, ci fratele meu şi am să-l duc la wigwamul părintesc.

— Tatăl lui Ma-ram e To-kei-hun, „Taurul cu coarne”, marea căpetenie a comanşilor care-i călăuzeşte pe războinicii Racurroh. El îl va ucide pe Ma-ram pentru că a căzut prizonier în mâinile unui alb.

— Ar dori fratele meu să fie iarăşi liber? Tânărul mă privi mirat.

— Poate Old Shatterhand să lase liber pe un războinic, să nu-i ia scalpul, nici viaţa?

— Dacă tânărul meu frate îmi făgăduieşte că nu va fugi şi că va merge cu mine până la wigwamul lui, atunci îl dezleg numaidecât şi-i dau un cal. Îşi poate lua şi armele care atârnă de oblâncul şeii.

— Iuf! Old Shatterhand are pumn de fier şi inima bună. El nu seamănă cu celelalte feţe palide. Dar nu cumva limba lui vorbeşte cu două înţelesuri?

— Eu nu spun decât adevărul. Vrea fratele meu să-mi urmeze cuvântul până vom ajunge înaintea lui To-kei-hun?

— Ma-ram se învoieşte.

— Atunci treacă focul păcii din mâna mea într-a ta şi să te mistuie dacă ai să-ţi calci cuvântul.

Mustangul meu se afla într-un ascunziş prin apropiere. Îl adusei de acolo şi scotocind în cobur, scosei la iveală două ţigări de foi din cele pe care le luasem din vizuina stakemen-ilor. Chibrituri aveam. După cel dezlegai pe indian, aprinsei cele două „havanos” subţirele şi ne apucarăm de fumat cu obişnuitul ritual.

— Oare albii nu au şi ei un Mare Spirit care să facă argilă pentru calumete? întrebă Ma-ram.

— Avem şi noi un spirit, chiar mai mare decât celelalte. Avem şi argilă din belşug. Numai că feţele palide trag din pipă doar acasă, în wigwamurile lor. Altminteri, s-au deprins să „bea fumul păcii” din aceste ţigări, care ocupă mai puţin loc decât pipele.

— Iuf! Şi-karr? Marele Spirit al feţelor palide e înţelept. Aceste şi-karr sunt, într-adevăr, mai uşor de purtat.

Bob se uita nedumerit cum fumam fără griji tocmai aici, în vecinătatea unor duşmani atât de primejdioşi şi în compania unui indian pe care cu câteva clipe mai înainte hotărâsem să-l leg pe spinarea calului.

— Massa, vrem şi Bob fumăm la pace! se rugă el.

— Ia şi tu o ţigară! Dar fumeaz-o pe drum, că nu mai e vreme: plecăm imediat.

Comanşul îşi căută calul şi încalecă. Din cât învăţasem să-i cunosc pe indieni, nu aveam motive să-l suspectez. După multă osteneală, negrul reuşi să se salte şi el în cele din urmă pe un cal. Pe ceilalţi îi legarăm laolaltă, ca să-i putem trage după noi. În sfârşit, încălecai şi eu pe mustang şi marşul începu.

Între noi şi nenorocita aceea de vâlcea terenul cobora mereu în pantă. O luarăm pe lângă un greabăn şi făcurăm un ocol pentru a ajunge pe urmele trupei comanşilor. Mâna

de indieni rămaşi în vale, fără cai, ne văzu, bineînţeles şi se porni pe un urlet nemaipomenit, care însă nu ne sperie de loc. Ma-ram se stăpâni şi fără să clipească măcar, nu schiţă nici un gest, nici o intenţie de a privi înapoi.

Ne continuarăm drumul până în amurg, într-o tăcere deplină. Ajunşi la Rio Pecos, aleserăm un loc potrivit pentru popas. Sub şeile cailor luaţi de la indieni găsirăm pastrama din belşug, ceea ce ne scuti de foame şi de osteneala vânatului. De comanşii rămaşi în vâlcea nu aveam ce ne teme: ne depărtasem atât de mult încât nu mai puteau să ne ajungă din urmă în cursul nopţii.

Ma-ram se lungi imediat şi adormi. Bob şi cu mine făcurăm toată noaptea de strajă cu schimbul. Când miji de ziuă scosei harnaşamentul de pe cei patru cai indieni neutilizaţi şi-i mânai spre apă. Animalele trecură fluviul înot şi dispărură curând dincolo, în pădure. Ma-ram asistase la toate acestea fără să scoată un cuvânt.

Urmele după care ne orientam acum erau perfect vizibile, dovadă că trupa comanşilor se simţea în siguranţă. Coborâse de-a lungul malului drept al lui Rio Pecos, până la vărsarea lui în Sierra Guadelupa superioară. Aici, spre surpriza mea, urmele se despărţeau. Majoritatea indienilor cotise către munţi, restul îşi continuau drumul pe direcţia iniţiala.

Descălecai pentru a cerceta urmele. Printre acestea desluşii clar copitele bătrânei Tony. Le cunoşteam atât de bine forma şi dimensiunile, încât era cu neputinţa să mă înşel. Puţin mai încolo dădui de urmele] unei tabere de noapte.

— Fiii comanşilor s-au dus în munţi, la mormântul marii lor căpetenii? îl întrebai pe Ma-ram.

— Fratele meu a ghicit.

— Şi ceilalţi, continuai arătând în direcţia opusă! Au plecat cu prizonierii la wigwamurile voastre?

— Aşa le-au poruncit cele două căpetenii.

— Oare au luat cu ei şi comorile feţelor palide?

— Le-au luat ca să le păstreze, fiindcă nu ştiu care dintre albi e stăpânul lor.

— Şi unde şi-au ridicat comanşii corturile?

— În savana ce se întinde până la apa căreia feţele palide îi spun Rio Grande.

— Adică în savana dintre cei doi munţi?

— Da.

— Atunci vom părăsi aceste urme şi ne vom abate spre miazăzi.

— Fratele meu va face cum crede de cuviinţă, dar să ştie că acolo nu va găsi apă.

Îl privii stăruitor în ochi.

— Oare fratele meu a mai văzut vreodată munţi care, învecinaţi cu un mare fluviu, sa fie lipsiţi de apă? Toate râurile îşi scot apa tocmai din adâncul munţilor.

— Fratele meu va vedea mai târziu cine are dreptate: comanşul sau el.

— Eu însă ştiu de pe acum de ce comanşul nu vrea s-o apucăm spre munţi.

— De ce? Fratele meu să mi-o spună şi mie.

— Fiii comanşilor îi duc pe prizonieri de-a lungul apei care face un mare ocol. Ori eu, dacă o iau drept spre miazăzi, îi ajung din urmă înainte ca ei să fi sosit în wigwamurile lor.

Indianul tăcu. Îi citisem gândurile.

Mă apucai apoi să număr urmele copilelor. Erau de şaisprezece ori câte patru; ceea ce însemna că escorta lui Winnetou, Sam şi Bernard era compusă din treisprezece comanşi. Cu siguranţă că prizonierii erau cât se poate de bine legaţi. Astfel, chiar dacă i-aş fi ajuns din urmă, nu i-aş fi putut salva cu forţa. Trebuia găsit un vicleşug.

Pornirăm deci spre sud cu toată viteza de care erau în stare caii. Drumul se dovedi greu, întortocheat şi obositor. Mie regiunea îmi era necunoscută, iar Ma-ram nu-mi dădea decât sumare indicaţii. Totuşi, o scosei la capăt. Chiar a doua zi dimineaţa, după ce trecusem munţii, văzui preria

desfăşurată în adânc şi învecinându-se la stânga cu apele argintii ale lui Rio Pecos. Pădurea coborâse parcă din munţi împreună cu noi, însoţindu-ne încă o bucată bună de drum de-a lungul apei, în savană. Lângă un mic afluent al lui Rio Pecos, dădurăm iarăşi de urmele comanşilor. Aceştia trecuseră pe-acolo în ziua precedentă, cam pe la ora prânzului, pentru ca apoi, pe malul unui pârâiaş învecinat, să se adăpostească un timp de soarele arzător al amiezii.

Hotărâi şi eu să ne odihnim puţin, dar alesei un loc mai depărtat de apă, mai dosnic, într-un desiş care ne oferea oarecare siguranţă. Această măsura de precauţie se dovedi curând extrem de utilă, căci abia mă aşezasem alături de Ma-ram, că-l şi văzui pe Bob venind în goană dinspre pârâu, unde se dusese la scaldă împreună cu calul său.

— Oh, massa, strigă el, venim călăreţi! Unu, doi, cinci, şase! Fugim, massa, ori ucidem la călăreţi?

Alergai spre marginea desişului şi zării într-adevăr şase cai, în două grupuri de câte trei, suind din josul malului. Câte un cal, ultimul din fiecare grup, părea încărcat cu poveri, iar în faţă venea câte un om călare. Nu aveam de-a face, aşadar, decât cu doi vrăjmaşi – aceasta în cazul că indivizii făceau într-adevăr parte dintr-o asemenea categorie; pentru că, de fapt, în ciuda depărtării, îmi dădeam seama că nu sunt indieni, ci albi.

Iată însă ca, îndărătul lor, veneau în goana mare încă cinci călăreţi care nu puteau fi decât roşii. În cel mult cinci minute aveau să-i întreacă. Totul arăta ca o cursă de urmărire. Ca să desluşesc şi mai bine situaţia, îmi dusei luneta la ochi.

— Zounds! îmi scăpă fără voie de pe buze, constatând uimit că primii doi nu erau alţii decât Fred Morgan şi fiul său Patrik.

Să-i omor, sau să-i prind de vii? Nu, nu voiam să-mi mânjesc mâinile cu sângele acestor tâlhari. Îmi pregătii puşca şi stătui în aşteptare. Se apropiau tot mai mult de apă, cu indienii la nici cinci sute de paşi în urma lor. Auzeam

de-acum gâfâitul cailor; cât pe-aci să treacă prin faţa mea. Atunci trăsei două focuri la o fracţiune de secundă unul de altul. Ochisem în capetele celor doi cai. Bietele dobitoace se prăbuşiră. Caii de povară, legaţi de cei dintâi şi cuprinşi de spaimă, se smuciră sălbatic, încercând să fugă. Cei doi Morgan zburară cât colo şi se izbiră de pământ. Mă încordai, gata să sar asupra lor.

— O-hi-hi-hiiii! răsună atunci strigătul de luptă al urmăritorilor, la care se asocie şi glasul lui Ma-ram.

Şi într-o secundă mă trezii împresurat. Trei tomahawkuri şi două cuţite scânteiau deasupra capului meu.

— Cha! Staţi! strigă Ma-ram ocrotindu-mă cu trupul lui. Această faţă palidă mi-e prieten!

Comanşii mă lăsară numaidecât în pace, dar consecinţele atacului lor nu mai puteau fi evitate: cei doi Morgan avură timp să se reculeagă şi să dispară prin desiş, iar caii lor, cabrându-se din răsputeri la strigătul indienilor, rupseră legăturile şi se aruncară orbeşte în apă. Recunoscui din primul moment că erau cei patru cai de povară ai noştri. Supraîncărcaţi, ei se scufundară imediat.

Patru dintre indieni se năpustiră în căutarea celor doi fugari. Pe al cincilea reuşii să-l opresc.

— Fratele meu roşu să fie bun şi să-mi spună de ce războinicii comanşi îi urmăresc pe prietenii lor albi?

— Oamenii albi au gură de şarpe cu limba în doua vârfuri. Peste noapte ne-au ucis straja şi au fugit cu comorile lor.

— Cu aurul?

— Şi cu aurul, şi cu hârtiile lor vrăjite, cusute în piele.

Comanşul ne părăsi şi dădu fuga după camarazii lui. Aşadar, temându-se că nu vor mai primi înapoi valorile din mâna comanşilor, cei doi Morgan hotărâseră să le şterpelească şi s-o ia din loc. Prin „hârtiile vrăjite” trebuia să înţeleg, desigur, bonurile de tezaur şi bancnotele după care umblaserăm noi. Exact în locul unde se scufundară caii, fluviul făcea o buclă şi vârtejul iute ne lua orice

nădejde de a mai salva din valuri încărcătura de deadly dust, de „praf ucigător*.

Ce mai puteam face? Dorinţa de a-mi ajuta prietenii era, fireşte şi mai mare decât aceea de ai prinde pe cei doi tâlhari şi asasini. De altfel, puteam să-i las în grija celor cinci comanşi care-i urmăreau.

— De ce fratele meu alb a tras în cai şi nu în călăreţi? se interesă Ma-ram. Oare Old Shatterhand nu prea ştie să ochească?

— De ce nu te-am ucis pe tine când îmi rezemasem vârful cuţitului de pieptul tău? La fel şi acum: m-am mulţumit să dobor numai caii pentru că mai aveam o vorbă cu călăreţii.

— Old Shatterhand îi poate urmări împreuna cu fraţii mei roşii. Astfel, îi va prinde şi le va spun vorba cuvenită.

Mai că-mi venea să râd de strădania lui Ma-ram de a mă abate de la urmărirea grupului care escorta prizonierii.

— Nu mă ţin eu de ei! îl lămurii. Războinicii comanşi sunt înţelepţi şi viteji. Ei vor pune mâna singuri pe albii aceia ticăloşi şi-i vor duce în wigwamurile lor. Ma-ram binevoiască să încalece şi să pornim.

Cele întâmplate îmi tăiaseră pofta de odihnă, apoi, mai era un motiv ce mă îndemna la drum Escorta prizonierilor fusese alcătuită iniţial din treisprezece călăreţi – acum, însă, cei doi Morgan plus cinci comanşi şi străjerul ucis nu mai intrau în socoteală; rămăseseră deci în escortă numai cinci inşi care ii păzeau pe cei trei prizonieri. În asemenea condiţii era mult mai uşor să-i eliberăm.

Dădurăm aşadar pinteni cailor. Până spre asfinţit făcurăm o distanţă serioasă şi examinând urmele apreciarăm că mica trupă trebuie sa fi trecut pe acolo abia către prânz. Fuga celor doi Morgan, moartea santinelei, ca şi convingerea că nimeni nu le calcă pe urme – toate acestea îi făcuseră să întârzie destul de mult.

Deşi Ma-ram ne tot îmbia la odihnă şi-şi rotea ochii în căutarea unui loc de popas, a trebuit, vrând-nevrând, să mai facă aproximativ patru mile engleze, până ce

întunericul ne împiedică să mai desluşim vreo urmă. Abia atunci hotărâi să ne oprim. Dar a doua zi o pornirăm iarăşi la drum dis-de-dimineaţă.

Acum urmele duceau în jos, spre sud, în largul savanei. Treceam ici-colo peste cărări tăiate de bivoli şi urmele după care ne dirijam ne arătau că depărtarea până la călăreţii din faţa noastră se scurtează treptat. Începui să nutresc chiar speranţa de a-l ajunge până la amiază – când un amănunt veni să ma dezamăgească. Şi anume: dădurăm peste un loc bătucit de numeroşi cai, dintre care-cel puţin zece se îndreptau spre sud.

— Iuf! făcu Ma-ram.

Apoi tăcu. Dar în ochii lui voit nepăsători se aprinse un licăr de bucurie. Situaţia mi se lămuri numaidecât. Micul grup se întâlnise, desigur, cu o ceată de comanşi sub ocrotirea căreia îşi continuau acum drumul.

— Cât mai e până la tabăra voastră?

— Nu e tabără! Comanşii Racurroh şi-au ridicat în savană o aşezare mal întinsă chiar decât oraşele albilor. Dacă fratele meu îşi îndeamnă bine calul, poate să ajungă acolo înainte ca soarele să se culce în ierburile preriei.

La prânz făcurăm o scurtă haltă, iar spre seară zării într-adevăr nişte dungi negre la orizont. Prin lunetă constatai numaidecât că e vorba de corturi dispuse în şiruri lungi.

Comanşii se instalaseră aici, pe o mare întindere, în vederea vânătorii de bizoni. Păreau toţi atât de preocupaţi de sosirea grupului cu prizonierii, încât nimeni nu ne aţinu calea. Ajunserăm astfel nestingheriţi chiar în preajma corturilor.

În sfârşit, îmi strunii mustangul şi-l întrebai pe Ma-ram:

— Acestea sunt wigwamurile comanşilor?

— Da.

— Oare îl găsim aici şi pe To-kei-hun, marea căpetenie?

— Tatăl lui Ma-ram se află totdeauna lângă copiii lui.

— Poate fratele meu să-l anunţe că Old Shatterhand vrea să vină la el în ospeţie?

Tânărul mi privi oarecum mirat, apoi spuse:

— Şi nu-i e teama lui Old Shatterhand de atâţia duşmani? Doboară el şi bizoni şi urşi, dar fiii comanşilor sunt mulţi ca şi arborii pădurii.

— Old Shatterhand ucide fiarele, dar nu şi pe fraţii lui roşii. El nu se teme nici de sioux, nici de kiowaş, apaş sau comanş, pentru că e prietenul tuturor bărbaţilor viteji. Glonţul lui nu loveşte decât în ucigaşi, în tâlhari şi trădători. Aşadar, du-te! Eu aştept aici.

— Dar Ma-ram e prizonier! Dacă Old Shatterhand nu-l mai găseşte pe urmă?

— Ma-ram e liber, nu-l mai socot prizonier. Doar ne-am împărtăşit împreună din fumul păcii!

— Iuf!

Şi dând pinteni calului, tânărul porni la galop. Negrul şi cu mine lăsarăm caii slobozi şi ne aşezarăm în iarbă. Bravul Bob avea o mutră cât se poate de acră.

— Massa, ce facem indian la Bob dacă mergem acolo?

— Asta se va vedea.

— Vedea rău, nu plăcere. Indian frigem Bob la stâlp şi mort de tot.

— Poate că n-o să fie chiar aşa de rău. Oricum, dacă vrem să-l salvăm pe massa Bernard, trebuie să mergem.

— Oh, negru Bob vrem salvăm massa Bern'! Bob lăsăm fript, mâncat, numai indian lăsăm liber massa Bern'!

Îşi însoţise această eroică declaraţie cu o grimasă care, mai mult ca sigur, le-ar fi tăiat indienilor pofta să-l mănânce. Apoi apucă o halcă de pastrama pentru ca, înaintea morţii, să se bucure barem de plăcerile vieţii.

Nu aşteptarăm prea mult răspunsul la mesajul meu. Peste puţin, un numeros grup de călăreţi, strigând şi agitându-şi armele, veniră către noi, executară o manevră şi ne împresurară din toate părţile, strâns de tot, mai să ne calce sub copitele cailor. Patru căpetenii, venind ventre a terre, îşi struniră caii drept în nasul nostru. Bob se răsturnă pe spate; eu însă rămăsei calm şi neclintit la locul meu.

— Oh, indian omorât Bob şi massa! se tângui negrul în timp ce-şi înălţa ochii să vadă ce se mai întâmplă.

— Nici prin gând nu le trece! îl liniştii eu. Ne pun numai la încercare; vor să ştie dacă ni-e teamă sau nu.

— Încercare? Oh, indian facem cât vrea! Bob curaj, nu temem.

Se ridică iarăşi în şezut, sforţându-se să pară cât mai fioros cu putinţă. Căpeteniile descălecară. Cel mai în vârstă luă cuvântul.

— De ce omul alb nu stă în picioare în faţa unor căpetenii ale comanşilor?

— Omul alb vă arată astfel că sunteţi bineveniţi, îi dădui replica. Rog pe fraţii mei roşii să se aşeze.

— Căpeteniile comanşilor nu se aşază decât lângă o altă căpetenie. Unde îşi are omul alb wigwamul şi războinicii?

Atunci apucai hotărât tomahawkul.

— Un conducător trebuie să fie puternic şi viteaz. Dacă oamenii roşii nu cred că sunt căpetenie, n-au decât să lupte cu mine şi se vor convinge că nu mint!

— Care este numele omului alb?

— Toţi vânătorii, ca şi războinicii, fie albi sau roşii, îmi spun Old Shatterhand!

— Pesemne că omul alb şi-a luat singur acest nume.

— Căpeteniile comanşilor să se măsoare cu mine dacă vor! Ei cu tomahawkul şi cuţitul, iar eu cu mâna goală. Howgh !

— Omul alb rosteşte vorbe trufaşe. Să ne arate însă că e într-adevăr curajos pe cât se laudă a fii. Să încalece şi să vină cu războinicii Racurroh!

— Vom fuma împreună calumetul?

— Războinicii vor ţine sfat şi se va vedea

— Bine, merg cu gânduri de pace.

Urcai în şa. Bob se caţără şi el pe calul său nărăvaş. Părea că nimeni nu-l ia în seamă. Indianul îi dispreţuieşte pe negri mai mult chiar decât unii albi. Pe mine, însă, căpeteniile mă luară la mijloc şi pornirăm cu toţii în galop

spre tabără. Trecurăm printre corturi şi oprirăm în faţa unuia mai mare şi mai arătos. Căpeteniile descălecară. Făcui la fel.

Pe Bob nu-l zăream nicăieri. Eram singur, înconjurat de toată ceata de războinici. Căpetenia care vorbise adineauri puse mâna pe puşca mea.

— Faţa palidă să ne dea armele!

— Ba le păstrez! N-am venit încoace ca prizonier, ci de bună voie.

— Totuşi, omul alb trebuie să ne dea armele până ce războinicii roşii se vor convinge cu ce gânduri a venit.

— Cum aşa? Oamenii roşii se tem de mine? Dacă îmi cereţi armele, înseamnă că v-aţi speriat.

Indianul se simţi atins în prestigiul lui de războinic, îşi plimbă privirea întrebătoare către ceilalţi şi înţelegând pesemne că aceştia înclină să-mi lase armele, hotărî:

— Războinicii comanşilor nu cunosc teama. Omul alb să-şi păstreze armele!

— Cum îi spune fratelui meu roşu?

— Old Shatterhand vorbeşte cu To-kei-hun, căpetenia de care tremură toţi duşmanii.

— Îl rog pe fratele meu To-kei-hun să-mi dea un cort unde să stau până ce căpeteniile vor ţine sfat şi vor socoti să-mi vorbească.

— Spusa ta e bună. Vei aştepta într-un cort până ce războinicii Racurroh vor hotărî dacă fumăm calumetul sau nu.

Îmi făcu semn cu mâna şi se depănă. Eu îl urmai cu calul de căpăstru. Dându-se în lături, indienii ne lăsară loc de trecere. Observai cu acest prilej o mulţime de femei, tinere şi bătrâne, zgâindu-se curioase din corturi la omul alb care îndrăznise să pătrundă în peştera leilor. Din fericire, comanşii aceştia nu făceau parte din tribul cu care Winnetou se războise la Mapimi.

Corturile, sau să le zicem colibele, arătau la fel ca şi la indienii din nord. Erau rodul exclusiv al muncii femeilor,

bărbaţii ocupându-se numai cu războiul, cu vânătoarea şi pescuitul şi lăsând toate celelalte corvezi pe umerii sexului „slab”, cum îl numim noi de obicei.

Femeile sunt acelea care cară piei pentru pereţii corturilor sau colibelor, le întind la soare şi desenează cu o bucală de cărbune forma necesară. Pe urmă pieile sunt tăiate şi prinse în cureluşe subţiri. Se aduc parii împreună cu toate obiectele destinate noii locuinţe. Pe locul ales în acest scop, cu ajutorul unor unelte foarte primitive, se face o groapă rotundă, adâncă de circa două picioare, fixându-se jur-împrejur un număr mai mare sau mai mic de pari, în funcţie de dimensiunea locuinţei. Parii trebuie să aibă cel puţin lungimea egală cu diametrul gropii. Împreunaţi la vârf, ei sunt legaţi cu nuiele de alun sau de salcie. Femeile şi fetele trebuie să se caţere pe pari şi să facă legăturile, susţinându-se numai cu ajutorul picioarelor, ceea ce nu-i deloc o treabă uşoară. Eşafodajul acesta reprezintă scheletul locuinţei. Partea cea mai complicată a construcţiei este însă aşezarea pe schelet a pieilor care atârnă deosebit de greu. Parii verticali sunt sprijiniţi la mijloc cu proptele bifurcate în vârf şi fixate tot cu cureluşe. Astfel, în interior se formează două încăperi concentrice. Amândouă şirurile de pari sunt acoperite cu piei, lăsându-se sus o deschizătură pe unde iese fumul când arde focul în mijlocul cortului. Cele două încăperi pot fi mascate cu piei sau împletituri, după dorinţa proprietarului.

Cortul în care fusei condus era mic şi pentru moment, neocupat. Îmi pironii calul afară, dădui la o parte cele două piei ce mascau intrarea şi păşii înăuntru fără să mă sinchisesc de căpetenia care nici nu avea intenţia, de fapt, să mă urmeze…

Nu trecură nici două minute că se ivi în cort o indiană foarte bătrână, cu o legătură de vreascuri în spinare. Lepădă vreascurile şi ieşi, ca să se întoarcă apoi cu un vas de lut, mare şi cam hârbuit. Aprinse focul şi aşează oala la fiert.

Eu mă lungisem jos şi o priveam în tăcere. Ştiam că după mentalitatea indienilor mi-aş fi pierdut mult din prestigiu, dacă intram în vorbă cu ea. De altfel, pentru mine era clar că mă aflam aici de fapt sub supraveghere şi că, pe ascuns, ochii gazdelor mă spionau prin nu ştiu ce spărturi nevăzute.

Mâncarea dădu în clocot şi mirosul mă anunţă că e vorba de carne de vită. Într-adevăr, după vreun ceas, bătrâna îmi aşează la picioare oala fierbinte şi plecă iar, lăsându-mă să mănânc în toată voia. Ceea ce şi făcui. Mărturisesc că pulpa de bivol îmi plăcu foarte mult; nici zeama n-o găseam de lepădat; doar că vasul nu prea strălucea de curăţenie şi-mi lipsea sarea, de care indienii nu vor să audă.

La drept vorbind, mă bucuram de un tratament excepţional, iar în ce priveşte vasul, pot paria şi azi că era singurul disponibil din toată tabăra.

Mă ospătai deci şi întins pe jos cu pătura strânsă sub cap, dădui frâu liber gândurilor. Stând aşa, îl auzii de afară pe mustangul meu, care se ospăta. Va şi zică, gazdele se îngrijiseră şi de cal. în acelaşi timp, auzeam cum doi indieni patrulează neîncetat în jurul cortului. Ceva mai târziu, focul se stinse şi adormit. Mă aflam, desigur, în pragul unor evenimente serioase – şi oboseala nu-mi putea fi de folos. Un foşnet mă trezi în zori. Ridicându-mi pleoapele, o văzui iarăşi pe bătrână aprinzând focul şi aşezând oala la fiert.

Îşi făcea datoria fără să mă privească, fără să-mi acorde cea mai mică atenţie; ceea ce nu însemna însă nici o jignire la adresa mea.

Consumai carnea cu aceeaşi poftă ca în ajun, după care hotărâi să ies puţin din cort. Dar numai ce scosei capul afară, că una din străji se şi repezi la mine cu suliţa.

Această comportare n-o puteam tolera fără să-mi pierd pentru totdeauna autoritatea în ochii comanşilor. Apucai deci suliţa cu amândouă mâinile, aproape de vârf şi împingând repede înainte, o smucii apoi cu atâta putere, încât bietul indian o scăpă din mâini şi căzu lat.

— Iuf! răcni el, ridicându-se şi smulgându-şi cuţitul de la brâu.

— Iuf! mă strâmbai, trăgând la rândul meu cuţitul şi aruncând suliţa în cort.

— Faţa palidă să-mi dea suliţa!

— Pielea-roşie n-are decât să intre înăuntru şi s-o ia!

Judecând după mutra lui, invitaţia nu părea să-l ispitească. Dar iată că răsări celălalt străjer.

— Omul alb să intre în cort! îmi porunci pe un ton categoric.

Vârful suliţei sale mai că-mi atingea faţa, încât nu putui rezista ispitei de a repeta experimentul de adineauri. Cât ai clipi, căzu şi acest de-al doilea comanş cu nasul în pământ, iar suliţa lui urmă drumul celei dintâi.

Lucrul acesta li se păru prea de tot; strigară amândoi, alarmând întreaga tabără.

Exact în dreptul cortului meu se afla un alt cort mult mai arătos şi cu trei scuturi agăţate la intrare. La strigătul paznicilor, perdeaua de piele se dădu la o parte şi un cap oacheş de fată se ivi ca să afle pricina tărăboiului. Doi ochi negri, focoşi, stăruiră o clipă asupra mea. Apoi căpşorul dispăru. Două secunde mai târziu se arătară cele patru căpetenii şi veniră spre noi. La un semn al lui To-kei-hun, străjile se retraseră.

— Ce caută faţa palidă aici, în faţa cortului?

— Aud bine? Pesemne că fratele meu vrea să ştie ce caută aici cei doi paznici roşii.

— Ei fac de strajă pentru ca omului alb să nu i se întâmple nimic. Deci, stai înăuntru!

— Oare printre războinicii lui To-kei-hun se află oameni răi şi păcătoşi care nu ascultă de poruncile căpeteniei, că se simte nevoia de paznici ca să-i ocrotească pe musafiri? Old Shatterhand se lipseşte de pază! El va zdrobi cu pumnul său ţeasta oricărui mişel şi fătarnic. Fraţii mei să se întoarcă fără grijă la wigwamul lor; vreau să mă plimb puţin. Pe urmă mă întorc şi stăm de vorbă.

Intrai în cort şi-mi luai armele care, fireşte, nu era cazul să rămână acolo. Dar când să ies din nou, mă pomenii cu o duzină de suliţe îndreptate asupra mea. Eram, deci, prizonier. Să-i înfrunt? Să aleg calea luptei? Nu, îmi veni altă idee. Mă trăsei către fundul cortului şi cu tomahawkul despicai pielea groasă ca să mă strecor afară.

Ieşii astfel prin dos, în timp ce comanşii păzeau cu străşnicie intrarea. Văzându-mă, îşi holbară mai întâi ochii de uimire. Apoi se stârni un vacarm, de parcă le-ar fi scăpat din lanţuri o sută de urşi. Căpeteniile, care între timp se întorseseră la corturile lor, reveniră într-o goană deloc potrivită cu ţinuta mândră de până atunci. Îşi făceau loc cu coatele printre războinici, alergând să mă prindă.

Să mă fi opus cu arma? Nu era posibil. M-ar fi omorât şi pe mine şi pe tovarăşii a căror salvare o urmăream. Hotărât, scosei din buzunar luneta şi o îndreptai asupra lor, strigând cât se poate de crunt:

— Staţi, că vă curăţ pe toţi!

Se traseră înapoi speriaţi. Ori nu cunoşteau deloc asemenea instrument, ori poate îl mai văzuseră aiurea, dar nu ştiau ce nefaste puteri o fi ascunzând.

— Ce vrea omul alb? vorbi To-kei-hun. De ce nu şade în wigwamul lui?

— Old Shatterhand e mare vraci printre oamenii albi, îl lămurii eu. Am să vă dovedesc că pot nimici întregul neam al comanşilor.

Băgai luneta la loc în buzunar, apucai în schimb carabina Henry şi arătai spre unul din corturile mai depărtate:

— Oamenii roşii să se uite la prăjina aceea din faţa cortului!

Dusei arma la ochi şi apăsai pe trăgaci. Glonţul nimeri exact în vârful prăjinii. Un murmur de admiraţie se făcu auzit peste tot. Indienii preţuiesc îndemânarea şi curajul chiar şi al celui mai neîmpăcat duşman al lor.

Al doilea glonţ nimeri mai jos, la o distanţă de jumătate de ţol, al treilea şi mai jos, la aceeaşi distanţă. Acum

murmurul încetă. Indienii, necunoscând decât puşca obişnuită cu două încărcături, rămaseră perplecşi în faţa carabinei mele cu repetiţie. La cel de-al patrulea foc, mulţimea înmărmuri. Apoi, cu al şaselea şi al şaptelea, uluirea comanşilor crescu fără margini şi groaza se desenă pe chipurile lor. Trăsei astfel de nu mai puţin de douăzeci de ori, găurind prăjina în tot atâtea locuri şi mereu la aceeaşi distanţă. Apoi, cu cel mai firesc aer posibil, îmi agăţai carabina de umăr si, pe un ton flegmatic, rostii:

— Ei, s-au convins bărbaţii roşii că Old Shatterhand e un vraci neîntrecut? Cine va încerca să-i facă vreun rău se va alege cu moartea! Howgh!

Îmi văzui astfel de drum fără să întâmpin nici o împotrivire. În faţa corturilor înşirate de ambele părţi, femei şi fete se uitau la mine ca la o fiinţă cu puteri supraomeneşti. Puteam să fiu satisfăcut de impresia ce o lăsase scamatoria mea.

La unul din corturi stătea o strajă, ceea ce mă făcu să bănuiesc că se află un prizonier. Dar cine anume? Să-l întreb pe paznic, să nu-l întreb? Când, deodată, aud un glas cunoscut:

— Massa, oh, lăsăm negru afară! Indian prins la Bob, vrem tăiem şi mâncăm.

Cârmii spre intrare, dădui Ia o parte pieile şi-l scosei afara pe Bob. Înspăimântat, străjerul nici nu încercă să se opună, iar în rândurile celorlalţi nu se auzi nici un protest.

— Te-au închis aici chiar după sosire? îl întrebai pe negru.

— Da, massa. Luat Bob de la cal şi băgat cert. Aşa stam Bob până acum.

— Va să zică, nu ştii unde se află massa Bernard?

— Oh, massa Bern' n-ai văzut, n-ai auzit.

— Vino ! Ţine-te după mine!

Trecurăm astfel de câteva corturi, când ne aţinură iarăşi calea cei patru şefi, urmaţi de o suită numeroasă. Ieşiseră prudenţi din dosul corturilor pentru a-mi tăia drumul. Dusei

repede mâna la puşcă, dar To-kei-hun îmi făcu semn că nu vine cu gânduri rele. Mă oprii, deci şi-l aşteptai.

— Încotro se duce fratele alb? Să vină la sfatul căpeteniilor, să stăm de vorbă!

Până atunci fusesem „omul alb” sau „faţa palidă”. Acum mă transformasem în „fratele alb”. Se vedea deci că le impusesem oarecare respect.

— Vor fuma fraţii roşii calumetul cu mine?

— Vom sta mai întâi de vorbă şi dacă spusa ta se va dovedi dreaptă, vei fi privit ca un fiu al comanşilor.

— Atunci fraţii mei să se întoarcă! Old Shatterhand va veni în urma lor.

O luarăm iarăşi îndărăt şi trecurăm de cortul meu. Ceva mai încolo, în susul uliţei, o zării pe Tony, bătrână iapă a lui Sam, iar alături, priponiţi unul lângă altul, caii lui Winnetou şi Bernard. Prizonierii însă nu erau acolo; altminteri aş fi văzut afară străjile.

În cele din urmă, ajunserăm într-un fel de piaţă aproape circulară, înconjurată de mai multe rânduri de indieni. Aici era, desigur, locul tradiţional al sfatului.

Căpeteniile păşiră în mijloc şi se aşezară. O seamă de războinici, privilegiaţi din cine ştie ce motive, se apropiară şi ei, luând loc în semicerc dinaintea căpeteniilor. Fără să aştept o invitaţie specială, mă aşezai la rândul meu, ba îi făcui semn şi lui Bob să se ghemuiască mai în spate. Atitudinea mea nu le conveni deloc căpeteniilor.

— De ce omul alb se aşază când e vorba să-l judecăm? întrebă supărat To-kei-hun.

Făcui un gest de om sigur şi stăpân pe sine:

— Şi mă rog, oamenii roşii de ce se aşază când e vorba să-i judece Old Shatterhand?

În ciuda feţei lor ca de piatră, descifrai totuşi că replica mea îi surprinsese.

— Omul alb are o limbă cam glumeaţă, dar fie, să stea jos. Totuşi, pe negru de ce 1-a scos din cortul lui şi ni-l aduce

acum şi la sfat? Nu ştie Old Shatterhand că negrii n-au dreptul să şadă în faţa omului roşu?

— Omul acesta se află în slujba mea. Când eu îi poruncesc să şadă, atunci se aşază chiar şi în faţa căpeteniilor roşii! Hai, să înceapă sfatul!

Uram convins că numai cu acest mod impertinent de a mă purta îmi pregăteam oarecum salvarea. Cu cât mai îndrăzneţ mă arătam, fireşte, fără a-i ofensa direct, cu atât mai mult creşteam în ochii lor. O supunere pasivă ar fi echivalat cu moartea.

To-kei-hun aprinse calumetul şi-l trecu din mână-n mână. Mie nu mi-l oferi. Ceremonia încheiată, căpetenia se scula şi se porni pe cuvântat. Indienii sunt îndeobşte foarte tăcuţi şi rezervaţi faţă de străini. Dar cu anumite prilejuri ei demonstrează un debit verbal care în nici un caz nu rămâne în urma celui european. Există chiar căpetenii care şi-au cucerit faima prin talentul şi elocinţa lor, asemenea marilor oratori ai lumii antice sau moderne. Limbajul lor colorat, înflorit, aminteşte parcă poezia graiurilor orientale.

Căpetenia începu cu obişnuita introducere ce se face la judecarea unui alb, de fapt un rechizitoriu adresat întregii rase:

— Omul alb să asculte! Vorbeşte To-kei-hun, căpetenia comanşilor! Multe ocoluri a făcut soarele din vremea când oamenii roşii erau singurii stăpâni ai pământului dintre cele două ape mari. Ei au ridicat oraşe, au sădit pomi, au vânat bizoni. Ale lor erau şi raza soarelui şi ploaia; ale lor pădurea, muntele şi savanele fără sfârşit. Aveau neveste şi fiice, fraţi şi feciori. Şi erau fericiţi! Dar au venit oamenii cu faţa ca zăpada şi cu sufletul negru ca fumul. Nu erau mulţi la număr şi oamenii roşii i-au găzduit în wigwamurile lor. Dar ei aveau arme necunoscute şi apă de foc; ei au adus alţi zei şi alţi preoţi, au adus trădarea, molima şi moartea. Şi veneau din ce în ce mai mulţi de dincolo de marea apă. Limba lor era vicleană şi cuţitul tăios. Oamenii roşii s-au încrezut în ei, dar au căzut pradă înşelăciunii. Au fost

nevoiţi să le dea pământul unde odihnesc părinţii lor; au fost izgoniţi din wigwamurile şi din ţinuturile lor de vânătoare şi la orice împotrivire, erau ucişi fără milă. Pentru a-i doborî, feţele palide au semănat zâzanie între triburile oamenilor roşii, care au prins să se bată între dânşii, murind ca şi coioţii în deşert. Blestem albilor, blestem lor! Cadă asupra lor nenorociri câte stele pe cer şi câtă frunză pe arborii pădurii!

Un strigăt unanim de aprobare sublinie alocuţiunea şefului al cărui glas tunător răsuna până departe. Apoi To-kei-hun reluă:

— Şi iată că un astfel de om cu obrajii, palizi a venit încoace, la wigwamurile comanşilor. Culoare de mincinos şi limbă de trădător! Dar războinicii roşii îl vor asculta şi-l vor judeca după dreptate. Vorbească deci!

Se aşeză la loc. În schimb, îi urmară la cuvânt alte trei căpetenii, rostind fiecare câte un discurs asemănător şi cerându-mi să vorbesc la rândul meu. In timpul discursurilor, eu îmi scosei caietul de schiţe şi încercai să desenez căpeteniile din faţa mea, ca şi mulţimea de războinici şi corturile din jurul pieţei.

După ce şi al patrulea orator îşi încheie cuvântarea în uralele asistenţei, To-kei-hun mi se adresă arătând cu degetul:

— Ce tot face omul alb acolo, în timp ce conducătorii comanşilor vorbesc spre a fi ascultaţi?

Rupsei fila din caiet, mă sculai în picioare şi i-o dădui.

— Iată, marea căpetenie poate să vadă ce fac!

— Iuf! exclamă indianul după ce-şi aruncă ochii pe schiţa mea.

— Iuf! Iuf! Iuf! făcură şi celelalte trei căpetenii văzându-mi opera.

Iar To-kei-hun adaugă:

— Mare minune! Omul alb vrăjeşte pe pielea asta albă sufletele comanşilor! Uite, aici e To-kei-hun, aici tustrei

fraţii lui, căpeteniile, dincoace războinicii şi corturile! Ce-o fi vrând omul alb?

— Omul roşu va vedea imediat.

Îi luai hârtia din mână şi o arătai şi altor războinici din spatele meu; toţi rămaseră uluiţi ca şi căpeteniile lor. Se uitau la schiţa mea ca la o minune. Făcui apoi din ea un cocoloş şi-l băgai pe ţeava carabinei.

— To-kei-hun, ziceai adineauri că pe această hârtie v-am vrăjit sufletele. Iată-le acum în ţeava. Vrei să le împrăştii în cele patru vânturi pentru ca nimeni dintre voi să nu ajungă vreodată în veşnicele plaiuri ale vânătoarei?

Efectul acestei farse îmi întrecu aşteptările. Şefii săriră în sus ca arşi. De jur împrejur se ridică un strigăt de groază.

Văzând ce se întâmplă, mă grăbii să-i liniştesc.

— Oamenii roşii să se aşeze şi să fumeze cu mine calumetul păcii. Dacă se vor purta cu mine ca fraţii, le voi înapoia sufletele.

Se aşezară în mare grabă şi To-kei-hun scoase pipa. Îmi veni atunci o idee năstruşnică prin care să-i fac şi mai docili. Unul din şefi purta la haină doi nasturi mari de alamă, socotindu-i, pesemne, podoabe de preţ. Mă apropiai de acesta:

— Fratele roşu să-mi împrumute podoabele! Am să i le dau repede înapoi.

Şi, niciuna, nici două, smulsei nasturii, întorcându-mă foarte calm, fără să-i iau în seamă uluirea.

— Fraţii mei roşii văd aici, între degetele mele, aceste podoabe, câte una în fiecare mână. Acum, băgaţi de scamă!

Mă prefăcui că le arunc în sus şi le arătai apoi mâinile goale.

— Fraţii mei să se uite bine! Unde sunt nasturii?

— Au zburat ! exclamă cu ciudă păgubitul.

— Da, au zburat departe, spre soare. Fratele meu roşu să tragă după ei şi să-i aducă iar pe pământ!

— Asta n-o poate nimeni, nici măcar vraciul!

— Atunci trag eu! Fraţii mei să fie cu luare-aminte ca să vadă când vor cădea podoabele.

Nu folosii carabina, în care se afla cocoloşul de hârtie, ci puşca mea cea veche, cu două ţevi, gata încărcată. O ridicai de lângă To-kei-hun şi trăsei un foc în sus. Câteva secunde şi se auzi căzând ceva lângă noi. Proprietarul preţioasei podoabe se repezi la locul cu pricina şi cu ajutorul cuţitului, dezgropa din pământ un nasture.

— Iuf, e al meu!

Pe când toţi se îmbulzeau să vadă minunea, eu băgai nasturele celălalt pe cea de-a doua ţeava şi trăsei din nou. Indienii stăteau toţi cu ochii în sus. Deodată, Bob strigă, frecându-şi umărul şi ţopăind într-un picior:

— Oh, massa, nimerim Bob! Puşcat umăr!

Într-adevăr, cel de-al doilea nasture căzu pe umărul lui şi se rostogoli la pământ. Indianul îl ridică şi pe acesta şi prinzându-şi împreună la piept, făcu o grimasă care să arate clar că de aci încolo nu va mai permite să fie proiectaţi în soare.

Această şmecherie, dintre cele mai simple, făcu o impresie de necrezut. Aruncasem doi nasturi în soare şi-i adusesem iarăşi pe pământ cu câte un foc de armă! Şi nasturii fuseseră într-adevăr sus, altminteri cum s-ar fi îngropat unul atât de adânc în ţărână şi cum ar fi căzut celălalt drept pe umărul negrului, provocându-i şi o vânătaie respectabilă?! Şefii şedeau gânditori, tăcuţi; nici nu mai ştiau ce să facă, iar războinicii din jur aşteptau intimidaţi desfăşurarea evenimentelor.

Încercai atunci să risipesc încordarea, ce-i drept, într-un fel destul de riscant. Lângă To-kei-hun se afla calumetul şi punga de oposum în care indienii îşi ţin tutunul amestecat cu foi de cânepă. Ridicai de jos calumetul şi-l umplui. Apoi, luând un aer solemn, cuvântai:

— Fraţii roşii să se uite la Old Shatterhand, care stă aici, în faţa lor! Văd ei oare la cingătoarea mea vreun scalp de indian, sau măcar un smoc de păr care să-mi împodobească

încălţările? Unde e dovada că mi-aş fi pătat vreodată mâinile cu sângele comanşilor? Mă aflam cu prietenii mei în pădure pe când războinicii Racurroh fumau calumetul cu cei doi duşmani ai noştri. Şi totuşi nu m-am atins de ei. Apoi, prinzându-l pe Ma-ram, fiul marei căpetenii To-kei-hun, nu l-am ucis, ci, înapoindu-i armele, l-am adus încoace, la wigwamul tatălui său. Oare mi-ar fi fost greu să omor şase războinici de-ai voştri? Şi totuşi nu le-am făcut nici un rău, mulţumindu-mă să leg pe unul din ei, pentru ca apoi să poată fi găsit şi eliberat de ai săi! N-aş fi putut oare să-i urmăresc pe războinicii care mergeau în munţi, să semăn moarte printre ei şi să pângăresc mormântul slăvitei voastre căpetenii? N-am tras eu în cei doi albi care v-au răpus straja şi au fugit cu aurul? Nu port eu aici, în ţeava puştii, sufletele voastre şi totuşi nu le spulber în vânt? N-aş fi în stare, credeţi, să arunc în soare toate pungile voastre cu „medicamente” fără să le mai aduc înapoi? Şi totuşi nu fac nimic din toate acestea, pentru că doresc să fiu frate cu comanşii, să fumez cu ei calumetul! Conducătorii voştri sunt viteji şi înţelepţi. Ei urăsc nedreptatea. Dar cel care nu crede ce-am spus va cădea trăsnit de puşca asta cu care eu, Old Shatterhand, trag câte o mie de gloanţe la rând! E timpul deci să fumăm pentru pace!

Aprinsei pipa – şi suflând fumul spre cer, spre pământ şi în cele patru vânturi, o trecui în mâna lui To-kei-hun. Izbutisem să-l supun voinţei mele. Omul luă calumetul, suflă la rândul lui şase fumuri şi-l dădu mai departe. Ultimul dintre şefi mi-l înapoie şi abia atunci mă aşezai din nou, de data asta chiar în mijlocul lor.

— Fratele alb ne va întoarce acum sufletele? întrebă îngrijorat unul din şefi.

Trebuia să răspund cu mult tact diplomatic.

— Dar mă privesc oare bărbaţii roşii ca pe un fiu al comanşilor?

— Old Shatterhand e fratele nostru şi e liber. El va primi un cort şi va trăi după pofta inimii lui.

— Şi ce cort îmi daţi?

— Old Shatterhand e un mare războinic. El îşi va alege singur cortul.

— Atunci fraţii mei să mă însoţească! Vreau să mi-l aleg.

Se ridicară şi pornirăm împreună.

Luai la rând toate corturile până ajunserăm în faţa unuia păzit de patru străji. Acolo îmi făcui mâinile pâlnie la gură şi imitai urletul coiotului. Numaidecât veni dinăuntru răspunsul aşteptat. Dintr-un salt mă postai la intrare.

— Old Shatterhand va locui aici!

Şefii se uitară ca prostiţi unul la altul; nu prevăzură deloc această situaţie.

— Aici nu se poate.

— De ce, mă rog?

— Aici stau duşmanii comanşilor.

— Care duşmani?

— Două feţe palide şi un om roşu.

— Cum îi cheamă?

— Roşul e Winnetou, căpetenia apaşilor, iar unul dintre albi e Sans-ear, care îi omoară pe indieni.

Să nu-şi fi dat ei oare seama că făceam parte din acelaşi grup? Ce-i drept, lui Ma-ram nu-i pomenisem nimic. Ar fi putut s-o afle însă de la Patrik Morgan.

— Old Shatterhand vrea să-i vadă pe prizonieri! Şi, fără să aştept răspuns, intrai în cort. Căpeteniile mă urmară în mare grabă.

Prizonierii zăceau la pământ, legaţi de mâini şi de picioare, prinşi în acelaşi timp de proptelele cortului, îmi recunoscuseră, fireşte, glasul, dar tăceau cu toţii mâlc. Nimeni nu-şi trăda cu vreun gest bucuria.

— Dar ce-au făcut aceşti oameni? mă adresai căpeteniilor.

— Au omorât războinici de-ai noştri.

— Fratele meu a văzut cu ochii lui cum îi omorau?

— Au văzut ceilalţi războinici.

— Atunci vor trebui să aducă dovezi! În orice caz, eu rămân aici, iar oamenii aceştia vor fi musafirii mei!

Scosei cuţitul şi dădui să tai legăturile care îi imobilizau pe prizonieri, dar unul din capii indienii mă apuca de braţ.

— Oamenii aceştia trebuie să moară. Fratele alb nu are dreptul să-i socotească musafiri.

— Şi cine poate să mă oprească?

— Cele patru căpetenii Racurroh!

— Poftim, să încerce!

Mă intercalai între indieni şi prizonierii lor. În afară de cele patru căpetenii, nu mai intrase înăuntru decât negrul Bob.

— Bob, taie curelele! Începe cu Winnetou! Negrul se apropiase între timp de stăpânul său.

Dar ordinul era ordin şi pe urma va fi chibzuit şi că Winnetou ne poate fi de mai mare folos decât Bernard.

— Omul negru să bage cuţitul la loc! izbucnii unul din şefii comanşilor.

Dar, până una alta, Winnetou se şi eliberase.

— Iuf! exclamă căpetenia văzându-se neluat în seamă. Şi dădu să se arunce asupra lui Bob, care tocmai se pregătea să taie legăturile lui Sam.

Îi tăiai calea indianului, dar, sesizându-i intenţia sării repede într-o parte. Totuşi cuţitul lui mi se înfipse sus, în braţ, pentru care îl pocnii numaidecât de căzu ca o bucată de lemn. Nici nu avu timp mai scoată cuţitul din rană. Cu încă o lovitură, scăpai de alt indian, apoi sării în gâtul celui de-al treilea în timp ce Winnetou – deşi cu mâinile umflate – îl apucă de beregată pe To-kei-hun.

Nu se auzise decât un iuf! şi atât. Străjile stăteau fără grijă afară, în timp ce noi, aici, puneam stăpânire pe cort, iar tuspatru căpeteniile zăceau legate cobză, cu căluşe în gură.

— Heavens, cerule! Asta înseamnă, ca să zic aşa, ajutor la mare ananghie! se bucură Sam frecându-şi mădularele

amorţite. Dragă Charlie, tare sunt curios, ca să zic aşa, cum ai făcut şi ai dres toate astea?

— Las’ că afli mai târziu. Acum faceţi-vă rost de arme! Luaţi de la şefii ăştia, că au destule.

La rândul meu, desfăcui punga cu muniţii şi-mi încărcai carabina ca să fiu pregătit pentru orice eventualitate. Între timp, le dădui celorlalţi instrucţiunile necesare, recomandându-le să ucidă pe loc cele patru căpetenii în cazul că vom fi atacaţi. Apoi, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, ieşii afară. Din respect faţă de căpeteniile lor, străjile se mutaseră la oarecare distanţă. Mai încolo aşteptau o mulţime de comanşi, care se adunaseră din curiozitate. Mă dusei întâi de toate la străjeri.

— Ştiu războinicii comanşi că Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile lor?

Oamenii îşi plecară ochii în pământ. Ceea ce ar fi voit sa însemne: da.

— Fraţii mei să păzească bine cortul, să nu lase pe nimeni înăuntru până nu vor primi alte porunci din partea căpeteniilor.

Apoi mă adresai mulţimii:

— Plecaţi şi chemaţi pe toţi războinicii la sfat! Se Împrăştiară numaidecât, iar eu o luai singur spre locul sfatului. Cine nu e familiarizat cu uzanţele indienilor mi-ar atribui, desigur, un curaj fără seamăn. Aprecierea însă ar fi exagerată. Indianul nu e nicidecum „sălbaticul” drept care trece. El are legile şi datinile lui neclintite. Cine ştie să se folosească de ele nu prea are motive de teama. Şi, în fond, aici totul era, încă de la început, o chestiune de viaţă sau moarte. Mai mult decât viaţa nu-mi puteam risca.

Pe când mergeam spre locul întrunirii, reuşii să-mi leg rana de la braţ, de altfel neînsemnată. Mă aşezai apoi exact în locul pe care-l ocupasem cu câtva timp înainte. Nu dură decât zece minute şi piaţa se umplu de războinici, în afară de centrul unde şezuseră adineauri războinicii favoriţi. Oriunde în altă; parte un asemenea miting n-ar începe fără

forfotă şi gălăgie. Aici însă, printre aşa-zişii sălbatici, nu se auzea o şoaptă. Oamenii veneau solemni şi tăcuţi, îşi alegeau locul şi aşteptau apoi nemişcaţi ca nişte statui.

Făcui semn celor mai aleşi dintre războinici să se apropie. După ce aceştia se aşezară în semicerc în faţa mea, rostii:

— Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile comanşilor. Ştiaţi acest lucru?

— Ştiam! răspunse un războinic în numele celorlalţi.

— Prin urmare, trebuie să-şi aleagă un cort pe placul lui şi i-a plăcut cortul unde stau prizonierii! Oare cortul ales i se cuvine ori ba?

— I se cuvine!

— Şi totuşi căpeteniile n-au vrut să ţină seama de dreptul lui. Sunt oare căpeteniile comanşilor nişte mincinoşi? Prizonierii au cerut ca Old Shatterhand săi ocrotească. Să le fi respins cererea?

— Nu!

— Deci Old Shatterhand i-a luat sub scutul său socotindu-i oaspeţi. Avea el acest drept?

— Avea şi dreptul şi datoria, întări acelaşi războinic. Dar nu are voie să-i scape de judecată. Poate să-i ocrotească şi să moară laolaltă cu ei.

— Dar dacă se pune chezaş pentru ei, are voie să-i dezlege?

— Asta da.

— Înseamnă că n-a făcut decât ceea ce se cuvine! Totuşi unul din şefii comanşilor a încercat să-l omoare şi l-a rănit la braţ. Ce face un comanş când cineva încearcă să-l ucidă în propriul său cort?

— Îl omoară el.

— Şi ce face cu ceilalţi, care dau ajutor ucigaşului?

— Îi omoară pe toţi!

— Fraţii mei sunt înţelepţi şi cântăresc lucrurile după dreptate. Cei patru şefi ai comanşilor au vrut să mă omoare. Totuşi eu nu i-am ucis. I-am doborât cu pumnul şi atâta tot. Acum zac legaţi în cort şi păziţi de oaspeţii mei. Sânge

pentru sânge, iertare pentru iertare! În schimbul libertăţii celor care au vrut să mă ucidă, vă cer eliberarea prizonierilor! Fraţii mei să se sfătuiască. Am să aştept aici răspunsul. Dar nu cumva oaspeţii mei să fie tulburaţi! Dacă cineva dintre voi pătrunde în cort, oamenii mei vă vor ucide căpeteniile.

Nimic pe chipurile lor nu trăda grava impresie pe care cuvintele mele trebuie s-o fi făcut. Eu mă depărtai câţiva paşi, ca să nu asist la dezbateri.

Războinicii din centru alcătuiau, aşa cum mă aşteptam de altfel, un soi de consiliu ajutător. La un semn ieşiră, din rânduri câţiva bărbaţi, cărora sfetnicii parcă le dădură instrucţiuni spre a fi transmise mulţimii. În sânul războinicilor se produse oarecare animaţie, dar fără să-mi pricinuiască neplăceri. Apoi se desfăşurară discuţii îndelungate, până ce, în sfârşit, trei bărbaţi veniră spre mine şi unul dintre aceştia vorbi:

— Fratele alb îi ţine prizonieri pe şefii Racurroh ?

— Da.

— El trebuie să-i predea războinicilor comanşi pentru judecată.

— Fraţii mei uită, pesemne, că nu au voie să-şi judece conducătorii decât în cazul că s-ar dovedi laşi în luptă. Căpeteniile comanşilor, încercând să-l ucidă pe Old Shatterhand, se află acum în wigwamul şi în puterea lui. Singur el are dreptul să-i judece.

— Şi ce are de gând fratele alb?

— Dacă musafirii mei nu vor fi eliberaţi, am să-i omor pe şefii voştri!

— Oare Old Shatterhand ştie cine sunt musafirii lui?

— Desigur.

— Unul din ei e Sans-ear, cunoscut ucigaş al indienilor.

— L-au văzut oare fraţii mei omorând vreun comanş?

— Nu. Dar câinele de Winnetou, care a ucis sute de fii ai comanşilor?!

— Ştiu cumva fraţii mei că Winnetou ar fi răpus măcar un singur comanş Racurroh?

— Nu. Dar al treilea?

— E un om de sus, din miazănoapte, care în viaţa lui nu s-a atins de vreun indian.

— Dacă fratele alb ne ucide căpeteniile, va pieri şi el, vor pieri şi oaspeţii lui!

— Fraţii mei glumesc? Cine ar putea să-l omoare pe Old Shatterhand? Nu ţine el în puşcă sufletele comanşilor?

Oamenii se aflau într-o mare dilemă şi statură mult pe gânduri. Dar nu puteau să-şi lase căpeteniile în voia soartei!

— Fratele alb să aştepte până venim înapoi!

Se depărtară şi luară dezbaterea de la capăt. Pe cât îmi dădeam seama, nu erau stăpâniţi de furie împotriva mea. Mă apărasem cu bărbăţie şi le arătasem încredere. A trata cu mine nu însemna, deci, a te umili. După vreo jumătate de oră, cei trei delegaţi se înapoiară.

— Old Shatterhand şi oaspeţii săi vor fi liberi cât durează o pătrime din drumul soarelui pe cer.

Aşadar, indienii îşi pregăteau obişnuita lor desfătare. Dându-ne drumul, aveau să ne hăituiască apoi ca pe nişte fiare, salvându-şi în acelaşi timp căpeteniile! Ne ofereau deci un avans de şase ore. Era puţin. Dar dacă porneam exact cu şase ore înainte de asfinţit, termenul se prelungea, practic, până în zori: noaptea, pe întuneric, nu puteau să ne urmărească, în această situaţie, refuzul ar fi fost o greşeală de neiertat. Se cerea totuşi prudenţă.

— Old Shatterhand se va învoi numai daca oaspeţii lui îşi vor primi înapoi armele.

— Le vor primi.

— Şi toate celelalte lucruri? Mă gândeam mai ales Ia valorile pe care le avusese Bernard asupra sa; nu ştiam dacă indienii i le lăsaseră ori ba.

— Vor primi totul!

— Oaspeţii mei au fost luaţi prizonieri, deşi nu făcuseră nici un rău comanşilor Racurroh. În schimb, căpeteniile

voastre au încercat să mă omoare. Şi acum vreţi să-şi recapete libertatea? Schimbul nu e drept!

— Ce mai vrea fratele alb?

— Rana pe care mi-au făcut-o la braţ să fie plătită cu trei cai aleşi de mine! Dau în schimb trei din caii noştri.

— Fratele alb e viclean ca vulpea; el ştie că bieţii lui căişori sunt istoviţi. Dar împlinească-i-se voia! Când vor putea să iasă căpeteniile din wigwam?

— Când vom pleca de aici.

— Dar cum rămâne cu sufletele noastre?

— N-am să le mai spulber în vânt.

— Atunci Old Shatterhand să plece când vrea. El e un mare războinic şi un şacal şiret. Căpeteniile vor fi fost cu mintea înceţoşată când au fumat cu el pipa păcii. Howgh!

Târgul se încheiase. Puteam pleca. Indienii mă lăsară să trec nestingherit şi mă îndreptai agale spre cortul meu. Fireşte că acolo eram aşteptat cu multă nerăbdare. Văzând că intru neînsoţit de nimeni, tovarăşii înţeleseră că lucrurile nu s-au terminat tocmai prost.

— Ei? sări cel dintâi Bernard. Nu-l răbda inima să mai aştepte.

— Ţi-au luat cumva diamantele şi hârtiile?

— Nu. De ce?

— Fiindcă altminteri ar fi trebuit să le primeşti înapoi. Suntem liberi, pentru un răstimp de şase ore!

— Liber, massa? se bucură Bob. Oh, liber Bob, liber massa Bern'! Dar puţin şase ore. Vinem indian, iar prindem…

— Well, făcu Sam, mai mult n-am fi putut să ne dorim. Doar intrasem aici, ca să zic aşa, într-o belea grozavă! Şi Tony? Ce se întâmplă cu Tony?

— O capeţi înapoi, ca de altfel toate lucrurile ce-ţi aparţin. Şi Winnetou îşi căpătă calul. Ceilalţi însă sunt prea obosiţi; deşi mă doare sufletul, am hotărât să-l înlocuiesc pe mustangul meu; am să aleg trei dintre caii căpeteniilor.

— High-day, ura! izbucni Sam. Şase ore avans şi cai odihniţi! Asta ajunge, ca să zic aşa, pentru nişte vânători bătrâni ca noi. Doar n-o să alegi nişte gloabe!

Acum mă apucai în sfârşit sa le povestesc pe scurt cele întâmplate din clipa dramaticei noastre despărţiri. Dar nici nu-mi terminai bine „raportul”, că mă auzii strigat. Ieşti din cort şi mă pomenii cu bătrâna care mă ospătase în două rânduri.

— Faţa palidă să poftească!

— Încotro?

— La Ma-ram.

Era o invitaţie ciudată. Îmi înştiinţai tovarăşii şi o urmai pe bătrânică până la cortul care-mi servise de adăpost în cursul nopţii. Acolo aşteptau doi cai. Pe unul din ei încălecase Ma-ram.

— Fratele meu alb să meargă să-şi aleagă caii! Aşadar, asta era! Ieşirăm amândoi în prerie, unde păştea un număr considerabil de animale. Tânărul indian mă conduse la un armăsar murg.

— Acesta e cel mai bun dintre caii comanşilor! Ma-ram îl are de la tatăl său şi-l dăruieşte lui Old Shatterhand ca răsplată că nu i-a luat scalpul!

Mă surprinse acest dar preţios, care dovedea mărinimia lui Ma-ram faţă de mine. Având un asemenea cal, nu mai puteam fi ajuns din urmă. Fireşte că acceptai. Apoi mă îngrijii de Bernard şi de Bob, alegându-le doi cai de nădejde.

La întoarcere, Ma-ram opri în faţa cortului său.

— Fratele meu alb binevoiască să descalece şi să intre!

Nu se putea, fireşte sa refuz invitaţia. Tânărul mă introduse în cort şi fui tratat cu „kammas”, un soi de turtă căreia comanşii ştiu să-i dea un gust foarte plăcut. După care îmi luai rămas bun.

Când ieşii din cort, o văzui iarăşi pe fata cu ochi negri, lucitori, care îmi atrăsese atenţia de dimineaţă, îşi făcea de

lucru pe lângă caii noştri. Îmi pregătise nişte merinde şi la apariţia mea, se îmbujora toată.

— Cine-i această fiică de Racurroh? îl întrebai pe Ma-ram.

— Este Hil-lah-dih, „Izvorul limpede”, fata căpeteniei To-kei-hun. Te roagă să-i primeşti darul, pentru că l-ai cruţat pe Ma-ram, fratele ei.

Îi întinsei fetei mâna.

— Manitu să-ţi dăruiască multă fericire şi multe veri însorite, floare gingaşă a preriei! Ochiul tău e limpede şi fruntea senină. Fie-ţi şi viaţa curata, netulburată de furtuni!

Încălecai şi mă dusei să prezint prietenilor mei caii aleşi de mine. Toţi se arătară încântaţi, în special de armăsarul meu.

— Charlie, exclamă Sam, ăsta face aproape cât Tony, numai că a mea are coada mai scurtă şi urechile mai lungi. În sfârşit, totul e în regulă. Pramatiile astea roşii ne-au servit cât se poate de bine. Până-n seară mai avem exact şase ore. Propun să plecăm. Pe urmă să-i vedem dacă mai pun mâna pe noi, ca să zic aşa.

Ne pregătirăm tot calabalâcul. Apoi dezlegarăm pe cei patru şefi ai comanşilor.

— Massa, trebuie grăbim! ne îndemnă Bob. Foarte mult trebuie repede grăbim, ca indian să nu prindem iar massa Bern',Sam, Charlie şi Winnetou!

Cât mai întârziarăm în cort, căpeteniile nici nu se clintiră de la locurile lor. Urcarăm apoi în şa şi… la drum! Uliţa dintre corturi era pustie. Nici picior de indian. Fără îndoială că ne urmăreau cu toţii pe ascuns. Numai la cortul lui To-kei-hun mi se păru că stăruie două perechi de ochi de după perdea. O sută de inimi băteau în aşteptarea momentului când vom fi poate iarăşi prinşi. Aici însă, în acest cort, două inimi ne doreau salvarea…

Chapter 4 IN CALIFORNIA.

Trecurăm peste Rio Colorado, lăsarăm în urmă ţinutul Pahuta şi speram să atingem curând flancul răsăritean al

munţilor Nevada şi să poposim câteva zile lângă lacul Mono. Drumul de la aşezările comanşilor până aici e un drum lung şi greu. Străbaţi savane nesfârşite, munţi uriaşi şi pustietăţi de nisip. Şi oricât de zdraveni ar fi cal şi călăreţ, totuşi eforturile îi fac să se resimtă.

Dar cine ne determina, de fapt, să batem atâta drum până în California? Întâi de toate Bernard, care voia să-şi găsească acolo fratele; în al doilea rând, presupunerea că cei doi Morgan, după ce şi-au pierdut toată prada la Rio Pecos, se vor fi îndreptat spre ţara aurului. Aveam destule temeiuri să bănuim acest lucru.

Plecând atunci din satul comanşilor, călărisem fără popas seara şi toată noaptea, încât ajunserăm a doua zi către amiază lângă Sierra Guadelupa superioară. Iapa lui Sam şi calul ciolănos al lui Winnetou rezistau cât se poate de bine, în ciuda uriaşelor greutăţi ale drumului, iar caii primiţi de la comanşi nu ne provocau nici un fel de griji. Trecurăm şi de Guadelupa fără ca nimic să ne dea de bănuit că am fi urmăriţi. Iar când, după câteva zile, traversarăm Rio Grande, orice teamă de comanşi, dispăru.

La vest de Rio Grande se înşiră către nord, ca o salbă de piscuri, Cordilierii din Sonora, la care ajunserăm fără vreo păţanie deosebită. Aici însă interveni un eveniment important.

Poposeam la ora prânzului pe coasta unui defileu. Winnetou, cocoţat mai sus, pe o stâncă, supraveghea drumul din faţa şi din urma noastră.

— Iuf! făcu el deodată pe tonul acela gutural, propriu indienilor.

Şi, lipindu-se de pământ, coborî târâş până la noi. Bineînţeles că apucarăm numaidecât armele şi sărirăm în picioare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Marshall.

— Oameni roşii.

— Câţi?

— Atâţia!

Ne arătă cele cinci degete de la mâna dreaptă şi trei la mâna stângă.

— Opt? Din ce trib?

— Winnetou nu i-a putut recunoaşte; nu au nici un semn.

— Sunt puşi pe război?

— Nu sunt vopsiţi cu albastru şi roşu, dar poartă arme.

— Unde se află? Departe de noi?

— Cam într-un sfert din ceea ce albii numesc o oră vor fi aici. Fraţii mei să se despartă. Sans-ear să vină cu mine, iar Marshall şi omul negru sa meargă pe acelaşi drum şi să se ascundă în dosul stâncilor. Fratele Şarli va rămâne aici lângă calul lui.

Îi prinse pe ceilalţi patru cai de dârlogi şi-i duse după o stâncă, unde erau bine camuflaţi. Apoi indică locul fiecărui om din grup. Eu rămăsei singur: stăteam pe jumătate întors spre direcţia de unde aveau sa apară necunoscuţii. Puşca mi-o ţineam pregătită.

Nu trecu bine sfertul de oră, că şi auzii tropot de cai. Făcui de parcă n-aş bănui nimic, dar trăgeam cu coada ochiului spre cei opt călăreţi care, zărindu-mă la rândul lor, se opriră locului. După un scurt schimb de cuvinte, îşi continuară drumul, apropiindu-se de mine. Terenul era atât de pietros, încât trecerea cailor noştri nu lăsase nici un semn. Drept urmare, străinii nu aveau de unde să ştie ca suntem mai mulţi.

Mă ridicai liniştit, cu puşca în mână. Indienii îşi struniră caii cam la zece paşi de mine. Cel din frunte întrebă:

— Ce face faţa palidă aici în munţi?

— Mă odihnesc după atâta drum.

— De unde vine faţa palidă?

— De la malul lui Rio Grande.

— Şi încotro merge?

— Iuf! exclamă un alt indian înainte ca eu să răspund. Războinicii comanşilor l-au văzut pe omul acesta lângă apa lui Rio Pecos. Era împreună cu Ma-ram, fiul căpeteniei, şi a tras cu puşca după cei doi albi urmăriţi de fraţii mei.

Aşadar, indianul făcea parte din grupul celor cinci comanşi care mă atacaseră, dându-le, din păcate, răgaz lui Fred Morgan şi fiului său să spele putina. De recunoscut nu-l recunoşteam, pentru că atunci apăruse vopsit în culorile războiului; de altfel, nici timpul nu-mi îngăduise să-i reţin figura.

— Încotro a plecat atunci faţa palidă cu Ma-ram? mi se adresă iarăşi şeful micului eşalon.

— La wigwamurile comanşilor.

— Şi cum de s-a întâlnit omul alb cu Ma-ram?

— L-am prins în valea aceea unde rămăsese după ce războinicii comanşilor i-au atacat pe Winnetou, pe Sans-ear, pe încă un alb şi pe un negru.

Auzindu-mi răspunsul, comanşii puseră mâna pe cuţite.

— Iuf! strigă şeful. L-a luat prizonier pe Ma-ram! Şi cu ceilalţi oameni roşii ce s-a făcut?

— Nimic rău. Pe unul l-am legat, iar ceilalţi patru nici că au simţit când l-am prins pe fiul căpeteniei şi l-am dus cu mine.

— Dar Ma-ram, când l-am văzut, nici nu era legat! interveni indianul, care se amestecase şi adineauri în vorbă.

— L-am lăsat liber, după ce-mi făgăduise ca mă va însoţi liniştit până la wigwamurile comanşilor.

— Iuf! Şi ce voia omul alb acolo?

— Să-i eliberez pe Winnetou, căpetenia apaşilor şi pe Sans-ear. Acolo i-am prins pe cei patru şefi Racurroh şi apoi i-am eliberat în schimbul tovarăşilor mei. Ni s-a îngăduit să plecăm împreună. Avem un sfert de zi pentru salvarea noastră.

— Va să zică prizonierii au scăpat?

— Fireşte!

Îmi plăcea să-i scot din sărite, povestindu-le întâmplarea cu toate amănuntele ei.

— Atunci omul alb trebuie să moară! hotărî şeful grupului şi apucă puşca.

Era, de fapt, singura de care dispuneau. Ceilalţi aveau numai arcuri şi săgeţi.

— Oamenii roşii ar pieri înainte de a-şi îndrepta armele asupra mea! Nu mă sperii eu de opt indieni! Dar ştiu ca n-o să vă atingeţi de mine, dacă am sa vă spun că-i puteţi prinde chiar azi pe Winnetou şi pe ceilalţi doi.

— Iuf! Unde?

— Aici, pe loc! rostii, arătând spre tovarăşii mei pitulaţi după stânci. Acolo e Winnetou şi Sans-ear, vânătorul de indieni, iar dincolo e încă un alb şi negrul!

În aceeaşi clipă, de o parte şi de alta răsăriră cei vizaţi, înaintând cu puştile îndreptate asupra călăreţilor, iar eu – dându-mă un pas înapoi – îl luai la ochi pe şef.

— Oamenii roşii sunt prizonieri! Să descalece imediat! le poruncii.

Faţă de noi erau cu trei mai mult la număr, dar cele cinci puşti ale noastre ne dădeau superioritate. Văzându-se împresurat, nu-i de mirare că şeful îşi coborî numaidecât puşca şi întrebă:

— Oare fratele alb nu vede că oamenii roşii nu sunt porniţi pe război?

— Şi cu toate astea voiau să mă omoare! Eu însă nu râvnesc la sângele fraţilor roşii. Poftim, descălecaţi şi să fumăm pipa păcii.

Călăreţii cam şovăiau să-mi urmeze invitaţia, se temeau să nu fie vorba de vreun vicleşug.

— Cum îl cheamă pe fratele meu alb? întrebă şeful.

— Mi se spune Old Shatterhand.

— Iuf! Atunci vorbele lui pot fi crezute. Fraţii mei roşii să descalece!

Pregăti pipa şi se aşeză. Însoţitorii lui făcură la fel. Se apropiară şi ai noştri, luând loc pentru ceremonial. Pipa, umplută şi aprinsă, trecu din mână-n mână. Bernard făcu greşeala de a o întinde lui Winnetou. Acesta refuză.

— Căpetenia apaşilor şade aici, lângă comanşi, numai pentru că Old Shatterhand vrea să încheie pace cu ei, dar

de fumat nu va fuma din calumetul lor. N-au decât să vorbească şi să se înţeleagă cu prietenii mei albi, însă pe urmă, să se ferească din drumul meu, că de nu, vor pieri ca şacalii în deşert!

Bernard ar fi trebuit să prevadă acest lucru. Comanşii se prefăcură a nu fi auzit cuvintele lui Winnetou. Mă adresai şefului lor.

— Oamenii roşii i-au urmărit pe cei doi trădători albi?

— Doar am spus-o şi adineauri.

— Şi nu i-aţi prins?

— Nu. Au fugit la duşmanii comanşilor şi a trebuit să ne întoarcem.

— Cum de-au putut scăpa pe jos, fără cai?

— Ei au furat caii comanşilor!

— Cum, n-au comanşii ochi să-i vadă pe tâlhari? N-au urechi să le audă paşii?

— Fiii comanşilor se adunaseră la mormântul căpeteniei şi, când s-au întors la cai, au găsit straja omorâtă şi doi cai dintre cei mai buni lipsă.

Aceasta fusese, într-adevăr, pentru Fred Morgan şi fiul său singura posibilitate de a se salva. Dar ce curaj să te aventurezi – cu urmăritorii în spatele tău – tocmai în munţi, la comanşi şi să le furi caii! Cei doi bandiţi dovedeau, orice s-ar spune, multă cutezanţă şi, ca adversari, nu trebuiau dispreţuiţi. Eram însă hotărât să-i prind chiar dac-ar fi fost sa ocolim pământul. Şi, în vederea acestui scop, întâlnirea cu comanşii era chiar binevenită.

Indienii nu mai zăboviră mult. Când să plece, îi întrebai:

— Unde-au văzut fraţii mei roşii ultima oară urmele celor doi albi?

— La două zile călare de aici. Vrea fratele meu să-i găsească?

— Da. Şi dacă-i prindem, s-a terminat cu ei!

— Iuf! Omul alb parc-ar scoate vorbele din inima comanşilor. S-o ia deci călare spre asfinţit. După un ocol al soarelui, va ajunge într-o vale ce se întinde de la miazăzi

spre miazănoapte. Ţinându-se mereu pe vale, va găsi un loc unde cei doi albi s-au odihnit şi au aprins focul. Să treacă apoi muntele până la apa ce curge spre apus şi, tot mergând de-a lungul ei, va mai întâlni în două rânduri cenuşa focurilor aprinse de albi. Mai încolo comanşii n-au mers, ci s-au întors, pentru că dăduseră de hotarul unde începe ţinutul navajoşilor.

— Cât mai era până când fraţii mei au fost nevoiţi sa se întoarcă?

— Nici jumătate de zi. Războinicii roşii s-ar fi ţinut de ei şi mai încolo, dar se vedeau în vale wigwamurile duşmanilor şi era primejdie de moarte.

— Războinicii comanşilor pot spune lui To-kei-hun şi celorlalte trei căpetenii că Winnetou, Sans-ear şi Old Shatterhand îi vor prinde pe trădători. Iar Ma-ram să nu-l uite pe Old Shatterhand, după cum nici acesta nu-l va uita!

— Dar Winnetou, apaşul, nu-i va urmări oare pe războinicii comanşilor?

— Nu. Deşi li-i duşman, nu se va atinge de ei, pentru că au încheiat pace cu fraţii lui.

Comanşii săriră pe cai şi plecară. Făcurăm şi noi la fel. Ei duceaţi spre răsărit vestea neaşteptatei întâlniri, iar noi ne îndreptam spre apus, cu nădejdea că-i vom prinde pe cei doi Morgan.

Indicaţiile primite de la ei se dovediră întru totul exacte. Cum apaşii şi navajoşii trăiau în bună prietenie, puturăm trage cu Winnetou la aceştia din urma. Aflarăm că cei doi bandiţi poposiseră acolo doar câteva ceasuri şi că se interesaseră de drumul cel mai scurt spre Colorado. Pomeniseră şi de lacul Mono. Deşi ne despărţea de ei o distanţă de câteva zile, urmele lor erau încă foarte clare, ceea ce ne întări speranţa că vom putea să le dăm de urmă.

Ne ţineam aşadar pe lângă Sierra Nevada, călărind întins prin preria semănată cu numeroase urme de bivoli. Doream din toată inima să ne iasă în cale un exemplar şi să-l vânăm. Nu mai mâncasem de mult decât pastrama tare şi, chiar

dacă proviziile ne mai ajungeau pe câteva zile, totuşi o fleica sau un muşchiuleţ proaspăt nu ne-ar fi stricat deloc.

Iată de ce mă abătui niţel din drum. Luându-l cu mine pe Bernard care până atunci nu vânase bizoni, făcurăm un arc pe dreapta, spre un zăvoi cu apă şi verdeaţă multă, unde presupuneam că într-o amiază ca aceasta, dogoritoare, vor veni bizonii în turmă ca sa se scalde şi sa rumege în tihnă.

Şi într-adevăr, speranţa se împlini. În zare îşi făcură apariţia un grup de patru bizoni. Pornirăm în întâmpinarea lor. Din păcate, vântul bătând din direcţia noastră, animalele ne simţiră imediat. Ne văzurăm siliţi să angajăm caii într-o cursă foarte rapidă. Murgul meu se ţinea formidabil. Zbura de parc-ar fi purtat în spinare un jocheu mărunţel. În schimb, Bernard rămăsese serios în urmă. Agerimea calului mă ispiti să-l supun unei probe a cărei reuşită contează în mod deosebit aici, în Vest. Hotărâi ca, în locul puştii, sa mă folosesc de lasso. Al meu era prevăzut cu un inel prin care laţul lunecă mai uşor decât prin urechiuşa de piele a lasso-urilor indiene.

Îi ajunsei din urmă pe bizoni, nu departe de un grup de sălcii. Era un taur masiv cu trei bivoliţe. Îmi alesei dintre acestea una cu pielea netedă, lucioasă – ceea ce înseamnă de obicei carne fragedă. O izolai printr-o manevră şi, galopând pe lângă ea, zvârlii lasso-ul. În acele clipe, murgul meu se comportă minunat. Cum auzi şuierul lasso-ului, se şi întoarse fără nici un îndemn şi se propti amarnic, cu trupul încordat şi aplecat înainte. Laţul se strânse de gâtul bivoliţei. Urmă o smucitură puternică, mai-mai să ne răstoarne, dar murgul se ţinu zdravăn de tot, în timp ce la capătul celălalt bivoliţa se prăvăli la pământ. Atunci sării repede din şa şi implântai cuţitul adânc în grumazul vitei. Murgul îmi urmări din ochi mişcările şi abia când văzu că totul e gata slobozi lasso-ul. Mă apropiai de bravul animal şi-l mângâiai drăgăstos cu palma, iar el – drept recunoştinţă – îşi frecă botul de umărul meu.

Scosei apoi laţul de la gâtul bivoliţei şi mă pregătii să despic mormanul de carne. Tocmai atunci veni şi Bernard într-un suflet.

— Am întârziat! regretă el. Mai vânăm?

— Las' că ne ajunge. Dă-mi o mâna de ajutor! Bernard descălecă, iar eu, întorcând bivoliţa pe partea cealaltă, constatai, surprins, că era însemnată cu fierul roşu.

— Aoleu, sa ştii că e proprietatea unei estanzia, a unei hacienda sau a unui rancho!

— Şi aveam oare dreptul s-o vânăm?

— Da. Fermierii aceştia nu preţuiesc vitele decât pentru pielea lor. Orice trecător poate vâna cât pofteşte, cu condiţia ca pielea vitei să i-o lase proprietarului. Aşa e uzul pe-aici.

— Atunci va trebui să-i ducem pielea, nu-i aşa?

— Ba, deloc. Dacă întâlnim prin preajmă vreo gospodărie, n-avem decât să anunţăm unde a rămas pielea. Având în vedere mulţimea de bizoni ce se vânează aici în fiecare an, e practic imposibil ca fermierul să nu doboare din greşeală vreun exemplar al vecinului său. De aceea, la urmă ei schimbă între ei pieile, orientându-se după semnul pe care-l poartă.

Bivoliţa zăcea la cel mult cinci paşi de sălciile pomenite mai sus. Abia terminai cu explicaţiile, când auzii un şuier ascuţit şi, în aceeaşi clipă, Bernard strigă ca în ghearele morţii. Îmi ridicai repede privirea: tânărul meu prieten se zbătea dus de un lasso aruncat dintre sălcii. Apucai puşca şi mă năpustii în direcţia respectivă, sărind orbeşte peste tufele ce-mi închideau drumul. Un călăreţ în port mexican se depărta la galop, târându-l pe tânărul Marshall după el.

Aici nu mai încăpea zăbava. Bernard putea sa moară jupuit şi sfâşiat. Dusei arma la ochi, ţintii calul şi trăsei. Acesta mai făcu câţiva paşi şi se prăbuşi. Alergai într-acolo. Călăreţul venise de-a berbeleacul. Când mă văzu, ţâşni în picioare şi, lăsând totul baltă, o zbughi din loc.

Să-l urmăresc nu era vreme: mă interesa în primul rând Bernard. Lasso-ul îi strânsese braţele atât de tare, încât bietul băiat nu se putea mişca defel. Îl eliberai şi, spre bucuria mea, văzui că era aproape nevătămat. De altfel, se şi ridică imediat în picioare.

— Extraordinar, Charlie, ce mai lunecuş am tras! vorbi el răsuflând fericit. Ce-o fi vrut individul de la mine?

— Habar n-am!

— Dar dumneata de ce ai tras în cal şi nu în călăreţ?

— Mai întâi, fiindcă omul e totuşi om, în timp ce calul e animal. În al doilea rând, fiindcă moartea călăreţului nu ţi-ar fi folosit la nimic. După cum vezi, lasso-ul e agăţat de şa, deci calul te-ar fi târât mai departe chiar şi în lipsa stăpânului.

— Exact! Trebuia să mă gândesc şi eu la una ca asta! vorbi Bernard ruşinat, pipăindu-şi mădularele ca să se încredinţeze că e într-adevăr întreg.

— Acuma, haidem la bivoliţă! Trebuie să ne grăbim. Se pare că nu prea suntem în siguranţă aici.

— N-aş crede să ne mai pândească vreun necaz. Doar ţinuturile indienilor au rămas departe în urmă.

— Ba te înşeli. Ne aflăm aici într-o regiune plină de primejdii. Ce-i drept, nu mai avem de-a face cu indios bravos, cum le spun spaniolii, în schimb ne putem pomeni cu tot soiul de tâlhari mexicani de drumul mare şi escroci yankei, care îşi fac de cap pe aceste meleaguri. Ai să-i vezi şi ai să-i auzi în curând.

Aleserăm carnea cea mai bună, legarăm hartanele de şei şi mânarăm după tovarăşii noştri. Cum aceştia făcuseră între timp un popas, îi ajunserăm repede din urmă. Bob, care observă primul că venim cu vânat proaspăt, ne întâmpină strigând de departe:

— Oh, massa cu biftec! Nigger Bob ducem după lemn, foc facem. Bob pulpa fript!

Îl lăsai să facă pe bucătarul, în timp ce eu povestii camarazilor toată aventura. Când carnea se rumeni Bob

căscă o gură enormă şi începu să înfulece de-ţi era mai mare dragul. Mă şi miram unde încăpeau atâtea hălci! Era atât de preocupat de această masă regească, încât nici nu dădu atenţie exclamaţiei lui Sam:

— Behold, ia te uita, nişte călăreţi! Ori sunt numai cai?

Îmi dusei luneta la ochi:

— Călăreţi! Trei, cinci, opt… Exact, opt!

— Ne vor fi văzut oare?

— Fireşte! Au observat încă de departe fumul.

— Cine naiba or fi?

— Judecând după pălăriile largi şi şeile înalte, cred că sunt mexicani.

— Atunci să ţinem, ca să zic aşa, degetul pe trăgaci! Vizita lor poate fi în legătură cu individul care a fugit, ăla cu lasso-ul.

Grupul de călăreţi se apropia mereu. În sfârşit, se opriră la oarecare distanţă de noi. Erau mexicani, un fermier şi şapte oameni din serviciul lui – cum se părea. Iar unul din aceştia era chiar individul căruia îi împuşcasem calul. Oamenii se sfătuiră un timp, apoi se despărţiră în două grupuri şi ne înconjurară.

— S-ar zice că au chef de discuţie cu noi domnii ăştia, ha-ha-ha! râse Sam într-un fel din care se vedea că e bine dispus. Zău că m-aş ocupa de ei singur-singurel, ca să zic aşa !

Cercul se strânse treptat, până ce diametrul măsură cel mult douăzeci de lungimi de cal. Apoi conducătorul mai înainta câţiva paşi şi ni se adresă într-un amestec de spaniolă şi engleză, obişnuit prin acele părţi:

— Cine sunteţi dumneavoastră? Sam se grăbi să răspundă pentru noi:

— Suntem mormoni din marele oraş de la lacul sărat. Mergem în California ca misionari.

— Nu-i nici o afacere. N-o să vă alegeţi cu nimic, atâta vă spun! Dar cine e indianul?

— Nu e indian, ci eschimos din New-Holland. Dacă vedem că nu ne merg afacerile, îl expunem la panoramă contra bani.

— Şi negrul?

— Păi, nu e negru! E lawyer, avocat, va sa zică, din Kamciatka. Are de pledat într-un proces la San Francisco.

Era evident că mexicanul nu se avea tocmai bine cu geografia…

— Frumoasă familie! rosti el. Trei misionari mormoni, plus un avocat de nu ştiu unde îmi fură o bivoliţă şi încearcă să-l omoare pe vaquero. Las' că vă învăţ eu minte! Vă declar prizonieri! Mă urmaţi la rancho-ul meu!

Sam se întoarse spre mine şi făcu o mutră de şmecher.

— Ce zici, Charlie, mergem? Poate găsim la rancho-ul dumnealui nişte mâncărică mai gustoasă decât aici.

— Să încercăm! Dacă nu e un haciendero cu sute de slugi, ci numai un modest ranchiero, atunci nu prea văd de ce ne-am speria.

— Well, ne vom distra un pic! se bucura Sam.

Apoi se adresă din nou mexicanului:

— Vreţi într-adevăr, señor, să vă daţi atâta osteneală pentru un lucru de nimic?

— Nu sunt señor! Sunt don, sunt grande! Mă cheamă don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Băgaţi la cap!

— High-day, că mare domn mai sunteţi! Înseamnă că trebuie să ne supunem la ordinele dumneavoastră. Sper însă că veţi fi delicat cu noi.

Nu făcurăm nici un gest de împotrivire. Stinserăm focul şi ne săltarăm pe cai. Bob râdea cu gura până la urechi:

— Oh, asta frumos! Nigger Bob suntem lawyer din… din… Bob nu mai ştim de unde! La rancho bun mâncare pentru Bob şi băut şi stat frumos casa!

Furăm încadraţi din toate părţile şi pornirăm toţi într-un galop frumos, specific mexican. În drum avui răgazul să examinez mai atent îmbrăcămintea călăreţilor.

Mexicanii poartă veşminte de un romantism rar întâlnit în portul altor popoare. Întâi de toate, pălăria joasă cu boruri foarte largi, aşa-numitul sombrero, din pâslă neagră ori cafenie, sau din acea împletitură de pai subţire, pe care şi Europa o cunoaşte din import sub numele de „panama”. Pălăria unui señor, deci a unui domn, fie el haciendero, ranchero, sau bandit, e totdeauna îndoită pe o parte în sus, prinsă cu o agrafă de aur sau de alamă, încrustată la rândul ei cu pietre preţioase sau cu sticlă coloratã. Agrafa menţine borul pălăriei ridicat şi în acelaşi timp fixează o pană, mai aleasă sau mai de rând, după averea posesorului – dar care nu lipseşte în nici un caz.

Un fel de jachetă scurtă, fără nasturi, cu mânecile larg răscroite, acoperă bustul. La mâneci, pe spate, pe piept – o bogăţie de ornamente din fir subţire de lână, bumbac sau mătase, din metal ieftin, lucitor sau din aur şi argint.

Gâtul e înfăşurat într-o basma neagră, lungă, înnodată în faţă. Capetele ei, dac-ar fi lăsate în voie, ar ajunge până mai jos de brâu – dar nu se poartă aşa, ci se aruncă înapoi, peste umeri, ceea ce dă costumului un plus de pitoresc.

Pantalonii, sunt cu totul originali. Strânşi pe talie şi întinşi pe şolduri, ei se lărgesc treptat, ajungând ca jos să fie de două ori mai largi. Unde mai pui că sunt şi spintecaţi pe partea dinafară, încărcaţi cu trese şi cu broderii late, iar şliţul e tighelit cu mătase de o culoare care distonează cât se poate de viu cu stofa pantalonului.

Până şi cizmele de lac fin sunt bogat împodobite şi bineînţeles prevăzute cu pinteni uriaşi, de argint sau din oţel frumos lucrat, dacă nu din alamă sau corn. Pintenii aceştia întrec cu mult în mărime pe cei ai cavalerilor împlătoşaţi din evul mediu.,

„Roata” acestor pinteni, împreună cu, „furca”, ajung până la zece ţoli lungime. Ceea ce la noi se numeşte „rotilă”, având mărimea unui bănuţ, la mexicani arată ca o stea în douăsprezece colţuri, având un diametru de şase

ţoli. Greutatea unor astfel de pinteni ajunge la doi pfunzi şi uneori chiar mai mult.

Mexicanii, care merg aproape numai călare, au caii bine dresaţi, foarte agili şi rezistenţi. În acelaşi timp, mexicanii mânuiesc cu foarte multă pricepere tot felul de arme, de care nu se despart nici noaptea, fiind oricând gata să le folosească.

Ei mai dovedesc o mare abilitatea în mânuirea unui pistol lung cu ţeava trasă şi în aşa fel construit încât poate fi uşor fixat, pe un pat de armă, transformându-se astfel într-o puşcă cu ţeava scurtă – instrument cu care mexicanul nimereşte ţinta la sigur şi de la o distanţă de o sută cincizeci de paşi. Arma are ghiventuri foarte dese, ceea ce dă glontelui o mişcare de rotaţie rapidă în jurul axei şi îl menţine pe direcţia iniţială. Datorită construcţiei sale arma nu consumă decât puţină pulbere şi reculează destul de slab. Într-o mână experimentată ea reprezintă o adevărată comoară; iar caii sunt atât de bine dresaţi, încât călăreţul poate să tragă asupra duşmanului atât înainte cât şi înapoi, dar nu şi din lături. Totuşi, când calul stă pe loc, arma poate fi folosită în orice direcţie; ajunge să-i arăţi calului arma, ca inteligentul animal să se transforme pentru câteva clipe într-o adevărată statuie de piatră sau bronz.

O armă aproape mai periculoasă decât cea de foc este lasso-ul. Cu ajutorul lui un bărbat cu experienţă, poate să prindă taurul din goană, pantera neagra în timpul săriturii, omul alergând la atac sau fugind de primejdie. Lasso-ul este o curea lungă de vreo treizeci de coţi, având la capăt un laţ. El este lansat către om sau animal din fuga calului şi abia dacă din zece mii de cazuri se ratează o singură dată. Exerciţiile de aruncare a lasso-ului încep din copilărie şi până la urma instrumentul devine parte din omul care-l mânuie: lasso-ul nu ascultă numai de mâna omului, ci şi de gândurile lui; el zboară exact la ţintă, indiferent că e aruncat în joacă, în arenă sau în lupta necruţătoare pentru existenţă.

Mexicanul călare poartă pe el un poncio, o pătură cu care se poate înveli complet; când o îmbracă el îşi trage capul printr-o deschizătură, astfel că jumătate din pătură îi acoperă spatele, cealaltă jumătate pieptul.

Dar costumul călăreţului este deosebit de costisitor. Şaua şi căpăstrul poartă tot felul de podoabe de argint, câteodată chiar de aur. Caii bogătaşilor au zăbale din argint greu, iar lănţugurile nu sunt nicidecum goale pe dinăuntru, ci pline şi din aur masiv. O asemenea zăbală costă în jur de cincizeci de escudos, dar poate să ajungă, împreună cu lănţugurile, la suma de cinci sute de escudos de aur.

Şaua folosită în Mexic este şaua spaniolă, neobişnuit de înaltă, din care – dacă te-ai aşezat cum trebuie – nu mai cazi cu una cu două. Chiar dacă nu e mare meşter, odată aşezat în şa, călăreţul nu mai poate fi trântit decât cu greu. Spătarul îţi cuprinde spinarea până aproape de coaste; în faţă şaua este la fel de înaltă, cu oblânc de bronz, reprezentând de obicei un cap de cal, numărând vreo şase ţoli şi ajungându-ţi până la osul pieptului.

De la şa până la coadă o piele de talpă apără ca o platoşă crupa şi şoldurile animalului. Pentru călăria de agrement nu e nevoie de o asemenea platoşă, dar pentru drumurile lungi e de obicei scoasă la iveală, în primul rând pentru că are o sumedenie de buzunare şi buzunăraşe, foarte utile. Această platoşă poartă numele caraghios de cala de pato, adică coadă de raţă.

Scările, adeseori prinse cu lanţ de argint, sunt îndeobşte de lemn; pe vremuri erau chiar nişte ghete de lemn, menite să apere piciorul călăreţului de orice rănire sau vătămare. Ghetele acestea au fost părăsite, s-au păstrat însă scările de lemn, iar pentru ocrotirea piciorului, partea din faţă a scării e prevăzută cu o apărătoare de piele, tapageros, cum o numesc spaniolii, ornată cu împletituri de sârmă. Oamenii foarte bogaţi au scări de fier forjat, cu ornamente preţioase, întru totul asemănătoare celor din vechile armuri. Pentru apărarea călăreţului de intemperii, de ambele părţi ale şeii

se află acele armas de pelo, nişte piei grosolane, de capră, aşezate cu partea păroasă în afară şi care se trag pe timp de ploaie peste coapse şi genunchi. De altfel, pieile acestea îl apără pe călăreţ şi de mărăcinii ghimpoşi prin care, eventual, e nevoit să treacă.

Dar să revin la peripeţiile noastre. După aproape o jumătate de ceas. ne răsări în faţă o clădire, probabil rancho-ul mexicanului. Intrarăm din goană în curtea vastă şi sărirăm de pe cai.

— Señora Eulalia, señorita Alma! Strigă fermierul înspre clădirea principală. Ia poftiţi încoace să vedeţi pe cine am adus!

La chemarea lui, cele două făpturi apărură cu atâta grabă, încât, fără să vreau, gândul mă duse la versurile lui Schiller:

„Şi uşa, deschizându-se lată, Scuipă două doamne deodată”.

Da, erau señora şi señorita, cum s-ar spune – dar grăjdăriţele din Lüneburg ar fi arătat pe lângă ele ca nişte doamne de elită. Desculţe, cu capul descoperit – nici nu-mi dădeam seama dacă ciudăţenia de câlţi din capul lor era păr sau nu. Fustele le ajungeau doar până la genunchi, iar jegul de pe pulpe, gros, lucios, ar fi putut trece drept carâmb de cizmă. Sus, până la brâu, purtau cămăşi care, cu ani în urmă, trebuie să fi fost albe, dar care păreau să fi servit între timp la curăţatul hornurilor.

Ţâşniră deci pe uşă şi se zgâiră la noi cu gurile căscate.

— Pe cine ne-aţi adus, don Fernando de Venango e Colonna? cârâi cea mai în vârstă. Ia te uită ce de treabă pe capul nostru! Cinci deodată, cinci musafiri! Să le dai de mâncare şi de băut… Pe urmă or vrea să şi joace, să fumeze, să doarmă! Asta e prea de tot! Mai bine vă las aici şi fug unde mi-or vedea ochii din rancho-ul ăsta păcătos. Ah, cum de m-am lăsat convinsă, de mi-am părăsit frumosul San José şi…

— Dar, mămico, uită-te la domnul acela! Seamănă leit cu bunul nostru don Allano! interveni señorita, arătând spre Marshall.

— N-are decât să-i semene, că tot nu-i el! O repezi mama supărată, văzându-se întreruptă din năvalnicul ei şuvoi de vorbe. Ce-i cu bărbaţii ăştia şi cine să le poarte de grijă? Eu şi iarăşi eu! Frumoasă surpriză, când ai treburi până peste cap cu o gospodărie atât de mare! Eu nu mai ştiu cum s-o scot la capăt şi când colo îmi veniţi cu musafiri, cinci deodată, ce să zic…

— Dar señora Eulalia, ăştia nu sunt musafiri! o linişti bărbatul.

— Nu? Atunci ce sunt, stimate don Fernando de Venango e Colonna?

— Prizonieri, señora Eulalia.

— Prizonieri? Şi ce-au făcut, stimate don Fernando de Venango de Molynares?

— Ne-au omorât o bivoliţă şi trei vaqueros, dragă señora Eulalia.

Era, într-adevăr, pasionant cu câtă neobrăzare înmulţea dumnealui isprăvile noastre.

— O bivoliţă şi trei vaqueros! Exclamă femeia plesnindu-şi palmele murdare, încât caii, speriaţi, îşi ciuliră urechile. Dar e groaznic! E strigător la cer! I-aţi prins asupra faptului, don Fernando e Colonna de Gajalpa?

— Nu numai asupra faptului, ci asupra tuturor faptelor, señora Eulalia. Mai întâi au ucis, pe urmă au fript şi au mâncat!

Doña Eulalia îşi holbă şi mai crunt ochii.

— Fript şi mâncat? Pe cine? Pe bivoliţă sau pe cei trei vaqueros, stimate don Fernando de Gajalpa y Rostredo?

— Au început cu bivoliţa, dragă señora Eulalia.

— Şi pe urmă? Pe urmă ce-au făcut, stimate don Fernando Rostredo y Venango ?

— Pe urmă? N-au mai avut timp. I-am surprins, arestat şi uite-i aici, señora Eulalia.

— Arestat şi uite!… O, toată lumea vă ştie de viteaz fără pereche! Dar cine sunt, de fapt, oamenii aceştia, stimate don Fernando de Molynares e Colonna?

— Albii sunt misionari din oraşul mormonilor şi se duc la San Francisco să convertească poporul din California!

— Ferească Sfântul! Misionari care fură bivoliţe şi ne omoară slugile ca să le mănânce! Povestiţi mai departe, don Fernando de Rostredo y Venango!

— Cel smolit, care arată ca un negru, e avocat în… în fine, în Ţara-de-Foc. Merge şi el la San Francisco ca să pună mâna pe o moştenire, señora Eulalia!

— Va să zică, vrea să pună mâna! O, atunci nu-i de mirare că a pus mâna şi pe bivoliţele noastre şi pe vaqueros! Şi ultimul cine-o fi, stimate don Fernando de Colonna y Gajalpa?

— Seamănă cu un indio bravo, dar e hotentot din… din Groenlanda. Vrea să-i expună la circ pe misionari ca să adune bani de la curioşi, señora Eulalia!

— O-o-o! Şi ce-o să faceţi cu ei, scumpe don Fernando de Molynares y Gajalpa e Venango?

— Am să pun să-i spânzure şi să-i împuşte. Chemaţi toată lumea încoace, señora Eulalia!

— Ce lume? Păi suntem aici cu toţii, afară de Betty, negresa… uite că vine şi ea!… Dar bine, staţi un pic, văd că nu lipseşte nimeni, deşi ziceaţi că au fost omorâţi trei vaqueros! Cum vine asta, don Fernando e Rostredo de Colonna!

— Las' ca o descurcăm mai târziu, señora Eulalia. Încuiaţi porţile şi uşile, señores, ca să nu scape cumva prizonierii! Am să-i judec imediat şi cât se poate de aspru.

Nu exista, de fapt, decât o singură poartă, care fu zăvorită bine de tot – ceea ce însemna că-i şi aveam practic în mână atât pe stimabilul don, cât şi pe señorii lui.

— Aşa! făcu mexicanul mulţumit. Aduceţi-mi un scaun! Legaţi caii de stâlp, dincolo, inclusiv pe-ai prizonierilor şi să începem judecata.

Nu protestarăm în nici un fel. De altminteri, prin îndepărtarea cailor ni se crea tocmai bine spaţiul necesar. Nu aveam nici cel mai mic trac înaintea „spectacolului”.

Dar iată că fură aduse trei scaune în loc de unul. La mijloc se aşează don Fernando, iar la dreapta şi la stânga lui, señora Eulalia şi señorita Alma în „robele” descrise mai sus. Noi stăteam tuscinci mai la o parte, supravegheaţi de slujitori.

— În primul rând, să auzim cum vă cheamă, începu don Fernando. Ia spune tu!

— Bob, răspunse negrul, căruia îi fusese adresată întrebarea.

— Aha, nume de pungaş! Şi tu?

— Winnetou.

— Winnetou! Nume fals! Aparţine, de fapt, celui mai mare şi mai vestit conducător al indienilor. Dar tu?

— Marshall.

— Vezi, până şi numele e acelaşi! sări bucuroasă señorita, adresându-se mamei.

— Nume de yankeu, stabili don Fernando. Indivizii ăştia nu fac doi bani. Şi ţie cum îţi spune?

— Sans-ear.

— Iarăşi fals! Adevăratul Sans-ear e un vânător de seamă, cunoscut în lungul şi în latul preriei. E cel mai teribil duşman al roşilor. Şi ultimul?

— Old Shatterhand.

— Sunteţi voi tâlhari, dar şi mincinoşi fără pereche! Şi ăsta e nume de furat!

Atunci făcui un pas înainte şi mă postai chiar lângă ticălosul de vaquero care-l prinsese pe Bernard. Individul merita o lecţie.

— Nu minţim, rostii hotărât. Vreţi dovezi?

— Poftim!

În aceeaşi clipă, pumnul meu căzu ca o măciuca în capul văcarului, care se prăbuşi fără să crâcnească.

— Ei, ce pumn e ăsta, dacă nu al lui Old Shatterhand?

— Ah, Alma, îmi vine rău, mă apucă pandaliile, mă loveşte damblaua! izbucni desperată doña Eulalia, desfăcându-şi larg braţele şi căzând la pieptul viteazului don Fernando.

Acesta dădu să sară de pe scaun, dar nu se putu debarasa de dulcea povară care-l ţinea încleştat. Strigă şi el ca din gură de şarpe, iar señorita Alma îi ţinu isonul.

Când e călare, mexicanul se arată foarte cutezător şi iute, în schimb, fără cal, e neputincios. Văcarii nu făceau nici ei excepţie de la aceasta regulă. Văzându-ne pe toţi cinci cu armele aţintite asupra lor – după ce-l năucisem pe nevrednicul lor camarad – bieţii oameni nu mai ştiură ce să facă.

— Să n-aveţi teamă, señores! îi liniştii eu. Nu vi se întâmplă nimic, fireşte, dacă sunteţi oameni de înţeles. Vrem numai să vă atragem atenţia asupra unei mici greşeli. Pe urmă trataţi-ne cum veţi crede mai potrivit.

Şi, spunând acestea, mă îndreptai spre cele trei scaune şi făcui cea mai adâncă şi respectuoasă reverenţă.

— Doña Eulalia, îmi place nespus frumuseţea şi ador virtuţile femeii. Vă rog din suflet, alungaţi-vă spaima şi dăruiţi-mi o privire a ochilor dumneavoastră fermecători!

— A-a-ah!

Un lung suspin de uşurare şi ochii aceia mici, de scorpie, se întredeschiseră. Femeia se sili să-şi ascundă obrajii galbeni sub o mască languroasă, pudică. De fapt însă, părea mai mult îngrozita.

— Frumoasă doña, veţi fi auzit, desigur, de acele Cours d'amour din alte vremuri când cea mai admirată dintre doamne ocupa scaunul judecăţii şi toată lumea trebuia să-i împlinească hotărârile. Judecata la care don Fernando vrea să ne supună nu poate fi dreaptă, el însuşi fiind parte în cauză. De aceea îl rugăm să-şi treacă puterea în gingaşele dumneavoastră mâini. Suntem convinşi că astfel sentinţa va lovi în adevăratul vinovat!

— Doriţi, într-adevăr asta, señor? făcu ea cu un glas fâstâcit, ce părea că se strecoară printre două perii de

duşumea.

— Vorbesc foarte serios, doña Eulalia! E drept că ţinuta noastră nu prea corespunde unui asemenea moment solemn, când avem cinstea de a prezenta omagii unei doamne ca dumneavoastră, dar gândiţi-vă că ne aflăm de luni de zile în Vestul sălbatic. Şi cum bunătatea e cea mai de preţ podoabă a femeii, sperăm să ne ascultaţi dorinţa şi să ne-o împliniţi.

— Sunteţi oare într-adevăr cei care v-aţi dat adineauri?

— Bineînţeles.

— Auziţi, don Fernando de Venango y Gajalpa? Aceşti faimoşi señores m-au ales pe mine să judec şi să hotărăsc. Ştiţi că nu permit vreo împotrivire! De acord?

Don Fernando se acrise la faţă, dar nu îndrăzni s-o înfrunte pe doña lui. Şi, în fond, nici nu găsea că e rău să scape de buclucul în care intrase.

— Preluaţi funcţia, señora Eulalia! Sunt convins că-i veţi spânzura.

— După merit, totul după merit, don Fernando de Colonna e Molynares!

Apoi femeia mi se adresă mie.

— Aveţi cuvântul, señor! Vorbiţi!

— Să presupunem, doña Eulalia, că aţi fi un călător flămând şi ostenit şi aţi întâlni în savană o bivoliţă cu a cărei carne v-aţi putea potoli foamea. Aţi fi oare în drept să doborâţi animalul, urmând, fireşte, ca pielea s-o capete proprietarul?

— Desigur, aşa e uzul la noi.

— Nu peste tot… dădu să intervină bărbatul, dar doña Eulalia i-o reteză scurt:

— Vă rog, don Fernando! Eu dispun aici! Nu îngădui să vorbiţi neîntrebat!

Mexicanul se aşează la loc, resemnat şi respectuos. De altfel şi atitudinea smerită a văcarilor sublinia faptul că doña Eulalia e suverana fermei.

— Asta-i toată crima noastră, señora, urmai eu. Deodată, acest vaquero, pe care l-am sancţionat adineauri, îl înhaţă cu lasso-ul pe señor Marshall, târându-l după el. Şi l-ar fi omorât, cu siguranţă, dacă nu-i împuşcam eu calul.

— Marshall! E un nume drăguţ. Un señor Marshall adică Allano Marshall, a locuit la soră-mea, în San Francisco.

— Allan Marshall? Nu cumva din Louisville, din Statele Unite? exclamai eu surprins.

— Chiar aşa? Îl cunoaşteţi?

— Cum să nu! Acest Allan Marshall, bijutier din Louisville, e frate cu Bernard Marshall aci de faţă.

— Santa Lauretta! Exact! Era bijutier şi avea un frate pe nume Bernard. Vezi, Alma, inima nu te-a înşelat! Fii binevenit, señor Bernardo. Vino în braţele mele!

Această explozie de bucurie părea oarecum inexplicabilă şi Bernard – deşi fericit să capete aşa, deodată, veşti despre fratele său – preferă să ducă doar mâna señorei până în dreptul buzelor, renunţând politicos la îmbrăţişare.

— Am călătorit încoace, vorbi el, cu unicul scop de a-l găsi pe fratele meu. Puteţi să-mi spuneţi unde se află în prezent, stimată doña Eulalia?

— Alma a fost în vizită la soră-mea. Înainte de întoarcerea ei, señor Marshall tocmai se pregătea să plece la minele de aur. Dar, vă rog, toţi aceştia sunt prieteni de-ai dumneavoastră, señor Bernardo?

— Toţi! Şi le datorez foarte mult. Ei mi-au redat libertatea şi m-au salvat de la moarte. Señor Old Shatterhand m-a scăpat de la pierzanie sigură, m-a scos din mâinile stakemen-ilor şi ale comanşilor.

Doña îşi plesni din nou palmele a mirare.

— Vai-vai! Aţi trăit asemenea aventuri? Señor Bernardo, vă implor să ni le povestiţi şi nouă! Dar cum se face că dumneavoastră sunteţi mormon, iar fratele nu?

— Nu suntem niciunul mormon, doña Eulalia. N-a fost decât o glumă.

Femeia se întoarse brusc către soţul ei.

— Aţi auzit, don Fernando de Venango e Gajalpa, nu sunt nici mormoni, nici tâlhari, nici asasini! I-am achitat! Vor fi oaspeţii noştri şi vor sta la noi cât le va pofti inima. Alma, dă fuga la bucătărie şi adu o sticlă de basilikiulep! Să bem de bun sosit.

La cuvântul basilikiulep, chipul lui don Fernando se lumină. Probabil că numai la ocazii foarte rare venea domnia-sa în contact cu o asemenea sticlă. Era deci explicabilă satisfacţia pe care, în cele din urmă, prezenţa noastră i-o dădea, prilejuindu-i acest contact îndelung râvnit. Alcoolul era cel mai bun mijloc de a statornici pacea între noi.

Señorita Alma dădu fuga – mai să-i crape jegul gros de pe pulpe – şi reveni în pas alergător, aducând o sticla pântecoasă şi un pahar de dimensiuni corespunzătoare. Cine cunoaşte otrava asta răspândită aici de americani va fi, desigur, convins că n-am băut mai mult de un strop şi ca doamnele nici nu s-au încumetat s-o ducă la gingaşa lor gură. În ce ne priveşte, ar avea dreptate; femeile însă au dat de duşcă câte un cogeamite pahar, plescăind din limbă de parc-ar fi fost ambrozie. Winnetou nici nu se atinse de băutură, cum făcea, de altfel, întotdeauna când era vorba de „apa de foc”. În schimb, don Fernando îşi tot umplu pahar după pahar până ce energica lui nevastă îi smulse sticla din mâini.

— Ajunge, don Fernando de Venango e Rostredo y Colonna! Ştiţi că nu mai, avem decât două sticle! Conduceţi-i pe señores în odaie. Noi, doamnele, ne facem mai întâi toaleta şi pe urmă vă pregătim ceva de-ale gurii, că, deh, sunteţi desigur înfometaţi. Hai, Alma! La revedere, señores!

„Doamnele” dispărură într-o firidă îndărătul căreia se afla, probabil, garderoba sau bucătăria, dacă nu ambele la un loc. Pe noi mexicanul ne conduse în încăperea pe care seniora Eulalia o numise „odaie”, dar căreia în alta parte i şi-ar fi spus probabil „şopron”. Se aflau înăuntru o masă şi câteva bănci grosolane, negeluite pe care ne aşezarăm.

Observând că văcarii îşi cam fac de lucru pe lângă caii noştri şi scotocesc prin coburi – ieşii afară ca să pun totul în siguranţă.

Nu degeaba se spune că cel mai bun vaquero e în acelaşi timp cel mai mare pungaş. Lui Bob îi poruncii să stea de pază la caii ce păşteau lângă poartă, ceea ce îl făcu să se tânguie amar:

— Massa mâncăm mult, bun, frumos la odaie. De ce nigger Bob să stăm la cai?

— Pentru că tu eşti mai puternic şi mai curajos decât Winnetou şi Sans-ear, deci n-o să mai am nici o grijă în privinţa cailor.

— Oh, este drept! Bob suntem tare şi n-avem fricã: nu se atingem nimeni de cai!

Îl împăcai deci cu soarta. Reîntors în „odaie”, îi găsii pe ceilalţi discutând rece şi monosilabic până ce, în sfârşit, apărură şi doamnele. Faţă de cum arătaseră mai înainte erau acum cu totul schimbate. Se gătiseră ca nişte dudui de pe Allameda de Mexico.

Îmbrăcămintea doamnelor mexicane aminteşte doar pe ici, pe colo moda actuală din Europa. Pălăria şi boneta sunt absolut necunoscute chiar şi celor mai cochete dintre femei. În schimb, niciuna nu se lipseşte de rebozo, un şal lung de patru coţi care, la nevoie, le acoperă şi capul. Când se află în societate, în casă, ele îl poartă de obicei pe umeri, ca la noi. Dar când se duc în vizită pe la prietene sau ies seara la plimbare, îşi trag şalul peste cap, lăsându-şi doar faţa neacoperită. Fiind de regulă subţire şi transparent, rebozo poate fi folosit şi ca văl, îmbrăcând nu numai capul şi umerii, dar şi întregul corp. Rebozo-ul unei mexicane de rang e întotdeauna ţesut de o meşteră indiană. Şi cum aceasta necesită o muncă de cel puţin doi ani, preţul de optzeci de piaştri e, bineînţeles, extrem de mic. Dar sunt şi cazuri când costă de două ori pe atât.

Învelite în astfel de şaluri îşi făcură acum apariţia gazdele noastre. Îşi spălaseră faţa şi mâinile; se încălţaseră cu ghete

şi ciorapi. Dacă nu le-aş fi văzut mai înainte, murdare, în hainele lor de lucru, mi-ar fi făcut acum – îndeosebi fata – o impresie destul de bună.

Doamnele luară loc la masă pentru a „face onorurile”, lăsând serviciul exclusiv pe seama bătrânei negrese. Ceea ce mă intrigă era faptul că vorbeau necontenit de „señor Allano”. Pesemne că mica señorita Alma se cam îndrăgostise de fercheşul bijutier şi că inima continua să-i ardă de dor.

Bucatele erau specific mexicane: carne de vită cu orez, scăldată în piper roşu, spaniol, făinoase cu usturoi, legume reci cu ceapă, friptură de berbec înnegrită cu piper obişnuit, pui împănat cu ceapă şi usturoi şi, la urmă, coastă de vită, iarăşi cu ceapă şi usturoi şi cu toate piperurile la un loc. Îmi simţeam gura arsă, gâtlejul fript, înţepat, stomacul argăsit, încât aş fi putut să improvizez şi versuri:

„Şi totul cu sila în gură-am vârât, Mai-mai să m-apuce plânsul, De parcă tot iadu-l băgasem pe gât, Cu toată drăcimea dintr-însul”.

În schimb, gingaşele doamne, mai puţin sensibile ca un Old Shatterhand, îşi sporeau plăcerea cu generoase raţii de basilikiulep, după care urmă inevitabila ţigara. Şi pentru ca Bob să nu fie păgubit, unul dintre slujitori îi duse demâncare pe o împletitură veche de pai, împreună cu porţia de basilikiulep servită într-un borcănaş de pomadă. Poate că pe drum alcoolul, amestecându-se cu resturile cosmetice, se va fi transformat într-o licoare parfumată şi tămăduitoare.

Să pornim din nou la drum în aceeaşi zi nu mai era cazul. Señorita Alma nu se mai dezlipea de lângă Bernard, iar eu – westman nenorocit – îmi ispăşeam curtoazia de adineauri prin stăruitoarea vecinătate a señorei Eulalia. Pe cât de greţoasa – ca să vorbesc pe şleau – se arătase la prima ei apariţie, pe atât de dulce îşi picura acum cuvintele din gură. De la titulatura simplă „Old Shatterhand”, mă avansa la cea de „señor Carlos”, apoi la „don Carlos”. Şi pe când Bernard

îşi povestea păţaniile, doamna mă atacă subit cu „bravul şi nobilul Carlos”. În cele din urmă, după ce ne ridicarăm de la masă, îl întrebă pe „dragul ei” Carlos ce suvenir are de gând să-i ducă logodnicei sale în Germania. Fireşte că nu putui minţi în faţa unei atât de abile întrebări şi declarai sincer că nu e cazul să duc vreun suvenir, având în vedere faptul că în registrul stării civile figurez drept celibatar. Pentru a nu o mai reţine de la treburile gospodăriei, mă scuzai şi plecai afară, la Bob.

Îl găsii culcat pe burtă, agitându-şi mâinile şi picioarele într-un chip cu totul ciudat şi rostogolind pe gură nişte sunete de parcă repeta la un „ankleny” japonez – instrument compus din 24 de ţevi de bambus şi greu de 25 de kilograme – o nouă compoziţie de tip wagnerian.

— Bob! îl strigai.

Auzindu-mi glasul, îşi ridică ochii dilataţi.

— Oh, masa… massa…

— Ce-i cu tine?

— Oh, massa-a-a! Bob înghiţit mâncare tot şi foc ardem! Bob ca sobă foc. Ajutăm, massa, să nu murim!

Erau efectele celor două soiuri de piper, ale cepei şi usturoiului, dar şi ale borcănaşului pe care Bob îl golise. Bietul negru se schimbase la faţă de parcă dădea să moară. Trebuia ajutat.

— Îţi trebuie o băutură calmantă, că de nu, te-am pierdut de muşteriu! Ce preferi: lapte, apă sau basilikiulep?

Se ridică şi mă privi cu recunoştinţa.

— Oh, massa, lapte şi apă ce folosim? Poate rachiu salvăm sărman Bob!

— Atunci fugi la doña Eulalia şi spune-i că mori dacă nu-ţi mai dă nişte basilikiulep!

Alergă glonţ şi după un timp se întoarse într-adevăr – nici nu-mi venea să cred ochilor! – cu o jumătate de sticlă de rachiu. Femeia îi dăruise toată poşirca rămasă de la prânz.

— Miss Eula' n-am vrut dam, dar Bob deştept spunem massa Charlie trimis. Atunci miss Eula' dăm tot „julep”

repede.

— Hai, bea. O să-ţi facă bine.

Cina o luarăm de asemenea în odaie. Señora se aşezase lângă mine. La un moment dat, îmi suflă la ureche:

— Don Carlos, vreau să vă dezvălui un secret.

— Ce anume?

— Nu aici! După cină veniţi afară, la cei trei platani!

Un rendez-vous! Nu puteam s-o refuz. Poate avea să-mi comunice un lucru important. În timpul mesei caii fură aduşi în curte, dar poarta rămase deschisă. Ieşii după cină şi mă lungii sub platani. A trebuit să-mi schimb însă repede plăcuta poziţie, fiindcă señora Eulalia nu se lăsă de loc aşteptată.

— Vă mulţumesc, don Carlos, începu ea. V-am rugat să-mi acordaţi această întâlnire pentru că am să vă împărtăşesc o taină. Aş fi putut s-o spun şi celorlalţi, dar v-am ales pe dumneavoastră, fiindcă…

— Fiindcă am stat la masă alături şi eram cel mai uşor de convocat. Nu-i aşa, doña Eulalia?

— Cam aşa. Uitaţi-vă ce-i: señor Bernard spunea că dumneavoastră aţi fi urmărit doi bandiţi. Ei bine, bandiţii au fost aici, în rancho.

— Ah, când?

— Au plecat alaltăieri dimineaţă.

— Încotro?

— Peste Sierra Nevada, la San Francisco. Am discutat mult cu ei despre señor Allano. Cică vor să-l viziteze.

Era o informaţie de mare preţ pentru mine şi îmi imaginai numaidecât cum se desfăşuraseră lucrurile. Señora Eulalia, gata oricând să aducă vorba despre Allan, îl pomenise şi în discuţia cu cei doi Morgan. Iar aceştia, după ce s-au informat mai îndeaproape, socotiră că au o bună ocazie de a se răzbuna pe Bernard, jefuindu-l pe fratele său care purta asupră-şi valori considerabile.

— Sunteţi sigură, doña Eulalia, că erau chiar bandiţii?

— Da, erau ei. Se potriveşte totul, deşi s-au prezentat sub alte nume.

— V-au cerut amănunte în legătură cu sora dumneavoastră şi cu señor Allan?

— Da. A trebuit chiar să le dau un semn de recunoaştere ca să poată dovedi că au fost la noi.

— Ce fel de semn?

— O scrisoare pe care cumnatul meu mi-a trimis-o cândva la San José.

— Trăieşte cumnatul dumneavoastră?

— Bineînţeles. E patronul hotelului, „Valladolid” din strada Sutter. Îl cheamă Henrico Gonzales.

— Când a plecat señorita Alma de la ei?

— Acum trei luni.

— N-aţi vrea să-mi descrieţi exact pe cei doi indivizi cărora le-aţi dat scrisoarea?

Femeia îmi făcu descrierea cuvenită. Era limpede că fuseseră într-adevăr Fred Morgan şi fiul său Patrik. Lucrul acesta ar fi putut să mi-l spună şi în timpul mesei, în public, dar ţinând seama de cele comunicate şi de importanţa lor, nu puteam sa fiu supărat pe ea pentru faptul că a preferat o mică plimbare. De aceea îi mulţumii din inimă, după care doña Eulalia se înapoie în casă.

Când revenii ceva mai târziu în aşa-zisa odaie, toţi mă aşteptau. Tovarăşii mei voiau să se culce. Trebuia rânduită straja în locul lui Bob, căci şi aici, în rancho, se cuvenea să fim vigilenţi. Apoi ne culcarăm, după indicaţiile gazdei.

Pentru a vă da seama de condiţiile în care am dormit, e bine să ştiţi cât de cât cum arată interiorul unui rancho. Casa n-are, de obicei, decât o singură încăpere de locuit, în speţă aceea pe care señora Eulalia o numea odaie. Acolo vieţuieşte şi doarme patriarhal toată lumea din fermă, laolaltă cu eventualii musafiri. Dar din această lume fac parte adeseori şi vacile cu lapte, caii de călărie, oile, porcii, orătăniile, câinii, pisicile. Podeaua e din lut bine bătătorit, tare ca piatra şi aşternut cu iarbă sau muşchi, adăpost

permanent de scorpioni, păianjeni, miriapozi şi alte gângănii. Drept învelitoare se foloseşte pătura de la şa.

La fel arăta şi acest rancho. Don Fernando de Venango, señora Eulalia, señorita Alma, bătrâna negresă, toţi vaqueros şi, în sfârşit, noi, musafirii, ne lungirăm pe jos, claie peste grămadă, ca în vechile hanuri germane unde, în schimbul a trei pfennigi, te poţi odihni pe o rogojină rezemându-ţi capul de speteaza unui scaun răsturnat. M-aş fi culcat bucuros afară, în aer liber, dar trebuia să-mi îndeplinesc obligaţiile de musafir, pentru a nu jigni gazdele în chipul cel mai grav.

Dimineaţa pornirăm la drum, însoţiţi de urările prieteneşti ale tuturor. Până şi păcătosul de vaquero, care îmi simţise pumnul, se văzu obligat – pentru a face pe plac señorei Eulalia – să ne ureze călătorie bună.

Don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo ne conduse călare o bună bucată de drum. Către prânz se întoarse acasă. Părea să regrete sincer despărţirea de misionarii mormoni, deşi aceştia îi consumaseră toată rezerva de basilikiulep.

În urma informaţiei confidenţiale primite de la señora Eulalia, nu mai era nevoie să ne ţinem strict de itinerarul nostru iniţial. Ajunşi la lacul Mono, făcurăm un popas mai scurt decât fusese prevăzut. De altfel, caii noştri se odihniseră aproape o zi întreagă la fermă.

Coborârăm apoi în marş rapid dincolo de Sierra Nevada, către Stockton şi, în sfârşit, spre San Francisco – ţinta călătoriei noastre.

Oraşul e situat la capătul unui promontoriu, mărginindu-se la vest cu Oceanul Pacific şi la est cu un golf de o magnifică frumuseţe. Intrarea în golf se află la miază-noapte. Portul e, cred, cel mai frumos şi mai sigur dintre toate porturile lumii şi are o suprafaţă care i-ar îngădui să adăpostească în el flotele tuturor naţiunilor. Pretutindeni domneşte o activitate din cele mai vii, un vălmăşag de nedescris şi un amestec de populaţie de toate culorile

imaginabile. Europenilor de tot felul li se adaugă indieni sălbatici sau semicivilizaţi, care îşi aduc aici spre vânzare vânaturile, primind – poate pentru întâia oară de când se ocupa cu acest negoţ – un preţ care nu e chiar derizoriu. Întâlneşti aici şi pe mexicanul plin de sine, îmbrăcat în costumul său pitoresc şi pe şvabul simplu şi pe englezul plicticos şi pe francezul exuberant. Iată-1, în veşmânt alb de bumbac, pe un culi din Indii lângă un biet evreu polonez, umblând să-şi caute norocul în lume; iată-l şi pe domnişorul elegant, spilcuit, din regiunile muntoase ale Americii, lângă tirolezul harnic sau căutătorul de aur bronzat, nepieptănat şi cu o barbă care fi acoperă tot ce se înţelege prin „fizionomie”. Iată-l şi pe mongolul de pe platourile înalte ale Asiei, pe persanul din Asia Mică, pe pakistanez, pe malaiezul din arhipelagul Sunda sau pe chinezul de lângă Jangtze.

Acesta din urmă, fiul „împărăţiei de mijloc”, reprezintă tipul cel mai pregnant străin al populaţiei de aici. Chinezii par să fie toţi, fără excepţie, făcuţi pe aceeaşi măsura şi croiţi pe acelaşi calapod. Toţi au nasul scurt şi cârn. Maxilarul inferior îl întrece pe cel superior. Toţi au buzele răsfrânte, pometii ieşiţi în afară, ochii oblici, tenul galben-verzui închis, fără vreo altă nuanţă pe obraji sau pe frunte.

Din trăsăturile feţei, care pentru noi par a fi urâte şi inexpresive, nu se poate desluşi nimic, în afară de o anume şiretenie.

Chinezii sunt oamenii cei mai harnici, cei mai muncitori din San Francisco. Aceste făpturi mici, rotunde, bine hrănite şi în acelaşi timp extraordinar de sprintene, posedă aptitudini rar întâlnite şi o mare pricepere în efectuarea oricărei munci care presupune îndemânare şi răbdare. Sculptează în fildeş sau în lemn, strunjesc metalul, brodează pe pânză, piele, postav şi mătase; tricotează şi ţes, desenează, zugrăvesc, decupează flori de hârtie, confecţionează dantele şi şnururi, combină şi împletesc materiale aparent inflexibile şi produc obiecte rare ce

stârnesc admiraţie şi le asigură clientela tuturor colecţionarilor de curiozităţi. Se mai adaugă şi faptul că sunt puţin pretenţioşi şi se mulţumesc cu un câştig minim. E drept ca cer mai întâi nişte preţuri neruşinate, dar toată lumea ştie că cedează apoi la nesfârşit şi că acceptă până la urmă o treime sau chiar un sfert din preţul iniţial. De altfel şi simbria ce o primesc e mai mică decât a albilor; numai că şi aşa, redusă, e totuşi înzecit mai mare decât cea din patria lor. Cheltuind foarte puţin, trăind neînchipuit de modest, ei o scot bine la capăt. Toate micile meşteşuguri se află în mâinile lor, iar femeile se ocupă cu spălatul rufelor, cu gătitul şi cu alte munci gospodăreşti.

Dar nu numai chinezii sunt activi. Toţi locuitorii oraşului sunt cuprinşi de neastâmpăr. Oamenii nu urmăresc decât un singur ţel: să câştige cât mai repede şi mai mult. Toţi îşi dau seama că timpul înseamnă bani şi ca, ţinându-l în loc pe altul, te păgubeşti şi pe tine. Şi, de fapt, nimeni nu se lasă reţinut şi toată lumea se agită, aleargă fără întrerupere. Fiecare caută să-l ocrotească pe celălalt şi să-şi asigure cale liberă.

Aşa stau lucrurile în case şi curţi, ca şi pe străzi şi în pieţele oraşului. Americanca palida, înaltă, spaniola cu ochi negri, nemţoaica blondă, franţuzoaica elegantă şi „doamnele” de culoare, toate umblă, plutesc, se agită, se grăbesc încoace şi încolo. Bancherul plin de bani, îmbrăcat în frac cu mănuşi şi joben, duce într-o mână un jambon şi în cealaltă un coş cu zarzavaturi. Fermierul îşi aruncă pe umăr o plasă cu peşti şi astfel îşi petrece ziua de odihnă. Un ofiţer ţine prizonier un clapon îndopat. Un quaker şi-a adăpostit câţiva raci respectabili în poalele hainei transformate în şorţ – şi toţi aceştia se mişcă înainte, înapoi, laolaltă şi printre, fără să se deranjeze.

Sosirăm cu bine în această capitală a Ţării Aurului şi ne strecurarăm prin furnicarul de oameni până în strada Sutter, la hotelul „Valladolid”. Era, de fapt, un han în stil californian, o clădire din scânduri, cu un singur cat, lungă,

aidoma barăcilor efemere care apar la noi cu ocazia serbărilor vânătoreşti.

Lăsarăm caii în seama horsekeeper-ului, a îngrijitorului, care-i adăposti într-un mic şopron, iar noi intrarăm în restaurantul hotelului. În ciuda dimensiunilor lui uriaşe, localul era atât de plin, încât abia de găsirăm o masă liberă. Un barkeeper, un chelner, se apropie imediat. Comandarăm fiecare după pofta lui, apoi – după ce furăm serviţi – începurăm investigaţiile.

— Am putea vorbi cu master sau cu señor Henrico Gonzales?

— Yes, sir! Vreţi să-l chem?

— Dacă nu te superi.

Curând, un spaniol înalt şi grav veni la masa noastră şi se prezentă drept señor Henrico.

— Ne-aţi putea spune dacă un domn Allan Marshall locuieşte la dumneavoastră? îl întrebai.

— Nu ştiu, señor, nu-l cunosc, nu cunosc pe nimeni, nu mă interesez niciodată de numele oaspeţilor mei. Asta e treaba señorei.

— Putem vorbi cu dumneaei?

— Nu ştiu nici asta. Întrebaţi pe una din fete! Şi zicând acestea, se depărta. Părea că se află cu señora cam în aceleaşi raporturi ca señor Fernando de Venango cu sora ei, doña Eulalia. Mă ridicai de la masă, îndreptându-mă spre un anume „punct cardinal” de unde năvălea peste întreg restaurantul un miros îmbietor de friptură. Şi pe acest drum mă întâlnii cu o femeiuşcă mlădioasa, care, cu mâinile încărcate, dădu să se strecoare pe lângă mine. O apucai de braţ.

— Unde e señora, micuţo? Ochii ei negri mă fulgerară mânioşi.

— Vous êtes un âne! Sunteţi un măgar!

Aha, o franţuzoaică! Se smuci indignată şi trecu înainte. Mă apropiai atunci de o alta nimfă care trebăluia într-un colţ.

— Mademoiselle, sunteţi bună să-mi spuneţi unde o pot găsi pe señora?

— I am not mademoiselle! Nu sunt mademoiselle! Şi plecă numaidecât. Aşadar, englezoaică sau americană! Dacă trebuia să iau astfel la rând toate naţionalităţile, nu ajungeam nici până seara la señora mea. Observai însă o altă fată care mă tot urmărea din ochi şi… da, într-adevăr, parcă o cunoşteam de undeva! Înfruntând din nou valurile mulţimii, îmi croii drum către ea. Dar până să ajung, fata îşi împreună mâinile a surpriză şi se năpusti spre mine, mai să mă răstoarne.

— Domnule, vecine, ce-mi văd ochii?! Cât pe-aci să nu vă recunosc cu barba asta, zău aşa!

— Ei drăcie, tu eşti, Gustel? Gusta lui Eberbach! Ce mare ai crescut! Aproape să nu te recunosc nici eu. Dar cum de-ai ajuns tocmai în California?

— Puţin după ce v-aţi călătorit a doua oară, am pierdut-o pe biata maică-mea. Într-o zi a trecut pe la noi un agent şi tata s-a lăsat convins să-şi încerce norocul. Acum e sus, la zăcăminte, împreună cu fraţii mei. Cică ar fi acolo aur berechet. Iar eu… eu am rămas aici şi-i aştept. O duc binişor.

— Mai vorbim noi despre asta, Gustel. Deocamdată, spune-mi unde o găsesc pe señora? Am întrebat şi pe doua colege de-ale tale, dar m-au cam repezit fetele.

— Nici nu-i de mirare, pentru că Madame, ne-a dat dispoziţii să i se spună. „doña” şi mai ales „doña Elvira”.

— Bun, am să ţin scama. Dar unde o găsesc?

— Mă duc să văd. La ce masă staţi?

— Uite colo, masa a doua.

— Luaţi loc, îi dau eu de ştire.

Era iarăşi una din acele întâlniri neaşteptate de care avusesem parte nu rareori. Părinţii noştri erau vecini şi cumetri. Acum, bătrânul tâmplar se afla sus, la zăcămintele de aur. Amândoi feciorii, dintre care cel mai vârstnic îmi fusese coleg de şcoală, se trudeau şi ei să găsească metalul

vrăjit. Şi iată că în prima cârciumă din San Francisco dau de Gustel, mezina casei, care pe vremuri îmi juca pe genunchi, îmi zburlea părul şi se bucura şi îşi freca născiorul de obrazul meu! Cine să-şi fi închipuit atunci că ne vom întâlni cândva în California?! Fata se întoarse repede.

— Señora vă aşteaptă, deşi nu e ora ei de primire.

— Oră de primire… la o hangiţă?! Gustel ridică din umeri.

— Ei da, primeşte de două ori pe zi: dimineaţa de la unsprezece la douăsprezece şi după-amiaza de la şase la şapte. Cine vine la alte ore trebuie să aştepte, afară de cazul că prezintă o recomandaţie specială.

— Îţi mulţumesc, dragă Gustel, zâmbii eu. Nici nu-ţi închipui ce noroc e să dai de o vecină amabila.

— Nu-i aşa? Haide, poftiţi!

Totul se petrecea ca şi când aş fi cerut audienţă nu ştiu cărei somităţi politice sau de altă natură. Fata mă conduse într-o mică anticameră şi mă povăţui să aştept până ce va suna clopoţelul dindărătul unei portiere.

Nostimada începea să mă intereseze, mai ales că trebuii să aştept o jumătate de ceas până să aud semnalul. Intrai şi mă pomenii într-o încăpere cu tot soiul de mobilier şi puzderie de mărunţişuri. O „doña Elvira” nu se putea să nu epateze prin bogăţie! De aceea îşi aranjase astfel odaia, încât să nu rămână nici un colţ de perete gol. Şedea pe o sofa, cu o mână rezemată de o hartă întinsă peste spătar; în poală îi odihnea o chitară, alături o broderie neterminată, iar dinaintea ei – vezi bine, tocmai în faţa geamului – stătea un şevalet. Nici vorbă deci de lumină! Pe şevalet – un carton alb cu două schiţe încă în lucru. Una se străduia să înfăţişeze un chip de motan, dacă nu cumva de bătrână care încă nu şi-a pus pe cap scufiţa de dimineaţă; a doua reprezenta în orice caz un exemplar dintr-o specie zoologică, numai că nu ştiam din cate. Putea să fie şi un caşalot stors, diluat la maximum, ca şi o tenie hipertrofiată prin procedee ştiinţifice.

Ma înclinai adânc şi cât se poate de smerit. Doamna păru să nu mă observe. Se uita fix în tavan, într-un anume punct care nu-mi spunea nimic. Deodată, smulgându-se parcă dintr-o profundă meditaţie, îşi zvârli capul în lături şi întrebă:

— Ce distanţă e între pământ şi lună? Întrebarea nu mă surprinse pe cât s-ar crede. Mă aşteptam, de fapt, la vreo trăsnaie. De aceea dădui o replică pe măsura ei.

— Cincizeci şi două de mii de mile, asta în zi de luni! Sâmbăta seara, numai cincizeci de mii!

— Just!

Îşi pironi din nou ochii în tavan. Apoi, repetând gestul de adineauri, întrebă iar:

— Din ce se produc stafidele?

— Din struguri.

— Foarte just!

Pentru a treia oară îşi înfipse privirea sus, în acelaşi punct de pe tavan, după care mă ferici cu o nouă întrebare:

— Ce înseamnă poil de chèvre?!

— E un material de îmbrăcăminte. Preţul: un scud de aur pentru cincisprezece coţi. Dar nu se mai poartă.

— Just! Şi acum, señor, fiţi binevenit! Augusta m-a rugat să vă acord o audienţă. Eu însă nu-mi prea risipesc favorurile pentru oricine şi oricând. De aceea îl supun pe solicitator unui scurt examen. Dumneavoastră v-am adresat cele mai grele întrebări din diferite domenii ale ştiinţei şi aţi răspuns excepţional, deşi arătaţi mai mult a urs decât a savant. Dar m-a informat Augusta că aţi fi trecut prin multe şcoli şi că aţi cunoaşte toate ţările şi popoarele lumii. Poftim, señor, luaţi loc!

— Mulţumesc, doña Elvira de Gonzales! făcui cât se poate de modest, aşezându-mă pe marginea unui scaun.

— Doriţi să vă găzduiesc în casa mea?

— Desigur, doña Elvira.

— Se aprobă! Cum constat, sunteţi un bărbat politicos, iar în ce priveşte aspectul, aţi putea să vi-l schimbaţi cu

puţină osteneală. Aţi vizitat Spania?

— Da.

— Ce părere aveţi de această hartă a Spaniei elaborată de mine?

Îmi întinse coala. Era o copie realizată cu ajutorul hârtiei de mătase şi încă după un foarte prost original.

— Extrem de precisă, doña Elvira de Gonzales! Acceptă lauda ca pe un lucru de la sine înţeles.

— Da, noi, doamnele, ne-am emancipat, în sfârşit. Şi marele nostru triumf îl constituie faptul că am pătruns în profunzimile ştiinţei şi ale artei luând-o chiar înaintea bărbaţilor. Uitaţi-vă la aceste două schiţe! N-au seamăn în ce priveşte grandoarea obiectului. Linie subtilă, nuanţe, reflexe de lumini!… Deşi sunteţi cunoscător, îmi permit să va pun la încercare: ce reprezintă asta de aici?

Aş fi suferit un eşec lamentabil, dacă însăşi „grandoarea obiectului” nu mi-ar fi venit în ajutor. Declarai deci cu tupeu:

— Un şarpe marin, fireşte!

— Just! La drept vorbind, un asemenea exemplar nu 1-a văzut nimeni de aproape, dar daca savantul cercetează spaţii pe care omul nici nu le va străbate vreodată aievea, atunci şi ochiul artistului poate imagina făpturi pe care încă nu le a văzut… Dar aici, în acest desen?

— E gorila celebrului Du Chailly.

— Minunat! Sunteţi cel mai cult dintre bărbaţii ce i-am întâlnit vreodată! Până azi nimeni n-a recunoscut atât de repede şarpele marin şi gorila. Vă găsesc demn de orice rang academic.

Această sublimă recunoaştere a meritelor mele îmi făcea o plăcere aproape identică cu aceea provocată de piperurile şi usturoiul doñei Eulalia. Acum geniala soră îmi atrase atenţia asupra mesei de lângă uşă:

— Eu îmi conduc totdeauna şi casa, fără să mă ating, bineînţeles, de obiectele materiale ale gospodăriei. Pe masă

găsiţi toc şi cerneală. Înscrieţi-vă numele în registru, vă rog!

Făcui întocmai, după care întrebai cu respect:

— Să trec şi numele însoţitorilor mei?

— Nu sunteţi singur?

— Nu.

— Cine sunt ceilalţi?

Începui cu Bob cel credincios şi tuciuriu.

— Mai întâi servitorul meu. Bob, un negru.

— Natural. Cineva care recunoaşte de prima clipă şarpele marin nici că se poate să nu aibă servitor. Dar pe ăsta nu-l înregistrăm. Alţii?

— Winnetou, căpetenia apaşilor.

Doña Elvira de Gonzales tresări surprinsă.

— Cum, celebrul Winnetou?

— Chiar el!

— Trebuie să-l cunosc personal! Vă rog să mi-l prezentaţi. Înscrieţi-l în registru.

— Apoi Sans-ear, care…

— Vânătorul de indieni?

— Exact.

— Notaţi-l, mai încape vorbă! Cum văd, călătoriţi într-o companie cu totul aparte. Mai sunt?…

— Al patrulea şi ultimul e master Bernard Marshall, bijutier din Louisville, statul Kentucky.

De data asta, nu-i lipsi mult să sară de pe sofa.

— Ce vorbiţi? Marshall din Louisville? Bijutier?

— Da, fratele său, Allan, s-a bucurat de cinstea de a fi găzduit de dumneavoastră, doña Elvira de Gonzales.

— Ah, va să zică nu m-am înşelat! Treceţi-l repede, señor! Veţi primi cele mai bune locuri. De fapt, hotelul propriu-zis nu are camere, dar voi face ca să vă simţiţi cât se poate de bine. Iar pentru deseară, vă invit pe toţi în sufragerie, la supeu!

— Încântat, doña Elvira! Vă asigur de toată recunoştinţa mea. Obişnuiesc să-mi public impresiile de călătorie şi nu voi omite să recomand cu multă căldură hotelul „Valladolid”.

— S-o faceţi, señor, deşi nu-mi prea imaginez făptura dumneavoastră aplecată pe masa de scris. Mai aveţi vreo dorinţă? Vă ascult.

— Mi-aş permite să cer o informaţie.

— Vă rog.

— Allan Marshall nu mai stă la dumneavoastră!

— Nu. A plecat acum vreo trei luni.

— Încotro?

— La minele de la Sacramente.

— Aţi primit vreo ştire de la el?

— Da, una singură. Mi-a indicat adresa unde să-i trimit corespondenţa sosită eventual pe numele lui.

— V-o mai amintiţi?

— Fără îndoială. E, de fapt, adresa unui bun cunoscut al nostru, master Holfey din Yellow-Water-Ground, un comerciant la care căutătorii de aur se aprovizionează cu de toate.

— Şi au mai sosit, între timp ceva scrisori pe numele lui Allan Marshall?

— Doar câteva. I le-am expediat cu prima ocazie. Şi apoi, da, nu demult, au trecut pe-aici doi bărbaţi, prieteni de afaceri cu señor Allan. Aveau de discutat cu el o chestiune importantă. Le-am dat şi lor adresa.

— Când au plecat?

— Staţi să-mi amintesc, da, ieri dimineaţă. Erau călare.

— Un bărbat mai în vârstă şi unul tânăr?

— Exact. Păreau să fie tată şi fiu. Trecuseră pe la sora mea, care le-a dat o recomandaţie pentru mine.

— Vorbiţi de ferma lui don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa Rostredo?

— Cum, îl cunoaşteţi?

— Foarte bine. Ca, de altfel şi pe doña Eulalia, de a cărei ospitalitate ne-am bucurat acum câtva timp. Nu i-am cerut însă nici o scrisoare de recomandaţie.

— Adevărat, señor? Povestiţi, povestiţi!

Îi relatai întâmplarea, fireşte, fără prea mult exces de sinceritate. Señora mă ascultă cu viu interes, apoi rosti:

— Vă mulţumesc, señor! Sunteţi cel dintâi german care ştie să se poarte cu o doamnă spaniolă. Mă bucur că ne vom reîntâlni deseară la supeu. Vă înştiinţez din timp. La revedere!

Făcui o plecăciune extrem de graţioasă, care distona cumplit cu ţinuta mea vestimentară şi mă retrasei de-a-ndăratelea până după uşă. În restaurant, chelneriţele mă măsurară cu priviri pline de respect. Gustel Eberbach se înfăţişă neîntârziat.

— Zău, domnule vecin, aveţi noroc! Nu s-a mai pomenit să discute cineva atâta timp cu doña. Se vede că i-aţi plăcut tare mult.

— Dimpotrivă! O liniştii râzând. Dumneaei mă acceptă ca locatar numai cu condiţia să-mi schimb înfăţişarea. Cică arăt ca un urs.

— Hm! N-a prea exagerat. Las' că vă duc sus, în odaia mea şi vă fac rost de tot ce vă trebuie; brici, apă, săpun.

— Nu e nevoie. Primim camere în curând.

— Ba o să mai aşteptaţi destul. Repartiţia se face abia la opt fix, nici un minut mai devreme.

— După cum mi-a promis doña Elvira, urmează să căpătăm cele mai bune locuri. Unde or fi astea?

— Toţi clienţii dorm sus, sub acoperiş. Probabil că veţi fi plasaţi în locuri cu o mai bună aerisire.

În clipa aceea se auzi sunând tare un clopoţel.

— Dumneaei! recunoscu Gustel semnalul. Mă duc. Trebuie să se fi întâmplat ceva de mă cheamă tocmai acum.

Fata plecă, iar eu luai loc lângă tovarăşii mei care, deşi prezenţa unui westman sau a unui indian la San Francisco nu produce de obicei nici o senzaţie, atrăseseră totuşi asupra lor privirile întregii clientele. Îndeosebi statura maiestuoasă şi aerul cu totul aparte pe care îl avea Winnetou aţâţaseră curiozitatea tuturor. Şi apoi, lipsa urechilor lui Sam trebuie să fi trezit bănuiala că acesta trecuse prin nenumărate aventuri, care de care mai palpitante.

— Ia s-auzim! mă iscodi Bernard după ce luai loc.

— Allan a plecat de trei luni. A scris o singură data de la Yellow-Water-Ground. Scrisorile dumitale i-au fost expediate pe adresa de acolo.

— Unde-i asta?

— După câte îmi amintesc, e vorba de o vale de lângă Sacramente, unde s-a găsit cândva foarte mult aur. Se spune că acolo veneau înainte o mulţime de săpători, acum cică s-ar fi mutat mai sus, de-a lungul fluviului.

— O fi depus oare Allan unele valori la San Francisco?

— Despre asta n-am discutat.

— Ar trebui s-o întrebăm pe doña dumitale.

— Vom avea foarte curând prilejul. Afla că suntem invitaţi la supeu!

— O, amabil din partea ei! Dar până atunci am să mă interesez la bancă. Poate se ştie ceva de Allan.

Gustel, tânăra mea vecină din patrie, se apropie din nou.

— Doña m-a chemat în legătură cu dumneavoastră, raportă ea. Supeul are loc la nouă, iar camerele vi le pot arăta chiar acum.

— Camere? Parcă era vorba că hotelul n-are camere, că toată lumea doarme în pod…

— În spate mai e un pavilion cu câteva odăi, dintre care două rezervate pentru eventuale vizite ale rudelor.

— Acolo a stat, probabil şi señorita Alma.

— Da, ştiu din auzite. Atunci încă nu mă aflam aici.

— Nu cumva ştii şi dacă señorita Alma 1-a cunoscut pe un domn Allan Marshall care locuia în hotel?

— Ba da! S-a făcut mult haz pe chestia asta. Cică señorita s-a ţinut scai de dânsul; abia a scăpat, bietul om. Dar acum poftiţi: cheile sunt la mine.

O urmarăm până la pavilionul din spate. Cele două odăi destinate nouă s-ar putea spune că erau „elegante” în raport cu restul hotelului. Într-una din ele se instala Winnetou împreună cu Sans-ear, în cealaltă eu şi Bernard, iar bravul Bob avea să doarmă separat.

Serviabila mea vecină ne ajută să căpătăm o înfăţişare mai civilizată şi astfel, în scurt timp, ne-am putut îngădui să ieşim în oraş. Winnetou însă rămase la hotel. Nu răbda să fie privit ca la circ de mulţimea trecătorilor. Se simţea lezat în mândria lui. Sam preferă şi el să se întindă pe pat.

— La ce bun plimbarea? bombăni el. De umblat, slavă Domnului, ştiu să umblu. N-am nevoie de antrenament, ca să zic aşa. Case şi oameni am mai văzut, mi se pare. Abia aştept să plecăm din bârlogul ăsta nesigur şi să ne întoarcem în prerie! Altminteri, de plictiseală, îmi cresc urechile la loc şi s-a terminat cu Sans-ear!

Sam se afla aici numai de câteva sferturi de oră, dar îl şi măcina dorul după savană. Mă întreb ce vor fi îndurând bieţii „sălbatici” când, spre a fi „reeducaţi”, sunt zăbreliţi în celula strâmtă, singuratică a vreunei fortăreţe din Philadelphia sau Auburn – doar pentru faptul că şi-au apărat glia străbună care îi hrăneşte şi păstrează în adâncul ei mormintele celor dragi!

Ne prezentarăm – eu şi Marshall – la patronul băncii cu care acesta se afla în legături de afaceri. Allan trecuse într-adevăr de câteva ori pe acolo până ce, într-o bună zi, luându-şi în grabă rămas bun, plecă la minele de aur. Prefăcuse toate valorile în numerar ca să cumpere „nuggeţi”. Mai mult nu se ştia.

După această vizită aproape infructuoasă mai cutreierarăm câtva timp străzile oraşului până când, la un

moment dat, Bernard mă trase într-un „store”, un magazin, ticsit cu haine de tot felul. Găseai aici de toate, de la cel mai scump costum mexican până la şorţul ieftin, din pânză de in, al hamalului chinez. Fiecare gen de veşminte îşi avea raionul lui special şi fiecare costum era complet, cu tot dichisul corespunzător.

Intenţia lui Bernard nu era greu de ghicit. Costumele noastre, deşi foarte trainice, suferiseră atâta în cursul lungilor călătorii, încât arătau sub orice critică. De bărbierit ne bărbierisem, nu-i vorbă – ba ne şi tăiasem reciproc părul – dar îmbrăcămintea arăta într-un hal fără de hal. Ne puserăm deci pe târguieli, cu care prilej constatai că Bernard era un om de gust.

Îşi alese un costum jumătate indian, jumătate vânătoresc, care-i venea destul de bine. Numai că preţul era şi el bine pipărat, pe măsura condiţiilor din San Francisco.

— Acum treci dumneata, Charlie şi alege-ţi un costum, mă îndemnă el după ce se echipase. Te ajut eu să găseşti ceva potrivit.

Mă rog, nevoie aveam – şi încă serioasă – dar pentru preţurile de aici nu mă ţinea cureaua. N-am făcut nicicând parte din acel soi nefericit de oameni care, cum întind mâna, se şi trezesc cu un sutar între degete, iar la primul pas dau peste o pungă cu galbeni. Mă număr în schimb printre oamenii demni de invidie care trăiesc cu plăcuta conştiinţă că pot agonisi azi ceea ce le trebuie pentru mâine. Iată de ce nu arătam prea entuziast când Marshall se apucă să-mi aleagă costumul.

Tânărul meu amic se opri la un echipament alcătuit din următoarele piese: o cămaşă vânătorească din piele de căprioară tăbăcită, albă ca zăpada şi cu broderii roşii, indiene; leggin-uri din spate de cerb cu ciucuri pe margini; surtuc de vânătoare din piele de bivol, dar moale ca pielea de veveriţă; cizme din piele de urs cu carâmbi pe care îi puteam trage mult peste genunchi, cu pingele din cel mai bun material, adică piele de pe coada unui aligator matur;

în fine, o căciuliţa de biber cu marginile şi calota din piele de şarpe bine argăsită.

După exemplul lui Bernard, mă retrasei şi eu într-o cabină, să probez costumul. Când ieşii, dânsul îl şi achitase. Poate ar fi trebuit să protestez cu mai multă tărie, dar, sincer vorbind, nu prea izbutii s-o fac.

— Lasă, Charlie, stărui el, îţi sunt atât de îndatorat, încât nici acum nu mă consider pe deplin achitat faţă de dumneata. De aceea voi trece lucrurile astea în cont până la socoteala finală.

Ar fi vrut să-i cumpere şi lui Sam câte ceva, dar l-am sfătuit să n-o facă. Ştiam cât de mult ţine Sam la străvechea lui îmbrăcăminte. Şi apoi, degeaba am fi căutat haine pentru statura lui scundă.

Când ne întoarserăm la hotel, cea mai mare bucurie în ce priveşte transformarea mea o manifestă Bob.

— Oh, massa, frumos arătăm! Oh, frumos cum Bob dac-ar căpătăm şi el haină nou cu căciul!

Mă simţii, fireşte, dator să primesc cu recunoştinţă amabila comparaţie, ştiind bine că negrul îmi adresa astfel, sincer şi generos, supremul compliment.

Între timp lui Sam îi devenise totuşi odaia prea strimtă. Coborâse în restaurant şi se aşezase singur cuc la o masă. Când ne văzu apărând în uşă, ne făcu semn să venim lângă el.

— Fiţi atenţi! ne şopti. În spatele meu se desfăşoară o discuţie care ne interesează, ca să zic aşa.

— Despre cei vorba?

— Cică se petrec sus, la minele de aur, nişte chestii intolerabile. Mişună pe-acolo puzderie de bravos, dar nu indios, ci albi, cum s-ar părea. Îi pândesc pe căutătorii de aur când aceştia iau drumul spre casa, îi omoară şi nu ştiu ce alte năzbâtii mai fac. Aici e unul care a scăpat, cu chiu cu vai din ghearele lor. Ascultaţi, că tocmai povesteşte!

La masa din spatele nostru şedeau câţiva inşi ce arătau a fi trecut în viaţă prin multe primejdii şi greutăţi. Unul din ei

vorbea ascultat cu încordare.

— Well, eu sunt din Ohio. Va să zică, am învăţat câte ceva pe apă şi în savane, în munţi şi jos, în văile Vestului. I-am cunoscut şi pe piraţii de pe Mississippi şi pe tâlharii din Woodland, ba uneori m-am şi încăierat cu ei. Ştiu destule fapte pe care altul nici nu le-ar crede posibile. Dar ca asemenea orori să se întâmple pe o şosea atât de circulata şi ziua-n amiaza-mare, asta întrece până şi basmul cu bătrâna gun, puşca aceea cu care trăgeai, cică, în unghi de după colţ.

— Şi mie parcă tot nu-mi vine sa cred, observă unul dintre comeseni. Doar eraţi cincisprezece inşi contra opt! Ar fi ruşinos dacă s-a întâmplat precum spui!

— S-ar părea că judeci bine dumneata. Dar sa te fi văzut acolo, la faţa locului! Eram, ce-i drept, cincisprezece inşi, adică şase tropeiros, catârgii şi nouă mineri. Pe catârgii, degeaba, n-ai cum să te bizui. Iar dintre noi ceştilalţi, trei se îmbolnăviseră de friguri; abia dacă se mai ţineau pe catâri, se bălăbăneau de ziceai ce-i aia. Nici pomeneală să tragă cu puşca ori să dea cu cuţitul. Ei, judecaţi acum şi dumneavoastră! Mai eram cincisprezece, ai?

— Dacă-i pe-aşa, se mai schimbă socoteala. Totuşi e şosea, domnule! Circulaţie mare, călăreţi, pietoni, în orice moment se află pe-aproape oameni care pot alerga în ajutor.

— Crezi? Şi ce-i împiedică, mă rog, pe bandiţi să aştepte un moment potrivit, când sunt siguri pe situaţie?

— Ei, hai, povesteşte la rând, cum se cuvine! Dar amănunţit, să ne lămurim şi noi!

— Bu-un! Găsisem, va să zică, sus, la lacul Piramidelor, un zăcământ cum nu se poate mai bogat. Puteţi să mă credeţi dacă va spun că numai în opt săptămâni adunasem toţi patru câte un chintal de aur de căciula. Mai departe nu mergea: aurul secase şi doi din echipa noastră se îmbolnăviseră; li se umflaseră încheieturile şi aveau febră marc. Vedeţi că nu e floare la ureche să stai toată ziua vârât

în apă până la brâu şi să tot clăteşti batea, adică vasul cu pământ aurifer. Am hotărât deci să ne cărăm de-acolo.

Ne-am întors la Yellow-Water-Ground şi am vândut aurul unui yankeu ce plătea incomparabil mai bine decât porcii de speculanţi care pentru o uncie de aur curat îţi oferă o jumătate de kil de făina proastă sau un sfert de tutun şi mai prost. Şi totuşi yankeul făcea afaceri bune. Îi zicea mi se pare Marshall şi era din Kentucky, sau…

Auzind acestea, Bernard îşi întoarse repede faţa spre povestitor.

— Şi mai e acolo?

— Nu ştiu şi nici nu mă interesează. Dar vă rog, nu mai puneţi întrebări fără rost! Dacă e să istorisesc lucrurile amănunţit, cum vrea omul ăsta, păi atunci să nu fiu tulburat. Va să zică Marshall, se pare că-i spune Allan Marshall, ne-a cumpărat toată agonisita. Ei, să fi avut atunci minte, o ştergeam numaidecât. Dar nu, socoteam să ne odihnim după atâta tăvăleală, iar bolnavii aveau nevoie de îngrijiri. Şi apoi, nici ocazie bună n-am găsit pentru plecare. Se vorbeau vrute şi nevrute despre nişte atacuri banditeşti, ba se pomeneau chiar numele unor nefericiţi care, după ce au părăsit minele, n-au mai ajuns nicicând la Sacramente sau la San Francisco.

— Şi era adevărat?

— Staţi să vedeţi! Am aşteptat aşa câteva săptămâni. Dar viaţa, acolo sus, e a dracului de scumpă şi, în plus, ştiind ca dispunem de bani, o droaie de trişori şi alţi pezevenghi se ţineau de capul nostru, între timp, bolnavii se mai înzdrăveniseră puţin, încât am hotărât să nu mai întârziem şi ne-am întovărăşit cu încă cinci inşi care erau şi ei gata de drum. Număram, va să zică, nouă persoane. Tocmind catârii necesari, ni s-au adăugat şi cei şase tropeiros. Toţi erau înarmaţi cum trebuie, chiar şi catârgiii care păreau, de altfel, că ar fi în stare să se bată cu zece adversari. Am pornit la drum şi totul a mers cum s-ar spune, normal. Doar că ploua într-una, iar febra apăru din nou. Drumul era

numai noroi şi bălţoace, înaintam anevoie. Abia dacă făceam opt mile pe zi. Nici corturile, noaptea, nu erau în stare să ne apere de potopul cerului. Astfel şi febra bolnavilor creştea mereu, de-am fost nevoiţi până la urmă să-i legăm de şei ca să nu cadă în drum.

— Urâtă istorie! exclamă unul dintre ascultători. Am trecut şi eu prin asemenea plăceri, ştiu ce înseamnă!

— Well! Făcusem, care va să zică, vreo două treimi din drum şi spre seară ne-am ales un loc de popas. Am ridicat corturile şi am încins un foc mărişor ca să lumineze împrejurimile. Când, deodată, a răsunat o salvă. Eu tocmai îngenuncheasem lângă un cort ca sa strâng mai bine funia în jurul ţăruşului şi ăsta mi-a fost norocul, de n-am fost zărit. Când m-am ridicat în picioare, catârgiii noştri încălecau, adică voiau s-o şteargă, dar se mişcau aşa de încet, încât ar fi putut încasa nu câte un glonţ, ci câte zece. Am dat să pun mâna pe armă, dar când am văzut ce-am văzut, m-am lăsat păgubaş. Cei opt bandiţi, căci opt erau, ochiseră atât de bine, încât oamenii noştri teferi, pe care salva i-a surprins lucrând pe la corturi în lumina focului, zăceau tuscinci împuşcaţi! Şi chiar atunci, sub ochii mei, bandiţii îi împuşcară şi pe cei trei bolnavi. Eram, deci, singurul supravieţuitor. Ei, ce-aţi fi făcut dumneavoastră în locul meu?

— Ei! Fir-ar să fie de treabă ! M-aş fi năpustit asupra bandiţilor şi aş fi dat în ei cât m-ar fi ţinut puterile! răspunse unul.

— Ba nu, interveni altul, eu aş fi împuşcat barem pe câţiva.

— Frumos, n-am ce zice! făcu ironic povestitorul. Din gură e uşor, dar la o adică, n-aţi fi obţinut mai mult ca mine. Să sar la ei? Păi ce, eram nebun?! Să trag? M-ar fi zdrobit ca pe un nimic! Doar n-aveau nici un interes să rămână vreun martor în viaţa! M-ar fi urmărit până aş fi căzut de oboseală. Şi de scăpat, tot n-aş fi putut să scap decât de unul sau doi.

— Ei, ce-ai făcut?

— Banii îi aveam în buzunar, catârul stătea priponit nu departe. Aşa că, în timp ce bandiţii cotrobăiau prin corturi, m-am strecurat până la catâr şi l-am dezlegat. Deodată, însă, am auzit un şuier, apoi tropot de copite şi, ce credeţi că era?

— Ce?

— Se întorceau, catârgiii. Ne vânduseră tâlharilor şi veneau să-şi încaseze partea lor. Acum opt şi cu şase făceau la un loc paisprezece. Am încălecat şi am mânat cu desperare. Noroc că aveam un catâr înţelegător, nu se încăpăţâna ca alţii din neamul lui. Am mai auzit, ce-i drept, larmă şi înjurături în urma mea, ba chiar tropot de copite, dar am scăpat mulţumită întunericului.

— Şi apoi?

— Ce apoi? Am făcut ce-am făcut ca să ajung la San Francisco şi iată-mă aici viu şi bucuros la un pahar de Porter.

— N-ai recunoscut pe vreunul din bandiţi?

— Purtau măşti negre. Numai o dată unul, pesemne şeful lor, voind să-şi vâre degetele în gură ca să fluiere şi-a scos o clipă masca de pe faţă. Dacă l-aş vedea, l-aş recunoaşte imediat. Era un mulatru şi avea pe obrazul drept o cicatrice, probabil tăietură de cuţit.

— Şi catârgiii?

— I-aş recunoaşte pe toţi. Dar cât oi trăi nu mă mai întorc în iadul acela unde necuratul fierbe aurul şi-l topeşte ispitind sufletele oamenilor şi ducându-le la pierzanie.

— Dar pe mulero, pe conducătorul catârgiilor, cum îl chema ? Nu strica să ştii pe nume asemenea pramatii.

— Îşi spunea Sanchez, dar trebuie că se chema altfel. Cred că majoritatea lor fac parte din hounds, bandele de tâlhari şi ucigaşi care, la San Francisco, ajunseseră să terorizeze toată lumea, iar după ce populaţia i-a izgonit din oraş, s-au apucat să lucreze mână-n mână ca agenţi, tropeiros, muleros şi jefuitori la drumul mare. Bine-ar fi

dacă minerii, ca pe vremuri la San Francisco, ar forma un comitet de apărare şi ar prelua urmărirea şi stârpirea bandei, ca să facă, în sfârşit, ordine pe la zăcăminte. Ei, asta-i lot. V-am povestit de-a fir-a-păr întâmplarea.

— Dac-aţi terminat, îndrăzni din nou Bernard, atunci îngăduiţi-mi să va mai întreb odată în legătură cu Allan Marshall de care aţi pomenit adineauri. Sunt fratele lui.

— Frate? Într-adevăr, parca-i semănaţi. De fapt, ce vă interesează?

— Tot ce ştiţi în legătură cu el. Când l-aţi văzut ultima oară?

— Păi, să tot fie vreo cinci săptămâni.

— Credeţi că se mai află la Yellow-Water-Ground?

— Habar n-am. Acolo, la zăcăminte, chiar dacă intenţionezi să stai pe loc, azi eşti aici, mâine cine ştie unde.

— I-am scris, dar nu mi-a răspuns, deşi a primit scrisorile.

— În privinţa asta nu fiţi chiar atât de sigur. Gândiţi-vă chiar la povestea mea! Merge poşta de aici până la zăcăminte? Veţi spune că da. Numai că ăsta nu prea e serviciu de poştă. Eu, unul, vă declar că multe scrisori nu ajung niciodată în mâna adresantului. Intri acolo într-un birt şi afli că birtaşul face parte din hounds; cauţi un magazin şi negustorul e hound; joci „monta” să zicem cu trei inşi şi doi din ei, dacă nu chiar toţi, sunt hounds; lucrezi alături de un om, sapi şi asuzi lângă el şi când colo, fie că-ţi jefuieşte toată agonisita, fie că, ştiindu-te prea vânjos şi treaz, te vinde unui bravos ca să-şi asigure măcar o parte din avutul tău, dobândit cu trudă şi sudoare, în administraţia locală sunt hounds, pretutindeni hounds! De ce n-ar fi şi în serviciul poştei, când au tot interesul ca anumite scrisori să nu ajungă la destinatar?

Erau, fără îndoiala, nişte amănunte puţin îmbucurătoare în legătură cu situaţia ce domnea la zăcămintele de aur.

— Aveţi, cumva, de gând să-l căutaţi sus pe fratele dumneavoastră?

— Bineînţeles !

— Well, atunci vă dau un sfat. Dacă-l urmaţi sau nu, vă priveşte. Există două drumuri care duc către diferitele districte miniere. Unul spre sud, până la aşa-numiţii munţi New-Almaden, unde se găsesc mari cantităţi de mercur şi de crom natural; celălalt, drept spre nord, cu o uşoară abatere spre est, până la vestitele regiuni aurifere de la Sacramento. Ştiţi unde se află Yellow-Water-Ground?

— Ştiu doar că acolo e o vale laterală a lui Sacramento, atâta tot.

— Trei sferturi din drum îl faceţi ocolind golful Francisco, pe urma sau traversaţi Rio San Joaqâin, sau o luaţi în sus, spre Sacramento. De aici, urcând mereu, vă puteţi informa la orice trecător sau zăcământ cum şi încotro s-o apucaţi. Dacă nu vă încărcaţi cu prea mult bagaj, călătoria poate să dureze cinci zile. Dar eu, unul, nu v-aş sfătui sa alegeţi acest drum.

— De ce?

— În primul rând, pentru că, deşi cel mai comod, nu e şi cel mai scurt. Şi apoi, e foarte primejdios din cauza bandiţilor de care vorbeam. Fireşte că ei atacă în special pe cei care se întorc de la zăcăminte, dar te pomeneşti că le vine pe căciulă să facă şi invers. Şi, pe urmă, nu uitaţi că drumul acesta e, ca să spun aşa, pavat cu dolarii călătorilor pe care îi speculează toţi şi în tot felul. Prin hanuri s-ar zice că e civilizaţie grozavă: vi se prezintă socoteala în scris. Dar e mai uşor s-o citeşti decât să plăteşti. Camera te costă un dolar şi dormi afară, în curte; pentru pat mai scoţi un dolar şi ţi se aşterne un braţ de paie; lumina, un dolar şi te alegi cu luna de pe cer; serviciul alt dolar şi nu se ocupă nimeni de tine, batîr de-ai trage cu puşca; pentru chiuvetă un dolar şi te speli în Sacramento; pentru prosop încă un dolar şi te ştergi cu mâneca. Singurul lucru pe care îl capeţi într-adevăr e socoteala scrisă pe hârtie; mai costă şi ea un dolar! Ei, cum vă place, master Marshall?

— Hazliu de tot!

— Cred şi eu. De aceea vă sfătuiesc să apucaţi pe alt drum. Dacă aveţi un cal zdravăn, ajungeţi la Yellow-Water-Ground în patru zile, treceţi golful pe bac, o luaţi de-a dreptul spre San John, cotiţi către est şi daţi de Sacramento. Acolo sunteţi ca şi ajuns la ţintă. Cursuri de apă după care să vă orientaţi există destule.

— Mulţumesc, sir! Am să vă urmez sfatul.

— Well ! Şi dacă întâlniţi la Sacramento sau în altă parte un mulatru cu o cicatrice pe obrazul drept, faceţi-l să guste cuţitul sau plumbii dumneavoastră! Veţi săvârşi o faptă bună, vă asigur.

Între timp, se făcuse de cină şi Gustel veni să ne cheme. Furăm conduşi într-o odaie izolată unde ne aştepta masa, gătită ca pentru nişte nobili spanioli.

Doña Elvira ne întâmpină singură; hotelierul nu se arătă deloc. Făcui, bineînţeles, prezentările cu toată grandezza, iar dumneaei ne primi ca o regină ce acordă audienţe de favoare. Făcu onorurile mai solemn decât un principe hindus.

Cum ţinea să ne impună în totul, gazda dirijă dintru început conversaţia către cele mai înalte sfere ale artei şi ştiinţei; dar mai târziu, când, fără a neglija cu nimic formele politeţei, ne arătarăm oarecum sătui de asemenea subiecte, doña îşi îndreptă atenţia către persoanele noastre. Către viaţa şi întâmplările trăite de noi, încât ne văzurăm obligaţi să-i povestim o seamă de aventuri.

Când ne ridicarăm de la masă, doña Elvira rosti:

— Señores, sper că v-am dovedit înalta simpatie ce v-o port prin comparaţie cu alţi musafiri şi că veţi avea plăcerea de a rămâne la noi cât mai mult timp.

— Doña Elvira de Gonzales, cuvântai cu, vă mulţumesc pentru amabilitate. Am fi rămas, într-adevăr, mai mult timp în ospitaliera dumneavoastră casă, acum însă e cu neputinţă. Mâine plecăm într-o mică escapadă.

— Încotro, señor?

— Spre Sacramento. Vrem să-l găsim pe Allan şi să vi-l aducem încoace.

— Foarte frumos, señores! Aprovizionaţi-vă aici cu tot ce vă trebuie pentru drum. Socoteala o facem pe urmă. Şi dacă mai aveţi vreo dorinţă, adresaţi-vă Augustei. Sper că mâine, înainte de plecare, veţi mai trece să-mi uraţi àdios.

Părăsi odaia în foşnet de mătăsuri. Ieşirăm şi noi şi, după ce văzurăm de cai, ne culcarăm. A doua zi dimineaţa, trecând cu bacul peste apele golfului, coborârăm pe limba de pământ din dreptul oraşului San Francisco.

Urmarăm exact direcţia indicata de povestitorul din restaurant şi în seara celei de-a treia zile atinserăm munţii de la San John, cotind apoi spre vest. Pe la amiaza următoare intrarăm în valea lui Sacramento. La fiece pas întâlneam semnele acelei febrile munci ce răscolea pământul în căutarea „prafului ucigător”, a cărui strălucire orbeşte ochiul, rătăceşte simţurile şi corupe inima.

S-a scris şi s-a vorbit atât despre această muncă, încât mă abţin să mai adaug ceva; dar trebuie să subliniez că febra aurului îl subjugă şi pe omul cel mai lucid când se abate prin acest ţinut şi se vede înconjurat de oameni care – adeseori cu obrajii supţi şi cu hainele numai petice – îşi pun în joc sănătatea şi viaţa în nădejdea unei îmbogăţiri rapide pentru ca, îndată ce au dat de „noroc” să-şi risipească şi mai rapid averea trudnic dobândită. De multe ori aceşti oameni muncesc luni de-a rândul irosindu-şi ultimele forţe fără să obţină vreun rezultat mai acătării. Fiecare gest al lor e însoţit de blesteme şi înjurături; fantoma lividă a foamei, a mizeriei şi desperării se apropie de ei; mâna istovită tremură, şovăie şi e gata să renunţe, când, deodată, se iveşte zvonul despre nu ştiu ce zăcământ formidabil, descoperit sau pe cale de a fi descoperit undeva de către cineva. Şi iată-i apucând din nou batea – acel ciur pentru spălat nisipul – şi căzând iarăşi în ghearele cumplitei boli.

Ajunserăm către seară la Yellow-Water-Ground, o vale îngustă, lungă, prin care şerpuieşte un pârâiaş către

Sacramento. Pământul răscolit de la un capăt la celălalt al văii indica limpede fiece exploatare în parte. Bordeie şi corturi erau destule; se vădea însă că epoca de prosperitate a acestui ţinut aurifer trecuse de mult.

Cam pe la mijlocul văii ne întâmpină o baracă de scânduri întinsă, spaţioasă, la intrarea căreia scria cu cretă: „Store and boardingbouse of Yellow-Water-Ground", magazinul şi hanul din Yellow-Water-Ground. Proprietarul acestui amestec de hotel, prăvălie şi cârciumă era, fără îndoială, cel mai în măsură să ne dea informaţiile necesare. Lăsarăm deci caii în paza lui Bob şi intrarăm în baracă.

Mesele şi băncile grosolane, negeluite, erau ocupate în parte de nişte indivizi care ne priviră curios şi provocator.

— Muşterii noi la săpat! râse unul. Te pomeneşti c-or să aibă mai mult noroc decât noi. Ia vino-ncoa', măi piele-roşie, trage aici o duşcă!

Winnetou se prefăcu că nu aude. Atunci tipul se ridică de la locul lui, apuca un pahar cu rachiu şi se apropie încruntat.

— Măi păcătosule, tu nu ştii că cea mai mare ofensă pentru un om ca mine e să-i refuzi băutura! Te întreb: bei şi faci cinste la rândul tău?

— Războinicul roşu nu bea apă de foc, dar prin aceasta nu vrea să-l jignească pe omul alb.

— Atunci du-te dracului!

Străinul îi zvârâi paharul cu rachiu în obraz, trase cuţitul şi dădu să i-l înfigă în piept, dar în aceeaşi clipă se clătină pe picioare şi se prăbuşi gemând. Doar Winnetou avea şi el cuţit! Îl ţinea acum în mină, cu lama curată, strălucitoare. Nu-i trebuise decât o zecime de secundă ca să-l împlânte în inima agresorului.

Imediat săriră şi ceilalţi de la locurile lor. Le scânteiau cuţitele în mâini. Noi însă duserăm repede puştile la ochi. Până şi Bob, care apăruse întâmplător, se propti în cadrul uşii ţinând degetul pe trăgaci.

— Stop! porunci atunci, hangiul. Staţi liniştiţi! Chestia nu vă priveşte pe voi. N-a fost decât o răfuială între Jim şi indian. Gata, s-a terminat! Rell, scoate mortul!

Oamenii se aşezară. În orice caz, replica noastră îi temperase nu mai puţin decât vorbele hangiului. Din spatele bufetului se ivi barmanul, săltă mortul pe un umăr şi-l duse afară. Prin uşă văzui cum aruncă leşul într-o groapă şi o astupă cu pământ. Nenorocitul acela de Jim venise şi el în căutarea aurului, dar îşi căutase parcă dinadins sfârşitul. Cine ştie câte scene de acest fel se vor fi petrecut acolo!

Ne aşezarăm şi noi la o altă masă.

— Ce beţi, domnilor? se interesă birtaşul.

— Bere, hotărî Bernard.

— Porter sau Ale?

— Ce-i mai bun.

— Atunci luaţi Ale, domnii mei! E bere Burton veritabilă, Burton din Staffordshire.

Eram curios să încerc băutura asta, care, cică, ajungea în Sacramento venind tocmai din Anglia, de la cea mai vestită fabrică de bere. Cârciumarul ne aduse cinci sticle, din care una i-o dusei afară lui Bob. Negrul îşi vârî gura sticlei până în gâtlej, gata parcă s-o înghită cu totul, şi-o goli dintr-o suflare. Dar instantaneu dădu ochii peste cap şi, căscând gura până la urechi, scoase un strigăt de naufragiat ce se iveşte pentru ultima oară la suprafaţa apei.

— Ce-ai păţit? îl întrebai bănuind că şi-o fi zgâriat gâtlejul cu sticla.

— Massa, oh, massa, murim Bob, otravă bem!

— Otravă? E Ale englezesc!

— Ale? Nu, asta nu Ale! Bob ştim. Bob băut Ale. Asta otravă. Bob simţim şoricioaică, mătrăgun!…

Bietul negru, deşi obişnuit cu tot felul de poşirci, nu reuşise să suporte lichidul băut, darămite un om cu gust rafinat!

Revenii în baracă tocmai când birtaşul întrebă:

— Aveţi cu ce plăti, domnilor?

Bernard făcu o mină de ofensat şi băgă mâna în buzunar.

— O clipa, master Bernard! interveni Sam. Eu plătesc. Cât face?

— Trei dolari sticla, total cincisprezece dolari.

— Ieftin, domnule, mai ales că ne daţi şi sticlele. Ori nu?

— Ba da.

— Ba păstraţi-le dumneavoastră. Oameni ca noi, care ştiu unde se găseşte aurul cu grămada, ca să zic aşa, n-au ce face cu nişte biete cioburi de sticlă. Aduceţi un cântar!

— Plătiţi în aur?

— Păi cum?

Sam îşi desfăcu punga şi scoase câţiva nuggeţi din care unul cât oul de porumbiţă.

— Măi-măi, unde le-aţi găsit? se minună birtaşul.

— Am eu un locşor!

— Unde?

— Pe undeva, prin America. Memoria mi-e cam slabă, ca să zic aşa. Nu-mi amintesc de numele localităţii decât atunci când îmi mai trebuie ceva aur.

Omul înghiţi în sec. Ochii îi scânteiară de lăcomie, când Sam puse pe cântar un bob de aur pentru care mai încasă şi rest. De fapt, birtaşul îl evaluase la un preţ foarte scăzut şi nici cântarul nu excela prin onestitate. Sam însă vârî banii în buzunar cu aerul unui ins căruia puţin îi pasă de o uncie în plus sau în minus. Fără s-o bănuim, el purta în punga lui o avere frumuşică. Şi eu îmi amintii cum, la prima noastră întâlnire, omul îmi declarase că ştie în munţi destul aur pentru ca, la o adică, să-l pricopsească pe un bun amic.

Gustarăm, în sfârşit şi noi din bere. Dac-am fi picat atunci direct din savană, poate că am fi izbutit s-o dăm pe gât; aşa însă, după ce ne dreseserăm la hotelul „Valladolid” al ospitalierei doña Elvira, poşirca era imposibil de înghiţit. Fără îndoială că birtaşul prepara el însuşi acel Ale din cine ştie ce chimicale şi buruieni, ca să-l vândă apoi cu trei dolari

sticla, încă una din multele dovezi că acolo cel ce caută aur nu-i întotdeauna şi cel care-l găseşte.

De altfel, birtaşul nu părea demobilizat de replica ce i-o dăduse Sam. Se aşează la masa noastră şi continuă să-l tragă de limbă.

— Departe o fi locşorul acela, sir?

— Care locşor? Eu cunosc vreo patru sau cinci.

— Patru sau cinci? Nu se poate! Altminteri, ce-aţi căuta în nenorocitul ăsta de Yellow-Water-Ground, unde aurul aproape că a secat!

— N-aveţi decât să nu credeţi, vă priveşte personal, ca să zic aşa.

— Şi vă aprovizionaţi de-acolo, de fiecare dată, cu cât aveţi trebuinţă?

— Bineînţeles.

— Ce lipsă de prevedere! Ce vă faceţi dacă, în absenţa dumneavoastră, vin alţii şi vă şterpelesc toată averea pe care aţi fi putut-o pune în siguranţă?

— Asta nu se întâmplă, master ale-man.

— V-aş cumpăra eu unul din zăcăminte, sir!

— N-aţi avea cu ce. Ori vă simţiţi cumva în stare să plătiţi cu dolari sau cu cecuri vreo cincizeci-şaizeci de chintale de aur?

— Vai-vai, chiar aşa de mult? Asta n-ar merge decât cu un asociat, dacă nu cu doi sau trei. De pildă unul ca Allan Marshall, care a venit încoace cu câteva mii de dolari şi a plecat cu o avere serioasă de tot. Ştia omul meserie!

— Cum adică, ştia meserie?

— Cum vă spun. Avea el şi un ajutor de care s-a despărţit mai apoi, pentru că l-a prins furând. Ei şi asta mi-a povestit totul. Cică praful şi boabele mici le-a schimbat pe bani jos, la Sacramento, iar nuggeţii mari i-a îngropat sub cortul lui. Pe urmă a şters-o fără ca nimeni să ştie când şi încotro.

— Avea şi cai sau alte dobitoace?

— N-avea decât un cal. Chiar alaltăieri au fost pe-aici nişte oameni de l-au căutat.

— A! Cine?

— Doi albi şi un mulatru. Mi-au cerut unele informaţii. Nu cumva îl ştiţi şi dumneavoastră?

— Mda, puţin. Am fi vrut să-l întâlnim şi noi, dacă se poate. Şi încotro au plecat ăia trei?

— S-au dus să caute locul unde fusese cortul lui Marshall. Pe urmă au revenit şi s-au apucat să studieze o hârtie pe care au găsit-o probabil acolo. După cât am dibuit eu, e vorba de o hartă sau un plan.

— Şi apoi?

— M-au întrebat cam pe unde vine valea Short-Rivulet. Le-am dat amănuntele necesare, le-am arătat drumul şi au plecat iar.

— Cam greu să nimerească numai după o simplă descriere.

— Cunoaşteţi regiunea aceea?

— Am fost cândva pe-acolo. N-aţi putea să ne arătaţi şi nouă unde se afla cortul lui Marshall?

— Nu departe, uitaţi-vă: la dreapta, pe coastă, lângă mărăciniş. Acolo veţi observa imediat urme de foc.

— Şi cum îi zice ajutorului de care s-a descotorosit?

— Fred Buller. Cum cobori în vale, al doilea zăcământ pe stânga.

Îi făcui semn lui Bernard şi părăsirăm împreună baraca. O luarăm de-a lungul pârâului până la zăcământul ca pricina, unde găsirăm la lucru, vârâţi în apă, doi inşi.

— Good-day, bună ziua, domnilor! Se află aici un master pe nume Buller? întrebai.

— Eu sunt, răspunse unul.

— Aveţi cumva timp să-mi daţi câteva lămuriri?

— Poate, dacă rentează. Aici, la noi, orice minut înseamnă bani.

— Cât pretindeţi pentru zece minute?

— Trei dolari.

— Poftim! interveni Marshall şi-i întinse suma.

— Mulţumesc, sir. S-ar părea că sunteţi nişte gentlemeni generoşi.

— Şi s-ar putea să mai profitaţi binişor, cu condiţia să răspundeţi sincer la câteva întrebări! Căutai eu să-l ispitesc.

— Well, sir. S-auzim!

Omului îi juca viclenia în ochi. De unde să-l apuc? Mă hotărâi să fac şi eu o data pe şmecherul.

— Vreţi să ne retragem un pic?

— Pe toţi dracii, sir! Mi se pare că sunteţi cam bine înarmaţi!

Aha, individul nu se avea tocmai bine cu propria conştiinţă!

— Arme bune pentru duşmani, bani buni pentru prieteni, îl liniştii eu. Veniţi?

— Haide!

Ieşi din apă şi veni cu noi mai la o parte.

— Alaltăieri au fost pe-aici trei vizitatori. Adevărat?

— Au fost.

— Doi albi şi un mulatru.

— Da. Şi?

— Albii erau tată şi fiu?

— Da. Iar mulatrul e o cunoştinţă comună.

Nu ştiu cum de-mi veni ideea să afirm fără şovăială:

— Pe mulatru îl cunosc. Are o tăietură de cuţit pe obrazul drept.

— Exact, îl cunoaşteţi va să zică pe Cap… nu-i aşa… pe sir Shelley? Unde l-aţi întâlnit?

— Am fost în legături de afaceri. Încotro a plecat?

— Asta n-o ştiu, sir !

Se vedea pe el că spune adevărul.

— Şi ce căutau oamenii aceia la dumneavoastră? continuai să-l descos.

— Sir, mă tem că au trecut cele zece minute.

— Încă nu. Dar vă spun eu ce căutau: îi interesează fostul dumneavoastră patron, master Marshall. De altfel, ca să

ducem discuţia până la capăt, veţi mai primi încă cinci dolari!

Bernard scoase suma din buzunar şi i-o întinse.

— Mulţumesc, sir, văd că am de-a face cu altfel de oameni decât Shelley sau Morganii ăia. Sunt gata să vă dau informaţii mai exacte decât cele pe care i le-am furnizat dumnealui. Dacă aţi fost cu el în legătură de afaceri, atunci ştiţi cât de hapsân poate fi. Va să zică… adică un camarad din Sid…

Se opri brusc, parcă speriat de ceea ce urma să rostească.

— Sidney-Coves, îl ajutai eu. Curaj, dom'le! Nu e nimic nou pentru mine.

— Ştiţi şi asta? Ei, atunci veţi fi ştiind şi cât preţuiesc uneori micile servicii. Încotro au luat-o nu ştiu, dar până să plece au cotrobăit multă vreme dincolo, unde fusese cortul. Au găsit o hârtie. Mă rog, dacă sir Shelley s-ar fi purtat cu mine altfel, atunci s-ar fi ales şi cu alte documente.

— Şi cum ar trebui să ne purtăm cu dumneavoastră ca să le primim noi?

Buller râse neruşinat şi răspunse:

— Ca şi până acum!

Aşadar, dolari! Individul era un pungaş şi jumătate.

— Despre ce fel de hârtii e vorba? Mă interesai.

— Scrisori.

— Ale cui şi către cine?

— Zău, sir, cum să v-o spun aşa, fără?…

— Ei, cât pretinzi?

— O sută de dolari.

— Bună afacere! Sustragi scrisorile patronului, ca să le vinzi „căpitanului” de bandiţi şi, cum acesta nu-ţi oferă preţul cerut, le ascunzi, gândindu-te că ceea ce poate fi de folos lui sir Shelley n-are ce să-ţi strice nici dumitale. Ascultă însă ce-ţi spun: s-ar putea ca hârtiile acelea să nu-ţi fie de nici un folos. Cincizeci de dolari primeşti?

Nu făcusem decât să exprim o bănuială născută din simpla confruntare a celor auzite până atunci; dar după expresia ochilor lui Buller, îmi dădui seama că nimerisem în plin. Şi, într-adevăr, individul se grăbi să accepte oferta:

— Acum sunt convins că-l cunoaşteţi pe căpitan, prea le ştiţi pe toate! Hai, să nu mai fac greutăţi. Primesc cincizeci.

— Unde sunt hârtiile?

— Veniţi în coliba noastră.

Făcurăm o bucată de drum înapoi până la ceea ce Buller numea „coliba noastră”: patru pereţi de lut, iar drept acoperiş – o pătură de cai găurită peste tot. În cele patru colţuri câte o nişă, servind probabil de ascunzătoare. Buller vârî mâna într-una din ele şi scoase o boccea veche, îndesată cu diverse lucruri. O desfăcu şi-mi întinse două scrisori. Dar când dădui să le apuc, îşi retrase repede mâna.

— Un moment, sir. Banii înainte!

— Nu înainte de a vedea măcar adresele de pe plic.

— Bine! Eu vi le ţin sub ochi şi dumneavoastră citiţi.

Ni le arătă şi le cercetarăm amândoi în acelaşi timp.

— În regulă. Dă-i banii, Bernard!

Scrisorile erau adresate bătrânului Marshall, bijutierul – Allan neştiind că tatăl său fusese ucis. Bernard scoase banii, deşi i se părea cel puţin straniu ca un furt care-i provocase grave prejudicii să-l mai şi coste pe deasupra atât de mult. Buller, satisfăcut, băgă banii în buzunar şi dădu să înnoade bocceaua la loc. Deodată, observarăm amândoi un mic obiect lucitor şi Bernard puse imediat mâna pe el. Era un ceas cu frumoase capace de aur.

— Ce-aveţi cu el? protestă Buller.

— Vreau să văd cât e ora, răspunse Marshall.

— Nu e întors, zise individul şi întinse repede mâna. Daţi-l încoace, sir!

— Stai! intervenii eu apucându-l de braţ. Chiar şi neîntors, tot ar putea să arate dacă nu cumva ţi-a sunat dumitale ceasul!

— E al lui Allan! exclamă Bernard.

— Zău? Cum de-a ajuns la dumneata, stimabile? mă adresai lui Buller.

— Ce treabă aveţi? se răsti acesta, încercând să se desfacă din strânsoarea mea.

— Păi, uite că ne interesează: acest gentleman e frate cu proprietarul ceasului! Prin urmare, fii bun şi lămureşte-ne cum ai ajuns în stăpânirea unui lucru aparţinând lui Allan Marshall?

Omul se simţi strâns cu uşa.

— Mi l-a dăruit, răspunse el cam şovăielnic.

— Minţi! replică Bernard. Uită-te la pietrele astea Charlie! Cine face cadou slujitorului său un ceas de trei sute de dolari?

— Well, mai caută, Bernard! Eu îl ţin deocamdată pe acest domn.

Îi încleştasem lui Buller ambele braţe. Dădea să se smulgă, dar în zadar.

— Adică, cine sunteţi dumneavoastră?! se răsti el. Cu ce drept îmi faceţi percheziţie? Am să strig după ajutor şi veţi fi linşaţi!

— Lasă-te de glume şi vezi ca master Lynch să nu se ocupe de persoana dumitale. Dacă strigi, să ştii că-ţi astup gura!

Cu stânga îi imobilizasem braţele şi dreapta i-o vârâsem sub bărbie. Omul înţelese că nu-i nimic de făcut şi că trebuie să se supună.

— N-am mai găsit nimic, mă informă în cele din urmă Bernard.

— Ei, vedeţi? Daţi-mi ceasul şi lăsaţi-mă în pace! se rugă Buller.

— Încet, nu te grăbi! Te mai ţin până luăm o hotărâre. Bernard, dumneata ce părere ai?

— Ceasul a fost furat, răspunse acesta.

— Bineînţeles.

— Trebuie, deci, să-l restituie.

— Natural.

— Dar cum să-l pedepsim?

— Eu zic să fim indulgenţi. Linşarea n-ar avea nici un rost. Ca pedeapsă, să ne dea gratuit scrisorile şi ceasul.

— Păi, cum?…

— Foarte simplu. Îi luăm înapoi dolarii: cincizeci plus cinci, plus trei. Asta înseamnă că-l tratăm cât se poate de blând. Bagă-i mâna în buzunar, eu îl ţin!

Cu toată rezistenţa opusă de Buller, îi luarăm banii înapoi, după care îi dădui drumul. Cum se văzu liber, escrocul o zbughi afară şi fugind de-a lungul pârâului, se refugie în han.

Noi ne luarăm încet după el şi încă de departe furăm întâmpinaţi de strigăte mânioase. Grăbirăm paşii. Caii stăteau în faţa intrării, dar Bob nicăieri. Intrarăm repede în local şi ne pomenirăm în plină arenă de luptă. Într-un colţ, Winnetou îl strângea de gât pe Buller, iar cu cealaltă mână îi altoia pe cei din jur cu patul puştii. Alături, Sans-ear se apăra, împotriva câtorva inşi care-l împresuraseră. În alt ungher, Bob, care în încăierare îşi pierduse puşca, rezista voiniceşte numai cu pumnul şi cuţitul.

Cum aflarăm mai târziu, Buller îi mobilizase pe oameni împotriva mea şi a lui Bernard, dar Sam le-o luase înainte. Aceştia, îndârjiţi de păţania lui Jim şi susţinuţi de cârciumar care vedea că nu e rost să facă vreo afacere, i-ar fi măcelărit pe tustrei dacă nu apăream noi la timp.

Winnetou şi Sam se mai puteau descurca o vreme; trebuia să-l ajutăm în primul rând pe Bob.

— Să tragem numai în caz extrem, Bernard! Loveşte cu patul puştii!

Acestea zise, mă aruncai în luptă şi, în mai puţin de un minut, negrul – din nou liber şi cu arma în mină – se repezea asupra duşmanilor ca un tigru scăpat din cuşcă. Spre norocul nostru, agresorii nu aveau arme de foc.

— Hei, Charlie! îl auzii pe Sam. Să le mai dăm dracului de puşti şi să izbim, ca să zic aşa, cu tomahawkurile! Dar nu cu tăişul, bre !

Făcurăm întocmai. Acum nu mai era luptă, ci o adevărată comedie. Cum îi izbirăm pe câţiva în cap, toată gaşca năvăli pe uşă afară. Nici două minute nu trecuseră de la sosirea noastră şi iată-ne faţă-n faţă numai cu birtaşul şi cu Buller.

— E adevărat, Charlie, că i-ai luat ăstuia ceasul şi banii? mă întrebă Sam.

— Poveşti! Dânsul 1-a furat pa Allan, i-a sustras scrisorile şi ceasul.

— Şi nu l-aţi pedepsit ? Dar asta e altă treabă! Fapt e că i-a aţâţat pe gândacii ăştia care scurmă prin aur.

— Doar n-ai de gând să-i scurtezi zilele, Sam!

— Nici nu merită, măgarul ! Ia ţine-l, Winnetou! Apaşul îl ţinea pe Buller ca în cleşte, încât acesta nici nu se putea mişca. Sam scoase cuţitul şi ţinti pe îndelete. O fulgerare scurtă, un ţipăt – şi Buller se pomeni cu vârful nasului tăiat.

— Aşa, şmechere! Ca să ţii minte că nu prea merge să linşezi westmen-i ca noi! Cum îţi bagi nasul în asemenea treburi, ca să zic aşa, cum te trezeşti cu el lipsă. Ei, să trecem şi la domnul cârciumar. Ia poftim, puişor, să vedem cu cât îţi prisoseşte nasul!

Prea puţin încântat de amabila invitaţie, cârciumarul nu îndrăzni să se apropie decât un pas.

— Gentlemeni, vorbi el milog, doar n-o să-mi plătiţi astfel ospitalitatea!

— Aşa îi zici dumneata, ospitalitate, când pretinzi trei dolari pentru o sticlă de leşie?

— Vă restitui banii, domnilor!

— Păstrează-i şi să-ţi fie de cap! Cine să mai prepare bere Porter şi Ale, dacă-ţi scurtăm noi zilele? Şi acum, oameni buni, să plecăm de-aici! Te pomeneşti că gândacii ar dori să ni se urce iar pe ceafă, ca să zic aşa.

Bob însă nu prea era dispus să plece.

— Massa Sam vrem plecăm? Oh, de ce plecăm şi nu pedepsim birtaş pentru otravă dat şi aur luat? Nigger Bob arătăm la el!

Apucă una din sticle şi i-o întinse birtaşului.

— Bem asta la stomac! Repede, dacă nu, Bob puşcam mort!

Negustorul se văzu nevoit să ia sticla şi să bea tot conţinutul. Dar Bob îi mai întinse una.

— Mai bem!

Înspăimântat, omul bău astfel cinci sticle la rând strâmbându-se ca o biată paiaţă de circ.

— Aşa, acum băut birtaş cinci ori trei dolari şi avem la burtă mult frumos piatră vânătă !

Încheiasem în sfârşit toate socotelile. Winnetou îi dădu drumul lui Buller care, strâns până atunci de beregată, tăcuse mâlc – pentru ca acum sa se pornească pe un urlet grozav. Ieşirăm afară şi, sărind în şa, o luarăm din loc. Era şi timpul, deoarece clienţii alungaţi din cârciumă începuseră să se adune iar, înarmaţi cu puşti. Din fericire, încă nu veniseră decât prea puţini şi ajunserăm la Sacramento în bună pace.

— Unde-o fi Short-Rivulet? întrebă Bernard.

— Deocamdată să mergem în susul apei, răspunse Sam.

Merserăm astfel în trap susţinut, punându-ne la adăpost de orice primejdie din partea eventualilor urmăritori.

— Acum hai să ne oprim! propuse Bernard. Vreau să citesc scrisorile.

Descălecarăm. Bernard desfăcu plicurile şi citi.

— Da. Sunt ultimele două scrisori trimise de Allan, constată el. Se plânge că nu i-am răspuns, iar în asta din urmă e un pasaj foarte important pentru noi. Iată:

„… de altfel, afacerile îmi merg aici mai bine decât mă aşteptam. Praful şi grăunţele de aur le-am trimis prin oameni siguri la Sacramento şi chiar la San Francisco, unde obţin preţuri mult mai ridicate în raport cu cele pe care le plătesc eu. În felul acesta mi-am dublat capitalul. Acum, însă plec din Yellow-Water-Ground, deoarece n-a mai rămas aur nici pe sfert cât era la început şi afară de asta, drumul a devenit atât de nesigur, încât nu mai pot risca nici un transport. După unele semne bănuiesc chiar că nişte bravos

vor să-mi calce cortul. De aceea trebuie să dispar de aici subit, fără să las nici o urmă, pentru ca bandiţii să nu se ţină de capul meu. Aşadar, îmi iau nuggeţii, peste o sută de funzi şi plec spre valea Short-Rivulet, unde am fost descoperite zăcăminte foarte bogate şi unde sper să realizez într-o lună cât aici în patru. Apoi, peste Lynn, mă îndrept spre portul Humboldt, unde nu se poate să nu găsesc un vapor care sa mă readucă la San Francisco… „

— Aşadar, chestia cu Short-Rivulet se confirmă, spuse Sam. Nu-ţi pare curios, Charlie? Cei doi Morgan o ştiau şi pe-asta. Dar cum de-au aflat?

— Păi, din hârtiile pe care le-au găsit sub cortul lui Allan; trebuie să fi dat acolo de nişte indicaţii.

— Posibil, întări Bernard. Uite aici încă un pasaj care poate să ne lămurească. Ascultaţi!

„… mai ales că nu-mi trebuiesc prea mulţi însoţitori. Nici de călăuză n-am nevoie. Mi-am întocmit, după cele mai noi hărţi, o schiţă de itinerar, după care mă pot deplasa în toată siguranţa… „

— Să fi pierdut cumva schiţa, sau s-o fi aruncat din nebăgare de seamă? Meditai cu cu glas tare.

— Tot ce se poate, consimţi Sam. Westman nu era şi nu prea învăţase, ca să zic aşa, că viaţa depinde uneori de cele mai neînsemnate lucruri. Iar dacă, a ajuns totuşi la ţintă, mă întreb cum se va fi descurcând cu indienii snake, adică şerpi, care-şi au acolo sus, către Lewis-South Fork, terenurile de vânătoare?

— Sunt mai periculoşi decât comanşii? se interesă îngrijorat Bernard.

— Toţi sunt la fel: generoşi cu prietenii şi necruţători cu duşmanii. În ce ne priveşte, n-avem motive să ne temem de ei. Am stat acolo destulă vreme. Orice snake îl ştie pe Sans-ear; dacă nu personal, atunci măcar din auzite.

— Snake? interveni Winnetou. Căpetenia apaşilor îi cunoaşte şi e frate cu Shoshones, aşa le spunem noi celor din tribul Snake. Războinicii lor sunt viteji şi credincioşi. Ei

vor fi bucuroşi să-l revadă pe Winnetou care a fumat cu ei în câteva rânduri calumetul.

Eram aşadar de două ori asiguraţi. Atât Winnetou cât şi Sam cunoşteau pe aceşti indieni, ca şi ţinutul unde se află Short-Rivulet. Amândoi aveau să ne călăuzească deci mai departe.

Regiunea din faţa noastră era în întregime muntoasă. Părăsisem valea lui Sacramento şi ne îndreptam acum spre munţii San Jose. Drum dificil – în schimb cel mai direct şi mai scurt. Ceea ce ne dădea speranţa ca, eventual, să putem trece înaintea celor doi bandiţi. Aceştia beneficiau de un avans de două zile, dar apucaseră, desigur, pe un drum mai lung, altminteri am fi dat de urmele lor.

De la munţii San Jose cotirăm spre nord-est şi, la o săptămână de la plecarea noastră din Yellow-Water-Ground, atinserăm un impunător masiv care, având un diametru de peste cincisprezece mile, se înălţa printre semenii sai ca un con uriaş, teşit. La poale cresc păduri dese, cu frunziş bogat, iar sus codri de conifere, străvechi şi nepătrunşi. Acolo sus, în centrul podişului, se află un lac căruia, datorită apelor sale întunecate şi peisajului sumbru din jur, i se spune black-eye, adică Ochiul-negru. În lacul acesta se varsă, venind dinspre vest, apele lui Short-Rivulet.

Cum se face că acolo sus erau zăcăminte de aur? Nu puteau fi opera vânturilor. Mai degrabă erau de origine tectonica. Forţele din adânc, concomitent cu formarea acestui enorm masiv, vor fi scos la suprafaţă uriaşe comori de aur ale pământului. Aşa se explică de ce, în locul nisipului aurifer, se aflau acolo adevărate vine şi vetre compacte de aur, permiţând o exploatare mai vastă chiar decât cea din faimoasa vale Sacramento.

Urcând în munţi, dădurăm la început peste un peisaj atât de sălbatic, încât aproape că ne pierdurăm curajul de a înfrunta vălmăşagul acela de stânci şi copaci. Dar, treptat, haosul se destrămă, se limpezi, până ce ajunserăm în sfârşit într-un fel de catedrală enormă, a cărei cupolă de frunziş

părea că se reazemă pe mii şi mii de coloane, la distanţă de doisprezece şi chiar mai mulţi coţi una de alta şi atât de groasă fiecare, încât nici trei oameni la un loc n-ar fi putut s-o cuprindă cu braţele.

Într-un asemenea codru secular te simţi ca şi copilul care calcă pentru întâia oară sub bolta unui dom copleşitor prin măreţia sa… Totul vibrează de jur împrejur, iar inima îţi creşte în piept şi se umple de smerenie…

Urcând călare, încet, fără popas, ajunserăm în cele din urmă pe podiş. Aici ne puturăm deplasa mai uşor şi mai repede, încât atinserăm spre seară ţărmul sudic al lacului, care ne întâmpină cu apele sale adânci, încremenite şi licărind enigmatic. Jos, în vale, soarele apusese, dar aici, sus, amurgul abia îşi revărsa primele umbre. Ni se oferea deci posibilitatea să mai cercetăm o parte a ţărmului la lumina zilei.

— Continuăm drumul? întrebă Marshall, dornic să-şi revadă cât mai curând fratele.

— Fraţii mei să poposească aici, ne sfătui Winnetou, în felul său scurt şi categoric.

— Well, se învoi Sam. Ia te uită ce strat de muşchi pe jos, pentru odihna oaselor! Apă şi iarbă se găsesc berechet. Dacă găsim şi un loc ferit, acum, cât mai e lumină, atunci ne-am putea permite să încingem un focşor indian şi să punem la fript curcanul sălbatic vânat de Bob.

Într-adevăr, Bob doborâse pentru întâia oară în viaţa lui un vânat ca lumea şi se fudulea grozav cu curcanul lui; îşi dovedise astfel incontestabil aportul la existenţa întregului grup.

Găsirăm într-adevăr un loc ferit cum îl dorea Sam şi ne instalarăm acolo. Peste puţin, focul ardea şi Bob jumulea de zor pasărea aceea specific nord-americană. Între timp, întunericul coborî din plin şi se făcu noapte neagră ca smoala. Flacăra nestatornică a focului transforma parcă arborii în nişte fiinţe groteşti. În cele din urmă, Bob reuşi să

frigă curcanul şi ne ospătarăm excelent. Dormirăm apoi adânc până dimineaţa.

Reluându-ne drumul, atinserăm curând valea lui Short-Rivulet – un curs de apă modest, după cum îl arată şi numele: „Râuleţul scurt”. Alimentat cu zgârcenie de nişte afluenţi prizăriţi ce coboară de pe marile înălţimi din jur, râul seacă probabil complet în timpul verii.

Acolo dădurăm peste corturi sfâşiate, pământ răscolit, bordeie dărâmate şi, peste tot, semne ale unei teribile ciocniri.

Nu încăpea îndoială: căutătorii de aur fuseseră atacaţi de bandiţi. Cadavre însă nu erau nicăieri.

După multe căutări, descoperirăm departe, printre copaci, un cort mai arătos. Era şi acesta sfâşiat, zdrenţuit. Nici o urmă, nici cel mai mic obiect nu trăda identitatea fostului stăpân.

Uşor de înţeles cât de amărât era Bernard, care venise încoace convins că-şi va regăsi fratele.

— Aici a stat Allan, spuse el.

Era o deducţie conformă cu realitatea. Ocolirăm călare valea împresurată de păduri şi deterăm peste urmele bandiţilor: duceau spre povârnişul vestic al masivului muntos.

— Allan intenţiona să treacă de aici peste Lynn către portul Humboldt, comentă Bernard amintindu-şi rândurile respective din scrisoare. Se vede că s-au luat după el.

— Desigur, dar numai în cazul că a plecat teafăr de aici, explicai eu. Faptul că nu vedem nici un mort încă nu înseamnă că oamenii au reuşit să scape. Eu unul cred că morţii au fost aruncaţi în lac.

În adânc, sub apele lui Black-eye, zăceau probabil cadavrele celor ce visaseră bogăţii, satisfacţii, fericire. Aurul, sinistrul demon, i-a smuls din visurile lor şi i-a năruit în neant.

— Şi cine să fi fost criminalii? întrebă Bernard, cuprins de revoltă.

— Mulatrul şi cei doi Morgan, ticăloşii aceia care ne-au scăpat din mâini, în ciuda stăruinţei noastre de a-i face inofensivi.

— Acum nu mai scapă, ne asigură Sans-ear. Eu, Sam Hawerfield, am să mă răfuiesc cu dumnealor. Eu personal. Avem o veche socoteală.

— Atunci haidem, să ne continuă drumul! Urmele nu se întipăriseră destul de adânc ca să le putem desluşi pe toate, îngrămădite cum erau. Dar mai încolo, prin pădure, se vede că grupul se răzleţise şi numărarăm astfel urmele a douăzeci de animale. Cercetându-le atent pe parcursul drumului, ajunserăm la concluzia că era vorba de şaisprezece cai şi patru catâri de povară. Catârii lăsaseră urme mai adânci, ceea ce făcu să-i putem recunoaşte cu uşurinţă. Apoi, îndărătnici ca tot neamul lor, se mai şi opriseră din loc în loc. Aşadar, bandiţii nu aveau posibilitatea să se deplaseze cu viteza noastră. De aci şi speranţa ce o nutream de a-i ajunge din urmă înainte ca ei să-l prindă pe Allan.

După-amiaza dădurăm de locul unde netrebnicii îşi instalaseră prima lor tabără de noapte. Mai merserăm o bucată până se întunecă de tot, apoi ne odihnirăm câteva ore. Când miji de ziuă, pornirăm iar şi încă înainte de prânz descoperirăm cel de-al doilea loc de popas al bandiţilor. Recuperasem aşadar o zi întreagă din avansul lor.

Nădăjduiam să atingem seara Sacramento-de-Sus, care curge dinspre Shasta şi să-i ajungem pe bandiţi chiar a doua zi. Ne lovirăm însă de un obstacol foarte neplăcut; la un moment dat, urmele se despărţeau. Sacramento descrie aici un arc întins şi noi ne aflam tocmai la jumătatea lui. Aici urmele a patru catâri şi a şase cai se abăteau spre stânga, tăind arcul, în timp ce restul se menţinea pe direcţia iniţială.

— Fir-ar al dracului, nu e bine! Rosti Sam cu năduf. Să fie oare o manevră premeditată, sau numai o întâmplare, ca să zic aşa?

— În raport cu noi, e o simplă întâmplare, observai cu.

— De ce s-or fi despărţit? întrebă Bernard.

— E uşor de ghicit. Catârii încărcaţi cu prada de la Black-eye îi împiedică pe bandiţi să ajungă mai repede la ţintă; de aceea au trimis caravana cu poveri înainte, în timp ce ceilalţi gonesc după Allan. După ce aceştia din urmă îl vor jefui de toată agonisita, se vor întâlni, probabil, cu toţii la Sacramento, într-un anume loc.

— Well, atunci lăsăm catârii să-şi vadă de drum, ca să zic aşa şi tragem o goană pe urmele ăstorlalţi. Şi aşa Tony a mea e cam supărată că ne mişcăm în pas de melc.

— Frumos pas de melc, n-am ce spune! Dar să ştii, Sam, că mai avem ceva de stabilit: cu care din cei doi Morgan ţi-ai pus în gând să te răfuieşti personal?

— Zounds, asta-i acum! Mă mir cum mai întrebi. Cu amândoi, fireşte!

— Hm! Asta nu prea e posibil.

— De ce?

— Păi, catârii sunt încărcaţi cu aur. Dacă Fred Morgan a luat-o pe urmele lui Allan, atunci cui să-i fi încredinţat transportul aurului?

— Cui?

— Normal că lui Patrik, fiu-său.

— Just. Atunci ce facem?

— Pe care din doi îl preferi?

— Pe bătrân.

— Păi, vezi? Atunci o luăm drept înainte! Trecurăm în timpul prevăzut peste Sacramento şi făcurăm dincolo un popas. Dimineaţa ne reluarăm drumul, orientându-ne după urmele care continuau să se vadă clar. Pe la prânz ajunserăm în câmp deschis. Aici urmele erau foarte proaspete. Călăreţii se aflau la cel mult cinci mile înaintea noastră.

Acum dădurăm pinteni cailor pentru un ultim efort. Trebuia să ne apropiem de bandiţi în aşa fel, încât noaptea să ne putem strecura la tabăra lor. Eram cu toţii stăpâniţi

de nervozitate; doar nu mai lipsea mult până să ne răfuim cu ticăloşii aceştia pe care-i urmăream de atâta vreme fără rezultat. Murgul meu zbura înaintea tuturor; la un pas de mine alerga calul lui Winnetou. Dar deodată – ce-o mai fi şi asta? O grămadă de urme! De la cel puţin o sută de cai! Pământul păstra semne de bătălie şi pe frunza lată a unei buruieni descoperirăm pete de sânge.

Examinarăm în amănunt locul. Spre stânga, în câmp deschis, duceau urmele a trei cai, în timp ce mulţimea celorlalţi o luase drept înainte.

Fără zăbavă, pornirăm pe acest din urmă drum. Călăreţii din faţa noastră erau fără îndoială indieni. Cum Allan avusese un avans destul de mic, nu era de loc exclus să fi căzut în mâinile lor. Galoparăm astfel cel mult o milă şi iată că, înaintea noastră, răsăriră corturile unei tabere indiene.

— Shoshones! exclamă Winnetou.

— Da, da, „şerpii”! întări Sam şi fără nici o ezitare mânarăm caii spre tabără.

Acolo, în jurul unei căpetenii, se strânseseră roată peste o sută de războinici. Observând apariţia noastră, puseră cu toţii mâna pe puşti şi tomahawkuri.

— Ko-tu-ho! strigă Winnetou repezindu-se călare de parc-ar fi vrut să-l zdrobească pe şef.

Dar nu! Apaşul îşi struni calul exact la un pas de acesta.

Căpetenia nici nu clipi barem din ochi. Senin, îi întinse mâna.

— Winnetou, căpetenia apaşilor! Ce bucurie pentru războinicii shoshones şi pentru căpetenia Ko-tu-ho! Mult a tânjit „Fulgerul nimicitor” după viteazul său frate!

— Dar pe Sans-ear oare nu-l recunoaşte căpetenia războinicilor shoshones? întrebă Sam anunţându-şi prezenţa.

— Ko-tu-ho îi recunoaşte pe toţi prietenii şi fraţii săi. Bine-aţi venit în wigwamurile noastre!

În clipa aceea răsună un strigăt sfâşietor. Întorsei capul şi-l văzui pe Bernard îngenunchind şi aplecându-se peste

trupul cuiva. Mă repezii la el. Acolo, lângă un cort, zăcea un alb împuşcat în piept. Şi mortul semăna cu Bernard… înţelesei totul…

Se apropiară şi ceilalţi. Îngenunchiat, Bernard îşi sărută fratele pe frunte, pe obraz, îi mângâie părul răvăşit şi-l ţinu cuprins pe după gât. Apoi se ridică în picioare.

— Cine l-a ucis?

Căpetenia veni mai aproape şi răspunse:

— Ko-tu-ho i-a trimis pe războinicii săi să-şi mai pună caii la încercare. Deodată, au răsărit trei albi urmăriţi de alţi paisprezece din neamul lor. Când trei inşi sunt fugăriţi de paisprezece, înseamnă că aceştia din urmă nu sunt oameni cumsecade şi curajoşi. De aceea războinicii roşii au alegat în autorul celor dintâi. Dar urmăritorii au tras şi l-au rănit pe omul acesta. Atunci războinicii roşii au prins unsprezece din ei şi i-au făcut prizonieri. Trei însă au scăpat. Omul rănit şi-a dat apoi sufletul, iar cei doi însoţitori ai lui se odihnesc în wigwam, pe rogojini.

— Trebuie să-i văd imediat! Acesta mi-e frate. Adică e fiul tatălui meu, completă Bernard, gândindu-se la sensul mai larg pe care indienii îl dau cuvântului „frate”.

— Fratele meu alb a venit împreună cu Winnetou şi cu Sans-ear, prietenii shoshonilor. De aceea Ko-tu-ho îi va împlini dorinţa. Să mă urmeze!

Furăm conduşi într-un cort spaţios unde zăceau prizonierii, legaţi la mâini şi la picioare. Mulatrul cu cicatricea pe obrazul drept era printre ei. Cei doi Morgan, însă, lipseau.

— Ce au de gând să facă fraţii mei roşii cu aceşti albi? îl întrebai pe Ko-tu-ho.

— Oare fratele meu îi cunoaşte?

— Da, îi cunosc. Sunt bandiţi şi au pe suflet moartea multor oameni.

— Atunci să-i judece fraţii mei albi.

Mă înţelesei din ochi cu ceilalţi, apoi rostii:

— Ar merita să-i omorâm, dar cum noi nu avem timp de judecată, îi lăsăm în seama războinicilor roşii.

— Fratele meu face bine ce face !

— Unde sunt cei doi albi care au venit împreună cu victima?

— Poftim după mine!

Ne introduse într-un alt cort, în care găsirăm doi oameni dormind. Erau îmbrăcaţi ca nişte tropeiros. Îi trezirăm din somn. Din răspunsurile lor, nu aflarăm decât că fuseseră năimiţi de Allan ca însoţitori. Încolo, nu ştiau nimic. Ne întoarserăm deci la căpătâiul mortului.

Bernard trecuse în ultimele luni prin grele încercări, care îi căliseră trupul şi sufletul. Totuşi mâinile îi tremurau când se apucă să cerceteze bagajele fratelui său. Le desfăcu şi privi înduioşat lucrurile atât de cunoscute. Iar când deschise carnetul cu însemnări şi revăzu scrisul atât de familiar şi de drag, nu se putu reţine şi sărutând filele, izbucni într-un hohot de plâns. Stăteam lângă el şi de compasiune, lacrimile îmi şiroiau pe obraz.

Indienii erau şi ei de faţă şi ochii lui Ko-tu-ho trădau dispreţ pentru slăbiciunea noastră. Winnetou, care observase aceasta, îi vorbi:

— Căpetenia shoshonilor să nu creadă că aceşti bărbaţi sunt slabi ca muierile. Fratele mortului s-a bătut fără teamă cu stakemen-ii şi cu comanşii; cât despre celălalt, desigur că vei fi auzit multe: îi zice Old Shatterhand.

Un murmur străbătu rândurile indienilor. Căpetenia se apropie de noi şi ne întinse mâna.

— Aceasta zi va fi sărbătorită în toate wigwam-urile. Îi vom găzdui pe fraţii albi, îi vom ospăta cu vânat, vom fuma cu ei calumetul şi le vom arăta jocul războinicilor.

— Oamenii albi, vorbii eu, sunt bucuroşi să petreacă aci ca oaspeţi ai fraţilor roşii, dar nu acum, ci la întoarcere. Vă vom lăsa trupul şi avutul fratelui nostru ucis şi vom pleca deîndată pe urmele ucigaşilor.

— Chiar aşa! întări Bernard. Să rămână aici bietul Allan şi slujitorii săi, iar noi plecăm imediat. Nu trebuie să pierd nici un minut. Cine mai vine?

— Toţi, fără excepţie, îl asigurai eu.

Winnetou şi Sam se şi pregăteau să încalece. Ko-tu-ho dădu alor săi un ordin şi numaidecât i se aduse un splendid cal indian, gata înşăuat.

— Ko-tu-ho merge şi el cu fraţii lui. Avutul mortului va fi păstrat în wigwamul căpeteniei, iar femeile vor cânta şi-l vor jeli!

Astfel se încheie scurta noastră vizită la vitejii snakes. Şi grupul nostru se întări cu încă o forţă capabilă să ne ajute la prinderea bandiţilor. Urmele acestora se vedeau clar; ne despărţea o distanţă de aproximativ două ore. Caii, parcă înţelegând situaţia, zburau ca vântul peste şesul întins. Dacă terenul ar fi fost pietros, desigur că ar fi sărit scântei în urma noastră. Numai roibul lui Bob dădea semne de oboseală, dar negrul îl îndemna de zor, obligându-l să ţină pas cu ceilalţi.

— Ho, hi, hi-i-i! făcea Bob. Fuga cal, fugim cal! Bob trebuiem prindem ucigaşi lui massa Allan!

Galopam vijelios.

După-amiaza trecea şi noi trebuia să-i ajungem pe fugari până la căderea întunericului. Călătorirăm astfel peste trei ore, după care descălecarăm pentru a cerceta mai îndeaproape urmele. Acestea se vedeau foarte bine, deşi câmpul tot era un covor de iarbă deasă şi măruntă. Firele călcate nu-şi reveniseră încă la normal. Deci bandiţii se aflau la cel mult o milă înaintea noastră.

Mă foloseam acum de lunetă ca să scrutez din timp în timp depărtarea. Şi, într-adevăr, la un moment dat descoperii trei puncte care se deplasau încet.

— Iată-i!

— Halo-o-o, pe ei! strigă Bernard şi-şi grăbi calul.

— Stai niţel! îl domolii eu. Aşa nu iese nimic. Trebuie să-i împresurăm. Eu şi căpetenia Ko-tu-ho avem caii cei mai

rezistenţi. Va să zică, eu o iau la dreapta, dânsul la stânga. În douăzeci de minute îi ajungem pe bandiţi din ambele laturi, fără ca ei să observe, trecem înaintea lor, iar voi veniţi peste ei din spate.

— Iuf! făcu căpetenia shoshonilor şi, ca împins de un resort, ţâşni în direcţia ce-i indicasem.

Eu o luai în ocol spre dreapta.

După vreo zece minute nu-i mai puteam zări pe ai noştri, cu toate că nici ei nu stăteau pe loc. Trebuia să fi ajuns de-acum în poziţie paralelă cu cei pe care îi urmăream. În ciuda eforturilor din ultimele zile, armăsarul meu nu dădea semne de oboseală. Nici spumă în jurul gurii, nici cea mai mică urmă de transpiraţie pe pielea lui netedă. Gonea cu atâta supleţe şi elasticitate încât ai fi zis că e de cauciuc.

După vreo cincisprezece minute de galop întins, cotii mai spre stânga şi după alte cinci minute îi şi zării prin lunetă pe cei trei bandiţi care rămăseseră în urmă, ca şi pe Ko-tu-ho, care le ieşise şi el înainte, deşi nu chiar în dreptul meu. Indianul se îndrepta acum spre fugari. Eu la fel.

Ieşindu-le astfel în drum, fireşte că furăm curând observaţi. Bandiţii îşi aruncară privirea îndărăt şi se văzură ameninţaţi şi din spate de restul grupului nostru. Nu le mai rămânea decât o singură alternativă: să spargă împresurarea. Se avântară deci în direcţia lui Ko-tu-ho.

— Acu-i acu', murgule, ţin'te bine!

Scoţând un chiot ascuţit – semnal din care caii indieni înţeleg că trebuie să-şi încordeze toată puterea şi să alerge cu maximum de viteză -~ mă ridicai vertical în scări ca să-i uşurez animalului povara şi respiraţia. Felul acesta de călărie se practică în cazuri extreme ca, de pildă, atunci când savana incendiată îşi rostogoleşte flăcările în spatele călăreţului.

Deodată, unul din bandiţi, în care recunoscui imediat pe Fred Morgan, îşi struni calul şi duse puşca la ochi. În clipa când arma scapără, Ko-tu-ho – ca lovit de trăsnet – căzu odată cu calul. Crezui că fusese lovit fie omul, fie calul de

sub el – dar mă înşelam. Cât ai clipi, căpetenia era din nou în şa şi avântându-şi tomahawkul, se năpusti asupra celor trei bandiţi. Era unul din trucurile pentru care indienii îşi dresează caii ani de-a rândul. Calul, la un anume semn, se culcă fulgerător la pământ şi glonţul trece pe deasupra.

Indianul tocmai îl lovise cu securea pe unul din bandiţi, când mă repezii şi eu la Fred Morgan. Trebuia să-l prind de viu. Nici nu-mi păsa de faptul că-şi îndreptase asupră-mi arma în care mai avea un glonţ. El trase, dar, din pricina calului care n-avea astâmpăr, glonţul devie şi-mi trecu prin mânecă surtucului.

— Hei! strigai eu. Aici Old Shatterhand!

Lasso-ul meu şuieră prin aer, murgul se cabră, apoi alergă îndărăt, până simţii o zdruncinătură serioasă, dar nici pe departe atât de tare ca în cazul cu bivoliţa stimabilului don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Îmi întorsei privirea. Laţul îi cuprinsese pieptul şi braţele. Astfel, Fred Morgan, răsturnat de pe cal, venea după mine măturând pământul cu trupul sau. Între timp, Sam şi ceilalţi doi ajunseră şi ei la faţa locului. Cel de-al treilea tâlhar trase asupra lui Bernard, dar în aceeaşi clipă căzu împuşcat de Sam şi lovit de tomahawkul lui Winnetou.

În sfârşit, pusesem mâna pe Fred Morgan! Era buimac din cauza căzăturii de pe cal. Sării din şa, desfăcui lasso-ul meu şi-l legai pe bandit cu propriul său lasso. Se apropiară şi ceilalţi camarazi, privind la captura ce o făcusem. Bob descălecă cel dintâi şi trase cuţitul:

— Oh, aici suntem nigger Bob şi cuţit! Tăiem încet până dat ochii peste cap afurisit tâlhar şi ucigaş!

— Stop! îl opri Sam, prinzându-l de mâna. Pe asta îl năşesc eu!

— Ceilalţi doi au murit? întrebai.

— S-a terminat cu ei! răspunse Bernard. Atunci văzui ca sângerează din şoldul drept.

— Eşti rănit?

— O zgârietură.

— Nici asta nu-i bună. Mai avem cale lungă de bătut. Trebuie să ajungem din urmă şi convoiul de catâri. Ce facem cu Morgan?

— Eu i-s stăpânul! mai sublinie odată Sam. Aici nu hotărăsc decât eu. Master Bernard şi Bob îl vor duce în tabăra shoshonilor şi-l vor păzi cu străşnicie până ne întoarcem. După cum văd, Bernard e rănit şi pe urmă are să se ocupe, ca să zic aşa, de bietul frate-său. Să rămână deci Bob cu el. Noi, ăştialalţi patru suntem destui ca să o scoatem la capăt cu cei şase însoţitori ai convoiului.

— Planul e bun, facem aşa!

Morgan fu legat cu grijă pe calul său. Bernard şi Bob îl luară la mijloc şi porniră înapoi către tabăra shoshonilor. Noi însă mai ramaserăm pe loc, ca să dăm cailor un scurt răgaz de odihnă şi să-i lăsăm să pască.

— Prea mult timp de zăbavă nu avem, judecai eu. Trebuie să folosim lumina zilei ca să ajungem cât mai departe.

— Încotro au de gând fraţii mei? se interesă Ko-tu-ho.

— Către râul Sacramento, între munţii de la San John şi San José, îl lămuri Sam.

— Atunci să nu-şi facă nici o grijă. Căpetenia shoshonilor cunoaşte drumul ca-n palmă. Lăsaţi caii să pască liniştiţi. Putem călători şi noaptea.

— Prea l-am expediat repede pe Morgan îşi aminti Sam. Ar fi trebuit să-l luăm mai întâi la întrebări.

— Pentru ce?

— Poate aflam câte ceva.

— Las' c-o facem mai târziu sau, la drept vorbind, nici nu va fi nevoie. Crimele lui sunt mai mult decât dovedite.

— Poate aflam încotro a trimis convoiul cu catâri şi unde avea să aibă loc întâlnirea cu restul bandei.

— Pshaw! Crezi că ne-ar fi spus adevărul?

— Probabil.

— Ba nicidecum! Doar n-o să ni-l ofere plocon pe fiul său cu pradă cu tot, mai ales acum când ştie că e iremediabil

pierdut.

— Fratele Şarli are dreptate! întări Winnetou. De altfel, ochii vânătorilor roşii şi albi sunt destul de ageri ca să descopere urmele catârilor.

Cam aşa era, deşi n-ar fi stricat să cunoaştem dinainte locul: am fi putut opera repede, câştigând timp.

— Pe cine vor să prindă fraţii mei? întrebă Ko-tu-ho, contrar obiceiului la indieni de a nu-şi manifesta niciodată curiozitatea în faţa străinilor. Aici se afla între oameni consideraţi de acelaşi rang cu el, ceea ce-l făcu să se abată de la discreţia pe care ar fi păstrat-o în altă împrejurare.

— Îi căutăm pe fârtaţii banditilor pe care i-aţi prins.

— Câţi la număr?

— Şase.

— Pe ăştia îi poate birui chiar şi unul singur dintre fraţii mei. Îi găsim noi şi-i aducem lângă ceilalţi.

Până spre seară caii noştri se întremară atât de bine, încât îi puteam supune la noi eforturi. Pornirăm deci la drum călăuziţi de căpetenia shoshonilor. Seara şi noaptea toată Ko-tu-ho călări în fruntea grupului cu o siguranţă care dovedea pe deplin faptul că ştie drumul ca-n palmă. Şesul rămase mult în urmă. Acuma ba urcam pante muntoase, ba tăiam vâlcele, mici savane sau păduri. După un scurt popas în zori, ne continuarăm drumul în aceeaşi direcţie, până ce răsări în faţa noastră valea lui Sacramento.

O străbăturăm şi pe aceasta mergând în josul apei. Drept în faţă, unde o vale lăturalnică se desfăşura către munţi, dădurăm peste o casă de lut cu acoperiş de scândură şi purtând la intrare inscripţia „Hotel”. Probabil că negustorul găsise aici un vad cât se poate de bun, deoarece în faţa casei staţionau mulţime de căruţe, precum şi cai de călărie sau de povară. Ne-încăpând pesemne în local, numeroşi muşterii şedeau în jurul meselor înşirate afară.

— Ce ar fi să ne apropiem şi să luăm ceva informaţii? propuse Sam.

— Mai ai încă ceva nuggeţi pentru licoarea faimosului Burton din Staffordshire? îl întrebai râzând.

— Se mai găsesc.

— Atunci, hai!

— Dar să nu intrăm. Mergem numai până acolo, dacă eşti de acord. Ştii doar că nimic nu mă atrage mai mult ca o gură de aer proaspăt, ca să zic aşa.

Ne îndreptarăm spre „hotel”, priponirăm caii şi ne aşezarăm într-un fel de colivie de lemn, deasupra căreia trona inscripţia „Veranda”.

— Domnii doresc să bea? se interesă chelnerul apropiindu-se grăbit.

— Bere. Cât costă?

Bravul Sam devenise mai prudent după lecţia ce-o primise la Yellow-Water-Ground.

— Porter sau Ale, jumătate de dolar.

— Bine, adu Porter!

Chelnerul aduse patru sticle şi Sam, deşi îl vedea grăbit, încerca să-l descoasă. Dar eu îl oprii printr-un semn discret. Întâmplător, îmi aruncasem ochii prin deschizătura dinspre drum a „Verandei”.

Dinspre valea aceea lăturalnică se apropiau şase călăreţi, dintre care doi duceau de căpestre patru catâri, iar cel din fruntea convoiului nu era altul decât Patrik Morgan. Opriră lângă „Hotel”, priponiră animalele, apoi luară loc afară la o masă, chiar sub ferestruica prin care îi urmăream. Mai mult nici că ne-am fi putut dori!

Dar de ce catârii nu erau încărcaţi? Cu siguranţă că bandiţii ascunseseră undeva prăzile şi se duceau acum la întâlnirea convenită cu fraţii lor.

Comandară brandy şi se porniră pe taifas. Noi, de sus, auzeam fiece cuvânt.

— Oare o să-i găsim în curând pe tatăl dumitale şi pe căpitan? întrebă unul, adresându-se lui Patrik.

— Aşa cred, răspunse acesta. Doar aveau posibilitatea să mâie mai repede ca noi. Trebuie să fi terminat uşor cu

Marshall. Ştiţi că nu avea decât doi însoţitori…

— Măi, ce uşuratic! Să cari asemenea comoară numai cu trei inşi!

— Ce vrei, ne-a făcut un serviciu! Uşuratic cred că a fost dintotdeauna, altfel nu ar fi aruncat la Yellow-Water-Ground schiţa cu itinerarul. Dar stai, asta ce dracu' o fi?

— Ce?

— Vezi caii ăia patru?

— Trei sunt într-adevăr splendizi. În schimb ultimul, ce să zic, e o piesă rară. Mă întreb ce om cu scaun la cap ar încăleca o asemenea caricatură!

Auzind aceste vorbe, Sam strânse pumnii furios.

— Las' că-ţi arăt eu caricatură de o să-ţi meargă fulgii! bombăni el.

— Da-da, chibzui Patrik, n-ai spus rău. E, într-adevăr, o piesă rara. Cu tot aspectul lui caraghios, e unul din cei mai buni cai din Vestul sălbatic. Ştiţi al cui e?

— Ei?

— Al lui Sans-ear!

— Ptiu, trăsni-l-ar! Auzisem şi eu c-ar călări un fel de ţap.

— Va să zică Sans-ear e aici. Hai să bem repede! Ne-am mai întâlnit odată şi nu-mi convine să fiu recunoscut.

— Degeaba, puiule! sâsâi Sam printre dinţi.

Cei şase se ridicară de la masă, încălecară şi porniră în josul văii.

— Vezi, pe ăştia îi căutăm, îl făcui atent pe Ko-tu-ho. Amândoi fraţii mei roşii să le iasă înainte, iar Sam şi cu mine le vom cădea în spate. Aşa îi prindem la mijloc.

— Iuf! făcu căpetenia shoshonilor, se ridică de la masă şi ieşi ca să încalece.

Winnetou sări şi el în şa. Sam achită costul berei care de astă dată nu fusese chiar atât de proastă şi pornirăm călare după cei şase bandiţi, având grijă să nu ne simtă.

Solul devenea din ce în ce mai pustiu, mai monoton. La un moment dat nu mai era nici un tufiş, nici un cot după care să ne ascundem. Atunci dădurăm frâu liber cailor şi-i

ajunserăm din urmă pe bandiţi înainte ca ei să-şi dea seama ce se întâmplă. Iar dincolo, la câţiva paşi în faţa lor, răsăriră dintr-odată Winnetou şi Ko-tu-ho.

— Good-day, bună ziua, master Mercroft! salută Sam. Caii ăştia sunt de furat? I-aţi luat de la comanşi?

— 's death! blestemă banditul şi duse mâna la puşca, dar se prăbuşi de pe cal înainte de a apăsa pe trăgaci.

Cei doi indieni răsăriră, cum spuneam, la câţiva paşi în faţa bandiţilor şi lasso-ul lui Winnetou se încolăci ca un şarpe în jurul umerilor lui Patrik. Într-o clipă, ceilalţi cinci tâlhari o şterseră care încotro. Sam şi Ko-tu-ho traseră după ei şi dădură săi urmărească.

— Staţi! le strigai eu. Bine că l-am prins pe cel mai important!

Dar ei nu mă ascultară. Mai traseră două focuri, ultimul fiind al lui Ko-tu-ho.

— Ce v-a apucat? îl certai pe Sam. Urmele lor ne-ar fi dus cu siguranţă la locul întâlnirii şi apoi la ascunzătoarea unde şi-au adăpostit prăzile.

— Las' că ne spune Morgan unde le-au ascuns. —- Va căuta să păstreze secretul.

Şi, într-adevăr, foarte curând se dovedi că avusesem dreptate. În ciuda ameninţărilor, Patrik refuză să răspundă la întrebări. Aurul, care făcuse atâtea victime omeneşti, era pierdut. Deadly dust, praf ucigător!

Îl legarăm fedeleş, cum făcuserăm şi cu tatăl lui, îl urcarăm pe cal şi, pentru a ocoli „hotelul”, traversarăm Sacramento, care în acel loc era puţin adânc. Astfel ajunserăm în munţi nestânjeniţi de nimeni.

Nici în cursul lungii noastre deplasări nu puturăm stoarce măcar un cuvânt din gura lui Patrik. Tăcea ca un mut. Abia când intrarăm în tabăra shoshonilor şi-l văzu pe Bernard ieşindu-ne în întâmpinare, banditul înjura furios. Îl duserăm în cortul unde se aflau ceilalţi prizonieri împreună cu tatăl său.

— Master Morgan, mă adresai acestuia, vi-l prezint pe fiul dumneavoastră căruia desigur că i-aţi dus dorul.

Fred Morgan mă privi cu ochi turbaţi, dar nu răspunse nimic. Era spre seară; judecata trebuia deci amânată pentru a doua zi. Ca oaspeţi ai căpeteniei, luarăm cina în cortul lui şi fumarăm calumetul. Apoi ne retraserăm fiecare în adăpostul ce-i fusese destinat.

Ultimele zile sfârşiseră prin a mă obosi, încât adormii buştean, lucru posibil aici în tabără, dar nu şi în prerie. Visam, sau lucrurile se petreceau aievea? Se făcea că lupt cu nişte făpturi crâncene, nemiloase, care mă încolţeau din toate părţile. Loveam ca turbat în jurul meu şi totuşi duşmanii se înmulţeau într-una ca scuipaţi din teribile muşuroaie subpământene. Sudoarea îmi şiroia pe frunte, simţeam că se apropie ceasul din urmă şi mă încercau pentru prima oară spaimele morţii. Visam, desigur – dar atât de autentic părea totul, atât de fioros, încât sării din somn ca nebun. Şi iată că de afară veneau o larmă şi un huiet îngrozitoare.

Pe jumătate dezbrăcat, apucai armele şi ieşii din cort. Prizonierii îşi desfăcuseră (niciodată n-am aflat cum) legăturile şi fugiseră din cortul lor încercând să suprime străjile. Noroc că acestea erau destul de numeroase.

Din toate părţile alergau acum indienii, parcă turnaţi în bronz. Care venea cu cuţitul, care cu securea sau cu puşca. Apăru şi Winnetou, rotindu-şi ochii peste acest spectacol desfăşurat la lumina focului.

— Încercuiţi tabăra! tună el sfâşiind larma din jur şi, cât ai clipi, vreo şaizeci-optzeci de indieni se furişară printre corturi.

Îmi dădeam seama că participarea mea la această operaţie nu era necesară. Prizonierii nu aveau arme de foc; totodată, indienii erau de zece ori mai mulţi ca număr. Când şi glasul lui Sam răzbătu până la mine, mă liniştii pe deplin. Şi într-adevăr, nu dură mai mult de zece minute, că şi auzii

răcnind a moarte pe ultimul bandit răpus. Îl recunoscui: era Fred Morgan. Cuţitul lui Sam îşi făcuse datoria.

Acum autorul isprăvii se întorcea agale dintre corturi.

— Charlie! De ce-ai stat deoparte?

— Mi-am zis că sunteţi destui.

— Chiar aşa. Însă dacă nu mă aflam eu în faţa cortului bandiţilor, mare minune să nu ne fi scăpat, ca să zic aşa. Mă culcasem chiar lângă cort şi, la un moment dat, numai ce aud nişte zgomote. Bineînţeles că am atras imediat atenţia străjilor.

— A fugit totuşi careva?

— Niciunul. I-am numărat. Dar, la drept vorbind, eu îmi imaginasem răfuiala cu Morgan într-alt chip.

Se aşează turceşte lângă mine şi crestă pe răbojul puştii ultimele două semne atât de râvnite.

— Aşa. De-acum i-am răzbunat pe-ai mei, dragă Charlie. Pot să mor oricând, nu-mi mai pasă. Azi, ' mâine, tot un drac!...

Se îndepărtă cu paşi înceţi şi se strecură în cortul lui.

A doua zi avu loc ceremonia înmormântării lui Allan Marshall. În lipsa coşciugului, fu înfăşurat în piei de bivol. Shoshonii zidiră din piatră un fel de ţarc în care fu culcat mortul. Apoi, tot din piatră, înălţară o piramidă, iar eu îi aşezai în vârf o cruce de lemn. Bernard mă rugă să ţin o scurtă cuvântare la mormânt. Ceea ce făcui cu adâncă emoţie...

Ceremonia încheiata, indienii snake nu-i mai dădură lui Bernard răgazul ca să se lase în voia durerii. O săptămână întreagă ne văzurăm de vânătoare, asistarăm la exerciţii de luptă şi la tot soiul de distracţii, încât timpul trecu pe nesimţite. Apoi luarăm drumul îndărăt spre San Francisco.

Chapter 5 BANDIŢII DE LA LINIA FERATA

„Senatul şi Camera Reprezentanţilor din Statele Unite hotărăsc:

1. Regiunea situată în teritoriile Montana şi Wyoming, aproape de izvoarele lui Yellowstone-River, este prin

prezenta exceptată de la orice luare în posesie, colonizare sau vânzare în cadrul legilor Statelor Unite şi se declară parc naţional public sau loc de amuzament pentru cetăţeni. Oricine, nerespectând dispoziţiile de faţă, se va stabili acolo sau va lua în posesie vreo parte din acest ţinut, va fi considerat contravenient la această lege şi expulzat.

2. Parcul este pus sub controlul exclusiv al Secretarului Afacerilor Interne, a cărui primă sarcină va fi să elaboreze cât mai curând posibil instrucţiunile şi dispoziţiile pe care le va considera necesare pentru paza şi întreţinerea parcului."

Căzându-mi sub ochi textul acestei legi, mă bucurai din toată inima. Iată cu câtă generozitate Congresul Statelor Unite punea la dispoziţia populaţiei această minune a naturii, mult prea valoroasă pentru a se îngădui specularea ei de nişte indivizi lacomi de câştig.

Mii şi mii de oameni vor fi citit acest text fără să bănuiască măcar ce anume le-a fost oferit. Mulţi, foarte mulţi vor fi zâmbit, probabil, aflând că guvernul Statelor Unite rezervă un parc de 9500 kilometri pătraţi, o regiune sălbatică, inaccesibilă, situată tocmai în Munţii Stâncoşi, pentru odihna şi distracţia cetăţenilor. Viitorul însă avea să demonstreze – a şi demonstrat, de altfel – că acest act constituie unul din acelea pe care, mai târziu, milioane de oameni le binecuvântează.

Parcul acesta, de fapt, nu are pereche în lume. Primele ştiri fabuloase despre acest ţinut i-au parvenit în 1856 generalului Warren, care se simţi îndemnat să organizeze o expediţie. Aceasta însă nu-şi atinse ţinta. Abia după un deceniu au izbutit alţii să înlăture oarecum vălul şi să ofere oamenilor o imagine a nebănuitului belşug de minuni ale naturii din acest colţ de lume. În vara lui 1871, profesorul Hayden a pătruns acolo cu succes şi rapoartele lui, deşi succinte şi rezervate, au impresionat profund Congresul, determinându-l să ia măsuri pentru apărarea acestor imense avuţii de mâna hrăpăreaţă a speculanţilor.

Dincolo de preriile vestice, mult în spatele masivului muntos Blanckhill, se înalţă giganţii Munţilor Stâncoşi. S-ar părea că aici nu a lucrat mâna, ci pumnul Creatorului. Unde vor fi fiind ciclopii care au durat asemenea cetăţi? Unde titanii care au urcat asemenea poveri până hăt, deasupra norilor? Care meşter le-a încununat culmile cu zăpezi şi gheţuri nepieritoare? Nicăieri nu există o mai impunătoare şi mai copleşitoare îngrămădire de „minuni” ca în acel loc.

Şi după acele ziduri uriaşe, fierbe, clocoteşte, se zbuciumă străfundul pământului, năzuind spre afara. Atunci coaja subţire se băşică, aburi încinşi de pucioasă ţâşnesc din adânc şi, detunând ca o salvă de artilerie, gheizerii enormi şi fierbinţi năvălesc în văzduhul tremurător. Forţe vulcanice şi tectonice ascunse înfruntă puterile ce se află la lumina zilei. Din minut în minut, lumea subterană îşi cască gura enormă pentru a scuipa focul adâncurilor şi pentru a înghiţi lumea de sus, cu toate făpturile ei.

Aici orice pas e legat de primejdia morţii. Piciorul poate să se înfunde în scoarţa înşelătoare, cataracta învăluită în aburi îl poate înghiţi pe drumeţul ostenit, stâncă scobită dedesupt se poate prăbuşi odată cu omul în abis. Dar acest ţinut năprasnic de primejdios va găzdui cândva miile de pelerini veniţi să-şi aline suferinţa la izvoarele sale fierbinţi şi în aerul său ozonat. Şi toi atunci se vor descoperi, probabil, acele grote şi văgăuni fermecate unde avariţia singurătăţii a strâns şi îngrămădit în cursul vremii indescriptibile comori…

O oarecare chestiune de afaceri mă chemase la Hamburg unde dădui peste o cunoştinţă la vederea căreia toate amintirile înviară parcă din trecutul lor. Era un cetăţean originar din Saint-Louis cu care vânasem nu odată prin mlaştinile de lângă Mississippi. Bogat, chiar foarte bogat, acesta se oferi să-mi plătească drumul dacă i-aş face plăcerea să-l însoţesc până la Saint-Louis. Simţii numaidecât cum mă cuprinde iarăşi irezistibila chemare a preriei şi căzui de acord. Expediai o depeşă acasă, cerându-

le alor mei să-mi trimită de urgenţă armele şi întreg echipamentul. La numai cinci zile de la revederea noastră, pluteam amândoi în blânda legănare a Elbei. Ne îndreptam spre ocean.

Ajunşi în America, hoinărirăm câteva săptămâni prin pădurile din josul fluviului Missouri. Apoi prietenul trebui să se întoarcă, pe când eu o luai în sus, către Omaha City, pentru ca de acolo să-mi continui călătoria spre vest, pe marea linie Pacific.

Aveam motivele mele să mă folosesc de această rută. Cunoscusem Munţii Stâncoşi de la izvoarele râului Fraser până la trecătoarea Hell Gate, de la Nordpark până jos, în deşertul Mapimi – dar ţinutul dintre pasul Hell Gate şi Nordpark, aşadar o porţiune de peste şase grade latitudine, îmi rămăsese încă străin. Şi tocmai acolo se întâlnesc cele mai interesante imagini ale acestui superb colţ de lume: cei trei Tetoni, munţii Windriver, pasul South şi mai ales izvoarele lui Yellowstone, Fluviului Şarpe şi Columbia.

În afară de unii indieni sau de câte un vânător rătăcit, nimeni nu se abătuse pe acolo şi mă ispitea pur şi simplu perspectiva de a cuceri acele locuri neprimitoare care, după credinţa pieilor-roşii, erau bântuite de spiritul cel rău.

Fireşte că lucrul e mai uşor de povestit decât era de realizat. Câte pregătiri, care de care mai complicate, se cer, de pildă, pentru escaladarea Alpilor. Şi ce înseamnă, de fapt, o astfel de excursie în raport cu performanţa westman-ului singuratic, neajutorat de nimeni, bizuindu-se doar pe sine şi pe arma lui şi expunându-se unor primejdii cu totul necunoscute blajinului turist european! Dar tocmai primejdiile acestea îl atrag şi-l farmecă.

Are muşchi de fier şi tendoane de oţel. Corpul său nu cunoaşte epuizarea din cauza efortului şi a lipsurilor. Simţurile i s-au ascuţit şi dezvoltat prin exerciţii neîntrerupte ajutându-i să găsească o cale de ieşire chiar din cele mai grele situaţii. Tocmai de aceea un westman refuză să trăiască în ţinuturi civilizate, unde nu-şi poate

fructifica talentul. El este mereu atras de savana sălbatică, de munţii cu prăpăstii abrupte; şi cu cât primejdiile sunt mai mari, cu atât se simte mai la largul său, cu atât îi creşte curajul şi încrederea în propriile forţe.

În ce mă priveşte, eram gata să întreprind o asemenea încercare. Un singur lucru îmi lipsea – deşi problema nu era imposibil de rezolvat. Ca să mă pot aventura în the dark and bloody grounds, în acele tărâmuri de întuneric şi sânge, îmi trebuia un cal bun, de nădejde. Dar lipsa unui asemenea cal nu mă prea îngrijora. La Omaha vândui armăsarul bătrân ce mă adusese până acolo şi luai trenul, ferm convins că, de îndată ce va fi nevoie, voi găsi şi calul potrivit.

Pe atunci, linia ferată mai era pe-alocuri provizorie; ici şi colo echipe de lucrători construiau poduri ori viaducte, sau reparau porţiuni de terasament. Când nu se aflau în preajma unor colonii, care pe-atunci răsăreau din pământ ca ciupercile, lucrătorii feroviari îşi ridicau barăci şi corturi, organizându-şi tabere întărite şi apărate împotriva indienilor care vedeau în construcţia de căi ferate o încălcare a dreptului lor strămoşesc şi se străduiau să împiedice sau măcar să îngreuieze şi să întârzie realizarea lor.

Dar existau pe acolo şi alţi vrăjmaşi, mai teribili decât pieile-roşii. Mişunau prin prerie mulţime de inşi fără căpătâi, recrutaţi dintre elementele izgonite din ţările civilizate, făpturi sfârşite, nemaiaşteptând de la viaţă decât ceea ce ar fi putut dobândi în Vestul sălbatic prin jaf şi omor. Aceşti indivizi, organizaţi în bande de criminali, erau mai periculoşi decât cele mai crunte hoarde de indieni. Atacurile lor vizau mai ales tinerele colonii şi aşezările provizorii ale feroviarilor. Nu e deci de mirare că aceste tabere erau întărite şi că muncitorii umblau înarmaţi chiar şi în timpul lucrului.

Datorită atacurilor pe care le dezlănţuiau asupra taberelor de feroviari şi a transporturilor de materiale – cu

care prilej smulgeau şine şi traverse ca să provoace oprirea trenului – păcătoşii aceştia fuseseră denumiţi railtroublers. Ştiind că toţi ochii sunt aţintiţi asupra lor, ei nu atacau decât în grupuri mari şi puternice. De altfel, îşi agonisiseră atâta ură din partea oamenilor cinstiţi, încât orice railtroubler prins putea să-şi ia rămas bun de la viaţă. Asemenea nelegiuiţi care ucideau fără alegere, fără să ţină seama de vârstă sau de sex, nu se puteau aştepta la nici o milă.

Era într-o duminică după-amiază când trenul nostru porni din Omaha. Printre călători nu era nimeni care să-mi trezească mai mult decât în treacăt interesul. Abia a doua zi se urcă la Fremont un bărbat a cărui înfăţişare îmi atrase din prima clipă atenţia. Omul se aşeză chiar în faţa mea, încât avui prilejul să-l examinez de aproape.

Înfăţişarea lui era de un asemenea comic, încât orice om neavizat şi-ar fi stăpânit cu greu râsul. Eu însă, deprins cu astfel de apariţii, mă păstrai serios. Omul era scund şi gras să-l dai de-a rostogolul. Purta pe el o bluză de oaie cu partea miţoasa în afară. De fapt, blana se jerpelise toată de-a lungul vremii; ici şi colo mai răsărea câte un smoc, asemenea unei oaze pe întinderea pustie a Saharei. Cândva, se prea poate să fi fost pe măsura stăpânului, dar intemperiile, ploaia, zăpada, căldura o chirciseră în aşa hal, încât nu-i mai ajungea nici până la genunchi. De încheiat nu se mai putea încheia ca lumea, iar mânecile se terminau pe la coate. Sub aşa-zisa blană apărea o flanelă roşie şi un pantalon de piele, pe vremuri negru, acum însă tăvălit în toate culorile curcubeului şi făcând impresia că ar servi de la caz la caz drept prosop, faţă de masă sau batistă. Mai jos se iveau gleznele goale, învineţite de frig, apoi nişte ghetoaie vechi, menite să ţină o veşnicie, confecţionate dintr-o pereche de cizme de toval şi prevăzute cu tălpi duble amarnic ţintuite, capabile să strivească un crocodil. Omul purta o pălărie care nu-şi pierduse numai forma, ci şi o parte din boruri. În jurul acelei regiuni a trupului care, cu

ani înainte, trebuie sa se fi numit talie, dar care între timp luase nişte proporţii gigantice, se înfăşură un şal gros, vechi, total decolorat, în care odihneau un strămoşesc pistol de călăraş şi un cuţit de vânătoare. Lângă aceste arme atârnau două pungi – una pentru plumbi, alta pentru tutun – o oglinjoară din acelea ce se vând cu zece pfennigi la târgurile nemţeşti, o ploscă cu învelitoare şi patru „potcoave-patent", care se trag ca o încălţăminte pe piciorul calului şi se fixează cu şuruburi în copită. Mai purta omul la brâu şi o cutie de metal al cărei conţinut îmi era deocamdată necunoscut. Aflai abia mai târziu că e vorba de un serviciu complet de bărbierit, ceea ce în prerie mi se părea cu totul de prisos.

Dar ceea ce mă amuza într-adevăr erau obrajii lui raşi ca în palmă. Parcă ieşise chiar atunci de la bărbier, între obrajii aceştia trandafirii, bucălaţi, revărsaţi în rotunjimi gata să plesnească, nasul mic şi cârn abia de-şi puncta prezenţa, iar privirile ochilor căprui şi neastâmpăraţi cu greu îşi croiau o potecă spre larg. De după buzele-i mai mult decât pline se iţeau două şiruri de dinţi orbitor de albi, dar care, din păcate, deşteptau bănuiala de a nu fi tocmai originali. Pe partea stânga a bărbiei îi atârna o excrescenţă ca un castravete care, deşi părea să nu-l jeneze nicicum, sporea şi mai mult, comicul întregii sale făpturi.

Şedea aşa şi ţinea strâns între picioarele-i boante de elefant puşca străveche, semănând aproape leit cu flinta bătrânului meu Sam Hawkens. De altfel omul îmi amintea de Hawkens mai mult decât de Sans-ear.

După ce se aşeză, adresându-mi un simplu „good-day, sir" păru să nu se mai sinchisească de mine. Abia după vreun ceas îmi ceru voie să-şi aprindă pipa, ceea ce îmi atrase în special luarea aminte, căci vânătorului adevărat prea puţin îi pasă dacă deranjează sau nu pe vecin.

— Fumaţi după pofta inimii, master! îl îndemnai. De altfel, am să vă ţin de urât. Poate încercaţi un trabuc dintr-ale mele?…

— Mulţumesc, sir! Ţigările de foi nu prea sunt de nasul meu. Prefer pipa.

Purta la gât, legată cu şnur, după obiceiul vânătorilor de prerie, o lulea scurtă şi înnegrită de fumul anilor. Şi-o îndesă cu tutun, iar eu mă grăbii să i-o aprind. Dar omul refuză clin cap, vârî mâna în buzunar şi-şi scoase cremenea şi amnarul – acel „punk” cum i se zice în prerie.

— Chibritul nu e bun în savană, ţinu el să-mi explice. Invenţie de salon! Prea te-nvaţă cu răsfăţ!

Astfel se încheie scurta noastră convorbire şi omul nu dădu de loc semne că ar avea chef de vreo vorbă în plus. Fuma o buruiană al cărei miros amintea frunza de nuc şi îşi dirija toată atenţia către peisajul de afară.

Ajungând în staţia North Platte, punct de întâlnire North şi South Platte River, călătorul rotofei coborî pentru un moment, făcându-şi de lucru la vagonul din faţă. Observai că în acel vagon se afla un cal, de bună seamă al tovarăşului meu de călătorie.

După ce-şi reluă locul în compartiment şi trenul se puse în mişcare, omul căzu din nou în tăcerea lui. Abia după amiază când oprirăm la Cheyenne, la poalele lui Black Hill, mi se adresă:

— Luaţi aici trenul de Colorado către Denver?

— Nu.

— Well, atunci rămânem împreună.

— Mergeţi până departe cu Pacificul? mă interesai la rândul meu.

— Hm! Da sau nu, după cum m-o tăia capul. Dar dumneavoastră?

— Până la Ogden City.

— Aha, vă interesează oraşul mormonilor?

— Şi asta, dar pe urmă vreau să urc în munţii Windriver şi pe Tetoni.

Omul mă cântări din ochi neîncrezător.

— Sus? Asta n-o poate decât un westman tare ca oţelul. Sunteţi cumva în grup?

— Nu, singur.

De astă dată ochii lui ca două gămălii mă priviră cu un zâmbet.

— Singur spuneaţi? Şi vreţi să ajungeţi la cei trei Tetoni, printre siucşi şi urşi cenuşii? Pshaw! Aţi auzit vreodată ce-i aia un sioux sau grizzly?

— Cred că da.

— Zău, zău! Îmi daţi voie să vă întreb ce profesie aveţi?

— Writer, scriitor, sir!

— Aşa, scrieţi cărţi, va să zică?

— Da, scriu.

Se porni pe râs de-i săltară toate cărnurile. Ca şi altădată lui Sans-ear, i se părea şi lui nespus de caraghios ca tocmai un scriitor să se aventureze singur singurel în cea mai periculoasă regiune a Munţilor Stâncoşi.

— Bine! făcu el. Înseamnă că vreţi să scrieţi o carte despre cei trei Tetoni, preaonorate master. Nu-i aşa?

— Poate.

— Şi aţi răsfoit probabil vreun album cu poze de indieni şi de urşi?

— Fireşte, îl asigurai cât se poate de serios.

— Şi credeţi că veţi face faţă, dacă nu greşesc?

— Fără-îndoială.

— Şi aveţi, pesemne şi o flintă în învelitoarea aia?

— Exact.

— Atunci vă dau un sfat, sir! Coborâţi la prima staţie şi ştergeţi-o acasă! Sunteţi, ce-i drept, un vlăjgan şi jumătate, totuşi cred că nu ştiţi doborî o veveriţă, darămite ursul! V-aţi ameţit cu lecturi şi ar fi păcat ca, la tinereţea dumneavoastră, să vă lovească damblaua din cauza vreunui pisoi sălbatic. L-aţi citit, probabil, pe Cooper?

— Am bănuit. Şi aţi ascultat poveşti despre faimoşii eroi ai preriei?

— Desigur, făcui cu toată naivitatea.

— Despre Winnetou, Old Firehand, Old Shatterhand, despre Walker bondocul şi Hilbers lunganul?

— Da, da, despre toţi, confirmai eu.

Grăsunul nici nu bănuia că mă distrez cel puţin la fel ca dânsul.

— Deh, urmă el, asemenea cărţi şi istorii te dau gata, te molipsesc. Totul pare cât se poate de frumos şi uşor. Îngăduiţi-mi totuşi, master, să vă exprim sincera mea compătimire. Winnetou. de pildă, căpetenia apaşilor, e în stare să lupte cu o mie de diavoli; Old Firehand nimereşte dintr-un foc până şi un ţânţar din mijlocul roiului; iar Old Shatterhand, ce să zic, loveşte totdeauna în plin: dintr-un pumn îl face zob pe cel mai al dracului indian. Dacă vreunul din aceştia mi-ar spune că vrea să urce pe Tetoni, încă m-aş gândi că e foarte riscant, dar la urma urmei, nu chiar imposibil. Însă dumneavoastră… autor de cărţi… Pshaw! Unde vă e calul?

— N-am cal.

Când mai auzi şi asta, grăsunul izbucni într-un râs homeric.

— Cu-u-um? N-aveţi cal şi vreţi sa urcaţi la Tetoni? Aţi înnebunit de-a binelea, sir?

— Nu cred. Chiar dacă nu-l am deocamdată, pot să-mi cumpăr sau să prind unul.

— Aha! Şi unde?

— Unde-mi convine.

— Adică, vreţi să-l prindeţi cu mâinile dumneavoastră?

— De ce nu!

— Asta-i bună! Văd eu că aveţi un lasso pe umeri; însă cu ăsta, sir, nu prindeţi nici muşte, darămite mustangi!

— De ce?

— Păi, uitaţi-vă de ce: pentru că sunteţi ceea ce la dumneavoastră, în lumea veche, se cheamă vânător de duminică.

— Şi ce vă face să mă consideraţi astfel?

— Răspunsul e foarte simplu: sunteţi mult prea îngrijit şi curat. Priviţi un vânător adevărat şi faceţi comparaţie! Ce-i cu cizmele astea nou-nouţe, lustruite ca oglinda? Dar cu

jambierele astea din cea mai fină piele de elan? Cămaşa e cusută cu meşteşug de o femeie indiană, pălăria v-a costat cel puţin doisprezece dolari, iar cuţitul şi pistolul nici gând să fi atins vreodată pe cineva. Ştiţi să trageţi cu arma, sir ?

— Da, niţeluş. La un concurs am câştigat chiar titlul de rege al ţintaşilor, făcui eu dându-mi oarecari aere.

— Rege al ţintaşilor? Nu cumva sunteţi german?

— Aţi ghicit.

— Da-da-da! Va să zică, sunteţi german. Aţi tras, nu-i aşa, într-o pasăre de lemn şi v-au şi proclamat rege al ţintaşilor! Aşa sunt nemţii. E drept că şi Old Shatterhand cică ar fi neamţ, dar asta e o excepţie, domnule. În sfârşit, daţi-mi voie să vă rog ceva! Căraţi-vă acasă cât mai curând. Altfel aici vă putrezesc oasele!

— Vedem noi!… Dar pe unde va fi umblând Old Shatterhand de care îmi tot pomeniţi?

— Cine să ştie?! Când am urcat ultima oară sus, la Fox-Ridge, l-am întâlnit pe faimosul Sans-ear, cu care Old Shatterhand se însoţise o bucată de vreme. Zicea că ar fi plecat din nou în Africa, prin tâmpita aia de Sahara, unde se bate, probabil, cu indienii aceia supranumiţi arabi. Apropo, sper că ştiţi de ce-i spune „Shatterhand”? Fiindcă îşi doboară adversarul dintr-un pumn. Nu odată a făcut-o. Ci uitaţi-vă la mânuţele dumneavoastră! Gingaşe, albe, ca de domnişoară! Se vede imediat că ştiţi să umblaţi doar cu hârtia şi cu pana de gâscă. De aceea, repet sfatul, sir: duceţi-vă acasă, în Germania. Vestul sălbatic nu e pentru cuconaşi.

Şi cu aceasta încheie discuţia, iar eu nu-mi dădui de loc osteneala să o reiau. Într-o singura privinţă îi dădeam dreptate: vorbisem, într-adevăr, cu Sans-ear despre intenţia de a pleca mai târziu în Sahara.

Trecurăm de staţia Sherman. Apoi se înseră. Prima gară de care dădurăm cu ochii a doua zi era Rawlins. Dincolo, în spatele acestei localităţi, se întinde un ţinut muntos, arid, aproape pustiu, a cărui unică vegetaţie constă din tufe de

artemisia. E un enorm bazin fară viaţă, fără apă, o Sahara a munţilor, lipsita însă de orice oază. Curând ochii încep să te doară din cauza albului obsedant, orbitor, solul fiind îmbibat cu materii alcaline. Apoi deşertul se schimbă treptat într-o imensitate sumbră, apăsătoare, datorita povârnişurilor golaşe, râpelor de piatră şi pereţilor abrupţi, mâncaţi, sfâşiaţi de vânturi, de trăsnete şi ploi.

În această regiune dezolantă se află staţia „Pârâul-amar”, deşi nici pomeneală nu e de pârâu, apa fiind adusă de la o distanţă de şaptezeci de mile. Şi totuşi se va naşte şi aici cândva o viaţă activă, poate chiar deosebit de efervescentă, stimulată de nesecatele rezerve de cărbuni ale acestei pustietăţi.

Ne continuarăm călătoria trecând prin staţiile Carbon şi Green-River, ultima situată la 846 de mile vest de Omaha. Tristeţea peisajului dispăru; vegetaţia intra din nou în drepturile ei; şiragul de munţi se colora din ce în ce mai viu. Lăsarăm tocmai în urmă o vâlcea superbă, după care începea şesul întins, larg, odihnitor – când, deodată, şuierul ascuţit al locomotivei, repetat la scurte intervale, ne atrase atenţia asupra unui pericol iminent. Sărirăm cu toţii de la locurile noastre, frânele scrâşniră lung, roţile la fel, trenul se opri şi iată-ne coborând în grabă din vagon.

Jos, ne aştepta o privelişte de coşmar. Un tren cu lucrători şi provizii fusese obiectul unui atac banditesc. Atacul trebuie să se fi produs în timpul nopţii. Railtroublers-ii demontaseră şinele şi trenul a deraiat şi s-a prăbuşit de pe terasamentul foarte înalt. Ce-a mai fost nu e greu de ghicit. N-a mai rămas decât scheletul de fier al trenului. După ce-au prădat totul, bandiţii au dat foc garniturii, vagon cu vagon. În mormanul de cenuşă găsirăm rămăşiţele multor oameni care fie că au murit la prăbuşirea trenului, fie că au fost omorâţi de bandiţi. Părea că nimeni n-a scăpat cu viaţă.

Noroc că ne aflam în plin şes şi că perspectiva largă îi îngăduise mecanicului să observe din timp pericolul; altfel,

ne-am fi prăbuşit şi noi de pe terasament. Locomotiva se oprise la câţiva paşi de locul catastrofei.

Neliniştea de care fură cuprinşi călătorii şi personalul trenului era fără margini şi este aproape imposibil să redau cuvintele tari, interjecţiile care se încrucişau de jur-împrejur. Unii se apucară să scormonească prin cenuşa fierbinte, doar-doar să mai salveze ceva. Trudă zadarnică! Nu mai era nimic de făcut decât să se constate situaţia şi, cu uneltele de care dispune orice tren american, să se procedeze la repararea liniei. Cât priveşte crima săvârşită, şeful trenului declară că n-are altceva de făcut decât să raporteze la prima staţie. Restul, deci şi urmărirea criminalilor, rămânea în sarcina unui comitet care avea să se formeze acolo imediat.

În timp ce pasagerii mai scormoneau zadarnic prin dărâmături, găsii că cel mai bun lucru ce-mi rămâne de făcut e să cercetez urmele lăsate de bandiţi. Terenul era întins, crescut cu iarbă şi presărat pe alocuri cu tufe.

Mă întorsei o bună bucată de drum pe linia ferată, apoi, mă deplasai într-un semicerc, a cărui bază o forma rambleul. În felul acesta, dacă eram cât de cât atent, nu-mi putea scăpa nimic.

La vreo trei sute de paşi de locul catastrofei, iarba era strivită, ca şi cum ar fi stat pe ea un mare număr de oameni. Urmele, încă vizibile, mă dirijară spre un alt loc, unde staţionaseră caii. Examinai cu grijă terenul ca să stabilesc numărul şi felul acestora, apoi îmi continuai cercetările.

Lângă linie mă întâlnii cu grăsunul din compartiment care, se vede treaba, pornise şi el în control pe partea stânga a terasamentului. Mă privi mirat.

— Dumneavoastră, sir? Ce căutaţi aici?

— Ceea ce orice westman ar căuta într-o asemenea situaţie: mă interesează urmele railtroublers-ilor.

— Ia te uită! Veţi găsi pe dracu'! Ăştia s-au grăbit să şteargă totul. Eu unul n-am descoperit nimic. Şi mă întreb ce-ar putea sa descopere un greenhorn?

— S-ar putea ca greenhorn-ul să aibă ochi mai buni ca dumneavoastră, îl înţepai zâmbind. De ce căutaţi, de pildă urmele tocmai acolo, pe stânga? Vă pretindeţi vechi cunoscător al savanei şi nu sesizaţi că dincoace, pe dreapta, terenul e mai potrivit pentru instalarea unei tabere şi pentru camuflaj? Pai, dincolo nu e o tufă barem!

— Hm, nu e rău, spuse el, privindu-mă cu oarecare surprindere. Uite că şi un scriitor poate avea uneori idei. Şi aţi găsit ceva?

— Da.

— Ce anume?

— Tabăra lor a fost aici, în spatele corcoduşilor, iar caii au staţionat dincolo, după aluniş.

— Aha! Ia să văd şi eu. Că dumneavoastră n-aveţi cum să descurcaţi urmele şi să stabiliţi numărul cailor.

— Ba le-am descurcat, au fost douăzeci şi şase de cai.

Mă măsură din nou, încă şi mai surprins, clar şi bănuitor.

— Douăzeci şi şase? Din ce aţi dedus?

— Vă asigur că nu din poziţia norilor, master! Este vorba de opt cai potcoviţi şi optsprezece nepotcoviţi. Iar călăreţii: douăzeci şi trei albi şi trei indieni. Conducătorul trupei e un alb care şchioapătă de piciorul drept şi călăreşte un armăsar roib, un mustang. Şeful indian care se află cu ei posedă un armăsar murg şi e probabil sioux din neamul ogellallaşilor.

De nedescris mutra ce o făcu de astă dată grăsunul. Mă privi îndelung, cu ochişorii căscaţi, de parcă i-ar fi răsărit dinainte o vedenie.

— All devils! exclamă el în cele din urmă. Ce aiureală-i asta, sir?

— Mergeţi şi controlaţi! făcui nepăsător.

— Dar de unde naiba ştiţi câţi anume sunt albi şi câţi roşii? Cum adică, să citiţi care cal e murg şi care negru, care călăreţ şchioapătă şi cărui trib aparţin indienii?

— V-am poftit să controlaţi şi apoi se va vedea cine are ochi mai buni: greenhorn-ul sau dumneavoastră, westman

experimentat:

— Well, veniţi cu mine! Auzi, un greenhorn să ghicească cine au fost bandiţii!

Îl urmai la oarecare distanţă, încet şi râzând în sinea mea.

Până să ajung şi eu la locul respectiv, grăsunul se şi scufundase în studierea urmelor. Timp de vreo zece minute le cercetă cu cea mai mare atenţie. În sfârşit, veni spre mine şi rosti:

— Pe cuvântul meu că aveţi dreptate! Douăzeci şi şase în cap, dintre care optsprezece nepotcoviţi. Dar, în rest, mi-aţi înşirat braşoave. Da, într-adevăr, au poposit aici şi apoi au plecat în aceeaşi direcţie. Mai mult nu se vede nimic.

— Atunci poftim, sir, să vă arăt ce braşoave poate să înşire un greenhorn!

— Well, sunt curios! acceptă el sigur pe sine.

— Uitaţi-vă bine la urmele cailor. Trei dintre aceştia au stat izolaţi şi priponiţi nu în faţă, ci curmeziş: erau deci cai indieni.

Grăsunul se îndoi din şale ca să măsoare exact distanţa dintre copite. Pământul fiind umed, un ochi experimentat putea să recunoască urmele destul de uşor.

— By God, pe Dumnezeul meu, aşa-i! rosti el uluit. E vorba de trei cai indieni.

— Poftim acum la băltoacă. Aici indienii s-au spălat pe faţă, apoi s-au vopsit în culorile războiului. Vopselele se prepară cu grăsime de urs. Iată şi cerculeţele astea întipărite în noroi: aici au stat borcanele cu vopsea. Fiind cald, grăsimea s-a topit şi a picurat pe jos. Uite o mică pată roşie, una neagră, alte două albastre!

— Exact, pe legea mea!

— Ei, nu sunt negrul, roşul şi albastrul culorile ogellallaşilor?

Se mulţumi să aprobe din cap. Dar faţa lui, scăldată de admiraţie, spunea tot ceea ce gura nu izbutea să articuleze. Continuai:

— Haidem mai departe! Chiar de la început trupa s-a oprit lângă băltoacă. Asta se vede după urmele pline cu apă. Doi călăreţi s-au desprins venind mai în faţă, restul au stat respectuoşi în spatele lor. Înseamnă că aceştia doi erau şefii; s-au dus să recunoască locul. Uitaţi-vă la urmele cailor: unul potcovit, celălalt nu. Al doilea, după cum vedeţi şi-a înfundat copitele dinapoi mai adânc decât pe cele dinainte, dovadă că purta în spinare un indian. În schimb, primul călăreţ era un alb: calul său potcovit călca mai apăsat cu picioarele din faţă. Cunoaşteţi, probabil, diferenţa dintre felul de a călări al indienilor şi al albilor?

— Sir, aş vrea numai să ştiu de unde…

— Bun, îi tăiai vorba, să continuam! La şase paşi mai încolo, caii s-au luat la harţă şi s-au încolţit reciproc. Or, după atâta drum obositor, numai armăsarii mai au chef să se ia la bătaie. Aţi înţeles?

— Dar cine vă spune că s-au bătut şi s-au muşcat, ai?

— Mai întâi, poziţia copitelor. Calul indianului a sărit asupra celuilalt. E limpede, nu? Şi pe urmă, uitaţi-vă la firele astea de par ce le ţin în palma.

Le-am găsit adineauri, până a veni dumneavoastră. Patru fire cafenii smulse de calul indianului din coama colegului său. Dar mai încolo am găsit şi aceste două fire negre de la coadă. După poziţia copitelor văd totul foarte exact: calul indianului l-a prins pe celălalt de coamă, dar stăpânul l-a pus la respect mânându-l înainte. Atunci celălalt, rămânând în urmă, l-a ciupit de coadă şi, după câţiva paşi, a lăsat să-i scape firele din bot. Calul indianului e, prin urmare, murg, iar al albului roib. Veniţi mai departe! Aici, albul a descălecat şi s-a urcat pe rambleu. Urma se mai vede în nisip. Observaţi că un picior călca mai apăsat decât celalalt. Va să zică, unul şchioapătă. De altfel, călăreţii s-au dovedit cât se poate de imprudenţi. Nu şi-au dat nici cea mai mică osteneală să şteargă urmele. Şi în această privinţă sunt două ipoteze.

— Anume?

— Fie că erau grăbiţi să se distanţeze cât mai mult de eventualii urmăritori, lucru de care însă mă îndoiesc, având în vedere starea de oboseală a cailor vizibilă după urme; fie că prin apropiere se afla o trupă mai numeroasă ca a lor, pe al cărei sprijin se bizuiau, ştiindu-se, deci, în siguranţă. Aceasta a doua ipoteză mi se pare mai plauzibilă, mai ales că trei indieni izolaţi nu s-ar fi asociat cu atâţia albi fără să aibă acoperire. Presupun deci că mai încolo, la nord, sunt numeroşi ogellallaşi către care s-au îndreptat cei douăzeci şi trei de railtroublers-i.

Acum era pur şi simplu amuzant să vezi cu ce ochi mă măsura grăsunul.

— Omule! exclamă el, în sfârşit. De fapt, cine sunteţi dumneavoastră?

— Păi v-am spus.

— Pshaw ! Nu sunteţi nici greenhorn, nici scriitor, deşi cam aşa arătaţi, echipat şi lustruit ca de sărbătoare. Cu înfăţişarea asta de sclivisit s-ar părea că nu sunteţi bun decât să jucaţi roluri de westmen-i pe scenă. Şi, totuşi, dintr-o sută de westmen-i adevăraţi abia dacă se găseşte unul care să descifreze urmele cu atâta iscusinţă. Păi, mă credeam şi eu un cineva în domeniul ăsta şi acuma văd că nici nu încape comparaţie între noi.

— Şi totuşi sunt scriitor. Am cutreierat, ce-i drept, pe vremuri, bătrâna prerie în lung şi-n lat. Aşa se face că mă pricep binişor în citirea urmelor.

— Şi chiar aveţi intenţia să urcaţi pe munţi, pe Windriver?

— Desigur.

— Ei bine, sir, pentru aşa ceva, iertaţi-mă că vorbesc deschis, nu vă cred destul de priceput. Nu ajunge să citeşti urmele.

— Şi de ce credeţi că nu m-aş pricepe?

— La un asemenea drum primejdios nu porneşti pe fie ce-o fi. Înainte de toate, se cere să ai un cal bun. Înţelegeţi?

— Îmi fac eu rost.

— De unde?

— Ei, în orice staţie se găseşte vreun cal de vânzare, fie şi o mârţoagă de ham. Şi odată călare, prind eu un exemplar pe placul meu din vreo turmă de mustangi sălbatici.

— Dumneavoastră? Păi sunteţi călăreţ de mare clasă? Ştiţi să îmblânziţi mustangul? Şi credeţi că-l găsiţi acolo sus?

— Uitaţi, pesemne, că acum e anotimpul când bizonii şi mustangii migrează spre nord. Sunt convins că până în Tetoni întâlnesc o herghelie.

— Hm! Va să zică, sunteţi şi călăreţ. Dar cum staţi cu tragerea la ţintă?

— Vreţi să mă supuneţi la examen, sir? îl întrebai râzând.

— Cam aşa, răspunse el serios. Am eu o intenţie.

— Aş putea să aflu care anume?

— Mai târziu! Până una alta, vreau să văd cum trageţi. Aduceţi puşca!

Acest scurt intermezzo mă înveselea. I-aş fi putut dezvălui pur şi simplu faptul că mă numesc Old Shatterhand, dar preferam s-o trec sub tăcere.

Mă dusei deci la vagon ca să-mi aduc armele înfăşurate în învelitoare. Pasagerii, bănuind despre ce e vorba, se strânseră imediat în jurul meu. Aşa sunt americanii, în special cei din Vest: nu scapă nici o ocazie să asiste la un exerciţiu de tir.

Desfăcui învelitoarea. Grăsunul, care mă asista, făcu ochii mari exclamând:

— Behold! O carabină Henry! Câte focuri?

— Douăzeci şi cinci.

— Mult! Grozavă armă! Pentru asta, domnule, vă invidiez.

— Prefer, totuşi, cealaltă puşcă, rostii calm, scoţând la iveală doborâtorul de urşi.

— Pshaw! O plesnitoare de rând. Numai lustru-i de ea, vorbi cu dispreţ grăsunul. Mai multe parale face o puşcă de Kentucky, acoperită de rugină, sau bătrâna asta cu care mă ajut de obicei.

— N-aţi vrea să vedeţi inscripţia, sir? îl ispitii, arătându-i numele lui Henry gravat pe puşcă.

Omul aruncă o privire şi exclamă surprins:

— Scuzaţi, sir, asta-i cu totul altceva. Asemenea puşti sunt o raritate în ziua de azi. Mi s-a spus ca Old Shatterhand ar deţine una. Dar cum de-a ajuns în mâinile dumneavoastră un exemplar atât de preţios? Nu cumva inscripţia e contrafăcută? Hm, da, chiar aşa trebuie să fie, mai ales că puşca nici nu prea pare să fi fost folosită ca lumea.

— Să încercăm. Daţi-mi o ţintă, sir !

— Păi, încărcaţi-o mai întâi!

— Ei, aş! E încărcată gata.

— Well, atunci ochiţi păsărica de colo, din tufiş.

— E prea departe, interveni unul dintre pasagerii strânşi în jurul nostru.

— Să vedem, răspunsei flegmatic, punându-mi tacticos ochelarii ce-i purtam legaţi cu şnur.

Dolofanul izbucni într-un hohot de râs.

— Ha-ha-ha-ha! Ochelari! Ia te uită ce-i trăsneşte prin cap unui scriitor: se duce în savană ca să vâneze cu ţvicărul pe nas! Ha-ha-ha-ha!

Râdeau cu toţii. Eu, însă, mă făcui foarte serios:

— Ce-aţi găsit de râs, domnilor? După ce stai treizeci de ani cu ochii în cărţi, te mai lasă niţel vederea. E un fenomen cât se poate de normal. Şi apoi, cred că e preferabil să nimereşti ţinta cu ajutorul ochelarilor decât s-o ratezi fără.

— Foarte just, sir! se veseli grăsunul. Dar ia să vă atace prin surprindere nişte indieni! Până să vă ştergeţi ochelarii şi să vi-i aşezaţi pe nas, v-ar jupui ţeasta de vreo zece ori. Vedeţi, nici măcar pasărea n-aţi apucat s-o loviţi: a şi zburat în altă parte!

— Atunci să mai căutăm o ţintă, făcui la fel de serios şi de calm.

Pasărea stătuse pe o cracă la vreo două sute de paşi depărtare; ar fi fost deci o ţintă cât se poate de obişnuită.

Auzii însă în sus, în văzduh, o ciocârlie şi-mi ridicai ochii spre ea.

— Vedeţi ciocârlia, domnilor? O dau jos.

— Imposibil, lăsaţi-vă păgubaş! Vorbi bondocul. O să găuriţi cerul şi atâta tot. Asemenea treabă n-o izbuteşte nici Sans-ear sau Old Firehand.

— Mă rog, nu stricã o încercare. Dusei puşca la ochi şi trăsei.

— A fost şi nu mai e! râse iarăşi grăsunul. S-a speriat niţel şi-a zburat!

— Da? Atunci urcaţi pe terasament ca să vedeţi la ce sunt buni ochelarii mei. Ciocârlia a căzut cam la optzeci de paşi de aici.

Arătai în direcţia respectivă şi câţiva pasageri, dând fuga până acolo, aduseră într-adevăr pasărea moartă. O nimerisem în plin. Grăsunul se uită când la pasăre, când la mine, apoi exclamă:

— A reuşit, zău c-a reuşit! Şi nu cu alice, cu glonţ!

— Păi cum, aţi trage dumneavoastră cu alice la o asemenea distanţă, sir ? îl întrebai. Pentru un westman adevărat ar fi pur şi simplu ruşinos. Cu alice las' să tragă copiii sau vânătorii de stârvuri.

— Domnule, dar aţi izbutit o performanţă, cum n-am mai văzut în viaţa mea! se minună sincer rotofeiul. Să fie o întâmplare, sau…

— Mai daţi-mi o ţintă!

— Lăsaţi, sir, că vă cred. Se pare că v-aţi cam bătut joc de mine. Dar nu-i nimic. Ia veniţi un pic!

Mă trase la o parte până într-un loc unde urmele cailor erau foarte clare. Scoase din buzunar o bucată de hârtie tăiată în formă de copită şi o aplică pe una din urme.

— Well, aceeaşi măsură! rosti el îngândurat. Sir, vreau să vă întreb ceva: sunteţi absolut stăpân pe timpul dumneavoastră? Ţineţi neapărat să urcaţi chiar acum pe Tetoni, sau aţi fi dispus să vă abateţi în altă direcţie?

— Pot să fac orice.

— Well ! Atunci ascultaţi: îl ştiţi cumva, după nume, pe Fred Walker-cel-gras?

— Da. Cică ar fi un westman de seamă, unul din cei mai iscusiţi cercetaşi ai munţilor. Se zice că ar vorbi câteva dialecte indiene.

— Ei bine, sir, iată-mă: eu sunt Fred Walker!

— Ar fi trebuit să-mi închipui. Permiteţi să va strâng mâna! Mă bucur nespus că ne-am întâlnit.

— Vă bucură într-adevăr? Atunci e cazul să ne cunoaştem mai îndeaproape. Aflaţi, de exemplu, ca aş avea o vorbuliţă de discutat cu un anume Haller. Acesta era în ultima vreme capul unor tâlhari de codru şi hoţi de cai, ca să nu vorbim de ce mai are pe conştiinţă din anii trecuţi. Acum a pătruns cu banda lui în Vest şi eu îi calc pe urme. Hârtia asta e tăiată exact pe măsura copitelor dinapoi ale calului său. Şi uite că se potriveşte. Or, având în vedere faptul că Haller e şchiop de piciorul drept, simt că el e şeful railtroublers-ilor de aici.

— Haller? Şi mai cum?

— Sam, Samuel. Dar îşi ia mereu alte nume.

— Samuel Haller? Pai de asta am mai auzit. Nu cumva e vorba de contabilul lui Rellow, marele petrolist? Cel care a dispărut într-o zi uşurându-l pe patron de o serioasă suma de bani?

— Exact. L-a convins pe casier sa golească seiful şi s-o şteargă împreuna cu el. Apoi l-a împuşcat. Urmărit de poliţie, a mai ucis şi doi sergenţi în momentul când erau să-l prindă. Au pus mâna pe el la New Orleans, când dădea să se îmbarce, dar a reuşit să scape şi atunci, omorându-l pe paznicul închisorii. Pe urmă a fugit în Vest. Altceva nu avea ce să mai facă: i se confiscase toată averea adunată prin jaf. De atunci o ţine numai în fărădelegi şi ar fi timpul să-l punem în sfârşit cu botul pe labe.

— Vreţi să-l prindeţi?

— Trebuie să-l prind, mort sau viu.

— Aveţi o răfuială personală cu el? Coborî o clipă privirea şi apoi răspunse:

— Nu-mi place subiectul, sir. Poate am să vă istorisesc mai târziu, după ce ne vom fi cunoscut în de-aproape, ceea ce, de altfel, sper că se va întâmpla. E o ciudată coincidenţă că m-am suit tocmai în acest tren. Şi, totuşi, în ce priveşte urma lui Haller, aş fi căutat-o mult şi bine dacă nu eraţi dumneavoastră, să-mi atrageţi atenţia. Că şeful bandei de aici şchiopătează şi călăreşte pe un armăsar roib, astea nu le-aş fi ghicit niciodată. Or, aceste detalii sunt de cel mai mare preţ. Eu unul mă lipsesc de tren şi plec în urmărirea lui Haller. Mă însoţiţi sir ?

— Eu? Un greenhorn ? zâmbii cu tâlc.

— Pshaw! Nu trebuie să mi-o luaţi în nume de rău. Înfăţişarea dumneavoastră aduce a bărbat de salon, nicidecum a westman. De când lumea n-am văzut om să-şi aşeze ţvicărul pe nas în plină prerie ca să împuşte pasărea din zbor. Şi uite că m-am înşelat. Vă cer scuze. Hai să ne lămurim, sir: veniţi cu mine?

— Hm! N-ar fi mai bine să vă alăturaţi oamenilor care vor sosi din staţiile învecinate ca s-o ia pe urmele bandei?

— Nu. Mie să nu-mi vorbiţi de asemenea urmăriri, în cazul nostru un singur westman face mai mult decât un întreg popor de gură-cască. Pe de alta parte, vă spun deschis şi vă avertizez că nu e de loc lipsit de primejdii să te ţii după aceşti bandiţi. Viaţa îţi atârnă de un fir de păr. Dar pentru un om ca dumneavoastră care, după cum văd, caută aventura, prilejul e cât se poate de atrăgător.

— Asta e adevărat. Numai că mie nu-mi place să mă amestec în treburile altora. Acest Samuel Haller mi-e cu totul indiferent. Şi pe urmă, nici nu ştiu dacă tocmai eu sunt omul potrivit pentru dumneavoastră.

Ochişorii lui îmi aruncară o privire isteaţă.

— Poate vreţi să spuneţi invers, că eu n-aş fi omul potrivit? Oricum, în privinţa dumneavoastră să nu vă faceţi griji. Walker-cel-gras nu se întovărăşeşte tam-nesam cu

primul ins ce-i iese în cale. Vă asigur că nu. Mie îmi place să umblu singur şi dacă-mi iau odată un tovarăş de drum, apoi acela cred că-i om de nădejde, nu târâie-brâu. Limpede?

— Aici ne asemănăm amândoi. Şi eu prefer să mă descurc cu propriile forţe. Nu poţi să fii niciodată destul de precaut în alegerea unui tovarăş. Dai de câte unul cu înfăţişare de om onest, te culci, seara lângă el şi dimineaţa, vorba ceea, te trezeşti mort, în timp ce dumnealui pleacă vesel mai departe.

— Zounds! Mă luaţi cumva drept un astfel de ticălos, sir ?

— Nicidecum! Ştiu că sunteţi un om de treabă, v-o citesc în ochi. Ba chiar mai mult: faceţi parte din tagma agenţilor secreţi şi acolo ticăloşii n-au ce căuta.

Grăsunul tresări şi făcu feţe-feţe.

— Sir! exclamă el. Ce vă trece prin cap?

— Fiţi calm, master Walker! E drept că nu aduceţi nici pe departe cu tipul poliţistului, dar poate că tocmai de aceea sunteţi apreciat ca detectiv. M-aţi, luat drept un naiv şi un credul. Eu, însă, v-am recunoscut imediat. Pe viitor să fiţi mai prudent. Dacă s-ar răspândi ştirea că Walker-cel-gras e de fapt un agent al poliţiei trimis în Vest ca să-i facă inofensivi pe anumiţi „gentlemeni”, apoi vi s-ar înfunda cât de curând.

— Sunteţi complet greşit, sir, încercă el să nege.

— Nu vă mai ascundeţi după deget. Propunerea dumneavoastră mă atrage şi v-aş însoţi bucuros ca să le tăiem ghearele acestor railtroublers. Nu primejdia mă reţine. În fond aici, în prerie, unul ca noi nu e nicăieri sigur pe viaţa lui. Dacă ezit, e doar pentru faptul că vă jucaţi cu mine de-a v-aţi-ascunselea. Întovărăşindu-mă cu cineva trebuie să ştiu cine şi ce fel e omul.

Privi o vreme în pământ, îngândurat. Apoi îşi înălţă capul şi rosti ferm:

— Bine, sir, am să vă pun la curent în legătură cu persoana mea. Nu ştiu cum, dar în ciuda faptului că arătaţi ca un erou de operetă, reuşiţi să inspiraţi încredere chiar şi

unui westman sadea. V-am tot studiat în tren şi mărturisesc că-mi place felul dumneavoastră de a fi. Eu unul sunt de obicei cam ursuz, dar în compania dumneavoastră m-aş simţi bine. De aceea vreau să vă vorbesc deschis. Da, fac parte din corpul de detectivi particulari ai doctorului Sumter din Saint-Louis. Misiunea mea e să cutreier codrii străvechi în urmărirea răufăcătorilor. Bineînţeles că nu duc o viaţă uşoară. Lucrez însă cu pasiune şi cu zel. De ce? Asta v-o spun cu altă ocazie, când va fi vreme de taifas. E o poveste tragică. Şi acum, sir, mă însoţiţi?

— Da, master Walker! Iată mâna. Să fim tovarăşi devotaţi şi să împărţim pe din două toate necazurile şi primejdiile.

Omul se lumină la chip, bătu palma şi întări:

— Aţi vorbit frumos, sir! Vă mulţumesc. Sper să ne împăcăm ca fraţii. Şi mai lăsaţi-o încolo cu „master Walker”! Spuneţi-mi Fred. Scurt şi cuprinzător. Voi şti că de mine-i vorba. Dumneavoastră cum vă spune?

Îi spusei numele meu de acasă şi adăugai:

— Spune-mi simplu Charlie, atât. Ei şi acum… Iată că linia a fost reparată. Lumea o să se urce în tren.

— Bine, mă duc s-o scot afară pe Victory. Să nu te sperii la vederea ei. Arată de zici ce-i aia, dar e o iapă cu mari calităţi. Mă poartă în spinare de doisprezece ani şi n-aş da-o pe cel mai nobil cal de curse. Ai lăsat ceva în vagon?

— Nu. Stai puţin, Fred: să le spunem oare oamenilor ce scop urmărim?

— Nimic! Cu cât se va şti mai puţin despre noi, cu atâta vom fi mai în siguranţă.

Se duse la primul vagon în care călătorea iapa şi rugă să i se deschidă. Configuraţia terenului nu permitea de loc debarcarea unui cal, nici vreo instalaţie mecanică nu exista. Dar lucrurile se desfăşurară în chip cu totul neaşteptat.

— Victory, come on!

La îndemnul lui Fred, iapa îşi iţi mai întâi capul, cercetă terenul dedesubt, medita o clipă cu ambele urechi aduse pe spate şi dintr-un salt acrobatic, ateriza pe terasament. Toţi

cei de faţă izbucniră în aplauze. Iapa, ca şi când ar fi înţeles că ea e obiectul admiraţiei, îşi flutură a mulţumire coada şi nechează politicos.

Aparent, calul acesta nu-şi justifica de loc numele de „Victory”, adică izbândă. Era un roib sfrijit, cu picioare de cocostârc şi numărând pe puţin douăzeci de ani. Timpul mai că-i mâncase toată coama, iar din coadă abia de-i lăsase câteva fire. La urechi semăna cu un iepure uriaş. Şi, totuşi, animalul îmi impuse respect, mai ales când îl văzui zvârlind şi dând să-l muşte pe un pasager ce se apropiase prea mult. După cum veţi fi remarcat, Victory părea o copie fidelă a bătrânei Tony, iapa lui Sans-ear. Acum aştepta cu şaua în spinare şi frământând zăbalele între dinţi.

Fără să spună o vorbă, Fred încalecă şi calul sări de pe terasament. De altfel, pasagerii nici nu se mai sinchisiră de persoana noastră. Nu aveau nimic comun cu noi şi puţin le păsa că părăseam trenul.

Ajuns jos, Walker mi se adresă:

— Vezi, Charlie, ce bine-ar fi fost să ai şi dumneata un cal?

— Las' că-mi fac eu rost cât de repede. Îl prind cu ajutorul iepei dumitale.

— Nu zău? Poate că ţi-l prind eu, că Victory, s-o ştii de la mine, nu te rabdă nicicum în spinare. Sunt singurul călăreţ pe care-l accepta.

— Asta rămâne de văzut.

— Te asigur că nu exagerez. Altminteri, ţi-ar fi şi dumitale mai uşor, am călări cu schimbul. Aşa însă, eşti osândit să mergi pe jos până întâlnim o herghelie de mustangi. Proastă afacere! O să ne mişcăm încet de tot. Pierdem timpul de pomană! Ei, uite că urcă lumea, pleacă trenul.

Într-adevăr, locomotiva strănută bufnind aburii afară şi trenul, urnindu-se greoi, porni spre vest. După câteva clipe dispăru din ochii noştri.

— Atârnă-ţi puşca aia mare de şa! mă îndemnă Walker.

— Mulţumesc, Fred. Un vânător adevărat nu se desparte nicicând de arma lui. Haidem!

— Am s-o ţin la pas.

— Las-o să meargă cum îi place. Eu ştiu să alerg, sunt rezistent.

— Well, bine, să mergem!

Aruncai pătura pe spate, luai cele două puşti pe umăr şi, mergând alături de călăreţ, pornii în urmărirea bandiţilor.

Lăsaseră o urmă atât de clară încât se vedea fără nici un efort. Ducea aproape exact spre nord şi am mers aşa fără oprire până către prânz, când ne-am oprit să mâncăm ceva şi să dăm puţin răgaz calului. Mâncare nu prea aveam, pentru că nu ne trecuse prin gând să cerem celor din tren. Atâta timp cât omul savanei dispune de puşcă şi muniţii, nu suferă de foame. Şi în această privinţă eram bine aprovizionaţi. Centura mea de piele, în care nici apa nu putea să pătrundă, conţinea destule cartuşe, încât nu trebuia să-mi fac griji.

Înaintând astfel pe urmele bandiţilor, ajunserăm după-amiază într-o regiune deluroasă şi destul de bogat împădurită. Drumul urca în pantă pe lângă un râuleţ cu malul în parte nisipos, în parte acoperit de iarbă fragedă în care copitele cailor se imprimaseră foarte clar. Aici împuşcai după-amiază un urs spălător, gras, dolofan, care ne făgăduia o cină bogată. Apoi, la lăsarea nopţii, poposirăm într-o mică peşteră, bine ascunsă de desiş. Fără teamă de a fi observaţi, aprinserăm focul şi puserăm carnea la fript. Simţindu-ne în cea mai deplină siguranţă, renunţarăm la gardă şi, după ce Fred se îngriji de calul său, ne aşternurăm somnului.

În zori plecarăm iar la drum, pentru ca după-amiază să dăm de locul unde bandiţii făcuseră popas cu o noapte în urmă. Încinseseră acolo câteva focuri, de parcă nici nu le-ar fi păsat de vreo urmărire. Către seară călăream prin prerie paralel cu pârâul amintit. Bandiţii se aflau la aproximativ o zi călare înaintea noastră şi nimic nu vădea prezenţa

vreunui alt călăreţ. Ajunşi la un cot de pădure, voiam tocmai să-l depăşim, când deodată, tresărirăm amândoi. Înaintea noastră un indian cârmea de după cot. Venea călare pe un murg şi ducea de frâu încă un cal încărcat cu poveri.

Cum ne zări, cum alunecă fulgerător la pământ, pitulându-se îndărătul calului şi aţintindu-şi puşca spre noi. Totul se petrecu atât de repede, încât nu-l văzurăm decât o clipită.

La rândul lui, Fred sărise cu aceeaşi iuţeală din şa, adăpostindu-se în spatele lui Victory. Eu însă o zbughii şi mă ascunsei în dosul unui fag uriaş. Chiar atunci fulgeră puşca indianului şi glonţul, şuierând, pătrunse în trunchiul fagului. O zecime de secundă mai devreme şi m-ar fi nimerit. Omul îşi dăduse probabil seama că eram mai primejdios decât Fred pentru că, la adăpostul copacilor, puteam să mă strecor şi să-l împuşc pe la spate.

Ei bine, până în momentul când auzii împuşcătura îmi ţinusem arma gata de ripostă; acuma însă o lăsai în jos. De ce?

Orice westman ştie că puştile îşi au fiecare glasul ei aparte. Desigur, nu e uşor să identifici în acest fel două puşti diferite, dar viaţa în prerie îţi ascute până într-atât simţurile, încât, după ce ai auzit de mai multe ori aceeaşi armă, îi desluşeşti glasul dintr-o sută. Aşa se face că unii vânători, după ani de despărţire, se recunosc imediat numai după sunetul puştilor.

Şi tot aşa se petrecură lucrurile acum. Arma indianului îmi era cât se poate de cunoscută şi n-o uitam nicicând. De multă vreme nu-i mai auzisem timbrul ascuţit şi sonor, dar îl recunoscui într-o fracţiune de secundă. Era puşca lui Winnetou, vestitul conducător al apaşilor, dascălul şi prietenul meu în cele mai grele împrejurări ale vieţii, pe când înfruntam sălbăticia codrilor şi a savanei. Dar să fi fost chiar el, sau poate puşca lui încăpuse în alte mâini? Pitulat pe după copac, strigai în idiomul apaşilor:

— Toselkita, shi shtece – nu trage, sunt prietenul tau!

— To tiatsa tà ti. Ni peniyil – nu te cunosc. Ieşi la vedere.

— Ni Winnetou, natan shis inté – eşti Winnetou, căpetenia apaşilor? Întrebai ca să mă asigur că nu greşesc.

— Ha-au – eu sunt! veni răspunsul.

Îmi părăsii în grabă adăpostul şi alergai spre Winnetou.

— Şarli! exclamă el în culmea bucuriei.

Îşi desfăcu larg braţele şi mă strânse la pieptul lui.

— Şarli, şi steke, şi ntva-vă – Şarli, prietenul meu, fratele meu ! rosti el lăcrimând de fericire. şi inta ni inta, şi ici ni ici – ochiul meu e ochiul tău, inima mea e inima ta.

Mişcat de această absolut neaşteptată revedere, mă pomenii şi eu cu ochii scăldaţi în lacrimi. Nu mi-aş fi putut dori mai mare noroc decât să-l întâlnesc aici pe bunul meu prieten. Winnetou mă privi îndelung şi cu dragoste, mă mai îmbrăţişă de câteva ori, până ce-şi aminti că nu eram singuri.

— Ti ti ute – cine e omul acesta? se interesă el, arătând spre Walker.

— Aguan ute nşo, şi steke ni steke – e un om bun, mi-e prieten, aşadar ţi-e prieten şi ţie.

— Ni tenlyé aguan – cum îl cheamă?

— The thick Walker – Walker-cel-gras, îi comunicai porecla englezească a lui Fred.

Winnetou îi întinse mâna şi-l salută în felul său:

— Prietenul fratelui meu mi-e prieten şi mie! Cât pe ce să ne omorâm unii pe alţii. Noroc că Şarli m-a recunoscut după glasul puştii, cum de altfel l-aş fi recunoscut şi eu. Ce caută fraţii mei aici?

— Umblăm după nişte răufăcători ale căror urme se văd jos în iarbă.

— Le-am descoperit abia nu demult. Eu vin de la răsărit şi m-am ţinut mereu lângă apă. Ce fel de oameni sunt aceia?

— Nişte albi şi câţiva ogellallaşi.

Winnetou încruntă sprâncenele. Îşi sprijini mâna pe tomahawkul sclipitor atârnat la brâu şi rosti:

— Fiii ogellallaşilor sunt ca broaştele râioase. Cum vor ieşi la lumină am să-i strivesc. Se poate să merg şi eu cu fratele meu, Şarli, să-i văd pe ogellallaşi?

Nici că aş fi visat o propunere mai plăcută. Winnetou printre noi făcea cât douăzeci de westmen-i Bănuisem eu că, după o atât de lungă despărţire, nu mă va părăsi imediat, totuşi gestul lui atât de spontan dovedea că însăşi acţiunea noastră îl interesează, îi răspunsei:

— Marea căpetenie a apaşilor ne-a ieşit în drum ca raza soarelui în dimineţile reci. Tomahawkurile noastre să se unească.

— Mâna şi viaţa mea vor fi una cu ale voastre. Howgh!

În ce-l priveşte pe grăsanul de Fred, i se citea pe faţă cât de mult îl covârşise apariţia lui Winnetou. De altfel, oricine în locul lui ar fi fost la fel de impresionat. Winnetou era într-adevăr un indian splendid, la care orice westman s-ar fi uitat cu încântare.

Nu avea o statură prea înaltă şi masivă, dar tocmai formele suple şi totodată extraordinar de bărbăteşti ale corpului precum şi agilitatea mişcărilor ar fi cucerit pe cel mai experimentat şi puternic vânător.

Era îmbrăcat şi înarmat ca pe vremea când ne întâlnisem, La Rio Pecos, ca să ne despărţim apoi la tribul indienilor-şarpe. Aşa cum stătea în faţa noastră, aşa îl văzusem întotdeauna: curat, îngrijit în toată înfăţişarea lui, având un aer cavaleresc, poruncitor, un bărbat din cap până în picioare, un erou.

Ceea ce îl surprindea îndeosebi pe Walker era faptul că indianul acesta strălucea pur şi simplu de curăţenie, că pe hainele lui în zadar ai fi căutat o pată cât de mică. Ochişorii lui Fred se plimbau atât de curioşi de la mine la Winnetou şi invers, încât nu-mi fu greu să ghicesc paralela ce o trăgea intre noi.

— Fraţii mei să ia loc, să fumăm pipa păcii! ne invită apaşul.

Se aşează în iarbă, băgă mâna în cingătoare şi, scoţând dintr-o pungă tutun amestecat cu frunze de cânepă sălbatică, îşi umplu pipa împodobită cu pene. Ne aşezarăm şi noi alături. Ceremonia cu calumetul era inevitabilă, ea pecetluind legământul nostru, fără de care Winnetou nici nu s-ar fi interesat măcar de planul ce-l urmăream.

După ce dădu foc pipei, se ridică şi suflă o gură de fum spre cer şi una spre pământ. Se înclină apoi către cele patru puncte cardinale, suflând de fiecare dată câte un fum. După care se aşează la loc şi-mi întinse pipa.

— Marele Spirit îmi ascultă jurământul: fraţii mei sunt una cu mine şi eu sunt una cu ei. Suntem prieteni!

Luând calumetul, mă ridicai în picioare, suflai cele şase fumuri şi rostii:

— Marele Manitu, căruia ne închinăm, stăpâneşte pământul şi stelele. El e părintele meu ca şi al tău. Suntem fraţi şi ne vom ajuta la orice greutate. Pipa păcii a înnoit legământul nostru!

Îi trecui pipa lui Fred care, ca şi noi, suflă câte un fum în cele şase direcţii. Apoi jură:

— Ochii mei îl văd pe vestitul Winnetou, pe cel mai de seamă conducător al mescalerilor, mimbrenilor şi apaşilor. Trăgând din pipa lui, mă leg să-i fiu frate. Prietenii lui sunt şi prietenii mei, duşmanii lui sunt şi duşmanii mei. Fie ca legământul nostru să dureze veşnic.

Luând iarăşi loc, îi restituii apaşului pipa din care acesta continuă apoi să fumeze. Datina împlinită, ne puteam aşeza la sfat.

— Dragul meu frate Şarli binevoiască a-mi spune prin câte a trecut de când ne-am văzut ultima oară şi cum de-a ajuns pe urmele ogellallaşilor, mă pofti Winnetou.

Îi satisfăcui dorinţa relatându-i totul foarte pe scurt. Amănuntele întâmplărilor trăite între timp puteam să i le povestesc mai târziu. Încheind, îl rugai la rândul meu:

— Şi acum, fratele Winnetou să-mi spună şi mie ce-a mai făcut de la despărţirea noastră. Cum de umblă atât de

departe de wigwamul strămoşilor săi, tocmai aici, pe meleagurile unde vânează siucşii?

Winnetou trase îndelung şi gânditor din calumet, apoi vorbi:

— Furtuna prăvăleşte la pământ apa norilor, iar soarele o înalţă iarăşi spre cer. Aşa se întâmplă şi cu viaţa omului. Zilele vin şi trec. Ce să spună Winnetou despre zorii care s-au dus? O căpetenie a siucşilor-dakota m-a jignit. L-am urmărit pe nemernic şi i-am luat scalpul. Atunci oamenii lui s-au luat după mine. Eu însă am şters toate urmele, m-am furişat înapoi în wigwamurile lor şi mi-am luat de acolo semnele izbânzii. Iată, le-am încărcat chiar pe calul căpeteniei!

În puţine şi modeste cuvinte, Winnetou ne relata de fapt o acţiune dintre cele mai temerare, pentru istorisirea căreia un altul ar fi consumat ore întregi. Dar aşa îi era felul. Îl urmărise pe duşman luni de-a rândul, din sud, de la malul lui Rio Grande până sus la Milk-River, în nordul Statelor Unite; străbătuse păduri virgine şi prerii nemărginite până să-l ajungă pe vrăjmaş şi să-l doboare în luptă; cutezase apoi să intre chiar în tabăra inamică şi să smulgă de acolo preţioasele trofee. Realizase un tur de forţă de care numai un om ca dânsul era capabil. Şi totuşi cu câtă discreţie vorbea!

— Fraţii mei, trecu el la alt subiect, vor să-i urmărească pe ogellallaşi şi pe oamenii albi numiţi, railtroublers. Pentru asta e nevoie de cai buni. N-ai dori, frate Şarli, sa te urci pe calul acesta al siucsului-dakota? E dresat de minune, iar tu l-ai stăpâni mai bine ca oricare altă faţă palidă.

Winnetou îmi mai dăduse cândva un mustang admirabil, îmi venea deci greu să accept şi acest dar.

— Cu îngăduinţa fratelui meu am să prind mai bine un mustang. Calul siucsului trebuie să ducă povara.

Clătină din cap şi rosti stăruitor:

— De ce uiţi, dragă Şarli, că tot ce-i al meu e şi al tău? De ce să-ţi iroseşti timpul cu prinderea unui cal şi pe deasupra

să te mai şi zărească ogellallaşii? Crezi că Winnetou va căra după sine povara asta când e vorba să-i urmărească pe duşmani? El o va îngropa şi calul va fi liber. Howgh!

Nu era cazul să mă mai opun. Acceptai darul. De altfel, calul îmi cucerise dintru început admiraţia. Era negru ca pana corbului, bine legat, zvelt şi totuşi puternic, vânjos. Numai gândul că ai să-l încaleci îţi provoca o adevărată plăcere. Coama deasă îi atârna până la piept, coada mai că atingea pământul. Nările îi scânteiau de roşeaţă, fapt foarte preţuit la indieni. Iar în ochii lui mari, focoşi, se citea totuşi un fel de calm şi cumpătare care anunţau că te poţi bizui pe cl, cu condiţia să fii călăreţ priceput.

— Dar şaua? observă Fred. Doar n-ai să încaleci pe samar!

— Asta-i floare la ureche, ripostai eu. N-ai văzut cum transforma indienii samarul în şa sau cum westman-ul îndemânatic îşi încropeşte la iuţeală o şa destul de bună din pielea vreunui vânat abia răpus? Rabdă până mâine şi ai să mă invidiez!

Apaşul încuviinţă din cap şi zise:

— Nu departe de aici, lângă apă, Winnetou a văzut urme proaspete de lup. E un lup mare de tot. Până în seară îi vom lua pielea şi coastele şi o sa meşterim o şa cumsecade. Au fraţii mei merinde?

La răspunsul meu afirmativ, Winnetou continua:

— Atunci veniţi! Punem mâna pe lup şi ne căutăm apoi un loc de popas. Acolo am să îngrop lucrurile luate de la siucşii-dakota, iar mâine în zori pornim pe urmele bandiţilor. Nemernicii aceştia au sfărâmat carele trase de calul de foc, au jefuit, au ars şi au ucis pe mulţi dintre fraţii lor albi. Marele Spirit e supărat pe faptele lor şi o să ni-i dea pe mână. După legile savanei, asemenea mişei trebuie omorâţi.

Astfel părăsirăm acest loc al revederii noastre pe cât de neprevăzute, pe atât de fericite.

Curând găsirăm vizuina lupului şi-l împuşcarăm. Era din acel soi de lupi cărora indienii le spun coioţi. După puţin, aşezaţi lângă foc, ne apucarăm să confecţionăm şaua.

Dimineaţa Winnetou îşi îngropa trofeele constând din arme indiene şi pungi cu „medicamente”. Însemnarăm locul ca să-l putem găsi mai târziu şi pornirăm pe urmele bandiţilor. Aceştia ar fi făcut, desigur, mult haz aflând că trei inşi, mari şi laţi, se aventurau să înfrunte liota lor atât de numeroasă…

Chapter 6 HELLDORF-SETTLEMENT.

Chiar dintru început „corbul” meu se arătă a fi un cal minunat. Orice alt călăreţ, neiniţiat în dresura indiană, ar fi fost zvârlit imediat din şa. Pe mine însă calul mă respectă din prima clipă, ceea ce făcu să cresc totodată în stima grăsanului de Fred. Acesta mă iscodea din când în când cu priviri ciudate, îi dăduse de gândit probabil simpatia ce-mi arăta Winnetou. În mintea lui această caldă prietenie dintre gloriosul apaş şi un vânător oarecare luase proporţiile unui mister.

Victory, bătrâna iapă a lui Fred, se ţinea şi ea bine, încât înaintam într-un tempo destul de rapid. Către prânz, ajunserăm la ultimul loc de popas al bandiţilor. Nu ne mai despărţea de ei decât o jumătate de zi.

Aici urmele se abăteau de la râuleţul amintit către o vale prin care curgea un alt pârâu. Din ce în ce mai atent, Winnetou scruta mereu pădurea prelinsă de pe înălţimile laterale până în inima văii. În cele din urmă opri şi, cum eu călăream îndărătul lui, mi se adresă, întorcând capul:

— Iuf! Ce crede fratele meu Şarli despre drumul acesta?

— Duce în sus, pe creastă.

— Şi apoi?

— S-ar putea ca dincolo, după povârniş, bandiţii sa fi ajuns la ţinta lor.

— Ce ţintă?

— Păşunile ogellallaşilor.

Winnetou aprobă printr-o mişcare scurtă a capului şi rosti:

— Fratele meu Şarli vede şi acum ca vulturul şi simte ca vulpea. Aşa e cum a spus!

Îşi îndemnă calul şi porni prevăzător înainte.

— N-am înţeles. Ce-i cu păşunile ogellallaşilor? se interesă Fred.

— Ţi-am mai spus eu că trei indieni nu se întovărăşesc în mod normal cu o întreagă bandă de albi. În Vestul sălbatic indienii sunt incomparabil mai mulţi decât albii şi nu văd de ce în acest caz raportul s-ar inversa.

— Pshaw ! Nu pricep, Charlie.

— Omule, cei trei ogellallaşi au fost trimişi să-i călăuzească şi să-i supravegheze pe bandiţi. Asta e.

— Cum adică? Cine i-a trimis?

— Nu mi-o lua în nume de rău, dragă Fred, dar astăzi rolurile par să se fi schimbat. S-ar cădea să te fac eu greenhorn.

— Na-na!

— Crezi că vreo douăzeci şi, ceva de păcătoşi pot juca aici cum le place fără să-i dibuiască indienii?

— Desigur că nu.

— Şi atunci, ce le rămâne de făcut?

— Hm, da! Să se pună sub protecţia pieilor-roşii.

— Exact. Şi pieile-roşii îi vor ajuta din pura generozitate?

— Ba nu. Vor cere plată.

— Ce fel?

— O parte din pradă, fireşte.

— Bun. Acum înţelegi ce discutam adineauri cu Winnetou?

— Ah, va să zică asta e! Bandiţii au jefuit trenul, iar cei trei ogellallaşi îi însoţesc şi-i conduc la ai lor ca să-şi achite datoria.

— Da sau nu. Sigur e însă un lucru: onorabilii noştri fraţi albi se vor întâlni în curând cu o mare trupă de ogellallaşi. Ţi-am mai spus-o asta când ne aflam la calea ferată. Şi mai

departe: crezi că roşii şi albii s-au unit numai de florile mărului?

— În nici un caz!

— Sunt de aceeaşi părere. Fii sigur că pun la cale o nouă mârşăvie, mai ales că ultima le-a reuşit atât de bine.

— Mă întreb ce planuri vor mai fi având?

— Bănuiesc eu ceva.

— Aş! De unde să ştii ce urmăresc nişte oameni pe care nici nu i-ai văzut la faţă? Ca să fiu sincer, Charlie, azi-dimineaţă ai reuşit să creşti oarecum în ochii mei, dar ca să te cred şi proroc ar fi prea mult!

— Vom vedea. În orice caz, eu am trăit destul printre indieni şi le cunosc obiceiul. Ascultă: Ştii care-i cea mai bună metodă ca să ghiceşti intenţiile cuiva?

— Ei?

— Te transpui exact în caracterul şi-n situaţia lui. Vrei să mă fac forte şi să dezleg taina ce ne interesează?

— Aş fi tare curios.

— Bine. Cui crezi că a raportat mai întâi şeful trenului nostru despre catastrofa constatată pe traseu?

— Celei mai apropiate staţii, desigur.

— Aşadar, de acolo vor fi fost trimişi oameni ca să cerceteze împrejurările în care s-a întâmplat catastrofă şi să-i urmărească pe făptaşi. Nu?

— Fără îndoială.

— Dar în felul acesta, oamenii plecând, staţia rămâne fără apărare şi un atac asupra ei n-ar prezenta prea multe riscuri.

— Egad! Aşa e! Acuma ghicesc şi eu ce-ţi umblă prin cap.

— Ei, după cum ştii, gările au aici încă un caracter provizoriu. Să ne întrebăm deci care anume staţie poate dispune de atâţia oameni încât să alcătuiască un detaşament. Pe mine mă duce gândul la Echo-Cannon.

— Se poate, Charlie. În orice caz, bandiţii vor fi bănuind că staţia a rămas fără apărare.

— Judecând după faptul că sunt porniţi pe război, putem trage concluzia că siucşii nu vor sta de loc cu mâinile în sân. Aproape sigur că vor ataca staţia Echo-Cannon. Dar ia uitaţi-vă, am ajuns la izvoarele pârâului. De acum încolo urcăm pieptiş; nu mai e timp de palavre.

Urcam pe sub arbori uriaşi. Terenul accidentat ne solicita multă atenţie. Sus, se făcea un podiş. De aci ne lăsarăm iar în vale, către un curs de apă ce călătorea spre est.

Acolo poposiseră bandiţii la prânz, cotind apoi odată cu pârâul către miazănoapte.

Trecurăm câteva râpe şi văiugi. Urmele, din ce în ce mai proaspete, ne îndemnau la mare vigilenţă.

În sfârşit, către seara, după ce atinserăm greabănul unei culmi şi eram gata să coborâm de cealaltă parte, Winnetou – care călărea în frunte – trase brusc de frâu.

— Iuf! făcu el, repezindu-şi braţul înainte. Ne strunirăm şi noi caii, privind în direcţia respectivă.

La dreapta noastră jos de tot, se întindea o mică păşune pe care o puteai înconjura în cel mult o oră. Păşune lină, bogată în ierburi dese. Se înălţau acolo o mulţime de corturi indiene. Printre corturi domnea o vie animaţie. Caii păşteau în voie, deşeuaţi. Sumedenie de oameni trebăluiau peste tot. Scheletele câtorva bivoli odihneau la o margine a taberei, iar pe funiile întinse atârnau hartane de carne pusă la uscat.

— Ogellallaşi! constată Fred.

— Ei, vezi ca am avut dreptate?

— Treizeci şi două de corturi! preciza el. Winnetou măsură atent valea şi adăugă:

— Naki gutesnontin nagoiva – două sute de războinici.

— Dar mai sunt şi albi pe-aici – observai eu. Ia să numărăm caii; aşa ne lămurim mai precis.

Puteam cuprinde cu ochii întreaga tabără. Erau două sute cinci cai. Dacă ogellallaşii ar fi avut de gând să plece de aici la vânătoare, atunci şi-ar fi pregătit desigur mai serioase provizii de carne. Şi apoi, n-ar fi ales tocmai acest

ţinut destul de sărac în bizoni. Era vorba deci de altceva şi anume o operaţie de război. Dovadă şi scuturile. La vânătoare scutul mai mult te împiedică decât te ajută.

Oarecum izolat de celelalte se înălţa un cort mai mare, cu pene de vultur prinse în vârf, ceea ce însemna că aparţine căpeteniilor.

— Ce crede fratele meu Şarli? mă consultă Winnetou. Oare broaştele astea vor mai zăbovi mult aici?

— Cred că nu.

— Şi din ce deduci asta, Charlie? se interesă Fred. E o problemă ce nu se rezolvă cât ai bate din palme şi în acelaşi timp, e mult prea serioasă ca s-o tratăm aşa uşurel.

— Uită-te la scheletele bivolilor şi ai să găseşti răspunsul, dragă Fred!

— Şi ce-i cu ele?

— Ciolanele sunt albe, va să zică au stat la soare pe puţin patru-cinci zile. Înseamnă că şi carnea trebuie să se fi uscat binişor. Nu-i aşa?

— Fireşte.

— Deci, pieile-roşii sunt gata de drum. Ori crezi că se vor mai întinde la câte o partidă de şah sau de dame?

— Mă cam iei peste picior, stimate sir! Eu însă n-am vrut decât să te pun la încercare. Aha, uite că a ieşit unul din cort! Cine să fie?

Winnetou îşi vârî mâna în buzunar şi scoase… un ochean. În mâinile unui indian instrumentul acesta era într-adevăr o raritate. Fred îl privi surprins. Şeful apaşilor îşi cumpărase ocheanul cu ocazia; vizitelor sale prin oraşele din est. Îl regla şi se apucă să-l studieze pe indianul care ieşise din cort. Apoi mi-l întinse mie. O umbră de scârbă şi mânie trecu pe chipul său.

— Mincinosul şi trădătorul de Ko-it-se! scrâşni el. Winnetou îi va crăpa ţeasta cu tomahawkul.

Prin lentilele ocheanului îl examinai cu mare interes pe ogellallah. Ko-it-se înseamnă gură-de-foc. Omul acesta era cunoscut în întreaga savană şi în regiunile de munte drept

un bun orator, războinic extrem de curajos şi duşman neîmpăcat al albilor. O înfruntare cu el nu era lucru de şagă.

Trecând ocheanul lui Walker, îi spusei:

— Fred, n-ar strica să ne ascundem. Acolo se văd cu mult mai mulţi cai decât oameni; probabil că unii vor fi stând prin corturi, dar nu e de loc exclus ca alţii să patruleze în afara taberei.

— Fraţii mei să mai aştepte, interveni apaşul. Winnetou va căuta un ascunziş potrivit.

Dispăru printre copaci şi se întoarse abia după un răstimp destul de lung. Apoi ne conduse mai într-o parte, pe spinarea muntelui, până într-un desiş extrem de încâlcit prin care ne strecurarăm cu chiu, cu vai. Dincolo era destul loc pentru oameni şi cai. Legarăm animalele, în timp ce Winnetou se înapoia ca să şteargă urmele trecerii noastre.

Aici, în iarba răcoroasă, stăturăm până seara foarte atenţi la cel mai mic zgomot şi gata în orice clipă să alergăm la caii noştri, dac-ar fi dat semne de nelinişte. Mai târziu, ocrotit de întuneric, Winnetou se strecură din desiş şi constată că jos ogellallaşii aprinseseră câteva focuri.

— Ăstora nu le pasă de nimic, comentă Fred ascultând ştirea adusă de Winnetou. De-ar bănui cât de aproape suntem!

— Bănuiesc ei, desigur, că sunt urmăriţi, îi explicai eu. Dar deocamdată se ştiu în siguranţă, pentru că detaşamentul de feroviari încă nu putea să ajungă aici. Eu presupun că vor pleca în zori. Ar trebui să-i spionăm.

— Merge Winnetou, se oferi numaidecât apaşuL

— Bine, te însoţesc. Fred, tu rămâi la cai. Puştile le lăsăm aici, n-ar face decât să ne stinghereascâ. Tomahawkul şi cuţitul ajung. La o adică, avem şi pistoalele.

Grăsunul de Fred se declară imediat de acord să rămână la cai. Deşi curajos din fire, prefera să nu se expună decât în caz extrem. Oricum, era riscant să cobori în vale şi să-i

spionezi pe ogellallaşi. Dacă te prindeau, însemna ca ţi-ai încheiat socotelile cu viaţa.

Mai erau trei sau patru zile până la crai-nou. Pe cerul înnorat nu licărea nici o stea. Prielnic timp pentru acţiunea noastră! Ne furişarăm pe dibuite până în locul unde stătusem la pândă toată după-amiaza.

— Winnetou o ia la dreapta şi fratele Şarli la stânga! îmi şopti apaşul.

Fără alt cuvânt, dispăru în bezna pădurii.

Eu, urmându-i sfatul, mă furişai pe stânga povârnişului. Pitindu-mă mereu după tufe şi copaci, ajunsei neauzit până-n vale. Focurile de tabără se înălţau înaintea ochilor mei. Prinsei cuţitul de vânătoare între dinţi, mă lungii pe burtă şi pornii încet, târâş, către cortul căpeteniei, înălţat la vreo două sute de paşi. Focul din faţa cortului nu-şi arunca lumina spre mine.

Nu puteam înainta decât centimetru cu centimetru. Vântul îmi bătea în faţă. Deci nu trebuia să-mi fie teamă de cai, care încep să fornăie, de obicei când se apropie cineva străin. În această privinţă pe Winnetou îl aşteptau greutăţi mult mai mari decât pe mine.

Cam într-o jumătate de oră izbutii să parcurg cei două sute de paşi până la cortul căpeteniei, ajungând numai la vreo opt coţi distanţă de oamenii care şedeau lângă foc. Discutau foarte însufleţit în limba engleză. Încumetându-mă să ridic puţin capul, observai că erau cinci albi şi trei indieni.

Roşii şedeau liniştiţi. Numai un alb îşi permite să trăncănească cu glas tare lângă focul de tabără; prevăzător, indianul discuta mai mult prin semne decât prin cuvinte. De altfel şi focul ardea cu flacără mare, nu înăbuşit ca la indieni.

Unul dintre albi, o namilă bărboasă, avea pe frunte o cicatrice ca de la o tăietură de cuţit. În gaşca lui părea o persoană de autoritate, al cărei cuvânt se cere respectat. Pitit în umbră, ascultai discuţia.

— Cât e până la Echo-Cannon? întrebă unul.

— Cam vreo sută de mile, răspunse omul cu cicatricea. Trei zile de trap uşor.

— Şi dacă greşim, dacă, de pildă, oamenii au rămas în staţie şi nu s-au luat după noi?

Lunganul cel bărbos râse pe un ton superior.

— Prostii! E sigur că vin! Doar am făcut aşa fel ca să le sară urmele în ochi. Şi apoi, atacul asupra trenului s-a soldat cu vreo treizeci de morţi şi cu pradă bogată. N-or să înghită ei hapul fără a încerca măcar să ne-o plătească!

— În acest caz, avem şanse, se băgă în vorbă un al treilea. Rollins, ia spune, câţi oameni lucrează la Echo-Cannon?

— Vreo sută cincizeci, toţi înarmaţi, răspunse cel interpelat. Dar să nu uităm că există acolo câteva magazine şi baruri bine aprovizionate. Iar administraţia dispune de o casă de bani frumos garnisită! Am auzit că păstrează în ea suma destinată investiţiilor pe linia Green-River – Promontory, deci o distanţă de peste două sute treizeci de mile. Plăcută sumă, pe cât s-ar părea!

— High-day! Bravo, îmi place! Şi crezi că o să-i ducem de nas?

— Fără îndoială. Mâine după-amiază vor ajunge aici. Noi, însă, plecăm încă din zorii zilei. Mergem o bucată spre nord, apoi ne răzleţim în câteva direcţii încât n-or să mai ştie cum şi încotro. După aceea, fiecare grup şterge cu grijă urmele şi ne întâlnim cu toţii jos, la Greenfork. De acolo, ferindu-ne de locurile deschise, intrăm frumos în Echo-Cannon. Tot drumul ne va lua vreo patru zile.

— Zici să trimitem cercetaşi înainte?

— Se înţelege. Cercetaşii vor pleca mâine direct la Echo-Cannon şi ne vor aştepta lângă Painterhill. Va să zică, s-a hotărât. Chiar dacă feroviarii au rămas toţi la Cannon, încă nu trebuie să ne facem griji. Suntem superiori ca număr. Până să apuce ei armele, îi lichidăm.

N-aş fi putut găsi un moment mai prielnic ca să-i spionez. Ceea ce aflasem aici întrecea cu mult aşteptările mele. Să fi stat încă acolo? Nu avea nici un rost. Mai mult decât atât nu-mi trebuia. Pe de altă parte, primejdia mă pândea la cea mai mică neatenţie. Mă retrasei deci cu mare băgare de seamă.

Mergeam aplecat şi de-a-ndăratelea, ştergând cu grijă orice urmă care ar fi putut să fie descoperită a doua zi. Era un lucru extrem de anevoios, fiindcă trebuia să pipăi fiecare fir de iarbă şi pierdui astfel aproape o oră până să ajung iar la pădure şi să mă pun la adăpost.

Făcându-mi mâinile pâlnie Ia gură, imitai orăcăitul broaştei. Convenisem cu Winnetou acest semnal ca să ştie când să se retragă. Eram sigur că-l va auzi şi-i va da urmare. Indienilor acest semnal nu putea să le pară suspect, având în vedere că acolo, în ierburile umede, prezenţa broaştelor era firească şi seara era normal ca glasul lor să se facă auzit.

Considerai necesar să dau semnalul. Winnetou se afla în bătaia vântului şi putea fi uşor descoperit. Aflasem destul şi era bine să-l înştiinţez că scopul nostru fusese atins.

Mai trebuii să şterg urmele în timp ce urcam povârnişul. În sfârşit, ajunsei cu bine la desişul nostru.

— Cum a fost? se interesă Fred.

— Mai rabdă până se întoarce Winnetou.

— De ce? Ard de curiozitate!

— N-ai decât să arzi! Doar palavragiii macină mereu din gură. Mie nu-mi convine să repet acelaşi lucru de două ori.

Fred trebui să se resemneze şi să aştepte răbdător, până când Winnetou apăru într-un târziu şi se aşează lângă mine

— Fratele meu Şarli m-a chemat? întrebă acesta.

— Da.

— Pesemne că fratele meu a avut noroc?

— Am avut. Dar Winnetou a aflat ceva?

— Nimic. Am pierdut mult timp până să trec de caii lor şi când să ajung la foc, se auzi orăcăitul broaştei. Am mai

întârziat apoi cu ştersul urmelor, de au răsărit şi stelele pe cer. Fratele meu ce a aflat?

— Tot ce ne trebuie.

— Fratele meu alb are întotdeauna noroc când vrea să-l asculte pe duşman în taină. Povesteşte, te rog.

Le povestii cele auzite, drept care Fred mă felicită.

— Aşadar, presupunerile dumitale, Charlie, s-au adeverit! Chestia cu atacul de la Echo-Cannon ai ghicit-o excepţional de bine.

— Nici nu era greu.

— Şi cum arată lunganul acela? Zici că are o tăietură pe frunte?

— Da.

— Şi e bărbos?

— Exact.

— Înainte nu purta barbă. Dar nu mă îndoiesc că-i el. Cu tăietura s-a ales când cu atacul asupra unei ferme, jos, la Leawenworth. Şi cum îşi spune?

— Rollins.

— Da, da, să ţinem minte. Îşi schimbă numele pentru a patra oară. Şi acum? Nu văd cum l-am scoate azi de-acolo.

— E imposibil. Şi apoi, nu ne interesează numai el. Parcă ceilalţi sunt mai breji?! Îţi mărturisesc, dragă Fred, că, pe cât mi-a stat în putinţă, m-am ferit întotdeauna să ucid vreun semen al meu. Sângele omului e cea mai preţioasă licoare din lume. Am preferat să îndur multe până a mă hotărî să trag în adversar şi atunci numai ca să mă apăr. Şi chiar într-un asemenea caz m-am străduit să-l scot din luptă fără să-l omor…

— Măi, făcu grăsunul, parc-ai fi Old Shatterhand! Nici dânsul nu ucide indieni decât în caz de forţă majoră. Când e vorba de vânat, nimereşte fiara drept în ochi, dar când are de-a face cu oameni, ba zdrobeşte un picior, ba un braţ, ba le repede câte un pumn de-i năuceşte pentru câteva ceasuri!

— Iuf! se miră Winnetou ascultându-l pe Fred. Abia acum îşi dădea seama că grăsunul nu mă ştie de Old Shatterhand.

Mă prefăcui că n-am auzit exclamaţia şi reluai:

— Totuşi, nu mi-aş îngădui vreodată să-l fac scăpat pe un bandit sau chiar o întreagă haită de asemenea fiare. Ar fi să ajung complicele lor şi să-i las pe oamenii cinstiţi în voia criminalilor. Acum, judecind situaţia, e imposibil să-l scoatem de acolo pe acest Haller care-şi zise Rollins. Aş fi putut, desigur, să-l împuşc. Dar crede-mă, eu nu procedez ca ucigaşii de rând şi, în afară de asta, judecând isprăvile lui, o moarte fulgerătoare ar fi cea mai uşoară dintre sancţiuni. Prefer să-l prindem împreună cu toată banda. Şi asta nu se poate realiza decât dacă-i lăsăm să se deplaseze la Cannon.

— Şi noi ce facem?

— Mai întrebi? Căutăm să ajungem înaintea lor şi-i prevenim pe oamenii din staţie.

— Well! Aşa mai zic şi eu. Poate izbutim să-i prindem pe toţi de vii. N-or fi însă prea mulţi?

— Păi, dac-am putut să-i urmărim numai noi trei fără să ne fie frică, nu văd de ce ne-am teme la Echo-Cannon, unde vom avea, desigur şi ajutorul localnicilor?!

— Mulţi nu cred să fie. Majoritatea vor fi plecaţi pe urmele bandei.

— Avem noi grijă să-i vestim şi să-i întoarcem din drum.

— Cum să-i vestim?

— Ieşim în drumul lor şi fixam un bilet pe trunchiul unui copac.

— Şi or să se ia după informaţiile scrise pe bilet? N-or să creadă că e vorba de un vicleşug al bandiţilor?

— Nu se poate să nu fi auzit de la personalul trenului nostru că doi dintre călători au coborât. Şi apoi, or să ne vadă urmele. Iar răvaşul am să-l scriu aşa fel, încât să nu încapă nici o îndoială. Am să-i sfătuiesc să evite trecerea prin Greenfork şi Painterhill, primul fiind locul de adunare al grupurilor de ogellallaşi după ce se vor fi împrăştiat în

scop de manevră, iar al doilea locul unde urmează a se instala cercetaşii. Aceştia nu trebuie în nici un caz să-i observe pe feroviari când vor reveni în staţie. De aceea am să recomand să se întoarcă la Echo-Cannon dinspre sud.

— Iuf! exclamă nerăbdător Winnetou. Să plecăm repede!

— Chiar acum?! se miră Fred.

— Răsăritul soarelui să ne apuce departe de aici.

— Şi dacă mâine bandiţii ne descoperă urmele ?

— Câinii de ogellallaşi vor pleca numaidecât spre miazănoapte şi nimeni n-o să mai urce încoace. Howgh!

Se ridică şi plecă să-şi dezlege calul. Scoaserăm şi noi caii din desiş şi o luarăm înapoi pe drumul care ne adusese până acolo. Fireşte că de odihnă nu putea să mai fie vorba în acea noapte. Era la fel de întuneric ca şi înainte şi numai unui westman putea să-i treacă prin gând să se ţină de o urmă pe un teren atât de dificil, în pădure. Un călăreţ european ar fi coborât din şa pentru a-şi duce calul de dârlogi; omul obişnuit cu pădurea ştie că animalul vede mai bine decât el. Acum se dovedi marea pricepere a lui Winnetou. Fără să stea măcar odată la îndoială în privinţa direcţiei ce trebuia urmată, ne călăuzea peste ape şi stânci, peste orice obstacol. Murgul meu se comporta excelent, iar în ce-o priveşte pe bătrâna Victory, chiar dacă uneori mai fornăia nemulţumită, totuşi ţinea pasul cu noi.

Până în zori, ne depărtarăm cu vreo nouă-zece mile de ogellallaşi şi acum puteam lăsa caii să alerge în voie. Merserăm o bucată drept spre sud şi ne oprirăm într-un loc potrivit. Pe o foaie de carnet aşternui cu creionul mesajul nostru şi cu ajutorul unui beţişor fixai hârtia de trunchiul unui copac, astfel ca să atragă atenţia trecătorului care ar veni dinspre sud. Cârmirăm apoi la dreapta, în direcţia sud-vest.

Către prânz trecurăm de Greenfork, însă departe de punctul unde urmau să se întâlnească grupele ogellallaşilor. Aceştia erau obligaţi sa se ferească de orice teren deschis, trebuiau să meargă mereu prin pădure, făcând multe

ocoluri. Noi puteam urma o linie cât mai dreaptă şi nu oprirăm caii până ce soarele nu ajunse la asfinţit.

Făcusem în cursul zilei peste patruzeci de mile engleze şi era de mirare că Victory nu rămânea deloc în urmă. Treceam printre două şiruri de munţi foarte apropiate şi tocmai eram preocupaţi să ne găsim un loc de popas. Atunci, deodată, munţii începură să se retragă şi ne pomenirăm într-o vâlcea destul de întinsă, adăpostind la mijlocul ei un lac modest, alimentat de un pârâu ce venea dinspre răsărit şi-şi continua cursul spre apus.

Ne oprirăm surprinşi, dar nu atât de apariţia vâlcelei, cât de cu totul altceva. Sus, pe colina din faţă, despădurită, se întindeau ogoare cultivate, iar jos păşteau cai, cornute mari, capre şi oi. La poale se înşirau cinci clădiri spaţioase de lemn şi altele mărunte semănând cu casele noastre ţărăneşti şi străjuite de silueta unui mic lăcaş de închinăciune cu o cruce în vârf.

Lângă capelă, un grup de oameni se tot uita către apus, unde soarele, atingând parcă apele pârâului, le dăruia cu fermecate culori. Oamenii păreau să nu ne observe. Un clopot răsună limpede şi chemător în duioasa pace a amurgului…

— Ti, ti – ce e asta? întrebă Winnetou.

— Un settlement – aşezare omenească, fireşte, îl lămuri Fred.

— Iuf! Winnetou vede că e o aşezare. Dar glasul?

— E clopotul care cheamă la slujba de seară.

— Iuf! se miră apaşul…

După ce se stinseră ultimele vibraţii ale clopotului, urcă în văzduh un cântec pe patru voci. Îl ascultai fascinat de melodie, dar mai ales de textul lui… Erau propriile mele versuri! Cum de ajunseseră aici, în sălbăticia Munţilor Stâncoşi?…

Se întâmplase la Chicago, cu ani în urmă; un amic, dirijor de profesie, mă rugase să scriu un text de trei strofe pentru un Ave Măria compus de el. Bineînţeles că-i împlinisem

dorinţa şi, mai târziu, ascultându-i lucrarea la un concert, îmi dădui seama că omul realizase o adevărată capodoperă. Auditoriul îl răsplăti cu aplauze entuziaste, iar bucata fu reluată de două ori.

Şi iată ca mă întâlnesc din nou cu compoziţia prietenului meu într-un loc unde nu m-aş fi aşteptat să descopăr nici picior de indian, darămite un dublu cvartet vocal!

Sfârşindu-se cântecul, luai puşca de pe umăr, trăsei două focuri consumând încărcătura ambelor ţevi şi dădui pinteni calului. Mă repezii în vale ca vântul, traversai apa şi mă îndreptai spre colonie, fără sa întorc măcar capul ca să văd dacă şi ceilalţi doi mă urmează.

Împuşcăturile cu ecoul lor prelung puseseră în mişcare colonia. Oamenii îngrijoraţi apăruseră în pragurile caselor, căutând să se dumerească cine şi de ce trăsese. Constatând, în sfârşit, că e vorba de un alb îmbrăcat destul de onorabil, se potoliră şi mă întâmpinară curioşi.

În faţa primei case de la margine stătea o bătrânică, simplă şi curata la port. Întreaga ei înfăţişare sugera hărnicie şi pe chipul ei încadrat de un păr alb ca neaua stăruia un zâmbet paşnic şi senin.

— Good evening, grand-mother – bună seara, bunicuţo! Nu te speria! Suntem vânători de la munte, oameni civilizaţi. Ne îngădui să descălecăm?

Bătrâna încuviinţă, zâmbind cu blândeţe.

— Welcome, sir! Bine-aţi venit, domnule! Pe oamenii cinstiţi îi primim întotdeauna cu plăcere. Uite că se întoarce şi moşneagul meu, împreună cu Willy! Poate să vă dea o mână de ajutor.

Coriştii, tulburaţi de împuşcăturile mele, coborau în grabă spre casele lor. În frunte, un bătrân robust şi un flăcău mândru, voinic, urmaţi de alţi şase, unii mai tineri, alţii mai vârstnici, precum şi de nişte băieţaşi – toţi în portul sobru şi trainic al muntenilor, între timp se apropiaseră persoanele pe care le zărisem pe lângă celelalte clădiri. Bătrânul îmi strânse dreapta şi îmi vorbi amical.

— Bine-aţi venit, sir, în Helldorf-Settlement! Ne bucură să mai vedem din când în când şi altă lume. Poftim, descălecaţi!

Sării de pe cal şi vorbii la rândul meu.

— Thank you, sir! Va mulţumesc, domnule! Nimic nu te bucură mai mult în viaţă decât o faţă de om limpede şi prietenoasă. Suntem trei călăreţi osteniţi. Am putea să ne odihnim aici peste noapte?

— Cum de nu! Pentru oameni de treabă se mai găseşte câte un locşor.

Vorbisem până acum în englezeşte. Deodată însă, unul dintre tineri, care mă tot studiase atent, ieşi mai în faţă şi se adresă bătrânului:

— Moş Hillmann, ai putea vorbi cu acest domn şi germana. Ura! Ia ghici cu cine ai onoarea!

Bătrânul Hilmann mă privi nedumerit şi întrebă:

— Vreun compatriot, cumva? îl cunoşti?

— Desigur. M-am tot căznit să-mi aduc aminte. Nu-i aşa, domnule, că sunteţi autorul versurilor pe care le-am cântat adineauri?

Acum era rândul meu să mă mir.

— Într-adevăr! Dar de unde mă cunoaşteţi?

— De la Chicago. Am fost membru al societăţii corale condusă de domnul Balding, cel care a compus Ave Maria pe versurile dumneavoastră. Vă amintiţi de concertul în care a fost executat pentru prima oară? Eu eram pe-atunci tenor doi; acuma am trecut la prim-bas. Mi s-a îngroşat vocea.

— E german… îl cunoaşte Bill… Da, da! E poet… Cel care a scris Ave Maria.

Ascultam comentariile celor din jur – bărbaţi, femei, băieţi, fete. O, câte mâini întinse, câte glasuri repetând acelaşi, bun-venit! Erau clipe de adâncă, răscolitoare emoţie, cum rareori ţi-e dat să trăieşti.

Între timp se apropiară Winnetou şi Fred Walker. La ivirea celui dintâi, oamenii se arătară cam tulburaţi, dar

avui grijă să le risipesc imediat temerile.

— Faceţi cunoştinţă cu Fred Walker, vânător de prerie! Iar acesta e Winnetou, marele conducător al apaşilor, de care în nici un caz nu trebuie să vă speriaţi.

— Winnetou? Cum aşa? se minună bătrânul Hillmann. De nenumărate ori am auzit povestindu-se de el ! Numai laudă şi preţuire peste tot! Ei, la asta nu mă aşteptam! Ne onoraţi, domnule. Numele lui Winnetou se bucură de o faimă ce întrece pe a multor prinţi şi regenţi de pe la noi.

Îşi descoperi capul încărunţit şi, adresându-se lui Winnetou, îi întinse mâna:

— I am your servant, sir – sluga dumneavoastră, domnule!

Mărturisesc că acest gest plin de stimă şi supunere faţă de indian mi se păru oarecum comic şi exagerat. Dar simţeam că e sincer şi din toată inima. Winnetou, care înţelegea şi vorbea bine engleza, dădu prietenos din cap, strânse mâna bătrânului şi rosti:

— Winnetou is your friend. He loves the whites if they are good – Winnetou e prietenul vostru. El îi iubeşte pe oamenii albi când aceştia sunt de treabă.

Se stârni apoi o dispută amicală între membrii coloniei. Problema era: Cine să ne găzduiască? Hillmann puse capăt disputei hotărând:

— Domnii au descins la mine. Va să zică, e limpede: rămân aici! Şi pentru ca dumneavoastră, ceilalţi, sa nu ieşiţi în pagubă, poftiţi cu toţii la mine deseară. După aceea, însă, lăsaţi-i în pace, că-s obosiţi.

Oamenii acceptară. Caii fură adăpostiţi în grajd, iar noi păşirăm pragul casei. Înăuntru ne primi tânăra şi frumoasa soţie a lui Willy, fiul lui Hillmann. Furăm înconjuraţi cu toată atenţia şi pe când serveau gustarea dinaintea cinei ce se anunţa un adevărat festin, aflarăm multe şi mărunte în legătură cu viaţa acestei modeste aşezări…

Oamenii veniseră de prin munţii bavarezi, unde multă lume se ocupă cu şlefuitul pietrelor. Se instalaseră mai întâi

la Chicago, muncind laolaltă şi cu sârguinţă ca să adune bani pentru achiziţionarea unei ferme. Erau cinci familii unite într-un acelaşi ţel. Dar când veni clipa să-şi aleagă un loc pentru colonie, lucrurile începură să se încurce. Auziseră ei din gura unui bătrân westman despre măreţia munţilor Tetoni şi despre avuţiile de acolo încă neexplorate. Omul îi asigurase cu jurământ că acolo, sus, vor găsi mari zăcăminte de calcedonie, de opali, agate, cornalină şi alte pietre semipreţioase. Hillmann, care era şlefuitor de meserie, se entuziasma imediat. Îi convinse şi pe ceilalţi şi astfel hotărâră să plece în Tetoni. Numai că oamenii erau destul de prevăzători ca să nu-şi pună chiar toată speranţa în pietrele de acolo şi se apucară să caute prin preajma munţilor un teren de fermă, gândind să-şi întemeieze mai întâi colonia şi abia pe urmă, după ce se vor fi gospodărit, să înceapă cu exploatarea zăcămintelor. Hillmann cu încă doi bărbaţi se duseră în cercetare şi descoperiră această vâlcea minunată, cu lacul ei limpede şi îmbietor. Terenul se potrivea tocmai bine pentru ce aveau de gând. Fiind anunţaţi, sosiră apoi şi ceilalţi, iar acum – după trei ani de munca fără preget – oamenii îşi îngăduiau, în sfârşit, prima lor zi de odihnă şi sărbătoare.

— Şi aţi fost vreodată sus, pe Tetoni? întrebai cu.

— Willy al meu şi Bill Meinert, băiatul care vă cunoaşte din Chicago, au încercat să urce odată până sus. Asta a fost în toamna trecută. Dar s-au oprit lângă lacul lui John Gray. Mai încolo, cică, e sălbăticie grozavă şi urcuşul foarte greu. De aceea s-au lăsat păgubaşi.

— Vina lor, observai. Nu prea sunt westmen-i.

— Ba cred că suntem, domnule, se apără Willy.

— Nu vă supăraţi, dar rămân la părerea mea. Chiar după ce ai defrişat timp de trei ani un ţinut sălbatic, încă nu te poţi numi westman. Abia dacă eşti colonist.

Dumneavoastră voiaţi să urcaţi spre Tetoni în linie dreaptă, ceea ce n-ar încerca nici un westman, pentru simplul motiv că nu se poate. Nici acum cinci sute de ani n-

aţi fi reuşit, darămite acum, când pădurile s-au îndesit şi au crescut uriaşe. Cum să treci codrii aceştia virgini, populaţi numai cu lupi şi urşi, plini de râpe şi văgăuni, unde n-ai de ce să-ţi reazimi piciorul? Cum să te strecori prin defileurile acelea strâmbe şi întunecate ca noaptea, unde la tot pasul te poate pândi de după stânci vreun indian? Trebuia s-o luaţi mai întâi spre Salt-River sau John Grays-River. Amândouă se varsă nu departe unul de altul în Snake-River. De acolo, apucând-o în susul râului, aţi fi lăsat în stânga Snake-River Mountains, apoi Teton Pass Mountains, pe urmă trecătoarea Teton şi, în fine, aţi fi atins lanţul muntos al Tetonilor care se înşiră pe vreo cincizeci de mile engleze. Dar numai în doi o asemenea expediţie nu prea are şanse de reuşită. Ceva pietre n-aţi găsit?

— Câteva bucăţi de calcedonie şi atât.

— Ia să le văd! Winnetou cunoaşte fiecare palmă de loc din Munţii Stâncoşi. Vreau să mă consult cu el.

Ştiind că indienii se feresc să discute de faţă cu albii despre aur şi celelalte comori ale Vestului, mă adresai lui Winnetou în graiul apaşilor, deşi nici aşa nu eram convins că îmi va da vreo informaţie.

— Oare fratele meu Şarli umblă după aur şi pietre scumpe? Mi-o întoarse el, măsurându-mă cu ochii săi negri şi gravi.

Îi explicai despre ce e vorba, iar el – după ce privi câteva clipe în gol – îşi înălţă fruntea către cei de faţă, întrebând:

— Oare oamenii albi îmi vor împlini o dorinţă, mie, căpetenia apaşilor?

— Ce dorinţă?

— Să mai cânte odată cântecul ce l-am auzit la sosirea noastră. Dacă-mi făgăduiesc, atunci am să le spun unde se află pietrele.

Eram de-a dreptul uluit. Făcuse oare acest cântec o atât de profundă impresie asupra lui, încât în schimbul unei repetări să se declare gata a dezvălui secretul munţilor?

— Bine, vor cânta, îl asigurai eu.

— Atunci să caute în munţii Ventra şi vor găsi multe grăunţe de aur. Iar în valea râului Beaverdam, ce se varsă dinspre miazăzi în lacul Yellowstone, sunt multe pietre din acelea la care râvnesc albii.

În timp ce traduceam aceste informaţii şi le explicam coloniştilor poziţia geografică a punctelor indicate de Winnetou, îşi făcură apariţia primii musafiri şi discuţia noastră încetă.

Casa se umplu treptat şi petrecurăm o seară cum nu mai apucasem aici, în Vest. Oamenii ţineau minte toate cântecele îngânate cândva în patrie sau, mai târziu, la Chicago. Le şi plăcea, de altfel, să cânte şi înjghebară imediat un cor aproape perfect. Însuşi bătrânul Hillmann slobozi o frumoasă voce de bas. Astfel, printre discuţii, ne delectarăm cu cântece populare şi cu piese vocale pe patru voci.

Apaşul asculta în tăcere. La un moment dat mă întrebă:

— Şi cum rămâne cu făgăduiala?

Îi amintii lui Hillmann de promisiunea făcută şi, la un semn, toată lumea intonă Ave Măria. Dar încă la primul vers apaşul întinse mâna şi-i opri:

— Nu! În casă nu sună bine. Winnetou vrea să audă cum coboară cântecul de sus, de pe colină.

— Are dreptate, aprobă Bill Meinert. Sună mai frumos sub cerul liber. Haidem afară!

Coriştii urcară pe colină, iar noi ceilalţi ramaserăm jos, la poalele ei. Winnetou stătu câtva timp alături de mine, dar dispăru curând. Lin şi armonios, cântecul se revărsa în noapte…

Îl ascultam tăcuţi şi smeriţi. Întunericul ne învăluia pe toţi – cântăreţi şi auditori – şi melodia parcă venea din înaltul cerului. Compozitorul nu născocise modulaţii şi efecte savante, nu apelase la repetări şi dezvoltări artificiale ale temei, nu-şi înecase motivul în preţiozităţi. Era o melodie frumoasă, simplă, de cântec bisericesc. Dar tocmai această

simplă şi firească succesiune armonică era de natură să mişte adânc inimile noastre.

Mai ramaserăm încă multă vreme tăcuţi la poalele colinei şi reintrarăm în casă abia după înapoierea corişţilor. Winnetou însă lipsea. Trecu un ceas sau poate mai mult, fără ca el să apară. Aflându-ne într-un ţinut atât de sălbatic şi străin, mă temeam să nu i se fi întâmplat ceva. De aceea îmi luai puşca şi ieşii să-l caut, lăsându-le vorbă celorlalţi să nu mă urmeze decât dacă vor auzi un foc de armă. Cam bănuiam eu ce-l reţine pe apaş în singurătate.

Mergând în direcţia unde dispăruse Winnetou, ajunsei la malul lacului. O stâncă lucie, asemenea unei lespezi, ieşea din apa întunecată. Acolo şedea apaşul nemişcat ca o statuie. Mă apropiai cu paşi uşori şi mă aşezai lângă el.

Se scurse apoi un foarte lung răstimp. Winnetou nu se clinti măcar. Abia într-un târziu îşi ridică alene un braţ şi, plimbându-l roată pe zarea lacului, vorbi ca obsedat de un gând:

— Ti pa-pu ji itci – lacul acesta seamănă cu inima mea.

Nu răspunsei nimic şi el se adânci iar în tăcere. Apoi, după o lungă pauză, rosti:

— Nci-nha Manitou njo, Ji aguan t'enese – Marele Spirit e bun. Îl iubesc.

Ştiam că orice replică i-ar fi tulburat şirul gândurilor. De aceea continuat să tac. El însă reluă:

— Fratele meu Şarli e viteaz în luptă şi înţelept la sfat. Sufletele noastre se înrudesc. Dar când voi ajunge cândva în veşnicele plaiuri ale vânătoarei, n-am să-l mai văd.

Iată gândul care-l mâhnea. Era şi aceasta o dovadă a prieteniei ce mi-o purta de atâta vreme. De data asta găsii de cuviinţă să vorbesc şi eu.

— Winnetou e stăpânul inimii mele şi sufletul lui trăieşte în faptele ce le săvârşesc. Dar nici eu n-am să-l mai văd când voi ajunge în împărăţia cerurilor.

— Unde sunt cerurile fratelui meu?

— Şi unde sunt plaiurile veşnice ale vânătoarei?

— Manitu domneşte în lumea toată şi în toate stelele! Rosti el apăsat…

— Şi de ce Marele Manitu nu le-a dat fiilor săi roşii decât sălbăticia savanei, a munţilor şi a fiarelor. De ce îi aruncă pe unii împotriva celorlalţi ca să se sfâşie între ei făgăduindu-le pentru după moarte plaiurile acelea întunecate unde să se măcelărească din nou? Vracii vă spun că în veşnicile plaiuri ale vânătoarei indienii vor stârpi toate sufletele albilor. Oare Winnetou, dac-ar fi să ne întâlnim acolo, mi-ar stârpi şi mie sufletul, mie, Şarli, prietenul său?

— Iuf! exclamă apaşul hotărât. Winnetou ar apăra sufletul fratelui său împotriva tuturor oamenilor roşii. Howgh!

— Atunci să chibzuiască fratele meu dacă nu cumva vracii voştri vă mint.

El tăcu, iar eu mă ferii să mai adaug ceva ca să nu stric efectul spuselor mele.

Ne cunoşteam de ani. Împărţeam între noi frăţeşte atât bucuriile cât şi suferinţele. Ne ajutam reciproc cu abnegaţie şi curaj. Dar întotdeauna i-am respectat dorinţa exprimată încă de mult de a nu discuta de religie. În această chestiune nu-l contraziceam cu nici un cuvânt. Ştiam că preţuieşte acest fel de a mă purta. De aceea spusele de acum trebuie să-l fi mişcat cu deosebire.

După ce stătu puţin pe gânduri, Winnetou rosti:

— De ce nu sunt toţi oamenii albi ca fratele meu Şarli?…

— De ce nu sunt toţi oamenii roşii ca fratele meu Winnetou? îi întorsei eu întrebarea. Există oameni buni şi răi peste tot, printre albi şi printre roşii…

— Fratele meu Şarli a rostit cuvinte care nu mor, încheie în cele din urmă apaşul ridicându-se de jos…

Ne înapoiarăm la gazdele noastre care între timp începuseră să se îngrijoreze de absenţa noastră. Discutarăm apoi despre railtroublers şi ogellallaşi. Eu îi sfătuii să-şi fortifice aşezarea care de fapt era un post înaintat, iar ei, însuşindu-şi ideea, hotărârâ să ia grabnice

măsuri în acest sens. Era limpede că până atunci colonia fusese cruţată numai datorită poziţiei ei excepţionale, în afara razei de acţiune a indienilor şi a bandiţilor. Ajungea însă ca un singur indian să o descopere, pentru ca traiul paşnic să ia sfârşit. Cei paisprezece bărbaţi ai coloniei erau într-adevăr bine înarmaţi şi dispuneau de suficientă muniţie; în plus, femeile şi copiii mai măricei arătau mult curaj ca şi îndemânare în mânuirea armelor. Dar ce contează toate acestea în faţa unei hoarde dezlănţuite numărând poate sute de inşi! Eu unul aş fi ridicat casele nu pe terenul acesta deschis, ci chiar pe marginea lacului, asigurându-mă astfel ca nu voi putea fi atacat decât dinspre uscat.

Drumul pe care urmau să se deplaseze bandiţii trecea în orice caz la mare depărtare de aici şi totuşi le recomandai coloniştilor să fie vigilenţi.

Era târziu noaptea când, după plecarea vecinilor, ne aşternurăm în sfârşit somnului. Ne odihnirăm în paturile comode ale familiei Hillmann, puse ospitalier la dispoziţia noastră şi părăsirăm dimineaţa pe oamenii aceştia de omenie, nu înainte de a le promite o nouă vizită dacă am mai trece cumva prin apropiere…

Caii noştri îşi reveniseră după oboseala din ajun. Alergau acum de mai mare dragul. Locuitorii din colonia Helldorf-Settlement, denumită astfel după satul lor bavarez de unde erau de origine, fuseseră nu o dată la Echo-Cannon şi ca atare ne indicară drumul cel mai scurt. Având în vedere viteza cu care călăream, era de presupus că vom ajunge acolo cam spre seară…

După-amiază contururile munţilor se accentuară tot mai mult. Trecurăm printr-un labirint minunat de defileuri strâmte, întortocheate, până ce, către seară, de pe o înălţime povârnită zărirăm în faţa noastră Echo-Cannon, cu linia ferată şi cu paşnica aşezare muncitorească pe care ne grăbeam să o salvăm de la pieire.

Chapter 7 PE MUNTELE HANCOCK.

Prin „canion” americanul înţelege o prăpastie abruptă printre stânci. Aceasta ne poate da o imagine succintă a locului unde ajunsesem. Trenurile circulau încă de mult prin Echo-Cannon, dar pe o linie provizorie. Terminarea şi definitivarea lucrărilor cerea multe eforturi şi numeroase braţe de muncă.

Coborând pe o trecătoare îngustă, întâlnirăm jos pe cei dintâi lucrători ocupaţi să arunce în aer un bloc de stâncă. Oamenii ne priviră miraţi. Doi străini înarmaţi până-n dinţi şi un indian în fruntea lor – aceasta putea să însemne o primejdie. Părăsindu-şi uneltele, puseră repede mâna pe arme.

Le făcui semne liniştitoare şi ne apropiarăm tustrei în galop.

— Good-day! îi salutai până a ne opri. Lăsaţi puştile! Suntem prieteni.

— Dar cine anume? se auzi un glas.

— Suntem vânători şi venim cu o misiune foarte importantă. Cine comandă aici, la Echo-Cannon?

— De fapt, inginerul colonel Rudge. Dar dumnealui lipseşte momentan. Apelaţi la master Ohlers, administratorul antreprizei.

— Şi colonelul Rudge unde se află?

— Urmăreşte banda de railtroublers care ne-a distrus o garnitură de tren.

— Ah, va să zică au plecat! Şi pe master Ohlers unde îl găsim?

— Mai încolo, în tabără, la coliba aceea mare.

Pornirăm, însoţiţi de privirile curioase ale lucrătorilor. După vreo cinci minute ajunserăm la tabără, de fapt câteva clădiri din bârne, plus două de cărămidă, lucrate de mântuială şi înşirate una lângă alta. Jur împrejur, un parapet din bolovani, înalt de cel mult cinci picioare şi destul de solid; în faţă o poartă din lemn masiv şi deschisă.

Cum nu vedeam nici o colibă, apelarăm la serviciile unui lucrător care ne îndreptă spre una din cele două clădiri de

cărămidă. Oameni nu se prea zăreau, în afară de câţiva inşi care descărcau un vagon.

Clădirea, neavând decât o singură încăpere, era burduşită cu lăzi, butoaie şi saci – semn că slujea ca magazie de alimente. Când ne văzu intrând, un omuleţ scund, slăbuţ se ridică de pe o ladă, întrebând cu glas ascuţit:

— Ce doriţi dumneavoastră?

Dar observându-l pe Winnetou, se sperie rău de tot:

— Vai de mine, un indian!

— Nu vă temeţi, sir! îl liniştii eu. Căutam pe master Ohlers, administratorul.

— Eu sunt, răspunse omul, privind neîncrezător pe sub ochelarii lui mari cu ramă de oţel.

— De fapt, am fi vrut să discutăm cu colonelul Rudge, dar în absenţa lui îngăduiţi-ne să stăm de vorba cu dumneavoastră.

— Poftim! ne invită el aruncând o privire nostalgică spre uşă.

— Colonelul a plecat în urmărirea unei bande de railtroublers?

— Da.

— Câţi oameni a luat cu dânsul?

— Vă interesează?…

— Ei bine, atunci câţi oameni au mai rămas aici?

— Trebuie s-o ştiţi şi pe-asta?…

Şi omuleţul se tot muta într-o parte cu câte un pas.

— În fond, putem renunţa deocamdată la aceste informaţii, cedai eu. Spuneţi-mi însă când a plecat colonelul?

— Şi asta vă interesează? mi-o întoarse el încă şi mai înfricoşat.

— Domnule, să vă explic de ce…

Dar tăcui. Nu mai aveam cu cine vorbi. Mic şi neajutorat cum părea, master Ohlers ţâşnise pe lângă noi şi o zbughise afară, trântind uşa. Barele de fier zăngăniră, zăvorul masiv

scrâşni. Auzirăm şi închizătoarea unui lacăt. Eram prizonieri.

Mă uitai la tovarăşii mei. Winnetou, atât de grav de obicei, râdea ca pentru sine, dezvelindu-şi dinţii luminoşi. Fred grăsunul arăta de parc-ar fi înghiţit zahăr amestecat cu piatră acră. Iar eu, amuzat de această nostimă întâmplare, izbucnii într-un adevărat hohot de râs.

— Va să zică închişi, dar nu cu regim celular! glumi Fred. Omuleţul ne ia drept nişte terchea-berchea.

Afară răsuna sunetul strident al unui ţignal. Mă apropiai de fereastra în formă de crenel şi zării lucrătorii alergând şi încuind poarta. Numărai şaisprezece inşi. Se strânseră lângă parapet, în jurul administratorului care le dădea, probabil, instrucţiuni. Apoi se risipiră repede pe la clădirile de lemn ca să-şi ia armele.

— Ne aşteaptă execuţia! rostii bine dispus. Ce ne facem?

— Fumăm câte un trabuc, propuse Fred.

Vârî mâna într-o cutie ce odihnea deschisă pe un balot, scoase o ţigară şi o aprinse. Luai şi eu una. Doar Winnetou nu se atinse de ţigări.

După puţin, uşa se întredeschise încet şi glasul piţigăiat al domnului Ohlers ne somă de afară.

— Nu cumva să trageţi, vagabonzilor, că vă împuşcăm pe loc!

Strecurându-se în fruntea oamenilor care se postaseră la intrare cu armele întinse, îşi ghemui mica făptură în dosul unui cogeamite butoi şi, astfel baricadat, ne ameninţa cu flinta-i lungă de vânat păsări.

— Cine sunteţi? strigă el sever, ştiindu-se apărat de ai săi şi de butoiul cu pricina.

— Ce prostie! râse Fred Walker. Adineauri ne-aţi făcut vagabonzi, iar acuma ne întrebaţi cine suntem. Ieşiţi de după butoi şi stăm de vorbă!

— Aha, credeţi că am căpiat?! Răspundeţi: cine sunteţi!

— Vânători de prerie.

Cum Fred Walker avea chef să conducă tratativele, eu mă ţineam tăcut deoparte.

Administratorul continuă interogatoriul.

— Cum vă cheamă?

— N-are nici o importanţă.

— Aşadar, refuzaţi să răspundeţi! Las' că vă dezleg eu limba! Ce căutaţi la Echo-Cannon?

— Vrem să vă punem în gardă.

— Să ne puneţi în gardă?! Şi împotriva cui, mă rog?

— Împotriva indienilor şi a bandiţilor care au distrus trenul şi acuma vor să vă atace pe dumneavoastră.

— Pshaw! Ia lăsaţi-vă de bancuri! Faceţi parte din banda de railtroublers şi vreţi să ne duceţi de nas. Dar aţi dat de dracu'!

Şi, întorcându-se spre oamenii lui, ordonă:

— Pe ei! Legaţi-i!

— Ho, staţi un pic! îl opri Fred Walker băgând mâna în buzunar.

Bănuind că vrea să scoată legitimaţia de detectiv, intervenii:

— Nu e nevoie? Fred. Lasă drăcia aia în buzunar! Să vedem cum o scot la capăt şaptesprezece feroviari cu trei westmen-i autentici. Care mişcă un deget, îi zbor creierii!

Făcui o mutra cât se poate de fioroasa, luai puşca la umăr şi, cu amândouă pistoalele întinse, mă îndreptai spre ieşire. Winnetou şi Walker mă urmară.

Cât ai clipi, viteazul administrator dispăru din faţa ochilor noştri, pitulându-se şi mai adânc în spatele butoiului. Doar ţeava flintei, îndreptată spre tavan, mai indica locul unde la nevoie, master Ohlers putea fi găsit.

În ce-i priveşte pe feroviari, aceştia nu păreau să dispreţuiască exemplul şefului lor. Se dădură la o parte şi ne lăsară să trecem nestingheriţi.

Iată deci oamenii care urmau să ţină piept ogellallaşilor şi bandiţilor! Perspectiva nu era dintre cele mai roze.

Mă adresai acestora.

— De fapt, am putea să vă închidem la rândul nostru, domnilor, dar n-o facem. Scoteţi-l pe bătăiosul master Ohlers la lumină ca să ne putem înţelege cu el. E absolut necesar, dacă nu vreţi ca siucşii să vă şteargă de pe faţa pământului!

După oarecari eforturi oamenii reuşiră să-l aducă pe administrator într-o poziţie normală. Le relatai toată povestea. Alb la faţă ca varul, master Ohlers după ce se lăsă moale pe un bloc de piatră – vorbi sughiţând de frică:

— Acum vă cred, sir. Auzisem, într-adevăr, că la locul dezastrului doi călători ar fi coborât din tren, cică să împuşte o ciocârlie. Prin urmare acesta e master Winnetou? Am onoarea să vă salut, sir! şi se înclină în faţa indianului. Iar dumnealui e master Walker, supranumit Walker cel-gras? Vă salut cu tot respectul, sir ! Mi-ar face plăcere să aflu şi numele dumneavoastră! încheie el, adresându-mi-se mie.

Mă recomandai, bineînţeles cu numele meu de acasă, nu cu cel dobândit în prerie.

— Toată stima, sir ! mă salută el înclinându-se. Va să zică, după părerea dumneavoastră, domnul colonel a găsit mesajul şi se va întoarce degrabă?

— Aşa cred.

— Asta mi-ar conveni şi mie; vă asigur că mi-ar conveni.

Îl crezui pe cuvânt. El reluă:

— N-am la dispoziţie decât patruzeci de oameni din care majoritatea lucrează pe linie. Poate ar fi bine să evacuăm imediat Echo-Cannon şi să ne retragem la staţia următoare?

— Ce vă trece prin gând, sir ? Vă trageţi din neamul iepurilor? Cum v-ar judeca superiorii? V-ar scoate din slujbă numaidecât.

— Am să vă spun un adevăr, sir: mai scumpa mi-e viaţa decât slujba. Înţelegeţi?

— Înţeleg. Câţi oameni au plecat cu colonelul?

— O sută în cap, cei mai destoinici.

— Asta se vede…

— Ştiţi cumva dumneavoastră numărul indienilor?

— Împreună cu bandiţii albi, sunt peste două sute.

— Aoleu! Ne curăţă! Nu vad altă scăpare decât să fugim.

— Pshaw! Care e staţia cea mai populată?

— Promontory. Are vreo trei sute de lucrători.

— Atunci telegrafiaţi la Promontory să vă trimită de urgenţă o sută de oameni bine înarmaţi!

Master Ohlers rămase mai întâi cu gura căscată, apoi îşi frecă palmele fericit.

— Zău dacă m-am gândit la una ca asta!

— Păi sigur, doar sunteţi un strateg nemaipomenit! Oamenii să vină cu merinde şi muniţii, dacă nu aveţi destule. Şi încă un lucru: totul să se petreacă în cel mai desăvârşit secret, altminteri iscoadele pieilor-roşii vor bănui că le-am descoperit planul. Telegrafiaţi şi asta. Câte mile sunt până la Promontory?

— Douăzeci şi una.

— Vor fi având acolo o locomotivă şi vagoane disponibile?

— Totdeauna.

— Bine. Dacă telegrafiaţi chiar acum, detaşamentul poate sosi mâine la prima oră. Până atunci, ne rămâne timp sa mai fortificăm niţel tabăra. Mobilizaţi-i pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră şi porunciţi să înalţe parapetul cu încă trei picioare. Mâine ne vor ajuta şi cei din Promontory. Trebuie să facem în aşa fel încât indienii să nu poată observa ce se petrece şi câţi inşi se află dincoace de zid.

— Vor vedea de sus, de pe creastă, sir.

— N-or să vadă. Ies eu în întâmpinarea cercetaţilor şi vă anunţ de cum îi zăresc. Oamenii dumneavoastră se vor ascunde prin clădiri, iar indienii vor crede că nu suntem decât foarte puţini la număr. Batem chiar azi nişte ţăruşi în pământ, dincoace de zid, fixăm pe ei grinzi şi scânduri, ca să aibă pe ce sa urce oamenii când vor fi să tragă. După părerea mea, colonelul va fi aici mâine la prânz. Împreună cu cei de la Promontory vom fi atunci peste două sute

patruzeci de inşi contra două sute şi ceva. În plus, suntem apăraţi de zid. Pieile-roşii, în schimb, n-au nici o acoperire. Pe de altă parte, nici nu se aşteaptă la o ripostă serioasa. Aproape de neconceput ca, încă de la prima salvă, să nu-i punem pe fuga tăindu-le orice poftă de atac.

— Şi pe urmă ne aruncăm asupra lor! jubilă omuleţul, pe care măsurile schiţate de mine îl făcuseră grozav de viteaz.

— Asta se va vedea. Deocamdată daţi-i zor! Aveţi trei lucruri de făcut: să ne asiguraţi mâncarea şi cazarea, să telegrafiaţi la Promontory şi să daţi dispoziţii pentru înălţarea parapetului.

— Se face, sir, se face imediat. Doar n-am să fug eu de teama roşilor! Vă pregătesc şi o cină să va lingeţi buzele. O să vedeţi, am fost pe vremuri bucătar.

Pe scurt, toate dispoziţiile mele fură puse în aplicare. Caii primiră nutreţ îndestulător, iar noi mâncarăm pe cinste. Master Ohlers părea, într-adevăr, mai dedat cu cratiţa decât cu flinta. Oamenii lucrară ca nişte titani la înălţarea zidului. Nu se odihniră toată noaptea. Când mă trezii dimineaţa din somn, rămăsei uimit de progresul făcut.

Prin şeful unui tren de noapte Ohlers repetase cererea adresată telegrafic staţiei Promontory. Dar inutil, căci depeşa lui fusese recepţionată la timp şi se luaseră măsurile de rigoare. Într-adevăr, încă înainte de prânz, sosi un transport cu o sută de oameni, cu arme, muniţii şi provizii de alimente.

Noii veniţi se puseră şi ei pe lucru: până la prânz, totul era gata. La sugestia mea, butoaiele disponibile fură umplute cu apă şi aduse lângă parapet. Atâta omenire trebuia asigurata cu apă, nu glumă, ca să-şi poată stinge la nevoie setea; şi apoi nu era exclus să fim câtva timp asediaţi, sau să izbucnească un incendiu.

Staţiile învecinate fuseseră puse la curent cu situaţia, dar trenurile circulau normal, spre a nu stârni bănuieli.

După masa de prânz, Winnetou, Walker şi cu mine plecarăm din Cannon în cercetare. Luarăm sarcina asupra

noastră pentru că preferam să ne bizuim pe propriile constatări. De altfel, nimeni dintre feroviari nu-şi oferise serviciile pentru această treabă periculoasă. Urma ca, de îndată ce unul din noi va fi adus ştirea că a descoperit iscoadele indienilor, la Cannon să se dea semnalul prin provocarea unei explozii.

Aceasta, pentru că trebuia să ne despărţim. Indienii aveau să apară dinspre nord. Asta era clar. Numai că, după spusele administratorului, trei drumuri veneau dintr-acolo. Eu preluai deci spre control partea de vest a preriei, Winnetou pe cea din mijloc, iar Walker pe cea de est, având să supravegheze drumul pe care venisem noi la Cannon.

Trecând de nişte stânci, intrai în pădure şi, printr-o râpă lăturalnică, mă îndreptai spre nord. După vreo trei sferturi de oră ajunsei într-un loc deosebit de prielnic scopurilor melc. Acolo, în pădure, se înălţa un stejar uriaş şi, lipit de el un brad zvelt. Mă căţărai pe cel din urmă şi apoi, când ajunsei în dreptul unei crengi mai puternice a stejarului, trecui pe acesta, continuând să mă caţăr tot mai sus.

Peisajul se întindea atât de clar în faţa ochilor mei, încât vedeam de sus toate luminişurile şi toţi arborii în parte. Mă instalai foarte comod şi mă pusei pe pândă.

Trecu astfel ceas după ceas fără să zăresc nimic. Dar trebuia să-mi continui veghea cu multă răbdare, în sfârşit, zării la nord un cârd de ciori înălţându-se din rămurişul copacilor. Ar fi putut să fie o simplă întâmplare. Dar păsările nu apucară, ca de obicei, o anume direcţie, ci se împrăştiară care încotro, rotindu-se câtva timp neliniştite în văzduh şi reaşezându-se apoi cu băgare de seamă. Trebuie că se speriaseră de ceva.

După puţin, jocul se repetă. Apoi a treia şi a patra oară. Era limpede: venea cineva dinspre nord, se apropia prin pădure exact de locul meu de observaţie. Coborâi repede din copac şi, ştergând orice semn în urma mea, mă furişai într-acolo.

Ajunsei astfel într-un huceag aparent de nepătruns: reuşii totuşi să mă strecor în el şi să mă întind cu burta la pământ. Şi iată… unul, doi, trei, cinci, şase indieni trecură pe lângă ascunzătoarea mea ca nişte strigoi. Se fereau să nu calce vreun vreasc, să nu facă zgomot.

Erau iscoade şi aveau feţele vopsite în culorile războiului.

Cum se depărtară de mine, cum ieşii şi eu din huceag. Fără îndoială că aveau să meargă prin porţiunea de pădure cea mai deasă; în acelaşi timp erau nevoiţi să examineze fiecare locşor înainte de a face un pas. Toate acestea însemnau întârziere. Pe când eu puteam să apuc drumul drept şi să alerg până la Cannon fără a fi descoperit. Eram deci în mare avantaj. Făcui repede cale-ntoarsă şi nu dură mai mult de un sfert de ceas că mă şi lăsai în jos de pe povârniş spre tabăra din Cannon.

Jos, omenirea era şi mai multă ca înainte. Sosiseră noi întăriri. Treceam tocmai linia ferată când, spre mirarea mea, îl văzui şi pe Winnetou coborând spre tabără.

— Văd că fratele meu roşu s-a întors o dată cu mine, îl întâmpinai eu. A văzut ceva?

— Winnetou s-a întors, pentru că nu mai avea nici un rost să aştepte. Doar fratele Şarli a şi descoperit iscoadele!

— Ah! De unde ştie Winnetou că le-am descoperit?

— Stăteam sus, într-un copac şi privind prin lunetă l-am zărit departe, la apus, pe fratele meu Şarli. Stătea lângă un arbore înalt. Eram sigur că mintea lui deşteaptă îl va sfătui să se caţere sus. Apoi, după o vreme, un cârd de păsări s-au ridicat în văzduh, speriate. Atunci, înţelegând că fratele meu trebuia să fi observat iscoadele ogellallaşilor, m-am grăbit să mă întorc la tabăra noastră.

Iată, aşadar, un nou exemplu de perspicacitate din partea lui Winnetou.

Până a intra în tabără, ne ieşi înainte un bărbat pe care nu-l văzusem încă.

— Ei, v-aţi întors din cercetare, sir? întrebă el. Oamenii v-au văzut de departe şi m-au înştiinţat. Pe mine mă cunoaşteţi după nume: sunt colonelul Rudge. Permiteţi să vă mulţumesc!

— Pentru asta mai e timp, domnule colonel. Deocamdată, să dăm foc pulberii şi să-l avertizăm pe camaradul nostru Fred Walker. Porunciţi ca oamenii să intre toţi în

adăposturi! În cel mult un sfert de ceas iscoadele ogellallaşilor vor şi scruta de sus tabăra.

— Well, se face! Poftim, intraţi. Eu mă întorc imediat.

Trecură câteva clipe şi răsună o detunătură, destul de tare pentru a putea fi auzită de Fred. Apoi lucrătorii se adăpostiră în clădiri. Doar câţiva oameni rămaseră afară: ocupaţi în aparenţă cu treburi gospodăreşti.

Colonelul Rudge veni după noi în magazie.

— Ei, spuneţi mai întâi ce aţi constatat, sir! mi se adresă el.

— Se apropie şase iscoade ale ogellallaşilor.

— Well! Vom avea grijă să-i păcălim. Ascultaţi-mă, sir, noi toţi vă suntem profund recunoscători dumneavoastră şi camarazilor ce vă însoţesc. Mă întreb cum să vă mulţumim…

— Prin a nu mai vorbi de recunoştinţă, sir. Aţi găsit biletul?

— Desigur.

— Şi mi-aţi urmat sfatul?

— Păi da, am făcut imediat cale-ntoarsă. Altminteri n-am sta acum de vorbă aici. Se pare că am picat exact la timp. Când credeţi că vor apare ogellallaşii şi stimabilii bandiţi?

— Mâine noapte.

— Atunci avem răgazul să ne cunoaştem mai îndeaproape, sir, se bucură colonelul. Poftiţi-l şi pe camaradul indian. Îmi fac o plăcere din a vă considera invitaţii mei.

Ne conduse pe amândoi la cealaltă clădire, de cărămidă, alcătuită din mai multe încăperi. Una din ele, destul de mare, îi slujea de locuinţă. Furăm poftiţi înăuntru. Acest colonel-inginer, bărbat solid şi hotărât, făcea impresia că nu se prea teme de indieni. Curând reuşi să stabilească între noi relaţii de încredere reciprocă. De altfel şi Winnetou, despre care auzise încă de mult, i se făcu repede simpatic.

— Hai, domnilor, să frângem deocamdată gâtul unei sticle, până vin pieile-roşii cu gâturile lor, glumi gazda.

Simţiţi-vă ca la dumneavoastră acasă şi nu uitaţi ca vă sunt profund îndatorat. Când se întoarce domnul Walker, îl poftim, bineînţeles, să ne ţină tovărăşie.

Era sigur că iscoadele indienilor ne şi observau de sus, de pe stânci. De aceea ne comportam în aşa fel, încât să-i inducem în eroare în ce priveşte situaţia din tabără. Curând se întoarse şi Fred. Nu descoperise nimic, dar auzise semnalul nostru.

Cum soarele mai lenevea pe cer, nici noi nu aveam ce face. Totuşi, timpul nu ni se părea prea lung. Rudge trecuse prin multe şi era un bun povestitor.

Dar când se lăsă seara şi cercetaşii ogellallaşilor căţăraţi pe stânci nu mai puteau vedea ce se petrece în tabără, dădurăm zor cu întăriturile, ca să le terminăm. Spre bucuria mea, colonelul Rudge se declară de acord cu toate măsurile preconizate de mine.

Astfel se scurse noaptea, ca şi ziua următoare. Apoi o seară de crai-nou îşi întinse pânzele tivite cu stele, luminând destul de bine terenul de dincolo de zid.

Toţi oamenii noştri erau înarmaţi cu puşti şi cuţite. Mulţi aveau şi pistoale sau mici revolvere de buzunar. Ştiind că indienii nu atacă de obicei decât înainte de ivirea zorilor, lăsai la parapet numai străjile absolut necesare. Ceilalţi tolăniţi în iarbă, tăifăsuiau cu glas scăzut. Văzduhul părea încremenit: nici un freamăt, nici o pală de vânt. La miezul nopţii toată lumea puse mâna pe arme şi-şi luă în primire locurile dinainte stabilite. Eu şi Winnetou ne postarăm împreună cu alţii la poarta de intrare. Renunţasem la puşca obişnuită şi luasem cu mine carabina Henry, care putea să-mi fie de mai mult folos.!

Ne rânduisem în număr egal pe toate cele patru laturi ale taberei – două sute şi zece bărbaţi. Restul de treizeci aveau să asigure paza cailor, pe care îi priponisem într-un loc mai izolat.

Timpul se târa încet ca melcul. Poate că unii dintre noi îşi şi luaseră de grijă în ce priveşte atacul ogellallaşilor – când

deodată se auzi o pietricică lovindu-se de şinele de fier. Apoi desluşii în văzduh acel freamăt abia perceptibil pe care orice neştiutor l-ar lua drept o boare lină de vânt… Veneau indienii. Se apropiau.

— Atenţie! îi şoptii vecinului meu.

Acesta transmise cuvântul de ordine mai departe, astfel că în mai puţin de un minut toată lumea era pusă în gardă. Dincolo de zid, umbre fugare, fantomatice, lunecau prin noapte, care spre dreapta, care spre stânga, fără cel mai mic zgomot, indienii se desfăşurară jur împrejur împresurând treptat întreaga tabără. Atacul era iminent.

Umbrele se apropiau încet, ameninţătoare. Nu le mai despărţeau de zid decât cincisprezece – doisprezece – zece – opt – şase paşi. Deodată izbucni în noapte un glas teribil de sonor:

— Selkhi Ogellallah! Ntsagé sisi. Winnetou natan Apaches! Shne ko – Piară ogellallaşii! Aici e Winnetou, căpetenia apaşilor! Foc!

Şi descărcându-şi puşca bătută cu ţinte de argint, Winnetou lumină ca un fulger întreaga tabără. Şi peste două sute de puşti detunară la rândul lor. Numai eu nu trăsesem. Aşteptam să văd efectul salvei, abătută asupra duşmanilor ca într-un blestem neiertător. Câteva clipe neînchipuit de lungi domni cea mai adâncă tăcere. Apoi se dezlănţui acel urlet îngrozitor care-ţi macină parcă nervii şi oasele. La început salva noastră îi făcu pe asediatori să încremenească. Acum însă urletul lor bântuia întregul Cannon, ca rostogolit din gâtlejul a o mie de ciraci.

— Încă o salvă, foc! comandă de astă data colonelul sfâşiind cu vocea lui văzduhul saturat de strigăte.

Ordinul fu executat. Rudge lansă alt ordin.

— Pe ei, băieţi! Cu paturile puştilor!

Într-o clipă oamenii escaladară zidul împrejmuitor. Chiar dacă unii aşteptaseră poate bătălia cu oarecare teamă, acum se năpusteau cu toţii la luptă ca nişte lei. Nici un indian nu apucă să urce pe parapet.

Eu rămăsesem la postul meu. Afară se desfăşura o luptă aprigă nimicitoare. Mult nu putea să dureze, căci rândurile agresorilor se răreau vertiginos. Cei ramaşi în viaţă nu aveau alta soluţie decât să dea bir cu fugiţii. Vedeam făpturile lor întunecate furişându-se, alergând care încotro. Şi deodată, ei, da, un alb! Şi încă unul! Jefuitorii de trenuri, venind din cealaltă parte, fugeau desperaţi prin dreptul meu. Acum abia îmi dusei carabina la ochi. Să poţi trage douăzeci şi cinci de gloanţe fără a mai încărca între timp arma! Înţelegeţi, desigur, ce atu aveam de partea mea. Trăsei opt focuri la rând, după care trebuii să mă opresc, din lipsă de ţintă. În cine să mai trag? Cei scăpaţi neatinşi fugiseră; restul zăceau inerţi la pământ sau se târau anevoie ca să iasă în afara câmpului de luptă. Zadarnică trudă! Erau împresuraţi cu toţii. Iar cine nu se preda nu făcea decât să-şi grăbească sfârşitul.

După puţin, câteva focuri se aprinseră afară, dincolo de zid şi ochii putură măsura cumplita recoltă pe care moartea o secerase într-un interval atât de scurt. Priveliştea mă răscoli. Nu voiam să mai vad nimic, absolut nimic. O luai din loc şi intrai în locuinţa colonelului. Dar numai după câteva secunde mă pomenii cu Winnetou. Îl întâmpinai mirat:

— Cum, fratele meu roşu a părăsit câmpul de bătălie? Unde sunt scalpurile duşmanilor săi?

— Winnetou a hotărât să nu mai scalpeze pe nimeni! răspunse el. De atunci, de când cu cântecul acela pe munte… îi va ucide pe duşmani, dar n-o şi le mai tragă pielea de pe cap. Howgh!

— Pe câţi a doborât căpetenia apaşilor? Winnetou nu i-a numărat. La ce bun să-i numere, când fratele lui alb nici măcar n-a căutat să ucidă pe careva?

— De unde ştii?

— Oare n-a tăcut arma fratelui meu Şarli până în clipa când bandiţii albi au trecut prin dreptul lui? Şi de ce a ochit numai la picioare? Pe aceştia i-am numărat. Sunt opt cu toţii. N-au putut fugi. Au fost prinşi şi zac afară.

Cifra era exactă. Aşadar, nimerisem exact şi-mi atinsesem scopul: imobilizasem pe câţiva dintre bandiţi. Poate că şi Haller era printre ei. De ceilalţi îmi păsa mai puţin.

Nu dură mult până se ivi şi Fred grăsanul.

— Charlie, Winnetou, veniţi afară! Am pus mâna pe ticălos! Ne strigă el.

— Pe cine?

— Pe Haller.

— Ah! Cine l-a prins?

— Nimeni. E rănit, nu mai poate umbla. Minunat, nu-i aşa? Au fost împuşcaţi opt railtroublers şi toţi în acelaşi loc, în coapsă! Se vânzolesc pe jos de durere.

— Într-adevăr interesant.

— Dintre indieni nu s-a predat niciunul. Numai albii ăştia opt se roagă de iertare.

— E totuşi vreunul lovit mai grav?

— Nu ştiu. N-am avut timp să le văd rănile. Dar ce mai staţi? Haideţi afară! Din toată afacerea n-au scăpat teferi decât cel mult optzeci de indivizi.

Era îngrozitor! Dar nu-şi meritaseră oare soarta? Desigur că multă vreme cei care au reuşit să scape din acest dezastru aveau să pomenească păţania de azi. Se petreceau nişte scene pe care pana refuză să le descrie.

Când, dimineaţa, la lumină, văzui mulţimea de cadavre stivuite din loc în loc, un fior rece mă cuprinse şi-mi întorsei repede capul. Fără să vreau îmi adusei aminte de afirmaţia unui contemporan că omul este uneori cea mai cumplită fiară.

Abia după-amiază sosi cu trenul un medic, care-i consultă pe răniţi. Dintre aceştia, Haller nu mai putea fi salvat. Rana lui era mortală. Dar nici acum, deşi aflase că va muri, Haller nu dădea nici cel mai mic semn de remuşcare. Fred grăsunul, care stătuse tot timpul lângă el, veni fuga la mine, agitat, speriat.

— Hei, Charlie! Trebuie să plecăm!

— Încotro?

— La Helldorf-Settlement.

— De ce? îl întrebai cuprins de nelinişte.

— Ogellallaşii au de gând să atace colonia.

— Dumnezeule! De unde ştii?

— De la Haller. Şedeam lângă el şi vorbeam cu colonelul despre seara petrecută de noi la Helldorf-Settlement. Deodată Haller izbucneşte în râs şi ce crezi că-mi spune? Cică n-o să mai apucăm acolo asemenea seri! Îl iau din scurt şi aflu că aşezarea va fi distrusă de ogellallaşi.

— Nemaipomenit! Fugi de-l anunţă pe Winnetou şi porunceşte să ni se aducă imediat caii. Între timp, vreau să stau şi eu de vorbă cu Haller.

Nu-l mai văzusem pe omul acesta din ziua când spionasem tabăra ogellallaşilor. În încăperea unde zăcea rănit de moarte, îl găsii şi pe colonelul Rudge. Prizonierul, întins pe o pătură plină de sânge, stors de vlagă şi livid, mă fixă cu nişte ochi crânceni.

— Cum te cheamă: Rollins sau Haller? îl întrebai.

— Ce te priveşte pe dumneata?! răspunse el răstit.

— Mă priveşte mai mult decât îţi închipui.

Era de prevăzut că nu-mi va răspunde direct la nici o întrebare. De aceea mă gândisem să ating altă strună.

— Nu ştiu nimic! Cară-te! îmi strigă el.

— Nimeni nu e mai în drept ca mine să-ţi ceară un răspuns, stăruii eu apăsat. Doar eu, cu puşca mea, te-am rănit de moarte!

Haller făcu ochii mari. Sângele, cât mai era în el, îi năvăli în cap, accentuând şi mai mult cicatricea de pe frunte.

— Câine, vorbeşti adevărat? scrâşni el.

— Da.

Atunci banditul se porni pe blesteme şi înjurături ce nu pot fi redate. Eu însă rămăsei calm în aparenţă.

— N-am vrut decât să te rănesc. Aflând azi că nu ai nici o scăpare, am trăit sincere remuşcări. Acuma, însă, m-am liniştit, pentru că îţi văd ticăloşia. Împuşcându-te, n-am făcut decât să aduc un serviciu semenilor mei. N-o să mai

faceţi nici un rău nimănui, nici dumneata, nici ogellallaşii dumitale!

— Asta s-o crezi tu! rânji el, dezvelindu-şi dinţii ca de fiară. Ia încearcă şi te mai du la Helldorf-Settlement!

— Pshaw! Colonia e bine apărată.

— Ce? Nu va rămâne piatră peste piatră acolo! Am cercetat personal locul şi m-am înţeles cu indienii ca, după ce vom ataca Echo-Cannon, să trecem pe la Helldorf-Settlement. Ne-aţi dat voi peste cap aici, dar dincolo, nici o grijă! Colonişţii vor plăti cu vârf şi îndesat victoria voastră!

— Bine, asta-i tot ce voiam să ştiu! Dumneata, Haller, ai căpăţâna tare, dar eşti prost de dai în gropi. Vom pleca numaidecât la Helldorf-Settlement ca să salvăm ce mai poate fi salvat. Dacă ogellallaşii dumitale îi vor răpi cumva pe colonişti, află că-i vom scoate pe aceştia din captivitate. Şi asta mulţumită faptului că mi-ai trădat acum planul vostru.

— O să scoateţi pe naiba! striga Haller mânios. Atunci unul din răniţii care zăceau în aceeaşi încăpere, un fârtat din banda lui, îşi înălţă capul şi rosti:

— Poţi să-l crezi., Rollins! Asta nu vorbeşte în vânt. Eu îl cunosc: e Old Shatterhand!

— Old Shatterhand! exclama Haller. Mii de trăsnete! De-aia am auzit opt focuri în serie!… înghiţi-l-ar iadul şi…

Îi întorsei spatele şi ieşii. Nu aveam chef să-i ascult blestemele spurcate. Colonelul Rudge veni după mine şi mă întreba surprins:

— Sunteţi, într-adevăr, Old Shatterhand, sir?

— Ei da, eu sunt. Haller m-a întâlnit cândva la o vânătoare. Şi acum, colonele, aştept să-mi daţi câţiva oameni. E absolut necesar să mă reped la Helldorf-Settlement.

— Asta, dragă domnule, nu se poate. Aş merge bucuros cu dumneavoastră împreună cu întreg detaşamentul, înţelegeţi însă că, fiind în serviciul căilor ferate, am anumite obligaţii.

— Atunci să-i lăsăm pe bieţii colonişti în voia agresorilor? Oamenii vor fi decimaţi. Cum veţi răspunde în faţa propriei conştiinţe?

— Vă rog, sir, n-am dreptul să plec de-aici decât în interes de serviciu. Şi nici nu am latitudinea să vă pun la dispoziţie oamenii mei. Dar într-un fel, pot să vă ajut: poftim, vorbiţi dumneavoastră cu ei! Cine, vrea să renunţe la lucru şi să vă urmeze, n-are decât. Eu n-am să-l opresc. Ba îi voi repartiza şi un cal, arme, muniţii şi ceva de-ale gurii, cu condiţia ca armele şi caii să-mi fie înapoiaţi mai târziu.

— Bun, vă mulţumesc, sir! Cred că faceţi într-adevăr maximum posibil, dar să nu-mi luaţi în nume de rău dacă mă abţin de la complimente. Sunt tare grăbit. Când ne întoarcem, voi căuta să recuperez această lipsă.

Două ore mai târziu mărşăluiam cu Winnetou şi cu Fred Walker în fruntea unei coloane de patruzeci de călăreţi bine înarmaţi, întorcându-ne pe acelaşi drum pe care venisem atât de repede de la Helldorf-Settlement la Echo-Cannon.

Winnetou tăcea mereu, dar jarul din ochii lui spunea mai mult decât vorbele. Dacă această tânără colonie a fost într-adevăr distrusă, atunci va fi vai şi amar de făptaşi!

Nu ne îngăduirăm nici un popas, nici măcar noaptea. Drumul îl cunoşteam. Nu cred că în tot timpul deplasării să fi schimbat între noi barem o sută de cuvinte.

Era pe la amiaza zilei următoare când caii năduşiţi ne aduseră la marginea vâlcelei în care ştiam că e situată colonia Helldorf-Settlement. Şi iată, se dovedea că Haller nu minţise, iar ajutorul nostru venea, din păcate, prea târziu. Toate casele nu mai erau decât mormane de dărâmături fumegânde.

— Iuf! exclamă Winnetou. Am să-i sfâşii pe lupii de ogellallaşi!

Sus, pe colină, capela fusese şi ea incendiată, iar crucifixul zvârlit undeva, în vale.

Ne apropiarăm în galop de ruine. Acolo dădui dispoziţii feroviarilor să se oprească pentru ca nu cumva să şteargă

urmele lăsate de ogellallaşi. În ciuda căutărilor, nu reuşii să descopăr nicăieri vreo rămăşiţă de trup omenesc. Răscolirăm şi cenuşa încă destul de caldă, fără să găsim nimic. Faptul acesta ne consolă deocamdată.

Winnetou, care urcase între timp pe colină, coborî din nou, aducând cu sine micul clopot al capelei.

— Căpetenia apaşilor a găsit glasul de sus, ne anunţă el. Am să-l îngrop aici până mă întorc biruitor.

Apoi Walker şi cu mine făcurăm în mare graba înconjurul lacului, cercetând dacă nu cumva colonişti fuseseră înecaţi. Rezultatul se dovedi negativ. Un studiu atent al terenului ne conduse la concluzia că atacul se produsese în cursul nopţii şi se încheiase, de fapt, fără nici o luptă. Năvălitorii, împreună cu prada şi captivii lor, se îndreptaseră spre graniţa dintre Idaho şi Wyoming.

— Oameni buni, mă adresai întregului nostru grup. Orice clipă e de mare preţ. Nu avem timp de odihnă. Trebuie să pornim pe urmele ogellallaşilor cât mai e lumină. Abia seara ne vom permite un popas. Haidem!

Cu aceste cuvinte sării în şa. Ceilalţi la fel. Winnetou călărea în frunte şi nu-şi lua o clipă ochii de la urmele ogellallaşilor. Ar fi preferat mai degrabă moartea decât să se abată de la hotărârea lui. Şi noi ceilalţi eram stăpâniţi de o îndârjire extraordinară. Eram doar patruzeci de inşi contra optzeci, dar în mânia noastră nu mai încăpeau asemenea socoteli.

În cele trei ore până la lăsarea serii străbăturăm un drum serios. Caii se comportau cât se poate de bine. În sfârşit, o dată cu primele umbre ale nopţii, ne îngăduirăm un popas.

Dimineaţa constatarăm că ogellallaşii nu mai aveau decât un avans de trei sferturi de zi, deşi goniseră fără răgaz, renunţând la odihnă şi somn. Motivul acestei. Grabe era uşor de ghicit. În noaptea bătăliei de la Echo-Cannon, Winnetou îşi anunţase cu glas tare prezenţa. Ogellallaşii îşi închipuiau deci ca acuma sunt urmăriţi şi ca atare zoreau să se pună la adăpost.

Caii noştri, care făcuseră aproape imposibilul, trebuiau acum menajaţi de prea mari eforturi, căci totul depindea la urma urmei de rezistenţa lor. Iată de ce în primele două zile aproape că nu scurtarăm de fel distanţa dintre noi şi ogellallaşi.

— Ne-o cam ia timpul înainte, rosti la un moment dat Fred Walker. Vom ajunge prea târziu.

— Ba deloc, îl liniştii eu. Prizonierii urmează a fi torturaţi; ori, aceasta se face abia după ce ogellallaşii vor fi ajuns la corturile lor.

— Şi unde-or fi corturile?

— Acuma sunt la Quacking-asp-Ridge, interveni în discuţie Winnetou, dar noi o să-i ajungem pe mişei mult mai încoace, În cea de-a treia zi ne izbirăm de un obstacol cât se poate de serios; urmele se despărţeau în două, îndreptându-se unele spre nord şi altele spre vest. Mai importantă ni se păru prima direcţie.

— Vor să ne întârzie! observă Walker.

— Oamenii albi binevoiască a se opri aici, ne pofti Winnetou. Urmele nu trebuiesc atinse de nimeni.

Şi spunând acestea, îmi făcu un semn pe care îl pricepui imediat: eu să controlez urma care duce înainte, iar el o va cerceta pe cealaltă care apuca spre stânga. Pornirăm deci călări, fiecare în direcţia lui. Coloana se opri pe loc să ne aştepte.

Să tot fi mers aşa vreun sfert de ceas. Numărul cailor care trecuseră pe acolo era greu de stabilit, întrucât fuseseră dispuşi în şir indian. Dar judecând după adâncimea şi forma urmelor, s-ar fi zis că nu erau mai mult de douăzeci. Pe când examinam aceste urme, zării la un moment dat în nisip câteva pete mici, rotunde, negricioase şi pe ambele părţi nişte dâre subţiri. Mai încolo fâşia de teren arăta ca şi când ar fi fost anume nivelată. Mă întorsei repede la ai noştri. Winnetou mă şi aştepta.

— Ce-a văzut fratele meu? îl întrebai.

— Urme de călăreţi şi atât.

— Hai după mine! poruncii eu şi o luai înapoi spre locul cu pricina.

— Iuf! făcu apaşul, surprins de hotărârea din glasul meu şi presimţind că am găsit o dovadă certă a trecerii prizonierilor.

Ajunşi la faţa locului, mă adresai lui Fred:

— Master Walker, dumneata, ca westman încercat, studiază te rog urmele astea şi spune-mi ce vor fi însemnând.

— Care urme? se foi el.

— Uite-le aici!

— Ah! Ce să fie? S-a plimbat niţeluş vântul pe nisip, a dat cu mătura.

— Curios! Parcă odată se plimbă vântul pe nisip, cum zici dumneata?! Eu însă pun rămăşag pe orice că Winnetou va ajunge la alta concluzie, adică la ceea ce cred eu. Îl rog pe fratele roşu să cerceteze!

Apaşul coborî de pe cal, se aplecă şi, privind cu atenţie semnele, stabili:

— Fratele meu Şarli a dat de drumul cel bun: pe aici au fost căraţi prizonierii.

— Şi care-i dovada? întrebă Fred neîncrezător şi în acelaşi timp contrariat de propria sa lipsă de orientare.

— Fratele meu să se uite bine, îl pofti Winnetou. Iată aici nişte stropi de sânge! Pe dreapta şi pe stânga sunt urmele unor mâini de copil, iar la mijloc şi mai în afară e pieptul…

— Prin urmare, căzând de pe cal, copilul s-a lovit în nas şi i-a dat sângele, explicai eu.

— Aha! exclamă Walker, luminându-se în sfârşit.

— Ei, asta n-a fost greu de rezolvat. Sunt convins că vom întâlni mai încolo alte ciudăţenii, mult mai complicate. Hai!

Şi într-adevăr, după numai zece minute, ajunserăm pe un teren pietros unde urmele nu se mai vedeau deloc.

Eşalonul se opri mai în spate, ca să nu încurce cercetările şi peste puţin Winnetou îmi arătă triumfător un fir de lână gros, galben.

— Ce spui de asta? mă adresai iarăşi lui Fred.

— E de la o pătură.

— Exact! Uite capetele firului: sunt tăiate. Va să zică, au tăiat fâşii ca să facă învelitori pentru copitele cailor. Ia să vedem, să căscăm bine ochii!

Ne puserăm din nou pe căutate. Şi iată, la vreo treizeci de paşi, descoperirăm în iarba ce răsărea pe alocuri din pământul arid urma şteasră prea în grabă a unor mocasini. Poziţia tălpii ne indica direcţia de deplasare.

Mergând pe acest drum, găsirăm curând şi alte câteva puncte de reper care arătau toate că, de-aci încolo, ogellallaşii îşi încetiniseră neobişnuit de mult ritmul de deplasare. Abia după o bună distanţă urmele deveniră iarăşi mai vizibile. Indienii scoseseră cârpele de pe copitele cailor şi îşi continuaseră drumul pe jos, lângă patrupezii lor.

Lucrul mi se păru ciudat şi-mi dădu de gândit. Winnetou, strunindu-şi calul, privi îndelung peisajul dinaintea lui ca şi când ar fi vrut să-şi amintească de ceva.

— Iuf! exclamă el într-un târziu. Acolo e peştera muntelui căruia albii îi spun Hancock!

— Şi ce-i cu peştera asta?

— Winnetou s-a lămurit pe deplin. În această peşteră siucşii ogellallaşi se închină şi-i jertfesc pe prizonieri Marelui Spirit. Va să zică, o mare parte din ogellallaşi au luat-o spre stânga, ca să adune cetele risipite ale tribului lor; ceilalţi, mai puţini, îi duc pe prizonieri la peşteră. I-au legat pe spinarea cailor, iar dânşii merg pe jos.

— Când am putea să ajungem la muntele acela?

— Cam spre scară.

— Nu se poate! După câte îmi amintesc, Hancock se află între Snake-River şi Yellowstone-River.

— Fratele meu nu ştie că sunt doi munţi cu acelaşi nume?

— Aha! Şi Winnetou îl cunoaşte pe ăsta de aici?

— Da.

— Şi peştera?

— Asta e peştera în care Winnetou a făcut legământ cu tatăl lui Ko-it-se, pe care acesta însă l-a călcat. Fraţii albi să lase în pace urmele şi să vină după mine!

Hotărât, sigur de sine, Winnetou dădu pinteni calului şi porni în galop, urmat de întreg eşalonul. Trecurăm în goană peste văiugi, peste ponoare şi coclauri până ce, la un moment dat, munţii se deschiseră larg, oferindu-ne priveliştea unui şes dăruit cu ierburi îmbelşugate şi întins până spre brâul de culmi pierdut la orizont.

— Aici e J-akom akono, cum îi spun tehuaşii, adică „Preria sângelui”, ne lămuri Winnetou fără a-şi încetini galopul.

Aşadar, aceasta era „Preria sângelui”, despre care auzisem atâtea grozăvii! Aici triburile Dakota reunite îşi aduceau prizonierii, le dădeau drumul şi se veseleau apoi hăituindu-i până la moarte. Aici pieriseră cu miile osândiţii la stâlpul torturii, arşi, spintecaţi, sfâşiaţi, îngropaţi de vii. Nimeni, nici un indian din alt trib, nici un alb nu cuteza să se aventureze în acest ţinut blestemat. Şi iată că noi înaintam, sfidând primejdia, ca într-o plăcută şi paşnică plimbare. Călăuză într-un astfel de loc nu putea să ne fie decât un Winnetou!

Caii începuseră să dea semne de oboseală. Înaintea ochilor noştri apăru un munte izolat, născut parcă din îngemănarea mai multor coloşi de pământ. Ajunşi la poalele, lui, lăsarăm caii să se odihnească lângă desiş.

— Acesta e muntele Hancock, ne informă Winnetou.

— Şi unde-i peştera?

— E dincolo, pe partea cealaltă a muntelui. Până într-o oră fratele meu o va vedea. Haide, dar fără armă!

— Să merg numai eu?

— Da. Suntem aici pe un tărâm al morţii. Numai bărbatul bine călit îl poate înfrunta. Ceilalţi să se ascundă prin desiş şi să ne aştepte.

Muntele din faţa noastră era de origine vulcanică, având o lăţime de circa trei sferturi de oră de mers. Îmi lepădai puşca şi carabina şi mă luai după Winnetou care şi începuse

urcuşul pe latura dinspre vest a muntelui. Drumul era greu, şerpuia întruna, iar Winnetou mergea cu o prudenţă excepţională. Un ceas încheiat ne trebui până să ajungem astfel sus, pe creştetul muntelui Hancock.

— Fratele meu să nu facă zgomot şi să stea cu ochii treji, îmi şopti apaşul, culcându-se pe burtă şi târându-se printre tufe.

Eu îl urmai, însă tresării deodată speriat: abia îmi vârâsem capul prin crengăriş, că văzui căscându-se sub mine o prăpastie ca o pâlnie uriaşă, de fapt gura unui crater stins. Mă aflam chiar pe marginea ei. Înconjurată sus de tufe răzleţe, prăpastia număra până jos cel puţin o sută cincizeci de picioare. Şi acolo jos, pe fundul neted şi rotund, cu un diametru de vreo patruzeci de picioare, zăceau bieţii oameni din Helldorf-Settlement, victimele căutate de noi. Zăceau legaţi de mâini şi de picioare. Îmi stăpânii emoţia şi mă apucai să-i număr. Erau toţi, supravegheaţi de un puternic grup de indieni.

Cercetai centimetru cu centimetru gura craterului, ca să văd pe unde s-ar putea coborî. Coborâşul nu era imposibil, cu condiţia să ai curaj, să dispui de o frânghie solidă şi să găseşti un mijloc de a sustrage atenţia străjilor. Pe alocuri ieşeau la iveala nişte colţi masivi de care puteai să te sprijini şi să te odihneşti.

— Aceasta-i peştera? îl întrebai pe Winnetou după ce ne retraserăm niţel de la marginea craterului.

— Asta e.

— Şi pe unde se intră?

— Dinspre răsărit. Dar nimeni nu poate intra pe acolo cu forţa.

— Atunci să coborâm pe-aici. Avem lasso-uri. Prietenii de la calea ferată au şi ei destule frânghii.

Winnetou aprobă în tăcere şi luarăm drumul înapoi spre oamenii noştri. Eu, unul, nu înţelegeam de loc de ce indienii nu păzeau şi partea dinspre vest a muntelui. Atunci ar fi fost imposibil sa te apropii neobservat.

Când ajunserăm iarăşi jos, ziua se apleca spre amurg. Începurăm deci imediat preparativele. Strânserăm toate frânghiile de rezervă şi le legarăm cap la cap, iar Winnetou alese pentru operaţie douăzeci de oameni din cei mai sprinteni, restul urmând să rămână de pază la cai. Doi dintre aceştia primiră însă şi o altă misiune: cam la trei sferturi de oră după plecarea noastră, trebuiau să încalece, să ocolească muntele spre est, să se depărteze apoi cât mai mult posibil şi să aprindă câteva focuri, având grijă să nu incendieze cumva preria. Apoi trebuiau să se întoarcă repede la ai lor. Urmăream sa distragem astfel atenţia străjerilor şi să le-o îndreptăm spre focurile din prerie.

Spre apus orizontul se coloră treptat în nuanţe din ce în ce mai stacojii, după care soarele se topi încet în cenuşiul serii. Winnetou se depărtase de noi. În ultimul timp mi se părea cu totul schimbat. Privirea lui sigură şi fermă plutea ca într-un foc straniu, neliniştit, iar pe fruntea lui întotdeauna netedă apăruseră cutele unei tainice îngrijorări sau poate ale unor gânduri deosebii de grave, care îi tulburau parcă admirabilul său echilibru lăuntric. Îl vedeam umbrit, apăsat şi mă credeam nu numai dator, dar şi în drept să-l determin la o mărturisire. De aceea mă dusei să-l caut.

Şedea la marginea pădurii, rezemat de un arbore, uitându-se ţinta spre apus, unde norii poleiţi de ultimele raze ale soarelui plăzmuiau fantastice figuri de peisaje. Deşi mă apropiai pe nesimţite şi în pofida gândurilor ce-l absorbeau, Winnetou nu numai că-mi auzi, dar îmi şi recunoscu paşii. Fără să-şi întoarcă ochii spre mine, rosti:

— Fratele Şarli a venit să-şi vadă prietenul. Bine a făcut, căci în curând nu-l va mai vedea.

— Nu cumva sufletul lui Winnetou e apăsat de umbre? Sa le gonească! Vorbii eu aşezându-i mâna pe umăr.

Atunci apaşul ridică braţul şi arătă spre apus.

— Acolo ardea până acum flacăra vieţii. Şi iată că s-a stins, s-a făcut întuneric. Du-te tu până acolo şi încearcă să

alungi umbrele! Vei putea?

— Nu. Dar lumina se va întoarce mâine şi va începe o nouă zi.

— Pentru muntele Hancock va începe într-adevăr o nouă zi, dar nu şi pentru mine. Soarele meu se va stinge cum s-a stins şi soarele zilei, numai că al meu n-o să mai răsară nicicând. Mâine, zorii îmi vor surâde în altă lume.

— Astea sunt gânduri negre cărora fratele meu Winnetou nu trebuie să le dea crezare! Într-adevăr, deseară vom avea de înfruntat primejdii mari; dar de câte ori n-am biruit noi moartea, de câte ori, hotărâţi şi neabătuţi, n-am silit-o să-şi retragă braţul sterp întins spre inimile noastre! Alungă tristeţea care te-a cuprins! Nu e decât urmarea oboselii din ultimele zile.

— Nu, Winnetou nu se lasă doborât de oboseală; oricât de mare ar fi, ea nu-i poate răpi pacea sufletului. Fratele meu Şarli ştie cât de însetat am fost întotdeauna după apa cunoaşterii şi a ştiinţei. Mi-ai dat să beau din ea şi am băut cu lăcomie şi am învăţat mai multe decât oricare din fraţii mei roşii. Dar am rămas totuşi indian. Oamenii albi seamănă cu animalele domestice care şi-au pierdut treptat tăria simţurilor, pe când indianul e ca sălbăticiunea care simte totul şi al cărei suflet aude orice zvon. Ea ştie când îi vine sfârşitul. Nu că-l bănuieşte doar, ci îl şi simte aievea şi se ascunde hăt în desişul pădurii, ca să moară în linişte şi singurătate. Vezi tu, Şarli, acest simţământ, care nu minte niciodată, îl încearcă acum pe Winnetou.

Îl strânsei îndelung la pieptul meu şi vorbii:

— Totuşi fratele meu se înşală. N-ai mai simţit niciodată la fel?

— Nu, niciodată.

— Aşadar e prima oară?

— Da.

— Atunci de unde ştii ce înseamnă şi că-ţi prevesteşte sfârşitul?

— E foarte limpede, prea limpede! Winnetou va muri împuşcat, căci numai glonţul îl poate răpune. De cuţit sau tomahawk se apără el uşor… Fratele meu Şarli să-mi dea crezare: chiar azi mă voi duce în veşnicile… da, da…

Tăcu. „în veşnicele plaiuri ale vânătoarei” voia să spună… Dar nu-şi duse vorba până la capăt… Abia după un răstimp adăugă:

— Merg acolo unde… odată şi odată mă va urma şi fratele meu Old Shatterhand. Atunci ne vom revedea şi nu va mai fi nici o deosebire între oamenii albi şi cei roşii…

Mă strânse la piept şi tăcu din nou. Eram adânc mişcat. Un glas lăuntric îmi spunea că instinctul lui fără greş nu-l înşală nici de data asta. Încercai totuşi să-i alung gândurile atât de sumbre şi de aceea i-am spus:

— Winnetou s-a crezut mai tare şi mai rezistent decât este aievea. Nu zic, Winnetou e într-adevăr cel mai neînfricat războinic al seminţiei sale, dar la urma urmelor nu e nici el mai mult decât un om. Şi dacă niciodată nu l-am văzut obosit, iată că astăzi dă totuşi semne de oboseală. Zilele şi nopţile din urmă au fost peste măsură de grele. De aici şi neîncrederea în sine şi gândul amar. Ca să le alungi nu e nevoie decât de odihnă. Sa rămână deci fratele meu aici şi să se culce pe lângă oamenii care ne vor aştepta la poalele muntelui.

Îi înşirai toate acestea cu multă căldură şi convingere. Dar Winnetou clătină uşor din cap.

— Cred că fratele Şarli glumeşte.

— Ba nu. Am văzut adineauri cum arată peştera şi am măsurat-o bine din ochi. Mă prind deci să conduc de unul singur atacul.

— Adică să nu fiu şi eu de faţă? întrebă el, în timp ce o flacără ciudată îi învălui ochii.

— Doar ai făcut destul. Ai dreptul să te odihneşti.

— Şi tu? Eu cred că ai făcut mai mult decât mine şi decât toţi laolaltă. Nu, nu rămân!

— Nici dacă te rog în numele prieteniei noastre?

— Nici atunci! Vrei să se spună că Winnetou, căpetenia apaşilor, s-a speriat în faţa morţii?

— Nimeni n-ar îndrăzni să spună aşa ceva.

— Chiar dac-ar tăcea toată lumea şi nimeni nu m-ar lua drept fricos, încă s-ar găsi un om a cărui mustrare mi-ar urca sângele în obraz!

— Cine să te mustre?

— Winnetou! El însuşi! Pe când fratele Şarli s-ar lua la trântă cu moartea, Winnetou şi-ar spune mereu că, trecând de partea laşilor, nu mai are dreptul să se cheme războinic, nicidecum căpetenia unui neam viteaz. Nu, nu! Nu-mi cere să rămân! Adică să crezi chiar tu până la urmă că am ajuns să mă port ca un coiot, iar mie să-mi fie scârbă de mine? Mai bine de o mie de ori moartea!

Acest ultim argument mă făcu să tac. Mândrul Winnetou s-ar fi năruit sufleteşte şi trupeşte sub povara propriilor sale imputări.

După o scurtă pauză, apaşul reluă:

— Am văzut amândoi de atâtea ori moartea cu ochii şi fratele meu a fost întotdeauna pregătit pentru cel clin urmă ceas. Ştiu că şi-a însemnat în carneţel ultimele lui dorinţe pentru cazul că ar fi căzut în luptă. Eu trebuia să i le împlinesc. În graiul feţelor palide aceasta se cheamă testament… Winnetou şi-a făcut şi el testamentul, dar nu ţi-a vorbit nimic până acum când îşi presimte moartea. Vrei să-mi împlineşti tu dorinţele?

— Sunt gata, deşi sper din toată inima că presimţirile tale nu se vor adeveri şi vei mai petrece pe pământ multe ocoluri de soare. Dar dacă totuşi ai să cazi vreodată, te asigur că-ţi voi împlini cu sfinţenie porunca.

— Chiar dac-ar fi greu, foarte greu de împlinit?

— Winnetou ştie că întrebarea e de prisos. Trimite-mă în ghearele morţii şi mă duc!

— Ştiu, Şarli, ştiu. Pentru mine ai sări şi în focul cel mai crâncen. Vei face tot ce-ţi cer. Eşti singurul om în stare s-o

facă. Mai ţii tu minte că odată, când nu ne cunoşteam încă prea bine, am vorbit amândoi despre bogăţie şi aur?

— Da, îmi amintesc.

— Mi se părea atunci că ai gândi altfel de cum vorbeai şi că aurul ar avea de fapt mare preţ în ochii tăi. Aveam dreptate?

— Nu te înşelai prea mult, mărturisii eu.

— Dar acum? Spune-mi adevărat.

— Orice alb preţuieşte averea. Eu însă nu mă gândeam atunci la comori moarte şi la bucurii trecătoare. Adevărata fericire nu se află decât în comorile inimii.

— Ştiam că acuma vei vorbi aşa. Nu e o taină pentru tine că eu cunosc multe locuri pline cu nuggeţi sau cu praf de aur. Ar fi destul să-ţi arăt numai un singur zăcământ din acestea şi ai ajunge un om bogat, chiar foarte bogat. Dar atunci n-ai mai fi fericit. Bunul Manitu nu te-a făcut să trândăveşti şi să te îmbuibi cu bogăţii. Trupul tău semeţ şi sufletul tău curat merită ceva mai bun. Eşti om şi om trebuie să rămâi! De aceea încă demult m-am hotărât să nu-ţi spun unde se află acele vetre de aur. Mă vei condamna oare pentru acest lucru?

— Nicidecum! răspunsei cu deplină sinceritate.

Îl aveam în faţă pe cel mai bun prieten al meu. Presimţind că i se curmă firul vieţii, omul acesta îmi încredinţa ultimele lui dorinţe. Cum să mă fi coborât într-o asemenea clipă la josnicul gând al înavuţirii?

— Şi totuşi ai să vezi mult, foarte mult aur, continuă Winnetou. Numai că aurul acela nu e pentru tine. După ce voi muri, du-te până la mormântul tatălui meu. Îl ştii doar. Sapă dinspre apus la temelia mormântului şi vei găsi acolo testamentul lui Winnetou, fratele tău plecat dintre cei vii. Acolo mi-am însemnat dorinţele şi te rog să le împlineşti.

— Mă leg cu jurământ! îl asigurai eu şi lacrimile îmi scăldară obrajii. Nici o primejdie, oricât de mare, nu mă va împiedica să-ţi împlinesc voia, precum ai scris-o în testamentul tău.

— Îţi mulţumesc. De-acum, gata! Să ne pregătim ele atac. Eu am să mor. Să ne luăm deci rămas bun, dragul meu Şarli! Bunul Manitu să te răsplătească pentru tot ce mi-ai fost şi ai săvârşit alături de mine! Prea sărac mi-e cuvântul pentru cele ce simt. Să nu plângem! Doar suntem bărbaţi! Îngroapă-mă în munţii Ventre, pe malul lui Metsur, împreună cu calul şi cu toate armele mele. Nu uita nici puşca de argint; n-aş vrea să încapă pe alte mâini. Şi când te vei întoarce printre ai tăi, acolo unde nimeni nu te va iubi ca mine, aminteşte-ţi uneori de prietenul şi fratele Winnetou. Fii binecuvântat, tu, care mi-ai fost binecuvântare!

Şi apaşul îşi lipi palma de creştetul meu. Îi ascultai suspinul greu, înăbuşit şi, strângându-l la piept, rostii printre lacrimi:

— Winnetou, scumpul meu Winnetou, nu e decât o părere, o umbră fugară! Tu trebuie să rămâi în viaţa. Nu veni la atac!

— Nu se poate! răspunse el încet dar hotărât şi, smulgându-se de lângă mine, porni în direcţia taberei noastre.

Urmându-l, mă frământam zadarnic cum să-l feresc de primejdia ce-l aştepta. Nu vedeam nici o cale, niciuna. Îmi amintesc şi azi, după atâta vreme, cum aş fi jertfit atunci orice pentru un singur cuvânt, pentru un argument salvator.

Eram răscolit până-n adâncul inimii. Şi Winnetou la fel – în ciuda sforţărilor sale de a se stăpâni. Îi desluşeam tremurul din glas pe când vorbea cu oamenii noştri.

— S-a întunecat bine de tot. E timpul să pornim. Fraţii mei să se ţină după mine şi Old Shatterhand!

Căţărându-ne în şir câte unul, urmarăm acelaşi drum pe care îl străbătusem mai înainte cu Winnetou. Urcuşul acesta încet şi tăcut se dovedea acum, din cauza întunericului şi mai anevoios. Abia după o ora şi ceva ne văzurăm ajunşi la marginea craterului. Pe fundul aşa-

numitei peşteri ardea un foc mare, la lumina căreia vedeam prizonierii, ca şi paznicii, tolăniţi pe jos. Nici un cuvânt, nici un zgomot nu ajungeau până la urechile noastre.

Întâi de toate fixarăm frânghia de un colţ masiv de piatră, apoi stăturăm liniştiţi aşteptând ca oamenii noştri să aprindă focurile în partea cealaltă a muntelui. Nu dură mult şi zărirăm în apus aprinzându-se pe rând cinci flăcări, ca nişte focuri de tabără. Ascultarăm apoi atenţi, privind în acelaşi timp în adâncul prăpastiei. Controlul se dovedi foarte util: observarăm un indian ieşind dintr-un soi de tunel şi comunicând ceva cu ceilalţi străjeri care, ridicându-se repede de jos, dispărură împreună cu el în deschizătura respectivă. Se grăbeau să vadă focurile aprinse de noi.

Acesta era momentul aşteptat. Apucai capătul frânghiei. Winnetou însă mi-l smulse din mână.

— Căpetenia apaşilor va coborî primul! hotărî el. Fratele meu să mă urmeze.

Stabiliserăm dinainte ca oamenii să coboare la un anume interval unul de altul, încât atunci când capătul frânghiei va fi atins fundul prăpastiei, să nu fie agăţaţi de ea decât patru inşi. Winnetou coborî. Aşteptai până se creă distanţa cuvenită şi-l urmai. După mine venea Fred. Coborâşul se desfăşura mult mai repede decât ne-am fi aşteptat. Din fericire, frânghia rezista, iar oamenii de sus o manevrau în ritmul cuvenit.

Fireşte că se prăvăliră în adânc nu puţine pietricele şi sfărâmături de stâncă. Noaptea, pe întuneric, nici nu se putea altfel. Probabil că una din pietre lovi un copil, căci îl auzirăm ţipând. Cât ai clipi, apăru prin deschizătură capul unui indian. Auzind cum se rostogolesc pietrele, îşi întoarse privirea în sus şi răcni lung, în semn de alarmă.

— Hai, repede! îl îndemnai pe Winnetou. Altminteri se duce de râpă totul!

Ai noştri, observând de sus ce se întâmplă, sloboziră funia cu şi mai mare viteză. În vreo treizeci de secunde atinserăm fundul craterului, dar în aceeaşi clipă câteva gloanţe

fulgerară prin deschizătura pomenită mai sus şi Winnetou se prăbuşi! Iar eu împietrii de groază.

— Winnetou, frate, te-au lovit? strigai.

— Winnetou va muri! răspunse el.

O mânie surdă, nemăsurată, mă potopi atunci. Fred Walker mă ajunse din urmă.

— Moare Winnetou! îl anunţai. Pe ei!

Nici nu mai scosei pistolul de la brâu. Cu pumnii goi mă năpustii asupra celor cinci indieni care ieşiseră din tunel. Cel din faţa era însăşi căpetenia. Îl recunoscui imediat.

— Ko-it-se, te zdrobesc! urlai nebuneşte şi-i repezii un pumn năprasnic în tâmplă.

Indianul căzu ca un butuc. Străjerul de alături tocmai ridicase tomahawkul asupră-mi, dar un mănunchi de raze venind de la focurile noastre îmi lumină o clipă faţa… şi omul scăpa din mână unealta ucigătoare.

— Kà-ut-skamasti – pumnul care omoară! exclamă el îngrozit.

— După cum vezi: Old Shatterhand. Piei, fiară! tunai eu.

Nu mai reuşeam sa mă ţiu în frâu. Îl culcai la pământ şi pe acesta.

— Kà-ut-skamasti! Urlau indienii speriaţi, năuciţi.

— Old Shatterhand! se miră la rândul lui Fred Walker. Va să zică din ăştia-mi eşti, Charlie! Acuma înţeleg totul. Am câştigat partida! Dăm iama în ei!

O lamă de cuţit mă fripse în umăr, dar nu-mi păsa. Alţi doi ogellallaşi căzură împuşcaţi de Fred, iar pe un al treilea îl lichidai eu. Între timp coborâră pe frânghie destui oameni de-ai noştri. Restul indienilor puteam să-i las în seama lor.

Alergai repede la Winnetou şi îngenuncheai lângă el.

— Unde te-au rănit, frate?

— Ntsàge-tche – aici, în piept, răspunse Winnetou cu glasul stins, ducându-şi mâna spre partea dreaptă a pieptului.

Şi mâna se înroşi de sânge.

Scosei cuţitul şi-i despicai haina. Glonţul îi pătrunsese în plămân. Toată fiinţa mea se cutremura de o durere nemaiştiută până atunci.

— Mai e nădejde, dragul meu, căutai să-l consolez.

— Fratele Şarli să mă ridice lângă pieptul lui ca să pot urmări lupta, se rugă el.

Îi împlinii dorinţa. Astfel, Winnetou putu să vadă cu ochii lui cum ogellallaşii, de îndată ce apăreau prin deschizătură, cădeau sub loviturile oamenilor noştri, ce coborau din ce în ce mai mulţi pe frânghie. Colonişti prizonieri fură dezlegaţi. Se auzeau exclamaţii de bucurie, cuvinte de recunoştinţă. Dar toate acestea nu-mi spuneau nimic. Nu-l vedeam decât pe Winnetou, pe prietenul muribund. Rana încetă să mai sângereze. Bănuiam că se produsese o hemoragie internă.

— Are fratele meu vreo dorinţă? îl întrebai. Stătea tăcut, cu ochii închişi, cu capul sprijinit de pieptul meu. Iar eu nu mă încumetam să fac cea mai mică mişcare.

Bătrânul Hillmann şi ceilalţi colonişti eliberaţi puseseră şi ei mâna pe armele împrăştiate pe jos şi se pregăteau să pătrundă în tunelul cu pricina. Dar nici asta nu mă mai interesa. Priveam neputincios chipul prietenului meu, chipul lui ca de aramă, cu pleoapele grele, lăsate.

După puţin, se ivi şi Fred Walker. Sângera şi el.

— I-am lichidat pe toţi! mă anunţă bravul grăsun. Au pierit ca muştele.

— Dar şi omul acesta va muri, spusei cu glasul sugrumat. Toţi laolaltă nu valorează cât acest suflet ce se stinge în braţele mele.

Apaşul zăcea nemişcat. Feroviarii care, trebuie spus, se purtaseră vitejeşte în luptă, precum şi bieţii colonişti se adunară în jurul nostru, tăcuţi şi adânc îndureraţi, în cele din urmă, Winnetou deschise ochii.

— Are fratele meu vreo dorinţă? repetai întrebarea de adineauri.

Dădu din cap şi rosti încet:

— Fratele meu Şarli să-i conducă pe aceşti oameni în munţii Ventre-Mari. Lângă pârâul Metsur ei vor da de pietrele scumpe pe care le caută. Să le stăpânească sănătoşi.

— Altceva, Winnetou?

— Fratele meu Şarli să nu-l uite pe apaş… Pot oare coloniştii să se mai urce sus, aşa chinuiţi cum sunt?

— Da, îl asigurai eu, deşi vedeam cât de mult suferiseră bieţii oameni de pe urma curelelor care le intraseră în carne.

— Winnetou îi roagă să mai spună odată cântecul acela…

Bătrânul Hillmann nici nu mai aşteptă îndemnul meu. Făcu semn celorlalţi şi urcară cu toţii pe un braţ de stâncă înălţat deasupra noastră pentru a îndeplini ultima dorinţă a lui Winnetou. Apaşul îi urmări din ochi până ajunseră sus. Apoi îmi cuprinse mâinile şi ascultă…, După ce ultimul acord se stinse, Winnetou încercă să-mi spună ceva. Dar nu mai avu putere. Îmi apropiai urechea de gura lui. Atunci, cu un ultim şi suprem efort, îmi şopti:

— Şarli… Rămâi cu bine!

Un tremur îl străbătu şi un val de sânge îi ţâşni pe gură. Marele conducător al apaşilor îmi mai strânse odată mâinile, crispat, convulsiv, apoi trupul i se destinse şi strânsoarea slăbi treptat. Winnetou murise!

Ce-aş mai putea spune? Marile dureri nu încap în cuvinte. O, de-ar veni totuşi timpul când astfel de întâmplări tragice să nu se mai petreacă decât în legendele străvechi!

Privisem nu o dată moartea în ochi. În Vestul sălbatic trebuie să fii oricând pregătit de moarte. Şi totuşi acum, în faţa trupului neînsufleţit al celui mai drag şi mai devotat prieten al meu, inima mi se frângea de durere. Mă găseam într-o stare de nedescris. Ce om minunat se stinsese! Şi cât de brusc, de nemilos îl lovise moartea! Aşa se vor stinge pe rând oamenii rasei sale! Asemenea lui, cel mai nobil fiu al indienilor!

Întreaga noapte îl vegheai tăcut, cu ochii arşi de un foc lăuntric. Zăcea şi acum în braţele mele precum murise. Ce gândeam? Ce simţeam? Ce sens ar avea întrebarea?! Dac-ar fi fost cu putinţă, o, cât de bucuros mi-aş fi dat o jumătate din viaţă pentru el! Dar iată-l mort şi destinul nu avea întoarcere. Aşa se stinsese cândva în braţele mele bătrânul dascăl Klekih-Petra, iar mai târziu, propria-i soră, frumoasa Nşo-ci.

Presimţirea nu-l înşelase. Cu lucidă şi stranie prevedere, el îmi indicase şi locul unde dorea să fie înmormântat. Cum pe colonişti îi aşteptau acolo, în munţi, mult râvnitele pietre, aceştia se oferiră cu dragă inimă să apuce acelaşi drum cu mine. Astfel sarcina de a-l transporta pe Winnetou la locul de veci îmi fu simţitor uşurată.

A doua zi în zori ne depărtarăm de muntele Hancock. Hoardele ogellallaşilor puteau să apară în orice clipă. Pe Winnetou, învelit în pături, îl legasem pe spinarea unui cal. Până la munţii Ventre-Mari nu erau decât două zile de drum. Într-acolo mergeam, având grijă ca indienii să nu dea de urmele noastre.

În seara zilei următoare atinserăm valea lui Metsur. Acolo îl înmormântarăm pe minunatul meu prieten, dându-i toate onorurile cuvenite unui mare şi viteaz conducător. Îl îngroparăm în ţinuta de război şi călare pe mustangul lui împuşcat anume în acest scop. Iar deasupra înălţarăm un gorgan masiv pe care nu-l împodobesc, după obiceiul indienilor, scalpurile duşmanilor răpuşi – ci trei cruci de lemn.

Solul nisipos al acelei văi nu conţinea doar făgăduitele pietre, ci şi mult praf de aur, care-i răsplăti din belşug pe feroviari pentru strădania lor. Câţiva se hotărâseră chiar să întemeieze, împreună cu coloniştii, o nouă aşezare purtând acelaşi nume: Helldorf. Ceilalţi se întoarseră la Echo-Cannon. Între timp, banditul Haller murise de pe urma rănii. Complicii lui fuseseră judecaţi şi pedepsiţi potrivit legilor.

Micul clopot îngropat de Winnetou fu iarăşi scos la iveală de colonişti şi folosit într-o nouă capelă. Iar când oamenii îşi împreunară din nou glasurile într-un cântec smerit, gândul lor se lumina întru amintirea preanobilului şi neînfricatului conducător indian…

Chapter 8 TESTAMENTUL LUI WINNETOU.

Winnetou mort! Aceste două cuvinte sugerează starea în care mă aflam. Părea că nu voi reuşi să mă despart de mormântul lui. Stăteam acolo zile întregi, mut de durere şi contemplând forfota oamenilor care lucrau la noua lor aşezare. Mă uitam, dar de fapt nu vedeam nimic. Glasurile treceau pe lângă mine ca un zvon depărtat. Eram ca şi absent. Parcă mă lovise cineva în moalele capului şi căzusem în acea stare de semi conştientă când sunetele se pierd undeva departe, iar imaginile joacă stranii ca după un geam aburit. Noroc că ogellallaşii nu dăduseră între timp de urmele noastre şi că nu mai puteau descoperi acum locul unde ne aflam. Altminteri n-aş fi fost în stare să le ţin piept. Sau, mai ştii, poate că primejdia m-ar fi trezit din apatie? Poate.

Bravii oameni încercau cu stăruinţă să-mi deştepte interesul pentru munca lor, dar nu reuşeau decât în foarte mică măsură. Mi-au trebuit câteva zile ca să-mi revin şi să le dau în sfârşit o mână de ajutor.

Acţiunea reconfortantă a muncii nu întârzie să-şi arate roadele. Ce-i drept, rosteam cu greu câte un cuvânt, totuşi vechea mea energie începu să se manifeste din nou, încât ajunsei în curând îndrumătorul activităţii pe şantier.

Toate acestea durară două săptămâni, până hotărâi să curm zăbava. Testamentul lui Winnetou mă chema spre Nugget-tsil, acolo unde îi înmormântasem pe Inciu-ciuna şi pe minunata-i fiică Nşo-ci. În plus, mă simţeam dator să trec pe la Rio Pecos şi să-i înştiinţez pe apaşi despre moartea celui mai mare şi mai vestit dintre conducătorii lor. Ştiam că în prerie asemenea veşti se răspândesc fulgerător (poate ca apaşii vor fi aflat totul încă înainte de sosirea mea), dar mă

credeam obligat să-i informez în calitate de martor ocular, să le descriu tragica întâmplare cât mai fidel şi mai amănunţit. Colonişti se puteau dispensa acum de mine; dacă simţeau cumva nevoia să se consulte cu un westman încercat, îl aveau pe Fred Walker, care hotărâse să mai rămână cu ei.

Plecai aşadar, după o despărţire emoţionantă. Plecai la drum călare pe murgul meu credincios şi fortificat în urma zilelor lungi de odihnă.

Poate că altădată aş fi dorit să trec prin cât mai multe aşezări omeneşti; acuma însă, nu voiam să întâlnesc pe nimeni; trebuia să-mi port durerea în singurătate.

Şi, într-adevăr, nu văzui faţă omenească până la Beaver-Creek, din Canadienii nordici, unde îmi răsări în cale cruntul şi primejdiosul To-kei-hun, căpetenia comanşilor, din mâinile căruia scăpasem cândva cu multă abilitate. Pe când noi ne băteam cu siucşii, la sud comanşii dezgropaseră din nou securea războiului şi To-kei-hun pornise împreună cu şaptezeci de supuşi spre sacrul Makik-Natum, muntele galben, unde se află mormintele căpeteniilor lor, ca să oficieze acolo dansul războiului şi să consulte „vracii”. În drum ei capturaseră câţiva albi şi hotărâseră să-i omoare la stâlpul torturii. Apariţia mea îi salvă pe aceşti oameni din ghearele morţii. Trec însă peste această întâmplare, ea neavând legătură cu Winnetou. Am s-o povestesc cu altă ocazie. Pe albii eliberaţi îi călăuzii până la frontiera cu New Mexico, unde se aflau în siguranţă. De acolo m-aş fi putut duce direct spre Rio Pecos. Dar mă interesa în primul rând testamentul lui Winnetou; trebuia să lămuresc totul cât mai repede. Mă îndreptai deci spre sud-est, către Nugget-tsil.

Drumul era primejdios, trecând prin teritoriul ostil al comanşilor şi prin cel al kiowaşilor de care trebuia să mă feresc cu toată atenţia. Întâlnii şi o seamă de urme, dar, ţinându-mă cât mai departe de ele, sosii neobservat până în preajma lui Canadian-River. Acolo descoperii nişte urme de copite înşirându-se exact pe direcţia în care înaintam eu. Ca

să nu mă pomenesc cu niscai indieni şi nici cu albi, ar fi trebuit să fac un ocol mare, ceea ce nu-mi prea convenea, în afară de asta, voiam să ştiu cine erau călăreţii din faţă: indieni sau albi. De aceea îmi continuai drumul în aceeaşi direcţie. Urmele nu erau mai vechi de o oră.

Curând constatai că e vorba de trei călăreţi; întâlnii apoi şi locul unde se opriseră pentru un scurt popas. Unul descălecase, probabil pentru a mai strânge chinga şeii. Era încălţat cu cizme. Aşadar, un alb. Şi cum nu vedeam de ce un alb s-ar fi însoţit cu doi indieni, ajunsei la concluzia că tustrei călăreţii trebuie să fie albi.

Nici nu-mi trecea prin gând să-mi schimb itinerarul din cauza lor. Îmi văzui mai departe de drum. De altfel, chiar dacă îi întâlneam, nimic nu mă obliga să rămân cu ei. Călăreţii – era vizibil – se deplasau fără grabă. Astfel îi ajunsei din urmă în numai două ore. Nu departe se zăreau nişte coline printre care şerpuia în vale Canadian-River.

Era în asfinţit şi intenţionam să poposesc pe malul apei. Nu vedeam de ce prezenţa celor trei străini din faţa mea m-ar fi făcut să renunţ la acest plan. Chiar dacă-şi puseseră şi ei în gând să poposească aici, nu eram deloc obligat să le ţin companie. După puţin, călăreţii dispărură în desişul ce acoperea colinele, iar când ajunsei şi eu acolo, îi văzui lângă râu ocupaţi cu priponirea cailor. Păreau să aibă cai şi arme bune. Dar înfăţişarea lor nu-mi inspira nici o încredere.

Zărindu-mă aşa, dintr-o dată, se speriară mai întâi, apoi însă se liniştiră şi-mi răspunseră la salut. Mă oprisem la oarecare distanţă de ei.

— Omule, ne-ai băgat în sperieţi! vorbi unul apropiindu-se de mine.

— Aveţi cumva conştiinţa încărcată ca să tresăriţi din te miri ce? îl întrebai.

— Pshaw! Cât despre asta, dormim liniştiţi! Fiindcă altcum, vei fi ştiind şi dumneata că o conştiinţă încărcată nu prea e pernă moale. Dar ţine cont, domnule, că aici, în Vestul plin de primejdii neaşteptate, apariţia unui străin te

cam îndeamnă să pui mâna pe cuţit. Dar îmi dai voie să te întreb de unde vii?

— Dinspre Beaver-Fork.

— Şi încotro?

— Spre Rio Pecos.

— Atunci ai drum lung de făcut. Noi mergem numai până la Mugworthills.

Ciulii urechile. Mugworthills făcea parte din acelaşi lanţ de munţi pe care Winnetou şi tatăl său îl numeau Nugget-tsil. Ce interese vor fi având acolo aceşti trei oameni? Trebuia să le aflu intenţiile.

— Mugworthills? Unde vine asta? Întrebai, făcând-o pe neştiutorul.

— E o regiune foarte frumoasă. Creşte acolo un soi de peliniţă căreia i se spune., „mugwort”, de unde şi denumirea regiunii. Dar se mai găseşte şi altceva.

— Ce?

— Hm. Dac-ai şti!… Dar nu-ţi spun nimic. Altminteri te-ai grăbi să mergi şi dumneata cu noi.

— Gură-spartă! interveni mânios unul din ceilalţi doi călăreţi. Ce tot îndrugi acolo?

— Pshaw! Nu ştii că gândurile plăcute îţi gâdilă limba? Dar, în definitiv, dumneata, domnule, cine eşti?

Fireşte ca aluzia ce-i scăpase de pe buze îmi stârni interesul. Era, desigur, vorba de Nugget-tsil. Văzusem şi eu cu altă ocazie peliniţa ce creşte acolo pe întinderi mari. Cuvintele acestea învăluite în mister mă îndemnau să mă alătur grupului, fără a-mi declara însă identitatea. De aceea îmi dădui o meserie inventată ad-hoc.

— Sunt puitor de capcane, dacă n-aveţi nimic împotrivă.

— Nu ne deranjează. Şi numele? Sau preferi să ţi-l ascunzi?

— Ba de loc. Mă cheamă Jones.

— Rar nume, foarte rar, n-am ce zice! se veseli el. Mă întreb dacă o să-l pot reţine… Şi capcanele unde le-ai lăsat?

— Mi le-au luat comanşii împreună cu toată agonisita mea de două luni.

— Ghinion!

— Da, mare ghinion. Dar sunt bucuros că am scăpat teafăr.

— Te cred. Indivizii ăştia nu cruţă nici un alb, mai cu seamă acum.

— Parcă kiowaşii nu sunt la fel de răi?!

— Ba da.

— Şi cu toate astea, v-aţi încumetat prin teritoriul lor.

— Cu noi e altceva. Noi suntem aici în siguranţă. Avem nişte recomandaţii clasa întâi. Mister Santer e prieten cu Tangua, şeful lor.

Santer! Vă puteţi imagina şocul ce-l produse asupra mea acest nume. Cu mare greu izbutii să mă prefac indiferent şi calm. Deci oamenii aceştia îl cunoşteau pe Santer! Acum eram hotărât să mă alătur grupului lor. Doar nu putea fi vorba de un alt Santer decât de banditul care ne scăpase de atâtea ori din mâini. Ştiam că e prieten cu Tangua, căpetenia kiowaşilor.

— Şi Santer al dumneavoastră e un om atât de influent? întrebai eu cu toată naivitatea.

— Ba bine că nu! Mai ales printre kiowaşi. Dar ia spune, dumneata n-ai de gând să descaleci? Înserează şi-mi închipui că vrei să poposeşti aici. Uite apa, uite şi păşunea pentru cal!

— Hm, chiar dumneata spuneai adineauri că aici trebuie să fii prudent. Şi cum eu nu vă cunosc…

— Cum adică, avem noi mutre de bandiţi?

— Asta nu. Dar dumneata m-ai descusut în tot felul fără să-mi spui măcar cu cine am onoarea.

— Ţi-o spun imediat. Suntem westmen-i şi ne îndeletnicim când cu una, când cu alta. Omul se hrăneşte pe-aici cum poate. Mie îmi zice Gates; dincoace îl vezi pe mister Clay, iar dumnealui de dincolo e mister Summer. Acum eşti mulţumit?

— Yes!

— Atunci descalecă sau vezi-ţi de drum, după pofta inimii!

— Dacă-mi îngăduiţi, voi rămâne cu dumneavoastră. Pe meleagurile astea e de preferat să nu stai de unul singur.

— Well! Cât eşti cu noi, să n-ai nici o grijă. Numele lui Santer ne ocroteşte pe toţi.

— Dar ce fel de om mai e şi Santer ăsta? mă interesai eu, în timp ce descălecam.

— Un gentleman în toată puterea cuvântului. O să-i fim foarte îndatoraţi dacă lucrurile vor ieşi aşa cum ne-a făgăduit.

— Îl ştiţi de multă vreme?

— Nu. L-am cunoscut acum câteva zile.

— Da? Unde?

— La fortul Arkansas. Dar de ce te interesează? Nu cumva îl cunoşti şi dumneata?

— Păi dacă l-aş cunoaşte, ce rost ar avea să mai întreb? Nu-i aşa, mister Gates?

— Hm, asta cam aşa-i.

— Spuneai că numele lui Santer vă asigură împotriva kiowaşilor. Or, aflându-mă acum printre dumneavoastră, profit şi eu ca să zic aşa, de ocrotirea lui. E căzul deci să mă interesez, nu?

— Yes! Atunci ia loc lângă noi şi fă-te comod. Ai demâncare?

— Doar o bucată de pastramă.

— Noi ne-am aprovizionat mai serios. Pofteşte şi dumneata, dacă vrei.

La început îi privisem cu suspiciune, crezând că am de-a face cu nişte vagabonzi. Acuma însă înclinam să-i socotesc oameni de treabă, adică ceea ce – după normele specifice Vestului – s-ar putea numi oameni mai mult sau mai puţin cinstiţi.

Adusei apă limpede de la râu şi ne aşezarăm pe frupt. Oamenii mă tot măsurau cu coada ochiului. După un

răstimp Gates, care părea să vorbească şi în numele celorlalţi, mi se adresă din nou.

— Aşadar, ţi-au luat capcanele şi vânatul. Păcat! Cum ai să-ţi mai procuri demâncare?

— Dobor eu vreun animal.

— Văd că ai două puşti. Sunt bune?

— Bunicele. Asta mare e pentru gloanţe, cealaltă pentru alice.

Îmi înfăşurasem carabina într-o husă croită de mine. Dacă le pomeneam de doborâtorul de urşi şi de carabina Henry, se lămureau imediat cine sunt.

— Ciudat om! De ce să te cari cu două puşti, una pentru alice şi alta pentru gloanţe, când ţi-ar ajunge una singură cu două ţevi, fiecare pentru alt soi de muniţie!

— E drept, dar m-am deprins cu arma asta veche.

— Şi ce-ai de gând la Rio Pecos, mister Jones?

— Nimic deosebit. Cică se găseşte acolo vânat bunicel.

— Dacă te laşi în nădejdea că apaşii îţi vor da voie să vânezi pe teritoriul lor, atunci nu te văd bine. Cum să-ţi treacă prin gând aşa ceva? Deocamdată n-ai pierdut decât nişte capcane şi câteva piei de animal. Dincolo, însă, rişti să-ţi pierzi propria piele. Ţii neapărat să te duci la Rio Pecos?

— Nu. În fond, nu mă obligă nimeni şi nimic.

— Atunci hai cu noi!

— Cu dumneavoastră?! mă prefăcui eu mirat.

— De ce nu?

— Păi, ziceaţi că vă duceţi la Mugworthills!

— Ei da.

— Şi ce să caut eu acolo?

— Hm, ştiu eu dacă să-ţi spun sau nu? Voi ce părere aveţi, Clay, Summer?

Ceilalţi doi se priviră o clipă întrebător, apoi Clay răspunse:

— E o chestiune cam delicată. Ştii doar că mister Santer ne-a obligat să tăcem. Dar, pe de altă parte, tot dânsul

spunea că ar mai fi nevoie de câţiva oameni potriviţi. Aşa că procedează cum crezi.

— Well! se hotărî Gates. Dacă mister Santer mai angajează oameni, de ce nu l-am lua pe Jones cu noi? Va să zică, n-ai nici o altă obligaţie?

— N-am nimic, îl asigurai eu.

— Înseamnă că dispui de timp?

— Berechet.

— Ai vrea să te apuci de o treabă care ne-ar aduce bani serioşi?

— De ce nu? Orice om vrea să câştige bani. Şi dacă afacerea promite, nu văd de ce aş sta pe gânduri. Fireşte că trebuie să aflu mai întâi despre ce e vorba.

— Păi altminteri cum! De fapt e un secret, dar dumitale am să ţi-l spun. Ai o mutră atât de cinstită şi sinceră, încât nu cred să ne tragi pe sfoară.

— Ei, în ce priveşte cinstea, te rog să n-ai îndoieli.

— Nici nu am. Ei bine, mergem la Mugworthills după nuggeţi.

— Nuggeţi! exclamai eu mirat. Se găseşte aur acolo?

— Nu ţipa aşa! Spune dacă te trage inima, că nuggeţi sunt, slavă Domnului!

— De unde ştiţi?

— Păi, de la mister Santer.

— I-a văzut el?

— Asta nu. Altminteri de ce ne-ar mai lua şi pe noi? Ar pune singur mâna pe comoară.

— Va să zică nu i-a văzut? E numai o presupunere. Hm!

— Ba nu e presupunere. E sigur. Omul cunoaşte regiunea, numai locul nu-l ştie precis.

— Pare cam ciudat.

— Pare, nu zic nu. Dar ăsta-i adevărul. Să-ţi spun exact cum stau lucrurile, cum ni le-a înfăţişat el. Ai auzit vreodată de Winnetou?

— Căpetenia apaşilor? Da, ştiu.

— Poate că vei fi auzit şi de un anume Old Shatterhand?

— Parcă.

— Bun. Află că ăştia doi, care sunt prieteni la cataramă, au urcat cândva la Mugworthills, împreună cu tatăl lui Winnetou, cu o fata roşie şi cu încă un alb. Mister Santer îi spionase şi surprinsese tocmai momentul când Winnetou se sfătuia cu tatăl lui când şi cum să urce până sus şi să aducă nuggeţi. Era deci limpede. Însemna că nuggeţii zac pe-acolo cu grămada, nu?!

— Probabil.

— Ascultă mai departe: mister Santer a pândit ce-a pândit ca să vadă încotro apucă cei doi apaşi şi să afle unde anume e situat zăcământul. De fapt nu e nimic rău în asta. Şi aşa sălbaticii n-au ce face cu aurul. Nu-i cunosc valoarea, nu se pricep.

— Şi a reuşit mister Santer?

— Din păcate, nu prea. S-a luat după ei (urcase şi sora lui Winnetou), dar trebuind să tot cerceteze urmele, a pierdut o mulţime de timp şi a ajuns prea târziu. Apaşii terminaseră treaba şi coborau de pe munte. Ghinion, ce zici?

— Nu văd.

— Cum adică, nu vezi? Explică-mi şi mie.

— Apaşii n-aveau decât să coboare. Mister Santer putea să urce apoi liniştit, orientându-se după urmele lor. Acestea l-ar fi condus exact la nuggeţi.

— Formidabil! Văd că-ţi lucrează bine mintea. Poţi să ne fii într-adevăr de ajutor. Numai vezi că lucrurile s-au desfăşurat altfel. Santer, crezând pe bună dreptate că apaşii se întorc cu pungile doldora, a tras în ei ca să le ia nuggeţii.

— Şi? I-a ucis?

— Doar pe bătrân şi pe fată. Mormintele lor sunt chiar acolo sus. L-ar fi împuşcat el şi pe Winnetou, dar n-a mai fost chip pentru că apăruse ca din pământ Old Shatterhand, care s-a năpustit să-l prindă şi 1-a tot fugărit împreună cu nişte cete de apaşi până ce cu marc greu omul a reuşit să se refugieze la tribul kiowaşilor, cu a cărui căpetenie a legat

prietenie. Pe urmă, s-a mai urcat el la Mugworthills în repetate rânduri şi a căutat peste tot, dar degeaba. Abia acum i-a venit ideea să-şi ia nişte oameni de ajutor. Mai multe perechi de ochi văd mai bine decât una singură. Ei şi oamenii aceia suntem noi, trei la număr. Dacă vrei, poţi fi al patrulea.

— Şi credeţi că avem şanse de succes?

— Sută-n sută! Apaşii au coborât atunci atât de repede de la ascunzătoare, încât aceasta nu putea fi prea departe de locul unde i-a întâlnit apoi mister Santer. Nu vom avea deci de explorat decât o mică porţiune de teren. Numai dracu ne-ar putea încurca socotelile, că de timp nu ducem. Lipsă. Stăm oricât de mult, câteva săptămâni sau chiar luni, până găsim aurul. Nu e nici ţipenie de om acolo. Ei, ce părere ai?

— Ca să fiu sincer, povestea nu-mi prea place.

— De ce, omule?

— Păi, s-a vărsat sânge, au fost victime omeneşti…

— Ia lasă prostiile! L-am vărsat eu sau dumneata? Ce vină avem? Niciuna. Vrei să-i jelim acum pe indieni? În fond, asta e soarta lor: vor pieri cu toţii. Ce-a fost, nu ne priveşte. Noi să găsim aurul. Ne luăm fiecare partea şi huzurim ca domnul Astor sau ca alţi milionari.

Îmi dădui în sfârşit seama cu cine am de-a face. Nu erau ce-i drept chiar lepădături de ultimă speţă, cum întâlnisem atâtea în peregrinările mele; totuşi viaţa unui indian nu preţuia în ochii lor mai mult decât aceea a unui vânat oarecare. Nici nu prea erau oameni încercaţi şi prevăzători. Altminteri nu s-ar fi încrezut atât de lesne în înfăţişarea mea onestă, iniţiindu-mă nitam-nisam în secretul lor, ba propunându-mi chiar participarea la acţiune.

De prisos să mai spun cât de mult îmi convenea această întâlnire. Iată că mă găseam din nou în preajma lui Santer. De astă dată, nu – cu siguranţă că nu avea să-mi mai scape din mâini. Mă arătam încă destul de indiferent şi sceptic în legătură cu propunerea lor.

— Mi-ar conveni, nu zic, nişte nuggeţi. Dar şi în cazul că i-am găsi, încă nu-mi vine să cred că vor fi ai noştri.
— Ce idee! Păi, dacă-i găsim, nu ne rămân nouă?
— Da? Şi pentru cât timp?
— Pentru oricât. Doar n-o să-i aruncăm la păsări.
— Şi dacă ni-i ia cineva?!
— Cine?
— Santer. La el mă gândesc.
— Măi, dumneata parcă n-ai fi în toate minţile!
— Parcă voi îl cunoaşteţi ca lumea?…
— În privinţa asta, da!
— Abia de curând l-aţi întâlnit pentru întâia oară.
— Ascultă ce-ţi spun: e un om cinstit. Cine-l vede nu se mai îndoieşte de cinstea lui. Mai adaugă că, interesându-ne la fort în legătură cu persoana sa, nu ne-a fost dat să auzim decât laude.
— Unde-i acum?
— Ne-am despărţit ieri, urmând ca noi s-o luam de-a dreptul spre Mugworthills, iar el să tragă o raită până pe Red River, unde se află Tangua cu kiovaşii lui.
— Şi ce caută acolo?
— Îi duce lui Tangua o veste foarte bună: a murit Winnetou.
— Cum? Zici că a murit?
— Păi da. L-au împuşcat siucşii. Tangua şi Winnetou erau duşmani de moarte. Îţi închipui ce bucurie va fi pe kiowaş. Tocmai de aceea mister Santer s-a grăbit să-i ducă vestea. Rămâne să ne întâlnim din nou la Mugworthills. Un gentleman Santer ăsta! Ţine să ne pricopsească, zău aşa. Îţi garantez că o să îţi placă şi dumitale.
— Sper. Dar e bine să fim precauţi.
— În legătură cu el?
— Da.
— Eu te asigur ca nu e nici un motiv de bănuială.
— Iar eu ţi-o spun de pe-acuma că, deşi sunt hotărât să vă însoţesc, am să fiu cu ochii-n patru. Un ins care de

dragul nuggeţilor omoară doi oameni paşnici e capabil să ne împuşte şi pe noi, după ce vom fi găsit aurul, ca să-l păstreze numai pentru el.

— Mister Jones, ce tot spui…

Se întrerupse şi mă fixă cam descumpănit. Clay şi Summer păreau de-a dreptul consternaţi.

— Da, da, continuai eu, nu e numai posibil, ci chiar probabil că v-a angajat ca să scotociţi peste tot, să găsiţi comoara şi apoi să vă mături din drum.

— Vorbeşti ca să te afli-n treabă!

— Ba nicidecum! Dacă veţi cumpăni lucrurile în mod serios şi fără nici o idee preconceptă, atunci cu siguranţă că-mi veţi da dreptate. Gândiţi-vă mai întâi ca omul acesta e prieten cu Tangua, unul din cei mai fioroşi duşmani ai albilor. Cum de-a ajuns sa lege prietenie tocmai cu el?

— Asta n-o ştiu.

— Nici nu-i nevoie să ştii. Poţi să judeci, e cât se poate de simplu.

— Nu înţeleg, mister Jones!

— Ca să te împrieteneşti cu un asemenea mâncător de albi, trebuie să-i fi dovedit cumva că nici ţie nu-ţi pasă de soarta lor. Iată de ce trebuie să ne păzim de Santer. Just sau nu?

— S-ar parca că nu e chiar greşit. Ai şi alte argumente?

— Da, cel de adineauri.

— Că i-a împuşcat pe roşii aceia?

— Nu ajunge?

— Cât despre asta, repet că nu ţi-o iau în nume de rău. Nu e un motiv de suspiciune.

— Nu-ţi dai seama, mister Gates, că te pui şi dumneata într-o lumină proastă?

— Eh, indienii sunt nişte sălbatici! Trebuiesc distruşi.

— Ba înainte de toate sunt oameni, au şi ei drepturile lor. Iar noi avem datoria să le respectăm.

— Ceea ce spui sună cât se poate de frumos. Dar şi aşa stând lucrurile, încă nu văd de ce împuşcarea a doi indieni

ar fi un act atât de reprobabil.

— Într-adevăr, nu vezi?…

— Deloc. Să luăm lucrurile pe partea lor practică. Poate înţelegi şi dumneata ca, de fapt, indienii sunt sortiţi pieirii?…

— Din păcate da, înţeleg.

— Ei, dacă tot trebuie să dispară, atunci ce importanţă are că unul sau altul o sfârşeşte cu un ceas mai devreme?! Acesta-i punctul de vedere practic pe care-l susţin eu. Iar daca-i aşa, atunci omul care-i lichidează nu c de fapt un ucigaş. El nu face decât să anticipeze deznodământul.

— Curioasă teorie de „morală" practică!

— Poate. Însă nu ţi-ar strica nici dumitale dacă ţi-ai însuşi-o.

— Well, să judec şi eu niţel din punctul dumitale de vedere. Va să zică, mister Santer nu e de condamnat.

— Sigur că nu.

— Ba este. Dumneata susţii că, împuşcându-l pe bătrânul şef al apaşilor şi pe fata acestuia, Santer n-ar fi comis nici o crimă; să presupunem pentru moment că aş fi de aceeaşi părere. Urmează însă întrebarea practică: de ce i-a ucis?

— Ca sa afle unde au ascuns aurul.

— Nu, nu ăsta e motivul!

— Nu! Atunci care?

— Ca să afle ascunzătoarea nu era nevoie să-i ucidă. Să-i fi lăsat să treacă şi apoi urmele lor l-ar fi dus direct la ţintă. Singur ţi-a spus că s-au întors foarte repede. Nici nu şi-au permis răgazul să şteargă urmele. Dar nici nu găseau necesar să fie atât de prevăzători, fiindcă erau convinşi că nu mai era nimeni la Mugworthills. Urmele lăsate de apaşi l-ar fi condus cu siguranţă la locul dorit. Am mai spus acest lucru.

— Mă rog, n-are a face. Nu văd ce legătură au toate astea cu părerile mele, mister Jones.

— Hai să judecăm, mister Gates. Va să zică Santer nu i-a împuşcat ca să descopere ascunzătoarea, ci ca să-i jefuiască

de nuggeţii pe care-i aveau asupra lor.

— Ceea ce nu schimbă nimic.

— Pentru victime şi pentru asasin e într-adevăr totuna. Nu însă şi pentru noi.

— De ce?

— Ia spune, cât aur crezi că era acolo sus? Puţin?

— Ba mult, foarte mult. N-am nici o dovadă sigură, dar e uşor de presupus.

— Eu, însă, ţi-o pot dovedi.

— Dumneata.

— Fireşte, cu un pic de raţiune. Chiar şi necunoscând regiunea, îţi poţi lesne închipui că la Mugworthills nu există aur. Aşadar, nuggeţii trebuie să fi fost aduşi din altă parte. Or, dacă indienii au făcut acolo un depozit, înseamnă că nu era vorba de un pumn de grăunţe.

— Într-adevăr.

— Ei şi din depozitul acela de aur Winnetou şi tatăl său n-ar fi putut lua cu ei decât o parte foarte mică. Nu-i aşa?

— De acord.

— Şi iată că pentru o bagatelă mister Santer a ucis doi oameni!

— Hm, da! E un om practic. Voia să pună mâna şi pe punguliţele lor.

— Tot nu-ţi dai seama ce vreau să spun? Omul dumitale atât de practic poate constitui o mare primejdie pentru noi.

— Cum aşa?

— Păi gândeşte, mister Gates: să zicem că am ajuns sus şi am dibuit depozitul. Şi pe urmă…

— Împărţim nuggeţii între noi, se grăbi el să completeze.

— Da, îi împărţim. Cam cât crezi că ne-ar reveni de căciulă?

— Cine să ştie? Ar trebui să aflăm mai întâi cât aur e în depozit.

— Chiar şi aşa, tot n-am putea să prevedem câştigul nostru. Santer va da să-şi oprească partea leului şi nouă să ne arunce câte un mizilic.

— Nu, asta n-are s-o facă. Te înşeli.
— Nu mă înşel, poţi să fii sigur.
— Ba da. Împărţeala va fi cinstită, toţi în mod egal.
— Nici chiar Santer n-o să apuce mai mult?
— Nici el.
— V-a promis că aşa o să facă?
— Nu ca a promis, a şi bătut palma cu noi.
— Şi v-a făcut impresia unui suflet generos?
— Fireşte. E un model de cinste şi nobleţe.
— Iar dumneavoastră, tustrei, sunteţi modele de naivitate!
— Cum aşa?
— Dacă-i daţi crezare !
— De ce nu i-am da?
— Vreţi să v-o spun deschis?
— Spune.
— Ei bine, un ins care nu se sfieşte să ucidă doi oameni de dragul câtorva nuggeţi e un ahtiat nemaipomenit după avere. Nici prin gând nu i-ar trece să împartă aurul cu voi.
— Dar atunci era vorba doar de nişte indieni.
— Totuşi erau oameni care nu-i făcuseră nimic. Şi nici cu albii nu s-ar fi purtat mai frumos.
— Hm! Mormăi el neîncrezător.
— Ascultaţi ce vă spun! Santer v-a promis să împartă aurul în părţi egale, iar eu susţin…
— Nici o grijă, se va ţine de cuvânt, mă întrerupse el.
— S-ar putea, pentru că ştie c-o să-l ia înapoi.
— Să ne ia înapoi aurul?
— Da, da. Partea noastră, a fiecăruia, va fi în orice caz însutit mai mare decât ceea ce duceau cu ei Inciu-Ciuna şi Winnetou. Şi totuşi Santer i-a omorât. Ei bine, pot să jur că din clipa când primiră aurul nu mai suntem siguri de viaţa noastră.
— Să vedem, mister Jones, să aşteptăm.
— Eu oricum aştept.

— Chiar dac-ai avea dreptate în general, totuşi greşeşti în cazul de faţă. Mister Santer e un gentleman în toată puterea cuvântului.

— M-ar bucura să nu aveţi deziluzii.

— Sunt sigur pe ceea ce spun, mister Jones. Mai întii să-l cunoşti şi pe urmă să vorbeşti. Din prima clipă se vede că e un om integru.

— Well! Sunt curios să-l văd.

— Dumneata eşti plin de bănuieli ca balta de broaşte. Dacă te temi într-adevăr, n-ai decât să eviţi primejdia, să renunţi.

— Adică, să nu merg cu voi la Mugworthills?

— Păi! Doar nu te sileşte nimeni. Şi în fond nici nu ştiu dacă mister Santer va fi mulţumit de dumneata. Credeam că-ţi facem un hatâr…

De data asta Gates îmi vorbi aproape cu scârbă. Îl iritase neîncrederea mea. De aceea căutai s-o dreg.

— Îmi faceţi într-adevăr un bine. Vă sunt sincer îndatorat.

— Atunci arată-ţi recunoştinţa în alt chip, nu ponegrindu-1 pe un om în necunoştinţă de cauză. Hai să lăsăm ciorovăiala! Vom trăi şi vom vedea.

Cu aceasta epuizarăm subiectul şi discuţia luă alt curs. Până la urmă izbutii să şterg proasta impresie ce le-o făcusem datorită neîncrederii mele.

Câtă dreptate mi-ar fi dat oamenii aceştia dacă le-aş fi dezvăluit adevărul! Dar nu puteam să risc. Erau nişte gură-cască, nişte ageamii care, aflând cine e Santer, mi-ar fi adus mai multă pagubă decât folos.

Între timp se făcuse destul de târziu şi urma să ne culcăm. Dar până atunci, deşi după părerea mea ne aflam într-un loc sigur, cercetai totuşi împrejurimile. Neobservând nimic suspect, renunţai la ideea de a organiza straja. Cât priveşte pe naivii mei fârtaţi, aceştia nici nu-şi puneau asemenea probleme.

Dimineaţa pornirăm tuspatru spre Mugworthills. Gates şi ai lui nici nu bănuiau că aceasta fusese de fapt dintru

început şi ţinta mea.

Toată ziua mi-o petrecui în nelinişte şi încordare. Ceilalţi nu-şi făceau nici un fel de griji. Erau siguri că, la o eventuală întâlnire cu kiowaşii, simpla referire la Santer ar fi făcut să fie trataţi cu prietenie. Pe mine însă, kiowaşii m-ar fi recunoscut imediat. În timp ce Gates şi ai lui nici nu se gândeau la vreo măsură de prevedere, eu – deşi într-o cu totul altă situaţie – trebuia să accept această nepăsare ca să nu le trezesc neîncrederea sau antipatia. Noroc că nimeni, absolut nimeni nu ne ieşi în drum.

Seara poposirăm în preria deschisă. Ceilalţi ar fi vrut să aprindă un foc de tabără, dar n-aveau cu ce – lucru de care mă bucuram în sinea mea. De altminteri, focul n-ar fi avut nici un rost: vremea era destul de caldă, iar de fript nu aveam ce frige.

În zori, până a porni iar la drum, împărţirăm între noi ultima ciosvârtă de pastrama. Trebuia, deci, să mai vânăm câte ceva. În privinţa asta, Gates făcu o observaţie de natură să mă amuze.

— Vei fi fiind dumneata puitor de capcane, îmi spuse el, dar nu şi vânător, chiar dacă, precum ziceai, ştii să tragi cu puşca. Mie, unul, dă-mi voie să mă îndoiesc de priceperea dumitale. Ia spune, nimereşti de la o sută de paşi un iepure de prerie care trece prin faţa dumitale?

— O sută de paşi? Hm, cam mult, făcui eu.

— Te cred. Mai mult ca sigur că dai pe-alături. De altfel, nu ştiu de ce te cari cu bombarda aia cât toate zilele, că tot nu-ţi serveşte la nimic. Cu asemenea armă poţi să dărâmi o turlă de biserică, dar la vânat nu face două parale. În sfârşit, las' că avem noi grijă şi de dumneata.

— Aveţi experienţă, nu-i aşa.

— Păi cum! Doar suntem vânători de prerie, westmen-i. Înţelegeţi?

— Asta n-ajunge.

— Zău? Şi ce-ar mai trebui?

— Un fleac, adică să ai ce vâna! Degeaba toată măiestria, când n-ai în ce trage! O să cam înghiţim în sec.

— N-avea dumneata grijă! Găsim noi câte ceva.

— Aici, în savană? Poate nişte antilope, dar astea sunt grozav de prudente, nu le poţi nimeri.

— Că deştept vorbeşti! Adică, de fapt, mi se pare că ai oarecum dreptate. În schimb, sus, la Mugworthills, e pădure, deci şi vânat mult. Ne-a spus mister Santer.

— Când credeţi că ajungem sus?

— Poate către prânz, dacă mânăm bine şi ne ţinem vârtos în şa.

Nimeni nu ştia mai sigur ca mine că, mânând binişor caii, puteam ajunge la Nugget-tsil încă înainte de prânz. De fapt, eu îi conduceam pe domnii aceştia fără ca ei să-şi dea seama. Nu eu îi urmam pe ei, ci ei pe mine.

Nici nu se ridicase încă soarele în zenit, că şi apărură la sud nişte culmi împădurite, dominând maiestuos câmpia.

— Te pomeneşti că e Mugworthills? rosti Clay.

— Păi, sigur, confirmă Gates fără ezitare. Mister Santer ne-a descris foarte clar peisajul ce se oferă ochilor când vii dinspre nord. Priveliştea corespunde precis. Mai avem o jumătate de oră până la ţintă.

— Ba nicidecum! îl contrazise Summer.

— Ce vrei să spui?

— Ai uitat că pe munţii aceştia nu te poţi sui călare venind dinspre nord? E imposibil să treci dincolo.

— Las' că ştiu. Voiam doar să spun că într-o jumătate de oră atingem munţii. Apoi ocolim pe la sud până dăm în vâlcea.

Santer le descrisese deci foarte precis terenul. Pentru a mă lămuri totuşi cât de departe a mers banditul cu această descriere, întrebai:

— Şi în vâlceaua, aceea v-aţi dat întâlnire, mister Gates?

— Ba nu. Ne întâlnim sus.

— Şi urcăm călare?

— Da.

— E vreo potecă?

— Nu e niciuna, dar e o albie de râu. Fireşte că pe-acolo n-o să ne legănam toată vremea în şa. Mai mergem şi pe jos, ducem caii de căpăstru.

— La ce bun atâta trudă? E neapărat nevoie să ne căţărăm până sus? N-am putea rămâne în vale?

— Păi, nuggeţii sunt sus. Acolo trebuiesc căutaţi.

— Atunci să lăsăm măcar caii jos. Ne-am uşura urcuşul!

— Absurd Se vede că nu eşti decât puitor de capcane. S-ar putea să treacă săptămâni de zile până să dăm de nuggeţi. Cum să laşi caii atâta vreme singuri? Ar trebui să stea cineva cu ei, să-i păzească. Sus, însă, îi avem sub ochii noştri. Pricepi?

— Acuma pricep. Când nu cunoşti locul, e normal să-ţi răsară în minte asemenea întrebări.

— De altfel, cum ţi-am mai spus, avem şi câte ceva de admirat: sus, pe creastă, se află mormântul Căpeteniei apaşilor, precum şi al fiicei sale.

— Şi chiar acolo, la morminte, să ne instalam tabăra?

— Exact.

— Şi noaptea ce ne facem? întrebarea îşi avea tâlcul ei. După cum se ştie, eu trebuia să sap la mormântul lui Inciu-ciuna ca să dau de testamentul lui Winnetou. Or, pentru asta nu aveam nevoie de martori şi nu-mi convenea deloc să stăm toată vremea împreună. Poate izbuteam să-i sperii, să nu stea noaptea lângă morminte; mi-aş fi asigurat astfel libertatea de acţiune măcar pentru câteva ceasuri. Şi chiar aşa, încă mi-ar fi fost greu. Pe întuneric nu te poţi orienta şi riscul de a greşi e cu atât mai mare. Şi apoi, chiar dacă lucrurile ar fi mers bine, cum să astup la loc groapa, aşa, orbecăind, fără să se observe nimic a doua zi?

— Şi ce-i cu noaptea? zâmbi ironic Gates. De ce te interesează?

— Hm, să dormi lângă nişte morminte… nu prea convine orişicui.

— A, ţi-e frică!

— Asta nu.

— Ba ţi-e frică. Auziţi, Clay, Summer ! Mister Jones se teme de morţi! Te pomeneşti că se vor scula noaptea din somn şi-i vor sări în spate, ha-ha-ha-ha!

Râdea cu poftă şi ceilalţi îi ţineau hangul. Eu tăceam. Doar asta îmi fusese intenţia: să-i conving că mi-e frică de morţi. Altminteri, ar fi putut crede că am alte planuri. În cele din urmă Gates vorbi în batjocură, căutând să mă liniştească în acelaşi timp:

— Sunteţi superstiţios? Mare nerozie, zău aşa! Morţii, domnule, nu se mai întorc, iar ăştia doi se vor feri ca de dracu' să părăsească veşnicele plaiuri ale vânătoarei unde hălăduiesc fără grijă, înfulecând carne de cerb şi de bizon. Ei şi dacă totuşi s-ar scula din mormânt, n-aveţi decât să ne chemaţi în ajutor, că-i fugărim noi să le scapere călcâiele…

Pe când discutam astfel, atinserăm poalele muntelui şi cârmirăm spre vest, ocolind o bună bucată, pentru ca, după o nouă abatere la stânga, să intrăm în vâlceaua de care pomenise Gates. De aci urcarăm călare până într-un loc unde strunga de care am mai amintit în aceste rânduri se ramifica în două. Ne continuarăm apoi suişul pe jos, printr-o albie pietroasă, către creasta ce trebuia s-o depăşim.

Eu rămăsesem intenţionat în urmă. Gates era capul coloanei. De câteva ori omul se opri ca să-şi amintească descrierea făcută de Santer. Avea memorie bună, se orienta repede. Luând-o prin pădure, coborî în sfârşit de partea cealaltă, unde copacii se răreau treptat. Acolo Gates se opri.

— Am nimerit cât se poate de precis, continuă el cu bucurie. Iată şi mormintele! Le vedeţi? De-acum nu rămâne decât să apară şi mister Santer.

Da, ne aflam la mormântul lui Inciu-ciuna, fosta căpetenie a apaşilor, care, sub movila aceea de pământ cu bolovani stivuiţi deasupra, odihnea pe calul său, cu toate amuletele şi armele sale, în afară de puşca de argint. Şi alături, la rădăcina copacului ce-şi înălţa coroana din vârful piramidei

de piatră, îşi dormea somnul de veci frumoasa Nşo-ci. În timpul peregrinărilor mele cu Winnetou mai trecusem nu odată pe acolo, pentru a cinsti memoria celor două fiinţe dragi. Şi iată-mă din nou – dar singur şi despărţit pentru totdeauna de bunul meu prieten! Venea şi el singur uneori, pe când eu cutreieram meleaguri depărtate. Ce gânduri va fi frământat în mintea lui, ce simţiri îi vor fi bântuit sufletul? Santer! Dorinţa de răzbunare împotriva asasinului pusese cândva stăpânire pe toată fiinţa nobilului apaş. Dar mai târziu?

Winnetou nu a reuşit să pună mâna pe făptaş şi să-l pedepsească. Acum eu stăteam aici şi-l aşteptam pe nemernic. Nu eram eu oare executorul său testamentar şi moştenitorul setei sale de răzbunare? Nu mă însoţise şi pe mine gândul neostoit de a-l pedepsi pe Santer pentru odioasa lui crimă? Şi nu aş comite oare un păcat de neiertat dacă, prinzându-l în sfârşit pe asasin, m-aş lăsa condus de milă?… Şi totuşi…

— Ce tot stai şi te uiţi la movilele alea? Mă trezi din gânduri glasul iui Gates. Ţi s-au năzărit cumva strigoii? Păi dacă tremuri de frică în miez de zi, atunci ce mai faci deseară, ca să nu zic la noapte?

Nu-i dădui nici un răspuns. Dusei calul în luminiş, îi scosei şaua şi-l lăsai să se bucure de libertate.

Apoi, după vechiul meu obicei, mă apucai să cercetez împrejurimile. Până să revin, Gates şi ai lui se lungiseră comod lângă mormântul căpeteniei, tocmai în locul unde trebuia să sap.

— Pe unde umbli? Mă luă acesta la rost. Te-ai şi apucat să cauţi comoara? Lasă-te de şotii, bre! Asta o facem împreună, ca nu cumva vreun deştept să pună mâna pe toţi nuggeţii şi să-i ascundă de ochii celorlalţi.

Tonul acesta nu-mi plăcea. E adevărat că oamenii nu ştiau cine sunt, dar nici, nu le puteam îngădui să-mi vorbească pe acest ton. De aceea replica mea fu aspră, fireşte, fără a jigni.

— Mă întrebi din curiozitate, sir, sau pentru că-ţi închipui că eşti în drept să-mi comanzi? Pentru ambele cazuri, te avertizez că am ajuns la o vârstă când nu îngădui să fiu muştruluit!

— Cum, muştruluit? Ce vrei să spui cu asta, mister Jones?

— Vreau să spun că mă consider stăpân pe toate actele mele.

— Ei vezi, tocmai aici e baiul! Din clipa când te-ai asociat cu noi, ai devenit parte dintr-un lanţ. Nici o verigă nu se mai poate mişca după voia ei. S-a zis cu independenţa!

— Dar nici n-am să mă las dominat de altul!

— Ba da! Unul din noi trebuie să dirijeze întregul grup.

— Şi crezi că acela eşti dumneata?

— Fără discuţie.

— Atunci află că te-nşeli. Dacă e cineva căruia îi datorăm ascultare, acela nu poate fi decât Santer.

— El nu-i aici. Între timp, conduc eu.

— Dar nu şi pe mine! Uiţi că Santer încă nu m-a angajat? Aşadar, nu sunt încă „verigă”, cum spui dumneata.

— Atunci nu te mai foi peste tot, pentru că nici n-ai dreptul, de vreme ce te consideri în afara grupului nostru.

— Să lăsăm cearta, sir! Am dreptul să mă mişc cum vreau. Adineauri m-am dus să văd dacă nu e vreo primejdie. Sunteţi doar westmen-i, parcă aşa v-aţi lăudat! Atunci, ar trebui să ştiţi că nu e bine să stai în pădure fără să-ţi iei mai întâi măsuri de siguranţă. Or, pentru că dumneavoastră aţi neglijat acest lucru, m-am dus eu să văd cum stăm. În consecinţă, aş merita mai curând laudă decât răstelile dumitale.

— Aha! Te-ai dus să cauţi niscai urme?

— Exact.

— Te pricepi în socotelile astea?

— Probabil.

— Credeam că umbli după nuggeţi.

— N-oi fi chiar atât de prost!

— Adică, de ce trebuie să fii prost pentru aşa ceva?

— Ştiu eu unde să-i caut? Singurul care ar putea să ştie ceva e Santer. Asta, presupunând că se găseşte într-adevăr aur pe-aici. Pentru că eu, ca să fiu sincer, mă cam îndoiesc.

— Păi da, dumneata parcă eşti plămădit numai din bănuială şi neîncredere! Mai bine te lăsam să-ţi vezi de drum.

— Aşa? Aflaţi că eu aş fi singurul în măsură să descopăr nuggeţii, dac-ar mai fi aici. Dar nu mai sunt.

— Cum nu sunt? Cine ţi-a spus?

— Eu însumi mi-o spun.

— Ce tot vorbeşti! De unde să ştii dumneata că a dispărut aurul?

— E la mintea oricui şi mă miră că dumneavoastră nişte westmen-i încercaţi, nu v-aţi dat încă seama de realitate.

— Nu ne mai suci, omule! Vorbeşte pe şleau! A fost aici aur sau nu?

— A fost.

— Şi cine să-l fi luat?

— Winnetou.

— Ia te uită. Cum de ţi-a venit asemenea idee.

— Iar eu aş întreba cum de nu ţi-a venit dumitale şi celorlalţi. Din câte ştiu, Winnetou nu era numai cel mai viteaz dintre indieni, dar şi cel mai inteligent.

— Asta se ştie.

— Mă rog, atunci judecă niţel! Winnetou a urcat încoace după nuggeţi. Fiind atacat şi-a dat numaidecât seama că cineva caută să descopere depozitul. Era imposibil ca bănuiala lui să nu cadă pe Santer, care mai încercase odată să pună mâna pe nuggeţi. Ce-ai fi făcut dumneata, mister Gates, în locul apaşului? Ai fi lăsat aurul tot acolo?

— Ei, drace! făcu cel întrebat.

— Lasă-l pe dracu. Mai bine răspunde.

— E o părere, să zicem, dar nenorocită şi urâtă.

— Dacă socotiţi că Winnetou era un idiot, atunci poftim de căutaţi nuggeţii! Mie să nu-mi reproşaţi însă că aş umbla

să-i iau fără ştirea voastră. Să nu-mi atribuiţi asemenea gugumanii.

— Şi crezi că n-o să găsim nimic?

— Sunt convins de asta.

— Păi atunci de ce-ai mai venit cu noi?

Fireşte că nu puteam să-i spun adevărul. De aceea minţii.

— Pentru că ideea mi-a venit abia acum.

— Aha! Va să zică până adineauri erai tâmpit ca şi noi. Să admitem că judecata dumitale nu e chiar de lepădat. Se pot găsi însă tot atâtea argumente împotrivă.

— Care anume?

— Să-ţi spun numai unul: poate ca aurul e atât de bine ascuns, încât Winnetou nu se temea deloc că va fi descoperit. Posibil?

— Da.

— Bine. Aş mai avea şi altele, dar până una alta e suficient. Să-l aşteptăm pe mister Santer şi şi auzim ce spune.

— Când credeţi că va fi aici?

— Azi nu. Mâine, însă, cu siguranţă.

— Mâine? Nu se poate. Cunosc întâmplător Salt-fork-ul, unde ziceai că se află Santer. Chiar dac-ar călări cu toată viteza, încă n-ar ajunge aici decât poimâine seara. Mă întreb ce facem până atunci…

— Vânăm. Doar avem nevoie de hrană.

— Hm, credeţi că e cazul să merg şi eu la vânătoare? Pusesem întrebarea cu alt scop: nădăjduiam ca tustrei să plece la vânătoare şi să mă lase singur. Din păcate, răspunsul lui Gates nu mă satisfăcu.

— Mai bine nu. Ne-ai strica tot rostul. O să mergem numai eu şi Clay. Să sperăm că nu ne întoarcem cu mâinile goale. Iar dumneata rămâi cu Summer.

Cei doi îşi luară armele şi plecară. Nu cumva Gates căuta să mă ţină sub supraveghere? În cazul acesta, mă socotea într-adevăr un guguman. Pe de altă parte, dacă într-adevăr se temea să nu-i stric vânătoarea, înseamnă că mă lua drept

un ageamiu sută-n sută, fără să-şi dea seama ce greşeală comite astfel. Rostea „puitor de capcane” cu un vădit dispreţ, dovedind cât de puţin cunoaşte faptul că tocmai un puitor de capcane trebuie să fie şi bun ţintaş şi, în general, bun westman.

Cutreierând toată pădurea, cei doi vânători emeriţi nu se aleseră decât cu un iepure mic şi prăpădit, din care ar fi trebuit să se sature patru guri.

A doua zi dimineaţă Gates îşi luă tovarăş de vânătoare pe Summer. Toată recolta se rezumă la câţiva porumbei sălbatici, cu carnea bătrână şi tare ca pielea de bocanc.

— Avem ghinion, mare ghinion! se scuză el. Nu răsare nici un vânat ca lumea.

— Bine măcar că ghinionul dumneavoastră nu se poate frige şi consuma, îi luai eu peste picior, că altminteri v-aţi aştepta şi la felicitări. Porumbeii ăştia sunt de pe vremea lui Matusalem. Au pierit de tineri, săracii!

— Ia ascultă, domnule, ne iei în băşcălie?

— Nicidecum. Cu stomacul gol nu-ţi arde de glume.

— Atunci poftim, arată dumneata ce poţi!

— Well, vă aduc eu o fripturică.

— Pe dracu ai să aduci!

— Vreun iepure sau porumbel de dinaintea potopului tot am să găsesc.

Îmi luai ambele puşti şi pornii spre pădure. În urma mea se auzi râsul lui Gates:

— Ha-ha-ha, uitaţi-vă la el! Cu tunul ăla te pomeneşti că doboară niscai copaci, că de vânat, nici vorbă!

Restul nu mai auzii. Din păcate, nu-mi veni în gând să mă opresc o clipă şi să trag cu urechea. Pentru că aş fi auzit şi alte vorbe, de mare importanţă pentru mine. După cum aveam să aflu mai târziu, oamenii erau sincer convinşi că n-am să vânez nimic. De aceea hotărâră să-şi mai încerce o dată norocul şi să-mi arate mie la întoarcere ce pot ci şi ce târâie-brâu sunt eu. Aveau poftă să-şi râdă de mine. O luară deci şi ei spre pădure. Dac-aş fi ştiut de plecarea lor, m-aş fi

putut întoarce să sap în linişte la mormântul lui Inciu-ciuna. Astfel, găsind testamentul lui Winnetou, l-aş fi putut ascunde frumos în buzunar, rămânându-mi şi timp ca să vânez vreo sălbăticiune. Dar n-a fost să fie aşa.

Cum până atunci bravii mei vânători apucaseră în două rânduri spre sud, speriind, desigur, din calea lor vânatul, hotărâi s-o iau spre nord, să cobor povârnişul şi să trec pajiştea în care altădată îi ademenisem pe kiowaşi, îngrămădindu-i la strunga ce se deschidea în faţă. Pe aici fără îndoială că nu mai călcase de ani de zile picior de om şi se putea nădăjdui într-un vânat serios. Dar era către prânz, cel mai prost timp de vânătoare. De aceea mare îmi fu bucuria când, după vreun ceas de pândă, mă alesei cu două curci grase, de toată frumuseţea. Drept care, făcui calea-ntoarsă spre locul nostru de popas.

Acolo însă – nimeni! Unde se vârâseră oamenii? Să se fi ascuns undeva ca să mă pândească, să vadă ce-am adus? Ori au plecat iar la vânătoare? Îi strigai pe nume. Nici un răspuns.

Ah, de-ar fi cât mai departe! Trebuia însă să fiu prudent. Îi căinai peste tot. Da, lipseau într-adevăr. Aşadar, la lucru! Repede!

Scosei cuţitul şi tăiai afară o brazdă de pământ cu iarbă de pe marginea dinspre apus a mormântului, ca să am cu ce masca locul după ce voi fi terminat de săpat. Îngrămădeam ţărâna pe o pătură întinsă alături. După plecarea mea, de acolo nu trebuia să se vadă nici un semn, nici un fir răscolit; groapa trebuia astupată la loc.

Lucram cu o grabă febrilă, căci Gates şi ai săi puteau să revină din moment în moment. Trăgeam mereu cu urechea ca să desluşesc la timp paşii sau vocile lor. Dar agitat cum eram, fireşte că auzul nu-mi funcţiona chiar atât de perfect ca în condiţii de calm.

Groapa se adâncea treptat. La peste un cot adâncime vârful cuţitului se întâlni scrâşnind cu o piatră. 0 scosei repede afară, apoi dădui de încă una dedesubt şi, în fine,

văzui un lăcaş pătrat, îngrădit cu pietre lucioase, netede. Pe fundul lui, o bucată de piele groasă, împăturită! Da, acesta era testamentul lui Winnetou! Îl băgai în buzunar şi, cu o viteză nebună, mă apucai să astup iarăşi groapa.

Treaba asta mergea mult mai repede decât săpatul. Răsturnai ţărâna la loc în groapă, o îndesai tare cu pumnii şi potrivii, tocmai bine deasupra brazda verde pe care o scosesem la început. Nimeni, oricât de ager la vedere, n-ar fi putut să descopere vreo urmă.

Slavă Domnului, izbutisem! Cel puţin aşa mi se părea. Ascultai atent; nu se auzea nicăieri nici un zgomot. Aveam deci tot timpul să desfac pielea îndoită în formă de plic. Înăuntru mai era încă un asemenea plic cusut pe margini cu coarde de cerb. Tăiai cusăturile. Testamentul lui Winnetou apăru sub ochii mei: câteva foi de hârtie scrise des şi mărunt.

Să-l ascund sau să-l citesc chiar acum? Ma întrebam în sinea mea. Adică de ce nu l-aş citi? Nu vedeam nici un motiv. Dacă Gates şi ai săi se întorc şi mă văd citind, cu ce-ar putea să-mi căşuneze? Doar nu ştiau despre ce e vorba. O scrisoare, nişte însemnări, atâta tot. În fond, cu ce drept şi-ar fi vârât nasul în intimităţile mele?! Şi chiar dacă mi-ar fi cerut o lămurire, îi puteam îmbrobodi după plac.

Mă hotărî! Deci să citesc, mai bine spus să sorb din ochi rândurile scrise de Winnetou. Căci el cu mâna lui trebuie să le fi aşternut. Klekih-petra îl învăţase să scrie, după cum îl instruise în atâtea alte domenii. Numai că viteazul apaş nu prea avusese ocazia să se folosească de condei sau creion. Îi cunoşteam totuşi scrisul după nişte însemnări ce le făcuse în carnetul meu. Nu era un scris frumos, nici prea sigur, dar purta o amprentă personală. La prima vedere semăna cu caligrafia unui şcolar încă stângaci.

Momentul mă copleşea. Mă aşezai şi despăturii foile. Da, nu încăpea îndoială, era scrisul lui. Literele aşternute cu grijă, la aceeaşi înălţime, păreau mai degrabă desenate. Când şi unde înşirase el toate aceste rânduri dese? Cât timp

va fi închinat oare acestei migăloase munci? Ochii mei se împăienjeniră de lacrimi când începui să citesc: „Dragul meu frate!

Tu trăieşti în timp ce Winnetou, care te-a iubit atât de mult, e mort. Dar sufletul lui se află acum în palma ta, pentru că e scris în aceste foi, Păstrează-le la piept, lângă inimă.

Vei şti ultima dorinţă a fratelui tău roşu şi vei afla şi multe altele pe care nu trebuie să le uiţi. Dar mai întâi să-ţi spun ce-i mai însemnat. În faţa ochilor tăi nu se află singurul testament al lui Winnetou. El a mai lăsat unul în urechile şi în gândul războinicilor săi. Acesta însă e numai pentru tine.

Vei găsi foarte mult aur şi vei face cu el ceea ce spiritul meu îţi porunceşte. Aurul a stat ascuns în Nugget-tsil, dar ucigaşul de Santer umbla să pună mâna pe el. De aceea Winnetou l-a luat de acolo şi l-a dus la Deklit-to, la apa întunecată, pe unde am trecut cândva amândoi. Caută de găseşte locul acela. Mergi călare prin Îndelcecil, prin pădurea de brazi, până la Te-şoş, la stânca ursului, unde apa se prăvale de sus. Acolo descaleci şi te urci… „

Până aici ajunsei cu lectura când, deodată, un glas răsună în spatele meu.

— Good-day, mister Shatterhand! Faci exerciţii de silabisire?

Mă întorsei şi-mi dădui imediat seama că făcusem cea mai mare prostie din viaţa mea. La vreo zece paşi înapoia mea îmi lepădasem neglijent puştile şi cele două curci. Şedeam sprijinit de mormânt, cu spatele către drumul ce urca din vale, poziţie cu totul neavantajoasă şi explicabilă numai prin tulburarea ce mă cuprinse gândindu-mă la ultima dorinţă a lui Winnetou. Astfel nu observasem cum individul ce mi se adresa pusese mai întâi stăpânire pe armele mele, la care eu nici gând să mai pot ajunge, cu atât mai mult cu cât noul venit stătea cu mâna pe trăgaci. Şi omul acesta nu era altul decât… Santer!

Dintr-un gest reflex îmi dusei repede mâinile la centură. Ei da, n-ar fi stricat să găsesc pistoalele la locul lor! Dar îngenunchind ca să sap groapa, mă despovărasem şi de centură şi de celelalte lucruri care ar fi putut să mă stingherească. Procedasem cu multă uşurinţă. Acum centura şi cuţitul odihneau alături în iarbă. Pentru moment, eram complet lipsit de apărare. Santer, observând gestul meu inutil, râse ironic şi mă avertiză:

— Nici un pas, domnule şi lasă armele în pace dacă nu vrei să te împuşc imediat! Vorbesc foarte serios!

Ochii lui mă fixau cu atâta turbare, încât nu mă îndoiam că era gata să tragă în mine.

Deşi foarte surprins la început, redevenii totuşi stăpân pe fiinţa mea. Şedeam nemişcat şi îl priveam în ochi cu sânge rece.

— În sfârşit, eşti al meu! rosti Santer cu satisfacţie. Mă vezi cum stau cu degetul pe trăgaci? O scurtă apăsare şi-ţi zboară creierii! În privinţa asta n-ai ce te îndoi. Prin urmare, să nu minţi, că altminteri te expediez la naiba! Cu tine nu merge să te slăbească omul din ochi. Mă aşteptai, nu-i aşa?

— Deloc! răspunsei calm.

— Ei da, credeai că am sa vin abia mâine seară. Ai calculat greşit.

Ştia de calculul meu, deci vorbise între timp cu Gates şi ceilalţi. Dar unde întârziau ei?… Oricum, nu erau nişte ucigaşi, iar prezenţa lor mi-ar fi fost de folos, căci Santer – chiar dacă l-aş fi provocat – n-ar fi îndrăznit să mă lichideze de faţa cu ei. Şedeam deci ţeapăn, în timp ce banditul mă lămurea pe un ton de batjocură şi ura:

— Mă duceam la Saltfork ca să-l informez pe Tangua în legătură cu pieirea câinelui de Winnetou; dar întâlnind întâmplător o ceată de kiowaşi am luat-o mai repede încoace. Jos îl văd pe Gates şi aflu despre un anume Jones care ar fi venit cu el. Cică are două puşti,. Una mare cât toate zilele şi alta mica. Asta m-a făcut să intru la bănuieli. I-

am cerut să mi-l descrie exact pe individul cu pricina şi am înţeles imediat. O făcuseşi, ce-i drept, pe prostul cu el, jucaseşi teatru, dar am mirosit eu că „prostul” se cheamă Old Shatterhand. Am urcat încoace cu intenţia să mă ascund până te întorci de la vânătoare. Când colo, te găsesc aici. Straşnic mai săpai, stimabile! Te-am admirat cu toţii. Ce-i cu hârtiile din mâna ta?

— O notă de plată a croitorului.

— Câine, îţi permiţi să glumeşti cu mine?! Ce-i cu hârtiile?

— Ţi-am mai spus: o notă de plată a croitorului. Vino şi vezi!

— Ţi-ar conveni! Dar las' că te fac eu inofensiv! Ce vrei aici, la Mugworthills sau Nugget-tsil, cum îi spun apaşii? Ce cauţi?

— Caut şi eu nişte comori.

— Aha, mi-am închipuit.

— Din păcate, însă, n-am găsit decât nota croitorului.

— O s-o cercetez. Dracu te pune să-ţi vârî mereu nasul unde nu-ţi fierbe oala! Dar de data asta s-a terminat cu tine, s-a zis!

— Sau cu dumneata. Căci unul din noi tot trebuie s-o păţească. Asta e sigur.

— Potaie obraznică! Te pândeşte moartea şi tot mai mârâi? Dar degeaba îţi arăţi colţii. Ţi-o repet:

S-a zis cu tine! Iar aurul după care umbli va fi al nostru!

— N-aveţi decât să-l luaţi şi să-l roadeţi până vi se tocesc dinţii.

— Nu-ţi bate joc! Spuneai tu că aurul nu mai e aici, dar hârtiile. Astea or să ne informeze exact.

— Poftim, ia-le!

— Las' că le iau, n-ai grijă! Dar bagă la cap ce-ţi spun: cum te mişti într-aiurea sau încerci sa mi te opui, trag! Cu altul m-aş opri la ameninţări. Tu, însa, eşti un afurisit; am să te împuşc fără ezitare.

— Nu e nevoie s-o subliniez! Sunt oricum convins.

— Bine că-ţi dai seama. Hei, voi de colo, veniţi şi legaţi-l!

Gates, Clay şi Summer se iviră de după nişte arbori unde stătuseră ascunşi până atunci. Se apropiară încet de mine. Scoţând o curea din buzunar, Gates mi se adresă în chip de scuză:

— Spre surprinderea noastră, am aflat, sir, că nu vă cheamă Jones, ci Old Shatterhand. De ce ne-aţi minţit? Aţi vrut să ne trageţi pe sfoară. Acum trebuie să vă legăm. Mai bine nu vă opuneţi, că tot nu ajută la nimic. Mister Santer vă împuşcă pe loc, nu încape îndoială.

— Nu mai trăncăniţi! strigă Santer. Iar tu lasă hârtiile jos şi întinde mâinile!

Eram convins că mă aflu la cheremul lui. Nici nu-i trecea prin gând că de fapt eu îi sunt stăpânul. Trebuia doar să profit cât mai abil şi energic de situaţie.

— Ei, ce faci? Executarea, că de nu, te împuşc! tună Santer. Aruncă hârtiile!

Le lăsai să cadă.

— Întinde mâinile!

Aparent docil, întinsei mâinile către Gates, dar aşa fel, încât să-l oblig să se posteze între Santer şi mine.

— Dă-te la o parte, Gates! îi strigă banditul. Ce-mi stai în dreptul puştii?! Dacă…

Dar nu continuă, deoarece îi tăiai vorba într-un mod foarte nedelicat. În loc să mă lege Gates pe mine, îl apucai eu de mijloc, îl ridicai de jos şi-l zvârlii cu toată puterea asupra lui Santer. Acesta dădu să se ferească, dar era prea târziu. Îl izbii atât de tare, încât căzu la pământ şi puşca îi zbură din mână. Cât ai clipi, mă şi aflam lângă el; îi proptii genunchiul în piept şi dintr-un pumn îl ameţii bine de tot. Apoi, sărind în picioare, mă răstii la ceilalţi trei:

— Iată dovada că sunt într-adevăr Old Shatterhand! Va să zică, aţi vrut să mă legaţi? Jos armele, că vă împuşc! Aruncaţi-le! Vorbesc şi eu cât se poate de serios!

Îi smulsesem lui Santer pistolul de la brâu şi-l ţineam întins spre cei trei vajnici „westmen-i”. Drept care oamenii

se executară.

— Aşezaţi-vă colo, la mormântul fiicei lui Inciu-ciuna! Hai, pas alergător!

Se duseră şi se aşezară repede la locul indicat, îi trimisesem tocmai acolo, ca să stea departe de armele lor.

— Staţi liniştiţi! N-am să mă ating de voi, pentru că ştiu că aţi fost înşelaţi. Dar să n-o luaţi la picior, nici să vă daţi cumva la mine, că atunci e rău!

— Măi, ce nenorocire, ce năpastă! se tânguia Gates, frecându-şi mădularele lovite. Nici nu ştiu când şi cum m-am trezit zburând ca o minge! Cred că mi-am frânt oasele.

— Nu-i decât vina dumitale. În orice caz, fii atent să n-o păţeşti şi mai rău. De unde ai cureaua?

— De la mister Santer.

— Mai ai şi altele?

— Yes.

— Dă-le-ncoace!

Îşi deşertă buzunarul şi mi le dădu, iar eu îl legai pe Santer de picioare şi cu mâinile la spate.

— Aşa, cu ăsta am rezolvat. Doriţi să vă leg şi pe voi?

— Nu, sir, mulţumesc, răspunse Gates plin de umilinţă. Mi-ajunge. Stau aici cât vă place. Nu mă mişc.

— Foarte înţelept, căci eu, după cum vezi, nu prea ştiu de glumă.

— Glumă? Ce să mai vorbim! Şi noi care vă credeam puitor de capcane…

— Nu v-aţi înşelat prea mult. Un vânător adevărat trebuie să se priceapă în toate cele. Dar cu vânătoarea de adineauri cum staţi? Aţi împuşcat ceva?

— Nici n-am tras măcar odată!

— Ia uitaţi-vă la curcile mele! Dacă staţi cuminţi, până la urmă le frigeţi şi le mâncaţi. Sper să vă convingeţi în curând că acest Santer nu e omul cumsecade pe care l-aţi crezut, ci un ticălos fără pereche. O să vedeţi. Mi se pare că-şi revine.

Santer începu să dea semne de trezie. Se dezmetici şi deschise ochii. Stăteam în faţa lui şi-mi strângeam catarama de la centură. Când îi văzu şi pe cei trei tovarăşi ai lui şezând dezarmaţi lângă mormântul lui Nşo-ci, banditul exclamă speriat:

— Ce-i asta? Eu… Va să zică sunt legat!

— Întocmai! îl asigurai eu. Situaţia s-a schimbat spre mulţumirea dumitale. Cred că n-ai nimic împotrivă.

— Câine! urlă el ca ieşit din minţi.

— Pst, nu-ţi agrava soarta.

— Lua-te-ar dracii, bestie!

— Te mai previn odată. Adineauri te-am lăsat să mă tutuieşti; aşa era situaţia, trebuia să înghit. Acum însă ai face foarte bine să te porţi mai politicos.

Santer se uită întrebător la oamenii lui şi le strigă de departe:

— Doar n-oţi fi pălăvrăgit?!

— Nu, răspunse Gates.

— Vă sfătuiesc să n-o faceţi nici de-aici înainte.

— Ce s-a întâmplat? Despre ce anume le interzici să pălăvrăgească? Mă interesai eu.

— Despre nimic.

— Oho! Vorbeşte, că de nu, îţi deschid eu gura! Deci?

— E vorba de nişte aur, făcu el ca şi când mi-ar mărturisi-o silit de împrejurări.

— Aşa. Şi?

— Adică de locul unde cred eu că se află nişte aur. Le-am spus-o şi lor şi mă temeam să nu fi pălăvrăgit.

— Aşa e? îl întrebai pe Gates.

— Da, răspunse acesta.

— Şi de altceva nu-i vorba?

— Nu.

— Fii sincer! Vă atrag atenţia la tustrei că tot voi o să ieşiţi în pagubă dacă încercaţi să mă duceţi de nas.

Gates şovăi câteva clipe, apoi mă asigură pe un ton convingător:

— Puteţi să mă credeţi, sir. Nu-i nici o minciună. De aur e vorba.

— Şi totuşi nu te cred. Dumneata te prefaci doar că eşti sincer, iar Santer e perfidia întruchipată. Ei bine, n-o să vă meargă aşa! Te invit din nou să-mi spui adevărul, mister Gates. V-a pomenit Santer jos, când v-aţi întâlnit cu el, despre kiowaşi?

— Da.

— Era singur?

— Absolut singur.

— Zicea că s-a întâlnit pe drum cu kiowaşii?

— Da.

— Şi de aceea nu s-a mai dus la Saltfork?

— Exact, nu s-a mai dus.

— Kiowaşii erau mulţi?

— Şaizeci.

— Sub conducerea cui?

— A lui Pida, fiul căpeteniei Tangua.

— Acum unde se află?

— Acasă, la corturile lor.

— Nu minţi?

— Deloc, sir!

— Bine, mister Gates, fă cum vrei! Voinţa îl poate duce pe om la fericire sau îl poate nenoroci. Dacă mă minţi, vei regreta amarnic mai târziu. În ce priveşte aurul, degeaba v-aţi ostenit până aici. N-o să găsiţi nici un bob. Aurul s-a dus şi nu mai e.

Ridicai de jos testamentul, îl împăturii la loc în cele două plicuri de piele şi-l băgai în buzunar.

— Se pare că mister Santer ştie mai bine ca dumneavoastră unde se află aurul, mi se adresă Gates.

— Ştie mai mult decât nimic.

— Dar dumneavoastră ştiţi unde-i acum?

— Poate.

— Atunci spuneţi-ne şi nouă.

— Asta nu.

— Vedeţi, sir? Nu ne doriţi folosul, ci paguba.

— Doar aurul nu e al vostru!

— O să fie. Mister Santer ne arată locul şi ne luăm fiecare partea noastră.

— Cine să vi-l arate?! Păi Santer e în mâna mea!

— Ce-i puteţi face? O să fie din nou liber.

— Cam greu. Va plăti curând pentru toate crimele lui.

La acestea, Santer izbucni într-un râs impertinent, îmi întorsei faţa la el.

— Are să-ţi treacă pofta de râs! Ce crezi c-am să fac cu dumneata?

— Nimic! rânji el.

— Ce mă poate împiedica să-ţi zbor creierii?

— Dumneata însuţi. Toată lumea ştie că Old Shatterhand nu ucide pe nimeni. Se teme.

— Mă feresc să ucid. Dumneata însă ai merita să te împuşc pe loc şi pot să-ţi spun că, dacă te întâlneam acum câteva săptămâni, îţi astupam imediat gura. Dar între timp Winnetou a murit şi odată cu el am îngropat şi dorul de răzbunare.

— Lasă vorbele meşteşugite! Nu poţi să-mi faci nimic, asta e!

Ce neruşinat! Nu-mi explicam atitudinea lui decât prin tupeul care îi era propriu. Căci nu bănuiam ceea ce ştia el. Drept care, i-o întorsei cu tonul cel mai calm din lume:

— Vorbeşte, provoacă-mă cât îţi place! Unul ca dumneata nu mă poate scoate din fire. Spuneam că răzbunarea a fost înmormântată odată cu Winnetou; dar una e răzbunarea şi alta pedeapsa… Fiecare crimă trebuie ispăşită. N-am să mă răzbun pe dumneata, dar de pedeapsă nu scapi.

— Pshaw ! Zi-i pedeapsă ori răzbunare, tot un drac! Căci nu vrei să te răzbuni, dar mă pedepseşti, adică mă ucizi pesemne. Păi omorul e omor, ce te joci cu cuvintele!

— Uite că greşeşti. Eu n-am să mă ating de viaţa dumitale. Te duc până la fortul cel mai apropiat şi te dau pe mâna judecătorilor.

— Zău? Vorbeşti serios?

— Foarte serios.

— Şi, mă rog, stimate domn, cum veţi face asta?

— Treaba mea.

— Ba e şi a mea, fiindcă îmi închipui că va trebui să ajung şi eu acolo. Cred însă că lucrurile se vor petrece invers. Am să te duc eu pe dumneata, nu dumneata pe mine. Or, eu sunt mai puţin evlavios, să ştii. Nici nu mă gândesc să renunţ la răzbunare. Aha, uite-i! Au şi venit!

Banditul nu mai putea de bucurie. Şi nu fără motiv. Căci în clipa aceea un urlet asurzitor năvăli din toate părţile. O mulţime de kiowaşi cu feţele vopsite în culorile războiului veneau târâş ca şerpii, împresurându-mă.

Deci Gates mă minţise. Santer îi chemase pe kiowaşi la Nugget-tsil. Aflând de moartea lui Winnetou, ei hotărâseră să prăznuiască fericitul eveniment chiar la mormintele tatălui şi surorii sale Nşo-ci. Astfel datina indienilor se împletise cu lăcomia şi cruzimea acestui neom, care mai avea şi satisfacţia de a-l prinde tocmai aici, la Mugworthills, pe cel mai bun prieten al lui Winnetou şi legatarul testamentului său.

Deşi lucrurile se întâmplaseră atât de neaşteptat, totuşi nu-mi pierdui cumpătul în nici un fel. La început, hotărât să mă apăr, scosei pistolul; apoi însă, văzându-mă înconjurat de şaizeci de inşi, renunţai şi-l băgai la loc. Să fug era imposibil; să opun rezistenţă ar fi fost în van. Puteam cel mult să-mi înrăutăţesc situaţia. Nu făcui decât să-i împing pe kiovaşii ce tăbărâseră asupra mea şi să strig cu glas tare:

— Old Shatterhand e gata să se predea războinicilor kiowaşi! Unde-i tânărul vostru şef? Vreau să mă predau lui de bună voie!

Roşii îmi dădură drumul căutându-l din ochi pe Pida, care încă nu se apropiase şi stătea după un copac.

— De bună voie? făcu ironic Santer. Individul care se făleşte cu porecla Old Shatterhand n-are ce vorbi despre o

aşa-zisă predare de bună voie. E obligat să se predea, pentru că altminteri îl ia dracu. Pe el, băieţi!

Singur însă se feri să se apropie de mine, în timp ce kiowaşii, dându-i ascultare, se repeziră asupra mea cu mâinile goale, fără arme, voind să mă prindă de viu. Rezistai din răsputeri. Cu câţiva din ei măturai chiar pământul. Dar până la urmă n-aş fi fost în stare să ţin piept atâtor oameni dacă nu intervenea Pida cu glas poruncitor.

— Lăsaţi-l în pace! Omul doreşte să mi se predea. N-are rost să-l loviţi!

Kiowaşii se dădură la o parte. Santer, însă, izbucni mânios.

— De ce să-l cruţe? Ba să-i care la pumni cât or putea! Pe el! Vă poruncesc!

Tânăra căpetenie se apropie atunci de bandit şi, cu un gest nu prea curtenitor, îl puse la respect.

— Te-ai apucat să ordoni aici? Ştii cine e căpetenia acestor războinici?

— Tu.

— Şi tu cine eşti?

— Sunt prietenul kiowaşilor: dorinţa mea se cade să fie luată în seamă.

— Prieten? Cine te socoate astfel?

— Tatăl tău.

— Nu-i adevărat. Tangua, căpetenia kiowaşilor, nu s-a împrietenit niciodată cu tine. Eşti doar un alb căruia i-am îngăduit să stea în mijlocul nostru.

Aş fi putut să profit de prilejul ce mi-l oferea acest schimb de cuvinte ca sa mă strecor din îngrămădeală şi să fug; probabil c-aş fi reuşit chiar să scap, căci indienii erau cu toţii atenţi la discuţia dintre Santer şi Pida; aproape că nici nu mă mai luau în seamă. Dar asta ar fi însemnat să-mi las armele acolo, ceea ce nu-mi convenea deloc. În fine, Pida veni spre mine şi rosti:

— Old Shatterhand vrea să-l iau prizonier. Se va preda el în bună pace şi va lepăda toate lucrurile?

— Da.

— Şi se va lăsa legat?

— Şi asta.

— Bine. Atunci să-mi dea armele!

Întrebările lui nu-mi displăceau. Însemna că-i e frică de mine. Îi dădui pistoalele şi cuţitul. Santer voi să ridice de jos carabina Henry şi doborâtorul meu de urşi. Interveni însă Pida.

— De ce iei armele? Lasă-le jos !

— Nici gând să le las! Astea sunt ale mele.

— Ba ale mele!

— Ba nu, se îndărătnici Santer.

— Old Shatterhand e prizonierul meu, deci armele lui trec asupra mea.

— Şi cum l-ai prins, dacă nu datorită mie?! Doar era în mâinile mele! Nu renunţ nici la el, nici la carabina Henry!

Atunci Pida ridică ameninţător dreapta şi porunci:

— Lasă armele jos dacă-ţi spun!

— Ba nu le las!

— Luaţi-le! ordonă kiowaşul oamenilor săi.

— Va să zică săriţi la mine?… făcu Santer, luând poziţie de apărare.

— Hai repede! îi îndemnă Pida pe kiowaşi. Văzându-se încolţit, Santer lepădă puştile.

— Poftim! Doar n-o să stea la voi până la sfârşitul lumii! Am să mă plâng lui Tangua.

— N-ai decât, rosti Pida cu vădit dispreţ.

I se aduseră puştile. Kiowaşii tocmai se apucaseră să-mi lege mâinile, când Santer se apropie şi se făcu din nou auzit.

— Mă rog, armele păstraţi-le naibii, dar celelalte lucruri sunt ale mele. Uite astea, din buzunar…

Şi întinse mâna spre buzunarul în care păstram testamentul lui Winnetou.

— Înapoi! îl repezii cu.

Probabil că tonul meu îl cam sperie pe bandit. Se dădu înapoi. Dar imediat se reculese şi rânji.

— Obrăznicătura dracului! E prizonier, îşi vede moartea cu ochii şi tot mai latră ca dulăul legat de lanţ. Dar n-o să-ţi ajute, stimabile! Mie să-mi spui ce ai dezgropat adineauri şi ce-ai citit!

— Încearcă de-mi ia hârtiile!

— Fireşte că am s-o fac. Şi ai să crapi de ciudă când voi pune mâna pe comoara aceea. Dar va trebui să te resemnezi.

Se apropie din nou şi dădu să-mi scoată testamentul din buzunar. Kiowaşii încă nu-mi legaseră de tot mâinile; abia de-mi petrecuseră cureaua în jurul uneia din încheieturi. Smucindu-mă fulgerător, îl apucai pe Santer de piept şi, repezindu-i un pumn în cap, îl făcui una cu pământul. Arăta ca şi când n-ar mai fi avut suflare în el.

— Iuf! Iuf! Iuf! se mirară indienii din jur.

— Hai, legaţi-mă! îi îndemnai cu, întinzând amândouă mâinile.

— Old Shatterhand îşi merită într-adevăr numele, mă lăudă Pida, tânărul şef. Ce voia Santer de la tine?

— O hârtie, îi explicai, fără să dau alte amănunte.

— Parcă vorbea despre o comoară?

— Pshaw! Habar n-are ce scrie în hârtia mea. Dar, la urma urmei, al cui prizonier sunt eu: al tău sau al lui?

— Păi, al meu.

— Atunci de ce-i dai voie să se atingă de mine şi să-mi ia lucrurile?

— Războinicii roşii nu-ţi iau decât armele. Cu celelalte n-au ce face.

— Şi asta înseamnă că lucrurile mele să încapă pe mâna unui mişel? Dar cine-i Old Shatterhand? Un băieţaş căruia orice haimana are dreptul să-i umble prin buzunare? Eu nu m-am predat decât lui Pida, cinstindu-l astfel ca pe un războinic şi conducător viteaz. Cu Santer n-aş face decât să-i dau un picior în dos!

Indianul preţuieşte curajul şi hotărârea chiar dacă e vorba de cel mai înverşunat duşman al său. Or, eu nu aveam deloc reputaţia unui laş, iar când – pentru a-l salva pe Sam – fusesem nevoit să-l răpesc pe tânărul Pida, îl tratasem cu toate menajamentele. Acum contam pe această amintire a lui şi se dovedi imediat că nu mă înşelam. Privindu-mă fără pic de duşmănie, Pida vorbi:

— Old Shatterhand e cel mai viteaz dintre vânătorii albi. În schimb ăsta, pe care l-ai doborât, are două limbi în gură şi cu fiecare spune într-alt fel; are şi două feţe schimbătoare. De aceea n-am să-i îngădui să-ţi umble prin buzunare.

— Mulţumesc. Se vede că meriţi într-adevăr rangul de căpetenie şi că vei ajunge cândva printre cei mai străluciţi războinici ai kiowaşilor. Un luptător cinstit îşi ucide duşmanul, dar nu-l umileşte.

Vorbele mele îl umplură de mândrie şi o undă de regret îi învălui glasul.

— Da, îl ucide… Old Shatterhand va trebui să moară. Va fi legat la stâlpul caznelor.

— Chinuiţi-mă, omorâţi-mă! Nu voi scoate nici un geamăt. Dar pe ticălosul acesta să-l ţineţi departe de mine!

După ce-mi legară mâinile, trebui să mă întind la pământ ca să-mi lege şi picioarele. Între timp, Santer îşi reveni şi, sculându-se de jos, mă izbi cu vârful cizmei strigând:

— M-ai lovit, câine! Ai să mi-o plăteşti! Te sugrum!

Şi se aplecă să mă strângă de gât.

— Nu te atinge de el! interveni Pida răspicat. Îţi poruncesc!

N-ai ce să-mi porunceşti! Câinele ăsta e duşmanul meu de moarte şi a cutezat să mă lovească. Las' că-l învăţ eu…

Nu apucă însă să-şi termine fraza, căci pe neaşteptate îmi încordai genunchii şi-l izbii în piept cu amândouă picioarele. Lovitura fu atât de puternică, încât banditul se dădu peste cap şi rămase lat la pământ. Se dezmetici totuşi repede şi, de furie, începu să urle ca o fiară; încercă să se ridice şi să

se arunce asupra mea, dar nu izbuti: nu-l ţineau picioarele. Până la urmă, într-un efort îndârjit, se sculă, scoase pistolul şi îl îndreptă asupra mea.

— Ţi-a sunat ceasul! În iad cu tine, câine! Kiowaşul care se afla lângă el îl apucă brusc de mână şi glonţul scăpat din ţeava nimeri în gol.

— De ce te bagi? se răsti Santer la indian. Eu fac ce vreau! Câinele ăsta m-a lovit şi m-a călcat în picioare. Trebuie să-l ucid!

— Nu, n-ai să faci ce vrei, interveni Pida apropiindu-se şi prinzându-l vârtos de braţ. Old Shatterhand e prizonierul meu. Nimeni n-are vreun drept să se amestece. Eu şi numai eu îi hotărăsc soarta.

— Dar şi eu am o răfuială cu el. Şi încă una veche de tot.

— Asta nu mă priveşte. I-ai făcut unele servicii tatălui meu, pentru care ţi-a îngăduit să rămâi printre noi. Asta-i totul. Bagă-ţi deci minţile în cap şi nu te atinge de Old Shatterhand, că altminteri te omor cu mâna mea! Înţelegi?

— Păi, atunci ce facem cu el? întrebă Santer intimidat.

— Ne vom sfătui şi vom vedea.

— Ce mai e de sfătuit? Totul e limpede.

— Cum adică; limpede?

— Trebuie ucis.

— Îl vom ucide.

— Şi când? Doar aţi venit încoace ca să sărbătoriţi moartea lui Winnetou, cel mai aprig duşman al vostru! Nici că s-ar putea sărbătoare mai frumoasă decât chinuindu-l şi omorându-l chiar aici pe Old Shatterhand, care i-a fost cel mai apropiat prieten!

— Asta n-o putem face.

— De ce?

— Trebuie să-l ducem la corturile noastre.

— Nu văd ce nevoie ar fi.

— Trebuie să-l înfăţişăm lui Tangua, părintele meu. Old Shatterhand i-a sfărâmat cândva genunchii. Numai Tangua poate hotărî în ce fel să moară.

— Prostie! Să vă căraţi cu el până la corturi… Mare prostie!

— Taci! Pida, căpetenia kiowaşilor, nu spune prostii!

— Dar nu pricepi că?…

— N-am ce pricepe!

— Nu ştii că acest Old Shatterhand a mai fost prins în multe rânduri şi de fiecare dată a scăpat prin şiretlic? Dacă-l căraţi până la corturi, scapă din nou.

— Lasă, n-ai grijă! O să-i dăm cinstea ce se cuvine unui războinic încercat, dar nu-l vom slăbi din ochi. Degeaba s-ar gândi la fugă!

— Fir-ar al naibii! Să-l mai şi trataţi ca şi când ar fi ceva de capul lui! Rămâne doar să-i împletiţi cununi de laur şi să-i agăţaţi medalii de piept!

— Nu înţeleg ce spui. Nu ştiu ce-s alea cununi de laur şi medalii. Dar Pida, căpetenia kiowaşilor, ştie un lucru: cu Old Shatterhand se cade să ne purtăm altfel decât ne-am purta cu tine dac-ai fi prizonier.

— Frumos! M-am lămurit. Deşi am drepturi mari asupra lui, totuşi eram gata să renunţ. Ziceam că vi-l las, să-l pedepsiţi voi. Dar se schimbă socoteala. Dacă aveţi de gând să vă purtaţi cu el ca şi cum ar fi cogeamite om de seama, atunci lăsaţi că-i fac eu zile fripte! Pe voi poate să vă înşele şi să scape. Eu, însă, am să veghez şi am să i-o plătesc cu vârf şi îndesat. Merg şi eu până la corturi.

— N-am să te opresc, dar îţi mai spun odată: nu te atinge de el, că mori de mâna mea. Şi acum, gata! E timpul să ne sfătuim şi să hotărâm ce-i de făcut.

— Nu e nevoie de sfat. Vă spun eu ce să faceţi.

— Păstrează părerile pentru tine. Doar nu te-a ridicat nimeni în sfatul bătrânilor şi al înţelepţilor.

Şi Pida îi întoarse spatele. Alese pe câţiva dintre războinicii mai în vârstă şi se aşeza cu ei la sfat. Ceilalţi stăteau în jurul meu şi discutau în şoaptă. Păreau bucuroşi şi mândri că mă predasem în mâinile lor. Schingiuirea şi

omorârea lui Old Shatterhand ar fi fost pentru ei un titlu de glorie invidiat de toate celelalte triburi.

Mă prefăceam că nu-i iau în seamă, căutând să citesc însă pe chipurile lor cum mă apreciază şi ce sentimente au faţă de mine. Ceea ce constatam nu aducea deloc a duşmănie, a ură pătimaşă. Altădată, pe când nu eram încă atât de vestit şi-l schilodisem pe Tangua pentru tot restul zilelor, ura lor trebuie să fi fost fără margini. Dar de atunci trecuseră ani. Îndârjirea lor se potolise treptat, iar eu ajunsesem celebru, dovedind în repetate rânduri că ştiu să preţuiesc oamenii în mod egal, fie ei albi, fie roşii. Poate doar Tangua să-mi fi păstrat o ură neîmpăcată – lucru firesc, judecând după nenorocirea ce-i provocasem. Că vina era numai a lui, asta n-ar fi recunoscut-o, desigur, nici în ruptul capului.

Faptul că odinioară, capturându-l pe Pida, mă purtasem cu el – deşi duşman – cu deosebită blândeţe, nu prea se putea să nu atârne în judecata lor. Ei mă priveau nu ca pe un alb oarecare, ce a îndrăznit să-l schilodească pe Tangua, ci ca pe vestitul Old Shatterhand. S-ar putea spune că mă priveau deci cu mult respect. Totuşi, nu trebuia să-mi fac iluzii în ce priveşte soarta mea. Stima rămâne stimă; la îndurare însă nu mă puteam aştepta. Ba mai curând l-ar fi iertat pe oricare altul în locul meu; pentru că prinderea şi osândirea lui Old Shatterhand avea să-i înalţe mult în ochii celorlalte seminţii indiene. Eram hărăzit unei morţi la stâlpul caznelor. Şi precum albii se duc plini de aşteptare la teatru spre a face cunoştinţă cu opera unui dramaturg sau compozitor, tot astfel – chiar cu mai multă curiozitate – aşteptau kiowaşii să vadă cum va îndura Old Shatterhand caznele la care va fi supus.

Deşi conştient de acest adevăr, nu eram stăpânit nici de frică, nici de îngrijorare. Din câte situaţii aparent fără ieşire nu scăpasem până atunci! De ce să mă fi lăsat tocmai acum pradă deznădejdii, socotindu-mă iremediabil pierdut? Omul trebuie să spere până în ultimul ceas, acţionând, fireşte, cu toată energia de care e capabil pentru a-şi împlini propria

speranţă. Doar cine nu posedă această forţă se poate considera într-adevăr răpus.

Santer se aşează lângă Gates şi ai săi, vorbindu-le! E cu glas scăzut şi stăruitor. Bănuiam despre ce e vorba. Oamenii mai auziseră de mine, ştiau deci că nu sunt un nemernic. În consecinţă, purtarea lui Santer faţă de mine îi cam revolta. Probabil că se adăugau şi mustrările de conştiinţă căci – urmându-l docil pe Santer – ei mă minţiseră grav şi-mi tăinuiseră apariţia kiowaşilor. Erau deci direct vinovaţi că ajunsesem să mă predau şi, nefiind totuşi nişte oameni fără scrupule, regretau acum gestul lor infam. De aceea Santer se ostenea să prezinte lucrurile în aşa fel încât el să apară în ochii lor basma curată.

Sfatul kiowaşilor nu dură mult. Participanţii se ridicară toţi în picioare, iar Pida se adresă cu glas tare oamenilor săi:

— Războinicii kiowaşi nu vor rămâne aici. Mâncăm şi pornim de îndată spre corturile noastre. Pregătiţi-vă deci de drum!

Eu mă aşteptasem la această hotărâre, nu însă şi Santer, care cunoştea prea puţin obiceiurile şi mentalitatea indienilor. Banditul sări de la locul lui şi se adresă lui Pida:

— Cum vine asta? Vreţi să plecaţi? Doar ne-am înţeles să mai stăm câteva zile!

— Parcă odată se întâmplă să te înţelegi într-un fel şi pe urmă să se schimbe lucrurile? făcu tânărul şef.

— Păi, cum rămâne cu sărbătorirea morţii lui Winnetou?

— O sărbătorim noi altă dată.

— Când?

— Va hotărî Tangua.

— Nu înţeleg de ce aţi dat totul peste cap…

— Şi crezi c-ar trebui să-ţi dau socoteală?! Dar hai să-ţi spun, ca să audă şi Old Shatterhand.

Şi, întors mai mult spre mine decât spre Santer, continuă:

— Când veneam încoace ca să ne bucurăm de moartea lui Winnetou, mai-marele peste câinii de apaşi, atunci noi nu

ştiam că prietenul şi fratele său Old Shatterhand va cădea în mâinile noastre. Căzând el, izbânda noastră e şi mai mare. Winnetou ne-a fost fără îndoială, duşman, dar să nu uităm că era totuşi din neamul nostru, pe când Old Shatterhand e şi duşman şi din neamul albilor! Moartea lui ne va bucura chiar mai mult decât aceea a lui Winnetou. Fiii şi fiicele kiowaşilor vor avea deci prilejul să prăznuiască în acelaşi timp două sărbători. Aici însă nu se află decât puţini războinici, iar eu sunt prea tânăr ca să hotărăsc de capul meu când şi în ce fel va muri Old Shatterhand. Va trebui ca pentru asta să se adune toţi kiowaşii şi Tangua, cel mai mare şi mai bătrân dintre conducători, să-şi spună cuvântul, să hotărască. Ce avem de făcut. De aceea plecăm de îndată spre corturi. Fraţii şi surorile noastre trebuie să afle cât mai degrabă ce s-a întâmplat.

— Dar nicăieri nu e un loc mai potrivit ca aici ca să-l supunem pe Old Shatterhand la chinurile morţii. L-aţi ucide chiar la mormântul acelora pentru care v-a purtat atâta duşmănie.

— Înţeleg. Dar am hotărât noi oare ca să-l ucidem într-alt loc? Parcă nu putem să ne întoarcem?

— N-o să puteţi. Tangua va trebui să fie de faţă. Or, el nu-i în stare să se ţină pe cal.

— O să-l aducem cu o pereche de cai. Ştie el ce şi cum. Iar Old Shatterhand va fi îngropat aici.

— Chiar dacă-l vom ucide la Saltfork?

— Da.

— Şi-o să-l căraţi încoace?

— Desigur.

— Şi cine-o să facă treaba asta?

— Eu.

— Nu înţeleg nimic. Ce-i nevoie ca un războinic întreg la minte să se ostenească atâta cu hoitul unui câine alb?

— Am să-ţi răspund, nu de alta, dar pentru că nu strică să-l cunoşti mai bine pe Pida, şeful cel tânăr al kiowaşilor. Şi Old Shatterhand să asculte şi să afle cu acest prilej câtă

recunoştinţă îi port pentru faptul că nu m-a omorât mai demult, ci m-a lăsat liber în schimbul unui prizonier alb.

Şi adresându-se din nou, mai curând mie decât lui Santer, urmă:

— Old Shatterhand ne duşmăneşte într-adevăr, dar e un duşman cu inima bună. La Rio Pecos el ar fi putut să-l ucidă pe Tangua şi nu l-a ucis. I-a zdrobit numai genunchii. Aşa s-a purtat întotdeauna. De aceea oamenii roşii se cade să-l cinstească. El va muri, desigur, dar nu oricum, ci ca un mare viteaz. Îndurând cele mai grele chinuri ce i-au fost date cândva unui om să îndure, dânsul nu va geme şi nu se va tângui. Apoi, după ce va muri, trupul lui nu va fi mâncat de peşti, nici de vulturi sau de lupi. O căpetenie ca dânsul trebuie să-şi aibă lăcaşul său de veci spre cinstea celor care l-au înfrânt. Şi unde va trebui să fie mormântul? Ştiu din auzite că Nşo-ci, frumoasa fiică a apaşilor, i-a dăruit cândva inima ei înflăcărată. De aceea trupul lui va fi să odihnească lângă al ei, pentru ca şi spiritele lor să-şi fie aproape în veşnicile plaiuri ale vânătoarei. Astfel îi mulţumeşte Pida celui care l-a cruţat cândva. Fraţii mei roşii mi-au ascultat cuvintele. Oare suntem cu toţii într-un acelaşi gând, sau nu?

Îşi plimbă privirea întrebător peste chipurile kiowaşilor.

— Howgh! Howgh! Howgh! Veni aprobarea din toate gurile.

Fără îndoiala că acest Pida era un tânăr neobişnuit şi, ţinând seama de mediul în care trăia, chiar un caracter nobil. Că vorbea cu atâta siguranţă despre moartea mea, aceasta nu mă impresiona prea mult; dar că-mi rezerva un sfârşit atât de sublim, menit să-mi sporească, faima de erou, aceasta mă obliga într-adevăr la recunoştinţă. Iar grija lui de a mă aşeza după moarte lângă Inciu-ciuna şi Nşo-ci vădea un suflet sensibil, duios, bineînţeles în raport cu felul de a fi al altor băştinaşi.

În timp ce războinicii îşi exprimau zgomotos aprobarea, Santer izbucni în râs şi mă apostrofă:

— Felicitările mele, stimabile! Ce poate fi mai plăcut decât să te însori în veşnicele plaiuri ale vânătoarei cu o frumuseţe indiană! Zău că m-aş bucura barem cu o invitaţie, dacă nu mi-e dat să-i fiu eu mire. Mă pofteşti, ce zici?

Măgarul nu merita nici o replică. Ţinut totuşi să-l avertizez.

— De invitaţie nu va fi nevoie: vei fi acolo înaintea mea.

— Ba nu zău! Ţi-ai pus în gând să fugi? Bine că mi-o spui pe şleau. Voi avea eu grijă de tine, te asigur.

Indienii se ridicară apoi îndreptându-se spre caii ce staţionau în vale. Mie îmi slobozră picioarele şi mă legară în schimb de doi indieni care mă flancau. Aşa trebuia să merg până jos. Pida îşi agăţă de umeri amândouă puştile mele. În urma lui veneau banditul de Santer împreună cu ceilalţi trei albi care-şi duceau caii de dârlogi; pe al meu îl ducea un kiowaş.

Jos, poposirăm din nou. Indienii aprinseră un foc şi se apucară să frigă nişte vânat. In sacii lor de merinde aveau şi pastrama. Îmi oferiră şi mie ditamai porţia, pe care cu greu o putui dovedi. O înghiţii însă toată pentru că trebuia să-mi păstrez forţa fizică. Pe timpul mesei kiowaşii îmi scoaseră legăturile de la mâini; în schimb, mă păzeau cu atât mai vârtos. Nici vorbă nu putea fi de o evadare. Apoi, după ce toată lumea termină de mâncat, mă legară strâns pe calul meu. Şi astfel pornirăm la drum spre corturile kiowaşilor.

Ajunşi în câmp, aruncai o ultimă privire spre Nugget-tsil. Oare aveam să mai revăd totuşi mormintele bravului Inciu-ciuna şi al gingaşei Nşo-ci? Speram. Trebuia să sper în viaţă. Căci mort degeaba m-ar mai fi adus Pida încoace. Morţii nu mai pot vedea.

Drumul spre Saltfork, lângă Red River, e cunoscut cititorului. Nu e nevoie deci să-l mai descriu. De altfel, nici vreo întâmplare mai aparte n-aş avea de relevat. Kiovaşii mă păzeau cu toată sârguinţa. Şi chiar dacă n-ar fi făcut-o, încă n-aş fi putut evada din cauza lui Santer care – aşa cum

făgăduise îmi purta de grijă fără răgaz, căutând cu un zel diabolic să-mi împovăreze drumul, să mă calce pe nervi, să mă umilească. Eforturile sale erau însă cu totul zadarnice. Eu nu dădeam nici o atenţie persecuţiilor şi provocărilor sale. Dimpotrivă, eram de un calm imperturbabil şi nu-i răspundeam la nimic în nici un fel. Iar Pida, la rândul lui, nu permitea să mi se îngreuneze situaţia mai mult decât era necesar.

Gates, Clay şi Summer aproape că nici nu erau luaţi în scamă de indieni; se ţineau de Santer şi atât. Vedeam însă c-ar fi dorit să stea de vorbă cu mine, ceea ce Pida nu le-ar fi refuzat. În schimb Santer căuta să împiedice orice contact dintre noi. Făcea el cum făcea ca oamenii să nu se apropie de mine şi să nu am prilejul de a-i lămuri asupra persoanei mele. De altfel, nici nu-i trata ca pe nişte camarazi. Era clar că, după ce l-ar fi ajutat să descopere comoara, banditul s-ar fi descotorosit de ei. Nu s-ar fi sfiit de loc să mai lichideze trei oameni! Acum însă situaţia se schimbase. Banditul ştia desigur chiar din gura lor că Winnetou – după afirmaţiile mele – şi-a mutat nuggeţii în altă parte. Iar hârtiile pe care le văzuse la mine păreau să-i confirme acest lucru. Or, dacă aurul nu mai era acolo, ce rost ar fi avut să-l mai caute? Prin urmare, nici de ajutorul celor trei inşi nu mai avea nevoie. Gates, Clay şi Summer deveniseră, aşadar, o povară de care s-ar fi descotorosit fără nici un regret. Dar cum? Să-i expedieze pur şi simplu? Nu. Vrând-nevrând, trebuia să mai tolereze prezenţa lor până se ivea un prilej nimerit.

E lesne de înţeles că toată atenţia îi era concentrată asupra testamentului. Nu avea altă dorinţă mai mare decât să intre în posesia lui. Să-mi ia hârtiile cu forţa? S-ar fi opus Pida. Nu avea deci decât una din două căi de ales: ori să mi le fure în timpul somnului, ori, ajungând la kiowaşi, să-l determine pe Tangua să mi le ia. Nu i-ar fi fost de loc greu să-şi ajungă scopul pe una din aceste căi. Testamentul era tot în buzunarul meu. În ce alt loc l-aş fi putut ascunde? Poate în căptuşeală. Dar pentru asta ar fi trebuit să fiu

singur şi cu mâinile libere. Cât priveşte cealaltă cale, Santer îi făcuse destule servicii lui Tangua pentru că bătrânul şef să-i fie îndatorat. Acesta s-ar lăsa deci uşor convins să-mi ia hârtiile şi să i le cedeze banditului. De fapt, problema testamentului era singura ce-mi dădea dureri de cap. Nu mă preocupau nici persoana, nici viaţa mea. Toate gândurile mele roiau în jurul acestor hârtii lăsate de bunul meu prieten Winnetou.

Corturile kiowaşilor se aflau în locul ştiut, adică la întâlnirea dintre Saltfork şi Red River. Îl traversarăm pe acesta din urmă într-un punct unde apa era mai scăzută. Apoi, când mai rămăseseră doar puţine ore de mers, Pida expedie doi curieri care să anunţe sosirea noastră. Câtă zarvă şi bucurie trebuie să fi stârnit printre kiowaşi vestea că Old Shatterhand fusese făcut prizonier!

Ne aflam încă în plină prerie şi încă nu se zărea pădurea răspândită pe malurile celor două râuri, când ne şi întâmpinară călăreţi, venind valvârtej câte doi, câte trei, după cum apucaseră să-şi mâie caii. Goneau nebuneşte, fiecare dorind să-l vadă cel dintâi pe faimosul Old Shatterhand.

Călăreţii, cum ajungeau în dreptul meu, scoteau câte un strigăt ascuţit în semn de salut şi, după ce mă priveau o clipă, se orânduiau în urma coloanei noastre. Nimeni nu se înghesuia să mă vadă de aproape, să mă pipăie, cum ar face curioşii din lumea civilizată. Nu. Indienii sunt mult prea sobri pentru a-şi manifesta astfel interesul sau emoţia de care sunt cuprinşi.

În felul acesta eşalonul nostru creştea într-una fără ca eu, să fiu câtuşi de puţin incomodat. Iar când în cele din urmă zărirăm pădurea care aici, pe malul lui Saltfork, nu alcătuia decât o fâşie îngustă, eram însoţiţi de aproape patru sute de indieni, toţi bărbaţi, în puterea vârstei. În ce priveşte satul kiowaşilor, acesta mai crescuse în ultimul timp şi ca întindere şi ca număr de locuitori.

Printre copaci se înălţau sumedenie de corturi în care desigur că nu era nimeni în acea clipă. Toată lumea ieşise afară să ne vadă. Femei bătrâne şi tinere, adolescenţi, fete, copii – toţi căscau ochii la noi. Nefiind obligaţi să păstreze rezerva gravă şi tăcută a războinicilor, aceştia făceau o asemenea larmă asurzitoare încât, dacă n-aş fi fost cu mâinile legate, mi-aş fi astupat numaidecât urechile. Ţipau, chiuiau, urlau, râdeau zgomotos, pe scurt, făceau un tărăboi grozav, demonstrând cât de mult îi bucură apariţia mea ca prizonier.

La un moment dat Pida, care călărea în faţă, ridică un braţ şi făcu semn de linişte. Larma încetă imediat. La un al doilea semn călăreţii alcătuiră din mers un semicerc. Eu veneam legat pe cal şi flancat de câte un kiowaş. Santer, înghesuit în mulţimea călăreţilor, se ostenea să-şi taie drum spre noi. Pida însă nu-i acorda nici un fel de atenţie.

Ne apropiarăm astfel de un cort mare, împodobit cu pene în vârf. La intrare şedea cam într-o rână, chinuit şi chircit, însuşi Tangua. Îmbătrânise mult. Ajunsese ca un schelet şi parul îi albise de tot. Numai ochii scufundaţi în orbite fulgerară la vederea mea ca două pumnale reci. Mocnea în ei o veche şi năprasnică ură.

Pida sări de pe cal şi războinicii, descălecând la rândul lor, se adunară ca să audă primirea ce mi-o face bătrânul şef. Coborându-mă de pe cal, îmi dezlegară numai picioarele, ca să pot sta drept. Eram şi eu destul de curios să aud primul cuvânt al lui Tangua, dar acesta nu se grăbi deloc.

Mai întâi mă măsură îndelung şi de repetate ori cu nişte ochi crânceni care, mărturisesc, m-ar fi speriat într-adevăr dacă n-aş fi fost pregătit să-i înfrunt. Apoi îşi plecă pleoapele. Nimeni nu suflă un cuvânt. Se lăsase o liniştea grea, întreruptă doar din când în când de fornăitul cailor. Ca să spun drept, nu mă prea simţeam în apele mele. Îmi venea să sparg eu tăcerea aceasta cruntă, chinuitoare. Dar

în cele din urmă Tangua, fără să deschidă ochii, rosti apăsat şi solemn:

— Floarea tânjeşte după rouă. Tot aşteptând-o zadarnic, se apleacă şi se ofileşte. Gata-gata să moara, când iată că rouă se arată în sfârşit!

Tăcu apoi un răstimp până să reia.

— Bivolul scormoneşte zăpada sub care nu se arată nici un fir de iarbă. Mugeşte flămând şi cheamă primăvara, dar în zadar; slăbeşte apoi şi cocoaşa i se moaie, puterile îi scad, aproape să-şi dea sufletul. Şi iată că adie un vânt călduţ: se apropie primăvara.

Urmă o nouă pauză.

Ce făptură ciudată mai e şi omul! Indianul acesta m-a umilit şi m-a batjocorit ca nimeni altul, m-a urmărit cu ura lui feroce, căutând să mă ucidă. Care a fost răspunsul meu? L-am tratat cu îngăduinţă. În loc să-l omor, i-am zdrobit numai genunchii. Şi asta silit de împrejurări! Şi iată-l acum în faţa mea, o ruină, numai piele şi os, cu glasul stins, hârâit, venind parcă din adâncul unei hrube. Şi ce simţeam de astă dată? Îl compătimeam, regretam sincer întâmplarea care m-a făcut să-l schilodesc, deşi îmi era clar că bătrânul arde de patima răzbunării. Stătea cu ochii închişi ca într-un extaz. Îl covârşea clipa aceasta în care i-a fost dat în sfârşit să-şi potolească setea de sânge. Da, omul e într-adevăr o fiinţă plină de ciudăţenii…

Ghemuit, cu faţa încremenită şi abia mişcându-şi buzele, bătrânul şef vorbi din nou.

— Tangua era floarea, era bivolul flămând. El a dorit şi a chemat răzbunarea. Şi ea nu venea. Şi Tangua se stingea din lună-n lună, din săptămână-n săptămână, din zi în zi. Şi răzbunarea zăbovea mereu. Şi Tangua îmbătrânea şi moartea îl pândea din ce în ce mai lacoma. Şi iată că ceasul răzbunării a sosit!

Şi spunând acestea, bătrânul deschise ochii mari, se ridica pe cât îi îngăduia şubrezenia picioarelor, întinse

amândouă mâinile spre mine cu câteşicinci degetele răşchirate şi strigă ca ieşit din minţi:

— Da, ceasul a sosit! E aici! Ochii mei văd răzbunarea! Eh, cum ai să piei, câine! Cum ai sa crapi!

Se prăbuşi apoi epuizat şi închise din nou ochii. Nimeni nu se încumeta să spargă tăcerea. Nici măcar Pida, fiul său. Abia după un răstimp destul de lung bătrânul îşi înălţă iarăşi pleoapele şi întrebă:

— Cum de-a căzut în mâinile voastre acest broscoi împuţit? Povestiţi-mi!

Santer nu lăsă să-i scape ocazia. Căutând s-o ia înaintea lui Pida, deşi acesta era singurul în drept să vorbească, banditul se oferi grăbit:

— Eu ştiu cel mai bine. Să spun?

— Vorbeşte!

Santer începu să povestească, arogându-şi cu neruşinare tot meritul. Nimeni nu protestă. Pida era prea mândru ca s-o facă, iar mie puţin îmi păsa de lăudăroşenia banditului. La sfârşit, Santer adăugă în chip de concluzie:

— Aşadar, numai datorită mie vă puteţi răzbuna în sfârşit de acest nemernic. Recunoşti?

— Da, încuviinţă bătrânul.

— Atunci îmi împlineşti o dorinţă?

— Dacă pot.

— Sigur că poţi.

— Ce anume?

— Am nevoie de nişte hârtii pe care le ţine Old Shatterhand în buzunar.

— Le-a luat de la tine?

— Nu.

— Atunci ale cui sunt?

— Oricum, nu sunt ale lui. Eu m-am dus să le caut la Mugworthills, dar din păcate le-a găsit el mai înainte.

— Bine, ale tale să fie! Scoate-i-le din buzunar.

Santer, fericit că obţinuse această hotărâre, se apropie de mine. Eu stăteam liniştit, nu mă mişcăm. Doar cu ochii îl

fixam ameninţător. Banditul se cam sperie.

— Aţi auzit, sir, ordinul căpeteniei? mi se adresă el.

De astă dată nu mă mai tutuia, ba îmi spunea chiar sir, eu însă nu-i dădui nici un răspuns.

— Mister Shatterhand, stărui el, cel mai bun lucru ar fi să nu vă împotriviţi. Staţi cuminte să vă caut în buzunar.

Se apropie şi mai mult şi întinse mâna. Atunci, deşi cu mâinile legate, îi repezii amândoi pumnii sub bărbie, încât banditul zbură cât colo şi căzu icnind la pământ.

— Iuf! exclamară câţiva indieni cu o nuanţă de bucurie în glas.

Dar Tangua era de altă părere. El strigă foc de mânios:

— Legat şi tot se împotriveşte, câinele! Ia faceţi să nu se mai poată mişca deloc şi scoateţi-i hârtia din buzunar!

De data asta Pida îşi ieşi din muţenie:

— Părintele meu, marea căpetenie a kiowaşilor, e înţelept şi judecă cu dreptate, dar să asculte şi glasul fiului său.

Dacă până atunci bătrânul vorbise parcă întors către sine, ca într-o stare de transă, acum – îndreptându-şi ochii spre fiul său – chipul i se lumină ca prin farmec şi glasul i se limpezi.

— De ce vorbeşte fiul meu astfel? Oare Santer nu cere pe drept ceea ce cere?

— Nu.

— De ce?

— Nu Santer, ci noi l-am luat prizonier pe Old Shatterhand, care nici nu s-a împotrivit măcar şi n-a lovit pe nimeni. S-a predat de bună voie. Mie mi s-a predat. Şi atunci al cui prizonier e dânsul?

— Al tău.

— Ale cui trebuie să fie deci calul şi armele lui şi toate celelalte lucruri?

— Ale tale.

— Într-adevăr, aşa e drept. A mea e toată prada. Şi atunci, cum vine Santer să ceară pentru el acele hârtii?

— Fiindcă sunt ale lui.

— Cum ale lui? S-o dovedească!

— Păi, cică a fost la Mugworthills ca să le caute acolo, dar Old Shatterhand i-a luat-o înainte.

— Dacă s-a dus să le caute înseamnă că ştia şi ce scrie în ele. E adevărat, tată?

— Adevărat.

— Să spună atunci Santer ce scrie în hârtiile acelea!

— Bine, să-l ascultăm. Dacă va şti, înseamnă că sunt ale lui.

Cererea aceasta îl puse pe Santer în mare încurcătură, îşi putea uşor imagina că e vorba de aurul care fusese ascuns la Nugget-tsil. Dar dacă totuşi hârtiile se refereau la altceva? Atunci s-ar fi dat de gol. Şi apoi, parcă-i convenea să divulge adevărul adevărat? Taina cu aurul trebuia să rămână numai a lui. De aceea căută să ameţească lucrurile.

— Ceea ce scrie acolo n-are însemnătate pentru nimeni afară de mine. Iar hârtiile sunt ale mele, asta o vedeţi chiar din faptul că m-am dus să le iau de la Mugworthills. Numai întâmplarea a făcut ca Old Shatterhand să le găsească înaintea mea.

— Ai vorbit cu înţelepciune, hotărî Tangua. Vei primi hârtiile; sunt ale tale.

Sosise şi pentru mine momentul să intervin, mai ales că Pida părea resemnat. Rostii calm şi cu hotărâre:

— Într-adevăr, a vorbit cu înţelepciune Santer, numai că a minţit. Nu pentru aceste hârtii a urcat el la Mugworthills.

La auzul glasului meu, bătrânul tresărirea în faţa unei primejdii neaşteptate, apoi şuieră printre dinţi:

— Câinele împuţit s-a pornit să latre, dar n-o să-i ajute la nimic!

— Pida, tânărul şi viteazul tău fiu, spunea adineauri că eşti înţelept şi judeci cu dreptate, continuai eu. Asta înseamnă că nu părtineşti pe nimeni.

— Aşa este.

— Atunci spune deschis: te aştepţi oare ca din gura mea să iasă vreo minciună?

— Nu. Old Shatterhand e cel mai primejdios dintre albi şi cel mai înverşunat duşman al meu, dar el nu vorbeşte niciodată cu două limbi.

— Ei, află că eu sunt singurul om care putea şti unde se găsesc hârtiile şi ce scrie în ele. Santer habar n-avea de nimic. Nu i-am luat-o eu înainte ci dânsul le-a zărit din întâmplare, după ce le-am găsit. Sper că mă crezi.

— Tangua bănuieşte că Old Shatterhand nu spune minciuni. Dar şi Santer zice ca a spus adevărul. Cum vreţi atunci să judec cu dreptate?

— Judecata dreaptă merge mână-n mână cu înţelepciunea. Santer a mai fost în câteva rânduri la Mugworthills. Voia să dea de aur, însă n-a găsit nimic. Asta o ştie şi Tangua, pentru că a făcut-o cu îngăduinţa lui. Or, acum tot după aur s-a dus!

— Minciună! exclamă Santer.

— Ba e adevărul adevărat, susţinui eu. Tangua n-are decât să întrebe pe ceilalţi trei albi, care trebuiau să-l ajute pe Santer la găsirea aurului.

Bătrânul îmi dădu ascultare. Iar Gates, Clay şi Summer n-avură încotro şi confirmară spusele mele. Atunci Santer mai făcu o ultimă tentativă.

— Şi totuşi m-am dus pentru hârtii! E adevărat că şi aurul mă ispitea şi de aceea mi i-am luat de ajutor pe oamenii aceştia. Lor nu le-am spus nimic despre hârtii. Astea mă priveau numai pe mine personal.

Bătrâna căpetenie îşi ieşi din fire şi exclamă:

— Acuma iar au dreptate amândoi! Ce vreţi la urma urmei?

— Nimic decât o judecată dreaptă. Să spună Santer dacă hârtiile au vreo valoare pentru el.

— Fireşte că au, răspunse banditul, chiar foarte mare. Altminteri n-aş stărui atât.

— Bine! Câte foi sunt?

— Mai multe, se grăbi el să răspundă, căci le văzuse doar pe când le citeam lângă mormânt.

— Câte? Două, trei, patru, cinci?

Tăcu. Dacă nu reuşea să ghicească, se dădea de

— Vedeţi că tace?! Nu ştie.

— Nu mai ţin minte. Cine stă să le numere exact?

— Dacă hârtiile au atâta valoare pentru el, atunci ar trebui să ştie şi câte foi sunt. Dar hai să ne spună măcar dacă sunt scrise cu cerneală sau cu creionul. Sunt convins că o să tacă şi acum.

Vorbisem dinadins pe un ton foarte ironic pentru a-l provoca la un răspuns imediat. Mă aşteptam să nu ghicească, având în vedere faptul că în Vest cerneala e lucru rar, se găseşte doar prin forturi, iar oamenii scriu îndeobşte cu creionul. Calculasem fără greş, căci banditul] se grăbi să-mi pareze ironia printr-o afirmaţie pe cât de hotărâtă pe atât de necugetată:

— Fireşte că ştiu. Asta nu se uită. Sunt scrise cu creionul!

— Nu cumva te înşeli? stăruii eu ca să-l fac să mai repete odată.

— Nici gând să mă-nşel: sunt scrise cu creionul, nu cu cerneală.

— Bun. E vreun războinic de faţă care ştie să deosebească cerneala de creion? Unul care a mai văzut hârtii din acestea care grăiesc?

Câţiva inşi se încumetară să-şi arate cunoştinţele. De altfel, mai erau de faţă şi Gates cu ai săi. Mă adresai atunci lui Pida:

— Tânăra căpetenie a kiowaşilor să scoată hârtiile din buzunarul meu şi să le arate acestor războinici. Dar aşa fel încât Santer să nu le poată vedea.

Tânărul se învoi numaidecât, iar eu avui grijă ca ceilalţi trei albi să vadă şi ei în treacăt testamentul fără să-l poată citi. Toţi constatară că e scris cu cerneală, iar Tangua şi Pida, deşi nu pricepeau mare lucru, se declarară de acord cu ei.

— Dobitocilor! se răsti atunci Santer la Gates. Cine m-a pus să mă întovărăşesc cu voi? Nici nu ştiţi să deosebiţi

cerneala de creion!

— Ei, chiar atât de proşti n-om fi noi, dom'le Santer! E cerneală toată ziua.

— Da? Şi aţi căzut acum ca musca în călimară! N-o să mai ieşiţi de-acolo uşor.

Bineînţeles că Santer nu îndrăznea să le spună de la obraz că ar fi trebuit să mintă.

În timpul acesta Pida, împăturind la loc testamentul în cele două plicuri de piele, se adresa tatălui său:

— Old Shatterhand a biruit. Părintele meu va hotărî acum dacă Santer are vreun drept asupra hârtiilor.

— N-are nici un drept. Sunt ale lui Old Shatterhand, vorbi bătrânul.

— Atunci le iau eu, pentru că Old Shatterhand mi s-a predat mie. De vreme ce oamenii se ceartă atâta pentru ele, înseamnă că au un mare preţ. Am să le ţin în punga cu „medicamente”.

Le ascunse într-adevăr în punga agăţată de gât. Lucrul era aproape funest pentru mine. Şi totuşi dintr-un anume punct de vedere îmi convenea. Desigur că aş fi dat orice ca testamentul sa rămână în buzunarul meu. Aşa, cum aş fi putut sa mai ajung în posesia lui în cazul unei evadări? Pe de alta parte însă, dacă hârtiile ar fi rămas la mine, foarte probabil că Santer ar fi încercat să mi le ia, fie pe ascuns în timpul somnului, fie chiar făţiş, cu forţa. Fiind legat, mă aflam la discreţia lui, nu mă puteam împotrivi în nici un fel. Judecind din acest punct de vedere, era mai convenabil ca testamentul să stea în păstrarea tânărului kiowaş de care Santer n-ar fi avut curajul să se atingă. De altfel, banditul renunţă imediat la stăruinţele sale şi se prefăcu că, în fond, nu-i prea pasă de hârtii.

— Poftim, păstrează-le, că tot n-ai sa înţelegi nimic! Doar nu ştii să citeşti. Pentru mine, ce să zic, erau într-adevăr de preţ şi aş fi vrut să fie în mâna mea. Dar la urma urmei mă pot lipsi. Bine că ştiu ce scrie în ele. Haideţi, domnilor! Nu mai avem nici o treabă aici. Să ne căutam un adăpost.

Şi se depărtă împreună cu Gates, Clay şi Summer. Nimeni nu-l reţinu. Problema cu hârtiile era deci rezolvată. Aşteptam ca Tangua să se ocupe, acum de mine. Şi, într-adevăr, bătrânul îl întrebă pe fiul său:

— Dacă Old Shatterhand mai avea asupra lui hârtiile acelea care grăiesc, înseamnă că nu i-aţi golit buzunarele, nu-i aşa?

— Nu, nu i le-am golit, răspunse Pida. El e un mare războinic. Îi vom lua viaţa, însă fără să-l jignim umblându-i prin buzunare. Destul că i-am luat armele. Celelalte lucruri şi aşa ne rămân noua după ce-l omorâm.

Mă aşteptam ca bătrânul să fie de altă părere, dar mă înşelam. El îşi privi fiul cu mândrie şi dragoste.

— Pida, tânăra căpetenie a kiowaşilor, e un războinic cu suflet mare şi cald. El îi cruţă până şi pe cei mai temuţi duşmani ai săi; îi ucide, dar nu-i jigneşte şi nu-i face de ocară. Numele lui va fi odată şi mai vestit decât al lui Winnetou, câinele acela de apaş. Drept răsplată pentru vitejia lui am să-i îngădui să-şi moaie cuţitul în inima lui Old Shatterhand când, după toate caznele, acesta va fi să-şi dea sufletul. A lui să fie slava de a-l fi răpus cu propria mâna pe cel mai tare şi mai vestit dintre albi. Şi acum să vină bătrânii la sfat, să vedem ce fel de moarte îi hotărâm acestui câine cu faţa palidă. Până atunci, agăţaţi-l de arborele morţii.

Ce fel de arbore era acesta? Explicaţia mi se oferi neîntârziat. Fusei dus până la un pin cu diametrul de vreo două picioare, înconjurat de nişte stâlpi înfipţi în pământ patru câte patru, de al căror rost aveam să mă dumiresc abia seara. Pinului acesta kiowaşii îi ziceau „arborele morţii” pentru că de el erau legaţi prizonierii condamnaţi la moarte prin tortură. Jos, de trunchi erau fixate curelele. Aici mă legară exact după sistemul aplicat cândva lui Winnetou şi tatălui său când aceştia căzuseră în mâinile noastre şi ale kiowaşilor. Doi războinici înarmaţi mă străjuiau în dreapta şi în stânga. În faţa cortului căpeteniei

se adunaseră în semicerc bătrânii tribului pentru a-mi hotărî sfârşitul, mai bine zis felul cum aveam să mor, pentru că, de fapt, condamnarea la moarte era de mult hotărâtă. Înainte de a începe dezbaterea, Pida se apropie de mine şi-mi controlă legăturile. Erau cumplit de strânse. Tânărul le mai slobozi puţin şi rosti către străjeri:

— Fiţi cu ochii-n patru, dar nu cumva să-l umiliţi. E o mare căpetenie a vânătorilor albi şi niciodată nu s-a atins din senin de vreun războinic roşu.

Apoi se depărta ca să participe la sfat.

Stăteam drept în picioare, legat cu spatele de copac şi pe dinaintea mea treceau mereu o mulţime curioasă de femei, fete şi copii. Războinicii, în schimb, se ţineau deoparte. Ba chiar şi băieţii mai răsăriţi, mândri şi retraşi, căutau să-şi ascundă curiozitatea. Ură nu citeam în ochii nimănui, ci mai curând respect şi aşteptare ca în ajunul unei sărbători. Îi interesa într-adevăr acest vânător alb despre care auziseră multe şi a cărui moarte avea să le ofere un spectacol nemaipomenit de crud şi pasionant.

Printre femei zării la un moment dat o tânără care părea să nu fie încă squaw, adică nevastă. Întâlnindu-mi privirile, fata se desprinse de cercul celorlalte şi se opri apoi în loc, examinându-mă pe furiş. Parcă i-ar fi fost ruşine să se amestece şi ea în grămada de gură-cască. Nu era o frumuseţe fără cusur, dar nicidecum urâtă. Trăsăturile ei delicate atrăgeau atenţia, ca şi ochii ei mari cu profunzimi sincere şi grave. Îmi amintea de Nşo-ci, deşi nu semăna de loc cu sora apaşului. Dintr-un imbold de o clipă, îi făcui un semn prietenesc din cap. Fata se roşi ca focul, îmi întoarse spatele şi-şi văzu repede de drum. Dar după puţin se opri din nou şi, după ce mă privi încă odată, dispăru într-unul din corturile cele mai arătoase.

— Cine e tânăra fiică a kiowaşilor care a stat acolo singură şi apoi a plecat? îl întrebai pe unul din paznicii mei.

Neavând consemn să refuze discuţia cu mine, străjerul îmi răspunse:

— E Kaho-oto —, Păr-negru”, fiica lui Sus-ho-maşa – „Pană-de-vultur” – care încă de copil şi-a cucerit dreptul să poarte o pană în creştetul capului. Îţi place fata?

— Îmi place, confirmai eu, deşi în situaţia dată întrebarea indianului suna cel puţin ciudat.

— E soră cu nevasta lui Pida, completă el.

— Cu nevasta lui Pida?

— Da.

— Va să zică, e rudă cu tânăra voastră căpetenie.

— Desigur. Uite-l şi pe tatăl ei, colo la sfat, cu o pană mare în chică.

Scurta noastră convorbire se încheie aici; dar avea să aibă urmări nebănuite.

Sfatul bătrânilor dură mult, aproape două ceasuri, după care fui dezlegat şi adus în faţa lor ca să aflu soarta ce mă aşteaptă. A trebuit să ascult mai întâi lungi cuvântări despre crimele albilor în general şi despre ale mele în particular. Tangua istorisi până în cele mai mici amănunte înfruntarea noastră de odinioară care se încheiase cu betegirea lui. Nu omise nici faptul că l-am eliberat pe Sam Hawkens capturându-l pe Pida. Într-un cuvânt, îmi fu dat să ascult un rechizitoriu cu atâtea capete de acuzare încât orice indulgenţă părea a fi exclusă. Dar şi mai lungă fu înşirarea chinurilor ce mă aşteptau. Cred că nici un alb osândit de indieni nu fusese supus vreodată la atâtea rafinate şi sălbatice torturi. Puteam fi într-adevăr mândru de o asemenea distincţie – cea mai concretă manifestare a stimei şi respectului de care se bucură cineva în ochii acestor oameni atât de îndatoritori! Singura-mi consolare consta în faptul că mi se acordase un termen de graţie până la revenirea din deplasare a unui detaşament de kiowaşi plecat nu ştiu unde. Nu se cădea ca războinicii absenţi să piardă marele prilej de a asista la moartea lui Old Shatterhand.

În faţa sentinţei mă comportai ca un om căruia nu-i pasă că va muri, dar fără să rămân dator în ce priveşte

răspunsul. Vorbii scurt, cuprinzător, ferindu-mă să fac vreo afirmaţie prin care să-i jignesc pe judecătorii mei.

Atitudinea mea era foarte neobişnuita în asemenea cazuri când, spre a-şi dovedi neînfricarea, cel osândit căuta cu tot dinadinsul să mai pună paie pe foc, copleşindu-i pe judecători cu blesteme şi injurii. Eu însă renunţai la acest joc de dragul lui Pida, care se purtase cu mine atât de prietenos şi chiar de dragul celorlalţi kiowaşi care nu-mi arătau nici un fel de ură. Mă bucurasem în fond de o primire foarte bună la ei, dacă ţineam seama de firea şi de obiceiurile lor, ca şi de duşmănia ce le-o purtau apaşilor. Că această atitudine a mea putea să fie interpretată ca un semn de laşitate? Nu, de asta eu unul, cu toate antecedentele mele, nu trebuia să mă tem.

Condus înapoi la „arborele morţii”, trecui pe lângă cortul ce aparţinea bătrânului Pană-de-vultur. Fiica lui stătea în faţa intrării. Fără vreun gând anume, mă oprii şi o întrebai:

— Tânăra mea soră se bucură, desigur, că Old Shatterhand cel hain a fost în cele din urmă prins?

Fata se înroşi iar ca focul şi răspunse abia după un timp:

— Old Shatterhand nu e hain.

— De unde ştii?

— Toată lumea ştie.

— Atunci de ce-mi pregătiţi moartea?

— Fiindcă l-ai schilodit pe Tangua şi fiindcă nu mai eşti faţă palidă, ci apaş.

— Ba nu sunt apaş. Am fost şi rămân alb.

— Inciu-ciuna te-a primit printre apaşi şi te-a făcut chiar căpetenie. N-ai băut tu din sângele lui Winnetou şi el dintr-al tău?

— Asta-i adevărat. Dar în afară de cazul când am fost silit, ce rău le-am făcut eu vreodată kiowaşilor? Oare sora mea Kaho-oto uită cum m-am purtat?

— Cum, Old Shatterhand mă ştie pe nume?

— Am căutat să-ţi aflu numele fiindcă eşti fiica unui mare şi preţuit războinic. Fie ca să apuci multe ocoluri ale

soarelui, mai multe decât mi-au rămas mie ceasuri de trăit!

Acestea zise, îmi continuai drumul. Străjerii nu interveniseră deloc în acest schimb de cuvinte. Alt prizonier ar fi fost tratat desigur cu mai puţine menajamente. Purtarea lor binevoitoare nu se datora numai atitudinii lui Pida, ci şi faptului că însuşi Tangua se schimbase mult. Şi la rândul ei această schimbare nu se datora doar împrejurării că bătrâneţea te face mai îngăduitor sau îţi slăbeşte energia, ci serioasei înrâuriri pe care fiul o exercita asupra tatălui său. Un vlăstar mlădiu, viguros, împrumută şi bătrânului trunchi forţe noi.

După ce fusei iarăşi legat la „arborele morţii”, se retraseră chiar şi femeile şi copiii. Părea că se dăduse ordin în această privinţă, ceea ce mă bucura într-un fel; nu-mi făcea nici o plăcere sa se uite lumea la mine ca la urs, chiar dacă era vorba de copii.

Ceva mai târziu o văzui pe tânăra indiană ieşind din cortul ei. Venea spre mine ducând un vas de lut.

— Tata mi-a îngăduit să-ţi aduc ceva demâncare. Primeşti? Mă întrebă ea când ajunse în dreptul meu.

— Cu plăcere, făcui eu prietenos. Dar nu mă pot servi de mâini. Mi-s, legate.

— N-ai nevoie de mâini. Voi fi slujnica ta.

Îmi adusese carne de bizon friptă şi tăiată bucăţi. Luând câte o bucată în vârful cuţitului, mi-o ducea cu gingăşie la gură. Frumos, nu-i aşa? Old Shatterhand hrănit ca un prunc de o indiană! Cu toată situaţia mea deloc veselă, îmi venea să pufnesc în râs. De ruşinat nu mă ruşinam, căci fata ce mă servea cu atâta graţie nu era o lady năzuroasă sau o signorina plină de fumuri, ci o indiană-kiowa, pentru care gestul acesta va fi fost cât se poate de firesc.

Cele două străji ne priveau fără să-şi mişte nici o cută a feţei, deşi cred că scena îi amuza. După ce terminai de mâncat, unul din ei, cam palavragiu, crezu de cuviinţa să-i facă fetei o surpriză plăcuta.

— Old Shatterhand zicea că Păr-negru îi place mult. Tânăra mă privi cu ochi mari şi cred că de astă dată mă roşii eu la faţă. Apoi dădu să plece. Dar se întoarse iar spre mine şi mă întrebă:

— E adevărat ce spune războinicul roşu?

— Dânsul voia să ştie dacă-mi placi şi i-am spus că da.

De astă dată fata plecă numaidecât.

Târziu după-amiază, zărindu-l pe Gates cum se plimbă printre corturi, mă adresai unuia dintre paznicii mei:

— S-ar putea să vorbesc cu această faţă palidă?

— Da, încuviinţă el. Dar să nu vorbeşti cumva despre fugă!

— Nicidecum. În privinţa asta fratele meu roşu poate fi liniştit.

Îl strigai pe Gates, care se apropie cu paşi înceţi, nesiguri, ca unul care nu prea ştie ce are de făcut.

— Stai, nu te sfii! îl îndemnai eu. Ori n-ai voie să vorbeşti cu mine?

— Mister Santer sar necăji, răspunse el.

— Ţi-a atras el atenţia să nu-mi vorbeşti?

— Da.

— Cred şi eu! Se teme să nu ţi-l descriu în adevărata lui lumină.

— Mi se pare şi acum că vă înşelaţi în ce-l priveşte, mister Shatterhand.

— Nu eu mă înşel, ci dumneata.

— E un gentleman.

— Cu ce-mi dovedeşti? Eu însă pot să-ţi demonstrez contrariul, cu fapte, concret şi temeinic.

— Nu mă interesează, de vreme ce ştiu că-l duşmăniţi.

— Asta da. Îl duşmănesc în aşa măsură, încât ar face bine să se păzească de mine.

— De dumneavoastră? Hm! Nu vă supăraţi, sir, dar nu văd cui şi cum i-aţi mai putea face vreun rău.

— Pentru că sunt condamnat la moarte?

— Păi?!

— Între dorinţă şi realizare e o serioasă distanţă. Eu am mai stat nu o dată pe muchia prăpastiei şi uite că n-am căzut în ea. Dar hai să vedem: crezi dumneata că Old Shatterhand e într-adevăr un ticălos abject cum susţine Santer?

— Cred şi nu cred. Adevărul e că vă duşmăniţi. De aceea nu mă interesează cine are dreptate.

— Atunci cel puţin să nu mă fi minţit!

— Când am făcut eu asta?

— Sus, la Mugworthills, când mi-ai ascuns faptul că kiowaşii sunt în apropiere. Dacă te-ai fi purtat cinstit cu mine, nu aş fi ajuns prizonier.

— Nu cumva aţi fost dumneavoastră mai sincer?

— Dar ce, v-am înşelat cu ceva?

— Fireşte.

— Când? Cum?

— Când v-aţi dat drept Jones.

— Asta numeşti dumneata înşelătorie?

— Fireşte!

— Înşelătoria presupune intenţia de a obţine un avantaj asupra altuia pe căi necinstite. În cazul meu nu era vorba de aşa ceva. Faptul că mi-am tăinuit numele şi am folosit altul, nu poate fi considerat nici măcar un şiretlic, ci doar o necesitate. Santer e un ucigaş notoriu, un escroc fără pereche, un ins extrem de periculos. A vrut să mă omoare şi pe mine. Când voi îl slujeaţi pe acest nemernic, cum era să vă spun că mă numesc Old Shatterhand şi că ţinta mea e Mugworthills?

— Hm! mormăi el.

— Iartă-mă, mister Gates, dar dacă tot te mai îndoieşti de mine, dă-mi voie să nu te înţeleg.

— Ar fi trebuit totuşi să ne spuneţi adevărul. Era de datoria dumneavoastră.

— Nu eram cu nimic obligat, înţelegi? Sunteţi nişte oameni lipsiţi de experienţa. Da, nişte uşuratici, cel puţin în

comparaţie cu mine care ştiu ce înseamnă Vestul sălbatic. De aceea trebuia să fiu cu băgare de seamă.

— Dacă ne spuneaţi adevărul, v-am fi dat crezare.

— Nu mi-aţi fi dat.

— Ba da.

— Ba eu îţi dovedesc că nu.

— Cu ce?

— Păi acum, când ştii cine sunt, parcă-mi dai crezare?

— Acum e altceva… După ce ne-aţi indus odată în eroare, sigur că…

— Asta se cheamă pretext. Doar ştii acum şi cine sunt şi ce motive m-au determinat să-mi ascund numele. Şi ceea ce-i mai important, ai fost personal de faţă la maşinaţiile lui Santer împotriva mea.

— Nu v-a pus nici un gând rău.

— Cine spune asta?

— El însuşi… A repetat-o chiar adineauri.

— Nu face decât să vă arunce praf în ochi. De fapt, ţelul lui e să mă omoare.

— Vă înşelaţi. Omul acesta nu minte.

— Uite că şi acuma ţii cu el. Cu atât mai inutil ar fi fost să vă împărtăşesc adevărul la Mugworthills. N-am căutat eu în zadar să vă conving acolo de faptul că Santer umblă cu gânduri ascunse? Iată că nici acuma n-o crezi, deşi datoria voastră ar fi să-mi luaţi apărarea, să mă ajutaţi, să mă scăpaţi de o moarte cumplită.

— Santer însuşi vrea să vă salveze. O ştiu de la el.

— Minte! Minte cu neruşinare! În sfârşit, se vede că nu te laşi convins. V-a îmbrobodit serios banditul, n-am ce spune. N-o să vă dezmeticiţi decât prea târziu. Şi are să vă coste.

— Pe noi? Ce să ne coste? Cu dumneavoastră e altceva; l-aţi urmărit, îl ameninţaţi. Cu noi, însă, omul se poartă omeneşte.

— Va să zică, tot mai speraţi să găsiţi aurul?

— Păi cum!

— La Mugworthills n-o să găsiţi nici un bob.

— Atunci îl găsim în altă parte.
— Unde?
— Deocamdată nu ştim. O să aflăm.
— De la cine o să aflaţi?
— Santer va lămuri totul.
— Dar în ce fel? V-a spus?
— Nu.
— Vezi că nu e sincer cu voi?
— Cum să ne spună ceea ce nici el nu ştie încă?!
— Ba ştie! Ştie foarte bine cum poate afla locul unde sunt depozitaţi nuggeţii.
— Dacă vorbiţi astfel, înseamnă că ştiţi şi dumneavoastră.
— Desigur.
— Îmi spuneţi şi mie?
— Nu, asta nu.
— Aha! Unde-i sinceritatea? Şi mai pretindeţi să vă dăm ajutor!
— Aş vorbi foarte deschis cu voi dacă mi-aţi inspira încredere. Dar aşa, datorită atitudinii voastre, sunt silit să-mi păstrez secretul. Ia spune, unde v-aţi adăpostit?
— Stăm într-un cort ales de Santer.
— E şi dânsul acolo?
— Da.
— Şi unde-i cortul acesta?
— Lângă cel al lui Pida.
— Ciudat. Zici că l-a ales chiar Santer?
— Chiar el. Tangua i-a îngăduit să locuiască unde-i place mai mult.
— Şi s-a stabilit tocmai lângă Pida care, în nici un caz nu-i poartă simpatia ce i-o poartă bătrânul? Băgaţi de seamă! Se poate întâmpla ca Santer să dispară subit şi să vă lase de izbelişte! Şi atunci atitudinea kiowaşilor faţă de voi s-ar schimba radical.
— Nu înţeleg.
— Acum vă tolerează; atunci însă vă vor trata ca duşmani. Şi e destul de problematic ca eu să vă pot salva.

— Dumneavoastră… pe… pe noi?! se bâlbâi Gates. Vorbiţi de parc-aţi fi liber şi v-aţi bucura de prietenia kiowaşilor!

— Am şi eu nişte temeiuri, pentru că…

— Aoleu! mă întrerupse el deodată. Ne-a şi văzut stând de vorbă!

Tocmai apăruse Santer dintre corturi. Se apropia repede de noi.

— Rău mai tremuri de frica individului ăstuia ! îl ironizai eu pe Gates.

— Nu că mi-e fricǎ, dar dumnealui doreşte să nu stau de vorbă cu dumneavoastră.

— Atunci fugi, mister Gates, aruncă-te la picioarele lui şi cere-i îndurare, biet păcătos ce eşti!

— Ce faci aici, Gates? se răsti Santer încă de departe. Cine te-a trimis să vorbeşti cu acest om?

— Treceam din întâmplare şi dânsul a început vorba, se scuză Gates smerit.

— Aici n-ai ce căuta din întâmplare. Hai cu mine!

— Mister Santer, doar nu sunt copil şi…

— Ţine-ţi gura şi mişcă-te!

Banditul îl apucă de braţ şi-l trase după sine. Ce naiba le-o fi îndrugat el acestor gură-cască de-i îngăduiau să-i trateze astfel?

Paznicii mei fuseseră aleşi dintre kiowaşii care o rupeau niţel pe englezeşte. Înţeleseseră aşadar toată discuţia şi, drept dovadă că mă bucuram în ochii lor de mai multă stimă decât Santer, unul din ei – cel care-mi vorbise adineauri – făcu următoarea observaţie:

— Ăştia parc-ar fi nişte oi blege care se iau după lup. Când l-o apuca foamea, îi înghite pe tustrei. De ce nu l-or fi ascultând pe Old Shatterhand care le vrea binele?

După puţin sosi şi Pida pentru a-mi controla legăturile, dar şi pentru a se convinge de starea mea. Arătă spre stâlpii aceia înşiraţi câte patru.

— Old Shatterhand o fi obosit de atâta stat în picioare. Noaptea va putea să se culce aici, între pari. Sau doreşte

cumva să se culce de pe-acum?

— Nu. Mai stau aşa.

— Atunci după masa de seară. Are vânătorul alb vreo dorinţă?

— Da.

— Vorbească! O îndeplinesc cu plăcere ducă pot.

— Vreau numai să te previn împotriva lui Santer.

— Faţă de Pida, fiul căpeteniei kiowaşilor, Santer nu-i decât un păduche!

— Foarte adevărat. Dar şi de păduche trebuie să te scapi când ţi se vâră sub cămaşă. Am auzit că Santer locuieşte chiar lângă tine.

— Da. Cortul acela era liber.

— Atunci bagă de seamă să nu pătrundă în cortul tau! Se pare că asta urmăreşte.

— Îl dau afară!

— Fireşte, dac-ar intra sub ochii tăi. Ce te faci însă dacă vine pe furiş, fără să-l vezi?

— Îl văd eu!

— Chiar dacă eşti plecat?

— Atunci îl vede nevasta şi-l alungă.

— Să ştii că el vrea să pună mâna pe hârtiile ce mi le-ai luat.

— N-am să i le dau.

— Ştiu că n-ai să i le dai. Însă fii atent să nu ţi le fure!

— Chiar dac-ar intra pe ascuns în cortul meu, tot nu le-ar găsi. Le păstrez la loc sigur.

— Să sperăm. Dar mie mi-ai îngădui să le mai văd odată?

— Păi le-ai văzut şi le-ai citit.

— Nu în întregime.

— Atunci ai să le vezi, dar nu acum când înserează. Ţi le aduc mâine în zori.

— Îţi mulţumesc. Şi încă ceva: Santer nu umbla numai după hârtiile, ci şi după armele mele. Sunt nişte puşti fără seamăn de bune şi tare ar vrea să-i încapă pe mâini. Unde le ţii?

— La mine.

— Te sfătuiesc să le păzeşti.

— N-avea grijă. Chiar dac-ar intra în cort ziua-n amiaza-mare şi tot nu le-ar vedea. Le-am învelit în două pături şi le-am ascuns sub aşternut ca să nu prindă umezeală. De-acuma numai eu mă voi sluji de ele. Cu carabina Henry va însemna că sunt urmaşul lui Old Shatterhand. Dă-mi voie să te rog un lucru.

— Poftim, te ascult cu dragă inimă.

— Am cercetat armele cu de-amănuntul. La doborâtorul de urşi mă pricep, dar cu carabina nu ştiu sa trag şi pace. Ai vrea, până nu mori, să-mi arăţi şi mie cum trebuie mânuită, cum se încarcă şi cum se trage cu ea?

— Sigur că-ţi arăt.

— Îţi mulţumesc. Nimeni nu te sileşte să-mi spui taina. Şi dacă nu mi-o spui, atunci carabina nu-mi foloseşte la nimic. Văd însă că vrei să mă ajuţi. De aceea şi eu am să-ţi port de grijă până vor începe caznele: ai să primeşti tot ce-ţi pofteşte inima.

Şi Pida se depărta fără să ştie ce nădejdi trezise în sufletul meu.

Ca să fiu sincer, crezusem la început că m-aş putea alege cu vreun folos de pe urma prezenţei lui Gates, a lui Clay şi Summer. Chiar dacă nu-mi erau cu adevărat prieteni, încă ar fi avut datoria – ca albi – să intervină pe cât posibil în favoarea mea. Cu oarecare bunăvoinţă ar fi găsit chiar un prilej să mă elibereze de acest păcătos „arbore al morţii”. Să-mi fi tăiat numai legăturile de la mâini, că pe urmă m-aş fi descurcat şi singur. Din păcate însă trebuia să renunţ la acest gând. Comportarea lui Gates îmi dovedea că nu pot nădăjdui în ajutorul lui, nici în al celorlalţi doi papă-lapte.

Nu mă puteam bizui decât pe propriile mele puteri. Dar şi aşa nu mă încerca desperarea. Trebuia, trebuia negreşit să găsesc un mijloc care să mă scape de tortură şi de moarte. Câteva clipe doar să fi avut o mână liberă şi un cuţit la dispoziţie! În fond lucrul nu era imposibil şi nici măcar

atât de greu de realizat. Până atunci nu-mi trecuse prin gând să cer ajutorul tinerei indiene, dar acum ideea aceasta mă obseda. Fata părea să nutrească sentimente de milă şi simpatie faţă de mine… Fie ce-o fi, trebuia să scap, să fug, să evadez, chiar recurgând în ultima clipă la vreun act desperat!

Şi Pida! Vrea să-i explic mecanismul carabinei! Ce mi-aş putea dori mai mult? Ca să-i arăt cum se încearcă arma şi cum se manipulează, trebuie să mi se dezlege mâinile. Atunci aş putea să-i smulg cuţitul de la brâu şi să-mi tai curelele din jurul gleznelor. Ei şi pe urmă aş fi stăpân şi pe mine şi pe carabina mea cu repetiţie! Ar fi, desigur, o lovitură foarte riscantă, dar în fond ce pot pierde decât viaţa, care şi altminteri e pierdută? Fireşte, ar fi mai bine dacă s-ar ivi prilejul să scap cu ajutorul unui şiretlic, fără să mă expun armelor pieilor-roşii. Deocamdată nu găseam nici o idee salvatoare, dar putea să-mi vină ulterior; timp era berechet.

Aşadar, noaptea voi sta culcat între parii aceştia, şaisprezece la număr, înfipţi în grupuri de câte patru în jurul copacului. Sunt deci ţarcuri pregătite pentru patru prizonieri şi, după dispoziţia parilor, se vede cam în ce fel te poţi simţi acolo, culcat la mijloc, cu membrele legate fiecare de câte un par. Nici gând să adormi răstignit astfel la orizontală. Iar şansa de a evada e inexistentă.

Pe când mă frământam cu aceste gânduri, seara coborî de-a binelea. La corturi se aprinseră focurile, iar femeile se apucară să gătească de cină. Din nou Păr-negru îmi aduse de mâncare şi de băut. Obţinuse, probabil, prin intermediul tatălui ei permisiunea lui Tangua de a se îngriji de mine. De astă dată nu schimbarăm nici un cuvânt. Îi mulţumii doar la plecare. Între timp, cei doi gardieni fură schimbaţi de alţi doi care se arătau nu mai puţin prietenoşi faţă de prizonierul lor. Întrebându-i când aveam să mă culc în ţarcul meu, îmi explicară că aceasta se va petrece în prezenţa lui Pida.

Dar până să apară tânăra căpetenie se apropie de mine cu paşi rari şi solemni altcineva – şi anume Pană-de-vultur, tatăl fetei care mă îngrijea. Se opri, mă măsură în tăcere preţ de un minut, după care ordonă străjilor:

— Fraţii mei să stea mai deoparte până îi chem din nou! Am ceva de vorbit cu acest alb.

Cei doi se retraseră imediat, ceea ce dovedea că Pană-de-vultur, chiar fără a fi căpetenie, se bucura de o trecere deosebită. După ce străjerii se depărtară, bătrânul se aşeză în faţa mea. Trecu din nou un răstimp până să înceapă vorba. Glasul lui avea în el ceva sărbătoresc.

— Feţele palide locuiesc dincolo de apa cea mare şi au pământ destul. Totuşi au venit încoace sa ne răpească munţii şi plaiurile strămoşeşti.

Tăcu. Cunoscându-i pe indieni, mă aşteptam ca aceasta să nu fie decât o introducere. Pesemne că bătrânul voia să discute cu mine o problemă de mare importanţă. Dar ce anume? Aproape că ghiceam. Pană-de-vultur făcuse, desigur, pauza sperând într-un răspuns. Dar văzând că eu tac, reluă:

— Albii au fost primiţi cu bunăvoinţă de către oamenii roşii, dar ei ne-au răsplătit prin jaf şi omor.

Altă pauză.

— Chiar şi astăzi feţele palide folosesc tot soiul de vicleşuguri ca să ne asuprească, iar când nu le merge în felul ăsta, vin peste noi cu puterea armelor.

Din nou pauză.

— Când un om roşu vede în faţa lui un alb, poate fi sigur că acesta îi e duşman de moarte. Vor fi fiind oare şi feţe palide care nu ne duşmănesc?

Înţelegeam unde vrea să ajungă; de fapt, gândurile lui mă vizau pe mine. Şi cum eu încă nu ma hotărâsem să răspund, omul atacă mai direct chestiunea ce-l interesa.

— Văd că Old Shatterhand nu-mi răspunde. Oare nu s-au purtat albii faţă de noi aşa cum spun eu?

— Ba da, recunoscui. Pană-de-vultur are dreptate.

— şi nu sunt ei duşmanii noştri?

— Sunt.

— Vor fi fiind totuşi printre albi şi unii care ne duşmănesc mai puţin?

— Sunt şi din aceştia.

— Să-mi numească Old Shatterhand măcar unul dintre aceşti albi.

— Aş putea să-ţi dau destule nume, dar n-o fac. Dacă ai ochi de văzut, atunci vei recunoaşte că un asemenea alb stă acum în faţa ta!

— Nu-l văd decât pe Old Shatterhand.

— Păi da, la mine mă gândesc.

— Va să zică pretinzi că te-ai purtat cu noi mai puţin duşmănos decât fraţii tăi?

— Nu, nu pretind.

— Nuuu?! Se miră Pană-de-vultur. Negaţia mea îi cam încurca şirul gândurilor.

— Fratele meu roşu a rostit cuvinte nelalocul lor.

— Ce cuvinte?

— Că m-aş fi purtat doar mai puţin duşmănos decât alţii. Or, eu mă port faţă de oamenii roşii fără pic de duşmănie.

— N-ai ucis, n-ai rănit pe nimeni?

— Ba da, însă numai când am fost silit s-o fac. Eu nu m-am purtat, cum ai spus adineauri, mai puţin duşmănos cu indienii, ci v-ara arătat numai prietenie, am nenumărate dovezi. De câte ori mi-a stat în puteri, v-am luat partea împotriva albilor, v-am apărat de samavolnicii. Dacă judeci cu dreptate, ai să recunoşti acest adevăr.

— Eu sunt un om drept.

— Aminteşte-ţi, de pildă, de Winnetou! Am fost cei mai buni prieteni şi fraţi de sânge. Oare Winnetou nu era indian?

— Nu zic ba. Însă Winnetou era duşmanul nostru.

— Greşeşti. Numai voi l-aţi făcut să vă duşmănească. El îi iubea pe toţi indienii ca şi pe apaşii lui şi ar fi vrut să trăiască în pace şi în bună înţelegere cu toţii. Dar triburile

s-au apucat să se bată şi să se sfâşie între ele. Aceasta era marea lui suferinţă, mâhnirea care nu l-a părăsit nicicând. Şi tot aşa simţeam şi eu. Toate faptele le săvârşeam din dragoste pentru seminţiile roşii.

Vorbisem la fel de rar şi serios ca şi dânsul. Pană-de-vultur îşi înclină capul şi se scufundă câtva timp în tăcere. Apoi, smulgându-se parcă din gânduri, rosti:

— Old Shatterhand a spus adevărul. Pană-de-vultur e un om drept şi recunoaşte ce-i bun chiar şi la duşmanii săi. Dacă toţi oamenii roşii ar fi ca Winnetou şi toate feţele palide ca Old Shatterhand, atunci am trăi laolaltă ca fraţii, ne-am iubi şi ne-am ajuta la nevoie. Şi pământul ar fi destul pentru toţi fiii şi toate fiicele noastre. Dar e lucru primejdios să dai pilde pe care nimeni nu le urmează. Winnetou a căzut ucis de un glonţ duşman, iar Old Shatterhand va pieri în groaznice chinuri.

Discuţia se opri acum la punctul unde căuta el să ajungă. Socotii că e mai bine să tac şi să-l ascult. Pană-de-vultur reluă:

— Old Shatterhand e un viteaz; el va trebui să îndure cazne multe şi cumplite. Oare se va arăta el slab, spre bucuria judecătorilor săi?

— Nu. Dacă va fi să mor, atunci voi muri aşa fel încât să merit un mormânt pe care să-l cinstească lumea.

— Dacă va fi sa mori? Adică, te mai îndoieşti !

— Vad că eşti foarte sincer.

— Ai vrea să te mint?

— Nicidecum. Dar îţi trebuie mult curaj ca să vorbeşti astfel.

— Old Shatterhand n-a fost niciodată un laş.

— Va să zică ţi-ai pus nădejdea în fugă?

— Da. Şi sunt sigur că am să izbutesc. Afirmaţia mea categorică îl uimi şi mai mult decât primul răspuns.

— Iuf, iuf! exclamă el ridicând mâinile la cer. Te-ai bucurat până acum de blândeţe; va trebui să ţi se arate asprime mai multa.

— Nu mă tem de nimic. Nu mă îngrozeşte nici o asprime. Sunt chiar mândru că nu simt nevoia să ascund adevărul. Altul în locul meu n-ar face aşa.

— Old Shatterhand are dreptate. E singurul prizonier care spune deschis, răspicat, că are de gând să fugă. Nu e vorba numai de curaj. E şi obrăznicie!

— N-ai dreptate. Obraznicul fie că nu-şi dă seama ce face, fie că nu are nimic de pierdut. Eu însă vorbesc sincer, pentru că am temeiurile mele, pentru că urmăresc un scop cu totul diferit.

— Care anume?

— Asta nu-ţi spun. Trebuie să ţi-o închipui singur.

De fapt, era vorba de următoarele: Pană-de-vultur venise fără îndoială cu intenţia de a-mi oferi mâna fiicei sale şi de a mă salva în acest fel. Consimţind la această căsătorie, n-aş mai fi fost ucis, mi-aş fi redobândit libertatea şi, în plus, m-aş fi ales cu o nevastă tânără. Dar asta însemna să devin kiowaş lucru fireşte inacceptabil pentru mine. A respinge propunerea echivala cu a-l jigni profund pe Pană-de-vultur şi a naşte în el dorinţa răzbunării. Pentru a evita asemenea complicaţii şi pentru a-l descumpăni pe bătrân, îi făcusem acele mărturisiri pline de cutezanţă şi tupeu. Îi dădusem astfel a înţelege că n-are rost să mi-o ofere pe fiica lui, pentru că eu aveam să-mi recapăt libertatea şi fără să ajung soţul unei indiene. Dacă mi-ar fi înţeles aluzia, ar fi evitat propria-i jignire şi, ca urmare, dorinţa de a se răzbuna împotriva mea.

Pană-de-vultur păru să cugete la cele spuse de mine, dar, din păcate, nu-mi sesiză adevărata intenţie, îmi răspunse pe tonul lui obişnuit, măsurat.

— Old Shatterhand caută doar să ne tulbure gândurile, că de scăpat ştie şi el că nu va scăpa de aici. El nu vrea să recunoască pe faţă că a pierdut, pentru ca nu cumva să-şi piardă din faimă. Dar Pană-de-vultur nu se lasă amăgit. Degeaba orice gând de fugă!

— Şi totuşi am să fug!

— Vei fi chinuit de moarte.

— Ba am să scap!

— Uite ce-i: dacă aş şti că poţi fugi, m-aş prinde chiar eu să te păzesc. Dar ştiu bine că nu poţi. Numai o singură scăpare ar fi, una singura…

— Care? Cum? întrebai eu, văzând că nu-l pot scoate pe bătrân din ale sale.

— Dacă te-aş ajuta eu.

— Nu-mi trebuie nici un ajutor!

— Eşti mai încrezut chiar decât bănuiam. Cum să respingi un ajutor care te poate scăpa de la moarte?

— De ce să nu-l resping când n-am nevoie de el, când ştiu că mă voi salva singur!

— Eşti prea mândru şi încăpăţânat. Mai bine îţi dai viaţa decât să rămâi îndatorat faţă de cineva. Dar eu nu-ţi cer recunoştinţa. Nu vreau decât să te văd liber.

— O ştii pe Kaho-oto care ţi-a adus de mâncare?

— O ştiu.

— Mi-e fiică. Şi tare îi mai e milă de tine!

— Înseamnă că Old Shatterhand nu e viteaz, ci un biet nevolnic, o făptură demnă de plâns. Mila nu e decât jignire!

Mă foloseam anume de acest limbaj sever şi brutal; voiam să-l abat de la intenţiile lui. Dar nu reuşii nici de astă dată. Pană-de-vultur mă asigură pe un ton prietenesc:

— N-am vrut să te supăr. Până a te fi întâlnit aici, Kaho-oto auzise multe despre tine. Ea ştie că Old Shatterhand e cel mai mare viteaz al albilor şi gândul ei e să te scape de la moarte.

— Asta înseamnă că Păr-negru are inimă bună. Dar ca dânsa să mă scape de aici mi se pare cu neputinţă. Nu văd deloc cum.

— Ba să ştii că se poate. Nici măcar nu e greu.

— Te înşeli!

— Eu nu spun vorbe în vânt. Cunoşti, pesemne, datinele oamenilor roşii, dar pe asta la care mă gândesc s-ar putea

să n-o ştii. Te vei supune deci acestei datini. Fiica mea îţi place, nu-i aşa? I-ai spus-o chiar tu.

— Nu-i adevărat; nu i-am spus-o eu.

— Păi de la dânsa o ştiu! Kaho-oto nu mă minte niciodată!

— E o neînţelegere la mijloc. Dânsa mi-a adus demâncare. Pe urmă unul din străjeri m-a întrebat dacă-mi place fata şi i-am răspuns că da. I-am spus-o deci străjerului.:

— Asta nu schimbă nimic. Înseamnă că-ţi place. Ştii că bărbatul care ia de squaw pe o fată roşie poate fi primit în tribul ei?

— Ştiu.

— Chiar dacă până atunci a fost duşman sau prizonier…

— Ştiu şi asta.

— e dezlegat de orice vină şi trăieşte în libertate…

— Toate astea le cunosc.

— Iuf! Atunci mă vei înţelege.

— Te-am şi înţeles.

— Tu o placi şi ea te place. Vrei să-ţi fie squaw.

— Nu.

Se lăsă o tăcere lungă şi penibilă. Pană-de-vultur nu se aşteptase la un asemenea refuz. Eu, un condamnat la moarte – iar dânsa, una din fetele cele mai râvnite ale tribului, fiică de războinic fruntaş! Şi totuşi, o refuzam! Era de necrezut!

În cele din urmă bătrânul întrebă scurt:

— De ce?

Să-i fi spus adevăratul motiv? Să-i fi explicat că un european instruit nu-şi poate distruge întreaga viaţă căsătorindu-se cu o fată de indian? Că o asemenea căsnicie nu se poate ridica la înălţimea cerinţelor sale? Că Old Shatterhand nu e un nemernic dintre aceia care iau de soţii fete indiene spre a le părăsi la prima ocazie, căutându-şi apoi alte victime având până la urmă câte o nevastă în fiecare trib? Să-i fi spus toate acestea, sa fi adăugat şi alte argumente pe care orizontul lui nu ar fi fost în stare să le

cuprindă? Nu. Trebuia să-i dau un răspuns pe care să-l înţeleagă şi să-l găsească plauzibil.

— Fratele meu roşu spunea că vede în Old Shatterhand un mare războinic ; se pare însă că nu gândeşte chiar aşa.

— Am spus ceea ce gândesc.

— Atunci de ce-mi ceri să mă las salvat de o femeie?

Oare Pană-de-vultur aşa ar face?

— Iuf! făcu el contrariat.

Apoi tăcu. Argumentul acesta părea să-l convingă măcar în parte. După un răstimp, mă întrebă:

— Ce părere are Old Shatterhand despre Pană-de-vultur?

— Cred că e un războinic mare, viteaz, priceput, în care tribul îşi poate pune toată nădejdea şi la luptă şi la sfat.

— Ai vrea să fim prieteni?

— Din toată inima.

— Şi ce crezi despre Kaho-oto, fiica mea mezină?

— E cea mai gingaşă dintre flori şi cea mai frumoasă dintre toate fiicele kiowaşilor.

— Are ea dreptul să-şi aleagă un bărbat după placul ei?

— Oricare dintre războinicii kiowaşi ar fi fericit să i-o dai de nevastă.

— Va să zică, nu e vorba că mă dispreţuieşti pe mine sau pe fata mea?

— Departe de mine acest gând! Doar atât că Old Shatterhand vrea şi poate să-şi apere singur viaţa. Nu se cade a fi salvat de o femeie. Asta nu!

— Iuf! Iuf! încuviinţă bătrânul.

— Vrei ca oamenii adunaţi pe lângă focurile de tabără să strâmbe din nas la auzul numelui meu?

— Ei, cum să vreau?!

— Vrei să se spună că Old Shatterhand a scăpat de moarte ascunzându-se în poala unei tinere squaw ?

— Nicidecum!

— Oare nu-i datoria mea să-mi apăr cinstea şi renumele chiar şi cu preţul vieţii?

— Fără îndoială.

— Atunci, îţi dai seama că nu pot primi propunerea. Dar vă mulţumesc din suflet şi ţie şi fiicei tale! Mult aş dori să vă arăt cândva recunoştinţa-mi toată; cu fapta, nu cu vorba aş vrea să vă mulţumesc.

— Iuf! Iuf, iuf! Old Shatterhand e un om întreg. Păcat că va muri. Ceea ce am propus era singura ta cale de scăpare. Dar te înţeleg. Ca războinic viteaz şi vestit nu poţi merge pe acest drum. Îi voi spune totul fiicei mele şi dânsa n-o să-ţi poarte pică.

— Da, spune-i. Mi-ar părea tare rău dac-ar crede că din pricina ei nu m-am învoit.

— Ea te va iubi şi cinsti şi mai mult ca până acum; iar când vei îndura cumplitele chinuri şi oamenii se vor desfăta privind, ea va sta ascunsă în cel mai întunecat ungher al cortului, ascunzându-şi faţa şi ochii. Howgh !

După aceasta se ridică şi plecă. Abandonase probabil ideea de a mă supraveghea personal. Cei doi străjeri se întoarseră şi-şi ocupară posturile lor.

Slavă Domnului, ieşisem cu bine dintr-o situaţie gingaşă şi complicată; căci mă aflasem într-un impas în care speranţa de a mă salva era cât pe ce să naufragieze. Dacă Pană-de-vultur mi-ar fi devenit duşman, atunci vigilenţa lui ar fi fost mai primejdioasă decât toţi străjerii la un loc.

Peste puţin sosi şi Pida. Era timpul să mă culc în ţarc. Fui legat între patru pari cu braţele şi picioarele larg răşchirate. Totuşi, oamenii îmi aduseră o pătura făcută sul şi servind drept pernă, iar cu alta mă acoperiră grijuliu.

Nici nu plecă bine Pida, că primii o altă vizită, care mă bucură nespus. Era calul meu! Păscuse, sărmanul, prin apropiere, singur, izolat de ceilalţi cal. Dar acum, mângâindu-mă uşor cu botu-i catifelat, se întinse alături de mine. Străjerii nu interveniră; doar nu era în stare calul să mă dezlege şi să mă răpească.

Bravul animal! Gestul lui devotat putea să-mi fie de mare folos. Evadarea nu era realizabilă decât în timpul nopţii; or, dacă animalul se culca în fiecare seară lângă mine, atunci,

în momentul decisiv, n-aş mai fi obligat să caut la repezeală un alt cal, poate mai puţin potrivit şi să mai pierd şi timp preţios în dificila mea acţiune.

După cum prevăzusem, era imposibil de dormit. Membrele întinse până la refuz începură să mă doară, apoi îmi amorţiră. Abia aţipeam, sfârşit de oboseală, că mă şi trezeam din nou. Astfel se scurse noaptea şi zorii se înălţară deasupra-mi ca un duh mântuitor. Kiowaşii mă scoaseră din ţarc şi mă legară din nou de trunchiul copacului.

Dacă procedeul avea să se repete câteva nopţi la rând, atunci în ciuda alimentaţiei consistente, aş fi ajuns la capătul puterilor. Dar trebuia să rabd şi să tac. Un Old Shatterhand să se plângă de nesomn? Mi-aş fi pierdut toate atuurile.

Eram curios să văd cine va veni cu mâncarea. Oare Păr-negru? Puţin probabil. Doar refuzasem s-o iau de soţie! Şi totuşi veni dânsa. Nu-mi adresă nici un cuvânt; se vedea însă că nu e supărată pe mine, ci doar tristă, mai tristă ca în ajun.

Pida, care veni apoi să-mi inspecteze legăturile, mă informă că se duce la vânătoare cu un grup de războinici şi că se va întoarce abia după prânz. Mai târziu ieşiră într-adevăr călare apucând drumul preriei.

Trecură apoi câteva ore liniştite până ce, deodată, apăru Santer dintre copaci. Cu puşca pe umăr, venea ducând de frâu un cal înşăuat. Venea drept spre mine. Se opri şi-mi spuse plin de emfază:

— Mă duc şi eu la vânătoare, mister Shatterhand şi consider de datoria mea să vă dau raportul.

Poate să-l întâlnesc în prerie pe prietenul dumneavoastră Pida, care nu mă suferă de loc.

Părea să aştepte un răspuns, dar eu făcui pe surdomutul.

— V-aţi pierdut auzul, stimabile?

Îl ignorai şi de astă dată. Parcă nici nu exista.

— Îmi pare grozav de rău nu numai pentru dumneavoastră, ci şi pentru mine.

— Pleacă de-aici nemernicule! îl repezii în cele din urmă.

— Aha, limba se mai învârte, doar timpanul s-a blegit. Păcat, mare păcat! Voiam să vă mai întreb câte ceva.

Şi mă fixa cu impertinenţă drept în ochi. Avea o expresie diabolică, triumfătoare. Cocea el ceva, eram sigur de asta.

— Mda, voiam să vă mai întreb ceva, repetă el. Cred că v-ar fi interesat întrebarea, mister Shatterhand.

Şi se tot uita la mine aşteptând un răspuns. Cum eu însă continuam să tac, banditul izbucni în râs.

— Ha-ha-ha-ha, ce privelişte rară! Faimosul Old Shatterhand legat fedeleş de arborele morţii şi nemernicul de Santer plimbându-se liber! Dar ceea ce urmează e şi mai grozav, sir. Cunoaşteţi cumva o pădure, hm, de molizi?… Aţi auzit de Indelce-cil?

Denumirea aceasta mă zgudui ca un şoc electric. Winnetou se referea la ea în testamentul său. Îmi venea să-l străpung pe ticălos cu privirea.

— Ia te uită, acuma parc-ar avea săbii în loc de ochi! râse el. Da, da, se pare că există asemenea pădure după câte am auzit.

— Mizerabile, de unde ştii?

— Exact de-acolo de unde ştiu şi alte nume: Te-şoş. De ăsta aţi auzit cumva?

— Lua-te-ar moartea! Am să…

— Stai, nu te pripi! mă întrerupse el. Ce drăcie o mai fi şi aia Deklil-to, sau cum îi zice? Mi-ar plăcea să…

— Bestie! izbucnii aproape urlând. Ai pus mâna pe hârtiile care…

— Ei da! îmi râse el în faţă batjocoritor.

— Le-ai furat de la Pida!

— Furat? Auzi ce-i în stare să-mi spună! N-am făcut decât să iau ce-mi aparţine. Asta se cheamă furt? Ei şi acum hârtiile stau frumuşel aici cu tot cu ambalaj, se făli banditul lovindu-se cu palma de piept.

Atunci îmi ieşii complet din fire şi strigai către străjeri!

— Puneţi mâna pe el! Repede! Nu-l lăsaţi să fugă!

— Să mă oprească pe mine? rânji el sărind în şa. N-au decât să încerce!

— Nu-l lăsaţi! Săriţi! urlai eu. L-a prădat pe Pida! Nu cumva să scape… nu cumva…

Glasul mi se frânse din cauza efortului meu desperat de a mă smulge din legături. Banditul o luă la goană şi străjerii, deşi săriseră în picioare, nu făceau decât să se uite miraţi după el. Testamentul lui Winnetou, cel din urmă cuvânt al fratelui meu Winnetou fusese furat! Şi acolo, în prerie, galopa hoţul şi nimeni, absolut nimeni nu încerca măcar să-l oprească.

Îmi pierdusem complet cumpătul şi trăgeam nebuneşte de curelele de la mâini, ce mă imobilizau lângă trunchiul copacului. Nici nu mai ţineam cont de faptul că era aproape imposibil să le rup, ca eram legat şi de picioare, încât tot nu aş fi putut fugi. Nici nu mai simţeam durerea crâncenă pe care mi-o provocam la încheieturi. Mă zbăteam năprasnic, trăgeam şi urlam într-una, până ce deodată mă prăbuşii la pământ. Curelele de la mâini se rupseseră!

— Iuf, iuf! exclamară străjile. S-au desfăcut, s-au rupt!

Săriră amândoi, încercând să mă apuce, să mă ţină în loc.

— Lăsaţi-mă, lăsaţi-mă în pace! urlam eu. Nu vreau să fug! Vreau numai să-l prind pe Santer, tâlharul, banditul care l-a jefuit pe Pida, tânărul vostru şef!

Bineînţeles că urletele mele sculară tot satul în picioare. Toată lumea se luă după mine. Era de altfel destul de uşor să mă prindă: ei, sute de inşi, iar eu unul singur şi cu picioarele legate. Totuşi afacerea nu se soldă fără lovituri şi cucuie, în sfârşit, reuşiră să-mi pună alte curele şi să mă lege iarăşi de copac.

Kiowaşii, deşi se aleseseră cu destui pumni din partea mea, nu păreau de loc supăraţi. Dimpotrivă, comentau cu admiraţie faptul că izbutisem să rup curelele.

— Iuf, iuf, iuf… le-a rupt… nici un bivol n-ar fi fost în stare. Măi, ce om!…

De peste tot auzeam asemenea comentarii pline de respect, în timp ce încheieturile de la mâini mă ardeau şi mă săgetau din ce în ce mai tare: până a se rupe, curelele îmi sfâşiaseră carnea până la os.

— Ce staţi şi vă holbaţi la mine? strigai cu către mulţimea de kiowaşi. Tot n-aţi înţeles nimic? Santer l-a jefuit pe Pida. Repede, urcaţi-vă pe cai şi aduceţi-l îndărăt!

Nici o mişcare. Nimeni nu catadicsi să-mi asculte îndemnul. Îmi venea să rup cerul în două; strigam şi urlam la ei – totul degeaba. În cele din urmă se găsi totuşi cineva mai înţelegător. Era Pană-de-vultur: îşi tăie drum până la mine şi se interesă ce anume se întâmplase. Îi dădui repede lămuriri.

— Va să zică hârtiile care vorbesc sunt acum ale lui Pida? întrebă el în mod inutil.

— Fireşte, fireşte! Doar ai fost şi tu de faţă când le-a luat în primire de la mine.

— Şi eşti sigur că Santer a fugit cu ele şi nu se mai întoarce?

— Sigur, fără nici o îndoială!

— Atunci s-auzim ce spune Tangua. El e căpetenia şi va hotărî.

— Hai, întrebaţi-l, dacă vreţi ! Dar nu mai întârziaţi, oameni buni! Grăbiţi-vă!

Şi totuşi Pană-de-vultur nu se grăbi. Văzând curelele rupte, răspândite pe jos, se aplecă, le culese, le examina îndelung şi, clătinând din cap, se adresă celorlalţi:

— Pe astea le-a rupt?

— Da.

— Iuf, iuf! Şi un asemenea om trebuie să moară! De ce n-ar fi şi el un războinic de-al nostru, un kiowaş! De ce e o faţă palidă?

Abia acum se depărta luând cu sine şi curelele. Kiowaşii îl urmară liniştiţi. Ramaseră numai paznicii mei.

Aşteptam cu încordare, cu neastâmpăr chinuitor, să înceapă urmărirea banditului. Dar nicăieri nici un semn!

Viaţa satului se aşează iarăşi în matca ei calmă şi tăcută. Simţeam că înnebunesc. Mă rugai de paznici să se informeze, dar aceştia n-aveau voie să părăsească postul. Îl chemară pe un alt kiowaş şi acesta le relată că Tangua nu era de acord cu urmărirea. Ce să se bată pentru nişte hârtii pe care Pida nici nu ştia sa le citească? N-aveau nici o valoare, nu-i erau de nici un folos!

Îşi poate oricine închipui câtă mânie clocotea în sufletul meu. Scrâşneam pur şi simplu din dinţi de ciudă. Paznicii vedeau în ce stare sunt şi mă pândeau îngrijoraţi. Cât pe ce să mă smulg iarăşi din legături, cu toate durerile ce mi provoca orice mişcare. Eram disperat. La ce puteau folosi însă toate acestea? La absolut nimic! Nu-mi rămânea decât să mă resemnez. De aceea mă liniştii în cele din urmă, cel puţin aparent, concentrându-mi toate gândurile asupra felului cum aveam să evadez din captivitate. Căci nu încăpea îndoială că trebuie să fug. Şi jurai în sinea mea că voi fugi trecând peste orice obstacole.

După vreo trei ore de linişte auzii deodată ţipătul unei femei. Observasem eu mai înainte că Păr-negru, ieşind din cortul ei, plecase undeva, departe. Acum se întorcea fuga şi ţipa. Dispăru apoi în cort şi reveni însoţită de tatăl ei. Alergau amândoi şi strigau cât îi ţinea gura. Kiowaşii aflaţi prin apropiere li se alăturară imediat. Se întâmplase, probabil, ceva deosebit, poate chiar în legătură cu furtul testamentului.

Nu dură mult şi Pană-de-vultur veni în mare grabă spre mine, strigând încă de departe:

— Old Shatterhand se pricepe la multe. E şi vraci sau nu?

— Da, răspunsei eu, în speranţa că voi fi dezlegat ca să îngrijesc pe cineva.

— Ştii să alungi bolile?

— Desigur.

— Morţii ştii să-i înviezi?

— Dar ce, a murit cineva? Cine?

— Fiica mea.

— Cum? Păr-negru?

— Nu ea, ci sora ei mai mare, nevasta lui Pida. Zace jos, pe pământ, legată, nemişcată. Vraciul nostru spune că a murit. Cică a ucis-o Santer, care a furat hârtiile. Vrei s-o aduci din nou la viaţa?

— Duceţi-mă la ea!

Mă slobozirăde lângă copac, dar având grijă sa mi lege totuşi mâinile şi picioarele – ce-i drept, mai puţin strâns, ca să pot umbla. Mergând astfel, încet şi bine păzit, ajunsei la cortul lui Pida. Mi se oferea deci prilejul să cunosc interiorul cortului, ceea ce-mi convenea foarte mult: ştiam doar că acolo se află armele mele. În faţa cortului se adunaseră între timp o mulţime de bărbaţi, femei şi copii care, privindu-mă respectuos, îmi făcură loc să trec.

Intrai în cort împreună cu Pană-de-vultur. Înăuntru se aflau Păr-negru şi un bătrân hidos, şezând ghemuit pe vine lângă presupusul cadavru: era onorabilul vraci. La intrarea mea, bătrânul se ridică în picioare. Îmi plimbai privirea jur împrejur şi iată, da, da, colo în stânga, văzui şaua şi pătura mea, iar sus, atârnate într-un par, pistoalele şi cuţitul meu de vânătoare! Era firesc ca lucrurile să se afle aici: doar îi aparţineau acum lui Pida. Inutil să spun câtă bucurie îmi provocă aceasta descoperire.

— Să vadă Old Shatterhand dacă fiica mea mai poate să învie din morţi, mă rugă Pană-de-vultur.

Mă lăsai în genunchi şi aşa, cu mâinile legate, o examinai atent. Abia după câtva timp constatai că pulsul femeii bate totuşi. Tatăl şi sora ei mă priveau cu o încordare plină de teamă.

— E moartă şi nimeni n-o mai poate învia! declară sentenţios vraciul.

— Ba Old Shatterhand poate! i-o întorsei eu hotărât.

— Ai spus că poţi? Chiar poţi? întrebă radios Pană-de-vultur.

— Trezeşte-o, trezeşte-o! se rugă de mine Păr-negru, aşezându-mi mâinile pe umăr.

— Bine, se face. O trezesc. Dar pentru asta trebuie să mă lăsaţi singur.

— Vrei să ieşim din cort?

— Da.

— Iuf! îţi dai seama ce-mi ceri?

— Adică? făcui eu, deşi ştiam bine ce-l îngrijora.

— Aici se află armele tale. Dacă le iei şi fugi? Făgăduieşte-mi că n-ai să te atingi de ele!

Se înţelege că-mi venea greu să promit. Ce ocazie minunată! Cu ajutorul cuţitului puteam să mă eliberez din legături – apoi, înarmat cu carabina şi cu pistoalele mele, puteam să evadez fără nici un risc. Care smintit ar mai fi cutezat să-mi stea în drum?! Dar nu! S-ar fi iscat totuşi o luptă şi un tărăboi sălbatic. Şi apoi – de ce să fug folosindu-mă de leşinul unei femei?

Pe o blană, între diverse mărunţişuri de uz casnic – ace, sfredele şi alte asemenea – zării şi două-trei lame din acelea de care se servesc femeile indiene pentru a tăia tendoanele de la cusături. Aceste lame sunt de obicei foarte fine şi ascuţite. Nu-mi trebuia decât o asemenea sculă ca să-mi tai legăturile fără multă greutate şi să ajung iarăşi stăpân pe propriile mele mişcări. De aceea îl asigurai pe Pană-de-vultur:

— N-am să mă ating de arme. Făgăduiesc. De altfel, puteţi să le luaţi cu voi.

— Nu, nu e cazul. Când Old Shatterhand făgăduieşte, înseamnă că se va ţine de cuvânt. Dar asta nu ajunge.

— S-ar putea să fugi şi fără arme, aşa cum ai încercat adineauri, când te-ai smuls de lângă copac. Făgăduieşti că n-ai să fugi?

— Da.

— Şi că ai să te întorci la arborele morţii, ca să te legăm din nou?

— Vă promit!

— Atunci haidem afară! Old Shatterhand nu e un mincinos ca Santer; putem avea încredere în el.

După ce părăsiră ei cortul şi rămăsei doar cu femeia leşinată, prima mea grijă fu să ascund una din acele lame într-o manşetă a cămăşii. Apoi mă ocupai de aşa-zisa moartă.

Soţul ei, Pida, plecând la vânătoare, Santer se folosise de prilej ca să pătrundă în cort. De atunci trecuse destulă

vreme şi iată că femeia încă mai zăcea fără cunoştinţă. Nu se putea, deci, să fi leşinat doar datorită unui şoc psihic; cu siguranţă că fusese lovită. Îi săltai capul şi descoperii în creştet o umflătură serioasă. Apăsai şi femeia scoase un geamăt de durere. Repetând apăsarea, o făcui să deschidă ochii. Se uită la mine mai întâi buimăcita, apoi privirea i se limpezi.

— Old Shatterhand, şopti ea.

— Mă cunoşti?

— Da, te cunosc.

— Fii tare, să nu adormi şi să mori din nou! Adu-ţi aminte ce s-a întâmplat!

Teama că va muri dacă nu-şi forţează memoria o făcu să se concentreze la maximum. Îşi duse mâna la umflătura de la cap şi spuse:

— Eram singură… A intrat şi mi-a cerut punga cu „medicamente”…

— I-am dat-o… Atunci m-a lovit.

— Unde-i punga? Mai este?

Privi spre un ungher unde era înfipta o prăjină şi constată speriată:

— Iuf! Nu mai e! A furat-o! M-a lovit, am căzut şi… nu mai ştiu nimic.

Atunci îmi amintii că Pida îmi spusese în ajun unde şi-a ascuns hârtiile şi anume în punga cu „medicamente”. Iar azi, înainte de a fugi, Santer se lăudase că le are cu ambalaj cu tot, în buzunarul de la piept. Furase aşadar punga în care era şi testamentul. Pentru Pida, tânărul şef, pierderea pungii echivala cu o catastrofă. Ar fi trebuit să plece imediat în urmărirea hoţului şi să-şi redobândească amuletele.

— Poţi să te ţii aşa, trează? Te ajută puterile? Sau ai să mori iar? O întrebai pe femeie.

— Nu mai mor, mă asigură ea. M-ai adus iar la viaţă. Îţi mulţumesc.

Mă ridicai şi dădui la o parte perdeaua ce masca intrarea în cort. Afară, tatăl şi sora bolnavei, precum şi o mulţime de

kiowaşi aşteptau rezultatul vrăjitoriei mele.

— Intraţi! îi poftii eu. Moarta a înviat!

Nu mai e cazul să descriu bucuria ce o răspândiră aceste cuvinte. Toţi, în cap cu Pană-de-vultur şi fiica lui mezină, erau convinşi că săvârşisem o minune. Iar eu nu aveam nici un interes să-i contrazic. Fireşte că nu-i recomandai pacientei decât nişte comprese reci, dând indicaţii cum să fie pregătite şi aplicate.

Pe cât era de mare bucuria kiowaşilor în legătură cu „învierea" din morţi, pe atât de crâncenă furia lor împotriva hoţului care furase punga cu „medicamente". Desigur că faptul fu aduc la cunoştinţa lui Tangua, care ordonă imediat ca o trupa de războinici să-l urmărească pe bandit. În acelaşi timp câţiva cercetaşi plecară să-l caute pe Pida. Iar eu, condus de Panăr-de-vultur, mă îndreptai iarăşi spre arborele morţii, de care bătrânul mă legă foarte meticulos. Era plin de laude pentru mine şi-mi arăta o recunoştinţă fără margini. Dar, fireşte, în felul său indienesc.

— Îţi vom pregăti chinuri şi mai grozave decât aveam de gând, mă asigură el. Nimeni pe lume nu va fi pătimit cât ai să pătimeşti tu. Astfel, când ai să ajungi în veşnicele plaiuri ale vânătoarei, vei fi cel mai de vază şi mai cinstit dintre toţi albii care au pătruns acolo.

„Foarte plăcut, n-am ce zice", gândii în sinea mea. Lui, însă, îi spusei cu glas tare:

— Dacă l-aţi fi urmărit pe Santer când v-am cerut eu, acum banditul ar fi fost în mâinile voastre. Aşa, însă, cred c-o să vă scape.

— Îl prindem noi! A lăsat urme foarte desluşite.

— Eh, dacă m-aş putea lua şi eu după el!

— Asta se poate.

— Cum? Doar sunt prizonier, sunt legat!

— Poţi să pleci călare împreună cu Pida. Numai să făgăduieşti că vii înapoi, ca să te supunem caznelor. Vrei?

— Nu. Dacă e să mor, atunci să se întâmple cât mai repede. Nu mai am răbdare să aştept.

— Eşti un mare viteaz, asta o ştie toată lumea. Numai un viteaz ca tine vorbeşte aşa. Kiowaşilor le pare foarte rău că nu eşti unul de-ai lor.

Pană-de-vultur plecă fără ca eu să-i fi mărturisit că regretul lor nu găsea de fapt nici un ecou în sufletul meu insensibil şi că nutream speranţa să-i părăsesc pe toţi aceşti admiratori ai mei chiar în noaptea următoare. Şi încă fără să-mi iau rămas bun!

Pida fu repede găsit şi se întoarse în goana mare pe calul lui înspumat. Intră mai întâi în cortul lui, apoi în cel al bătrânului. Pe urmă veni spre mine. Părea cât se poate de calm, dându-şi desigur multă osteneală ca să-şi ascundă tulburarea inimii.

— Old Shatterhand a trezit-o din morţi pe soţia mea dragă şi i-a dat din nou viaţă. Îţi mulţumesc. Ai aflat cu de-amănuntul cum s-au petrecut lucrurile?

— Da. Cum se simte nevastă-ta?

— O doare capul, însă apa rece îi mai domoleşte durerile. Se va face bine curând. În schimb, sufletul meu e bolnav şi nu poate fi tămăduit până nu-mi recapăt punga cu „medicamente”.

— De ce n-aţi ţinut seama de cuvântul meu?

— Old Shatterhand are totdeauna dreptate. Dacă războinicii noştri l-ar fi ascultat măcar azi şi s-ar fi luat de îndată pe urmele hoţului, atunci l-am avea de mult aici.

— Pida vrea să plece şi să-l caute?

— Da. Trebuie să plec în mare grabă şi am venit să-mi iau rămas bun de la tine. Acum iarăşi va trece o bucată de timp până să te omorâm, deşi, după câte mi-a spus Pană-de-vultur, ai vrea să mori cât mai curând. Ce să-i faci, trebuie să mai rabzi până mă-ntorc.

— Aştept cu plăcere!

O spusesem cu toată sinceritatea. El însă se simţi dator să mă consoleze cât de cât.

— Cred că nu e prea uşor să-ţi aştepţi atâta vreme sfârşitul, să stai mereu cu moartea în faţa. Dar am poruncit

să ţi se facă aşteptarea mai plăcută. Dac-ai vrea să-mi asculţi propunerea, ţi-ar fi şi mai uşor…

— Despre ce-i vorba?

— Vino cu mine!

— Vin, cum să nu!

— Iuf! Asta-i bine. Cu ajutorul tău nu mai încape îndoială că voi pune mâna pe hoţ. Te dezleg chiar acum şi-ţi dau înapoi armele.

— Stai! Încă nu! Am şi eu o dorinţă.

— Spune.

— Merg cu tine dacă mă eliberaţi cu totul.

— Iuf! Nu se poate!

— Atunci rămân aici.

— Te eliberăm pentru cât durează drumul. Pe urmă, însă, te întorci ca să-ţi împlineşti soarta. Nu-ţi cerem decât să ne dai cuvântul că nu vei fugi pe drum.

— Va să zică, mă luaţi cu voi numai pentru că ştiţi că ochiul meu descoperă orice urmă? Vă mulţumesc. Mai bine rămân pe loc. Old Shatterhand nu e un copoi, o javră pe care o foloseşti la vânat.

— Mai gândeşte-te, totuşi.

— N-am ce mă gândi!

— Hai, cumpăneşte bine. Fără ajutorul tău s ar putea să nu-l prindem pe hoţ. Şi atunci punga mea…

— Mie, dac-ar fi, nu mi-ar scăpa nici în gaură de şarpe. Dar nu eu sunt păgubitul, ci tu. Caută-l deci, prinde-l!

Fără să înţeleagă încotro bat, Pida dădu dezamăgit din cap şi rosti cu resemnare:

— Te-aş fi luat cu dragă inimă drept mulţumită că ai întors-o de la moarte pe soţia mea. Dar dacă nu vrei, n-am ce face.

— Mulţumeşte-mi într-alt chip. As avea, de pildă, o rugăminte.

— Te ascult.

— Bănuiesc ceva în legătură cu cei trei albi care l-au însoţit pe Santer. Unde se află acum?

— Sunt la ei în cort.

— Liberi?

— Ba nu. I-am legat. Doar sunt prieteni cu hoţul!

— Păi, ce vină au ei?

— Şi ei întreabă tot aşa. Însă Santer, fiind duşmanul nostru, înseamnă că şi prietenii lui trebuiesc socotiţi duşmani. Vor fi legaţi la arborele morţii şi vor muri o dată cu tine.

— Să ştii că ei habar n-au avut de isprava lui Santer.

— Asta nu ne priveşte. De ce nu te-au ascultat măcar pe tine? Doar i-ai sfătuit ce şi cum.

— Pida, tânărul, viteazul şi preacinstitul şef al kiowaşilor, să-şi plece urechea la cele ce-i spun: eu va trebui să mor, dar nu mă rog pentru viaţa mea. În schimb, vă cer să-i iertaţi pe aceşti oameni.

— Iuf! Şi ce să facem?

— Să le daţi drumul.

— Cum adică, să-i las să plece cu caii şi cu armele lor?

— Lasă-i, drept răsplată că ţi-am înviat soţia care zici că ţi-e dragă.

Se întoarse cu spatele la mine. Înţelegeam că se află pradă unui cumplit zbucium sufletesc. După un răstimp, mi se adresă din nou.

— Old Shatterhand nu seamănă cu celelalte feţe palide, nici cu alţi oameni. De aceea e greu să-l înţelegi. Dacă s-ar fi rugat pentru el, poate că i-am fi dat un prilej de scăpare încercându-l în luptă cu cei mai viteji şi mai tari războinici ai noştri. Insă el nu cere nimic pentru sine. Doar pentru alţii se roagă.

— E adevărat. Şi mă mai rog încă odată pentru ei.

— Bine, să fie liberi! Dar atunci să ne înţelegem asupra unui lucru.

— Să aud.

— Tu îţi pierzi astfel dreptul la orice îngăduinţă, ca şi la orice răsplată pentru învierea soţiei mele. Adică nu-ţi mai rămân dator cu nimic.

— Fie şi aşa! Suntem chit.

— Am să-i eliberez, dar de umilire n-am să-i scap. Destul că nu te-au ascultat la timpul cuvenit. Să vină deci la tine şi să-ţi mulţumească. Howgh!

Şi Pida se depărtă. Îl văzui apoi intrând în cortul tatălui său care trebuia fireşte informat asupra discuţiei. După puţin ieşi din nou şi se pierdu printre arbori, revenind în cele din urmă cu cei trei albi care îşi purtau caii de dârlogi. Pida întinse braţul în direcţia mea, dar fără să se apropie.

Gates, Clay şi Summer încălecară şi veniră spre mine cu nişte mutre de autentici pocăiţi.

— Mister Shatterhand, începu primul, am auzit ce s-a întâmplat. E oare atât de grav când dispare o biată pungă umplută cu cine ştie ce leacuri băbeşti?

— Întrebarea dumitale confirmă faptul că habar n-aveţi de datinile pieilor-roşii. Pierderea pungii cu „medicamente” e tot ce poate fi mai grav pentru un războinic indian. Măcar atâta s-ar fi cuvenit să ştiţi.

— Well! Acuma pricep de ce s-a înfuriat Pida atât de tare de a pus să ne lege numaidecât. Ce-o să mai păţească Santer când l-or prinde!

— Nici nu merită altceva. Ei, acum recunoaşteţi că banditul plănuia să vă ducă de nas?

— Pe noi? Ce ne pasă nouă de punga aia?

— Ba ar trebui să vă pese mult de tot! Aflaţi că în pungă se află hârtiile pe care ţinea el să le aibă.

— Şi ce ne interesează pe noi hârtiile?

— Acolo e descris exact locul unde se află nuggeţii.

— Ei, al dracului! Vorbiţi serios?

— Cât se poate de serios.

— Şi dacă totuşi vă înşelaţi?

— Nici gând. Doar le-am citit cu ochii mei!

— Va să zică, ştiţi şi dumneavoastră locul?

— Fireşte.

— Păi, spuneţi-ne şi nouă! O să-l ajungem din urmă pe Santer şi-i luăm aurul de sub nas!

— Nu sunteţi voi făcuţi pentru aşa ceva. Şi-apoi, dacă nu m-aţi crezul mai înainte, ce vă face să-mi daţi crezare tocmai acum? Adevărul e că Santer v-ar fi folosit numai drept copoi care să adulmece vulpea de aur, după care v-ar fi împuşcat. Acum, însă. se poate lipsi de ajutorul vostru şi nici nu-şi mai bate capul cum să vă înlăture, fiindcă ştie ca indienii, socotindu-vă complicii lui, vă vor trata ca pe nişte duşmani.

— De necrezut! Se pare că numai datorită dumneavoastră am fost eliberaţi… Aşa ne-a spus Pida.

— S-ar putea. În orice caz, vă aştepta tortura şi moartea alături de mine.

— Şi aţi intervenit pentru noi?… Dar cu dumneavoastră cum rămâne? Ce se întâmplă?

— Ce să se întâmple? O să mă tortureze şi atât.

— Şi va fi să muriţi?

— Yes.

— Ne pare rău, sir, ne pare foarte rău. N-am putea să vă ajutam în vreun fel?

— Mulţumesc, mister Gates. În cazul meu orice ajutor e de prisos. Vedeţi-vă de drum şi povestiţi pe unde treceţi că Old Shatterhand s-a dus dintre vii, că a murit printre kiowaşi la stâlpul torturii.

— Tragică veste! Aş prefera să le duc oamenilor un mesaj mai plăcut în legătură cu persoana dumneavoastră.

— Ai fi putut să-l duci, dacă nu mă minţeai la Mugworthills. Atunci kiowaşii n-ar mai fi pus mâna pe mine. De fapt şi dumneata eşti vinovat pentru moartea atât de oribilă şi grea care mă aşteaptă. Vă fac acest reproş şi vă urez ca, din cauza lui, să nu aveţi somn. Ei haide, plecaţi de-aici!

Gates se cam fâstâcise; nu ştia ce să răspundă. Clay şi Summer, care stătuseră ca muţii, păreau şi mai încurcaţi. Până la urmă tustrei găsiră cu cale să se cărăbănească. De fapt, nici nu-mi mulţumiră măcar. Atâta doar că, ajunşi la

oarecare depărtare, mai întoarseră odată capetele şi mă răsplătiră cu nişte priviri idioate şi rătăcite.

Abia plecară ei, că şi Pida ieşi călare din sat, fără să se uite barem în direcţia mea. Şi pe bună dreptate.

Doar eram chit! Dânsul credea că la întoarcere mă va găsi tot aici, legat de copac. Eu, în schimb, eram convins că, dacă se ţinea mereu după Santer, aveam să-l revăd fie la Rio Pecos, fie şi mai departe, la Sierra Rita. Cine urma să aibă dreptate? El sau eu?

Când Păr-negru îmi aduse mâncarea de prânz, mă interesai cum îi merge pacientei mele şi aflai cu bucurie că durerile de cap scădeau din intensitate. Fata, drăguţa de ea, mă hrăni cu atâta sârg, încât mă văzui nevoit s-o refuz până la urmă; nu mai încăpea în mine friptura. Când să plece, Păr-negru mă învălui într-o privire plină de compasiune. Ochii îi erau umezi. Vedeam că o apasă ceva pe suflet, dar se sfia să vorbească fără îndemnul meu. De aceea o încurajai.

— Tânăra mea soră vrea să-mi spună ceva?

— Old Shatterhand n-a făcut bine, îmi reproşa ea.

— În ce privinţă?

— Mai bine ar fi plecat cu Pida.

— N-aveam de ce să plec.

— Ba Old Shatterhand avea de ce! El aşteaptă să moară mândru şi neînfricat la stâlpul caznelor. Dar Păr-negru crede că e totuşi mai bine să trăieşti mândru şi în cinste, decât să mori.

— Aşa e. Numai că trebuia să mă întorc şi să mă las ucis.

— Pida nu putea să nu ceară acest lucru. Până la urmă însă, cine ştie dacă Old Shatterhand nu s-ar fi înfrăţit cu el fumând pipa păcii!

— Şi dac-am fi fumat, crezi că m-ar fi scăpat el de la moarte?

— Da.

— Pesemne că ai dreptate. Eu însa trebuia să fac ce am făcut. Spune-mi: doreşti cu tot dinadinsul ca eu să rămân în

viaţă?

— Doresc, recunoscu ea cu sinceritate. Doar ai înviat-o pe sora mea!

— Atunci nu-ţi mai face griji. Old Shatterhand ştie totdeauna cum să se descurce.

Rămase o clipă pe gânduri, aruncă apoi o privire piezişa paznicilor şi făcu un gest nervos. O înţelesei. Dorea să-mi vorbească despre evadare şi nu putea. Îi vorbii eu zâmbind.

— Ochii tinerei mele surori sunt frumoşi şi limpezi. Old Shatterhand vede prin ei inima şi gândurile tale.

— Le vede cu adevărat?

— Desigur. Şi gândurile tale se vor împlini.

— Când?

— Foarte curând.

— Împlinească-se ceea ce spui. Păr-negru va avea o mare bucurie.

Acest scurt schimb de cuvinte îi uşura inima şi-i dădu curaj. Seara, în timpul cinei, fata riscă şi mai mult. Ca şi în ajun, focurile ardeau în faţa corturilor, dar dincoace, pe sub arbori, era întuneric beznă. În timp ce mă hrănea, întinzându-mi câte o bucată de friptură în vârful cuţitului, fata se apropie mai mult de mine. La un moment dat, mă calcă pe picior, atrăgându-mi atenţia asupra celor ce avea să-mi spună şi-mi vorbi apăsat, cu tâlc:

— Old Shatterhand n-a mâncat destul. O să-i fie foame. Poate mai doreşte ceva? Sunt gata să-i aduc.

Paznicii nu se sesizară de aceste vorbe. Eu însă le descifrai imediat tâlcul. Trebuia să-i răspund referindu-mă foarte firesc la mâncare, dar indicându-i de fapt un obiect de care aş fi avut nevoie ca sa mi asigur posibilitatea unei evadări. Păr-negru se oferea să mi-l aducă.

— Sora mea e bună cu mine şi-i mulţumesc, rostii eu pe un ton cât se poate de firesc. Mie însă nu-mi mai trebuie nimic, sunt îndestulat. Cum îi mai merge soţiei lui Pida, tânăra căpetenie a kiowaşilor?

— O doare din ce în ce mai puţin, dar mai trebuie legată la cap cu cârpe reci.

— Foarte bine! Să i se dea îngrijire. Cine stă lângă ea de obicei?

— Eu.

— Şi deseară?

— Tot eu.

— Dar nici noaptea nu trebuie părăsită!

— Stau eu toată noaptea. Glasul îi tremura. Înţelesese.

— Va să zică, stai cu ea până dimineaţa. Şi pe urmă mai treci pe-aici?

— Trec. O să ne revedem…

Şi plecă. Gardienilor le scăpase total sensul discuţiei noastre.

Trebuia deci, după ce îmi voi fi tăiat legăturile cu ajutorul lamei, să mă strecor în cortul lui Pida şi să iau de acolo lucrurile ce-mi aparţin. Cu siguranţă că Păr-negru avea să mă aştepte în cort. Faptul mă bucura, dar năştea în acelaşi timp unele complicaţii. Dacă-mi luam armele şi celelalte lucruri de faţă cu cele două surori, atunci a doua zi ar fi fost aspru dojenite. Pentru a nu mă da de gol, ele trebuiau să tacă mâlc – deşi datoria lor era să dea alarma, să strige după ajutor. Cum aveam să rezolv problema?

Numai determinându-le să se lase legate de mine. Apoi, după ce voi fi plecat, surorile n-aveau decât sa ţipe şi să se zbată în toată legea şi să povestească, îngrozite, că apărusem pe furiş în cortul lor şi ca le lovisem, năucindu-le dintr-un pumn. Kiowaşii le-ar fi crezut cu siguranţă: doar eram renumit în ce priveşte metoda cu pumnul. Că şi nevasta lui Pida va fi de acord cu acest şiretlic, nu mă îndoiam de vreme ce mă socotea salvatorul ei.

Mă mai frământa încă o problemă cât se poate de serioasă. Oare carabina mea să fi rămas în cort? Oare Pida, care îi cunoştea valoarea, n-o fi luat-o cu el? Pe de altă parte însă, tânărul şef nu ştia s-o mânuiască şi nici nu venise la mine ca să-i explic mecanismul înainte de a pleca.

Ce era mai probabil: s-o fi luat sau nu? Trebuia văzut la faţa locului. Dacă n-o găseam, atunci, până a mă ocupa de urmărirea lui Santer, trebuia să-mi regăsesc această armă de mare preţ.

În fine, sosi şi garda de noapte, dirijată personal de Pană-de-vultur. Serios, dar nu fără simpatie pentru mine, bătrânul mă dezlegă cu mâinile lui, temându-se ca nu cumva ceilalţi umblând mai brutal, să-mi deschidă iar rănile de la încheieturi. Mă culcai în ţarcul meu şi, fără să observe nimeni, trăsei afară lama ascunsă în manşeta de la mâneca stângă. Îmi întinsei apoi braţul stâng ca să mi-l lege de un par. Când îmi petrecură cureaua, făcui ca şi cum m-ar durea cumplit şi dusei repede mâna la gură, în timp ce cu dreapta încă liberă tăiai legătura respectivă aproape complect.

— Bagă de seamă! îl dojeni Pană-de-vultur pe unul din kiowaşi. I-ai atins rana. O să-l chinuim noi la timpul cuvenit; acum n-are nici un rost!

Profitând de acest moment, lăsai lama să cadă într-un loc ce-l alesesem dinainte, aşa fel încât s-o pot apuca mai târziu cu mâna stânga. Kiowaşii îmi legară apoi şi mâna dreaptă şi picioarele. Ca şi în seara precedentă, mă înveliră cu o pătură şi alta mi-o puseră sub cap. Totul fiind gata, Pană-de-vultur vorbi într-un fel cât se poate de liniştitor pentru mine.

— Înainte Old Shatterhand a putut să se smulgă de-aici cât de cât, dar acum, cu rănile astea la încheieturi, nici gând să mai rupă curelele!

După care bătrânul plecă, iar străjerii se aşezară chiar la picioarele mele.

Sunt oameni care, în clipe de mare cumpănă, abia dacă îşi pot stăpâni nervii. Eu însă îmi păstram calmul dintotdeauna. Cred că eram chiar mai liniştit ca oricând. Trecu o oră şi încă una. Focurile se stinseră pe rând; numai cel din faţa cortului lui Tangua mai stăruia. Noaptea se lăsase răcoroasă şi paznicii şedeau ghemuiţi, cu genunchii

strânşi la gură. Dar poziţia fiind mai incomodă, se lungiră la un moment dat cu capetele spre mine. Atunci… o smucitură scurtă şi cureaua din stânga, aproape tăiată, se rupse de tot. Îmi eliberasem deci mâna stânga. O întinsei uşurel şi, pipăind, găsii lama. Apoi, răsucindu-mă puţin într-o parte – ceea ce înainte n-ar fi fost de loc cu putinţă – îmi strecurai mâna stângă pe sub pătură până izbutii să tai şi cureaua ce-mi imobiliza dreapta. În fine, nu mai era mult. Mă socoteam ca şi salvat!

Şi acum picioarele. Dar în ce fel? Ca să ajung cu mâna la picioare, trebuia nu numai să mă ridic puţin, dar să mă şi aplec înainte, către capetele celor doi indieni. Oare dorm? Mă mişcai anume, odată şi încă odată. Păreau că dorm şi nu aud nimic…

Fie ce-o fi!… Dădui pătura la o parte şi mă ridicai în capul oaselor… într-adevăr, flăcăii dormeau buştean. Două tăieturi repezi şi gata: liber! Apoi câte un pumn zdravăn în capetele străjerilor! Bieţii kiowaşi, nici nu se mai deşteptară din somn. Îi legai cu bucăţile de curea ce le aveam la îndemână, rupsei două colţuri din pătură şi le băgai la amândoi în gură, drept căluşe ca să nu poată alarma satul când se vor trezi. Calul, credinciosul meu prieten, venise şi în seara aceea să se culce lângă mine. Deci totul era în ordine.

Mă ridicai şi-mi dezmorţii mădularele. Cât de bine-mi făcea! Pornii apoi târâş de la copac la copac, de la cort la cort. Nimeni nu se mişca în tot satul. Ajunsei astfel cu bine la cortul lui Pida. Când să intru, auzii în stânga mea un zgomot uşor. Trăsei cu urechea. Se apropiau de mine nişte paşi mărunţi. Şi cine credeţi că era?

— Păr-negru! şoptii eu.

— Old Shatterhand! se auzi vocea ei reţinută. Mă ridicai de la pământ şi o întrebai.

— De ce nu stai în cort?

— Nu e nimeni înăuntru. Ştii, ca să nu ne certe mâine, am dus-o pe sora dincolo, în cortul tatii. Cică s-o îngrijesc mai

bine.

O, viclenie femeiască, multe mai eşti în stare să inventezi!

— Şi lucrurile mele unde sunt?

— Aici la locul lor.

— Le-am văzut eu azi atârnate sus. Dar puştile?

— Sub aşternutul lui Pida. Cal ai?

— Îl am pe-al meu; mă aşteaptă. Dragă Păr-negru, ai fost tare bună cu mine! S-ar cădea să-ţi mulţumesc pentru multe, pentru foarte multe…

— Old Shatterhand a fost bun cu toţi… Ai să te mai întorci pe la noi?

— Cred că da. Am să mă întorc cu Pida, care va fi să-mi fie frate şi prieten.

— Te duci după el?

— Da. Vreau să-l găsesc.

— Dar să nu-i spui că am vreun amestec în fuga ta. Numai sora mea şi cu mine să cunoaştem această taină.

— Ştiu că ai fi făcut şi mai mult. Dă-mi mâna să-ţi mulţumesc!

Mi-o întinse, vorbind cu gingăşie şi sfială.

— Fie ca toate să-ţi meargă din plin! Acum trebuie să plec; sora va fi îngrijorată.

Înainte de a fi putut face vreun gest de împotrivire, ea îmi duse mâna la buzele ei şi dispăru. Copilă indiană, dragă şi bună copilă!

Intrai repede în cort şi în primul rând îmi căutai armele. Erau într-adevăr sub aşternut, învelite într-o pătură. Le scosei afară şi mi le atârnai de umăr. Se aflau în cort şi pistoalele şi cuţitul meu de vânătoare, precum şi harnaşamentul întreg. După numai cinci minute părăseam cortul şi mă întorceam la arborele morţii ca să-mi înşeuez calul. Mă aplecai asupra celor doi paznici: se treziră între timp.

— Războinicii kiowaşilor n-au avut noroc, le vorbii eu în şoaptă. Ei nu-l vor vedea niciodată pe Old Shatterhand cum se chinuie şi piere la stâlpul caznelor. Acum mă duc în

ajutorul lui Pida. Trebuie să-l prind pe Santer, tâlharul şi ucigaşul care ne-a scăpat din mâini. Iar cu tânăra voastră căpetenie să ştiţi că am să mă port ca un frate. Poate să ne întoarcem chiar împreună. Faceţi ca Tangua să afle cele ce vă spun. Să nu-şi facă griji în legătură cu fiul său, căci am să-l ocrotesc. Fiii şi fiicele kiowaşilor mi-au arătat multă prietenie. De aceea le datorez mulţumiri. Spuneţi-le că n-am să uit niciodată. Howgh!

Luând calul de dârlogi, mă depărtai tiptil; mergeam deocamdată pe jos, ca să nu trezesc pe nimeni din somn. Abia mai încolo urcai în şa şi mă îndreptai, prin prerie, spre miazăzi. Deşi în întunericul nopţii nu vedeam nici urmele lui Santer, nici pe ale kiowaşilor care-l urmăreau, ştiam că trebuie să merg spre sud. Nici nu aveam intenţia să mă ţin după urme.

Santer o luase spre Rio Pecos şi atât îmi era de ajuns. De unde ştiam că o apucase într-acolo? Din testamentul lui Winnetou!

Fragmentul pe care izbutisem să-l citesc conţinea trei denumiri în apasă. Pe una din ele, Indelce-cil, banditul o înţelesese. Dar celelalte două – Te-şoş şi Deklil-to – îi erau total necunoscute. Şi chiar dac-ar fi priceput sensul cuvintelor, încă nu putea şti unde se găsesc de fapt „Stânca ursului” şi „Apa întunecată”. Acestea se aflau departe, dincolo de Sierra Rita, pe unde trecusem o singură dată cu Winnetou. Noi înşine botezasem astfel stânca şi apa cu pricina, încât nimeni nu ştia la ce puncte se referă aceste denumiri – în afară de mine şi de doi apaşi care ne însoţiseră atunci şi care, îmbătrânind între timp, nu se mai urneau din satul lor de lângă Rio Pecos. Deci, ca să dezlege misterul, Santer trebuia să-i caute pe ei.

Dar de unde să afle Santer că tocmai aceşti bătrâni erau singurii deţinători ai secretului? Nimic mai simplu. Orice apaş l-ar fi îndreptat spre ei; pentru că toţi ştiau denumirile respective, precum şi întâmplarea ce o trăisem atunci; doar că nimeni nu călcase vreodată pe-acolo, în afara celor doi

bătrâni. Eram deci sigur că Santer, la îndemnul celorlalţi apaşi, li se va adresa lor.

Dar printre apaşi se găseau şi unii care ştiau că Santer fusese duşmanul lui Winnetou, că-i omorâse pe Inciu-ciuna şi Nşo-ci. Avea el să rişte într-atât şi să se arate chiar în satul lor?

De ce nu? De dragul aurului, banditul riscă orice. La nevoie recurge la tot soiul de şiretlicuri. Chiar şi testamentul furat îl putea scoate din cele mai grele încurcături, servindu-i de legitimaţie. Căci pe plicul de piele Winnetou îşi crestase totemul său.

Planul meu era să ajung la apaşi înaintea lui Santer, pentru ca, preveniţi din timp, aceştia să pună mâna pe bandit de îndată ce-ar fi apărut. Era cea mai bună soluţie, mai ales că mustangului meu iute ca vântul nu i-ar fi fost prea greu să câştige întrecerea cu calul lui Santer. Planul acesta mă scutea totodată de căutarea urmelor, ceea ce ar fi însemnat multă risipa de timp.

Din nefericire, încă de a doua zi calul meu începu să şchiopăteze şi mă căzneam în zadar să descopăr cauza. Abia a treia zi observai la picior o inflamaţie provocată de un spin. Îi scosei, ce-i drept, spinul din picior, dar incidentul mă şi întârziase rău de tot. Era aproape sigur că nu-l mai puteam întrece pe bandit, ba că aveam să ajung chiar mult în urma lui.

Încă înainte de Rio Pecos, pe când străbăteam o savană aproape lipsită de vegetaţie, apărură deodată doi călăreţi venind în direcţia mea. Erau indieni. Văzându-mă de unul singur, nu se sfiiră să-şi continue drumul. Ajunşi în dreptul meu, unul din ei îşi agită puşca deasupra capului şi strigându-mă pe nume, se apropie în galop. Era Yato-ka, adică „Picior-sprinten”, un războinic apaş cu care mă cunoşteam. Pe celălalt nu-l întâlnisem până atunci. După un schimb de saluturi, mă adresai amândurora:

— După câte văd, fraţii mei nu se află nici pe picior de război, nici pe drum de vânătoare. Atunci încotro graba?

— Mergem spre miazănoapte, în munţii Ventrei-Mari, ca să cinstim mormântul lui Winnetou, căpetenia noastră, răspunse Yato-ka.

— Va să zică aţi aflat de moartea lui?

— Am aflat acum câteva zile. Îţi închipui ce jale şi ce bocet a fost peste tot!

— Ştiu fraţii mei că eu am fost de faţă la moartea lui Winnetou?

— Da, ştim. Old Shatterhand ne va povesti totul şi ne va călăuzi apoi în luptă ca să răzbunăm moartea viteazului conducător.

— Despre asta o să mai vorbim. Şi aţi plecat numai aşa, în doi, spre miazănoapte? Doar e drum până acolo, nu şagă!

— Noi suntem iscoade, pentru că potăile alea de comanşi iar au dezgropat securea războiului. Fraţii noştri ne urmează de departe.

— Câţi?

— De cinci ori câte zece.

— Cine vă conduce?

— Til-lata, „Mâna-sângeroasă”, pe care l-am ales căpetenie.

— Îl cunosc. E cel mai vrednic şi mai potrivit pentru rangul de căpetenie. Aţi văzut cumva vreun călăreţ străin?

— Am văzut unul.

— Când?

— Chiar ieri. Era o faţă palidă. Ne-a întrebat de Te-şoş şi l-am îndrumat spre pueblo, la bătrânul Inta.

— Iuf! făcui eu ca indienii. E tocmai omul pe care-l caut. Dânsul l-a ucis pe Inciu-ciuna. Trebuie să-l prind!

— Iuf, iuf! repetară amândoi apaşii cu ciudă. Şi noi nici n-am ştiut! L-am lăsat să-şi vadă de drum!

— Nu face nimic. Bine că l-aţi văzut. Acuma, însă, faceţi cale-ntoarsă! Haideţi! Vă conduc eu mai târziu în munţii Ventrei-Mari.

— Bine, ne întoarcem! consimţi Yato-ka. Trebuie să-l prindem pe ucigaş!

Pornirăm deci tustrei spre Rio Pecos.

După câteva ore de călărie ajunserăm la râu şi, traversându-l ne continuarăm drumul de-a lungul malului. Între timp, le povestii celor doi războinici întâlnirea mea cu Santer la Nugget-tsil, precum şi celelalte întâmplări trăite printre kiowaşi.

— Va să zică Pida, tânăra căpetenie, îl urmăreşte pe mişel? întrebă Yato-ka.

— Întocmai.

— De unul singur?

— Înaintea lui a plecat şi o ceată de războinici trimisă de Tangua. Cred că trebuie s-o fi ajuns repede din urmă.

— Ştii câţi războinici erau?

— I-am văzut la plecare. Erau zece. Acum, cu Pida, sunt unsprezece.

— Numai atâţia?

— Doar n-or fi prea puţini pentru urmărirea unui singur fugar! Mai degrabă sunt prea mulţi.

— Iuf! Fiii apaşilor se vor bucura grozav; o să-l prindem pe Pida împreună cu războinicii lui şi o să-i legăm pe toţi la stâlpul caznelor.

— Ba n-o să-i legaţi! rostii ferm.

— Nu? Crezi c-o să ne scape? Păi Santer a plecat spre satul nostru, iar kiowaşii vin pe urmele lui; aşa că putem să-i prindem.

— De asta sunt convins. Dar n-o să-i legaţi la stâlpul caznelor.

— Nu te înţeleg. Doar sunt duşmani! Şi pe tine au vrut să te omoare.

— Ba s-au purtat omeneşte. Şi să ştii un lucru: cu toate că potrivit obiceiului, se pregăteau să mă omoare, totuşi Pida mi-e prieten!

— Iuf! făcu Yato-ka. Old Shatterhand nu s-a schimbat deloc; îşi cruţă şi acum duşmanii. Dar va fi oare şi Til-lata de aceeaşi părere?

— N-am nici o îndoială.

— Nu uita că Til-lata a fost întotdeauna un războinic viteaz, iar acuma e căpetenia apaşilor! El trebuie să arate că merită a fi în fruntea războinicilor săi. Aici nu prea încape mila.

— Oare nu sunt şi eu o căpetenie a voastră?

— Da, Old Shatterhand e căpetenie.

— Şi n-aş fi ajuns eu oare, încă înaintea lui Til-lata o căpetenie de-a voastră?

— Adevărat, chiar cu mult înainte.

— Atunci va trebui să mă asculte. Dacă-i prindeţi pe kiowaşi, Til-lata n-o să le facă nimic. Aceasta mi-e dorinţa.

Poate că apaşul ar mai fi înşirat unele argumente contra, dar deodată atenţia noastră fu atrasă de nişte urme care veneau dinspre stânga, unde albia râului era mai uşor de trecut şi se înşirau pe mal paralel cu direcţia pe care ne mişcăm noi. Bineînţeles că descălecarăm ca să le cercetăm mai îndeaproape. Călăreţii cu pricina trecuseră în şir indian pentru a nu-şi divulga numărul; se deplasau deci cu mare precauţie, ştiindu-se pe teritoriu duşman. Deşi nu puteam stabili numărul călăreţilor, bănuiam totuşi că e vorba de Pida şi kiowaşii lui.

După puţin ajunserăm într un loc unde călăreţii se opriseră părăsind ordinea strictă de până atunci. Izbutii astfel să desluşesc urmele a unsprezece cai. Aşadar, nu mă înşelasem.

— Războinicii voştri vin încoace, spre râu? îl întrebai pe Yato-ka.

— Da, se vor întâlni deci cu kiowaşii. Aceştia sunt numai unsprezece, pe când ai noştri sunt de cinci ori zece.

— Şi la ce depărtare se află?

— Când te-am întâlnit, erau cam la o jumătate de zi în urmă.

— Iar kiowaşii, după cum se vede, sunt numai la o jumătate de ceas înaintea noastră. Hai să grăbim şi să-i ajungem până nu se vor întâlni cu fraţii tăi. Să dăm pinteni cailor!

Pornii la galop, pentru că din moment în moment, cele două tabere adverse s-ar fi putut ciocni, iar eu voiam să aşez întâlnirea lor sub semnul prieteniei. Pida merita să-i iau apărarea.

După scurtă vreme, râul coti spre stânga. Kiowaşii o luaseră drept înainte, ca să scurteze drumul. Noi am procedat la fel şi în curând, îi zărirăm înaintând spre sud, în şir indian. Pe noi nu ne văzuseră, pentru că niciunul dintre ei nu privea înapoi.

Deodată opriră şi întoarseră caii pentru a o lua cât mai repede îndărăt. Atunci ne observară şi pe noi, zăboviră o clipă, apoi îşi continuară retragerea, dar nu chiar în direcţia noastră.

— De ce se întorc? întrebă Yato-ka.

— I-au văzut pe războinicii noştri şi şi-au dat seama că aceştia le sunt superiori ca număr. Noi suntem numai trei, aşa că n-au de ce să se teamă.

— Adevărat, dintr-acolo vin apaşii noştri. Îi vezi? I-au zărit pe kiowaşi şi mâna la galop ca să-i ajungă.

— Ieşiţi-le voi în întâmpinare şi spuneţi-i lui Mâna-sângeroasă să stea locului până vin şi eu.

— Tu de ce nu mergi cu noi?

— Am ceva de vorbit cu Pida. Haide, plecaţi repede!

Cei doi apaşi nu se împotriviră. Galoparăm deci pe urmele călăreţilor lui Pida. Aceştia erau încă prea departe ca să ne observe. Dar când ne apropiarăm, îşi întoarseră capetele şi ne recunoscură imediat. Pida răcni speriat, înfigându-şi călcâiele în burta calului. Eu însă o luai după el.

— Stai, Pida! Nu te teme! îi strigai cât putui de tare. Mă pun chezaş pentru tine în faţa apaşilor!

Cu toată spaima ce-i provocasem, tânărul păru să aibă încredere în spusele mele. Îşi struni calul, dând şi celorlalţi kiowaşi ordin de oprire… Pe măsură ce mă apropiam de el observam din ce în ce mai clar cât de uluit era de neaşteptata-mi apariţie. Cel puţin oamenii săi încremeniseră de-a binelea.

— Old… Shat… terhand! Făcu tânăra căpetenie. Old… Shat… terhand e liber! Cine ţi-a dat drumul?

— Nimeni. M-am dezlegat singur.

— Iuf, iuf, iuf! Asta nu se poate!

— Ba uite că se poate! Ştiam eu că am să fug. De aceea nici nu m-am dus cu tine; nu voiam ca tu să-mi faci vreo înlesnire. Fiecare să redobândească singur ceea ce a pierdut, aşa ţi-am spus. Acum te rog să ai încredere. Îţi sunt prieten şi voi avea grija ca apaşii să nu-ţi facă nici un rău.

— Iuf! Vrei să-mi dai o mână de ajutor?

— Da. Pe cuvântul meu de cinste.

— Eu cred în cuvântul lui Old Shatterhand.

— Crede şi nu fi neliniştit. Uită-te colo! Ceata apaşilor s-a şi întâlnit cu doi oameni trimişi de mine. Au descălecat şi mă aşteaptă. Voi aţi dat de urmele lui Santer?

— Am dat. Însă deocamdată nu l-am prins pe bandit.

— Dânsul vrea să ajungă în satul apaşilor.

— Aşa gândim şi noi; urmele duc într-acolo. Tocmai ne ţineam de ele.

— Mare nechibzuinţă! Apaşii v-ar fi omorât pe toţi.

— Ce să fac! Trebuie să-mi caut punga cu „medicamente” fie şi cu preţul vieţii! Ziceam să ne furişăm până lângă sat. Poate am fi izbutit să punem mâna pe Santer.

— Acum o să-l prindeţi mai uşor. Vă apăr eu de primejdii. Dar asta numai dacă ne înfrăţim. Descăleca şi hai să fumăm pipa păcii!

— Iuf! Old Shatterhand, marele războinic care a izbutit să scape de arborele morţii fără nici un ajutor, vrea să-l cinstească pe Pida cu prietenia lui?

— Vreau! Hai, grăbeşte-te, că altminteri apaşii îşi vor pierde răbdarea.

Descălecarăm, fumarăm calumetul potrivit ritualului, după care îl rugai pe Pida să stea pe loc până îi voi face semn. Mă săltai iarăşi în şa şi pornii către ceata apaşilor pe care Yato-ka îi informase între timp despre intenţiile mele.

Ţinându-şi caii de căpăstru, oamenii formaseră un semicerc la mijlocul căruia stătea Til-lata.

Îl cunoşteam foarte bine pe acest apaş. Era, cei drept, foarte orgolios, dar în raporturile sale cu mine se purtase totdeauna plin de politeţe şi supunere. Puteam spera deci că n-o să refuze o înţelegere cu Pida. Îi strânsei mâna, îi adresai câteva vorbe amicale şi adăugai:

— Old Shatterhand a venit de data asta singur, fără prietenul său Winnetou, căpetenia apaşilor. Fraţii mei roşii vor afla de la mine toate amănuntele în legătură cu moartea mult slăvitului lor conducător. Dar mai întâi v-aş spune ceva despre kiowaşii aceştia.

— Ştiu ce vrea Old Shatterhand, interveni Mâna-sângeroasă. Mi-a spus Yato-ka.

— Şi ce părere ai?

— Old Shatterhand e căpetenie şi apaşii îi cinstesc dorinţa. Cei zece războinici kiowaşi să se întoarcă fără zăbava la corturile lor. Atunci nu ne atingem de ei.

— Şi cum rămâne cu Pida, tânăra lor căpetenie?

— V-am văzut fumând calumetul păcii. De aceea să vină Pida cu noi şi să fie oaspetele nostru cât timp vei dori tu. Pe urmă, o să-l socotim iarăşi duşman.

— Bine, aşa să fie. Războinicii apaşilor să se întoarcă deci cu mine, ca să-l prindem pe ucigaşul lui Inciu-ciuna şi al fiicei sale Nşo-ci. După aceea vă voi însoţi la mormântul lui Winnetou. Howgh!

— Howgh! făcu şi apaşul strângându-mi dreapta spre a întări înţelegerea intervenită între noi.

Îi făcui apoi semn lui Pida să se apropie. Acesta se declară de acord cu condiţiile puse de Til-lata şi-i trimise pe cei zece kiowaşi înapoi, în tabăra lor. În sfârşit, pornind-o cu toţii în jos pe malul lui Rio Pecos, călărirăm până spre seară, când făcurăm un popas.

Fiind pe teritoriul apaşilor, ne puturăm îngădui să încingem un foc de tabără. Ne aşezarăm în jurul focului, îmbucarăm câte ceva şi pe urmă mă apucai să descriu în

amănunt moartea lui Winnetou. Relatările mele făcură o impresie profundă. Multă vreme apoi oamenii statură tăcuţi şi duşi pe gânduri până ce ba unul, ba altul începură să-şi amintească întâmplările din viaţa neînfricatului conducător. Iar eu, ascultându-i, retrăiam parcă întreg tragismul ultimelor sale clipe. Chiar şi după ce apaşii adormiră pe rând, eu încă nu-mi găseam somnul. Mereu mă frământa chestiunea testamentului şi a comorii la care acesta se referea. Adormii abia într-un târziu şi mă scufundai într-un vis îngrozitor. Se făcea că nuggeţii zăceau într-o grămadă uriaşă cât muntele, iar Santer îi zvârlea cu lopata în gura unei prăpăstii adânci. Eu, voind să salvez comoara, mă năpusteam zadarnic asupra banditului. Deodată, se căscă parcă pământul de sub noi. Făcui un salt în lături, în timp ce Santer se prăbuşi cu tot aurul în abis.

Mă deşteptai scăldat în sudori. Visurile sunt amăgiri; şi totuşi, cât fu ziua de lungă, nu reuşii să mă dezbăr de gândul că visul acesta nu era ca toate celelalte, că ascundea şi el un anume tâlc. Şi de fapt era foarte uşor de explicat.

Călărind cu toată viteza, nu făcurăm decât un scurt popas înainte de prânz. Cum Santer era desigur interesat să dispară cât mai repede din satul apaşilor, ne temeam să nu ajungem prea târziu.

Soarele asfinţea când ne apropiarăm de pueblo. În dreapta se vedea monumentul funerar ridicat pe vremuri lui Klekih-Petra. În stânga şerpuia râul prin care înotasem atunci nebuneşte ca să scap de caznele ce-mi pregătiseră apaşii. De câte ori nu vizitasem apoi acele locuri împreună cu Winnetou, amintindu-mi de vechile păţanii!

Cotirăm spre dreapta prin vâlcea şi în faţa ochilor mei se desfăşură iarăşi priveliştea „capitalei” apaşilor, unde îl cunoscusem pe Winnetou şi pe ai săi. Fuioare albastre de fum se înălţau în limpezimea serii – dovadă că femeile pregăteau cina. Oamenii ne zăriră de departe şi Til-lata, făcându-şi mâinile pâlnie la gură, strigă din răsputeri:

— Old Shatterhand! Vine Old Shatterhand! Războinicii să-i iasă în întâmpinare!

Se iscă imediat o forfotă nemaipomenită la toate caturile marii clădiri comune. Trunchiurile de copaci ce serveau drept scări fură coborâte la repezeală. Sărirăm şi noi de pe cai şi începurăm urcuşul pe jos. Sute de mâini fluturau în semn de bun venit. O, cât de triste erau totuşi clipele acelea! Căci veneam de astă dată fără Winnetou, căruia soarta îi refuzase bucuria de a mai revedea aceste locuri atât de dragi sufletului său.

Cum spuneam încă de la începutul acestor istorisiri în pueblo locuia numai acea parte a tribului cu care Winnetou avea relaţii mai strânse, de rudenie sau de altă natură. E deci lesne de ghicit ce ploaie de întrebări mă potopi după primele cuvinte de salut, în cele din urmă reuşii să mai potolesc întrucâtva curiozitatea oamenilor şi mă interesai de cei doi bătrâni care cunoşteau secretul denumirilor din testament.

— E aici Inta? Trebuie să vorbesc cu el.

— E acasă, mi se răspunse. Să-l chemăm!

— Nu, lăsaţi-l în pace. E bătrân şi bolnav. Mă duc eu să-l caut.

Oamenii mă conduseră într-un mic lăcaş săpat în stâncă, unde îşi trăia zilele bătrânul războinic. Inta se bucură sincer de venirea mea şi porni să-mi adreseze un lung discurs omagial pe care însă fui nevoit să-l întrerup.

— Lasă asta pe mai târziu! Spune-mi dacă a trecut pe la tine vreun alb.

— Da, răspunse bătrânul.

— Când?

— Ieri.

— Ţi-a spus cum îl cheamă?

— Nu. Zicea că Winnetou i-a poruncit sa nu-şi spună numele.

— Şi a plecat?

— Da.

— Cât a stat aici?
— O oră, după socoteala albilor.
— A venit să-ţi vorbească?
— Da. Cineva l-a călăuzit până la mine. Dânsul mi-a arătat pe o piele semnul lui Winnetou, dovada că era chemat să-i împlinească ultima dorinţă.
— Şi ce voia de la tine?
— Să-i spun unde se găseşte locul pe care voi l-aţi numit Deklil-to.
— Şi i-ai spus?
— Trebuia. Doar era porunca lui Winnetou.
— I-ai descris locul cu toate amănuntele?
— Da şi locul şi drumul până acolo.
— Şi partea de deasupra stâncii suspendate?
— Şi asta. Pentru sufletul meu a fost o adevărată desfătare să pot vorbi despre locurile pe unde am trecut cu Old Shatterhand şi cu Winnetou, căpetenia apaşilor, care ne-a părăsit şi s-a dus în veşnicele plaiuri ale vânătoarei. În curând o să-l revăd acolo.

Bătrânul nu avea în fond nici o vină. Nu făcuse decât să respecte totemul veneratului său conducător plecat dintre cei vii.

— Spune-mi, calul albului era istovit sau nu prea? îl mai întrebai pe Inta.
— Deloc. Când 1-a încălecat, a luat-o la goană ca şi când n-ar fi venit de la drum.
— Albul a mâncat cumva la tine?
— A mâncat ceva la repezeală. Mi-a cerut şi nişte fire, ca să facă din ele fitil.
— Aha! Şi i-ai dat?
— Desigur.
— Ce nevoie avea de fitil?
— Nu mi-a spus. I-am dat şi o grămadă de pulbere.
— Ce fel de pulbere? Pentru armă?
— Nu. Cică trebuie să arunce ceva în aer.
— Ai văzut unde ţinea pielea cu semnul lui Winnetou?

— Într-o pungă cu „medicamente”. M-am şi mirat de unde o are, că doar feţele palide nu cred ca noi.

— Iuf! exclamă deodată Pida, care stătuse tot timpul tăcut lângă mine. Va să zică mai are punga la el! E a mea! Mi-a furat-o!

— Zău? se miră Inta. E cumva hoţ?

— Mai rău decât hoţ.

— Păi, cum de avea la el semnul lui Winnetou?!

— Tot de furat! El i-a ucis pe Inciu-Ciuna şi pe Nşo-ci. Îl cheamă Santer.

Bietul bătrân încremeni. Iar eu îl lăsai singur cu spaima şi cu remuşcarea lui.

Aşadar nu numai că nu-l ajunserăm din urmă pe Santer, dar nici măcar nu ne apropiasem de el. Eram cât se poate de amărât. Atunci Mâna-sângeroasă ne propuse:

— Să nu mai întârziem. Mai bine ne luăm după el chiar acum. Poate să-l mai ajungem până la Apa-întunecată…

— Să plecăm aşa, neodihniţi? Adevărat că-i lună plină şi am putea mâna toată noaptea.

— Eu, unul, n-am nevoie de somn.

— Dar Pida?

— Eu nu ştiu ce-i aia pace până nu-mi găsesc punga cu „medicamente”', răspunse acesta hotărât.

— Bine. Atunci să îmbucăm ceva şi să schimbăm caii. Îl las şi pe-al meu aici. Nici n-aş avea răbdare să stau pe loc. Dacă banditul şi-a făcut rost de fitil şi pulbere, înseamnă că pune la cale o explozie. Atunci tot planul nostru ar fi dat peste cap. Trebuie să ne grăbim!

Bineînţeles că apaşii din pueblo ne rugară stăruitor să mai stăm, să le mai povestesc despre Winnetou, despre ultimele noastre isprăvi şi despre moartea lui. Amânai însă totul până la întoarcerea noastră.

După nici două ore de la sosire călăream din nou pe cai odihniţi şi aprovizionaţi cu de toate – Til-lata, Pida, eu şi douăzeci de războinici apaşi. Til-lata stăruise să luăm cu noi o escortă atât de numeroasă, deşi teritoriul pe care urma

să-l străbatem aparţinea tribului înrudit al mimbrenjoşilor, de care nu aveam a ne teme.

Până la Apa-întunecată aveam de parcurs cel puţin şaizeci de mile geografice, din care o bună parte şi mai ales în apropierea ţintei, pe un teren stâncos, foarte dificil. În asemenea condiţii cinci mile pe zi însemna foarte mult. Deci la un loc douăsprezece zile.

Urmele lui Santer nu ne interesau de fel. Căutându-le, n-am fi făcut decât să ne irosim timpul. Drumul îmi era doar binecunoscut de când îl bătusem alături de Winnetou. Mai mult ca sigur că şi Santer, dirijându-se după indicaţiile bătrânului Inta, apucase pe acest drum. Iar dacă s-a abătut cumva de la el, faptul nu era decât în favoarea noastră.

Timpul trecu fără nimic demn de relevat până ce, în a unsprezecea zi, ne întâlnirăm cu doi indieni, tată şi fiu. Pe bătrân îl cunoşteam: era un mimbrenjo, care pe vremuri ne procurase carne, mie şi lui Winnetou. Omul mă recunoscu la rândul său, îşi struni calul şi exclamă plin de bucurie:

— Ce-mi văd ochii! Old Shatterhand! Mai trăieşti, n-ai murit?

— Şi de ce să fi murit?

— Păi, cică te-ar fi împuşcat siucşii…

Bănuind că omul se întâlnise cu Santer, îl întrebai:

— De unde ai auzit asemenea lucru?

— Din gura unui alb. Dânsul ne-a povestit cum şi-au pierdut viaţa şi Old Shatterhand şi Winnetou. Puteam să nu-l cred? Doar avea asupra lui semnul lui Winnetou şi chiar punga lui cu „medicamente”!

— Şi totuşi te-a minţit. Uite că mai sunt în viaţă!

— Atunci nici Winnetou n-a fost ucis?

— Cu el, din păcate, s-a sfârşit… Dar cum de te-ai văzut cu albul acela?

— A venit chiar în tabăra noastră. Căuta un cal că al lui era sfârşit de oboseală. Ne-a rugat să-i dăm şi o călăuză spre Deklil-to, adică Apa-întunecată. Mie mi-a dat în schimbul unui cal punga cu „medicamente” a lui Winnetou.

Pe urmă eu şi feciorul meu l-am călăuzit până acolo. S-a uitat dânsul ce s-a uitat şi ne-a spus că e bine, că acolo e locul căutat.

— Dar pe tine te-a tras pe sfoară. Unde-i punga?

— O am aici.

— Arat-o, te rog.

Omul o scoase dintr-un buzunar al şeii. Pida nu mai putu de bucurie şi întinse mâna după ea. Bătrânul, însă, nici gând să-i dea punga. Şi astfel se stârni o scurtă harţă căreia îi pusei capăt lămurindu-l pe bătrân:

— Să ştii că punga e a lui Pida, tânărul şef al kiowaşilor, aci de faţă. Winnetou nici n-a pus vreodată mâna pe ea.

— Trebuie că te înşeli! făcu omul contrariat.

— Crede ce-ţi spun: o ştiu foarte bine.

— Şi numai de dragul pungii i-am dat un cal de toată frumuseţea şi am mai făcut şi atâta drum cu el!

— Avea omul nevoie de un cal bun pentru că se ştia urmărit. Te-a minţit, ca să faci schimbul.

— De n-ai fi Old Shatterhand, zău dacă te-aş crede! Va să zică să dau înapoi punga?

— Neapărat.

— Bine! Dacă-i pe-aşa, atunci mă întorc şi-l omor, mincinosul naibii!

— Pofteşte cu noi! Să-i scurtăm împreună zilele! Omul ni se alătură fără altă vorbă. Când îi zugrăvii pe scurt cine anume e Santer şi câte are pe conştiinţă, indianul se căi amarnic pentru faptul că-i dăduse un cal şi-l mai şi călăuzise până la ţintă – căci numai aşa banditul îşi putu menţine avansul faţă de noi.

Pida era fericit că reintrase în posesia „medicamentului”, care nici nu suferise vreo stricăciune. Scopul era atins. Pe când eu?…

A doua zi ajunserăm la malul lacului, dar abia către seară, când nu mai era nimic de făcut. Poposirăm liniştiţi la adăpostul copacilor şi nu aprinserăm nici un foc. Santer nu

le spusese celor doi mimbrenjos ce anume caută acolo. Îi expediase scurt, afirmând că nu mai are nevoie de ei.

Venind dinspre Rio Pecos, tăiaserăm colţul de sud-vest al lui New-Mexico şi ne aflam acum în Arizona, unde se întâlnesc cele două teritorii ale triburilor mimbrenjos – respectiv ghilenjos – acesta din urmă de asemenea înrudit cu apaşii. Pământurile sunt aici aride şi triste. Stânci după stânci, piatră şi iar piatră! Doar în locurile străbătute de râuri creşte o vegetaţie deasă, bogată, care însă nu trece mult dincolo de malul propriu-zis. Fără aceste ape care dăruiesc umezeală pământului din preajma lor, soarele ar pârjoli şi ucide totul. Păduri aproape că nu există. Numai aici, în locul unde ne aflam, natura parcă făcuse o excepţie.

Câteva izvoare umpluseră aici fundul unei văi şi formaseră un iezer întins. Noi ne aflam pe ţărmul de răsărit al iezerului. Ţărmul, bogat împădurit jur împrejur, se înălţa drept şi maiestuos, împrumutând apei acel luciu închis, profund, care ne făcuse s-o denumim, Apa-întunecată”, în timp ce mimbrenjoşii îi spuneau „Lacul-negru”. Cel mai înalt dintre ţărmuri era cel nordic. O stâncă golaşă se desprindea din el, suspendată parcă deasupra apei. Şuvoaiele coborâte de pe culmile din spatele ei o sfredeliseră cu timpul, croindu-şi cale în adânc şi ţâşnind ca printr-un furtun uriaş de la o înălţime de cel puţin o sută de picioare. Aceasta era cascada pomenită în testamentul lui Winnetou. Exact deasupra ei se vedea o grotă de piatră la care pe vremuri nu putusem ajunge, dar pe care Winnetou probabil că o vizitase mai târziu. Şi încă şi mai sus, deasupra grotei, ieşea în afară partea de sus a stâncii ca o streaşină colosală şi nemaipomenit de grea, încât era de mirare că nu se prăbuşise încă din înalt.

Pe dreapta acestei stânci şi strâns lipită de ea, se înălţa o a doua stâncă, unde vânasem pe vremuri un urs cenuşiu. De aceea Winnetou o botezase Te-şoş, adică „Stânca-ursului”. Toate acestea le spun pentru o mai bună cunoaştere a situaţiei în care ne aflam.

Se apropia clipa hotărâtoare şi gândul la ea mă făcu să nu dorm decât foarte puţin. Abia se crăpă de ziuă, că ne şi apucarăm de căutat urmele lui Santer. Nu se vedea nimic. Mă hotărâi deci să urc mai sus, unde banditul trebuie să fi căutat comoara. Nu luai cu mine decât pe Til-lata şi pe Pida. Ne îndreptarăm spre păduricea de molizi de care pomenea Winnetou în testament şi urcarăm până la Stânca-ursului. „Acolo descaleci şi te caţări… „, cam aşa scria în testament. Mai mult nu apucasem să citesc din el. Unde să mă caţăr? Probabil sus, la grotă. Trebuia încercat. Peretele era foarte greu, dar nu cu totul inaccesibil. Astfel, urcând cu greu, ajunserăm în sfârşit sub grotă, pe stânga ei. Mai departe nu mergea. Dacă exista totuşi vreo cale de acces, însemna că, necunoscând restul indicaţiilor cuprinse în testament, nu dădusem de această cale.

Mă gândeam tocmai să cobor din nou când, deodată, se auzi o detunătură şi un glonţ şuieră pe lângă umărul meu muşcând din stânca. Şi în aceeaşi clipă răsună un glas venind de sus:

— Câine, iar eşti liber? Credeam că numai kiowaşii vin pe urmele mele. Cară-te în iad!

Nici al doilea glonţ nu mă nimeri. Privirăm în sus: Santer stătea la gura grotei.

— Vrei testamentul, hai? Te ispiteşte comoara? Râse el batjocoritor. Prea târziu, şmechere! Sunt demult aici şi fitilul e aprins. Arde, m-auzi?! Nu capeţi nimic, absolut nimic! Şi aurul destinat fundaţiilor alea tâmpite tot eu am să-l înghit!

Se porni pe un râs isteric, nestăpânit, după care adăugă:

— Nu cunoşti drumul, precum văd?! Şi nici la vale nu mai ştii cum s-o iei! Am să car tot aurul fără să-mi puteţi face nimic Degeaba v-aţi ostenit, ha-ha-ha! De astă dată v-am dus!

Ce era de făcut? Banditul stătea sus, lângă comoară, iar noi nu puteam ajunge până la el. Poate că în cele din urmă am fi găsit drumul, dar până atunci Santer ar fi dispărut cu

pradă cu tot… Pe de altă parte, din locul unde ne aflam era aproape imposibil să-l împuşti, deşi de astă dată aş fi făcut-o fără nici un fel de şovăire. Mă lăsai deci ceva mai în jos, încet, cu atenţie şi-mi scosei carabina de pe umăr.

— Ia uite potaia, vrea sa mă împuşte! rânji Santer de sus. Aici n-o să-ţi meargă! Stai să vezi!

Dispăru pentru câtva timp, ca să apară apoi şi mai sus, tocmai pe streaşina de piatră. Se opri la marginea ei. Privind de jos, cât pe ce să mă apuce ameţeala: banditul ţinea ceva alb în mâna!

— Căscaţi ochii! Iată testamentul, nu-mi mai trebuie: îl ştiu pe de rost. Ducă-se naibii! Îl arunc în lac, iar voi, ha-ha-ha, rămâneţi cu buzele umflate!

Rupse filele bucăţi-bucăţi şi le împrăştie în aer. Şi bucăţile se legănară multă vreme ca nişte fluturi albi până ce atinseră faţa lacului. Testamentul, cuvântul cel din urmă al marelui Winnetou, fusese distrus. Ceea ce simţeam acum nu se mai putea numi nici ciudă, nici mânie, nici regret. Mi-ar trebui un cuvânt mai crâncen decât toate.

— Mişelule! urlai de jos către Santer. Fii atent la cele ce-ţi spun!

— Mă rog, cu plăcere! făcu el ironic.

— Inciu-ciuna îţi trimite salutări!

— Mulţumesc.

— Şi Nşo-ci!

— Oh, mulţumesc! Sunt încântat!

— Dar pentru ceea ce urmează, n-o să-mi mai mulţumeşti. Mori, scârnăvie, în numele lui Winnetou!

Dusesem de astă dată la ochi doborâtorul de urşi. Cu el ţinteam mai sigur. Trebuia cu orice preţ să-l nimeresc pe bandit! De obicei nu ocheam decât o fracţiune de secundă. Dar… ce-i asta? Îmi tremură mâinile? S-a mişcat Santer din loc? Se clatină stâncă. Ce s-a întâmplat? Nu reuşeam să mă fixez asupra ţintei. Coborâi arma ca să privesc cu amândoi ochii.

Dumnezeule, stânca se clatină! Şi o bubuitură surdă, grea, cutremură deodată depărtarea. Grota, ca o nară de monstru, suflă fumul în văzduh si, ca împinsă de un gigant, streaşină de piatră se înclină deasupra grotei, tot mai mult, tot mai adânc, cu Santer sus, agitându-şi desperat braţele şi urlând după ajutor. Apoi, pierzându-şi ultima rezistenţă, colosul trosni sălbatic şi se rostogoli ca într-o viziune de coşmar de-a dreptul în lac! Sus, la locul exploziei, pulberea mai juca în aer ca un abur albicios.

Privisem totul cu groază şi în tăcere.

— Iuf! exclamă Pida înfiorat de cele văzute. Marele Spirit l-a judecat şi a rupt stânca de sub el.

Til-lata arătă spre apele răscolite ale lacului care, în clipa aceea, părea un cazan imens în plin clocot. Palid la faţă, în ciuda tenului său bronzat, căpetenia apaşilor rosti:

— Spiritul rău 1-a tras în jos înecându-l în apa care fierbe. S-a dus şi nu se mai întoarce în vecii vecilor. Era un blestemat!

Îl ascultai tăcut; nici nu eram în stare să vorbesc. Visul meu! Da, visul acela năprasnic! Aurul ce se prăvale în abis! Şi ce sfârşit pentru Santer! Iată dar că şi în această clipă supremă fusesem scutit să-l omor cu mâna mea. S-a judecat el însuşi dând foc fitilului. Călăul care nimicise atâtea vieţi şi-a fost până la urmă propriul său călău.

Jos, lângă lac, apaşii discutau şi gesticulau însufleţiţi. Pida şi Til-lata coborâră să vadă dacă leşul lui Santer ieşise cumva la suprafaţă. Dar nu se zărea nimic. Colosul de piatră îl proiectase în adânc, într-un mormânt invizibil.

Până şi pe mine, om cu nervii tari şi greu de zdruncinat, mă cuprinse o stare de slăbiciune şi de ameţeală, încât trebuii să mă aşez şi să închid ochii. Şi tot mai vedeam parcă tabloul acela înfricoşător, teribila dislocare a stâncii şi prăbuşirea ei. Şi încă mai auzeam parcă strigătele de ajutor ale lui Santer.

Cum de se petrecuseră toate astea? Probabil că efectul catastrofal al exploziei se datora unei măsuri de prevedere

luată de Winnetou. Descrierea ascunzătoarei, ca şi a felului cum trebuia umblat la intrarea ei vor fi fost astfel făcute în testament încât nimeni în afara mea să nu le poată înţelege decât greşit. Winnetou aşezase acolo o mină căreia impostorul, din pricina greşitei înţelegeri a textului, avea să-i dea foc fără să întrevadă că aceasta înseamnă propria sa pieire. Dar cum stăteau lucrurile cu comoara, cu aurul? Se mai afla oare sus, sau se prăvălise o dată cu stânca în fundul lacului?

La urma urmei, soarta nuggeţilor mă interesa prea puţin. În schimb pierderea pe veci a testamentului, această sacră amintire lăsată de Winnetou, mă lovea extrem de dureros. Gândul că aş putea să recuperez măcar o parte din bucăţile risipite aiurea îmi reînvie la un moment dat energia. Sării, de la locul meu şi coborâi cât putui de repede în vale. Da, parcă se vede licărind o hârtie pe faţa lacului. Fără să preget, mă dezbrăcai, sării în apă şi înotai în direcţia respectivă. Era într-adevăr o părticică din testament! Străbătui apoi lacul în lung şi-n lat, căutai peste tot înfiorat de speranţă, până mai găsii încă trei astfel de bucăţi.

Aceste resturi ale testamentului le aşezai la soare ca să se usuce, după care dădui să descifrez scrisul lăţit, spălat şi cenuşiu. Fireşte că nu reuşii să dezleg ceva precis. Cu mari eforturi adunai următoarele cuvinte:… „să capete jumătate… fiindcă sărăcia… stânca va crăpa… vei împărţi… fără răzbunare… „

Asta era tot. Ca şi nimic şi totuşi suficient pentru a ghici măcar o parte a conţinutului. Ascunsei aceste patru petice de hârtie ca să le păstrez cu toată sfinţenia.

Mai târziu, după ce-mi regăsii echilibrul sufletesc, reîncepui cercetările. Câţiva apaşi porniră să facă ocolul lacului, ca să caute calul lui Santer; trebuia să-l găsim, altminteri – fiind desigur legat – s-ar fi prăpădit de foame şi de sete. Alţii urcară cu noi spre grota care nu mai exista de fapt, ca sa ne ajute să găsim eventual aurul. Pierdurăm în van câteva ceasuri, până ce-mi amintii aproape cuvânt cu

cuvânt cele citite în testament. Ultima frază nu-mi ieşea din cap: „Acolo descaleci şi te caţări… „ Mă izbea mai ales cuvântul „caţări”. E drept că „a te căţăra” înseamnă de obicei să urci pe o înălţime, mai ales pe una foarte povârnită, dar te pomeneşti că nu era vorba de aşa ceva. Nu cumva Winnetou se referise la un copac? Într-adevăr, chiar la marginea stâncii creştea un molid înalt şi gros. N-o fi ăsta? Mă căţărai până-n vârf. De acolo mă săltai pe buza stâncii, care era mai lată decât părea de jos. Şi iată, trecând de un colţ, zării un drum, o potecă de vreo doi coţi lăţime, ce ducea prin spatele stâncii, prelungindu-se apoi în sus spre o nouă streaşină de piatră născută prin prăbuşirea celei dintâi. Acolo mă întâmpină un vălmăşag haotic de bolovani şi dărâmături prin care totuşi se vedea ceea ce până nu demult fusese fundul grotei. Dacă aurul nu se găsea cumva îngropat sub fundul acesta, dacă Winnetou îl ascunsese în pereţii grotei – atunci nu mai era nimic de sperat. Atunci toată comoara se prăbuşise în adâncul lacului.

Îi mobilizai pe apaşi sa mă ajute la căutat. Răsturnarăm bolovănişul, răscolirăm totul pas cu pas, dar nicăieri, nu se ivi vreun semn lămuritor. Eram cu toţii bărbaţi deprinşi să ne orientăm după cel mai neînsemnat indiciu, după orice amănunt; aici însă toate eforturile se dovedeau inutile şi perspicacitatea noastră de prisos.

Către seară făcurăm drumul înapoi, în jos. Între timp reveniră apaşii trimişi în căutarea calului lui Santer. Îl găsiseră. Scotocii prin coburii şeii: nu conţineau nimic.

Mai zăbovirăm încă patru zile la Apa-întunecată, mereu încordaţi şi frământaţi, căutând zadarnic o soluţie care să ne conducă la descoperirea comorii. Sunt convins că, dacă aurul ar fi rămas sus, la locul lui, nu se putea să nu-l găsim. Dar pesemne că uriaşul tezaur zăcea pe fundul lacului lângă insul avid şi crunt care pierise năprasnic chiar în momentul când îşi credea visul împlinit.

Ne înapoiarăm astfel fără nici un rezultat la „reşedinţa”' apaşilor de la Rio Pecos, aducând cu noi măcar consolarea că Inciu-ciuna şi frumoasa Nşo-ci fuseseră în sfârşit răzbunaţi.

Aşa pieri testamentul gloriosului Winnetou, fiul vrednic al apaşilor, căruia nu i-a fost dat să ducă la bun sfârşit înalta misiune ce-şi asumase şi din care îşi făcuse scopul suprem al vieţii. Ca foile rupte din testament şi risipite în cele patru vânturi, aşa rătăceşte fără răgaz şi pace străvechiul său neam pe uriaşele întinderi de pământ ce-i aparţinuseră cândva.

Dar cel ce se opreşte în munţii Ventrei-Mari, la râul Metsur, lângă mormântul marelui apaş, îşi spune cu respect şi pietate: „Iată, aici doarme Winnetou, un om roşu, un om minunat!”

Şi noile generaţii de oameni albi, cu simţul dreptăţii mult evoluat, trecând prin preriile Vestului sălbatic, prin faţa munţilor săi semeţi, vor rosti cândva cu gravitate: „Aici odihneşte un vlăstar al rasei roşii care n-a ajuns mare fiindcă nu i s-a îngăduit să ajungă!…

SFÂRŞIT

[1] „Omul bolnav” era Imperiul Otoman, în curs de descompunere în secolul al XIX-lea.

[2] E vorba de Preşedintele Statelor Unite ale Americii.

[3] Mexic